This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

A 469971 DUPL

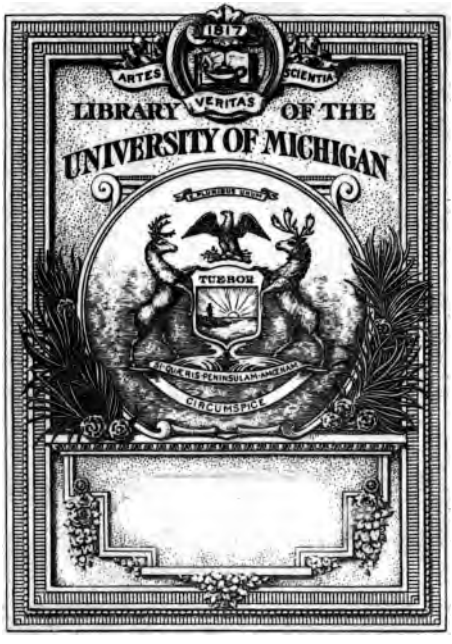

THE GIFT OF
Mrs. R. F. Flintermann

Johann Klintermann,
Lingen, d. 11 Januar 1860.

PZ
578
1860

PLATONIS

PHAEDO

RECENSUIT

PROLEGOMENIS ET COMMENTARIIS
INSTRUXIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

EDITIO TERTIA MULTIS PARTIBUS AUCTIOR
ET EMENDATIOR.

GOTHÆ.

SUMTIBUS BERNH. HENNINGS.

MDCCCL.

BIBLIOTHECA GRÆCA

VIRORUM DOCTORUM OPERA RECOGNITA
ET COMMENTARIIS INSTRUCTA

CURANTIBUS

FRIDERICO JACOBS

ET

VAL. CHR. FR. ROST.

B.

SCRIPTORUM ORAT. PEDESTRIS

VOL. XI. SECT. II.

CONTINENS

PLATONIS DIALOGOS SELECTOS

ED.

GODOFREDUS STALLBAUM.

GOTHÆ.

SUMTIBUS BERNH. HENNINGS.

MDCCCL.

PLATONIS

OPERA OMNIA.

RECENSUIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

VOL. I. SECT. II.

CONTINENS

PHÆDONEM.

EDITIO TERTIA SUPERIORIBUS MULTO AUCTIOR ET EMENDATIOR.

GOTHÆ.

SUMTIBUS BERNH. HENNINGS.

MDCCCL.

PLATONIS

OPERA OMNIA.

gl
Mrs R. F. Flintermann
6-26-30

CORRIGENDA.

In Prolegomenis, festinantius paullo quam oportuerat prelo subiec lectores rogantur ut ipsi benevole hæc corrigant.

Pag. 9. vers. 14. ante *cœlestes* inserendum *ise.*
„ 17. „ 8. ab inf. leg. *unæ eædemque operæ.*
„ 20. „ 22. leg. *contrariærum.*
„ 20. „ ult. del. comma ante *propria sit.*
„ 23. „ 10. pro *fœcerit* corr. *fœserit.*
„ 23. „ 19. ab inf. ante *de quo* del. *ut*, in cuius locum comma s ciendum fuit.
„ 24. „ 8. ab inf. l. *æssentior* pro *essentior.*
„ 24. „ 2. ann. ab inf. l. *vir* pro *virt.*
„ 25. „ 3. leg. *Gorgiam* pro *Georgiam.*
„ 25. „ 27. leg. *cœnsummata.*
„ 27. „ 2. leg. *ante* pro *tante.*
„ 27. „ 16. leg. *et* pro *etc.*
„ 28. „ 7. ab inf. leg. *Olympiœdori.*
„ 28. „ 2. ab inf. leg. *Vœrum* pro *Vêrum.*

Pag. 1. ann. col. I. vers. . . ab inf. dele *ipse.*
„ 57. ann. col. II. vers. 7. ab inf. lege *eum* pro *cum.*
„ 62. ann. col. II. vers. 6. ab inf. lege *breviter* pro *brevitate.*
„ 72. ann. col. I. vers. 11. lege *Sic* pro *Six.*
„ 76. ann. col. I. vers. 4. lege *solito* pro *eo*, quod nunc primum er invectum est, *solitis.*
„ 116. ann. col. I. vers. 13. ponas *vide* post *inferiorem.*
„ 193. ann. col. II. vers. 14. lege *usurpatæm* pro *usurpatœm.*
„ 222. ann. col. I. vers. 9. lege *Hæc* pro *H. e.*

Alia leviora sunt quam ut de iis quidquam commonendum videatur.

PRAEFATIO
AD
PHAEDONEM.

ɔdo, discipulus Socratis, qui postea scholae Elia-
tor exstitit, Echecrati Phliasio, qui et ipse fuit
ɔae disciplinae alumnus, in hoc libro magistri
tempore belli Corinthii*) Phliunte, urbe Eche-
atria, ubi hospes videtur fuisse commoratus, ita
ut quid ille extremo vitae die cum amicis, qui
ɔrientem viderint, collocutus sit, et quomodo eo
se gesserit, egregia cum simplicitate atque pie-
ɔonat. Convenisse autem dicit plurimos Socratis
es et amicos in custodiam, in qua vinculis captus
ɹuum aliis diebus, tum eo die, quo ei venenum
dum fuerit, multo mane. Audisse enim ipsos pri-
diei, quo sacra navis e Delo insula redisset, So-
ɔriendum fore. Itaque postridie eius diei, quo navis
set, omnes ait sub ipsum diliculum ad custodiam
sse. Quum igitur, inquit, ad carcerem accessis-
ianitor, qui fores aperire solebat, nos aliquantisper
mmorari iussit, quum undecimviri capitales nunc
Socratem vinculis liberarent eique nuntiarent ho-
morien[illegible]ore. Paullo post reversus nos intro-
ngre[illegible]item in custodiam Socratem depre-
is n[illegible]culi[illegible]olutum, atque Xanthippen,
rer[illegible]um considentem. Quae
c[illegible]erculae, multum lacri-

mata est vehementerque eiulavit. Tum vero Socrates placido vultu Critonem intuens rogavit, ut aliquis eam domum abduceret; id quod fecerunt Critonis pedisequi. Nos omnes autem eo die mirifice affecti eramus, quum mixtus quidam tristitia atque gaudio sensus animos nostros captos teneret: modo enim tranquillitatem hilaritatemque Socratis admirabamur, ut oblivisceremur praesentis calamitatis; modo casus gravitate devicti instantem amici fortunam deplorabamus*).

Socrates vero erigens se in lectulo et crus fricans, quod vincula antea compressissent, quam mira est, inquit, illa coniunctio, quae inter voluptatem atque dolorem intercedit. Nam quum simul et una adesse non soleant, tamen alterutro cedente alterum alterius continuo locum occupat. Hoc si animadvertisset Aesopus, eum credo fabulam fuisse compositurum, quae illam doloris et voluptatis vicissitudinem illustraret. Tum vero Cebes, opportune, inquit, mihi in mentem revocas carmina, quae in carcere pepigisti. Nam quum alii, tum nuper Evenus poeta, ex me quaesiverunt, quid tandem caussae esset, quod tu, qui nunquam antea carmina fecisses, extremo vitae tempore illis componendis dedisses operam. Quid igitur vis, ut illi respondeam? Ego vero, inquit Socrates, hoc non eo consilio feci, ut Eveni aemulus existerem, sed ut animum meum religione quadam exsolverem. Nam quum superiore vitae tempore, tum ex quo in carcere hic versatus sum, saepe mihi apparuit somnium, quod me iuberet facere et tractare musicam. Iam quum per totam vitam philosophiam, quippe quae esset musica praestantissima, tractassem; nunc etiam carmina facere conatus sum, si forte somnium illud divinum hoc a me fieri voluisset. Itaque composui hymnum in laudem Apollinis, cui hi dies festi sacri sunt: sed quum me imparem esse sentirem fabulis inveniendis fingendisque, in qua re maxime poetae virtus atque officium cernitur; Aesopi fabulas in versus redegi. Hoc igitur, mi Cebes, Eveno nuntiabis, eumque meo nomine cohortaberis, ut me quam primum sequatur. Abeo autem hodie: ita enim Atheniensibus visum est. Ad haec Simmias Thebanus, quale tandem istud est, inquit, quod Evenum facere iubes? Neque enim ille is mihi videtur,

*) P. 57—60. B.

qui te lubens ad inferos secuturus sit. Cui Socrates, nonne Evenus, respondit, est philosophus? Illo autem hoc affirmante, igitur neque Evenus, inquit, mortem recusabit, neque quisquam alius, qui quidem philosophi nomine dignus videri velit. Quanquam hoc nolim ita a vobis intelligi, ac si illum iuberem sibi manum inferre; hoc enim verissime nefas iudicatur*).

Atqui, ait Simmias, haeccine inter se consentire, quae tu dicis, appetendam quidem esse mortem, nec tamen cuiquam licere se ipsum interimere? Ego certe, quanquam olim in patria mea audivi Philolaum, nobilem Pythagoreum, eadem, quae tu dicis, dictitantem; tamen nunquam huius sententiae rationes plane potui cognoscere aut perspicere. Quare si tu illas explicare uberius et confirmare certius posse tibi videaris, age nobis noli invidere ea, quae dicenda habeas. His auditis Socrates se paratum ostendit ad exponendas rei rationes, quas in promtu haberet, quas tamen se non ipsum reperisse dixit, sed fando ab aliis accepisse. Mirum vero, inquit, non iniuria alicui videatur, quod antea dictum est, etiam iis hominibus, qui mortem tanquam bonum aliquod expetant, nefas esse sibimet ipsis hoc beneficium tribuere, sed exspectare eos debere, donec alius eodem ipsos afficiat. At enim vero habet illa sententia idoneas certasque rationes. Nam homines in hoc corpore a deo immortali tanquam in carcere quodam inclusi sunt, ex quo iniussu summi imperatoris nemini aufugere licet: atque persuasi mihi penitus esse numen divinum, quod hominum curam gerat, eiusque numinis homines esse servos atque ministros. Quocirca nobis non licet nostro arbitratu ex hac vita discedere, sed exspectandum, donec ipse deus nos liberet atque hinc discedendi necessitatem immittat. Ad haec autem Cebes, ista quidem si vera sunt, inquit, consequitur, ut stultis animo aequo moriendum sit, sapientibus non item. Etenim stultum fuerit profecto ex eo loco discedere, ubi optimum dominum habeas, deum, qui saluti tuae prospiciat: neque enim meliorem etiam nacturus sis alibi dominum. Cebetis sententiae accessit Simmias. Tum vero Socrates, agite igitur, o boni, inquit, quandoquidem mihi litem intenditis, causam meam apud vos ita dicam, ut vobis coner eius bonitatem probare certius,

*) E. 60. B. — 61. D

quam potui probare iudicibus, qui me capite condemnarunt. Persuasum autem mihi est me post mortem etiam maiorem consecuturum esse felicitatem. Nam licet non affirmaverim nisi cum quadam animi dubitatione me ad meliores homines esse venturum; tamen ad optimos deos me hinc discessurum, eorumque adspectu et consuetudine tanto magis gavisurum, quo purior sinceriorque animus ad illos evolaverit, id quidem certum atque verum esse censeo*).

Quocirca sapientis est morte appropinquante bono esse animo: nam philosophia nil est aliud nisi praeparatio atque meditatio mortis, id quod homines vulgo ignorare videntur: ridiculum autem fuerit hominem, qui tota vita philosophatus sit, adeoque mortem commentatus, in extremo vitae periculo angi atque metu cruciari. Habent autem mors atque philosophiae studium hoc sibi commune, quod et illa animum a corporis vinculis exsolvit, et hoc mentem nostram a rerum sensibus subiectarum ludibriis ad aeternae veritatis virtutisque constantiam traducit. Etenim philosophiae hoc est propositum, ut qui ei studeant veritatis virtutisque participes reddantur. Quod quidem non efficitur corporis ope et beneficio. Neque enim is verus videtur philosophus esse, qui ventri et gulae deditus est, qui cultu ornatuque corporis delectatur, qui gloriae laudisque studio ducitur, denique qui indulget corporis voluptatibus; sed ille demum hoc nomine est dignus, qui animum a corporis societate, quoad eius fieri possit, avocatum quasi in se ipsum colligit et ad puram sinceramque veritatem indagandam et contemplandam convertit. Etenim sensus corporis tantum abest ut veritatis cognitionem nobis afferant, ut fontes habendi sint ignorantiae, errorum, malorumque omnium. Hinc enim multae oriuntur animi curae et sollicitudines; hinc pravae cupiditates; hinc bella et seditiones; hinc denique, quod longe est tristissimum, errores atque fraudes. Quae quum ita sint, veri philosophi animum suum a corporis commercio student avocare et abstrahere, adeoque mortem meditantur, si quidem tota eorum vita in eo occupata est, ut animus ipsorum, a corpore solutus, quam fieri potest liberrimus evadat**).

---

*) P. 61. D. — 64. A.

**) P. 64. A. — 68. B.

Quare si quem videtis mortem timere, hunc ne dubitetis iudicare φιλοσώματον potius quam φιλόσοφον. Cuiusmodi homines, quemadmodum non possunt pervenire ad veritatis cognitionem et scientiam, ita nec virtutem unquam consequuntur hoc nomine dignam. Etenim abstinent se ab aliis voluptatibus, quo facilius ac diutius aliis fruantur; colunt iustitiam, ne ipsi ab aliis iniuria afficiantur; fortes sunt prae ignavia aut imbecillitate, quum non habeant virium satis ad sustinendas tolerandasque calamitates; denique adumbratam tantum virtutis speciem et imaginem amplectuntur, non ipsam virtutem colunt, adeoque mercaturam quasi quandam virtutis faciunt, quum omnia voluptatibus metiantur. Alia prorsus est veri philosophi sentiendi agendique ratio: qui, quidquid agit, propterea agit, quod verum, bonum et iustum esse videt. Quo ipso animum suum quasi praeparat ad cognoscendam et intuendam ipsam rerum veritatem. Hanc autem, quantum intelligere et suspicari nobis licet, animus humanus aut nusquam attinget, aut post mortem consequetur. Haec omnia igitur mecum reputans sortem meam adeo non moleste fero, ut eam etiam faustam beatamque esse arbitrer. Etenim certa me spes tenet futurum esse, ut apud inferos multo certiorem plenioremque consequar veritatis cognitionem, cui me nostis per totam vitam studuisse; et dominos atque amicos etiam illic habeam optimos. Haec igitur sunt, quae mei defendendi caussa apud vos, amici, dicenda videbantur: quae si vobis probata fuerint, optime factum arbitrabor*).

Quae postquam Socrates disputaverat, primum Cebes ei respondit: Cetera quidem, o Socrates, quae dixisti, plane mihi probantur et egregie disputata videntur. Sed quid animo futurum sit a corpore segregato et disiuncto, id quidem multis magnisque obnoxium est dubitationibus. Vulgo enim metuunt, ne e corpore excedens animus tanquam halitus aut fumus dissipetur atque penitus evanescat. Itaque necessarium est, ut probetur argumentis eum etiam post mortem corporis manere superstitem, vigere, cogitare; eiusque rei, o Socrates, si quam tenes explicationem et demonstrationem, age illam nobiscum communica. Ego vero, inquit Socrates, faciam quod pe-

*) P. 68. B. — 60. C.

PLATONIS

PHAEDO

RECENSUIT

PROLEGOMENIS ET COMMENTARIIS
INSTRUXIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

EDITIO TERTIA MULTIS PARTIBUS AUCTIOR
ET EMENDATIOR.

GOTHÆ.
SUMTIBUS BERNH. HENNINGS.
MDCCCL.

BIBLIOTHECA GRÆCA

VIRORUM DOCTORUM OPERA RECOGNITA
ET COMMENTARIIS INSTRUCTA

CURANTIBUS

FRIDERICO JACOBS

ET

VAL. CHR. FR. ROST.

B.

SCRIPTORUM ORAT. PEDESTRIS

VOL. XI. SECT. II.

CONTINENS

PLATONIS DIALOGOS SELECTOS

ED.

GODOFREDUS STALLBAUM.

GOTHÆ.
SUMTIBUS BERNH. HENNINGS.
MDCCCL.

PLATONIS

OPERA OMNIA.

RECENSUIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

VOL. I. SECT. II.

CONTINENS

PHÆDONEM.

EDITIO TERTIA SUPERIORIBUS MULTO AUCTIOR ET EMENDATIOR.

GOTHÆ.

SUMTIBUS BERNH. HENNINGS.

MDCCCL.

PLATONIS
OPERA OMNIA.

RECOGNOVIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

[illegible]

[illegible]

PHAEDRUS.

[illegible]

[illegible]

gt
Mrs R. F. Flintermann
6-26-30

CORRIGENDA.

In Prolegomenis, festinantius paullo quam oportuerat prelo subiectis, lectores rogantur ut ipsi benevole hæc corrigant.

Pag. 9. vers. 14. ante *cœlestes* inserendum *ipse*.
„ 17. „ 8. ab inf. leg. *unæ eædemque operæ*.
„ 20. „ 22. leg. *contrariærum*.
„ 20. „ ult. del. comma ante *propria sit*.
„ 23. „ 10. pro *fecerit* corr. *fuerit*.
„ 23. „ 19. ab inf. ante *de quo* del. *ut*, in cuius locum comma sufficiendum fuit.
„ 24. „ 8. ab inf. l. *assentior* pro *essentior*.
„ 24. „ 2. ann. ab inf. l. *vir* pro *virt*.
„ 25. „ 3. leg. *Gorgiam* pro *Georgiam*.
„ 25. „ 27. leg. *consummata*.
„ 27. „ 2. leg. *ante* pro *tante*.
„ 27. „ 16. leg. *et* pro *etc*.
„ 28. „ 7. ab inf. leg. *Olympiodori*.
„ 28. „ 2. ab inf. leg. *Verum* pro *Virum*.

Pag. 1. ann. col. I. vers. . . ab inf. dele *ipse*.
„ 57. ann. col. II. vers. 7. ab inf. lege *eum* pro *cum*.
„ 62. ann. col. II. vers. 6. ab inf. lege *breviter* pro *brevitate*.
„ 72. ann. col. I. vers. 11. lege *Sic* pro *Six*.
„ 76. ann. col. I. vers. 4. lege *solito* pro *eo*, quod nunc primum errore invectum est, *solitis*.
„ 116. ann. col. I. vers. 13. ponas *vide* post *inferiorem*.
„ 193. ann. col. II. vers. 14. lege *usurpatam* pro *usurpatem*.
„ 222. ann. col. I. vers. 9. lege *Hæc* pro *H. e.*

Alia leviora sunt quam ut de iis quidquam commonendum videatur.

PRAEFATIO
AD
PHAEDONEM.

Phaedo, discipulus Socratis, qui postea scholae Eliacae auctor exstitit, Echecrati Phliasio, qui et ipse fuit Socraticae disciplinae alumnus, in hoc libro magistri obitum tempore belli Corinthii*) Phliunte, urbe Echecratis patria, ubi hospes videtur fuisse commoratus, ita narrat, ut quid ille extremo vitae die cum amicis, qui eum morientem viderint, collocutus sit, et quomodo eo tempore se gesserit, egregia cum simplicitate atque pietate exponat. Convenisse autem dicit plurimos Socratis familiares et amicos in custodiam, in qua vinculis captus fuerit, quum aliis diebus, tum eo die, quo ei venenum hauriendum fuerit, multo mane. Audisse enim ipsos pridie eius diei, quo sacra navis e Delo insula redisset, Socrati moriendum fore. Itaque postridie eius diei, quo navis revertisset, omnes ait sub ipsum diliculum ad custodiam convenisse. Quum igitur, inquit, ad carcerem accessissemus, ianitor, qui fores aperire solebat, nos aliquantisper foris commorari iussit, quum undecimviri capitales nunc ipsum Socratem vinculis liberarent eique nuntiarent hodie ipsi moriendum fore. Paullo post reversus nos intromisit. Ingredientes autem in custodiam Socratem deprehendimus modo ex vinculis solutum, atque Xanthippen, eius uxorem, cum infante prope eum considentem. Quae ubi nos conspexit, ut solent mulierculae, multum lacri-

*) V. ann. ad p. 57. B.

mata est vehementerque eiulavit. Tum vero Socrates placido vultu Critonem intuens rogavit, ut aliquis eam domum abduceret; id quod fecerunt Critonis pedisequi. Nos omnes autem eo die mirifice affecti eramus, quum mixtus quidam tristitia atque gaudio sensus animos nostros captos teneret: modo enim tranquillitatem hilaritatemque Socratis admirabamur, ut obliviscremur praesentis calamitatis; modo casus gravitate devicti instantem amici fortunam deplorabamus*).

Socrates vero erigens se in lectulo et crus fricans, quod vincula antea compressissent, quam mira est, inquit, illa coniunctio, quae inter voluptatem atque dolorem intercedit. Nam quum simul et una adesse non soleant, tamen alteutro cedente alterum alterius continuo locum occupat. Hoc si animadvertisset Aesopus, eum credo fabulam fuisse compositurum, quae illam doloris et voluptatis vicissitudinem illustraret. Tum vero Cebes, opportune, inquit, mihi in mentem revocas carmina, quae in carcere pepigisti. Nam quum alii, tum nuper Evenus poeta, ex me quaesiverunt, quid tandem caussae esset, quod tu, qui nunquam antea carmina fecisses, extremo vitae tempore illis componendis dedisses operam. Quid igitur vis, ut illi respondeam? Ego vero, inquit Socrates, hoc non eo consilio feci, ut Eveni aemulus existerem, sed ut animum meum religione quadam exsolverem. Nam quum superiore vitae tempore, tum ex quo in carcere hic versatus sum, saepe mihi apparuit somnium, quod me iuberet facere et tractare musicam. Iam quum per totam vitam philosophiam, quippe quae esset musica praestantissima, tractassem; nunc etiam carmina facere conatus sum, si forte somnium illud divinum hoc a me fieri voluisset. Itaque composui hymnum in laudem Apollinis, cui hi dies festi sacri sunt: sed quum me imparem esse sentirem fabulis inveniendis fingendisque, in qua re maxime poetae virtus atque officium cernitur; Aesopi fabulas in versus redegi. Hoc igitur, mi Cebes, Eveno nuntiabis, eumque meo nomine cohortaberis, ut me quam primum sequatur. Abeo autem hodie: ita enim Atheniensibus visum est. Ad haec Simmias Thebanus, quale tandem istud est, inquit, quod Evenum facere iubes? Neque enim ille is mihi videtur,

*) P. 57_60. B.

qui te lubens ad inferos secuturus sit. Cui Socrates, nonne Evenus, respondit, est philosophus? Illo autem hoc affirmante, igitur neque Evenus, inquit, mortem recusabit, neque quisquam alius, qui quidem philosophi nomine dignus videri velit. Quanquam hoc nolim ita a vobis intelligi, ac si illum iuberem sibi manum inferre; hoc enim verissime nefas iudicatur*).

Atqui, ait Simmias, haeccine inter se consentire, quae tu dicis, appetendam quidem esse mortem, nec tamen cuiquam licere se ipsum interimere? Ego certe, quanquam olim in patria mea audivi Philolaum, nobilem Pythagoreum, eadem, quae tu dicis, dictitantem; tamen nunquam huius sententiae rationes plane potui cognoscere aut perspicere. Quare si tu illas explicare uberius et confirmare certius posse tibi videaris, age nobis noli invidere ea, quae dicenda habeas. His auditis Socrates se paratum ostendit ad exponendas rei rationes, quas in promtu haberet, quas tamen se non ipsum reperisse dixit, sed fando ab aliis accepisse. Mirum vero, inquit, non iniuria alicui videatur, quod antea dictum est, etiam iis hominibus, qui mortem tanquam bonum aliquod expetant, nefas esse sibimet ipsis hoc beneficium tribuere, sed exspectare eos debere, donec alius eodem ipsos afficiat. At enim vero habet illa sententia idoneas certasque rationes. Nam homines in hoc corpore a deo immortali tanquam in carcere quodam inclusi sunt, ex quo iniussu summi imperatoris nemini aufugere licet: atque persuasi mihi penitus esse numen divinum, quod hominum curam gerat, eiusque numinis homines esse servos atque ministros. Quocirca nobis non licet nostro arbitratu ex hac vita discedere, sed exspectandum, donec ipse deus nos liberet atque hinc discedendi necessitatem immittat. Ad haec autem Cebes, ista quidem si vera sunt, inquit, consequitur, ut stultis animo aequo moriendum sit, sapientibus non item. Etenim stultum fuerit profecto ex eo loco discedere, ubi optimum dominum habeas, deum, qui saluti tuae prospiciat: neque enim meliorem etiam nacturus sis alibi dominum. Cebetis sententiae accessit Simmias. Tum vero Socrates, agite igitur, o boni, inquit, quandoquidem mihi litem intenditis, causam meam apud vos ita dicam, ut vobis coner eius bonitatem probare certius,

*) E. 60. B. — 61. D

quam potui probare iudicibus, qui me capite condemnarunt. Persuasum autem mihi est me post mortem etiam maiorem consecuturum esse felicitatem. Nam licet non affirmaverim nisi cum quadam animi dubitatione me ad meliores homines esse venturum; tamen ad optimos deos me hinc discessurum, eorumque adspectu et consuetudine tanto magis gavisurum, quo purior sinceriorque animus ad illos evolaverit, id quidem certum atque verum esse censeo*).

Quocirca sapientis est morte appropinquante bono esse animo: nam philosophia nil est aliud nisi praeparatio atque meditatio mortis, id quod homines vulgo ignorare videntur: ridiculum autem fuerit hominem, qui tota vita philosophatus sit, adeoque mortem commentatus, in extremo vitae periculo angi atque metu cruciari. Habent autem mors atque philosophiae studium hoc sibi commune, quod et illa animum a corporis vinculis exsolvit, et hoc mentem nostram a rerum sensibus subiectarum ludibriis ad aeternae veritatis virtutisque constantiam traducit. Etenim philosophiae hoc est propositum, ut qui ei studeant veritatis virtutisque participes reddantur. Quod quidem non efficitur corporis ope et beneficio. Neque enim is verus videtur philosophus esse, qui ventri et gulae deditus est, qui cultu ornatuque corporis delectatur, qui gloriae laudisque studio ducitur, denique qui indulget corporis voluptatibus; sed ille demum hoc nomine est dignus, qui animum a corporis societate, quoad eius fieri possit, avocatum quasi in se ipsum colligit et ad puram sinceramque veritatem indagandam et contemplandam convertit. Etenim sensus corporis tantum abest ut veritatis cognitionem nobis afferant, ut fontes habendi sint ignorantiae, errorum, malorumque omnium. Hinc enim multae oriuntur animi curae et sollicitudines; hinc pravae cupiditates; hinc bella et seditiones; hinc denique, quod longe est tristissimum, errores atque fraudes. Quae quum ita sint, veri philosophi animum suum a corporis commercio student avocare et abstrahere, adeoque mortem meditantur, si quidem tota eorum vita in eo occupata est, ut animus ipsorum, a corpore solutus, quam fieri potest liberrimus evadat**).

---

*) P. 61. D. — 64. A.

**) P. 64. A. — 68. B.

Quare si quem videtis mortem timere, hunc ne dubitetis iudicare φιλοσώματον potius quam φιλόσοφον. Cuiusmodi homines, quemadmodum non possunt pervenire ad veritatis cognitionem et scientiam, ita nec virtutem unquam consequuntur hoc nomine dignam. Etenim abstinent se ab aliis voluptatibus, quo facilius ac diutius aliis fruantur; colunt iustitiam, ne ipsi ab aliis iniuria afficiantur; fortes sunt prae ignavia aut imbecillitate, quum non habeant virium satis ad sustinendas tolerandasque calamitates; denique adumbratam tantum virtutis speciem et imaginem amplectuntur, non ipsam virtutem colunt, adeoque mercaturam quasi quandam virtutis faciunt, quum omnia voluptatibus metiantur. Alia prorsus est veri philosophi sentiendi agendique ratio: qui, quidquid agit, propterea agit, quod verum, bonum et iustum esse videt. Quo ipso animum suum quasi praeparat ad cognoscendam et intuendam ipsam rerum veritatem. Hanc autem, quantum intelligere et suspicari nobis licet, animus humanus aut nusquam attinget, aut post mortem consequetur. Haec omnia igitur mecum reputans sortem meam adeo non moleste fero, ut eam etiam faustam beatamque esse arbitrer. Etenim certa me spes tenet futurum esse, ut apud inferos multo certiorem plenioremque consequar veritatis cognitionem, cui me nostis per totam vitam studuisse; et dominos atque amicos etiam illic habeam optimos. Haec igitur sunt, quae mei defendendi caussa apud vos, amici, dicenda videbantur: quae si vobis probata fuerint, optime factum arbitrabor*).

Quae postquam Socrates disputaverat, primum Cebes ei respondit: Cetera quidem, o Socrates, quae dixisti, plane mihi probantur et egregie disputata videntur. Sed quid animo futurum sit a corpore segregato et disiuncto, id quidem multis magnisque obnoxium est dubitationibus. Vulgo enim metuunt, ne e corpore excedens animus tanquam halitus aut fumus dissipetur atque penitus evanescat. Itaque necessarium est, ut probetur argumentis eum etiam post mortem corporis manere superstitem, vigere, cogitare; eiusque rei, o Socrates, si quam tenes explicationem et demonstrationem, age illam nobiscum communica. Ego vero, inquit Socrates, faciam quod pe-

*) P. 68. B. — 60. C.

titis; neque enim exiguum hoc, quod mihi superest, vitae tempus melius collocare possim, quam si de hoc gravissimo argumento quid mihi videatur vobis exponam*).

Et primum quidem videamus eam rationem, quae ultimae antiquitatis confirmatur testimonio. Dicuntur enim animi nostri ab inferis in humana corpora transgredi ac veluti in orbem ex inferis ad superos et a superis vicissim ad inferos migrare. Quae sententia si vera est, de animorum immortalitate dubitari non potest. Confirmat autem illius sententiae veritatem hoc maxime, quod in universa rerum natura hanc videmus legem constanter dominari, ut contraria ex contrariis oriantur, veluti quum maius oritur ex minore, tardum ex veloci, firmum ex infirmo, calor ex frigore et vicissim. Eadem igitur necessitate inter se coniunctas esse mortem et vitam sponte consequitur, ita ut ex vivo fiat mortuus et vicissim ex mortuo vivus. Sed age, rem diligentius etiam explicemus. Itaque quidquid mutatur, id in alium statum transire manifestum est. Continetur autem omnis mutatio triplici conditione; nam primo res mutata ex aliquo statu, in quo antea fuerat, discedit: deinde eadem ad aliud quiddam transit: denique pervenit ad aliquem statum, in quem antea tendebat. Veluti si quis dormit, is ex vigilia in somnum transiit. Inter somnum autem atque vigiliam interiectum est illud, quod vocamus obdormiscere. Unde intelligitur, quam sit verum, quod diximus de triplici cuiusque mutationis conditione. Eadem ratio est, si quis vicissim ex somno redeat ad vigiliam: nam priusquam ipsa vigilia incidit, illud locum habeat necesse est, quod expergisci vocamus. Quum vero haec lex per totam rerum naturam valeat, eum, qui in hanc vitam intret, necesse est illam permeare quasi conditionem, quam nasci dicere solemus; eum vero, qui mortuus sit, moriendo ad illum statum pervenisse. Quae quum ita sint, animum moriendo non exstingui, sed in alium statum transire, facile est ad intelligendum. Nam quo minus existimemus naturam altera sui parte quasi claudicare, quum illud, quod moriendo respondeat, nimirum quod ex inferis redire vocamus, non eveniat, hoc maxime impedit, quod sublata rerum generatione reciproca paullatim tota rerum natura quasi rigesceret et consumeretur.

---

*) P. 69. B. — 70. C.

Veluti si illud tantum eveniret, quod vocamus obdormiscere, neque locum haberet contrarium, quod expergiscimur, omnia ad extremum perpetuo premerentur somno. Eodem igitur modo de eo, quod moriendo est contrarium, iudicari convenit. Nam si omnia morerentur, nec quidquam denuo in vitam rediret: ad extremum omnia forent emortua, nihil vigeret. Hoc igitur argumento mihi constare videtur animos hominum morte non consumi, sed manere eos aliam vitam, in qua bonis melius, malis peius futurum sit*).

Tum Cebes: Ego vero, o Socrates, sententiam tuam toto pectore amplector. Quam ut pro vera habeam, faciunt etiam ea, quae superiore tempore de eo disputasti, quod totum illud, quod discere vocamus, nil aliud sit nisi reminisci. Hoc enim si verum est, animum necesse est, antequam in hanc vitam intraret, viguisse atque rerum notitias in humanum corpus secum attulisse. His auditis Socrates: Sed ne forte Simmias huic rationi diffidat, eadem etiam aliis argumentis comprobari potest. Quae qualia sint, nunc accipite. Quotidie enim experimur nos ex unius in alterius rei cogitationem deferri. Solent enim res oculis, auribus, aliis sensibus, perceptae in mente excitare cogitationem rerum ab illis plane diversarum. Ut si quis conspecta amici lyra vel veste ipsius amici recordatur, aut si imaginem eius intuens tacite secum iudicat, quam prope illa ad eius similitudinem accedat vel ab ea absit. Neque vero ad ea solum, quae sensibus percipi possunt, referimus illa, quae videmus, audimus, sentimus, sed etiam ad species quasdam et formas solo animo comprehensas, quas in hac rerum natura nusquam exstare compertum habemus. Tenemus enim animo nostro speciem eius, quod per se ipsum est honestum et turpe, iustum et iniustum, magnum et parvum, simile et dissimile, ad eamque speciem referre solemus ea, quae sensibus nostris percipimus. Sed undenam animi nostri hanc absolutarum formarum sive idearum cognitionem hauserunt? Certe sensibus corporis non acceperunt: his enim non utimur nisi in rerum singularium perceptione et animadversione. Itaque relinquitur, ut animus rerum per se absolutarum notitias non in hac demum vita acceperit, sed antequam cum hoc corpore

*) P. 70. C. — 72. D.

nasceretur. Ex quibus omnibus apparet eundem iam olim vixisse atque viguisse*).

Finita hac disputatione Simmias, quid adhuc desideraret, aperte professus est. Nam hac quidem ratione ait sibi utique videri effectum esse, ut animum fuisse, priusquam corpus nasceretur, statuere cogeremur; sed illud nondum esse ostensum, eum post mortem quoque fore superstitem. Quae quidem dubitatio etiam Cebetem commovit, ut dimidium tantum disputationis absolutum esse diceret, dimidium contenderet deesse. Ad eos igitur Socrates, quod desideratis, amici, inquit, id iam habetis, si quidem superiora illa, quae concessistis, cum his dictis coniungenda sunt. Nam si verum est, quod ostendimus, hanc per totam rerum naturam valere legem, ut nihil intereat, et si recte affirmavimus animum rerum per se absolutarum notitias non corporis ope sibi acquisivisse, sed aliunde accepisse: dubitari certe non potest animum esse immortalem**).

Sed quoniam metus ille, ne animus ex corpore egrediens tanquam vento dissipetur, facile animos vestros denuo occupaverit, age, eum ita tollamus, ut animorum immortalitatem pluribus etiam argumentis probare studeamus. Et primum quidem videamus, quid sit illud dissipari, quod vos dicitis metuere ne animo accidat. Est autem illud nil aliud nisi dissolvi in partes suas, ita ut hae a se invicem discedant, et illud, quod partibus istis continebatur, pereat et intereat. Itaque dissipari nil poterit, nisi quod ex partibus sit compositum. Quocirca videamus, num cadere dissolutio possit in animi naturam. Discerni autem omnino possunt duo rerum genera, alterum compositum, simplex alterum. Illud continua fertur agitatione neque unquam manet in statu eodem, atque corporis sensibus subiectum est. Alterum, quod nullis partibus constat ideoque a quavis mutatione liberum est et immune, non potest corpore unquam contrectari, sed sola mente comprehenditur. Quemadmodum vero dubium non est, corpus quin habendum sit in numero rerum compositarum; ita animum ad naturas simplices referendum esse evidentibus doceri potest argumentis. Hic enim non est adspectabilis: porro in veritate investi-

*) P. 72. D. — 77. A.

**) P. 77. A. — D.

ganda et contemplanda quum sensuum ope utitur, adeo non pervenit ad eius cognitionem, ut maxime perturbetur et quasi vertigine corripiatur; quum autem se a corpore quasi segregatus in se ipsum collegit, tum vero attingit sempiternas illas rerum species et formas, quae solae habent veritatis cognitionem. Praeterea animum habemus imperantem, corporis servitio utimur, ut hinc quoque intelligi possit illum rerum simplicium neque mutationi subiectarum generi esse similem atque cognatum. Iam si verum est, quod diximus, sequitur, ut animus nunquam dissolvatur et intereat, sed etiam ex corpore egressus duret et maneat*).

Abibit autem, si quidem se castum purumque a corporis contagione servaverit, coelestes purasque regiones, quo et ego mox perveniam, ibique errore, ignorantia, cupiditatibus, vitiis liberatus beatum et immortale deget aevum. Sin autem, dum hanc vitam ageret, non studuit se a corporis societate liberare, eiqui ita indulsit, ut eius contagione pollueretur et labem contraheret, ex superioribus regionibus per corpoream vim humi depressus in tenebris ac squalore volutatur, adeoque denuo alligatur animantium corporibus. Quae quum ita sint, philosophi hoc est officium, ut spretis corporis voluptatibus animum dirigat et convertat ad purae sinceraeque bonitatis, pulchritudinis et veritatis contemplationem: nam ita demum ei continget, ut ad deum immortalem perveniat sempiternaque fruatur felicitate et beatitate**).

Haec quum Socrates dixisset, aliquamdiu silentium fuit, videbaturque ipse secum reputare et meditari ea, quae modo disseruisset. Tandem Cebes et Simmias summissa voce inter se colloqui coeperunt. Quod animadvertens Socrates, quid, inquit, vobis de mea videtur disputatione? numquid vobis non satisfacit? Agite igitur, si quid habetis dubitationis, nolite illud me celare, quo possimus communiter persequi institutam disputationis viam, si quidem vobis placuerit. Tum Simmias, dicam, inquit, quod res est. Etenim iam dudum uterque nostrum alterum cohortatur et instigat, ut te interroget: veremur autem, ne tibi molesti simus propter imminentem calamitatem. Ille vero his auditis leniter subridens, papae, in-

*) P. 77. D. — 80. A.

**) P. 80. A. — 84. B.

quit, Simmia, aegre profecto aliis potero persuadere me mortem non in malis habere, quum vos adeo vereamini, ne mihi nunc de his rebus disserere molestum sit. Itaque eos amice cohortatus est, ut si quae ipsis dubia viderentur, ea ne dubitarent exponere. Etiamsi enim certam exploratamque immortalitatis scientiam in hac vita non possemus consequi, omnibus tamen viribus enitendum esse, ut, quae proxime ad verisimilitudinem accederent, ea exquirerentur, quo facilius atque tutius illorum auxilio, tanquam rate, hoc impetuosum vitae pelagus traiiceremus. His dictis permotus Simmias, fatebor equidem, inquit, quae adhuc disputasti, ea mihi nondum omnem scrupulum ex animo exemisse. Neque enim absurdum videtur, quod permulti homines arbitrantur, animum nil esse nisi harmoniam quandam ex iusto singularum corporis partium temperamento oriundam. Quemadmodum igitur concentus fidium dissolutis lyrae partibus interit, ita vide ne fracto dissolutoque corpore etiam omnis animi vis et natura dispereat. Tum Socrates vultu ad risum composito et, ut solebat, intenta oculorum acie circumspiciens, non male, inquit, Simmias meam orationem videtur impugnasse. Sed huic priusquam respondeamus, etiam Cebetis audienda sententia est. Et Cebes quidem se in iisdem fere haerere dixit, de quibus Simmias dubitaret. Quae tu, inquit, modo disputasti, iis licet efficiatur, ut animus diuturnitate corpus superet, tamen nondum est demonstratum eundem ab interitu omnino esse liberum. Fieri enim potest, ut animus, quum in multa deinceps corpora migret iisque superstes sit, tamen et ipse temporis diuturnitate tandem fatiscat et conteratur. Quis igitur nobis praestet hoc, in quo nunc degimus, corpus non esse ultimum?*).

His dictis nos omnes, qui apud Socratem aderamus, vehementer sumus perturbati. Nam quum antea Socratis disputatio nobis plane satisfecisset mirificeque placuisset, nunc tamen Simmiae et Cebetis dubitatio effecit, ut consilii prorsus inopes haereremus. Socrates vero tantum abfuit ut de causa sua videretur esse sollicitus, ut nunquam magis admiratus sim viri tranquillitatem atque constantiam. Nam non solum benevole amanterque excepit illas Cebetis et Simmiae dubitationes; sed etiam

*) P. 84. B. — 83. B.

nos quum animadvertisset vehementi dolore perculsos esse, ad pristinam immortalitatis spem et fiduciam erexit. Monuit autem ante omnia, ut nobis caveremus, ne, si quando in veri investigatione deciperemur, animo abiecto rationis et philosophiae osores evaderemus. Quemadmodum enim hominum osores, inquit, fieri solent ii, qui, quum de quolibet optima quaeque sperassent, a pluribus deinceps decepti sunt et in fraudem inducti, ita etiam qui sententias eas, quas maxime probarunt, postmodo falsas esse cognoverunt, saepenumero in eam inducuntur opinionem, ut de veritate exquirenda et invenienda omnino desperandum existiment, adeoque rationis et sapientiae osores (μισολόγοι) existant. Itaque nos etiam, o boni, nobis caveamus ab isto errore, neque nos unquam patiamur a philosophiae studio deterreri*).

Sed redeamus ad sermonem superiorem. Putabat igitur Simmias animum contineri harmonia, quae singulis corporis partibus bene temperatis efficeretur. Quam rationem mihi videor vel una interrogatiuncula, posse confutare. Quid enim? nonne in superiore disputatione concessum est animum viguisse, antequam in corpus veniret? Hoc igitur si vere diximus, eum plurimum ab harmonia differre nemo est quin videat. Quippe harmonia oritur tum demum, quum lyrae partes compositae et coagmentatae sunt; animum autem affirmamus corpore prius fuisse**).

Sed quoniam huiusmodi conclusiunculae saepenumero sunt fallaces, age, rem paullo altius repetamus, videamusque, quibus de causis harmoniam et animum inter se differre statuendum sit. Et primum quidem quod de harmonia recte dici potest, varios esse eius gradus, ut alia sit deterior, alia praestantior, id de animo affirmare non licet, ut qui semper sui similis sit neque unquam naturae suae habeat ullam varietatem. Deinde quum animorum sint variae virtutes, quae quasi concentu quodam continentur; qui animum harmoniam esse dicit, hoc debebit confiteri, in harmonia illa animi aliam rursus atque aliam inesse harmoniam, id quod per ipsam rei naturam fieri non potest. Porro si ve-

*) P. 88. G. — 91. C.

**) P. 91. C. — 92. E.

rum est, quod antea diximus, animum per se alium alio non magis esse animum; sequitur, ut, si ille harmonia contineatur, non possit alius alio fieri sapientior atque melior. Nam harmoniae notionem ubi diligentius investigaveris, facile reperies veram harmoniam nullo unquam tempore nullaque ratione discordem vel dissonam esse posse. Nam concentu sublato ipsa tollitur harmonia. Itaque qui animum harmoniam esse dicunt, ii affirmare videntur id, quod nemo sibi facile persuadeat, animos humanos turpitudinis et pravitatis omnino esse expertes, ceterarum autem animantium animas eiusdem, qua illi praediti sint, virtutis esse participes. Denique animum novimus corpori imperare neque raro eius perturbationibus et cupiditatibus adversari. Quod quidem, si ille ipsius corporis esset quaedam intentio et remissio, fieri nullo modo posset. Sed de harmonia Simmiae satis dictum: consideremus nunc Cebetis rationem*).

Putas autem, o Cebes, nisi fallor, animus etiamsi in multis antea fuerit corporibus, tamen nihil impedire, quominus temporis diuturnitate paullatim consumatur et aliquando intereat. Ac profecto magnam atque gravem dubitationem in medium attulisti. Quippe explicandus est locus ille de rerum natura, generatione et corruptione. In quem quum et ipse admodum iuvenis essem delatus, narrabo vobis quid mihi tum acciderit. Quum enim doctrinam physicam putarem esse longe praestantissimam, quippe quae doceret, quibus causis res omnes vel orirentur vel interirent, plurimum studii in ea collocare coepi. Sed quamvis omnium philosophorum opiniones investigarem et perquirerem, tamen de ortu et interitu rerum nihil novi me ab iis discere mox intellexi. Postea incidi forte in librum Anaxagorae. Qui quum omnia a mente divina ordinari et administrari doceret, dicere non possum, quanta spes veri inveniendi animum meum occupaverit. Sed mirum dictu est, quantopere etiam illa me fefellerit exspectatio. Etenim ille quoque, ut singularum rerum aperiret causas et rationes, aerem, aquam, alia huius generis, tanquam machinas quasdam adhibebat; mentem divinam praetermittebat. Haec quum mihi accidissent, physicis relictis, aliam viam ingrediendam esse statui. Ita-

*) P. 92. E. — 95. B.

que mihi plane persuasi esse aliquid, quod per se esset magnum, pulchrum, bonum, et cuius vi efficeretur, ut quae magna pulchra, bona vocare solemus, hanc ipsam virtutem adipiscerentur. Putavi igitur res pulchras non colore, sed pulchritudine pulchras fieri, similiterque magnas magnitudine, parvas parvitate, honestas honestate. Quae quum firmiter tenerem, coepi etiam intelligere nihil esse in rerum natura constans et immutabile praeter *illud*, quod per se esset verum, bonum, pulchrum, hoc est, praeter ideas rerum sola mente comprehendendas et quasi intuendas. Et haec quidem sunt, quae in harum rerum quaestione tenenda esse mihi videntur*).

Haec omnia autem postquam Socrati concessa erant, aliam etiam ingressus est disputationem, qua animum esse sempiternum atque immortalem doceret. Etenim quae contraria sunt, inquit, ea se invicem adeo refugiunt atque aversantur, ut alterum altero accedente aut pereat aut elabatur. Veluti parvitatis species et forma nunquam cum magnitudine conciliari poterit, sed hac appropinquante illa evanescere solet. Quod autem de iis, quae sibi ipsa et per se contraria sunt, verum esse dixi, idem etiam iudicandum est de aliis, quae etiamsi non sint proprie contraria, tamen aliquid in se continent, quod alii cuidam adversetur. Etenim ne haec quidem se invicem ullo modo recipiunt, et admittunt. Id quod facile est exemplis demonstrare Nam numerus ternarius, etsi ipse non habet contrarium, tamen cum semper in se contineat formam imparis numeri, nunquam effici poterit, ut paris numeri naturam induat. Eadem ignis ratio est. Qui quum in se caloris vim comprehendat, quae est frigori contraria, nunquam cum frigore coniunctus esse potest. Pariter nix, quae nunquam non frigus habet adiunctum, accedente calore dilabitur neque ullo modo cum illo conciliatur. Atque haec quidem ad animum transferamus. Est vero hic ita natura sua comparatus, ut in quodcunque corpus ingrediatur, illuc semper secum afferat vitam. Quae cum morti sit opposita et contraria, sponte apparet ne animum quidem ferre aut pati unquam mortem posse. Quidquid autem mortem non

*) P. 95. B. — 105.

admittit, id est immortale. Ex quo animum intelligitur esse immortalem neque unquam interiturum*).

Finita hac Socratis oratione Cebes, mihi vero, inquit, plane persuasisti animum esse interitus expertem atque revera futurum esse apud inferos. Sed si vos, amici, habetis quod contra Socratis disputationem moneatis, nolite illud reticere. Neque enim tempus magis opportunum, quo de his rebus vel dicere vel audire aliquid cupiatis, unquam redierit. Tum vero Simmias, at neque ego, inquit, habeo quod iis, quae disputata sunt, iam possim opponere. Veruntamen nescio quid mihi in animo residet scrupuli et dubitationis, sive quod rei, quae agitur, magnitudo me perturbat, sive quod humanarum virium imbecillitas videtur prohibere, quominus ad certam harum rerum cognitionem perveniamns. Recte tu quidem, inquit Socrates. Nam et de hoc dubitandum est, et de sumtionibus et principiis, unde mea disputatio profecta est, diligentius quaerendum. Quod ubi feceritis, pervenietis, opinor, ad tantam spem immortalitatis, quanta maxima homini contingere possit**).

Animus igitur quum immortalis sit, operae pretium est, o amici, ut quisque in hac vita studeat eum aptum reddere immortalitati. Nam post mortem sua quemque manet sors, laeta illa aut tristis futura, prout quis animi curam in hac vita gesserit. Ferunt enim a daemone quemque suo in eum deduci locum, ubi de mortuis habeatur iudicium, indeque audita iudicum sententia perduci eo, ubi ipsi vel male vel bene futurum sit. Et malis quidem manendum ibi esse per certum quoddam temporis spatium, quo exacto reverti eos in domicilium aliquod poenae accommodatum; puros autem et sanctos animos in puriores ac coelestiores regiones evehi, ubi degant vitam vere coelestem atque divinam. Atque his quidem dictis addidit narrationem de terrae regionibus, tum de superioribus in quibus iusti, probi, sancti viverent, tum de inferioribus, ubi qui sceleribus se in hac vita commaculassent, malefactorum suorum luerent poenas***).

Qua narratione absoluta hoc fere modo perrexit dicere. Haec igitur quum ita sint, o amici, hoc maxime agere

---

*) F. 102. A. _ 106. E.
**) P. 107. A. _ B.
***) P. 107. B. _ 113. C.

omnes decet, ut virtutis ac sapientiae in hac vita participes fiamus. Propositum est enim magnum certaminis praemium magnaque spes. Quanquam autem mortuorum conditionem eam fore, qualem descripsi, haud certo affirmaverim, tamen hoc maxima asseveratione contendo, eam futuram esse illi similem, et ita quemque fore beatissimum, ut se maxime a vitiorum labe purum castumque servaverit. Et vos quidem suo quisque tempore illuc discedetis; mihi vero nunc abeundum est. Quocirca me iam ad lavacrum convertam, ne mortuus aliis negotia facessam*).

Tum Crito, nobis vero, inquit, o Socrates, quid mandas, et quomodo vis ut te sepeliamus? Quomodocunque, respondit, vobis libuerit, si modo me capere potueritis. Simul autem placido hilarique vultu nos intuens, videor, inquit, Critoni non posse persuadere me non esse eundem, quem brevi mortuum videbitis. Nam animus meus ubi discesserit ex hoc corpore, non amplius Socratem habebitis, sed eius corpus emortuum. Igitur bono animo sis, mi Crito, neque doleas, quum videris corpus meum cremari vel humari: neque enim Socrates ipse peribit. Corpus autem meum sepelies ita, ut tibi placuerit. His dictis abiit, ut lavacro uteretur. Nos autem interea modo de iis, quae disseruisset, inter nos colloquebamur, modo calamitatem nostram deplorabamus, haud secus ac si patre orbaremur. Peracto lavacro filii cum mulieribus domesticis ad eum adducuntur. Quibus quum ultima mandata dedisset, ad nos revertit. Tum minister undecimvirorum ingreditur, qui ad eum accedens, invitus, inquit, meo nunc fungor munere: quanquam te eum esse cognovi, qui mihi non maledicturus sis; quod saepe facere solent ii, quibus mortem annuntio. Nam ex quo in carcere versatus es, semper te cognovi esse virum bonum et humanum. Quare vale et forti animo perfer instantem necessitatem. Et tu quoque vale, respondit Socrates, praedicans hominis humanitatem et misericordiam. Deinde autem poculum sibi afferri iussit. Tum Crito: Nondum sol occidit, o Socrate: en lucem in montium verticibus adhuc fulgentem! Non est quod tantopere festines et tuum a nobis discessum acceleres. At vero Socrates, equidem, inquit, longiore mora nihil lu-

*) P. 113. D. — 115. A.

craturus essem nisi hoc, ut mihi ipsi viderer inconstans esse adeoque ridiculus. Itaque mihi morem geras, quaeso, neque aliter facias. Quocirca Crito arcessi iussit carceris ministrum, qui poculum afferret. Quem quidem hominem intuens Socrates, age, inquit, o bone, quid facere me iam oportet? tu enim nosti. Quum hauseris, inquit ille, obambulabis, dum genua gravari sentias: tum vero in lecto recumbes. His dictis ei poculum porrexit. Quod quidem Socrates ita accepit, nihil ut timeret aut vultum mutaret. Quid vero? ait, licetne diis immortalibus de hoc poculo offerre libationem? Noli hoc facere, minister respondit; neque enim plus cicutae paramus, quam quantum satis esse videtur. Tum ille, at preces tamen, inquit, diis immortalibus facere ad hoc poculum licet, ut haec migratio mihi bene feliciterque eveniat. Itaque hoc a diis immortalibus precor ut mihi contingat. His dictis poculum hilari et tranquillo animo exhausit. Nos vero eum videntes bibentem, quum adhuc vix cohibuissemus lacrimas, tum vero non amplius potuimus nobis a lacrimis temperare. Fuerunt etiam qui magna voce eiularent et pectora tunderent prae mærore. Socrates autem, quid agitis, inquit, o boni? nam hanc ipsam ob causam mulieres amandavi: audivi enim bonis ominibus moriendum esse. Atque nos his auditis erubuimus et lacrimas repressimus. Ille vero quum paullisper obambulasset, crura sibi gravari sentiens, supinus in lectulo recubuit. Morti autem proximus, o Crito, inquit, Aesculapio debemus gallum: hunc igitur deo reddite. Quod quum Crito se facturum esse polliceretur eumque rogaret, num quid aliud vellet, ille leniter placideque animam exspiravit. Hic fuit vitae exitus, o Echecrates, quem habuit amicus noster, quo meliorem, prudentiorem atque iustiorem virum nec nos cognovimus nec unquam visuri sunt posteri*).

En habes argumentum dialogi, breviter quidem sed quam fidelissime relatum. Quo exposito etiam de consilio paucis disserere consultum videtur, quod scriptor in elaborando hoc opere potissimum sequutus sit. Neque enim, illo non perspecto, quisquam eo perveniat, ut om-

---

*) P. 115. B. — 118.

nem libri praestantissimi artem rationemque aut perspiciat aut recte aestimet. Videmur autem paucis aperire atque declarare posse quid rei sit, quandoquidem quae ea de re dicenda sunt, neutiquam longam requirunt disputationem aut copiosam argumentorum confirmationem desiderant, ut pote satis aperta ac propemodum in medio posita.

Etenim quod Plato *in plerisque omnibus dialogis* prope *constanter* sequutus est, ut materiam argumentorum, quae illustranda sumsit, partim ex ipsa vitae veritate, partim ex philosophiae disciplina repetierit idque salva et incolumi illa artis lege, quae unumquodque opus simplex duntaxat et unum iubet esse, de qua ipsius sollertia universe explicavimus Prolegom. ad Opera Platon. Vol. I. Part. I. p. XL. sqq. ed. 3.; idem etiam in Phaedone ab eo observatum esse certe nemo dubitet, qui omnis disputationis ordinem ac progressionem vel leviter animadverterit et consideraverit. Coniunxit enim philosophus in hoc sermone singulari quodam artificio Socratis morientis descriptionem, qua *perfecti sapientis in ipso* mortis *articulo constituti imago* ob oculos ponitur, cum explicatione argumentorum, quibus spes atque fides immortalitatis animorum confirmatur. Quod quidem sollertissime ita perfecit, ut etsi facile ambigas, utrum ipsi potius visum sit; tamen re accuratius considerata alterum alteri ita coniunctum esse intelligere queas, ut utrumque prorsus eodem pertineat, quandoquidem et imago sapientis placide ac tranquille, fortiter et constanter mortem obeuntis lucem suam accipit ex immortalitatis commentatione, et vicissim immortalitatis doctrina exemplo Socratis maxime confirmatur, quippe qui eius veritatem non modo verbis sed etiam factis comprobat ac tuetur. Nimirum ita pulcerrimo profecto concentu ratio et vita, doctrina et usus, denique ideale, quod dicitur, atque concretum *in unum coniunctum* videmus neque dubitari ullo modo potest, quin scriptor universum opus eo consilio composuerit, ut uno eodemque opere tam exemplo viri vere sapientis quam argumentis e philosophiae penetralibus repetitis immortalitatis spe confirmaretur, ideoque etiam, dum caussae et rationes propter quas animos immortales esse credi oporteret, ipsius Socratis admirabilis virtus in ipso mortis adventantis periculo demonstrata in illustriore luce poneretur. Quod quo clarius intelligatur age primum

quidem consideremus paullisper ea, quae ad personam Socratis pertinent; deinde paucis videamus, qua ratione philosophus in explicandis illustrandisque immortalitatis argumentis versatus sit.

Intuentes igitur Socratem, qualis in Phaedone adumbratus et expressus est, considerantesque eius mores, dicta atque facta, certe nullo negotio animadvertemus, esse eum ita informatum, ut perfectum sapientem cernere videamur, qui recte factorum conscientia sustentatus atque sapientiae disciplina ad spem et fiduciam futurae post mortem beatitatis erectus moriendi necessitatem ipsi iamiam imminentem non modo non horret, sed etiam laeto tranquilloque animo expectat, ita ut adeo lamentantes amicos amanter consoletur atque caussas et rationes, quibus immortalitatis spes nititur, admirabili ingenii acumine singularique disputationis subtilitate exponere, defendere, illustrare queat. Quamobrem ipso illo letali die, quo ei ultimum imminet supplicium, inter morientes amicos usque unus est, qui animi tranquillitatem et constantiam tueatur. Porro ille etiam is videtur esse, qui plenus pia erga deos fiducia (p. 60. C. — 61. D.) voluntati eorum per omnia obtemperare promtus et paratus sit, sapientia vero ea est imbutus, ut philosophum sibi persuaserit nihil aliud agere per totam vitam oportere, quam ut mori discat; philosophiam enim mortis esse commentationem, quandoquidem is, qui vel ad virtutis vel ad sapientiae laudem perventurus sit, nihil prius agere debeat, quam ut animum a rebus adspectabilibus, fluxis illis et caducis, avocet, eta corporis contagione, quantum fieri possit, abstrahat liberum que praestet, denique ad purae ac sincerae veritatis contemplationem et perfectae virtutis studium convertat, quod ipsum animi a corporis discessione, id est morte, effici. Nec vero ullo modo movetur dubitationibus illis, quas amici de immortalitate gravissimas in medium afferunt: imo eos lubenter audit rationes suas exponentes, auditosque admirabili cum tranquillitate et constantia meliora edocet, hilariter etiam subinde ridens atque seria iocis miscens. Denique etiam hausto mortifero poculo tam placidus, tam tranquillus, tam fortis et constans manet (p. 115. B. — 118.), ut quantumvis iam mortem adventantem sentiat, tamen pietatis adversus deos non immemor sit, atque placide exspirans in deorum immortalium socie-

tatem discessurus videatur. Quid igitur? ista legendo nonne ita afficimur animo, ut plane sentiamus Platonem ea scribentem nihil aliud spectavisse, quam ut philosophum, verum quidem illum atque germanum, depingeret, et quomodo idem vel inter moriendum suas partes tueretur, nobis ostenderet ac patefaceret? Enimvero est haec Socratis imago profecto tam grandis tamque excelsa, ut durus et inhumanus videatur necesse sit, qui ea intuenda non ad nobilioris, generosioris et excelsioris hominis cogitationem traducatur, qualem Plato utique in legentium animis excitare voluit.

Sed cum hac moribundi sapientis pictura coniuncta est arctissime explicatio argumentorum, quibus animorum immortalitas confirmatur. Quae quidem quoniam occupat maximam sermonis partem — pertinet enim inde a p. 70. A. usque ad p. 107 A. — facile existimari potest, quantum Plato ipse huic disputationis parti tribuerit. Nimirum etiamsi ipsi propositum fuit hoc, ut Socratis virtutem etiam in ipso mortis articulo prorsus admirabilem et prope incredibilem fuisse ostenderet, tamen sine dubio inprimis illud egit, ut animorum immortalitatem argumentis demonstraret quam firmissimis. Qua in re dignum est observatione quomodo versatus sit. Etenim quamquam ipse, sicuti postea ostendemus, pro ingenii sui acumine facile pervidit esse hunc locum eum, qui certam et evidentem demonstrationem non ferret, unam probabilitatis cuiusdam rationem caperet, tamen tantum certe, quantum rationis humanae viribus effici posset, tentandum experiendumque sibi esse iudicavit. Exposuit igitur argumenta gravissima, quibus videretur comprobari posse quod voluit. Quamquam non omnibus, quae hac in caussa suppeterent, philosophiae copiis usus est, quandoquidem in Timaeo, Phaedro, Legibus, Republica, etiam alia protulit, quae ad rationes immortalitatis confirmandas illustrandasque valeant. Nimirum prudenter philosophus, ne iustos sermonis fines ac terminos transgrederetur, nunc omisit quae dialogi angustiae non caperent, et ex omnibus, quae disputari possent, delegit ea, quae viderentur gravissima aut Socratis moribundi personae maxime convenientia, praesertim quum ita etiam sermone uti liceret maiore quadam eloquentiae laude conspicuo et illustri. Nam habet Phaedo Platonis hoc profecto vel maxime sibi proprium, quod non modo dignitate atque subtilitate rerum

quae in eo tractantur, excellit, sed etiam maximis eloquentiae dotibus, perspicuitate, suavitate, gravitate splendet, ut non tantum ad docendum, verum etiam ad delectandum atque movendum comparatus sit. Itaque Plato rem ita tractavit, ut in ea explicanda cum argumentorum subtilitate etiam admirabilem facundiae gratiam coniungeret; quo ipso evenit, ut hic liber ab omni antiquitate is habitus sit, in quo immortalitatis rationes pari eloquentia atque subtilitate expositae essent. Plurimum autem refert in cognoscendis iudicandisque argumentis, quae in medium afferuntur, ut artem philosophi animadvertamus, qua singula inter ipsa copulavit et ad maiorem quandam probabilitatem explicare conatus est. Continentur enim omnia atque singula ea necessitudine, ut alia cum aliis aptissime cohaereant et mutuam sibi lucem affundant. Ex cuius rei diligenti animadversione quoniam magnam partem pendet accuratior universae disputationis intelligentia, age paucis adhuc de hoc singularum argumentationum nexu et cohaerentia exponamus.

Exorditur igitur Socrates disputationem de immortalitate a considerando rerum contrariorum motu sive mutatione, quandoquidem contraria ostendit*) semper ex contrariis existere: unde denique effici vult, animum non interire, sed mutare tantum pristinum statum suum superioremque conditionem. Enimvero sapienter philosophus ante omnia animorum tanquam motum in disceptationem vocavit, quippe in quo conspiceretur quasi externa eorum vitae conditio. Quod si quis dubitet quamobrem ita fecerit, recordandum est, philosophum etiam iis, quae vi et natura sua constarent ac per se essent absoluta, quatenus essent *(ein Dasein hätten)*, relationis virtutem atque mutationem attribuisse. De qua re quoniam in Prolegomenis ad Parmenidem et ad Sophistam copiosius explicavimus, hoc loco paucis monuisse sufficiet. Tribuit igitur nunc animis duplicem tamquam motum. Duplex enim est eorum conditio; mors, quum corpore sunt soluti; vita, ubi cum corpore coniuncti vivunt. Itaque apparet, quaenam sit vis huius argumentationis. Etenim quum ei quoque, quod fiat et mutetur, in summa vicissitudine tamen constantia et aequabilitas, propria sit

*) P. 70 C_72. E.

ne animos quidem censuit morte absumi, quippe quae pariter atque vita terrestris nihil esset nisi status eorum atque conditionis permutatio, nunquam illa cessatura, nec tamen unquam animi vim vigoremque ablatura. Hanc vero esse vim huius argumentationis acrius etiam sentient, qui quae philosophus infra de animi natura exposuit, iam huc apud animum revocaverint atque cogitatione quasi praeceperint.

Sequitur deinde alia argumentatio, quae et ipsa ex iis est repetita, quae extrinsecus ad animum pertinent. Ostenditur enim animos iam ante hanc vitam olim viguisse, propterea quod idearum cognitionem non potuerint aliunde haurire, nisi ex rerum divinarum consideratione in vita superiore instituta*). Hic igitur nihil docetur aliud nisi hoc, animos iam ante hanc vitam terrestrem exstitisse; eosdem autem etiam in posterum esse mansuros, id vero ita demum apparet, si hanc disputationis partem cum iis, quae antea explicata sunt, in unum coniunxeris; id quod Plato ipse non obscure significavit**). Nam animus si olim viguit in rerum coelestium contemplatione, ex eadem illa lege, qua mortis et vitae subit vicissitudinem, post hanc vitam eodem rediturus est nec unquam interiturus.

His vero expositis progreditur philosophus ad virtutem animi propriam, quam quidem talem esse docet, ut ipse dissipari et interire non possit. Ostenditur enim animum per se spectatum, quia ideis sit cognatus, non esse compositum aut ex partibus conflatum, ideoque non posse dissolvi ac pessumdari***).

Igitur philosophus a reciproco statu animorum prudenter accessit ad idearum recordationem, quae cum illo arctissime nexa et coniuncta est; ab hoc vero transiit ad ipsius animi cum ideis, quarum recordatione pollet, cognationem, ut aliud argumentum ex alio nexum esse facile intelligatur.

Verumtamen postremi argumenti vis et gravitas ab ipso Platone rursus aliquantum minuitur, quandoquidem Simmiam facit disputantem fieri posse, ut animus harmoniae similis sit. Quo facto hanc disputationis partem

---

*) P. 72. E. — 77. A.
**) P. 77. A. — C.
***) P. 78. A. — 85. B.

rursus convellit adhibenda superiore argumentatione. Quod enim animos concessum est divinarum rerum notitias in vita superiore accepisse, id in harmoniam neutiquam convenire facile intelligitur*). Atque his deinde etiam alia adiiciuntur, unde animi et harmoniae discrepantia perspiciatur.

Jam vero refutata Simmiae dubitatione etiam Cebetis examinatur sententia, qui dubitari posse censuerat, num animi, etiamsi corporibus essent diuturniores, tamen pro immortalibus haberi possent. Ad quam dubitationem tollendam Socrates opus ait esse accurata eius, quod re vera sit, cognitione: putare autem sese res, quales natura sua sint, unice idearum vi et communione exsistere. Qua sententia probata denuo confirmatur, quod antea iudicaverat, animum non posse disperire propterea, quod maxima cum ideis intecederet ipsi cognatio et necessitudo**). Quippe ideae si rerum vim naturamque in se comprehendunt neque meris animi notionibus absolvuntur, consequens est, ut animus quoque in societatem et communionem veniat eius constantiae et perpetuitatis, quae ei, quod per se ipsum est et vi sua constat, propria censeri debet. Ex quibus sponte apparet, quam arcte haec quoque cum reliquis iuncta atque copulata sint.

Denique his omnibus subiungitur multo firmius etiam certiusque rei argumentum, utpote petitum ab ipsa animi indole atque natura, (conf. De Rep. I, p. 353. A. et Legg. X, p. 805.) atque ipsa doctrina idearum quasi in antecessum munitum et confirmatum, unde suum composuit Augustinus De Immortal. Animor. §. 14 sqq. Quidquid enim per se est, id Socrates natura sua nunquam contrarium suscipere aut pati arguit, sive illud per se seorsum constet, sive in rebus corporeis expressum cernatur. Iam vero animi vim naturamque (essentiam) in vita consistere arbitratur; ex quo effici vult, ut mors, quae animum corporis communione attingat, genus quoddam vitae iudicari debeat***). Quae si accurate perpenderis, eodem fere redire videbis, quo disputatio in Phaedro p. 245 sqq. instituta, quam Latinam fecit Tullius Tuscul. I, c. 25.

---

*) P. 85. C. — 86. D. P. 92—95. B.

**) P. 86. D. — 88. E. P. 95. A—100. A.

***) P. 100. A. — 107. A.

Itaque facile intelligitur, disputationem paullatim ab externis animorum rationibus traductam esse ad internam eorum vim naturamque exquirendam, quae posita est in cognatione cum ideis atque vita ipsis propria; singulas autem argumentationes ita inter se nexas et colligatas esse, ut alia aliam illustrare et confirmare existimanda sit.

Jam vero haec omnia considerantibus nobis et uno tamquam mentis obtutu contuentibus certe dubium esse non poterit, quodnam Platonis fecerit in hoc libro scribendo consilium et qua ratione in eo perficiendo usus sit. Spectant enim denique omnia eo, ut immortalitatis rationes explicentur atque illustrentur, ut manifestum esse debeat omnibus, id ipsum egisse philosophum, quum sermonem hunc perscriberet. Sed absolvit ille hoc opus suum sic, ut una eademque opera et philosophi in ipso mortis articulo constituti imaginem expresserit atque exemplo Socratis spem immortalitatis confirmaverit, et ipsam immortalitatis doctrinam exposuerit allatis rei argumentis subtilissimis iisque ad docendum pariter atque movendum accommodatis. Quo fit, ut et Socratis imago immortalitatis spem ac fiduciam in animis legentium excitet, augeat, communiat, et rationes immortalitatis in medium allatae eandem illam illustriorem reddant.

Verum satis haec de consilio philosophi. Argumenta ab eo in hoc libro exposita multi examinarunt, vel etiam confutare studuerunt ut de quo v. Tiedemannus Dialogorr. Platt. Argument. p. 19 sqq. Tennemannus in libro: Lehren und Meinungen der Sokratiker über Unsterblichkeit p. 323 sqq. System der Plat. Philosophie T. III. p. 98. sqq. Wyttenbach. Praef. ad Phaedon. p. XXXIV sqq. Gust. Fr. Wiggers in Examine Argumentorum Platonis pro immortalitate animi humani. Rostoch. 1803, 4. Franc. Pettavel: De argumentis, quibus apud Platonem animorum immortalitas defenditur. Berolin. 1815. 4. H. Kuhnhardt: Platons Phaedon mit besonderer Rücksicht auf die Unsterblichkeitslehre erläutert und beurtheilt. Lübeck. 1817. 8., ut alios taceam. Nec vero id cuiquam, ullo modo mirum accidet, totam caussam consideranti accuratius. Est enim locus de immortalitate in iis, qui eiusmodi demonstrationem, quae exploratam habeat eviden-

omnemque dubitationis fluctuationem excludat, neutiquam capiunt. Ex quo tamen minime id sequitur, ut omnino nihil, quod illuc referatur, probari queat. Imo coniuncta vis complurium argumentorum probabilium denique eo valet, ut si non sciri, at certe verisimiliter poni atque sumi posse sentiamus, quod ratione mathematica ad certae exploratae que veritatis perspicuitatem adduci non potest. Quod ipse quoque Plato sensit. Is enim rationi suae neutiquam tantum tribuit, ut eam nullis dubitationibus obnoxiam esse arbitretur. Imo quemadmodum nos, qui religionis Christianae luce sumus collustrati, argumenta ad spem immortalitatis confirmandam humana mente excogitata solemus sustentare quasi et adiuvare eo, quod Christi auctoritate freti credimus et confidimus immortales esse animos, ita Socrates apud Platonem disserendi subtilitati spem futurae felicitatis ac fiduciam religiosa pietate nitentem adiungit, quae fontem habet interiorem quandam animi persuasionem optimi cuiusque pectori tamquam divinitus iniectam firmissimeque inclusam. Cuius sententiae nostrae veritatem praeter alia testantur quae legimus p. 84. C. D. E. p. 85. C. p. 90. E. p. 91. A. B. C. p. 107 sqq. Atque hinc etiam illud explicationem habet, quod Plato in exitu sermonis mortuorum statum ita describit, ut fabularum utatur involucris, quibus ipsum constat fere ibi usum esse, ubi rerum tractandarum difficultas vel obscuritas maior videretur, quam ut omnino tolli posset. De qua re videquae disseruimus ad p. 107. D. Itaque praeclare Cicero Tuscul. I. 11. Evolve diligenter, inquit, Platonis eum librum, qui est de animo; amplius quod desideres nihil erit. Ad quae alter: Feci mehercule, et quidem saepius; sed nescio quo modo, dum lego, essentior: cum posui librum, et mecum de immortalitate animorum coepi cogitare, assensio illa omnis elabitur.

Quo tempore liber literis consignatus sit, viri docti vehementer dissentiunt. Schleiermacherus Praef. ad Phaedon. p. 6 sqq. ei medium locum inter Symposium et Philebum assignandum censet *). A quo dissentit

*) Putat enim virt summus Phaedonem et Symposium ea necessitudine contineri, ut utroque veri philosophi imaginem exprimi

Fr. Astius De Vita et Scriptis Platonis p. 157 sq., qui eum proxime post Protagoram, Phaedrum et Georgiam in lucem prodiisse suspicatur. Wyttenbachius p. 172, eum arbitratur a Platone iuniore scriptum esse, cuius rei et stylus faciat indicium, et decretum de terrae sede p. 109 A. propositum, quippe quod pugnet cum iis, quae aetate proveetior in Timaeo p. 40 B. scripserit. Socherus denique in libro De Scriptis Plat. p. 79 sqq. *ipsum non ita multo post Socratis* obitum *confectum esse statuit.* Nec vero in ipso opere *reperiuntur temporis* indicia certa aut evidentia. Nec *tamen nobis* persuadere possumus, librum statim post Socratis mortem scriptum esse. Nam primum quidem illo tempore verisimile est Critonem et Apologiam in lucem prodiisse, in quibus libris id ipsum egit philosophus, ut Socratis vel in iudicio vel in carcere versantis imaginem proponeret. Iam vero quis est quin largiatur Phaedonem his scriptis et argumenti gravitate et orationis elegantia adeo antecellere, ut vel hanc ob caussam aliquanto post scriptus videri debeat? Accedit quod philosophus illo quidem tempore *scriptis illis divulgatis pietatis officio* satisfecisse *videri potuit. Sed alia etiam sunt, unde* Phaedonem *haud paullo post* Socratis mortem editum esse coniicias. Explicatur enim in hoc libro locus de immortalitate ita, ut idearum doctrina ad eum illustrandum traducatur. Ea vero in Phaedone ita est perfecta, ita censummata et absoluta, ut in nullo alio libro magis. Quocirca suspicari licet hunc dialogum a Platone post primum demum iter in Italiam et Siciliam susceptum literis exaratum esse: nam illo tempore eum doctrinam suam, cognitis accuratius Eleaticorum, Megaricorum et Pythagoreorum placitis, et consummavisse et ad maximam subtilitatis perfectionem elaboravisse longe est verisimillimum. Cui doctrinae quam dissimilis ratio Platonis fuerit quo tempore Socrates iudicii periculum *subibat, evidenter apparet e loco Menonis p. 81 A. sqq. et p. 80 A.*, ubi quum *item* de *animorum immortalitate* disseratur, tamen idearum doctrinae nulla reperiuntur vestigia; v. Prolegg. ad Politic., p. 31–37. Ad hoc accedit, quod Plato in

---

statuendum sit: in Symposio enim philosophum depingi, qualem se in vita exhibeat: in Phaedone autem philosophi morientis declarari virtutem; v. Praef. ad Sympos.

huius argumenti explicatione Pythagoreorum opiniones respexisse videtur, inprimis Philolai, cuius scripta ferturin Italia inferiore coëmisse, v. Boeckh. Philol. p. 18 sqq. p. 22. Quin universa doctrina de immortalitate animorum, qualem Plato informavit, Pythagoricae fuit originis, de quo v. Car. Frid. Hermann. Hist. Philos. Plat. p. 167. 290. 527. 684. Ac sunt etiam singularia quaedam, quae redolent Pythagoreorum sapientiam, veluti Orphica placita etiam Pythagoreis probata (v. Lobeck, Aglaoph. p. 796.) p. 62. 15. in. harmoniae mentio p. 86. B. coll. Macrob. in Somn. Scip. I. 14. et p. 88. D. migratio animorum p. 81. E. sqq. numerorum et magnitudinum comparatio p. 102. A. et si quae sunt id genus alia. Ad Philolaum autem inprimis illud spectat, quod Simmias et Cebes a Socrate interrogantur, audiverintne Philolaum, quo tempore Thebis sit commoratus, de his rebus disserentem. Eodemque fortasse pertinet, quod Echecrates loquens inducitur, quem Pythagoreum fuisse Iamblichus aliique testantur. Nimirum ita philosophus callido artificio subobscure indicavit, ex quonam potissimum fonte doctrinae suae rationes duxisset et quos maxime respexisset. Cui sententiae nostrae minime officit, quod Philolaus narratur iam ante Socratis obitum Thebis commoratus esse ibique scholas habuisse. Nam primum quidem non sine caussa ab ipso Platone notatur viri in disserendo obscuritas, quae impedivisse videtur, quominus ratio eius tum recte perciperetur; deinde philosophus satis aperte significat Athenis quidem illo tempore sententiam viri nondum fuisse notam; denique illud ipsum, quod Plato narratur in itineribus suis accuratiorem placitorum Pythagoreorum notitiam sibi comparare studuisse adeoque sedulo conquisivisse eorum scripta, sane eiusmodi est, ut, si non temere confictum sit, quod nemo facile statuat, certissime arguat, eum antea parum subtili Pythagoricae doctrinae notitia instructum fuisse. Sed satis haec de re nobis quidem non iam amplius dubia, de qua v. etiam Commentar. ad Phaedon. p. 61. C. D. et Prolegg. ad Politic. p. 31. sqq. Prolegg. ad Opp. Plat. Vol. I. p. XXII sqq. Ceterum non inutile aut supervacaneum erit addidisse, ipsum Platonem libro decimo De Republ. p. 611. B. ad argumenta immortalitatis in Phaedone et Phaedro explicata respicere videri, omninoque totum illum locum non pauca habere, quae cum Phaedone, inprimis nobilissimo eius loco p. 114. B. sqq., mirifice

consentiunt. Ex quo non temere videmur colligere, Phaedonem aliquanto tante Rempublicam in lucem emissum esse.

DE CODICIBUS MANUSCRIPTIS.

Codicum ad hunc librum exactorum duo sunt genera. Alii enim *diligenter* excussi sunt seduloque in singulis partibus comparati; alii vel inspecti negligentius vel *rarius* ad usum criticum revocati. Itaque illorum potissimum ducenda ratio fuit, neque his magnum momentum tribuendum, nisi sicubi dubiam aliquam lectionem suffragio suo confirmarent.

Diligenter excussi et ad usum criticum revocati sunt codd. hi: Bodleianus sive Clarkianus. Coislin. Γ. Vat. Λ. (quem et Bekkerus et Bastius contulerunt). Ven. ΛΞΠ. Vind. Υ. Φ. (nobis in Apologia et Critone numeris 2. etc. 6. signati). Par. CEGHIL. et quem Bastius excussit Paris. 1808. a *nobis litera* A signatus. *Ambrosianus. Hi omnes praeter Clarkianum, qui* a Gaisfordo examinatus est, et praeter Par. A., a Bekkero collati sunt, numero quindecim. Ad hos accedunt Florentini a. b. c. d. i. m., quorum varias lectiones diligentissime enotatas viri clarissimi de Furiae sollertiae debemus. Vicesimus secundus est Zittaviensis, quem Rudolphus exploravit; vicesimus tertius et quartus Tubingensis et Augustanus, unde varietatem lectionis Fischerus cum eruditis communicavit.

Ex his libris primas tenent Bodleianus, Coislinianus, Vaticanus, Tubingensis, Veneti ΞΠ. Vindobonensis Φ. Parisinus G. Florentinus d. Nec multum iis postponendi sunt Ambrosianus, Augustanus, Zittaviensis. Ven. Λ. Vindob. Υ., *sed illis tamen tribuendum est plurimum.*

Minus auctoritatis et utilitatis habent codices Vindobonenses 1. 2. 3. 4. 5. 6. 8., propterea quod eorum lectiones a Wyttenbachio paucis tantum locis memoratae sunt, licet is a Bastio eadem diligentia enotatas accepisset, qua nos ad Apologiam et Critonem. Sed compensavit hanc iacturam aliquatenus diligentia Bekkeri, qui secundum atque sextum, quos literis Υ et Φ insignivit, accuratissime examinavit. Non maiorem Wyt-

tenbachius diligentiam praestitit in enarrandis lectionibus codicum Venetorum c. d., quarum usum Morellio debuit. Itaque his quoque in critica factitanda non nisi paucis locis aliquid pretii est.

Ceterum Ven. a. et b., unde Bastius varias lectiones excerpsit, iidem videntur esse, quos Bekkerus appellavit ΞΠ. De Ven. b. id non est dubium. Sed Ven. a non esse eum, quem Bekkerus signavit Σ., ex iis colligo, quae hic Praef. p. XIII. de codice n. 189. narrat. Itaque Bastius fasciculum variarum lectionum ad Critonem, Apologiam et Phaedonem errore videtur numero codicis 189. inscripsisse, quum vellet 184. Qui error etiam ad Apologiam et Critonem notandus fuit. Maximam autem consensionem esse Ven. Ξ et eius, quem falso n. 189. inscriptum putaveramus, vel ex iis intelligi poterit, quae ad Apologiam et Critonem inde enotavimus.

Restat ut narrandam sit, Christophorum Eberh. Finckhium nuper novo sibi munere homines litterarum Graecarum studiosos devinxisse, quippe qui tandem ex bibliothecarum latebris in publicam lucem protraxit: Olympiadori Scholia in Platonem, atque doctis commentariis instructa edidit, Heilbronnae sumtibus J. Ulr. Sandherr 1847. 8. Quem quidem librum Phaedonis lectoribus omni, qua par est, observantia et humanitate legendum commendamus.

Virum claudantur aliquando rivuli; sat prata biberunt. Plura, si Deus voluerit, alio tempore opportuniore.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΕΧΕΚΡΑΤΗΣ, ΦΑΙΔΩΝ, ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΣ, ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ΚΕΒΗΣ, ΣΙΜΜΙΑΣ, ΚΡΙΤΩΝ,

Ο ΤΩΝ ΕΝΔΕΚΑ ΥΠΗΡΕΤΗΣ.

Cap. I. *Αὐτός, ὦ Φαίδων, παρεγένου Σω-* 57
κράτει ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἢ τὸ φάρμακον ἔπιεν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, ἢ ἄλλου του ἤκουσας; ΦΑΙΔ. Αὐτός,

Cap. I. *Αὐτός, ὦ Φαίδων*] Phaedo fuit Elidensis, quandoquidem patria eius fuit Elis, urbs Elidis, regionis Peloponnesi. Is quum nobili ortus familia esset, adolescens una cum patria captus et in servitutem coniectus magnam fortunae indignitatem expertus est, usque dum eum Socratis hortatu Alcibiades, aut, ut alii narrant, Crito *vel Cebes Socraticus redimeret et in libertatem vindicaret.* v. *Gell. N. A. II. 18. Diog. L. II.* 31. Ex quo tempore philosophiae studiis operam dedit atque Socratis usus est institutione ac disciplina. v. Diog. L. II. 31. 105. Quemadmodum autem ipse Socrati inprimis carus fuit, id quod praeter alios etiam Plato ipse Phaed. p. 89 — 91 testatur, quippe magistrum narrans ita cum eo confabulatum esse, ut caput eius amanter demulceret; ita ipse quoque videtur magistri fuisse amantissimus, cuius rei indicium hoc est, quod apud Platonem nihil quidquam ait sibi esse gratius aut iucundius, quam Socratis renovare memoriam, quodque p. 117. C. vehementissimo dolore affectus est, ubi Socrati iamiam mortem imminere videt. Extitit postea auctor novae familiae, quae dicta est *Eliaca, ac multa habuit cum schola Megaricorum communia.* v. Diog. L. II. 105. Strabo IX. p. 602 B. ed. Almel. Hesychius III. p. 39. ed. Meurs. et Suidas. v. *Φαίδων.* Numeratur tamen a Diogene II. 47. inter Socraticos. Et certe dialogos scripsit, qui Socraticum morem rationemque exprimerent v. Diog. l. c. Quamquam in iis componendis videtur versatus esse liberius atque suo ipsius ingenio ac doctrinae

nonnihil indulsisse. Ex quo originem duxit perversum nonnullorum iudicium, qui Panaetium Stoicum putaverunt Phaedonis Platonici fidem atque auctoritatem in controversiam vocasse, in quorum numero fuit inprimis Leonidas Alexandrinus in Epigrammate Anthol. Gr. X. 358. = I. 44, 4. Nimirum Panaetius neutiquam librum Platonis in dubium vocavit, sed Phaedonis et Euclidis dialogi num pro Socraticis probandi essent, ambigendum statuit. Nam ita intelligenda putamus quae de eo narrantur Diog. L. II. 64. coll. III. 37. *πάντων μέντοι τῶν Σωκρατικῶν διαλόγων Παναίτιος ἀληθεῖς εἶναι δοκεῖ τοὺς Πλάτωνος, Ξενοφῶντος, Ἀντισθένους, Αἰσχίνου· διστάζει δὲ περὶ τῶν Φαίδωνος καὶ Εὐκλείδου· τοὺς δὲ ἄλλους ἀναιρεῖ πάντας*, h. e. omnium vero Socraticorum dialogorum Panaetius censet solos Platonis, Xenophontis, Antisthenis atque Aeschinis germanam referre Socratis rationem ac disciplinam; de Phaedonis autem et Euclidis libris ambigit; ceteros omnes numero Socraticorum eximit. Hunc igitur Phaedonem Plato in hoc sermone iussit ea narrare et exponere, quae Socrates ultimo vitae die fecisset ac disputavisset, adeoque nomine ipsius librum inscriptum voluit. In quo cum Gellio N. A. II. 18. et Macrobio Lat. I. 11. agnoscimus honoris cuiusdam testificationem, unde facile coniicias, etiam Platoni cum eo arctiorem quandam amicitiam ac necessitudinem intercessisse, quo tempore hic dialogus litteris exaratus est, fortasse contractam illam arctius aut renovatam, quam philosophus Peloponnesum per itinerum post Socratis mortem susceptorum opportunitatem inviseret. Ceterum quod Athenaeus XI. 15. p. 505. E. narrat, Phaedonem, lecto Platonis dialogo, negavisse sese unquam tale quiddam exposuisse, id sicuti nemini cuiquam mirum accidet qui morem et consuetudinem dialogorum meminerit, ita etiam eo valere debet, ut quae in Phaedone exponuntur, ea uni maxime Platoni deberi certius nobis persuadeamus. — Narrat autem Phaedo sermonem Echecrati, apud quem hospes devertit, atque aliis eius familiaribus. Nam praeter Echecratem etiam *κωφὰ πρόσωπα* fingi praesentia ipsum Dialogi exordium docet. Eum habitasse Phliunte ipse Plato indicat. Et vocatur etiam a Diogene Laërt. VIII. 46. et Iamblicho Vit. Pythag. §. 250 sq. Phliasius. Quamquam huius hominis ratio alia est, quam alicui primo adspectu videatur, siquidem intelligitur Pythagoreus ille Echecrates, quem Diogenes et Iamblichus memorant; de qua re nostro quidem iudicio nulla potest esse controversia. Etenim audias Ciceronem De Fin. V. 29. ita scribentem: — cur Plato Tarentum ad Archytam, cur ad reliquos Pythagoreos, Echecratem, Timaeum, Acrionem, *Locros* etc., quocum facit etiam Valer. Max. VIII. c. 7, 3. extern. Oriundus igitur Echecrates Locris fuit. Sed cognomen Phliasii inde, opinor, accepit, quod postea relicta Italia inferiore rerum suarum sedem ac domicilium transtulit Phliuntem, urbem Sicyoniae, non procul ab Isthmo sitam, cui fortasse ideo aliquid necessitudinis cum Pythagoreis intercedebat, quod Pausania II. 14. testante ibi natus erat Hippasus, Pythagorae proavus, quem ipsum tamen relicta patria Samum migrasse memoriae proditum est. conf. etiam Diog. L.

VIII. 1. ibique intpp. Quid commoverit Echecratem, ut patria relicta in Peloponnesum migraret, non obscure intelligitur ex Iamblich. Vit. Pythagor. §. 250 sq., ubi de Pythagoreis illorum temporum narrantur haec: οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Πυθαγορείων ἀπέστησαν τῆς Ἰταλίας, πλὴν Ἀρχύτου τοῦ Ταραντίνου· ἀθροισθέντες δὲ εἰς τὸ Ῥήγιον ἐκεῖ διέτριβον μετ' ἀλλήλων, καὶ τῶν πολιτευμάτων ἐπὶ τὸ χεῖρον προβαινόντων, i. e. dum etiam civitates in peius ruebant (quae verba male sollicitavit Kusterus). ἦσαν δὲ οἱ σποδαιότατοι Φάντων τε καὶ Ἐχεκράτης καὶ Πολύμναστος καὶ Διοκλῆς, Φλιάσιοι, Ξενόφιλος δὲ Χαλκιδεύς, τῶν ἀπὸ Θράκης Χαλκιδέων. ἐφύλαξαν μὲν οὖν τὰ ἐξ ἀρχῆς ἤθη καὶ τὰ μαθήματα, καίτοι ἐκλειπούσης τῆς αἱρέσεως, ἕως εὐγενῶς ἠφανίσθησαν. ταῦτα μὲν οὖν Ἀριστόξενος διηγεῖται. Ex quibus apertum est pravam rerum civilium conditionem extitisse causam, cur homines sapientissimi Italiam deserendam putarent, quamquam cuius generis illa fuerit, in obscuro latet. Rem ipsam confirmat etiam Diog. L. VIII. 46. τελευταῖοι γὰρ ἐγένοντο τῶν Πυθαγορείων, οὓς καὶ Ἀριστόξενος εἶδε, Ξενόφιλός τε ὁ Χαλκιδεὺς ἀπο Θράκης, καὶ Φάντων ὁ Φλιάσιος, καὶ Ἐχεκράτης καὶ Διοκλῆς καὶ Πολύμναστος, Φλιάσιοι καὶ αὐτοί. ἦσαν δὲ ἀκροαταὶ Φιλολάου καὶ Εὐρύτου τῶν Ταραντίνων. Quo loco quod scriptor etiam narrat Pythagorae rationem ac disciplinam viguisse μέχρι γενεῶν ἑπτὰ ἢ καὶ δέκα, ratio sibi constat, si inde ab Olymp. LX. repetas et singulas generationes annis XX. absolvas, id quod dudum docuerunt Iust. Lipsius Manud. ad Philos. Stoic. Diss. 6. et Rich. Bentleius Diss. de Epist. Phalar. p. 81. Inter τοὺς τελευταίους Pythagoricos etiam Diodor. Sic. XV. 76. eos refert, qui Platonis, Xenophontis, Isocratis et Epaminondae aetate vivebant, cogitans sine dubio de iisdem illis, quos Diogenes et Iamblichus nominatim memorant. Nimirum videtur tum utique secta Pythagoreorum exolevisse, usque dum aliquot saeculis post denuo revivisceret. Iam vero haec si probabi iter disputavimus, facile apparet sermonem Phaedonis nomini inscriptum neutiquam statim post Socratis obitum enarratum fingi, in qua sententia praeter alios etiam Wyttenbachius fuit, qui Phaedonem voluit paucis post obitum Socratis diebus cum Echecrate loquentem induci. Enimvero isto quidem tempore Echecrates nondum Phliunte habitavit, sed versatus est adhuc in Italia inferiore, ubi eum Plato, teste Cicerone, praeter alios Pythagoreos salutavit, quum Socrate mortuo longinquiora suscepisset itinera. Ex quo consequitur, ut dialogum interiecto aliquo temporis intervallo post Socratis mortem habitum putare debeamus. Quod quidem tempus quodnam aut quale sit, si quaerimus diligentius, Plato ipse rem non ita obscure significavit. Indicat enim verbis clarissimis, quo tempore colloquium habitum sit, iam diutius dicens nec quemquam civium Phliasiorum Athenas profectum esse, neque vicissim Athenis hospitem aliquem venisse Phliuntem, qui certius quiddam de ultimis Socratis dictis factisque narrare potuerit. Ex quibus verbis intelligitur, eo tempore, quo sermo habitus est, commercium inter Phliuntem atque Athenas valde impeditum fuisse ac tantum non interclusum. Quod quidem ubi quaerimus quando ita accidere potuerit, ultro deferimur ad tempora belli Corinthii, de quo v. Cornel. Nep. Ages. c. 5. Diodor.

ὦ Ἐχέκρατες. EX. Τί οὖν δή ἐστιν ἅττα εἶπεν ὁ ἀνὴρ πρὸ τοῦ θανάτου; καὶ πῶς ἐτελεύτα; ἡδέως

P. 57. *ἡδέως γὰρ ἂν ἀκούσαιμι*] Bodl. Vat. Ambr. Flor. d. et rec. Ven. *II. ἐγὼ* ante *ἀκούσαιμι* interponunt, quod tamen

Sic. XIV. 83. Isocrat. Panegyr. c. 33. et 40. Demosth. adv. Leptin. §. 41. ibique intpp. Quippe post pugnam ad Coroneam, ut ait Nepos l. c., omne bellum collatum est circa Corinthum. Quod ita evenit inde ab Olymp. 96. 3. = 394. a. Chr. n. Itaque circa hoc tempus, i. e. quinque sexve annis post Socratis obitum, colloquium Phliunte habitum fingi putamus. Enimvero tum Echecrates recens in eam urbem venisse existimandus est, adeoque curiose anquisivisse, ecquid certius de ultimis viri sapientissimi dictis atque factis resciscere posset. Quod quum belli tumultus diutius prohibuissent, opportune cecidit, quod tandem recentem Peloponnesi incolam Phaedo invisit Eleus, qui ei narravit, quae accuratius audire dudum avide concupivisset. Cuius sententiae nostrae etiam has caussas et rationes habemus. Etenim primum quidem colloquium aliquanto post Socratis condemnationem habitum fingi verisimile fit ex postrema Phaedonis parte c. 67. p. 118., ubi Phaedo Socratem praedicat tanquam virum omnium optimum, quos *tum*, *quum viveret*, usu cognoverint. Quod quis est quin sponte videat ita dictum esse, ut iam longius temporis spatium inde ab eius obitu effluxisse significetur? Nimirum in magno profecto opinionis errore versati sunt qui eum locum putarunt vitio affectum esse, quem longe esse sincerissimum, nunc tandem disputatione nostra evidentissime demonstravisse videmur. Deinde quod Echecrates p. 58. A. curiose sciscitatur de solemnibus inter Delia Athenis usitatis, certe non potuerunt illa ei ignota esse, qui iam diutius in Sicyonia habitavisset aut ibi natus esset atque educatus. Ex quo colligimus Echecratem, quo tempore sermo habitus est, recentem in Peloponneso fuisse advenam, quem Atheniensium sacra, quamvis ceteroquin satis nota ac celebrata, adhuc laterent. Atque haec si probabiliter disputavimus, certius iam opinor etiam de tempore habiti colloquii constabit. Quod si quaeris, cur Plato in Olymp. 96. 3. vel 4. transtulerit, caussas rei videmur satis idoneas in medium afferre posse. Nam primum quidem ita Socratis ultima facta atque verba narrantur viro haudquaquam vulgari, sed gravi philosopho eique Pythagoreo. Cui quid tandem suavius aut iucundius esse potuisse putabimus, quam Socraticam de immortalitate animorum disputationem, quippe quae id argumentum attingeret, quod multiplicem haberet cum Pythagorica doctrina et ratione coniunctionem et necessitudinem? Quin etiam si vera sunt quae supra e Iamblicho et Diogene de Pythagoreis retulimus, totum sermonem coram Pythagoreis Phliunte versantibus narratum fingi admodum verisimile est. Nam quum apud Echecratem, quo tempore Phaedo ei de ultimis Socratis rebus exposuit, etiam hospites praesentes affuisse appareat ex p. 57. B. 58. A. D. (*ὡς σαφέστατα ἡμῖν ἀπαγγεῖλαι,*

E οὔτε τις ξένος ἀφῖκται χρόνου συχνοῦ ἐκεῖθεν, ὅστις ἂν ἡμῖν σαφές τι ἀγγεῖλαι οἷός τ' ἦν περὶ τούτων, πλήν γε δὴ ὅτι φάρμακον πιὼν ἀποθάνοι· τῶν δὲ ἄλλων οὐδὲν εἶχε φράζειν. ΦΑΙΔ. Οὐδὲ τὰ περὶ
59 τῆς δίκης ἄρα ἐπύθεσθε ὃν τρόπον ἐγένετο; ΕΧ. Ναί, ταῦτα μὲν ἡμῖν ἤγγειλέ τις, καὶ ἐθαυμάζομέν γε, ὅτι, πάλαι γενομένης αὐτῆς, πολλῷ ὕστερον φαίνεται ἀποθανών. τί οὖν ἦν τοῦτο, ὦ Φαίδων;

ἀγγεῖλαι οἷος τ' ἦν] ἀπαγγεῖλαι Vat. Ambr. Vind. Φ. Pro ἦν, quod firmant Bodl. Ven. Π. Vat. Tub. Vind. 1. 4. 6. Flor. d. Par. G. Ambr., vett. editt. ᾖ scriptum habent.

P. 58. Οὐδὲ τὰ περὶ τῆς δ.] Vat. om. τά male.

ἡμῖν ἤγγειλέ τις] Ald. Bas. 1. 2. ἤγγελε: unde Steph. fecit ἤγγελλε, invitis codicibus omnibus.

τί οὖν ἦν, τοῦτο] Deest οὖν in Coisl. Ven. Α. Par. A. CEHI. Flor. a. c. m. Zitt. et paucis aliis.

noph. Ages. I. 10. τὰς ἐν τῇ Δωρίᾳ πόλεις Ἑλληνίδας, h. e. scilicet *Graecienses*. Herodot. I. 64. ἡ νῆσος Δῆλος, quod cave mutandum putes. Pausan. I. 10, 5. τῆς γυναικὸς Ὀδρυσιάδος. I. 13, 4. τῇ νήσῳ Σφακτηρίᾳ. Ibid. III. τὴν πηγὴν Πελλανίδα. Verba Platonis affert etiam Grammaticus Bekker. Anecdot. I. p. 352, 25. unde receptae scripturae novum robur ac firmamentum accedit. Neque istud Φλιασίων ullo modo attrectandum fuit. Quod qui eliminari voluerunt, hi non satis apud animum suum reputarunt ista ratione remotum iri id vocabulum, quo uno legentes maxime monentur scenam dialogi Phliunte esse constitutam, quorsum Phaedo Elidensis nuper visendi Echecratis caussa profectus erat. Deinde verbo ἐπιχωριάζειν, commorari, additur Ἀθήναζε, Athenas, per illam loquendi consuetudinem, quam illustravimus ad Euthyphron. p 96. Solent enim Graeci vocibus motum in locum significantibus adiungere verba quietem et statum significantia, ita, ut binas sententias una eademque verborum comprehensione complectantur. Itaque sensus hic est: nam nemo civium Phliasiorum nunc Athenas venit ibique commoratur. Xenoph. Anab. I. 2, 2. παρῆσαν εἰς Σάρδεις, h. e. Sardes venerunt ibique fuerunt. Exempla plura si quis desideret, is adeat Valckenar. ad Herodot. I. 21, 4. Marklandum ad Tyr. Maxim. Dissert. XLI. §. 5. al. Itaque perperam Henr. Stephanus Thes. IV. p. 663. ἐπιχωριάζειν interpretatur ventitare, quamvis probante Heindorfio: neque melius explicat Wyttenbachius peregre venire et abire in locum.

ὅστις ἂν ἡμῖν — οἷός τ' ἦν] Quum dicat hoc, neminem potuisse certi quidquam ea de re narrare, recte videtur Heindorf. edidisse οἷός τ' ἦν, comprobante etiam Hermanno praefat. ad Eurip. Suppl. p. XIII frustra repugnante Wolfio Scholar. in Platon. Phaedon. p. 8. Reisigius commentat. de

ΦΑΙΔ. Τύχη τις αὐτῷ, ὦ Ἐχέκρατες, συνέβη· ἔτυχε γὰρ τῇ προτεραίᾳ τῆς δίκης ἡ πρύμνα ἐστεμμένη τοῦ πλοίου, ὃ εἰς Δῆλον Ἀθηναῖοι πέμπουσιν. ΕΧ. Τοῦτο δὲ δὴ τί ἐστιν; ΦΑΙΔ. Τοῦτό ἐστι τὸ πλοῖον, ὥς φασιν Ἀθηναῖοι, ἐν ᾧ Θησεύς ποτε εἰς Κρήτην τοὺς δὶς ἑπτὰ ἐκείνους ᾤχετο ἄγων B *καὶ ἔσωσέ τε καὶ αὐτὸς ἐσώθη. τῷ οὖν Ἀπόλλωνι εὔξαντο, ὡς λέγεται, τότε, εἰ σωθεῖεν, ἑκάστου*

Ἀθηναῖοι πέμπουσιν] Quod vulgo post πέμπουσιν additur κατ' ἔτος, cum Bodl. Coisl. Ven. ΑΞΙΙΥ. Tubing. Aug. Flor. a. b. c. d. i. Par. CEIHL. Zitt. omisimus. In Bodl. tamen teste Gaisfordio margini adscriptum legitur. Sed nimirum res accuratius in sequentibus declaratur.

Θησεύς ποτε] Vat. Par. G. Ambr. ποτε Θησεύς. Mox Par. E. Flor. b. ἀγαγών.

ἄν particula p. 113. ὅστις ἄν — ἦν minus eleganter poni iudicabat propter antegressum tempus perfectum, ἀφῖκται. Quod tamen vide ne hoc modo explicandum sit: οὔτε τις ἔστι τῶν ξένων τῶν ἐκεῖθεν ἀφικομένων, ὅστις — οἷός τ' ἦν. Prorsus eodem modo Euripid. Medea v. 1306. οὐκ ἔστιν ἥτις τοῦτ' ἂν Ἑλληνὶς γυνὴ ἔτλη ποθ'. Et videntur hanc rationem confirmare etiam proxima: πλήν γε δὴ ὅτι φάρμακον πιὼν ἀποθάνοι.

B. Οὐδὲ τὰ περὶ τῆς δίκης ἄρα ἐπ.] In his ne quis τὰ περὶ τὴν δίκην requirat, scite ostendit Fischerus περὶ cum secundo casu esse coniunctum propter verbum ἐπύθεσθε. v. ad Apolog. Socrat. cap. XX. p. 32. B. et infra ad cap. XXII. p. 76. D. coll. Matthiae §. 595. 5. ad b.

P. 58. ταῦτα μὲν ἡμῖν ἤγγειλέ τις] Quod μὲν ponitur non sequente δέ, eius rei caussam declaravimus ad Criton. p. 43. D. ἀλλὰ δοκεῖ μέν μοι ἥξειν.

πολλῷ ὕστερον] tringinta diebus post, id quod satis docet locus Xenoph. Mem. IV. 8, 2. conf. Epistol. Socrat. 14. Seneca Epist. 70.

τί οὖν ἦν τοῦτο] h. e. cur id ita factum est?

ἡ πρύμνα ἐστ. τ. πλοίου — πέμπουσι] De hac re v. quae narravimus ad Criton. cap. I. extr.

ἐστεμμένη] h. e. lauro ornata, quae sacra erat Apollini.

πέμπουσι] sollemniter mittunt. Proprium hac in re vocabulum. vid. Spanh. ad Callimach. Hymn. in Del. v. 279.

ἐν ᾧ Θησεύς —] „Nimirum Minos, rex Cretae, necis Androgei, filii sui, vindicandae caussa, v. Plutarch. vit. Thesei p. 6. Pausan. I. 27 extr., Athenienses oppugnatum venerat: sed discessit tandem hac lege, ut ipsi nono quoque anno tributi loco Cretam mitterent septenas virgines totidemque pueros (ἡϊθέους ἑπτὰ καὶ παρθένους τοσαύτας Plutarch., παρθένους ἑπτὰ καὶ παῖδας ἴσους Pausan.), qui devorarentur a Minotauro in Labyrintho. Hi sunt οἱ δὶς ἑπτὰ ἐκεῖνοι. The-

ἔτους θεωρίαν ἀπάξειν εἰς Δῆλον· ἣν δὴ ἀεὶ καὶ νῦν ἔτι ἐξ ἐκείνου κατ' ἐνιαυτὸν τῷ θεῷ πέμπουσιν. ἐπειδὰν οὖν ἄρξωνται τῆς θεωρίας, νόμος ἐστὶν αὐτοῖς ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ καθαρεύειν τὴν πόλιν

B. *καθαρεύειν τὴν πόλιν*] Sic Bodl. Vat. Coisl. Vindobonenses, Veneti, Par. ACGHL. Ambr. Flor. a. c. d. m. Zitt. pro vulg. *καθαριεύειν*.

εἰς Δῆλόν τε ἀφίκηται] *τε* cum Bekkero addidimus e Vat.

seus, quum tertia tributi periodo (*ποτὲ*) hoc in numero esset, occidit Minotaurum, rediitque cum comitibus salvus, h. e. *καὶ ἔσωσέ τε καὶ αὐτὸς ἐσώθη*. v. Plutarch vit. Thesei p. 6 sqq. Pausan. I. 27 p. 67. Meursius Thes 16." FISCHER. Conf. Plat Legg. IV. p. 70. Catullus Epithal. Pelei et Thetid v. 76. Virgil. Aen. VI. 20 Ovid. Metamorph. VIII 170.

B. *θεωρίαν ἀπάξειν*] *θεωρίαι* sunt sacrae legationes, quales quum in alia loca tum etiam in Delum insulam festorum dierum tempore solemniter mittebantur auctoritate publica. De iis dixerunt praeter alios Spanhem. ad Callimach. hymn. in Delum. 314. Duker. ad Thucyd. III. 104. V. 6. Morus ad Isocr. Paneg. c. 48. Boeckh. Oeconom. Att. I. p. 230 sqq Meier. De sacris legationibus Commentat. Halis Sax. 1837. 4. Hermann in libro: Gottesdienst. Alterthümer der Griechen §. 31. Nominis sic usurpati origo repetenda videtur a *θεός* et *ὥρα*, cura, *ὠρεύω*, curo, tueor, vel *ὠρέω*, quod Suidas memorat, ita ut eo rerum sacrarum curatio designetur: unde etiam ipsi legati dicti sunt *θεωροί*, et navis, qua vehebantur, *θεωρίς*. Quamquam alii, in quibus Meierus est, illud a *θεᾶσθαι* deducunt, parum quidem verisimiliter. v. Valcken. ad Ammon. p. 92 coll. ann. ad Herodot. I. 155. et Ruhnken. Epist. crit. p. 100. — De Deliis praeter Meursium in Theseo. 16. Petitum ad Legg. Attic. p. 50 Taylorum ad Marmor Sandwic. Spanhem. ad Callimach. l. c. consulendi sunt inprimis Boeckh. in libro: Abhandlungen d. Berlin. Akadem. d. Wissenschaften a. 1834. p. 1 — 22. Hoeck. De Creta insula Vol. II. p. 133 sqq. Boeckh. Oeconom. Att. Vol. II. p. 217 sqq. Bergk. Comoed. Att. Reliq. p. 35 sqq. C. Fr. Hermann in opere: Gottesdienstliche Alterthümer d. Griechen §. 60 et §. 65. atque in Commentat. De theoria Deliaca Gotting. a. 1847. 4. emissa. Distinguenda autem sunt Delia duplicis generis, altera quinquennalia (*ἡ πεντετηρίς*), altera anniversaria. Quinquennalia erant inter celeberrimos Graecorum festos panegyricos, in honorem Apollinis ac Dianae antiquitus instituta, ad quae concelebranda non modo incolae circumiectarum insularum, inprimis Iones, confluebant, musica et gymnica certamina spectaturi atque etiam mercatum cum illis coniunctum frequentaturi; sed etiam Athenae, Ionicae stirpis metropolis, solemnem legationem mittebant, quo et ipsae in sacrorum pervenirent societatem. Et postremum quidem teste Thucydide III. 104. Athenis ita institutum est inde ab Olymp. 88. s. 426. a. Chr, quo tempore facta est ce-

καὶ δημοσίᾳ μηδένα ἀποκτιννύναι, πρὶν ἂν εἰς Δῆλόν τε ἀφίκηται τὸ πλοῖον καὶ πάλιν δεῦρο· τοῦτο δ' ἐνίοτε ἐν πολλῷ χρόνῳ γίγνεται, ὅταν τύχωσιν ἄνεμοι ἀπολαβόντες αὐτούς. ἀρχὴ δ' ἐστὶ τῶς θεω- C

Tubing. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Ambr.

ὅταν τύχωσιν ἄνεμοι] Articulum *οἱ* vulgo ante *ἄνεμοι* interpositum Bodl. Coisl. et plerique omnes omittunt; tuetur Par. E., quem Stephanus est secutus.

lebratissima illa Deli lustratio, quam is luculente descripsit. Quamquam etiam dudum antea inter Athenienses ac Deli incolas similis certe obtinuit coniunctio et necessitudo, quandoquidem Thucydides narrat insulam iam olim a Pisistrato fuisse lustratam, omninoque conventus istos lonum et insulanorum circumcirca habitantium fuisse antiquissimos. v. Thucyd. l. c. Philochor. ap. Schol. ad Soph. Oed. Col. v. 1043. Dorvill. in Miscell. Obss. VII. p. 44. Boeckh. Corp. Inscriptt. II. p. 225. et quae disputat Hermannus l. c §. 65. Ab his autem sacris quinquennalibus diversa fuerunt *Δήλια* annua. Ea enim ab Atheniensibus celebrabantur in memoriam eorum temporum, quibus ipsi per Theseum liberati erant a saevissimo servitutis iugo iis a Cretibus imposito, quo victimas humanas vectigalis instar quotannis in Cretam mittere coacti erant; de qua re modo explicatum est. Quamquam haec quoque sacra pertinuerunt ad cultum Apollinis Delii, atque eodem fere tempore videntur peracta esse, h. e. die Apollinis natali, qui fuit dies sextus vel septimus mensis Thargelionis. v. Diog. L. II. 44. Plutarch. Quaest. Symp. VIII. 1. 2. coll. Spanhem. ad h. in Del. v. 251. Plutarch. Vit. Niciae c. 3. ubi pompa solemnis usitata describitur; Boeckh. Occon. Att. T. II. p. 218. Müller De Dorien-sibus. T. I p. 243. Ex his igitur manifestum est apud Platonem annua Delia intelligi, non quinquennalia.

ἀεὶ καὶ νῦν ἔτι] Servatus hic mos est usque ad tempora Demetrii Phalerei, teste Plutarcho in vita Thesei p. 10. C. c. 23. coll. Boeckh. Urkunden des Attischen Seewesens p. 77.

Ἐπειδὰν οὖν ἄρξωνται—] h. e. postquam puppis navis corona laurea ornata est, ut Phaedo ipse docet. Deinde quod vulgo legebatur *καθαριεύειν*, id ferri nullo modo potest. Quum enim hoc verbum, si quidem usitatum fuit, quod vehementer dubitamus, descendat a *καθάριος*, munditiei studiosus, de qua voce v. Valcken. ad Xenoph. Mem. II. 1, 23., nil aliud potest significare nisi munditiei studiosum esse; quod nemo est quin videat ab hoc loco prorsus abhorrere. Itaque verissime codd. meliores *καθαρεύειν*, h. e. purum esse neque suppliciis pollui, exhibent, quod ab interpretibus recentioribus omnibus probatum est. Additur autem *τὴν πόλιν*, quo indicetur hanc legem pertinere ad universam rempublicam, nec tantum ad singulos cives; ut non exputemus, cur Astius hoc additamentum in fraudis suspicionem vocaverit. Ceterum v. Criton. p. 43. C.

ὅταν — ἄνεμοι ἀπολ.] Quod vulgo *οἱ ἄνεμοι* scriptum

ρίας, ἐπειδὰν ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος στέψῃ τὴν πρύμναν τοῦ πλοίου· τοῦτο δ' ἔτυχεν, ὥςπερ λέγω, τῇ προτεραίᾳ τῆς δίκης γεγονός. διὰ ταῦτα καὶ πολὺς χρόνος ἐγένετο τῷ Σωκράτει ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ὁ μεταξὺ τῆς δίκης τε καὶ τοῦ θανάτου.

Cap. II. *EX.* Τί δὲ δὴ τὰ περὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, ὦ Φαίδων; τί ἦν τὰ λεχθέντα καὶ πραχθέντα, καὶ τίνες οἱ παραγενόμενοι τῶν ἐπιτηδείων τῷ ἀνδρί; ἢ οὐκ εἴων οἱ ἄρχοντες παρεῖναι, ἀλλ' ἔρη-
D μος ἐτελεύτα φίλων; *ΦΑΙΔ.* Οὐδαμῶς, ἀλλὰ παρῆσάν τινες, καὶ πολλοί γε. *EX.* Ταῦτα δὴ πάν-

C. *καὶ πολὺς χρόνος ἐγ.*] Vett. editt. *καὶ ὁ πολ. χρ.* praeter codicum fidem.

τί ἦν τὰ λεχθέντα] *τίνα* Bodl. Vat. Ambr. Flor. d., quod in Ven. *Π.* teste Bastio a rec. m. invectum. Nec dubito, quin etiam in illis codicibus ex correctione natum sit. Et quidni etiam h. l. ut p. 57. A. B. commode *τί ἦν τὰ λεχθέντα*, interrogetur, quum proxime antecedat: *τί δὲ δὴ τὰ περὶ αὐτὸν τὸν θάνατον*? Enimvero ita rectissime quaeritur hoc: ***quorsum pertinebant et cuius generis erant***, quae dicta et facta sunt: quod plane concinit cum verbis antegressis. Nam quod Car. Fr. Hermannus in libro: Gesammelte Abhandl. u. Beitr. p. 65. hoc loco usum imperfecti *ἦν* scribit numerum pluralem *τίνα* non tam postulegebatur, id quoniam sententiae rationibus adversatur, recte videtur a Fischero repudiatum esse. Nisi forte ventos illis in regionibus regnantes intelligere volueris. Sed obsequendum certe codicibus fuit. Herodot. II. 115. *ὅσοι ὑπ' ἀνέμων ἤδη ἀπολῃφθέντες ἦλθον κ. τ. λ.*, ad quem locum Wesselingius hunc usum verbi *ἀπολαμβάνειν*, quo dicitur de ventis adversis navigantes retinentibus, pluribus exemplis illustravit. Philostr. Her. p. 741. *κἂν ἄνεμοι τὴν ναῦν ἀπολάβωσιν*, quod item universe dictum, omisso articulo. — *αὐτούς*, sc. *τοὺς πλέοντας*, quod ex praec. *πλοῖον* intelligendum. Synesis nec apud Platonem ita rara. Ita Legg. p. 692. D. ex *Περσικὸς στόλος* intell. *οἱ Πέρσαι*. Ibid. III. 701. E. ex *πολιτεῖαι* assumendum *πολῖται*. Ibid. IX. 876. B. et XI. p. 933. E. post *δικαστήρια* infertur *αὐτοί*, quasi *δικασταί* memorati sint. Ibid. X. p. 886. C. ex *θεογονίαν* repetendum *θεοί*. Ibid. VIII. p. 828. B. XII. p. 945. E. 850. A. 952. B. Criton. p. 53. B. post *πόλεως* mentionem continuo cogitandum est de *πολίταις*. Legg. VIII. p. 783. D. ex *νυμφικά* intelligas *τοὺς νύμφους*.

C. *ὥςπερ λέγω*] Frequens formula de re iam antea commemorata. Nos dicimus: wie gesagt. v. Apolog. p. 21. A. cap. V. et quae ibi annotavimus.

Cap. II. *οἱ ἄρχοντες* —] Intelliguntur *οἱ ἕνδεκα*. v. Apolog. Socr. p. 37. C. ibique annot. p. 39. E.

τα προθυμήθητι ὡς σαφέστατα ἡμῖν ἀπαγγεῖλαι, εἰ μή τίς σοι ἀσχολία τυγχάνει οὖσα. ΦΑΙΔ. *Ἀλλὰ σχολάζω γε, καὶ πειράσομαι ὑμῖν διηγήσασθαι· καὶ γὰρ τὸ μεμνῆσθαι Σωκράτους καὶ αὐτὸν λέγοντα καὶ ἄλλου ἀκούοντα ἔμοιγε ἀεὶ πάντων ἥδιστον.* ΕΧ. *Ἀλλὰ μήν, ὦ Φαίδων, καὶ τοὺς ἀκουσομένους γε τοιούτους ἑτέρους ἔχεις. ἀλλὰ πειρῶ ὡς ἂν δύνῃ ἀκριβέστατα διελθεῖν πάντα.* ΦΑΙΔ. *Καὶ μὴν ἔγωγε θαυμάσια ἔπαθον παραγενόμενος. οὔτε γὰρ ὡς θα-* E *νάτῳ παρόντα με ἀνδρὸς ἐπιτηδείου ἔλεος εἰσῄει· εὐδαίμων γάρ μοι ἀνὴρ ἐφαίνετο, ὦ Ἐχέκρατες, καὶ*

lare quam potius flagitare, id quo iure vir egregius ita statuerit, haud sane intelligimus.

D. *Ἀλλὰ σχολάζω γε*] *γε* pro *τε*, quod servavit Bekk. e Bodl. Vat. Ven. *Π.* Par. G. Tub. Zitt. Flor. d. recepi. Nam gravius paullo affirmat se *σχολάζειν*, deinceps vero ostendit se rem esse narraturum. conf. Reip. I. p. 353. A.

διελθεῖν πάντα] *διεξελθεῖν* Vat. Par. G. Ven. *Π.* Tub. Flor. d. et Bekkero teste Vind. 6.

E. *ἀνὴρ ἐφαίνετο*] V. *ὁ ἀνήρ*. Bodl. Vat. Ven. *Π.* Vind. 6. s. *Φ*. Tub. Flor. d. *ἀνήρ*, omisso articulo. Unde cum Bekkero scripsimus *ἀνήρ*, quae crasis dici non potest quam saepe a librariis obliterata sit. Post *ἐφαίνετο* aliquot libri cum Vat. *εἶναι* in-

D. *τινὲς καὶ πολλοί γε*] Plat. Legg. XII. p. 951. B. *θεῖοί τινες, οὐ πολλοί.* Xenoph. Hellen. I. 5, 22. *καί τινας ἀπέκτειναν, οὐ πολλούς.* Plat. Gorg. p. 455. C. *ὡς ἐγώ τινας σχεδὸν καὶ συχνοὺς αἰσθάνομαι*, quem locum comparavit Wyttenbachius ad Plutarch. de S. N. V. p. 125., ubi tamen de hac loquendi forma doctius quam accuratius disputat. Etenim in talibus *καὶ* et *καὶ — γε* habet vim augendi, de qua re diximus ad Apolog. Socrat, cap. IX. Quocirca sensus hic est: aderant aliqui, atque adeo multi.

τοιούτους ἑτέρους ἔχεις] h. e. item sic affectos habes. Loquendi genus exemplis illustrarunt Wyttenbach. ad Selecta Princip. Historic. p. 352. et Heindorfius ad h. l. Addimus de Republ. VI. p. 488. B. Sympos. cap. XXVII. Phaedon. p. 89. D.

E. *παρόντα με — εἰσῄει*] Verba *εἰσιέναι* et *εἰσέρχεσθαι*, ut Lat. subire, dicuntur de spe, laetitia, maerore, misericordia, quae animum capiunt. Eurip. Med. 931. *εἰσῆλθέ μ' οἶκτος.* Iphig. Aul. 491 *μ' ἔλεος εἰσῆλθε.* Copiose rem illustravit Valckenar. ad Phoeniss. v. 1378. p. 464 sq. Hermann. ad Lucian. De Hist. Conscrib. p. 18. In proximis variata constructione dicitur: *οὐδὲν πάνυ μοι ἐλεεινὸν εἰσῄει*, de qua re v. Matth. §. 401. C.

εὐδαίμων γάρ μοι — ἐτέλευτα] Cum hoc loco conferendus est Crit p. 43. B., ubi v. annotat.

τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων, ὡς ἀδεῶς καὶ γενναίως ἐτελεύτα, ὥςτ' ἔμοιγ' ἐκεῖνον παρίστασθαι μηδ' εἰς Ἅιδου ἰόντα ἄνευ θείας μοίρας ἰέναι, ἀλλὰ κἀκεῖσε
59 ἀφικόμενον εὖ πράξειν, εἴπερ τις πώποτε καὶ ἄλλος. διὰ δὴ ταῦτα οὐδὲν πάνυ μοι ἐλεεινὸν εἰςῄει, ὡς εἰκὸς ἂν δόξειεν εἶναι παρόντι πένθει· οὔτε αὖ ἡδονὴ ὡς ἐν φιλοσοφίᾳ ἡμῶν ὄντων, ὥςπερ εἰώθειμεν· καὶ γὰρ οἱ λόγοι τοιοῦτοί τινες ἦσαν· ἀλλ' ἀτεχνῶς ἄτοπόν τί μοι πάθος παρῆν καὶ τις ἀήθης κρᾶσις ἀπό τε τῆς ἡδονῆς συγκεκραμένη ὁμοῦ καὶ ἀπὸ τῆς λύ-

ferciunt, quod in Bodl. superscriptum. Dein Coisl. Ven *Π* Tub. Aug. Flor. m. Par. CL. *τοῦ λόγου*, quod Bodl. Ven. *Ξ*. Flor. a. c. habent, ita tamen, ut *τῶν λόγων* superscriptum exstet.

ὥςτ' ἔμοιγε ἐκεῖνον π.] V. *ὥςτε μοι παρίστασθαι ἐκεῖνον*. Ordinem e Bodl. Tub. Vat. Par. G. mutavimus; *ἔμοιγε* autem debemus Vat. Vind. 6. Flor. d. Bekkerus scripsit *ὥςτ' ἐμοὶ ἐκ.* quod servant Turicc. *ἐμοὶ* in *μοι* commutato.

γενναίως] fortiter. Plutarch. Cimon. cap. 13. *ὑποστάντων δὲ τῶν Περσῶν καὶ δεξαμένων οὐκ ἀγεννῶς, κρατερὰ μάχη συνέστη.* — *Παρίστασθαι*, de cogitationibus ex praesenti rerum statu oborientibus usurpari solitum, illustrarunt Hemsterh. ad Lucian. Contempl. §. 13. Dorvill. ad Charit. p. 438. ed. Lips. Taylor. ad Lysiam p. 83. ed. Reisk. = p. 42. edit. pr., qui plurimos collegerunt locos, in quibus neque *δόξα* neque *πρᾶγμα* nec aliud quid huius modi verbo additum est.

ἄνευ θείας μοίρας] sine consilio et voluntate deorum, qui ei consulerent. Nam additur *ἀλλὰ κἀκεῖσε ἀφ. εὖ πράξειν*. Plutarch. An Pravitas Sufficiat ad Infelicitatem p. 499. B. *ἀποθνήσκοντα δὲ αὐτὸν* (Σωκράτη) *ἐμακάριζον οἱ ζῶντες ὡς οὐδ' ἐν Ἅιδου θείας ἄνευ μοίρας ἐσόμενον.*

P. 59. A. *ὡς εἰκὸς ἂν δόξειεν εἶναι π. π.*] Non recte Heindorf. *παρόντι* refert ad *μοι*. Latet enim in hoc participio persona indefinita, ut sententia sit generalis. Unde etiam intelligitur, cur non sit scriptum *τῷ πένθει*, quod idem vir doctus olim coniecit. Itaque verba haec sic explicamus: quemadmodum consentaneum videatur, si quis intersit rei tristi et luctuosae. Dativus autem *παρόντι* ex *εἰκὸς* pendet, quam in rem Heindorf. laudavit Eurip. Hippolyt. 1433. *ἀνθρώποισι δὲ — εἰκὸς ἐξαμαρτάνειν.*

ὡς ἐν φ. ἡμ. ὄντων] h. e. quippe quum de philosophia disputaremus, ut consueveramus. Men. p. 91. E. *τετταράκοντα ἔτη ἐν τῇ τέχνῃ ὄντα.* Sophocl. Oed. T. 570. *τότ' οὖν ὁ μάντις ἦν ἐν τῇ τέχνῃ;* an tunc vates iste exercebat hanc artem? Xenoph. Cyrop. IV. 3, 23. *οἱ μὲν δὴ ἐν τούτοις τοῖς λόγοις ἦσαν.* Maxim. Tyr. p. 396. T. I. ed. Lips. *τοὺς δὲ ἐν φιλο-*

πης, ἐνθυμουμένῳ, ὅτι αὐτίκα ἐκεῖνος ἔμελλε τελευτᾶν. καὶ πάντες οἱ παρόντες σχεδόν τι οὕτω διεκείμεθα, ὁτὲ μὲν γελῶντες, ἐνίοτε δὲ δακρύοντες, εἷς δὲ ἡμῶν καὶ διαφερόντως, Ἀπολλόδωρος· οἶσθα γάρ που τὸν ἄνδρα καὶ τὸν τρόπον αὐτοῦ. ΕΧ. Πῶς γὰρ οὔ; ΦΑΙΔ. Ἐκεῖνός τε τοίνυν παντάπασιν οὕτως εἶχε, καὶ αὐτὸς ἐγώγε ἐτεταράγμην καὶ οἱ ἄλλοι. ΕΧ. Ἔτυχον δέ, ὦ Φαίδων, τίνες παραγενόμενοι; ΦΑΙΔ. Οὗτός τε δὴ ὁ Ἀπολλόδωρος τῶν ἐπιχωρίων παρῆν καὶ ὁ Κριτόβουλος καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ B

P. 59. καὶ ἀπὸ τῆς λύπης] ἀπὸ additum e Bodl. Tub. Vat. Ven. *II*. Vind. *Φ*. Flor. d. ceterae editt. omnes omittunt.

ὁτὲ μὲν γελῶντες] V. ποτὲ μέν, quod e Bodl. Ven. *Π*. Tub. mutatum. In aliis multis est τότε.

B. καὶ ὁ Κριτόβουλος] καὶ ὁ Κρ. Bodl. Tub. Ven. *Π*. Vind. *Φ*. Par. G. Ambr. Editt. omnes om. ὁ. Dein nomen Κρίτων om. Coisl. Ven. *A*. Par. ACEHIL. Aug. Tub. Flor. a. b. c. i. m. et pr. Vind. 2.

σοφίᾳ καὶ πάνυ ἄν τις μέμψαιτο, ubi v. Markland.

τοιοῦτοί τινες] h. e. qui pertinerent ad quosdam philosophiae locos. Eadem ratio est infra p. 80. C. ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ.

οὕτω διεκείμεθα, ὁτὲ μὲν γελῶντες κ. τ. λ.] Notabilis ratio constructionis, qua participium additur ad οὕτως explicandum, ita ut verbi finiti personae et numero accommodetur. Apte contulit Heindorf. Sophocl. Oed. Tyr. 10. τίνι τρόπῳ καθίσταται; δείσαντες ἢ στέρξαντες; Xenoph. Anab. IV. 1, 4. τὴν δὲ — ἐμβολὴν ὧδε ποιοῦνται, ἅμα μὲν λαθεῖν πειρώμενοι, ἅμα δὲ φθάσαι. Adde Gorg. p. 478. A. p. 513. E. Phileb. p. 20. A. De Rep. VIII. p. 556. A. IX. p. 583. C. Sophocl. Philoctet. 164. ταύτην γὰρ ἔχειν βιοτᾶς αὐτὸν λόγος ἐστὶ φύσιν, θηροβολοῦντα πτηνοῖς ἰοῖς στυγερὸν στυγερῶς, οὐδέ τιν' αὐτῷ παιῶνα κακῶν ἐπινωμᾶν. — De vv. ὁτὲ μέν — ἐνίοτε δέ v. Hermann. ad Viger. p. 792. -- Apollodorus fuit homo optimi animi, sed item tristioris eiusdemque calidioris ingenii, qui facile moveretur vehementius. Unde etiam cognomen τοῦ μανικοῦ (der Schwärmer; der Enthusiast) accepit de quo diximus ad Sympos. p. 173. D. ed. 2. Tali vero sensu etiam Socratem amplexus est, cuius erat longe amantissimus et studiosissimus, ἐπιθυμητὴς ἰσχυρῶς αὐτοῦ, ut ait auctor Apolog. Xenoph. §. 28. Memorab. VIII. 11, 17. Quocirca etiam morienti ita adfuit, ut non solum lacrimas effunderet multas, sed etiam vehementer eiularet et vociferaretur. v. infra p. 117. D. Lepidum est, quod narrat Aelian. V. H. I. 16., attulisse illum in carcerem tunicam et pallium, quibus ornatus Socrates moreretur.

B. καὶ ὁ Κριτόβουλος —] Critoni, de quo ad cognominem dialogum dictum est, quattuor

Κρίτων, καὶ ἔτι Ἑρμογένης καὶ Ἐπιγένης καὶ Αἰσχίνης καὶ Ἀντισθένης. ἦν δὲ καὶ Κτήσιππος ὁ Παιανιεὺς καὶ Μενέξενος καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἐπιχωρίων· Πλάτων δέ, οἶμαι, ἠσθένει. ΕΧ. Ξένοι δέ τινες
C *παρῆσαν; ΦΑΙΔ. Ναί, Σιμμίας τέ γε ὁ Θηβαῖος καὶ Κέβης καὶ Φαιδώνδης, καὶ Μεγαρόθεν Εὐκλείδης τε καὶ Τερψίων. ΕΧ. Τί δέ; Ἀρίστιππος καὶ Κλεόμβροτος παρεγένοντο; ΦΑΙΔ. Οὐ δῆτα· ἐν*

C. *Σιμμίας τέ γε*] Vat. Ven. Π. Vind. Φ. r. 6. Ambr. om. *τε*. contra in Tub. Par. EG. *γε* neglectum; unde patet erro-

dicuntur fuisse filii, Critobulus, Hermogenes, Epigenes, Ctesippus. v. Laert. II. 121. Sed Hermogenes, qui h. l. memoratur, videtur fuisse filius Hipponici, Calliae frater, de quo v. Prolegg. ad Cratyl. p. 19. et quae disputavit Schneider. ad Xenoph. Memor. IV. 8, 4. ad Sympos. I. 3. cf. etiam Procli Schol. in Cratyl. p. 10. ed. Lips. Neque Epigenes intelligi videtur Critonis filius, sed ille potius, qui commemoratur Apolog. Socrat. p. 33. E. et Xenoph. Mem. III. 12, 2. et cuius pater fuit Antiphon Cephisiensis — De Aeschine Socratico v. Diogen. Laert. II. 60 — 64. — Antisthenem constat imprimis Socratis tolerantiam et voluptatis contemtum imitatum esse adeoque sectae Cynicae auctorem exstitisse. De eo v. Laert. VI. 1 — 19. Aelian. V. H. IX. 35. al. — Ctesippus Paeaniensis, h. e. ex *Παιανιᾶ δήμῳ τῆς Πανδιονίδος φυλῆς* oriundus, notus est ex Euthydem. p. 273. A. et Lysid. p. 206. B. sqq. — Menexenus nobilitatus est libro cognomine a Platone, ut videtur, scripto. Natus e gente nobilissima (vid. Lysid. p. 207. C.) mature ad philosophiae studium animum applicavit et quum alios sophistas, tum Ctesippum maxime secutus est. v. Lysid. v. 206. Unde intelligitur, cur h. l. Ctesippi et Menexeni una mentio fiat.

Πλάτων δέ, οἶμαι, ἠσθένει] Non veri dissimilis est Forsteri coniectura, Platonem his verbis significare voluisse maerorem suum, quo imminente summi magistri morte affectus fuerit. — Ceterum quod hic nulla Xenophontis facta est mentio, id Athenaeus XI. 15. refert inter argumenta invidiae et simultatis, quae Platoni cum Xenophonte intercesserit. De qua re quid statuendum sit, docte disputavit A. Boeckhius in commentat. academ. De simultate, quae Platoni cum Xenophonte intercessisse fertur. Berol. a. 1821. edita. Quippe non potuit Plato nunc Xenophontis mentionem iniicere, quum ille anno ante Socratis mortem in Asiam esset profectus ibique militaret, id quod iam Fischerus pervidit. — Pro *ἦν δὲ καὶ Κτήσιππος* Heindorfius requirebat *παρῆν δὲ καὶ Κτ.*, quo vereor ut opus sit. Solent enim Graeci, quum verba cum praepositionibus composita iteranda sunt, in repetitione alterutram partem eorum omittere. Et verbi quidem omissio apud poetas atque Herodotum admo-

Αἰγίνῃ γὰρ ἐλέγοντο εἶναι. ΕΧ. Ἄλλος δέ τις παρῆν; ΦΑΙΔ. Σχεδόν τι οἶμαι τούτους παραγενέσθαι. ΕΧ. Τί οὖν δή; τίνες, φῄς, ἦσαν οἱ λόγοι;

Cap. III. *ΦΑΙΔ. Ἐγώ σοι ἐξ ἀρχῆς πάντα πειράσομαι διηγήσασθαι. ἀεὶ γὰρ δὴ καὶ τὰς πρόσθεν ἡμέρας εἰώθειμεν φοιτᾶν καὶ ἐγὼ καὶ οἱ ἄλλοι* D *παρὰ τὸν Σωκράτη, συλλεγόμενοι ἕωθεν εἰς τὸ δικαστήριον, ἐν ᾧ καὶ ἡ δίκη ἐγένετο· πλησίον γὰρ ἦν*

ris causa. Dein Vat. Coisl. Ven. *Π.* Ambr. Tub. Flor. d. f. *Φαιδωνίδης*, ut etiam Bodl. Par. G. a. pr. m. scriptum habent.

τί δέ; Ἀρ.] Coisl. *δαί*, quod edidit Bekker.

dum frequens est. Omissae praepositionis autem exemplum est ap. Euripid. Bacch. 1062. *λαβὼν γὰρ ἐλάτης οὐράνιον ἄκρον κλάδον κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν εἰς μέλαν πέδον*; cui similia multa collegit Elmsleius ad Eurip. Medeam v. 1219. Non multum differt Eurip. Orest. 1100. Pyl. *πιθοῦ νιν, ἀνάμεινον δὲ φασγάνου τομάς.* Orest. *μενῶ τὸν ἐχθρὸν εἴ τι τιμωρήσομαι.* Plat. Phaedr. p. 248. A. ibiq ann.

Σιμμίας τέ γε —] Simmias et Cebes, Thebani, fuisse dicuntur discipuli Philolai, Pythagorei, qui quum saepe alibi, tum infra p. 61. D. a Platone commemoratur; iidem Socrati fuere amicissimi (v. Criton. p. 45.): ut in promtu sit ratio, cur Plato eos fecerit cum Socrate de animorum immortalitate colloquentes. Fuit praeterea Simmias pariter atque Cebes veri exquirendi ac pervestigandi studiosissimus, quorsum praeter Phaedon. p. 85. C. referas locum Phaedri p. 242. B. Cf. Diogen. Laert. II. 124. 125. — Phaedondes videtur Thebanus fuisse, non Cyrenaeus. v. Ruhnken. ad Xenoph. Mem. I. 2, 48. — Euclides auctor fuit familiae Megaricorum, qui etiam Eristici et Dialectici appellati sunt. vid. Laert. II. 106 — 110. Suid. Gell. N. A. VI. 10. Hic Terpsioni, de quo nihil memoriae traditum est, colloquium Socratis cum Theaeteto recitat in eo libro, qui Theaetetus inscriptus est. — Aristippus, princeps familiae Cyrenaicae, notior est, quam ut de eo dicendum videatur. Neque obscurum est nomen Cleombroti, Ambraciotae, qui lecto hoc dialogo Platonis fertur se in mare praecipitasse: quam in rem elegans exstat epigramma Callimachi n. 24., quod etiam a Cicerone Tuscul. I. 34. memoratur. Quanquam vel propter ea, quae sequuntur, dubitari licebit, num hic alius Cleombrotus intelligendus sit. Etenim non inanis videtur veterum quorundam scriptorum suspicio vituperari his verbis Aristippum et Cleombrotum, quod prae nimia mollitie et luxuria Socratis adeo obliti sint, ut, quum Aegina insula, quae circiter ducenta stadia, s. sex milliaria Germanica, Athenis distabat, facile advolare potuissent, tamen noluerint illuc se conferre. v. Diogen. Laert. II. 65. III. 36. Athenaeus XII. p. 544. D. Demetrius Rhetor. de Elocut. §. 306. Cf. Muelleri Aeginetica. p. 186.

Cap. III. D. *πλησίον γὰρ ἦν —*] Carcer in fori vicinia si-

τοῦ δεσμωτηρίου. περιεμένομεν οὖν ἑκάστοτε, ἕως ἀνοιχθείη τὸ δεσμωτήριον, διατρίβοντες μετ' ἀλλήλων· ἀνεῴγετο γὰρ οὐ πρῴ· ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθείη, εἰσῇμεν παρὰ τὸν Σωκράτη καὶ τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ. καὶ δὴ καὶ τότε πρωϊαίτερον ξυνελέγημεν. τῇ γὰρ προτεραίᾳ ἡμέρᾳ ἐπειδὴ ἐξήλθομεν
E ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἑσπέρας, ἐπυθόμεθα, ὅτι τὸ

D. ἀνεῴγετο γάρ] Ven. Π. a pr. m. Vind. Φ. Ambr. Vat. et a pr. m. Flor. d. habent ἀνεῴγνυτο, quod Bekker. et Tur. ediderunt.

εἰσῇμεν παρὰ τὸν Σ.] V. ἤειμεν, Bodl. Coisl. Vat. Ven. Π. Ambr. Par. ACG. Tub. Vind. 6. Flor. a. d. m. εἰσήειμεν, quod cum Heindorfio et Bekkero ex August. in εἰσῇμεν mutavi. Causam

tus fuit, ubi iudicium Heliastarum fuisse constat. v. Meier et Schömann. De Lite Attica p. 134. coll. Plat. Legg. X. p. 908. A.

ἕως ἀνοιχθείη] Optativum, qui rem frequenter repetitam indicat, illustravit Matth. §. 521. Buttm. §. 126. 14. ann. 6. Eodem modo deinceps: ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθείη: jedesmal nachdem geöffnet war: quae verba Fischerus perperam intellexit.

διατρίβοντες μετ' ἀλλήλων] i. e. διαλεγόμενοι πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, ut loquitur cap. LXV. De verbo ἀνεῴγετο Schol. Luciani ad Soloec. T. II. p. 54. τὸ ἀνέῳγε βούλονται μὴ λαμβάνεσθαι ἐπὶ παθητικῆς διαθέσεως· ἀλλ' οὐκ ἀκριβῶς τοῦτο. χρῆται γὰρ μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν ὁ Πλάτων παθητικῶς ἐν Φαίδωνι, ἀνεῴγετο, λέγων, ἡ θύρα οὐ πάνυ πρωΐ, unde Fischerus scripsit οὐ πάνυ πρωΐ, invitis codd. omnibus neque sententia flagitante. Nam verba οὐ πρῴ cum vi pronuntianda sunt. Ceterum de forma huius imperfecti v. Matth. §. 168. — De πρωϊαίτερον Thom. Mag. πρωΐτερον καὶ πρωΐτατον· ἀμφότερα γὰρ Θουκυδίδης· — κρείττω γὰρ ταῦτα τοῦ πρωϊαίτερον καὶ πρωϊαίτατον. Sed grammatici fidem suspectam reddidit Ruhnken. ad Timaei Glossar. p 227. cf. Buttmann. Gr. ampl. T. I. p. 264.

E. ὅςπερ εἰώθει ὑπακούειν] De significatione et usu verbi ὑπακούειν dictum est ad Criton. c. 1. — Deinde pro vulg. ἐπιμένειν optimi codd. περιμένειν, quod recepimus. Utriusque verbi vim et significationem, quam nuper explicavit etiam Beckerus Lectionn. Philostratt. p. 89., declaravit Fr. A. Wolfius his verbis: „ἐπιμένειν ist sich gedulden, den Erfolg von etwas gelassen abwarten; περιμένειν ist meistens in seiner Lage bleibend auf jemand warten, die Erscheinung von etwas erwarten. Daher wird dieses so gewöhnlich absolut gebraucht, wogegen jenes viel öfter als dies mit ἕως ἄν verbunden wird, und seiner Kraft zufolge gewisse Derivata hat, die περιμένειν nicht bilden konnte.“ Itaque miramur virum summum probasse ἐπιμένειν,

πλοῖον ἐκ Δήλου ἀφιγμένον εἴη· παρηγγείλαμεν οὖν ἀλλήλοις ἥκειν ὡς πρωϊαίτατα εἰς τὸ εἰωθός. καὶ ἥκομεν, καὶ ἡμῖν ἐξελθὼν ὁ θυρωρός, ὅσπερ εἰώθει ὑπακούειν, εἶπε περιμένειν καὶ μὴ πρότερον παριέναι, ἕως ἂν αὐτὸς κελεύσῃ· Λύουσι γάρ, ἔφη, οἱ ἕνδεκα Σωκράτη καὶ παραγγέλλουσιν, ὅπως ἂν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ τελευτήσῃ. οὐ πολὺν δ' οὖν χρόνον ἐπισχὼν ἦκε

cognosces ex Buttmanni Gr. Ampl. T. I. p. 540. ed. sec. Matthiae Gr. Ampl. p. 417. conf. Schneider ad Reip. VI. p 489. E.

E. *εἶπε περιμένειν*] Haec est lectio librorum optimorum, Bodl. Vat. Ven. *Π.* Tub. Vind. *Φ.* Flor. d. Vulgatum erat olim *εἶπεν ἐπιμένειν.*

τῇ ἡμέρᾳ τελευτήσῃ] Sic Bodl. Vat *Π.* Tub. Flor. fn. Vind. *Φ.* Ambr. Vett. editt. *τελευτᾷ.*

reiecisse *περιμένειν*, quod huic loco unice videtur convenire. Quippe non iussit homo amicos Socratis patienter in suo loco permanere, usque dum intromitterentur, quod esset *ἐπιμένειν*, sed potius illos voluit omnino paullisper morari atque opperiri, donec fieret quod exoptarent. Infra c. LXV. *ἡμᾶς δ' ἐκέλευε περιμένειν. περιεμένομεν οὖν.* Paulo ante: *περιεμένομεν οὖν — ἕως ἀνοιχθείη τὸ δεσμοτήριον.* Sympos. in *οὐ περιμενεῖς; κἀγὼ ἐπιστὰς περιέμεινα.* De Rep. I. in. *ἐκέλευσε — τὸν παῖδα περιμεῖναι ἐκ κελεῦσαι.* Xenoph. Cyropaed IV. 2, 9. *καὶ τοὺς Ὑρκανίους περιμένειν ἐκέλευσε, ἵνα ἅμα ἴοιεν.* Ibid. VII. 5, 39. *ἄνδρες φίλοι, περιμένετε, ἕως τὸν ὄχλον διωσώμεθα*, quo loco notabis omissum *ἄν*. Mox de *ὅπως ἄν* vide egregie disputantem Rostium Gr. §. 122. 11. coll. Matth. §. 519. annot. 1. Ceterum aoristum *τελευτήσῃ*, quem codices meliores tuentur omnes, nemo erit quin Heindorfio concedat de re, quae uno quasi ictu peragitur, melius dici atque rectius quam vulgatum *τελευτᾷ*.

οὐ πολὺν — χρόνον ἐπισχών] h. e. non ita multo post rediit. Charmid. p. 160. E. *καὶ ὃς ἐπισχὼν — ἔφη.* Alcibiad. II. p. 142. D. infra p. 95. E. *συχνὸν χρόνον ἐπισχών.* Legg. VI. p. 751. B. *σμικρὸν ἐπισχόντες.* Aeschines adv. Ctesiphont. §. 10. in Lys. et Aesch. Or. Sel. ed. Bremi. *ὁ δὲ αὐτὸς ἀνὴρ μικρὸν ἐπισχὼν ἔξεισιν ἐκ τοῦ δικαστηρίου.* Plura dabit Boissonad. ad Eunap. p. 252. — Mox pro *ἐκέλευσεν* codd. haud pauci, in iisque corr. Bodl., *ἐκέλευεν.* Sed nihil offensionis habet haec aoristi et imperfecti coniunctio. Infra p. 61. A. *ἐπειδὴ ἥ τε δίκη ἐγένετο καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ ἑορτὴ διεκώλυέ με ἀποθνήσκειν, ἔδοξε χρῆναι. κ. τ. λ.* Ibid. p. 61. C. extr. Parmenid. p. 127. A. *ἀνεγνώρισέ τέ με ἐκ τῆς προτέρας ἐπιδημίας καὶ ἠσπάζετο, καὶ — τὸ μὲν πρῶτον ὤκνει, — ἔπειτα μέντοι διηγεῖτο.* Phaedr. p. 228. B. *ἰδὼν μὲν ἰόντα ἤσθη, ὅτι ἔξοι τὸν συγκορυβαντιῶντα, καὶ προάγειν ἐκέλευε.* Plura collegit Reisigius comment. crit. ad Sophocl. Oed. Col. p. 254 sq. v. 419. Enimvero recte copulantur diversa tempora, ubi duae vel plures actiones, quamvis alioquin arctissime coniunctae,

καὶ ἐκέλευσεν ἡμᾶς εἰσιέναι. εἰσιόντες οὖν καταλαμβάνομεν τὸν μὲν Σωκράτη ἄρτι λελυμένον, τὴν δὲ Ξανθίππην, γιγνώσκεις γάρ, ἔχουσάν τε τὸ παιδίον αὐτοῦ καὶ παρακαθημένην. ὡς οὖν εἶδεν ἡμᾶς ἡ Ξανθίππη, ἀνευφήμησέ τε καὶ τοιαῦτ' ἄττα εἶπεν, οἷα δὴ εἰώθασιν αἱ γυναῖκες, ὅτι Ὦ Σώκρατες, ὕστατον δή σε προσεροῦσι νῦν οἱ ἐπιτήδειοι καὶ σὺ τούτους.

P. 60. καὶ ἐκέλευσεν] Coisl. Ven. *ΑΞ*. Vind. 2. Par. ACHL. Flor. c. m. Zittav. et corr Bodl. ἐκέλευεν, quod ego non amplectar. v. ann. Dein Ven. *Π*. Tub. Vind. *Φ*. et corr. Bodl. a sec. m. Flor. d. εἰσελθόντες, quod Bekkerus et Turicenss. receperunt. At v. explicat.

γιγνώσκεις γάρ] Sic Par. A. Flor. c. pro vulg. γινώσκεις γάρ.

ἀπαγαγέτω τις] Hoc praeeunte Bekkero ex Par G. Flor. c. d m. recepimus. Legebatur ἀπαγέτω, quod probant Turicenss. Pro ταύτην Bodl. Tub. αὐτήν.

tamen diversa ratione spectandae sunt et cogitatione quasi a se invicem separandae.

P. 60. εἰσιόντες οὖν κατελ. — ἄρτι λελυμένον] h. e. eo ipso tempore, quum ingrediebamur, beim Hereintreten. Quod alii amplexi sunt, εἰσελθόντες, id sententiae minus convenit. Significaret enim: *nach* dem Hereintreten trafen wir den Socrates eben gelöst an.

ἀνευφήμησε] inter fletum et eiulatum vociferata est, ut loquitur Valer. Maxim. VII. 2. ext. 1. Etiam hoc verbum est in numero eorum, in quibus expressa cernuntur vestigia Atticae humanitatis, qua solent verba rei laetae et gratae tribui rebus ingratis atque tristibus κατ' ἀντίφρασιν, quam vocant grammatici. Nam εὐφημεῖν et ἀνευφημεῖν proprie dicuntur de verbis et vocibus faustis ac bene ominatis. Sed κατ' ἀντίφρασιν significant etiam lamentari, vociferari, eiulare. Hesychius: ἀνευφημήσει· ἀνοιμώξει, κατὰ ἀντίφρασιν· Σοφοκλῆς Τραχινίαις, ubi v. intpp. Idem: εὐφημοῦσι· στένουσι, κλαίουσι. v. Sophocl. Trachin 783. Aelian. V. H. XIV. 1. et quae de v. εὔφημος pro δύσφημος usurpato notavit Stanlei. ad Aeschyl. Agamemn. 1227. Hermannus tamen ad Sophocl. Trachin. l. c. nullam in verb. ἀνευφημεῖν ἀντίφρασιν agnoscit. Significare enim exclamare εὐφήμει, i. e. clamare, absint verba male ominata.

ὕστατον δή σε προσεροῦσι] Istud δή est dolentis, ut nostrum denn also, et Lat. ergo, quod item usurpatur, ubi quis cum moerore ac tristitia deplorat, quod revera fieri potuerint quae iam nunc acciderint. Infra p. 89. B. αὔριον δή — ἴσως, ὦ Φαίδων, τὰς καλὰς ταύτας κόμας ἀποκερεῖ. Horat. Carm. I. 24. 5. *Ergo* Quintilium perpetuus sopor urget. Sat. II. 5. 101. *Ergo*

Καὶ ὁ Σωκράτης βλέψας εἰς τὸν Κρίτωνα, Ὦ Κρίτων, ἔφη, ἀπαγαγέτω τις ταύτην οἴκαδε. Καὶ ἐκείνην μὲν ἀπῆγόν τινες τῶν τοῦ Κρίτωνος βυῶσάν τε καὶ κοπτομένην· ὁ δὲ Σωκράτης ἀνακαθιζόμενος ἐπὶ B *τὴν κλίνην συνέκαμψέ τε τὸ σκέλος καὶ ἐξέτριψε τῇ χειρί, καὶ τρίβων ἅμα Ὡς ἄτοπον, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἔοικέ τι εἶναι τοῦτο, ὃ καλοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἡδύ· ὡς θαυμασίως πέφυκε πρὸς τὸ δοκοῦν ἐναντίον εἶναι,*

B. *ἐπὶ τὴν κλίνην*] Sic ed. Bas. 2. Vat. Ven. *Ξ Π.* Vind. 2. 6. Par. G L. Ambr. Aug. Flor. a d. Zitt. et in marg. Flor. m. Par. A. Idem in Bodl. superscriptum exstat. Legebatur olim *εἰς τὴν κλ.*

καὶ ἐξέτριψε] *ἐξέτριψε* Bodl. Tub. Vat. Ven. *Π.* Ambr. Par. A C G. Vind. *Φ.* Flor. a. d. m. quod nunc pro vulgato *ἔτριψε* reposui.

ἔοικέ τι εἶναι] Om. *τι* Vat. Ven. *Π.* Vind. 6. Par. G. Ambr. Flor. d. m.

nunc Dama sodalis nusquam est.

τῶν τοῦ Κριτωνος] ex Critonis servis. Nam nobiles et divites Athenienses non temere in publicum prodibant soli, sed secum habebant fere plures pedisequos. v. Menon. p. 82. B. *ἀλλά μοι προσκάλεσον τῶν πολλῶν ἀκολούθων τουτωνὶ τῶν σαυτοῦ ἕνα, ὁντινα βούλει.*

B. *ἀνακαθ. ἐπὶ τὴν κλ.*] h. e. in lecto se erigens. Etenim Socrates, primo diluculo a vinculis liberatus, nondum e lecto surrexerat; nunc sedendo in lecto erigitur; mox *καθῆκε τὰ σκέλη ἀπὸ τῆς κλίνης καὶ καθεζόμενος οὕτως ἤδη τὰ λοιπὰ διελέγετο.* Itaque ferri non potest, quod vulgo legebatur *εἰς τὴν κλίνην*, quoniam *ἵζεσθαι* et *καθίζειν εἴς τι* est sessum ire aliquo: id quod accurate docuit Valckenar. ad Herodot. VIII. 71. Rem acu tetigit Heindorf, cui non video quo iure obloquutus sit Wolfius.

τρίβων ἅμα] inter fricandum Herodot. I. 179. *ὀρύσσοντες ἅμα τὴν τάφρον ἐπλίνθευον.* Xenoph. Anab. III. 3, 7. *φεύγοντες ἅμα ἐτίτρωσκον.* De Republ. VII. p. 521. C. *τόδε ἐννοῶ λέγων ἅμα.* Alio ordine infra c. V., ubi v. annot.

Ὡς ἄτοπον —] Thom. Mag. *ἄτοπον· οὐ μόνον τὸ ἄλογον, ἀλλὰ καὶ τὸ θαυμαστὸν καὶ παράδοξον. Πλάτων ἐν Φαίδωνι.* v. quae diximus ad Criton. c. II.

ὡς θαυμασίως. πέφυκε πρὸς τ. δ.] quam mira est ratio voluptatis ad dolorem eo s. propterea, quod nolunt simul adesse homini etc. Nam *τῷ* cum infinitivo iunctum est eo quod, ut De Rep. V. p. 471. D. II. p. 361. C. IV. p. 420. C. Legg. X. p 885. C. al. Respexerunt hunc locum Iulian. Or. VIII. p. 240. C. Gellius N. A. VI. 1. Lactant. Ep. 29. 5. a Wyttenbachio laudati.

τὸ λυπηρόν, τῷ ἅμα μὲν αὐτὼ μὴ ἐθέλειν παραγίγνεσθαι τῷ ἀνθρώπῳ, ἐὰν δέ τις διώκῃ τὸ ἕτερον καὶ λαμβάνῃ, σχεδόν τι ἀναγκάζεσθαι ἀεὶ λαμβάνειν καὶ τὸ ἕτερον, ὥςπερ ἐκ μιᾶς κορυφῆς συνημμένω
C δύ' ὄντε. καί μοι δοκεῖ, ἔφη, εἰ ἐνενόησεν αὐτὰ Αἴσωπος, μῦθον ἂν συνθεῖναι, ὡς ὁ θεὸς βουλόμενος αὐτὰ διαλλάξαι πολεμοῦντα, ἐπειδὴ οὐκ ἠδύνατο, ξυνῆψεν εἰς ταὐτὸν αὐτοῖς τὰς κορυφάς, καὶ διὰ ταῦτα

τῷ ἅμα μὲν] τὸ a pr. m. Bodl. Ang. manifesto errore. Dein optimi quique ἐθέλειν pro vulg. θέλειν.

ἀεὶ λαμβάνειν] Bodl. Vat. Tub. Flor. d. ἀεὶ om. probantibus Turicc. Alii post ει ponunt.

συνημμένω] Haec lectio debetur Bodl. Tub. Vat. Vind. Φ. Par. G. Flor. d. m. et pr. Ven. Π. Vett. editt. ἡμμένω.

C. ξυνῆψεν — αὐτοῖς] Sic Bodl. Tub. Vat. Ven. Π. Vind. Φ. Ambr. Editt. omnes habent αὐτῶν. De dativo v. Heindorf. ad Theaet. p. 287. Sophist. p. 272. Ast. ad Legg. p. 9.

C. ὥςπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι ἔοικεν, ἐπειδὴ ὑπὸ τ. δ.] Prave vulgo distinguitur colo post verbum ἔοικεν, ut bene monuit Heindorf. ed. Sophist. p. 306. Quis enim unquam dixit ἔοικέ μοι pro φαίνεταί μοι, δοκεῖ μοι? Imo post haec: αὐτῷ μοι ἔοικεν, per negligentiam quandam sermonis infertur φαίνεται. Politic. p. 277. A. νῦν δὲ κατά γε τὴν ἐμὴν οὔπω φαίνεται, ubi Stephanus iniuria offendit. Sophist. p. 225. D. δοκῶ μὲν τ. γ. δ. — καλεῖσθαι κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν οὐχ ἕτερον ἀδολεσχικοῦ. Lachet. p. 192. C. τοῦτο τοίνυν ἔμοιγε φαίνεται, ὅτι οὐ πᾶσά γε, ὡς ἐγῷμαι, καρτερία ἀνδρία σοι φαίνεται. Phileb. p. 32. C. οἶμαι — κατά γε τὴν ἐμὴν δύξαν ἐμφανὲς ἔσεσθαι. Lys. p. 221. E., ubi post ὡς ἔοικε infertur ὡς φαίνεται. Theocr. VII. 30. καίτοι, κατ' ἐμὸν νόον, ἰσοφαρίσδεν ἔλπομαι. Aristoph. Plut. v. 827. δῆλον ὅτι τῶν χρηστῶν τις, ὡς ἔοικας, εἶ.

Cap. IV. εὖ γ' ἐποίησας ἀναμνήσας με] Ad haec Heindorfius: „Nota aoristo ἐποίησας pro ἀναμιμνήσκων adiectum ἀναμνήσας, bene fecisti quod me admonuisti.“ Imo ineptum foret ἀναμιμνήσκων. Sermo est enim de re semel tantum et quidem uno velut temporis ictu peracta, nulla habita ratione diuturnioris alicuius status vel conditionis. Euthydem. p. 282. C. καὶ εὖ ἐποίησας ἀπαλλάξας με σκέψεως πολλῆς. Xenoph. Cyrop. I. 4, 13. καλῶς ἐποίησας προειπών. Ibid. VII. 5, 48. ἦ καλῶς, ἔφη, ἐποίησας, ὦ Κῦρε, ἄρξας τοῦ λόγου. Eurip. Iphig. Aul. 642. χαῖρ'· εἰ δέ μ' ἀγαγὼν πρός σ' ἐποίησας, πάτερ, in quibus locis omnibus finito verbo adhibito dicendum fuit: ὅτι ἀνέμνησάς με κ. τ. λ. Notissima autem est lex illa linguae Graecae, qua participia collocanda sunt in eo tempore, quo opus foret re per verbum finitum expressa. Non omni ex parte cum his componi possunt ea, quae comparavit

ᾧ ἂν τὸ ἕτερον παραγένηται ἐπακολουθεῖ ὕστερον καὶ τὸ ἕτερον. ὥσπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι ἔοικεν, ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἦν ἐν τῷ σκέλει πρότερον τὸ ἀλγεινόν, ἥκειν δὴ φαίνεται ἐπακολουθοῦν τὸ ἡδύ.

Cap. IV. Ὁ οὖν Κέβης ὑπολαβὼν Νὴ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, ἔφη, εὖ γ' ἐποίησας ἀναμνήσας με. περὶ γάρ τοι τῶν ποιημάτων ὧν πεποίηκας ἐντείνας D τοὺς τοῦ Αἰσώπου λόγους καὶ τὸ εἰς τὸν Ἀπόλλω

καὶ αὐτῷ μοι] Bekker. ex uno Par. 1. dedit αὐτῷ ἐμοί. v. ad p. 91. A.

ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ δ.] Steph. ἐπειδὴ ὑπὸ τ. δ. ἦν ἐν τῷ σκέλει τὸ ἀλγεῖν, ἐκείνῳ δὴ φαίνεται κ. τ. λ. Voc. πρότερον suppeditarunt Vat. Ven *II.* Vind. *Φ.* Par. G Ambr. Flor. d. et marg. Bodl. Flor. m. ἀλγεινὸν pro ἀλγεῖν scriptum habent Bodl. Tub. Aug. Vind. *Φ.* Par. G. Ang. Flor. a. b. c. d. i. et rec. Coisl. Par. C. Pro ἐκείνῳ autem ἥκειν est in codd. omnibus, ut videtur. Ald. Bas. 1. 2. εἶκειν, unde Stephanus de suo dedit ἐκείνῳ.

ὦ Σώκρατες, ἔφη] V. ἔφη, ὦ *Σ.* invitis optimis codicibus. Dein πεποίηκας Ven. *II.* Vind. *Φ.* Ambr.

Heindorfius Aristoph. Pac. 1408. ὦ φίλτατ', ὦ Τρυγαί', ὅσ' ἡμᾶς τἀγαθὰ δέδρακας εἰρήνην ποιήσας. Eccles. 1045. κεχάρισαί γέ μοι, ὦ γλυκύτατον, τὴν γραῦν ἀπαλλάξασά μου.

D. ἐντείνας τοὺς τ. Αἰσώπου λ.] h. e. in carmin's modum ligans, in versus redigens, Aesopi fabulas. Phileb. p. 38. E. ἐντείνας εἰς φωνήν, Plutarch. Solon. p. 80. A. τοὺς νόμους ἐπεχείρησεν ἐντείνας εἰς ἔπος ἐξενεγκεῖν, quae post Wyttenbach. Bibl. Crit. P. VI. p. 104. comparavit etiam Heindorfius. Protag. p. 326. B. ποιήματα εἰς πιθαρίσματα ἐντείνοντες. Rem ex hoc Platonis loco memoravit Plutarchus De audiendis poetis p 16. C. τοὺς δὲ Αἰσώπου τοῖς ἔπεσιν μύθους ἐνόμιζεν, ubi Wyttenbachius perperam ἐνήρμοζεν correxit, immemor τοῦ νόμου musicorum.

εἰς τὸν Ἀπόλλω προοίμιον] Prooemia s. exordia, vulgato usu, omnino dicuntur pro hymnis in laudem deorum, inprimis Apollinis, decantatis. Qui usus loquendi inde videtur repetendus esse, quod tales hymni solemniter praemissi sunt sacris in deorum honorem instituendis, quae pertinebant ad declarandam eorum virtutem vel celebranda gloriosa ipsorum facinora. Nam προοίμιον, quod ductum est ab οἴμη, indicat sane quidquid ante ingressum rei peragitur. Unde et exordia citharoedorum, quae carminum epicorum recitationi ὑμνικῶς praemittebantur, eo nomine appellata sunt; v. Aristot. Rhet. III. 14, 1. Quintil. IV. 1, 1. coll. Wolf. Prolegg. ad Hom. p. 106 sqq. et vero etiam hymni, qui deorum sacris, inprimis eorum, quae memoriam nata'ium, memorabilium factorum, gloriosorum facinorum, renovabant, antecedere solebant, ita ut ipsorum sacrorum quasi quaedam principia essent ac primordia. Cu-

τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων, ὡς ἀδεῶς καὶ γενναίως ἐτελεύτα, ὥςτ' ἔμοιγ' ἐκεῖνον παρίστασθαι μηδ' εἰς Ἅιδου ἰόντα ἄνευ θείας μοίρας ἰέναι, ἀλλὰ κἀκεῖσε
59 ἀφικόμενον εὖ πράξειν, εἴπερ τις πώποτε καὶ ἄλλος. διὰ δὴ ταῦτα οὐδὲν πάνυ μοι ἐλεεινὸν εἰςῄει, ὡς εἰκὸς ἂν δόξειεν εἶναι παρόντι πένθει· οὔτε αὖ ἡδονὴ ὡς ἐν φιλοσοφίᾳ ἡμῶν ὄντων, ὥςπερ εἰώθειμεν· καὶ γὰρ οἱ λόγοι τοιοῦτοί τινες ἦσαν· ἀλλ' ἀτεχνῶς ἄτοπόν τί μοι πάθος παρῆν καὶ τις ἀήθης κρᾶσις ἀπό τε τῆς ἡδονῆς συγκεκραμένη ὁμοῦ καὶ ἀπὸ τῆς λύ-

ferciunt, quod in Bodl. superscriptum. Dein Coisl. Ven *Π* Tub. Aug. Flor. m. Par. CL. *τοῦ λόγου*, quod Bodl. Ven. *Ξ*. Flor. a. c. habent, ita tamen, ut *τῶν λόγων* superscriptum exstet.

ὥςτ' ἔμοιγε ἐκεῖνον π.] V. *ὥςτε μοι παρίστασθαι ἐκεῖνον*. Ordinem e Bodl. Tub. Vat. Par. G. mutavimus; *ἔμοιγε* autem debemus Vat. Vind. 6. Flor. d. Bekkerus scripsit *ὥςτ' ἐμοὶ ἐκ.* quod servant Turicc. *ἐμοὶ* in *μοι* commutato.

γενναίως] fortiter. Plutarch. Cimon. cap. 13. *ὑποστάντων δὲ τῶν Περσῶν καὶ δεξαμένων οὐκ ἀγεννῶς, κρατερὰ μάχη συνέστη.* — *Παρίστασθαι*, de cogitationibus ex praesenti rerum statu oborientibus usurpari solitum, illustrarunt Hemsterh. ad Lucian. Contempl. §. 13. Dorvill. ad Charit. p. 438. ed. Lips. Taylor. ad Lysiam p. 83. ed. Reisk. = p. 42. edit. pr., qui plurimos collegerunt locos, in quibus neque *δόξα* neque *πρᾶγμα* nec aliud quid huius modi verbo additum est.

ἄνευ θείας μοίρας] sine consilio et voluntate deorum, qui ei consulerent. Nam additur *ἀλλὰ κἀκεῖσε ἀφ. εὖ πράξειν*. Plutarch. An Pravitas Sufficiat ad Infelicitatem p. 499. B. *ἀποθνήσκοντα δὲ αὐτὸν* (Σωκράτη) *ἐμακάριζον οἱ ζῶντες ὡς οὐδ' ἐν Ἅιδου θείας ἄνευ μοίρας ἐσόμενον.*

P. 59. A. *ὡς εἰκὸς ἂν δόξειεν εἶναι π. π.*] Non recte Heindorf. *παρόντι* refert ad *μοι*. Latet enim in hoc participio persona indefinita, ut sententia sit generalis. Unde etiam intelligitur, cur non sit scriptum *τῷ πένθει*, quod idem vir doctus olim coniecit. Itaque verba haec sic explicamus: quemadmodum consentaneum videatur, si quis intersit rei tristi et luctuosae. Dativus autem *παρόντι* ex *εἰκὸς* pendet, quam in rem Heindorf. laudavit Eurip. Hippolyt. 1433. *ἀνθρώποισι δὲ — εἰκὸς ἐξαμαρτάνειν.*

ὡς ἐν φ. ἡμ. ὄντων] h. e. quippe quum de philosophia disputaremus, ut consueveramus. Men. p. 91. E. *τετταράκοντα ἔτη ἐν τῇ τέχνῃ ὄντα.* Sophocl. Oed. T. 570. *τότ' οὖν ὁ μάντις ἦν ἐν τῇ τέχνῃ;* an tunc vates iste exercebat hanc artem? Xenoph. Cyrop. IV. 3, 23. *εἰ μὲν δὴ ἐν τούτοις τοῖς λόγοις ἦσαν.* Maxim. Tyr. p. 396. T. I. ed. Lips. *τοὺς δὲ ἐν φιλο-*

πης, ἐνθυμουμένῳ, ὅτι αὐτίκα ἐκεῖνος ἔμελλε τελευτᾶν. καὶ πάντες οἱ παρόντες σχεδόν τι οὕτω διεκείμεθα, ὁτὲ μὲν γελῶντες, ἐνίοτε δὲ δακρύοντες, εἷς δὲ ἡμῶν καὶ διαφερόντως, Ἀπολλόδωρος· οἶσθα γάρ που τὸν ἄνδρα καὶ τὸν τρόπον αὐτοῦ. ΕΧ. Πῶς B γὰρ οὔ; ΦΑΙΔ. Ἐκεῖνός τε τοίνυν παντάπασιν οὕτως εἶχε, καὶ αὐτὸς ἔγωγε ἐτεταράγμην καὶ οἱ ἄλλοι. ΕΧ. Ἔτυχον δέ, ὦ Φαίδων, τίνες παραγενόμενοι; ΦΑΙΔ. Οὗτός τε δὴ ὁ Ἀπολλόδωρος τῶν ἐπιχωρίων παρῆν καὶ ὁ Κριτόβουλος καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ

P. 59. καὶ ἀπὸ τῆς λύπης] ἀπὸ additum e Bodl. Tub. Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Flor. d. ceterae editt. omnes omittunt.

ὁτὲ μὲν γελῶντες] V. ποτὲ μέν, quod e Bodl. Ven. *Π.* Tub. mutatum. In aliis multis est τότε.

B. καὶ ὁ Κριτόβουλος] καὶ ὁ Κρ. Bodl. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Editt. omnes om. ὁ. Dein nomen Κριτων om. Coisl. Ven. *Λ.* Par. ACEHIL. Aug. Tub. Flor. a. b. c. i. m. et pr. Vind. 2.

σοφία καὶ πάνυ ἄν τις μέμψαιτο, ubi v. Markland.

τοιοῦτοί τινες] h. e. qui pertinerent ad quosdam philosophiae locos. Eadem ratio est infra p. 80. C. ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ.

οὕτω διεκείμεθα, ὁτὲ μὲν γελῶντες κ. τ. λ.] Notabilis ratio constructionis, qua participium additur ad οὕτως explicandum, ita ut verbi finiti personae et numero accommodetur. Apte contulit Heindorf. Sophocl. Oed. Tyr. 10. τίνι τρόπῳ καθέστατε; δείσαντες ἢ στέρξαντες; Xenoph. Anab. IV. 1, 4. τὴν δὲ — ἐμβολὴν ὧδε ποιοῦνται, ἅμα μὲν λαθεῖν πειρώμενοι, ἅμα δὲ φθάσαι. Adde Gorg. p. 478. A. p. 513. E. Phileb. p. 20. A. De Rep. VIII. p. 556. A. IX. p. 583. C. Sophocl. Philoctet. 164. ταύτην γὰρ ἔχειν βιοτᾶς αὐτὸν λόγος ἐστὶ φίσιν, θηροβολοῦντα πτηνοῖς ἰοῖς στυγερὸν στυγερῶς, οὐδέ τιν' αὐτῷ παιῶνα κακῶν ἐπινωμᾶν. — De vv. ὁτὲ μέν — ἐνίοτε δέ v. Hermann. ad Viger. p. 792. -- Apollodorus fuit homo optimi animi, sed item tristioris eiusdemque calidioris ingenii, qui facile moveretur vehementius. Unde etiam cognomen τοῦ μανικοῦ (der Schwärmer; der Enthusiast) accepit de quo diximus ad Sympos. p. 173. D. ed. 2. Tali vero sensu etiam Socratem amplexus est, cuius erat longe amantissimus et studiosissimus, ἐνθυμητὴς ἰσχυρῶς αὐτοῦ, ut ait auctor Apolog. Xenoph. §. 28. Memorab. VIII. 11, 17. Quocirca etiam morienti ita adfuit, ut non solum lacrimas effunderet multas, sed etiam vehementer eiularet et vociferaretur. v. infra p. 117. D. Lepidum est, quod narrat Aelian. V. H. 1. 16., attulisse illum in carcerem tunicam et pallium, quibus ornatus Socrates moreretur.

B. καὶ ὁ Κριτόβουλος—] Critoni, de quo ad cognominem dialogum dictum est, quattuor

Κρίτων, καὶ ἔτι Ἑρμογένης καὶ Ἐπιγένης καὶ Αἰσχίνης καὶ Ἀντισθένης. ἦν δὲ καὶ Κτήσιππος ὁ Παιανιεὺς καὶ Μενέξενος καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ἐπιχωρίων· Πλάτων δέ, οἶμαι, ἠσθένει. ΕΧ. Ξένοι δέ τινες
C *παρῆσαν; ΦΑΙΔ. Ναί, Σιμμίας τέ γε ὁ Θηβαῖος καὶ Κέβης καὶ Φαιδώνδης, καὶ Μεγαρόθεν Εὐκλείδης τε καὶ Τερψίων. ΕΧ. Τί δέ; Ἀρίστιππος καὶ Κλεόμβροτος παρεγένοντο; ΦΑΙΔ. Οὐ δῆτα· ἐν*

C. *Σιμμίας τέ γε*] Vat. Ven. Π. Vind. Φ. r. 6. Ambr. om. *τε*, contra in Tub. Par. EG. *γε* neglectum; unde patet erro-

dicuntur fuisse filii, Critobulus, Hermogenes, Epigenes, Ctesippus. v. Laert. II. 121. Sed Hermogenes, qui h. l. memoratur, videtur fuisse filius Hipponici, Calliae frater, de quo v. Prolegg. ad Cratyl. p. 19. et quae disputavit Schneider. ad Xenoph. Memor. IV. 8, 4. ad Sympos. I. 3. cf. etiam Procli Schol. in Cratyl. p. 10. ed. Lips. Neque Epigenes intelligi videtur Critonis filius, sed ille potius, qui commemoratur Apolog. Socrat. p. 33. E. et Xenoph. Mem. III. 12, 2. et cuius pater fuit Antiphon Cephisiensis — De Aeschine Socratico v. Diogen. Laert. II. 60 — 64. — Antisthenem constat imprimis Socratis tolerantiam et voluptatis contemtum imitatum esse adeoque sectae Cynicae auctorem exstitisse. De eo v. Laert. VI. 1 — 19. Aelian. V. H. IX. 35. al. — Ctesippus Paeaniensis, h. e. ex *Παιανιᾶ δήμῳ τῆς Πανδιονίδος φυλῆς* oriundus, notus est ex Euthydem. p. 273. A. et Lysid. p. 206. B. sqq. — Menexenus nobilitatus est libro cognomine a Platone, ut videtur, scripto. Natus e gente nobilissima (vid. Lysid. p. 207. C.) mature ad philosophiae studium animum applicavit et quum alios sophistas, tum Ctesippum maxime secutus est. v. Lysid. v. 206. Unde intelligitur, cur h. l. Ctesippi et Menexeni una mentio fiat.

Πλάτων δέ, οἶμαι, ἠσθένει] Non veri dissimilis est Forsteri coniectura, Platonem his verbis significare voluisse maerorem suum, quo imminente summi magistri morte affectus fuerit. — Ceterum quod hic nulla Xenophontis facta est mentio, id Athenaeus XI. 15. refert inter argumenta invidiae et simultatis, quae Platoni cum Xenophonte intercesserit. De qua re quid statuendum sit, docte disputavit A. Boeckhius in commentat. academ. De simultate, quae Platoni cum Xenophonte intercessisse fertur. Berol. a. 1821. edita. Quippe non potuit Plato nunc Xenophontis mentionem iniicere, quum ille anno ante Socratis mortem in Asiam esset profectus ibique militaret, id quod iam Fischerus pervidit. — Pro *ἦν δὲ καὶ Κτήσιππος* Heindorfius requirebat *παρῆν δὲ καὶ Κτ.*, quo vereor ut opus sit. Solent enim Graeci, quum verba cum praepositionibus composita iteranda sunt, in repetitione alterutram partem eorum omittere. Et verbi quidem omissio apud poetas atque Herodotum admo-

Αἰγίνῃ γὰρ ἐλέγοντο εἶναι. ΕΧ. Ἄλλος δέ τις παρῆν; ΦΑΙΔ. Σχεδόν τι οἶμαι τούτους παραγενέσθαι. ΕΧ. Τί οὖν δή; τίνες, φῄς, ἦσαν οἱ λόγοι;

Cap. III. *ΦΑΙΔ. Ἐγώ σοι ἐξ ἀρχῆς πάντα πειράσομαι διηγήσασθαι. ἀεὶ γὰρ δὴ καὶ τὰς πρόσθεν ἡμέρας εἰώθειμεν φοιτᾶν καὶ ἐγὼ καὶ οἱ ἄλλοι* D *παρὰ τὸν Σωκράτη, συλλεγόμενοι ἕωθεν εἰς τὸ δικαστήριον, ἐν ᾧ καὶ ἡ δίκη ἐγένετο· πλησίον γὰρ ἦν*

ris causa. Dein Vat. Coisl. Ven. *Π.* Ambr. Tub. Flor. d. f. *Φαιδωνίδης*, ut etiam Bodl. Par. G. a. pr. m. scriptum habent.

τί δέ; Ἀρ.] Coisl. *δαί*, quod edidit Bekker.

dum frequens est. Omissae praepositionis autem exemplum est ap. Euripid. Bacch. 1062. *λαβὼν γὰρ ἑλάτης οὐράνιον ἄκρον κλάδον κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν εἰς μέλαν πέδον*; cui similia multa collegit Elmsleius ad Eurip. Medeam v. 1219. Non multum differt Eurip. Orest. 1100. Pyl. *πιθοῦ νιν, ἀνάμεινον δὲ φασγάνου τομάς.* Orest. *μενῶ τὸν ἐχθρὸν εἴ τι τιμωρήσομαι.* Plat. Phaedr. p. 248. A. ibiq ann.

Σιμμίας τέ γε —] Simmias et Cebes, Thebani, fuisse dicuntur discipuli Philolai, Pythagorei, qui quum saepe alibi, tum infra p. 61. D. a Platone commemoratur; iidem Socrati fuere amicissimi (v. Criton. p. 45.): ut in promtu sit ratio, cur Plato eos fecerit cum Socrate de animorum immortalitate colloquentes. Fuit praeterea Simmias pariter atque Cebes veri exquirendi ac pervestigandi studiosissimus, quorsum praeter Phaedon. p. 85. C. referas locum Phaedri p. 242. B. Cf. Diogen. Laert. II. 124. 125. — Phaedondes videtur Thebanus fuisse, non Cyrenaeus. v. Ruhnken. ad Xenoph. Mem. I. 2, 48. — Euclides auctor fuit familiae Megaricorum, qui etiam Eristici et Dialectici appellati sunt. vid. Laert. II. 106 — 110. Suid. Gell. N. A. VI. 10. Hic Terpsioni, de quo nihil memoriae traditum est, colloquium Socratis cum Theaeteto recitat in eo libro, qui Theaetetus inscriptus est. — Aristippus, princeps familiae Cyrenaicae, notior est, quam ut de eo dicendum videatur. Neque obscurum est nomen Cleombroti, Ambraciotae, qui lecto hoc dialogo Platonis fertur se in mare praecipitasse: quam in rem elegans exstat epigramma Callimachi n. 24., quod etiam a Cicerone Tuscul. I. 34. memoratur. Quanquam vel propter ea, quae sequuntur, dubitari licebit, num hic alius Cleombrotus intelligendus sit. Etenim non inanis videtur veterum quorundam scriptorum suspicio vituperari his verbis Aristippum et Cleombrotum, quod prae nimia mollitie et luxuria Socratis adeo obliti sint, ut, quum Aegina insula, quae circiter ducenta stadia, s. sex milliaria Germanica, Athenis distabat, facile advolare potuissent, tamen noluerint illuc se conferre. v. Diogen. Laert. II. 65. III. 36. Athenaeus XII. p. 544. D. Demetrius Rhetor. de Elocut. §. 306. Cf. Muelleri Aeginetica. p. 186.

Cap. III. D. *πλησίον γὰρ ἦν —*] Carcer in fori vicinia si-

τοῦ δεσμωτηρίου. περιεμένομεν οὖν ἑκάστοτε, ἕως ἀνοιχθείη τὸ δεσμωτήριον, διατρίβοντες μετ' ἀλλήλων· ἀνεῴγετο γὰρ οὐ πρῴ· ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθείη, εἰσῇμεν παρὰ τὸν Σωκράτη καὶ τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ. καὶ δὴ καὶ τότε πρωϊαίτερον ξυνελέγημεν. τῇ γὰρ προτεραίᾳ ἡμέρᾳ ἐπειδὴ ἐξήλθομεν
E ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἑσπέρας, ἐπυθόμεθα, ὅτι τὸ

D. ἀνεῴγετο γάρ] Ven. Π. a pr. m. Vind. Φ. Ambr. Vat. et a pr. m. Flor. d. habent ἀνεῴγνυτο, quod Bekker. et Tur. ediderunt.

εἰσῇμεν παρὰ τὸν Σ.] V. ἤειμεν, Bodl. Coisl. Vat. Ven. Π. Ambr. Par. ACG. Tub. Vind. 6. Flor. a. d. m. εἰσῄειμεν, quod cum Heindorfio et Bekkero ex August. in εἰσῇμεν mutavi. Causam

tus fuit, ubi iudicium Heliastarum fuisse constat. v. Meier et Schömann. De Lite Attica p. 134. coll. Plat. Legg. X. p. 908. A.

ἕως ἀνοιχθείη] Optativum, qui rem frequenter repetitam indicat, illustravit Matth. §. 521. Buttm. §. 126. 14. ann. 6. Eodem modo deinceps: ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθείη: jedesmal nachdem geöffnet war: quae verba Fischerus perperam intellexit.

διατρίβοντες μετ' ἀλλήλων] i. e. διαλεγόμενοι πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, ut loquitur cap. LXV. De verbo ἀνεῴγετο Schol. Luciani ad Soloec. T. II. p. 54. τὸ ἀνέῳγε βούλονται μὴ λαμβάνεσθαι ἐπὶ παθητικῆς διαθέσεως· ἀλλ' οὐκ ἀκριβῶς τοῦτο. χρῆται γὰρ μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν ὁ Πλάτων παθητικῶς ἐν Φαίδωνι, ἀνεῴγετο, λέγων, ἡ θύρα οὐ πάνυ πρωΐ, unde Fischerus scripsit οὐ πάνυ πρωΐ, invitis codd. omnibus neque sententia flagitante. Nam verba οὐ πρῴ cum vi pronuntianda sunt. Ceterum de forma huius imperfecti v. Matth. §. 168. — De πρωϊαίτερον Thom. Mag. πρωΐτερον καὶ πρωΐτατον· ἀμφότερα γὰρ Θουκυδίδης· — κρείττω γὰρ ταῦτα τοῦ πρωϊαίτερον καὶ πρωϊαίτατον. Sed grammatici fidem suspectam reddidit Ruhnken. ad Timaei Glossar. p 227. cf. Buttmann. Gr. ampl. T. I. p. 264.

E. ὅςπερ εἰώθει ὑπακούειν] De significatione et usu verbi ὑπακούειν dictum est ad Criton. c. I. — Deinde pro vulg. ἐπιμένειν optimi codd. περιμένειν, quod recepimus. Utriusque verbi vim et significationem, quam nuper explicavit etiam Beckerus Lectionn. Philostratt. p. 89., declaravit Fr. A. Wolfius his verbis: „ἐπιμένειν ist sich gedulden, den Erfolg von etwas gelassen abwarten; περιμένειν ist meistens in seiner Lage bleibend auf jemand warten, die Erscheinung von etwas erwarten. Daher wird dieses so gewöhnlich absolut gebraucht, wogegen jenes viel öfter als dies mit ἕως ἄν verbunden wird, und seiner Kraft zufolge gewisse Derivata hat, die περιμένειν nicht bilden konnte.“ Itaque miramur virum summum probasse ἐπιμένειν,

πλοῖον ἐκ Δήλου ἀφιγμένον εἴη· παρηγγείλαμεν οὖν ἀλλήλοις ἥκειν ὡς πρωϊαίτατα εἰς τὸ εἰωθός. καὶ ἥκομεν, καὶ ἡμῖν ἐξελθὼν ὁ θυρωρός, ὅσπερ εἰώθει ὑπακούειν, εἶπε περιμένειν καὶ μὴ πρότερον παριέναι, ἕως ἂν αὐτὸς κελεύσῃ· Λύουσι γάρ, ἔφη, οἱ ἕνδεκα Σωκράτη καὶ παραγγέλλουσιν, ὅπως ἂν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ τελευτήσῃ. οὐ πολὺν δ' οὖν χρόνον ἐπισχὼν ἦκε

cognosces ex Buttmanni Gr. Ampl. T. I. p. 540. ed. sec. Matthiae Gr. Ampl. p. 417. conf. Schneider ad Reip. VI. p 489. E.

E. *εἶπε περιμένειν*] Haec est lectio librorum optimorum, Bodl. Vat. Ven. *Π.* Tub. Vind. *Φ.* Flor. d. Vulgatum erat olim *εἶπεν ἐπιμένειν.*

τῇ ἡμέρᾳ τελευτήσῃ] Sic Bodl. Vat *Π.* Tub. Flor. fn. Vind. *Φ.* Ambr. Vett. editt. *τελευτᾷ.*

reiecisse *περιμένειν*, quod huic loco unice videtur convenire. Quippe non iussit homo amicos Socratis patienter in suo loco permanere, usque dum intromitterentur, quod esset *ἐπιμένειν*, sed potius illos voluit omnino paullisper morari atque opperiri, donec fieret quod exoptarent. Infra c. LXV. *ἡμᾶς δ' ἐκέλευε περιμένειν. περιεμένομεν οὖν.* Paulo ante: *περιεμένομεν οὖν — ἕως ἀνοιχθείη τὸ δεσμοτήριον.* Sympos. in *οὐ περιμενεῖς; κἀγὼ ἐπιστὰς περιέμεινα.* De Rep. I. in. *ἐκέλευσε — τὸν παῖδα περιμεῖναί ἑ κελεῦσαι.* Xenoph. Cyropaed IV. 2, 9. *καὶ τοὺς Ὑρκανίους περιμένειν ἐκέλευσε, ἵνα ἅμα ἴοιεν.* Ibid. VII. 5, 39. *ἄνδρες φίλοι, περιμένετε, ἕως τὸν ὄχλον διωσώμεθα*, quo loco notabis omissum *ἄν.* Mox de *ὅπως ἄν* vide egregie disputantem Rostium Gr. §. 122. 11. coll. Matth. §. 519. annot. 1. Ceterum aoristum *τελευτήσῃ*, quem codices meliores tuentur omnes, nemo erit quin Heindorfio concedat de re, quae uno quasi ictu peragitur, melius dici atque rectius quam vulgatum *τελευτᾷ.*

οὐ πολὺν — χρόνον ἐπισχών] h. e. non ita multo post rediit. Charmid. p. 160. E. *καὶ ὃς ἐπισχὼν — ἔφη.* Alcibiad. II. p. 142. D. infra p. 95. E. *συχνὸν χρόνον ἐπισχών.* Legg. VI. p. 751. B. *σμικρὸν ἐπισχόντες.* Aeschines adv. Ctesiphont. §. 10. in Lys. et Aesch. Or. Sel. ed. Bremi. *ὁ δὲ αὐτος ἀνὴρ μικρὸν ἐπισχὼν ἔξεισιν ἐκ τοῦ δικασηρίου.* Plura dabit Boissonad. ad Eunap. p. 252. — Mox pro *ἐκέλευσεν* codd. haud pauci, in iisque corr. Bodl., *ἐκέλευεν.* Sed nihil offensionis habet haec aoristi et imperfecti coniunctio. Infra p. 61. A. *ἐπειδὴ ἥ τε δίκη ἐγένετο καὶ ἡ τοῦ θεοῦ ἑορτὴ διεκώλυέ με ἀποθνήσκειν, ἔδοξε χρῆναι. κ. τ. λ.* Ibid. p. 61. C. extr. Parmenid. p. 127. A. *ἀνεγνώρισέ τέ με ἐκ τῆς προτέρας ἐπιδημίας καὶ ἠσπάζετο, καὶ — τὸ μὲν πρῶτον ὤκνει, — ἔπειτα μέντοι διηγεῖτο.* Phaedr. p. 228. B. *ἰδὼν μὲν ἰόντα ἤσθη, ὅτι ἕξοι τὸν συγκορυβαντιῶντα, καὶ προάγειν ἐκέλευε.* Plura collegit Reisigius comment. crit. ad Sophocl. Oed. Col. p. 254 sq. v. 419. Enimvero recte copulantur diversa tempora, ubi duae vel plures actiones, quamvis alioquin arctissime coniunctae,

60 *καὶ ἐκέλευσεν ἡμᾶς εἰσιέναι. εἰσιόντες οὖν κατελαμβάνομεν τὸν μὲν Σωκράτη ἄρτι λελυμένον, τὴν δὲ Ξανθίππην, γιγνώσκεις γάρ, ἔχουσάν τε τὸ παιδίον αὐτοῦ καὶ παρακαθημένην. ὡς οὖν εἶδεν ἡμᾶς ἡ Ξανθίππη, ἀνευφήμησέ τε καὶ τοιαῦτ' ἄττα εἶπεν, οἷα δὴ εἰώθασιν αἱ γυναῖκες, ὅτι Ὦ Σώκρατες, ὕστατον δή σε προσερροῦσι νῦν οἱ ἐπιτήδειοι καὶ σὺ τούτους.*

P. 60. *καὶ ἐκέλευσεν*] Coisl. Ven. *Α Ξ*. Vind. 2. Par. ACHL. Flor. c. m. Zittav. et corr Bodl. *ἐκέλευεν*, quod ego non amplectar. v. ann. Dein Ven. *Π*. Tub. Vind. *Φ*. et corr. Bodl. a sec. m. Flor. d. *εἰσελθόντες*, quod Bekkerus et Turicenss. receperunt. At v. explicat.

γιγνώσκεις γάρ] Sic Par. A. Flor. c. pro vulg. *γινώσκεις γάρ*.

ἀπαγαγέτω τις] Hoc praeeunte Bekkero ex Par G. Flor. c. d m. recepimus. Legebatur *ἀπαγέτω*, quod probant Turicenss. Pro *ταύτην* Bodl. Tub. *αὐτήν*.

tamen diversa ratione spectandae sunt et cogitatione quasi a se invicem separandae.

P. 60. *εἰσιόντες οὖν κατελ. — ἄρτι λελυμένον*] h. e. eo ipso tempore, quum ingrediebamur, beim Hereintreten. Quod alii amplexi sunt, *εἰσελθόντες*, id sententiae minus convenit. Significaret enim: *nach* dem Hereintreten trafen wir den Socrates eben gelöst an.

ἀνευφήμησε] inter fletum et eiulatum vociferata est, ut loquitur Valer. Maxim. VII. 2. ext. 1. Etiam hoc verbum est in numero eorum, in quibus expressa cernuntur vestigia Atticae humanitatis, qua solent verba rei laetae et gratae tribui rebus ingratis atque tristibus *κατ' ἀντίφρασιν*, quam vocant grammatici. Nam *εὐφημεῖν* et *ἀνευφημεῖν* proprie dicuntur de verbis et vocibus faustis ac bene ominatis. Sed *κατ' ἀντίφρασιν* significant etiam lamentari, vociferari, eiulare. Hesychius: *ἀνευφημήσει· ἀνοιμώξει, κατὰ ἀντίφρασιν· Σοφοκλῆς Τραχινίαις*, ubi v. intpp. Idem: *εὐφημοῦσι· στένουσι, κλαίουσι*. v. Sophocl. Trachin 783. Aelian. V. H. XIV. 1. et quae de v. *εὔφημος* pro *δύσφημος* usurpato notavit Stanlei. ad Aeschyl. Agamemn. 1227. Hermannus tamen ad Sophocl. Trachin. l. c. nullam in verb. *ἀνευφημεῖν ἀντίφρασιν* agnoscit. Significare enim exclamare *εὐφήμει*, i. e. clamare, absint verba male ominata.

ὕστατον δή σε προσερροῦσι] Istud *δή* est dolentis, ut nostrum denn also, et Lat. ergo, quod item usurpatur, ubi quis cum moerore ac tristitia deplorat, quod revera fieri potuerint quae iam nunc acciderint. Infra p. 89. B. *αὔριον δή — ἴσως, ὦ Φαίδων, τὰς καλὰς ταύτας κόμας ἀποκερεῖ*. Horat. Carm. I. 24. 5. *Ergo* Quintilium perpetuus sopor urget. Sat. II. 5. 101. *Ergo*

Καὶ ὁ Σωκράτης βλέψας εἰς τὸν Κρίτωνα, Ὦ Κρίτων, ἔφη, ἀπαγαγέτω τις ταύτην οἴκαδε. Καὶ ἐκείνην μὲν ἀπῆγόν τινες τῶν τοῦ Κρίτωνος βυῶσάν τε καὶ κοπτομένην· ὁ δὲ Σωκράτης ἀνακαθιζόμενος ἐπὶ B *τὴν κλίνην συνέκαμψέ τε τὸ σκέλος καὶ ἐξέτριψε τῇ χειρί, καὶ τρίβων ἅμα Ὡς ἄτοπον, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἔοικέ τι εἶναι τοῦτο, ὃ καλοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἡδύ· ὡς θαυμασίως πέφυκε πρὸς τὸ δοκοῦν ἐναντίον εἶναι,*

B. *ἐπὶ τὴν κλίνην*] Sic ed. Bas. 2. Vat. Ven. *ΞΠ.* Vind. 2. 6. Par. G L. Ambr. Aug. Flor. a d. Zitt. et in marg. Flor. m. Par. A. Idem in Bodl. superscriptum exstat. Legebatur olim *εἰς τὴν κλ.*

καὶ ἐξέτριψε] *ἐξέτριψε* Bodl. Tub. Vat. Ven. *Π.* Ambr. Par. A C G. Vind. *Φ.* Flor. a. d. m. quod nunc pro vulgato *ἔτριψε* reposui.

ἔοικέ τι εἶναι] Om. *τι* Vat. Ven. *Π.* Vind. 6. Par. G. Ambr. Flor. d. m.

nunc Dama sodalis nusquam est.

τῶν τοῦ Κρίτωνος] ex Critonis servis. Nam nobiles et divites Athenienses non temere in publicum prodibant soli, sed secum habebant fere plures pedisequos. v. Menon. p. 82. B. *ἀλλά μοι προσκάλεσον τῶν πολλῶν ἀκολούθων τουτωνὶ τῶν σαυτοῦ ἕνα, ὅντινα βούλει.*

B. *ἀνακαθ. ἐπὶ τὴν κλ.*] h. e. in lecto se erigens. Etenim Socrates, primo diluculo a vinculis liberatus, nondum e lecto surrexerat; nunc sedendo in lecto erigitur; mox *καθῆκε τὰ σκέλη ἀπὸ τῆς κλίνης καὶ καθεζόμενος οὕτως ἤδη τὰ λοιπὰ διελέγετο.* Itaque ferri non potest, quod vulgo legebatur *εἰς τὴν κλίνην*, quoniam *ἵζεσθαι* et *καθίζειν εἴς τι* est sessum ire aliquo: id quod accurate docuit Valckenar. ad Herodot. VIII. 71. Rem acu tetigit Heindorf, cui non video quo iure obloquutus sit Wolfius.

τρίβων ἅμα] inter fricandum Herodot. I. 179. *ὀρύσσοντες ἅμα τὴν τάφρον ἐπλίνθευον.* Xenoph. Anab. III. 3, 7. *φεύγοντες ἅμα ἐτίτρωσκον.* De Republ. VII. p. 521. C. *τόδε ἐννοῶ λέγων ἅμα.* Alio ordine infra c. V., ubi v. annot.

Ὡς ἄτοπον —] Thom. Mag. *ἄτοπον· οὐ μόνον τὸ ἄλογον, ἀλλὰ καὶ τὸ θαυμαστὸν καὶ παράδοξον. Πλάτων ἐν Φαίδωνι.* v. quae diximus ad Criton. c. II.

ὡς θαυμασίως πέφυκε πρὸς τ. δ.] quam mira est ratio voluptatis ad dolorem eo s. propterea, quod nolunt simul adesse homini etc. Nam *τῷ* cum infinitivo iunctum est eo quod, ut De Rep. V. p. 471. D. II. p. 361. C. IV. p. 420. C. Legg. X. p 885. C. al. Respexerunt hunc locum Iulian. Or. VIII. p. 240. C. Gellius N. A. VI. 1. Lactant. Ep. 29. 5. a Wyttenbachio laudati.

τὸ λυπηρόν, τῷ ἅμα μὲν αὐτὼ μὴ ἐθέλειν παραγίγνεσθαι τῷ ἀνθρώπῳ, ἐὰν δέ τις διώκῃ τὸ ἕτερον καὶ λαμβάνῃ, σχεδόν τι ἀναγκάζεσθαι ἀεὶ λαμβάνειν καὶ τὸ ἕτερον, ὥςπερ ἐκ μιᾶς κορυφῆς συνημμένω
C δύ' ὄντε. καί μοι δοκεῖ, ἔφη, εἰ ἐνενόησεν αὐτὰ Αἴσωπος, μῦθον ἂν συνθεῖναι, ὡς ὁ θεὸς βουλόμενος αὐτὰ διαλλάξαι πολεμοῦντα, ἐπειδὴ οὐκ ἠδύνατο, ξυνῆψεν εἰς ταὐτὸν αὐτοῖς τὰς κορυφάς, καὶ διὰ ταῦτα

τῷ ἅμα μὲν] τὸ a pr. m. Bodl. Ang. manifesto errore. Dein optimi quique ἐθέλειν pro vulg. θέλειν.

ἀεὶ λαμβάνειν] Bodl. Vat. Tub. Flor. d. ἀεὶ om. probantibus Turicc. Alii post τι ponunt.

συνημμένω] Haec lectio debetur Bodl. Tub. Vat. Vind. Φ. Par. G. Flor. d. m. et pr. Ven. Π. Vett. editt. ἡμμένω.

C. ξυνῆψεν — αὐτοῖς] Sic Bodl. Tub. Vat. Ven. Π. Vind. Φ. Ambr. Editt. omnes habent αὐτῶν. De dativo v. Heindorf. ad Theaet. p. 287. Sophist. p. 272. Ast. ad Legg. p. 9.

C. ὥςπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι ἔοικεν, ἐπειδὴ ὑπὸ τ. δ.] Prave vulgo distinguitur colo post verbum ἔοικεν, ut bene monuit Heindorf. ed. Sophist. p. 306. Quis enim unquam dixit ἔοικέ μοι pro φαίνεταί μοι, δοκεῖ μοι? Imo post haec: αὐτῷ μοι ἔοικεν, per negligentiam quandam sermonis infertur φαίνεται. Politic. p. 277. A. νῦν δὲ κατά γε τὴν ἐμὴν οὔπω φαίνεται, ubi Stephanus iniuria offendit. Sophist. p. 225. D. δοκῶ μὴν τ. γ. δ. — καλεῖσθαι κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν οὐχ ἕτερον ἀδολεσχικοῦ. Lachet. p. 192. C. τοῦτο τοίνυν ἔμοιγε φαίνεται, ὅτι οὐ πᾶσά γε, ὡς ἐγῷμαι, καρτερία ἀνδρία σοι φαίνεται. Phileb. p. 32. C. οἶμαι — κατά γε τὴν ἐμὴν δόξαν ἐμφανὲς ἔσεσθαι. Lys. p. 221. E., ubi post ὡς ἔοικε infertur ὡς φαίνεται. Theocr. VII. 30. καίτοι, κατ' ἐμὸν νόον, ἰσοφαρίσδεν ἔλπομαι. Aristoph. Plut. v. 827. δῆλον ὅτι τῶν χρηστῶν τις, ὡς ἔοικας, εἶ.

Cap. IV. εὖ γ' ἐποίησας ἀναμνήσας με] Ad haec Heindorfius: „Nota aoristo ἐποίησας pro ἀναμιμνήσκων adiectum ἀναμνήσας, bene fecisti quod me admonuisti.“ Imo ineptum foret ἀναμιμνήσκων. Sermo est enim de re semel tantum et quidem uno velut temporis ictu peracta, nulla habita ratione diuturnioris alicuius status vel conditionis. Euthydem. p. 282. C. καὶ εὖ ἐποίησας ἀπαλλάξας με σκέψεως πολλῆς. Xenoph. Cyrop. I. 4, 13. καλῶς ἐποίησας προειπών. Ibid. VII. 5, 48. ἦ καλῶς, ἔφη, ἐποίησας, ὦ Κῦρε, ἀρξας τοῦ λόγου. Eurip. Iphig. Aul. 642. χαῖρ'· εἰ δέ μ' ἀγαγὼν πρὸς σ' ἐποίησας, πάτερ, in quibus locis omnibus finito verbo adhibito dicendum fuit: ὅτι ἀνέμνησάς με κ. τ. λ. Notissima autem est lex illa linguae Graecae, qua participia collocanda sunt in eo tempore, quo opus foret per verbum finitum expressa. Non omni ex parte cum his componi possunt ea, quae comparavit

ᾧ ἂν τὸ ἕτερον παραγένηται ἐπακολουθεῖ ὕστερον καὶ τὸ ἕτερον. ὥςπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι ἔοικεν, ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἦν ἐν τῷ σκέλει πρότερον τὸ ἀλγεινόν, ἥκειν δὴ φαίνεται ἐπακολουθοῦν τὸ ἡδύ.

Cap. IV. Ὁ οὖν Κέβης ὑπολαβὼν Νὴ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, ἔφη, εὖ γ' ἐποίησας ἀναμνήσας με. περὶ γάρ τοι τῶν ποιημάτων ὧν πεποίηκας ἐντείνας D τοὺς τοῦ Αἰσώπου λόγους καὶ τὸ εἰς τὸν Ἀπόλλω

καὶ αὐτῷ μοι] Bekker. ex uno Par. 1. dedit αὐτῷ ἐμοί. v. ad p. 91. A.

ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ δ.] Steph. ἐπειδὴ ὑπὸ τ. δ. ἦν ἐν τῷ σκέλει τὸ ἀλγεῖν, ἐκείνῳ δὴ φαίνεται κ. τ. λ. Voc. πρότερον suppeditarunt Vat. Ven *II.* Vind. *Φ.* Par. G Ambr. Flor. d. et marg. Bodl. Flor. m. ἀλγεινὸν pro ἀλγεῖν scriptum habent Bodl. Tub. Aug. Vind. *Φ.* Par. G. Ang. Flor. a. b. c. d. i. et rec. Coisl. Par. C. Pro ἐκείνῳ autem ἥκειν est in codd. omnibus, ut videtur. Ald. Bas. 1. 2. εἶκειν, unde Stephanus de suo dedit ἐκείνῳ.

ὦ Σώκρατες, ἔφη] V. ἔφη, ὦ Σ. invitis optimis codicibus. Dein πεποίηκας Ven. *II.* Vind. *Φ.* Ambr.

Heindorfius Aristoph. Pac. 1408. ὦ φίλτατ', ὦ Τρυγαί', ὅσ' ἡμᾶς τἀγαθὰ δέδρακας εἰρήνην ποιήσας. Eccles. 1045. κεχάρισαί γέ μοι, ὦ γλυκύτατον, τὴν γραῦν ἀπαλλάξασά μου.

D. ἐντείνας τοὺς τ. Αἰσώπου λ.] h. e. in carmini's modum ligans, in versus redigens, Aesopi fabulas. Phileb. p. 38. E. ἐντείνας εἰς φωνήν, Plutarch. Solon. p. 80. A. τοὺς νόμους ἐπεχείρησεν ἐντείνας εἰς ἔπος ἐξενεγκεῖν, quae post Wyttenbach. Bibl. Crit. P. VI. p. 104. comparavit etiam Heindorfius. Protag. p. 326. B. ποιήματα εἰς κιθαρίσματα ἐντείνοντες. Rem ex hoc Platonis loco memoravit Plutarchus De audiendis poetis p 16. C. τοὺς δὲ Αἰσώπου τοῖς ἔπεσιν μύθους ἐνόμιζεν, ubi Wyttenbachius perperam ἐνήρμοζεν correxit, immemor τοῦ νόμου musicorum.

εἰς τὸν Ἀπόλλω προοίμιον] Prooemia s. exordia, vulgato usu, omnino dicuntur pro hymnis in laudem deorum, inprimis Apollinis, decantatis. Qui usus loquendi inde videtur repetendus esse, quod tales hymni solemniter praemissi sunt sacris in deorum honorem instituendis, quae pertinebant ad declarandam eorum virtutem vel celebranda gloriosa ipsorum facinora. Nam προοίμιον, quod ductum est ab οἴμη, indicat sane quidquid ante ingressum rei peragitur. Unde et exordia citharoedorum, quae carminum epicorum recitationi ὑμικῶς praemittebantur, eo nomine appellata sunt; v. Aristot. Rhet. III. 14, 1. Quintil. IV. 1, 1. coll. Wolf. Prolegg. ad Hom. p. 106 sqq. et vero etiam hymni, qui deorum sacris, inprimis eorum, quae memoriam nata'ium, memorabilium factorum, gloriosorum facinorum, renovabant, antecedere solebant, ita ut ipsorum sacrorum quasi quaedam principia essent ac primordia. Cu-

προοίμιον καὶ ἄλλοι τινές με ἤδη ἤροντο, ἀτὰρ καὶ Εὐηνὸς πρώην, ὅ τι ποτὲ διανοηθείς, ἐπειδὴ δεῦρο ἦλθες, ἐποίησας αὐτά, πρότερον οὐδὲν πώποτε ποιήσας. εἰ οὖν τί σοι μέλει τοῦ ἔχειν ἐμὲ Εὐηνῷ ἀποκρίνασθαι, ὅταν με αὖθις ἔρηται, εὖ οἶδα γὰρ ὅτι ἐρήσεται, εἰπέ, τί χρή με λέγειν. Λέγε τοίνυν, ἔφη, αὐτῷ, ὦ Κέβης, τἀληθῆ, ὅτι οὐκ ἐκείνῳ βουλόμενος οὐδὲ τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ ἀντίτεχνος εἶναι ἐποίησα

D *Εὐηνῷ ἀποκρίνασθαι*] Sic Bodl. Tub. Vat. Ven. *II.* Vind. *Φ.* Ambr Par. L. Flor d et a rec. m. Flor b Vulgo *ἀποκρίνεσθαι*. Ceterum *Εὔηνος* et *Εὐήνῳ*, retracto accuetu, hic et in proximis scribunt Bodl. Vat Ven. *II. Φ.* Par. G. L. S. et corr. Coisl. Eam scripturam amplexi sunt Turicenss. v. tamen Apol. Socr p. 20. B Phaedr. p. 267. A. et quos affert Schneidewin Delect. Epigramm I. p 133 sqq.

ὅταν με αὖθις ἔρηται] V. *ἐρωτᾷ*, quod e Basil. 2. Vat. Ven *Π.* Par. A. Coisl. Vind. *Φ.* aliis mutatum. *ἔρηται* etiam

iusmodi hymnos etiam nunc habemus inter Homericos superstites, quorum alii sunt citharoedici, alii sacrorum usui destinati, et cum illis non aliam ob caussam, opinor, in unum coniuncti, quam quod utrique et communi nomine prooemiorum comprehensi fuerunt, et versantur in laudibus deorum vel brevius vel copiosius praedicandis. Nam primus quidem et secundus hymnus Homericus, ut hoc exemplo utamur, in Apollinis laudem ideo videtur compositus esse, ut sacris Apollinis Deliacis atque Pythicis praeluderetur. Talem igitur hymnum vel paeanem in Apollinem Socrates quoque composuit, quippe quum Apollinis sacra Deliaca essent instituta, animum simul religione exsoluturus. Egregium vero est istud religiosae pietatis ac verecundiae documentum, quod vel unum satis valeat ad redarguendum crimen accusatorum, qui virum sanctissimum impietatis reum egissent! Usum loquendi, quo *προοίμιον* dicitur pro hymno, notavit Schol. ad Thucyd. III. 104. item Schol. ad Aesch. Sept. c. Theb. v. 7. ac fusius persequuti sunt etiam Spanhem. ad Callimach. in Iov. 1. Menag. ad Laërt. VIII. 57. Ac si rei exempla requiris, Empedocles teste Laërtio VIII. 57. fecit *προοίμιον εἰς Ἀπόλλωνα*, itemque Alcaeus teste Paus. X. 8. *προοίμιον εἰς Ἀπόλλωνα* cecinit. De Socratis autem poemate audias Diog. Laërt. II. 41. *καὶ θεθεὶς — καὶ παιᾶνα* (i. q. *προοίμιον*, s. hymnum in Apollinem) *κατά τινας ἐποίησεν, οὗ ἡ ἀρχή· Δήλι' Ἀπόλλον, χαῖρε, καὶ Ἄρτεμι, παῖδε κλεεινώ.* Themist. Orat p. 32. ed. Dindorf. *καὶ ἔστι Σωκράτει προοίμιον πεποιημένον ἐν τόνῳ ἑξαμέτρῳ πρὸς τὸν θεόν.* Epictet. Dissert. IV. 4. *καὶ πῶς ἂν ἔτι ἦν Σωκράτης, εἰ ταῦτα ὠδύρετο; πῶς ἂν ἔτι ἐν φύλακῇ παιᾶνας ἤγραφεν;* Idem II. 6. *καὶ τότ' ἐσόμεθα ζηλωταὶ Σωκράτους, ὅταν ἐν φυλακῇ δυνώμεθα παιᾶνας γράφειν.* Suidas in v. *Σωκράτης* memorat item *ὕμνον* Socratis *εἰς Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν.*

ταῦτα· ἤδειν γάρ, ὡς οὐ ῥᾴδιον εἴη· ἀλλ' ἐνυπνίων E
τινῶν ἀποπειρώμενος, τί λέγει, καὶ ἀφοσιούμενος, εἰ
ἄρα πολλάκις ταύτην τὴν μουσικήν μοι ἐπιτάττοι
ποιεῖν. ἦν γὰρ δὴ ἅττα τοιάδε· πολλάκις μοι φοιτῶν
τὸ αὐτὸ ἐνύπνιον ἐν τῷ παρελθόντι βίῳ, ἄλλοτ' ἐν
ἄλλῃ ὄψει φαινόμενον, τὰ αὐτὰ δὲ λέγον, Ὦ Σώ-
κρατες, ἔφη, μουσικὴν ποίει καὶ ἐργάζου. καὶ ἐγὼ
ἔν γε τῷ πρόσθεν χρόνῳ, ὅπερ ἔπραττον, τοῦτο

Bodl. in marg. — με e Bodl. Vat. Ven. II. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. d. m. restitutum.

E. τί λέγει] Editt. omnes λέγοι. Bodl. Ven. D. Vind. Φ. Tub. Flor. m. τί λέγειν. Coisl. Vat. Par. G H. Aug. Flor. d. et marg. Bodl. τί λέγει, quod recipere non dubitavi. v. Matthiae Gr. §. 529. 3.

τὰ αὐτὰ δὲ λέγον] δὲ vulgo omissum codd. fere omnes dederunt.

Eundem respectat etiam Apulei. Floridd. p. 303. ed. Elmenh. verbis: Canit — Socrates (in carcere) hymnos. Ceterum de auctoritate prooemii quondam Socrati adscripti iam a Dionysodoro dubitatum esse ipse narrat Diogenes, qui eius initium servavit. Verum satis haec in praesenti. Videmur enim satis demonstravisse, quale fuisse putari debeat prooemium illud, quod Plato narrat a Socrate in carcere fuisse compositum.

ἀτὰρ καὶ Εὐηνός] De Eveno diximus ad Apolog. c. IV. Ποιεῖν simpliciter usurpatur de iis, qui pangunt et componunt carmina, ut Apolog. c. VII. et mox ἐποίησα ταῦτα. Lysid p. 205. B. Ion. p. 534. B. Euthyphron. c. XIII. λέγω τὸ ἐναντίον ἢ ὁ ποιητὴς ἐποίησεν, ὁ ποιήσας κ. τ. λ. Plura de hoc usu commentatus est Wyttenbach. p. 129. ed. Bat. — Mox ἀντίτεχνος est aemulus, quod Ficini gratia monemus.

E. καὶ ἀφοσιούμενος, εἰ ἄρα πολλάκις —] Ἀφοσιοῦσθαι est animum religione liberare, facere aliquid animi religione solvendi causa. Quippe verebatur Socrates, ne dei voluntate neglecta impietatis poenam lueret.

εἰ ἄρα πολλάκις] si forte, si forte adeo, ut Lachet. p. 179. B. p. 194. A Phaedr. p. 238. C. aliis in locis, quos collegerunt Abreschius Dilue. Thucyd. p. 174. Heindorf. ad h. l. et Heusdius Specim. Crit. p. 125.

ἄλλοτ' ἐν ἄλλῃ ὄψει] ὄψις h. l. est species, de qua significatione v. Creuzerus ad Plotin. de Pulcritud. p. 377., ubi legitur fragmentum lexici mscrp.: ὄψις· καὶ ἡ πρόσοψις, καὶ ἡ ὁρατικὴ δύναμις· καὶ ὄψις τὸ θεαθέν.

μουσικὴν ποίει καὶ ἐργάζου] h. e. musicam fac atque tracta. „ποίει ita accepit primum Socrates pro simplici fac; deinde sensu exquisitiore ad poesin et versuum compositionem retulit.“ WYTTENB. — ἐργάζεσθαι est

61 ὑπελάμβανον αὐτό μοι παρακελεύεσθαί τε καὶ ἐπικελεύειν· ὥςπερ οἱ τοῖς θέουσι διακελευόμενοι, καὶ ἐμοὶ οὕτω τὸ ἐνύπνιον, ὅπερ ἔπραττον, τοῦτο ἐπικελεύειν, μουσικὴν ποιεῖν, ὡς φιλοσοφίας μὲν οὔσης μεγίστης μουσικῆς, ἐμοῦ δὲ τοῦτο πράττοντος. νῦν δ' ἐπειδὴ ἥ τε δίκη ἐγένετο καὶ ἡ τοῦ θεοῦ ἑορτὴ διεκώλυέ με ἀποθνήσκειν, ἔδοξε χρῆναι, εἰ ἄρα πολλάκις μοι προστάττοι τὸ ἐνύπνιον ταύτην τὴν δημώδη μουσικὴν ποιεῖν, μὴ ἀπειθῆσαι αὐτῷ, ἀλλὰ ποιεῖν·

P. 61. *μὴ ἀπειθῆσαι*] *ἀπιθῆσαι* Bodl.

B. *εἶναι μὴ ἀπιέναι*] *εἶναι ἐνόμιζον μὴ ἀπ.* Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. *G.* Ambr. et supra versum Bodl., quod manifestum glossema est, ut hoc quoque exemplo pateat vel optimis libris non temere fidem habendam esse. Dein iidem libri et marg. Bodl. *πρότερον πρὶν ἂν ἀφ.*, quod et ipsum glossema redolet.

πειθόμενον τῷ ἐν.] *καὶ π.* Bodl. Coisl. Tub. Ang. Flor. d. male.

versari in aliquo opere, tractare aliquid. — De *παρακελεύεσθαι* et *ἐπικελεύειν* verissime Fischerus monet illud esse hortari aliquem, ut aliquid faciat; hoc incitare facientem. v. Xenoph. Cyrop. II. 4, 17. III. 3, 19. VI. 3, 27. al.

P. 61. A. *ὥςπερ οἱ τοῖς θέουσι — τοῦτο ἐπικελεύειν*] Etiam hic videmus sententiam explicationis gratia additam aspernari particularum vincula. Legg. II. p. 659. E. *δοκεῖ μέν μοι — καλεῖσθαι καὶ πράττεσθαι, καθάπερ τοῖς κάμνουσί τε καὶ ἀσθενῶς ἔχουσι τὰ σώματα — τὴν χρηστὴν πειρῶνται προσφέρειν τροφήν —, ταὐτὸν δὴ καὶ τὸν π. κ. τ. λ.* Ibid. VII. 813. B. IX. 853. D. Politic. p. 296. E. *τοῦτον δεῖ καὶ περὶ ταῦτα τὸν ὅρον εἶναι — ὃν ὁ σοφὸς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ διοικήσει τὸ τῶν ἀρχομένων; ὥςπερ ὁ κυβερνήτης — σώζει τοὺς συνναύτας, οὕτω καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον — ὀρθὴ γίγνοιτ' ἂν πολιτεία.* Legg. VII. p. 813. B. IX. p. 853. D. Adde quae Heindorf. comparavit, De Republ. IV. p. 432. D. Ibid. III. p. 413. D. — De collocatione verborum *καὶ ἐμοὶ οὕτω* v. ad Phaedrum p. 230. D. — Verba *μουσικὴν ποιεῖν* pronomini *τοῦτο* per egexesin addita sunt, de qua loquendi ratione v. Euthyphr. p. 5. E. 11. A. Euthydem. p. 286. E. Phaedon. p. 64. C. 70. C. 72. O. Crit. p. 45. E. al.

ὡς φιλοσοφίας — μουσικῆς] Plato enim philosophiam iudicabat musicam esse longe praestantissimam, quoniam virtus et sapientia, quae ex illa proficiscerentur, quasi musico quodam concentu continerentur. Strabo X. p. 717. B. *μουσικὴν ἐκάλεσεν ὁ Πλάτων καὶ ἔτι πρότερον οἱ Πυθαγόρειοι τὴν φιλοσοφίαν.* Itaque virtutem universam atque temperantiam *ἁρμονίᾳ τινὶ καὶ συμφωνίᾳ* comparat. v. De Republ. IV. p. 430. E. 432. A. VIII. p. 548. B. 554.

ἀσφαλέστερον γὰρ εἶναι μὴ ἀπιέναι, πρὶν ἀφοσιώσασθαι ποιήσαντα ποιήματα, πειθόμενον τῷ ἐνυπνίῳ. B
οὕτω δὴ πρῶτον μὲν εἰς τὸν θεὸν ἐποίησα, οὗ ἦν ἡ παροῦσα θυσία· μετὰ δὲ τὸν θεόν, ἐννοήσας, ὅτι τὸν ποιητὴν δέοι, εἴπερ μέλλοι ποιητὴς εἶναι, ποιεῖν μύθους, ἀλλ' οὐ λόγους, καὶ αὐτὸς οὐκ ἦ μυθολογικός, διὰ ταῦτα δὴ οὓς προχείρους εἶχον καὶ ἠπιστάμην μύθους τοὺς Αἰσώπου, τούτους ἐποίησα, οἷς πρώτοις ἐνέτυχον.

εἴπερ μέλλοι] Ven. Ξ Π. Coisl. Par. L. Ambr. exhibent μέλλει v. ad Charmid. p. 156. E.

καὶ αὐτὸς οὐκ ἦ μυθολογικός] Sic Bodl. et Flor. b. a pr. m., quod nunc cum Bekkero restitui. Ceteri libri ἦν. Deinde δὴ additum e Bodl. Vat. Ven. Π. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. d.

τούτους ἐποίησα] τούτους Bodl. Tub. Vat. Ven. Π. Vind. Φ. Par. A C G. Ambr. Flor. d. a. m. Vulgo τούτων. Sed verba οἷς πρ. ἐι. per epexegesin accedunt.

E. Legg. II. p. 653. itemque sapientiam vocat τὴν καλλίστην καὶ μεγίστην τῶν ξυμφωνιῶν. v. Legg. III. p. 689. D. 691. A. 696. C. Lachet. p. 188. C. Unde Sextus Empir. adv. Mus. p. 353. οὓ τε μέγα δυνηθέντες ἐν φιλοσοφίᾳ, καθάπερ καὶ Πλάτων, τὸν σοφὸν ὅμοιόν φασιν εἶναι τῷ μουσικῷ τὴν ψυχὴν ἡρμοσμένην ἔχοντα. Conf. etiam Heusdii Init. Philos. Plat. T. I. p. 39 sqq. Ceterum hoc decretum ex Pythagoricis ductum esse fontibus praeter alios ad hunc locum Wyttenbachius docuit.

B. ποιεῖν μύθους, ἀλλ' οὐ λόγους] Aesopi fabulae, quae supra dicebantur λόγοι, hic appellantur μῦθοι. Quod ne cui mirum accidat, tenendum est λόγον esse vocabulum generis atque significare quamcunque orationem et narrationem, sive veram sive fictam; sed interdum, ubi opponitnr μῦθος, de narratione vera usurpari solet. vid. Wyttenbach. ad h. l. et Creuzer. Symbol. T. I. p. 44—51. imprimis p. 49. — Deinde ne quis scribendum putet: οὐκ εἴην μυθολογικός, hac modorum variatione nihil frequentius est. Vid. quae collegerunt Matthiae Miscell. Philol. Vol. I. p. 53 sq. Baehr. in Creuzeri Melett. III. p. 49. Baitinger in Actis Philologor. Monac. III. 2. p. 165. alii. Nimirum transit Socrates ab obliqua oratione ad rectam. - Ceterum μετὰ τὸν θεόν interpreteris: quum deum hymno celebraveram; postquam carmen in deum feceram: de quo usu loquendi dicemus ad Legg. V. p. 746. D. VII. p. 794. B. 812. B. Interea consulnisse sufficiet A. Matthiae Gr. Gr. ampl. §. 587. C. p. 1377. ed. 3.

τούτους ἐποίησα] h. e. versibus ligavi, in carminis modos redegi. Qui verbi usus est rarissimus, et a Wyttenbachio ad h. l. il-

Cap. V. *Ταῦτα οὖν, ὦ Κέβης, Εὐηνῷ φράζε, καὶ ἐρρῶσθαι, καὶ ἂν σωφρονῇ ἐμὲ διώκειν ὡς τάχιστα. ἄπειμι δέ, ὡς ἔοικε, τήμερον· κελεύουσι γὰρ Ἀθηναῖοι. Καὶ ὁ Σιμμίας, Οἷον παρακελεύει, ἔφη, τοῦτο, ὦ Σώκρατες, Εὐηνῷ; πολλὰ γὰρ ἤδη ἐντετύχηκα τῷ ἀνδρί· σχεδὸν οὖν, ἐξ ὧν ἐγὼ ἥσθημαι, οὐδ' ὑπωστιοῦν σοι ἑκὼν εἶναι πείσεται. Τί δαί; ἦ δ' ὅς· οὐ φιλόσοφος Εὐηνός; Ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη ὁ Σιμμίας. Ἐθελήσει τοίνυν, ἔφη, καὶ Εὐηνὸς καὶ*

ἐμὲ διώκειν ὡς τάχιστα] ὡς τάχιστα, quod editt. omnes omittunt, e Bodl. Tub. Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. m. addere non dubitavi.

C. *οὐδ' ὁπωστιοῦν σοι ἑκών*] Omisi ἄν, vulgo ante *σοι* interpositum, cum Bodl. Tub. Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. Abiecit etiam Bekkerus. Quanquam illud si plus commendationis a melioribus codicibus haberet, idoneis rationibus de-

lustratus, allato inter alia celeberrimo loco Herodoti II. 53., quo Homerus et Hesiodus dicuntur *εἶναι οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἕλλησι*, de quo v. Bode De Orpheo p. 49 sq. — *ἠπιστάμην*, memoria tenebam, ut Protagor. p. 339. B.

Cap. V. *ἐμὲ διώκειν ὡς τάχιστα*] Editt. omittunt verba ὡς τάχιστα, quae iniuria damnavit Heindorf. Etsi enim agitur de *θανάτου μελέτῃ* philosophorum, tamen vel sic Socrates Evenum potest cohortari, ut ipsum quam proxime sequatur, neque ideo de morte voluntaria cogitandum.

C. *οἷον παρακελεύει* —] h. e. *οἷόν ἐστι ὃ παρ.* Verba sunt admirantis atque indignantis. Sic *οἷα ποιεῖς*, infra p. 117. D. ubi v. ann. — De proximis: *πολλὰ γὰρ ἤδη ἐντετύχηκα* cf. Lachet. p. 197. D. *ὁ δὲ Λάμων τῷ Προδίκῳ πολλὰ πλησιάζει.* Cratyl. p. 396. D. *ἔωθεν πολλὰ αὐτῷ συνῆν.* Parmenid. p. 126. B. *Ζήνωνος ἑταίρῳ πολλὰ ἐντετύχηκε.* Eurip. Alcest. 189 *πολλὰ ἐπεστράφη*, saepe rediit. Xen. Cyrop I. 5, 14. *πολλὰ γάρ μοι συνόντες ἐπίστασθε*, quae partim iam Heindorf. comparavit, laudans praeterea Berglerum ad Aristoph. Equitt. 409. Sic etiam *πλεῖστα* Hipp. mai. p. 281. B.

σχεδὸν οὖν — πείσεται] In his *ἐξ ὧν ἥσθημαι* breviter dictum est pro *ἐκ τούτων* (secundum ea), *ἃ ἐγὼ ἥσθημαι.*

ἑκὼν εἶναι] quantum quidem sponte facturus sit. v. Hermann. ad Viger. p. 888.

οὐ φιλόσοφος Εὐηνός;] Profitebatur enim artem sophistarum atque docebat ita, ut a singulis discipulis quinas minas exigeret. v. Apolog. c. IV.

τούτου τοῦ πράγματος] Intell. *φιλοσοφίας.*

βιάσεται αὐτόν] i. e. *ἀποκτενεῖ ἑαυτόν.* v. c. VI.

οὐ γάρ φασι θ. εἶναι] Negarunt hoc Academici et ante eos Pythagorei. vid. Cicer. Cat. Mai. c. XX. Macrobius

πᾶς, ὅτῳ ἀξίως τούτου τοῦ πράγματος μέτεστιν. οὐ μέντοι γ' ἴσως βιάσεται αὐτόν· οὐ γάρ φασι θεμιτὸν εἶναι. Καὶ ἅμα λέγων ταῦτα καθῆκε τὰ σκέλη ἀπὸ τῆς κλίνης ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ καθεζόμενος οὕτως D ἤδη τὰ λοιπὰ διελέγετο.

Ἤρετο οὖν αὐτὸν ὁ Κέβης, Πῶς τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες, τὸ μὴ θεμιτὸν εἶναι ἑαυτὸν βιάζεσθαι, ἐθέλειν δ' ἄν τῷ ἀποθνήσκοντι τὸν φιλόσοφον ἕπεσθαι; Τί δαί, ὦ Κέβης; οὐκ ἀκηκόατε σύ τε καὶ Σιμμίας

fendi posset. v. Hermann. De Partic. ἄν p. 33. Rost. Gr. Gr. §. 120. ann. 4. p. 602.

τοίνυν, ἔφη, καὶ Εὐ.] ἔφη e Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Flor. a. d. m. Par. BC. et marg. Bodl. restitutum.

οὐ μέντοι γε ἴσως] Sic Bodl. Vat. Vind. 2. 3. 6. Flor. d. Par. G. Ambr. Ceteri fere μέντοι sine γε. Steph. μέν.

τὰ σκέλη ἀπὸ τῆς κλίνης] ἀπὸ τῆς κλίνης om. Bodl. Tub.

in Somn. Scipion. I. 13., qui hunc ipsum Platonis locum laudat et quodammodo explicat. Cic. Tusculan. I. 30., ubi plura Davisius.

καθεζόμενος οὕτως ἤδη τ. λ. διελέγετο] i. e. καθέζετο καὶ οὕτως ἤδη — διελέγετο.

D. τὸ μὴ θεμιτὸν εἶναι — ἐθέλειν δ' ἄν] h. e. ὅτι μὴ θεμιτόν ἐστι — ἐθέλοι δ' ἄν — ὁ φιλόσοφος ἕπεσθαι. Monui, ne quis ἄν cum ἕπεσθαι connectendum putet.

Τί δαί, ὦ Κ. οὐκ ἀκηκόατε —] Ex hoc loco Boeckhius in Philolao p. 104 sqq. collegit fieri potuisse, ut Plato iam adolescens accuratiore philosophiae Pythagoricae notitia per Philolaum olim Thebis commoratum imbueretur. De quo nobis secus videtur. Nam quod Socrates Cebetem ac Simmiam interrogat, audiverintne aliquid a Philolao, utpote Thebis versato, de morte voluntaria, illi autem respondent improbasse quidem illum hoc mortis genus, nec tamen sententiae suae rationes clare ac perspicue explicavisse, est id profecto eiusmodi, ut contrarium probare videatur. Nam primum quidem Thebani amici testantur liquido Philolai rationem sibi mansisse obscuriorem. Unde colligi licet eam ne Thebis quidem satis tum innotuisse. Deinde Socrates ipse claris verbis fatetur sibi sapientis illius doctrinam plane mansisse ignotam. Quibus verbis Plato videtur significare voluisse Socrate vivo nullam dum rationis Philolaicae notitiam Athenas perlatam fuisse. Nimirum ut dicamus, quod nobis videtur probabile, usus est Plato hic artificio callidissimo, quo significaret, quid de disputatione Socrati tributa sentiendum esset. Cui quum non pauca adscripserit, quae ex doctrinae Pythagoricae fontibus ducta sunt, hoc loco sibi faciendum putavit, ut ea aliquo modo indicaret non iam ipsi Socrati nota fuisse, sed a semet ipso inde repetita esse et per dialogi opportunitatem huic assignata.

περὶ τῶν τοιούτων Φιλολάῳ συγγεγονότες; Οὐδέν γε σαφές, ὦ Σώκρατες. Ἀλλὰ μὴν κἀγὼ ἐξ ἀκοῆς περὶ αὐτῶν λέγω· ἃ μὲν οὖν τυγχάνω ἀκηκοώς, φθόνος οὐδεὶς λέγειν. καὶ γὰρ ἴσως καὶ μάλιστα πρέπει μέλ-
E λοντα ἐκεῖσε ἀποδημεῖν διασκοπεῖν τε καὶ μυθολογεῖν περὶ τῆς ἀποδημίας τῆς ἐκεῖ, ποίαν τινὰ αὐτὴν οἰόμεθα εἶναι· τί γὰρ ἄν τις καὶ ποιοῖ ἄλλο ἐν τῷ μέχρι ἡλίου δυσμῶν χρόνῳ;

Cap. VI. Κατὰ τί οὖν δή ποτε οὔ φασι θεμι-

D. Οὐδέν γε σαφές] σαφῶς Bodl. Tub.

Ἃ μὲν οὖν τυγχάνω] V. μέντοι, invitis codicibus fere omnibus, ut videtur.

E. μέχρι ἡλίου] V. μέχρις, quod vere e Bodl. Vind. ΥΦ. Par. AGI. Ambr. Flor. d. i. Zitt. Ven. ΞΠ. mutatum, siquidem grammatici recte praecipiunt μέχρι et ἄχρι etiam ante literas vocales tenendum esse. conf. ad p 109. A.

Φιλολάῳ συγγεγονότες] Fuit hic Tarentinus vel secundum alios Crotoniates, nobilissimus Pythagoreus, de quo quaecunque nota sunt doctissime exposuit A. Boeckhius in libro: Philolaos des Pythagoreers Lehren nebst den Bruchstücken seines Werkes. Berol. 1819., qui ex hoc loco ipso collegit vixisse Philolaum circiter inde ab Olympiad. LXX. usque ad Ol. XCV. Conf. etiam Meiners: Geschichte der Wissenschaften in Griechenland u. Rom Vol. I. p. 178 sqq. Hermann. Gesch. der Plat. Philos. I. p. 59. et 161.

φθόνος οὐδεὶς λ.] h. e. lubenter dicam. vid. Viger. p. 153.

καὶ γὰρ ἴσως καὶ μάλιστα πρ.] In his καὶ μάλιστα est vel maxime, usu haudquaquam raro, ut non videam, cur alii de hac ratione dubitaverint. Deinde μέλλοντα apud infinitivum pendentem ita ponitur, ut persona intelligatur indefinita. Vulgo τινὰ supplent, quo non opus.

E. ἐκεῖσε ἀποδημεῖν] i. q. εἰς Ἅιδου ἀπιέναι. — Verbum μυθολογεῖν, ut infra p. 70. B. Legg. I. p. 632. E. Apolog. p. 39. E. Phaedr. p. 276. E. διαμυθολογεῖν, est confabulari, poniturque apud Platonem fere de rebus occultis magnaque obscuritate involutis, ita ut in iis explicandis ludere magis et confabulari quam certas aut veri similes rationes sequi videaris. — Pro τῆς ἐκεῖ exspectaveram τῆς ἐκεῖσε. Sed ita Sophocl. Oedip. Col. 1015. ὁδοῦ κατάρχειν τῆς ἐκεῖ, πομπὸν δέ με χωρεῖν, ubi plura dedit Doederlinus. Herodot. ἐλθὼν δ' ἐκεῖ, πατέρα τε καὶ μητέρα εὑρήσεις. Plutarch. De Isid. et Osir. p. 352. ἐκεῖ βαδίζειν. Arrian. Epict. III. c. 24. ἄν μ' ἐκεῖ πέμπῃς. Alia collegit Schaefer. ad Steph. Thesaur. c. 3659. C.

Cap. VI. Κατὰ τί οὖν δή ποτε] Aristoph. Nubb. 238. ἦλθες δὲ κατὰ τί; ubi v. Ber-

τὸν εἶναι αὐτὸν ἑαυτὸν ἀποκτιννύναι, ὦ Σώκρατες; ἤδη γὰρ ἔγωγε, ὅπερ νῦν δὴ σὺ ἤρου, καὶ Φιλολάου ἤκουσα, ὅτε παρ' ἡμῖν διητᾶτο, ἤδη δὲ καὶ ἄλλων τινῶν, ὡς οὐ δέοι τοῦτο ποιεῖν· σαφὲς δὲ περὶ αὐτῶν οὐδενὸς πώποτε οὐδὲν ἀκήκοα. Ἀλλὰ προθυ- 62
μεῖσθαι χρή, ἔφη· τάχα γὰρ ἂν καὶ ἀκούσαις. ἴσως μέντοι θαυμαστόν σοι φανεῖται, εἰ τοῦτο μόνον τῶν ἄλλων ἁπάντων ἁπλοῦν ἐστι καὶ οὐδέποτε τυγχάνει τῷ ἀνθρώπῳ, ὥςπερ καὶ τἆλλα, ἔστιν ὅτε καὶ οἷς

Κατὰ τί οὖν δή ποτε] Sic Vat. Ven. *Π. Φ.* Par. G. alii. Vulgo *κατὰ τί δὴ οὖν ποτε.*

ὅπερ νῦν δὴ σὺ ἤρου] Sic Bodl. Par. CH. Tub. Flor. a. mf. Vind. 4. Vett. editt. *δὴ νῦν*, frequenti permutatione. v p. 62. E.

P. 62. *τάχα γὰρ ἂν καὶ ἀκούσαις*] Sic Bodl. Ven *II.* Par. A. Vind. *Φ.* Par. C. Ambr. Flor. a. b. m. Vett. editt. habent *ἀκούσαιο.*

gler. Avv. 917. *ἀτάρ, ὦ ποιητά, κατὰ τί δεῦρ' ἀνεφθάρης*; Schaeferus ad Lambert. Bos. p. 239. extr. malebat: *κατὰ τί οὖν δήποτε.*

σαφὲς δὲ περὶ αὐτῶν —] Carpit hominum obscuram disserendi rationem. Olympiodorus ad h. l.: *ἔθος ἦν*, inquit, *τοῖς Πυθαγορείοις δι' αἰνιγμάτων λέγειν.*

P. 62. *ἴσως μέντοι θαυμαστόν σοι φ. κ. τ. λ.*] Longum est varias interpretum de hoc loco sententias recensere. Recte Heindorf. sensum verborum ita reddidit: Fortasse tamen mirum tibi videbitur, si hoc unum de ceteris omnibus simpliciter verum sit et sine ulla exceptione (sc. mori melius esse quam vivere), neque unquam accidat, ut, quemadmodum in ceteris omnibus rebus, interdum et aliquibus hominum (non semper, neque omnibus) satius sit mori quam vivere: quibus autem satius est mori, mirabere fortasse, si iisdem nefas sit sibimet ipsis benefacere etc. Itaque *ἁπλοῦν* est id, quod simpliciter et sine exceptione verum est, absolut wahr, ut docent verba deinceps addita. Cuius significationis exempla plurima reperiuntur v. Gorg. p. 503. A. Sympos. p. 180. C. Phaedr. p. 244. A.; ubi haec leguntur: *εἰ μὲν γὰρ ἦν ἁπλοῦν τὸ μαίεσθαι κακὸν εἶναι, καλῶς ἂν ἐλέγετο.* — Haec autem: *καὶ τἆλλα* idem significant quod *καὶ κατὰ τἆλλα.* — Porro *ἔστιν* non solum cum *ὅτε* connectendum est, sed etiam cum *οἷς*, ita ut *ἔστιν οἷς*, idem sit quod *ἐνίοις*. v. Viger. p 234 sq. et p. 919. Denique ne quis post *βέλτιον* participium *ὄν* interponendum esse putet, verbum *τυγχάνειν* etiam sine participio usurpatum esse hodie satis constat. Cf. Herm. ad Viger. p. 761 sq. Platonica rei exempla si desideres, compares quaeso Apol. p. 38. A. Gorg. p. 502. B. Prot. p. 313. E. Phaedr. p. 263. E. 230. A.

βέλτιον τεθνάναι ἢ ζῆν. οἷς δὲ βέλτιον τεθνάναι, θαυμαστὸν ἴσως σοι φαίνεται, εἰ τούτοις τοῖς ἀνθρώποις μὴ ὅσιόν ἐστιν αὐτοὺς ἑαυτοὺς εὖ ποιεῖν, ἀλλ' ἄλλον δεῖ περιμένειν εὐεργέτην. Καὶ ὁ Κέβης ἠρέμα ἐπιγελάσας, Ἴττω Ζεύς, ἔφη, τῇ αὐτοῦ φωνῇ
B εἰπών. Καὶ γὰρ ἂν δόξειεν, ἔφη ὁ Σωκράτης, οὕτω γ' εἶναι ἄλογον· οὐ μέντοι ἀλλ' ἴσως ἔχει τινὰ λόγον. ὁ μὲν οὖν ἐν ἀποῤῥήτοις λεγόμενος περὶ αὐτῶν λόγος, ὡς ἔν τινι φρουρᾷ ἐσμεν οἱ ἄνθρωποι καὶ οὐ δεῖ δὴ ἑαυτὸν ἐκ ταύτης λύειν, οὐδ' ἀποδι-

μὴ ὅσιόν ἐστιν] ἐστιν praeeunte Bekkero e Vat. Ven. Π. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. d. addidi. Bodl. supra versum ponit.

B. ἀλλ' ἴσως ἔχει] Sic Vat. Ven. Π. Vind. Φ. Ambr. Vett. editt. ἀλλ' ἴσως γ' ἔχει.

ἐσμὲν οἱ ἄνθρωποι] Bodl. in marg. ἐσμὲν πάντες οἱ ἄνθρ.

Ἴττω Ζεύς] Schol. τὸ ἴττω ἐπιχωριάζοντός ἐστιν ἀντὶ τοῦ ἴστω, τῇ Βοιωτίᾳ διαλέκτῳ. Epist. Plat. VII. p. 245. A. Similiter exclamat Boeotus apud Aristoph. Acharn. 860. et 911. Cf. Valcken. ad Eurip. Phoeniss. v. 1671. p. 561. Hemsterhus. ad Hesych. T. II. p. 15. Affirmat autem his verbis Cebes miram sibi utique videri hanc, quam Socrates memoraverat, repugnantiam.

B. οὕτω γ'] sic primo adspectu, i. q. ὡς οὕτως ἀκούσαι, wenn man es so hört. v. Euthyphr. p. 3. B. Lysid. p. 216. A. cf. Reizius ad Viger. p. 744.

ἔχει τινὰ λόγον] non temere, non sine ratione dicitur.

ἐν ἀποῤῥήτοις λεγ.] Olympiodorus ad h. l. Proclus ad Polit. p. 372., alii, putant Socratem respicere ad mysteria Eleusinia. Quae sententia quum iam per se habeat quod moveat erroris suspicionem, tum magnopere displicet propterea, quod mysteria apud Platonem nusquam nomine τῶν ἀποῤῥήτων designantur. Itaque non dubito eorum accedere sententiae, qui interiorem Pythagoreorum doctrinam intelligendam esse censuerunt, sicut ἀπόῤῥητα philosophorum tanguntur Theaet. p. 152. C., praesertim quum Cicero Caton. Mai. c. 20. hoc decretum Pythagoreis diserte tribuat: Ita fit, inquit, ut illud breve vitae reliquum nec avide appetendum senibus nec sine causa deserendum sit: vetatque Pythagoras iniussu imperatoris, id est dei, de praesidio et statione vitae decedere. Quamquam antiquiorum Pythagoricorum ratio cum Orphicorum placitis nescio quid habuit necessitudinis v. Lobeck. Aglaopham. p. 795 sqq. Itaque quae deinceps a Socrate dicuntur, ea et ipsa ex doctrina Pythagoreorum repetita esse facile largimur Wyttenbachio et Boeckhio, qui l. c. p. 179 sqq. de hoc loco doctissime disputavit. Prior tamen sententiae pars, corpus esse animi carcerem, ab

δράσκειν, μέγας τέ τίς μοι φαίνεται καὶ οὐ ῥᾴδιος διιδεῖν· οὐ μέντοι ἀλλὰ τόδε γέ μοι δοκεῖ, ὦ Κέβης, εὖ λέγεσθαι, τὸ θεοὺς εἶναι ἡμῶν τοὺς ἐπιμελουμένους καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους ἓν τῶν κτημάτων τοῖς θεοῖς εἶναι. ἢ σοὶ οὐ δοκεῖ οὕτως; Ἔμοιγε, ἔφη ὁ Κέβης. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, καὶ σὺ ἂν τῶν C σαυτοῦ κτημάτων εἴ τι αὐτὸ ἑαυτὸ ἀποκτιννύοι, μὴ σημήναντός σου, ὅτι βούλει αὐτὸ τεθνάναι, χαλεπαίνοις ἂν αὐτῷ, καὶ εἴ τινα ἔχοις τιμωρίαν, τιμωροῖο ἄν; Πάνυ γ', ἔφη. Ἴσως τοίνυν ταύτῃ οὐκ ἄλογον

Etiam in Flor. d. πάντες superscriptum.

τοὺς ἐπιμελουμένους] Tub. Vat. Vind. Y. Par. L. Zitt. ἐπιμελομένους. Vulgatum minus Atticum habetur, quanquam non est temere spernendum. v. ad Apolog. p. 29. D. Sympos. p. 191. C.

C. ταύτῃ οὐκ ἄλογον] Vett. editt. errore ταύτην.

ipso Platone ad Orphicos auctores refertur in Cratylo p. 400. C. Unde extiterunt qui omnino hic de mysteriis Orphicis cogitari vellent v. Lobeck. Aglaoph. p. 795. et Hermann. Histor. Philos. Plat. p. 162. coll. p. 240. Ceterum eandem sententiam exornarunt Cicero Somn. Scip. c. III. Tuscul. I. 30. Lactant. Institutt. III. 18. et VI. 17. Macrobius in Somn. Scipion. c. 13. Stobaeus Serm. CXVI. Valer. Maxim. II. 6. Clemens Alex. Strom. III. p. 434. A. Theodoret. Gr. Aff. Cur. V. p. 821. ed. Schulz. — Deinde φρουρᾷ non de statione, sed de carcere intelligendum videtur, id quod vel e Ciceron. Somn. Scip. III. et Tusc. I. 30. colligere licet: clarius etiam patet ex fragmento Philolai apud Boeckhium p. 151. καὶ Φιλόλαος δὲ ὥςπερ ἐν φρουρᾷ πάντα ὑπὸ τοῦ θεοῦ περιειλῆφθαι λέγων καὶ τὸ ἕνα εἶναι καὶ τὸ ἀνωτέρω τῆς ὕλης δεικνύει. — μέγας τις, i. e. difficilis; v. ad Euthydem. p. 275. D. Hipp. mai. p. 287. A.

ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους — τοῖς θεοῖς εἶναι] Geminum Platonis effatum est Legg. X. p. 902. B. θεῶν γε μὴν κτήματά φαμεν εἶναι πάντα ὁπόσα θνητὰ ζῶα, ὥςπερ καὶ τὸν οὐρανὸν ὅλον. — ἤδη τοίνυν σμικρὰ ἢ μεγάλα τις φάτω ταῦτα εἶναι τοῖς θεοῖς· οὐδετέρως γὰρ τοῖς κεκτημένοις ἡμᾶς ἀμελεῖν ἂν εἴη προσῆκον, ἐπιμελεστάτοις γε οὖσι καὶ ἀρίστοις. Ibid. p. 906. A. ἡμεῖς δ' αὖ κτήματα θεῶν καὶ δαιμόνων. Critias. p. 109. B. κατοικίσαντες οἷον νομῆς κτήματα καὶ ποίμνια καὶ θρέμματα ἑαυτῶν ἡμᾶς ἔτρεφον. cf. Cicero Tuscul. I. 30.

C ὅτι βούλει αὐτὸ τεθνάναι] Verissime statuit Heindorf. inter haec, ἀποκτιννύοι, χαλεπαίνοις, ἔχοις, τιμωροῖο, accuratius futurum fuisse βούλοι'. Sed nihil mutandum esse satis docet locus ab ipso comparatus, Gorg. p. 464. D. ὥςτ', εἰ θέοι — διαγωνίζεσθαι — πότερος ἐπαΐει περὶ τῶν χρηστῶν —, λιμῷ ἂν ἀποθανεῖν τὸν ἰατρόν.

μὴ πρότερον αὐτὸν ἀποκτιννύναι δεῖν, πρὶν ἀνάγκην τινὰ ὁ θεὸς ἐπιπέμψῃ, ὥσπερ καὶ τὴν νῦν παροῦσαν ἡμῖν.

Cap. VII. Ἀλλ' εἰκός, ἔφη ὁ Κέβης, τοῦτό γε φαίνεται. ὃ μέντοι νῦν δὴ ἔλεγες, τὸ τοὺς φιλοσόφους ῥαδίως ἂν ἐθέλειν ἀποθνήσκειν, ἔοικε τοῦτο, D ὦ Σώκρατες, ἀτόπῳ, εἴπερ ὃ νῦν δὴ ἐλέγομεν εὐ-

πρὶν ἀνάγκην] Bekker. et Turr. de coniectura Heindorfi: πρὶν ἂν ἀνάγκην. In Flor. i. superscriptum ἂν post τινά. Deinde ὁ ante θεὸς Bodl. supra versum adscriptum habet.

D. τὸν ἐπιμελούμενον ἡμῶν] Unus Vat. ἐπιμελόμενον· unde etiam antea B. vulgarem formam tenui. Infra p. 115. B. omnes ἐπιμελούμενοι. conf. Apol. p. 29. D.

πρὶν ἀνάγκην τινὰ — ἐπιπέμψῃ] Bekkerus ἂν post πρὶν inseruit de sola Heindorfi coniectura: quod dubitari certe potest an facere non debuerit vir praestantissimus. Quum enim poetae μέχρι, ἄχρι, πρίν, ἕως, sine ἄν cum subiunctivo maxime frequentare soleant (cf. Brunck. ad Sophocl. Oed. Col. 393. ad Aeschyl. Sept. c. Theb 259. Porson. ad Orest. 141. Lobeck. ad Aiac. 759. Schaefer. ibid. v. 1074. Monk. ad Alcest. 76. Matthiae ad Hecub. 250. Heindorf. ad Protagor. p. 592.), quid causae esse dicamus, cur eandem rationem solutae orationis scriptoribus prorsus eripiendam esse statuamus? Accedit, quod satis idonea huius libertatis causa afferri potest, quam neglexisse videntur qui de hac re vel obiter vel dedita opera disputarunt. Etenim coniunctivus, quoniam iam natura sua declarat id, quod extrinsecus suspensum est, antiquioribus Graecis non videbatur indigere ἄν particula, ubi indicandum esset id, quod aliunde suspensum esset. Itaque poetas epicos atque tragicos, et, nisi fallor, etiam comicos, videmus frequentissime solum coniunctivum omissa ἄν particula usurpasse, naturali quodam veritatis sensu ductos. Postea autem, crescente paullatim perspicuitatis studio, factum est, ut, quo facilius facultas rerum aliunde suspensa intelligeretur, ἄν particula inferri soleret: quod non miraberis eo tempore potissimum fieri coeptum esse, quo Graeci pedestris orationis genus colere instituerunt. Sed mirum tamen foret, si usus maiorum inde ab illo tempore adeo evanuisset, ut ne minima quidem illius vestigia remansissent. Enimvero non solum poetae pristinam illam loquendi rationem usque frequentabant, sed ne causa quidem ulla erat, quae ad perpetuum et constantem illius vocabulae usum impelleret aut cogeret. Quae quum ita sint, equidem non dubito ab eorum sententia discedere, qui pedestris orationis scriptoribus putant nunquam licuisse solo ac nudo conjunctivo uti, atque in ea sum opinione, ut, sicubi sententiae ratio iam per se pateret aut minus graviter actionis extrinsecus pendentis ratio esset significanda, etiam in soluta oratione ἄν istud omitti potuisse

λόγως ἔχει, τὸ θεόν τε εἶναι τον ἐπιμελούμενον ἡμῶν καὶ ἡμᾶς ἐκείνου κτήματα εἶναι. τὸ γὰρ μὴ ἀγανακτεῖν τοὺς φρονιμωτάτους ἐκ ταύτης τῆς θεραπείας ἀπιόντας, ἐν ᾗ ἐπιστατοῦσιν αὐτῶν οἵπερ ἄριστοί εἰσι τῶν ὄντων ἐπιστάται, θεοί, οὐκ ἔχει λόγον. οὐ γάρ που αὐτός γε ἑαυτοῦ οἴεται ἄμεινον ἐπιμελήσεσθαι, ἐλεύθερος γενόμενος· ἀλλ' ἀνόητος μὲν ἄνθρω-

οὐ γάρ που αὐτός] V. πω, quod e Bodl. Vat. Flor. d., septem Vindobb. Par. G. correctum. Dein vulg. ἐπιμελεῖσθαι, quod Buttmanno Gr. Ampl. T. I. p. 403. defendi posse videbatur, e Bodl. Tub. Vat. Ven. Π. Par. AEG. Ambr. Vind 1. 3. 6. Flor. a. d. m. mutavimus.

existimem. Sed exempla proponamus ad confirmandam hanc sententiam. Herodot. VI. 82. πρὸς ὧν ταῦτα οὐ δικαιεῦν πειρᾶν τῆς πόλιος, πρίν γε δὴ ἱροῖσι χρήσηται καὶ μάθῃ, εἴτε οἱ ὁ θεὸς παραδιδοῖ, εἴτε οἱ ἐμποδὼν ἕστηκε. Ibid. IV. 196. οὐκ ἔφη χρήσειν, πρὶν ἢ τὸν νηὸν ἀνορθώσωσι. Ibid. I. 19. φὰς οὐκ ἐπαναστήσειν — πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας. Thucyd. VIII. 9. οἱ δὲ Κορίνθιοι, ἐπειγομένων αὐτῶν τὸν πλοῦν, οὐ προεθυμήθησαν ξυμπλεῖν πρὶν τὰ Ἴσθμια — διεορτάσωσιν. Ibid. paullo post: οὐ βουλόμενοί πω πολέμιον ἔχειν, πρίν τι καὶ ἰσχυρὸν λάβωσι. Platon. Tim. p. 57. B. λυόμενα οὐ παύεται, πρὶν ἢ παντάπασιν ὠθούμενα καὶ διαλυτὰ ὄντα ἐκφύγῃ — ἢ νικηθέντα — μείνῃ. Theaet. p. 169. B. τὸν γὰρ προσελθόντα οὐκ ἀνίης, πρὶν ἀναγκάσῃς — προσπαλαῖσαι, ubi ἄν invitis codicibus inferciunt. Legg. IX. p. 873. A. οὐδὲ ἔκπλυτον ἐθέλειν γίγνεσθαι τὸ μιανθέν, πρὶν φόνον φόνῳ — τίσῃ κ. τ. λ. Aeschin. adv. Ctesiph. §. 60. in Lys. et Aeschin. Or. Sel. ed. Bremi. μήτ' ἀπογνώτω μηδὲν μήτε καταγνώτω, πρὶν ἀκούσῃ. Antiphon. adv. Pherm. p. 619. οἱ δ' ἐπιβουλευόμεναι οὐδὲν ἴσασι, πρὶν ἐν αὐτῷ ὧσι τῷ κακῷ γ' ἤδη καὶ γιγνώσκωσι τὸν ὄλεθρον ἐν ᾧ εἰσί. Aristoph. Ran. 1281. μή, πρὶν γ' ἀκούσῃς χἀτέραν στάσιν μελῶν. Ceterum cf. Poppo de Elocut. Thucyd. p. 140 sq. ad Xenophont. Cyrop. III. 3, 50. Lobeck. ad Phrynich. p. 15. et prae ceteris Hermann. De Particula ἄν, libr. II. cap. 8. p. 103 sqq.

Cap. VII. ῥᾳδίως ἂν ἐθέλειν ἀποθν.] h. e. lubenter mori velle. Nam opponitur mox ἀγανακτεῖν ἀποθνήσκοντα et ἀγανακτεῖν τῷ θανάτῳ. Eodem modo paullo post ῥᾳδίως ἀπαλλάττεσθαι, aequo animo, non invitum discedere, dicitur.

D. οἵπερ — ἐπιστάται, θεοί] Ne quis desideret articulum ante θεοί, solet hoc nomen, quando non de uno ac definito quodam, sed de universo genere intelligendum est, illo saepe carere. v. Schaeferi Melett. p. 4. Schneider. ad Xenophont. Cyrop. III. 1, 34. et annot. ad Criton. c. VIII.

οὐ γάρ που αὐτός γε] De harum particularum usu dictum est ad Apolog. Socrat. c. V. in. — Notetur autem hic transitus

πος τάχ' ἂν οἰηθείη ταῦτα, φευκτέον εἶναι ἀπὸ τοῦ
E δεσπότου, καὶ οὐκ ἂν λογίζοιτο, ὅτι οὐ δεῖ ἀπό γε
τοῦ ἀγαθοῦ φεύγειν, ἀλλ' ὅ τι μάλιστα παραμένειν,
διὸ ἀλογίστως ἂν φεύγοι· ὁ δὲ νοῦν ἔχων ἐπιθυμοῖ
που ἂν ἀεὶ εἶναι παρὰ τῷ αὐτοῦ βελτίονι. καίτοι
οὕτως, ὦ Σώκρατες, τοὐναντίον εἶναι εἰκὸς ἢ ὃ νῦν
δὴ ἐλέγετο· τοὺς μὲν γὰρ φρονίμους ἀγανακτεῖν ἀπο-
θνήσκοντας πρέπει, τοὺς δ' ἄφρονας χαίρειν. Ἀκού-
σας οὖν ὁ Σωκράτης ἡσθῆναί τε μοι ἔδοξε τῇ τοῦ
63 Κέβητος πραγματείᾳ, καὶ ἐπιβλέψας εἰς ἡμᾶς Ἀεί
τοι, ἔφη, ὁ Κέβης λόγους τινὰς ἀνερευνᾷ, καὶ οὐ
πάνυ εὐθέως ἐθέλει πείθεσθαι ὅ τι ἄν τις εἴπῃ.
Καὶ ὁ Σιμμίας Ἀλλὰ μήν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, νῦν

E. ὃ νῦν δὴ ἐλέγετο] Sic codd. optimi quique pro vulg. δὴ νῦν.

P. 63. ὅ τι ἄν τις εἴπῃ] Sic Bodl. Tub. Coisl. Ven. ΑΞΠ. Flor. a. b. c. i. alii. Vitiose vett. editt. εἴποι.

δοκεῖ τί μοι καὶ αὐτῷ] μοι δοκεῖ τι Bodl. Tub.

ἀμείνους αὐτῶν] Sic vett. editt. Ven. Ξ. et multi alii αὐτῶν. Atqui intelligit Simmias dominos ipsis sapientibus melio-

a numero plurali ad singularem, quo tamen nihil apud Platonem est frequentius. v, Gorg. p. 478. B. C. ἆρ' οὖν τὸ ἰατρεύεσθαι ἡδύ ἐστι καὶ χαίρουσιν οἱ ἰατρευόμενοι; — Μεγάλου γὰρ κακοῦ ἀπαλλάττεται κ. τ. λ., ubi v. Heindorf., qui multa huius generis exempla collegit ad Protagor. p. 319 A. conf. etiam Weber ad Demosthen. Aristocr. p. 399. De simili ratione Latinorum scriptorum v. Davisius ad Cicer. de Nat. Deor. I. 10.

οἰηθείη ταῦτα, φευκτέον εἶναι ἀπὸ τοῦ δ.] Expectabas τοῦτο, quum subsequatur φευκτέον εἶναι. Sed ne quid novi moliaris, prohibebunt sine dubio quae de hac re scripsimus ad Apol. v. 19. D. Gorg. p. 442. A. Ita etiam infra p. 68. B. 70. D. Ceterum Schuetzio ista: ἀλλ' ἀνώτερος — ἀπὸ τοῦ δεσπότου, praeter Cebetis mentem atque sententiam nimis universe nec satis definite pronuntiari olim visa sunt. Non enim a quocunque domino, etiam pessimo et crudelissimo, fugere stultum videri Cebeti, sed tantum a bono et qui melius servis, quam ipsi possint prospiciat. Itaque vir acutissimus aliquod verbum excidisse suspicatus corrigendum coniecit: ἀπὸ τοῦ ἀμείνονος αὐτοῦ δεσπότου, vel ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ δεσπότου. At vero non opus videtur hoc supplemento, quum insequantur haec: καὶ οὐκ ἂν λογίζοιτο, ὅτι οὐ δεῖ ἀπό γε τοῦ ἀγαθοῦ φεύγειν, quae sententiam, antea universe enuntiatam, satis accurate definiunt.

P. 63. τῇ τοῦ Κέβητος πραγματείᾳ] Olympiodo-

γε δοκεῖ τί μοι καὶ αὐτῷ λέγειν Κέβης· τί γὰρ ἂν βουλόμενοι ἄνδρες σοφοὶ ὡς ἀληθῶς δεσπότας ἀμείνους αὐτῶν φεύγοιεν καὶ ῥᾳδίως ἀπαλλάττοιντο αὐτῶν; καί μοι δοκεῖ Κέβης εἰς σὲ τείνειν τὸν λόγον, ὅτι οὕτω ῥᾳδίως φέρεις καὶ ἡμᾶς ἀπολείπων καὶ ἄρχοντας ἀγαθούς, ὡς αὐτὸς ὁμολογεῖς, θεούς. Δίκαια, ἔφη, λέγετε. οἶμαι γὰρ ὑμᾶς λέγειν, ὅτι χρή με πρὸς ταῦτα ἀπολογήσασθαι ὥσπερ ἐν δικαστηρίῳ. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Σιμμίας. B

Cap. VIII. Φέρε δή, ἦ δ' ὅς, πειραθῶ πρὸς ὑμᾶς πιθανώτερον ἀπολογήσασθαι ἢ πρὸς τοὺς δικαστάς. ἐγὼ γάρ, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, εἰ μὲν μὴ ὤμην ἥξειν πρῶτον μὲν παρὰ θεοὺς ἄλλους

res, non semet ipsis praestabiliores. v. C. Fr. Hermann. in: Abhandl. u. Beiträg. zur klass. Litter. p. 66 sqq. Nuper tamen editt. αὑτῶν susceperunt. conf. p. 107. C.

B. πρὸς ταῦτα ἀπολογήσασθαι] πρὸς ταῦτα e Bodl. Vat. Tub. Ven. II. Vind. Φ. Par. AC. Ambr. Flor. a. c. d. m. restitutum est. Mox Bodl. πιθανώτερον πρὸς ὑμᾶς, quod nemo amplectetur.

rus p. 14. τὴν πραγματειώδη ἀπορίαν πραγματείαν ἐκάλεσεν ὁ Πλάτων. Nimirum πραγματεία est tractatio alicuius rei, adiuncta fere sedulitatis ac diligentiae notione, ut observavit Astius ad Phaedrum p. 382.

ἀεί τοι — ὁ Κέβης] Nos: immer doch spürt Cebes etwas auf. Etenim in huiusmodi locis τοι habet vim confirmandi cum quadam admiratione vel indignatione. Homer. Iliad. I. 540. αἰεί τοι φίλον ἐστὶ — κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν. V. 873. αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ τετληότες εἰμέν. Aeschyl. Prom. 42. αἰεί γέ τοι ηηλὴς σὺ καὶ θράσους πλέως, ubi male γε δὴ editur.

ὅ τι ἄν τις εἴπῃ] quodcunque illud sit, quod quis dixerit. Male vulgo εἴποι, quod significaret: quodcunque aliquis sub certa quadam conditione dicat, vel quodcunque aliquis dicere possit.

δοκεῖ τί μοι καὶ αὐτῷ λέγειν] h. e. nunc mihi et ipsi videtur aliquid dicere, quod dignum sit, cuius habeatur ratio; quod movere possit gravem dubitationem atque dignam, quae tollatur. Formula in vulgus nota, de qua dixit etiam Matthiae §. 487. 5.

ἄνδρες σοφοὶ ὡς ἀληθῶς] Infra c. IX. vocatur ὁ ὄντως φιλόσοφος. c. XI. ὁ γνησίως φιλόσοφος. c. XII. ὁ φιλοσοφῶν ὀρθῶς.

εἰς σέ τείνειν] h. e. te petere hac oratione, his verbis. De participio ἀπολείπων post ῥᾳδίως φέρεις posito v. Matth. §. 550. I.

σοφούς τε καὶ ἀγαθούς, ἔπειτα καὶ παρ' ἀνθρώπους τετελευτηκότας ἀμείνους τῶν ἐνθάδε, ἠδίκουν ἂν οὐκ ἀγανακτῶν τῷ θανάτῳ· νῦν δὲ εὖ ἴστε, ὅτι
C παρ' ἄνδρας τε ἐλπίζω ἀφίξεσθαι ἀγαθούς· καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἂν πάνυ διισχυρισαίμην· ὅτι μέντοι παρὰ θεοὺς δεσπότας πάνυ ἀγαθοὺς ἥξειν, εὖ ἴστε, ὅτι, εἴπερ τι ἄλλο τῶν τοιούτων, διισχυρισαίμην ἂν καὶ τοῦτο. ὥστε διὰ ταῦτα οὐχ ὁμοίως ἀγανακτῶ, ἀλλ' εὔελπίς εἰμι εἶναί τι τοῖς τετελευτηκόσι, καί, ὥσπερ γε καὶ πάλαι λέγεται, πολὺ ἄμεινον τοῖς ἀγαθοῖς ἢ τοῖς

C. ὦ Σώκρατες; αὐτὸς ἔχων] Editt. omnes, etiam Turic. ante αὐτὸς interponunt πότερον, quod cum Bodl. Tub. Coisl. Ven. *A.* Par. CEHIL. Aug. Flor. a. b. c. i. m. et pr. Vind. 2. omisi. In Bodl. tamen super versu adscriptum exstat.

D. ἡ ἀπολογία ἕστ αι] V. ἐστὶν, quod e Vat. Ven. *Π.* Ambr. mutatum. In Bodl. Tub., aliis, ἡ deest. Sed referuntur

Cap. VIII. B. ἠδίκουν ἄν οὐκ ἀγανακτῶν] Discant hoc exemplo tirones, quantum discriminis intersit inter usum vocis μή et οὔκ. Nam ubi legerimus cum Olympiodoro μὴ ἀγανακτῶν, sententia haec erit: iniuste facerem, si non indignarer. Sin retinemus cum libris omnibus mscptis et impressis οὐκ ἀγανακτῶν; sensus exsistit hic: iniuste facerem ego, dum non indignor. Ex quibus utrum praeferendum sit, nemo, opinor, dubius haerebit.

C. ὅτι παρ' ἄνδρας τε ἐλπίζω ἀφίξεσθαι] Rectissime Fischerus hunc locum a superiorum editorum corrigendi libidine vindicavit. „Ego vero, inquit, mihi et hic vestigia ἀνακολουθίας videre videbar. Atque primo quidem verba παρ' ἄνδρας τε sequi debebat καὶ παρὰ θεούς: sed verba, quae interposita sunt, καὶ τοῦτο — διισχυρισαίμην, iusserunt Platonem mutare structuram verborum, ne forte obscura fieret oratio: cuiusmodi ἀνακόλουθα nec alterius linguae auctoribus inusitata sunt. v. Graevius ad Cic. 14. ad Attic. ep. 17. h. e. ad 9. ad Div. ep. 14. 2. (Ex Platonis scriptis exempla collegimus ad Hipp. mai. p. 282. B. De Rep. VII. p. 522. B.) Deinde pro ὅτι — ἥξειν debebat esse ἥξοιμι, ut Mudgius praeclare vidit (imo ἥξω esse debebat). At particulas ὅτι et ὡς saepissime sequuntur infinitivi loco indicativi vel optativi, quum pendent a verbis, quibus addi recte poterant infinitivi simpliciter.“ Exempla infinitivi post ὅτι illati collegerunt Zeunius ad Xenoph. Cyropaed. I. 6, 18. Schaefer. in Append. ad Bastii Epistol. Crit. p. 36. Heindorf. ad h. l. Poppo Obss. in Thucyd. p. 185. Orelli ad Epist. Socrat. p. 211. alii. cf. Matth. §. 538. Rost. §. 122. not. 3. Eadem ratione ὡς constructum infra p. 108. C. Ceterum de re ipsa cf. Apol. S. c. XXXII. Cicero Cat. Mai. c. XXIII. Tuscul. I. 41.

οὐχ ὁμοίως ἀγανακτῶ] h. e. non aeque moveor mor-

κακοῖς. Τί οὖν, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὦ Σώκρατες; αὐτὸς ἔχων τὴν διάνοιαν ταύτην ἐν νῷ ἔχεις ἀπιέναι, ἢ κἂν ἡμῖν μεταδοίης; κοινὸν γὰρ δὴ ἔμοιγε δοκεῖ D *καὶ ἡμῖν εἶναι ἀγαθὸν τοῦτο. καὶ ἅμα σοι ἡ ἀπολογία ἔσται, ἐὰν ἅπερ λέγεις ἡμᾶς πείσῃς. Ἀλλὰ πειράσομαί γε, ἔφη. πρῶτον δὲ Κρίτωνα τόνδε σκεψώμεθα, τί ἐστιν ὃ βούλεσθαί μοι δοκεῖ πάλαι εἰπεῖν. Τί δέ, ὦ Σώκρατες, ἔφη ὁ Κρίτων, ἄλλο γε ἢ πάλαι μοι λέγει ὁ μέλλων σοι δώσειν τὸ φάρμακον, ὅτι χρή σοι φράζειν ὡς ἐλάχιστα διαλέγεσθαι; φησὶ*

haec ad superiora, ut *ἡ ἀπολογία* sit ea, quam dixisti, defensio.

ἐὰν ἅπερ λέγεις] V. *λέγῃς*. Recte Bodl. Coisl. Ven. *A*. Vind. *Y*. Par. CGHL. Ambr. Mox *γε* post *πειράσομαι* e Vat. Ven. *Π*. Vind. *Φ*. Par. G. additum.

te, sive sim venturus et profecturus ad alios homines sapientiores et ad deos alios, sive non: i. e. valde moverer morte, nisi scirem et crederem me profecturum esse ad deos.

εἶναί τι τοῖς τετ.] manere mortuos neque interire. Infra p. 91. B. *εἰ δὲ μηδέν ἐστι τελευτήσαντι*. p. 72. D. *καὶ τὰς τῶν τεθνεώτων ψυχὰς εἶναι, καὶ ταῖς μὲν ἀγαθαῖς ἄμεινον εἶναι κ. τ. λ.*

αὐτὸς ἔχων τ. δ.] In his *αὐτὸς* est solus, usu admodum frequenti. Homer. Iliad. VIII. 99. *Τυδείδης δ' αὐτός περ ἐών*. Aristoph. Acharn. 503. Theocrit. Id. X. 19. XI. 12. al. Enimvero proprie est ipse, non alius.

D. *Κρίτωνα τόνδε σκεψώμεθα*] h. e. *σκεψώμεθα, τί ἔστιν, ὃ Κρίτων ὅδε βούλεσθαί μοι δοκεῖ*. De pronominis *τόνδε* usu v. Schaeferi Melett. Crit. p. 77 sqq. Elmslei. ad Eurip. Heraclid. 81. et Matth. §. 471.

Τί δέ — ἄλλο γε ἢ πάλαι μοι λέγει] h. e. nimirum dudum mihi dicit. Formula idem significat, quod *οὐδέν γ' ἄλλο ἢ πάλαι μοι λ*. Plene dixeris: *τί δὲ ἄλλο γέ ἐστιν ἢ τοῦτο, ὅτι πάλαι μοι λ*. Exempla huius loquendi formae collegerunt Heindorf. ad h. l. et Boissonad. ad Philostrat. Heroic. p. 439. Matth. Gr. §. 488. 11. — *πάλαι* etiam de breviore temporis spatio dici iam alibi dictum est.

ὁ μέλλων σοι δώσειν τὸ φάρμακον] h. e. undecimvirorum apparitor, qui c. LXV. *ὁ τῶν ἕνδεκα ὑπηρέτης* vocatur, et a Plutarcho Phocion. p. 758. E. *ὁ δημόσιος*. Ceterum Petitus Obss. Miscell. I. 17. ex Plutarchi loco probare conatus est hominem istum non misericordia, sed turpissimo lucri studio motum haec Socrati dixisse, quia nimirum moris fuerit, ut undecimvirorum ministri sua pecunia cicutam emerent, et quidem duodecim drachmis.

γὰρ θερμαίνεσθαι μᾶλλον τοὺς διαλεγομένους, δεῖν δὲ οὐδὲν τοιοῦτον προσφέρειν τῷ φαρμάκῳ· εἰ δὲ μή,
E ἐνίοτε ἀναγκάζεσθαι καὶ δὶς καὶ τρὶς πίνειν τούς τι τοιοῦτον ποιοῦντας. Καὶ ὁ Σωκράτης, Ἔα, ἔφη, χαίρειν αὐτόν· ἀλλὰ μόνον τὸ ἑαυτοῦ παρασκευαζέτω ὡς καὶ δὶς δώσων, ἐὰν δὲ δέῃ, καὶ τρίς. Ἀλλὰ σχεδόν μέν τι ἤδειν, ἔφη ὁ Κρίτων· ἀλλά μοι πάλαι πράγματα παρέχει. Ἔα αὐτόν, ἔφη.

Ἀλλ' ὑμῖν δὴ τοῖς δικασταῖς βούλομαι ἤδη τὸν λόγον ἀποδοῦναι, ὡς μοι φαίνεται εἰκότως ἀνὴρ τῷ ὄντι ἐν φιλοσοφίᾳ διατρίψας τὸν βίον θαῤῥεῖν μέλ-

μᾶλλον τοὺς διαλεγομένους] Articulum e Vat. Ven. *Π*. Vind. *Φ*. Par. G. Ambr. Flor. d. recepi. Eundem super versu adscriptum habet Bodl. Restituendum vidit Heindorf.

E. σχεδὸν μέν τι ἤδειν] V. μέντοι, quod e Coisl. Ven. *Λ*. Vind. *Y*. Par. ACEG. Zitt. Flor. a. b. c. i. restitutum. Pertinet enim τι ad σχεδόν. Pro ἤδειν, quod libri Platonis omnes

θερμαίνεσθαι μᾶλλον] i. e. μᾶλλον τοῦ δέοντος, supra modum, nimium, ut Reip. III. p. 410. E. Xenoph. Cyrop. I. 4, 23. ἐνταῦθα μέντοι δείσαντες, μὴ καὶ ἐνέδρα τις μείζων ὑπείη, ἐπέσχον, ad quem locum Schneiderus, „omisit, inquit, Philelphus μείζων; recte, puto: nam de insidiis nihil praecessit. Sed potest esse h. l. nimis magna." Memor. II. 6, 12, ubi v. Bornemann. Sophist. p. 231. A. μὴ μείζον αὐτοῖς προσάπτων γέρας, quod recte interpretatur Heindorf.: ne iusto honorificentius iis munus assignemus. Idem vir doctus comparavit cum h. l. Protagor. p. 346. A. ὥςτε ἔτι μᾶλλον ψέγειν τε αὐτοὺς καὶ ἐχθρας ἐκουσίους πρὸς ταῖς ἀναγκαίαις προςτίθεσθαι, ubi ad ἔτι μᾶλλον intell. quam meruerint.

E. ἔα — χαίρειν αὐτόν] h. e. mitte, noli curare hominis praecepta et admonitiones. v. ad Criton. c. IV. Deinde μόνον cum imperativo iunctum, ut Lat. modo. Phaedr. p. 264. D. μόνον δήλωσον. Charmid p. 155. B. μόνον ἐλθέτω. Euthydem. p. 285. C. μόνον ἀποφήνατε. Xenoph. Cyrop. IV. 2, 7. μόνον καὶ σὺ θεῶν τε πιστὰ ποίησον καὶ δεξιὰν δός.

Ἀλλὰ σχεδὸν μέν τι ἤδ.] In his τι ad σχεδὸν referas ex illa lege, de qua scripsit Matth. §. 487. 4. Neque quenquam offendet, quod aliud vocabulum inter σχεδὸν atque τι interiectum est. Lysid. p. 204. E. οὐ γὰρ πάνυ, ἔφη, τι αὐτοῦ ὄνομα λέγουσιν, ubi cave τι cum ὄνομα coniungendum putes. Lachet. p. 192. C. σχεδὸν γάρ τι οἶδα. Ceterum de ἀλλὰ frequenter repetito v. Wyttenbach. ad h. l. et de eodem usu Lat. at Heindorf. ad Horat. Satir. I. 3, 32 sq.

ἀνὴρ τῷ ὄντι ἐν φιλοσοφίᾳ διατρίψας] Cap. XI. ὁ

λων ἀποθανεῖσθαι καὶ εὔελπις εἶναι ἐκεῖ μέγιστα οἰ- 64
σεσθαι ἀγαθά, ἐπειδὰν τελευτήσῃ. πῶς ἂν οὖν δὴ
τοῦθ' οὕτως ἔχοι, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ἐγὼ πει-
ράσομαι φράσαι.

Cap. IX. Κινδυνεύουσι γὰρ ὅσοι τυγχάνουσιν
ὀρθῶς ἁπτόμενοι φιλοσοφίας λεληθέναι τοὺς ἄλλους,
ὅτι οὐδὲν ἄλλο αὐτοὶ ἐπιτηδεύουσιν ἢ ἀποθνήσκειν
τε καὶ τεθνάναι. εἰ οὖν τοῦτο ἀληθές, ἄτοπον
δήπου ἂν εἴη προθυμεῖσθαι μὲν ἐν παντὶ τῷ βίῳ
μηδὲν ἄλλο ἢ τοῦτο, ἥκοντος δὲ δὴ αὐτοῦ, ἀγανα-
κτεῖν ὃ πάλαι προυθυμοῦντό τε καὶ ἐπετήδευον. Καὶ

tuentur, Photius Lex. p. 50. ἤδη habet, idque recepit Bekker. probarunt etiam Turicc. Sed conf. ad Sympos. p. 199. C.

βούλομαι ἤδη] ἤδη e Bodl. Vat. Tub. Ven. *II.* Vind. Φ. Ambr. Flor. d. revocatum vulgo aberat.

P. 64. πάλαι προυθυμοῦντο] προεθυμοῦντο, crasi neglecta, Bodl. Vat. quod divulgarunt Turicenses.

ὄντως φιλόσοφος c. XI. ὁ γνησίως φιλόσοφος vocatur. Deinde ἐκεῖ dictum est δεικτικῶς pro in altera vita.

Cap. IX. Κινδυνεύουσι γὰρ ὅσοι τ. κ. τ. λ.] Cicero Tuscul. I. 30. tota enim philosophorum vita, ut ait idem (Socrates), commentatio mortis est. Ibid. 31. secernere autem a corpore animum nec quidquam est, quam emori discere. Seneca Epist. XXV. egregia res est mortem condiscere — hoc est ipsum, quare meditari debeamus. Apul. de philos. Plat. p. 277. praeclare ait philosophiam esse mortis affectum consuetudinemque moriendi. Infra c. XII. τὸ μελέτημα αὐτὸ τοῦτό ἐστι τῶν φιλοσόφων, λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος. — ἀποθνήσκειν mori: τεθνάναι in statu et conditione mortis versari. P. 64. C. καὶ εἶναι τοῦτο τὸ τεθνάναι, χωρὶς μὲν ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἀπαλλαγὴν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ σῶμα γεγονέναι, χωρὶς δὲ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγεῖσαν αὐτὴν καθ' αὑτὴν εἶναι. Epicharm. ap. Sext. Empir. adv. Matth. I. 273. ἀποθνεῖν ἢ τεθνάναι οὔ μοι διαφέρει.

ἀγανακτεῖν ὃ πάλαι προ.] Non puto pronomen ὅ referri recte posse ad ἥκοντος αὐτοῦ, ut verborum ordo hic sit: ἥκοντος δὲ δὴ αὐτοῦ, ὃ πάλαι προ. καὶ ἐπετήδευον, ἀγανακτεῖν. Nam ea ratio plura habet, quae molesta videantur. Multo facilius est ἀγανακτεῖν cum accusativo constructum putare: quae constructio, ubi pronomina neutrius generis verbo addita sunt, non est inusitata. Demosth. adv. Conon. 1261. 25. ἐγὼ δέ — χαλεπῶς ἐφ' οἷς πέπονθα, ἐνηνοχὼς οὐχ ἧττον τοῦτ' ἀγανακτήσαιμι ἄν. Id. advers. Mid. §. 35. al.

ὁ Σιμμίας γελάσας Νὴ τὸν Δία, ἔφη, ὦ Σώκρατες,
B οὐ πάνυ γέ με νῦν δὴ γελασείοντα ἐποίησας γελάσαι. οἶμαι γὰρ ἄν δὴ τοὺς πολλοὺς αὐτὸ τοῦτο ἀκούσαντας δοκεῖν εὖ πάνυ εἰρῆσθαι εἰς τοὺς φιλοσοφοῦντας καὶ ξυμφάναι ἂν τοὺς μὲν παρ' ἡμῖν ἀνθρώπους καὶ πάνυ, ὅτι τῷ ὄντι οἱ φιλοσοφοῦντες θανατῶσι καὶ σφᾶς γε οὐ λελήθασιν, ὅτι ἄξιοί εἰσι τοῦτο πάσχειν. Καὶ ἀληθῆ γ' ἂν λέγοιεν, ὦ Σιμμία, πλήν γε τοῦ σφᾶς μὴ λεληθέναι. λέληθε γὰρ αὐτοὺς ἥ τε θανατῶσι καὶ ἧ ἄξιοί εἰσι θανάτου καὶ οἷου θανάτου οἱ ὡς ἀληθῶς φιλόσοφοι. εἴπωμεν γάρ,

B. *οἶμαι γὰρ ἂν δὴ*] *δὴ* e Bodl. Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. additum.

καὶ οἷου θανάτου] Haec verba e Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Par. G. Ambr. Vind. 1. 3. 6. 8. Iamblicho addita vulgo desiderabantur.

C. *τοῦτο τὸ τεθνάναι*] *τὸ* accessit e Tubing. Coisl. Ven. *Π.* Par ACGH. Ambr. Flor. d. a. m. et Iamblich.

τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σωμ. ἀπ.] *ἀπὸ* e Bodl. Tub. Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G I. Flor. d. restitutum.

τους μὲν παρ' ἡμῖν ἀνθρώπους] h. e. Thebanos, Boeotios. Perperam Dacierius *ὑμῖν* corrigebat. Olympiodorus p. 17. ed. Finckh. *εἰκότως*, inquit, *Θηβαῖος γὰρ ἦν ὁ Σιμμίας· παρ' οἷς καὶ ἡ Βοιωτία ὗς.* Aliter Schleiermacher., qui ita scribit: „Kebes drückt sich hier in örtlicher Beziehung aus, und denkt offenbar an die Athener, nicht an die Theber. Aber sehr gern ist ihm erlaubt so zu sagen, und man braucht nicht zu ändern *παρ' ὑμῖν*."

καὶ πάνυ] h e. vehementer, gar sehr: nam *καὶ* in hac et similibus formulis, veluti in *καὶ μάλα*, habet vim augendi.

θανατῶσι.] Schol. *θανάτου ἐπιθυμοῦσι.* Conf. de hoc verborum genere Lobeck. ad Phrynich. 80 sqq. — Pro *οὐ λελήθασιν* e vulgari loquendi consuetudine dicendum fuit *οὐ λέληθε*: sed verbum subiecto accommodatum est, ut Xenoph. Oecon. I. 19. *ὅτι πονηρότατοί εἰσι, οὐδὲ σὲ λανθάνουσιν.*

τοῦτο πάσχειν] sc. *ἀποθνήσκειν.*

C. *ἡγούμεθά τι τὸν θ. εἶναι*] Definitionem mortis eandem legimus etiam Gorg. p. 524. B. Eam commemorat etiam Cicero Tuscul. I. 9., quo loco varias veterum philosophorum de mortis natura opiniones recenset. Ante *χωρὶς μὲν ἀπὸ τ. ψ.* ne quis cum viro quodam docto in diario: Wiener Allgem. Litterat. Zeit. a. 1814. n. 87. articulum *τὸ* inserendum putet, solent Graeci pronominis explicandi causa infinitivum addere modo adiuncto modo omisso articulo. Gorg. p. 491. D. *καὶ τὸ δίκαιον τοῦτ' ἔστι, πλέον ἔχειν τούτους τῶν ἄλλων, τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀρχομένων.* Ibid. p. 501. E. *πρῶτον δὲ σκεψώμεθα τὴν αὐλητι-*

ἔφη, πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, χαίρειν εἰπόντες ἐκείνοις· C
ἡγούμεθά τι τὸν θάνατον εἶναι; Πάνυ γε, ἔφη
ὑπολαβὼν ὁ Σιμμίας. Ἆρα μὴ ἄλλο τι ἢ τὴν τῆς
ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγήν; καὶ εἶναι τοῦτο
τὸ τεθνάναι, χωρὶς μὲν ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἀπαλλαγὲν
αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ σῶμα γεγονέναι, χωρὶς δὲ τὴν
ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγεῖσαν αὐτὴν καθ'
αὑτὴν εἶναι; ἆρα μὴ ἄλλο τι ὁ θάνατος ἢ τοῦτο;
Οὔκ, ἀλλὰ τοῦτο, ἔφη. Σκέψαι δή, ὦ ἄριστε, ἐὰν
ἄρα καὶ σοὶ ξυνδοκῇ ἅπερ καὶ ἐμοί· ἐκ γὰρ τούτων
μᾶλλον οἶμαι ἡμᾶς εἴσεσθαι περὶ ὧν σκοποῦμεν. D

ἆρα μὴ ἄλλο τι ὁ θάνατος] Quod vulgo post ἄλλο τι additum legebatur ἢ, id cum Bekkero auctoritate Vind. Φ. et Ambr. delevi. In Par. L. post θάνατος positum. Defendit nuper voculam Schneiderus ad Remp. X. p. 603. C. sed adeo infirmis usus argumentis, ut ipse de sententiae suae veritate dubitet. In Bodl. Par. G. Flor. d. ὁ abest.

ἅπερ καὶ ἐμοὶ] καὶ vulgo neglectum praebuerunt Bodl. Vat. Ven. Π. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. d.

κήν. οὐ δοκεῖ σοι τοιαύτη τις εἶναι, ὦ Καλλίκλεις, τὴν ἡδονὴν ἡμῶν μόνον διώκειν, ἄλλο δὲ οὐδὲν φροντίζειν; Infra Phaedon. p. 80. B. σκόπει δή, — εἰ ἐκ πάντων τῶν εἰρημένων τάδε ἡμῖν ξυμβαίνει· τῷ μὲν θείῳ — — ὁμοιότατον εἶναι ψυχήν· τῷ δὲ ἀνθρωπίνῳ — ὁμοιότατον αὖ εἶναι τὸ σῶμα. Hipp. Mai. p. 302. A. οὐχ εἷς ἡμῶν ἑκάτερός ἐστι καὶ πέπονθε τοῦτο, εἷς εἶναι; ubi Heindorf τὸ inserendum putabat. Attigimus hanc loquendi formam ad Criton. p. 45. E.

ἆρα μὴ ἄλλο τι ὁ θάνατος] Quod vulgo scriptum legebatur, ἆρα μὴ ἄλλο τι ἢ ὁ θάνατος, id mutare non dubitavimus, postquam vidimus in duobus libris ab Im. Bekkero inspectis ἢ omissum esse. Etenim Heindorfii rationem, qui ante μὴ intelligi voluit δεδοίκατε, vereor ut quisquam probaturus sit, qui secum reputaverit contineri his verbis nil nisi repetitionem quandam superiorum verborum: ἆρα μὴ ἄλλο τι, (ἡγούμεθα εἶναι τὸν θάνατον) ἢ τὴν τῆς ψυχῆς ἀπὸ τ. σ. κ. τ. λ. Accedit, quod ἆρα μὴ nunquam ita usurpatum est. Nam quem locum Heindorf. ex Xenophontis Oecon. IV. 4. huc retulit, is alius est generis. Scribit enim ille sic: ἆρα, ἔφη ὁ Σωκράτης, μὴ αἰσχυνθῶμεν τῶν Πέρσῶν βασιλέα μιμήσασθαι; in quibus patet αἰσχυνθῶμεν esse coniunctivum deliberativum, neque pendere e suppresso verbo timendi. Qua ratione hic quoque ἆρα μὴ ἢ explicandum esse nec C. Fr. Hermanno credimus. Nimirum μή interrogans fraudem fecit criticis, qui hic pariter atque De Rep. X. p. 603. C. μή τι ἄλλο παρὰ ταῦτα coniunctivum ἢ de suo interseruerunt.

ἐὰν ἄρα καὶ σοὶ ξυνδ. ἅπερ καὶ ἐμοί] Solet καὶ in

φαίνεταί σοι φιλοσόφου ἀνδρὸς εἶναι ἐσπουδακέναι περὶ τὰς ἡδονὰς καλουμένας τὰς τοιάσδε, οἷον σιτίων τε καὶ ποτῶν; Ἥκιστά γε, ὦ Σώκρατες, ἔφη ὁ Σιμμίας. Τί δέ; τὰς τῶν ἀφροδισίων; Οὐδαμῶς. Τί δαί; τὰς ἄλλας τὰς περὶ τὸ σῶμα θεραπείας δοκεῖ σοι ἐντίμους ἡγεῖσθαι ὁ τοιοῦτος; οἷον ἱματίων διαφερόντων κτήσεις καὶ ὑποδημάτων καὶ τοὺς ἄλλους καλλωπισμοὺς τοὺς περὶ τὸ σῶμα πότερον τιμᾶν
E σοι δοκεῖ ἢ ἀτιμάζειν, καθ' ὅσον μὴ πολλὴ ἀνάγκη μετέχειν αὐτῶν; Ἀτιμάζειν ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη, ὅ γε

D. *Τί δαί;*] Vulgo bis *τί δέ*; Cum Bekker. ex Coisl. et Vind. mutavi.

σιτίων τε καὶ ποτῶν] *σίτων* Bodl. Tub. Vat. Ven. *II.* et pr. Par. G. In Bodl. *σιτίων* superscriptum. Utramque formam in hac oppositione usitatam esse multis exemplis ad h. l. docuit Heindorf.

ἱματίων διαφερόντων] *ἱμ. καὶ διαφ.* Bodl. Tub.

comparationibus geminari; v. ad Apologiam Socrat. c. VIII. init. p 22. D. et Hartung. de particul. Gr. linguae P. I. p. 125.

D. *Τί δέ; τὰς τῶν ἀφροδισίων;*] Ante *τὰς τῶν ἀφροδισίων* ex praegressis iterandum est *περί*, prorsus ut De Republ. IV. p. 428. C., quem locum comparavit Heindorf.

ἱματίων διαφερόντων κτ.] „*Ἱματίων κτήσεις* eleganter dictum est pro *ἱμάτια*· et *ἱμάτια διαφέροντα* sunt pallia magnifica, candida. Nam pallia philosophorum erant fere sordida et detrita, quae *τριβωνες* et *τριβώνια* dicebantur. Socratis pallium Xenoph. Mem. I. 6, 2. vocat *ἱμάτιον φαῦλον*, et Apulei. Metamorph. I. p. 104. Elmenh. scissile palliastrum. v. Ferrarius R. V. II. 4, 14. *Ὑποδήματα* autem Socrates laudat, h. e. calceos, quibus contegitur totus pes (v. Salmasius ad Tertull. Pall. p. 386. ss. et Balduin. de calc. 11.), quia ipse solebat incedere *ἀνυπόδητος*. v Sympos. XXXV. et Xenoph. Mem. I. 6, 2.“ FISCHER. „Summus in calceis non mulierum solum, sed et delicatorum hominum luxus fuit. Sic ab Athenaeo (vel potius Satyro) XII. p. 534. C. Alcibiadis notantur calcei. Idemque in alio vituperat Aelianus V. H. IX. 3., ubi vide auctores a Perizonio laudatos, qui etiam L. III. 19. *περίεργον* Aristotelis philosophi memorat *ὑπόδεσιν* (Adde Boeckh. De Oeconom. Athen. I. p. 116) Varias calceorum species enumerat Pollux VII. 22. Socrates vero ipse, ut ex Xenoph. Mem. I. 6, 2. et Aristoph. Nubb. v. 103. liquet, *ἀνυπόδητος* semper erat, quod et aliis vitae severioris hominibus solemne fuit. Cf. Meursius ad Lycophron. Alexandr. v. 635. Casaubon. ad Theophrast. X. p. 97. Bochart. Hierozoic. P. I. L. II. p. 599. et Kuster. ad Aristoph. Nubb. loc. cit.“ FORSTER.

καλλωπισμοὺς] *καλλωπι-*

ὡς ἀληθῶς φιλόσοφος. Οὐκοῦν ὅλως δοκεῖ σοι, ἔφη, ἡ τοῦ τοιούτου πραγματεία οὐ περὶ τὸ σῶμα εἶναι, ἀλλὰ καθ' ὅσον δύναται ἀφεστάναι αὐτοῦ, πρὸς δὲ τὴν ψυχὴν τετράφθαι; Ἔμοιγε. Ἆρ' οὖν πρῶτον μὲν ἐν τοῖς τοιούτοις δῆλός ἐστιν ὁ φιλόσοφος ἀπολύων ὅ τι μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῆς τοῦ 65
σώματος κοινωνίας διαφερόντως τῶν ἄλλων ἀνθρώπων; Φαίνεται. Καὶ δοκεῖ γέ που, ὦ Σιμμία, τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις, ᾧ μηδὲν ἡδὺ τῶν τοιούτων, μηδὲ μετέχει αὐτῶν, οὐκ ἄξιον εἶναι ζῆν, ἀλλ' ἐγγύς τι τείνειν τοῦ τεθνάναι ὁ μηδὲν φροντίζων

P. 65. τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις] V. ἀνθρώτων, quod e Bodl. Tub. Vat. Ven. *Αξ.* Vind. *Φ.* Par. GHIL. Ambr. August. Flor. a. b. c. d. i. Vindobb. septem, Zitt. et ed. Bas. 2. emendatum v. ann. Dein μηδὲ μετέχειν Coisl. Ven. *Α Π.* Vind. 1. 8. *Φ.* Par. ACEGHJL. Ambros. Flor. a. b. c. i. m. Aug. Zitt. probante Bernhardy Syntax. p. 304., qui ἡδὺ supplet.

σμὸς fere in deteriorem partem dicitur de nimio cultu et ornatu corporis.

D. δῆλός ἐστιν ἀπολύων —] Liberat enim philosophus animum a rerum terrenarum et corporearum ludibriis eumque traducit ad rerum incorporearum constantiam, non plus ex corporis assumens voluptatibus, quam summa cogit necessitas. Quo fit, ut vel vulgi iudicio philosophia nil aliud esse nisi praeparatio quaedam ac meditatio mortis videatur. De ipsa sententia conf. Cicer. Tusc. I. 30. Quid tum agimus, nisi animum ad se ipsum advocamus, secum esse cogimus, maximeque a corpore abducimus? Secernere autem a corpore animum — nec quidquam aliud est mori discere.

διαφερόντως τῶν ἄλλων ἀνθρώπων] prae reliquis omnibus, ut Criton. p. 52. B. Rep. III. p. 387. E. al.

P. 65. A. τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις] Aliis locis dicitur simpliciter τοῖς πολλοῖς. Sed pari modo infra p. 89. B. ὥς φασιν οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι. p. 92. C. ὅθεν καὶ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ ἀνθρώποις. al.

μηδὲ μετέχει αὐτῶν] Noto Graecismo pro καὶ ὃς μὴ μετέχει αὐτῶν. cf. Matth. §. 428. coll. §. 469. Hermann. ad Viger. p 707. Nominativum ὅς intelligendum relinqui eo minus mirum, quod verbum primarium δοκεῖ subiectum habet οὗτος. Itaque tenenda videtur optimorum librorum, Bodleiani, Vaticani et Tubingensis, scriptura, quam sprevit iniuria Bernhardy Syntax. p. 304 De verbis οὐκ ἄξιον εἶναι ζῆν v. ad Criton. p. 53. C. c. XV.

ἐγγύς τι τείνειν τοῦ τεθνάναι] h. e. prope ad mortem accedere. De Republ. VIII. p. 548. D. οἶμαι μέν — ἐγγύς τι αὐτὸν Γλαύκωνος τουτουῒ τείνειν. De sententia v. Phileb. p. 21. D., ubi hominem voluptatis experiem dicit ζῆν οὐκ ἀνθρώπου βίον, ἀλ-

τῶν ἡδονῶν, αἱ διὰ τοῦ σώματός εἰσιν. Πάνυ μὲν οὖν ἀληθῆ λέγεις.

Cap. X. Τί δὲ δὴ περὶ αὐτὴν τὴν τῆς φρονήσεως κτῆσιν; πότερον ἐμπόδιον τὸ σῶμα ἢ οὔ, ἐάν τις αὐτὸ ἐν τῇ ζητήσει κοινωνὸν συμπαραλαμβάνῃ; B οἷον τὸ τοιόνδε λέγω· ἆρα ἔχει ἀλήθειάν τινα ὄψις τε καὶ ἀκοὴ τοῖς ἀνθρώποις, ἢ τά γε τοιαῦτα καὶ οἱ ποιηταὶ ἡμῖν ἀεὶ θρυλοῦσιν, ὅτι οὔτ' ἀκούομεν ἀκριβὲς οὐδὲν οὔτε ὁρῶμεν; καίτοι εἰ αὗται τῶν πε-

Cap. X. περὶ αὐτὴν τὴν τῆς φ.] τὴν vulgo omissum, plurimi libri, in iisque Bodl. Tub. Coisl. Ven. ΑΞΠ., suppeditarunt. Pro δὲ δὴ Ven. Π. Vind. Φ. δαὶ δή, ut edidit Bekker.

B. ἀεὶ θρυλοῦσιν] Hunc ordinem Bodl. Vat. Ven. Π. Tub. Par. GL. Flor. d. tuentur. Vett. editt. cum aliis ἀεὶ ante ἡμῖν po-

λά τινος πνεύμονος ἢ τῶν ὅσα θαλάττια μετ' ὀστρεΐνων ἔμψυχά ἐστι σωμάτων. | Sophoclis ex Antigona v. 1179. apposuit Forsterus: τὰς γὰρ ἡδονὰς ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν.

Cap. X. Τί δὲ δὴ περὶ αὐτὴν —] Docet dehinc philosophus nihil veri, quod quidem recte possit ita dici, corporis ope cognosci: imo animum, quum ad puram sinceramque veritatem indagandam se convertat, se ipsum quasi in se colligere, corporis fugere societatem. Quae quidem alia causa est, cur philosophiam dixit esse praeparationem et meditationem mortis. Quaerit hic opportune Olympiodorus p. 22. τί δήποτε φρονήσεως ἐμνημόνευσε καὶ οὐκ ἐπιστήμης, εἴ γε περὶ καθαρτικοῦ φιλοσόφου ἐστὶν ὁ σκόπος, οἰκεία δὲ ἡ μὲν ἐπιστήμη τῷ καθαρτικῷ, ἡ δὲ φρόνησις τῷ πολιτικῷ, εἴ γε περὶ τὰ πρακτὰ καταγίγνεται; Ad quae ipse respondet: ἢ ἐπειδὴ προσεχῶς περὶ ἡδονῆς καὶ λύπης| ἦν ὁ λόγος, αὗται δὲ φρονήσεως δίονται διακρινούσης αὐτὰς καὶ τὸ μέτρον αὐτῶν· πρακτὰ γὰρ καὶ αὗται· ὁ μὲν γὰρ καθαρτικὸς οὐχ αἱρήσεται ὅλως ἡδονὴν καὶ λύπην· τέλος γὰρ αὐτοῦ ἡ ἀπάθεια· ὁ δὲ πολιτικὸς ἐπ' ὀλίγον αἱρήσεται· τέλος γὰρ τούτου ἡ μετριοπάθεια. Nimirum prudenter philosophus nomen φρονήσεως delegit, quo significetur prudentia et sapientia, quatenus in ipso vitae usu et actione cernitur. Audias Ciceron. Offic. I. 43, 153. Princeps omnium virtutum illa *sapientia*, quam σοφίαν Graeci vocant—*prudentiam* enim, quam Graeci φρόνησιν, aliam quandam intelligimus, quae est *rerum expetendarum fugiendarumque scientia*; — illa autem sapientia, quam principem dixi, rerum est *divinarum atque humanarum scientia*. Itaque φρόνησις est quasi sapientia practica; sicuti etiam ex Legg. I. p. 631. C sqq. 632. C. V. p. 710. A. III. p. 687. E. XII. p. 963. C. E. 964. B. 965. A. intelliges, quibus locis omnibus rectissime φρόνησις nec vera σοφία com-

ρὶ τὸ σῶμα αἰσθήσεων μὴ ἀκριβεῖς εἰσι μηδὲ σαφεῖς, σχολῇ αἵ γε ἄλλαι· πᾶσαι γάρ που τούτων φαυλότεραί εἰσιν. ἢ σοι οὐ δοκοῦσιν; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Πότε οὖν, ἦ δ' ὅς, ἡ ψυχὴ τῆς ἀληθείας ἅπτεται; ὅταν μὲν γὰρ μετὰ τοῦ σώματος ἐπιχειρῇ τι σκοπεῖν, δῆλον, ὅτι τότε ἐξαπατᾶται ὑπ' ἀὐτοῦ. Ἀληθῆ λέγεις. Ἆρ' οὖν οὐκ ἐν τῷ λογί- C ζεσθαι, εἴπερ που ἄλλοθι, κατάδηλον αὐτῇ γίγνεται

nunt. Vind. Φ. ante ὅτι collocat. Itaque alicui voculae fides omnino suspecta poterit videri. Ceterum pro *θρυλλοῦσιν* e Bodl. et Vat. recepi *θρυλοῦσιν*, de qua scriptura v. Bekker. Anecdot. p. 263. et infra ad p. 100. B.

σχολῇ αἵ γε ἄλλαι] Sic libri fere omnes. Vett. editt. *γε αἱ ἄλλαι.*

memoratur, id quod mire fefellit eos, qui nuper Legum fidem et auctoritatem convellere conati sunt. Itaque Plato hoc loco intellexit sapientiam in eo positam, ut quis bonum honestumque non modo intelligat, sed etiam, repressa vi cupiditatis ac lubidinis, constanter colat et exerceat, ita ut recti bonique scientia et agnitio etiam vita factisque declaretur.

οἷον τὸ τοιόνδε λέγω] veluti hoc tale dico. Charmid. p. 168. D. *λέγω δὲ τὸ τοιόνδε, οἷον ἡ ἀκοή.* Maxim. Tyr. Diss. XII. 2. *οἷον τὸ τοιόνδε λέγω.* Euthyphron. p. 13. B. omisso articulo: *οἷον τοιόνδε* legitur.

B. *οἱ ποιηταὶ ἡμῖν ἀεὶ θρ.*] Olympiodorus: *ποιητὰς λέγει Παρμενίδην, Ἐμπεδοκλέα, Ἐπίχαρμον. οὗτοι γὰρ οὐδὲν ἀκριβὲς λέγουσιν εἰδέναι τὴν αἴσθησιν, καθάπερ Ἐπίχαρμός φησι· νοῦς ὁρᾷ καὶ νοῦς ἀκούει. τὰ δ' ἄλλα πάντα* (leg. *τἆλλα*) *κωφὰ καὶ τυφλά.* quae iam Kuster. ad Iamblichi Vit. Pythagor. 32. p. 184. attulit. De Parmenide, qui veritatis cognitionem soli menti et rationi tribuit, sensibus omne veri iudicium eripuit, v. Sext. Emp. VII. 111. Diog. Laert. IX. 27. ibique Menag. Proclus in Tim. II. p. 105. coll. Brandis Commentatt. Eleatic. p. 148 sqq. De Empedocle v. Cicero Academ. II. 5. ibique Davis. De Epicharmo, cui Platonem plurima debere narrant, v. Diog. Laert. III. 12. Peerlkampius Bibl. Crit. Nov. Lugd. Bat. 1828. Vol. IV. p. 151. ex Platonis verbis Epicharmi trochaicum eruit huncce: *Οὔτ' ἀκούομεν οὐδὲν ἀκριβὲς οὔθ' ὁρῶμεν ἀκριβές.* Cui subiectam fuisse suspicatur nobilem illam eiusdem poëtae sententiam: *Νοῦς ὁρᾷ καὶ νοῦς ἀκούει, τἆλλα κωφὰ καὶ τυφλά*, servatam apud Plutarch. De Fortuna c. 3. et De Alexandri Fort. II. 3. Itaque Plato metrum sustulit, sententiam servavit.

C. *κατάδηλόν — τι τῶν ὄντων*] H. e. *τῶν ὄντως ὄντων*, idearum, quae solae afferunt veritatis scientiam et cognitionem. Sic [*τὰ ὄντα* etiam alibi intelligenda.

τι τῶν ὄντων; Ναί. Λογίζεται δέ γέ που τότε κάλλιστα, ὅταν μηδὲν τούτων αὐτὴν παραλυπῇ, μήτε ἀκοὴ μήτε ὄψις μήτε ἀλγηδὼν μήτε τις ἡδονή, ἀλλ' ὅ τι μάλιστα αὐτὴ καθ' αὑτὴν γίγνηται ἐῶσα χαίρειν τὸ σῶμα, καὶ καθ' ὅσον δύναται μὴ κοινωνοῦσα αὐτῷ μηδ' ἁπτομένη ὀρέγηται τοῦ ὄντος. Ἔστι ταῦτα. Οὐκοῦν καὶ ἐνταῦθα ἡ τοῦ φιλοσό-
D φου ψυχὴ μάλιστα ἀτιμάζει τὸ σῶμα καὶ φεύγει ἀπ' αὐτοῦ, ζητεῖ δὲ αὐτὴ καθ' αὑτὴν γίγνεσθαι; Φαίνεται. Τί δὲ δὴ τὰ τοιάδε, ὦ Σιμμία; φαμέν τι εἶναι δίκαιον αὐτὸ ἢ οὐδέν; Φαμὲν μέντοι νὴ Δία. Καὶ καλόν γέ τι καὶ ἀγαθόν; Πῶς δ' οὔ; Ἤδη οὖν πώποτέ τι τῶν τοιούτων τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδες;

C. *που τότε κάλλιστα*] Vind. *Φ*. Ambr. *κάλλιστα τότε*. Par. G. *τότε καὶ μάλιστα*. Unde quis olim scriptum fuisse suspicetur: *λογίζεται δέ γέ που κάλλιστα τότε καὶ μάλιστα*. Sed in reliquis codd. nullum huius lectionis vestigium.

μήτε τις ἡδονή] Bodl. *μὴ δέ τις*, quod fortasse verum, modo *μηδὲ* scribatur. Solere enim ita *μηδὲ* post *μήτε* inferri, sicubi postremum vocabulum cum vi et pondere accedit, ad Apologiam p. 19. D. ostendimus.

D. *φαμὲν μέντοι νὴ Δία*] Bodl. *μέντοι* pro vulg. *τε*.

ἐῶσα χαίρειν τὸ σῶμα] i. e. non utens corporis opera et ministerio. — *ὀρέγεσθαι τοῦ ὄντος* est cognoscere studere rei cuiuspiam naturam. Nam *τὸ ὄν* i. e. quod *τὸ ὄντως ὄν*.

καὶ ἐνταῦθα] etiam tum, quum cogitat et cognoscere studet naturam vimque rerum.

D. *αὐτὴ καθ' αὑτὴν γίγν.*] h. e. sola et in se quasi collecta. Cf. Max. Tyrius I. p. 8.

Τί δὲ δὴ τὰ τοιάδε] sc. *λέγεις*, ut Cratyl. p. 425. E. Sophist. p. 266. C. Xenoph. Mem. III. 1, 10. Alia suppeditabit Heindorf. ad Sophist. p. 448.

Φαμὲν μέντοι] Ita *μέντοι* n responsionibus aientibus ponitur saepissime. Infra p. 68. B. *οὐ πολλὴ ἂν ἀλογία εἴη; Πολλὴ μέντοι νὴ Δία*. Ibid. p. 73. D. *καὶ ἄλλα που μυρία τοιαῦτ' ἂν εἴη. Μυρία μέντοι νὴ Δία*. Ibid. p. 81. D. *εἰκός γε, ὦ Σώκρατες. Εἰκὸς μέντοι, ὦ Κέβης*. Phileb. p. 18. A. *ἀλλὰ τί δή ποτε πρὸς ἡμᾶς ὁ λόγος οὗτος νῦν εἴρηται; Σωκρ. Ὀρθῶς μέντοι τοῦθ' ἡμᾶς — ἠρώτηκε Φίληβος*. Xenoph. Cyrop. I. 4, 19. bis. Aristoph. Equitt. v. 178. al. Plura collegit Heusdius Specim. Crit. p. 16. Lectio vulgata errore librariorum orta videtur. Ceterum *αὐτὸ τὸ δίκαιον, ἀγαθὸν καὶ καλὸν* est idea iusti, boni et pulcri, s. iustum, bonum et pulcrum per se spectatum, quod ex Platonis sententia ab omni corporea labe immune ac

Οὐδαμῶς, ἦ δ' ὅς. Ἀλλ' ἄλλῃ τινὶ αἰσθήσει τῶν διὰ τοῦ σώματος ἐφήψω αὐτῶν; λέγω δὲ περὶ πάντων, οἷον μεγέθους πέρι, ὑγιείας, ἰσχύος, καὶ τῶν ἄλλων ἑνὶ λόγῳ ἁπάντων τῆς οὐσίας, ὃ τυγχάνει ἕκαστον ὄν· ἆρα διὰ τοῦ σώματος αὐτῶν τάληθέστατον θεωρεῖται, ἢ ὧδ' ἔχει· ὃς ἂν μάλιστα ἡμῶν καὶ ἀκριβέστατα παρασκευάσηται αὐτὸ ἕκαστον διανοηθῆναι, περὶ οὗ σκοπεῖ, οὗτος ἂν ἐγγύτατα ἴοι τοῦ γνῶναι ἕκαστον; Πάνυ μὲν οὖν. Ἆρ' οὖν ἐκεῖνος ἂν τοῦτο ποιήσειε καθαρώτατα, ὅστις ὅ τι μάλιστα αὐτῇ τῇ διανοίᾳ ἴοι ἐφ' ἕκαστον, μήτε τὴν ὄψιν παρατιθέμενος ἐν τῷ διανοεῖσθαι μήτε τινὰ ἄλλην αἴσθησιν ἐφέλκων μηδεμίαν μετὰ τοῦ λογι- E 66

Coisl. Tub. Vat. Ven. *ΑΞΠ*. Par. CEGHI. Aug. Flor. abcdm. *φαμέν τοι νὴ Δία*. Verum coniectura assequutus Heindorfius est.

Καὶ καλόν γέ τι] V. *Καὶ οὐ καλὸν καὶ ἀγ.* Istud *οὐ* in Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π*. Vind. *Φ*. Par. G. Ambr. Flor. a. c. d. i. m. omissum Heindorfius et Bekkerus in *αὖ* commutarunt. Dein *γέ τι*, pro quo Bekker. e Ven. *Π*. *γέ τοι* dedit, e Bodl. Tub. Vat. aliis, restituimus

E. *μήτε τινὰ ἄλλην*] *τινὰ*, haud dubie propter seq. *μηδεμίαν* extrusum, recte tuentur Bodl. Vat. Ven. *Π*. Tub. Vind. *Φ*. Ambr. Flor. i. v. ann. Zitt. habet *οὐδὲ μίαν*.

liberum, nullique mutationi obnoxium, revera est (*ὄντως ἔστιν*), quum ea, quae sub sensus cadunt, perpetua fluctuentur agitatione neque certam efficiant veritatis cognitionem.

καὶ τῶν ἄλλων — τῆς οὐσίας] Verba hoc modo iungenda sunt: *καὶ περὶ τῆς οὐσίας τῶν ἄλλων ἑνὶ λόγῳ ἁπάντων, ὃ τυγχάνει ἕκαστον ὄν*. Formulam *ἑνὶ λόγῳ* ita positam habes Gorg. p. 524. D. Indicat autem *οὐσία* rerum vim ac naturam, quam vulgo essentiam vocant, ita ut cogitandum sit h. l. de eo, quod alibi nomine *εἶδος* et *ἰδέας* vocatur. Haec autem, *ὃ τυγχάνει ἕκαστον ὄν*, addita sunt nomini *οὐσίας* explicationis causa, iudice etiam Heindorfio. Menon. p. 72. B. *μελίττης περὶ οὐσίας, ὅ τι ποτ' ἔστι*.

E. *ἀκριβέστατα παρασκ.*] h. e. qui maxime ac diligentissime instituerit s. se assuefecerit, comparaverit.

αὐτὸ ἕκαστον] unumquodque per se spectatum, h. e. cuiusque rei naturam et formam s. *ἰδέαν*.

μήτε τὴν ὄψιν παρατιθέμενος] Tertullianus de Anima c. 18. p. 246. T. IV. ed. Semler., qui hunc locum Latinum fecit, haec verba reddidit sic: neque visionem proponens, ut legisse videatur *προτιθέμενος*. Male. Nam vulgatum, quod est sibi apponens, adhibens in societatem, satis tuetur, quod deinde sequitur, verbum *ἐφέλκων*.

μήτε τινα ἄλλην — μή-

σμοῦ, ἀλλ' αὐτῇ καθ' αὑτὴν εἰλικρινεῖ τῇ διανοίᾳ χρώμενος αὐτὸ καθ' αὑτὸ εἰλικρινὲς ἕκαστον ἐπιχειροῖ θηρεύειν τῶν ὄντων, ἀπαλλαγεὶς ὅ τι μάλιστα ὀφθαλμῶν τε καὶ ὤτων καί, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ξύμπαντος τοῦ σώματος, ὡς ταράττοντος καὶ οὐκ ἐῶντος τὴν ψυχὴν κτήσασθαι ἀλήθειάν τε καὶ φρόνησιν, ὅταν κοινωνῇ; ἆρ' οὐχ οὗτός ἐστιν, ὦ Σιμμία,

P. 66. αὐτὸ εἰλικρινὲς] εἰλικρινὲς cum spiritu aspero Bodl. Flor. i. Dein vett. editt. ἐπιχειρεῖ. Bodl. Vat. Ven. Π. Tub. Aug. Vind. Y. Par. ACGH. Ambr. Flor. a. b. c. d. i. Zitt. ἐπιχειροῖ. Coisl. ἐπιχειροίη quod e Bodl. superscriptum; idque suscepit Bekker. Sed utraque forma quum Platoni videatur placuisse, singulis locis codicum testimonia audienda sunt. v. Schneider. ad Remp. IV. p. 428. D.

δεμίαν] Advertas hoc οὐδείς post τις illatum. Infra p. 74. A. ex optimis dedimus: οὐδ' ἄλλο τι τῶν τοιούτων οὐδέν. ubi τι vulgo aberat. Gorg. p. 463. A. τινός ἐστι μόριον οὐδενός. Eurip. Alcest. v. 79. ἀλλ' οὐδὲ φίλων τις πέλας οὐδείς, quem locum a Monkio aliisque sollicitatum recte defendit Hermannus. conf. Schaefer. Indic. ad Gregor. Corinth. v. τις.

P. 66. ἀλλ' αὐτῇ καθ' αὑτὴν εἰλικρινεῖ τῇ διανοίᾳ χρ.] Quod omitti poterat εἰλικρινεῖ, eo explicatur pronomen αὐτῇ. Pari ratione dicitur αὐτὸς μόνος, de quo v. Toup. ad Longin. p. 526. ed. Weisk. Heindorf. ad Charm. p. 62. Schaefer. ad Lambert. Bos. p. 308. Dicitur autem εἰλικρινές, quidquid nihil dispar sui et dissimile admixtum habet, sincerum, purum. Valckenar. in Schol. ad N. F. ed. Wassenbergh. T. II. p. 181. „In glosariis redditur integrum, sincerum. Abstrusior aliquanto compositionis ratio. Videtur tamen vox formata ab εἶλος et κρίνω. Hoc notat secernere. εἶλος et ἵλος et ἴλη globus est, ab εἰλεῖν et ἰλεῖν, volvere. Ex hac origine εἰλικρινὲς proprie significat volvendo s. volubili agitatione secretum, atque adeo cribro purgatum." Partem veri vidit Guyetus ad Hesychium, qui εἰλικρινὲς interpretatur verbis καθαρόν, ἄδολον, ἀληθές, φανερόν. De constructione conf. De Republ. V. p. 459. E. συχνῷ τῷ ψεύδει καὶ τῇ ἀπάτῃ ἡμῖν δεήσειν χρῆσθαι τοὺς ἄρχοντας. Ibid. p. 344. D. κατανενίληκας — πολὺν τὸν λόγον. Ibid. p. 562. D. πολλὴν παρέχουσι τὴν ἐλευθερίαν. Ibid. X. p. 574. D. Epistol. VII. p. 332. B. πιστοῖς ἐχρήσατο τοῖς κοινωνοῖς. Demosthen. in Midiam p. 16. ed. Spald. ὅτι καὶ τούτῳ πολλῷ χρήσεται λόγῳ. Antocid. p. 33. 14. πολλῇ τῇ νίκῃ χρῆται. — ἐπιχ. θηρεύειν. Platonem eiusque imitatores saepenumero usos esse vocabulis venatoriis de vero investigando docuerunt Davisius ad Ciceron. de N. D. I. 30. Wyttenbach. in Epistol. Crit. p. 259. ed. Lips. Heusdius in Specim. Crit. p. 88. Astius

εἴπερ τις καὶ ἄλλος, ὁ τευξόμενος τοῦ ὄντος; Ὑπερφυῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὡς ἀληθῆ λέγεις, ὦ Σώκρατες.

Cap. XI. Οὐκοῦν ἀνάγκη, ἔφη, ἐκ πάντων τούτων παρίστασθαι δόξαν τοιάνδε τινὰ τοῖς γνησίως φιλοσόφοις, ὥστε καὶ πρὸς ἀλλήλους τοιαῦτ' ἄττα λέγειν, ὅτι Κινδυνεύει τοι ὥσπερ ἀτραπός τις ἐκφέ- B

εἴπερ τις καὶ ἄλλος] καὶ e Bodl. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* et *Y.* Par. G. Ambr. additum.

Cap. XI. B. ἀτραπός τις ἐκφέρειν] τις add. Bodl. Tub. Vat. Ven. *Π.* Vind *Φ.* Ambr. Flor. d. Sic ὥσπερ sequente τις saepe positum, veluti De Rep. II. p. 427. δοκεῖ μοι εἶναι (ἡ πόλις) ὥσπερ ὑγιής τις. Dein ἡμᾶς ἐκφέρειν, ordine variato, Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. et alii nonnulli. Quod dederunt Bekker. et Turicenss.

ad Polit. p. 492. et ad Legg. p. 97.

ὡς ἔπος εἰπεῖν] propemodum dixerim, prope, quod inservit leniendis et restringendis verbis sequentibus ξύμπαντος τοῦ σώματος. v. ad Symp. p. 179. A. Remp. I. p. 341. B. Gorg. p. 450. B. Mox εἴπερ τις καὶ ἄλλος dicitur, ut supra c. II. εἴπερ τις πώποτε καὶ ἄλλος, et saepissime alibi, veluti Xenoph. Symp. II. 6. Mem. III. 6, 2. Anab. I. 3, 15. II. 4, 6. Cyrop. III. 3, 42. V. 1, 6. Aeschyl. Agam. v. 907. vid. Heindorf. ad h. l. et Valckenar. ad Phoeniss. v. 1589. 1590., ut certum sit istud καὶ recte ex codd. optimis additum esse.

ὑπερφυῶς — ὡς ἀληθῆ λ.] Infra p. 96. C. θαυμαστῶς ὡς.

Cap. XI. B. ὅτι Κινδυνεύει τοι] Nihil difficultatis hic locus habet, dummodo recte intellectus fuerit. Ante omnia igitur tenendum loquentes introduci philosophos ipsos, ita ut ὅτι positum sit abundanter, quod pervulgatum est. v. Matth. §. 624. c. Deinde inde a Κινδυνεύει τοι sequitur ipsa philosophorum sententia recta oratione enuntiata. Ea vero si quid iudicare possumus, haec est: Videtur sane tamquam semita quaedam nobis relicta esse, cuius ope in quaerenda rerum veritate ex istis sensuum perturbationibus ac ludibriis liberi et incolumes evadamus et ad veritatis cognitionem perveniamus. Jam vero ἀτραπος, semita, nihil aliud intelligitur, opinor, quam λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος, ut infra p. 67. dicitur, h. e. solutio et seiunctio animi a corpore, qua fit, ut animus a corporis contagione liber atque purus vitam suam atque propriam degere queat atque veritatem puram ac sinceram assequi. Nam eiusmodi seiunctio animi Socrati Platonico videtur quasi κάθαρσις quaedam esse, sicut e p. 66. E. et 67. A. intelligitur. Recte igitur Olympiodorus: φησίν, ὅτι ταύτην τὴν ἀτραπὸν ἰτέον, οὐ τὴν λεωφόρον· τοῦτ' ἔστι, καθαρτικῶς ζητέον. ἄτραπος γὰρ ἡ ὁδός, τοῦτ' ἔστιν ἡ κά-

ρειν ἡμᾶς μετὰ τοῦ λόγου ἐν τῇ σκέψει, οτι, ἕως ἂν τὸ σῶμα ἔχωμεν καὶ ξυμπεφυρμένη ᾖ ἡμῶν ἡ ψυχὴ μετὰ τοῦ τοιούτου κακοῦ, οὐ μή ποτε κτησώμεθα ἱκανῶς οὗ ἐπιθυμοῦμεν· φαμὲν δὲ τοῦτο εἶναι τὸ ἀληθές. μυρίας μὲν γὰρ ἡμῖν ἀσχολίας παρέχει
C τὸ σῶμα διὰ τὴν ἀναγκαίαν τροφήν· ἔτι δέ, ἄν τινες νόσοι προσπέσωσιν, ἐμποδίζουσιν ἡμῶν τὴν τοῦ ὄντος θήραν· ἐρώτων δὲ καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ φόβων

οὐ μή ποτε κτησώμεθα] Bekker. e solo Vind. Φ. et Ambr. κτησόμεθα dedit, praeceptum Dawesi secutus, quod tamen fide indignum esse hodie nemo dubitabit. v. Hermann. ad Eurip. Med. 300. et nos ad Phil. p. 21. ac Reip. VI. p. 492. E.

θαρσις ἡ ἐπὶ θεωρίαν ἄγουσα. οὐ τὴν λεωφόρον δὲ δεῖ λέναι, τοῦτ' ἔστι τὴν τῶν πολλῶν. καὶ Πυθαγόρειον γὰρ ἦν παράγγελμα φεύγειν τὰς λεωφόρους. Nam ut Plato non cogitaverit de praecepto isto Pythagorico, de quo v. Rittershusius ad Porphyrium De Vit. Pythagor. §. 42. et Gyraldus De symbol. Pythagor. p. 103. in edit. Hierocl. Lond. 1673. laudatus ille a Wyttenbachio ad h. l., tamen dubium non est, quin ἄτραπος intelligenda sit solutio animi a corpore, qualis perfecta mortalibus morte demum obtingit. Quae quidem semita ideo vocatur, quia ea tamquam angusta quaedam via philosophis relicta est, quam in hac vita tenentes ac persequentes ad aliquam veritatis scientiam et cognitionem perveniant. Etenim ἐκφέρειν, educere, nunc significat: ex difficultatibus educere, quae sensuum perturbationibus ac ludibriis oriuntur, ita ut ad certum aliquem finem perveniatur. Nam proprie est: e loco septo vel impedito in apertum educere; v. Soph. Aiac. v. 7. Oedip. Col. v. 1424. quos locos attulit etiam Heindorf., et Plat. Cratyl. p. 386. A. Iam vero semita illa hoc facere dicitur ἐν τῇ σκέψει, h. e. in quaerenda veritate. Nam de hoc cogitandum esse ex universae disputationis ratione apparet. Plenius De Rep. I. p. 336. E. dicitur ἐν τῇ τῶν λόγων σκέψει. Fieri autem illud posse iudicatur μετὰ τοῦ λόγου, h. e. auxiliante s. ducente ratione, quod nunc non putamus cum ἐν τῇ σκέψει connectendum esse, ut intelligatur veri investigatio mente et ratione duce instituta, sed cohaerere potius arbitramur cum ἀτραπός τις ἐκφέρειν. De μετά ita usurpato v. Demosth. Lept. §. 109. μετὰ τῶν νόμων τὰ δίκαια λαμβάνοντες, quod Wolfius vere interpretatur ducentibus legibus, coll. infr. p. 92. D. et ann. ad Reip. IX. p. 157. B. Matthiae Gr. §. 583. 3. Itaque haec quidem omnia satis iam expedita esse putamus. Nec vero multum ambigendum de verbis consequentibus: ὅτι ἕως ἂν τὸ σῶμα κ. τ. λ. Quamquam istud ὅτι viros doctos mire vexavit, ut nuper adeo Schmidius Progr. Wittenberg. n. 1846. Duorum locorum Phaedon. explicat. p. 10. scribendum putave-

καὶ εἰδώλων παντοδαπῶν καὶ φλυαρίας ἐμπίπλησιν ἡμᾶς πολλῆς, ὥστε, τὸ λεγόμενον, ὡς ἀληθῶς τῷ ὄντι ὑπ' αὐτοῦ οὐδὲ φρονῆσαι ἡμῖν ἐγγίγνεται οὐδέποτε οὐδέν. καὶ γὰρ πολέμους καὶ στάσεις καὶ μάχας οὐδὲν ἄλλο παρέχει ἢ τὸ σῶμα καὶ αἱ τούτου ἐπιθυμίαι. διὰ γὰρ τὴν τῶν χρημάτων κτῆσιν πάντες οἱ πόλεμοι ἡμῖν γίγνονται, τὰ δὲ χρήματα ἀναγκαζόμεθα κτᾶσθαι διὰ τὸ σῶμα, δουλεύοντες τῇ D

C. ἐρώτων δὲ καὶ ἐπ:] V. τε, quod e Bodl. Tub. Vat. Ven. Π. Vind. Par. G. Ambr. correctum.

ἡμῖν γίγνονται] ἡμῖν e Bodl Vat. Ven. Π. Vind Φ. Par. G. Ambros. restitutum.

rit: μετὰ τοῦτον τοῦ λόγου, quo scilicet vocula haberet, unde suspensa posset putari. At enimvero nos quidem si quid iudicare possumus, ὅτι declarativum est, indicatque rationem, qua fiat, ut ita a philosophis existimetur ac statuatur, sive illud quod, sive quatenus, sive simili aliquo modo interpretemur. Quod ubi sumserimus, ne opus quidem erit, ut ad synesin confugiamus, qualem nuper statuit C. Fr. Hermannus in libro: Abhandlungen u. Beiträge zur klass. Litteratur p. 71. Neque assentiendum Stephano est, qui locum sic interpretatur: Videtur nos via quasi quaedam in hac quaestione *adducere eo*, ut statuamus, numquam fore, ut, quamdiu animus etc. De ὅτι posito διηγηματικῶς v. Devarius De Particulis Vol. I. p. 158 sqq. ed. Klotz. Verum satis haec de loco subdifficili quidem, nec tamen adeo impedito et obscuro, ut non potuerit interpretationis luce omni ex parte collustrari. Nam quod τοι post Κινδυνεύει interpositum est, id quo sensu accipiendum sit, nemo dubitaverit, v. supra ad p. 63. A. et Gorg. p. 499. B. 458. B. al.

C. καὶ φλυαρίας ἐμπ.] H. e. *denique omnino* nugis et rebus futilibus, de qua ratione dicendi v. ad Gorg. p. 490. E. Men. p. 81. C. Praeterea audias Olympiodorum: φλυαρίαν καλεῖ ὁ Πλάτων πᾶν τὸ περιττόν, οὐ μόνον ἐν λόγοις, ἀλλὰ καὶ ἐν ἔργοις. conf. Sympos. p. 211. E.

τὸ λεγόμενον] ut dictitari solet. Videntur verba ὑπό τινος οὐδὲ φρονῆσαι δύνασθαι proverbii usum habuisse, cuius tamen rei exempla non in promtu habemus. Optime autem observavit Wyttenbachius, quod vulgo nondum satis cognitum est, solere ὡς ἀληθῶς et item τῷ ὄντι citatis locis atque sententiis addi. Lachet. p. 196. D. κατὰ τὴν παροιμίαν ἄρα τῷ ὄντι οὐκ ἂν πᾶσα ὗς γνοίη οὐδ' ἂν ἀνδρεία γένοιτο. Xenoph. Sympos. IV. 8. ὄψον μὲν γὰρ δὴ ὄντως ἔοικεν εἶναι τὸ κρόμμυον. ubi vulgo οὕτως scribitur. Hoc loco ὡς ἀληθῶς et τῷ ὄντι positum ἐκ παραλλήλου, ut infra p. 69. B. τὸ δ' ἀληθὲς τῷ ὄντι ἡ κάθαρσίς τις. Lachet. p. 183. D. Cum proximis conf. Timaeus p. 42. et 86. Cicero De Fin. I. 13.

τούτου θεραπείᾳ· καὶ ἐκ τούτου ἀσχολίαν ἄγομεν φιλοσοφίας πέρι διὰ πάντα ταῦτα. τὸ δ' ἔσχατον πάντων, ὅτι, ἐάν τις ἡμῖν καὶ σχολὴ γένηται ἀπ' αὐτοῦ καὶ τραπώμεθα πρὸς τὸ σκοπεῖν τι, ἐν ταῖς ζητήσεσιν αὖ πανταχοῦ παραπῖπτον θόρυβον παρέχει καὶ ταραχὴν καὶ ἐκπλήττει, ὥστε μὴ δύνασθαι ὑπ' αὐτοῦ καθορᾶν τἀληθές, ἀλλὰ τῷ ὄντι ἡμῖν δέδεικται, ὅτι, εἰ μέλλομέν ποτε καθαρῶς τι εἴσεσθαι,
E ἀπαλλακτέον αὐτοῦ καὶ αὐτῇ τῇ ψυχῇ θεατέον αὐτὰ τὰ πράγματα· καὶ τότε, ὡς ἔοικεν, ἡμῖν ἔσται οὗ ἐπιθυμοῦμέν τε καί φαμεν ἐρασταὶ εἶναι, φρονήσεως, ἐπειδὰν τελευτήσωμεν, ὡς ὁ λόγος σημαίνει, ζῶσι δὲ οὔ. εἰ γὰρ μὴ οἷόν τε μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν καθαρῶς γνῶναι, δυοῖν θάτερον, ἢ οὐδαμοῦ ἔστι κτήσασθαι τὸ εἰδέναι, ἢ τελευτήσασι· τότε γὰρ αὐτὴ
67 καθ' αὑτὴν ἔσται ἡ ψυχὴ χωρὶς τοῦ σώματος, πρό-

D. *διὰ πάντα ταῦτα*] Sic codd. plurimi et optimi. Vett. editt. *δ. ταῦτα πάντα.*

D. *ἀσχολίαν ἄγομεν φ. π.*] h. e. impedimur, ne ponere studium in philosophia possimus, interprete Fischero. — Idem bene observavit *παραπίπτειν* dici ea, quae interveniunt casu et fortuito, atque adeo tempore alieno. Ceterum de labe qua animus per corporis communionem affectus est, contulisse iuvabit praeclarum locum Reip. X. p. 611. B. C. D.

ἀλλὰ τῷ ὄντι ἡμῖν δέδεικται] h. e. exploratum est. Morus Indic. ad Isocratis Panegyr. s. v. „*δέδεικται*, inquit, exemplis et usu demonstratum est, constat.“ Recte vid. Heindorf. et Wyttenbach. ad h. l. Itaque non opus est cum Heusdio corrigere *δέδοκται*.

E. *οὗ ἐπιθυμοῦμεν, — φρονήσεως*] Appositio relativo, non principi nomini, accommodata, de qua constructione v. Apolog. Socrat. p. 41. A. Menon. p. 94. D. et Symp. p. 205. E. ibique ann.

τότε γὰρ αὐτὴ καθ' αὑτὴν ἡ ψ. κ. τ. λ.] Tum enim demum secum ipse vivet animus, secretus a corpore, nec unquam antea; atque dum vivemus, ita demum quam proxime ad veram scientiam accedemus, si, quam maxime fieri possit, nos a corporis consuetudine et communione, nisi ubi summa eius necessitas inciderit, abstrahamus, caveamusque, ne vitiosa corporis natura inquinemur, sed potius nos ab ea puros illibatosque servemus, donec nos deus ipse exsolverit. De verbo *ἀναπιμ-*

τερον δ' οὔ. καὶ ἐν ᾧ ἂν ζῶμεν, οὕτως, ὡς ἔοικεν, ἐγγυτάτω ἐσόμεθα τοῦ εἰδέναι, ἐὰν ὅ τι μάλιστα μηδὲν ὁμιλῶμεν τῷ σώματι, μηδὲ κοινωνῶμεν, ὅ τι μὴ πᾶσα ἀνάγκη, μηδὲ ἀναπιμπλώμεθα τῆς τούτου φύσεως, ἀλλὰ καθαρεύωμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν ὁ θεὸς αὐτὸς ἀπολύσῃ ἡμᾶς. καὶ οὕτω μὲν καθαροὶ ἀπαλλαττόμενοι τῆς τοῦ σώματος ἀφροσύνης, ὡς τὸ εἰκός, μετὰ τοιούτων τε ἐσόμεθα καὶ γνωσόμεθα δι' ἡμῶν αὐτῶν πᾶν τὸ εἰλικρινές· τοῦτο δ' ἐστὶν ἴσως τἀληθές. μὴ καθαρῷ γὰρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι μὴ B
οὐ θεμιτὸν ᾖ. Τοιαῦτα οἶμαι, ὦ Σιμμία, ἀναγκαῖον εἶναι πρὸς ἀλλήλους λέγειν τε καὶ δοξάζειν πάντας τοὺς ὀρθῶς φιλομαθεῖς. ἢ οὐ δοκεῖ σοι οὕτως; Παντός γε μᾶλλον, ὦ Σώκρατες.

Cap. XII. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Σωκράτης, εἰ ταῦτ' ἀληθῆ, ὦ ἑταῖρε, πολλὴ ἐλπὶς ἀφικομένῳ οἷ ἐγὼ

P. 67. B. *λέγειν τε καὶ δοξάζειν*] *τε* e Vat. Tub. Ven *II.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. restitutum.
Παντός γε μᾶλλον] Steph. errore *πάντως*.

πλάναι polluendi, inquinandi significatione posito v. Ruhnken. ad Tim. Gloss. p. 30.

P. 67. *μετὰ τοιούτων*] Intell. *καθαρῶν*. — Verba *τοῦτο δ' ἐστὶν ἴσως τὸ ἀληθές* Schützius immerito in glossematis suspicionem vocavit, offensus maxime isto *ἴσως*. Verum enim vero solere hanc vocem a scriptoribus Atticis urbanitatis et modestiae causa etiam in re certa et explorata usurpari docuerunt Locella ad Xenoph. Ephes. p 188. Schaefer. ad Longum p. 357. Astius ad Legg. p. 78. alii. v. Aristoph. Avv. v. 1496. ubi forsan absonum. Thesmoph. v. 726. Demosthen. Phil. II. p. 66. ed. Reisk. *ἴσως εἰκός*.

B. *μὴ καθαρῷ γὰρ* —] Plutarch. de Iside et Osiride p. 352. D. *καθαροῦ γάρ, ἢ φησιν ὁ Πλάτων, οὐ θεμιτὸν ἅπτεσθαι μὴ καθαρῷ*. Synesius Dione p. 50. A. *τῷ μὴ καθαρῷ γὰρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θεμιτὸν ᾖ. Πλάτωνος ἀπεδεξάμεθα*. Hierocles Comment. in Aur. Carm. p. 6 *μὴ καθαρῷ γὰρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θεμιτὸν ᾖ*. Plura Wyttenbachius. Sed vel ex his putamus patere, quid statuendum sit de lectione quorundam librorum, *μὴ καθαρὸν γάρ*. Conf. etiam Apolog. Socrat. p. 30. C.

Cap. XII. *πολλὴ ἐλπὶς ἀφ.* — *κτήσασθαι*] Ne quis futurum tempus, *κτήσεσθαι*, reponendum putet, saepenumero post verba sperandi, putandi, dicendi, simplex aoristus infertur, ubi res ipsa, per se spectata, significatur, exclusa

πορεύομαι, ἐκεῖ ἱκανῶς, εἴπερ που ἄλλοθι, κτήσασθαι τοῦτο, οὗ ἕνεκα ἡ πολλὴ πραγματεία ἡμῖν ἐν τῷ παρελθόντι βίῳ γέγονεν, ὥστε ἥ γε ἀποδημία ἡ
C νῦν ἐμοὶ προστεταγμένη μετὰ ἀγαθῆς ἐλπίδος γίγνεται καὶ ἄλλῳ ἀνδρί, ὃς ἡγεῖται οἱ παρεσκευάσθαι τὴν διάνοιαν ὥσπερ κεκαθαρμένην. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Σιμμίας. Κάθαρσις δὲ εἶναι ἆρα οὐ τοῦτο ξυμβαίνει, ὅπερ πάλαι ἐν τῷ λόγῳ λέγεται, τὸ χωρίζειν ὅ τι μάλιστα ἀπὸ τοῦ σώματος τὴν ψυχὴν καὶ ἐθίσαι αὐτὴν καθ' αὐτὴν πανταχόθεν ἐκ τοῦ σώμα-

Cap. XII. *ἐν τῷ παρελθόντι βίῳ*] V. *παρόντι*, quod e Bodl. Tubing. Aug. Coisl. Vat. Ven. *ΑΞΠ.* septem Vindobb. Par. CGIL. Ambr. Flor. emendatum.

C. *ἡ νῦν ἐμοὶ προστ.*] *μοι* Bodl. Tub. et pr. Ven. *Π.* *παρεσκευάσθαι τ. δ.*] *παρασκευάσασθαι* Vat. Ven. *Φ*, Par. **C**. Ambr. Flor. d. male.

D. *ὥσπερ ἐκ δεσμῶν*] Hoc *ἐκ* om. Bodl. Tub. Vat. Vind.

perpetuitatis, eventus, aliarum rationum notione. Itaque futuri temporis significatio non inest in infinitivo pendente, sed in verbo, unde constructio suspensa est. Quae quum ita sint, *π. ἐλπὶς — κτήσεσθαι* significat: speramus fore, ut olim assequamur, quo indicatur rem futuro tempore esse duraturam et mansuram; illud vero, *ἐλπὶς ἀφ. — κτήσασθαι* est: speramus assequi, s. speramus adeptionem illius rei, ita ut assequendi et adipiscendi notio per se sola tenenda sit, segregata futurae perpetuitatis et durationis cogitatione. Unde fit, ut aoristus saepe rei cito incidentis vel transeuntis significationem habere videatur. Similiter olim statuit etiam Hermann. ad Sophocl. Aiac. v. 1061. Mox: *ἐλπίς ἐστιν οὖ διὰ βίου ἥρων τυχεῖν.* Isocrat. Panegyr. 39. *ἐλπὶς ἐστὶν ἕτερον ἀποστῆναι.* Panathen. 39. *τὴν Ἀσίαν ἅπασαν ἤλπισαν κατασχεῖν.* Xenoph. Cyrop. I. 5, 9. *ἐλπίζοντες τῷ λέγειν εὖ πείθοντες πολλοὺς ἀνθρώπους πολλὰ καὶ μεγάλα ἀγαθὰ διαπράξασθαι.* ubi non debebat *διαπράξεσθαι* scribi. Lysias p. 206. ed. Brem. Plat. Reip. II. p. 369. A. Sed affatim exemplorum collegerunt Heindorf. ad h. l. et ad Protagor. §. 19. Schaeferus ad Theocrit. XXVII. 60. ad Demosth. T. I. p 13. v. 16. edit. Reisk. et Lobeckius ad Phrynich. p. 749 sqq. Matth. Gr. §. 501.

C. *καὶ ἄλλῳ ἀνδρί*] Opponuntur haec verba pronomini *ἐμοὶ* in iis, quae proxime praecedunt: *ἡ νῦν ἐμοὶ προστεταγμένη.* Professus autem est supra Socrates se sperare *εἶναί τι τοῖς τετελευτηκόσι καὶ — πολὺ ἄμεινον τοῖς ἀγαθοῖς ἢ τοῖς κακοῖς.*

οἱ παρεσκευάσθαι τὴν διάνοιαν ὥσπερ κεκαθ.] sibi mentem comparatam esse quasi purgatam, vel ut Wyttenbach. interpretatur:

τος συναγείρεσθαί τε καὶ ἀθροίζεσθαι, καὶ οἰκεῖν κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ ἐν τῷ νῦν παρόντι καὶ ἐν τῷ ἔπειτα μόνην καθ' αὑτήν, ἐκλυομένην ὥςπερ ἐκ δε- D *σμῶν ἐκ τοῦ σώματος; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Οὐκοῦν τοῦτό γε θάνατος ὀνομάζεται, λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος; Παντάπασί γ', ἢ δ' ὅς. Λύειν δέ γε αὐτήν, ὥς φαμεν, προθυμοῦνται ἀεὶ μάλιστα καὶ μόνοι οἱ φιλοσοφοῦντες ὀρθῶς, καὶ τὸ μελέτημα αὐτὸ τοῦτό ἐστι τῶν φιλοσόφων, λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος. ἢ οὔ; Φαίνεται.*

Φ. Flor. d. In Ven. a. alterum *ἐκ* erasum.

χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος. ἢ οὔ;] Hic Bodl. Ven. *II. τῆς ψυχῆς*, addito articulo. Pro vulg. *ἀπὸ τοῦ σώματος* scripsimus *ἀπὸ σώματος* e Bodl. Tub. Aug. Vat. Coisl. Ven. *A.* Vind. *Φ.* Par. ACEGH. Ambr. Flor. a. d. i. m. In Ven. *II.* est *τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος.* Verisimile est utrumque articulum a grammatico additum esse. v. ad p. 83. C.

qui putat sibi mentem praeparatam esse quippe purgatam. Nimirum *παρεσκευάσθαι* proprie est alicui comparatum, acquisitum esse, h. e. alicui esse.

καθάρσεις δὲ εἶναι — ξυμβαίνει] Solet subiectum verbo *συμβαίνει* praemissum plerumque collocari in casu absoluto. Phileb. p. 55. A. *πολλή τις — ἀλογία ξυμβαίνει γίγνεσθαι, ἐάν τις τὴν ἡδονὴν ὡς ἀγαθὸν ἡμῖν τιθῆται*, ubi Stephanus corrigi volebat *πολλήν τινα — ἀλογίαν.* Parmenid. p. 134. A. *ἑκάστη τῶν παρ' ἡμῖν ὄντων ἑκάστου ἂν ἐπιστήμη συμβαίνοι εἶναι.* De Republ. IV. p. 438. E. *ἐπιστήμη — συνέβη καὶ αὐτὴ γενέσθαι.* Sed idem illud verbo postpositum fere in casu accusativo collocatur. Phaedon. p. 74 A. *ἆρ' οὖν συμβαίνει τὴν ἀνάμνησιν εἶναι μὲν ἀφ' ὁμοίων, εἶναι δὲ καὶ ἀπ' ἀνομοίων*; Protagor. p. 333. C. *συμβαίνει μέντοι ἴσως καὶ ἐμὲ τὸν ἐρωτῶντα καὶ τὸν ἀποκρινόμενον ἐξετάζεσθαι.* Enimvero subiecto praemisso facilior est attractio. Nec tamen nominativus repudiandus est infra p. 80. B. *τάδε συμβαίνει — ὁμοιότατον εἶναι ψυχή.* ubi vulgo erat *ψυχήν.*

D. *ὥςπερ ἐκ δεσμῶν ἐκ τοῦ σώματος*] Solent Graeci in comparationibus, quando id, quocum aliquid comparatur, primum locum tenet, rei comparatae non praemittere praepositionem, sed eam ita reticere, ut ex antecedentibus intelligenda sit. De qua re vide ad Euthyphronem p. 9. sq. ed. l. Lips. Sed hoc loco perspicuitatis causa repetita est praepositio, ut infra p. 82. E. *ἀναγκαζόμεθα ὥςπερ δι' εἰργμοῦ διὰ τούτου σκοπεῖσθαι τὰ ὄντα.* Ibid. p. 110. E ubi v. ann. Ibid. p. 115. B. *ὥςπερ κατ' ἴχνη κατὰ τὰ νῦν εἰρημένα.* Phaedr. p. 250. D. *ὥςπερ δὲ ἐν κατόπτρῳ ἐν τῷ ἐρῶντι ἑαυτὸν ὁρῶν λέληθε.* De Republ. p. 553. A. *πταίσαντα ὥςπερ πρὸς ὁρματι πρὸς τῇ πόλει.*

Οὐκοῦν, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔλεγον, γελοῖον ἂν εἴη ἄνδρα παρασκευάζονθ' ἑαυτὸν ἐν τῷ βίῳ ὅ τι ἐγγυτάτω ὄντα
E *τοῦ τεθνάναι οὕτω ζῆν, κἄπειθ', ἥκοντος αὐτῷ τούτου, ἀγανακτεῖν; οὐ γελοῖον; Πῶς δ' οὔ; Τῷ ὄντι ἄρα, ἔφη, ὦ Σιμμία, οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες ἀποθνήσκειν μελετῶσι, καὶ τὸ τεθνάναι ἥκιστ' αὐτοῖς ἀνθρώπων φοβερόν. ἐκ τῶνδε δὲ σκόπει. εἰ γὰρ διαβέβληνται μὲν πανταχῇ τῷ σώματι, αὐτὴν δὲ καθ' αὑτὴν ἐπιθυμοῦσι τὴν ψυχὴν ἔχειν, τούτου δὲ γιγνομένου εἰ φοβοῖντο καὶ ἀγανακτοῖεν, οὐ πολλὴ*
68 *ἂν ἀλογία εἴη, εἰ μὴ ἄσμενοι ἐκεῖσε ἴοιεν, οἳ ἀφικομένοις ἐλπίς ἐστιν οὗ διὰ βίου ἤρων τυχεῖν· ἤρων*

E. *εἰ φοβοῖντο*] Hic *εἰ* insertum e Bodl. Tub. Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d.

P. 68. *ᾧ τε διεβέβληντο*] Coisl. Par. CE. Flor. b. d. i. m. *διαβέβληντο.* conf. p. 73. E. et 76. A. ann. crit. Mox e Ven. *Ξ. Π.* Tub. dedi *ὄψεσθαί τε ἐκεῖ.* Vulg. *τι ἐκεῖ*, quod retinuit etiam Bekker., ferri non potest.

ὅ τι ἐγγυτάτω ὄντα τοῦ τεθνάναι οὕτω ζῆν] h. e. qui se ita componit et hoc studet, ut vitam agat morti quam proximam. De *οὕτω* post participium illato v. ad p. 61. C.

τούτου] refer ad *τὸ τεθνάναι.*

E. *ἀγανακτεῖν; οὐ γελοῖον*] Non puto necessarium esse, quod coniecit Heusdius Specim. Crit. p. 17. *ἢ οὐ γελοῖον;* Perperam autem in editt. antiquioribus distinctio post *ἀγανακτεῖν* deerat. Nisi forte *οὐ γελοῖον* per anacoluthon grata quadam orationis negligentia repetitum est variata etiam constructione.

εἰ γὰρ διαβέβληνται] h. e. si infensi sunt corpori; si oderunt omnino corpus, ut mox *ᾧ διαβέβληντο.* Nam *διαβάλλεσθαί τινι* vel *πρός τι* est alicui reddi inimicum, et *διαβάλλειν τινά τινι* vel *πρός τινα* aliquem alicui inimicum reddere. v. Thom. Mag. p. 209. Wesseling. ad Herodot. VI. 64. ad Diodor. I. 93. et doctissimam annotationem Wyttenbachii ad Plutarchi Moralia p. 299 = 226. T. I. ed. Lips.

εἰ φοβοῖντο καὶ ἀγανακτοῖεν] Hanc protasin denuo repetunt haec, *εἰ μὴ ἄσμενοι κ. τ. λ.*, de qua loquendi forma v. infra p. 80. E. 81. A. et ad Apolog. Socrat. p. 20. C. Aristoph. Ecclesiaz. *ἡ δ' Ἀθηναίων πόλις, εἰ τοῦτο χρηστῶς εἶχεν, οὐκ ἂν ἐσώζετο, εἰ μή τι καινὸν ἄλλο περιειργάζετο.* Cicero de N. D. I. 10. si dii possunt esse sine sensu et mente, cur aquae adiunxit, si ipsa mens constare potest vacans corpore? ubi vid. Heindorf. In proximis post *ἐλπίς ἐστιν* primo aoristus *τυχεῖν* infertur, deinde *ἀπηλλάχθαι*, h. e. esse liberum: id quod fieri recte potuit, quandoquidem post ver-

δὲ φρονήσεως· ᾧ τε διεβέβληντο, τούτου ἀπηλλάχθαι ξυνόντος αὐτοῖς; ἢ ἀνθρωπίνων μὲν παιδικῶν καὶ γυναικῶν καὶ υἱέων ἀποθανόντων πολλοὶ δὴ ἑκόντες ἠθέλησαν εἰς Ἅιδου ἐλθεῖν, ὑπὸ ταύτης ἀγόμενοι τῆς ἐλπίδος, τῆς τοῦ ὄψεσθαί τε ἐκεῖ ὧν ἐπεθύμουν καὶ ξυνέσεσθαι· φρονήσεως δὲ ἄρα τις τῷ ὄντι ἐρῶν, καὶ λαβὼν σφόδρα τὴν αὐτὴν ταύτην ἐλπίδα, μηδαμοῦ ἄλλοθι ἐντεύξεσθαι αὐτῇ ἀξίως λόγου ἢ ἐν Ἅιδου, ἀγανακτήσει τε ἀποθνήσκων καὶ οὐκ ἄσμενος B εἶσιν αὐτόσε; οἴεσθαί γε χρή, ἐὰν τῷ ὄντι γ' ᾖ, ὦ ἑταῖρε, φιλόσοφος· σφόδρα γὰρ αὐτῷ ταῦτα δόξει, μηδαμοῦ ἄλλοθι καθαρῶς ἐντεύξεσθαι φρονήσει, ἀλλ'

B. τῷ ὄντι γ' ᾖ] γ' e Bodl. Ven. Π. Tub. additum. Mox ταῦτα δόξειν Coisl. Ven. ΑΞ. Par. EHIL. Aug. Zitt. Flor. b. c. i. et Bass. cum Ald.

μηδαμοῦ ἄλλοθι κ. ἐντ.] Bodl. in marg. γρ. ἄλλοθι δυνατὸν εἶναι καθαρῶς.

ba putandi et sperandi etiam simplex infinitivus temporis praesentis ponitur. Sophist. p. 250. E. νῦν ἐλπὶς ἥδη, καθάπερ ἂν αὐτῶν θάτερον εἴτε ἀμινδρότερον εἴτε σαφέστερον ἀναφαίνηται, καὶ θάτερον οὕτως ἀναφαίνεσθαι, ubi Heindorf. invitis libris omnibus ἀναφανεῖσθαι correxit. Legg. I. p. 647. A. ἡγούμεθα δοξάζεσθαι. Isocrat. ad Callim. cap. 15. οἶμαι δὲ αὐτὸν οὐδένα εὑρεῖν καὶ λέγειν. Aeschyl. Agam. v. 1658. ἀλλ' ἐπεὶ δοκεῖς τάδ' ἔρδειν. Nimirum aoristus rei per se spectatae vel cito transeunti, praesens duranti adhibetur.

P. 68. ἢ ἀνθρωπίνων μὲν παιδικῶν —] Commemorantur ἀνθρώπινα παιδικὰ ita, ut deinde iis opponantur ἡ φρόνησις καὶ ἡ φιλοσοφία, quasi θεῖα παιδικά. Nam παιδικὰ interdum dici de rebus caris et amatis cuiuscunque generis, adeoque de philosophia, docuit Markland. ad Maxim. Tyr. Diss. XXXV. 1. Optime Heindorf. comparat. Gorg. p. 482. A. ἀλλὰ τὴν φιλοσοφίαν, τὰ ἐμὰ παιδικά, παῦσον ταῦτα λέγουσαν.

φρονήσεως δὲ ἄρα τις —] De vocibus δὲ ἄρα dicemus ad p. 80. D.

τὴν αὐτὴν ταύτην ἐλπίδα] videlicet, quam foverunt illi, qui mortuis amicis, filiis, uxoribus, in Orcum descendere voluerunt.

B. οἴεσθαί γε χρή] De hac formula dictum est ad Criton. p. 53. C. Deinde quod Heindorf. infinitivum δόξειν, a plurimis libris suppeditatum, ita tuetur, ut cum dicat pendere e praecc. οἴεσθαί γε χρή, neglexisse videtur istud γάρ, quod hanc rationem non admittit. Mox quod ταῦτα δόξει dicitur, subsequente μηδαμοῦ ἀλλ. ἐντεύξεσθαι, de eo v. ann. ad p. 62. D.

ἢ ἐκεῖ. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ὅπερ ἄρτι ἔλεγον, οὐ πολλὴ ἂν ἀλογία εἴη, εἰ φοβοῖτο τὸν θάνατον ὁ τοιοῦτος;

Cap. XIII. *Πολλὴ μέντοι νὴ Δία, ἦ δ' ὅς. Οὐκοῦν ἱκανόν σοι τεκμήριον, ἔφη, τοῦτο ἀνδρός, ὃν*

C. ἢ καὶ ἀμφότερα] καὶ e Vat. et Flor. d. a nobis unis additum.

Πάνυ γ', ἦφη, ἔχει] γ' insertum e Vat. Vind. Φ. Ambr. Ven. II. c. d.

Cap. XIII. *Οὐκοῦν ἱκανόν σοι τ. — τοῦτο ἀνδρός —*] Verissime Heindorf. τοῦτο explicari censet verbis sqq. ὃν ἂν ἴδῃς ἀγ. Nimirum etiam talibus in locis ὅς ἄν fere idem est, quod ἐάν τις, de qua re vide ad Euthyphron. p. 3. C. Itaque etiam sic scribi poterat: *οὐκοῦν ἱκανόν σοι τεκμήριον τοῦτο, ὅτι οὐχ ἅρ' ἦν φιλόσοφος, ἐάν τινα ἴδῃς ἀγ. μ. ἀπ.* Pertinent huc praeter ea, quae collegit Heindorfius ad Sophist. p. 388., Legg. II. p. 653. Λ. *εὐτυχές, ὅτῳ καὶ πρὸς τὸ γῆρας παρεγένετο.* Herodot. I. 136. *ἀνδραγαθίη δ' αὖτη ἀποδέδεκται μετὰ τὸ μάχεσθαι εἶναι ἀγαθόν, ὃς ἂν πολλοὺς ἀποδέξῃ παῖδας*, h. e. *ἐάν τις π. ἀπ. π.* Xenoph. Hellen. II. 3, 51. *ἐγὼ — νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἷον δεῖ, ὃς ἂν ὁρῶν τοὺς φίλους ἐξαπατωμένους· μὴ ἐπιτρέπῃ*, h. e. *ἐάν τις ὁρῶν τ. φ. κ. τ. λ.*, ut Weiskius frustra *ὡς ἄν* coniecerit. Xenoph. Anabas. II. 6, 6. *ταῦτα οὐ φιλοπολέμου δοκεῖ ἀνδρὸς ἔργον εἶναι, ὅστις — αἱρεῖται πολεμεῖν*, h. e. *εἴ τις αἱρ. π.* Thucyd. II. 62. *καταφρόνησις δὲ (ἐγγίγνεται), ὃς ἂν καὶ γνώμῃ πιστεύῃ τῶν ἐναντίων προέχειν.* Eurip. Phoeniss. 519. *ἀνανδρία γὰρ τὸ πλέον ὅστις ἀπολέσας τοὐλασσον ἔλαβε.* Iphig. T. 610. *τὰ τῶν φίλων αἰσχιστον ὅστις καταβαλὼν εἰς ξυμφορὰς αὐτὸς σέσωσται.* Aristoph. Thesmoph. v. 184. Plato Hipp. mai. p. 283. B. Theaet. p. 205. E. conf. Schaefer. ad Demosth. p. 566. 10. et 877. ed. Reisk. ad Poët. Gnom. p. 186. Matthiae Gr. §. 481. 2. Eodem modo Plautus Menaech. V. 6, 1. spectamen bono servo id est, qui rem herilem procurat. conf. ann. ad Hipp. mai. p. 283. B. Veram autem esse nostram explicationem huius loquendi formae talia evincunt: Eurip. Hecub. v. 306. ed. Pors. *ἐν τῷδε γὰρ κάμινουσιν αἱ πολλαὶ πόλεις, ὅταν τις ἐσθλὸς καὶ πρόθυμος ὢν ἀνὴρ μηδὲν φέρηται τῶν κακιόνων πλέον.* — Deinde notabis istud *ἆρ' ἦν*, quo Graeci sic utuntur, ut spem aut opinionem frustra susceptam significet. Ita iam parens literarum Graecarum Odyss. XVI. v. 418 sqq. *Ἀντίνο', ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σέ φασιν ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὁμήλικας ἔμμεν' ἄριστον βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα.* Aristoph. Pac. v. 677. *ποιός τις οὖν δοκεῖ τὰ πολεμικὰ ὁ Κλεώνυμος;* Tryg. *ψυχὴν γ' ἄριστος, πλὴν γ' ὅτι οὐκ ἦν ἆρ' οὐπέρ φησιν εἶναι τοῦ πατρός.* Ibid. v. 817. *οὐκ ἦν ἆρ' οὐδ' ἃ λέγουσι κατὰ τὸν ἀέρα.* Sophocl. Philoct. v. 975. *οὔθ' ἦν ἄρα ὁ ξυλλαβών με.* Sed ingentem numerum lo-

ἂν ἴδῃς ἀγανακτοῦντα μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι, ὅτι οὐκ ἄρ' ἦν φιλόσοφος, ἀλλά τις φιλοσώματος; ὁ αὐτὸς δέ που οὗτος τυγχάνει ὢν καὶ φιλοχρήματος C καὶ φιλότιμος, ἤτοι τὰ ἕτερα τούτων ἢ καὶ ἀμφότερα. Πάνυ γ', ἔφη, ἔχει οὕτως, ὡς λέγεις. Ἆρ' οὖν, ἔφη, ὦ Σιμμία, οὐ καὶ ἡ ὀνομαζομένη ἀνδρεία

ὀνομαζομένη ἀνδρεία] Ven. AΞ. Par. CHI. Flor. a. c. c. d. i. m. Zitt. cum Bass. et Ald. ἀνδρία, quod et hic et postea plausum tulit Bekkeri et Turicenss. Nos cur constanter ἀνδρεία scripserimus, alibi satis videmur exposuisse.

corum, in quibus ἄρ' ἦν ita positum est, dudum collegerunt Heindorf. ad h. l. et Schaeferus ad Sophocl. Oed. Col. v. 1697. ad Apollon. Rhod. II. p. 161., quibus accedant quae nuper in editione Phaedonis Wyttenbachi Lipsiensi notata sunt p. 171.

C. ἤτοι τὰ ἕτερα τούτων ἢ καὶ ἀμφότερα] De hac constructione dictum est ad Apolog. Socrat. p 22. D.

Ἆρ' οὐ — καὶ ἡ ὀνομαζομένη ἀνδρεία] Tria potissimum distinxit Plato virtutis genera. Praestantissimum enim illius genus philosophus duxit illud, quod duce et magistra ratione coleretur et ex veritatis scientia atque cognitione tamquam sponte efflorescceret. Quam quidem virtutem unis philosophis voluit esse propriam, utpote in veritatis indagatione atque contemplatione studiosissime versantibus. Quorsum spectant maxime etiam ea, quae hic de philosophorum virtute disseruntur; spectant item illa, quae Theaet. p. 173. C sqq. p. 176. B. sqq. disputantur, ubi praeclara sapientis imago proponitur in huius virtutis studio, quod ad τὴν ὁμοίωσιν τῷ θεῷ perducit, unice occupati. v. etiam De Rep. V. p. 473. B. sqq. VI. p 484 sqq. Huic vero praestantissimae virtutis generi tamquam e regione posuit alterum, quod disciplina acquireretur atque adsuetudine potissimum et obedientia bonis legibus et institutis praestita contineretur. Quam virtutem dixit δημοτικὴν καὶ πολιτικὴν, popularem et civilem. Eam autem censuit a scientiae et cognitionis laude aliquanto esse remotiorem, utpote in uno usu maxime positam, adeoque coniunctam esse et posse et solere cum illiberali et inhonesto commodorum et utilitatum studio, mendacem ac fraudulentam verae germanaeque virtutis imitatricem. Id quod Socrates h. l. docet. Quamobrem nec dubitavit eos, qui illi uni dediti essent, τῶν φαύλων generi adscribere infra p. 87. D et p. 82. A. sq. coll. p. 69. B., ubi iis ἀρετῆς σκιαγραφία tribuitur. Quamquam hoc virtutis genus neutiquam negligendum aut contemnendum censuit. Cui etsi per se spectato facile intellexit deesse firmitatem illam et constantiam, quae ab exploratae veritatis scientia et interiore mentis animique persuasione proficisceretur, tamen, quoniam vulgus vix altius educi posset, hanc ei laudem tribuendam statuit, ut ad publicam pariter atque privatam salutem plane necessarium esse plurimumque ad eam valere existimandum esset. Quocirca eos omnes in

τοῖς οὕτω διακειμένοις μάλιστα προσήκει; Πάντως δήπου, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ ἡ σωφροσύνη, ἣν καὶ οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσι σωφροσύνην, τὸ περὶ τὰς ἐπιθυμίας μὴ ἐπτοῆσθαι, ἀλλ' ὀλιγώρως ἔχειν καὶ κοσμίως,

D. *Εἰ γὰρ ἐθέλεις*] V. *ἐθελήσεις*, quod e Coisl. Tub. Par. CHI. Aug. Flor. a. b. c. d. i. m. et pr. Ven. *II.* mutatum. Turicenses tamen servarunt vulgatum. v. ann.

magno honore habendos esse ac praeclare de communi salute mereri iudicavit, qui civitates bonis legibus temperarent eaque ratione homines ad morum honestatem et officiorum sanctitatem colendam perducerent. De qua re v. Symp. p. 209. A. D. Reip. VI. p. 500. D. VII. p. 518. D. Atque hanc ob caussam etiam ipse, quum olim finxisset eam rempublicam, in qua nullus legibus locus esset et perfectorum sapientium ratio tamquam *νόμος ἔμψυχος* (De Rep. IV. p. 423. D. sqq. Politic. p. 294. A.) unice valeret, postea faciendum statuit, ut opus Legum componeret, in quo optimae leges proponerentur, quae essent mentis rationisque tamquam vicariae, ideoque ad iuvandam stabiliendamque communem omnium civium salutem saluberrimae. v. Legg. IV. p. 713. E. 715. B. XII. p. 957. Sed haec de virtute civili et populari. Tertium praeterea virtutis genus Plato quasi fortuitum esse voluit, quippe quod contineretur naturae et ingenii quadam felicitate, quae quid verum, bonum atque utile esset, mira facilitate et celeritate reperiret, ideoque illud tribuit *θείᾳ τινὶ μοίρᾳ*. Nititur igitur illud maxime recte opinandi feliciterque divinandi facultate, quam *εὐδοξίαν* vocat, (v. Menon. p. 96. D. — 100. D.) habetque rectam opinionem (*δόξαν ὀρθήν*) sociam et adiutricem. Quod quidem virtutis genus etsi philosophus propterea, quod una opinione nititur longiusque distat a philosophorum virtute, quae a scientia et cognitione (*ἐπιστήμῃ*) proficiscitur, subinde urbane cavillatur, ridens videlicet viros civiles, aliosque id genus homines, tali virtute fastuose superbientes, sicuti fit Men. p. 99. C. D. E. 89. B. Apol. p. 21. C. Politic. p. 297. B. sqq., tamen ne illud quidem sua laude carere arbitratur. Nimirum similem esse vult huius virtutis rationem atque rectae opinionis. Opiniones enim (*δόξας*) etsi ad scientiae firmitatem et constantiam comparatas parvi sane aestimavit, ita ut non dubitaverit De Rep. VI. p. 506. C. Men. 97. C. D. eas coecas dicere et vel praestantissimas earum turpitudine affectas iudicare; tamen illas per se spectatas item iusta ponderavit lance, quandoquidem facile intellexit vitam humanam non una scientia, sed etiam opinione atque ingenii bonitate regi atque gubernari v. Phaedon. p. 85. C. ibique ann. Itaque nec tertium hoc genus virtutis, in singulari quadam recte opinandi facultate positum, per se spernendum sed in divinis beneficiis numerandum iudicavit, atque *θείαν φύσιν* subinde cum admiratione commemoravit, ut De Rep. II. p. 366. C. VI. p. 493. A. coll. p. 492. A. 499. B. Legg. I. p. 642. C. ubi adeo Atheniensium laudes ita praedicat, ut *αὐτοφυῶς θείᾳ μοίρᾳ ἀγαθοὶ* extitisse dicantur. Sed

ἆρ' οὐ τούτοις μόνοις προσήκει, τοῖς μάλιστα τοῦ σώματος ὀλιγωροῦσί τε καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ ζῶσιν; Ἀνάγκη, ἔφη. Εἰ γὰρ ἐθέλεις, ἡ δ' ὅς, ἐννοῆσαι D τήν γε τῶν ἄλλων ἀνδρείαν τε καὶ σωφροσύνην, δόξει

τῶν ἄλλων ἀνδρείαν] Bodl. Tub. Flor. b. c. i. m. Iambl. cum Ald. et Bass. ἀνδρίαν.

haec de re ad Phaedonem recte intelligendum multipliciter utilissima. Ceterum aliter de virtutum gradibus statuisse Platonicos recentiores, disces ex iis, quae disserunt Fabricius ad Marini. Vit. Procl. p. XLI. sqq. ed. Boiss. Salmasius ad Simplic. in Epictet. p. 13 sqq. Wyttenbach. ad Phaedon. p. 216. et Olympiodor. p. 36 sqq. ed. Finckh. etc. p. 88 sq. ibid. Propius ad Platonis rationem accesserunt Stoici, qui officium voluerunt esse vel perfectum (κατόρθωμα), quod Cicero rectum interpretatur, vel commune sive medium (προσῆκον). Nam officia media s. communia teste Cicerone De Offic. III. 4. censuerunt esse quasi secunda honesta, non sapientum modo propria, sed cum omni hominum genere communia. v. etiam De Fin. III. 17. Recta autem sive perfecta officia secundum eorum sententiam non alia sunt quam quae cadunt in unum sapientem. conf. etiam Cic. Offic. I. 3. Latuit tamen, opinor, haec doctrinae Stoicae cum Platonica cognatio adhuc viros doctos, digna illa, quae aliquando animadvertatur diligentius. Omnino dignum est animadvertere, Stoicos in multis ex Platonis ratione profecisse.

τοῖς οὕτω διακειμένοις] videl. iis, qui student animum seiungere a corpore atque sperant se sapientiam esse assecuturos, ubi venerint ad inferos.

οἱ πολλοί] vulgus, h. e. ii, qui non possunt in numero verorum philosophorum haberi. Mox vocantur οἱ ἄλλοι. — De verbo πτοεῖσθαι, summa cupiditate ad aliquid ferri, maximo desiderio alicuius rei teneri, v. Gataker. ad Antonin. IV. 195. Ernestius ad Callimach. h. in Dian. v. 191. Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Prom. v. 881. et de simili usu verbi Lat. trepidare interpp. ad Liv. XXVII. 1, 8. — ἐν φιλοσοφίᾳ ζῆν, versari in sapientiae studio, ut διάγειν ἐν φιλοσοφίᾳ. Theaet. p. 174. A.

D. εἰ γὰρ ἐθέλεις — δόξει σοι] Ne cui haec structurae ratio molesta sit; alia eius exempla adscripsit Heindorf., quibus addimus haec: Herodot. II. 15. εἰ βουλόμεθα γνώμῃσι τῇσι Ἰώνων χρᾶσθαι —, ἀποδεικνύοιμεν ἄν κ. τ. λ. ubi Benedictus coni. βουλοίμεθα, probante Schweighaeusero. Platon. Sympos. p. 208. C. εἰ ἐθέλεις εἰς τὴν φιλοτιμίαν βλέψαι, θαυμάζοις ἄν κ. τ. λ. Alcibiad. I. p. 122. C. εἰ ἐθέλεις τοὺς Λακεδαιμονίων πλούτου ἰδεῖν, γνώσει ὅτι κ. τ. λ. Protagor. p. 324. A. Itaque recte ab Heindorfio repudiatum est vulg. ἐθελήσεις.

τήν γε τῶν ἄλλων ἀνδρείαν] „Has simulatas et ve-

σοι εἶναι ἄτοπος. Πῶς δή, ὦ Σώκρατες; Οἶσθα, ἢ δ' ὅς, ὅτι τὸν θάνατον ἡγοῦνται πάντες οἱ ἄλλοι τῶν μεγάλων κακῶν εἶναι; Καὶ μάλα, ἔφη. Οὐκοῦν φόβῳ μειζόνων κακῶν ὑπομένουσιν αὐτῶν οἱ ἀνδρεῖοι τὸν θάνατον, ὅταν ὑπομένωσιν; Ἔστι ταῦτα. Τῷ δεδιέναι ἄρα καὶ δέει ἀνδρεῖοί εἰσι πάντες πλὴν οἱ φιλόσοφοι. καίτοι ἄτοπόν γε δέει τινὰ καὶ δειλίᾳ
E ἀνδρεῖον εἶναι. Πάνυ μὲν οὖν. Τί δέ; οἱ κόσμιοι αὐτῶν οὐ ταὐτὸν τοῦτο πεπόνθασιν; ἀκολασίᾳ τινὶ σώφρονές εἰσι; καίτοι φαμέν γέ που ἀδύνατον εἶναι· ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς συμβαίνει τούτῳ ὅμοιον εἶναι τὸ πάθος τὸ περὶ ταύτην τὴν εὐήθη σωφροσύνην· φοβούμενοι γὰρ ἑτέρων ἡδονῶν στερηθῆναι καὶ ἐπιθυ-

μεγάλων κακῶν] V. μεγίστων, invitis Bodl. Ven. *II.* Par. A. Tub. Stobaeo et Iambl. In Bodl. et Par. μεγίστων marginibus adscriptum.

καὶ δειλίᾳ] Sic Bodl. Coisl. Vat. Aug. Flor. d. i. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Vett. editt. ἢ δειλίᾳ.

E. ὅμοιον εἶναι τὸ πάθος] εἶναι om. a pr. m. Bodl. Ven. *II.*

rarum virtutum imitatrices virtutes postea exagitavit Epicurus, cuius de hoc argumento doctrinam a Cicerone expositam De Fin. I., 10. 14. 15. II., 14. 15. comparare operae pretium." Wyttenbach.

ὅταν ὑπομένωσιν] Euthyphron. p. 7. D. οὐ δυνάμενοι ἐπὶ ἱκανὴν κρίσιν αὐτῶν ἐλθεῖν ἐχθροὶ ἀλλήλοις γιγνόμεθα, ὅταν γιγνώμεθα. Phileb. p. 31. B. δεῖ δὴ τὸ μετὰ τοῦτο ἐν ᾧ τέ ἐστιν ἑκάτερον αὐτοῖν καὶ διὰ τί πάθος γίγνεσθον, ὁπόταν γίγνησθον, ἰδεῖν ἡμᾶς, ubi vide quae alia collegimus huius usus exempla.

E. Τί δέ, οἱ κόσμιοι —] Κόσμιοι et σώφρονες hoc loco sunt fere synonyma. v. Perizon. ad Aelian. V. H. XIV. 7. — Ante ἀκολασίᾳ Turnebus et Stephanus καὶ inserendum putarunt. Perperam. Illustravimus hanc loquendi rationem ad Apolog. Socrat. c. VII. — De proximis, καίτοι φαμέν γέ που — ἀλλ' ὅμως, compares Euthyphr. p. 3. C. καίτοι οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἀληθὲς εἴρηκα ὧν προεῖπον· ἀλλ' ὅμως φθονοῦσιν ἡμῖν πᾶσι τοῖς τοιούτοις. Parmenid. p. 128. C. καίτοι ὥςπερ γε αἱ Λάκαιναι σκύλακες εὖ μεταθεῖς τε καὶ ἰχνεύεις τὰ λεχθέντα· ἀλλὰ πρῶτον μέν σε τοῦτο λανθάνει κ. τ. λ. Demosthen. in Mid. p. 41. ed. Buttm. καίτοι φασὶν Ἰφικράτην — ἐλθεῖν εἰς ἔχθραν· ἀλλ' ὅμως πολλοὺς μὲν ἔχων φίλους —, πολλὰ δὲ χρήματα — οὐκ ἐβάδιζεν ἐπὶ τὰς τῶν χρυσοχόων οἰκίας. Ceterum haec brevitate dicta sunt, quum potuerint etiam sic enuntiari: ἀλλ' ὅμως τὸ πάθος τὸ περὶ ταύτην τὴν εὐήθη σωφροσύνην, ὃ αὐτοῖς συμβαίνει, τούτῳ ὅμοιόν ἐστιν.

μοῦντες ἐκείνων, ἄλλων ἀπέχονται ὑπ' ἄλλων κρατούμενοι. καίτοι καλοῦσί γε ἀκολασίαν τὸ ὑπὸ τῶν 69
ἡδονῶν ἄρχεσθαι· ἀλλ' ὅμως ξυμβαίνει αὐτοῖς κρατουμένοις ὑφ' ἡδονῶν κρατεῖν ἄλλων ἡδονῶν. τοῦτο δ' ὅμοιόν ἐστιν ᾧ νῦν δὴ ἐλέγετο, τῷ τρόπον τινὰ δι' ἀκολασίαν αὐτοὺς σεσωφρονίσθαι. Ἔοικε γάρ. Ω μακάριε Σιμμία, μὴ γὰρ οὐχ αὕτη ἡ ὀρθὴ πρὸς ἀρετὴν ἀλλαγή, ἡδονὰς πρὸς ἡδονὰς καὶ λύπας πρὸς λύπας καὶ φόβον πρὸς φόβον καταλλάττεσθαι, καὶ μείζω πρὸς ἐλάττω, ὥςπερ νομίσματα, ἀλλ' ἦ ἐκεῖνο μόνον τὸ νόμισμα ὀρθόν, ἀνθ' οὗ δεῖ ἅπαντα ταῦτα καταλλάττεσθαι, φρόνησις, καὶ τούτου μὲν πάντα καὶ B
μετὰ τούτου ὠνούμενά τε καὶ πιπρασκόμενα τῷ ὄντι

P. 69. μὴ γὰρ οὐχ αὕτη ἦ] γὰρ additum e Bodl. Tub. Ven. *II.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d.

πρὸς ἀρετὴν ἀλλαγή] Voc. ἀλλαγὴ additum e Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. C. Ambr. Flor. a. b. d. m. Dein Bodl. Tub. ἀλλὰ ἡδονὰς πρὸς ἡδονάς. Sed v. ad p. 70. C.

ἅπαντα ταῦτα] Sic Bodl. Ven. *II* Tub. Vett. editt. πάντα ταῦτα.

P. 69. μὴ γὰρ οὐχ αὕτη —] Particula γὰρ refertur ad sententiam ex orationis serie eruendam. Possis intelligere: Noli hanc sentiendi agendique rationem probare: vide enim, ne haec non sit recta ad virtutem quod attinet permutatio, ut voluptates cum voluptatibus — commutemus. v. Lambertus Bos. Elips. p. 809 sqq. ed. Schaefer. Wyttenbachius, quum res non viam virtutis, sed virtutem ipsam requirere videretur, pro vet. lect. ἡ ὀρθὴ πρὸς ἀρετήν, ἡδονὰς πρ. ἡδ. scribendum censuit ἡ ὀρθὴ ἀρετή, ἡδονὰς πρὸς ἡδ. κ. τ. λ. Quod etiamsi accuratius dictum foret, ferri tamen vulgatum posset, si libri omnes illud constanter tuerentur. Nunc vero, quum multi codd. optimae notae post ἀρετὴν addant ἀλλαγή, quod ipsum etiam Iamblichus in libro suo habuit; non dubitavimus recipere, quod sententiae rationibus optime convenire, ab librariis autem multo facilius deleri quam addi potuisse videbatur. Ceterum verbi καταλλάττεσθαι usum exemplis illustravit Wyttenbach. ad h. l. De praepositione ἀντὶ cum huiusmodi verbis coniuncta v. Pierson. ad Moer. p. 155 sq. Ceterum ridetur, opinor, hoc loco sententia Aristippi Cyrenaici, multis tum, ut videtur, probata, quae virtutem referebat ad prudentiam quandam tranquille beateque vivendi, ideoque sapientem iubebat quam maxime sectari vitae suavitatem atque iucunditatem. v. Protag. p. 354 .C. 356. B. Phlleb. p. 53. C. 54. D. ibique ann.

B. ὠνούμενά τε καὶ πιπρασκόμενα τ. ὄ. ἦ] h. e.

ἢ, καὶ ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη, καὶ ξυλλήβδην ἀληθὴς ἀρετὴ ἢ μετὰ φρονήσεως, καὶ προσγιγνομένων καὶ ἀπογιγνομένων καὶ ἡδονῶν καὶ φόβων καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν τοιούτων· χωριζόμενα δὲ φρονήσεως καὶ ἀλλαττόμενα ἀντὶ ἀλλήλων, μὴ σκιαγραφία τις ᾖ ἡ τοιαύτη ἀρετὴ καὶ τῷ

B. *καὶ ἀνδρεία*] Bodl. Tub. Flor. a. b. c. d. i. m. Zittav. Ven. *ΞΠ.* cum Ald. Bass. *ἀνδρία.*

ἀρετὴ ἢ μετὰ φρονήσεως] Vulgo *ἢ* abest. Tub. Ven. *Π.* Par. *ἀρετὴ ἡ μετὰ φρ.*, unde cum Heindorfio et Bekkero *ἢ* inseruimus.

οὐδ' ἀληθὲς ἔχουσα] Sic dedi e Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. et marg. Ven. *Π.* Editt. omnes *ἔχῃ.*

et vereor, ne quae hoc numismate emuntur venduntur que, ea demum re vera sint etc. In his mirum accidit istud *ὠνούμενα* passive dictum. Vitium leni mutatione sustuleris, scribendo: *ἐωνημένα*, nisi malueris etiam *ὠνητά*, quod propter seq. *πιπρασκόμενα* in *ὠνούμενα* mutatum est. Heindorf., quum videret in cod. Aug. scriptum exstare *ὠνούμεθά τε καὶ πιπρασκόμεθα*, in eam suspicionem incidit, ut scribendum putaret: *καὶ μετὰ τούτου ἃ ὠνούμεθά τε καὶ πιπράσκομεν, τῷ ὄντι ἢ.* Fortasse tamen nihil mutandum, quandoquidem Grammaticus in Bekkeri Anecdot. I. 95. e Lysia affert formam perfecti *ἐωνηκώς*, atque proximum *πιπρασκόμενα* paene efflagitat *ὠνούμενα*. Praeterea etiam imperfectum verbi tempus apud Xenoph. De re equestri VIII. 2. passive positum: *ὅτε μὲν γὰρ ἐωνεῖτο, πειρᾶσθαι ἐκελεύομεν, εἰ δύναιτο ὁ ἵππος ταῦτα ποιεῖν.* — Quae deinde nominantur quatuor virtutis formae: prudentia, iustitia, fortitudo, temperantia, eas philosophus memorat item De Republ. IV. p. 428 sqq. p. 433. ss. p. 441. E. sqq. VI. p. 487. B. p. 604. B. Legg. III. p. 688. p. 963. B. al. Nimirum ducta est haec divisio virtutum ex Pythagoreorum doctrina, ut apparet ex fragmentis ap. Stobaeum Florileg. I. c. g. Theagis p. 8 — 12. Metopi p. 7. Cliniae p. 8. Indidem sumsit Aristoteles, dissentiens tamen a Platonis ratione, quam postea Stoici vindicarunt. v. Wyttenbach. ad h. l. et Carol. Beier. ad Cic. Offic. I. 5, 15. Excurs. In dialogis quibusdam quod Plato etiam quintam virtutem memorat primariam, pietatem, de eo v. Prolegg. ad Protagor. p. 32 sq. ed. 2.

καὶ προσγ. καὶ ἀπογ.] h. e. sive adsint sive absint.

χωριζόμενα δὲ φρονήσεως —] Refer ad *ἡδονάς*, *φόβους* et *τἆλλα πάντα*, ut sententia haec sit: disiuncta autem haec a sapientia et invicem commutata vide ne nihil sint nisi adumbratio quaedam virtutis. Plutarchus adv. Epicur. p. 1091. D. *Πλάτων — ἀπηγόρευε τὰς λυπῶν καὶ πόνων ἀπαλλαγὰς ἡδονὰς μὴ νομίζειν, ἀλλ' οἷόν τινα σκιαγραφίαν ἢ μίξιν οἰκείου καὶ ἀλλοτρίου, καθάπερ λευκοῦ καὶ μέλανος.* — Deinde *οὐδ' ἀληθὲς ἔχουσα* quod ex codd.

ὄντι ἀνδραποδώδης τε καὶ οὐδὲν ὑγιές, οὐδ' ἀληθὲς ἔχουσα, τὸ δ' ἀληθὲς τῷ ὄντι ἦ κάθαρσίς τις C τῶν τοιούτων πάντων, καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀνδρεία καὶ αὐτὴ ἡ φρόνησις μὴ καθαρμός τις ᾖ. καὶ κινδυνεύουσι καὶ οἱ τὰς τελετὰς ἡμῖν οὗτοι καταστήσαντες οὐ φαῦλοί τινες εἶναι,

C. τῷ ὄντι ἦ κάθαρσις] κάθαρσις ᾖ Vat. Vind. Φ. Flor. d. Par. G. Ambr. et corr. Bodl.

αὐτὴ ἡ φρόνησις] V. αὖτη. Mutatum e Bodl. Coisl. Ven. ΔΠ. Vind. Φ. Par. CG. Ambr. Flor. b. m. aliis.

καὶ κινδυνεύουσι] Hoc firmant Vat. Par. G. Flor. d. i. et pr. Ven. Π. qui habet κινδυνεύσουσι. Olim κινδυνεύωσι legebatur.

melioribus recepimus, tum vocula τε suadebat, tum loquendi consuetudini minime adversari videbatur. v. quae infra ad p. 100. D. annotavimus.

τὸ δ' ἀληθὲς τῷ ὄντι] Haec posita esse ἐκ παραλλήλου putant. v. p. 66. C. Sed recte Schleiermacherus vertit: das Wahre aber Reinigung von dergleichen allen ist, und Besonnenheit und Gerechtigkeit und Tapferkeit selbst Reinigungen sind. Nam τὸ ἀληθὲς opponitur τῇ σκιαγραφίᾳ.

C. τῶν τοιούτων πάντων] Intell. ἡδονῶν, φόβων κ. τ. λ.

μὴ καθαρμός τις ᾖ] Narrat Theo Smyrnaeus Mathem. p. 18. ed. Paris. a. 1614. quinque fuisse gradus μυήσεως, quorum primus fuerit καθαρμός, secundus ἡ τῆς τελετῆς παράδοσις, tertius ἐποπτεία, quartus ἀνάδεσις καὶ στεμμάτων ἐπίθεσις, quintus τὸ θεοφιλὲς καὶ θεοῖς συνδίαιτος εὐδαιμονία. v. Bullialdus ad l. c. Apulei. Metamorph. lib. XI. Meursii Eleusin. c. VII sq. Creuzerus Symbol. IV. p. 500 sq. Quae si vera sunt, facile intelligitur, quorsum referenda sint, quae deinde sequuntur, ἐκεῖσε ἀφικόμενος μετὰ θεῶν οἰκήσει. Cf. p. 81. A. ὡς ἀληθῶς τὸν λοιπὸν χρόνον μετὰ θεῶν διάγουσα. Neque omnino universi loci sententia obscura est. Docet enim philosophus veram sapientiam ac virtutem unam esse, quae animum a vitiis purgatum participem facere queat futurae post mortem felicitatis. Id vero significasse ait iam priscos mysteriorum conditores, quippe qui prodiderint, eos, qui non initiati in Orcum venerint, coactos fore, ut in coeno iaceant. Scilicet initiationem philosophus vult esse animi a corporis labe purgationem. Quod convenit sane cum iis, quae Theo de primo gradu memoriae prodidit. Sed de gradibus mysteriorum v. quae disseruit Lobeck. Aglaopham. T. I. p. 38 sqq. qui Theonem de privatis loqui censet mysteriis, non de Eleusiniis.

καὶ κινδυνεύουσι — οὗτοι καταστήσαντες] In his οὗτοι est noti illi, celebrati illi, ut Legg. III. p. 677. A. IV. p. 705. E. VII. p. 790. E. Menon. p. 80. A. καὶ δοκεῖς μοι παντελῶς — ὁμοιότατος εἶναι τό τε εἶδος καὶ τἆλλα ταύτῃ τῇ πλατείᾳ νάρκῃ τῇ θαλαττίᾳ. Xenoph. Anab. I. 5, 8. ἔχοντες τούτους τε τοὺς πολυτελεῖς

ἀλλὰ τῷ ὄντι πάλαι αἰνίττεσθαι, ὅτι, ὃς ἂν ἀμύητος καὶ ἀτέλεστος εἰς Ἅιδου ἀφίκηται, ἐν βορβόρῳ κείσεται, ὁ δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος ἐκεῖσε ἀφικόμενος μετὰ θεῶν οἰκήσει. εἰσὶ γὰρ δή, φασὶν οἱ περὶ τὰς τελετάς, ναρθηκοφόροι μὲν πολλοί, βάκ-
D *χοι δέ τε παῦροι· οὗτοι δ' εἰσὶ κατὰ τὴν ἐμὴν δό-*

βάκχοι δέ τε παῦροι] Unus Ambr. *παῦροι δέ τε βάκχοι.* Vulgo *δέ γε*, praeter librorum fidem.

D. *ὧν δὴ καὶ ἔγωγε*] *ἐγὼ* Bodl. Ven. *II.* Flor. d. quod cum Bekkero Turicc. dederunt. Voculam *γε* post *κατὰ* e Bodl. Vat. Tub. Ven. *II.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. inseruimus.

χιτῶνας καὶ τὰς ποικίλας ἀναξυρίδας, ubi v. Zeunius. Aristophanes Rann. 429., ubi schol. *ὧν πάντες ἴσασι δηλονότι.* Ibid. 720. Cf. Lexic. Xenophont. III. d. 366. Pro *καταστήσαντες* Matthiae ad Hom. Hymn. in Cerer. 473. p. 419. *καταδείξαντες* coniiciebat. Sed vulgatam tuitus est Schaefer. ibid. Praefat. p. VII. Eurip. Bacch. 22. *καὶ καταστήσας ἐμὰς τελετάς.* Pausan. XIII. 31. *καταστήσασθαι — τὴν τελετήν.* conf. Pierson. Verisim. p. 123.

ἀλλὰ τῷ ὄντι π. αἰν., ὅτι —] Narrat Olympiodorus ista: *ἐν βορβορῷ κεῖσεσθαι τοὺς ἀμυήτους*, sumta esse ex formula carminis mystici, cuius auctor habebatur Orpheus. v. Fragment. Orph. p. 509. Herm. Hymn. in Cerer. 485. *ὄλβιος, ὅς τάδ' ὄπωπεν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων· ὃς δ' ἀτελὴς ἱερῶν, ὅς τ' ἄμμορος, οὔποθ' ὁμοίων αἶσαν ἔχει, φθίμενός περ ὑπὸ ζόφῳ εὐρώεντι.* Plato de Rep. II. p. 363. D. *Μουσαῖος - καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ — τοὺς ἀνοσίους καὶ ἀδίκους εἰς πηλόν τινα κατορύττουσιν ἐν Ἅιδου*, ubi quae deinceps sequuntur, digna sunt quae cum hoc loco conferantur. Plotin. Ennead. I. 6. p. 55. A *αἱ τελεταὶ ὀρθῶς αἰνίττονται τὸν μὴ κεκαθαρμένον εἰς* (leg. *ἐν*) *Ἅιδου κεῖσεσθαι ἐν βορβόρῳ, ὅτι τὸ μὴ καθαρὸν βορβόρῳ διὰ κακίαν φίλον.* Plura dabunt Meursius Eleusin. c. XVIII. Isaacus Casaubon. Exercitt. Baron. p. 390 sqq. Valcken. ad Eurip. Hippolyt. 25. Wyttenbach. ad Plutarchi Moral. T. I. p. 222 = p. 161. ed. Lips. et in commentar. ad h. l.

εἰσὶ γὰρ δή, φ. οἱ π. τ. τ.] Olympiodorus: *παρῳδεῖ ἔπος Ὀρφικὸν τὸ λέγον, ὅτι, ὅστις δ' ἡμῶν ἀτέλεστος, ὥςπερ ἐν βορβόρῳ κείσεται· τελετὴ γάρ ἐστιν ἡ τῶν ἀρετῶν βακχεία· καί φησιν· πολλοὶ μὲν ναρθηκοφόροι, παῦροι δέ τε βάκχοι· ναρθηκοφόρους, οὐ μὴν βάκχους τοὺς πολιτικοὺς καλῶν, ναρθηκοφόρους δὲ βάκχους τοὺς καθαρτικούς.* Enimvero *βάκχοι* nominati sunt sacerdotes et ministri orgiorum. Schol. ad Aristoph. Equit. 406. *βάκχον οὐ τὸν Διόνυσον ἐκάλουν μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς τελοῦντας τὰ ὄργια βάκχους ἐκάλουν*, quem locum laudavit Forsterus. Cicero de Legg. II. 14. quid ergo aget Iacchus Eumolpidaeque vestri et augusta illa mysteria, si quidem sacra nocturna tollimus? ubi Turnebus Iacchum intelligi censet extremam initiationis partem. Praeterea consulendus Lobeck. Aglaopham. p. 806 sqq. et p. 813. — *ναρθηξ* est fe-

ξαν οὐκ ἄλλοι ἢ οἱ περιλοσοφηκότες ὀρθῶς. ὧν δὴ καὶ ἔγωγε κατά γε τὸ δυνατὸν οὐδὲν ἀπέλιπον ἐν τῷ βίῳ ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ προὐθυμήθην γενέσθαι. εἰ δὲ ὀρθῶς προὐθυμήθην καί τι ἠνυσάμην, ἐκεῖσε ἐλθόντες τὸ σαφὲς εἰσόμεθα, ἐὰν θεὸς ἐθέλῃ, ὀλίγον ὕστερον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.

Repetitio vocis videtur effecisse, ut grammatici eam alterutro loco delerent.

ὀρθῶς προὐθυμήθην] V. *προὐθυμούμην*, praeter fidem codicum.

καί τι ἠνυσάμην] Sic unus August. Vett. editt. et reliqui codd. *ἠνύσαμεν*, quod primus sprevit Heindorf.

rula in orgiis gestari solita. vid. Fischer. Indic. ad Palaephat. s. v. et Barnes ad Euripid. Bacch. 145 sqq., quo loco poeta *ναρθηκοφόρους* ita describit: *ὁ Βακχεὺς δ' ἔχων πυροώδη φλύγα πεύκας ἐκ νάρθηκος αἴσσει, δρόμῳ καὶ χοροῖς ἐρεθίζων πλανάτας, ἰαχαῖς τ' ἀναπάλλων, τρυφερὸν πλόκαμον εἰς αἰθέρα ῥίπτων. τ. τ. λ.* Ceterum loci sententiam recte ita declaravit Fischerus: multi prae se ferunt amorem et studium philosophiae, sed pauci sunt vere philosophi.

D. *ὧν δὴ καὶ ἔγωγε* —] Genitivus cohaeret cum verbo *γενέσθαι*, hoc sensu: in quorum societatem ut pervenirem, nihil intentatum reliqui, sed omni studio elaboravi. v. Lobeck. ad Aiac. p. 295. — Mox de constructione verborum: *ἀπολείπων — οὐ χαλεπῶς φέρω*, v. Matth. §. 551.

καί τι ἠνυσάμην] aliquid *mihi* profecerim, et in meam utilitatem comparaverim. Id enim verbo medio significatur quod eodem modo positum Aristoph. Plut. v. 196. *κἂν ταῦτ' ἀνύσηται* (sibi paraverit), *τετταράκοντα βούλεται.* Aeschyl. Prom. 706. *τὴν πρίν γε χρείαν ἠνύσασθ' ἐμοῦ πάρα κούφως.* Soph. Trachin. 996. *οἷαν ἀνθ' οἵων θυοιῶν ἐπί μοι μελέῳ χάριν ἠνύσω.* Theocrit. V. extr. *ὅττι πόκ' ἤδη ἀνυσάμαν τὸν ἀμνόν.* Id. XVIII. 16. *ἀγαθός τις ἐπέπταρεν ἐρχομένῳ τοι — ὡς ἀνύσαιο.* Pluralem *ἠνύσαμεν* qui defenderunt Astius, Bernhardy Syntax. p. 416. C. Fr. Hermannus: Abhandlungen u. Beiträge etc. p. 72. ii voluerunt esse communicativum, atque personarum numerum crebro ita variari monuerunt. In quo tamen uno certe nomine falsi sunt. Nam quod statuerunt istam numerorum variationem etiam in binis membris copula connexis locum habere, eius loquendi consuetudinis nullum usquam investigari exemplum poterit. Ex quo consequens est, ut *ἠνυσάμην* unice verum putandum sit. Quod si quaerimus, cur male depravatum fuerit, causa rei in promtu est. Nam primum quidem scribis notius fuit activum *ἀνύτειν*, quum medium verbum usurpetur rarius. Quamquam illud nec a prosae orationis consuetudine alienum fuisse evincunt quae notarunt Toup Add. ad Theocr. p. 400. et Baehr. ad Plutarch. Alcib. p. 214. Deinde corruptionis opportunitatem dedit, quod conti-

ἢ ἐκεῖ. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ὅπερ ἄρτι ἔλεγον, οὐ πολλὴ ἂν ἀλογία εἴη, εἰ φοβοῖτο τὸν θάνατον ὁ τοιοῦτος;

Cap. XIII. *Πολλὴ μέντοι νὴ Δία, ἦ δ' ὅς. Οὐκοῦν ἱκανόν σοι τεκμήριον, ἔφη, τοῦτο ἀνδρός, ὃν*

C. ἢ καὶ ἀμφότερα] καὶ e Vat. et Flor. d. a nobis unis additum.

Πάνυ γ', ἔφη, ἔχει] γ' insertum e Vat. Vind. Φ. Ambr. Ven. II. c. d.

Cap. XIII. *Οὐκοῦν ἱκανόν σοι τ. — τοῦτο ἀνδρός —*] Verissime Heindorf. τοῦτο explicari censet verbis sqq. ὃν ἂν ἴδῃς ἀγ. Nimirum etiam talibus in locis ὅς ἄν fere idem est, quod ἐάν τις, de qua re vide ad Euthyphron. p. 3. C. Itaque etiam sic scribi poterat: οὐκοῦν ἱκανόν σοι τεκμήριον τοῦτο, ὅτι οὐχ ἅρ' ἦν φιλόσοφος, ἐάν τινα ἴδῃς ἀγ. μ. ἀπ. Pertinent huc praeter ea, quae collegit Heindorfius ad Sophist. p. 388., Legg. II. p. 653. Λ. εὐτυχές, ὅτῳ καὶ πρὸς τὸ γῆρας παρεγένετο. Herodot. I. 136. ἀνδραγαθίη δ' αὕτη ἀποδέδεκται μετὰ τὸ μάχεσθαι εἶναι ἀγαθόν, ὃς ἂν πολλοὺς ἀποδέξῃ παῖδας, h. e. ἐάν τις π. ἀπ. π. Xenoph. Hellen. II. 3, 51. ἐγὼ — νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἵου δεῖ, ὃς ἂν ὁρῶν τοὺς φίλους ἐξαπατωμένους· μὴ ἐπιτρέπῃ, h. e. ἐάν τις ὁρῶν τ. φ. κ. τ. λ., ut Weiskius frustra ὡς ἄν coniecerit. Xenoph. Anabas. II. 6, 6. ταῦτα οὐ φιλοπολέμου δοκεῖ ἀνδρὸς ἔργον εἶναι, ὅστις — αἱρεῖται πολεμεῖν, h. e. εἴ τις αἱρ. π. Thucyd. II. 62. καταφρόνησις δὲ (ἐγγίγνεται), ὃς ἂν καὶ γνώμῃ πιστεύῃ τῶν ἐναντίων προέχειν. Eurip. Phoeniss. 519. ἀνανδρία γὰρ τὸ πλέον ὅστις ἀπολίσας τοὔλασσον ἕλαβε. Iphig. T. 610. τὰ τῶν φίλων αἴσχιστον ὅστις καταβαλὼν εἰς ξυμφορὰς αὐτὸς σέσωσται. Aristoph. Thesmoph. v. 184. Plato Hipp. mai. p. 283. B. Theaet. p. 205. E. conf. Schaefer. ad Demosth. p. 566. 10. et 877. ed. Reisk. ad Poët. Gnom. p. 186. Matthiae Gr. §. 481. 2. Eodem modo Plautus Menaech. V. 6, 1. spectamen bono servo id est, qui rem herilem procurat. conf. ann. ad Hipp. mai. p. 283. B. Veram autem esse nostram explicationem huius loquendi formae talia evincunt: Eurip. Hecub. v. 306. ed. Pors. ἐν τῷδε γὰρ κάμνουσιν αἱ πολλαὶ πόλεις, ὅταν τις ἐσθλὸς καὶ πρόθυμος ὢν ἀνὴρ μηδὲν φέρηται τῶν κακιόνων πλέον. — Deinde notabis istud ἆρ' ἦν, quo Graeci sic utuntur, ut spem aut opinionem frustra susceptam significet. Ita iam parens literarum Graecarum Odyss. XVI. v. 418 sqq. Ἄντινο', ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σέ φασιν ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὁμήλικας ἔμμεν' ἄριστον βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα. Aristoph. Pac. v. 677. ποῖός τις οὖν δοκεῖ τὰ πολεμικὰ ὁ Κλεώνυμος; Tryg. ψυχήν γ' ἄριστος, πλήν γ' ὅτι οὐκ ἦν ἄρ' οὐπέρ φησιν εἶναι τοῦ πατρός. Ibid. v. 817. οὐκ ἦν ἄρ' οὐδ' ἃ λέγουσι κατὰ τὸν ἀέρα. Sophocl. Philoct. v. 975. ὅδ' ἦν ἄρα ὁ ξυλλαβών με. Sed ingentem numerum lo-

ἂν ἴδῃς ἀγανακτοῦντα μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι, ὅτι οὐκ ἄρ' ἦν φιλόσοφος, ἀλλά τις φιλοσώματος; ὁ αὐτὸς δέ που οὗτος τυγχάνει ὢν καὶ φιλοχρήματος C καὶ φιλότιμος, ἤτοι τὰ ἕτερα τούτων ἢ καὶ ἀμφότερα. Πάνυ γ', ἔφη, ἔχει οὕτως, ὡς λέγεις. Ἆρ' οὖν, ἔφη, ὦ Σιμμία, οὐ καὶ ἡ ὀνομαζομένη ἀνδρεία

ὀνομαζομένη ἀνδρεία] Ven. AΞ. Par. CHI. Flor. a. c. c. d. i. m. Zitt. cum Bass. et Ald. ἀνδρία, quod et hic et postea plausum tulit Bekkeri et Turicenss. Nos cur constanter ἀνδρεία scripserimus, alibi satis videmur exposuisse.

corum, in quibus ἆρ' ἦν ita positum est, dudum collegerunt Heindorf. ad h. l. et Schaeferus ad Sophocl. Oed. Col. v. 1697. ad Apollon. Rhod. II. p. 161., quibus accedant quae nuper in editione Phaedonis Wyttenbachii Lipsiensi notata sunt p. 171.

C. ἤτοι τὰ ἕτερα τούτων ἢ καὶ ἀμφότερα] De hac constructione dictum est ad Apolog. Socrat. p 22. D.

Ἆρ' οὖ — καὶ ἡ ὀνομαζομένη ἀνδρεία] Tria potissimum distinxit Plato virtutis genera. Praestantissimum enim illius genus philosophus duxit illud, quod duce et magistra ratione coleretur et ex veritatis scientia atque cognitione tamquam sponte efflorescceret. Quam quidem virtutem unis philosophis voluit esse propriam, utpote in veritatis indagatione atque contemplatione studiosissime versantibus. Quorsum spectant maxime etiam ea, quae hic de philosophorum virtute disseruntur; spectant item illa, quae Theaet. p. 173. C sqq. p. 176. B. sqq. disputantur, ubi praeclara sapientis imago proponitur in huius virtutis studio, quod ad τὴν ὁμοίωσιν τῷ θεῷ perducit, unice occupati. v. etiam De Rep. V. p. 473. B. sqq. VI. p 484 sqq. Huic vero praestantissimae virtutis generi tamquam e regione posuit alterum, quod disciplina acquireretur atque adsuetudine potissimum et obedientia bonis legibus et institutis praestita contineretur. Quam virtutem dixit δημοτικὴν καὶ πολιτικὴν, popularem et civilem. Eam autem censuit a scientiae et cognitionis laude aliquanto esse remotiorem, utpote in uno usu maxime positam, adeoque coniunctam esse et posse et solere cum illiberali et inhonesto commodorum et utilitatum studio, mendacem ac fraudulentam verae germanaeque virtutis imitatricem. Id quod Socrates h. l. docet. Quamobrem nec dubitavit eos, qui illi uni dediti essent, τῶν φαύλων generi adscribere infra p. 87. D et p. 82. A. sq. coll. p. 69. B., ubi iis ἀρετῆς σκιαγραφία tribuitur. Quamquam hoc virtutis genus neutiquam negligendum aut contemnendum censuit. Cui etsi per se spectato facile intellexit decsse firmitatem illam et constantiam, quae ab exploratae veritatis scientia et interiore mentis animique persuasione proficisceretur, tamen, quoniam vulgus vix altius educi posset, hanc ei laudem tribuendam statuit, ut ad publicam pariter atque privatam salutem plane necessarium esse plurimumque ad eam valere existimandum esset. Quocirca eos omnes in

τοῖς οὕτω διακειμένοις μάλιστα προσήκει; Πάντως δήπου, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ ἡ σωφροσύνη, ἣν καὶ οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσι σωφροσύνην, τὸ περὶ τὰς ἐπιθυμίας μὴ ἐπτοῆσθαι, ἀλλ' ὀλιγώρως ἔχειν καὶ κοσμίως,

D. *Εἰ γὰρ ἐθέλεις*] V. *ἐθελήσεις*, quod e Coisl. Tub. Par. CHI. Aug. Flor. a. b. c. d. i. m. et pr. Ven. *Π.* mutatum. Turicenses tamen servarunt vulgatum. v. ann.

magno honore habendos esse ac praeclare de communi salute mereri iudicavit, qui civitates bonis legibus temperarent eaque ratione homines ad morum honestatem et officiorum sanctitatem colendam perducerent. De qua re v. Symp. p. 209. A. D. Reip. VI. p. 500. D. VII. p. 518. D. Atque hanc ob caussam etiam ipse, quum olim finxisset eam rempublicam, in qua nullus legibus locus esset et perfectorum sapientium ratio tamquam *νόμος ἔμψυχος* (De Rep. IV. p. 423. D. sqq. Politic. p. 294. A.) unice valeret, postea faciendum statuit, ut opus Legum componeret, in quo optimae leges proponerentur, quae essent mentis rationisque tamquam vicariae, ideoque ad iuvandam stabiliendamque communem omnium civium salutem saluberrimae. v. Legg. IV. p. 713. E. 715. B. XII. p. 957. Sed haec de virtute civili et populari. Tertium praeterea virtutis genus Plato quasi fortuitum esse voluit, quippe quod contineretur naturae et ingenii quadam felicitate, quae quid verum, bonum atque utile esset, mira facilitate et celeritate reperiret, ideoque illud tribuit *θείᾳ τινὶ μοίρᾳ*. Nititur igitur illud maxime recte opinandi feliciterque divinandi facultate, quam *εὐδοξίαν* vocat, (v. Menon. p. 96. D. — 100. D.) habetque rectam opinionem (*δόξαν ὀρθήν*) sociam et adiutricem. Quod quidem virtutis genus etsi philosophus propterea, quod una opinione nititur longiusque distat a philosophorum virtute, quae a scientia et cognitione (*ἐπιστήμῃ*) proficiscitur, subinde urbane cavillatur, ridens videlicet viros civiles, aliosque id genus homines, tali virtute fastuose superbientes, sicuti fit Men. p. 99. C. D. E. 89. B. Apol. p. 21. C. Politic. p. 297. B. sqq., tamen ne illud quidem sua laude carere arbitratur. Nimirum similem esse vult huius virtutis rationem atque rectae opinionis. Opiniones enim (*δόξας*) etsi ad scientiae firmitatem et constantiam comparatas parvi sane aestimavit, ita ut non dubitaverit De Rep. VI. p. 506. C. Men. 97. C. D. eas coecas dicere et vel praestantissimas earum turpitudine affectas iudicare; tamen illas per se spectatas item iusta ponderavit lance, quandoquidem facile intellexit vitam humanam non una scientia, sed etiam opinione atque ingenii bonitate regi atque gubernari v. Phaedon. p. 85. C. ibique ann. Itaque nec tertium hoc genus virtutis, in singulari quadam recte opinandi facultate positum, per se spernendum sed in divinis beneficiis numerandum iudicavit, atque *θείαν φύσιν* subinde cum admiratione commemoravit, ut De Rep. II. p. 366. C. VI. p. 493. A. coll. p. 492. A. 499. B. Legg. I p. 642. C. ubi adeo Atheniensium laudes ita praedicat, ut *αὐτοφυῶς θείᾳ μοίρᾳ ἀγαθοὶ* extitisse dicantur. Sed

ἆρ' οὐ τούτοις μόνοις προσήκει, τοῖς μάλιστα τοῦ σώματος ὀλιγωροῦσί τε καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ ζῶσιν; Ἀνάγκη, ἔφη. Εἰ γὰρ ἐθέλεις, ἦ δ' ὅς, ἐννοῆσαι D τήν γε τῶν ἄλλων ἀνδρείαν τε καὶ σωφροσύνην, δόξει

τῶν ἄλλων ἀνδρείαν] Bodl. Tub. Flor. b. c. i. m. Iambl. cum Ald. et Bass. ἀνδρίαν.

haec de re ad Phaedonem recte intelligendum multipliciter utilissima. Ceterum aliter de virtutum gradibus statuisse Platonicos recentiores, disces ex iis, quae disserunt Fabricius ad Marini. Vit. Procl. p. XLI. sqq. ed. Boiss. Salmasius ad Simplic. in Epictet. p. 13 sqq. Wyttenbach. ad Phaedon. p. 216. et Olympiodor. p. 36 sqq. ed. Finckh. etc. p. 88 sq. ibid. Propius ad Platonis rationem accesserunt Stoici, qui officium voluerunt esse vel perfectum (κατόρθωμα), quod Cicero rectum interpretatur, vel commune sive medium (προσῆκον). Nam officia media s. communia teste Cicerone De Offic. III. 4. censuerunt esse quasi secunda honesta, non sapientum modo propria, sed cum omni hominum genere communia. v. etiam De Fin. III. 17. Recta autem sive perfecta officia secundum eorum sententiam non alia sunt quam quae cadunt in unum sapientem. conf. etiam Cic. Offic. I. 3. Latuit tamen, opinor, haec doctrinae Stoicae cum Platonica cognatio adhuc viros doctos, digna illa, quae aliquando animadvertatur diligentius. Omnino dignum est animadvertere, Stoicos in multis ex Platonis ratione profecisse.

τοῖς οὕτω διακειμένοις] videl. iis, qui student animum seiungere a corpore atque sperant se sapientiam esse assecuturos, ubi venerint ad inferos.

οἱ πολλοί] vulgus, h. e. ii, qui non possunt in numero verorum philosophorum haberi. Mox vocantur οἱ ἄλλοι. — De verbo πτοεῖσθαι, summa cupiditate ad aliquid ferri, maximo desiderio alicuius rei teneri, v. Gataker. ad Antonin. IV. 195. Ernestius ad Callimach. h. in Dian. v. 191. Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Prom. v. 881. et de simili usu verbi Lat. trepidare interpp. ad Liv. XXVII. 1, 8. — ἐν φιλοσοφίᾳ ζῆν, versari in sapientiae studio, ut διάγειν ἐν φιλοσοφίᾳ. Theaet. p. 174. A.

D. εἰ γὰρ ἐθέλεις — δόξει σοι] Ne cui haec structurae ratio molesta sit; alia eius exempla adscripsit Heindorf., quibus addimus haec: Herodot. II. 15. εἰ βουλόμεθα γνώμῃσι τῇσι Ἰώνων χρᾶσθαι —, ἀποδεικνύοιμεν ἄν κ. τ. λ. ubi Benedictus coni. βουλοίμεθα, probante Schweighaeusero. Platon. Sympos. p. 208. C. εἰ ἐθέλεις εἰς τὴν φιλοτιμίαν βλέψαι, θαυμάζοις ἄν κ. τ. λ. Alcibiad. I. p. 122. C. εἰ ἐθέλεις τοὺς Λακεδαιμονίων πλουτουῖδεῖν, γνώσει ὅτι κ. τ. λ. Protagor. p. 324. A. Itaque recte ab Heindorfio repudiatum est vulg. ἐθελήσεις.

τήν γε τῶν ἄλλων ἀνδρείαν] „Has simulatas et ve-

σοι εἶναι ἄτοπος. Πῶς δή, ὦ Σώκρατες; Οἶσθα, ἢ δ' ὅς, ὅτι τὸν θάνατον ἡγοῦνται πάντες οἱ ἄλλοι τῶν μεγάλων κακῶν εἶναι; Καὶ μάλα, ἔφη. Οὐκοῦν φόβῳ μειζόνων κακῶν ὑπομένουσιν αὐτῶν οἱ ἀνδρεῖοι τὸν θάνατον, ὅταν ὑπομένωσιν; Ἔστι ταῦτα. Τῷ δεδιέναι ἄρα καὶ δέει ἀνδρεῖοί εἰσι πάντες πλὴν οἱ φιλόσοφοι. καίτοι ἄτοπόν γε δέει τινὰ καὶ δειλίᾳ
E ἀνδρεῖον εἶναι. Πάνυ μὲν οὖν. Τί δέ; οἱ κόσμιοι αὐτῶν οὐ ταὐτὸν τοῦτο πεπόνθασιν; ἀκολασίᾳ τινὶ σώφρονές εἰσι; καίτοι φαμέν γέ που ἀδύνατον εἶναι· ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς συμβαίνει τούτῳ ὅμοιον εἶναι τὸ πάθος τὸ περὶ ταύτην τὴν εὐήθη σωφροσύνην· φοβούμενοι γὰρ ἑτέρων ἡδονῶν στερηθῆναι καὶ ἐπιθυ-

μεγάλων κακῶν] V. μεγίστων, invitis Bodl. Ven. *II.* Par. A. Tub. Stobaeo et Iambl. In Bodl. et Par. μεγίστων marginibus adscriptum.

καὶ δειλίᾳ] Sic Bodl. Coisl. Vat. Aug. Flor. d. i. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Vett. editt. ἢ δειλίᾳ.

E. ὅμοιον εἶναι τὸ πάθος] εἶναι om. a pr. m. Bodl. Ven. *II.*

rarum virtutum imitatrices virtutes postea exagitavit Epicurus, cuius de hoc argumento doctrinam a Cicerone expositam De Fin. I., 10. 14. 15. II., 14. 15. comparare operae pretium." Wyttenbach.

ὅταν ὑπομένωσιν] Euthyphron. p. 7. D. οὐ δυνάμενοι ἐπὶ ἱκανὴν κρίσιν αὐτῶν ἐλθεῖν ἐχθροὶ ἀλλήλοις γιγνόμεθα, ὅταν γιγνώμεθα. Phileb. p. 31. B. δεῖ δὴ τὸ μετὰ τοῦτο ἐν ᾧ τέ ἐστιν ἑκάτερον αὐτοῖν καὶ διὰ τί πάθος γίγνεσθον, ὁπόταν γίγνησθον, ἰδεῖν ἡμᾶς, ubi vide quae alia collegimus huius usus exempla.

E. Τί δέ, οἱ κόσμιοι —] Κόσμιοι et σώφρονες hoc loco sunt fere synonyma. v. Perizon. ad Aelian. V. H. XIV. 7. — Ante ἀκολασίᾳ Turnebus et Stephanus καὶ inserendum putarunt. Perperam. Illustravimus hanc loquendi rationem ad Apolog. Socrat. c. VII. — De proximis, καίτοι φαμέν γέ που — ἀλλ' ὅμως, compares Euthyphr. p. 3. C. καίτοι οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἀληθὲς εἴρηκα ὧν προεῖπον· ἀλλ' ὅμως φθονοῦσιν ἡμῖν πᾶσι τοῖς τοιούτοις. Parmenid. p. 128. C. καίτοι ὥςπερ γε αἱ Λάκαιναι σκύλακες εὖ μεταθεῖς τε καὶ ἰχνεύεις τὰ λεχθέντα· ἀλλὰ πρῶτον μέν σε τοῦτο λανθάνει κ. τ. λ. Demosthen. in Mid. p. 41. ed. Buttm. καίτοι φασὶν Ἰφικράτην — ἐλθεῖν εἰς ἔχθραν· ἀλλ' ὅμως πολλοὺς μὲν ἔχων φίλους —, πολλὰ δὲ χρήματα — οὐκ ἐβάδιζεν ἐπὶ τὰς τῶν χρυσοχόων οἰκίας. Ceterum haec brevitate dicta sunt, quum potuerint etiam sic enuntiari: ἀλλ' ὅμως τὸ πάθος τὸ περὶ ταύτην τὴν εὐήθη σωφροσύνην, ὃ αὐτοῖς συμβαίνει, τούτῳ ὅμοιόν ἐστιν.

μοῦντες ἐκείνων, ἄλλων ἀπέχονται ὑπ' ἄλλων κρατούμενοι. καίτοι καλοῦσί γε ἀκολασίαν τὸ ὑπὸ τῶν 69
ἡδονῶν ἄρχεσθαι· ἀλλ' ὅμως ξυμβαίνει αὐτοῖς κρατουμένοις ὑφ' ἡδονῶν κρατεῖν ἄλλων ἡδονῶν. τοῦτο δ' ὅμοιόν ἐστιν ᾧ νῦν δὴ ἐλέγετο, τῷ τρόπον τινὰ δι' ἀκολασίαν αὐτοὺς σεσωφρονίσθαι. Ἔοικε γάρ. Ω μακάριε Σιμμία, μὴ γὰρ οὐχ αὕτη ᾖ ἡ ὀρθὴ πρὸς ἀρετὴν ἀλλαγή, ἡδονὰς πρὸς ἡδονὰς καὶ λύπας πρὸς λύπας καὶ φόβον πρὸς φόβον καταλλάττεσθαι, καὶ μείζω πρὸς ἐλάττω, ὥςπερ νομίσματα, ἀλλ' ᾖ ἐκεῖνο μόνον τὸ νόμισμα ὀρθόν, ἀνθ' οὗ δεῖ ἅπαντα ταῦτα καταλλάττεσθαι, φρόνησις, καὶ τούτου μὲν πάντα καὶ Β
μετὰ τούτου ὠνούμενά τε καὶ πιπρασκόμενα τῷ ὄντι

P. 69. μὴ γὰρ οὐχ αὕτη ᾖ] γὰρ additum e Bodl. Tub. Ven. *II.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d.

πρὸς ἀρετὴν ἀλλαγή] Voc. ἀλλαγὴ additum e Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. C. Ambr. Flor. a. b. d. m. Dein Bodl. Tub. ἀλλὰ ἡδονὰς πρὸς ἡδονάς. Sed v. ad p. 70. C.

ἅπαντα ταῦτα] Sic Bodl. Ven. *Π* Tub. Vett. editt. πάντα ταῦτα.

P. 69. μὴ γὰρ οὐχ αὕτη —] Particula γὰρ refertur ad sententiam ex orationis serie eruendam. Possis intelligere: Noli hanc sentiendi agendique rationem probare: vide enim, ne haec non sit recta ad virtutem quod attinet permutatio, ut voluptates cum voluptatibus — commutemus. v. Lambertus Bos. Elips. p. 809 sqq. ed. Schaefer. Wyttenbachius, quum res non viam virtutis, sed virtutem ipsam requirere videretur, pro vet. lect. ἡ ὀρθὴ πρὸς ἀρετήν, ἡδονὰς πρ. ἡδ. scribendum censuit ἡ ὀρθὴ ἀρετή, ἡδονὰς πρὸς ἡδ. κ. τ. λ. Quod etiamsi accuratius dictum foret, ferri tamen vulgatum posset, si libri omnes illud constanter tuerentur. Nunc vero, quum multi codd. optimae notae post ἀρετὴν addant ἀλλαγή, quod ipsum etiam Iamblichus in libro suo habuit; non dubitavimus recipere, quod sententiae rationibus optime convenire, ab librariis autem multo facilius deleri quam addi potuisse videbatur. Ceterum verbi καταλλάττεσθαι usum exemplis illustravit Wyttenbach. ad h. l. De praepositione ἀντὶ cum huiusmodi verbis coniuncta v. Pierson. ad Moer. p. 155 sq. Ceterum ridetur, opinor, hoc loco sententia Aristippi Cyrenaici, multis tum, ut videtur, probata, quae virtutem referebat ad prudentiam quandam tranquille beateque vivendi, ideoque sapientem iubebat quam maxime sectari vitae suavitatem atque iucunditatem. v. Protag. p. 354 .C. 356. B. Phlleb. p. 53. C. 54. D. ibique ann.

B. ὠνούμενά τε καὶ πιπρασκόμενα τ. ὄ. ᾖ] h. e.

ἢ, καὶ ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη, καὶ ξυλλήβδην ἀληθὴς ἀρετὴ ἢ μετὰ φρονήσεως, καὶ προσγιγνομένων καὶ ἀπογιγνομένων καὶ ἡδονῶν καὶ φόβων καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν τοιούτων· χωριζόμενα δὲ φρονήσεως καὶ ἀλλαττόμενα ἀντὶ ἀλλήλων, μὴ σκιαγραφία τις ἢ ἡ τοιαύτη ἀρετὴ καὶ τῷ

B. *καὶ ἀνδρεία*] Bodl. Tub. Flor. a. b. c. d. i. m. Zittav. Ven. *Ξ Π.* cum Ald. Bass. *ἀνδρία.*

ἀρετὴ ἢ μετὰ φρονήσεως] Vulgo ἢ abest. Tub. Ven. *Π.* Par. *ἀρετὴ ἡ μετὰ φρ.*, unde cum Heindorfio et Bekkero ἢ inseruimus.

οὐδ' ἀληθὲς ἔχουσα] Sic dedi e Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. et marg. Ven. *Π.* Editt. omnes ἔχῃ.

et vereor, ne quae hoc numismate emuntur venduntur que, ea demum re vera sint etc. In his mirum accidit istud *ὠνούμενα* passive dictum. Vitium leni mutatione sustuleris, scribendo: *ἐωνημένα*, nisi malueris etiam *ὠνητά*, quod propter seq. *πιπρασκόμενα* in *ὠνούμενα* mutatum est. Heindorf., quum videret in cod. Aug. scriptum exstare *ὠνούμεθά τε καὶ πιπρασκόμεθα*, in eam suspicionem incidit, ut scribendum putaret: *καὶ μετὰ τούτου ἃ ὠνούμεθά τε καὶ πιπράσκομεν, τῷ ὄνιι ἦ.* Fortasse tamen nihil mutandum, quandoquidem Grammaticus in Bekkeri Anecdot. I. 95. e Lysia affert formam perfecti *ἐωνηκώς*, atque proximum *πιπρασκόμενα* paene efflagitat *ὠνούμενα*. Praeterea etiam imperfectum verbi tempus apud Xenoph. De re equestri VIII. 2. passive positum: *ὅτε μὲν γὰρ ἐωνεῖτο, πειρᾶσθαι ἐκελεύομεν, εἰ δύναιτο ὁ ἵππος ταῦτα ποιεῖν.* — Quae deinde nominantur quatuor virtutis formae: prudentia, iustitia, fortitudo, temperantia, eas philosophus memorat item De Republ. IV. p. 428 sqq. p. 433. ss. p. 441. E. sqq. VI. p. 487. B. p. 604. B. Legg. III. p. 688. p. 963. B. al. Nimirum ducta est haec divisio virtutum ex Pythagoreorum doctrina, ut apparet ex fragmentis ap. Stobaeum Florileg. I. c. g. Theagis p. 8 — 12. Metopi p. 7. Cliniae p. 8. Indidem sumsit Aristoteles, dissentiens tamen a Platonis ratione, quam postea Stoici vindicarunt. v. Wyttenbach. ad h. l. et Carol. Beier. ad Cic. Offic. I. 5, 15. Excurs. In dialogis quibusdam quod Plato etiam quintam virtutem memorat primariam, pietatem, de eo v. Prolegg. ad Protagor. p. 32 sq. ed. 2.

καὶ προσγ. καὶ ἀπογ.] h. e. sive adsint sive absint.

χωριζόμενα δὲ φρονήσεως —] Refer ad *ἡδονάς, φόβους* et *τἆλλα πάντα*, ut sententia haec sit: disiuncta autem haec a sapientia et invicem commutata vide ne nihil sint nisi adumbratio quaedam virtutis. Plutarchus adv. Epicur. p. 1091. D. *Πλάτων — ἀπηγόρευε τὰς λυπῶν καὶ πόνων ἀπαλλαγὰς ἡδονὰς μὴ νομίζειν, ἀλλ' οἷόν τινα σκιαγραφίαν ἢ μίξιν οἰκείου καὶ ἀλλοτρίου, καθάπερ λευκοῦ καὶ μέλανος.* — Deinde *οὐδ' ἀληθὲς ἔχουσα* quod ex codd.

ὄντι ἀνδραποδώδης τε καὶ οὐδὲν ὑγιές, οὐδ' ἀληθὲς ἔχουσα, τὸ δ' ἀληθὲς τῷ ὄντι ᾖ κάθαρσίς τις C
τῶν τοιούτων πάντων, καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀνδρεία καὶ αὐτὴ ἡ φρόνησις μὴ καθαρμός τις ᾖ. καὶ κινδυνεύουσι καὶ οἱ τὰς τελετὰς ἡμῖν οὗτοι καταστήσαντες οὐ φαῦλοί τινες εἶναι,

C. *τῷ ὄντι ᾖ κάθαρσις*] *κάθαρσις ᾖ* Vat. Vind. *Φ.* Flor. d. Par. G. Ambr. et corr. Bodl.

αὐτὴ ἡ φρόνησις] V. *αὕτη.* Mutatum e Bodl. Coisl. Ven. *ΔΠ.* Vind. *Φ.* Par. CG. Ambr. Flor. b. m. aliis.

καὶ κινδυνεύουσι] Hoc firmant Vat. Par. G. Flor. d. i. et pr. Ven. *Π.* qui habet *κινδυνεύσουσι.* Olim *κινδυνεύωσι* legebatur.

melioribus recepimus, tum vocula *τε* suadebat, tum loquendi consuetudini minime adversari videbatur. v. quae infra ad p. 100. D. annotavimus.

τὸ δ' ἀληθὲς τῷ ὄντι] Haec posita esse *ἐκ παραλλήλου* putant. v. p. 66. C. Sed recte Schleiermacherus vertit: das Wahre aber Reinigung von dergleichen allen ist, und Besonnenheit und Gerechtigkeit und Tapferkeit selbst Reinigungen sind. Nam *τὸ ἀληθὲς* opponitur *τῇ σκιαγραφίᾳ.*

C. *τῶν τοιούτων πάντων*] Intell. *ἡδονῶν, φόβων κ. τ. λ.*

μὴ καθαρμός τις ᾖ] Narrat Theo Smyrnaeus Mathem. p. 18. ed. Paris. a. 1614. quinque fuisse gradus *μυήσεως*, quorum primus fuerit *καθαρμός*, secundus *ἡ τῆς τελετῆς παράδοσις*, tertius *ἐποπτεία*, quartus *ἀνάδεσις καὶ στεμμάτων ἐπίθεσις*, quintus *τὸ θεοφιλὲς καὶ θεοῖς συνδιαιτος εὐδαιμονία.* v. Bullialdus ad l. c. Apulei. Metamorph. lib. XI. Meursii Eleusin. c. VII sq. Creuzerus Symbol. IV. p. 500 sq. Quae si vera sunt, facile intelligitur, quorsum referenda sint, quae deinde sequuntur, *ἐκεῖσε ἀφικόμενος μετὰ θεῶν οἰκήσει.* Cf. p. 81. A. *ὡς ἀληθῶς τὸν λοιπὸν χρόνον μετὰ θεῶν διάγουσα.* Neque omnino universi loci sententia obscura est. Docet enim philosophus veram sapientiam ac virtutem unam esse, quae animum a vitiis purgatum participem facere queat futurae post mortem felicitatis. Id vero significasse ait iam priscos mysteriorum conditores, quippe qui prodiderint, eos, qui non initiati in Orcum venerint, coactos fore, ut in coeno iaceant. Scilicet initiationem philosophus vult esse animi a corporis labe purgationem. Quod convenit sane cum iis, quae Theo de primo gradu memoriae prodidit. Sed de gradibus mysteriorum v. quae disseruit Lobeck. Aglaopham. T. I. p 38 sqq. qui Theonem de privatis loqui censet mysteriis, non de Eleusiniis.

καὶ κινδυνεύουσι — οὗτοι καταστήσαντες] In his *οὗτοι* est noti illi, celebrati illi, ut Legg. III. p. 677. A. IV. p. 705. E. VII. p. 790. E. Menon. p. 80. A. *καὶ δοκεῖς μοι παντελῶς — ὁμοιότατος εἶναι τό τε εἶδος καὶ τἆλλα ταύτῃ τῇ πλατείᾳ πάρχῃ τῇ θαλαττίᾳ.* Xenoph. Anab. I. 5, 8. *ἔχοντες τούτους τε τοὺς πολυτελεῖς*

ἀλλὰ τῷ ὄντι πάλαι αἰνίττεσθαι, ὅτι, ὃς ἂν ἀμύητος καὶ ἀτέλεστος εἰς Ἅιδου ἀφίκηται, ἐν βορβόρῳ κείσεται, ὁ δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος ἐκεῖσε ἀφικόμενος μετὰ θεῶν οἰκήσει. εἰσὶ γὰρ δή, φασὶν οἱ περὶ τὰς τελετάς, ναρθηκοφόροι μὲν πολλοί, βάκ-
D *χοι δέ τε παῦροι· οὗτοι δ' εἰσὶ κατὰ τὴν ἐμὴν δό-*

βάκχοι δέ τε παῦροι] Unus Ambr. *παῦροι δέ τε βάκχοι.* Vulgo *δέ γε.* praeter librorum fidem.

D. *ὧν δὴ καὶ ἔγωγε*] *ἐγὼ* Bodl. Ven. *II.* Flor. d. quod cum Bekkero Turicc. dederunt. Voculam *γε* post *κατὰ* e Bodl. Vat. Tub. Ven. *II.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. inseruimus.

χιτῶνας καὶ τὰς ποικίλας ἀναξυρίδας, ubi v. Zeunius. Aristophanes Rann. 429., ubi schol. *ὧν πάντες ἴσασι δηλονότι.* Ibid. 720. Cf. Lexic. Xenophont. III. d. 366. Pro *καταστήσαντες* Matthiae ad Hom. Hymn. in Cerer. 473. p. 419. *καταδείξαντες* coniiciebat. Sed vulgatam tuitus est Schaefer. ibid. Praefat. p. VII. Eurip. Bacch. 22. *καὶ καταστήσας ἐμὰς τελετάς.* Pausan. XIII. 31. *καταστήσασθαι — τὴν τελετήν.* conf. Pierson. Verisim. p. 123.

ἀλλὰ τῷ ὄντι π. αἰν., ὅτι —] Narrat Olympiodorus ista: *ἐν βορβορῳ κείσεσθαι τοὺς ἀμυήτους*, sumta esse ex formula carminis mystici, cuius auctor habebatur Orpheus. v. Fragment. Orph. p. 509. Herm. Hymn. in Cerer. 485. *ὄλβιος, ὅς τάδ' ὄπωπεν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων· ὃς δ' ἀτελὴς ἱερῶν, ὅς τ' ἄμμορος, οὔποθ' ὁμοίων αἶσαν ἔχει, φθίμενός περ ὑπὸ ζόφῳ εὐρώεντι.* Plato de Rep. II. p. 363. D. *Μουσαῖος - καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ — τοὺς ἀνοσίους καὶ ἀδίκους εἰς πηλόν τινα κατορύττουσιν ἐν Ἅιδου*, ubi quae deinceps sequuntur, digna sunt quae cum hoc loco conferantur. Plotin. Ennead. I. 6. p. 55. A *αἱ τελεταὶ ὀρθῶς αἰνίττονται τὸν μὴ κεκαθαρμένον εἰς* (leg. *ἐν*) *Ἅιδου κείσεσθαι ἐν βορβόρῳ, ὅτι τὸ μὴ καθαρὸν βορβόρῳ διὰ κακίαν φίλον.* Plura dabunt Meursius Eleusin. c. XVIII. Isaacus Casaubon. Exercitt. Baron. p. 390 sqq. Valcken. ad Eurip. Hippolyt. 25. Wyttenbach. ad Plutarchi Moral. T. I. p. 222 = p. 161. ed. Lips. et in commentar. ad h. l.

εἰσὶ γὰρ δή, φ. οἱ π. τ. τ.] Olympiodorus: *παρῳδεῖ ἔπος Ὀρφικὸν τὸ λέγον, ὅτι, ὅστις δ' ἡμῶν ἀτέλεστος, ὥσπερ ἐν βορβόρῳ κείσεται· τελετὴ γάρ ἐστιν ἡ τῶν ἀρετῶν βακχεία· καί φησιν· πολλοὶ μὲν ναρθηκοφόροι, παῦροι δέ τε βάκχοι· ναρθηκοφόρους, οὐ μὴν βάκχους τοὺς πολιτικοὺς καλῶν, ναρθηκοφόρους δὲ βάκχους τοὺς καθαρτικούς.* Enimvero *βάκχοι* nominati sunt sacerdotes et ministri orgiorum. Schol. ad Aristoph. Equit. 406. *βάκχον οὐ τὸν Διόνυσον ἐκάλουν μόνον, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς τελοῦντας τὰ ὄργια βάκχους ἐκάλουν*, quem locum laudavit Forsterus. Cicero de Legg. II. 14. quid ergo aget Iacchus Eumolpidaeque vestri et augusta illa mysteria, si quidem sacra nocturna tollimus? ubi Turnebus Iacchum intelligi censet extremam initiationis partem. Praeterea consulendus Lobeck. Aglaopham. p. 806 sqq. et p. 813. — *νάρθηξ* est fe-

ξαν οὐκ ἄλλοι ἢ οἱ πεφιλοσοφηκότες ὀρθῶς. ὧν δὴ καὶ ἔγωγε κατά γε τὸ δυνατὸν οὐδὲν ἀπέλιπον ἐν τῷ βίῳ ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ προὐθυμήθην γενέσθαι. εἰ δὲ ὀρθῶς προὐθυμήθην καί τι ἠνυσάμην, ἐκεῖσε ἐλθόντες τὸ σαφὲς εἰσόμεθα, ἐὰν θεὸς ἐθέλῃ, ὀλίγον ὕστερον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.

Repetitio vocis videtur effecisse, ut grammatici eam alterutro loco delerent.

ὀρθῶς προὐθυμήθην] V. *προὐθυμούμην*, praeter fidem codicum.

καί τι ἠνυσάμην] Sic unus August. Vett. editt et reliqui codd. *ἠνύσαμεν*, quod primus sprevit Heindorf.

rula in orgiis gestari solita. vid. Fischer. Indic. ad Palaephat. s. v. et Barnes ad Euripid. Bacch. 145 sqq., quo loco poeta *ναρθηκοφόρους* ita describit: *ὁ Βακχεὺς δ' ἔχων πυροώδη φλόγα πεύκας ἐκ νάρθηκος ἀΐσσει, δρόμῳ καὶ χοροῖς ἐρεθίζων πλανάτας, ἰαχαῖς τ' ἀναπάλλων, τρυφερὸν πλόκαμον εἰς αἰθέρα ῥίπτων. τ. τ. λ.* Ceterum loci sententiam recte ita declaravit Fischerus: multi prae se ferunt amorem et studium philosophiae, sed pauci sunt vere philosophi.

D. *ὧν δὴ καὶ ἔγωγε* —] Genitivus cohaeret cum verbo *γενέσθαι*, hoc sensu: in quorum societatem ut pervenirem, nihil intentatum reliqui, sed omni studio elaboravi. v. Lobeck. ad Aiac. p. 295. — Mox de constructione verborum: *ἀπολείπων — οὐ χαλεπῶς φέρω*, v. Matth. §. 551.

καί τι ἠνυσάμην] aliquid *mihi* profecerim, et in meam utilitatem comparaverim. Id enim verbo medio significatur quod eodem modo positum Aristoph. Plut. v. 196. *κἂν ταῦτ' ἀνύσηται* (sibi paraverit), *τετταράκοντα βούλεται*. Aeschyl. Prom. 706. *τὴν πρίν γε χρείαν ἠνύσασθ' ἐμοῦ πάρα κούφως*. Soph. Trachin. 996. *οἵαν ἀνθ' οἵων θυοιῶν ἐπί μοι μελέῳ χάριν ἠνύσω*. Theocrit. V. extr. *ὅττι πόκ' ἤδη ἀνυσάμαν τὸν ἀμνόν*. Id. XVIII. 16. *ἀγαθός τις ἐπέπταρεν ἐρχομένῳ τοι — ὡς ἀνύσαιο*. Pluralem *ἠνύσαμεν* qui defenderunt Astius, Bernhardy Syntax. p. 416. C. Fr. Hermannus: Abhandlungen u. Beiträge etc. p. 72. ii voluerunt esse communicativum, atque personarum numerum crebro ita variari monuerunt. In quo tamen uno certe nomine falsi sunt. Nam quod statuerunt istam numerorum variationem etiam in binis membris copula connexis locum habere, eius loquendi consuetudinis nullum usquam investigari exemplum poterit. Ex quo consequens est, ut *ἠνυσάμην* unice verum putandum sit. Quod si quaerimus, cur male depravatum fuerit, caussa rei in promtu est. Nam primum quidem scribis notius fuit activum *ἀνύτειν*, quum medium verbum usurpetur rarius. Quamquam illud nec a prosae orationis consuetudine alienum fuisse evincunt quae notarunt Toup Add. ad Theocr. p. 400. et Baehr. ad Plutarch. Alcib. p. 214. Deinde corruptionis opportunitatem dedit, quod conti-

Ταῦτ' οὖν ἐγώ, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ἀπολογοῦμαι, ὡς εἰκότως ὑμᾶς τε ἀπολείπων καὶ τοὺς ἐνθάδε δεσπότας οὐ χαλεπῶς φέρω οὐδ' ἀγανακτῶ,
E *ἡγούμενος κἀκεῖ οὐδὲν ἧττον ἢ ἐνθάδε δεσπόταις τε ἀγαθοῖς ἐντεύξεσθαι καὶ ἑταίροις· τοῖς δὲ πολλοῖς ἀπιστίαν παρέχει. εἴ τι οὖν ὑμῖν πιθανώτερός εἰμι ἐν τῇ ἀπολογίᾳ ἢ τοῖς Ἀθηναίων δικασταῖς, εὖ ἂν ἔχοι.*

Cap. XIV. *Εἰπόντος δὴ τοῦ Σωκράτους ταῦτα, ὑπολαβὼν ὁ Κέβης ἔφη· Ὦ Σώκρατες, τὰ μὲν ἄλλα ἔμοιγε δοκεῖ καλῶς λέγεσθαι, τὰ δὲ περὶ τῆς*
70 *ψυχῆς πολλὴν ἀπιστίαν παρέχει τοῖς ἀνθρώποις, μή, ἐπειδὰν ἀπαλλαγῇ τοῦ σώματος, οὐδαμοῦ ἔτι ᾖ, ἀλλ' ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διαφθείρηταί τε καὶ ἀπολλύηται, ἢ ἂν ἄνθρωπος ἀποθάνῃ· εὐθὺς ἀπαλλαττομένη τοῦ*

ὑμᾶς τε ἀπολείπων] *ἀπολιπὼν* Bodl. Ven. *Π.*

E. *ἔμοιγε δοκεῖ*] Sic Bodl. Ven. *Π.* Tub. et Stob. Editt. vett. *δοκεῖ ἔμοιγε.*

P. 70. *ᾖ ἂν ἄνθρωπος ἀπ.*] V. *ὁ ἄνθρωπος.* Articulum praeeunte Bekkero cum Ven. *Π.* Flor. b. delevi, de cuius omissione v. ad Prot. p. 355. A. Tur. *ἄνθρωπος.*

nuo sequitur et in singularis numeri vicem substituitur *ἐλθόντες — εἰσόμεθα.* De qua numeri permutatione Graecis utique frequentata v. Lobeck. ad Aiac. v. 191. Iacobs ad Del. Epigr. X. 89. Bernhardy l. c. Matthiae Gr. §. 293. al.

Ταῦτ' ἀπολογοῦμαι] haec pro me affero.

E. *ἀπιστίαν παρέχει*] Tertia verbi persona intellecto *αὐτὸ* posita non rari est usus. v. infra ad p. 93. A. De constructione verborum: *εἴ τι πιθανώτερός εἰμι, — εὖ ἂν ἔχοι*, vide ad Apolog. p. 25. B.

Cap. XIV. P. 70. *πολλὴν ἀπιστίαν παρέχει τ. ἄνθρ., μή, ἐπ.*] Habes constructionem ad sensum conformatam. Etenim quum *ἀπιστία* ita dicatur, ut adiunctam habeat metus ac timoris significationem; quasi dictum esset *πολὺν φόβον παρέχει*, subiiciuntur haec: *μή, ἐπειδ. ἀπ. — οὐδαμοῦ ἔτι ᾖ.* Quam rationem Graeci neutiquam refugerunt. Xenophon. Sympos. VIII. 34. *δοκοῦσιν ἀπιστοῦσιν ἐοικέναι, μὴ — οὐκ ἀποτελῶσιν.* Plat. Hipp. mai. p. 300. D. *ἐνθυμοῦμαι, μὴ παίζῃς*, ubi v. annot. Deinde quod Heindorfius verba *εὐθὺς ἀπαλλαττομένη* praecedentibus iungenda censet, ita ut ista, *καὶ ἐκβαίνουσα* etc., aliud ordiantur membrum periodi, de ea re fateor me minime cum eo consentire. Nam haec certe: *εὐθὺς ἀπαλλ. τοῦ σώμ. καὶ ἐκβαίνουσα*, nullo modo ad diversas partes trahenda esse, vel illud docere videtur, quod nomen *τοῦ σώματος* et *εὐθὺς* necessario ad *ἐκ-*

σώματος καὶ ἐκβαίνουσα ὥςπερ πνεῦμα ἢ καπνὸς διασκεδασθεῖσα οἴχηται διαπτομένη καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ᾖ· ἐπεί, εἴπερ εἴη που αὐτὴ καθ' αὑτὴν ξυνηθροισμένη καὶ ἀπηλλαγμένη τούτων τῶν κακῶν, ὧν σὺ νῦν δὴ διῆλθες, πολλὴ ἂν ἐλπὶς εἴη καὶ καλή, ὦ Σώκρατες, ὡς ἀληθῆ ἐστιν ἃ σὺ λέγεις. ἀλλὰ B τοῦτο δὴ ἴσως οὐκ ὀλίγης παραμυθίας δεῖται καὶ πίστεως, ὡς ἔστι τε ἡ ψυχὴ ἀποθανόντος τοῦ ἀνθρώπου καί τινα δύναμιν ἔχει καὶ φρόνησιν. Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις, ὁ Σωκράτης, ὦ Κέβης. ἀλλὰ τί δὴ ποιῶμεν; ἢ περὶ αὐτῶν τούτων βούλει διαμυθολογῶμεν, εἴτε εἰκὸς οὕτως ἔχειν, εἴτε μή; Ἔγωγ' οὖν, ἔφη ὁ Κέβης, ἡδέως ἂν ἀκούσαιμι, ἥντινα δόξαν ἔχεις περὶ αὐτῶν. Οὔκουν γ' ἂν οἶμαι, ἢ δ' ὃς ὁ

οἴχηται διαπτομένη] Sic Bodl. Coisl. Ven. Α Π. Par. ACEI. Ambr. Aug. Flor. a. b. c. d. i. Vulgo minus Attice διαπταμένη. Vind. Φ. διιπταμένη.

ὧν σὺ νῦν δὴ διῆλθες] δὴ e Bodl. additum.

B. ἔστι τε ἡ ψυχή] ἡ servarunt Bodl. Vat. Tub. Ven. Π. Vind. Φ. Par CG. Ambr. Flor. d. m. Vulgo deest.

βαίνουσα intelligendum est. Itaque inde ab εὐθὺς ἀπαλλ. nova inchoatur sententia vel potius novum orationis membrum: quod quum repetat quasi superiora iisque illustrandis inserviat, non opus fuit, ut καὶ ab initio praemitteretur. Ceterum εὐθὺς ἀπαλλ. est statim ut discedit. Infra p. 75. B. γενόμενοι εὐθὺς ἐωρῶμεν. Ibid. C. ἠπιστάμεθα — — εὐθὺς γενόμενοι. Advertes etiam participiorum cumulationem, ἐκβαίνουσα — διασκεδασθεῖσα οἴχηται διαπτομένη, quae tamen non caret idonea ratione.

B. οὐκ ὀλίγης παραμυθίας δεῖται] „Graecum παραμυθία non solum est consolatio animi, sed etiam iudicii confirmatio, qua sententia difficilis et incredibilis ad probabilitatem explicatur." WYTTENB., quem vid. ad h. l. Quippe indicat haec vox proprie eam vim orationis, quae affectus hominum componendo ipsorum animos tranquillos reddit, flectit, regit. conf. De Rep. V. p. 476. E. VI. p. 499. E. Muret. Varr. Lect. II. 4. — Ceterum tenenda notio immortalitatis Platonica, quae proditur his verbis: ὡς ἔστι τε ἡ ψυχὴ ἀποθανόντος τοῦ ἀνθρώπου καί τινα δύναμιν ἔχει καὶ φρόνησιν. Bene Olympiodorus: Τινὰ ζωὴν ἔχει καὶ γνωστικὴν ἐπιστήμην. ἡ μὲν γὰρ δύναμις τὴν ζωτικὴν ἐνέργειαν δηλοῖ, ἡ δὲ φρόνησις τὴν ἐπιστημονικήν.

βούλει διαμυθολογῶμεν] De hoc verbo dictum est ad Apolog. Socr. p. 39. E. et al.

Οὔκουν γ' ἂν οἶμαι] In

C Σωκράτης, εἰπεῖν τινα νῦν ἀκούσαντα, οὐδ' εἰ κωμῳδοποιὸς εἴη, ὡς ἀδολεσχῶ καὶ οὐ περὶ προσηκόντων τοὺς λόγους ποιοῦμαι. εἰ οὖν δοκεῖ, χρὴ διασκοπεῖσθαι.

Cap. XV. Σκεψώμεθα δ' αὐτὸ τῇδέ πῃ, εἴτε ἄρα ἐν Ἅιδου εἰσὶν αἱ ψυχαὶ τελευτησάντων τῶν ἀνθρώπων, εἴτε καὶ οὔ. παλαιὸς μὲν οὖν ἔστι τις λόγος οὗτος, οὓς μεμνήμεθα, ὡς εἰσὶν ἐνθένδε ἀφικόμεναι ἐκεῖ, καὶ πάλιν γε δεῦρο ἀφικνοῦνται καὶ γίγνονται ἐκ τῶν τεθνεώτων. καὶ εἰ τοῦθ' οὕτως

C. οὐδ' εἰ κωμῳδοποιὸς] Bodl. Vat. Ven. Ξ Π. Vind. ΥG. Par. ACH. Flor. c. d. i. m. Pal. κωμῳδιοποιός v. ad Apol. p. 18. D.

εἰ οὖν δοκεῖ, χρή] Sic. Bodl. Vat. Ven. Π. Vind. Φ. Par. ACEGHI. Ambr. Aug. Flor. a. b. d. i. m. Vett. editt. habent: εἰ οὖν δοκεῖ καὶ χρὴ διασκοπεῖσθαι, σκεψώμεθα αὐτὸ τ. π. Voc. δ' post σκεψάμεθα e Bodl. Ven. Π. Tub. Aug. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. a. insertum. Vides igitur non esse verum quod scripsit Schleiermacherus p. 474. ed. 2, δὲ non satis commendationis a codicibus habere, ideoque veterem lectionem servandam esse.

his ἄν ad infinitivum εἰπεῖν referri oportere monere vix opus est. De comicorum in Socratem dicteriis iam ad Apolog. Socr. p. 18. B. C. et 19. C. diximus. Audias praeterea Olympiodorum ad h. l. p. 44. Ὁ γὰρ Εὔπολίς φησι περὶ τοῦ Σωκράτους· τί δῆτ' ἐκεῖνον τὸν ἀδολέσχην καὶ πτωχόν, ὃς τἄλλα μὲν περφρόντικεν, ὁπόθεν δὲ καταφαγεῖν ἔχοι, τούτου κατημέλησεν (de quibus versibus metro suo restituendis v. quos laudat Runkel. ad Pherecyd. et Eup. Fragm. p. 176. et 224. Meinek. Fragmm. Com. Vol. II. P. 1. p. 553.) νῦν οὖν οὐκ ἐρεῖ ταῦτα περὶ ἐμοῦ ζητοῦντος, εἰ εἰσὶν αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἐν ᾅδου, ἢ μή. Χρειώδης γὰρ ἡ τοιαύτη ζήτησις. De ἀδολεσχίᾳ a comicis obiecta philosophis v. Ruhnken. ad Xenoph. Mem. I. 2, 31.

Cap. XV. C. Σκεψώμεθα δ' αὐτὸ τῇδέ πῃ —] Consideremus autem rem hac fere ratione, utrum nimirum in Orco versentur mortuorum animi, an non. In his pronomen αὐτό spectat ad antegressa; τῇδέ πῃ autem referendum est ad rei explicandae rationem, quae deinde verbis: εἴτε ἄρα — εἴτε καὶ οὔ, accuratius indicatur. Ceterum refertur hoc placitum de reciproco animorum ortu et interitu ad Orphicos et Pythagoreos itemque ad Empedoclem ab Olympiodoro in scholiis ad h. l. p. 45 sqq. ed. Finckh. et p. 103. Ὀρφικός τε γὰρ καὶ Πυθαγόριος (λόγος) ὁ πάλιν ἄγων τὰς ψυχὰς εἰς τὸ σῶμα καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ σώματος ἀνάγων, καὶ τοῦτο κύκλῳ πολλάκις. Vid. eundem in Fragm. Orphic. p. 510. ed. Hermann. De Empedocle conf. quae disputavit

ἔχει, πάλιν γίγνεσθαι ἐκ τῶν ἀποθανόντων τοὺς ζῶντας, ἄλλο τι ἢ εἶεν ἂν ἡμῶν αἱ ψυχαὶ ἐκεῖ; οὐ γὰρ D
ἄν που πάλιν ἐγίγνοντο, μὴ οὖσαι, καὶ τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον τοῦ ταῦτ' εἶναι, εἰ τῷ ὄντι φανερὸν γίγνοιτο, ὅτι οὐδαμόθεν ἄλλοθεν γίγνονται οἱ ζῶντες ἢ ἐκ τῶν τεθνεώτων. εἰ δὲ μὴ ἔστι τοῦτο, ἄλλου ἄν του δέοι λόγου. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Κέβης. Μὴ τοίνυν κατ' ἀνθρώπων, ἦ δ' ὅς, σκόπει μόνον τοῦτο, εἰ βούλει ῥᾷον μαθεῖν, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζώων πάντων καὶ φυτῶν, καὶ ξυλλήβδην ὅσαπερ

ἔστι τις λόγος] Sic Bodl. Coisl. Ven. *Π.* Vind. *ΥΦ.* Par. L. Ambr. Flor. c. Vett. editt. τις ὁ λόγος. Dein οὗτος om. Bodl. Ven. *Π.* Ambr., quod abiecerunt etiam Turr.

ἄλλο τι ἢ εἶεν] Bekker. ἢ delevit auctoritate unius Ven. *Π.* in quo a pr. m. omissum erat. Dein Bodl. Ven. *Π.* αἱ ψυχαὶ ἡμῶν.

D. φανερὸν γίγνοιτο] Vat. Vind. *Φ.* Ambr. Flor. d. γένοιτο, quod praetulit Bekker. et ed. Tur. Praesens apte quaestionis instituendae perpetuitátem denotat.

εἰ βούλει ῥᾷον μαθεῖν] V. ῥᾴδιον, quod e Bodl. Tub. Ven. *Π.* correctum

Sturzius p. 459 — 484. Παλαιὸς λόγος doctrina haec dicitur etiam Menon. p. 81. B.

εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, πάλιν γίγνεσθαι — τοὺς ζώντας] Frustra haesit Heindorf. in hac verborum constructione. Nam infinitivum addi vocibus relativis atque demonstrativis per epexegesin satis notum est. Itaque verba convertas hoc modo: und wenn sich dieses so verhält, dass nemlich die Lebenden wiederum aus den Todten entstehen etc. Prorsus eodem modo p. 71. B. ἀλλ' ἔργῳ γοῦν πανταχοῦ οὕτως ἔχειν ἀναγκαῖον, γίγνεσθαί τε αὐτὰ ἐξ ἀλλήλων γένεσίν τε εἶναι κ. τ. λ p. 72. A. Euthyphron. p. 11. B. πάθος δέ τι περὶ αὐτοῦ λέγειν, ὅ τι πέπονθε τοῦτο τὸ ὅσιον, φιλεῖσθαι ὑπὸ πάντων θεῶν. Xenoph. Anabas. I. 1, 7. προαισθόμενος τὰ αὐτὰ ταῦτα βουλευομένους, ἀποστῆναι πρὸς Κῦρον.

D. τοῦ ταῦτ' εἶναι —] Intell. τοῦ τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἐκεῖ εἶναι. De pronomine, etiamsi de una tantum re sermo sit, in plurali numero posito v. ad p. 62. D. Itaque coniecturam Forsteri αὐτὰς non praeferam cum Heindorf.

ἀλλὰ καὶ κατὰ ζώων πάντων —] Olympiodorus: Τινὲς ἐκ τούτου τοῦ ῥητοῦ ἐπατηθέντες ᾠήθησαν τὸν Πλάτωνα πᾶσαν ψυχὴν ἀθανατίζειν. ἄμεινον δὲ ὁ φιλόσοφος Ἀμμώνιος ἐξηγήσατο τὸ χωρίον τοῦτο, λέγων, ὅτι τοῦτό φησι πρὸς τὸ ἐφεξῆς ἐπιχείρημα, τὸ κατασκευάζον, ὅτι τὰ ἐναντία μεταβάλλει εἰς ἄλληλα. — In proximis ἆρα quod ponitur in interrogatione aliunde suspensa, tetigimus hunc usum ad Lachetem p. 185. D. Ceterum tenendum ista, οὐκ

ἔχει γένεσιν περὶ πάντων ἴδωμεν, ἆρ' οὑτωσὶ γίγνε-
E ται πάντα, οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῶν ἐναντίων τὰ
ἐναντία, ὅσοις τυγχάνει ὂν τοιοῦτόν τι, οἷον τὸ
καλὸν τῷ αἰσχρῷ ἐναντίον που καὶ δίκαιον ἀδίκῳ,
καὶ ἄλλα δὴ μυρία οὕτως ἔχει. τοῦτο οὖν σκεψώ-
μεθα, ἆρά ἀναγκαῖον, ὅσοις ἔστι τι ἐναντίον, μηδα-
μόθεν ἄλλοθεν αὐτὸ γίγνεσθαι ἢ ἐκ τοῦ αὐτῷ ἐναν-
τίου. οἷον ὅταν μεῖζόν τι γίγνηται, ἀνάγκη που ἐξ
ἐλάττονος ὄντος πρότερον ἔπειτα μεῖζον γίγνεσθαι;

περὶ πάντων ἴδωμεν] V. εἰδῶμεν, i. e. sciamus. Verum suppeditavit Vind. Φ. et pr. Coisl. cum Stobaeo et Olympiodoro.

ἆρ' οὑτωσὶ γίγνεται πάντα] Sic Bodl. Vat. Ven. Π. Tub. Vind. Ambr. Flor. d. Vulgo ἅπαντα, quod tenuit etiam Bekker.

E. τοῦτο οὖν σκεψώμεθα] τοῦτο οὖν, in Vett. editt. omissum, e Bodl. Tub. Ven. Π. Vat. Flor. d. i. Vind. Φ. Par. G. Ambr. restitutum. Pro ἆρα, quod Wyttenbachio in interrogatione aliunde suspensa mirum accidit, Vind. 8. et Ang. οὖν εἰ ha-

ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῶν ἐναντίων τὰ ἐναντία, addita esse ad explicandam vocem οὑτωσί, ut liceat hanc ῥῆσιν Germanice ita convertere: sondern — lass uns überhaupt sehen, ob alles mit einander auf folgende Weise entsteht, nemlich nicht anderswoher als das Gegentheil aus dem Gegentheil. Six mox p. 71. A.

E. τοιοῦτόν τι] sc. ἐναντίον. Olympiodorus ad h. l. Ὅτι — τὰ ἐναντία μεταβάλλει εἰς ἄλληλα, δείκνυσιν ἡ λέξις τριχόθεν· πρῶτον μὲν ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς· παρατίθεται γὰρ πολλὰ ἐναντία, ἃ δείκνυσι μεταβάλλοντα εἰς ἄλληλα· δεύτερον ἐκ τῶν γενέσεων αὐτῶν καὶ τῶν ὁδῶν· εἰ γάρ αἱ ὁδοὶ μεταβάλλουσιν εἰς ἀλλήλας, οἷον ἡ λεύκανσις εἰς τὴν μέλανσιν, πολλῷ μᾶλλον καὶ τὰ τέλη μεταβάλλουσιν εἰς ἄλληλα, οἷον τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν· τρίτον, ὅτι χωλεύει ἡ φύσις, εἰ ἓν μὲν τῶν ἐναντίων μεταβάλλει εἰς τὸ ἄλλο, ἓν δὲ οὐ μεταβάλλει· καὶ τῷ χρόνῳ ἐπιλείποι θάτερον τῶν ἐναντίων, καὶ οὐδὲν ἐναντίων ἔσται, τὸ λοιπὸν μηδὲν ἔχον, εἰς ὃ μεταβαλεῖ.

μηδαμόθεν ἄλλοθεν αὐτὸ γίγνεσθαι] Animadversione digna est haec a plurali numero, ὅσοις, ad singularem, αὐτό, h. e. αὐτῶν ἕκαστον, transitio, cuius aliud exemplum simillimum attulit Heindorf. ex libr. II. de Legg. p. 667. B. οὐκοῦν πρῶτον μὲν δεῖ τόδε γε ὑπάρχειν ἅπασιν, ὅσοις συμπαρέπεταί τις χάρις, ἢ τοῦτο αὐτὸ μόνον αὐτοῦ (h. e. αὐτῶν ἑκάστου) τὸ σπουδαιότατον εἶναι, ἤ τινα ὀρθότητα, ἢ τὸ τρίτον ὠφέλειαν.

ἐξ ἐλάττονος ὄντος πρότερον ἔπειτα μεῖζον γ.] De hac loquendi ratione, qua εἶτα et ἔπειτα participiis subiiciuntur vel interdum etiam anteponuntur, v. Gregor. Corinth. p.

Ναί. Οὐκοῦν κἂν ἔλαττον γίγνηται, ἐκ μείζονος ὄντος πρότερον ὕστερον ἔλαττον γενήσεται; Ἔστιν, 71
ἔφη, οὕτω. Καὶ μὴν ἐξ ἰσχυροτέρου γε τὸ ἀσθενέστερον καὶ ἐκ βραδυτέρου τὸ θᾶττον; Πάνυ γε. Τί δαί; ἄν τι χεῖρον γίγνηται, οὐκ ἐξ ἀμείνονος, καὶ ἐὰν δικαιότερον, ἐξ ἀδικωτέρου; Πῶς γὰρ οὔ; Ἱκανῶς οὖν, ἔφη, ἔχομεν τοῦτο, ὅτι πάντα οὕτω γίγνεται, ἐξ ἐναντίων τὰ ἐναντία πράγματα; Πάνυ γε. Τί δ' αὖ; ἔστι τι καὶ τοιόνδε ἐν αὐτοῖς, οἷον μετα-

bent. Sed ἄρα ita usurpatum non raro est; v. ad Remp. V. p. 462. A. Lachet. p. 185. D. Mox Turicenss. de coniectura Baiteri: ἐκ τοῦ αὐτῷ pro αὐτῷ. Quod nobis non placet. Lat. dixeris ipsi.

P. 71. ἐξ ἰσχυροτέρου γε] γε om. Bodl. Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. probantibus Turicenss.

Τί δαί; ἄν τι χεῖρον] V. *δέ*, quod e Coisl. Ven. *ΞΠ.* Vind. *Y.* Par. ACH. Flor. a. c. m. Zitt. mutavimus, invitis Turicenss.

ἐξ ἀδικωτέρου;] V. *οὐκ ἐξ ἀδ.* Recte *οὐκ* om. Bodl. Tub. Coisl. Ven. *ΔΠ.* Vind. *Y.* Par. ACEHIL. Zitt. Ang. Flor. a. b. c. m.

145. ed. Schaefer. ibique Koen. Hoogevenius de particulis p. 384. Heindorf. ad Phaedon. 115. Hermann. ad Viger. p. 772. Duplex autem hic particularum usus est. Aut enim indicant simpliciter alteram actionem alteram sequi, ut h. l. et infra p. 82. C.; aut praecedenti alicui rei aliam ita annectunt, ut quod postea insecutum sit, id praeter exspectationem evenisse significent; unde saepenumero per tamen interpretandae sunt, ut Gorg. p. 527. D. Protagor. p. 341. E. Phaedr. p. 255. A. Andocides p. 18. 5. *ἔχοντες μὲν τὸ σῶμα τοὐμόν, κρατοῦντες δὲ τοῦ βίου καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐμῆς εἶτα ἔσωζον.* Xenoph. Cyrop. I. 6, 8. *οἴει τι, ἔφη, ἧττον τοῦτο εἶναι αἰσχρόν, ἢ εἴ τις ἔχων μὲν ἀγρούς, ἔχων δὲ ἐργάτας, οἷς ἂν ἐργάζοιτο, ἔπειτα ἐάσῃ τὴν γῆν ἀργοῦσαν ἀνωφέλητον εἶναι;*

P. 71. *Ἱκανῶς οὖν — ἔχομεν τοῦτο*] H. e. satisne hoc tenemus. Infra p. 100. D. *τοῦτο — ἔχω παρ' ἐμαυτῷ.* Phileb. p. 30. E. *ἔχω καὶ μάλα ἱκανῶς.* Legg. IV. in *ἔχειε γὰρ ὃ λέγω που.* De Republ. V. p. 477. A. *ἱκανῶς οὖν τοῦτο ἔχομεν —, ὅτι κ. τ. λ.* Theaet. p. 167. B. *ἔχεις τοῦτο ἰσχυρῶς;* Alcib. I. p. 110. Aristoph. Avv. 1448. *πάντ' ἔχεις*, omnia tenes.

ἔστι τι τοιόνδε — οἷον μεταξὺ ἀμφ.] H. e. estne aliquid medium inter duo contraria? Quae verba statim explicantur his verbis: *δυοῖν ὄντοιν δύο γενέσεις*, h. e. duplex origo mutus. Docere enim dehinc instituit Socrates omnem mutationem triplici contineri statu. Primus est, ex quo res mutata discedit: secundus, quem res mutata permeat, quem quidem philosophus hoc

ξὺ ἀμφοτέρων πάντων τῶν ἐναντίων δυοῖν ὄντοιν
B δύο γενέσεις, ἀπὸ μὲν τοῦ ἑτέρου ἐπὶ τὸ ἕτερον,
ἀπὸ δ' αὖ τοῦ ἑτέρου πάλιν ἐπὶ τὸ ἕτερον; μείζο-
νος μὲν γὰρ πράγματος καὶ ἐλάττονος μεταξὺ αὔξη-
σις καὶ φθίσις, καὶ καλοῦμεν οὕτω τὸ μὲν αὐξάνε-
σθαι, τὸ δὲ φθίνειν; Ναί, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ δια-
κρίνεσθαι καὶ συγκρίνεσθαι, καὶ ψύχεσθαι καὶ θερ-
μαίνεσθαι, καὶ πάντα οὕτω, κἂν εἰ μὴ χρώμεθα
τοῖς ὀνόμασιν ἐνιαχοῦ, ἀλλ' ἔργῳ γοῦν πανταχοῦ
οὕτως ἔχειν ἀναγκαῖον, γίγνεσθαί τε αὐτὰ ἐξ ἀλλή-
λων γένεσίν τε εἶναι ἐξ ἑκατέρων εἰς ἄλληλα; Πάνυ
γ', ἦ δ' ὅς.

C Cap XVI. Τί οὖν; ἔφη, τῷ ζῆν ἔστι τι ἐναν-
τίον, ὥσπερ τῷ ἐγρηγορέναι τὸ καθεύδειν; Πάνυ
μὲν οὖν, ἔφη. Τί; Τὸ τεθνάναι, ἔφη. Οὐκοῦν
ἐξ ἀλλήλων τε γίγνεται ταῦτα, εἴπερ ἐναντία ἐστί,

B. *μείζονος μὲν γὰρ πρ.*] *μὲν* e Bodl. Tub. Vat Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. additum. In Bodl. a pr. m. et Tub. *γὰρ* omissum, quod erunt qui non improbent

εἶναι ἐξ ἑκατέρων εἰς ἄλληλα] Sic Bodl Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Flor. d. Editt. omnes habent *εἶναι ἑκατέρου εἰς ἄλληλα.* Dein Bodl. Ven. *Π. Πάνυ μὲν οὖν.*

C. *αὐτοῖν μεταξύ*] V. *αὐτῶν*, quod e Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* aliis mutatum. Verba *καὶ ἐκ τοῦ καθεύδειν* Bodl. habet

loco *γενέσεως* nomine appellavit: tertius est ille, in quem res mutata pervenit. Verissime autem iudicat *δυοῖν ὄντοιν* esse *δύο γενέσεις*, hoc est, duorum contrariorum duplicem esse ex se invicem generationem. Veluti, si quis dormit, is ex vigilia transit in somnum. Qui quidem status quum sint contrarii; ille, qui inter hos medius interiectus est, recte duplicis generis esse iudicatur. Aut enim ex vigilia ad somnum transitur, id quod obdormiscere dicimus; aut ex somno ad vigiliam pervenimus, quod expergisci solemus vocare. Sed audias quae Plato ipse de hac re deinceps disputavit.

B. *κἂν εἰ μὴ χρώμεθα* –] Buttmannus ad Demosthenis Orat. Midianam p. 33. „Vocula*m* *ἄν* in formula *κἂν εἰ* proprie pertinere ad alterum post *εἰ* verbum negari non potest: primaria enim dictionis forma haec est, *καὶ εἰ τοῦτο ποιοίην, εὖ ἂν ποιοίην*, quod in sermone obliquo vel sic efferendum est, *δοκῶ μοι, καὶ εἰ τοῦτο ποιοίην, εὖ ἂν ποιεῖν*, vel sic, *κἂν εἰ τοῦτο ποιοίην, εὖ ποιεῖν.* Iam vero haec formula *κἂν εἰ*, plane ut Lat. etiamsi, in sermone quotidiano induerat significationem cognatam particulae *καίπερ*, Lat. quamvis. Quo facto, quoties id, quod protasi contineretur, non ut incertum

καὶ αἱ γενέσεις εἰσὶν αὐτοῖν μεταξὺ δύο δυοῖν ὄντοιν; Πῶς γὰρ οὔ; Τὴν μὲν τοίνυν ἑτέραν συζυγίαν ὧν νῦν δή ἔλεγον ἐγώ σοι, ἔφη, ἐρῶ, ὁ Σωκράτης, καὶ αὐτὴν καὶ τὰς γενέσεις· σὺ δέ μοι τὴν ἑτέραν. λέγω δὲ τὸ μὲν καθεύδειν, τὸ δὲ ἐγρηγορέναι, καὶ ἐκ τοῦ καθεύδειν τὸ ἐγρηγορέναι γίγνεσθαι καὶ ἐκ τοῦ ἐγρηγορέναι τὸ καθεύδειν, καὶ τὰς D γενέσεις αὐτοῖν τὴν μὲν καταδαρθάνειν εἶναι, τὴν δὲ ἀνεγείρεσθαι. ἱκανῶς σοι, ἔφη, ἢ οὔ; Πάνυ μὲν οὖν. Λέγε δή μοι καὶ σύ, ἔφη, οὕτω περὶ ζωῆς καὶ θανάτου. οὐκ ἐναντίον μὲν φῂς τῷ ζῆν τὸ τεθνάναι εἶναι; Ἔγωγε. Γίγνεσθαι δὲ ἐξ ἀλλήλων; Ναί. Ἐξ οὖν τοῦ ζῶντος τί τὸ γιγνόμενον; Τὸ τεθνηκός, ἔφη. Τί δαί, ἦ δ' ὅς, ἐκ τοῦ τεθνεῶτος; Ἀναγκαῖον, ἔφη, ὁμολογεῖν, ὅτι τὸ ζῶν. Ἐκ τῶν τεθνεώτων ἄρα, ὦ Κέβης, τὰ ζῶντά

in marg. adscripta; Tubing. omittit.

D. *ἱκανῶς σοι, ἔφη, ἢ οὔ;*] V. *ἔφην*, quod e plurimis libris emendatum.

Τί δαί, ἦ δ' ὅς, ἐκ τοῦ τ.] V. *δέ*. Mutavimus cum Coisl. Ven. *A*. Par. CHL. Flor. a. b. c. i. m. Antiquum servant Turicc.

τεθνεώτων ἄρα, ὦ K.] *ἄρα εἰσὶν* Bodl. Ven. *Π*. errore manifesto.

esset enuntiandum, in Graeco quidem sermone indicativus in optativi locum succedebat, remanente tamen illo *κἄν*, in quo particula *ἄν* consopita nunc erat. De qua re monuit Heindorf. ad Platon. Sophist. §. 69."

γένεσίν τε εἶναι ἐξ ἑκατέρου] H. e. duplicemque esse ex altero ad alterum transitionem. Sic p. 71. E. *ἐκ τῶν τεθνεώτων ἂν εἴη γένεσις εἰς τοὺς ζῶντας*, quorum verborum rationem cur Heindorf. aliam esse iudicaverit, equidem non perspicio. Atque prorsus eodem modo paullo ante scriptum legimus, *δυοῖν ὄντοιν δύο γενέσεις, ἀπὸ μὲν τοῦ ἑτέρου ἐπὶ τὸ ἕτερον, ἀπὸ δ' αὖ τοῦ ἑτέρου πάλιν ἐπὶ τὸ ἕτερον.*

Cap. XVI. C. *καὶ αἱ γενέσεις — δυοῖν ὄντοιν;*] H. e. et rationes, quibus haec gignuntur, duae sunt duobus illis quasi interiectae?

συζυγίαν] i. e. par rerum contrariarum.

σὺ δέ μοι τὴν ἑτέραν] intell. *ἐρεῖς*.

D. *καὶ τὰς γενέσεις — ἀνεγείρεσθαι*] De hac constructione dixit Matth. §. 289. annot. 7.

ἱκανῶς σοι, ἔφη, ἢ οὔ] Menon. p. 75. B. *ἱκανῶς σοι, ἢ ἄλλως πως ζητεῖς;* Gorg. p. 448. A. *ἐὰν σοί γε ἱκανῶς*.

E τε καὶ οἱ ζῶντες γίγνονται; Φαίνεται, ἔφη. Εἰσὶν ἄρα, ἔφη, αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἐν Ἅιδου. Ἔοικεν. Οὐκοῦν καὶ τοῖν γενεσέοιν τοῖν περὶ ταῦτα ἥ γ' ἑτέρα σαφὴς οὖσα τυγχάνει; τὸ γὰρ ἀποθνήσκειν σαφὲς δήπου, ἦ οὔ; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Πῶς οὖν, ἦ δ' ὅς, ποιήσομεν; οὐκ ἀνταποδώσομεν τὴν ἐναντίαν γένεσιν, ἀλλὰ ταύτῃ χωλὴ ἔσται ἡ φύσις; ἢ ἀνάγκη ἀποδοῦναι τῷ ἀποθνήσκειν ἐναντίαν τινὰ γένεσιν; Πάντως που, ἔφη. Τίνα ταύτην; Τὸ ἀναβιώσκεσθαι. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, εἴπερ ἔστι τὸ ἀναβιώσκεσθαι, ἐκ τῶν τεθνεώτων ἂν εἴη γένεσις εἰς
72 τοὺς ζῶντας αὖτη, τὸ ἀναβιώσκεσθαι; Πάνυ γε.

E. *τοῖν γενεσέοιν τοῖν*] Sic Coisl. Σ Π. Vind. Φ. Ambr. Tub. Flor. d. et pr. Bodl. Par. G. Vulgo bis *ταῖν* scribebatur v. ann.

P. 72. *ἱκανόν που ἐδόκει*] Quod vulgo deerat *ἐδόκει*, id restitutum est e Bodl. Vat. Tub. Ven. Π. Vind. Φ. Par. A C G. Ambr. Flor. a. d. i. m.

ὅθεν δὴ πάλιν γίγνεσθαι] *δεῖ* Ven. Σ. Par. C. Flor. a. d. m. et Ven. Π. ex corr., quod requirebat Heindorf. sed v. ann.

E. *Οὐκοῦν καὶ τοῖν γενεσέοιν*] De articulo masculini generis nominibus femininis in numero duali addi solitis hodie res tralaticia. v. Gregor. Corinth. p. 304. Markland. ad Eurip. Supplic. 140. Ernesti ad Xenoph. Mem. II. 3, 18. Matth. §. 280. Pro *γενεσέοιν*, quod libri tuentur omnes, ex praecepto grammaticorum scribendum fuit *γενέσεων*, accentu in syllabam antepaenultimam reiecto. Et videri sane potest in quibusdam libris olim ita scriptum fuisse, quum Paris. et Vatic. a. nostri exhibeant *γενέσεοιν*. Sed vid. Buttmanni Gr. amplior. T. I. p. 193. coll. p. 191.

P. 72. *ἱκανόν που ἐδόκει τεκμήριον εἶναι*] Imperfectum *ἐδόκει* refertur ad ea, quae p. 70. C. D. de hac re disputata sunt. Deinde pro *ὅθεν δὴ πάλιν γίγνεσθαι* quod coniecit Heindorf. *ὅθεν δεῖ πάλιν γίγνεσθαι*, id etsi in aliquot codd. scriptum legitur, tamen repudiandum censemus. Etenim quum etiam haec in superiore disputatione commemorata sint, necessario oratione obliqua enuntianda fuerunt. Solet autem infinitivus post relativa usurpari, ubi idem re per demonstrativa expressa requiritur. Quod quidem in hunc locum cadit. Nam ubi pro *ὅθεν δὴ* posueris *καὶ ἐκεῖθεν δή*, infinitivo opus esse videbis. Cf. Legg. X. p. 889. A. E. et quae collegit Dobraeus ad Aristoph. Plut. v. 1112. p. 200. ed. Lips.

Cap. XVII. *ὅτι οὐδ' ἀδίκως ὡμολογήκαμεν*] H. e. non temere, non iniuria, non sine causa. Eodem modo etiam *δικαίως λέγειν* est

Ὁμολογεῖται ἄρα ἡμῖν καὶ ταύτῃ τοὺς ζῶντας ἐκ τῶν τεθνεώτων γεγονέναι οὐδὲν ἧττον ἢ τοὺς τεθνεῶτας ἐκ τῶν ζώντων. τούτου δὲ ὄντος ἱκανόν που ἐδόκει τεκμήριον εἶναι, ὅτι ἀναγκαῖον τὰς τῶν τεθνεώτων ψυχὰς εἶναί που, ὅθεν δὴ πάλιν γίγνεσθαι. Δοκεῖ μοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐκ τῶν ὡμολογημένων ἀναγκαῖον οὕτως ἔχειν.

Cap. XVII. Ἰδὲ τοίνυν οὕτως, ἔφη, ὦ Κέβης, ὅτι οὐδ' ἀδίκως ὡμολογήκαμεν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. εἰ γὰρ μὴ ἀεὶ ἀνταποδιδοίη τὰ ἕτερα τοῖς ἑτέροις γι- B γνόμενα, ὡςπερεὶ κύκλῳ περιόντα, ἀλλ' εὐθεῖά τις εἴη ἡ γένεσις ἐκ τοῦ ἑτέρου μόνον εἰς τὸ καταντικρὺ καὶ μὴ ἀνακάμπτοι πάλιν ἐπὶ τὸ ἕτερον, μηδὲ καμπὴν

Ἰδὲ τοίνυν, ἔφη, ὦ Κ.] τοίνυν οὕτως ἔφη Bodl. Ven. Π. Tub. quod restitui. Pertinet οὕτως ad verba sequentia.

B. καὶ μὴ ἀνακάμπτοι] Ald. Steph. cum Par. E. ἀνακάμπτῃ. Dein Coisl. εἰς τὸ ἕτερον. Pro μηδὲ καμπὴν ποιοῖτο Coisl. Ven. ΑΞ. Par. HL. Aug. Flor. c. et pr. Vind. Y. Par. G. Flor. μ. κ. ποιοῖ.

recte, non temere dicere, c. XVIII. pro quo c. XX. dicitur ὀρθῶς. — Mox ἀνταποδοῦναι positum est intransitive, de quo usu v. Viger. p. 186. Nam sensus hic est: si res contrariae sibi non ita responderent, ut mutua esset earum origo; si generatio non nisi recta esset et simplex, ut mortis e vita, moriundo, non contra.

B. καὶ μὴ ἀναν. — καμπὴν ποιοῖτο] Demonstraturus Socrates contraria fieri ex contrariis, ut, si horum alterum gignat alterum, hoc iterum fiat principium alterius, eaque ratione disiuncta quasi in orbem redeant, non autem recta linea procedant, utitur verbis a cursoribus et aurigis desumtis. Dicitur autem ἀνακάμπτειν qui circa metam currum flectit; καμπὴν ποιεῖσθαι vero qui retro deinde stadium recurrit. Etenim exacta una stadii parte currus flectebantur circa metam (καμπτῆρα), quo altera conficeretur. Qualis cursus appellatus est δρόμος ὁ ἐν καμπῇ. Interdum vero decursa tantum una stadii parte currus retro vehebantur, qualis cursus dicebatur δρόμος ἀκάμπτος, ἁπλοῦς, vel etiam εὐθύς. v. Pollux On. III. 147. et Hesychius v. ἀκαμπτόδρομοι. De ipsa hac Platonis sententia conf. Aristot. De gener. et corrupt. Libr. I. 3. et II. c. 10. 11., ubi Stagirites eadem fere in hac caussa usus est argumentatione. Fuit autem omnino pervulgata apud veteres philosophos opinio, qua statuerunt, omnes res perpetuo tamquam in orbem revolvi; de quo v. Gataker. in Anton. p. 167. 301. al.

ποιοῖτο, οἶσθ' ὅτι πάντα τελευτῶντα τὸ αὐτὸ σχῆμα ἂν σχοίη καὶ τὸ αὐτὸ πάθος ἂν πάθοι καὶ παύσαιτο γιγνόμενα; Πῶς λέγεις; ἔφη. Οὐδὲν χαλεπόν, ἦ δ' ὅς, ἐννοῆσαι ὃ λέγω· ἀλλ' οἷον εἰ τὸ καταδαρθάνειν μὲν εἴη, τὸ δ' ἀνεγείρεσθαι μὴ ἀνταποδιδοίη γιγνόμενον ἐκ τοῦ καθεύδοντος, οἶσθ' ὅτι
C τελευτῶντα πάντ' ἂν λῆρον τὸν Ἐνδυμίωνα ἀποδείξειε καὶ οὐδαμοῦ ἂν φαίνοιτο διὰ τὸ καὶ τἆλλα πάντα ταὐτὸν ἐκείνῳ πεπονθέναι, καθεύδειν· κἂν εἰ ξυγκρίνοιτο μὲν πάντα, διακρίνοιτο δὲ μή, ταχὺ ἂν τὸ τοῦ Ἀναξαγόρου γεγονὸς εἴη, ὁμοῦ πάντα χρήματα. ὡσαύτως δέ, ὦ φίλε Κέβης, καὶ εἰ ἀποθνήσκοι μὲν

τελευτῶντα πάντ' ἄν λ.] ἄν, quod in libris omnibus deest, cum Heindorfio et Bekkero addidi de coniectura Fischeri. Vulgatum nuper tueri conatus est Bernhardy Syntax. p. 409. Sed quem comparavit vir doctus locum Dinarchi contra Philocl. p. 110. extr. εἰδότες, ὅτι μετὰ μὲν δικαιοσύνης ῥᾳδίως ἀμυνούμεθα, — μετὰ δὲ δωροδοκίας — οὐδεμία πόλις σωθείη, is diversi est generis.

τελευτῶντα] tandem; vid. Matth. §. 558. De οἶσθ' ὅτι, h. e facile intelligis et sponte concedis, v. Sophist. p. 235. E. Phaedr. p. 73. D. Men. p. 85. D. 95 D. 96. A. Gorg. p. 486. A. De Rep III. p. 393. D. VI. p. 505. A X. p. 605. D. al.

πάντ' ἂν λῆρον τὸν Ἐνδυμίωνα ἀποδείξειε] Recte Stephanus: omnia tandem facerent, ut quae de Endymione dicuntur nugae esse viderentur. Enimvero tum non unus Endymion per longam annorum seriem dormivisse videretur, sed omnia, quae in hac rerum universitate reperiuntur, perpetuo premerentur somno. Dictionem copiose et eleganter illustravit Wyttenbach. ad h. l, cuius exemplis ex ipso Platone addas Sympos. c. 7. ἀποδεῖξαί τινα ἀλλόκριον ὄντα. Phaedr. p. 278. C. τὰ γεγραμμένα φαῦλα ἀποδεῖξαι. Menex. p. 237. B. ἀποφηναμένη μετοικοῦντας. Sed idem vir doctus quod verba: καὶ οὐδαμοῦ ἂν φαίνοιτο, vertit: et (omnia) nusquam apparerent, in eo a recta via videtur declinasse, quandoquidem verbi φαίνοιτο subiectum non est πάντα, sed ὁ Ἐνδυμίων, ut bene monuit Heindorf, comparans ille Euthydem. p. 275. B. Nec profecto rara est repentina haec nominativi s. subiecti mutatio. vid. Gorg. p 510. B. Theaet. p. 148. A. Xenoph. Anabas. I. 4, 5. IV. 2, 19. Memorab. II. 2, 14. al. Formulae οὐδαμοῦ φαίνεσθαι, nullo loco numerari, nihili putari, pro nihilo haberi, haec testimonia habeto. Gorg. p. 456. C. οὐδαμοῦ ἂν φανῆναι τὸν ἰατρόν. Demosthen. de Coron. p. 328. ed. Reisk. ἐν οἷς οὐδαμοῦ σὺ φανήσει, οὐ πρῶτος, οὐ δεύτερος, οὐ τρίτος, οὐ τέταρτος, οὐ πέμπτος, οὐχ

πάντα, ὅσα τοῦ ζῆν μεταλάβοι, ἐπειδὴ δὲ ἀποθάνοι, μένοι ἐν τούτῳ τῷ σχήματι τὰ τεθνεῶτα καὶ μὴ πάλιν ἀναβιώσκοιτο, ἆρ' οὐ πολλὴ ἀνάγκη τελευτῶντα πάντα τεθνάναι καὶ μηδὲν ζῆν; εἰ γὰρ ἐκ μὲν τῶν ἄλλων τὰ ζῶντα γίγνοιτο, τὰ δὲ ζῶντα D
θνήσκοι, τίς μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντα καταναλωθῆναι εἰς τὸ τεθνάναι; Οὐδὲ μία μοι δοκεῖ, ἔφη ὁ Κέβης, ὦ Σώκρατες, ἀλλά μοι δοκεῖς παντάπασιν ἀληθῆ λέγειν. Ἔστι γάρ, ἔφη, ὦ Κέβης, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, παντὸς μᾶλλον οὕτω, καὶ ἡμεῖς αὐτὰ ταῦτα οὐκ ἐξαπατώμενοι ὁμολογοῦμεν, ἀλλ' ἔστι τῷ ὄντι καὶ τὸ ἀναβιώσκεσθαι καὶ ἐκ τῶν τεθνεώτων τοὺς

καὶ εἰ ἀποθνήσκοι] καὶ om. Bodl. Tub. et pr. *Π*

D. καὶ ἡμεῖς αὐτὰ ταῦτα] Sic Bodl. Ven. *Π*. Tub. Vett. editt. καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτά.

ἔστι τῷ ὄντι καὶ τ.] Sic Cois!. Vat. Tub. Ven. *Π*. Vind *Φ*. Par. GH. Flor. d. Legebatur olim ἔστι καὶ τῷ ὄντι καὶ τ.

ἕκτος, οὐχ ὁποστοςοῦν. Id. de Fals. Legat. p. 376. οὐδαμοῦ γὰρ ἂν φανῆναι καθ' ἑαυτὸν ἐκεῖνον. Plura dabunt Wyttenbach. ad h. l. Bergler. ad Aristoph. Ecclesiaz. 144 — Denique de Endymione v. Cicer. Tusc. I. 38. ibique Davis. Schol. Apollon. Rhod. l. IV. v. 57.

C. ταὐτὸν ἐκείνῳ πεπονθέναι, καθεύδειν] Fallitur Dobraeus Adversar. T. I. p. 151. καθεύδειν delendum putans. Prorsus eodem modo p. 73. B. p. 74. A. p. 78. C. p. 68. E.

ταχὺ ἄν τὸ τοῦ Ἀναξαγόρου γεγονὸς εἴη] Anaxagoras Clazomenius putavit omnes quondam res earumque elementa fuisse inter se confusa, sed deinde distincta et digesta a mente. De qua re librum scripserat, cuius hoc erat initium: ὁμοῦ πάντα χρήματα ἦν, νοῦς δὲ αὐτὰ διῆρε καὶ διεκόσμησε. Diog. Laert. II. 6. ibique Menag. Valcken. Diatr. in Eurip. Fragm. p. 40.

D. καταναλωθῆναι εἰς τὸ τεθνάναι] H. e. morte absumi. Quoniam autem τίς μηχανὴ idem est quod οὐδεμία μηχανή, recte μὴ οὐ dicitur, quod solet ita post negationem usurpari. v infra p. 88. A. B. Aeschyl. Prom. 628. Soph. Oed. Tyr. 13. 221. 283. 1065. Eurip. Troad. 792. al. — Deinde οὐδὲ μία noli dictum putare pro οὐδεμία: hoc enim simpliciter significat nulla; illud est ne una quidem, h. e. prorsus nulla. v. infra p. 100. C. et ann. ad Symp. p. 214. D.

καὶ τὸ ἀναβιώσκεσθαι] Articulum τὸ pertinere etiam ad seqq. γίγνεσθαι et εἶναι, vix est quod moneamus. De comparativis ἄμεινον et κάκιον v. ad Criton. c. XVI.

ζῶντας γίγνεσθαι καὶ τὰς τῶν τεθνεώτων ψυχὰς
[E εἶναι, καὶ ταῖς μέν γ' ἀγαθαῖς ἄμεινον εἶναι, ταῖς δὲ κακαῖς κάκιον.

Cap. XVIII. Καὶ μήν, ἔφη ὁ Κέβης ὑπολαβών, καὶ κατ' ἐκεῖνόν γε τὸν λόγον, ὦ Σώκρατες, εἰ ἀληθής ἐστιν, ὃν σὺ εἴωθας θαμὰ λέγειν, ὅτι ἡμῖν ἡ μάθησις οὐκ ἄλλο τι ἢ ἀνάμνησις τυγχάνει οὖσα, καὶ κατὰ τοῦτον ἀνάγκη που ἡμᾶς ἐν προτέρῳ τινὶ χρόνῳ μεμαθηκέναι ἃ νῦν ἀναμιμνησκόμεθα. τοῦτο δὲ ἀδύνατον, εἰ μὴ ἦν που ἡμῶν ἡ ψυχή,
73 πρὶν ἐν τῷδε τῷ ἀνθρωπίνῳ εἴδει γενέσθαι· ὥστε καὶ ταύτῃ ἀθάνατόν τι ἔοικεν ἡ ψυχὴ εἶναι. Ἀλλ', ὦ Κέβης, ἔφη ὁ Σιμμίας ὑπολαβών, ποῖαι τούτων αἱ ἀποδείξεις; ὑπόμνησόν με· οὐ γὰρ σφόδρα ἐν τῷ

ταῖς μέν γ' ἀγαθαῖς] γ' additum e Bodl. Tub. Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d.

E. καὶ κατὰ τοῦτον] V. τοῦτο, quod e Bodl. Tub. Vat. Ven. *ΞΠ.* Vind. *Φ.* Ambr. Flor. d. emendatum.

P. 73. ποῖαι τούτων αἱ ἀπ.] ποῖαι εἰσὶ τ. Steph., quod e lectione Ald. ποιῆσαι et Bas. 1. 2. ποῖαι σοι τ. finxisse videtur.

Cap. XVIII. E. *Καὶ μήν, ἔφη ὁ Κ.* —] Cebes Socrati de iis, quae adhuc disputavit, prorsus assentiens aliam etiam affert rationem, qua illius sententia confirmari videatur. Quod enim ille docere solebat, omnem scientiam esse recordationem, et totum illud, quod discere homines vocare solerent, nil aliud esse nisi reminisci, id ei videtur esse eiusmodi, quo luculenter demonstrari possit animum in hoc corpus attulisse rerum notitias ideoque viguisse, priusquam homo nasceretur. Unde, si vera sunt quae de mutua rerum contrariarum origine disputarunt, sponte consequitur animum esse immortalem. Et huius quidem rationis Socrates deinceps accuratiorem instituit disputationem. De vita animorum superiore et ante vitam hanc terrestrem una cum diis peracta, unde idearum origo a Platone repetitur, v. Phaedrum p. 249. C sqq.

καὶ κατὰ τοῦτον ἀν.] Propter longiorem orationis intercapedinem iteratur quod paullo ante dixerat, *καὶ κατ' ἐκεῖνόν γε τὸν λόγον*, ut Menex. p. 237. D. et alibi. Itaque male vulgo τοῦτο scribebatur.

P. 73. *ὅτι ἐρωτώμενοι οἱ ἄνθρωποι* —] Res nota est ex Menone p. 81. B. sqq. Cicero. Tuscul. I. 24., ad quem locum Davisius recensuit patres ecclesiasticos, qui hanc Platonis sententiam refutare studuerunt.

B. *Ἔπειτα ἐάν τις* —] Corruptum esse istud *ἔπειτα* dubitari non potest. Neque enim novum aliquod argumentum additur, sed res antea paucis (*ἐν λόγῳ*) exposita exemplo aliquo illustratur. Quocirca haud scio

παρόντι μέμνημαι. Ἐνὶ μὲν λόγῳ, ἔφη ὁ Κέβης, καλλίστῳ, ὅτι ἐρωτώμενοι οἱ ἄνθρωποι, ἐάν τις καλῶς ἐρωτᾷ, αὐτοὶ λέγουσι πάντα ἢ ἔχει· καίτοι εἰ μὴ ἐτύγχανεν αὐτοῖς ἐπιστήμη ἐνοῦσα καὶ ὀρθὸς λόγος, οὐκ ἂν οἷοί τ' ἦσαν τοῦτο ποιήσειν. ἔπειτα ἐάν τις ἐπὶ τὰ διαγράμματα ἄγῃ ἢ ἄλλο τι τῶν B τοιούτων, ἐνταῦθα σαφέστατα κατηγορεῖ, ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει. Εἰ δὲ μὴ ταύτῃ γε, ἔφη, πείθει, ὦ Σιμμία, ὁ Σωκράτης, σκέψαι, ἐὰν τῇδέ πῃ σοι σκοπουμένῳ συνδόξῃ. ἀπιστεῖς γὰρ δή, πῶς ἡ καλουμένη μάθησις ἀνάμνησίς ἐστιν; Ἀπιστῶ μὲν ἔγωγε, ἢ δ' ὃς ὁ Σιμμίας, οὔ, αὐτὸ δὲ τοῦτο, ἔφη, δέομαι παθεῖν, περὶ οὗ ὁ λόγος, ἀναμνησθῆναι· καὶ σχεδόν γε ἐξ ὧν Κέβης ἐπεχείρησε λέγειν ἤδη μέμνη-

οἷοί τ' ἦσαν τοῦτο ποιήσειν] Hoc nunc primum e Bodl. Tub. Ven. *II.* restitui. Legebatur *ποιεῖν*. v. ann.

B. δέομαι παθεῖν] Libri *μαθεῖν*. v. ann. Schleiermacherus *παθεῖν* s. *μαθεῖν* delendum censet, in quo viro docto non possumus assentiri. *Δέομαι* ita positum tetigit Schaefer. ad Plutarch. T. V. p. 420.

an cum Heindorfio corrigendum sit *ἐπεί τοι*. In codd. tamen mss. nullum exstat melioris lectionis vestigium. Respici autem videtur ad Menonis locum p. 81 sqq. Ibi enim Socrates pusionem quendam geometrica quaedam de dimensione quadrati interrogat, ad quae sic ille respondet, ut puer: et tamen ita faciles interrogationes sunt, ut gradatim respondens eo perveniat, quo si geometrica didicisset. Ex quo effici vult Socrates, ut discere nihil aliud sit nisi recordari. Ceterum infinitivum futuri *ποιήσειν* ne mireris, conf. ad Remp. V. p. 459. C. et Lobeck. ad Phrynich. p. 748.

κατηγορεῖ] res ipsa ostendit, apparet. v. de hoc usu tertiae personae ad p. 93. B. Nisi forte malueris intelligere *ὁ ἄγων ἐπὶ τὰ διαγράμματα*. Ceterum *διαγράμματα* sunt figurae geometricae ut Menon. l. c., quas Cicero descriptiones vocavit.

ἀπιστεῖς γὰρ δή, πῶς ἡ καλ.] H. e. dubitas enim, quo modo etc Habet enim *ἀπιστεῖν* adiunctam dubitationis notionem.

δέομαι παθεῖν, — ἀναμνησθῆναι] Quanquam codices omnes tuentur, quod in vett. editt. scriptum exstat, *μαθεῖν*, tamen dubium non est, quin cum Serrano *παθεῖν* legendum sit. Sententia haec est: sed hoc ipsum, de quo sermo est, (h. e. *τὴν ἀνάμνησιν*), cupio experiri, hoc est, commonefieri a vobis, *πῶς ἡ καλουμένη μάθησις ἀνάμνησίς ἐστι*. Ludit igitur in verbi *ἀναμνησθῆναι* ambiguitate. De infinitivo *ἀναμνησθῆναι* pro

[illegible] καὶ πεισθῆναι· οὐδὲν μέντ' ἂν ἧττον ἀκούοιμι C πῇ σὺ ἐπεχείρησας λέγειν. Τῇδε ἔγωγε, ἦ δ' ὅς. ὁμολογοῦμεν γὰρ δήπου, εἴ τις τι ἀναμνησθήσεται, δεῖν αὐτὸν τοῦτο πρότερόν ποτε ἐπίστασθαι. Πάνυ γ', ἔφη. Ἆρ' οὖν καὶ τόδε ὁμολογοῦμεν, ὅταν ἐπιστήμη παραγίγνηται τρόπῳ τοιούτῳ, ἀνάμνησιν εἶναι; λέγω δέ τινα τρόπον; τόνδε· ἐάν τίς τι πρότερον ἢ ἰδὼν ἢ ἀκούσας ἤ τινα ἄλλην αἴσθησιν

C οὐδὲν μέντ' ἂν ἧττον] Sic Vat. Vind. Φ. 1. 4. Par. GL. Ambr. Flor. b. d m. et rec. em. Bodl. Coisl. Ven. Π. Vett. edd. οὐδὲν μὲν ἂν ἧττον.

λέγω δέ τινα τρόπον] Vulgo: λέγω δέ τινα τρόπον τοῦτον· ἐάν τις κ. τ. λ. Bodl. Tub. Vat. Par. AE. Ambr. Aug. Zitt. edd. τινα quod restitui. Praeterea τόνδε dedi e Bodl. Tub. Ven. Π. emendata etiam interpunctione. Ita locum satis expeditum esse arbitramur. Tum veteri errore servato: λέγω δέ τινα τρόπον τινόν. [illegible] Comment. De loco mathem. in Plat. Menon. p. 42 [illegible] scribendum censebat: τρόπῳ τῳ (i. e. τινὶ) τοιούτῳ προσγενομένην adiecto v. supra c. XVI. D. [illegible] p. 74. A. τοῦτο [illegible]. Gorg. p. [illegible] D.

οὐδὲν μέντ' ἂν ἧττον ἀκούοιμι] Wyttenbachius: μέντοι ἂν est tamen. Tum ἀκούοιμι germana vi optativi i. e. [illegible] accipiendum: nihilo tamen minus audire velim." Errat vir egregius. Nam ἂν non ad μέντοι, sed ad ἀκούοιμι pertinet, ut recte monuit Schaeferus ad Gregor. Corinth. p. [illegible]. Quam particulam [illegible] Heindorf. quum bene perspexisset. Ficinus: [illegible] deceptus in alium errorem incidit. post ἧττον [illegible] excidisse [illegible]. Nimirum οὐδὲν μέντ' ἂν ἧττον ἀκούοιμι est: nihilo minus audiam, quod prope accedit ad futuri vim et significationem, nisi quod [illegible] dictum est.

C λέγω δέ τινα τρόπον; τόνδε·] H. e. quemnam autem dico modum istum? Qua quaestione proposita continuo ad rei explicationem accedit inde a verbis τόνδε· ἐάν τις κ. τ. λ. nimirum huncce; si enim aliquis etc. Prorsus eodem modo De Rep. II. p. 360. E. τίς οὖν δὴ ἡ διάστασις; ἥδε· μηδὲν ἀφαιρῶμεν κ. τ. λ. Solent enim apud Platonem qui disputantes inducuntur haud raro suum ipsi sermonem eiusmodi interrogationibus distinguere. v. Heusdii Specim. Crit. d. 87. et nostra ad Protagor. p. 343. B.

ἐάν τίς τι πρότερον ἢ ἰδὼν] Quod in locum inepti istius et molesti ἕτερον, quod vulgo scribebatur, substituimus πρότερον, lectionem librorum praestantissimorum, id scrupulum iniecit C. Fr. Hermanno in libro: Abhandlungen und Beiträge zur klassischen Phil. p. 74., qui ne πρότερον quidem sententiae convenire arbitratur ideoque voc. plane eiiciendum censet. In quo viro praestantissimo minime assentimur. Nam apte interponitur πρότερον, ut

λαβὼν μὴ μόνον ἐκεῖνο γνῷ, ἀλλὰ καὶ ἕτερον ἐννοήσῃ, οὗ μὴ ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη, ἀλλ' ἄλλη, ἆρ' οὐχὶ τοῦτο δικαίως λέγομεν ὅτι ἀνεμνήσθη, οὗ τὴν ἔννοιαν ἔλαβε; Πῶς λέγεις; Οἷον τὰ τοιάδε· ἄλλη που D ἐπιστήμη ἀνθρώπου καὶ λύρας. Πῶς γὰρ οὔ; Οὐκοῦν οἶσθα, ὅτι οἱ ἐρασταί, ὅταν ἴδωσι λύραν ἢ ἱμάτιον ἤ τι ἄλλο, οἷς τὰ παιδικὰ αὐτῶν εἴωθε χρῆσθαι, πάσχουσι τοῦτο· ἔγνωσάν τε τὴν λύραν

τῳ, ut haec esset verborum sententia: quem autem nunc ipsum commemorabam modum, eum hunc dico.

ἐὰν τίς τι πρότερον ἢ ἰδὼν] Sic Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. a. d. et supra versum Par. C. in marg. Flor. i. Editt. omnes *ἕτερον* habent loco voc. *πρότερον*, quod vel ob librorum auctoritatem recipiendum fuit. Nec putamus *ἕτερον* recte ab Heindorfio defensum esse eo, quod sit aliquid, quod diversum sit ab alio quodam, ut lyra a domino.

δικαίως λέγομεν] *ἐλέγομεν* Bodl. Ven. *Π.* Tub.

D. *ἤ τι ἄλλο*] Bodl. Ven. *Π.* Vind. *ἄλλο τι.*

significetur, perceptionem rerum, per quas aliam quampiam rem vel personam admoneamur, utique antecedere huius ipsius recordationi. Nihil offenderemus, si scriptum legeretur: *λαβὼν εἶτα μὴ μόνον ἐκεῖνο γνῷ*; quo tamen non opus est.

ἤ τινα ἄλλην αἴσθησιν λαβών] h. e. vel alio sensu perceperit. Infra p. 76. A. *ἢ ἰδόντα ἢ ἀκούσαντα ἤ τινα ἄλλην αἴσθησιν λαβόντα.*

ἆρ' οὐχὶ τοῦτο δ. λ.] intell. *τὸ καὶ ἕτερον ἐννοῆσαι, οὗ μὴ ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη.* Non opus videtur, ut scribatur cum Heindorfio *τοὔτου*, quanquam id etiam Heusdio placuit Initt. Plat. Vol. II. P. I. p. 31.

D. *Οὐκοῦν οἶσθα, ὅτι οἱ ἐρασταί* —] Maxim. Tyr. Diss. XVI. 7. p. 185. *ἤδη τις καὶ λύραν ἰδὼν ἐμνήσθη τῶν χρησαμένων τῇ λύρᾳ· κοῦφον γάρ τι χρῆμα ἀνάμνησις καὶ εὔκολον.* Idem. VIII. 10. *αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ τῶν ἐρώντων πάθος, οἷς ἥδιστον μὲν θέαμα οἱ τῶν παιδικῶν τύποι, ἡδὺ δὲ εἰς ἀνάμνησιν καὶ λύρα καὶ πᾶν ἁπλῶς τὸ ἐπεγεῖρον τὴν μνήμην τοῦ ἐρωμένου.*

τὰ παιδικά] De uno intelligitur, ut fere semper intelligendum est. Sic in Parmenide ab initio Zeno Eleates narratur fuisse *παιδικὰ τοῦ Παρμενίδου*: in Lyside §. 3. Ctesippus dicitur *τὰ παιδικὰ ᾄδειν*, quod illic non nisi de uno intelligi potest: in Phaedro p 292. Lysias *τὰ παιδικὰ* Phaedri audit. Pertinet huc etiam Phaedr. p. 240. A. *ἴτε τοίνυν ἄγαμον, ἄπαιδα, ἄοικον ὅ τι πλεῖστον χρόνον παιδικὰ ἐραστὴς εὔξαιτ' ἂν γενέσθαι.* — De verbis: *ἔγνωσάν τε τὴν λ. κ. τ. λ. ἀσυνδέτως* additis v. ad Apolog. Socrat. c. VII. et Phaedon, p. 68. E. Aoristi indicant rem identidem vel extemplo fieri solitam. Accuratius paullo post dicitur *πολλάκις Κέβητος ἀνεμνήσθη*, in quibus verbis istud *πολλάκις* aoristi vim et significationem si-

μαι καὶ πείθομαι· οὐδὲν μέντ' ἂν ἧττον ἀκούοιμι
C νῦν, σὺ πῇ ἐπεχείρησας λέγειν. Τῇδε ἔγωγε, ἦ δ' ὅς. ὁμολογοῦμεν γὰρ δήπου, εἴ τίς τι ἀναμνησθήσεται, δεῖν αὐτὸν τοῦτο πρότερόν ποτε ἐπίστασθαι. Ἁνυ γε, ἔφη. Ἆρ' οὖν καὶ τόδε ὁμολογοῦμεν, ὅταν ἐπιστήμη παραγίγνηται τρόπῳ τοιούτῳ, ἀνάμνησιν εἶναι; λέγω δὲ τίνα τρόπον; τόνδε· ἐάν τίς τι πρότερον ἢ ἰδὼν ἢ ἀκούσας ἤ τινα ἄλλην αἴσθησιν

C. οὐδὲν μέντ' ἂν ἧττον] Sic Vat. Vind. Φ. 1. 4. Par. GL. Ambr. Flor. b. d. m. et rec. em. Bodl. Coisl. Ven. Π. Vett. editt. οὐδὲν μὲν ἂν ἧττον.

λέγω δὲ τίνα τρόπον] Vulgo: λέγω δέ τινα τρόπον τοῦτον· ἐάν τις κ. τ. λ. Bodl. Tub. Vat. Par. AE. Ambr. Aug. Zitt. alii, τίνα: quod restitui. Praeterea τόνδε dedi e Bodl. Tub. Ven. Π. emendata etiam interpunctione. Ita locum satis expeditum esse arbitramur. Tur. veteri errore servato: λέγω δέ τινα τρόπον τόνδε. Wexius Comment. De loco mathem. in Plat. Menon. p. 42. paullo ante scribendum censebat: τρόπῳ τῳ (i. e. τινὶ) τοιού-

epexegesin adiecto v. supra c. XVII. B. mox p. 74. A. τοῦτο προπάσχειν, ἐννοεῖν. Gorg. p. 505. D.

οὐδὲν μέντ' ἂν ἧττον ἀκούοιμι] Wyttenbachius: „μέντοι ἄν est tamen. Tum ἀκούοιμι germana vi optativi i. e. optandi accipiendum: nihilo tamen minus audire velim.“ Erravit vir egregius. Nam ἄν non ad μέντοι, sed ad ἀκούοιμι pertinet, ut recte monuit Schaeferus ad Gregor. Corinth. p. 1015. Quam particulae rationem Heindorf. quum bene perspexisset, Ficini auctoritate deceptus in alium errorem incidit, post ἧττον existimans excidisse ἡδέως. Nimirum οὐδὲν ἧττον ἂν ἀκούοιμι est: nihilo minus audiam, quod prope accedit ad futuri vim et significationem, nisi quod ὑποθετικῶς dictum est.

C. λέγω δὲ τίνα τρόπον; τόνδε·] H. e. quemnam autem dico modum istum? Qua quaestione proposita continuo ad rei explicationem accedit inde a verbis τόνδε· ἐάν τις κ. τ. λ. nimirum huncce; si enim aliquis etc. Prorsus eodem modo De Rep. II. p. 360. E. τίς οὖν δὴ ἡ διάστασις; ἥδε· μηδὲ ἀφαιρῶμεν κ. τ. λ. Solent enim apud Platonem qui disputantes inducuntur haud raro suum ipsi sermonem eiusmodi interrogationibus distinguere. v. Heusdii Specim. Crit. d. 87. et nostra ad Protagor. p. 343. B.

ἐάν τίς τι πρότερον ἢ ἰδὼν] Quod in locum inepti istius et molesti ἕτερον, quod vulgo scribebatur, substituimus πρότερον, lectionem librorum praestantissimorum, id scrupulum iniecit C. Fr. Hermanno in libro: Abhandlungen und Beiträge zur klassischen Phil. p. 74., qui ne πρότερον quidem sententiae convenire arbitratur ideoque voc. plane eiiciendum censet. In quo viro praestantissimo minime assentimur. Nam apte interponitur πρότερον, ut

λαβὼν μὴ μόνον ἐκεῖνο γνῷ, ἀλλὰ καὶ ἕτερον ἐννοήσῃ, οὗ μὴ ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη, ἀλλ' ἄλλη, ἆρ' οὐχὶ τοῦτο δικαίως λέγομεν ὅτι ἀνεμνήσθη, οὗ τὴν ἔννοιαν ἔλαβε; Πῶς λέγεις; Οἷον τὰ τοιάδε· ἄλλη που D *ἐπιστήμη ἀνθρώπου καὶ λύρας. Πῶς γὰρ οὔ; Οὐκοῦν οἶσθα, ὅτι οἱ ἐρασταί, ὅταν ἴδωσι λύραν ἢ ἱμάτιον ἤ τι ἄλλο, οἷς τὰ παιδικὰ αὐτῶν εἴωθε χρῆσθαι, πάσχουσι τοῦτο· ἔγνωσάν τε τὴν λύραν*

τῳ, ut haec esset verborum sententia: quem autem nunc ipsum commemorabam modum, eum hunc dico.

ἐὰν τίς τι πρότερον ἢ ἰδὼν] Sic Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. a. d. et supra versum Par. C. in marg. Flor. i. Editt. omnes *ἕτερον* habent loco voc. *πρότερον*, quod vel ob librorum auctoritatem recipiendum fuit. Nec putamus *ἕτερον* recte ab Heindorfio defensum esse eo, quod sit aliquid, quod diversum sit ab alio quodam, ut lyra a domino.

δικαίως λέγομεν] *ἐλέγομεν* Bodl. Ven. *Π.* Tub.

D. *ἤ τι ἄλλο*] Bodl. Ven. *Π.* Vind. *ἄλλο τι.*

significetur, perceptionem rerum, per quas aliam quampiam rem vel personam admoneamur, utique antecedere huius ipsius recordationi. Nihil offenderemus, si scriptum legeretur: *λαβὼν εἶτα μὴ μόνον ἐκεῖνο γνῷ*; quo tamen non opus est.

ἤ τινα ἄλλην αἴσθησιν λαβών] h. e. vel alio sensu perceperit. Infra p. 76. A. *ἢ ἰδόντα ἢ ἀκούσαντα ἤ τινα ἄλλην αἴσθησιν λαβόντα.*

ἆρ' οὐχὶ τοῦτο δ. λ.] intell. *τὸ καὶ ἕτερον ἐννοῆσαι, οὗ μὴ ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη.* Non opus videtur, ut scribatur cum Heindorfio *τοῦτον*, quanquam id etiam Heusdio placuit Initt. Plat. Vol. II. P. I. p. 31.

D. *Οὐκοῦν οἶσθα, ὅτι οἱ ἐρασταί* —] Maxim. Tyr. Diss. XVI. 7. p. 185. *ἤδη τις καὶ λύραν ἰδὼν ἐμνήσθη τῶν χρησαμένων τῇ λύρᾳ· κοῦφον γάρ τι χρῆμα ἀνάμνησις καὶ εὔκολον.* Idem. VIII. 10. *αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ τῶν ἐρώντων πάθος, οἷς ἥδιστον μὲν θέαμα οἱ τῶν παιδικῶν τύποι, ἡδὺ δὲ εἰς ἀνάμνησιν καὶ λύρα καὶ πᾶν ἁπλῶς τὸ ἐπεγεῖρον τὴν μνήμην τοῦ ἐρωμένου.*

τὰ παιδικά] De uno intelligitur, ut fere semper intelligendum est. Sic in Parmenide ab initio Zeno Eleates narratur fuisse *παιδικὰ τοῦ Παρμενίδου*: in Lyside §. 3. Ctesippus dicitur *τὰ παιδικὰ ἄδειν*, quod illic non nisi de uno intelligi potest: in Phaedro p 292. Lysias *τὰ παιδικὰ* Phaedri audit. Pertinet huc etiam Phaedr. p. 240. A. *ἔτι τοίνυν ἄγαμον, ἄπαιδα, ἄοικον ὅ τι πλεῖστον χρόνον παιδικὰ ἐραστὴς εὔξαιτ' ἂν γενέσθαι.* — De verbis: *ἔγνωσάν τε τὴν λ. κ. τ. λ. ἀσυνδέτως* additis v. ad Apolog. Socrat. c. VII. et Phaedon, p. 68. E. Aoristi indicant rem identidem vel extemplo fieri solitam. Accuratius paullo post dicitur *πολλάκις Κέβητος ἀνεμνήσθη*, in quibus verbis istud *πολλάκις* aoristi vim et significationem su-

καὶ ἐν τῇ διανοίᾳ ἔλαβον τὸ εἶδος τοῦ παιδός, οὗ ἦν ἡ λύρα; τοῦτο δ' ἐστὶν ἀνάμνησις· ὥσπερ γε καὶ Σιμμίαν τις ἰδὼν πολλάκις Κέβητος ἀνεμνήσθη, καὶ ἄλλα που μυρία τοιαῦτ' ἂν εἴη. Μυρία μέντοι νὴ Δί', ἔφη ὁ Σιμμίας. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, τὸ τοιοῦτον ἀνάμνησίς τίς ἐστι; μάλιστα μέντοι, ὅταν τις τοῦτο πάθῃ περὶ ἐκεῖνα, ἃ ὑπὸ χρόνου καὶ τοῦ μὴ ἐπισκοπεῖν ἤδη ἐπελέληστο; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Τί δέ; ἦ δ' ὅς· ἔστιν ἵππον γεγραμμένον ἰδόντα καὶ λύραν γεγραμμένην ἀνθρώπου ἀναμνησθῆναι, καὶ Σιμμίαν ἰδόντα γεγραμμένον Κέβητος ἀναμνησθῆναι; Πάνυ γε. Οὐκοῦν καὶ Σιμμίαν ἰδόντα γεγραμμένον αὐτοῦ Σιμμίου ἀναμνησθῆναι; Ἔστι μέντοι, ἔφη.

Cap. XIX. Ἆρ' οὖν οὐ κατὰ πάντα ταῦτα ξυμβαίνει τὴν ἀνάμνησιν εἶναι μὲν ἀφ' ὁμοίων, εἶναι

E. ἤδη ἐπελέληστο] Ven. Π. Par. I. ἐπιλέληστο, augmento more Atticorum omisso, conf. p. 68. A. Editt. ante Bekk. ἤδη ἐπελ. Dein Bekk. e Coisl. Vind. Φ. dedit. τί δαί;

P. 74. τὴν ἀνάμνησιν εἶναι μὲν ἀφ' ὁμ.] Steph. cum Par. E. εἶναι τὴν μὲν ἀφ' ὁμοίων, τὴν δὲ καὶ ἀπ' ἀν. Pessime.

οὐ ξύλον λέγω ξύλῳ] Steph. cum Par. E. οὐ ξύλον ξύλῳ λέγω. Dein e Bodl. Vat. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. d. et rec. Ven. Π. dedi οὐδ' ἄλλο τι τῶν τοιούτων οὐδέν. Vulgo τι abest. v. ad pag. 65. E.

παρὰ ταῦτα πάντα] Sic Bodl. Tub. Ven. Π. Par. G. Vett. editt. παρὰ πάντα ταῦτα.

tis manifestam reddit. Exempla huius loquendi rationis apposuit ad h. l. Heindorfius. Conferas etiam Legg. IX. p. 855. D. XII. p. 945. D. De Rep. V. p. 462. C. VI. p 495. B. 508. D. Gorg. p. 484. A. Phaedr. p. 254. A. Aristoph. Av. 786 sqq.

E. ὑπὸ χρόνου καὶ τοῦ μὴ ἐπιστ.] H. e. propter temporis diuturnitatem et propterea quod etc.

αὐτοῦ Σιμμίου] Simmias ipse pictae eius imagini opponitur. Male igitur codd. nonnulli αὖ τοῦ.

Cap. XIX. τόδε προσπάσχειν, ἐννοεῖν] De hoc infinitivo ἐπεξηγήσεως χάριν subiecto vide ad p. 72. B. ad Apolog. Socrat. c. VII. et ad Criton. p. 45. E. Male Stephanus τὸ ἐννοεῖν scribi volebat

εἴτε τι ἐλλείπει τοῦτο — ἐκείνου] h. e. num hoc, quod ad similitudinem attinet, illo nonnihil de-

δὲ καὶ ἀπ' ἀνομοίων; Συμβαίνει. Ἀλλ' ὅταν γε ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἀναμιμνήσκηταί τίς τι, ἆρ' οὐκ ἀναγκαῖον τόδε προσπάσχειν, ἐννοεῖν, εἴτε τι ἐλλείπει τοῦτο κατὰ τὴν ὁμοιότητα εἴτε μὴ ἐκείνου, οὗ ἀνεμνήσθη; Ἀνάγκη, ἔφη. Σκόπει δή, ἦ δ' ὅς, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει. φαμέν πού τι εἶναι ἴσον, οὐ ξύλον λέγω ξύλῳ, οὐδὲ λίθον λίθῳ, οὐδ' ἄλλο τι τῶν τοιούτων οὐδέν, ἀλλὰ παρὰ ταῦτα πάντα ἕτερόν τι, αὐτὸ τὸ ἴσον· φῶμέν τι εἶναι ἢ μηδέν; Φῶμεν μέν- B τοι νὴ Δί', ἔφη ὁ Σιμμίας, θαυμαστῶς γε. Ἦ καὶ ἐπιστάμεθα αὐτὸ ὃ ἔστιν; Πάνυ γε, ἦ δ' ὅς. Πόθεν λαβόντες αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην; ἆρ' οὐκ ἐξ ὧν νῦν δὴ ἐλέγομεν, ἢ ξύλα ἢ λίθους ἢ ἄλλ' ἄττα ἰδόντες ἴσα, ἐκ τούτων ἐκεῖνο ἐνενοήσαμεν, ἕτερον ὂν τούτων; ἢ οὐχ ἕτερόν σοι φαίνεται; σκόπει δὲ καὶ τῇδε. ἆρ' οὐ λίθοι μὲν ἴσοι καὶ ξύλα ἐνίοτε ταὐτὰ ὄντα τοτὲ μὲν ἴσα φαίνεται, τοτὲ δ' οὔ; Πάνυ

B. *Φῶμεν μέντοι*] Sic Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Flor. d. Par. G. Ambr. et corr. Coisl. Olim erat: *Φῶμεν τοίνυν.*

αὐτὸ ὃ ἔστιν;] V. *ὃ ἔστιν ἴσον.* Sed *ἴσον* om. a pr. m. in Bodl. Ven. *Π.* et corr. Par. G. Deest item in Tub. et August. Nec dubium est quin ortum sit ex glossemate.

ἰδόντες ἴσα] V. *ἰδόντες τὰ ἴσα.* Recte *τὰ* om Bodl. Tub. Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. Zitt.

τοτὲ μὲν ἴσα φαίνεται, τοτὲ δ' οὔ;] Pro *τοτὲ μὲν* et *τοτὲ δ'* Bodl. Ven. *Π.* a pr. m. *τῷ μὲν* et *τῷ δὲ* scriptum habent, quod est etiam in Tub. Dein Coisl. Vind. *Φ. Τί δαί*; probante Bekkero.

terius sit. Nam *ἐλλείπειν τί τινος* est aliquo esse in aliqua re inferiorem vel deteriorem. v. Alcibiad. I. p. 122. B. D.

ἀλλὰ παρὰ ταῦτα πάντα ἕτερόν τι] H. e. sed aliud quiddam intelligo ab his omnibus diversum. Politic. p. 295. E. *μὴ ἐξέστω δὴ παρὰ ταῦτα ἕτερα προστάττειν.* De Republ. I. p. 337. E. *δείξω ἑτέραν ἀπόκρισιν παρὰ πάσας ταύτας.* Alia huius generis exempla v. ad 107. A. Mox dicitur *ἕτερον ὂν τούτων.*

αὐτὸ τὸ ἴσον] i. e. ideam et formam aequalitatis animo conceptam. Nam *αὐτὸ* indicat vim et naturam alicuius rei per se consideratae.

B. *θαυμαστῶς γε*] H. e. *σφόδρα.*

πόθεν λαβόντες] sc. *ἐπιστάμεθα*, ut mox p. 76. C.

ἆρ' οὐ λίθοι — τοτὲ δ

E τε καὶ οἱ ζῶντες γίγνονται; Φαίνεται, ἔφη. Εἰσὶν ἄρα, ἔφη, αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἐν Ἅιδου. Ἔοικεν. Οὐκοῦν καὶ τοῖν γενεσέοιν τοῖν περὶ ταῦτα ἥ γ' ἑτέρα σαφὴς οὖσα τυγχάνει; τὸ γὰρ ἀποθνήσκειν σαφὲς δήπου, ἢ οὔ; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Πῶς οὖν, ἦ δ' ὅς, ποιήσομεν; οὐκ ἀνταποδώσομεν τὴν ἐναντίαν γένεσιν, ἀλλὰ ταύτῃ χωλὴ ἔσται ἡ φύσις; ἢ ἀνάγκη ἀποδοῦναι τῷ ἀποθνήσκειν ἐναντίαν τινὰ γένεσιν; Πάντως που, ἔφη. Τίνα ταύτην; Τὸ ἀναβιώσκεσθαι. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, εἴπερ ἔστι τὸ ἀναβιώσκεσθαι, ἐκ τῶν τεθνεώτων ἂν εἴη γένεσις εἰς
72 τοὺς ζῶντας αὖτη, τὸ ἀναβιώσκεσθαι; Πάνυ γε.

E. *τοῖν γενεσέοιν τοῖν*] Sic Coisl. Σ Π. Vind. Φ. Ambr. Tub. Flor. d. et pr. Bodl. Par. G. Vulgo bis *ταῖν* scribebatur v. ann.

P. 72. *ἱκανόν που ἐδόκει*] Quod vulgo deerat *ἐδόκει*, id restitutum est e Bodl. Vat. Tub. Ven. Π. Vind. Φ. Par. A C G. Ambr. Flor. a. d. i. m.

ὅθεν δὴ πάλιν γίγνεσθαι] *δεῖ* Ven. Σ. Par. C. Flor. a. d. m. et Ven. Π. ex corr., quod requirebat Heindorf. sed v. ann.

E. *Οὐκοῦν καὶ τοῖν γενεσέοιν*] „De articulo] masculini generis nominibus femininis in numero duali addi solitis hodie res tralaticia. v. Gregor. Corinth. p. 304. Markland. ad Eurip. Supplic. 140. Ernesti ad Xenoph. Mem. II. 3, 18. Matth. §. 280. Pro *γενεσέοιν*, quod libri tuentur omnes, ex praecepto grammaticorum scribendum fuit *γενέσεων*, accentu in syllabam antepaenultimam reiecto. Et videri sane potest in quibusdam libris olim ita scriptum] fuisse, quum Paris. et Vatic. a. nostri exhibeant *γενέσεοιν*. Sed vid. Buttmanni Gr. amplior. T. I. p. 193. coll. p. 191.

P. 72. *ἱκανόν που ἐδόκει τεκμήριον εἶναι*] Imperfectum *ἐδόκει* refertur ad ea, quae p. 70. C. D. de hac re disputata sunt. Deinde pro *ὅθεν δὴ πάλιν γίγνεσθαι* quod coniecit Heindorf. *ὅθεν δεῖ πάλιν γίγνεσθαι*, id etsi in aliquot codd. scriptum legitur, tamen repudiandum censemus. Etenim quum etiam haec in superiore disputatione commemorata sint, necessario oratione obliqua enuntianda fuerunt. Solet autem infinitivus post relativa usurpari, ubi idem re per demonstrativa expressa requiritur. Quod quidem in hunc locum cadit. Nam ubi pro *ὅθεν δὴ* posueris *καὶ ἐκεῖθεν δή*, infinitivo opus esse videbis. Cf. Legg. X. p. 889. A. E. et quae collegit Dobraeus ad Aristoph. Plut. v. 1112. p. 200. ed. Lips.

Cap. XVII. *ὅτι οὐδ' ἀδίκως ὡμολογήκαμεν*] H. e. non temere, non iniuria, non sine causa. Eodem modo etiam *δικαίως λέγειν* est

Ὁμολογεῖται ἄρα ἡμῖν καὶ ταύτῃ τοὺς ζῶντας ἐκ τῶν τεθνεώτων γεγονέναι οὐδὲν ἧττον ἢ τοὺς τεθνεῶτας ἐκ τῶν ζώντων. τούτου δὲ ὄντος ἱκανόν που ἐδόκει τεκμήριον εἶναι, ὅτι ἀναγκαῖον τὰς τῶν τεθνεώτων ψυχὰς εἶναί που, ὅθεν δὴ πάλιν γίγνεσθαι. Δοκεῖ μοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐκ τῶν ὡμολογημένων ἀναγκαῖον οὕτως ἔχειν.

Cap. XVII. *Ἰδὲ τοίνυν οὕτως, ἔφη, ὦ Κέβης, ὅτι οὐδ' ἀδίκως ὡμολογήκαμεν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. εἰ γὰρ μὴ ἀεὶ ἀνταποδιδοίη τὰ ἕτερα τοῖς ἑτέροις γι- B γνόμενα, ὡςπερεὶ κύκλῳ περιόντα, ἀλλ' εὐθεῖά τις εἴη ἡ γένεσις ἐκ τοῦ ἑτέρου μόνον εἰς τὸ καταντικρὺ καὶ μὴ ἀνακάμπτοι πάλιν ἐπὶ τὸ ἕτερον, μηδὲ καμπὴν*

Ἰδὲ τοίνυν, ἔφη, ὦ Κ.] *τοίνυν οὕτως ἔφη* Bodl. Ven. *Π.* Tub. quod restitui. Pertinet *οὕτως* ad verba sequentia.

B. *καὶ μὴ ἀνακάμπτοι*] Ald. Steph. cum Par. E. *ἀνακάμπτῃ*. Dein Coisl. *εἰς τὸ ἕτερον*. Pro *μηδὲ καμπὴν ποιοῖτο* Coisl. Ven. *ΑΞ*. Par. HL. Aug. Flor. c. et pr. Vind. *Y*. Par. G. Flor. *μ. κ. ποιοῖ*.

recte, non temere dicere, c. XVIII. pro quo c. XX. dicitur *ὀρθῶς*. — Mox *ἀνταποδοῦναι* positum est intransitive, de quo usu v. Viger. p. 186. Nam sensus hic est: si res contrariae sibi non ita responderent, ut mutua esset earum origo; si generatio non nisi recta esset et simplex, ut mortis e vita, moriundo, non contra.

B. *καὶ μὴ ἀναν.* — *καμπὴν ποιοῖτο*] Demonstraturus Socrates contraria fieri ex contrariis, ut, si horum alterum gignat alterum, hoc iterum fiat principium alterius, eaque ratione disiuncta quasi in orbem redeant, non autem recta linea procedant, utitur verbis a cursoribus et aurigis desumtis. Dicitur autem *ἀνακάμπτειν* qui circa metam currum flectit; *καμπὴν ποιεῖσθαι* vero qui retro deinde stadium recurrit. Etenim exacta una stadii parte currus flectebantur circa metam (*καμπτῆρα*), quo altera conficeretur. Qualis cursus appellatus est *δρόμος ὁ ἐν καμπῇ*. Interdum vero decursa tantum una stadii parte currus retro vehebantur, qualis cursus dicebatur *δρόμος ἀκάμπτος*, *ἁπλοῦς*, vel etiam *εὐθύς*. v. Pollux On. III. 147. et Hesychius v. *ἀκαμπτόδρομοι*. De ipsa hac Platonis sententia conf. Aristot. De gener. et corrupt. Libr. I. 3. et II. c. 10. 11., ubi Stagirites eadem fere in hac caussa usus est argumentatione. Fuit autem omnino pervulgata apud veteres philosophos opinio, qua statuerunt, omnes res perpetuo tamquam in orbem revolvi; de quo v. Gataker. in Anton. p. 167. 301. al.

ποιοῖτο, οἶσθ' ὅτι πάντα τελευτῶντα τὸ αὐτὸ σχῆμα ἂν σχοίη καὶ τὸ αὐτὸ πάθος ἂν πάθοι καὶ παύσαιτο γιγνόμενα; Πῶς λέγεις; ἔφη. Οὐδὲν χαλεπόν, ἢ δ' ὅς, ἐννοῆσαι ὃ λέγω· ἀλλ' οἷον εἰ τὸ καταδαρθάνειν μὲν εἴη, τὸ δ' ἀνεγείρεσθαι μὴ ἀνταποδιδοίη γιγνόμενον ἐκ τοῦ καθεύδοντος, οἶσθ' ὅτι
C τελευτῶντα πάντ' ἂν λῆρον τὸν Ἐνδυμίωνα ἀποδείξειε καὶ οὐδαμοῦ ἂν φαίνοιτο διὰ τὸ καὶ τἆλλα πάντα ταὐτὸν ἐκείνῳ πεπονθέναι, καθεύδειν· κἂν εἰ ξυγκρίνοιτο μὲν πάντα, διακρίνοιτο δὲ μή, ταχὺ ἂν τὸ τοῦ Ἀναξαγόρου γεγονὸς εἴη, ὁμοῦ πάντα χρήματα. ὡσαύτως δέ, ὦ φίλε Κέβης, καὶ εἰ ἀποθνήσκοι μὲν

τελευτῶντα πάντ' ἄν λ.] ἄν, quod in libris omnibus deest, cum Heindorfio et Bekkero addidi de coniectura Fischeri. Vulgatum nuper tueri conatus est Bernhardy Syntax. p. 409. Sed quem comparavit vir doctus locum Dinarchi contra Philocl. p. 110. extr. εἰδότες, ὅτι μετὰ μὲν δικαιοσύνης ῥᾳδίως ἀμυνούμεθα, — μετὰ δὲ δωροδοκίας — οὐδεμία πόλις σωθείη, is diversi est generis.

τελευτῶντα] tandem; vid. Matth. §. 558. De οἶσθ' ὅτι, h. e facile intelligis et sponte concedis, v. Sophist. p. 235. E. Phaedr. p. 73. D. Men. p. 85. D. 95. D. 96. A. Gorg. p. 486. A. De Rep III. p. 393. D. VI. p. 505. A X. p. 605. D. al.

πάντ' ἂν λῆρον τὸν Ἐνδυμίωνα ἀποδείξειε] Recte Stephanus: omnia tandem facerent, ut quae de Endymione dicuntur nugae esse viderentur. Enimvero tum non unus Endymion per longam annorum seriem dormivisse videretur, sed omnia, quae in hac rerum universitate reperiuntur, perpetuo premerentur somno. Dictionem copiose et eleganter illustravit Wyttenbach. ad h. l, cuius exemplis ex ipso Platone addas Sympos. c. 7. ἀποδεῖξαί τινα ἀλλότριον ὄντα. Phaedr. p. 278. C. τὰ γεγραμμένα φαῦλα ἀποδεῖξαι. Menex. p. 237. B. ἀποφηναμένη μετοικοῦντας. Sed idem vir doctus quod verba: καὶ οὐδαμοῦ ἂν φαίνοιτο, vertit: et (omnia) nusquam apparerent, in eo a recta via videtur declinasse, quandoquidem verbi φαίνοιτο subiectum non est πάντα, sed ὁ Ἐνδυμίων, ut bene monuit Heindorf, comparans ille Euthydem. p. 275. B. Nec profecto rara est repentina haec nominativi s. subiecti mutatio. vid. Gorg. p 510. B. Theaet. p. 148. A. Xenoph. Anabas. I. 4, 5. IV. 2, 19. Memorab. II. 2, 14. al. Formulae οὐδαμοῦ φαίνεσθαι, nullo loco numerari, nihili putari, pro nihilo haberi, haec testimonia habeto. Gorg. p. 456. C. οὐδαμοῦ ἂν φανῆναι τὸν ἰατρόν. Demosthen. de Coron. p. 328. ed. Reisk. ἐν οἷς οὐδαμοῦ σὺ φανήσει, οὐ πρῶτος, οὐ δεύτερος, οὐ τρίτος, οὐ τέταρτος, οὐ πέμπτος, οὐχ

πάντα, ὅσα τοῦ ζῆν μεταλάβοι, ἐπειδὴ δὲ ἀποθάνοι, μένοι ἐν τούτῳ τῷ σχήματι τὰ τεθνεῶτα καὶ μὴ πάλιν ἀναβιώσκοιτο, ἆρ' οὐ πολλὴ ἀνάγκη τελευτῶντα πάντα τεθνάναι καὶ μηδὲν ζῆν; εἰ γὰρ ἐκ μὲν τῶν ἄλλων τὰ ζῶντα γίγνοιτο, τὰ δὲ ζῶντα D
θνήσκοι, τίς μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντα καταναλωθῆναι εἰς τὸ τεθνάναι; Οὐδὲ μία μοι δοκεῖ, ἔφη ὁ Κέβης, ὦ Σώκρατες, ἀλλά μοι δοκεῖς παντάπασιν ἀληθῆ λέγειν. Ἔστι γάρ, ἔφη, ὦ Κέβης, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, παντὸς μᾶλλον οὕτω, καὶ ἡμεῖς αὐτὰ ταῦτα οὐκ ἐξαπατώμενοι ὁμολογοῦμεν, ἀλλ' ἔστι τῷ ὄντι καὶ τὸ ἀναβιώσκεσθαι καὶ ἐκ τῶν τεθνεώτων τοὺς

καὶ εἰ ἀποθνήσκοι] καὶ om. Bodl. Tub. et pr. *Π*

D. καὶ ἡμεῖς αὐτὰ ταῦτα] Sic Bodl. Ven. *Π*. Tub. Vett. editt. καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτά.

ἔστι τῷ ὄντι καὶ τ.] Sic Cois!. Vat. Tub. Ven. *Π*. Vind *Φ*. Par. GH. Flor. d. Legebatur olim ἔστι καὶ τῷ ὄντι καὶ τ.

ἕκτος, οὐχ ὁποστοςοῦν. Id. de Fals. Legat. p. 376. οὐδαμοῦ γὰρ ἂν φανῆναι καθ' ἑαυτὸν ἐκεῖνον. Plura dabunt Wyttenbach. ad h. l. Bergler. ad Aristoph. Ecclesiaz. 144 — Denique de Endymione v. Cicer. Tusc. I. 38. ibique Davis. Schol. Apollon. Rhod. I. IV. v. 57.

C. ταὐτὸν ἐκείνῳ πεπονθέναι, καθεύδειν] Fallitur Dobraeus Adversar. T. I. p. 151. καθεύδειν delendum putans. Prorsus eodem modo p. 73. B. p. 74. A. p. 78. C. p. 68. E.

ταχὺ ἂν τὸ τοῦ Ἀναξαγόρου γεγονὸς εἴη] Anaxagoras Clazomenius putavit omnes quondam res earumque elementa fuisse inter se confusa, sed deinde distincta et digesta a mente. De qua re librum scripserat, cuius hoc erat initium: ὁμοῦ πάντα χρήματα ἦν, τοῦς δὲ αὐτὰ διῆρε καὶ διεκόσμησε. Diog. Laert. II. 6. ibique Menag. Valcken. Diatr. in Eurip. Fragm. p. 40.

D. καταναλωθῆναι εἰς τὸ τεθνάναι] H. e. morte absumi. Quoniam autem τίς μηχανὴ idem est quod οὐδεμία μηχανή, recte μὴ οὐ dicitur, quod solet ita post negationem usurpari. v infra p. 88. A. B. Aeschyl. Prom. 628. Soph. Oed. Tyr. 13. 221. 283. 1065. Eurip. Troad. 792. al. — Deinde οὐδὲ μία noli dictum putare pro οὐδεμία: hoc enim simpliciter significat nulla; illud est ne una quidem, h. e. prorsus nulla. v. infra p. 100. C. et ann. ad Symp. p. 214. D.

καὶ τὸ ἀναβιώσκεσθαι] Articulum τὸ pertinere etiam ad seqq. γίγνεσθαι et εἶναι, vix est quod moneamus. De comparativis ἄμεινον et κάκιον v. ad Criton. c. XVI.

ζῶντας γίγνεσθαι καὶ τὰς τῶν τεθνεώτων ψυχὰς
E εἶναι, καὶ ταῖς μέν γ' ἀγαθαῖς ἄμεινον εἶναι, ταῖς
δὲ κακαῖς κάκιον.

Cap. XVIII. *Καὶ μήν, ἔφη ὁ Κέβης ὑπολαβών, καὶ κατ' ἐκεῖνόν γε τὸν λόγον, ὦ Σώκρατες, εἰ ἀληθής ἐστιν, ὃν σὺ εἴωθας θαμὰ λέγειν, ὅτι ἡμῖν ἡ μάθησις οὐκ ἄλλο τι ἢ ἀνάμνησις τυγχάνει οὖσα, καὶ κατὰ τοῦτον ἀνάγκη που ἡμᾶς ἐν προτέρῳ τινὶ χρόνῳ μεμαθηκέναι ἃ νῦν ἀναμιμνησκόμεθα. τοῦτο δὲ ἀδύνατον, εἰ μὴ ἦν που ἡμῶν ἡ ψυχή,*
73 *πρὶν ἐν τῷδε τῷ ἀνθρωπίνῳ εἶδει γενέσθαι· ὥστε καὶ ταύτῃ ἀθάνατόν τι ἔοικεν ἡ ψυχὴ εἶναι. Ἀλλ', ὦ Κέβης, ἔφη ὁ Σιμμίας ὑπολαβών, ποῖαι τούτων αἱ ἀποδείξεις; ὑπόμνησόν με· οὐ γὰρ σφόδρα ἐν τῷ*

ταῖς μέν γ' ἀγαθαῖς] γ' additum e Bodl. Tub. Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d.

E. *καὶ κατὰ τοῦτον*] V. *τοῦτο*, quod e Bodl. Tub. Vat. Ven. *Ξ Π.* Vind. *Φ.* Ambr. Flor. d. emendatum.

P. 73. *ποῖαι τούτων αἱ ἀπ.*] *ποῖαι εἰσὶ τ.* Steph., quod e lectione Ald. *ποιῆσαι* et Bas. 1. 2. *ποῖαι σοι τ.* finxisse videtur.

Cap. XVIII. E. *Καὶ μήν, ἔφη ὁ Κ. —*] Cebes Socrati de iis, quae adhuc disputavit, prorsus assentiens aliam etiam affert rationem, qua illius sententia confirmari videatur. Quod enim ille docere solebat, omnem scientiam esse recordationem, et totum illud, quod discere homines vocare solerent, nil aliud esse nisi reminisci, id ei videtur esse eiusmodi, quo luculenter demonstrari possit animum in hoc corpus attulisse rerum notitias ideoque viguisse, priusquam homo nasceretur. Unde, si vera sunt quae de mutua rerum contrariarum origine disputarunt, sponte consequitur animum esse immortalem. Et huius quidem rationis Socrates deinceps accuratiorem instituit disputationem. De vita animorum superiore et ante vitam hanc terrestrem una cum diis peracta, unde idearum origo a Platone repetitur, v. Phaedrum p. 249. C sqq.

καὶ κατὰ τοῦτον ἀν.] Propter longiorem orationis intercapedinem iteratur quod paullo ante dixerat, *καὶ κατ' ἐκεῖνόν γε τὸν λόγον*, ut Menex. p. 237. D. et alibi. Itaque male vulgo *τοῦτο* scribebatur.

P. 73. *ὅτι ἐρωτώμενοι οἱ ἄνθρωποι —*] Res nota est ex Menone p. 81. B. sqq. Ciceron. Tuscul. I. 24., ad quem locum Davisius recensuit patres ecclesiasticos, qui hanc Platonis sententiam refutare studuerunt.

B. *Ἔπειτα ἴσμεν τις —*] Corruptum esse istud *Ἔπειτα* dubitari non potest. Neque enim novum aliquod argumentum additur, sed res antea paucis (*ἐν λόγῳ*) exposita exemplo aliquo illustratur. Quocirca haud scio

παρόντι μέμνημαι. Ἐνὶ μὲν λόγῳ, ἔφη ὁ Κέβης, καλλίστῳ, ὅτι ἐρωτώμενοι οἱ ἄνθρωποι, ἐάν τις καλῶς ἐρωτᾷ, αὐτοὶ λέγουσι πάντα ἢ ἔχει· καίτοι εἰ μὴ ἐτύγχανεν αὐτοῖς ἐπιστήμη ἐνοῦσα καὶ ὀρθὸς λόγος, οὐκ ἂν οἷοί τ' ἦσαν τοῦτο ποιήσειν. ἔπειτα ἐάν τις ἐπὶ τὰ διαγράμματα ἄγῃ ἢ ἄλλο τι τῶν B τοιούτων, ἐνταῦθα σαφέστατα κατηγορεῖ, ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει. Εἰ δὲ μὴ ταύτῃ γε, ἔφη, πείθει, ὦ Σιμμία, ὁ Σωκράτης, σκέψαι, ἐὰν τῇδέ πῃ σοι σκοπουμένῳ συνδόξῃ. ἀπιστεῖς γὰρ δή, πῶς ἡ καλουμένη μάθησις ἀνάμνησίς ἐστιν; Ἀπιστῶ μὲν ἔγωγε, ἢ δ' ὃς ὁ Σιμμίας, οὔ, αὐτὸ δὲ τοῦτο, ἔφη, δέομαι παθεῖν, περὶ οὗ ὁ λόγος, ἀναμνησθῆναι· καὶ σχεδόν γε ἐξ ὧν Κέβης ἐπεχείρησε λέγειν ἤδη μέμνη-

οἷοί τ' ἦσαν τοῦτο ποιήσειν] Hoc nunc primum e Bodl. Tub. Ven. *II.* restitui. Legebatur *ποιεῖν*. v. ann.

B. δέομαι παθεῖν] Libri *μαθεῖν*. v. ann. Schleiermacherus *παθεῖν s. μαθεῖν* delendum censet, in quo viro docto non possumus assentiri. *Δέομαι* ita positum tetigit Schaefer. ad Plutarch. T. V. p. 420.

an cum Heindorfio corrigendum sit *ἐπεί τοι*. In codd. tamen mss. nullum exstat melioris lectionis vestigium. Respici autem videtur ad Menonis locum p. 81 sqq. Ibi enim Socrates pusionem quendam geometrica quaedam de dimensione quadrati interrogat, ad quae sic ille respondet, ut puer: et tamen ita faciles interrogationes sunt, ut gradatim respondens eo perveniat, quo si geometrica didicisset. Ex quo effici vult Socrates, ut discere nihil aliud sit nisi recordari. Ceterum infinitivum futuri *ποιήσειν* ne mireris, conf. ad Remp. V. p. 459. C. et Lobeck. ad Phrynich. p. 748.

κατηγορεῖ] res ipsa ostendit, apparet. v. de hoc usu tertiae personae ad p. 93. B. Nisi forte malueris intelligere *ὁ ἄγων ἐπὶ τὰ διαγράμματα*. Ceterum *διαγράμματα* sunt figurae geometricae ut Menon. l. c., quas Cicero descriptiones vocavit.

ἀπιστεῖς γὰρ δή, πῶς ἡ καλ.] H. e. dubitas enim, quo modo etc Habet enim *ἀπιστεῖν* adiunctam dubitationis notionem.

δέομαι παθεῖν, — ἀναμνησθῆναι] Quanquam codices omnes tuentur, quod in vett. editt. scriptum exstat, *μαθεῖν*, tamen dubium non est, quin cum Serrano *παθεῖν* legendum sit. Sententia haec est: sed hoc ipsum, de quo sermo est, (h. e. *τὴν ἀνάμνησιν*), cupio experiri, hoc est, commonefieri a vobis, *πῶς ἡ καλουμένη μάθησις ἀνάμνησίς ἐστι*. Ludit igitur in verbi *ἀναμνησθῆναι* ambiguitate. De infinitivo *ἀναμνησθῆναι* pro

μαι καὶ πείθομαι· οὐδὲν μέντ' ἂν ἧττον ἀκούοιμι
C νῦν, σὺ πῇ ἐπεχείρησας λέγειν. Τῇδε ἔγωγε, ἦ δ' ὅς. ὁμολογοῦμεν γὰρ δήπου, εἴ τίς τι ἀναμνησθήσεται, δεῖν αὐτὸν τοῦτο πρότερόν ποτε ἐπίστασθαι. Ἥκιστά γε, ἔφη. Ἆρ' οὖν καὶ τόδε ὁμολογοῦμεν, ὅταν ἐπιστήμη παραγίγνηται τρόπῳ τοιούτῳ, ἀνάμνησιν εἶναι; λέγω δὲ τίνα τρόπον; τόνδε· ἐάν τίς τι πρότερον ἢ ἰδὼν ἢ ἀκούσας ἤ τινα ἄλλην αἴσθησιν

C. οὐδὲν μέντ' ἂν ἧττον] Sic Vat. Vind. Φ. 1. 4. Par. GL. Ambr. Flor. b. d. m. et rec. em. Bodl. Coisl. Ven. Π. Vett. editt. οὐδὲν μὲν ἂν ἧττον.

λέγω δὲ τίνα τρόπον] Vulgo: λέγω δέ τινα τρόπον τοῦτον· ἐάν τις κ. τ. λ. Bodl. Tub. Vat. Par. AE. Ambr. Aug. Zitt. alii, τίνα: quod restitui. Praeterea τόνδε dedi e Bodl. Tub. Ven. Π. emendata etiam interpunctione. Ita locum satis expeditum esse arbitramur. Tur. veteri errore servato: λέγω δέ τινα τρόπον τόνδε. Wexius Comment. De loco mathem. in Plat. Menon. p. 42. paullo ante scribendum censebat: τρόπῳ τῳ (i. e. τινὶ) τοιού-

epexegesin adiecto v. supra c. XVII. B. mox p. 74. A. τοῦτο προπάσχειν, ἐννοεῖν. Gorg. p. 505. D.

οὐδὲν μέντ' ἂν ἧττον ἀκούοιμι] Wyttenbachius: „μέντοι ἂν est tamen. Tum ἀκούοιμι germana vi optativi i. e. optandi accipiendum: nihilo tamen minus audire velim.“ Erravit vir egregius. Nam ἂν non ad μέντοι, sed ad ἀκούοιμι pertinet, ut recte monuit Schaeferus ad Gregor. Corinth. p. 1015. Quam particulae rationem Heindorf. quum bene perspexisset, Ficini auctoritate deceptus in alium errorem incidit, post ἧττον existimans excidisse ἡδέως. Nimirum οὐδὲν ἧττον ἂν ἀκούοιμι est: nihilo minus audiam, quod prope accedit ad futuri vim et significationem, nisi quod ὑποθετικῶς dictum est.

C. λέγω δὲ τίνα τρόπον; τόνδε·] H. e. quemnam autem dico modum istum? Qua quaestione proposita continuo ad rei explicationem accedit inde a verbis τόνδε· ἐάν τις κ. τ. λ. nimirum huncce; si enim aliquis etc. Prorsus eodem modo De Rep. II. p. 360. E. τίς οὖν δὴ ἡ διάστασις; ἥδε· μηδὲ ἀφαιρῶμεν κ. τ. λ. Solent enim apud Platonem qui disputantes inducuntur haud raro suum ipsi sermonem eiusmodi interrogationibus distinguere. v. Heusdii Specim. Crit. d. 87. et nostra ad Protagor. p. 343. B.

ἐάν τίς τι πρότερον ἢ ἰδὼν] Quod in locum inepti istius et molesti ἕτερον, quod vulgo scribebatur, substituimus πρότερον, lectionem librorum praestantissimorum, id scrupulum iniecit C. Fr. Hermanno in libro: Abhandlungen und Beiträge zur klassischen Phil. p. 74., qui ne πρότερον quidem sententiae convenire arbitratur ideoque voc. plane eiiciendum censet. In quo viro praestantissimo minime assentimur. Nam apte interponitur πρότερον, ut

λαβὼν μὴ μόνον ἐκεῖνο γνῷ, ἀλλὰ καὶ ἕτερον ἐννοήσῃ, οὗ μὴ ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη, ἀλλ' ἄλλη, ἆρ' οὐχὶ τοῦτο δικαίως λέγομεν ὅτι ἀνεμνήσθη, οὗ τὴν ἔννοιαν ἔλαβε; Πῶς λέγεις; Οἷον τὰ τοιάδε· ἄλλη που D ἐπιστήμη ἀνθρώπου καὶ λύρας. Πῶς γὰρ οὔ; Οὐκοῦν οἶσθα, ὅτι οἱ ἐρασταί, ὅταν ἴδωσι λύραν ἢ ἱμάτιον ἤ τι ἄλλο, οἷς τὰ παιδικὰ αὐτῶν εἴωθε χρῆσθαι, πάσχουσι τοῦτο· ἔγνωσάν τε τὴν λύραν

τῳ, ut haec esset verborum sententia: quem autem nunc ipsum commemorabam modum, eum hunc dico.

ἐὰν τίς τι πρότερον ἢ ἰδὼν] Sic Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. a. d. et supra versum Par. C. in marg. Flor. i. Editt. omnes *ἕτερον* habent loco voc. *πρότερον*, quod vel ob librorum auctoritatem recipiendum fuit. Nec putamus *ἕτερον* recte ab Heindorfio defensum esse eo, quod sit aliquid, quod diversum sit ab alio quodam, ut lyra a domino.

δικαίως λέγομεν] *ἐλέγομεν* Bodl. Ven. *Π.* Tub.

D. *ἤ τι ἄλλο*] Bodl. Ven. *Π.* Vind. *ἄλλο τι.*

significetur, perceptionem rerum, per quas aliam quampiam rem vel personam admoneamur, utique antecedere huius ipsius recordationi. Nihil offenderemus, si scriptum legeretur: *λαβὼν εἶτα μὴ μόνον ἐκεῖνο γνῷ*; quo tamen non opus est.

ἤ τινα ἄλλην αἴσθησιν λαβών] h. e. vel alio sensu perceperit. Infra p. 76. A. *ἢ ἰδόντα ἢ ἀκούσαντα ἤ τινα ἄλλην αἴσθησιν λαβόντα.*

ἆρ' οὐχὶ τοῦτο δ. λ.] intell. *τὸ καὶ ἕτερον ἐννοῆσαι, οὗ μὴ ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη.* Non opus videtur, ut scribatur cum Heindorfio *τοῦτον*, quanquam id etiam Heusdio placuit Initt. Plat. Vol. II. P. I. p. 31.

D. *Οὐκοῦν οἶσθα, ὅτι οἱ ἐρασταί* —] Maxim. Tyr. Diss. XVI. 7. p. 185. *ἤδη τις καὶ λύραν ἰδὼν ἐμνήσθη τῶν χρησαμένων τῇ λύρᾳ· κοῦφον γάρ τι χρῆμα ἀνάμνησις καὶ εὔκολον.* Idem. VIII. 10. *αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ τῶν ἐρώντων πάθος, οἷς ἥδιστον μὲν θέαμα οἱ τῶν παιδικῶν τύποι, ἡδὺ δὲ εἰς ἀνάμνησιν καὶ λύρα καὶ πᾶν ἁπλῶς τὸ ἐπεγεῖρον τὴν μνήμην τοῦ ἐρωμένου.*

τὰ παιδικά] De uno intelligitur, ut fere semper intelligendum est. Sic in Parmenide ab initio Zeno Eleates narratur fuisse *παιδικὰ τοῦ Παρμενίδου*: in Lyside §. 3. Ctesippus dicitur *τὰ παιδικὰ ἄδειν*, quod illic non nisi de uno intelligi potest: in Phaedro p 292. Lysias *τὰ παιδικὰ* Phaedri audit. Pertinet huc etiam Phaedr. p. 240. A. *Ἔτι τοίνυν ἄγαμον, ἄπαιδα, ἄοικον ὅ τι πλεῖστον χρόνον παιδικὰ ἐραστὴς εὔξαιτ' ἂν γενέσθαι.* — De verbis: *ἔγνωσάν τε τὴν λ. κ. τ. λ. ἀσυνδέτως* additis v. ad Apolog. Socrat. c. VII. et Phaedon, p. 68. E. Aoristi indicant rem identidem vel extemplo fieri solitam. Accuratius paullo post dicitur *πολλάκις Κέβητος ἀνεμνήσθη*, in quibus verbis istud *πολλάκις* aoristi vim et significationem su-

καὶ ἐν τῇ διανοίᾳ ἔλαβον τὸ εἶδος τοῦ παιδός, οὗ ἦν ἡ λύρα; τοῦτο δ' ἐστὶν ἀνάμνησις· ὥσπερ γε καὶ Σιμμίαν τις ἰδὼν πολλάκις Κέβητος ἀνεμνήσθη, καὶ ἄλλα που μυρία τοιαῦτ' ἂν εἴη. Μυρία μέντοι νὴ Δί', ἔφη ὁ Σιμμίας. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, τὸ τοιοῦτον ἀνάμνησίς τίς ἐστι; μάλιστα μέντοι, ὅταν τις τοῦτο πάθῃ περὶ ἐκεῖνα, ἃ ὑπὸ χρόνου καὶ τοῦ μὴ ἐπισκοπεῖν ἤδη ἐπελέλητο; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Τί δέ; ἦ δ' ὅς· ἔστιν ἵππον γεγραμμένον ἰδόντα καὶ λύραν γεγραμμένην ἀνθρώπου ἀναμνησθῆναι, καὶ Σιμμίαν ἰδόντα γεγραμμένον Κέβητος ἀναμνησθῆναι; Πάνυ γε. Οὐκοῦν καὶ Σιμμίαν ἰδόντα γεγραμμένον αὐτοῦ Σιμμίου ἀναμνησθῆναι; Ἔστι μέντοι, ἔφη.

Cap. XIX. Ἆρ' οὖν οὐ κατὰ πάντα ταῦτα ξυμβαίνει τὴν ἀνάμνησιν εἶναι μὲν ἀφ' ὁμοίων, εἶναι

E. ἤδη ἐπελέλητο] Ven. Π. Par. I. ἐπιλέλητο, augmento more Atticorum omisso, conf. p. 68. A. Editt. ante Bekk. ἤδη ἐπελ. Dein Bekk. e Coisl. Vind. Φ. dedit. τί δαί;

P. 74. τὴν ἀνάμνησιν εἶναι μὲν ἀφ' ὁμ.] Steph. cum Par. E. εἶναι τὴν μὲν ἀφ' ὁμοίων, τὴν δὲ καὶ ἀπ' ἀν. Pessime.

οὐ ξύλον λέγω ξύλῳ] Steph. cum Par. E. οὐ ξύλον ξύλῳ λέγω. Dein e Bodl. Vat. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. d. et rec. Ven. Π. dedi οὐδ' ἄλλο τι τῶν τοιούτων οὐδέν. Vulgo τι abest. v. ad pag. 65. E.

παρὰ ταῦτα πάντα] Sic Bodl. Tub. Ven. Π. Par. G. Vett. editt. παρὰ πάντα ταῦτα.

tis manifestam reddit. Exempla huius loquendi rationis apposuit ad h. l. Heindorfius. Conferas etiam Legg. IX. p. 855. D. XII. p. 945. D. De Rep. V. p. 462. C. VI. p 495. B. 508. D. Gorg. p. 484. A. Phaedr. p. 254. A. Aristoph. Av. 786 sqq.

E. ὑπὸ χρόνου καὶ τοῦ μὴ ἐπισκ.] H. e. propter temporis diuturnitatem et proptera quod etc.

αὐτοῦ Σιμμίου] Simmias ipse pictae eius imagini opponitur. Male igitur codd. nonnulli αὖ τοῦ.

Cap. XIX. τόδε προσπάσχειν, ἐννοεῖν] De hoc infinitivo ἐπεξηγήσεως χάριν subiecto vide ad p. 72. B. ad Apolog. Socrat. c. VII. et ad Criton. p. 45. E. Male Stephanus τὸ ἐννοεῖν scribi volebat

εἴτε τι ἐλλείπει τοῦτο — ἐκείνου] h. e. num hoc, quod ad similitudinem attinet, illo nonnihil de-

δὲ καὶ ἀπ' ἀνομοίων; Ξυμβαίνει. Ἀλλ' ὅταν γε ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἀναμιμνήσκηταί τίς τι, ἆρ' οὐκ ἀναγκαῖον τόδε προσπάσχειν, ἐννοεῖν, εἴτε τι ἐλλείπει τοῦτο κατὰ τὴν ὁμοιότητα εἴτε μὴ ἐκείνου, οὗ ἀνεμνήσθη; Ἀνάγκη, ἔφη. Σκόπει δή, ἦ δ' ὅς, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει. φαμέν πού τι εἶναι ἴσον, οὐ ξύλον λέγω ξύλῳ, οὐδὲ λίθον λίθῳ, οὐδ' ἄλλο τι τῶν τοιούτων οὐδέν, ἀλλὰ παρὰ ταῦτα πάντα ἕτερόν τι, αὐτὸ τὸ ἴσον· φῶμέν τι εἶναι ἢ μηδέν; Φῶμεν μέν- B
τοι νὴ Δί', ἔφη ὁ Σιμμίας, θαυμαστῶς γε. Ἦ καὶ ἐπιστάμεθα αὐτὸ ὃ ἔστιν; Πάνυ γε, ἦ δ' ὅς. Πόθεν λαβόντες αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην; ἆρ' οὐκ ἐξ ὧν νῦν δὴ ἐλέγομεν, ἢ ξύλα ἢ λίθους ἢ ἄλλ' ἄττα ἰδόντες ἴσα, ἐκ τούτων ἐκεῖνο ἐνενοήσαμεν, ἕτερον ὂν τούτων; ἢ οὐχ ἕτερόν σοι φαίνεται; σκόπει δὲ καὶ τῇδε. ἆρ' οὐ λίθοι μὲν ἴσοι καὶ ξύλα ἐνίοτε ταὐτὰ ὄντα τοτὲ μὲν ἴσα φαίνεται, τοτὲ δ' οὔ; Πάνυ

B. *Φῶμεν μέντοι*] Sic Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Flor. d. Par. G. Ambr. et corr. Coisl. Olim erat: *Φῶμεν τοίνυν.*

αὐτὸ ὃ ἔστιν;] V. *ὃ ἔστιν ἴσον.* Sed *ἴσον* om. a pr. m. in Bodl. Ven. *Π.* et corr. Par. G. Deest item in Tub. et August. Nec dubium est quin ortum sit ex glossemate.

ἰδόντες ἴσα] V. *ἰδόντες τὰ ἴσα.* Recte *τὰ* om Bodl. Tub. Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. Zitt.

τοτὲ μὲν ἴσα φαίνεται, τοτὲ δ' οὔ;] Pro *τοτὲ μὲν* et *τοτὲ δ'* Bodl. Ven. *Π.* a pr. m. *τῷ μὲν* et *τῷ δὲ* scriptum habent, quod est etiam in Tub. Dein Coisl. Vind. *Φ. Τί δαί*; probante Bekkero.

terius sit. Nam *ἐλλείπειν τί τινος* est aliquo esse in aliqua re inferiorem vel deteriorem. v. Alcibiad. I. p. 122. B. D.

ἀλλὰ παρὰ ταῦτα πάντα ἕτερόν τι] H. e. sed aliud quiddam intelligo ab his omnibus diversum. Politic. p. 295. E. *μὴ ἐξέστω δὴ παρὰ ταῦτα ἕτερα προστάττειν.* De Republ. I. p. 337. E. *δείξω ἑτέραν ἀπόκρισιν παρὰ πάσας ταύτας.* Alia huius generis exempla v. ad 107. A. Mox dicitur *ἕτερον ὂν τούτων.*

αὐτὸ τὸ ἴσον] i. e. ideam et formam aequalitatis animo conceptam. Nam *αὐτὸ* indicat vim et naturam alicuius rei per se consideratae.

B. *θαυμαστῶς γε*] H. e. *σφόδρα.*

πόθεν λαβόντες] sc. *ἐπιστάμεθα*, ut mox p. 76. C.

ἆρ' οὐ λίθοι — τοτὲ δ

μὲν οὖν. Τί δέ; αὐτὰ τὰ ἴσα ἔστιν ὅτε ἄνισά σοι
C ἐφάνη; ἢ ἡ ἰσότης ἀνισότης; Οὐδεπώποτέ γε, ὦ
Σώκρατες. Οὐ ταὐτὸν ἄρ' ἐστὶν, ἡ δ' ὅς, ταῦτά
τε τὰ ἴσα καὶ αὐτὸ τὸ ἴσον. Οὐδαμῶς μοι φαινε-
ται, ὦ Σώκρατες. Ἀλλὰ μὴν ἐκ τούτων γ', ἔφη,
τῶν ἴσων, ἑτέρων ὄντων ἐκείνου τοῦ ἴσου, ὅμως
αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην ἐννενόηκάς τε καὶ εἴληφας;

C. ἴως ἂν ἄλλο ἰδὼν] Editt. omnes: ἴως γὰρ ἂν ἄλλο ἰδών. Bodl. et Tub. ἴως ἂν ἄλλο ἰδών, omisso γάρ. Ven. *II.* γὰρ ἄν non agnoscit. Extrusimus γάρ eam ob caussam, quam infra exposuimus. Vatt. Flor. d. Zitt. et margo Ven. Ξ. Flor. a. c. pro ἴως ἄν habent ὅταν οὖν, quod non amplius probaverim.

εἴτε ὅμοιον εἴτε ἀνόμοιον] V. εἴτε ἀνόμοιον εἴτε ὅμ., invitis melioribus codicibus.

οὔ;] H. e. annon lapides, qui sunt inter se aequales, atque ligna, itidem inter se aequalia, quanquam sunt eadem, tamen interdum inter se aequalia videntur, interdum non? i. e. nonne res eaedem, quae quidem sub sensus cadunt, modo sic, modo aliter comparatae videntur, quum idea aequalitatis, quam in animo consignatam habemus, semper eadem maneat nec ullam subeat vicissitudinem? Manifestum arbitror, haec quorsum pertineant. Etenim docet Socrates inter res sub sensus cadentes et inter earum formas in animis consignatas hoc discriminis intercedere, quod illae non praebeant certam cognitionem, hae autem, ut quae semper eaedem maneant nec unquam alio atque alio modo cognoscantur, summam afferant cognitionis constantiam. In qua quidem sententiae ratione nescio cur Heindorf. adeo haeserit, ut neque istud φαίνεται huic loco convenire dixerit, neque reliquorum verborum vim et significationem potuerit perspicere. Nam illo φαίνεται, pro quo Heindorf. δοκεῖ requirebat, nihil aptius est in eo loco, in quo de sensuum iudicio agitur. Quod autem idem vir doctus post ἐνίοτε parum apte inferri ait τοτὲ μέν — τοτὲ δέ, adeoque eius loco τῷ μέν — τῷ δέ reponendum censet, hoc est eam lectionem, quae neque multorum codicum auctoritate commendatur, et ex intempestiva correctione scioli alicuius originem duxit, id vero est eiusmodi, ut neque causam habeat satis idoneam, et sententiae rationem funditus evertat. Nam recte dici potuisse: ἐνίοτε — τοτὲ μέν — τοτὲ δέ, cuilibet, opinor, apparebit ex hac verborum interpretatione: annon *interdum* accidit, ut lapides et ligna sibi aequalia, quanquam eadem sunt, tamen *modo* aequalia, *modo* inaequalia videantur, h. e. sensibus appareant? Denique ista τῷ μέν — τῷ δέ, ubi ad ἴσα cum Heindorf. retuleris, vix habebunt ullam accessionis excusationem, quandoquidem nunc non agitur de variis rationibus, quibus una eademque res et aequalis et inaequalis percipi possit, sed simpliciter exponitur, quae sit rerum corporearum atque idearum mente comprehen-

Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις. Οὐκοῦν ἢ ὁμοίου ὄντος τούτοις ἢ ἀνομοίου; Πάνυ γε. Διαφέρει δέ γε, η δ' ὅς, οὐδέν· ἕως ἂν ἄλλο ἰδὼν ἀπὸ ταύτης τῆς ὄψεως ἄλλο ἐννοήσῃς, εἴτε ὅμοιον εἴτε ἀνόμοιον, ἀναγ- D καῖον, ἔφη, αὐτὸ ἀνάμνησιν γεγονέναι. Πάνυ μὲν οὖν. Τί δὲ τόδ'; ἦ δ' ὅς. ἢ πάσχομέν τι τοιοῦτον περὶ τὰ ἐν τοῖς ξύλοις τε καὶ οἷς νῦν δὴ ἐλέγομεν

D. *Τί δαὶ τόδ';*] *τόδ'* om. Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Flor. d. Pro *δαὶ* Bodl. Coisl. Vat. Tub. Ven. *ΑΠ.* Par. CEGHIL. Ambr. Aug. Florentini *δὲ* praebuerunt.

καὶ οἷς νῦν δὴ ἐλέγομεν τοῖς ἴσοις] Vett. editt. *ἐν τοῖς ἴσοις.* Sed recte Heind. *ἐν* delendum censuit, ut habent Ven. *Y.* ex corr. Vat. Flor. a. d. m. Zitt. *ἐλέγομεν ἴσως*, om. *ἐν τοῖς.*

sarum diversitas ad veritatis cognitionem.

αὐτὰ τὰ ἴσα ἔστιν ὅτε ἄνισα] Dicitur *αὐτὰ τὰ ἴσα* pro *αὐτὸ τὸ ἴσον*, h. e. idea aequalitatis, quia transitus a plurali numero ad singularem *ἡ ἰσότης* huiusmodi rationem paene flagitat. Res enim per se aequales, quae opponuntur lapidibus et lignis aequalibus, non aliae intelliguntur, nisi illud ipsum, quod per se aequale est, h. e. aequalitatis forma et species. Recte autem plurali numero uti potuit *εἰς τοὺς πολλοὺς ἀποβλέπων νόας, ὧν ἑκάστῳ τὸ αὐτὸ ἴσον*, quae sunt verba Olympiodori ad h. l. Schleiermacher., qui *αὐτὰ τὰ ἴσα* pro *αὐτὸ τὸ ἴσον* recte dici posse negat, legendum suspicatur: *Τί δέ; αὐτὰ τὰ ἴσα ἔστιν ὅτε ἄνισά σοι ἐφάνη· ἢ καὶ ἡ ἰσότης ἀνισότης;* Sed istam repetitionem, quae inest in verbis *τί δέ;* — *ἐφάνη*, vereor ne aegre laturi sint quicunque accuratius consideraverint orationis tenorem et cohaerentiam.

C. *Οὐ ταὐτὸν ἄρ' — ταῦτά τε τὰ ἴσα*] In his *ταῦτα τὰ ἴσα* dictum est *δεικτικῶς* de rebus sub sensus cadentibus. De quo usu pronominis demonstrativi diximus ad p. 75. E. Sic proxime *ἐκ τούτων — τῶν ἴσων.*

ἕως ἂν ἄλλο ἰδὼν —] Nihil, inquit, refert, utrum id hoc an illo modo fiat. Quamdiu (i. e. dummodo) *enim* aliud quid conspicatus propter hunc ipsum adspectum aliud quid mente tua conceperis sive simile illud alteri sive dissimile, prorsus necesse est recordationem extitisse. De *γάρ* in sententia epexegetica usitate omisso v. Phileb. p. 12. E. 31. B. 46. A. 52 E 63. A. Politic. 257. C. 268. E. 291. D. 296. E. 297. A. Prot. 343. D. Gorg 450. A. 459. B. al. De *ἕως ἄν* autem ita usurpato contulisse iuvabit Cratyl. p. 393. D. *οὐδὲν πρᾶγμα* (nihil refert), — *ἕως ἂν ἐγκρατὴς ᾖ ἡ οὐσία κ. τ. λ.* Ibid. p. 393. E. *ἕως ἂν αὐτοῦ δηλουμένην τὴν δύναμιν ἐντιθῶμεν, ὀρθῶς ἔχει ἐκεῖνο τὸ ὄνομα.* Ibid. p. 432. E. Polit. p. 293. B. D. De Rep. X. p. 610. B. Xenoph. Cyrop. V. 2, 11.

D. *αὐτὸ ἀνάμ. γεγονέναι*] *αὐτό* i. e. *τὸ ἄλλο ἰδόντα — ἄλλο νοῆσαι.*

τοῖς ἴσοις; ἆρα φαίνεται ἡμῖν οὕτως ἴσα εἶναι, ὥσπερ αὐτὸ τὸ ὃ ἔστιν ἴσον, ἢ ἐνδεῖ τι ἐκείνου τῷ μὴ τοιαῦτα εἶναι, οἷον τὸ ἴσον, ἢ οὐδέν; Καὶ πολύ γε, ἔφη, ἐνδεῖ. Οὐκοῦν ὁμολογοῦμεν, ὅταν τίς τι ἰδὼν ἐννοήσῃ, ὅτι βούλεται μὲν τοῦτο, ὃ νῦν ἐγὼ ὁρῶ, εἶναι οἷον ἄλλο τι τῶν ὄντων, ἐνδεῖ δὲ
E καὶ οὐ δύναται τοιοῦτον εἶναι, οἷον ἐκεῖνο, ἀλλ' ἐστὶ φαυλότερον, ἀναγκαῖόν που τὸν τοῦτο ἐννοοῦντα τυχεῖν προειδότα ἐκεῖνο, ᾧ φησιν αὐτὸ προσεοικέναι μέν, ἐνδεεστέρως δὲ ἔχειν; Ἀνάγκη. Τί οὖν; τὸ τοιοῦτον πεπόνθαμεν καὶ ἡμεῖς, ἢ οὔ, περί τε

ὥσπερ αὐτὸ τὸ ὃ ἔστιν ἴσον] Articulus τὸ in editt. omnibus deest. Vat. Vind. Φ. Ven. Ξ. et corr. Vind. Υ. αὐτὸ τὸ ᾧ ἔστιν. Ven. Π. (teste Bastio) et Par. G. αὐτὸ τὸ ὃ ἔστιν. Voc. ἴσον om. Bodl. Tub. Ven. Π.

ἢ ἐνδεῖ τι ἐκείνου τῷ μὴ τ. εἶναι] Editt. omnes: ἢ ἐνδεῖ τι ἐκείνου τῷ μὴ τοιοῦτον εἶναι Bodl. et pr. m. Ven. Π. ἢ ἐνδεῖ τῷ ἐκείνου τῷ τοιοῦτον. Zitt. ἢ ἐνδεῖ τῷ ἐκεῖ τῷ μή τ. εἶναι. Voc. μὴ ante τοιοῦτον εἶναι om. etiam Tub. Aug. Vindobonenses, Flor. b. i. Coisl. Ven. ΑΞ. Par. EGHIL. Ambr In Vat. et Flor. d. scriptum: ἢ ἐνδεῖ τι ἐκείνου τῷ μὴ τοιοῦτον αὐτὰ εἶναι. Ven. Π.

ἆρα φαίνεται — ὃ ἔστιν ἴσον;] Continent haec quoque explicationem eorum, quae proxime antecedunt: ἢ πάσχομέν τι — τοῖς ἴσοις; unde more loquendi pervulgato ἀσυνδέτως adiecta sunt. Quod ex codd. recepimus ὥσπερ αὐτὸ τὸ ὃ ἔστιν, quum vulgo τὸ abesset, de eo v. annot. ad p. 75. B.

ἢ ἐνδεῖ τι ἐκείνου τῷ μὴ τ.] Locum admodum salebrosum nunc tandem videmur ita perpurgavisse, nihil ut difficultatis amplius in eo relictum sit. Nam pro vulg. τῷ μὴ τοιοῦτον εἶναι refinximus: τῷ μὴ τοιαῦτα εἶναι, quorsum perduxit ipsa librorum scriptura, qui partim τοιοῦτον αὐτὰ partim τοιοῦτον ταὐτὰ offerunt. Plane eodem modo mox p. 75 B. προθυμεῖται μὲν πάντα τοιαῦτα εἶναι, οἷον ἐκεῖνο, ἔστι δὲ αὐτοῦ φαυλότερα. Ita vero sententiam apparet existere commodissimam hancce: num nobis ita videntur esse aequalia, uti *ipsum aequale* (idea aequalitatis), an ea (τὰ ἴσα) aliqua parte (τι) illo deteriora sunt (ἐνδεῖ ἐκείνου, illo deficitur) *eo quod* non sunt talia, quale est ipsum aequale (non ad ideae perfectionem ac praestantiam accedunt). Heindorfius eiecto μή corrigebat: ἢ ἐνδεῖ τι ἐκεῖνα τοῦ τοιοῦτον εἶναι οἷον τὸ ἴσον.

ὅτι βούλεται μὲν τοῦτο -] Verba βούλεσθαι et ἐθέλειν etiam de rebus inanimatis usurpari docuerunt interpp. ad Gregor. Corinth. p. 135 sq. et ad Viger. p. 736.

E. τὸν τοῦτο ἐννοοῦντα] Quod antea dixerat ὅταν τις — ἐννοήσῃ, id nunc parenthesi ab-

τὰ ἴσα καὶ αὐτὸ τὸ ἴσον; Παντάπασί γε. Ἀναγκαῖον ἄρα ἡμᾶς προειδέναι τὸ ἴσον πρὸ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ὅτε τὸ πρῶτον ἰδόντες τὰ ἴσα ἐνενοήσαμεν, 75
ὅτι ὀρέγεται μὲν πάντα ταῦτ' εἶναι οἷον τὸ ἴσον, ἔχει δὲ ἐνδεεστέρως. Ἔστι ταῦτα. Ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε ὁμολογοῦμεν, μὴ ἄλλοθεν αὐτὸ ἐννενοηκέναι, μηδὲ δυνατὸν εἶναι ἐννοῆσαι, ἀλλ' ἢ ἐκ τοῦ ἰδεῖν ἢ ἅψασθαι ἢ ἔκ τινος ἄλλης τῶν αἰσθήσεων· ταὐτὸν δὲ πάντα ταῦτα λέγω. Ταὐτὸν γάρ ἐστιν, ὦ Σώκρατες, πρός γε ὃ βούλεται δηλῶσαι ὁ λόγος. Ἀλλὰ μὲν δὴ ἔκ γε τῶν αἰσθήσεων δεῖ ἐννοῆσαι, ὅτι πάντα τὰ ἐν

corr. τῷ μὴ τοιοῦτον ταῦτα εἶναι. v. infra.

Καὶ πολύ γε] καὶ vulgo neglectum codd. optimi atque plurimi firmant.

E. οἷον ἐκεῖνο] Libri ἴσον οἷον ἐκεῖνο. Recte Mudgius, Fischerus, Wyttenbachius, Heindorf. Bekker. ἴσον delendum censuerunt.

τὸ τοιοῦτον περ.] τὸ om. Vat. Ven. Π. Vind. Φ. Ambr. Tub. Flor. d. Recte fortasse. conf. ad Remp. VII. p. 536. B. Sympos. p. 175. B.

P. 75 ἔκ γε τῶν αἰσθήσεων] Bodl. Ven. Π. Tub. τε.

soluta iterat, more admodum frequenti.

ἐνδεεστέρως δὲ ἔχειν] i. e. οὐ δὲ ἐνδ. ἔχειν φησί. v. p. 65. A. p. 82. D. coll. Matth. §. 428. 2. — Ceterum post ἀναγκαῖόν που intelligas εἶναι, ut p. 111. A. Legg. IX. p. 872. E. quae ellipsis paullo rarior est. Nisi forte malueris orationem putare ἀνακόλουθον.

P. 75. ὅτι ὀρέγεται μὲν πάντα ταῦτ' εἶναι] h. e. haec omnia (τὰ ἴσα) appetere ipsi aequalitatis formae fieri similia, nec tamen fieri posse. Quum enim ex sententia Platonis res sensibus subiectae ad aeternarum formarum, quas ἰδέας appellavit, exemplum expressae sint, illae nunc dicuntur ad harum virtutem et praestantiam quasi contendere et pervenire studere, nec tamen propter naturae suae imbecillitatem unquam illam assequi. Idem mox B. significatur verbis, ὅτι προθυμεῖται μὲν πάντα τοιαῦτα εἶναι οἷον ἐκεῖνο, ἔστι δὲ αὐτοῦ φαυλότερα, quae Stephanum videntur movisse, ut etiam hic scribendum putaret πάντα τοιαῦτ' εἶναι.

ταὐτὸν δὲ πάντα ταῦτα λέγω] h. e. nihil autem discriminis dico in his sensibus inesse ad illud, quod docere nunc institui; omnia enim eodem redire arbitror, sive oculis, sive tactu, sive alio sensu aliquid percipias. Cuius interpretationis veritatem testantur quae proxime deinceps adduntur.

πρός γε ὃ βούλεται δ.] i. e. πρὸς τοῦτο ὃ βούλεται δ. quod attinet ad id quod —.

B. τοῦ ὃ ἔστιν ἴσον] h. e. τοῦ ὄντως ἴσου ὄντος s. ideae aequalitatis. Infra p. 92.

B ταῖς αἰσθήσεσιν ἐκείνου τε ὀρέγεται τοῦ ὃ ἔστιν ἴσον, καὶ αὐτοῦ ἐνδεέστερά ἐστιν. ἢ πῶς λέγομεν; Οὕτως. Πρὸ τοῦ ἄρα ἄρξασθαι ἡμᾶς ὁρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ τἆλλα αἰσθάνεσθαι τυχεῖν ἔδει που εἰληφότας ἐπιστήμην αὐτοῦ τοῦ ἴσου, ὅ τι ἔστιν, εἰ ἐμέλλομεν τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἴσα ἐκεῖσε ἀνοίσειν, ὅτι προθυμεῖται μὲν πάντα τοιαῦτα εἶναι οἷον ἐκεῖνο, ἔστι δὲ αὐτοῦ φαυλότερα. Ἀνάγκη ἐκ τῶν προειρημένων, ὦ Σώκρατες. Οὐκοῦν γενόμενοι εὐθὺς ἑωρῶμέν τε καὶ ἠκούομεν καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις C εἴχομεν; Πάνυ γε. Ἔδει δέ γε, φαμέν, πρὸ τούτων τὴν τοῦ ἴσου ἐπιστήμην εἰληφέναι; Ναί. Πρὶν

B. τοῦ ὃ ἔστιν ἴσον] Sic Bodl. Vat. Ven. *Π.* Vind. 1. 4. 6. (*Φ*) 8. Par. CG. Ambr. Flor. a. c. d. m. et corr. Coisl. Male vett. editt. τοῦθ' ὃ ἔστιν ἴσον.

ἢ πῶς λέγομεν;] V. *λέγωμεν*, invitis codicibus. Sensus est: an quomodo iudicamus s. censemus. v. Heindorf. ad Gorg. § 78. coll. Sympos. p. 214. A. Gorg. p. 455. A. p. 505. C. p. 480. B. Reip. II. p. 377. E. VII. p. 530. V. p. 461. E al.

Πρὸ τοῦ ἄρα ἄρξασθαι] Sic Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. i. et corr. Coisl. Inepte vett. editt. *πρὸ γὰρ τοῦ*. Aug. *πρὸ ἄρα τοῦ*: unde lectio vulgata duxit

E. ἡ οὐσία ἡ ἔχουσα τὴν ἐπωνυμίαν τὴν τοῦ ὃ ἔστι. Mox C. dicitur οἷς ἐπισφραγιζόμεθα τοῦτο, ὃ ἔστι. De Rep. X. p. 597. A. τοῦτ' ὃ ἔστι κλίνη. De usu articuli ante relativa v. Legg. IV. p. 714. E. ἔστιν τοῦτο ἓν ἐκείνων τῶν ἀδικημάτων ἀρχῆς πέρι. — Ποίων δή; — Τῶν ἃ τότε ἐπεσκοποῦμεν. Phileb. p. 37. A. καὶ τό γε ᾧ τὸ ἡδόμενον ἥδεται. Ibid. B. περὶ τὸ ἐφ' ᾧ λυπεῖται. v. Matth. §. 287. I. Heindorf. ad Crat. p. 21. Atque ex his intelligitur sponte, unde nata sit vitiosa vett. editt. lectio τοῦθ' ὃ ἔστιν ἴσον.

τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἴσα] Antea dicebatur τὰ ἐν αἰσθήσεσιν. Sed hoc loco ἐκ τ. αἰσθ. scriptum propter verbum ἀνοίσειν. v. ad cap I. init. p. 58. A., ubi legimus: οὐδὲ τὰ περὶ τῆς δίκης ἄρα ἐκρίθησθε, et quae dicemus ad p. 76. D. Formula ἐκεῖσε ἀναφέρειν in eadem re ponitur De Rep. VI. p. 484. C. Pollet autem ea vi, ut sit ἀναφέροντας ἐνθυμεῖσθαι: unde dein ὅτι subiicitur.

γενόμενοι εὐθύς] statim ut nati eramus. vid. p. 70. A. c XIV.

C. πρὸ τούτων τὴν τοῦ ἴσου —] scil. priusquam corporis sensibus uteremur.

Cap. XX. Οὐκοῦν εἰ μὲν λ. — ἔχοντες ἐγενόμεθα] In his ad ἔχοντες iterum intelligendum est αὐτήν.

καὶ πρὶν γενέσθαι καὶ εὐθύς γενόμενοι] tum ante ortum nostrum, tum statim ut nati eramus.

ξύμπαντα τὰ τοιαῦτα] h. e. omnium rerum formas ac species.

γενέσθαι ἄρα, ὡς ἔοικεν, ἀνάγκη ἡμῖν αὐτὴν εἰληφέναι. Ἔοικεν.

Cap. XX. Οὐκοῦν εἰ μὲν λαβόντες αὐτὴν πρὸ τοῦ γενέσθαι ἔχοντες ἐγενόμεθα, ἠπιστάμεθα καὶ πρὶν γενέσθαι καὶ εὐθὺς γενόμενοι οὐ μόνον τὸ ἴσον καὶ τὸ μεῖζον καὶ τὸ ἔλαττον, ἀλλὰ καὶ ξύμπαντα τὰ τοιαῦτα; οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἴσου νῦν ὁ λόγος ἡμῖν μᾶλλόν τι ἢ καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ καλοῦ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ δικαίου καὶ ὁσίου, καί, ὅπερ λέγω, περὶ ἁπάντων οἷς ἐπισφραγιζόμεθα τοῦτο, ὃ ἔστι, καὶ ἐν ταῖς ἐρωτήσεσιν ἐρωτῶντες καὶ ἐν ταῖς ἀποκρίσεσιν ἀποκρινόμενοι. ὥστε ἀναγκαῖον ἡμῖν εἶναι τούτων ἁπάντων τὰς ἐπιστήμας πρὸ τοῦ γενέσθαι εἰληφέναι. Ἔστι ταῦτα. Καὶ εἰ μέν γε λα- D

originem. Dein vett. editt. ἢ ἀκούειν, quod e Bodl. Ven. Π. Tub. mutatum.

πάντα τοιαῦτα εἶναι] V. πάντα τὰ τοιαῦτα εἶναι. Articulum praeeunte Bekkero abieci auctoritate Bodl. Vat. Tub. Ven. Π. Vind. Φ. Par. G. Ambr.

C. πρὸ τούτων] τούτου Vat. Par. G. Flor. d. quod in Bodl. superscriptum.

μᾶλλόν τι ἢ καὶ περὶ αὐτοῦ τ. κ.] Advertas hoc καί, quod interponitur eodem modo, quo usurpatur in hac dictione: ὥςπερ γὰρ περὶ τοῦ ἴσου νῦν ὁ λόγος ἡμῖν, οὕτω καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ καλοῦ. De formula: ὅπερ λέγω, v. p. 58 C. c. III. et ad Apolog. Socrat. p. 21. A. Denique ne mireris articulum ante δικαίου καὶ ὁσίου non esse iteratum, eodem modo Gorg. p. 459 D. καὶ τὸ αἰσχρὸν καὶ τὸ καλὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ κακόν. Ibid. p. 460. E. p. 488. C p. 498. C. Alcibiad. I. p. 117. A. ubi v. ann. Legg. X. p. 896. D.

D. οἷς ἐπισφραγιζόμεθα τοῦτο, ὃ ἔστι] h. e. quibus τῆς οὐσίας signum imprimimus, quae nomine essentiae insignimus. Politic. p. 258. C. δεῖ γὰρ αὐτὴν ἀνειρεῖν, καὶ χωρὶς ἀφελόντας ἀπὸ τῶν ἄλλων ἰδέαν αὐτῇ μίαν ἐπισφραγίζεσθαι. Phileb. p. 26. D. καίτοι πολλά γε καὶ τὸ ἄπειρον παρέσχετο γένη, ὅμως δ' ἐπισφραγισθέντα τῷ τοῦ μᾶλλον καὶ ἐναντίου γένει ἓν ἐφάνη.

ἐρωτῶντες καὶ — ἀποκρινόμενοι] P. 78. D. ἡ οὐσία, ἧς λόγον δίδομεν τοῦ εἶναι καὶ ἐρωτῶντες καὶ ἀποκρινόμενοι, i. e. διαλεγόμενοι. Theaetet. p. 146. C. ἐμὲ καὶ σὲ δεῖ ἐρωτῶντάς τε καὶ ἀποκρινομένους ἀλλήλοις σπουδάσαι αὐτοῦ περὶ τὸν λόγον. Criton p. 50. C. Lachet p. 187. C. De Rep. VII. p. 534. D

Καὶ εἰ μέν γε λαβόντες — εἰδέναι] Dixerat supra, εἰ λαβόντες ταύτην τὴν ἐπιστήμην πρὸ τοῦ γενέσθαι ἔχοντες ἐγενόμεθα, ἠπιστάμεθα καὶ πρὶν γενέσθαι καὶ εὐθὺς γενόμενοι.

βόντες μὴ ἑκάστοτε ἐπιλελήσμεθα, εἰδότας ἀεὶ γίγνεσθαι καὶ ἀεὶ διὰ βίου εἰδέναι· τὸ γὰρ εἰδέναι τοῦτ' ἐστί, λαβόντα του ἐπιστήμην ἔχειν καὶ μὴ ἀπολωλεκέναι. ἦ οὐ τοῦτο λήθην λέγομεν, ὦ Σιμμία, ἐπι-
E στήμης ἀποβολήν; Πάντως δήπου, ἔφη, ὦ Σώκρατες. Εἰ δέ γε, οἶμαι, λαβόντες πρὶν γενέσθαι γιγνόμενοι ἀπωλέσαμεν, ὕστερον δὲ ταῖς αἰσθήσεσι χρώμενοι περὶ ταῦτα ἐκείνας ἀναλαμβάνομεν τὰς ἐπιστήμας, ἃς ποτε καὶ πρὶν εἴχομεν, ἆρ' οὐχ' ὃ κα-

Cap. XX. D. *μὴ ἑκάστοτε*] *ἑκάστοτε μὴ* Bodl. in marg. Ven. *Π.* Tub. Dein *ἐπελελήσμεθα* Vat. Vind. *ΦΥ.* Par. AC. Ambr. Aug. Flor. c. Zitt. quod recepit Fischer. v. annot.

εἰδότας ἀεὶ γ.] Sic Coisl. Ven. *Π.* Par. ACG. Flor. a. c. d m. et a pr. m. Bodl. Par. H. a sec. m. Tub. Flor. b. Vulgo *εἰδότες.*

λήθην λέγομεν, ὦ Σ.] Vulgo *ὦ Σ.* deerat, quod optimi libri omnes tuentur. Dein *Παντελῶς* Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d et in marg. Bodl.

Quam quidem sententiam nunc persequitur diligentius. Et alterum quidem illud, quod, antequam nascamur, idearum habere videamur cognitionem, denuo attingit verbis: *ὥςτε ἀναγκαῖον — πρὸ τοῦ γενέσθαι εἰληφέναι.* Alterum autem, quod nec nati illam scientiam amittamus, nisi oblivione quadam ingruente, id vero hac enuntiatione uberius explicat. Nam sententia verborum haec est: Ac necessarium etiam est, ut illam scientiam et in ortu nostro semper retineamus et per totam vitam memineremus, nisi, postquam illam accepimus, eiusdem semper (jedesmal) obliti sumus: h. e. nisi deinde aliquo tempore nos invasit eius oblivio. Etenim haec, *εἰ μέν γε λαβόντες μὴ ἑκάστοτε ἐπιλελήσμεθα*, idem significant, quod *εἰ πρὸ τοῦ γενέσθαι εἰλήφαμεν οὕτως, ὥςτε μὴ ἑκάστοτε ἐπιλελῆσθαι*, ita ut proximae conclusionis rationem quasi repetant, accedente tamen notione scientiae firmitatis et constantiae. Ponit autem deinde philosophus amitti idearum cognitionem utique inter nascendum solere, ideoque scientiam rerum omnem recordatione contineri. Vides igitur nihil turbare ordinem argumentationis, quem Heindorf restituisse sibi videbatur corrigendo: *καὶ εἰ μέν γε λαβόντες μὴ ἑκάστοτε γιγνόμενοι ἐπιλελήσμεθα, εἰδότας ἀεὶ γίγνεσθαι κ. τ. λ.* Idem vir doctus ex cod. Aug. *ἐπιλελήσμεθα* malebat, ac deinceps *εἰδότας ἂν γίγνεσθαι.* — De formula *ἀεὶ διὰ βίου* v. Heindorf. ad h. l. et quae collegi ad Phileb. p. 21. B. — Statim post Suidas s. v. *εἴδησις* exhibet haec: *τοῦτ' ἐστί, τὸ λαβόντα — μὴ ἀπολωλεκέναι.* Sed articulo non opus esse docebunt ea, quae ad p. 64. C. annotavimus. Definitionem oblivionis paullo aliam videas Phileb. p. 34. A., ubi plura de hac re diximus. Sympos. c. XXVI.

λοῦμεν μανθάνειν οἰκείαν ἐπιστήμην ἀναλαμβάνειν ἂν εἴη; τοῦτο δέ που ἀναμιμνήσκεσθαι λέγοντες ὀρθῶς ἂν λέγοιμεν; Πάνυ γε. Δυνατὸν γὰρ δὴ τοῦτό γ' ἐφάνη, αἰσθόμενόν τι ἢ ἰδόντα ἢ ἀκούσαντα 76
ἤ τινα ἄλλην αἴσθησιν λαβόντα ἕτερόν τι ἀπὸ τούτου ἐννοῆσαι ὃ ἐπελέλητο, ᾧ τοῦτο ἐπλησίαζεν ἀνόμοιον ὄν, ἢ ᾧ ὅμοιον. ὥστε, ὅπερ λέγω, δυοῖν θάτερον, ἤτοι ἐπιστάμενοί γε αὐτὰ γεγόναμεν καὶ ἐπιστάμεθα διὰ βίου πάντες, ἢ ὕστερον, οὓς φαμεν

E. *χρώμενοι περὶ ταῦτα*] Male vett. editt. *αὐτά*, quod e Vat. Vind 1. 5. 6. Par. G. Ambr. et marg. Bodl. correctum.

οἰκείαν ἐπ. ἀναλ. ἂν εἴη;] *ἂν* vulgo post *οἰκείαν* interpositum auctoritate Bodl. Vat Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Tub. ante *εἴη* collocavi. Ambr. post *ἐπιστήμην* ponit.

P. 76. *ὃ ἐπελέλητο*] *ἐπιλέλησται* Vind. Ambr. *ἐπιλέλησται* Zitt. Ven. *Π.* v. p. 68. A. 73. E ann. crit.

ἤτοι ἐπιστάμενοί γε] Heind. Bekker. et Turr. invitis codd. *τε* correxerunt. sed v. ann. Tub. *γε* om.

λήθη γὰρ ἐπιστήμης ἔξοδος. Nemes. de Nat. Homin. p. 202. ed. Matth. *λήθη δ' ἐστὶ μνήμης ἀποβολή.*

E. *ταῖς αἰσθήσεσι χρώμενοι περὶ ταῦτα* —] Perperam vulgo *αὐτά*. Recte codd. optimi *ταῦτα*, quod dictum est *δεικτικῶς* de rebus sensibus subiectis, usu apud Platonem haudquaquam infrequenti. Phileb. p. 58. E. *καὶ ὅσα* (*τέχναι*) *περὶ ταῦτα πεπόνηνται.* Phaedr. p. 250. A. *ἀναμιμνήσκεσθαι δὲ ἐκ τῶνδε ἐκεῖνα οὐ ῥᾴδιον ἁπάσῃ* (*ψυχῇ*), quos locos comparavit Heindorf. v. etiam nostra ad Phileb. l. c.

P. 76. *Δυνατὸν γὰρ δὴ τοῦτό γ' ἐφάνη* —] Sensus est: nam fieri sane posse videbatur antea, ut quis vel oculis vel auribus vel alio quodam sensu aliquid perciperet, et simul mente sua conciperet notionem rei, ab illa, quam sensibus percepit, diversae, cuius oblitus erat, quae huic coniuncta erat vel dissimilitudine vel similitudine sua: veluti lyrae, quum videt amasium; Cebetis, quum Simmiam; lyrae amasii, quum lyram pictam.

ἤτοι ἐπιστάμενοί γε — ἢ ὕστερον] Non video causam idoneam, cur Heindorf. et Bekker. *γε* in *τε* mutarint. Usurpatur enim *ἤτοι — γε — ἤ*, ubi prius membrum enuntiati disiunctivi gravius quid continet ideoque fortius extollitur, ut quum nos dicimus: entweder gar — oder. Sic Protagor. p. 331. B. *ὅτι ἤτοι ταὐτόν γέ ἐστιν δικαιότης ὁσιότητι ἢ ὅ τι ὁμοιότατον*, ubi manifesto *ταὐτὸν εἶναι* plus est quam *ὁμοιότατον εἶναι*. Apolog. Socrat. p. 27. C. *τοὺς δὲ δαίμονας οὐχὶ ἤτοι θεοὺς γε ἡγούμεθα εἶναι ἢ θεῶν παῖδας;* ubi v. annot. Sed plura huius usus exempla collegit Elmsleius ad Eurip. Med. 1263.

διὰ βίου πάντες] Quod Forsterus ex antiqua huius

μανθάνειν, οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἀναμιμνήσκονται οὗτοι, καὶ ἡ μάθησις ἀνάμνησις ἂν εἴη. Καὶ μάλα δὴ οὕτως ἔχει, ὦ Σώκρατες.

Cap. XXI. Πότερον οὖν αἱρεῖ, ὦ Σιμμία; ἐπισταμένους ἡμᾶς γεγονέναι, ἢ ἀναμιμνήσκεσθαι
B ὕστερον ὧν πρότερον ἐπιστήμην εἰληφότες ἦμεν; Οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, ἐν τῷ παρόντι ἑλέσθαι. Τί δέ; τόδε ἔχεις ἑλέσθαι, καὶ πῇ σοι δοκεῖ περὶ αὐτοῦ; ἀνὴρ ἐπιστάμενος περὶ ὧν ἐπίσταται ἔχοι ἂν δοῦναι λόγον, ἢ οὔ; Πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη, ὦ Σώκρατες. Ἦ καὶ δοκοῦσί σοι πάντες ἔχειν διδόναι λόγον περὶ τούτων, ὧν νῦν δὴ ἐλέγομεν; Βουλοίμην μέντ' ἄν, ἔφη ὁ Σιμμίας· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον φοβοῦμαι, μὴ αὔριον τηνικάδε οὐκέτι ἢ ἀνθρώπων οὐδεὶς ἀξίως
C οἷός τε τοῦτο ποιῆσαι. Οὐκ ἄρα δοκοῦσί σοι ἐπίστασθαί γε, ἔφη, ὦ Σιμμία, πάντες αὐτά; Οὐδα-

Cap. XXI. B. τόδε ἔχεις ἑλέσθαι;] τόδε restitutum e Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* 1. 4. Flor. d. **Restituendum coniecerat Heindorf.**

C. ἅ ποτε ἔμαθον] Sic Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Ambr. Flor. d. Vulgo ποτὲ ἃ ἔμαθον.

τὴν ἐπιστήμην αὐτῶν] αὐτῶν, quod vett. editt. omittunt, e Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. restitutum.

ἅμα γιγνόμ. λαμβ.] ἅμα e Vat. Ven. *Φ.* Par. AC. Ambr.

libri interpretatione, qua usus est, protulit παντός, id vulgatae lectioni haud cunctanter praeferrem, si in codd. mssptis esset repertum. Nam respicitur ad superiora p. 75. D. εἰδότας ἀεὶ γίγνεσθαι καὶ ἀεὶ διὰ βίου εἰδέναι: ubi quod dicitur ἀεὶ διὰ βίου, id nunc est διὰ βίου παντός. Neque offendere possit verborum collocatio, de qua alibi explicavimus. Sed quum πάντες tueantur libri omnes, atque haec: ἤτοι — πάντες; et ἢ — οὓς φαμεν μανθάνειν — οὗτοι —, inter se opponantur, retinendam censemus veterem lectionem.

οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἀναμιμνήσκονται] Post οὐδὲν ἄλλο intell. ποιοῦσι. v. Fischer. ad h. l. Zeune ad Cyrop. I. 6, 39. Matth. §. 635. 8.

Cap. XXI. C. Οὐκ ἄρα δοκοῦσί — πάντες αὐτά] Videlicet περὶ ὧν νῦν δὴ ἐλέγομεν, quod facile ex superioribus intelligas. Cogitandum autem de idea pulcri, boni etc.

εἰ μὴ ἄρα ἅμα γιγνόμ.] h. e. nisi forte inter nasce dum illam scientiam accipimus. Perperam vulgo ἅμα omissum.

D. ἐν ποίῳ ἄλλῳ χρόνῳ] Scil. nisi eodem illo tempore, quo nascimur. Nam argumentatio haec est: non pos-

μῶς. Ἀναμιμνήσκονται ἄρα ἃ ποτε ἔμαθον; Ἀνάγκη. Πότε λαβοῦσαι αἱ ψυχαὶ ἡμῶν τὴν ἐπιστήμην αὐτῶν; οὐ γὰρ δὴ ἀφ' οὗ γε ἄνθρωποι γεγόναμεν. Οὐ δῆτα. Πρότερον ἄρα. Ναί. Ἦσαν ἄρα, ὦ Σιμμία, αἱ ψυχαὶ καὶ πρότερον, πρὶν εἶναι ἐν ἀνθρώπου εἴδει, χωρὶς σωμάτων, καὶ φρόνησιν εἶχον. Εἰ μὴ ἄρα ἅμα γιγνόμενοι λαμβάνομεν, ὦ Σώκρατες, ταύτας τὰς ἐπιστήμας· οὗτος γὰρ λείπεται ἔτι ὁ χρόνος. Εἶεν, ὦ ἑταῖρε· ἀπόλλυμεν δὲ αὐτὰς ἐν D
ποίῳ ἄλλῳ χρόνῳ; οὐ γὰρ δὴ ἔχοντές γε αὐτὰς γιγνόμεθα, ὡς ἄρτι ὡμολογήσαμεν. ἢ ἐν τούτῳ ἀπόλλυμεν, ᾧπερ καὶ λαμβάνομεν; ἢ ἔχεις ἄλλον τινὰ εἰπεῖν χρόνον; Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ἔλαθον ἐμαυτὸν οὐδὲν εἰπών.

Cap. XXII. Ἆρ' οὖν οὕτως, ἔφη, ἔχει ἡμῖν, ὦ Σιμμία; εἰ μὲν ἔστιν ἃ θρυλοῦμεν ἀεί, καλόν τε

Flor. a. c. m. et rec. Ven. *Π.* revocatum est. Vett. enim editt. ignorant.

D. *ᾧπερ καὶ λ.*] Hic *ἐν* ante *ᾧπερ* Bodl. Tub. Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Ambr. Flor. d. iterant, dederuntque illud Bekker. et Turr. Non sum ausus suscipere. v. ann.

Cap. XXII. *ἃ θρυλοῦμεν ἀεί*] Hanc scripturam confirmant Bodl. Vat. Ven. *Π.* Par. CH. Legebatur *θρυλλοῦμεν.*

καλόν τε καὶ ἀγαθόν] Sic Ven. *Π.* Tub. Aug. et a pr. m. Bodl. Vulgo *καλόν τέ τι καὶ ἀγ.* conf. p. 77. A.

sumus, inquit, istas notiones nascentes accipere, quia easdem nascentes perdimus: neque enim aliud tempus inveniri potest, quo eas perdamus.

ᾧπερ καὶ λαμβάνομεν] Non iteratur praepositio *ἐν* more loquendi prope legitimo. v. Heindorf. ad h. l. ad Gorg. §. 153. Fischer. ad Weller. T. III. 1. p. 99. Schaefer. ad Dionys. de Compos. Verb. p. 399. ad Soph. Oed. Col. v. 749. Ast. ad Legg. p. 188. Matth. §. 595. Itaque male codd. quidam addunt *ἐν* ante *ᾧπερ.*

ἔλαθον ἐμαυτὸν οὐδὲν εἰπών] Ad haec Heindorf.: „Ut in illo *λάθε βιώσας*, ita ubique aoristo *λαθεῖν* non praesentis, sed aoristi participium adiungitur.“ Sed conf. Criton. p. 49. B. *ἐλάθομεν ἡμᾶς αὐτοὺς παίδων οὐδὲν διαφέροντες.* Theaetet. p. 169. C. *μή που παιδικόν τι λάθωμεν εἶδος τῶν λόγων ποιούμενοι.* De Republ. VI. p. 486. A. *μή σε λάθῃ μετέχουσα ἀνελευθερίας.* Ibid. V. p. 457. E. *ἀλλ' οὐκ ἔλαθες — ἀποδιδράσκων.* Legg. VII. p. 801. E. *μὴ — λάθωσιν αἰτούμενοι.* Phaedon. p. 77. E. *ὅταν τύχῃ τις — ἀποθνήσκων.* Aristoph. Avv. 1194. *μή σε λάθῃ θεῶν τις ταύτῃ περῶν.* v. ad p. 60. C. e. IV. in.

καὶ ἀγαθὸν καὶ πᾶσα ἡ τοιαύτη οὐσία, καὶ ἐπὶ ταύτην τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων πάντα ἀναφέρομεν,
E ὑπάρχουσαν πρότερον ἀνευρίσκοντες ἡμετέραν οὖσαν, καὶ ταῦτα ἐκείνῃ ἀπεικάζομεν, ἀναγκαῖον, οὕτως ὥςπερ καὶ ταῦτα ἔστιν, οὕτως καὶ τὴν ἡμετέραν ψυχὴν εἶναι καὶ πρὶν γεγονέναι ἡμᾶς· εἰ δὲ μὴ ἔστι ταῦτα, ἄλλως ἂν ὁ λόγος οὗτος εἰρημένος εἴη; ἆρ' οὕτως ἔχει, καὶ ἴση ἀνάγκη ταῦτά τε εἶναι καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχάς, πρὶν καὶ ἡμᾶς γεγονέναι, καὶ εἰ μὴ ταῦτα, οὐδὲ τάδε; Ὑπερφυῶς, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁ Σιμμίας, δοκεῖ μοι ἡ αὐτὴ ἀνάγκη εἶναι, καὶ εἰς καλόν γε καταφεύγει ὁ λόγος εἰς τὸ ὁμοίως εἶναι
77 τήν τε ψυχὴν ἡμῶν, πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς, καὶ τὴν οὐσίαν, ἣν σὺ νῦν λέγεις. οὐ γὰρ ἔχω ἔγωγε οὐδὲν οὕτω μοι ἐναργὲς ὄν, ὡς τοῦτο, τὸ πάντα τὰ τοι-

E. οὕτως καὶ τὴν] Tur. οὕτω καί. v. ad Gorg. p. 522 C. Prot. p. 351. B.

P. 77. ἣν νῦν σὺ λέγεις] νῦν post λέγεις ponit Vat. Flor. d. Zitt. Mox pro πάντα Vat. Vind. Φ. Par. C. Ambr. Flor. d. i. m. et a sec. m. Bodl ἅπαντα.

καὶ ἔμοιγε ἱκανῶς ἀποδ.] Tub. καὶ ἐμοὶ δοκεῖ ἱκανῶς.

Cap. XXII. καὶ ἐπὶ ταύτην τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων π.] Prorsus eodem modo p. 75 B. τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἴσα. Verissime Fischerus ad h. l. docuit, in formulis ex articulo et nominibus, quibus praepositio aliqua praemissa sit, compositis eam poni solere praepositionem, quam requirat natura et ingenium verborum, quae formulis illis addita sint. v Apolog. Socrat. p. 32. B. Phaed. p. 58. A. s. cap. I. init. coll. Matth. §. 596. 5. a. et b. Atque eadem ratio est adverbiorum motum in locum vel de loco significantium. Infra c. LVI. ᾧ προστέταχται τοὺς ἐνθένδε ἐκεῖσε πορεύσαι, ubi codd. quidam male ἐνθάδε exhibent. Gorg. p. 472. B. ἤντιν' ἂν βούλῃ τῶν ἐνθένδε ἐκλέξασθαι, ubi codd. itidem ἐνθάδε, quod merito repudiavit Heindorf. Plura dabit Heindorf. ad Gorg. l. c. et ad Cratyl. §. 58. cf. Hermann. ad Viger. p. 893. ad Sophocl. Electr. 135. Buttm. §. 138. 8.

E. οὕτως ὥςπερ καὶ ταῦτα ἔστι, οὕτως καὶ τ.] Iterari solere καὶ in huiusmodi comparationibus narravimus ad p. 64. C. et ad Apolog. Socrat. p. 22. C. c. VIII. Sed notandum est etiam οὕτως hoc loco repeti ut Demosthen. Olynth. I. p. 13. ed. Reisk. μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥςπερ οἱ δανειζόμενοι — οὕτω καὶ ὑμεῖς κ. τ. λ. Atque ita sexcentis locis. Ad rem ipsam quod attinet, animos ante hanc vitam olim in beato cum diis commercio viguisse, pulcherrimo mytho declaratur

αὖτα εἶναι ὡς οἷόν τε μάλιστα, καλόν τε καὶ ἀγαθὸν καὶ τἆλλα πάντα, ἃ σὺ νῦν δὴ ἔλεγες· καὶ ἔμοιγε ἱκανῶς ἀποδέδεικται.

Τί δὲ δὴ Κέβητι; ἔφη ὁ Σωκράτης· δεῖ γὰρ καὶ Κέβητα πείθειν. Ἱκανῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὡς ἔγωγε οἶμαι· καίτοι καρτερώτατος ἀνθρώπων ἐστὶ πρὸς τὸ ἀπιστεῖν τοῖς λόγοις. ἀλλ' οἶμαι οὐκ ἐνδεῶς τοῦτο πεπεῖσθαι αὐτόν, ὅτι, πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς, ἦν ἡμῶν B ἡ ψυχή.

Cap. XXIII. Εἰ μέντοι καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνωμεν ἔτι ἔσται, οὐδ' αὐτῷ μοι δοκεῖ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἀποδεδεῖχθαι, ἀλλ' ἔτι ἐνέστηκεν ὃ νῦν δὴ Κέβης ἔλεγε, τὸ τῶν πολλῶν, ὅπως μὴ ἅμα ἀποθνήσκοντος τοῦ ἀνθρώπου διασκεδάννυται ἡ ψυχὴ καὶ αὐτῇ τοῦ εἶναι τοῦτο τέλος ᾖ. τί γὰρ κωλύει

Bodl. Ven. *Π.* et corr. Par. *καὶ μοὶ ἐδόκει ἱκανῶς*: dein Ven. *Π.* in marg. *ἀποδεδεῖχθαι*. Sed margo Bodl. *καὶ ἔμοιγε ἱκανῶς*.

Cap. XXIII. B. *διασκεδάννυται ἡ ψυχή*] In Bodl. superscriptum *διασκεδαννύηται*. De hac forma coniunctivi infra dictum a nobis est. Mox Bekk. sine libris *ἁμόθεν ποθὲν* pro *ἄλλοθεν ποθέν*.

in Phaedro p. 245 sqq. cuius mythi sententiam Plato hoc Phaedonis loco fecit clariorem et illustriorem. conf. Phileb. p. 81.

ἄλλως] frustra, usu frequenti.

εἰς καλόν γε] i. e. opportune, ut Symp. p. 174. E. Mem. p. 90. A. Hipp. mai. p. 286. E. Euthydem. p. 275. B. Theag. p. 122. A. Xenoph. Symp. I. 4. Similiter *ἐν καλῷ* dicitur De Rep. IX. p. 571. ubi v. ann.

P. 77. *καρτερώτατος ἀνθρ.*] *Καρτεροὶ* et *μαλακοὶ* saepe apud Platonem vocantur ii, qui in disputando constantes sunt et pertinaces, vel minus facile aliis cedunt.

Cap. XXIII. B. *ἀλλ' ἔτι ἐνέστηκεν*] h. e. adhuc obstat. Demosthen. adv. Callicl. p. 1274. *ἐὰν δ' ἐνστῇ τι*, si quid obstet, dicitur de impedimentis torrenti obiectis. Deinde libri omnes *ὅπως μὴ — διασκεδάννυται*, praeterquam quod in Bodl. scriptum legitur

η
διασκεδαννυται, hac annot. in
τ τ
margine apposita: *ὁρ ἀν. ὑπ.* h. e. *ὁριστικὸν ἀντὶ ὑποτακτικοῦ*, quo nemo est quin videat vulgatam lectionem non modo non suspectam reddi, sed etiam confirmari. Similis forma coniunctivi mox D. legitur in verbis *μὴ — διαφυσᾷ καὶ διασκεδάννυσιν*, ubi tamen Hermann. De Part. *ἄν* p. 120. indicativum agnoscit. v. Buttmann. Gramm. ampl. I. p. 520., qui laudat etiam Lucian. de Saltat. 70.

γίγνεσθαι μὲν αὐτὴν καὶ ξυνίστασθαι ἄλλοθέν ποθεν καὶ εἶναι, πρὶν καὶ εἰς ἀνθρώπειον σῶμα ἀφικέσθαι, ἐπειδὰν δὲ ἀφίκηται καὶ ἀπαλλάττηται τούτου, τότε καὶ αὐτὴν τελευτᾶν καὶ διαφθείρεσθαι;
C Εὖ λέγεις, ἔφη, ὦ Σιμμία, ὁ Κέβης. φαίνεται γὰρ ὥσπερ ἥμισυ ἀποδεδεῖχθαι οὗ δεῖ, ὅτι, πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς, ἦν ἡμῶν ἡ ψυχή· δεῖ δὲ προσαποδεῖξαι, ὅτι καί, ἐπειδὰν ἀποθάνωμεν, οὐδὲν ἧττον ἔσται ἢ πρὶν γενέσθαι, εἰ μέλλει τέλος ἡ ἀπόδειξις ἕξειν.
Ἀποδέδεικται μέν, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ὁ Σωκράτης, καὶ νῦν, εἰ θέλετε συνθεῖναι τοῦτόν τε τὸν λόγον εἰς ταὐτὸν καὶ ὃν πρὸ τούτου ὡμολογήσαμεν, τὸ γίγνεσθαι πᾶν τὸ ζῶν ἐκ τοῦ τεθνεῶτος. εἰ γὰρ ἔστι μὲν ἡ ψυχὴ καὶ πρότερον, ἀνάγκη δ'

C. δεῖ δὲ προσαποδεῖξαι] Vett. editt. δεῖν δὲ προσαποδεῖξαι ἔτι, εἰ καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνωμεν, οὐδὲν ἧττον κ. τ. λ. Sed δεῖ Bodl Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Flor. d. Par. G. Ambr. Pro ἔτι Bodl. et Tub. recte ὅτι. Illud εἰ ante καὶ ἐπειδὰν vulgo intrusum om. Bodl. Ven. *Π.*

ἡ ἀπόδειξις ἕξειν] ἔχειν Bodl. Vat. Ven. *Π.* Tub. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. quod ex corr. videtur manavisse. Dederunt tamen Turicess. creduli illorum codd. admiratores. In Zitt. ἥξειν scriptum.

εἰ γὰρ ἔστι μὲν ἡ ψ.] μὲν e Bodl. Tub. Ven. *Π.* restitutum vulgo deerat.

D. ἢ ἐκ θανάτου] ἐκ τοῦ θ. Vind. *Φ.* Ambr. quod nemo amplectetur. Voculam τε vulgo post θανάτου additam om. Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Dein vett. editt. καὶ

ubi est ἐπιδείκνυται. Addimus Themist. Orat. I. p. 5. ed. Dind. ὅταν ἔχῃ τὴν βασιλέως ψυχὴν καὶ ἅπαντα ὁμοῦ τὰ ἀγαθὰ συνειληφυῖα τότε ἐπιδείκνυσι φιλανθρωπίαν.

ἐπειδὰν δὲ ἀφίκηται] Intell. εἰς ἀνθρώπειον σῶμα. Quod moneo, quia nuper fuit qui haec converteret: quum autem discesserit.

C. προσαποδεῖξαι, ὅτι καί, ἐπ.] Alteram disputationis partem Cebes ait adhuc desiderari: demonstrandum enim adhuc superesse, animum manere nec interire, ubi a corpore discesserit. Cui Socrates sibi hoc iam satis probatum videri respondet: coniungendum enim esse hoc argumentum cum superioribus. Nam si verum sit hanc esse constantem naturae legem, ut nihil intereat, sed mutetur tantum, et si dubium non sit animum rerum notitias sine corporis ope accepisse, necesse etiam esse, ut animus maneat. Sed ut omnis eximatur dubitatio, inde a cap. XXIV. novas eius rei rationes afferre instituit.

Cap. XXIV. D. καὶ τοῦτον διαπραγματεύσασθαι —] h. e. videmini mihi etiam hanc quae-

αὐτῇ εἰς τὸ ζῆν ἰούσῃ τε καὶ γιγνομένῃ μηδαμόθεν D
ἄλλοθεν ἢ ἐκ θανάτου καὶ τοῦ τεθνάναι γίγνεσθαι,
πῶς οὐκ ἀνάγκη αὐτῇ καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνῃ εἶναι,
ἐπειδή γε δεῖ αὖθις αὐτὴν γίγνεσθαι; ἀποδέδεικται
μὲν οὖν ὅπερ λέγετε καὶ νῦν.

Cap. XXIV. Ὅμως δέ μοι δοκεῖς σύ τε καὶ
Σιμμίας ἡδέως ἂν καὶ τοῦτον διαπραγματεύσασθαι
τὸν λόγον ἔτι μᾶλλον, καὶ δεδιέναι τὸ τῶν παίδων,
μὴ ὡς ἄληθῶς ὁ ἄνεμος αὐτὴν ἐκβαίνουσαν ἐκ τοῦ E
σώματος διαφυσᾷ καὶ διασκεδάννυσιν, ἄλλως τε καὶ
ὅταν τύχῃ τις μὴ ἐν νηνεμίᾳ, ἀλλ' ἐν μεγάλῳ τινὶ
πνεύματι ἀποθνήσκων. Καὶ ὁ Κέβης ἐπιγελάσας
Ὡς δεδιότων, ἔφη, ὦ Σώκρατες, πειρῶ ἀναπείθειν,
μᾶλλον δὲ μὴ ὡς ἡμῶν δεδιότων, ἀλλ' ἴσως ἔνι τις
καὶ ἐν ἡμῖν παῖς, ὅστις τὰ τοιαῦτα φοβεῖται. τοῦ-

ἐκ τοῦ τεθνάναι, ubi ἐκ cum Vind. Φ. omisimus praeeunte Bekkero.

ἀνάγκη αὐτῇ] Sic Vat. Ven. Π. Par. G. Ambr. Flor. d. Legebatur olim αὐτήν. Nimirum dativus cum ἀνάγκη iungendus. Dein γε post ἐπειδὴ ex Bodl. Tub. Ven. Π. Vat. Vind. Φ. Par. G. Ambr. restitutum. Isto ἐπειδή γε nihil frequentius, ut Hipp. Mai. p. 303. B. Menex. p. 236. C.

ὅπερ λέγετε] Sic Par. E. Vulgo erat λέγεται, quod mutavit Bekker.

E. ἄλλως τε καὶ ὅταν] Pro ἄλλως Flor. d. Aug. Ven. Π. in marg. μάλιστα, quod recte iudicavit Fischerus e glossemate natum esse.

stionem lubenter aliquanto diligentius pertractaturi, ut infra c. XLV. περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τὴν αἰτίαν διαπραγματεύσασθαι.

τὸ τῶν παίδων] id quod pueri faciunt, ut supra τὸ τῶν πολλῶν. — διαφυσᾶν non est perflare, ut perperam vertit Forsterus, emendans Ficini verba, qui sane melius converterat dissolvere; verum difflare, aus einander blasen und wehen, id quod vel διασκεδάννυσιν, aut si malis διασκεδαννῦσιν, satis aperte docet.

E. πειρῶ ἀναπείθειν] h. e. nos meliora docere, aliam nobis sententiam probare. Verbum illustravit Abresch. Dilucidd. Thucyd. Auctar. p. 258 sqq. De genitivo ὡς δεδιότων — ἡμῶν v. Matth. §. 568.

μᾶλλον δέ] vel potius, ut saepe. De collocatione verborum μὴ ὡς ἡμῶν δεδιότων v. ad Criton. c. VII. init.

ἀλλ' ἴσως ἔνι τις καὶ ἐν ἡμῖν παῖς] Respicit verba Socratis: καὶ δεδιέναι τὸ τῶν παίδων, μὴ ὡς ἀληθῶς κ. τ. λ. De ceteris audias Wyttenbachium: „Primum quidem,

γίγνεσθαι μὲν αὐτὴν καὶ ξυνίστασθαι ἄλλοθέν ποθεν καὶ εἶναι, πρὶν καὶ εἰς ἀνθρώπειον σῶμα ἀφικέσθαι, ἐπειδὰν δὲ ἀφίκηται καὶ ἀπαλλάττηται τούτου, τότε καὶ αὐτὴν τελευτᾶν καὶ διαφθείρεσθαι;
C Εὖ λέγεις, ἔφη, ὦ Σιμμία, ὁ Κέβης. φαίνεται γὰρ ὥςπερ ἥμισυ ἀποδεδεῖχθαι οὗ δεῖ, ὅτι, πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς, ἦν ἡμῶν ἡ ψυχή· δεῖ δὲ προςαποδεῖξαι, ὅτι καί, ἐπειδὰν ἀποθάνωμεν, οὐδὲν ἧττον ἔσται ἢ πρὶν γενέσθαι, εἰ μέλλει τέλος ἡ ἀπόδειξις ἕξειν.
Ἀποδέδεικται μέν, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ὁ Σωκράτης, καὶ νῦν, εἰ θέλετε συνθεῖναι τοῦτόν τε τὸν λόγον εἰς ταὐτὸν καὶ ὃν πρὸ τούτου ὡμολογήσαμεν, τὸ γίγνεσθαι πᾶν τὸ ζῶν ἐκ τοῦ τεθνεῶτος. εἰ γὰρ ἔστι μὲν ἡ ψυχὴ καὶ πρότερον, ἀνάγκη δ'

C. δεῖ δὲ προςαποδεῖξαι] Vett. editt. δεῖν δὲ προςαποδεῖξαι ἔτι, εἰ καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνωμεν, οὐδὲν ἧττον κ. τ. λ. Sed δεῖ Bodl Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Flor. d. Par. G. Ambr. Pro ἔτι Bodl. et Tub. recte ὅτι. Illud εἰ ante καὶ ἐπειδὰν vulgo intrusum om. Bodl. Ven. *Π.*

ἡ ἀπόδειξις ἕξειν] ἔχειν Bodl. Vat. Ven. *Π.* Tub. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. quod ex corr. videtur manavisse. Dederunt tamen Turicess. creduli illorum codd. admiratores. In Zitt. ἥξειν scriptum.

εἰ γὰρ ἔστι μὲν ἡ ψ.] μὲν e Bodl. Tub. Ven. *Π.* restitutum vulgo deerat.

D. ἢ ἐκ θανάτου] ἐκ τοῦ θ. Vind. *Φ.* Ambr. quod nemo amplectetur. Voculam τε vulgo post θανάτου additam om. Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Dein vett. editt. καὶ

ubi est ἐπιδείκνυται. Addimus Themist. Orat. I. p. 5. ed. Dind. ὅταν ἔχῃ τὴν βασιλέως ψυχὴν καὶ ἅπαντα ὁμοῦ τὰ ἀγαθὰ συνειληφυῖα τότε ἐπιδείκνυσι φιλανθρωπίαν.

ἐπειδὰν δὲ ἀφίκηται] Intell. εἰς ἀνθρώπειον σῶμα. Quod moneo, quia nuper fuit qui haec converteret: quum autem discesserit.

C. προςαποδεῖξαι, ὅτι καί, ἐπ.] Alteram disputationis partem Cebes ait adhuc desiderari: demonstrandum enim adhuc superesse, animum manere nec interire, ubi a corpore discesserit. Cui Socrates sibi hoc iam satis probatum videri respondet: coniungendum enim esse hoc argumentum cum superioribus. Nam si verum sit hanc esse constantem naturae legem, ut nihil intereat, sed mutetur tantum, et si dubium non sit animum rerum notitias sine corporis ope accepisse, necesse etiam esse, ut animus maneat. Sed ut omnis eximatur dubitatio, inde a cap. XXIV. novas eius rei rationes afferre instituit.

Cap. XXIV. D. καὶ τοῦτον διαπραγματεύσασθαι —] h. e. videmini mihi etiam hanc quae-

αὐτῇ εἰς τὸ ζῆν ἰούσῃ τε καὶ γιγνομένῃ μηδαμόθεν D
ἄλλοθεν ἢ ἐκ θανάτου καὶ τοῦ τεθνάναι γίγνεσθαι,
πῶς οὐκ ἀνάγκη αὐτῇ καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνῃ εἶναι,
ἐπειδή γε δεῖ αὖθις αὐτὴν γίγνεσθαι; ἀποδέδεικται
μὲν οὖν ὅπερ λέγετε καὶ νῦν.

Cap. XXIV. Ὅμως δέ μοι δοκεῖς σύ τε καὶ
Σιμμίας ἡδέως ἂν καὶ τοῦτον διαπραγματεύσασθαι
τὸν λόγον ἔτι μᾶλλον, καὶ δεδιέναι τὸ τῶν παίδων,
μὴ ὡς ἀληθῶς ὁ ἄνεμος αὐτὴν ἐκβαίνουσαν ἐκ τοῦ
σώματος διαφυσᾷ καὶ διασκεδάννυσιν, ἄλλως τε καὶ E
ὅταν τύχῃ τις μὴ ἐν νηνεμίᾳ, ἀλλ' ἐν μεγάλῳ τινὶ
πνεύματι ἀποθνήσκων. Καὶ ὁ Κέβης ἐπιγελάσας
Ὡς δεδιότων, ἔφη, ὦ Σώκρατες, πειρῶ ἀναπείθειν,
μᾶλλον δὲ μὴ ὡς ἡμῶν δεδιότων, ἀλλ' ἴσως ἔνι τις
καὶ ἐν ἡμῖν παῖς, ὅστις τὰ τοιαῦτα φοβεῖται. τοῦ-

ἐκ τοῦ τεθνάναι, ubi ἐκ cum Vind. Φ. omisimus praeeunte Bekkero.

ἀνάγκη αὐτῇ] Sic Vat. Ven. Π. Par. G. Ambr. Flor. d. Legebatur olim αὐτήν. Nimirum dativus cum ἀνάγκη iungendus. Dein γε post ἐπειδὴ ex Bodl. Tub. Ven. Π. Vat. Vind. Φ. Par. G. Ambr. restitutum. Isto ἐπειδή γε nihil frequentius, ut Hipp. Mai. p. 303. B. Menex. p. 236. C.

ὅπερ λέγετε] Sic Par. E. Vulgo erat λέγεται, quod mutavit Bekker.

E. ἄλλως τε καὶ ὅταν] Pro ἄλλως Flor. d. Aug. Ven. Π. in marg. μάλιστα, quod recte iudicavit Fischerus e glossemate natum esse.

stionem lubenter aliquanto diligentius pertractaturi, ut infra c. XLV. περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τὴν αἰτίαν διαπραγματεύσασθαι.

τὸ τῶν παίδων] id quod pueri faciunt, ut supra τὸ τῶν πολλῶν. — διαφυσᾶν non est perflare, ut perperam vertit Forsterus, emendans Ficini verba, qui sane melius converterat dissolvere; verum difflare, aus einander blasen und wehen, id quod vel διασκεδάννυσιν, aut si malis διασκεδαννῦσιν, satis aperte docet.

E. πειρῶ ἀναπείθειν] h. e. nos meliora docere, aliam nobis sententiam probare. Verbum illustravit Abresch. Dilucidd. Thucyd. Auctar. p. 258 sqq. De genitivo ὡς δεδιότων — ἡμῶν v. Matth. §. 568.

μᾶλλον δέ] vel potius, ut saepe. De collocatione verborum μὴ ὡς ἡμῶν δεδιότων v. ad Criton. c. VII. init.

ἀλλ' ἴσως ἔνι τις καὶ ἐν ἡμῖν παῖς] Respicit verba Socratis: καὶ δεδιέναι τὸ τῶν παίδων, μὴ ὡς ἀληθῶς κ. τ. λ. De ceteris audias Wyttenbachium: „Primum quidem, in-

τον οὖν πειρώμεθα πείθειν μὴ δεδιέναι τὸν θάνατον ὥσπερ τὰ μορμολύκεια. Ἀλλὰ χρή, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐπᾴδειν αὐτῷ ἑκάστης ἡμέρας, ἕως ἂν ἐξεπ-
78 *ᾴσητε. Πόθεν οὖν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, τῶν τοιούτων ἀγαθὸν ἐπῳδὸν ληψόμεθα, ἐπειδὴ σύ, ἔφη, ἡμᾶς ἀπολείπεις; Πολλὴ μὲν ἡ Ἑλλάς, ἔφη, ὦ Κέβης, ἐν ᾗ ἔνεισί που ἀγαθοὶ ἄνδρες, πολλὰ δὲ καὶ τὰ τῶν βαρβάρων γένη, οὓς πάντας χρὴ διερευνᾶσθαι ζητοῦντας τοιοῦτον ἐπῳδόν, μήτε χρημάτων φειδομένους μήτε πόνων· ὡς οὐκ ἔστιν εἰς ὅ τι ἂν εὐκαιρότερον ἀναλίσκοιτε χρήματα. ζητεῖν δὲ χρὴ καὶ*

ἕως ἂν ἐξεπάσητε] Vulgo erat ἐξιάσηται. Verum Heindorfius de coniectura restituit, idemque inventum est in Vind. Y. pr. m. Iam accipe errores scribarum. Par. C. ἐξετάσητε. Ven. Π.

quit ille, et ita subito legenti videatur aliquis ex praesentibus, inprimis Apollodorus, significari: at nexum et rationem disputationis attendenti mox planum fit ad interiorem cuiusque partem puerilem et irrationalem haec referri. Et sic veteres hunc locum et τὸν ἐν ἡμῖν παῖδα, puerum in nobis additum, interpretati sunt. Velut Porphyrius de Abstin. I. 41. p. 69. πανταχοῦ γὰρ τοῦ ἐν ἡμῖν παιδὸς ἦν ταῦτα τὰ πάθη. Themist. Or. I. p. 13. D. ἔστι γάρ τις ἐν ἡμῖν οὐ παῖς, ὥς φησιν ὁ Πλάτων, ἀλλ' οἷόν τις εὐγενὴς νεανίας, φιλόνεικός γε ὑπερόχῃς ἐραστής.- al."

μορμολύκεια] τὰ φοβερὰ τοῖς παισὶ προσωπεῖα, interprete Timaeo, ad quem plura Ruhnken.

ἐπᾴδειν αὐτῷ — ἕως ἂν ἐξεπᾴσητε] Ἐπᾴδειν, incantare, τροπικῶς consolandi, monendi, docendi significatione frequentari quum ab ipso Platone, tum a Platonicis, docta disputatione ad hunc locum docuit Wyttenbach. Conferatur inprimis Charmid. p. 155. D. E. et p. 157. et Horat. Epist. I. 1. v. 34 sq. ibique ann. Itaque etiam ἐξεπάδειν, incantationibus aliquem ab aliquo malo liberare, incantationibus sanare, metaphorice intelligendum est. Sophocl. Oed. Col. 1190. εἰσὶ χἀτέροις γοναὶ κακαὶ καὶ θνητὸς ὀξύς, ἀλλὰ νουθετούμενοι φίλων ἐπῳδαῖς ἐξεπάδονται φύσιν. Eurip. Hippolyt. 491. εἰσὶν δ' ἐπῳδαὶ καὶ λόγοι θελκτήριοι· φανήσεταί τι τῇσδε φάρμακον νόσου.

P. 78. Πόθεν οὖν, ἔφη, — ἐπειδὴ σύ, ἔφη] De repetito ἔφη vide praeter locum Xenophontis Oecon. VIII. 15. ab Heindorfio allatum, Xenoph. Hellen. II. 3, 52. ἀκούσας ταῦτα ὁ Θεραμένης ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν Ἑστίαν καὶ εἶπεν· ἐγὼ δέ, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἱκετεύω. Ibid. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο· ἀλλ' οὐ δοκεῖ μοι, ἔφη, καλὸν εἶναι. Erastae Platonic. init. Ὁ δ' εἶπε, ποῖον, ἔφη, μέγα καὶ καλόν; De Latinis v. Ruhnken. ad Rutil. Lup. p. 20.

Πολλὴ μὲν ἡ Ἑλλάς —]

αὐτοὺς μετ' ἀλλήλων· ἴσως γὰρ ἂν οὐδὲ ῥᾳδίως εὕροιτε μᾶλλον ὑμῶν δυναμένους τοῦτο ποιεῖν.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν δή, ἔφη, ὑπάρξει, ὁ Κέβης· ὅθεν δὲ ἀπελίπομεν ἐπανέλθωμεν, εἴ σοι ἡδομένῳ ἐστίν. Ἀλλὰ μὴν ἡδομένῳ γε· πῶς γὰρ οὐ μέλλει; Καλῶς, ἔφη, λέγεις. B

Cap. XXV. Οὐκοῦν τοιόνδε τι, ἦ δ' ὃς ὁ Σωκράτης, δεῖ ἡμᾶς ἀνερέσθαι ἑαυτούς, τῷ ποίῳ τινὶ ἄρα προσήκει τοῦτο τὸ πάθος πάσχειν, τὸ διασκεδάννυσθαι, καὶ ὑπὲρ τοῦ ποίου τινὸς δεδιέναι,

Par. G. ἐξεπάσηται. Flor. i. b. Par. EI. ἐξευπάσηται. Vat. corr. ἐξαπάσητε. Alii ἐξιώσητε. conf. Lobeck. ad Phrynich p. 320.

P. 78. B. ὅθεν δὲ ἀπελίπομεν] ἀπελείπομεν Coisl. Vat. Vind. Φ.

h. e. late patens et frequens incolis. Eodem modo Theocr. Idyll. XXII. 154. Πολλά τοι Σπάρτα, πολλὰ δ' ἱππήλατος Ἄλις — ἔνθα κόραι τοκέεσσιν ὑπὸ σφετέροισι μυρίαι. Quem locum iam alii cum loco Platonis contulerunt. Usus loquendi repetendus ab Homero, qui ita dixit πολὺ πεδίον Iliad. IV. 244. πολλὴ χώρη Ibid. XXIII. 520. πολλὴ γαῖα (lata) Odyss. XIV. 380. al.

ζητεῖν δὲ χρὴ καὶ αὐτούς] Relicta subito metaphora nunc rem propriis verbis eloquitur, ita ut ζητεῖν sit rem investigare. Quod moneo, ne cui e superioribus intelligendum videatur τοιοῦτον ἐπῳδόν.

Ἀλλὰ ταῦτα μ. δ., ἔφη, ὑπάρξει, ὁ Κ.] h. e. sed haec quidem suppetent, non deerunt, i. e. haec indagare conabimur, das soll gewiss geschehen, ut recte haec interpretatur Heindorf. De collocatione verborum, eodem modo supra p. 77. C. εὖ λέγεις, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁ Κέβης. Paullo post: δοκεῖ μοι, ἔφη, οὕτως ἔχειν, ὁ Κέβης. Infra p 82. C. οὐ γὰρ ἂν πρέποι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁ Κέβης. p. 83. E. ἀληθέσταται, ἔφη, λέγεις, ὁ Κέβης, ὦ Σώκρατες. De Rep. V. p 450 B. Parmen. p. 135. B.

ὅθεν δὲ ἀπελίπομεν κ. τ. λ.] Cicero de N. D. sed eo iam, unde huc digressi sumus, revertamur. Genus loquendi exemplis illustrat Wyttenbachius.

B. εἴ σοι ἡδομένῳ ἐστίν] Latine dixeris: si tibi volenti s. lubenti est: Cratyl. init. εἴ σοι βουλομένῳ ἐστίν. Gorg. p. 448. D. εἰ αὐτῷ σοι βουλομένῳ ἐστί. Sophist. 39 ἂν ἔτι βουλομένοις ἡμῖν ᾖ. cf. Matth. §. 388. e. Rost. §. 105. observ. 2. p. 507. ed. IV.

πῶς γὰρ οὐ μέλλει;] quidni? quare enim non gratum sit? Dictionem exemplis illustrarunt Hemsterhus. ad Lucian. T. I. p. 449. Wyttenbach. ad Plutarchi Moral. p. 50. C. p. 427. Heindorf. ad Hipp. Mai. p. 139. Cratyl p 67.

Cap. XXV. τῷ ποίῳ τινὶ

μὴ πάθῃ αὐτό, καὶ τῷ ποίῳ τινὶ * οὔ *; καὶ μετὰ τοῦτο αὖ ἐπισκέψασθαι, πότερον ψυχή ἐστι, καὶ ἐκ τούτων θαῤῥεῖν ἢ δεδιέναι ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς; Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. Ἆρ' οὖν τῷ μὲν ξυντεθέντι
C τε καὶ ξυνθέτῳ ὄντι φύσει προσήκει τοῦτο πάσχειν, διαιρεθῆναι ταύτῃ, ᾗπερ ξυνετέθη· εἰ δέ τι τυγχάνει ὂν ἀξύνθετον, τούτῳ μόνῳ προσήκει μὴ πάσχειν ταῦτα, εἴπερ τῳ ἄλλῳ; Δοκεῖ μοι, ἔφη, οὕτως ἔχειν, ὁ Κέβης. Οὐκοῦν ἅπερ ἀεὶ κατὰ ταὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχει, ταῦτα μάλιστα εἰκὸς εἶναι τὰ ἀξύν-

B. καὶ τῷ ποίῳ τινὶ οὔ] V. οὔ in omnibus libris deest: de coniectura restituit Heindorfius, probante Bekkero et Schleiermachero. Mox Bodl. Ven. *Π.* πότερον ἡ ψυχὴ ἐστι.

C. μὴ πάσχειν ταῦτα] V. τὰ αὐτά, quod correctum e Bodl. Vat. Tub. Vind. *Φ.* Ambr. et rec. Par. G.

εἶναι τὰ ξύνθετα] τὰ om. Coisl. Vat. alii, et a pr. m. Bodl. Ven. *Π.* Deinde Heindorf. Bekker. et Tur. scripserunt ἐπὶ

ἄρα πρ.] h. e. ποῖον ἄρα ἐστὶν ἐκεῖνο, ᾧ πρ. v. Hermann. ad Viger. p. 705.

καὶ τῷ ποίῳ τινὶ οὔ] Adiecimus οὔ de certa Heindorfii coniectura, quo tollitur inepta ταυτολογία, qua vulgata lectio premitur. Confirmat autem hanc rationem proximum πότερον, quod semper ad duo refertur, nusquam de uno dictum reperitur. Et continetur responsio ad hanc alteram interrogationem his verbis: εἰ δέ τι τυγχάνει ὂν ἀξύνθετον. Male igitur Cornarius et Wyttenbachius καὶ τῷ ποίῳ τινὶ delendum iudicarunt. Ceterum πότερον ψυχή ἐστιν interpreteris: utrum de duobus illis animus sit; i. e. ad utrum genus pertineat. C. Fr. Hermann. l. c. p. 75. requirit ποτέρων: quo vix opus fuerit. Quamquam non inutile erit contulisse De Rep. V. p. 453. A. ἀμφισβητήσει, πότερον δυνατὴ φύσις ἡ ἀνθρωπίνη ἡ θήλεια τῇ τοῦ ἀῤῥένος γένους κοινωνῆσαι εἰς ἅπαντα — ἢ εἰς τὰ μὲν οὕα τε, εἰς δὲ τὰ οὔ, καὶ τοῦτο δὴ τὸ περὶ τὸν πόλεμον ποτέρων ἐστίν; Ibid. VII. p. 524. D. ubi tamen πότερον Par. A.

C. τοῦτο πάσχειν, διαιρεθῆναι] De hoc infinitivo epexegeseos causa adiecto vide ad Criton. p. 45. E. et supra ad c. IX. p. 64. C. c. XV. p. 22. A.

τὰ δὲ ἄλλοτ' ἄλλως —] Intell. ἔχοντα. Heindorfius scribi volebat ἃ δ' ἄλλοτ' ἄλλως. Mox post ταῦτα iteratur δέ, usu frequentissimo. Infra p. 81. B. τὸ δὲ τοῖς ὄμμασι σκοτῶδες — τοῦτο δὲ εἰθισμένη μισεῖν. Legg. X. p. 894 C. ubi male vulgo τήν τε ἑαυτήν κ. τ. λ. Phaedr. p. 272. A. Hipp. min. p. 364. E. Lachet. p. 194. D. Charmid. p. 173. D. Alcibiades I. p. 109. A. περὶ δὲ οὗ πρόσπαιεῖ ἐπιστήμων εἶναι, τού-

θετα, τὰ δὲ ἄλλοτ' ἄλλως καὶ μηδέποτε κατὰ ταὐτά, ταῦτα δὲ εἶναι τὰ ξύνθετα; Ἔμοιγε δοκεῖ οὕτως. Ἰωμεν δή, ἔφη, ἐπὶ ταῦτα, ἐφ' ἅπερ ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ. αὐτὴ ἡ οὐσία, ἧς λόγον δίδομεν D *τοῦ εἶναι καὶ ἐρωτῶντες καὶ ἀποκρινόμενοι, πότερον ὡσαύτως ἀεὶ ἔχει κατὰ ταὐτά, ἢ ἄλλοτ' ἄλλως; αὐτὸ τὸ ἴσον, αὐτὸ τὸ καλόν, αὐτὸ ἕκαστον ὃ ἔστι, τὸ ὄν, μή ποτε μεταβολὴν καὶ ἠντινοῦν ἐνδέχεται; ἢ ἀεὶ αὐτῶν ἕκαστον ὃ ἔστι, μονοειδὲς ὂν αὐτὸ καθ' αὑτό, ὡσαύτως καὶ κατὰ ταὐτὰ ἔχει καὶ οὐδέποτε*

ταὐτά, ἐφ' ἅπερ, quod non opus, quum etiam sic scribi potuerit: *ἴωμεν ἐφ' ἅπερ ἐν τῷ ἔμπρ.*

D. *κατὰ ταὐτὰ*] *καὶ κατὰ τ.* Aug., quod recepit Bekker.

ὡσαύτως — κατὰ ταὐτὰ ἔχειν] Hic cum Steph. *καὶ* ante *κατὰ* interpositum unus Ven. Ξ. tuetur. Igitur delevi. Quum enim *ὡσαύτως κατὰ ταὐτὰ ἔχειν* pariter usitatum sit atque *ὡσαύτως καὶ κατὰ ταὐτὰ ἔχειν*, tamen a scribis saepenumero *καὶ* intrusum videtur.

του δέ, ὡς ἔοικας, περὶ ἐρωτηθείς, ἐὰν μὴ ἔχῃς εἰπεῖν, οὐκ αἰσχύνει; ubi Buttmannus, In oratione bimembri, inquit, cuius priori parti posterior est opposita, quoties haec et ipsa in protasin et apodosin distincta est, vocula *δέ*, ad pondus oppositionis augendum, in apodosi post demonstrativum repeti potest. Sed vide quae vir praeclarus de toto hoc loquendi genere disputavit Excurs. XII. ad Demosthen. Or. Midian. p 147 sqq. coll. Heindorf. ad Protag. p. 475. et Werfer. Act. Philol. Mon. I. 1. p. 98 sqq.

D. *ἧς λόγον δίδομεν τοῦ εἶναι*] h. e. *οἷς ἐπισφραγιζόμεθα τοῦτο, ὃ ἔστι*, ut loquebatur c. XX., essentia illa, cuius hanc reddimus rationem, ut dicamus illam esse id, quod sit. Poterat etiam scribi: *περὶ ἧς λόγον δίδομεν τοῦ εἶναι*. Unde sponte apparet, duplicis genitivi quaenam caussa et ratio sit, quam fuit nuper qui parum perspiceret. De verbis *καὶ ἐρωτῶντες καὶ ἀποκρινόμενοι* v. ad p. 75. D.

αὐτὸ ἕκαστον, ὃ ἔστι, τὸ ὄν] De hac orationis ubertate dictum est supra ad c. XIX. p. 75. B. Paullo ante scriptum erat vulgo *ὡσαύτως ἀεὶ ἔχει καὶ κατὰ ταὐτά*, quod ex codd. mutavimus. Utrumque autem dici recte potest, et *ὡσαύτως ἀεὶ καὶ κατὰ ταὐτὰ ἔχειν*, et *ὡσαύτως ἀεὶ κατὰ ταὐτὰ ἔχειν*; id quod exemplis docuerunt Fischerus ad Phaedon. p. 327. Heindorf. ad h. l.

μονοειδὲς ὄν] Dicitur *μονοειδὲς* quod est sibi par et sui simile; quod nihil in se habet admixtum dispar sui neque dissimile. Cicer. Cat. M. 21. Unde c. XXVIII. ei iungitur *τὸ ἀδιάλυτον* et opponitur *τὸ πολυειδὲς*

οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἀλλοίωσιν οὐδεμίαν ἐνδέχεται; Ὡς-
αύτως, ἔφη, ἀνάγκη, ὁ Κέβης, κατὰ ταὐτὰ ἔχειν,
ὦ Σώκρατες. Τί δὲ τῶν πολλῶν καλῶν, οἷον ἀν-
E θρώπων ἢ ἵππων ἢ ἱματίων ἢ ἄλλων ὧντινωνοῦν
τοιούτων, ἢ ἴσων ἢ καλῶν ἢ πάντων τῶν ἐκείνοις
ὁμωνύμων; ἆρα κατὰ ταὐτὰ ἔχει, ἢ πᾶν τοὐναντίον
ἐκείνοις οὔτε αὐτὰ αὐτοῖς οὔτε ἀλλήλοις οὐδέποτε, ὡς
ἔπος εἰπεῖν, οὐδαμῶς κατὰ ταὐτά ἐστιν; Οὕτως αὖ,
ἔφη, ταῦτα, ὁ Κέβης· οὐδέποτε ὡσαύτως ἔχει. Οὐ-
79 κοῦν τούτων μὲν κἂν ἅψαιο, κἂν ἴδοις, κἂν ταῖς ἄλλαις
αἰσθήσεσιν αἴσθοιο, τῶν δὲ κατὰ ταὐτὰ ἐχόντων οὐκ
ἔστιν ὅτῳ ποτ' ἂν ἄλλῳ ἐπιλάβοιο ἢ τῷ τῆς δια-
νοίας λογισμῷ, ἀλλ' ἐστὶν ἀειδῆ τὰ τοιαῦτα καὶ
οὐχ ὁρᾶται;

E. ἢ ἴσων ἢ καλῶν] Prius ἢ ex Bodl. Vat. Tub. Ven. ΞΠ. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. d. i. Zitt. additum.

ἐκείνοις οὔτε αὐτὰ αὐτοῖς] Vat. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. d. ἐκείνοις καὶ οὔτε αὐτὰ κ. τ. λ. In Bodl. καὶ superscriptum. Addita vocula ab iis est, qui πᾶν τοὐναντίον adverbii munus sustinere non intelligerent.

καὶ οὐχ ὁρᾶται] ὁρατά Bodl. quod ediderunt Tur.

P. 79. Θῶμεν οὖν, εἰ βούλει] Editt. Θῶμεν οὖν βούλει, quod per se non ineptum. Sed εἰ ex Bodl. corr. Vat. Tub. Aug. Vind. Φ. Par. AG. Ambr. Flor. d. m. recipiendum duximus.

καὶ διαλυτόν. Mox ne quis καὶ οὐδέποτε οὐδαμοῦ οὐδαμῶς legendum putet, haud sane infrequens est μηδαμῇ μηδαμῶς et πάντῃ πάντως, quod eodem modo usurpatur, quo nostrum: auf iede Art und Weise, auf keine Art und Weise. Legg. XII. p. 951. C. οὐ πρέπον ἐν εὐνόμῳ πόλει γίγνεσθαι τοιοῦτον οὐδὲν οὐδαμῇ οὐδαμῶς. Phileb. p. 65. E. οὐδαμῇ οὐδαμῶς. Timae. p. 50. C. ὁμοίαν εἴληφεν οὐδαμῇ οὐδαμῶς. Phileb. p. 60. C. πάντῃ καὶ πάντως. De Rep. VI. p 490. A. πάντως καὶ πάντῃ, Phaedr. p. 246. A. πάντῃ πάντως. Infra p. 100. D. ὅπῃ καὶ ὅπως.

Τί δὲ τῶν πολλῶν καλῶν] Hunc genitivi usum exemplis illustravit Heindorf. ad Gorg. p. 509. D. §. 139. De Republ. V. c. 16. τί δὲ γῆς τε τιμήσεως τῆς Ἑλληνικῆς καὶ οἰκιῶν ἐμπρήσεως; Ibid. VII. init. τί δὲ τῶν παραφερομένων; Cf. Matthiae §. 342. Itaque non est quod cum Stephano scribendum coniicias: τί δὲ περὶ τῶν π κ.

E. πᾶν τοὐναντίον ἐκείνοις] h. e. ganz im Gegentheil von jenen. Nam hic quoque τοὐναντίον pro adverbio positum est.

ὡς ἔπος εἰπεῖν] propemodum dixerim, paene. Pertinet formula ad negationem οὐδέποτε οὐδαμῶς. v. ad Gorg. p. 450. B. Sympos. p. 179. A. Hipp. mai. p. 285. B.

Οὕτως αὖ, ἔφη, ταῦτα,

Cap. XXVI. *Παντάπασιν, ἔφη, ἀληθῆ λέγεις. Θῶμεν οὖν, εἰ βούλει, ἔφη, δύο εἴδη τῶν ὄντων, τὸ μὲν ὁρατόν, τὸ δὲ ἀειδές. Θῶμεν, ἔφη. Καὶ τὸ μὲν ἀειδὲς ἀεὶ κατὰ ταὐτὰ ἔχον, τὸ δὲ ὁρατὸν μηδέποτε κατὰ ταὐτά. Καὶ τοῦτο, ἔφη, θῶμεν. Φέρε δή, ἦ δ' ὅς, ἄλλο τι ἡμῶν αὐτῶν τὸ μὲν σῶμά ἐστι, τὸ* B *δὲ ψυχή; Οὐδὲν ἄλλο, ἔφη. Ποτέρῳ οὖν ὁμοιότερον τῷ εἴδει φαῖμεν ἂν εἶναι καὶ ξυγγενέστερον τὸ σῶμα; Παντί, ἔφη, τοῦτό γε δῆλον, ὅτι τῷ ὁρατῷ. Τί δὲ ἡ ψυχή; ὁρατὸν, ἢ ἀειδές; Οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων γε, ὦ Σώκρατες, ἔφη. Ἀλλὰ μὴν ἡμεῖς γε τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ μὴ τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει λέγομεν. ἢ ἄλλῃ τινὶ οἴει; Τῇ τῶν ἀνθρώπων. Τί οὖν περὶ ψυχῆς λέγομεν; ὁρατὸν εἶναι, ἢ οὐχ ὁρατόν;*

αὐτῶν τὸ μὲν σῶμα] Sic pr. Bodl. Par. G. et Vat. Tub. Ven. *Α Π.* Vind. *Y.* Par. A C H I L. Ambr. Flor. a. m. alii. Legebatur olim *αὐτῷν ἢ τὸ μὲν σ.* In aliis quibusdam libris *ἢ* post *ἄλλο τι* interpositum est.

B. *φαῖμεν ἂν εἶναι*] V. *φαμὲν ἄν*, quod e Bodl. Ven. *Π.* Tub. Vind. *Φ.* Par. C. Ambr. emendatum.

φύσει λέγομεν] V. *ἐλέγομεν*, quod e Bodl. Ven. *Π.* Tub. correxi. Vulgatum tenuit Bekker. iuxta cum Turicenss. id quod sane mireris.

ὁ Κέβης· οὐδέποτε ὡςαύτως ἔχει] Vulgo post *Κέβης* commate distinctum erat. Male. Nam verba *οὐδέποτε ὡςαύτως ἔχει* addita sunt *ἐπεξηγήσεως χάριν*, ut ad priora illa intelligendum sit *ἔχει*. Heindorfius malebat: *οὕτως αὖ, ἔφη ὁ Κέβης· ταῦτα οὐδέποτε ὡςαύτως ἔχει*, quo non opus est.

P. 79. *οὐκ ἔστιν ὅτῳ — λογισμῷ*] h. e. nonnisi ratiocinatione mentis et cogitationis attingere licet.

Cap. XXVI. B. *ἄλλο τι ἡμῶν αὐτῶν τὸ μὲν σῶμά ἐστι —*] Postquam docuit duo esse genera rerum, alterum ex partibus compositum, quod continuo mutationum turbine agitetur nec unquam eodem in statu maneat, simplex alterum, quod propter simplicitatem suam nullis subiectum sit mutationibus suumque statum semper obtineat: accedit ad quaestionem de duabus naturis, ex quibus homo constat, animo et corpore. Et corpus quidem demonstrat pertinere ad genus rerum compositarum: animum autem docet habere eas virtutes omnes, quas in simplicium rerum naturam convenire antea disputaverat.

Τί δὲ ἡ ψυχή] scil. *σοι φαίνεται*; vel *ἐστίν*.

Οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων γε] intell. *ὁρᾶται* (*ὁρατόν ἐστιν*).

Ἀλλὰ μὴν ἡμεῖς γε τὰ ὁρατὰ — λέγομεν] Atqui nos quidem loquimur de

Οὐχ ὁρατόν. Ἀειδὲς ἄρα; Ναί. Ὁμοιότερον ἄρα ψυχὴ σώματός ἐστι τῷ ἀειδεῖ, τὸ δὲ τῷ ὁρατῷ. Πᾶσα
C *ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες.*

Cap. XXVII. *Οὐκοῦν καὶ τόδε πάλαι ἐλέγομεν, ὅτι ἡ ψυχή, ὅταν μὲν τῷ σώματι προσχρῆται εἰς τὸ σκοπεῖν τι ἢ διὰ τοῦ ὁρᾶν ἢ διὰ τοῦ ἀκούειν ἢ δι' ἄλλης τινὸς αἰσθήσεως — τοῦτο γάρ ἐστι τὸ διὰ τοῦ σώματος, τὸ δι' αἰσθήσεως σκοπεῖν τι —, τότε μὲν ἕλκεται ὑπὸ τοῦ σώματος εἰς τὰ οὐδέποτε κατὰ ταὐτὰ ἔχοντα, καὶ αὐτὴ πλανᾶται καὶ ταράττεται καὶ ἰλιγγιᾷ ὥσπερ μεθύουσα, ἅτε τοιούτων ἁφαπτομένη; Πάνυ γε. Ὅταν δέ γε αὐτὴ καθ'*
D *αὑτὴν σκοπῇ, ἐκεῖσε οἴχεται, εἰς τὸ καθαρόν τε καὶ ἀεὶ ὂν καὶ ἀθάνατον καὶ ὡσαύτως ἔχον, καὶ ὡς συγγενὴς οὖσα αὐτοῦ ἀεὶ μετ' ἐκείνου τε γίγνεται, ὅταν περ αὐτὴ καθ' αὑτὴν γένηται καὶ ἐξῇ αὐτῇ, καὶ πέπαυταί τε τοῦ πλάνου καὶ περὶ ἐκεῖνα ἀεὶ κα-*

C. *καὶ τόδε πάλαι ἐλέγομεν*] Libri omnes *ἐλέγομεν*, quod Heindorfius, Bekkerus ac Turic. praeter necessitatem in *λέγομεν* mutarunt, ut apud Theodoretum et Eusebium in libris quibusdam scriptum est.

καλῶς καὶ ἀληθῆ λέγεις] Vat. Tub. Ven. *Π.* Aug. Par. GI. Ambr. *ἀληθῶς*. noli probare. v. ann.

iis, quae ab hominibus percipi sensibus aut non percipi possunt: neque enim nunc de iis rebus disputamus, quae ab humana natura abhorrent aut nihil ad eam pertinent. Etenim *λέγειν τὰ ὁράτα* idem est fere quod *λέγειν περὶ τῶν ὁρατῶν*. v. ad Apolog. Socrat. c. IX. A. — *τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει* elegantissima periphrasi dictum est pro *τοῖς ἀνθρώποις*. v. ad Phaedr. 248. C. Quanquam cavendum, ne *φύσις* in talibus otiose poni existimetur. — *το ἀειδές*, quod caret forma et specie.

Cap. XXVII. C. *καὶ τόδε πάλαι ἐλέγομεν*] Respicitur ad p. 64 — 68., unde imperfecti ratio repetenda, de qua v. ad Remp. VI. p. 490. A. Criton. p. 47. C. *Πάλαι* ita cum imperfecto iunctum Soph. Oed. Sol. 966. Plat. Lachet. p. 178. B.

τότε μὲν ἕλκεται —] Animus invitus trahitur et abducitur ad res corporeas et sensibus subiectas. Ea enim est verbi *ἕλκεσθαι* propria vis et significatio. Deinde pronomen *αὐτὴ* infertur propterea, quod *τῶν τοιούτων*, videl. *τῶν πλανωμένων καὶ ταραττομένων*, mentio deinceps iniicitur.

ἰλιγγιᾷ] vertigine correptus rotatur et circumagitur. Verbum eleganti me-

τὰ ταὐτὰ ὡσαύτως ἔχει, ἅτε τοιούτων ἐφαπτομένη; καὶ τοῦτο αὐτῆς τὸ πάθημα φρόνησις κέκληται; *Παντάπασιν*, ἔφη, καλῶς καὶ ἀληθῆ λέγεις, ὦ Σώκρατες. *Ποτέρῳ* οὖν αὖ σοι δοκεῖ τῷ εἰδει καὶ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν καὶ ἐκ τῶν νῦν λεγομένων ψυχὴ E ὁμοιότερον εἶναι καὶ ξυγγενέστερον; *Πᾶς* ἂν ἔμοιγε δοκεῖ, ἦ δ' ὅς, ξυγχωρῆσαι, ὦ Σώκρατες, ἐκ ταύτης τῆς μεθόδου, καὶ ὁ δυσμαθέστατος, ὅτι ὅλῳ καὶ παντὶ ὁμοιότερόν ἐστι ψυχὴ τῷ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχοντι μᾶλλον ἢ τῷ μή. Τί δὲ τὸ σῶμα; Τῷ ἑτέρῳ.

Cap. XXVIII. Ὅρα δὲ καὶ τῇδε, ὅτι, ἐπειδὰν ἐν τῷ αὐτῷ ὦσι ψυχὴ καὶ σῶμα, τῷ μὲν δουλεύειν 80 καὶ ἄρχεσθαι ἡ φύσις προστάττει, τῇ δὲ ἄρχειν καὶ δεσπόζειν· καὶ κατὰ ταῦτα αὖ πότερόν σοι δοκεῖ ὅμοιον τῷ θείῳ εἶναι, καὶ πότερον τῷ θνητῷ; ἢ οὐ δοκεῖ σοι τὸ μὲν θεῖον οἷον ἄρχειν τε καὶ ἡγε-

ἐκ τῶν ἔμπροσθεν] V. πρόσθεν. Illud cum Bekkero e Bodl. Tub. et Ven. *Π.* recepi.

E. ξυγχωρῆσαι, ὦ Σ.] Olim scribebatur συγχωρήσαι, modo optandi. Correctum ex codd.

Ὅρα δὲ καὶ τῇδε] V. δή, quod e Vat. Vind. Φ. Par. G. Ambr. aliis, correctum. Etiam Stob. δὲ habet.

taphora dicitur de iis, qui prae iudicii et consilii inopia nesciunt, quid agant et quo se vertant. Omnem eius vim et usum erudite persecuti sunt Pierson. ad Moer. p. 106. et seq. et Lennep. ad Phalar. p. 35 — 38.

D. καλῶς καὶ ἀληθῆ] Phaedr. p. 234. E. σαφῆ — καὶ ἀκριβῶς. Protag. p. 352 D. καλῶς γε σὺ λέγων καὶ ἀληθῆ. Ion. p. 538. E. ὡς ῥᾳδίως τε καὶ ἀληθῆ ἐγώ σοι ἀποκρινοῦμαι. Opportune Fischerus comparavit Terent. Adelph. IV. 3, 18. et recte et verum dicis.

E. ὅτι ὅλῳ καὶ παντὶ ὁμ.] H. e. prorsus, omnino. Scholiasta Ruhnken. p. 165. τὸ οὖν πάντῃ διαφέρειν τινός, ἅτε δὴ καὶ καθ' ὅλον καὶ κατὰ μέρος τοῦδε πᾶν διενεγκόν, ὅλῳ καὶ παντὶ λέγεται διαφέρειν. v. De Republ. p. 527. D. ὅτι τῷ ὅλῳ καὶ παντὶ διοίσει. Ibid. p. 469. B. ὅλῳ καὶ παντί, ἦφη, διαφέρει τὸ φείδεσθαι. Ibid. p. 486. A. Alcibiad. I. p. 109. B. διαφέρει ὅλον τε καὶ πᾶν. Deinde μᾶλλον post comparativum non redundare, sed ut eius vis denuo ingeratur positum esse, ad Hipp. mai. p. 285. A. ostendimus.

Cap. XXVIII. P. 80. ἄρχειν τε καὶ ἡγεμονεύειν πεφυκέναι] h. e. natura ita comparatum esse, ut regere et imperare debeat. Ante ἄρχε-

μονενέειν πεφυκέναι, τὸ δὲ θνητὸν ἄρχεσθαί τε καὶ δουλεύειν; Ἔμοιγε. Ποτέρῳ οὖν ἡ ψυχὴ ἔοικεν; Δῆλα δή, ὦ Σώκρατες, ὅτι ἡ μὲν ψυχὴ τῷ θείῳ, τὸ δὲ σῶμα τῷ θνητῷ. Σκόπει δή, ἔφη, ὦ Κέβης, εἰ ἐκ πάντων τῶν εἰρημένων τάδε ἡμῖν ξυμβαίνει, τῷ
B μὲν θείῳ καὶ ἀθανάτῳ καὶ νοητῷ καὶ μονοειδεῖ καὶ ἀδιαλύτῳ καὶ ἀεὶ ὡσαύτως κατὰ ταὐτὰ ἔχοντι ἑαυτῷ ὁμοιότατον εἶναι ψυχή, τῷ δ' ἀνθρωπίνῳ καὶ θνητῷ καὶ ἀνοήτῳ καὶ πολυειδεῖ καὶ διαλυτῷ καὶ μηδέποτε κατὰ ταὐτὰ ἔχοντι ἑαυτῷ ὁμοιότατον αὖ εἶναι σῶμα. ἔχομέν τι παρὰ ταῦτα ἄλλο λέγειν, ὦ φίλε Κέβης, ὡς οὐχ οὕτως ἔχει; Οὐκ ἔχομεν.

P. 80. B. *καὶ ἀεὶ ὡσαύτως κατὰ ταὐτὰ*] Hic quoque *καὶ* vulgo ante *κατὰ* interpositum auctoritate Bodl. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. G. Flor. d. extrusimus. Tenuit tamen Bekker.

ὁμοιότατον εἶναι ψυχή] Nominativum tuentur Bodl. Ven. *ΑΠ.* Tub. Vind. *Φ.* Aug. Par. CEGH. Ambr. Flor. a. b. c. d. m. Editt. omnes *ψυχήν*, quod posuerunt qui verbi *ξυμβαίνει*

σθαί τε καὶ δουλεύειν ex anteced. *οἷον* repetas, quod Heindorf. desiderabat.

εἰ ἐκ πάντων—τάδε ἡμῖν ξυμβ.] h. e. an ex iis, quae disputata sunt, hoc consequatur. Notissimus est hic verbi usus in dialecticis. v. Sophist. p. 251. E. de Rep. I. p. 340. B. Infra p. 92. B. *αἰσθάνει οὖν, ὅτι οὐ ταὐτά σοι ξυμβαίνει λέγειν;* Gorg. p. 497. C. Lysid. p. 217. A. De proximis verbis per epexegesin pronomini *τάδε* subiectis v. ad p. 64. C.

Cap. XXIX. C. *ἀλλ' ἐπιεικῶς συχνὸν ἐπιμ. χρ.*] h. e. satis diu, ziemlich lange Zeit. v. ad Criton. p. 43. A. Proxima Heindorfius perperam intellexit, ita convertens ille: satis diu permanet, etiamsi quis formoso corpore mortuus sit, etiam in huiusmodi venustate prorsus utique. Nam istud etiamsi neque in Graecis inest, et sententiam perturbat mirifice. Quod autem *ὥραν* venustatem significare voluit, id et ipsum habet quod merito reprehendas. Nam sententiae ratio cogitari iubet non de venustate, sed de flore et vigore corporis. Itaque prior sententiae particula haec est: satis diu manet, si quidem quis corpore florente et bene constituto mortuus fuerit. Etenim *χαριέντως τὸ σῶμα ἔχειν* non solum dicitur de eo, qui venusta praeditus est forma, sed etiam de illo, qui corporis vires habet integras neque morbo labefactatas aut fractas, ita ut formosus et venustus videatur. Quae si vera sunt, non difficilis est proximorum verborum interpretatio. Nam quod dicitur *ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ*, manifestum arbitror pronomen demonstrativum similiter atque supra p. 59. A. referri oportere ad notionem vocis *χαριέντως*, ita ut *ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ* idem sit quod

Cap. XXIX. *Τί οὖν; τούτων οὕτως ἐχόντων ἆρ' οὐχὶ σώματι μὲν ταχὺ διαλύεσθαι προσήκει, ψυχῇ δὲ αὖ τὸ παράπαν ἀδιαλύτῳ εἶναι ἢ ἐγγύς τι τούτου; Πῶς γὰρ οὔ; Ἐννοεῖς οὖν, ἔφη, ὅτι, ἐπειδὰν ἀποθάνῃ ὁ ἄνθρωπος, τὸ μὲν ὁρατὸν αὐτοῦ, τὸ σῶμα, καὶ ἐν ὁρατῷ κείμενον, ὃ δὴ νεκρὸν καλοῦμεν, ᾧ προσήκει διαλύεσθαι καὶ διαπίπτειν καὶ διαπνεῖσθαι, οὐκ εὐθὺς τούτων οὐδὲν πέπονθεν, ἀλλ' ἐπιεικῶς συχνὸν ἐπιμένει χρόνον, ἐὰν μέν τις καὶ χαριέντως ἔχων τὸ σῶμα τελευτήσῃ καὶ ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ, καὶ πάνυ μάλα. συμπεσὸν γὰρ τὸ σῶμα καὶ ταριχευθέν, ὥσπερ οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ταριχευθέντες,* C

structuram ignorarent. v. ad p. 67. C.

C. *ὅτι, ἐπειδὰν ἀπ.*] *ὅτι* om. Tub. et a pr. m. Bodl. Ven. *Π.* Deinde *τὸ* ante *σῶμα* e Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. 1. 6. Ambr. Par. A. Flor. d. restitutum. In Par. G. ante *σῶμα* aliquid erasum.

καὶ διαπνεῖσθαι] om. pr. m. Bodl. et Ven. *Π.*

ἐν χαριέσσῃ ὥρᾳ. Quae qualis sit, nemini poterit obscurum esse, qui meminerit *ὥραν* de vitae humanae aetatibus, imprimis de aetate iuvenili et virili, dici solitum esse. Neque enim ita *ὥρα χαρίεσσα* alia esse potest, nisi ea hominis aetas, qua corpus eius viget et floret, h. e. aetas iuvenilis. Itaque haec ita convertas: si quidem quis et corpore florente mortuus fuerit et florente aetate. Denique ista *καὶ πάνυ μάλα*, quae asseverandi significationem habent, non sine gravitate quadam in fine sententiae collocata sunt. Possis autem iterare superiora *ἐπιεικῶς συχνὸν ἐπιμένει χρόνον*: certe quidem haec cogitatione connectenda sunt. Nam Heindorfium, qui verba ita distinxit: *τελευτήσῃ, καὶ ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ καὶ πάνυ μάλα*, nemo, opinor, audiet. Ceterum Dacierius *ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ* interpretatur hac tempestate praesenti, tali temperamento coeli, quale nunc est. Wyttenbachius putat *ὥραν* esse anni tempus. Quae commenta non est quod refutemus.

συμπεσὸν γὰρ —] Hoc dicit: nam illud quidem memorare nolo, s. omnes norunt, quod corpus collapsum et medicatum prope totum permanet etc. De quo usu voc. *γάρ* et enim vel nam in transitionibus dixerunt Schütz. Partic. 159. Hermann. ad Lucian. De conscrib. histor. c. 19. Heinrich. ad Iuvenal. XII. 115. et Grysar. Theorie des Lat. Stils p. 545. Nimirum etiam in talibus vocularum vis haec est, ut superiora confirmari significent. Dicitur vero *σῶμα συμπεσὸν* omnino corpus collapsum, neque opus est, ut de corpore exenterato cum Fischero cogitemus. Sed *σῶμα ταριχευθὲν* intelligitur corpus medicatum, h. e. conditum medicaminibus. v. Herodot. II. 86 —

ὀλίγου ὅλον μένει ἀμήχανον ὅσον χρόνον. ἔνια δὲ
D μέρη τοῦ σώματος, καὶ ἂν σαπῇ, ὁστᾶ τε καὶ νεῦρα
καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, ὅμως, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἀθά-
νατά ἐστιν. ἢ οὔ; Ναί. Ἡ δὲ ψυχὴ ἄρα, τὸ ἀει-
δές, τὸ εἰς τοιοῦτον τόπον ἕτερον οἰχόμενον, γεν-
ναῖον καὶ καθαρὸν καὶ ἀειδῆ, εἰς Ἅιδου ὡς ἀληθῶς,
παρὰ τὸν ἀγαθὸν καὶ φρόνιμον θεόν, οἷ, ἂν θεὸς
ἐθέλῃ, αὐτίκα καὶ τῇ ἐμῇ ψυχῇ ἰτέον, αὕτη δὲ δὴ
ἡμῖν ἡ τοιαύτη καὶ οὕτω πεφυκυῖα ἀπαλλαττομένη
τοῦ σώματος εὐθὺς διαπεφύσηται καὶ ἀπόλωλεν, ὥς
E φασιν οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι; πολλοῦ γε δεῖ, ὦ φίλε
Κέβης τε καὶ Σιμμία, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ὧδε ἔχει·
ἐὰν μὲν καθαρὰ ἀπαλλάττηται, μηδὲν τοῦ σώματος
ξυνεφέλκουσα, ἅτε οὐδὲν κοινωνοῦσα αὐτῷ ἐν τῷ βίῳ

D. καὶ ἂν σαπῇ] Sic Bodl. Tub. Ven *Π.* Legebatur καὶ ἐὰν σαπῇ.

οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι] οἱ π. τῶν ἀνθρώπων Vind. *Φ.* Ambr.

E. ὦ φίλε Κεβ.] φίλε vulgo neglectum ex codd. longe plurimis et Bas. 2. revocandum fuit.

αὐτὴ εἰς αὑτήν] Desunt haec in Tub. et in Bodl. margini sunt adscripta.

88. Diodor. Sic. I. 91. Mox ὡς ἔπος εἰπεῖν arcte connectendum est cum verbis ἀθάνατά ἐστιν.

D. Ἡ δὲ ψυχὴ ἄρα —] Advertas hunc usum particularum δὲ ἄρα, quae positae in huiusmodi interrogationibus indicant contrarium, quod statuatur, non esse probabile aut verisimile. Phileb. p. 30. B. τῶν δ' αὐτῶν ὄντων ἐν ὅλῳ τε οὐρανῷ καὶ κατὰ μεγάλα μέρη, καὶ προσέτι καλῶν καὶ εἰλικρινῶν, ἐν τούτοις δ' οὐκ ἄρα μεμηχανῆσθαι τὴν τῶν καλλίστων καὶ τιμιωτάτων φύσιν; v. ad Apolog. Socrat. c. XXIII. p. 34. C.

εἰς τοιοῦτον τόπον ἕτερον] in talem itidem locum, qui est ἀειδής. v. ad c. II. p. 58. D.

εἰς Ἅιδου ὡς ἀληθῶς] in eum locum, qui vere ἀΐδης est. Ludit enim in similitudine vocabulorum ἀειδὴς et Ἅιδης. De utriusque voc. necessitudine v. etiam Cratyl. p. 403. Vocat autem hunc verum Ἅιδην, quia illic sunt simplices illae et immutabiles rerum species, quas anten omnis formae expertes esse docuit.

αὕτη δὲ δὴ ἡμ.] Propter longiorem orationis intercapedinem iteratur δέ, quo oppositio inchoata denuo redintegretur. Cf. ad p. 85. B. Legg. III. p. 695. D. E.

οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι] Alibi simpliciter οἱ πολλοὶ nominantur. Sed eodem modo p. 65. A. p. 92. C. Euthyphron. p. 4. E. al. Nec in hac formula ἄνθρωποι dicuntur sine contemtu aut irrisione.

E. ἐκοῦσα εἶναι] quantum quidem ab ipsius vo-

ἐκοῦσα εἶναι, ἀλλὰ φεύγουσα αὐτὸ καὶ συνηθροισμένη αὐτὴ εἰς αὑτήν, ἅτε μελετῶσα ἀεὶ τοῦτο, — τοῦτο δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ὀρθῶς φιλοσοφοῦσα καὶ τῷ ὄντι τεθνάναι μελετῶσα ῥᾳδίως· ἢ οὐ τοῦτ' 81
ἂν εἴη μελέτη θανάτου; Παντάπασί γε. Οὐκοῦν οὕτω μὲν ἔχουσα εἰς τὸ ὅμοιον αὐτῇ, τὸ ἀειδές, ἀπέρχεται, τὸ θεῖόν τε καὶ ἀθάνατον καὶ φρόνιμον, οὗ ἀφικομένῃ ὑπάρχει αὐτῇ εὐδαίμονι εἶναι, πλάνης καὶ ἀνοίας καὶ φόβων καὶ ἀγρίων ἐρώτων καὶ τῶν ἄλλων κακῶν τῶν ἀνθρωπείων ἀπηλλαγμένῃ, ὥσπερ δὲ λέγεται κατὰ τῶν μεμυημένων, ὡς ἀληθῶς τὸν λοιπὸν χρόνον μετὰ τῶν θεῶν διάγουσα; οὕτω φῶμεν, ὦ Κέβης, ἢ ἄλλως;

P. 81. τὸ ἀειδὲς ἀπέρχεται] Pro τὸ ἀειδές, quod debetur Bodl. Tub. Coisl. Vat. Ven. Ξ Π. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Aug. Flor. d. Eusebio et Stobaeo, vulgo legebatur τὸ θεῖον.

καὶ ἀνοίας] Steph. cum Par. G. ἀγνοίας. Mox Ven. Ξ Π. Par. L. Flor. c. Tub. ἀνθρωπίνων.

μετὰ τῶν θεῶν διάγουσα] Articulum τῶν nunc restitui e Bodl. Coisl. Tub. Ven. Π. Flor. d. Vind. Φ. Praeterea Vind. ἄγουσα.

luntate penderet. v. p. 61. C. Hermann. ad Viger. p. 888.

P. 81. Οὐκοῦν οὕτω μὲν ἔχουσα —] Iteratur per οὐκοῦν οὕτως ἔχουσα protasis antea abrupta et absolvitur dein filum orationis sic, ut apodosis exeat in interrogationem.

ὑπάρχει αὐτῇ εὐδαίμονι εἶναι] h. e. ei contingit esse beatae. Mox ἀγρίους ἔρωτας omnino intelligas de saevis indomitisque cupiditatibus. conf. intpp. ad Aristoph. Nubb. 348.

τῶν ἀνθρωπείων] Non sine causa hoc additur. Etenim humana vitia opponuntur vitae divinae et beatae, quam animus acturus est superatis mortalis vitae molestiis.

μετὰ τῶν θεῶν διάγουσα;] Secundum rationem constructionis legitimam scribendum fuisse διαγούσῃ nemo superiorum interpretum non intellexit. Quod quum nullus e tot codd. nuper collatis exhibuerit, haud scio an Heindorfius iusto audacius pronuntiaverit vel invitis libris esse scribendum διαγούσῃ. Neque enim desunt huius negligentiae exempla, qua scriptores orationis formam ad sententiae rationem potius quam ad grammaticam constructionis subtilitatem composuerunt. Si quid mutandum, equidem scripserim διάγουσαν, cuius sententiae rationem ad Remp. IX. p. 586. E. exposuimus. Sed nominativum puto posse anacoluthia defendi. De qua re quum ad Phaedr p. 241. D. ad Apolog. p. 21. C. quaedam monuimus, tum nunc eiusdem generis exemplum apponamus. Thucyd. VII.

Cap. XXX. *Οὕτω νὴ Δί', ἔφη ὁ Κέβης. Ἐὰν*
B *δέ γε, οἶμαι, μεμιασμένη καὶ ἀκάθαρτος τοῦ σώματος ἀπαλλάττηται, ἅτε τῷ σώματι ἀεὶ ξυνοῦσα καὶ τοῦτο θεραπεύουσα καὶ ἐρῶσα καὶ γέγοητευμένη ὑπ' αὐτοῦ, ὑπό τε τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ ἡδονῶν, ὥστε μηδὲν ἄλλο δοκεῖν εἶναι ἀληθὲς ἀλλ' ἢ τό σωματοειδές, οὗ τις ἂν ἅψαιτο καὶ ἴδοι καὶ πίοι καὶ φάγοι καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια χρήσαιτο, τὸ δὲ τοῖς ὄμμασι σκοτῶδες καὶ ἀειδές, νοητὸν δὲ καὶ φιλοσοφίᾳ αἱρετόν, τοῦτο δὲ εἰθισμένη μισεῖν τε καὶ τρέμειν καὶ*
C *φεύγειν, οὕτω δὴ ἔχουσαν οἴει ψυχὴν αὐτὴν καθ'*

B. *ὑπό τε τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ ἡ δ.*] Vat. Flor. d. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. *ὑπό τε τῶν ἡδονῶν καὶ ἐπ.* lidem deinde *καὶ φάγοι καὶ πίοι*, quod recepit Bekker.

C. *Ἀλλὰ δειλημμ.*] *ἀλλὰ καὶ* Bodl. Ven. *Π.* Tub., sed *καὶ* in Bodl. punctis notatum.

ὃ αὐτῇ] Sic codd. fere omnes. Vulg. *αὐτή*. Flor. d. habet *ὃ αὐτό*.

οἴεσθαι χρὴ] *οἴεσθαί γε χρὴ* Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. et a. m. sec. Ven. *Π.*

42. *καὶ τοῖς μὲν Συρακουσίοις καὶ ξυμμάχοις κατάπληξις ἐν τῷ αὐτίκα οὐκ ὀλίγη ἐγένετο, εἰ πέρας μηδὲν ἔσται σφίσι τοῦ ἀπαλλαγῆναι τοῦ κινδύνου, ὁρῶντες οὔτε διὰ τὴν Δεκέλειαν τειχιζομένην οὐδὲν ἧσσον στρατὸν ἴσον — ἐπεληλυθότα κ. τ. λ.*, ubi nemo *ὁρῶντες* mutaverit. v. Duckerum ad h. l. et quae similia collegit Poppo Prolegomm. ad Thucyd. T. I. P. I. p. 117. Ut paucis dicam quod sentio, nominativus positus est quasi praecessisset *οἱ ἀφικομένη εὐδαίμων ἔσται κ. τ. λ.* Nisi forte anacoluthia inde potius explicanda est, quod scriptor *διάγουσα* scribens nunc revertit ad *οὕτως ἔχουσα ἀπέρχεται*, neglectis verbis intermediis; quae ratio sane item probabilis est.

Cap. XXX. B. *ὑπ' αὐτοῦ, ὑπό τε τῶν ἐπ. κ. τ. λ.*] Verba *ὑπό τε τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ ἡδονῶν* explicant illud *ὑπ' αὐτοῦ*. Aeschines adv. Ctesiphontem §. 81. p. 327. Lys. et Aesch. Or. Sel. ed. Bremi. *τοιαύτης δὲ ἐμπιπτούσης ταραχῆς, μετὰ τῶν συμφύτων νοσημάτων αὐτῷ ἤδη τὰ μετὰ ταῦτα ἐβουλεύετο, μετὰ δειλίας καὶ τῆς πρὸς Φιλοκράτην ὑπὲρ τῆς ὠροδοκίας ζηλοτυπίας.* Deinde *ἀλλ' ἤ*, ut solet, post negantem sententiam infertur. Orta est vero haec locutio ex coniunctione duarum loquendi formarum, quarum altera oppositionem, altera comparationem indicat, qua consociatione Graecis nihil usitatius est. Itaque quum recte dici posset, *ὥστε μηδὲν ἄλλο δοκεῖν εἶναι ἀληθές, ἀλλὰ τὸ σωματοειδές*; et quum recte etiam diceretur, *ὥστε μ. ἄ. δ. εἶναι ἀληθὲς ἢ τὸ σωματοειδές*: utraque loquendi forma in unum coniuncta dici soli-

αὐτὴν εἰλικρινῆ ἀπαλλάξεσθαι; Οὐδ' ὁπωστιοῦν, ἔφη. Ἀλλὰ διειλημμένην γε οἶμαι ὑπὸ τοῦ σωματοειδοῦς, ὃ αὐτῇ ἡ ὁμιλία τε καὶ ξυνουσία τοῦ σώματος διὰ τὸ ἀεὶ ξυνεῖναι καὶ διὰ τὴν πολλὴν μελέτην ἐνεποίησε ξύμφυτον. Πάνυ γε. Ἐμβριθὲς δέ γε, ὦ φίλε, τοῦτο οἰέσθαι χρὴ εἶναι καὶ βαρὺ καὶ γεῶδες καὶ ὁρατόν· ὃ δὴ καὶ ἔχουσα ἡ τοιαύτη ψυχὴ βαρύνεταί τε καὶ ἕλκεται πάλιν εἰς τὸν ὁρατὸν τόπον, φόβῳ τοῦ ἀειδοῦς τε καὶ Ἅιδου, ὥσπερ λέγεται, περὶ τὰ μνήματά τε καὶ τοὺς τάφους κυλινδουμένη, περὶ ἃ δὴ καὶ ὤφθη ἄττα ψυχῶν σκιοειδῆ φαντάσματα, οἷα παρέ- D

ὃ δὴ καὶ ἔχουσα] καὶ om. Vat. Vind. Φ. Par. GHL. Ambr. Flor. d. Zitt.

D. κυλινδουμένη] V. καλινδουμένη. Illam formam recte tuentur Bodl. Coisl. Tub. Vat. Ven. Π. Vindobb. ΥΦ. Par. CGHIL. Ambr. Aug. Flor. a. b. d. i. m. Zitt. v. Fischer. ad Xenoph. Cyr. I. 4, 5. coll. infra p. 82. E.

σκιοειδῆ φαντάσματα] Bekkerus ex Par. GE. dedit σκοτοειδῆ φάσματα. Sed veterem lectionem praeter optimos ac plurimos codd. tuentur etiam Proclus in Remp. p. 382. Origenes c. Celsum II. p. 97. et VII. p. 334.

tum ὥςτε μηδὲν ἄλλο δοκεῖν εἶναι ἀληθὲς ἀλλ' ἢ τὸ σωματοειδές. Quae quidem ratio quum ab initio in simplicibus enuntiatis usurparetur, postea etiam ad interrogantes sententias translata est. Protagor. p. 354. B. ἢ ἔχετέ τι ἄλλο τέλος λέγειν, εἰς ὃ ἀποβλέψαντες αὐτὰ ἀγαθὰ καλεῖτε ἀλλ' ἢ ἡδονάς τε καὶ λύπας; Apolog. Socrat. p. 34. B. τίνα ἄλλον ἔχουσι λόγον βοηθοῦντες ἐμοὶ ἀλλ' ἢ τὸν ὀρθόν τε καὶ δίκαιον; ubi v. annot. Eandem explicationem habet πλὴν ἤ, praeterquam. Ceterum longe aliam formulae illustrandae rationem iniit Schaeferus Apparat. ad Demosthen. I. p. 752. Deinde notandum pronomen οὗ pertinere etiam ad verba ἴδοι καὶ πίοι καὶ φάγοι κ. τ. λ. v. Matth. §. 428. 2.

τὸ δὲ τοῖς ὄμμασι — τοῦτο δὲ εἰθ.] De repetito δέ v. ad p. 78. C. et p. 80. D.

νοητὸν δὲ καὶ φιλοσοφίᾳ αἱρετόν] Intelligitur illud, quod in Timaeo p. 29. A. dicitur λόγῳ καὶ φρονήσει περιληπτόν.

C. διειλημμένην γε οἶμαι] Recte Heindorf.: ita occupatam a corpore, ut id per eam dispersum quasi et dissipatum sit. Verbi usum eleganter illustravit Morus ad Isocrat. Panegyr. c. II. extr.

D. περὶ τὰ μνήματα — φάσματα] Intelliguntur σκιοειδῆ φάσματα umbrae, larvae umbratiles: quae quia credebantur circa sepulcra versari et terrere vivos, propterea ab Apuleio nominantur sepulcrorum terriculamenta. v. Magius Varr. Lectt. IV. 12. Lavate-

χονται αἱ τοιαῦται ψυχαὶ εἴδωλα, αἱ μὴ καθαρῶς ἀπολυθεῖσαι, ἀλλὰ τοῦ ὁρατοῦ μετέχουσαι, διὸ καὶ ὁρῶνται. Εἰκός γε, ὦ Σώκρατες. Εἰκὸς μέντοι, ὦ Κέβης· καὶ οὔ τί γε τὰς τῶν ἀγαθῶν ταύτας εἶναι, ἀλλὰ τὰς τῶν φαύλων, αἳ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀναγκάζονται πλανᾶσθαι δίκην τίνουσαι τῆς προτέρας τροφῆς κακῆς οὔσης. καὶ μέχρι γε τούτου πλανῶνται,
E ἕως ἂν τῇ τοῦ ξυνεπακολουθοῦντος τοῦ σωματοειδοῦς ἐπιθυμίᾳ πάλιν ἐνδεθῶσιν εἰς σῶμα.

Cap. XXXI. Ἐνδοῦνται δέ, ὥςπερ εἰκός, εἰς

καὶ οὔ τί γε τὰς] Sic Coisl. Tub. Vat. Ven. *AΞ*. Par. A. CEGHIL. Ambr. Vindobonenses Flor. a. c. d. i. Zitt. Legebatur καὶ οὔτε γε. Dein Ald. Steph. τὰ τῶν ἀγ. quod Ven. *Π*. habere videtur.

τῆς προτέρας τροφῆς] τρυφῆς Bodl. a m. sec. et Coisl. Vind. *Y*. Par. CEHIL. Flor. b. c. i. m. Zitt. quod vitiosum esse arguit adiectum κακῆς οὔσης.

E. εἰς τοιαῦτα ἤθη] Sic Coisl. Vind. *Y*. Par. ACL.

rus De Spectris II. 1. Casaubon. ad Persium Sat. V. p. 467 sq. *Fischerus*. Appulei. Apol. p. 315. Elmenh. At tibi duat deus ista; semper obvias species mortuorum, quidquid manium est usquam, quidquid Lemurum, quidquid Manium, quidquid Larvarum, oculis tuis oggerat; omnia noctium occursacula, omnia bustorum formidamina, omnia sepulcrorum terriculamenta.

καὶ οὔ τί γε τὰς τῶν ἀγαθ.] Sic legendum esse pro οὔ τέ γε, primus Fischerus docuit. Eodem modo erratum Parmenid. p. 150. B., ubi Heindorfius οὔτοι γε requirebat. Isto οὔτι sequente ἀλλὰ nihil frequentius. v. De Rep. II. p. 373. E. IV. p. 438. E. Theaet. p. 156. E. ibid. p. 161. B. Cratyl. p. 393. B. Sympos. p. 199. B. Hipp. mai. p. 297. Est nostrum nicht etwa, quod saepe fortiter negat. Ita infra p. 82. C. Cf. Hermann. ad Viger. p. 803.

τῆς προτέρας τροφῆς] Etymol. M. et Suidas: τροφή· — λαμβάνεται καὶ ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς καὶ παιδείας.

Cap. XXXI. E. εἰς τοιαῦτα ἤθη —] Vocabulum ἤθη etsi male negavit Heindorf. de sedibus ac domiciliis a scriptoribus Atticis usurpari (meliora enim docuit Astius ad Legg. p. 52.), tamen hoc certe loco non potest cum Fischero illa significatione accipi. Neque enim verbum μεμελετηκυῖαι huic rationi convenit, et quae deinceps sequuntur longe aliam suadent interpretationem. Recte Heindorf., ἤθη τοιαῦτα, inquit, sunt h. l. ζῶα τοιούτοις ἤθεσι χρώμενα. Ceterum copiosius de huius voc. significationibus disputavit Beckerus Specim. Philostrat. p. 11 sqq. et p. 30.

τοιαῦτα ἤθη, ὁποῖ' ἄττ' ἂν καὶ μεμελετηκυῖαι τύχωσιν ἐν τῷ βίῳ. Τὰ ποῖα δὴ ταῦτα λέγεις, ὦ Σώκρατες; Οἷον τοὺς μὲν γαστριμαργίας τε καὶ ὕβρεις καὶ φιλοποσίας μεμελετηκότας καὶ μὴ διευλαβημένους εἰς τὰ τῶν ὄνων γένη καὶ τῶν τοιούτων θηρίων εἰκὸς ἐνδύεσθαι. ἢ οὐκ οἴει; Πάνυ μὲν οὖν εἰκὸς 82
λέγεις. Τοὺς δέ γε ἀδικίας τε καὶ τυραννίδας καὶ ἁρπαγὰς προτετιμηκότας εἰς τὰ τῶν λύκων τε καὶ ἱεράκων καὶ ἰκτίνων γένη. ἢ ποῖ ἂν ἄλλοσε φαῖμεν τὰς τοιαύτας ἰέναι; Ἀμέλει, ἔφη ὁ Κέβης, εἰς τὰ

Flor. a. c. m. Zitt. et corr. Ven. *A*. Ante Bekker. *εἰς τα τοιαῦτα* legebatur.

καὶ φιλοποσίας] Hanc lectionem firmant Bodl. Coisl. Tub. Vat. Ven. *ΑΞΠ*. Par. G. Aug. Ambr. Flor. d. Vind. 1. 3. 4. 6. 8. et qui hunc locum exscripserunt, Athenaeus, Euseb. Theodoret. Stob. Synes. Male vett. editt. *φιλοτησίας*. Dein libri permulti *διειλαβουμένους*, errore.

P. 82. *φαῖμεν τὰς τ.*] V. *φαμέν*, quod cum Fischero ex Par. G. Euseb. Theodor. mutavi.

De re ipsa v. Wyttenbach. ad h. l. Similia de animi humani in aliorum corpora animalium migratione Pythagoreos duces sequutus Plato fingit etiam Tim. p. 42. et 91 sqq. Phaedr. p. 249. De Rep. X. extr. Pythagoreos vero hanc sententiam ab Aegyptiis sumsisse mutuam, arguere videtur Herodot. II. c. 123.

καὶ φιλοποσίας] Quod vulgo legebatur *φιλοτησίας*, h. e. propinationes benevolas, invitationes ad bibendum, id lenius est, quam ut cum ceterorum vitiorum, quae hic recensentur, turpitudine una commemorari potuerit. Recte codd. optimi atque Theodoretus, Athenaeus, Stobaeus, alii, *φιλοποσίας*. — *γαστριμαργία* est voracitas, heluatio. *ὕβρεις* autem de flagitiis et stupris intelligendum.

καὶ μὴ διευλαβημένους] Ficinus: neque quidquam pensi pudorisque habuerunt. Theodoretus *καὶ μηδὲν διευλαβημένους*, quod probabat Heindorf. Equidem vulgatum, quod codd. mss. omnes tuentur, servandum duxi: sensum autem hunc esse puto: qui sibi non prorsus ab illis vitiis caverunt, qui illa non omni modo fugerunt.

P. 82. *Πάνυ μὲν οὖν εἰκὸς λέγεις*] Ne quis distinguendum opinetur: *Πάνυ μὲν οὖν· εἰκὸς λέγεις*, prorsus eadem ratio est Hipp. Mai. p. 282. A. *πάνυ μὲν οὖν ὀρθῶς λέγεις*. Menon. p. 76. C. *πάνυ μὲν οὖν χάρισαι*. Legg. I. p. 643. A. *πάνυ μὲν οὖν δρῶμεν ταῦτα*. Charmid. p. 175. E. *ταῦτ' οὖν πάνυ μὲν οὖν οὐκ οἶομαι οὕτως ἔχειν* ubi advertas repetitum *οὖν*. Phileb. p. 41. A. *πάνυ μὲν οὖν τοὐναντίον, ὦ Σώκρατες, εἴρηκας*. Protagor. p. 312. B. *πάνυ μὲν οὖν μοι δοκεῖ τοιαύτη εἶναι — ἡ μάθησις*.

τοιαῦτα. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, δῆλα δὴ καὶ τἆλλα, οἷ ἂν ἑκάστη ἴοι κατὰ τὰς αὐτῶν ὁμοιότητας τῆς μελέτης; Δῆλον δή, ἔφη· πῶς δ' οὔ; Οὐκοῦν εὐδαιμονέστατοι, ἔφη, καὶ τούτων εἰσὶ καὶ εἰς βέλτιστον τόπον ἰόντες οἱ τὴν δημοτικήν τε καὶ πολιτι-
B κὴν ἀρετὴν ἐπιτετηδευκότες, ἣν δὴ καλοῦσι σωφροσύνην τε καὶ δικαιοσύνην, ἐξ ἔθους τε καὶ μελέτης γεγονυῖαν ἄνευ φιλοσοφίας τε καὶ νοῦ; Πῇ δὴ οὗτοι εὐδαιμονέστατοι; Ὅτι τούτους εἰκός ἐστιν εἰς τοι-

οἷ ἂν ἑκάστη ἴοι] Sic Bodl. a. m. sec. et August. Legebatur ante Fischerum ᾗ ἂν ἑκ. Pro ἑκάστη Bodl. Tub. Ven. *Π.* c. d. Vind. *Φ.* Par. G. Flor. d. a. m. sec. et i. a. pr. m. Coisl. rec. et corr. Par. E. ἕκαστα, quod errore natum videtur propter finitimum δῆλα δὴ καὶ τἆλλα. Recipiendum duxit Bernhardy Syntax. p. 430. Sed neutrum genus, quia sententiam efficeret nimis late patentem, nobis minus aptum videtur. Nec pertinent huc quae de pronomine demonstrativo exposuit Matthiae Gr. §. 439. Vat. habet ἕκαστον. Ceteri tuentur ἑκάστη.

B. Ὅτι τούτους εἰκός] Bodl. Ven. *Π.* ὅτι οὐ τ. sed in

δῆλα δὴ καὶ τἆλλα] Haec verba explicantur iis, quae proxime adduntur, οἷ ἂν — μελέτης: quo quaeque migret, in quarum bestiarum corpora quaeque abeat pro similitudine morum et studiorum, ipsi cum illis communium.

Οὐκοῦν εὐδαιμ. — καὶ τούτων] vel horum, qui non studuerunt animum suum a rebus terrenis abstrahere. De populari et civili virtute gradum obtinente vide inferiorem ann. ad p. 68. C. Praeterea audias Wyttenbachium. Mirum accidit, inquit, hos popularis et civilis studiosos adiungi istis vitiosis et flagitiosis et in commune genus τῶν φαύλων p. 81. D. nominatum poni: qui omnes, sive meliores sive peiores, distinguuntur a philosophis mox §phi seq. initio. Haec postea distinctio a Stoicis maxime celebrata est, omnes non σοφοὺς uno nomine φαύλους appellantibus. Sed et ab aliis ita factitatum, v. c. Plutarch. Sap. Conviv. p. 157. A. τοῖς μὲν σοφοῖς μέτρον ὁ νόμος δέδωκε· πρὸς δὲ τοὺς φαύλους ἐρῶ λόγον τῆς ἐμῆς θυγατρός —. Est autem civilis virtus infimo gradu, quum quatuor omnino sint virtutum gradus, ut quidem posteriores Platonici eos descripserunt, principe Plotino Ennead. I. Lib. II., unde profecti sequentes passim memorarunt, v. c. Porphyrius de Gradibus p. 34. Haec Wyttenbachius: qui neglexit locum ipsius Platonis de Republ. X. p. 619. C. D., ubi eadem sententia paene iisdem verbis illustratur, neque vidit, posteriorum Platonicorum sententiam ab ipsius Platonis ratione aliquantum differre. Nam illi quatuor fere virtutum genera Plotino duce statuerunt, primum virtutis politicae, alterum

οὗτον πάλιν ἀφικνεῖσθαι πολιτικόν τε καὶ ἥμερον γένος, ἢ που μελιττῶν ἢ σφηκῶν ἢ μυρμήκων, ἢ καὶ εἰς ταὐτόν γε πάλιν τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ γίγνεσθαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρας μετρίους. Εἰκός.

Cap. XXXII. *Εἰς δέ γε θεῶν γένος μὴ φιλοσοφήσαντι καὶ παντελῶς καθαρῷ ἀπιόντι οὐ θέμις ἀφικνεῖσθαι, ἄλλῳ ἢ τῷ φιλομαθεῖ. ἀλλὰ τούτων* C *ἕνεκα, ὦ ἑταῖρε Σιμμία τε καὶ Κέβης, οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες ἀπέχονται τῶν κατὰ τὸ σῶμα ἐπιθυ-*

Bodl. *οὐ* punctis notatum. Orellius inde coni. legendum esse: *Οὐ — μετρίους.*

πολιτικόν τε καὶ ἥμ.] *τε* additum e Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. Par. G. Ambr. Flor. d. Deinde *ἢ* ante *καὶ εἰς τ.* om. Coisl. Ven. *Λ.* Vind. *Y.* Par. ACEHL. Aug. Zitt. Flor. a. b. i. m.

ἄλλῳ ἢ τῷ φιλομαθεῖ] Par. G. Tub. et pr. m. Bodl. Ven. *Π. ἀλλ' ἢ τῷ φ.* quod rec. Bekker. et Tur. Vaticanus habet: *οὐδ' ἄλλῳ ἢ τῷ φ.*

C. *οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες*] V. *φιλόσοφοι*, quod e Bodl. Vat. Ven. *Π.* Tub. Vind. 1. 4. 6. Par. G. Ambr. Flor. d. mutatum.

purgatoriae, tertium animi iam purgati, quartum denique, quod exemplares virtutes haberet. Hic autem tres tantum distinxit virtutis gradus, de quibus ad p. 68. B. C. sqq. explicavimus.

Cap. XXXII. *Εἰς δέ γε θεῶν γένος*—] Locus multum vexatus, de cuius tamen scriptura codd. nihil propemodum variant. Bodl. Tubing. aliique: *ἀλλ' ἢ τῷ φιλομαθεῖ* Vatican. *οὐ θέμις ἀφικνεῖσθαι οὐδ' ἄλλῳ ἢ τῷ φιλομαθεῖ.* Ex quibus alterum difficultates, si quae sint, non tollit, alterum, quod grammatici emplastri speciem habet, mirum quantum languoris affert orationi. Itaque Wyttenbach. verbis transpositis scribendum putabat: *εἰς δέ γε θεῶν γένος μὴ οὐ θέμις ἀφικνεῖσθαι ἄλλῳ ἢ τῷ φιλομαθεῖ φιλοσοφήσαντι καὶ παντελῶς καθαρῶς ἀπιόντι*, in deorum autem genus nefas est alii pervenire, quam doctrinae studioso philosophato et plane puro abeunti. Heindorfius autem germanam scripturam fuisse hanc suspicabatur: *ἀλλὰ μόνῳ τῷ φιλομαθεῖ τούτων ἕνεκα κ. τ. λ.* Vereor tamen ulla ut opus sit verborum correctione. Videtur enim istud: *ἄλλῳ ἢ τῷ φιλομαθεῖ*, per epexegesin additum esse superiori *μὴ φιλοσοφήσαντι καὶ παντελῶς καθαρῷ*, quia *ὁ φιλομαθής*, qui idem est *ὁ φιλοσοφήσας*, luculentius opponitur *τοῖς φιλοχρημάτοις, φιλάρχοις* et *φιλοτίμοις*, qui deinceps commemorantur. Quocirca oppositionis ratio effecit, ut sententia isto modo dilatata sit atque unam eandemque rem bis designatam habeamus. Veram esse hanc sententiam nostram, unumquemque docebunt, quae proxime deinceps disputantur, in quibus identidem *οἱ φιλομαθεῖς* ceteris e regione ponuntur. Ce-

μιῶν ἁπασῶν καὶ καρτεροῦσι καὶ οὐ παραδιδόασιν αὑταῖς ἑαυτούς, οὗ τι οἰκοφθορίαν τε καὶ πενίαν φοβούμενοι, ὥςπερ οἱ πολλοὶ καὶ φιλοχρήματοι, οὐδὲ αὖ ἀτιμίαν τε καὶ ἀδοξίαν μοχθηρίας δεδιότες, ὥςπερ οἱ φίλαρχοί τε καὶ φιλότιμοι, ἔπειτα ἀπέχονται αὐτῶν. Οὐ γὰρ ἂν πρέποι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁ D *Κέβης. Οὐ μέντοι μὰ Δία, ἦ δ' ὅς. τοιγάρτοι τούτοῖς μὲν ἅπασιν, ἔφη, ὦ Κέβης, ἐκεῖνοι, οἷς τι μέλει τῆς αὑτῶν ψυχῆς, ἀλλὰ μὴ σώματα πλάττοντες ζῶσι, χαίρειν εἰπόντες οὐ κατὰ ταὐτὰ πορεύονται*

οὗ τι οἰκοφθορίαν] Sic Bodl. Ven. *Α Π.* Par. ACHI. Flor. a. b. c. d. i. m. et pr. Coisl. Par. G. Vulgo *οὔτε οἰκοφθ.* Par. E. *οὔτοι*, quod in Vind. *Φ.* superscriptum. conf. p. 81. D. ibique ann.

terum Plato ipse Reip. II. p. 376. B. *τό γε φιλομαθὲς καὶ φιλόσοφον ταὐτόν.* Ibid. IX. p. 589. B. *φιλομαθὲς δὴ καὶ φιλόσοφον αὐτὸ καλοῦντες κατὰ τρόπον ἂν καλοῖμεν.*

οὗ τι οἰκοφθορίαν τε καὶ π. φ.] Voc. *οἰκοφθορίαν*, rei familiaris iacturam, explicuit Wyttenbach. ad Plutarch. p. 66. Proxima *οὐδὲ αὖ — ἀπέχονται αὐτῶν* integram per se sententiam efficere verissime monuit Heindorf. De *ἔπειτα* post participium illato v. annot. ad p. 70. E. De sententia conf. Theaetet. p. 176

D. *σώματα πλάττοντες ζ.*] Dicuntur *σῶμα πλάττειν* proprie, qui corpus artificiose fingunt et formant, similiter atque Latine homines delicati dicuntur fingere incessum, fingere vultum. Quod quum indicium sit insignis cuiusdam corporis curae, facile, opinor, intelligitur sensum verborum esse hunc: qui quidem animum suum curant, neque corpus unice colunt et fovent. Itaque non placet Heindorfii sententia, qui in *πλάττοντες* latere suspicatur verbum aliquod significatione serviendi blandiendique praeditum. Neque etiam numerus pluralis *σώματα* offendit, quum haec dicantur de iis omnibus, qui corporis maiorem curam gerunt quam animi. Quid, quod isto multitudinis numero res ipsa etiam gravius et maiore cum contemtu significatur, quam numero singulari, quo Heindorf. opus esse putabat. — *χαίρειν εἰπόντες*, h. e. non curantes, spernentes et contemnentes.

Cap. XXXIII. *γιγνώσκουσι γάρ - οἱ φιλομαθεῖς*] Animadvertenda est vis et consuetudo nominum *φιλομαθὴς* et *φιλόσοφος*, quae subinde idem significant, quum *φιλομαθὴς* sit genus, *φιλόσοφος* species; omnis *φιλόσοφος* et *φιλομαθής*, at non contra omnis *φιλομαθὴς* idem sit *φιλόσοφος*. Quam consuetudinem Cicero secutus frequens doctos et doctissimos pro philosophis dixit. Platoni Phaedone p. 67. B. *οἱ ὀρθῶς φιλομαθεῖς* sunt philosophi:

αὐτοῖς, ὡς οὐκ εἰδόσιν ὅπῃ ἔρχονται, αὐτοὶ δὲ ἡγούμενοι οὐ δεῖν ἐναντία τῇ φιλοσοφίᾳ πράττειν καὶ τῇ ἐκείνης λύσει τε καὶ καθαρμῷ ταύτῃ τρέπονται, ἐκείνῃ ἑπόμενοι, ᾗ ἐκείνη ὑφηγεῖται.

Cap. XXXIII. Πῶς, ὦ Σώκρατες; Ἐγὼ ἐρῶ, ἔφη. γιγνώσκουσι γάρ, ἦ δ' ὅς, οἱ φιλομαθεῖς, ὅτι παραλαβοῦσα αὐτῶν τὴν ψυχὴν ἡ φιλοσοφία ἀτεχνῶς E διαδεδεμένην ἐν τῷ σώματι καὶ προσκεκολλημένην, ἀναγκαζομένην δὲ ὥςπερ δι' εἱργμοῦ διὰ τούτου σκοπεῖσθαι τὰ ὄντα, ἀλλὰ μὴ αὐτὴν δι' αὐτῆς, καὶ

D. σώματα πλάττοντες] Bodl. a pr. m. et Ven. *Π.* Tub. σώματι. Orellius coni. σῶμα τι, quod Turicc. non debebant recipere.

ἀτεχνῶς διαδεδεμένην] δεδεμένην Vat. Ambr. et a pr. m. Flor. δεδεμένην.

idem p. 83. E. Republ. V. p. 466. quo pertinet Procli Quaestio p. 422. τίς ἡ τῶν φιλοσόφων φιλομαθία καὶ ἡ τῶν πολλῶν. Republ. IV. p. 506. C. de optimo genere hominum, quod φιλοκερδεῖ et φιλοτίμῳ opponitur, φιλομαθὲς δὲ καὶ φιλόσοφον καλοῦντες αὐτὸ κατὰ τρόπον ἄν καλοῖμεν. VI. p. 467. D. τοῦτο μὲν δὴ τῶν φιλοσόφων φύσεων πέρι ὡμολογήσθω ἡμῖν, ὕτι μαθήματός γε ἀεὶ ἐρῶσιν, ὅσα ἂν αὐτοῖς δηλοῖ ἐκείνης τῆς οὐσίας τῆς ἀεὶ οὔσης καὶ μὴ πλανωμένης ὑπὸ γενέσεως καὶ φθορᾶς. Republ. VI. p. 471. E. ὅ γε ὄντως φιλομαθής. Wyttenbach.

E. ὅτι παραλαβοῦσα αὐτῶν τ. ψ.] Παραλαμβάνειν dicitur de omnibus iis, qui aliquem accipiunt instituendum, erudiendum, praeceptis, monitis, consiliis augendum et formandum, omninoque tractandum, ut hoc loco de philosophia, quae studet animum a vinculis corporis liberare et exsolvere. De quo usu verbi v. Alcibiad. I. p. 121. E. Apol. p. 18. B. Quia autem ostendit simul Socrates, qualis sit animi in corpore conditio, infra demum multis versibus post ad institutam disputationis seriem revertitur: quae res ordinem verborum et orationis sensum paullo impeditiorem et obscuriorem reddit. — Dicitur vero animus in corpore tanquam carcere quodam vinctus teneri eique quasi agglutinatus esse: quo indicare voluit philosophus, tam arctam esse animi atque corporis copulationem, ut ille omnia corporis opera et ministerio interveniente considerare soleat. Cratyl. p. 400. B. καὶ γὰρ σῆμά τινές φασιν αὐτό (τὸ σῶμα) εἶναι τῆς ψυχῆς ὡς τεθαμμένης ἐν τῷ νῦν παρόντι. Hinc intelligitur, quid sit ὥςπερ δι' εἱργμοῦ — σκοπεῖσθαι τὰ ὄντα. Ita enim scribendum esse, neque vero εἰργμοῦ, quod in libris aliquot hic et deinde scriptum exstat, docent verba Eustathii ad Odyss. α. p. 1387. ed. Rom. καὶ τὸ εἴργω δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ κωλύω ἐψιλουν (οἱ Ἀττικοί), καὶ δῆλον ἐκ τοῦ ἀπείργειν. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐγκλείω ἐδάσυνον, ὡς δηλοῖ τὸ καθειργειν· ὅθεν καὶ δασύνεται καὶ ἡ εἰρκτή.

ἐν πάσῃ ἀμαθίᾳ κυλινδουμένην, καὶ τοῦ εἱργμοῦ τὴν
δεινότητα κατιδοῦσα, ὅτι δι' ἐπιθυμίας ἐστίν, ὡς
83 *ἂν μάλιστα αὐτὸς ὁ δεδεμένος ξυλλήπτωρ εἴη τῷ δε-*
δέσθαι, — ὅπερ οὖν λέγω, γιγνώσκουσιν οἱ φιλομα-
θεῖς, ὅτι οὕτω παραλαβοῦσα ἡ φιλοσοφία ἔχουσαν
αὐτῶν τὴν ψυχὴν ἠρέμα παραμυθεῖται καὶ λύειν
ἐπιχειρεῖ ἐνδεικνυμένη, ὅτι ἀπάτης μὲν μεστὴ ἡ διὰ
τῶν ὀμμάτων σκέψις, ἀπάτης δὲ ἡ διὰ τῶν ὤτων
καὶ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων, πείθουσα δὲ ἐκ τούτων
μὲν ἀναχωρεῖν ὅσον μὴ ἀνάγκη αὐτοῖς χρῆσθαι, αὐ-
τὴν δὲ εἰς αὑτὴν ξυλλέγεσθαι καὶ ἀθροίζεσθαι πα-
ρακελευομένη, πιστεύειν δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ἀλλ' ἢ αὐ-

E. *κυλινδουμένην*] V. *καλινδουμένην*, quod hic quoque optimi plurimique libri aspernantur. Dein Flor. d. *ὃ δι' ἐπιθυμίας ἐστίν*.

P. 83. *ἐκ τούτων μὲν ἀναχωρεῖν*] *ἀποχωρεῖν* Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Ambr. et a pr. m. Flor. d.

C. *ἐπιθυμιῶν καὶ λυπῶν*] *λυπῶν καὶ ἐπιθυμιῶν* Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. Eodem ordine iidem libri mox cum

ἐν πάσῃ ἀμαθίᾳ κ.] Politic. p. 309. A. *ἐν ἀμαθίᾳ καὶ ταπεινότητι κυλινδούμενοι*. Theaet. p. 172. D. *ἐν δικαστηρίοις ἐκ νέων κυλινδούμενοι*. Synes. Epist. 32. *ἐν καπηλείοις κυλινδηθείς*. Alia dabit Bergler. ad Alciphr. T. I. p. 132.

ὅτι δι' ἐπιθυμίας ἐστίν, ὡς ἂν μ. — τῷ δεδέσθαι] Heindorfius *τὸ δι' ἐπιθυμίας εἶναι* passive capiendum putabat, ut *διὰ χαρίτων*, *διὰ σπουδῆς*, *διὰ μνήμης*, *δι' εὐχῆς εἶναι* atque *ὡς* pro *ὥστε* dictum accipiebat, ut idem etiam exprimi sic potuerit: *ὥστε ἂν μάλιστα τὸν δεδεμένον ξυλλήπτορα εἶναι τῷ δεδέσθαι*. Quae ratio non uno nomine displicet. Imo *ὁ εἱργμὸς* dicitur *δι' ἐπιθυμίας εἶναι*, quatenus per cupiditatem extitit; id quod recte vidit Hermannus. In quo ipso diritas claustri istius cernitur; nam *ἐπιθυμία* ipsius animi est, sicuti Rep. IV. p. 436. Tim. p. 69. C. D. Phileb. p. 35. O. al. edocemur. Itaque captivus ipse dicitur *ξυλλήπτωρ εἶναι τῷ δεδέσθαι*. Nam *ὡς ἂν — εἴη* est: quomodo — esse possit, sicuti *ὡς ἄν* c. optativo usurpatur etiam Phaedr. p. 230. B. 231. A. 205. D. Gorg. p. 453. A. al. pendetque ex *δι' ἐπιθυμίας ἐστίν*. Itaque totus locus sic interpretandus est: et quum philosophia diritatem claustri istius perspexit, quippe quod extitit per cupiditatem ac studium, quomodo potissimum vinctus ipse adiuvare queat captivitatem suam. Pro *τῷ δεδέσθαι* facile quis cum Heindorfio desideraverit *τοῦ δεδέσθαι*, quae est verbi *συλλαμβάνειν* et *ξυλλήπτορα εἶναι* usitata constructio, de qua consulas Matthiae Gr. Gr. §. 325. Cautius tamen hac de re statuendum. Nam dativum codd. omnes tuentur; nec videmus

τὴν αὐτῇ, ὅ τι ἂν νοήσῃ αὐτὴ καθ' αὑτὴν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τῶν ὄντων· ὅ τι δ' ἂν δι' ἄλλων σκοπῇ ἐν B ἄλλοις ὂν ἄλλο, μηδὲν ἡγεῖσθαι ἀληθές· εἶναι δὲ τὸ μὲν τοιοῦτον αἰσθητόν τε καὶ ὁρατόν, ὃ δὲ αὐτὴ ὁρᾷ νοητόν τε καὶ ἀειδές. ταύτῃ οὖν τῇ λύσει οὐκ οἰομένη δεῖν ἐναντιοῦσθαι ἡ τοῦ ὡς ἀληθῶς φιλοσόφου ψυχὴ οὕτως ἀπέχεται τῶν ἡδονῶν τε καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ λυπῶν καὶ φόβων καθ' ὅσον δύναται, λογιζομένη, ὅτι, ἐπειδάν τις σφόδρα ἡσθῇ ἢ φοβηθῇ ἢ λυπηθῇ ἢ ἐπιθυμήσῃ, οὐδὲν τοσοῦτον κακὸν ἔπαθεν ἀπ' αὐτῶν, ὅσον ἄν τις οἰηθείη, οἷον ἢ νοσήσας ἢ τι ἀναλώσας διὰ τὰς ἐπιθυμίας, ἀλλ' ὃ C

Iambl. ἢ λυπηθῇ ἢ φοβηθῇ. Non male; quanquam veterem lectionem non sum ausus mutare.

ὅσον ἄν τις οἰηθείη] Codd. Bodl. Vat. Tub. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. CEGHIL. Ambr. Aug. Flor. a. b. d. i. m. ὧν ἄν τις οἰηθείη, quod e compendio scripturae natum videtur. Recte Bas. 1. et Steph. ὅσον ἄν τις, quod praeter Flor. c. Zitt. Par. A. tuetur etiam Coisl.

gravem eius mutandi necessitatem, modo eum cum εἴη arctius cohaerere animadverterimus, hoc sensu: quomodo ipse vinctus *captivitati suae sit* adiutor.

P. 83. ῥῆμα παραμυθεῖται] Vide p. ad 70. B.

B. ὅ τι δ' ἂν δι' ἄλλων — ἐν ἄλλοις ὂν ἄλλο] Opponitur δι' ἄλλων praecedenti αὐτὴ καθ' αὑτὴν, ita ut significet δι' αἰσθήσεων vel διὰ τοῦ σώματος. Eodem modo τὸ ἐν ἄλλοις ὂν ἄλλο opponitur τῷ καθ' αὑτό, ita ut intelligendae sint res sensibus subiectae, quae, quoniam obnoxiae sunt perpetuae vicissitudini et mutationi, ἐν ἄλλοις ἄλλα esse dicuntur. Nam illud, quod aequale, pulcrum, magnum, parvum vocamus, sibi nullo modo constat, sed alio tempore aliud videtur; ipsa autem aequalitas, pulchritudo, magnitudo eadem est ac sibi semper similis. — τῶν ὄντων pendet e pronomine ὅ τι.

οὕτως ἀπέχεται τῶν ἡδ.] Ita οὕτως post participia poni, dictum est ad p. 61. C.

ἔπαθεν ἀπ' αὐτῶν] Sc. τῶν ἡδονῶν καὶ φόβων καὶ λυπῶν καὶ ἐπιθυμιῶν, quod ex verbis praecedentibus cogitatione repetendum. Istud ἀπὸ autem ne quis in ὑπὸ mutandum aut pro eo positum opinetur, in huiusmodi locis indicat alicuius rei occasionem vel opportunitatem, non ipsam causam efficientem. v. Hermann. ad Sophocl. Electr. v. 65. Itaque haec ita convertas: indem sie bedenkt, dass, wenn jemand sehr heftig sich freut oder fürchtet, — er nicht (etwa nur) ein so grosses Uebel von daher erleidet etc. Praeterea notandum τοσοῦτον nunc minuendi potius quam augendi significationem habere, qui usus latuisse

πάντων μέγιστόν τε κακὸν καὶ ἔσχατόν ἐστι, τοῦτο πάσχει καὶ οὐ λογίζεται αὐτό. Τί τοῦτο, ὦ Σώκρατες; ἔφη ὁ Κέβης. Ὅτι ψυχὴ παντὸς ἀνθρώπου ἀναγκάζεται ἅμα τε ἡσθῆναι ἢ λυπηθῆναι σφόδρα ἐπί τῳ καὶ ἡγεῖσθαι, περὶ ὃ ἂν μάλιστα τοῦτο πάσχῃ, τοῦτο ἐναργέστατόν τε εἶναι καὶ ἀληθέστατον, οὐχ οὕτως ἔχον. ταῦτα δὲ μάλιστα * τὰ * ὁρατά. ἢ οὔ; Πάνυ γε. Οὐκοῦν ἐν τούτῳ τῷ πάθει μάλιστα καταδεῖται ψυχὴ ὑπὸ σώματος; Πῶς δή; Ὅτι ἑκάστη ἡδονὴ καὶ λύπη ὥσπερ ἧλον ἔχουσα προσηλοῖ αὐτὴν πρὸς τὸ σῶμα καὶ προσπερονᾷ καὶ ποιεῖ σωματοειδῆ, δοξάζουσαν ταῦτα ἀληθῆ εἶναι, ἅπερ ἂν καὶ τὸ σῶμα φῇ. ἐκ γὰρ τοῦ ὁμοδοξεῖν τῷ σώματι καὶ τοῖς αὐτοῖς χαίρειν ἀναγκάζεται, οἶμαι,

C. μέγιστόν τε κακόν] Sic Bodl. Vat. Ven. Π. Vind. Φ. Par. CGI. Ambr. Aug. Vett. editt. κακῶν.

Ὅτι ψυχὴ παντὸς ἀνθρ.] V. Ὅτι ἡ ψυχή, quod cum Bodl. Coisl. Vat. Ven. Π. Tub. Aug. Par. G. Ambr. correctum.

ἐπί τῳ καὶ ἡγ.] Perperam Steph. ἐπὶ τῷ καὶ ἡγ. quum iam Aldus et Bass. emendatam habeant scripturam.

εἶναι καὶ ἀληθέστατον] Sic codd. plerique omnes, in iisque Bodl. Coisl. Vat. Ven. ΞΠ. Tub. Flor. d. Vulgo legebatur καὶ ἀληθέστατον εἶναι.

μάλιστα τὰ ὁρατά] τὰ cum Bekkero inserui de coniectura Heindorfii.

videtur interpretes. Nec tamen rara sunt eius exempla. v. Sophist. p. 217. E. De Rep. X. p. 608. B. Schaefer. Praefat. ad Julian. Or. p. XII. Lexic. Xenophont. T. IV. p. 320. et de simili usu Lat. tantum Manut. ad Cicer. Epist. l. 7. Vulgo in talibus locis μόνον intelligendum existimant, cuius vocis notio utique proximorum verborum oppositione continetur, quae efficit, ut τοσοῦτον cum τοιούτοις pronuntiari debeat. v. Schaeferum ad Lambert. Bos. p. 308 sq.

C. Ὅτι ψυχὴ παντὸς ἀνθρώπου] Ante ψυχὴ et σῶμα, quando de genere dicuntur, saepenumero articulum omitti iam alibi monuimus. Sic paullo post: καταδεῖται ψυχὴ ὑπὸ σώματος, ubi vulgo legitur καταδεῖται ἡ ψυχὴ ὑπὸ σώματος. Sed verissime observavit Heindorf. ad p. 64. E., ubi duo nomina aliquo modo inter se iuncta pariter definita sint aut indefinita, articulum fere aut praefigi utrique aut in utroque omitti. Quocirca aut ἡ ψυχὴ ὑπὸ τοῦ σώματος dicendum fuit, aut articulo utrinque abiecto ψυχὴ ὑπὸ σώματος. Quanquam haec lex non est adeo immutabilis, ut non subinde ab ea recedatur. v. Legg. X p. 896. O. sqq.

D. καὶ οἷα μηδέποτε —

ὁμότροπός τε καὶ ὁμότροφος γίγνεσθαι καὶ οἷα μηδέποτε καθαρῶς εἰς Ἅιδου ἀφικέσθαι, ἀλλ' ἀεὶ τοῦ σώματος ἀναπλέα ἐξιέναι, ὥστε ταχὺ πάλιν πίπτειν εἰς ἄλλο σῶμα καὶ ὥσπερ σπειρομένη ἐμφύεσθαι, καὶ ἐκ τούτων ἄμοιρος εἶναι τῆς τοῦ θείου τε καὶ καθαροῦ καὶ μονοειδοῦς συνουσίας. Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις, ὁ Κέβης, ὦ Σώκρατες. E

Cap. XXXIV. Τούτων τοίνυν ἕνεκα, ὦ Κέβης, οἱ δικαίως φιλομαθεῖς κόσμιοί τ' εἰσὶ καὶ ἀνδρεῖοι, οὐχ ὧν οἱ πολλοὶ ἕνεκά φασιν. ἢ σὺ οἴει; Οὐ δῆτα ἔγωγε. Οὐ γάρ· ἀλλ' οὕτω λογίσαιτ' ἂν 81
ψυχὴ ἀνδρὸς φιλοσόφου, καὶ οὐκ ἂν οἰηθείη τὴν μὲν φιλοσοφίαν χρῆναι ἑαυτὴν λύειν, λυούσης δὲ ἐκείνης αὐτὴν παραδιδόναι ταῖς ἡδοναῖς καὶ λύπαις ἑαυτὴν

D. καταδεῖται ψυχή] V. ἡ ψυχή. Articulum recte omittunt Bodl. Vat. Coisl. Ven. ΞΠ. Tub. Par. CGHL. Flor. a. m. Zitt. Sequitur enim ὑπὸ σώματος. Alioquin e Vat. Vind. Φ. Par. GL. Ambr. et rec. Bodl. ὑπὸ τοῦ σώματος fuerit recipiendum.

καὶ οἷα μηδέποτε] V. οἷα, quod Bekkerus e Bodl. Coisl. Ven. Ξ. Vind. ΥΦ. Par. GI. emendavit. Deinde τοῦ σώματος ἀναπλέα Bodl. Ven. Π. Tub. Vulgo ἀναπλέα τοῦ σώματος. Vind. Φ. ἀνάπλεω. Aug. ex corr. ἀνάπλεως, quod firmant alii, in quibus est ἀνάπλεα.

κοσμιοί τ' εἰσὶ καὶ ἀνδρεῖοι] τε e Vat. Ven. Π. Vind. Φ. Par G. Ambr. Flor. d. et rec. Bodl. additum.

ἀφικέσθαι] h. e. καὶ τοιαύτη, ὥστε μηδέποτε ἀφ. Male vulgo οἷα, quod mireris etiam Heindorfios et Wyttenbachios fefellisse.

τοῦ σώματος ἀναπλέα] corpore polluta et inquinata. vid. Ruhnken. ad. Tim. Gloss. p. 30 sqq.

Cap. XXXIV. οἱ δικαίως φιλομαθεῖς] Intelliguntur οἱ ὀρθῶς φιλόσοφοι. v. ad c. XXXIII. in.

κόσμιοι] h. e. σώφρονες, qui cupiditatibus abstinent, non iis indulgent.

ἀνδρεῖοι] ut Lat. fortes, qui voluptates spernunt, repudiant, neque earum illecebris cedunt.

οὐχ ὧν οἱ πολλοὶ ἕνεκά φασι] Hoc dicit Socrates: Sapientes temperantes sunt atque fortes non propter ea, propter quae vulgus hominum censet eos fortes atque temperantes esse. Itaque frustra C. Fr. Hermannus locum de vitio suspectum habuit, qui primum quidem in Diar. Schol. Darmstad. a. 1830. Sect. II. n. 41. verba ἕνεκά φασι e glossemate orta putavit, postea autem in Museo Rhen. a. 1845. Vol. IV. Fas. 3. et in Scriptis

πάλιν αὖ ἐγκαταδεῖν καὶ ἀνήνυτον ἔργον πράττειν, Πηνελόπης τινὰ ἐναντίως ἰστὸν μεταχειριζομένης· ἀλλὰ γαλήνην τούτων παρασκευάζουσα, ἑπομένη τῷ λογισμῷ καὶ ἀεὶ ἐν τούτῳ οὖσα, τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ θεῖον καὶ τὸ ἀδόξαστον θεωμένη καὶ ὑπ' ἐκείνου
B τρεφομένη ζῆν τε οἴεται οὕτω δεῖν, ἕως ἂν ζῇ, καὶ ἐπειδὰν τελευτήσῃ, εἰς τὸ ξυγγενὲς καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον ἀφικομένη ἀπηλλάχθαι τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν. ἐκ δὴ τῆς τοιαύτης τροφῆς οὐδὲν δεινὸν μὴ φοβη-

P. 84. πάλιν αὖ ἐγκαταδεῖν] αὖ om. Vat. Vind. Φ. Par. G. Flor. c. d. Zitt. Dein marg. Bodl. ἐπικαταδεῖν.

ἰστὸν μεταχειριζομένης] Sic libri omnes praeter Vat. Ven. Ξ. Ambr. Flor. a. d et Par. G. rec., qui cum editt. omnibus habent μεταχειριζομένην. Genitivum etiam Iamblichus tuetur. Et recte is se habet, si quidem μεταχειριζομένης non ad animam referendum est, verum ad philosophiam, ut cohaereat participium non cum Πηνελόπης, sed cum praecedentibus illis, λυούσης δὲ ἐκείνης. Enimvero animus est veluti ἱστός, in quo tractando philosophia occupata est. Verum vidit Hermannus l. c.

B. ζῆν τε οἴεται οὕτω δεῖν] Sic Bodl. Ven. Π. Tub. Iamblich. Vett. editt. hunc habent verborum ordinem, ζῆν τε οἴεται δεῖν οὕτως. Vat. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. d. ζῆν τε οὕτως οἴεται, quod susceperunt Bekker. et Turr.

ἐκ δὴ τῆς τοιαύτης] Bekker ex uno Ven. Π. δὴ in δὲ

Miscell. p. 80. censuit pro φασὶ scribi oportere φαίνονται.

P. 84. καὶ ἀνήνυτον — μεταχειριζομένης] Penelope enim, ut narrat Homer. Odyss. II. 104 sqq. quo procos falleret, retexebat noctu quae interdiu texuisset: sed philosophia telam propemodum retextam rursus contexi videt, quandoquidem animus per philosophiam a corporis vinculis liberatus denuo illius illecebris capi sese patitur. Hinc intelligitur, quid sit ἐναντίως. Ceterum verba ita interpretanda sunt: αὐτὴν παραδιδόναι — ὥστε πάλιν αὖ ἐγκαταδεῖν, voluptatibus et doloribus se rursus tradere constringendum et opus irritum facere.

γαλήνην, τούτων π.] Hoc pronomen Heindorf. refert ad verba τὸ ἀνήνυτον ἔργον πράττειν Π. τ. ἐν ἰστ. μ. Rectius, opinor, Fischerus intelligit τῶν ἡδονῶν καὶ λυπῶν.

καὶ ἀεὶ ἐν τούτῳ οὖσα] H. e. et semper in eo occupata, s. id semper agens, ut rationi obtemperet. v. ad Criton. p. 47. B. Menex. p. 244. C.

τὸ ἀδόξαστον] Intelligitur illud, quod quia certam veramque scientiam (ἐπιστήμην) efficit, incertam opinionis rationem (δόξαν) prorsus aspernatur. Etenim δόξα oritur e consideratione rerum sensibus subiectarum; ἐπιστήμη autem est scientia, quae veritatis aeternae, h. e. idearum, contemplatione comparatur.

B. ἐκ δὴ τῆς τ. τ. οὐδὲν δεινὸν μή —] h. e. non est

θῇ, ταῦτά γε ἐπιτηδεύσασα, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ὅπως μὴ διασπασθεῖσα ἐν τῇ ἀπαλλαγῇ τοῦ σώματος ὑπὸ τῶν ἀνέμων διαφυσηθεῖσα καὶ διαπτομένη οἴχηται καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ᾖ.

Cap. XXXV. *Σιγὴ οὖν ἐγένετο, ταῦτα εἰπόντος τοῦ Σωκράτους, ἐπὶ πολὺν χρόνον, καὶ αὐτός τε* C *πρὸς τῷ εἰρημένῳ λόγῳ ἦν ὁ Σωκράτης, ὡς ἰδεῖν ἐφαίνετο, καὶ ἡμῶν οἱ πλεῖστοι. Κέβης δὲ καὶ Σιμμίας σμικρὸν πρὸς ἀλλήλω διελεγέσθην. καὶ ὁ Σω-*

mutavit. Quod quanquam etiam Tub. et lambl. habet, tamen non probamus. Aptius δὴ in argumentationis conclusione.

ταῦτά γ' ἐπιτηδεύσασα] Libri δ', quod cum Fischero et Bekkero de sententia Stephani in γ' mutavimus. Heindorfius ex Aug. dedit ταῦτ' ἐπιτηδεύσασα. Ceterum vana est opinio Wyttenbachii verba transponenda iudicantis. v. ann.

ὑπὸ τῶν ἀνέμων] Vett. editt. ὑπὸ τινῶν ἀν. invitis codicibus, ut videtur, omnibus. Pro vulg. διαπταμένη ex Bodl. pr. Coisl. Ven. *A II.* Par. CEI. Ambr. Aug. Florentinis restitutum διαπτομένη, quod magis Atticum habetur. Par. H. Tub. διαττομένη. Par. G. διαπτωμένη. Recte Porsonus ad Med. v. 1. „Attici in praesenti adhibent πέτομαι, πέταμαι, in aoristo ἐπτόμην, ἐπτάμην, quorum prius ita praeferendum iudico, ut contra librorum tamen consensum nihil mutetur." Platonis libri in hoc quidem opere ō tuentur. conf. p. 70. A. p. 109. E.

periculum, ne metuat, ut Apolog. Socrat. p. 28. B. Gorg. p. 520. D. Herodot. I. 84. Xenoph. Hellen. II. 1, 6. Verba connectenda sunt hoc modo: ὅπως μὴ ταῦτά γε ἐπιτηδεύσασα διασπασθεῖσα οἴχηται. Istud ταῦτά γε ἐπιτηδεύσασα cur ita praemissum sit, neminem, opinor, praeteribit.

Cap. XXXV. C. αὐτός τε πρὸς τῷ εἰρημένῳ λόγῳ ἦν] h. e. ipse defixus erat in cogitatione eorum, quae disputata erant, s. habitam disputationem mente secum cogitabat. Loquendi genus illustraverunt Buddeus Commentar. Ling. Gr. p. 987. Vigerus p. 662. Wyttenbach. ad Plutarch. de Sera Num. Vind. p. 21. et annot. ad h. l.

ὡς ἰδεῖν ἐφαίνετο] h. e. ut quidem apparebat, ubi quis eum intuebatur. Nam errat Fischer., qui ἰδεῖν interpretatur βλέπειν, vultum habere, vultum induere. Errat etiam Heindorf., qui ἰδεῖν passive dictum putat, comparans formulam καλὸς ἰδεῖν et similia, in quibus et ipsis ἰδεῖν active accipiendum. Nam καλὸς ἰδεῖν proprie est: schön anzusehen, h. e. pulcher, si quis eum videat. De Rep. X. p. 615. E. διάπυροι ἰδεῖν. Timaeus p. 432. B. παντοδαπὴν ἰδεῖν φαίνεσθαι. Iamblich. Myster. Aeg. II. 8. p. 50. ὀλιγοδρανοῦσιν, ὡς ἰδεῖν φαίνονται, h. et ut apparet, si quis eos adspiciat. conf. Matthiae Gr. §. 535. a.

κράτης ἰδὼν αὐτὼ ἤρετο, Τί; ἔφη· ὑμῖν τὰ λεχθέντα μῶν μὴ δοκεῖ ἐνδεῶς λελέχθαι; πολλὰς γὰρ δὴ ἔτι ἔχει ὑποψίας καὶ ἀντιλάβας, εἴ γε δή τις αὐτὰ μέλλει ἱκανῶς διεξιέναι. εἰ μὲν οὖν τι ἄλλο σκοπεῖσθον, οὐδὲν λέγω· εἰ δέ τι περὶ τούτων ἀπόρρεῖτον, μηδὲν ἀπόκνησητε καὶ αὐτοὶ εἰπεῖν καὶ διεξελθεῖν, εἴ πῃ ὑμῖν φαίνεται βέλτιον λεχθῆναι, καὶ αὖ καὶ ἐμὲ ξυμπαραλαβεῖν, εἴ τι μᾶλλον οἴεσθε μετ' ἐμοῦ εὐπορήσειν. Καὶ ὁ Σιμμίας ἔφη, Καὶ μήν, ὦ Σώκρατες, τἀληθῆ σοι ἐρῶ. πάλαι γὰρ ἡμῶν ἑκάτερος ἀπορῶν τὸν ἕτερον προωθεῖ καὶ κελεύει ἐρέσθαι διὰ τὸ ἐπιθυμεῖν μὲν ἀκοῦσαι, ὀκνεῖν δὲ ὄχλον παρέχειν, μή σοι ἀηδὲς ᾖ διὰ τὴν παροῦσαν

D

μῶν μὴ δ. ἐνδ. λελέχθαι] V. λέγεσθαι, quod e marg. Bodl. Coisl. Vat. Vind. Φ. Par. CG. Ambr. Flor. c. d. m. correctum. De particulis μῶν μή, quas Wyttenbach. in μῶν πῃ mutatum ivit, conf. annot.

εἰ δέ τι περὶ τούτων ἀπορ.] Editt. omnes εἰ δὲ περὶ τούτων. Restitui τι e Vat. Ven. Π. Flor. d. i. Ambr. In Bodl. est εἰδέτι. Tub. habet εἰ δ' ἔτι, unde Heindorf. coniiciebat εἰ δ' ἔτι τι. Verbum ἀπορεῖν ita cum accusativo iunctum illustravit Hein-

Τί; ἔφη· ὑμῖν τὰ λεχθέντα μῶν μὴ δοκεῖ ἐνδ. λ.] μῶν μὴ δοκεῖ: es scheint doch nicht etwa. v. annotat. ad Lysid. p. 208. C. Hermann. ad Viger. p. 789 sq. Cum vi praemissum ὑμῖν est propter oppositionis rationem; μῶν μή autem mediae interrogationi interpositum, ut Reip. VI. p. 505. C.

D. καὶ αὐτοὶ εἰπεῖν] His verbis respondent illa καὶ αὖ καὶ ἐμὲ ξυμπαραλαβεῖν.

ἐγέλασέ τε ἠρέμα καὶ φησι] Hac praesentis cum aoristo coniunctione nihil frequentius. vid. Heindorf. ad h. l. Astius ad Phaedr. p. 335. Matth. §. 504.

E. ἦ που χαλεπῶς —] Recte Hesychius ἦ που interpretatur ὄντως που, wahrlich wol. v. Gorg. p. 448. A. 469. B. Euthyphr. p. 4. A. Lysid. 1. 207. D. Euthydem. p. 299. A. De Rep. X. p. 595. O.

ὅτε γε] prorsus respondet Lat. quandoquidem. v. ad Protag. p. 356. C.

μὴ δυσχ. — διάκειμαι] Heindorfius et Buttmannus Gr. Ampl. T. I. p. 567. διάκειμαι pro coniunctivo habent, cuius tamen formae certa exempla desunt. Nam infra p. 93. A. non est dubium quin συγκέηται cum libris scribendum sit. Apud Isocratem autem de Antidos. p. 404. ed. Bekker. ὅπως ἂν ὑμεῖς σαφέστερον εἰδότες τὴν δύναμιν αὐτῶν οὕτω διάκεισθε πρὸς ἑκάστους recte editor doctissimus legendum cen-

ξυμφοράν. Καὶ ὃς ἀκούσας ἐγέλασέ τε ἠρέμα καί φησι, Βαβαί, ὦ Σιμμία· ἦ που χαλεπῶς ἂν τοὺς ἄλλους πείσαιμι ἀνθρώπους, ὡς οὐ ξυμφορὰν ἡγοῦ- E
μαι τὴν παροῦσαν τύχην, ὅτε γε μηδ' ὑμᾶς δύναμαι πείθειν, ἀλλὰ φοβεῖσθε, μὴ δυσκολώτερόν τι νῦν διάκειμαι ἢ ἐν τῷ πρόσθεν βίῳ. καί, ὡς ἔοικε, τῶν κύκνων δοκῶ φαυλότερος ὑμῖν εἶναι τὴν μαντικήν, οἵ, ἐπειδὰν αἴσθωνται, ὅτι δεῖ αὐτοὺς ἀποθανεῖν, ᾄδοντες καὶ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ, τότε δὴ πλεῖστα καὶ μάλιστα ᾄδουσι, γεγηθότες, ὅτι μέλλουσι παρὰ 85
τὸν θεὸν ἀπιέναι, οὗπερ εἰσὶ θεράποντες. οἱ δὲ ἄν-
θρωποι διὰ τὸ αὑτῶν δέος τοῦ θανάτου καὶ τῶν κύκνων καταψεύδονται, καί φασιν αὐτοὺς θρηνοῦν-

dorf. ad Cratyl. p. 409. D. Mox Bodl. a pr. m. Ven. T. in marg. Tub. Aug. *διελθεῖν* pro *διεξελθεῖν*.

D. *τοὺς ἄλλους πείσαιμι ἀνθρώπους*] V. *τοὺς ἄλλους ἀνθρ. πεισ.* quod ex plurimis libris mutatum. Vulgarem ordinem Tur. servarunt.

E. *ὅτε γε μηδ' ὑμᾶς*] V. *ὅτι*, quod correctum e Coisl. Vat. Tub. Ven. Σ. Par. CGHIL. Vindobonensibus, Flor. a. d. i. m. Aug. Ambr. Zitt. v. ad Protagor. p. 356. C.

πλεῖστα καὶ μάλιστα] *καὶ μέγιστα* Par. L.

set *διακέησθε*. Itaque *διάκειμαι* cum Hoogeveenio De Part. p. 684. ed. Schütz. Matthiaeo Gr. T. II. p. 1003. et Grasero Adversar. p. 39. pro indicativo accipio, ut *μὴ* sit num. Lysid. p. 218. D. *φοβοῦμαι, μὴ — λόγοις ψεύδεσιν ἐντετυχήκαμεν.* Thucyd. III. 33. *νῦν δὲ φοβοῦμαι μὴ ἀμφοτέρων ἡμαρτήκαμεν.* Alia dabit Elmslei. ad Medeam. 310. Nec abludit Plat. Hipp. mai. p. 296. A. *φοβοῦμαι, τί ποτ' αὖ λέγομεν.*

οἵ, ἐπειδὰν αἴσθωνται] „Notissima est, ad quam hic alludit Socrates, veterum opinio. Vide, si tanti est, quae collegit Davisius ad Cic. Tusc. Disp. I. 30." FORSTER. Addas etiam Beckium ad Aristoph. Avv. v. 771. Elegantissime vero hoc argumentum tractarunt I. H. Vossius in Epistoll. Mythолog. T. II. p. 98. sqq. et Hamaker. Lectt. Philostrat. p. 10 sqq. Pro *καὶ πλεῖστα καὶ μάλιστα* Blomfield. Glossar. ad Aeschyl. Agam. v. 1419. legendum censebat *καὶ πλεῖστα καὶ κάλλιστα*, collato Porson. ad Eurip. Phoeniss. v. 878. Coniectura sanequam elegans, sed minus necessaria.

οὗπερ εἰσὶ θεράποντες] Mox ipse dicit *τοῦ Ἀπόλλωνος ὄντες*. v. Aelian. Hist. Anim. II. 32.

P. 85. *καὶ τῶν κύκνων καταψεύδονται*] h. e. etiam de cygnis falsa commiscuntur. Legg. VII. d. 821. B. *καταψευδόμεθα — μεγάλων θεῶν*. Legg. III. p. 700. E. VII. p. 700. E. De Rep. III. c. 5. al.

τας τὸν θάνατον ὑπὸ λύπης ἐξᾴδειν, καὶ οὐ λογίζονται, ὅτι οὐδὲν ὄρνεον ᾄδει, ὅταν πεινῇ ἢ ῥιγοῖ ἤ τινα ἄλλην λύπην λυπῆται, οὐδὲ αὐτὴ ἥ τε ἀηδὼν καὶ χελιδὼν καὶ ὁ ἔποψ ἃ δή φασι διὰ λύπην θρηνοῦντα ᾄδειν· ἀλλ' οὔτε ταῦτά μοι φαίνεται λυπούμενα ᾄδειν οὔτε οἱ κύκνοι. ἀλλ' ἅτε, οἶμαι,
B τοῦ Ἀπόλλωνος ὄντες μαντικοί τέ εἰσι καὶ προειδότες τὰ ἐν Ἅιδου ἀγαθὰ ᾄδουσι καὶ τέρπονται ἐκείνην τὴν ἡμέραν διαφερόντως ἢ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς ἡγοῦμαι ὁμόδουλός τε εἶναι τῶν κύκνων καὶ ἱερὸς τοῦ αὐτοῦ θεοῦ, καὶ οὐ χεῖρον ἐκείνων τὴν μαντικὴν ἔχειν παρὰ τοῦ δεσπότου, οὐδὲ

P. 85. ἢ ῥιγοῖ] Nullus cod. ῥιγῷ habet.

ἃ δή φασι] V. ὃν δὴ φ. quod e Bodl. Coisl. Tub. Ven. a. b. c. Ξ. Vind. 1. ΥΦ. Par. ACGHIL. Flor. a. b. c. d. i. m. Zitt. Bas. 2. Stobaeo inde a Fischero mutatum. Paullo ante καὶ ἡ χελιδών, inserto articulo, Par. G. et pauci alii, quod dedit Bekker.

B. ᾄδουσι καὶ τ.] Vulg. ᾄδουσί τε καὶ τ. Sed τε om. Bodl. Tub. Vind. Y. Zitt. et pr. Ven. ΞΠ. cum Stobaeo. Mox ἔμπροσθεν pro πρόσθεν scriptum e Bodl. Coisl. Vat. Ven. ΞΠ. Tub. Vind. ΥΦ. Par. CIL. Ambr. Flor. b. c. d. i. m. aliis.

ὁμόδουλός τε εἶναι] V. γε. Sed τε habent Coisl. Ven. ΛΞ. Par. ACHIL. Ambr. Aug. Vind. 3. Flor. a. b. c. i. m. et edit. Bas. 2. Restituit iam Fischerus.

ἐξᾴδειν] Stephan. explicat extremum canere, cantandi arte defungi. Rectius Heindorf.: cantando vocem emittere. Mox de forma ῥιγοῖ, pro qua Gorg. p. 507. D. Attice ῥιγῷ scriptum est, vide Buttmann. Gr. ampl. T. I. p. 506.

ἃ δή φασι] Pluralis numerus requiritur propterea, quod Socrates non solum ad fabulam de upupa, sed etiam ad narrationes de ceteris avibus hic memoratis respicit. Male vulgo ὃν δή. Ceterum de Tereo, Thraciae rege, in upupam, de Procne, eius uxore, in luscin iam, et de Philomela, huius sorore, in hirundinem mutatis nota sunt omnia. v. Ovid. Metam. III. 14 sqq. ibique interpp.

B. διαφερόντως ἢ ἐν τῷ ἔμπρ. χρ.] h. e. magis quam. Etenim διαφερόντως non solum genitivum adsciscit, sed etiam cum ἤ construitur, ut infra c. XLIV. ἐκεῖ εὖ πράξειν διαφερόντως ἢ ἐν ἄλλῳ βίῳ βιούς. de Republ. VII. p. 538. Prorsus eodem modo verbum διαφέρειν particulam ἤ comitem habet. Phaedr. p. 228. D. οἷς ἔφη διαφέρειν τὰ τοῦ ἐρῶντος ἢ τὰ τοῦ μή. Xenoph. Anab. III. 4, 20. πολὺ διέφερε — ὁρμῶντας ἀλέξασθαι ἢ πορευομένους μάχεσθαι. Idem de Vectigal. IV. 25. Memorab. III. 11, 14. al.

παρὰ τοῦ δεσπότου] ab Apolline, cuius in potestate se esse dicit. Respicitur simul ad veterum Graecorum opinionem,

δυσθυμότερον αὐτῶν τοῦ βίου ἀπαλλάττεσθαι. ἀλλὰ τούτου γε ἕνεκα λέγειν τε χρὴ καὶ ἐρωτᾶν ὅ τι ἂν βούλησθε, ἕως ἂν οἱ Ἀθηναίων ἐῶσιν ἄνδρες ἔνδεκα. Καλῶς, ἔφη, λέγεις, ὁ Σιμμίας· καὶ ἐγώ τέ σοι ἐρῶ ὃ ἀπορῶ, καὶ αὖ ὅδε, ἢ οὐκ ἀποδέχεται τὰ εἰ- C
ρημένα. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, περὶ τῶν τοιούτων ἴσως ὥςπερ καὶ σοί, τὸ μὲν σαφὲς εἰδέναι ἐν τῷ νῦν βίῳ ἢ ἀδύνατον εἶναι ἢ παγχάλεπόν τι, τὸ μέντοι αὖ τὰ λεγόμενα περὶ αὐτῶν μὴ οὐχὶ παντὶ τρόπῳ ἐλέγχειν καὶ μὴ προαφίστασθαι, πρὶν ἂν παντα χῇ σκοπῶν ἀπείπῃ τις, πάνυ μαλθακοῦ εἶναι ἀνδρός· δεῖν γὰρ περὶ αὐτὰ ἕν γέ τι τούτων διαπρά-

ὅ τι ἂν βούλησθε] Soloece vulgo *βούλοισθε*, quod emendatum e Bodl. Tub. Coisl. Ven. *ΑΞΠ*. Vind. *Φ*. Par. AGL. Ambr. August. Flor. a. b. c. d. i. m. Zitt.

ἕως ἂν οἱ Ἀθηναίων ἐῶσιν] Vett. editt. ἕως Ἀθηναίων Particulam ἄν praebent Coisl. Vat. Vind. *Φ*. Par. AEGHI. Ambr. Flor. a. i. m. Articulum οἱ autem una cum ἄν suppeditavit unus Aug., unde iam Fischerus restituit.

C. τὸ μέντοι αὖ τὰ λ.] αὖ om. Coisl. Par. ACEGHIL. Ven. *Λ*. Aug. Flor. a. b. c. d. i. m. et corr. Vat. In Vind. *Φ*. Ambr. est τὸ δέ τοι αὖ τὰ λ. Ven. *Π*. habet τὸ δὲ τοιαῦτα λεγόμενα. Mox Steph. μὴ ante προαφίστασθαι temere omisit, Cornario obsecutus.

qua morientes credebant futura divinare.

τούτου γε ἕνεκα] H. e. si res ex eo pendet, si hoc spectatur. v. ad Remp. I. p. 329. B. 337. D. Tum advertas dictionem: οἱ ἄνδρες ἔνδεκα, quae idem valet quod simplex formula οἱ ἕνδεκα. Efficiunt enim ἄνδρες ἕνδεκα unam notionem, ut articulus recte potuerit isto modo praemitti. Mox quod dicitur ὃ ἀπορῶ, alia huius structurae exempla collegit Heindorf. ad Cratyl. p. 409. D.

C. ὅδε] Cebes. Deinde ἀποδέχεσθαι probandi, assentiendi significatione positum, ut saepe.

καὶ μὴ προαφ.] Haec ab Simmia adiiciuntur, ut intelligatur, quid sit παντὶ τρόπῳ ἐλέγχειν, quae scita est Fischeri observatio. Itaque non est quod cum Stephano et Forstero μὴ deleamus. Nam μὴ προαφίστασθαι in unam notionem coit, ut particulae μή οὐ etiam ad haec verba referenda sint. Quum autem μὴ οὐ ibi ponatur, ubi sententia negativa negatur, sicuti primus observavit Hermann. Mus. Antiquit. Stud. p. 220., facile intelligitur verba πάνυ μαλθακοῦ ἀνδρὸς εἶναι idem valere quod ἀνανδρον εἶναι. Sententia loci haec est: si quis non omni modo rem exploret, et non prius desistat, quam fessus sit veri investigatione, id parum virile esse. Ceterum similiter Politic. c. 25

ξασθαι, ἢ μαθεῖν ὅπῃ ἔχει ἢ εὑρεῖν, ἤ, εἰ ταῦτα ἀδύνατον, τὸν γοῦν βέλτιστον τῶν ἀνθρωπίνων λό-
D *γων λαβόντα καὶ δυσεξελεγκτότατον, ἐπὶ τούτου ὀχούμενον, ὥσπερ ἐπὶ σχεδίας, κινδυνεύοντα διαπλεῦσαι τὸν βίον, εἰ μή τις δύναιτο ἀσφαλέστερον καὶ ἀκιν-*

D. *ὀχήματος ἢ λόγου θείου*] Tur. ἢ om. de sententia Heindorfii. male.

δέον — μὴ προαφίστασθαι, πρὶν ἂν ἐν αὐτῇ τὰς διαφορὰς εἰδῇ πάσας. — ἀπειπεῖν, ἀπαυδᾶν, ἀπαγορεύειν dicuntur ii, qui defatigantur eoque rediguntur, ut negent se amplius ferre aliquid posse; qui desperant aut diffidunt se aliquid facere posse.

διαπλεῦσαι τὸν βίον] Dictionem *διαπλεῦσαι τὸν βίον*, ab optimis quibusque scriptoribus frequentatam, illustrarunt praeter alios Wesseling. ad Herodot. V. 6. et Toup. ad Suid. I. p. 20. Similiter Cicero Tuscul. I. 30. Itaque dubitans, circumspectans, haesitans, multa adversa reverens, tanquam ratis in mari immenso, nostra vehitur oratio. ubi v. Davisius.

ἐπὶ βεβαιοτέρου ὀχήματος ἢ λόγου θείου] Hic quoque locus interpretes multum vexavit, usque dum ei Car. Fr. Hermanni doctrina et ingenium lucem diu desideratam attulit. Is enim in Comment. De magistris Socratis p. 37. De Menone p. VIII. et in libro: Abhandlungen u. Beiträge zur klass. Philol. p. 82. scite observavit *θεῖον λόγον* non esse alium, quam qui divino beneficio atque *θείᾳ μοίρᾳ* hominibus obtingat. Itaque intelligitur *δόξα ὀρθή*, quam Platonem constat ita tribuisse mortalibus, ut eam totam a *θείᾳ μοίρᾳ* repeteret. Quod qua ratione ita statuerit et iudicaverit, copiosius exposuimus in Comment. De gradibus virtutum secundum Platonem Lipsiae 1844. nomine Scholae Thomanae edita p. 19 sqq. Enimvero ut paucis dicamus, quod res est, praeter veri scientiam, *ἐπιστήμην*, certis et exploratis philosophiae rationibus confirmatam, quae unis sapientibus esset propria, philosophus statuit etiam rectam opinionem (*δόξαν ὀρθήν*), quae etiamsi non illius constantiam et firmitatem haberet, tamen proxime ad eius laudem accederet et in rebus humanis saepe longe esset utilissima. Eam autem voluit homini divina quasi sorte, *θείᾳ μοίρᾳ*, obtingere, quoniam non aliunde proficisceretur quam a praestanti quadam naturae indole et ingenii felicitate, qua quis tamquam inscius ad verum rectumque deferretur. Quam quidem *εὐδοξίαν*, h. e. recte opinandi feliciterque divinandi facultatem, praeclare descripsit in Menone p. 94. E. — 96. D. sqq. atque claris verbis ibidem p. 100. B. *θείᾳ μοίρᾳ* attribuit. Rectam opinionem vero etiam alibi illustravit, veluti Republ. V. p. 479. B. C. 476. D. sqq. Symp. 202. A. sqq. Theaet. p. 190. A. sqq. Phileb p. 37. A. 599. Soph. p. 263 sqq. Quocirca *θείους* esse et *θείᾳ μοίρᾳ* aliquid facere iudicavit subinde eos, qui singulari quadam praediti ingenii felicitate veluti coeco quodam mentis animique instinctu sponte reperirent et

δυνότερον ἐπὶ βεβαιοτέρου ὀχήματος ἢ λόγου θείου τινὸς διαπορευθῆναι. καὶ δὴ καὶ νῦν ἔγωγε οὐκ ἐπαισχυνθήσομαι ἐρέσθαι, ἐπειδὴ καὶ σὺ ταῦτα λέγεις, οὐδὲ ἐμαυτὸν αἰτιάσομαι ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ, ὅτι νῦν οὐκ εἶπον ἃ ἐμοὶ δοκεῖ. ἐμοὶ γάρ, ὦ Σώκρατες, ἐπει-

ἃ ἐμοὶ δοκεῖ] V. μοι, invitis Bodl. Ven. ΞΠ. Vind. Y. Deinde Aug. ἐμοὶ μὲν γὰρ ὦ Σ., probante Heindorfio.

assequerentur, quod verum, rectum ac laudabile esset; v Ion. p. 534 A. B. C. 536. D. Apolog. Socr. p. 22. A. Men. p. 99. C. D. E. al. Atque similiter etiam ea, quae isto modo hominibus obtingerent, et θεῖα dixit et θείᾳ μοίρᾳ iis tributa iudicavit. Unde memoratur θεία φύσις De Rep. II. p. 366. C. VI. p 493. A. coll. 492. A. et 499. B., et τῆς θείας μοίρας saepius eo nomine mentio fit, Phaedr. p. 244. C. Prot. p. 322. A. Apol. Socr. p. 33. C. Quibus ita expositis sponte intellectum iri existimamus, hoc loco quinam dicatur θεῖος λόγος. Est enim ratio divina quadam naturae praestantia ac felicitate inventa, sive recta opinio, in quam quis vel sine philosophiae studio mera mentis animique bonitate devenerit, quaque commode uti possit ad vitam bene tranquilleque degendam. Quod ubi ita statuerimus, universus locus continuo erit ad intelligendum facillimus. Etenim βεβαιότερον ὄχημα manifestum est pertinere ad veritatis scientiam, quam philosophus ἐπιστήμην vocavit; θεῖος λόγος autem est inter τοὺς ἀνθρωπίνους λόγους, h. e. rationes, quas vulgo sequuntur homines, etiamsi non ad certae exploratae veritatis rationem studio sapientiae partam pervenerint. Itaque sententia verborum denique huc redit: oportere, si fieri non possit, ut quis veram noscat aut exquirat rationem, certe quidem optimam humanarum rationum accipere eaque tamquam rate aliqua fretum conari per vitae pelagus navigare, nisi quis possit tutius id facere in firmiore vehens vehiculo (veri scientia et cognitione) quam recta aliqua opinione divinitus quasi suscepta adiutus ac sustentatus. Ne vero haereas in isto: ἢ μαθεῖν, ὅπῃ ἔχει, ἢ εὑρεῖν, conf. Cratyl. p. 438. A. ἐκ ποίων ὀνομάτων ἢ μεμαθηκὼς ἢ εὑρηκὼς ἦν τὰ πράγματα; Ibid. p. 439. B. ὄντινα τοίνυν τρόπον δεῖ μανθάνειν ἢ εὑρίσκειν τὰ ὄντα. Alcib. I. 112. D. οὔτε μαθὼν φαίνει παρ' οὐδενὸς οὔτ' αὐτὸς ἐξευρών. Ibid. 106. B. Lachet. p. 186. E. οὔτε γὰρ εὑρετὴς οὔτε μαθητὴς οὐδενὸς περὶ τῶν τοιούτων γεγονέναι. Phaedon. c. 47. οὔτ' ἂρ' αὐτὸς εὑρεῖν οὔτε παρ' ἄλλου μαθεῖν οἷός τ' ἐγενόμην. Menon. p. 86. B. C. Legg. XII. p. 968. D. Nimirum significantur hac formula duae veri rectique adipiscendi viae et rationes, altera discendi, altera quaerendi ac scrutandi. Unde De Rep. X. p. 618. C. τούτου τοῦ μαθήματος καὶ ζητητὴς καὶ μαθητὴς ἔσται, ἐάν ποθεν οἷός τ' ᾖ μαθεῖν καὶ ἐξευρεῖν. Sed hoc apud Platonem minime infrequens est. Ceterum patet, istis: εἰ μή τις δύναιτο etc. iterari atque explicari quod antecessit: εἰ ταῦτα ἀδύνατον. Repetita igitur hic

δὴ καὶ πρὸς ἐμαυτὸν καὶ πρὸς τόνδε σκοπῶ, τὰ εἰρημένα οὐ πάνυ φαίνεται ἱκανῶς εἰρῆσθαι.

E Cap. XXXVI. Καὶ ὁ Σωκράτης, Ἴσως γάρ, ἔφη, ὦ ἑταῖρε, ἀληθῆ σοι φαίνεται· ἀλλὰ λέγε, ὅπῃ δὴ οὐχ ἱκανῶς. Ταύτῃ ἔμοιγε, ἦ δ' ὅς, ᾗ δὴ καὶ περὶ ἁρμονίας ἄν τις καὶ λύρας τε καὶ χορδῶν τὸν αὐτὸν τοῦτον λόγον εἴποι, ὡς ἡ μὲν ἁρμονία ἀόρατόν τι καὶ ἀσώματον καὶ πάγκαλόν τι καὶ θεῖόν ἐστιν ἐν τῇ

E. ᾗ δὴ καὶ περὶ ἁρμ.] Libri ἥδη. Correxit Forsterus. ἀόρατόν τι καὶ ἀσώματον,] τι om. Coisl. Ven. *A.* Par. CEHIM. Aug. Flor. a. b. c. i m. Bekkerus alterum illud τι post πάγκαλον illatum uncis seclusit tanquam suspectum. Sed repetitio voculae eo defendi potest, quod duo discernuntur praedicatorum genera, ἀόρατον καὶ ἀσώματον, et πάγκαλον καὶ θεῖον. p. 93. A. οὐδὲ μὴν ποιεῖν τι οὐδέ τι πάσχειν. p. 103. D. ἕτερόν τι πυρὸς τὸ θερμὸν καὶ ἕτερόν τι χιόνος τὸ ψυχρόν.

P. 86. σώματά τε καὶ σωμ.] V. σῶμά τε. Pluralem suppeditarunt Bodl. Vat. Tub. Ven. ΞΠ. Vind. 1. 2. 4. 5. 6. Flor. d. Par. G. Ambr. al. et editt. Bass.

quoque protasis enuntiati hypothetici est, de qua loquendi ratione ad p. 67. E. exposuimus.

πρὸς ἐμαυτὸν καὶ πρὸς τόνδε σκοπῶ] h. e. quando et mecum haec animo reputo, et cum hoc una considero.

Cap. XXXVI. E. ᾗ δὴ καὶ περὶ ἁρμ.] h. e. quatenus quis idem illud etiam de lyra — dicere possit.

ἡρμοσμένῃ λύρᾳ] est lyra modulata, eine gestimmte Lyra.

P. 86. ἐπειδὰν οὖν ἡ κατάξῃ —] Haec usque ad verba πρίν τι ἐκείνην παθεῖν protasin continent, cuius apodosis etsi reticetur, tamen inferius ad sensum subiicitur inde a verbis ὅρα οὖν πρὸς τοῦτον τὸν λόγον κ. τ. λ. ita quidem ut etiam verborum: καὶ γὰρ οὖν, ὦ Σώκρατες, ᾗ κατακαυθῇ ἢ κατασαπῇ, per liberiorem quandam orationis conformationem et quasi παρενθέτως interiectorum ratio ducatur.

τῷ αὐτῷ λόγῳ, ὥςπερ σύ] Cave cum Forstero et Fischero ᾧπερ scribendum opineris. Priscianus XVIII. p. 1195. „Demosthenes ἐν ᾧ πρώτῳ Φιλιππικῷ, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον ὥςπερ οἱ δικαζόμενοι, ἀντὶ τοῦ ὅνπερ.“ Platon. Legg. p. 671. C. τοῦτον δὲ εἶναι τὸν πλάστην τὸν αὐτὸν, ὥςπερ τότε. Lysid. p. 209. C. τῷ γείτονι ἄρ' οὐχ ὁ αὐτὸς ὅρος, ὥςπερ τῷ πατρί; Xenoph. Anabas. I. 10, 10. καὶ δὴ βασιλεύς — εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα κατέστησεν ἐναντίαν τὴν φάλαγγα, ὥςπερ τὸ πρῶτον μαχούμενος συνήει. Cf. Heindorf. ad h. l. Lobeck. ad Phrynich. p. 426 sq. Reisig. ad Sophocl. Oed. Colon. v. 903. et Bremius ad Demosthen. de Cherson. p. 93. 15. ed. Reisk. Apparat. Critic. et Exeget. a Schaefero instruct. T. I. p. 498. Eodem modo positum etiam καθάπερ Legg. VI. p. 756. E. IX. p. 869. D.

ἠρμοσμένῃ λύρᾳ, αὐτὴ δ' ἡ λύρα καὶ αἱ χορδαὶ σώματά 86
τε καὶ σωματοειδῆ καὶ ξύνθετα καὶ γεώδη ἐστὶ καὶ τοῦ θνητοῦ ξυγγενῆ. ἐπειδὰν οὖν ἢ κατάξῃ τις τὴν λύραν ἢ διατέμῃ ἢ καὶ διαῤῥήξῃ τὰς χορδάς, εἰ τις διαχυρίζοιτο τῷ αὐτῷ λόγῳ, ὥσπερ σύ, ὡς ἀνάγκη ἔτι εἶναι τὴν ἁρμονίαν ἐκείνην καὶ μὴ ἀπολωλέναι — οὐδεμία γὰρ μηχανὴ ἂν εἴη τὴν μὲν λύραν ἔτι εἶναι διεῤῥωγυιῶν τῶν χορδῶν καὶ τὰς χορδὰς θνητοειδεῖς

ξύνθετα καὶ γεώδη] V. ξύνθετά τε καὶ γ. Sed om. τε Bodl. Tub. Ven. *II*. Vind. *Φ*. Flor. d. Zitt. Aug. alii cum ed. Bas. 2. Deinceps vett. editt. καὶ ἔστι pro ἐστὶ καί, quod libri plurimi atque optimi confirmant.

ἢ κατάξῃ] Vat. pr. κατατάξῃ. Vat. ex corr. κατεᾴξῃ, de qua forma v. Taylor. ad Lys. p. 156. et Heindorf. ad h. l. Dein vett. editt. διατέμῃ καὶ διαῤῥήξῃ, quod e Ven. *II*. praeeunte Bekkero mutavimus. In Coisl. Ven. *Λ*. Vind. *Φ*. Par. C E G H L. Ambr. Aug. Flor. b. c. d. m. scriptum exstat διατέμῃ ἢ διαῤῥ. omisso καί.

μηχανὴ ἂν εἴη] Bekkerus ἄν uncis inclusit. v. ann.

873. B. 874. A. al. quod qui attenderint, ii non iam amplius ὥσπερ in illis locis in pronomen relativum mutatum ibunt.

οὐδεμία γὰρ μηχανὴ ἂν εἴη —] Haec si pertinent ad orationem obliquam, ἄν cum I. Bekkero delendum est. Sic enim Phileb. p. 58. A. ἤκουον — *Γοργίου πολλάκις, ὡς ἡ τοῦ πείθειν δύναμις πολὺ διαφέρει πασῶν τεχνῶν· πάντα γὰρ ὑφ' αὑτῇ δοῦλα — ποιοῖτο*, ubi v. quae annotavimus. Charmid. p. 155 E. De Rep. IV. p. 420. C. V. p. 493. B. C. X. p. 614. D. Xenoph. Cyrop. I. 1, 2. Demosthen. Olynth. I. p. 15. l. 20. ed. Reisk. et innumeris aliis locis v. etiam Schaefer. Apparat. ad Demosthen. I p. 216. Hermann. De part. ἄν p. 139. Matthiae Gr. §. 529. 3. Verum ut cautius de hac re statuamus, codd. manu scriptorum consensus suadet. Suadent etiam talia, qualia leguntur infra p. p. 87. E. *ἀναγκαῖον μέντ' ἂν εἴη — προτέραν ἀπόλλυσθαι· ἀπολομένης δὲ τῆς ψυχῆς τότ' ἤδη τὴν φύσιν τῆς ἀσθενείας ἐπιδεικνύοι τὸ σῶμα*; ubi Heindorfius perperam post φύσιν putabat ἄν excidisse: et de Legg. IV. p. 719. B. *σμικρῷ δὴ πρόσθεν ἆρα οὐκ ἠκούσαμέν σου λέγοντος, ὡς τὸν νομοθέτην οὐ δεῖ τοῖς ποιηταῖς ἐπιτρέπειν ποιεῖν ὃ ἂν αὐτοῖς ᾖ φίλον; οὐ γὰρ ἂν εἰδεῖεν τί ποτ' ἐναντίον τοῖς νόμοις ἂν λέγοντες βλάπτοιεν τὴν πόλιν*, ubi item codd. omnes ἄν tuentur. Videlicet talium locorum sententia est ὑποθετικῶς accipienda, ita ut locum habere putetur rectae atque obliquae orationis tamquam permixtio quaedam, quam nec Platonem refugisse certissimis constat rei exemplis, qualia in hoc ipso libro extant complura, ut p. 95. D. 87. E. p. 90. B. v. etiam ad Sympos. p. 210. B. Quocirca h. l. Simmias existimandus est verba: *οὐδεμία γὰρ μηχανὴ ἂν εἴη — πρίν τι ἐκείνην παθεῖν*, per parenthesin de suo adiicere, quo sententia alterius clarius

οὖσας, τὴν δὲ ἁρμονίαν ἀπολωλέναι τὴν τοῦ θείου
B τε καὶ ἀθανάτου ὁμοφυᾶ τε καὶ ξυγγενῆ, προτέραν
τοῦ θνητοῦ ἀπολομένην —, ἀλλὰ φαίη, ὡς ἀνάγκη ἔτι
που εἶναι αὐτὴν τὴν ἁρμονίαν, καὶ πρότερον τὰ ξύ-
λα τε καὶ τὰς χορδὰς καταβαπῆσεσθαι, πρίν τι ἐκεί-
νην παθεῖν· καὶ γὰρ οὖν, ὦ Σώκρατες, οἶμαι
ἔγωγε καὶ αὐτόν σε τοῦτο ἐντεθυμῆσθαι, ὅτι τοι-
οῦτόν τι μάλιστα ὑπολαμβάνομεν τὴν ψυχὴν εἶναι,
ὥςπερ ἐντεταμένου τοῦ σώματος ἡμῶν καὶ ξυνεχομέ-
νου ὑπὸ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ καὶ ξηροῦ καὶ ὑγροῦ
καὶ τοιούτων τινῶν, κρᾶσιν εἶναι καὶ ἁρμονίαν αὐ-
C τῶν τούτων τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἐπειδὰν ταῦτα καλῶς
καὶ μετρίως κραθῇ πρὸς ἄλληλα. εἰ οὖν τυγχάνει ἡ
ψυχὴ οὖσα ἁρμονία τις, δῆλον ὅτι, ὅταν χαλασθῇ

ὁμοφυᾶ] Sic Par. Flor. a. c. m. et corr. Vind. Φ. Legebatur ὁμοφυῇ, quod tenent mordicus Turicenses.

B. φαίη ὡς ἀνάγκη] ὡς additum e Vat. Par. C. Ven. Π. Flor. c. d. m. Vulgo erat: φαίη· Ἀνάγκη ἔτι που κ. τ. λ., quae transitio ad rectam orationem merito displicuit. Turicenses ὡς omisso de coniectura Baiteri scripserunt φαίη ἀνάγκη ἔτι.

τὰ ξύλα τε καὶ τὰς χορδὰς] particulam τὲ, omissam vulgo, recepi ex Vat. Ven. Ξ. Vind. ΥΦ. Par. G. Ambr. Flor. d. Zitt. In Bodl. τε superscriptum.

ὅτι τοιοῦτόν τι] Sic codd. plerique omnes pro vulg. ὅτι τοιοῦτό τι.

C. εἰ οὖν τυγχάνει] Sic Bodl. Coisl. Vat. Tub. Ven. Ξ. Vind. Y. Par. GHFL. Aug. Florentini sex, Zitt. al. Legebatur τυγχάνῃ.

illustretur. Ceterum Stephanus cur pro γάρ desideraverit γε, caussam nullam videmus.

B. ἀλλὰ φαίη, ὡς ἀνάγκη —] Liberiore usus est orationis forma. Nam ἀλλὰ dicitur quasi praecessisset εἴ τις ἀρνοῖτο μὴ ἀπολωλέναι. Etenim haec quoque cum εἴ τις cohaerent. Quocirca non opus est coniectura Heindorfii, qui ex scriptura cod. Augustani, ἀλλὰ φαίη ἄν τις, ἔτι που εἶναι, eruit hanc lectionem: ἀλλά, φαίη ἄν τις, ἀνάγκη ἔτι που ε., ut iam hinc deflectere incipiat sermo ab instituta ratione liberiusque vagari, donec infra inde a verbis ὅρα οὖν in ordinem quasi revocetur.

τοῦτο ἐντεθυμῆσθαι] h. e. tecum reputasse, ita ut in animo tuo quasi resideat huius rei cogitatio. Quod moneo ideo, quia Fischerum video ἐνθυμεῖσθαι coniecisse.

ὥςπερ ἐντεταμένου — καὶ ὑγροῦ] Explicant haec usque ad τὴν ψυχὴν ἡμῶν praegressum illud τοιοῦτόν τι. Ceterum nemo non videt Simmiam hanc sen-

τὸ σῶμα ἡμῶν ἀμέτρως ἢ ἐπιταθῇ ὑπὸ νόσων καὶ ἄλλων κακῶν, τὴν μὲν ψυχὴν ἀνάγκη εὐθὺς ὑπάρχει ἀπολωλέναι, καίπερ οὖσαν θειοτάτην, ὥςπερ καὶ αἱ ἄλλαι ἁρμονίαι αἵ τ' ἐν τοῖς φθόγγοις καὶ ἐν τοῖς τῶν δημιουργῶν ἔργοις πᾶσι, τὰ δὲ λείψανα τοῦ σώματος ἑκάστου πολὺν χρόνον παραμένειν, ἕως ἂν ἢ κατακαυθῇ ἢ κατασαπῇ. ὅρα οὖν πρὸς τοῦτον D
τὸν λόγον τί φήσομεν, ἐάν τις ἀξιοῖ κρᾶσιν οὖσαν τὴν ψυχὴν τῶν ἐν τῷ σώματι ἐν τῷ καλουμένῳ θανάτῳ πρώτην ἀπόλλυσθαι.

Cap. XXXVII. Διαβλέψας οὖν ὁ Σωκράτης, ὥςπερ τὰ πολλὰ εἰώθει, καὶ μειδιάσας, Δίκαια μέντοι, ἔφη, λέγει ὁ Σιμμίας. εἰ οὖν τις ὑμῶν εὐπορώ-

ἢ ἐπιταθῇ] ὑποταθῇ Bodl. Coisl. Ven. *Π.* Vind. *Y.* Par. G. Aug.

εὐθὺς ὑπάρχει] Plurimi libri cum. Bodl. ὑπάρχειν. Quod si verum est, ex corr. Ven. *A.* ἀνάγκην scribendum. Sed vera est lectio vulgata.

καὶ ἐν τοῖς τῶν δ.] καὶ αἱ ἐν τ. Iterato articulo Bodl. Vat. Vind. *Y.* Ven. *Π.* Flor. d. Zitt. Vereor tamen ne is ex correctione originem duxerit. v. ann.

D. Διαβλέψας οὖν] Vett. editt. διαβλεψάμενος invitis Bodl. Coisl. Ven. *ΞΑΠ.* Tub. Aug Ven. 2 3. Par. CEHIL Flor. a. b. c. d. i. m. Vulgatum Bodl. in marg. adscriptum habet.

λέγει ὁ Σιμμίας] Articulum praebuerunt Bodl. Ven. *ΞΠ.* Vind. *ΥΦ.* Par. G. Tub. Flor. d. Zitt.

tentiam ita commemorare, ut eam appareat fuisse tum admodum pervulgatam. De eius patronis ac defensoribus disputavit ad h. l. Wyttenbach, qui illam docte demonstrat Parmenidi, Zenoni Eleatae, Dicaearcho, aliis, placuisse. v. Aristotel. de Anima. 4. Metaph. IV. 5. Diogen. Laert. IX. 29. Nemes. De nat. hom. p. 41. Macrob. in Somn. Scip. I. 14. Cic. Tusc. I. 10. Acad. II. 39. Lucret. III. v. 98—105. ibique intpp.

C. αἵ τ' ἐν τοῖς φθόγγοις καὶ ἐν τοῖς τῶν δ.] Articulus quia ad utrumque membrum pertinet, τε primae statim adhaesit voci, neque αἱ post καὶ iterandum est. v. ad Hipp. mai. p. 283. A. Criton. p. 43. B.

Cap. XXXVII. D. Δίκαια μέντοι, ἔφη, λ.] In his μέντοι, ut Lat. vero, affirmandi potestatem habet, ut p. 68. B. p. 73. D. p. 81. D. Sophist. p. 245. B. Aristoph. Equitt. v. 178. Xenoph. Cyrop. I. 4, 19. al.

τερος ἐμοῦ, τί οὐκ ἀπεκρίνατο; καὶ γὰρ οὐ φαύλως ἔοικεν ἁπτομένῳ τοῦ λόγου. δοκεῖ μέντοι μοι χρῆναι πρὸ τῆς ἀποκρίσεως ἔτι πρότερον Κέβητος ἀκοῦσαι, τί αὖ ὅδε ἐγκαλεῖ τῷ λόγῳ, ἵνα χρόνον ἐγγενομένου βουλευσώμεθα τί ἐροῦμεν, ἔπειτα ἀκούσαντας ἢ ξυγχωρεῖν αὐτοῖς, ἐάν τι δοκῶσι προσῴδειν· ἐὰν δὲ μή, οὕτως ἤδη ὑπερδικεῖν τοῦ λόγου. ἀλλ' ἄγε, ἦ δ' ὅς, ὦ Κέβης, λέγε, τί ἦν ὃ σὲ αὖ θράττον ἀπιστίαν παρέχει. Λέγω δή, ἦ δ' ὃς ὁ Κέβης. ἐμοὶ γὰρ φαίνεται ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ ὁ λόγος εἶναι,

E. ἔπειτα ἀκούσαντες] V. ἔπειτα δὲ ἀκ. sed δὲ ignorant Coisl. Vat. Tub. Ven. *Α Π*. Vind. *Φ*. Par. EGHIL. Ambr. Aug. Flor. a. b. c. d j. conf. annot.

ἀλλ' ἄγε, ἦ δ' ὅς, ὦ K.] V. ἀλλά γε, quod Bekker. e Ven. *Π*. emendavit. Aug. ἀλλ' ἄγε δή.

τί ἦν ὃ σὲ αὖ θρ.] V. τί ἦν τὸ σὲ αὖ θρ. quod ex Aug. Par. L. et Ven. *Π*. emendatum. Verum iam Stephan. coniectura assecutus erat.

Λέγω δή] V. δέ, invitis libris paene omnibus.

τί οὐκ ἀπεκρίνατο;] h. e. is quantocius respondeat. Bene Weiskius ad Xenoph. Cyrop. II. 1, 4. haec, inquit, interrogatio alacritatem quandam animi et aviditatem sciendi exprimit. v. ad Phileb. p. 54. B.

οὐ φαύλως ἔοικεν ἁπτομένῳ τοῦ λόγου] h. e. non male videtur meam disputationem reprehendere et impugnare. Sequuntur enim verba, τί αὖ ὅδε ἐγκαλεῖ τῷ λόγῳ. Sic ἅπτεσθαι positum Phileb. p. 14. D μὴ δεῖν τῶν τοιούτων ἅπτεσθαι. — Ἔοικε cum dativo participii iunctum ad Reip. VII. p. 527. D. illustravimus.

E. ἔπειτα ἀκούσαντας] Vett. editt. ἔπειτα δέ. Sed solet ita post εἶτα et ἔπειτα omitti δὲ particula, etiamsi praecesserit πρῶτον μέν. Cuius rei exempla. Heindorfius ad h. l. attulit. Praeterea notandum est anacoluthon. Nam quum antea dictum sit: ἢ ξυγχωρεῖν, nunc legitimo sermone sequi oportebat: ἢ ὑπερδικεῖν τῷ λόγῳ, κ. τ. λ. Sed pro ἢ quum repente inferatur ἐὰν δὲ μή, tota orationis conformatio alia extitit atque expectabatur.

ἐάν τι δοκῶσι προσῴδειν] h. e. si quid dicere videbuntur, quod consonum sit neque absurdum, h. e. si quid veri dicere videbuntur. Utitur enim Socrates hoc verbo pro λέγειν τι propterea, quod agitur de harmonia. Similiter c. XLI. ludit in verbis: οὕτος οὖν σοι ὁ λόγος ἐκείνῳ πῶς ξυνάσεται; καὶ μήν — πρέπει γε, εἴπερ τῷ ἄλλῳ λόγῳ, ξυνῳδῷ εἶναι καὶ τῷ περὶ ἁρμονίας.

ὑπερδικεῖν τοῦ λόγου] nostram rationem defendere ac tueri.

ἐν τῷ αὐτῷ ὁ λ. εἶναι] h. e. iisdem, quibus antea, dubi-

καί, ὅπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐλέγομεν, ταὐτὸν ἔγκλημα ἔχειν· ὅτι μὲν γὰρ ἦν ἡμῶν ἡ ψυχὴ καὶ πρὶν 87
εἰς τόδε τὸ εἶδος ἐλθεῖν, οὐκ ἀνατίθεμαι μὴ οὐχὶ πάνυ χαριέντως καί, εἰ μὴ ἐπαχθές ἐστιν εἰπεῖν, πάνυ ἱκανῶς ἀποδεδεῖχθαι· ὡς δὲ καὶ ἀποθανόντων ἡμῶν ἔτι που ἔστιν, οὔ μοι δοκεῖ τῇδε. ὡς μὲν οὐκ ἰσχυρότερον καὶ πολυχρονιώτερον ψυχὴ σώματος, οὐ ξυγχωρῶ τῇ Σιμμίου ἀντιλήψει· δοκεῖ γάρ μοι πᾶσι τούτοις πάνυ πολὺ διαφέρειν. τί οὖν, ἂν φαίη ὁ λόγος, ἔτι ἀπιστεῖς, ἐπειδή γε ὁρᾷς ἀποθανόντος τοῦ

P. 87. *οὐκ ἀνατίθεμαι*] Libri omnes *ἀντιτίθεμαι*. Verum debemus Turnebo et confirmat Olympiodorus.

ἔτι που ἔστιν] *ἔσται* Bodl. Vat. Tub. Flor. d. i. Par. G. Ambr. Error ex accentus ratione repetendus. Turicenses tamen *ἔσται* scripserunt coll. p. 77. B. C.

ὡς μὲν οὐκ ἰσχυρότερον] Steph. coni. *ὡς μέντοι οὐκ ἰσχ.* Sed nihil offensionis habet hoc asyndeton, nec libri a vulgata lectione recedunt.

tationibus laborare. — De proximis cf. Phileb. p. 22. C. *οὐδὲ γὰρ ὁ σὸς νοῦς, ὦ Σώκρατες, ἔστι ταγαθόν, ἀλλ' ἕξει που ταῦτὰ ἐγκλήματα.*

P. 87. *εἰς τόδε τὸ εἶδος*] h. e. in corpus humanum. Nam pronomen *τόδε* idem est quod *ἀνθρώπινον*, quod supra additum erat nomini *εἶδος*. v. c. XXI.

οὐκ ἀνατίθεμαι] non retracto. „Verbum, monente Suida, frequens Platoni in significanda mutatione sententiae aut propositi: v c. Menone p. 89. D. Protagora p. 211. E. Charmid. p. 240. C. Gorg. p. 461. D. translatum a *πεττῶν*, calculorum, ludo, annotavit quoque Harpocration, ubi videntur H. Valesius p. 89.: et Ernestus ad Xenoph. Mem. II. 4, 4." WYTTENB. De constructione v. ad Gorg. p. 493. C. Matth. ad Eurip. Orest. 244. Deinde *χαριέντως* est scite, eleganter.

εἰ μὴ ἐπαχθές] nisi dictu molestum et grave sit. Nam *ἐπαχθές* saepe dicitur de nimia et intempestiva sui aliorumve laudatione, quae ipsis iis, ad quos pertinet, molesta accidit; ut Legg. III. p. 688. D. Charmid. p. 158. D. Demosthen. pro Coron. p. 331 B. al. Plura Wyttenbach. ad h. l. ea de re disseruit.

τῇδε] sc. *ἱκανῶς ἀποδεδεῖχθαι*.

τί οὖν ἂν φαίη ὁ λόγος, ἔτι ἀπιστεῖς] De collocatione *ἄν* particulae v. ad Criton. p. 52. D. et quae ad h. l. collegit Heindorf., qui tamen attulit etiam ea, quae non videntur huc pertinere. v. Erfurdt. ad Sophocl. Oed. Tyr. v. 929. Interpunctionem, in talibus locis intolerabilem, tollendam iudicavimus.

B ἀνθρώπου τό γε ἀσθενέστερον ἔτι ὄν, τὸ δὲ πολυχρονιώτερον οὐ δοκεῖ σοι ἀναγκαῖον εἶναι ἔτι σώζεσθαι ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ; πρὸς δὴ τοῦτο τόδε ἐπίσκεψαι, εἴ τι λέγω· εἰκόνος γάρ τινος, ὡς ἔοικε, κἀγὼ ὥςπερ Σιμμίας δέομαι. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ ὁμοίως λέγεσθαι ταῦτα, ὥςπερ ἄν τις περὶ ἀνθρώπου ὑφάντου πρεσβύτου ἀποθανόντος λέγοι τοῦτον τὸν λόγον, ὅτι οὐκ ἀπόλωλεν ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἔστι που ἴσως, τεκμήριον δὲ παρέχοιτο θοἰμάτιον, ὃ ἠμπείχετο αὐτὸς ὑφηνάμενος, ὅτι ἔστι σῶν καὶ οὐκ ἀπόλωλε, καὶ εἴ τις ἀπιστοῖ αὐτῷ, ἀνερωτῴη, πότερον C πολυχρονιώτερόν ἐστι τὸ γένος ἀνθρώπου ἢ ἱματίου ἐν χρείᾳ τε ὄντος καὶ φορουμένου, ἀποκριναμένου δέ τινος, ὅτι πολὺ τὸ τοῦ ἀνθρώπου, οἴοιτο ἀπο-

B. ὃ ἠμπείχετο] Sic Bodl. Vat. Ven. ΞΠ. Vind. ΥΦ. sex Vindobonn., Flor. a. b. c. Par. G. et corr. Ven. Λ. Vett. editt. ἠμπίσχετο, quod in Bodl. supra versum et in Vat. margini adscriptum. Elmsleius ad Eurip. Med. 1128. suspicatur aut ἠμπίσχετο aut ἠμπέσχετο legi oportere. Contrarium statuit Buttmannus Gr. Ampl. T. I. P. I. p 143., quem vide.

καὶ εἴ τις ἀπιστοῖ αὐτῷ] Libri omnes ἀπιστῶν, quod Heindorfius in ἀπιστοίη mutavit, in qnam rationem incidit etiam Dobraeus Adversar. T. I. p. 151. Bekkerus scripsit ἀπιστοῖ, quod nos cum Turicenss. vero propius putavimus. Vulgatam scripturam defendit nuper Bernhardy Syntax. p. 471. collatis locis de Rep. III. p. 414. C. Aristoph. Nubb. 230. Horum tamen locorum prorsus diversa ratio est, ut in quibus participium neutiquam pro verbo finito positum sit. Similiora sunt quae collegerunt Hermann. ad Viger. p. 832. Seidler. ad Eurip. Electr. 533. Göller. ad Thucyd. I. 25. Matthiae Gr. §. 556. ann. 2. Quamquam ne haec quidem satis valere videntur ad vindicandam codicum lectionem. Itaque hic quoque coniecturae suum locum deberi facile nobis persuasimus. Dein ἀνερωτῴη Bodl. Vat. Ven. ΞΠ. Tub. alii multi, pro vulg. ἀνερωτῷ. Denique pro ἀποκριναμένου δὴ ex uno Par. G. δὲ scripsimus, praeeunte Heindorfio et Bekkero.

B. ὥςπερ ἄν τις περὶ ἀνθρ.] Scribendum alicui videatur ὥςπερ ἂν εἴ τις π. Sed recte omittitur εἰ, quum ὥςπερ significet quemadmodum, velut. Sed pluribus rem exposuimus ad Apolog Socrat. p. 23. B.

ἀλλ' ἔστι που ἴσως] Fischerus de Forsteri coniectura scripsit ἀλλ' ἔστί που σῶς. Nimirum in fraudem inducti sunt viri optimi vitio admodum pusillo. Legebatur enim vulgo ἀλλ' ἐστί που ἴσως. Recte Ficinus: sed forte alicubi superesse.

D. καὶ οὐδέν τι μᾶλ-

δεδεῖχθαι, ὅτι παντὸς ἄρα μᾶλλον ὅ γε ἄνθρωπος σῶς ἐστιν, ἐπειδὴ τό γε ὀλιγοχρονιώτερον οὐκ ἀπόλωλε. τὸ δ', οἶμαι, ὦ Σιμμία, οὐχ οὕτως ἔχει· σκόπει γὰρ καὶ σὺ ἃ λέγω· πᾶς ἂν ὑπολάβοι, ὅτι εὐηθες λέγει ὁ τοῦτο λέγων. ὁ γὰρ ὑφάντης οὗτος πολλὰ κατατρίψας τοιαῦτα ἱμάτια καὶ ὑφηνάμενος ἐκείνων μὲν ὕστερος ἀπόλωλε πολλῶν ὄντων, τοῦ δὲ τελευταίου, οἶμαι, πρότερος, καὶ οὐδέν τι μᾶλλον τούτου ἕνεκα ἄνθρωπός ἐστιν ἱματίου φαυλότερον, οὐδ' ἀσθενέστερον. τὴν αὐτὴν δὲ ταύτην, οἶμαι, εἰκόνα δέξαιτ' ἂν ψυχὴ πρὸς σῶμα, καί τις λέγων αὐτὰ ταῦτα περὶ αὐτῶν μέτρι' ἄν μοι φαίνοιτο λέγειν, ὡς ἡ μὲν ψυχὴ πολυχρόνιόν ἐστι, τὸ δὲ σῶμα ἀσθενέστερον καὶ ὀλιγοχρονιώτερον. ἀλλὰ γὰρ ἂν φαίη

C. *ἐπειδὴ τό γε ὀλιγοχρονιώτερον*] *γε* vulgo omissum libri fere omnes reddiderunt.

πᾶς ἂν ὑπολ.] *γὰρ* in editt. omnibus post *πᾶς* interpositum om. Coisl. Vat. Tub. Vind. *Φ.* Par. CEHIL Ambr. Aug. Flor. a. b. c. d. i. m. et a pr. m. Ven. *Π.* Eieci, quum videatur esse supplementum grammaticorum asyndeti elegantiam non percipientium. Tenuerunt vero nuperi editores.

D. *τὴν αὐτὴν δὲ ταύτην*] *δὲ* vulgo omissum e Bodl. Coisl Vat. Tub. Ven. *ΑΠ.* Aug. Flor. a. b. c. d. i. m. Par. CE GHIL. Ambr. al. restitutum est. Dein vett. editt. *ἡ ψυχὴ πρὸς σῶμα*: articulum unus fere Ven. *Ξ.* tuetur; plerique omnes recte omittunt; sequitur enim *πρὸς σῶμα*.

μέτρι' ἄν μοι φαίνοιτο] V. *μέτριά μοι φ. λ.*, quod emendatum e Bodl. Coisl. Vat. Tub. Ven. *ΞΠ.* et plerisque aliis. Dein vett. editt. *ὡς ἡ ψυχὴ μέν*, quem ordinem recentiores editores e Bodl. Tub. Ven. *ΞΠ.* Vind. *Υ.* Zitt. mutarunt. Pro *πολυχρονιώτερον*, quod olim e Vat. Flor. d. Zitt. Par. L. revocaram, nunc tenui *πολυχρόνιον*, praesertim quum Bekkerum videam alteram lectionem ex uno tantum Par. enotavisse. Nec desunt alia comparativi et positivi ita consociati exempla.

ἀλλὰ γὰρ ἂν φαίη] V. *φαίην*, quod e Bodl. Coisl. Vat.

λον —] Recte Ficinus: neque propterea magis sequitur hominem esse veste viliorem atque debiliorem. — Mox Heindorfius de coniectura scripsit *καί τις λέγων ταὐτὰ ταῦτα*, eadem haec, libris invitis. Et ferri potest *αὐτὰ ταῦτα*, haec ipsa, quanquam illud sententiae magis accommodatum est.

μέτρι' ἄν μοι φ. λ.] recte et rationi convenienter dicere. v. ad Criton. p. 46. C.

ἀλλὰ γὰρ ἂν φαίη] Intell. *ὁ λέγων ταῦτα περὶ αὐτῶν*. Nam quod vulgo legebatur *φαίην*, id perturbat sententiae rationem.

ἑκάστην τῶν ψυχῶν πολλὰ σώματα κατατρίβειν, ἄλλως τε καὶ εἰ πολλὰ ἔτη βιώη· εἰ γὰρ ῥέοι τὸ σῶμα καὶ ἀπολλύοιτο ἔτι ζῶντος τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἡ ψυχὴ ἀεὶ τὸ κατατριβόμενον ἀννφαίνοι, ἀναγκαῖον μέντ' ἂν εἴη, ὁπότε ἀπολλύοιτο ἡ ψυχή, τὸ τελευταῖον ὕφασμα τυχεῖν αὐτὴν ἔχουσαν καὶ τούτου μόνου προτέραν ἀπόλλυσθαι· ἀπολομένης δὲ τῆς ψυχῆς, τότ' ἤδη τὴν φύσιν τῆς ἀσθενείας ἐπιδεικνύοι τὸ

Tub. Ven. *ΑΠ.* Vind. *Φ.* Par. CHL. Vind. 1. 2. 4. 6. Flor. a. h. c. i. Zitt. et corr. Ven. *Ξ.* emendatum.

ἄλλως τε καὶ εἰ] V. ἄλλως τε κἂν π. quod correctum e Bodl. Ven. *ΞΠ.* Vind. *Υ.* Zitt. In Tubing. scriptum: ἄλλως τε εἰ καὶ π. Dein vett. editt. βιῷ, pro quo βιώη suppeditarunt Bodl. Vat. Vind. *Π.* Tub. Aug. Flor. d. i. Zitt. Vind. *ΥΦ.* Par. CG. Ambr.

ἄλλως τε καὶ εἰ πολλὰ ἔτη βιώη] praesertim si multos annos vivat. Quod in cod. Tub. scriptum extat, ἄλλως τε εἰ καὶ π. id quomodo ab altero differat, docet Hermannus ad Viger. p. 781. ann. 377 sq. Eodem modo Xenoph. Mem. 1. 2, 59 ἄλλως τε ἐὰν πρὸς τοῦτῳ καὶ θρασεῖς ὦσι. Sympos. I. 8 ἄλλως τε ἦν καὶ μετ' αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης, ut legit Aristides. Ibid. II. 3 ἄλλως τε ἦν καὶ νύμφαι τύχωσιν οὖσαι. -- Mox ἀννφαίνοι est rursus contexat.

E. τὴν φύσιν τῆς ἀσθενείας ἐπιδεικνύοι] Nisi post φύσιν excidit ἄν, quod Heindorf. suspicabatur, certe illud e superioribus facile intelligi potest. Quanquam ne hoc quidem opus videtur. v. ad p. 86. A. — τὴν φύσιν τῆς ἀσθενείας dicit ipsam ἀσθένειαν, quam loquendi rationem iam alibi attigimus. v. Abresch. Animadv. ad Aeschyl. p. 174.

P. 88. εἰ γάρ τις καὶ πλέον ἔτι —] Schleiermacher. ἤ post λέγοντι delendum censebat, quae facto verba καὶ πλέον ἔτι cum ξυγχωρήσειε connecti, pronomen οὐ autem ad Socratem referri oportere arbitrabatur. Quae ratio etsi primo adspectu habet quo se magnopere commendet, tamen magnis obnoxia est difficultatibus. Nam primum ἤ in omnibus libris servatur constanter. Deinde nescio quid molesti habet istud: τῷ λέγοντι ἃ σὺ λέγεις, pro quo simpliciter σοὶ poterat dici. Quocirca Heindorf. malebat Cebetem haec, ut proxime praegressa, ad Simmiam conversum dicere, qui quum supra p. 85 D. sqq. concessisset animos humanos ante hanc vitam fuisse, deinde tamen animo cum harmonia comparato negaverat maiorem illius esse firmitatem ac diuturnitatem, quam corporis. Itaque verbis πλέον ἔτι cum λέγοντι copulatis sensum verborum hunc esse putabat: nam etiam si quis assentiatur ei, qui vel plus concedat, quam tu, largiens illi hoc, non solum etc. Qua ratione

σῶμα καὶ ταχὺ σαπὲν διοίχοιτο. ὥστε τούτῳ τῷ λόγῳ οὔπω ἄξιον πιστεύσαντα θαῤῥεῖν, ὡς, ἐπειδὰν ἀποθάνωμεν, ἔτι που ἡμῶν ἡ ψυχὴ ἔστιν. εἰ γάρ 88
τις καὶ πλέον ἔτι τῷ λέγοντι ἢ ἃ σὺ λέγεις ξυγχωρήσειε, δοὺς αὐτῷ μὴ μόνον ἐν τῷ πρὶν καὶ γενέσθαι ἡμᾶς χρόνῳ εἶναι ἡμῶν τὴν ψυχήν, ἀλλὰ μηδὲν κωλύειν καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνωμεν ἐνίων ἔτι εἶναι καὶ ἔσεσθαι καὶ πολλάκις γενήσεσθαι καὶ ἀπο-

E. ἀπολομένης δὲ τῆς ψ.] Vitiose editt. vett. ἀπολλυμένης. Nam corpus extincto demum animo putrescere potest. Veram lectionem habent Bodl. Coisl. Vat. Tub. Ven. ΞΠ. et alii plurimi. Deinde vett. editt. errore ἐπιδεικνύοιτο σῶμα, codicibus invitis.

P. 88. ἡμῶν τὴν ψυχὴν] τὰς ψυχὰς Bodl. Ven. Π. ex corr. Vind. Y. Tub. Zitt. quod ediderunt Turicenses; sed conf. 87. E. extr. p. 86. C. E. p. 95. B.

probata quod verba πλέον ἔτι ita praemissa sunt, nihil sane frequentius est hoc hyperbato, in quo nescio cur Schleiermacher. adeo offenderit, ut maluerit locum coniectura tentare. Cui quoniam video exempla ab Heindorfio allata non satisfecisse, alia addere non erit supervacaneum. . Isocrat. Areopagit. c. XI. ἀλλ' ἐκεῖνο μόνον ἐτήρουν, ὅπως μηδὲν μήτε τῶν πατρίων καταλύσουσι, μήτε ἔξω τῶν νομιζομένων προσθήσουσι, i. e. τῶν ἔξω νομιζ. Plat. Legg. I. p. 636. B καὶ δὴ καὶ παλαιὸν νόμιμον δοκεῖ τοῦτο τὸ ἐπιτήδευμα κατὰ φύσιν τὰς περὶ τὰ ἀφροδίσια ἡδονὰς οὐ μόνον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ θηρίων διεφθαρκέναι. Xenoph. Cyrop. II. 1, 26 εἶχον γὰρ οἱ μὲν ταξίαρχοι ὑφ' ἑαυτοῖς τὰς τάξεις κεκοσμημένας, ubi Muretus corrigebat τὰς ὑφ' ἑαυτοῖς. Neque tamen nunc Heindorfii ratione acquiescimus. Nam etiamsi haec ad Simmiam dici utique nobis persuaserimus, tamen καὶ πλέον ἔτι cum ξυγχωρήσειε cohaerere censemus; τῷ λέγοντι autem interpretamur disserenti, ei qui immortalitatem animorum defendit; atque ἢ ἃ σὺ λέγεις putamus idem esse quod ἢ ἃ σὺ συγχωρεῖς. Quocirca universi loci sententiam hanc esse putamus: Nam etiamsi quis ei, qui disserit de animorum immortalitate eamque defendit, adeo plura, quam tu dicis concedenda esse, largiatur, concedatque etiam animi vim eam esse, quae multa deinceps corpora per longissimum tempus occupare et inhabitare queat; tamen inde nondum consequitur, ut eidem etiam *immortalitas* animorum concedenda sit. Sequitur enim ex illis hoc unum tantum, animi vim esse maxime *diuturnam; aeternam* eam esse atque *immortalem*, non sequitur. Potest enim animus in multis illis generationibus paullatim viribus deficere et aliquando prorsus interire. Conf. infra pag. 95. C. D.

θανεῖσθαι αὖθις· οὕτω γὰρ αὐτὸ φύσει ἰσχυρὸν εἶναι, ὥστε πολλάκις γιγνομένην τὴν ψυχὴν ἀντέχειν· δοὺς δὲ ταῦτα ἐκεῖνο μηκέτι συγχωροίη, μὴ οὐ πονεῖν αὐτὴν ἐν ταῖς πολλαῖς γενέσεσι καὶ τελευτῶσάν γε ἔν τινι τῶν θανάτων παντάπασιν ἀπόλλυσθαι,
B *τοῦτον δὲ τὸν θάνατον καὶ ταύτην τὴν διάλυσιν τοῦ σώματος, ἢ τῇ ψυχῇ φέρει ὄλεθρον, μηδένα φαίη εἰδέναι· ἀδύνατον γὰρ εἶναι ὁτῳοῦν αἰσθάνεσθαι ἡμῶν· εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, οὐδενὶ προσήκει θάνατον θαῤῥοῦντι μὴ οὐκ ἀνοήτως θαῤῥεῖν, ὃς ἂν μὴ ἔχῃ ἀποδεῖξαι, ὅτι ἔστι ψυχὴ παντάπασιν ἀθάνατόν τε καὶ ἀνώλεθρον· εἰ δὲ μή, ἀνάγκην*

γιγνομένην τὴν ψυχὴν ἀντέχειν] Articulum addidi e Vat. Par. A C. Ambr. Flor. a. c. d. m. Dein vett. editt. *μηκέτι ἐκεῖνο*, quem ordinem e Bodl. Vat. Ven *Ξ Π.* Flor. d. Zitt. Vind. *Υ Φ.* Ambr. mutavimus. Pro *συγχωροῖ* Bekker. ex Coisl. nos e Flor. b. *συγχωροίη* scripsimus. Ceterae editt. *συγχωροῖ*.

B. *ἢ τῇ ψυχῇ φέρει ὄλεθρον*] Bodl. Vind. *Υ.* Tub. Zitt. et corr. Ven. *Π.* Par. G. *εἰ τῇ ψ.*

ὃς ἂν μὴ ἔχῃ] Sic optimi libri una consensione. Vett. editt. *ἔχοι*.

ἀνάγκην εἶναι ἀεί] Vind. *Φ.* Par. L. et pr. Coisl. Ven. *Λ. ἀνάγκη*. In Vind. *Φ.* praeterea *εἶναι* deest.

παντάπασιν ἀπόληται] Par. L. et corr. Ven. *Π. ἀπόλλυται*.

οὕτω γὰρ αὐτὸ φύσει ἰσχ.] Pronomen *αὐτὸ* refertur ad *ψυχήν*. Infra p. 109. A. *πάμμεγά τι εἶναι αὐτό*, int. *τὴν γῆν*. Menon. p. 73. C. *ἐπειδὴ τοίνυν ἡ αὐτὴ ἀρετὴ πάντων ἐστί, πειρῶ εἰπεῖν καὶ ἀναμνησθῆναι, τί αὐτό φησι Γοργίας εἶναι*. Plura ad Phileb. p. 28. A. Poterat igitur deinceps pergere hoc modo: *ὥςτε πολλάκις γιγνόμενον ἀντέχειν*. Sed perspicuitatis causa dicit *γιγνομένην τὴν ψυχὴν ἀντέχειν*. Ceterum *ἀντέχειν* prorsus respondet nostro widerhalten, i. e. durare, permanere, *διαμένειν, σώζεσθαι*, quomodo a Dinarcho usurpatum esse hoc verbum Suidas docet v. *ἀντέχει*. Eundem verbi usum notavimus De Rep. VI. p. 492. C., ubi v. annu.

δοὺς δὲ ταῦτα ἐκεῖνο μηκέτι συγχ.] Pertinent haec quoque ad protasin, inde a verbis *εἰ γάρ τις καὶ πλέον κ. τ. λ.* inchoatam. — *μηκέτι συγχ.* non iam illud concedat. — De voculis *μὴ οὐ* post negantem sententiam usu legitimo illatis p. 85. C. diximus.

πονεῖν] i. e. frangi viribus, confici, fatiscere.

ἐν ταῖς πολλαῖς γενέσεσι] quum migrat saepius et proficiscitur in alia atque alia corpora. — Pro *καὶ τελευτῶσαν* Stephanus coni. *ἀλλὰ καὶ τελ.*, quod rece-

εἶναι ἀεὶ τὸν μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι δεδιέναι ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ψυχῆς, μὴ ἐν τῇ νῦν τοῦ σώματος διαζεύξει παντάπασιν ἀπόληται.

Cap. XXXVIII. Πάντες οὖν ἀκούσαντες εἰπόντων αὐτῶν ἀηδῶς διετέθημεν, ὡς ὕστερον ἐλέγομεν πρὸς ἀλλήλους, ὅτι ὑπὸ τοῦ ἔμπροσθεν λόγου C σφόδρα πεπεισμένους ἡμᾶς πάλιν ἐδόκουν ἀναταράξαι καὶ εἰς ἀπιστίαν καταβαλεῖν οὐ μόνον τοῖς προειρημένοις λόγοις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ὕστερον μέλλοντα ῥηθήσεσθαι, μὴ οὐδενὸς ἄξιοι εἶμεν κριταὶ ἢ καὶ τὰ πράγματα αὐτὰ ἄπιστα ᾖ.

EX. Νὴ τοὺς θεούς, ὦ Φαίδων, συγγνώμην

C. ἀηδῶς διετέθημεν] Steph. errore ἀηδές.

μὴ οὐδενὸς ἄξιοι εἶμεν κριταὶ — ἄπιστα ᾖ.] Vett. editt. εἴημεν. Bodl. Vind. Y. Par. G. Tub. Zitt Ven. a. b. ἦμεν, quod cave temere arripias. Nam istud ἦμεν dubium non est quin ex εἶμεν sit depravatum, quae forma dici non potest quam saepe a scribis temerata sit. Proximum ᾖ autem, quod libri omnes tuentur, nunc nolim cum Bekkero de coniectura Heindorfii in εἴη mutare. Optativus enim meram animi cogitationem indicat; coniunctivus rei obiective spectatae atque porro adhuc experiundae rationem et, ut barbare dicam, possibilitatem. Coniunctivum defendunt etiam Beruhardy Syntax. p. 401. et Reinh. Klotz ad Devar. De Partic. Vol. II. p. 668. conf. Matthiae Gr. Ampl. §. 520.

pit Forsterus. Nimirum non viderunt homines doctissimi μὴ οὐ etiam pertinere ad καὶ τελευτῶσαν — ἀπόλλυσθαι, tandem perire.

B. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει —] Debebat dehinc inferri apodosis huius argumenti: tamen inde nondum consequitur, animum esse immortalem, ita ut de eius interitu nobis securis esse liceat. Sed repente abrupto sermone, neglecta apodosis forma, iam subiungit haec: si vero haec ita sese habent, consentaneum est, neminem, de morte qui bono animo sit, non imprudenter bono animo esse, nisi possit docere, animum omnino esse, immortalem interitusque expertem. Est igitur haec liberior ac solutior orationis conformatio, plane accomodata illa fervidius loquentis disputationi. Ad ἀναγκην εἶναι ex praecedenti προσήκει per zeugma repetas εἰκός ἐστιν.

δεδιέναι ὑπὲρ τῆς ψυχῆς] ut p. 78. B. est: für die Seele fürchten. Aliud est δεδιέναι περί τινος, quod Heindorf usitatius esse dicit.

Cap. XXXVIII. C. εἰς ἀπιστίαν κ. —] Dativus τοῖς προειρημένοις λόγοις pendet e nomine verbali ἀπιστίαν, de qua constructione vid. ad Phileb. p. 30. et ad Euthyphron. p. 101.

γε ἔχω ὑμῖν. καὶ γὰρ αὐτόν με νῦν ἀκούσαντά σου τοιοῦτόν τι λέγειν πρὸς ἐμαυτὸν ἐπέρχεται, Τίνι οὖν
D ἔτι πιστεύσομεν λόγῳ; ὡς γὰρ σφόδρα πιθανὸς ὤν, ὃν ὁ Σωκράτης ἔλεγε λόγον, νῦν εἰς ἀπιστίαν κατα-
πέπτωκε. θαυμαστῶς γάρ μου ὁ λόγος οὗτος ἀντι-
λαμβάνεται καὶ νῦν καὶ ἀεί, τὸ ἁρμονίαν τινὰ ἡμῶν
εἶναι τὴν ψυχήν, καὶ ὥσπερ ὑπέμνησέ με ὀρθῶς,
ὅτι καὶ αὐτῷ μοι ταῦτα προὐδέδοκτο. καὶ πάνυ δέο-
μαι πάλιν, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς, ἄλλου τινὸς λόγου, ὅς
με πείσει, ὡς τοῦ ἀποθανόντος οὐ συναποθνήσκει

D. ὡς γὰρ σφόδρα πιθανὸς ὤν] Ald. Bas. I. Steph. ὃ γὰρ σφ. π. praeter codicum fidem et auctoritatem. Paullo ante Coisl. πιστεύσωμεν.

ὅτι καὶ αὐτῷ μοι] καὶ add. Bodl. Vat. Coisl. Tub. Aug. Ven. *AΠ*. septem Vindobb., Flor. a. b. c. d. i. m. Par. CGHI. Ambr. Zitt. et rec. Ven. *E*. Habet etiam Bas. 2.

sq. Sed mutata deinde constructione εἰς τὰ ὕστερον μέλλοντα dicitur. Ceterum similis dictio est Phileb. p. 15. E. εἰς ἀπορίαν — αὐτὸν καταβάλλειν.

τοιοῦτόν τι λέγειν πρὸς ἐμαυτὸν ἐπέρχεται] h. e. meum etiam animum talis fere subit cogitatio. Nam λέγειν πρὸς ἑαυτὸν est secum cogitare. Usurpatur autem ἐπέρχεσθαι vel de consilio capiendo vel de cupiditate subito oborta, eoque differt ab εἰσέρχεσθαι, quod fere recordationem animique affectum significat, monente Hermanno ad Lucian. De Histor. Conscr. p. 18.

D. ὁ λόγος οὗτος ἀντιλαμβάνεται] h. e. mirifice me capit, ita ut ab altera illa sententia quasi abstrahar et abducar. Perperam Heindorf.: mirifice me capit et delectat haec tua ratio. Nec alia ratio est loci ab illo comparati Parmenid. § 10. νέος — εἰ ἔτι καὶ οὔ πω σου ἀντείληπται φιλοσοφία, ὡς ἔτι ἀντιλήψεται, h. e. necdum philosophia te ita cepit, ut imperitae multitudinis opiniones asperneris. Quod autem Echecrates fatetur rationem istam sibi placere eximie adeoque iam antea fuisse probatam, id minime mirum accidit, siquidem ipse fuit Pythagoreus. v. Cic. De Fin. V. 29. Menag. ad Diog. Laërt. VIII. 46. p. 375. et ann. ad in. Phaedon. Pythagoreos autem constat omnia ad numeros ac sonorum rationes revocavisse, quod ipsum etiam animi natura fecerunt, quam voluerunt contineri harmonia. Rem egregie exposuit Wyttenbach. ad Phaedon. p. 248.

καὶ νῦν καὶ ἀεί] nunc, ut semper antea. vid. Schaefer. ad Sophocl. Antig. 181.

καὶ ὥσπερ ὑπέμνησέ με] et me quasi commonefecit me ipsum quoque in eadem fuisse sententia, ut Phaedr. p. 260 E. et al. Heindorf. Cratyl. p. 384. C.

ἡ ψυχή. λέγε οὖν πρὸς Διός, πῇ ὁ Σωκράτης μετῆλθε τὸν λόγον; καὶ πότερον κἀκεῖνος, ὥςπερ ὑμᾶς E
φῄς, ἔνδηλός τι ἐγένετο ἀχθόμενος ἢ οὔ, ἀλλὰ πρᾴως ἐβοήθει τῷ λόγῳ; καὶ ἱκανῶς ἐβοήθησεν ἢ ἐνδεῶς; πάντα ἡμῖν διελθε ὡς δύνασαι ἀκριβέστατα.
ΦΑΙΔ. Καὶ μήν, ὦ Ἐχέκρατες, πολλάκις θαυμάσας Σωκράτη οὐ πώποτε μᾶλλον ἠγάσθην ἢ τότε παρα-
γενόμενος. τὸ μὲν οὖν ἔχειν ὅ τι λέγοι ἐκεῖνος ἴσως 89
οὐδὲν ἄτοπον· ἀλλ' ἔγωγε μάλιστα ἐθαύμασα αὐτοῦ πρῶτον μὲν τοῦτο, ὡς ἡδέως καὶ εὐμενῶς καὶ

E. ἔνδηλός τι ἐγένετο ἀχθ.] τι om. Coisl. Tub. Ven. *A.* Vind. *Φ.* Par. CEGHIL. Flor. a. b. c. d. i. m. sed v. ann.
καὶ ἱκανῶς ἐβ.] V. ἢ καὶ ἱκ. Recte omittit ἢ Vat. In Flor. d. εἰ καὶ ἱκανῶς ἐβ. legitur, quod desiderabat Stephanus.
P. 89. ἔχειν ὅ τι λέγοι] λέγει Vat. Ven. *A.* Par. EI. Aug Flor. b. i. male.

ὥςπερ interpretatur propemodum.

πῇ ὁ Σ. μετῆλθε τὸν λόγον —] quomodo S. persecutus sit et ad finem perduxerit disputationem de animi immortalitate.

E. ἔνδηλός τι ἐγ. ἀχθόμενος] Recte iudicavit Heindorf. τι ad ἀχθόμενος pertinere. Ita Sophist. in. ἄν — τι τῷ μήκει πονῶν ἄχθῃ. Xenoph. Cyrop. l. 4, 25 μὴ ὁ παιήρ τι ἄχθοιτο. Demosth. Epistol. p. 1478. 9 εἰ ἀχθεσθέντες τι — μηδὲ πρὸς τελευτήσαντας ἀπαλλαγήσονται. Alia dabit Schaefer. ad Demosthen. Apparat. T. V. p. 377. — πρᾴως βοηθεῖν τῷ λόγῳ, aequo animo succurrere rationi, i. e. eam defendere et vindicare a dubitationibus et reprehensionibus, ita ut adversariorum sententias non moleste feras.

P. 89. τὸ μὲν οὖν ἔχειν —] Notabilis subiecti attractio. Nam proprie esse debebat: τὸ μὲν οὖν ἔχειν ἐκεῖνον ὅ λέγοι. Sententia autem haec est: Quod ille habebat quae ad illas dubitationes responderet, id quidem non mirum est.

ὡς ἡδέως καὶ εὐμενῶς] h. e. ὅτι οὕτως ἡδέως καὶ εὐμενῶς. vid. ad Criton p. 43. B. — ἀποδέχεσθαι h. l. non habet probandi significationem, ut putabat Ruhnken. ad Tim. Glossar. p. 9., sed est simpliciter excipere, aurem praebere, audire, anhören, aufnehmen. Audisse vero Socrates adolescentium dubitationes dicitur non solum lubenter ac benevole, sed etiam ἀγαμένως, h. e. ita, ut eorum acumen et ingenium admiraretur. Frustra igitur fuit qui ἀσμένως corrigendum putaret, quo nihil potuit excogitari ieiunius. — Quod post πρῶτον μὲν infertur ἔπειτα — ἔπειτα, pro usitatiore πρῶτον μέν, ἔπειτα, ἔτι δὲ καί, eius rationis exempla sunt Aeschyl. Agam. v 1318. Aristoph. Plut. v. 1103. Xenoph.

ἀγαμένως τῶν νεανίσκων τὸν λόγον ἀπεδέξατο, ἔπειτα ἡμῶν ὡς ὀξέως ἤσθετο ὃ πεπόνθειμεν ὑπὸ τῶν λόγων, ἔπειτα ὡς εὖ ἡμᾶς ἰάσατο καὶ ὥσπερ πεφευγότας καὶ ἡττημένους ἀνεκαλέσατο καὶ προὔτρεψε πρὸς τὸ παρέπεσθαί τε καὶ ξυσκοπεῖν τὸν λόγον. ΕΧ. Πῶς δή; ΦΑΙΔ. Ἐγὼ ἐρῶ. ἔτυχον γὰρ ἐν
B δεξιᾷ αὐτοῦ καθήμενος παρὰ τὴν κλίνην ἐπὶ χαμαιζήλου τινός, ὁ δὲ ἐπὶ πολὺ ὑψηλοτέρου ἢ ἐγώ. καταψήσας οὖν μου τὴν κεφαλὴν καὶ ξυμπιέσας τὰς ἐπὶ τῷ αὐχένι τρίχας — εἰώθει γάρ, ὁπότε τύχοι, παίζειν μου εἰς τὰς τρίχας — Ἄὔριον δή, ἔφη, ἴσως, ὦ Φαίδων, τὰς καλὰς ταύτας κόμας ἀποκερεῖ. Ἔοικεν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Σώκρατες. Οὔκ, ἄν γε ἐμοὶ

ξυσκοπεῖν τ. λ.] ξυνσκοπεῖν Bodl. Coisl.

ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ καθήμενος] Sic Bodl. Tub. Ven. Ξ Π. Par. G. Vind. Φ. Zitt. Vulgo erat καθήμενος ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ.

B. ἐπὶ πολὺ ὑψηλοτ.] V. πολλῷ, invitis plurimis optimisque libris. Mox Vat. corr. ἀποκερεῖς, quod est in Flor. d. Aug.

οὔκ, ἄν γε ἐμοὶ π.] Vat. Vind. Φ. Ambr. Ven. Π. ἂν ἔμοιγε π.

ἡμῖν ὁ λόγος τελ.] V. ἡμῶν, invitis codicibus. Dativum etiam Bas. 2. tuetur. Mox ἀναβιώσεσθαι Vat. Ven. Ξ. Par. C.

Cyrop. IV. 5, 1 Mem. III. 11, 14. IV. 5, 1. Plat. Legg. II. p. 669. B. Alia etiam Heindorfius congessit. — Deinde advertas metaphorae elegantiam. Quum enim verbum πεπόνθειμεν de aegrotis et victis intelligi possit, utitur verbo ἰάσασθαι, animum sanare i. e. a dubitationibus liberare, et verbis πεφευγότας καὶ ἡττημένους κ. τ. λ. inchoatam imaginem magis etiam exornat.

B. ἐπὶ χαμαιζήλου τινός] Intell. δίφρου vel θρανίου. Timaeus Glossar. v. χαμαίζηλος· διφρίον μικρὸν ἢ ταπεινὸν σκιμπόδιον.

κόμας ἀποκερεῖ] detonderi tibi iubebis. Hoc autem facere in luctu solebant. v. Iunius de Coma s. v. Kirchmann. De funeribus II. 13. et inttpp. ad Aelian. V. H. VII. 8. Taylor. ad Aeschin. adv. Ctesiph. Orat. Gr. Vol. III. p. 605.

Οὔκ, ἄν γε ἐμοὶ πείθῃ.] Sic De Rep. V. p. 480. A οὔκ, ἄν γ' ἐμοὶ πείθωνται. Xenophon. Hellen. I. 7, 19 οὔκ, ἄν ὑμεῖς γέ μοι πείθησθε.

Ἀλλὰ τί;] sc. βούλει ποιῶ. v. Euthyphron. p. 14. D. et quae collegit Heindorf. ad h. l.

ἐάνπερ γε ἡμῖν ὁ λόγος τελευτήσῃ] Nota est dictio et Platoni frequentata ὁ λόγος οἴχεται, ὁ λόγος ἐκφεύγει, ὁ λόγος σώζεται, quam pro sententiae ratione hoc loco sapienter permutavit cum alia minus usitata. Sententia autem haec

πείθῃ. Ἀλλὰ τί; ἦν δ' ἐγώ. Τήμερον, ἔφη, κἀγὼ τὰς ἐμὰς καὶ σὺ ταύτας, ἐάνπερ γε ἡμῖν ὁ λόγος τελευτήσῃ καὶ μὴ δυνώμεθα αὐτὸν ἀναβιώσασθαι, καὶ ἔγωγ' ἄν, εἰ σὺ εἶην καί με διαφύγοι ὁ C λόγος, ἔνορκον ἂν ποιησαίμην, ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσειν, πρὶν ἂν νικήσω ἀναμαχόμενος τὸν Σιμμίου τε καὶ Κέβητος λόγον. Ἀλλ', ἦν δ' ἐγώ, πρὸς δύο λέγεται οὐδ' ὁ Ἡρακλῆς οἷός τε εἶναι. Ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἔφη, τὸν Ἰόλεων παρακάλει, ἕως ἔτι φῶς ἐστιν. Παρακαλῶ τοίνυν, ἔφην, οὐχ ὡς Ἡρακλῆς, ἀλλ' ὡς Ἰόλεως τὸν Ἡρακλῆ. Οὐδὲν διοίσει, ἔφη.

Cap. XXXIX. Ἀλλὰ πρῶτον εὐλαβηθῶμέν τι

C. οὐδ' ὁ Ἡρακλῆς] Articulum add. Coisl. Vat. Tub. Ven. *AΞΠ.* Vind. *Y.* Par. ACGHI. Ambr. Flor. a. b. c. d. i. m. Zitt. Verbum *λέγεται*, in editt. omnibus post Ἡρακλῆς interpositum, cum Bodl. Ven. *ΞΠ.* Vind. *Y.* ante οὐδ' collocavi.

οὐχ ὡς Ἡρακλῆς] οὐχ ὡς ὁ Ἡρακλῆς Coisl. Ven. *A.* Par. IL.

Οὐδὲν διοίσει, ἔφη] Deest ἔφη in Coisl. Ven. *A.* Par. CEHIL. Flor. a. b. c. i. m.

est: si apparuerit disputationem de animi immortalitate institutam vanam esse et falsam, ita ut nullo modo ab illis dubitationibus et reprehensionibus possit liberari ac vindicari.

εἰ — με διαφύγοι ὁ λόγος] h. e. si recta ratio me fugeret et quasi elaberetur; si non possem argumentis idoneis docere animum esse immortalem.

ἔνορκον ἂν ποιησαίμην] iureiurando me obstringerem.

ὥσπερ Ἀργεῖοι] Hi enim ab Lacedaemoniis victi constituerunt non prius comas alere, quam victoriam reportassent, narrante Herodot. I. 82. De πρότερον πρίν, πρῶτον πρίν, πρόσθε πρίν, πάρος πρίν v. Duker. ad Thucyd. VI. 57. et Ruhnken ad Hom. h. in Cerer. v. 333.

πρὸς δύο οὐδ' ὁ Ἡρακλῆς] Proverbii origo incerta, sententia satis aperta est. v. Scholiast. ad h. l., quem docta annotatione illustravit Ruhnkenius, cuius disputationem nuper cum eruditis communicavit Geelius in Bibliotheca Crit. Nov. Vol. II. p. 15 sqq. conf. Eustathius ad Iliad. λ. v. 749. p. 882. 35. ed. Rom.

ἕως ἔτι φῶς ἐστι] ante quam sol occidit. Nam damnati post solis occasum venenum haurire solebant v. cap. 66.

πάθος μὴ πάθωμεν. Τὸ ποῖον; ἦν δ' ἐγώ. Μὴ
D γενώμεθα, ἦ δ' ὅς, μισολόγοι, ὥσπερ οἱ μισάνθρωποι γιγνόμενοι· ὡς οὐκ ἔστιν, ἔφη, ὅ τι ἄν τις μεῖζον τούτου κακὸν πάθοι ἢ λόγους μισήσας. γίγνεται δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τρόπου μισολογία τε καὶ μισανθρωπία. ἥ τε γὰρ μισανθρωπία ἐνδύεται ἐκ τοῦ σφόδρα τινὶ πιστεῦσαι ἄνευ τέχνης καὶ ἡγήσασθαι παντάπασί τε ἀληθῆ εἶναι καὶ ὑγιῆ καὶ πιστὸν τὸν ἄνθρωπον, ἔπειτα ὀλίγον ὕστερον εὑρεῖν τοῦτον πονηρόν τε καὶ ἄπιστον, καὶ αὖθις ἕτερον. καὶ ὅταν τοῦτο πολλάκις πάθῃ τις, καὶ ὑπὸ τούτων μάλιστα, οὓς ἂν ἡγήσαιτο οἰκειοτάτους τε καὶ ἑταιροτάτους,
E τελευτῶν δὴ θαμὰ προσκρούων μισεῖ τε πάντας καὶ ἡγεῖται οὐδενὸς οὐδὲν ὑγιὲς εἶναι τὸ παράπαν. ἢ οὐκ ἤσθησαι οὕτω πως τοῦτο γιγνόμενον; Πάνυ

D. παντάπασί τε ἀληθῆ εἶναι] Par. G. Ven. Π. Tub. cum Stobaeo π. τε ἀλ., quod recepit etiam Heindorf. Vulgo γε scribitur. Deinde exspectabas ὑγιᾶ, siquidem grammatici vere praecipiunt. Sed conf. Matthiae Gr. §. 113. 1.

E. οὕτω πως τοῦτο γ.] V. οὔπω τοῦτο γ. Par. E. habet οὕτω τ. δ. quod dedit Bekker. Bodl. Tub. Vind. Y. Ven Ξ. et pr. Π. σὺ τοῦτο γ. Vind. Φ. πάνυ τ. γ. Vat. Flor. d. et rec. Ven. Π. οὕτω πως γιγνόμενον τοῦτο. Flor. a. b. c. m. Par. C. οὕτως πως τοῦτο γιγν. Aug. ἦ οὐκ ἤσθησαι τοῦτο γιγν.

Cap. XXXIX. Τὸ ποῖον;] h. e. ποῖόν ἐστι τοῦτο τὸ πάθος, ὃ λέγεις; ut vere explicat Hermann. ad Viger. p. 705. Exempla dictionis plurima collegit ad h. l. Wyttenbachius.

D. τούτου κακὸν π. ἢ λόγ. μισ.] De verbis ἢ λόγ. μισ. post τούτου illatis v. ad Gorg. p. 500. C. οὔ τί ἂν μᾶλλον σπουδάσειέ τις — ἢ τοῦτο, ὅντινα χρὴ τρόπον ζῆν. Crit. p. 44. c. Legg. VII. p. 811. D. coll. Matthiae Gr. §. 450. Eodem modo Cicero de N. D. I. 15. Quo quid absurdius, quam aut res sordidas atque deformes deorum honore afficere? De participio μισήσας cf. p. 83. C.

παντάπασί τε ἀληθῆ εἶναι καὶ ὑγ.] Ne temere traiectam putes voculam τε, v. ann. ad p. 86. C. — ἔπειτα etiam hic pro κἄπειτα dictum; v. Apolog. Socr. p. 23. C.

E. Οὐκοῦν αἰσχρόν·] Int. τοῦτό ἐστι. De iis, quae paullo ante praecedunt, cf. Aristoph. Plut. 362 φεῦ, ὡς οὐδὲν ἀτεχνῶς ὑγιές ἐστιν οὐδενός. Infra p. 90. C. ὅτι οὔτε τῶν πραγμάτων οὐδενὸς οὐδὲν ὑγιὲς οὐδὲ βέβαιον. Cratyl. extr. ὡς οὐδὲν ὑγιὲς οὐδενός.

P. 90. τοὺς μὲν χρ. κ. πον. σφόδρα] Pertinet σφόδρα ad χρηστους καὶ πονηρούς,

γε, ἦν δ' ἐγώ. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, αἰσχρόν; καὶ δῆλον, ὅτι ἄνευ τέχνης τῆς περὶ τἀνθρώπεια ὁ τοιοῦτος χρῆσθαι ἐπιχειρεῖ τοῖς ἀνθρώποις; εἰ γάρ που μετὰ τέχνης ἐχρῆτο, ὥςπερ ἔχει, οὕτως ἂν ἡγήσατο, τοὺς μὲν χρηστοὺς καὶ πονηροὺς σφόδρα ὀλίγους 90 εἶναι ἑκατέρους, τοὺς δὲ μεταξὺ πλείστους. χ Πῶς λέγεις; ἦν δ' ἐγώ. Ὥςπερ, ἦ δ' ὅς, περὶ τῶν σφόδρα μικρῶν καὶ μεγάλων· οἴει τι σπανιώτερον εἶναι ἢ σφόδρα μέγαν ἢ σφόδρα μικρὸν ἐξευρεῖν ἄνθρωπον ἢ κύνα ἢ ἄλλο ὁτιοῦν; ἢ αὖ ταχὺν ἢ βραδύν, ἢ αἰσχρὸν ἢ καλόν, ἢ λευκὸν ἢ μέλανα; ἢ οὐχὶ ἥσθησαι, ὅτι πάντων τῶν τοιούτων τὰ μὲν ἄκρα τῶν ἐσχάτων σπάνια καὶ ὀλίγα, τὰ δὲ μεταξὺ ἄφθονα καὶ πολλά; Πάνυ γε, ἦν δ' ἐγώ. Οὐκοῦν οἴει, ἔφη, εἰ πονηρίας ἀγὼν προτεθείη, πάνυ ἂν ὀλίγους B

ἐπιχειρεῖ τοῖς ἀνθρώποις;] ἀνθρωπείοις Bodl. Tub. Vind. Y. Par. G. Zitt. et pr. ΞΠ., quod habet Bas. 2.

οὕτως ἂν ἡγήσατο] Sic Bodl. a pr. m. Tub. Vat. Ven. Ξ. Vind. Ambr. Flor. i. et Stob. Vulgo legebatur ἡγήσαιτο.

P. 90. λέγεις; ἦν δ' ἐγώ] Bodl. Ven. Π Y. ἔφην ἐγώ, quod Turicensem invasit.

ἢ αἰσχρὸν ἢ καλόν] Hunc ordinem tuentur Bodl. Ven. ΞΠ. Vind. Y. Zitt. Vulgo legitur ἢ καλὸν ἢ αἰσχρόν. Dein pro οὐκ ἥσθησαι e Coisl. Vat. Ven. ΛΞ. Par. ACEGHIL. Ambr. Flor. a. b. c. d. i. m. scripsi οὐχὶ ἥσθησαι.

non ad ὀλίγους, neque assentior Heindorfio, scribendum putanti τοὺς μὲν χρ. κ. π. σφόδρα σφόδρα ὀλίγους εἶναι. Nimirum ὀλίγους cum τονώσει pronuntiandum. Nec probo Dobraeum Adversar. T. I. p. 271. σφόδρα delendum iudicantem utpote ex sequentibus ortum. Recte Apulei. De Doctr. Plat. II. p. 22. ed. Elm. sed apprime bonos et sine mediocritate deterrimos paucos admodum rariores-que, et, ut ipse ait, numerabiles esse: eos autem, qui nec plane optimi nec omnino deterrimi sint, sed quasi medie morati, plures esse. Adverbium ita nomini postpositum non rari usus est. Phileb. p. 26. A. τὸ πολὺ λίαν καὶ ἄπειρον. Sophist. p. 225. P. κατὰ τὰ σμικρὰ λίαν καὶ παντοδαπά. Criton. p. 45. B. ἄλλοι πολλοὶ πάνυ. Euthyphr. p. 5. C. οὕτως ὀξέως ἀτεχνῶς, ubi comparare debebam Aristoph. Avv. v. 823. ed. Dind. καλὸν γὰρ ἀτεχνῶς καὶ μέγ' εὕρες τοὔνομα. Menex p 235. A. γενναίως πάνυ. Soph. Ant. 469. σκληρ' ἄγαν. Eur. Hipp. 489. οἱ καλοὶ λίαν λόγοι. Aristoph. Rann. 645. πρᾶγμα γενναῖον πάνυ. Ibid. 1134. πολλοὺς πάνυ. al.

τὰ μὲν ἄκρα τῶν ἐσχάτων] Die Extreme.

καὶ ἐνταῦθα τοὺς πρώτους φανῆναι; Εἰκός γε, ἦν δ' ἐγώ. Εἰκὸς γάρ, ἔφη· ἀλλὰ ταύτῃ μὲν οὐχ ὅμοιοι οἱ λόγοι τοῖς ἀνθρώποις εἰσίν, ἀλλὰ σοῦ νῦν δὴ προάγοντος ἐγὼ ἐφεσπόμην, ἀλλ' ἐκείνῃ, ᾗ, ἐπειδάν τις πιστεύσῃ λόγῳ τινὶ ἀληθεῖ εἶναι ἄνευ τῆς περὶ τοὺς λόγους τέχνης, κἄπειτα ὀλίγον ὕστερον αὐτῷ δόξῃ ψευδὴς εἶναι, ἐνίοτε μὲν ὤν, ἐνίοτε δ' οὐκ ὤν, καὶ αὖθις ἕτερος καὶ ἕτερος· καὶ μάλιστα δὴ οἱ περὶ
C τοὺς ἀντιλογικοὺς λόγους διατρίψαντες οἶσθ' ὅτι τε-

B. τοῖς ἀνθρώποις εἰσίν] εἰσὶν om. Bodl. Tub. Zitt. et a pr. m. Ven. ΞΠ. Recte fortasse.

ἐγὼ ἐφεσπόμην] V. ἐφεποίμην. Par. H. Flor. d. et corr. Vat. ἐφειπόμην. Multi ἐφεπόμην. In Coisl. Par. AC. Flor. a. c. m., marg. Bodl. et corr. Ven. Π. est ἐφεσπόμην. Tub. cum aliis ἐφεσποίμην, quod receptam lectionem confirmat.

αὐτῷ δόξῃ] Tub. δόξει, quod placebat Heindorfio.

περὶ τοὺς ἀντιλογικούς] V. αἰτιολόγους, errore; in aliquot codd. scriptum αἰτιολογικούς.

C. γεγονέναι τε καὶ καταν.] Interpositam post γεγονέναι particulam τε omittunt Coisl. Vat. Aug. Ven. Λ. Vind. Φ. Par. CEGHIL. Ambr. Flor. a. b. c. d. i. m. Zitt. Abiecit etiam

B. *Εἰκὸς γάρ, ἔφη· ἀλλὰ ταύτῃ μὲν κ. λ.*] Sed non in eo οἱ λόγοι hominibus similes sunt, quod illorum perpauci extremitates attingant, plurimi mediam teneant rationem et viam: nam ad hanc rem eo, quod a te interrogabar, πῶς λέγεις (p. 90 A.), delatus sum: sed eatenus cum illis habent aliquid similitudinis, quod, si quis arte cogitandi disserendique careat, modo veri, modo falsi videntur, ita ut facile in eam inducaris opinionem, nil esse in tota philosophia certae firmaeque scientiae. De repetito ἀλλὰ v. ad Euthyphron. p. 15 sq.

σοῦ προάγοντος] te ducente, sc. interrogatione illa πῶς λέγεις.

ἀλλ' ἐκείνῃ] sc. ὅμοιοί εἰσι. Post ᾗ desideratur verbum finitum. Quod ne deesset, Heindorfius ex cod. Tub. δόξει recepit: quo facto κἄπειτα positum est pro ἔπειτα, usu haud infrequenti. v. Heindorf. ad h. l. et Schaefer. Melett. Crit p 86. Neque tamen necessarium videtur codd. scripturam δόξῃ abiicere; nam illud κἄπειτα vereor ut huic loco conveniat; post ᾗ autem nihil additur amplius, propterea quod per ista ἐπειδάν τις πιστεύσῃ λ. — ἕτερος καὶ ἕτερος, sententia satis iam declarata est. Schleiermacherus: „Der Nachtrag verliert sich hier, aber auf eine Weise, wie wir es auch allenfalls ertragen können, in den Zwischensatz." Lenior foret anacoluthia, si ᾗ post ἐκείνῃ abesset. Praeterea notandum ad protasin: ἐπειδάν τις πιστεύσῃ,

λευτῶντες οἴονται σοφώτατοι γεγονέναι τε καὶ κατανενοηκέναι μόνοι, ὅτι οὔτε τῶν πραγμάτων οὐδενὸς οὐδὲν ὑγιὲς οὐδὲ βέβαιον οὔτε τῶν λόγων, ἀλλὰ πάντα τὰ ὄντα ἀτεχνῶς ὥσπερ ἐν Εὐρίπῳ, ἄνω καὶ κάτω στρέφεται καὶ χρόνον οὐδένα ἐν οὐδενὶ μένει. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφην ἐγώ, ἀληθῆ λέγεις. Οὐκοῦν, ὦ Φαίδων, ἔφη, οἰκτρὸν ἂν εἴη τὸ πάθος, εἰ ὄντος δή τινος ἀληθοῦς καὶ βεβαίου λόγου καὶ δυνατοῦ κατανοῆσαι, ἔπειτα διὰ τὸ παραγίγνεσθαι τοι- D

Bekkerus. Sed quum Bodl. Tub. Ven. Σ Π. eam tueantur, et ex iis defensionem paratam habeat, quae ad Phaedr. p. 242 B. de hoc usu vocularum τε καὶ observavimus, procul dubio retinenda est.

ἄνω καὶ κάτω στρέφεται] καὶ om. Vat. Ven. A. Flor. a. b. c. i. m. Par. CEHI. Ambr. et pr. Coisl. Par. G. Utrumque Platoni frequens, et ἄνω κάτω, et ἄνω καὶ κάτω. v. ad Phaedr. p. 278. D.

εἰ ὄντος δή τινος] Coisl. Vat. Aug. Flor, d. alii non pauci, pro δὴ habent γε.

D. ἔπειτα διὰ τὸ παραγ.] Stephanus eumque sequuti editores post ἔπειτα inseruerunt verba τούτου ἐκπεσὼν ἀπορῇ, quae neque in codd. mss. reperta sunt, neque sententiae bene congruunt.

desiderari apodosin, ut supra p. 86. St. Sed quod scriptoris menti obversatum est, id exprimitur verbis: καὶ μάλιστα δή κ. τ. λ.

C. οἱ περὶ τοὺς ἀντιλογικοὺς λ. δ.] Qui rationi de omnibus in utramque partem disputandi operam navant. Infra p. 101. E. ἅμα δὲ οὐκ ἂν φύροιο ὥσπερ οἱ ἀντιλογικοί, ubi v. ann.

ὥσπερ ἐν Εὐρίπῳ] Erat Euripus fretum inter Boeotiam et Euboeam, cuius undae septies die et nocte reciprocare dicebantur. Vocabulum ἀτεχνῶς loquutionibus proverbialibus additum exemplis illustravimus ad Ion. p. 534. E.

ἄνω καὶ κάτω στρέφεται] h. e. omnia esse incerta nec praebere ullam scientiae firmitatem et constantiam. Male igitur de Heracliti placito cogitarunt, qui omnia perpetua dixit agitatione ferri. Formulam ἄνω καὶ κάτω στρέφεσθαι, sursum deorsum ferri, praeter alios illustravit Wesseling. ad Herodot. p. 195. III. 195.

καὶ δυνατοῦ κατανοῆσαι] Fuerunt qui in talibus activum pro passivo positum dicerent. Iniuria. Nam sententia haec est: et quem quis possit cognoscere et intelligere. Sic infra p. 92. D. ὑπόθεσις ἀξία ἀποδέξασθαι, digna, quam quis accipiat. v. Zeun. ad Viger. p. 187. Dorvill. ad Chariton. p. 469. et 526. ed. Lips. Brunck. ad Sophocl. Philoctet. v. 1167. Matthiae §. 535. 1. Buttmann. §. 127. 3. De ἔπειτα post participium illato v. ad p. 70. E.

D. ἔπειτα διὰ τὸ παραγ. τ.] Nonne miserandum fuerit, si quis, etiamsi sit

οὑτοις τισὶ λόγοις τοῖς αὐτοῖς τοτὲ μὲν δοκοῦσιν ἀληθέσιν εἶναι, τοτὲ δὲ μή, μὴ ἑαυτόν τις αἰτιῶτο, μηδὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀτεχνίαν, ἀλλὰ τελευτῶν διὰ τὸ ἀλγεῖν ἄσμενος ἐπὶ τοὺς λόγους ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν αἰτίαν ἀπώσαιτο, καὶ ἤδη τὸν λοιπὸν βίον μισῶν τε καὶ λοιδορῶν τοὺς λόγους διατελοῖ, τῶν δὲ ὄντων τῆς ἀληθείας τε καὶ ἐπιστήμης στερηθείη; Νὴ τὸν Δία, ἦν δ' ἐγώ, οἰκτρὸν δῆτα.

Cap. XL. Πρῶτον μὲν τοίνυν, ἔφη, τοῦτο εὐ-
E λαβηθῶμεν, καὶ μὴ παρίωμεν εἰς τὴν ψυχήν, ὡς τῶν λόγων κινδυνεύει οὐδὲν ὑγιὲς εἶναι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, ὅτι ἡμεῖς οὔπω ὑγιῶς ἔχομεν, ἀλλ' ἀνδρι-

τοτὲ δὲ μή, μὴ ἑαυτόν τις] Fischerus de Mudgii coniectura scripsit τοτὲ δὲ μή, καὶ μὴ ἑαυτόν τις αἰτιῶτο, quo non opus est. Paullo ante τοιούτοις τισὶ λόγοις praebuit Par. G. unde revocavit Bekker. Vulgo legebatur τοιουτοισὶ λόγοις, quod tenet etiam Tur.

τοὺς λόγους διατελοῖ] Verba τοὺς λόγους om. Bodl. Tub. Ven. Π. pr. m.

οἰκτρὸν δῆτα] ὡς οἰκτρὸν δ. Ven. Ξ. Vind. Y. et supra versum Bodl. cum Steph. Dein Vind. Φ. Par. G. Ambr. et marg. Bodl. εὐλαβητέον.

μὴ παρίωμεν] Sic codd. optimi et plurimi. V. παριῶμεν. De hac accentus discrepantia v. Buttmann. Gramm. Ampl. T. I. p. 538. ann. 35. ed. 1. coll. p. 543. = p. 522. ed. 2.

σοὶ μὲν οὖν] οὖν utpote de vitio suspectum seclusimus.

P. 91. ὅταν περί του ἀμφισβητήσωσιν] V. ἀμφισβη-

vera quaedam et certa ratio, tamen, quia in eiusmodi rationes inciderit, quae alias verae videntur, alias falsae, non ipsum se nec suam inertiam accuset, sed tandem propter molestiam (διὰ τὸ ἀλγεῖν) et prae indignatione culpam a se in rationes studiose amoliatur ac transferat etc. Perperam igitur Stephanus post ἔπειτα addidit verba τούτου ἐκπεσὼν ἀπορῇ in nullo codice ms. reperta: qui pannus ut firmius tenaciusque assueretur, e Mudgii coniectura Fischerus ante μὴ ἑαυτόν τις αἰτιῶτο addidit καὶ, illo ἀπορῇ insuper in ἀπορεῖ commutato.

Cap. XL. ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον] Int. ἐννοῶμεν.

ἀνδριστέον] naviter id agendum esse, ut etc. Paullo ante παριέναι εἰς τὴν ψυχήν est Lat. inducere in animum.

P. 91. περὶ αὐτοῦ τούτου] Sc. animum esse immortalem neque morte interire.

ὅπως δὲ — ταῦτα δόξει] vid. Matth. Gr. §. 623. Rost. §. 122. 11. Buttm. §. 126. 4. Legebatur δόξῃ.

σχέον καὶ προθυμητέον ὑγιῶς ἔχειν, σοὶ μὲν [οὖν] καὶ
τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦ ἔπειτα βίου παντὸς ἕνεκα, ἐμοὶ
δὲ αὐτοῦ ἕνεκα τοῦ θανάτου· ὡς κινδυνεύω ἔχωγε 91
ἐν τῷ παρόντι περὶ αὐτοῦ τούτου οὐ φιλοσόφως ἔχειν,
ἀλλ' ὥσπερ οἱ πάνυ ἀπαίδευτοι φιλονείκως. καὶ γὰρ
ἐκεῖνοι ὅταν περί του ἀμφισβητήσωσιν, ὅπῃ μὲν ἔχει
περὶ ὧν ἂν ὁ λόγος ᾖ οὐ φροντίζουσιν, ὅπως δὲ ἃ
αὐτοὶ ἔθεντο ταῦτα δόξει τοῖς παροῦσι, τοῦτο προ-
θυμοῦνται. καὶ ἐγώ μοι δοκῶ ἐν τῷ παρόντι τοσοῦ-
τον μόνον ἐκείνων διοίσειν· οὐ γὰρ ὅπως τοῖς πα-
ροῦσιν ἃ ἐγὼ λέγω δόξῃ ἀληθῆ εἶναι προθυμηθήσο-
μαι, εἰ μὴ εἴη πάρεργον, ἀλλ' ὅπως αὐτῷ ἐμοὶ ὅ τι

τῶσιν, quod e Coisl. Vat. Ven. *A*. Vind. *Φ*. Par. A C E G H I. Flor. a. b. c. d. i. m. Aug. mutatum. Antiquum servat Tur.

ταῦτα δόξει] V. δόξῃ, quod e Bodl. Coisl. Ven. *Aξ*. Vind. *Y*. *Φ*. Par. C H I S. Ambr. Flor. a. b. c. d. i. m. et pr. Ven. *Π*. Par. G. praeeunte Bekkero mutavimus.

δόξῃ ἀληθῆ εἶναι] Hic coniunctivum tuentur Bodl. Vat. Ven. *AΠ*. Vind. *Φ*. Par. E G H I L. Aug. Flor. c. i. Legebatur δόξει, quod tenuit Bekker. Etiam paullo post δόξῃ pro vulg. δόξει e Vat. Ven. *AΠ*. Vind. *Φ*. Par. E G L. Tubing. et marg. Bodl. revocavi. De illis Socrates universe loquitur narratque quid fieri soleat, unde utitur tempore futuro: de semet ipso ita dicit, ut rei eventum tanquam incertum ac dubium describat. Turicens. ubique δόξει.

προθυμηθήσομαι] Sic pro v. προθυμήσομαι Bodl. Ven. *Π*. Tub. et corr. Par. G. Utrumque probum. v. Schneider. ad Reip. V. p. 470. A. conf infra p. 115. C.

εἰ μὴ εἴη πάρεργον] Nisi id quasi obiter fiat. Hoc dicit Socrates: se illud agere, ut ipse sibi persuadeat, non aliis, immortalem esse animum; sed fieri posse, ut eadem argumenta etiam alios moveant. Quod εἰ μὴ εἰ εἴη πάρεργον desiderat C. Fr. Hermannus, ut in codd. quibusdam Reip. III. p. 411. E. perscriptum legitur, in eo nos viro doctissimo fatemur neutiquam assentiri. Nam differunt εἰ μή, nisi, et εἰ μὴ εἰ, nisi si, inter se nonnihil eo, quod εἰ μὴ εἰ et nisi si conditionem aliquanto fortius et gravius, quam alterum illud, exprimit. De quo v. Herzog. ad Caesar. B. Gall. I. 31. Id vero hic cur adeo necessarium putemus, ut vel invitis codd. εἰ inferciendum censeamus nullo modo intelligo. Pro αὐτῷ ἐμοὶ Heindorfio iudice αὐτῷ μοι per usum loquendi requiritur. Sed v. Sympos. p. 220. E. συνδιέσωσε καὶ τὰ ὅπλα καὶ αὐτὸν ἐμέ. Euthydem. p. 273. B. ὁ δὲ παρ' αὐτὸν ἐμέ. Epist. VII. p. 329. D. φιλοφρόνως πάντας ἀνελάμβανε, καὶ δὴ καὶ αὐτὸν ἐμὲ παρεμυθεῖτο. Nimirum quemadmodum ἐμὲ αὐτὸν dicitur, sicubi in αὐτὸν cadit maior quaedam vis atque gravitas, ita

B μάλιστα δόξῃ οὕτως ἔχειν. λογίζομαι γάρ, ὦ φίλε ἑταῖρε — καὶ θέασαι ὡς πλεονεκτικῶς — εἰ μὲν τυγχάνει ἀληθῆ ὄντα ἃ λέγω, καλῶς δὴ ἔχει τὸ πεισθῆναι· εἰ δὲ μηδέν ἐστι τελευτήσαντι, ἀλλ' οὖν τοῦτόν γε τὸν χρόνον αὐτὸν τὸν πρὸ τοῦ θανάτου ἧττον τοῖς παροῦσιν ἀηδὴς ἔσομαι ὀδυρόμενος. ἡ δὲ ἄγνοιά μοι αὕτη οὐ ξυνδιατελεῖ, κακὸν γὰρ ἂν ἦν, ἀλλ' ὀλίγον ὕστερον ἀπολεῖται. παρεσκευασμένος μὲν δή, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, οὑτωσὶ ἔρχομαι ἐπὶ τὸν λόγον. ὑμεῖς μέντοι, ἂν ἐμοὶ πείθησθε, σμι-
C κρὸν φροντίσαντες Σωκράτους, τῆς δὲ ἀληθείας πο-

B. *καὶ θέασαι*] *καὶ* om. Coisl. Vat. Tub. Ven. *A*. Vind. *Φ*. Par. EGHlL. Ambr. Aug. Flor. b. i. et pr. Bodl. Ven. *Π*. quod vide ne verum sit. Nolui tamen *καὶ* in causa nondum explorata delere.

εἰ μὲν τυγχάνει] *εἰ μὲν γὰρ τ*. Vat. Vind. *Φ*. Par. G. Ambr. Flor. d et supra versum Bodl. Sed *γὰρ* a criticis invectum puto. v. ann. Dein vulgo legebatur *ἃ ἐγὼ λέγω*, invitis multis iisque optimis codicibus. Nec tamen e Bodl. aliquid discrepantiae notatum.

παρεσκευασμένος μὲν δὴ] *μὲν* om. Vat. Tub. Vind. *Φ*. Ambr. et pr. Bodl. Ven. *Π*.

mutato ordine *αὐτὸν ἐμὲ* in usu fuit, ubi *ἐμὲ* aliquantum ponderis haberet. Ceterum etiam alios scriptores ita locutos esse, discas ab Lehrsio Quaestt. Epic. p. 113., qui veterum Grammaticorum attulit testimonia.

B. *λογίζομαι γὰρ* —] Ficinus: sic enim cogito, dulcis amice, quasi legerit *λογίζομαι γὰρ ὦδε*, quod tamen in nullo cod. repertum est.

θέασαι ὡς πλεονεκτικῶς] vide quanto commodo meo. Ante *εἰ μὲν τυχάνει* Heusdius *ὡς* addi iubebat. Sine causa. Gorg. p. 464. B. *δυοῖν ὄντοιν τοῖν πραγμάτοιν δύο λέγω τέχνας· τὴν μὲν* (sic enim codd. optimi pro *καὶ τὴν μὲν*) *ἐπὶ τῇ ψυχῇ πολιτικὴν καλῶ κ. τ. λ.* Legg. VII. p. 791. A. ubi v. varr. lectt. XII. p. 597. A. Plura dedi ad Phileb. p. 12. E.

εἰ δὲ μηδέν ἐστι τελευτήσαντι] sin post mortem sensus omnis atque ipse animus exstinguitur. De *ἀλλ' οὖν* et *ἀλλά — γε* in apodosi frequentato dictum ad Protagor. p. 353. A. — Mox verbum *ξυνδιατελεῖν* manendi significatu simpliciter positum est et sine participio, quod fuerunt qui perperam iudicarent intelligendum esse v. Hindenburg. ad Xenoph. Memor. I. 6, 2.

C. *εὐλαβούμενοι, ὅπως μὴ — οἰχήσομαι*] De constructione v. praeter alios Rost. §. 122. 11. annot. 8.

ὥςπερ μέλιττα τὸ κ.] Eupolis de Pericle: *οὕτως ἐκήλει καὶ μόνος τῶν ῥητόρων τὸ κέν-*

λὺ μᾶλλον, ἐὰν μέν τι ὑμῖν δοκῶ ἀληθὲς λέγειν, ξυνομολογήσατε· εἰ δὲ μή, παντὶ λόγῳ ἀντιτείνετε, εὐλαβούμενοι, ὅπως μὴ ἐγὼ ὑπὸ προθυμίας ἅμα ἑαυτόν τε καὶ ὑμᾶς ἐξαπατήσας ὥςπερ μέλιττα τὸ κέντρον ἐγκαταλιπὼν οἰχήσομαι.

Cap. XLI. Ἀλλ' ἰτέον, ἔφη. πρῶτόν με ὑπομνήσατε ἃ ἐλέγετε, ἐὰν μὴ φαίνωμαι μεμνημένος. Σιμμίας μὲν γάρ, ὡς ἐγῷμαι, ἀπιστεῖ τε καὶ φοβεῖται, μὴ ἡ ψυχὴ ὅμως καὶ θειότερον καὶ κάλλιον ὂν τοῦ σώματος προαπολλύηται ἐν ἁρμονίας εἴδει D
οὖσα· Κέβης δέ μοι ἔδοξε τοῦτο μὲν ἐμοὶ ξυγχω-

C. ἀληθὲς λέγειν] Sic optimi omnes. Vett. editt. λέγειν ἀληθές.

ἅμα ἑαυτόν τε καὶ ὑμᾶς] Bekker. e Ven. Ξ. corr. dedit ἐμαυτόν. Non probo. v. quae de hoc pronominis usu commentatus sum ad Alcibiad. II. p. 143. B. Fallitur Bernhardy Synt. p. 272. hunc usum pronominis reflexivi plurali numero concedens, singulari eripiens.

πρῶτόν με ὑπομνήσατε] Coisl. Ven. Π. Tub. Par. II. quantum suspicor omnes πρῶτον μὲν ὑπομν. Errare enim videtur Bekker. in Ven. Π. quoque πρῶτον μέν με legi narrans, quōd idem de Coisl. et Parr. refert. Nam Bastius quidem e Ven. protulit quod ex Tub. quoque notatum est, πρῶτον μὲν ὑπ. omisso μέ.

τρον ἐγκατέλειπε τοῖς ἀκροωμένοις ap. Diodor. Sic. XII. 40., ubi v. Wesseling. coll. Wyttenb. ad Plut. de S. N. V. p. 8. sq. Lucian. Nigrin. p. 24. καὶ γάρ τοι, κατὰ τὸν κωμικόν, ὡς ἀληθῶς ἐγκατέλιπέ τι κέντρον τοῖς ἀκούουσιν. Cicero de Orat. III. 34. tantamque in eo (Pericle) vim fuisse (dixerunt), ut in eorum mentibus, qui audissent, quasi aculeos quosdam relinqueret. V. Wyttenbach. ad Plutarch. De sera Numi Vindict. p. 8.

Cap. XLI. Ἀλλ' ἰτέον, ἔφη] Sed accedendum est ad ipsam disputationem. Formulam illustravit Wyttenbach. Bibl. Crit. P. I. p. 50. XII. p. 12. Deinde notabis asyndeton, quod Heindorfium tam vehementer offendit, ut πρῶτον μέν τε ὑπ. scribi voluerit. Nimirum πρῶτον est ante omnia; nec opus est ullo coniunctionis vinculo in hoc disputationis principio. Eodem modo Apolog. Socrat. p. 38. D. Protagor. p. 338. C. De Rep. III. p. 412. C.

D. ὅμως — κάλλιον ὄν] De ὅμως sic participio suo praemitti solito v. de Republ. VI. p. 495. D. Theaetet. p. 145. D. Xenoph. Cyrop. VIII. 2, 21. cfr. ad Lysid. p. 213. A. Terent. Eun. I. 2, 90. Tamen contemtus abs te haec habui in memoria.

ἐν ἁρμονίας εἴδει οὖσα] i. e. ἁρμονία οὖσα. Genus dictionis illustravit Heusdius Specim. Crit. p. 44.

ρεῖν, πολυχρονιώτερόν γε εἶναι ψυχὴν σώματος, ἀλλὰ τόδε ἄδηλον παντί, μὴ πολλὰ δὴ σώματα καὶ πολλάκις κατατρίψασα ἡ ψυχὴ τὸ τελευταῖον σῶμα καταλιποῦσα νῦν αὐτὴ ἀπολλύηται, καὶ ᾖ αὐτὸ τοῦτο θάνατος, ψυχῆς ὄλεθρος, ἐπεὶ σῶμά γ' ἀεὶ ἀπολλύμενον οὐδὲν παύεται. ἆρα ἄλλ' ἢ ταῦτ' ἐστίν, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ἃ δεῖ ἡμᾶς ἐπισκοπεῖσθαι;
E Ξυνωμολογείτην δὴ ταῦτ' εἶναι ἄμφω. Πότερον οὖν, ἔφη, πάντας τοὺς ἔμπροσθεν λόγους οὐκ ἀποδέχεσθε, ἢ τοὺς μέν, τοὺς δ' οὔ; Τοὺς μέν, ἐφάτην, τοὺς δ' οὔ. Τί οὖν, ἦ δ' ὅς, περὶ ἐκείνου τοῦ λόγου λέγετε, ἐν ᾧ ἔφαμεν τὴν μάθησιν ἀνάμνησιν εἶναι, καί, τούτου οὕτως ἔχοντος, ἀναγκαίως ἔχειν ἄλλοθί που πρότερον ἡμῶν εἶναι τὴν ψυχήν, πρὶν ἐν τῷ
92 σώματι ἐνδεθῆναι; Ἐγὼ μέν, ἔφη ὁ Κέβης, καὶ τότε θαυμαστῶς ὡς ἐπείσθην ὑπ' αὐτοῦ καὶ νῦν ἐμμένω ὡς οὐδενὶ λόγῳ. Καὶ μήν, ἔφη ὁ Σιμμίας, καὶ αὐτὸς οὕτως ἔχω, καὶ πάνυ ἂν θαυμάζοιμι, εἴ

E. ἔχειν ἄλλοθί που] που om. Coisl. Vat. Ven. *Π.* Tub. Par. E G H I L. In Bodl. supra versum adscriptum est.

P. 92. καὶ νῦν ἐμμένω] ἐμμενῶ Ven. *Π.* male. .

ἄλλα ποτὲ ἔτι] ἔτι om. Bodl. Vat. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Tub. Ambr. Zitt. probantibus Turicensibus. Pro vulg. ἄλλο e Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Flor. d. i. praeeunte Bekkero ἄλλα scripsi. Tur. ἄλλο tuentur.

ἀλλὰ τόδε ἄδηλον παντί] Intell. φάναι, quod latet in praec. ξυγχωρεῖν. Nil hac figura sermonis usitatius est.

E. πάντας τοὺς ἔμπρ. λ. οὐκ ἀποδέχεσθε] ἀποδέχεσθαι est probare, ut c. 35. al.

Τί οὖν — περὶ ἐκείνου τοῦ λόγου. —] Si fuit animus, antequam corpus nasceretur, sequitur ut ab harmonia plane diversus sit. — De formula ἐμμένειν τῷ λόγῳ v. ad Criton. p. 49. E.

P. 92. οὐ γάρ που ἀποδέξει γε σαυτοῦ λέγοντος] Sic paullo post: ἀνάγκη οὖν — μήτε ἐμαυτοῦ μήτε ἄλλου ἀποδέχεσθαι λέγοντος. Infra p. 96. E. ὅς γε οὐκ ἀποδέχομαι ἐμαυτοῦ οὐδὲ ὡς — δύο ἐγένετο. v. ad Euthyphron. p. 9. E.

B. ὅτι ταὐτά σοι ξυμβ. λ.] Intell. ὡς πρότερον ἦν ἁρμονία ξυγκειμένη, πρὶν ἐκεῖνα εἶναι, ἐξ ὧν ἔδει αὐτὴν ξυντεθῆναι.

ἐκ τῶν οὐδέπω ὄντων] i. e. ἐκ τῶν τοῦ σώματος, ἃ οὔπω ἦν.

τοιοῦτόν ἐστι, ᾧ ἀπειπάζεις] Breviter dictum est pro τοιοῦτόν ἐστιν οἷον ἐκεῖνο,

μοι περί γε τούτου ἄλλα ποτ' ἔτι δόξειεν. Καὶ ὁ Σωκράτης Ἀλλ' ἀνάγκη σοι, ἔφη, ὦ ξένε Θηβαῖε, ἄλλα δόξαι, ἐάνπερ μείνῃ ἥδε ἡ οἴησις, τὸ ἁρμονίαν μὲν εἶναι ξύνθετον πρᾶγμα, ψυχὴν δὲ ἁρμονίαν τινὰ ἐκ τῶν κατὰ τὸ σῶμα ἐντεταμένων ξυγκεῖσθαι. οὐ γάρ που ἀποδέξει γε σαυτοῦ λέγοντος, ὡς πρότερον B ἦν ἁρμονία ξυγκειμένη, πρὶν ἐκεῖνα εἶναι, ἐξ ὧν ἔδει αὐτὴν ξυντεθῆναι. ἢ ἀποδέξει; Οὐδαμῶς, ἔφη, ὦ Σώκρατες. Αἰσθάνει οὖν, ἦ δ' ὅς, ὅτι ταὐτά σοι ξυμβαίνει λέγειν, ὅταν φῇς μὲν εἶναι τὴν ψυχήν, πρὶν καὶ εἰς ἀνθρώπου εἶδός τε καὶ σῶμα ἀφικέσθαι, εἶναι δ' αὐτὴν ξυγκειμένην ἐκ τῶν οὐδέπω ὄντων; οὐ γὰρ δὴ ἁρμονία γέ σοι τοιοῦτόν ἐστιν, ᾧ ἀπεικάζεις, ἀλλὰ πρότερον καὶ ἡ λύρα καὶ αἱ χορδαὶ καὶ οἱ φθόγγοι ἔτι ἀνάρμοστοι ὄντες γίγνονται, τελευταῖον δὲ πάντων ξυνίσταται ἡ ἁρμονία καὶ πρῶ- C τον ἀπόλλυται. οὗτος οὖν σοι ὁ λόγος ἐκείνῳ πῶς ξυνάσεται; Οὐδαμῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας. Καὶ μήν, ἦ

ἄλλα δόξαι] δοξάσαι Bodl. Vat. Ven. Ξ Π. Tub. Vind. 1. 2. 4. 5. Flor. d. Zitt. Par. G. Ambr. quod nollemus nuperi editores amplexi essent.

B. ὅτι ταῦτά σοι ξ.] Sic Bodl. Coisl. Tub. Aug. Par. CEGHI. Ambr. Flor. a. b. c. i. m. Vind. Y. pr. et corr. Ven. Ξ. Vett. editt. ὅτι οὐ ταῦτά σοι.

ᾧ ἀπεικάζεις. Comparavit Heindorf. de Republ. I. p. 349. D. τοιοῦτος ἄρα ἐστὶν ἑκάτερος αὐτῶν οἷςπερ ἔοικεν. Nec abludit quod ibid. p. 350. C. legitur: ὡμολογοῦμεν, ᾧ γε ὅμοιος ἑκάτερος εἴη, τοιοῦτον καὶ ἑκάτερον εἶναι, i. e. τοιοῦτον ἑκάτερον εἶναι οἷος ᾧ ὅμοιος εἴη. Nisi forte praestat explicatio Matthiae ad Eurip. Orest. 904. τοιοῦτον ἐκείνῳ, ᾧ σὺ ἀπεικάζεις: sed τοιοῦτο cum dativo construi postea idem vir doctus Gr. Gr. §. 385. not. c. recte negavit. Comparaverat autem Simmias harmoniam cum animo: quem cum concessisset prius esse, quam in corpus migraret, fassus erat simul etiam hoc, harmoniam esse prius quam ea, ex quibus exsisteret. Haec igitur Socrates arbitratur non inter se convenire.

C. οὗτος οὖν σοι ὁ λόγος ἐκείνῳ πῶς ξυνάσεται;] Haec igitur ratio, qua statuis animum esse harmoniam, quomodo concinet cum illa, qua concessisti discere nihil aliud esse nisi recordari animumque faisse, priusquam in corpus migraret? Sic συνάδειν positum etiam Gorg. p. 461. A.

δ' ὅς, πρέπει γε εἴπερ τῳ ἄλλῳ λόγῳ ξυνῳδῷ εἶναι καὶ τῷ περὶ ἁρμονίας. Πρέπει γάρ, ἔφη ὁ Σιμμίας. Οὗτος τοίνυν, ἔφη, σοὶ οὐ ξυνῳδός, ἀλλ' ὅρα, πότερον αἱρεῖ τῶν λόγων, τὴν μάθησιν ἀνάμνησιν εἶναι, ἢ ψυχὴν ἁρμονίαν; Πολὺ μᾶλλον, ἔφη, ἐκεῖνον, ὦ Σώκρατες. ὅδε μὲν γάρ μοι γέγονεν
D ἄνευ ἀποδείξεως μετὰ εἰκότος τινὸς καὶ εὐπρεπείας, ὅθεν καὶ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ ἀνθρώποις· ἐγὼ δὲ τοῖς διὰ τῶν εἰκότων τὰς ἀποδείξεις ποιουμένοις λόγοις ξύνοιδα οὐσιν ἀλαζόσι, καὶ ἄν τις αὐτοὺς μὴ φυλάττηται, εὖ μάλα ἐξαπατῶσι, καὶ ἐν γεωμετρίᾳ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. ὁ δὲ περὶ τῆς ἀναμνήσεως καὶ μαθήσεως λόγος δι' ὑποθέσεως ἀξίας ἀποδέξασθαι εἴρηται. ἐρρήθη γάρ που οὕτως ἡμῶν εἶναι ἡ ψυχὴ καὶ πρὶν εἰς σῶμα ἀφικέσθαι, ὥσπερ αὐτῆς ἔστιν ἡ οὐσία ἔχουσα τὴν ἐπωνυμίαν τὴν τοῦ ὃ ἔστιν.
E ἐγὼ δὲ ταύτην, ὡς ἐμαυτὸν πείθω, ἱκανῶς τε καὶ

C. ἔφη ἐκεῖνον, ὦ Σ.] Hunc ordinem tuentur Bodl. Tub. Ven. ΞΠ. Vind. Y. Zitt. Vett. editt. ἔφη, ὦ Σ., ἐκεῖνον.

D. ἐρρήθη γάρ που] Aliquot libri cum Bodl. corr. ἐῤῥέθη. Perpetua est harum formarum permutatio. v. Lobeck. ad Phrynich. p. 447. Platoni ubique ἐῤῥήθη tribuendum esse probabiliter disputat Schneider. ad Reip. V. p. 450. A.

E. Τί δέ, ἦ δ' ὅς, — τῇδε; δοκεῖ σοι] Ita haec distinxit Bekkerus. Vulgo post τῇδε deerat interpunctio, unde factum,

ὅδε μὲν γάρ μοι γεγ. —] Ὅδε sc. quum dixi animum harmonia contineri.

μετὰ εἰκότος κ. τ. λ.] ita ut sequerer verisimilitudinem, h. e. rationem a similitudine ductam, et speciem: ego vero novi τοὺς διὰ τῶν εἰκότων τὰς ἀποδείξεις ποιουμένους λόγους, disputationes, in quibus adhibentur demonstrationes a verisimilibus ductae, esse vanas, et, nisi quis sibi ab iis caveat, facile in fraudem inducere. De τῶν εἰκότων usu disputat philosophus Phaedr. p. 353. B. 355. E. Quod vero εὐπρέπεια de probabilitate et verisimilitudinis specie dicitur, eodem modo Thucyd. III. 38. τὸ εὐπρεπὲς τοῦ λόγου ἐκπονήσας παράγειν πειράσεται. Ibid. III. 11. εὐπρέπεια τοῦ λόγου. Alia huius loquendi usus exempla Heldius ad Plutarch. Timol. IX. p. 360. congessit. Dein ἀλαζών est fallax. Tim. Gloss. p. 22. ἀλαζών· ψευδής, ubi v. Ruhnken. coll. Hemsterhus. ad Lucian. Dial. Mort. 38. ξύνοιδα οὐσιν ἀλαζόσι, probe scio esse fallaces. Nam συνειδέναι τινί τι, aliquid de aliquo scire, rariore usu

ὀρθῶς ἀποδέδεγμαι. ἀνάγκη οὖν μοι, ὡς ἔοικε, διὰ ταῦτα μήτε ἐμαυτοῦ μήτε ἄλλου ἀποδέχεσθαι λέγοντος, ὡς ψυχή ἐστιν ἁρμονία.

Cap. XLII. Τί δέ, ἦ δ' ὅς, ὦ Σιμμία, τῇδε; δοκεῖ σοι ἁρμονίᾳ ἢ ἄλλῃ τινὶ συνθέσει προσήκειν ἄλλως πως ἔχειν ἢ ὡς ἂν ἐκεῖνα ἔχῃ, ἐξ ὧν ἂν ξυγ- 93
κέηται; Οὐδαμῶς. Οὐδὲ μὴν ποιεῖν τι, ὡς ἐγῷμαι, οὐδέ τι πάσχειν ἄλλο παρ' ἃ ἂν ἐκεῖνα ἢ ποιῇ ἢ πάσχῃ. Ξυνέφη. Οὐκ ἄρα ἡγεῖσθαί γε προσήκει ἁρμονίαν τούτων, ἐξ ὧν ἂν ξυντεθῇ, ἀλλ' ἕπεσθαι. Ξυνεδόκει. Πολλοῦ ἄρα δεῖ ἐναντία γε ἁρμονίαν κινηθῆναι ἢ φθέγξασθαι ἤ τι ἄλλο ἐναντιωθῆναι τοῖς αὐτῆς μέρεσιν. Πολλοῦ μέντοι, ἔφη. Τί δέ; οὐχ οὕτως ἁρμονία πέφυκεν εἶναι ἑκάστη ἁρμονία, ὡς ἂν ἁρμοσθῇ; Οὐ μανθάνω, ἔφη. Ἢ οὐχί, ἦ δ' ὅς, ἂν μὲν μᾶλλον ἁρμοσθῇ καὶ ἐπὶ πλέον,

ut Wyttenbachius τῇδε delendum censuerit. Heindorfius τόδε malebat. Winckelmannus ad Euthydem. p. 41. scribendum censet: τί δέ, ἦ δ' ὅς, ὦ Σ., τῇδε δοκεῖ σοι· ἁρμονία κ. τ. λ.

P. 93. ἁρμονίαν κινηθῆναι] Plurimi libri, inter quos est etiam Bodl. Coisl. Ven. Π. Tub., habent ἁρμονία, ut scripserunt Turicenss.

Ἢ οὐχί, ἦ δ' ὅς,] Heindorf. ἢ delendum censebat.

ponitur, de quo v. Wyttenbach. ad h. l.

ὥσπερ αὐτῆς ἔστιν ἡ οὐσία —] h. e. quemadmodum pertinet ad eam ἡ οὐσία, quam nomine τοῦ ὄντος insignimus. Etenim quod in animum humanum cadit idearum cognitio, inde superiore disputatione docebatur eum fuisse antequam nasceremur. v. p. 76. C. D. Itaque locus male a quibusdam coniectura tentatus est.

Cap. XLII. P. 93. ἄλλο παρ' ἃ ἂν ἐκεῖνα —] Aliud quid, nisi quod illa etc. v. ad p. 107. A. Docet vero Socrates dehinc alio etiam argumento animum non esse harmoniam. Nam harmoniam aliam alia magis esse posse harmoniam: neminem autem recte dicturum, animum alium, magis esse animum quam alium. Unde cognosci et intelligi utriusque, et animi et harmoniae, magnam esse diversitatem.

ἐναντία γε ἁρμονίαν κινηθῆναι —] ἐναντία est secus, contra, et coniungi debet cum κινηθῆναι ἢ φθέγξασθαι.

B. ἂν μὲν μᾶλλον ἁρμοσθῇ καὶ ἐπὶ πλέον] In his ἐπὶ πλέον est plus, usu frequentissimo. v. ad Gorg. p. 453. A.

δ' ὅς, πρέπει γε εἴπερ τῳ ἄλλο
ναι καὶ τῷ περὶ ἁρμονίας.
Σιμμίας. Οὗτος τοίνυν,
ὅρα, πότερον αἱρεῖ τ
μνησιν εἶναι, ἢ
ἔφη, ἐκεῖνον, ὦ
D ἄνευ ἀποδείξεως
ὅθεν καὶ τοῖς
διὰ τῶν εἰκ
ξύνοιδα οὖ
λάττηται
ἐν τοῖς
καὶ
σθα
ψυ
ἔ

τε ἂν ἁρμονία
ἐπ' ἔλαττον, ἧτ-
Ἦ οὖν ἔστι τοῦτο
σμικρότατον μᾶλλον
ἐπὶ πλέον καὶ μᾶλλον
αὐτὸ τοῦτο εἶναι, ψυχήν;
Φέρε δή, ἔφη, πρὸς Διός·
νοῦν τε ἔχειν καὶ ἀρετὴν καὶ
ἄνοιάν τε καὶ μοχθηρίαν καὶ
ταῦτα ἀληθῶς λέγεται; Ἀληθῶς

καὶ ἐλάττων] Vett. editt. ἥττων τε καὶ ἐλάτ-
καὶ ἔλαττον. Coisl. Ven. Π. ἧττον item firmant.
ψυχῆς ἐπὶ πλ.] ψυχὴν coniecturae Heusdii de-
ψυχὴν ἁρμονίαν εἶναι] V. τὴν ψυχήν. Articulum

E

ἐνδέχεται] si quidem res admittit, ut hoc fiat, sicut ἐνδέχεται legitur Phaedr. p. 271. C. De Rep. IX. p. 580. D. Tertia persona non raro absolute ponitur, ut commune subiectum αὐτό s. τὸ πρᾶγμα intelligi queat. Ita p. 69. D. τοῖς δὲ πολλοῖς ἀπιστίαν παρέχει. P. 99. E. οὐκ ἔοικε, es ist nicht ähnlich. Reip. V. p. 453. D. οὐ γὰρ εὐκόλῳ ἔοικεν. Theaet. p. 171. B. τοῦτ' ἔχει κομψότατον, res hoc habet lepidissimum. Ibid. 187. θράττει μέ πως, es beunruhigt mich, ubi plurima id genus notavimus, quibus addas licet Legg. VI. p. 753. B. 759. B. VIII. p. 839. C. X. p. 386. E. Verba proxima: μᾶλλόν τε ἂν ἁρμονία εἴη, interpreteris: sie würde in höherm Grade Harmonie sein. Adverbium cum adiectivo eodem modo copulatum Protagor. p. 356. A. γιγνόμενα πλείω καὶ ἐλάττω καὶ μᾶλλον καὶ ἧττον. Ibid. p. 357. A. Phileb. p. 41. C. τίς μᾶλλον καὶ τίς σφοδροτέρα ἡδονή, ubi olim frustra haesi. Hipp. mai. p. 299. D. εἰ μείζων τις ἡδονὴ ἢ ἐλάττων ἢ μᾶλλον ἢ ἧττόν ἐστιν. De Rep. IX. p. 585. C. μᾶλλον εἶναί σοι δοκεῖ.

εἰ δ' ἧττόν τε καὶ ἐπ' ἔλ.] Notabis hoc εἰ, quum antea dictum sit ἐὰν — ἁρμοσθῇ. Xenoph. Cyrop. IV. 1, 15. ἢν μὲν τοίνυν — σωφρόνως διαφυλάττωμεν αὐτήν, ἴσως δυναίμεθ' ἂν ἀκινδύνως εὐδαιμονοῦντες γηρᾶν· εἰ δ' ἀπλήστως χρώμενοι ταύτῃ ἄλλην καὶ ἄλλην πειρασόμεθα διώκειν κ. τ. λ. Isocrat. Archid. 44. p. 211. ed. Lang. ἐὰν μὲν γὰρ ἐθέλωμεν ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῶν δικαίων — ἀσφαλῶς ἡμῖν ἐξέσται ζῆν· εἰ δὲ φοβηθησόμεθα τοὺς κινδύνους κ. τ. λ. Plat. Gorg. p. 470. A. Lysid. p. 210. D. De Rep. VII. p. 540. C. Sic etiam ἢν vel ἐὰν praecedente εἰ subiicitur. Herodot. III. 36. εἰ μὲν μεταμελήσει τῷ Καμβύσῃ — δῶρα λάμψονται· ἢν δὲ μὴ μεταμελῆται κ. τ. λ. Isocrat. Panath. 94. p. 484. εἰ μὲν περὶ μόνης αὐτῆς ποιήσει τοὺς λόγους — ὅμοια φανεῖται —· ἐὰν δὲ — λέγῃς τὰς πράξεις κ. τ. λ. Plat. Legg. XII. p. 961. B. Usum loquendi copiosius nuper illustra-

μέντοι. Τῶν οὖν τιθεμένων ψυχὴν ἁρμονίαν εἶναι τί τις φήσει ταῦτα ὄντα εἶναι ἐν ταῖς ψυχαῖς, τήν τε ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν; πότερον ἁρμονίαν αὖ νὰ ἄλλην καὶ ἀναρμοστίαν; καὶ τὴν μὲν ἡρμόσθαι, ν ἀγαθήν, καὶ ἔχειν ἐν αὑτῇ ἁρμονίᾳ οὖσῃ ἄλλην ἁρμονίαν, τὴν δὲ ἀνάρμοστον αὐτήν τε εἶναι καὶ οὐκ ἔχειν ἐν αὑτῇ ἄλλην; Οὐκ ἔχω ἔγωγε, ἔφη ὁ Σιμμίας, εἰπεῖν· δῆλον δέ, ὅτι τοιαῦτ' ἄττ' ἂν λέγοι ὁ ἐκεῖνο ὑποθέμενος. Ἀλλὰ προωμολόγηται, ἔφη, D μηδὲν μᾶλλον μηδ' ἧττον ἑτέραν ἑτέρας ψυχὴν ψυ-

nec opus esse nec a codicibus suppeditari veteres editt. videtur latuisse. Unus fere Par. E. eum servat.

αὖ τινὰ ἄλλην] V. τινὰ αὖ, invitis libris melioribus omnibus.

D. μηδὲν μᾶλλον μηδὲ ἧττον] Pro μηδὲν Ald. Bas. I. Steph. μή, quod vix unus alterve codicum tuetur.

vit Weberus ad Demostli. Orat. adv. Aristocrat. p. 473.

μᾶλλον ἑτέραν ἑτέρας ψ.] Heusdius Spec. Crit. p. 21. μᾶλλον delendum censet, assentiente Heindorfio. Vide tamen ne librorum scriptura ita possit explicari: ut animus *alter altero magis* plus atque magis et minus atque minori gradu hoc ipsum sit, videlicet animus. De collocatione verborum ἑτέραν ἑτέρας ψυψὴν ψυχῆς v. ad Hipp. mai. p. 299. D. et mox p. 93. C.

Φέρε δή, ἔφη, πρὸς Διός] Aliud sequitur argumentum, quo probetur animum non esse harmoniam. Etenim quum animorum variae sint virtutes et varia vitia, ita ut alii aliter morati et quasi temperati esse videantur; ei, qui animum harmonia quadam contineri arbitretur, necessario ait hoc esse concedendum, in ipsa harmonia, h. e. animo, alias ruraus easque multiplices inesse harmoniae species et formas: id quod per ipsam rei naturam fieri nullo modo possit. Praeterea si verum sit, quod antea concessum sit ab utrisque, animum alio alium non magis aut minus esse animum, illum, qui animum dicat esse harmoniam, cogi eo facile posse, ut fateatur nullum omnino animum melius alio aut peius moratum esse ac temperatum: quod qui dicat, eum nihil aliud dicere, nisi hoc, non posse alium animum alio esse sapientiorem, iustiorem, probiorem. Hoc autem pugnare cum iis, quae ipsa hominum vita quotidie doceat. Porro si harmoniae notionem accuratius rimeris magisque urgeas et premas, quam hactenus factum sit; affirmari non iniuria licere, veram harmoniam nullo unquam tempore nullaque ratione dissonam esse posse maleque temperatam. Quippe discordia harmoniae concentum turbari ipsamque harmoniam deleri. Iam si quis animum dicat esse talem harmoniam, eum nil aliud nisi hoc contendere, animum humanum turpitudinis et pravitatis omnino esse expertem, animantium autem animas eiusdem virtutis et

χῆς εἶναι. τοῦτο δ' ἔστι τὸ ὁμολόγημα, μηδὲν μᾶλλον μηδ' ἐπὶ πλέον μηδὲ ἧττον μηδ' ἐπ' ἔλαττον ἑτέραν ἑτέρας ἁρμονίαν ἁρμονίας εἶναι. ἦ γάρ; Πάνυ γε. Τὴν δέ γε μηδὲν μᾶλλον μηδὲ ἧττον ἁρμονίαν οὖσαν μηδὲ μᾶλλον μηδὲ ἧττον ἡρμόσθαι. ἔστιν οὕτως; Ἔστιν. Ἡ δὲ μήτε μᾶλλον μήθ' ἧττον ἡρμοσμένη ἔστιν ὅ τι πλέον ἢ ἔλαττον ἁρμονίας μετέχει, ἢ τὸ ἴσον; Τὸ ἴσον. Οὐκοῦν ψυχὴ ἐπειδὴ
E οὐδὲν μᾶλλον οὐδὲ ἧττον ἄλλη ἄλλης αὐτὸ τοῦτο, ψυχή, ἐστίν, οὐδὲ δὴ μᾶλλον οὐδὲ ἧττον ἥρμοσται; Οὕτως. Τοῦτο δέ γε πεπονθυῖα οὐδὲν πλέον ἀναρμοστίας οὐδὲ ἁρμονίας μετέχοι ἄν; Οὐ γὰρ οὖν. Τοῦτο δ' αὖ πεπονθυῖα ἆρ' ἄν τι πλέον κακίας ἢ ἀρετῆς μετέχοι ἑτέρα ἑτέρας, εἴπερ ἡ μὲν κακία ἀναρμοστία, ἡ δὲ ἀρετὴ ἁρμονία εἴη; Οὐδὲν πλέον.
94 Μᾶλλον δέ γέ που, ὦ Σιμμία, κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον κακίας οὐδεμία ψυχὴ μεθέξει, εἴπερ ἁρμονία ἐστίν. ἁρμονία γὰρ δήπου παντελῶς αὐτὸ τοῦτο οὖσα, ἁρμονία, ἀναρμοστίας οὔποτ' ἂν μετάσχοι.

E. οὐδὲ δὴ μᾶλλον οὐδὲ ἧττον] Bekkerus invitis libris οὐδὲν dedit, quo nunc non opus est.

P. 94. αὐτὸ τοῦτο, ψυχαί, εἶναι] Vett. editt. αὐτὸ τοῦτο τὸ ψ. εἶναι, quod Bekkerus post alios ex Par. E I. mutavit. Omittunt articulum etiam Ald. Bas. 1. codd. Zitt. Flor. i. et Stobaeus.

πάσχειν ἂν ταῦτα] ἂν e Stobaeo additum.

B. ὀρθὴ ἡ ὑπόθεσις] Articulum reddiderunt Coisl. Vind. Φ. Par. C H L. Ambr. Aug. Flor. a. c. i.

κατὰ τὸ σῶμα παθήμασιν] Editt. πάθεσιν, quod e Vat. Vind. 1. 3. 6. Flor. d. Ambr. mutavi. In Coisl. istud πάθεσι

praestantiae esse participes, qua praediti sint animi hominum.

P. 94. B. καὶ πάσχειν ἂν ταῦτα ὁ λόγος, εἰ ὀρθὴ κ. τ. λ.] h. e. et rationi s. disputationi nostrae putasne fore ut hoc accidat, si quidem vera esset illa sumtio, quae animum ait esse harmoniam?

πάσχειν ἂν ταῦτα] sc. ut tam temeraria et absurda statuat. — Proxima, Οὐδ' ὁπωστιοῦν referas pariter ad ἢ καὶ καλῶς δοκεῖ οὕτω λέγεσθαι, atque ad πάσχειν ἂν ταῦτα ὁ λόγος

Cap. XLIII. Τί δέ; ἦ δ' ὅς] Animum novimus et eum praecipue prudentem ac sapientem in homine dominari, neque corporis perturbationibus et cupiditatibus semper indulgere, sed iis saepissime adversari.

Οὐ μέντοι. Οὐδέ γε δήπου ψυχή, οὖσα παντελῶς ψυχή, κακίας. Πῶς γὰρ ἔκ γε τῶν προειρημένων; Ἐκ τούτου ἄρα τοῦ λόγου ἡμῖν πᾶσαι ψυχαὶ πάντων ζώων ὁμοίως ἀγαθαὶ ἔσονται, εἴπερ ὁμοίως ψυχαὶ πεφύκασιν αὐτὸ τοῦτο, ψυχαί, εἶναι. Ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη, ὦ Σώκρατες. Ἦ καὶ καλῶς δοκεῖ, ἦ δ' ὅς, οὕτω λέγεσθαι, καὶ πάσχειν ἂν ταῦτα ὁ λόγος, B *εἰ ὀρθὴ ἡ ὑπόθεσις ἦν, τὸ ψυχὴν ἁρμονίαν εἶναι; Οὐδ' ὁπωστιοῦν, ἔφη.*

Cap. XLIII. *Τί δέ; ἦ δ' ὅς· τῶν ἐν ἀνθρώπῳ πάντων ἔσθ' ὅ τι ἄλλο λέγεις ἄρχειν ἢ ψυχήν, ἄλλως τε καὶ φρόνιμον; Οὐκ ἔγωγε. Πότερον ξυγχωροῦσαν τοῖς κατὰ τὸ σῶμα παθήμασιν, ἢ καὶ ἐναντιουμένην; λέγω δὲ τὸ τοιόνδε, οἷον καύματος ἐνόντος καὶ δίψους ἐπὶ τοὐναντίον ἕλκειν, τὸ μὴ πίνειν, καὶ πείνης ἐνούσης, ἐπὶ τὸ μὴ ἐσθίειν· καὶ ἄλλα μυρία που ὁρῶμεν ἐναντιουμένην τὴν ψυχὴν* C *τοῖς κατὰ τὸ σῶμα. ἢ οὔ; Πάνυ μὲν οὖν. Οὐκοῦν αὖ ὡμολογήσαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν μήποτ'*

omissum est. Dein vett. editt. post *καὶ ἐναντιουμένην* addunt *τοῖς παθήμασιν*. Plerique codd. *ἐναντ. παθήμασι*, omisso articulo. Abiecimus inutile hoc additamentum cum Vat. Vind. 1. 3. 6. Ambr. Flor. d. et Stobaeo, Bekkeri secuti auctoritatem.

οἷον καύματος ἐνόντος] Pro *οἷον* ed. Steph. habet *ὡς εἰ*. Bas 2. *οἷον εἰ*. Cod Bodl. *ὡςεὶ*; sed *εἰ* delendum esse in marg. corrector monuit. *οἷον* tuentur plerique omnes, in quibus est Coisl. Vat. Aug. Vind. *Φ*. Flor. d. Ambr. G Ven. *ΑΞ*.

μυρία που ὁρ.] *που μυρία* Par. G., quod dedit Bekkerus.

C. *ἐν τοῖς ἔμπροσθεν*] Sic Vat. Ven. *Ξ*. Vind. *Υ. Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. Zitt. et rec. Bodl. Editt. habent *πρόσθεν*.

Quod quidem in animum, si is esset ipsius corporis intentio quaedam, nullo modo conveniret, quippe qui cum iis ipsis, quae habent remissionem aut intentionem, nunquam discreparet, sed semper concordaret.

καὶ ἄλλα μυρία που ὁρῶμεν] De curtata hac loquendi forma satis dictum est ad Apolog. Socr. p. 41. C. coll. Heusd. specim. p. 13.

C. *Οὐκοῦν αὖ ὡμ. ἐν τοῖς πρόσθεν*] P. 92. E. *τί δὲ — τῇδε; δοκεῖ σοι ἁρμονίᾳ ἢ ἄλλῃ τινὶ συνθέσει προσήκειν ἄλλως πως ἔχειν ἢ ὡς ἂν ἐκεῖνα ἔχῃ, ἐξ ὧν ἂν συγκέηται;* Ad haec Heindorfius: „A nemine adhuc interpretum intellecta haec *ἐναντία ᾄδειν οἷς ἐπιτείνοιτο* etc. sic expedienda vidit Spaldingius meus: *ἐναντία ᾄδειν τούτοις ἃ (κσθ' ἅ) ἐπιτείνοιτο καὶ*

ἂν αὐτήν, ἁρμονίαν γε οὖσαν, ἐναντία ᾄδειν οἷς ἐπιτείνοιτο καὶ χαλῷτο καὶ πάλλοιτο καὶ ἄλλο ὁτιοῦν πάθος πάσχοι ἐκεῖνα, ἐξ ὧν τυγχάνει οὖσα, ἀλλ' ἕπεσθαι ἐκείνοις καὶ οὔποτ' ἂν ἡγεμονεύειν; Ὡμολογήσαμεν, ἔφη· πῶς γὰρ οὔ; Τί οὖν; νῦν οὐ πᾶν τοὐναντίον ἡμῖν φαίνεται ἐργαζομένη, ἡγεμονεύουσά τε ἐκείνων πάντων, ἐξ ὧν φήσει τις αὐτὴν
D εἶναι, καὶ ἐναντιουμένη ὀλίγου πάντα διὰ παντὸς τοῦ βίου καὶ δεσπόζουσα πάντας τρόπους, τὰ μὲν χαλεπώτερον κολάζουσα καὶ μετ' ἀλγηδόνων, τά τε κατὰ τὴν γυμναστικὴν καὶ τὴν ἰατρικήν, τὰ δὲ πρᾳότερον, καὶ τὰ μὲν ἀπειλοῦσα τὰ δὲ νουθετοῦσα, ταῖς ἐπιθυμίαις καὶ ὀργαῖς καὶ φόβοις, ὡς ἄλλη

ἐξ ὧν τυγχάνει οὖσα] τυγχάνει Coisl. Flor. d. et a. m. sec. Vat. probante Bekkero. Sed indicativus defendi recte poterit ex iis, quae supra ad p. 61. B. ad Protagor. p. 320. D. notavimus. conf. Matth Gr. §. 529. 3.

ἐξ ὧν φήσει τις] Sic Ven. Ξ. Ante Bekkerum scribebatur φησί τις.

D. τά τε κατὰ τὴν γυμναστικὴν καὶ τὴν ἰατρ.] Alterum τὴν om. Vat Flor. d. Vind. Φ. Par. G. Ambr.

ἠνίπαπε μύθῳ] ἠνείπαπε Bodl. Vat. Par. G.

E. τοῦ σώματος παθημάτων] V. παθῶν, quod mutavi ex Coisl. Vat. Ven. Λ. Vind. Φ. Par. CEGIL. Ambr. Aug. Flor.

χαλῷτο — ἐκεῖνα ἐξ ὧν τυγχάνει οὖσα, i. e. ἐναντία ᾄδειν ταῖς ἐπιτάσεσι καὶ χαλάσεσι καὶ παλμοῖς καὶ ἄλλῳ ὁτῳοῦν πάθει ἐκείνων, ἐξ ὧν τυγχάνει οὖσα. Iam nemo h. l. he literulam quidem movere voluerit." Verissime. Nempe ad οἷς intelligenda notio est in verbis ἐπιτείνοιτο, χαλῷτο et πάλλοιτο comprehensa, veluti ἐπιτάσεσι, χαλάσμασι, πάλσεσιν.

D. τά τε κατὰ τὴν γυμναστικὴν] Exspectabas τὰ κατὰ τήν τε γυμναστικὴν καὶ τὴν ἰατρικήν. Sed v. ad p. 86. C. p. 89. D.

τὰ δὲ νουθετοῦσα ταῖς ἐπιθυμίαις] Dativus non pendet e νουθετοῦσα, quod verbum cum quarto casu construi solet, sed ex ἀπειλοῦσα, verbo remotiore quidem, sed eo graviore. Quam constructionem illustravit Lobeckius ad Sophoclis Aiac. v. 475. p. 295. et Heindorf. ad h. l. conf. Matth. §. 428. 2. Sophocl. Antig. 533. καὶ συμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας. Oed. Col. 1332. ὅς μ' ἐξέωσε κἀπεσύλησε πάτρας. Eandem rationem sequitur Plato etiam Legg. XI. p. 934. E. XII. p. 964. B. sq. Plaut. Mercat. V. 4, 35. Serva et subveni hunc senem. Terent. Adelph. V. 7, 19. Tu illas abi et traduce. Virgil. Aen. Nec veterum memini laetorve malorum. Qui nuper voluit, commate post νουθετοῦσα posito, dativum ex proximo pendere διαλεγομένη, is non repu-

οὖσα ἄλλῳ πράγματι διαλεγομένη; οἷόν που καὶ Ὅμηρος ἐν Ὀδυσσείᾳ πεποίηκεν, οὗ λέγει τὸν Ὀδυσσέα,

„στῆθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·

τέτλαθι δή, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης." E

ἆρ' οἴει αὐτὸν ταῦτα ποιῆσαι διανοούμενον ὡς ἁρμονίας αὐτῆς οὔσης καὶ οἵας ἄγεσθαι ὑπὸ τῶν τοῦ σώματος παθημάτων, ἀλλ' οὐχ οἵας ἄγειν τε ταῦτα καὶ δεσπόζειν, καὶ οὔσης αὐτῆς πολὺ θειοτέρου τινὸς πράγματος ἢ καθ' ἁρμονίαν; Νὴ Δία, ὦ Σώκρατες, ἔμοιγε δοκεῖ. Οὐκ ἄρα, ὦ ἄριστε, ἡμῖν οὐδαμῇ καλῶς ἔχει ψυχὴν ἁρμονίαν τινὰ φάναι εἶναι· οὔτε γὰρ ἄν, ὡς ἔοικεν, Ὁμήρῳ, θείῳ ποιητῇ, ὁμο- 95
λογοῖμεν οὔτε αὐτοὶ ἡμῖν αὐτοῖς. Ἔχει οὕτως, ἔφη.

a. b. c. d. i. m. marg. Bodleiani et Ven. Ξ. Etiam Bas. 2. et Stob. *παθημάτων* confirmant. Mox voc. *πράγματος* deest in Coisl. Ven. Λ. Par. CEHIL. Flor. a b. c. m. i. Aug. Stobaeo.

ὦ Σώκρατες, ἔμοιγε δοκεῖ] Vett. editt. inserta negandi particula *οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ*, quam ferremus, si praecederet *Μὰ Δία*. Nunc eam et loquendi consuetudo repudiat, et codd. fere omnes, in quibus sunt etiam Bodl. Tub. Coisl. Vat. Ven. Π. Par. G., omittunt.

P. 95. *Ἔχει οὕτως, ἔφη*] Hoc reposui ex Coisl. Vind. Φ. Ambr. Vat. Ven. Π. Vind. 6. Flor. a. c. d. m. Editt. omnes: *Ἔχειν οὕτως ἔφη*.

tavit, ita moleste *ἀπειλοῦσα* et *νουθετοῦσα* casu suo esse cariturum, ad *διαλεγομένη* autem sponte *αὐτοῖς* intelligi.

οὗ λέγει τὸν Ὀδυσσέα] Odyss. XX. v. 17. Exspectabas *περὶ τοῦ Ὀδυσσέως*; sed v. ad p. 79. B.

E. *διανοούμενον ὡς ἁρμονίας — οὔσης*] Cratyl. p. 439. C. *διανοηθέντες — ὡς ἰόντων τε ἁπάντων καὶ ῥεόντων*. Legg. I. in. *μῶν — λέγεις ὡς τοῦ Μίνω φοιτῶντος πρὸς τὴν τοῦ πατρὸς ἑκάστοτε ξυνουσίαν*; Phileb. p. 16. D. *ταύτην φήμην παρέδοσαν ὡς ἐξ ἑνὸς μὲν καὶ πολλῶν ὄντων τῶν ἀεὶ λεγομένων εἶναι*, ubi v. annot. coll. Ast. ad Polit. I. 1. — *καὶ οἵας ἄγεσθαι*, i. e. *καὶ τοιαύτης ὥστε ἄγεσθαι*. v. Matthiae §. 479.

ἢ καθ' ἁρμονίαν] quam ut cum harmonia comparari possit, pervulgata loquendi ratione, de qua v. Matthiae. §. 449. Ceterum eandem rem Plato illustrat etiam De Rep. IV. p. 440. *οὐκοῦν καὶ ἄλλοθι πολλαχοῦ αἰσθανόμεθα ὅταν βιάζωνταί τινα παρὰ τὸν λογισμὸν ἐπιθυμίαι, λοιδοροῦντά τε αὐτὸν καὶ θυμούμενον τῷ βιαζομένῳ ἐν αὐτῷ, καὶ ὥςπερ δυοῖν στασιαζόντοιν ξύμμαχον τῷ λόγῳ γιγνόμενον τὸν θύμον τοῦ τοιούτου*, κ. τ. λ. conf. etiam De Rep. IV. p. 454. A. et III. p. 434. A.

Νὴ Δία — ἔμοιγε δοκεῖ] Intell. Homerus haec ita cecinisse, ut animum putarit imperare corpori.

Cap. XLIV. *Εἶεν δή, ἦ δ' ὃς ὁ Σωκράτης, τὰ μὲν Ἁρμονίας ἡμῖν τῆς Θηβαϊκῆς ἴλεά πως, ὡς ἔοικε, μετρίως γέγονε· τί δὲ δὴ τὰ Κάδμου, ἔφη, ὦ Κέβης, πῶς ἱλασόμεθα καὶ τίνι λόγῳ; Σύ μοι δοκεῖς, ἔφη ὁ Κέβης, ἐξευρήσειν· τουτονὶ γοῦν τὸν λόγον τὸν πρὸς τὴν ἁρμονίαν θαυμαστῶς μοι εἶπες ὡς παρὰ δόξαν. Σιμμίου γὰρ λέγοντος, ὅτε ἠπό-*
B *ρει, πάνυ ἐθαύμαζον, εἴ τι ἔξει τις χρήσασθαι τῷ λόγῳ αὐτοῦ· πάνυ οὖν μοι ἀτόπως ἔδοξεν εὐθὺς*

τουτονὶ γοῦν] Coisl. Vat. Ven. *A.* Vind. *Φ.* Par. G. Aug. Florentini *τοῦτον*. Deinde Heindorf. de coniectura Forsteri scripsit *ὅ τι ἠπόρει*, quo non opus est. Nec necessaria est correctio Fischeri ad Weller. T. II. p. 275. scribendum iudicantis *εἴ τι ἔξοι*.

B. *πάνυ οὖν μοι ἀτόπως*] Vett. editt. *πάνυ μοι οὖν ἀτ.* Bodl. Ven. *II.* Vind. *Y.* Tub. Zitt. *πάνυ μὲν οὖν μοι ἀτόπως.* Coisl. Vat. Vind. *Φ.* Par. C G H L. Ambr. Aug. Flor. c. d. m. *πάνυ οὖν μοι ἀτ.* Bas. 2. *πάνυ μέντοι οὖν ἀτ.*

ταὐτὰ δὴ οὐκ ἂν θ.] V. *ταῦτα*, quod iam Fischerus e

Cap. XLIV. P. 95. *Εἶεν δή*] Reisig. in Comment. exegett. ad Sophocl. Oed. Col. v. 1333. „Hac voce, inquit, utuntur Graeci in omni genere sermonis, ubi ad alia progrediuntur: atque est plane, ut Grammatici definiunt, *συγκατάθεσις μὲν τῶν εἰρημένων, συναφὴ δὲ πρὸς τὰ μέλλοντα.*“ v. nostra ad Euthyphron. p. 88 sq.

τὰ μὲν Ἁρμονίας —] Socrates *εἴρων* Harmoniam Thebani Simmiae, h. e. eius sententiam de animo, propitiam factam esse h. e. refutatam dicit. Harmonia autem fuit uxor Cadmi, regis Thebanorum. v. Hesiod. Theog. v. 937. 975. Palaephatus s. 7. Apollod. III. 4, 2. Ad alteram autem dubitationem a Cebete itidem Thebano allatam transiturus Cadmi facit mentionem. Itaque *τὰ Κάδμου* vocat Cebetis rationem, qui concesserat quidem animos post mortem superesse; eosdem nunquam interituros esse negaverat. *Μυστικῶς* hunc locum interpretatur Olympiodorus ap. Wyttenbach. p. 250 sq.; ineptis argutiis eum vexarunt Dacierius aliique.

θαυμαστῶς — ὡς παρὰ δόξαν] Sic c. 45. *θαυμαστῶς ὡς ἐπεθύμησα* c. 49. extr. *θαυμαστῶς γάρ μοι δοκεῖ ὡς ἐναργῶς — εἰπεῖν ἐκεῖνος ταῦτα.* p. 99. D. *ὑπερφυῶς μὲν οὖν, ἔφη, ὡς βούλομαι.*

εἴ τι ἔξει τις χρ.] h. e. si quis haberet quod eius disputationi responderet. Prorsus eodem modo Hipp. Mai. p. 299. B. *ἀλλ' ἔχεις τι χρῆσθαι τῷ λόγῳ, ἤ τι καὶ ἄλλο ἐροῦμεν;* De *εἰ* post *θαυμάζειν* posito hodie nota sunt omnia. Ex correctione ortum est quod legitur in aliquot codd. *ὅτι* pro *εἴ τι*.

B. *τὴν πρώτην ἔφοδον οὐ δέξασθαι*] h. e. primum impetum non sustinere. Proxima sic intelligas: *οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, εἰ καὶ ὁ τοῦ Κάδμου λόγος* (i. e. mea ipsius ratio) *ταὐτὰ πάθοι.*

τὴν πρώτην ἔφοδον οὐ δέξασθαι τοῦ σοῦ λόγου. ταὐτὰ δὴ οὐκ ἂν θαυμάσαιμι καὶ τὸν τοῦ Κάδμου λόγον εἰ πάθοι. Ὦ γαθέ, ἔφη ὁ Σωκράτης, μὴ μέγα λέγε, μή τις ἡμῶν βασκανία περιτρέψῃ τὸν λόγον τὸν μέλλοντα λέγεσθαι. ἀλλὰ δὴ ταῦτα μὲν τῷ θεῷ μελήσει, ἡμεῖς δὲ Ὁμηρικῶς ἐγγὺς ἰόντες πειρώμεθα, εἰ ἄρα τι λέγεις. ἔστι δὲ δὴ τὸ κεφάλαιον ὧν ζητεῖς· ἀξιοῖς ἐπιδειχθῆναι ἡμῶν τὴν ψυχὴν ἀνώλεθρόν τε καὶ ἀθάνατον οὖσαν, εἰ φιλόσοφος ἀνὴρ C

Ficino et Aug. emendavit, consentiente Ambr. Pro ταὐτὰ δὴ Vat. Flor. d. habet ὥστε.

ἡμῶν βασκανία] Heindorfius ἡμῶν in ἡμῖν mutandum coniecit. Et ita scriptum in Par. L., unde restituit Bekker. Sed pendet ἡμῶν ex τὸν λόγον, estque non sine caussa priore loco collocatum. Igitur optimorum et plurimorum codd. lectionem servare consultum duximus. conf. etiam ad p. 117. A. c. 46. in.

τὸν μέλλοντα λέγεσθαι] ἔσεσθαι Bodl. Coisl. Ven. ΑΠΞ. Tub. Aug. Par. CEHIL. Flor. alii. Sed Bodl. Ven. Ξ. Par. C. alii, λέγεσθαι habent in margine adscriptum.

μὴ μέγα λέγε, μή τις β.] Nam magnifica et superba dicta sequitur βασκανία, invidia et vindicta divina, Nemesis. Φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν. Herodot. VII. 11. Eurip. Herc. Fur. 1244. ἴσχε τὸ στόμ', ὡς. μὴ μέγα λέγων μείζω πάθῃς. Itaque Graeci ut fascinum a se amolirentur ac deprecarentur, utebantur verbis μετὰ προβασκανίου, ἀβασκάντως, pariterque Latini, ne laus nimia laudatis invidiam conflaret, ad arcendum fascinum praefari solebant praefiscine. v. Muret. V. L. VIII. 3. Wesseling. ad Herod. I. 32. I. H. Voss. ad Virgil. Eclog. VII. 27. et Wyttenbach. ad h. l. Ad formulam μὴ μέγα λέγε conf. Aristoph. Rann. 851. ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, μὴ μεγάλα λίαν λέγε.

περιτρέψῃ τὸν λόγον] Quemadmodum ἔφοδον δέχεσθαι, et ἐγγὺς ἰέναι, obviam ire, ita etiam περιτρέπειν est verbum militare, quod significat in fugam convertere, facere ut milites terga vertant. Sensus igitur hic est: ne disputatio nostra irrita reddatur et parum efficax. Ruhnkenius περιστρέψῃ coniecit.

Ὁμηρικῶς ἐγγ. ἰόντες] more heroum Homericorum, i. e. hostiliter ac fortiter. Respicit tamen simul ad formulam Homericam ἐγγὺς ἰέναι. v. ad Euthyphr. p. 3. C.

ἀξιοῖς ἐπιδειχθῆναι] h. e. ἀξιοῖς δεῖν ἐπιδειχθῆναι. vid. Heindorf. ad Protagor. p. 346. B. qui verissime iudicavit in talibus δεῖν, si rem diligentius aestimes, non videri omissum esse, sed verba ἡγεῖσθαι, λογίζεσθαι, οἴεσθαι, δοκεῖν, νομίζειν, significare aequum s. opus iudicare. Id ita esse evincunt tales loci, qualis est Homer. Iliad. IX, 621. οὐ γάρ με δοκέει μύθοιο τελευτὴ τῇδε γ' ὁδῷ κραναέσθαι, ubi nemo δεῖν extrinsecus assumi voluerit.

C. εἰ φιλόσοφος ἀνὴρ μέλλων ἀπ.] si vir philo-

μέλλων ἀποθανεῖσθαι, θαῤῥῶν τε καὶ ἡγούμενος ἀποθανὼν ἐκεῖ εὖ πράξειν διαφερόντως ἢ εἰ ἐν ἄλλῳ βίῳ βιοὺς ἐτελεύτα, μὴ ἀνόητόν τε καὶ ἠλίθιον θάῤῥος θαῤῥήσει. τὸ δὲ ἀποφαίνειν, ὅτι ἰσχυρόν τί ἐστιν ἡ ψυχὴ καὶ θεοειδές, καὶ ὅτι ἦν ἔτι πρότερον, πρὶν ἡμᾶς ἀνθρώπους γενέσθαι, οὐδὲν κωλύειν φῂς πάντα ταῦτα μηνύειν ἀθανασίαν μὲν μή, ὅτι δὲ πολυχρόνιόν τέ ἐστι ψυχὴ καὶ ἦν που πρότερον ἀμήχανον ὅσον χρόνον καὶ ἤδει τε καὶ ἔπραττε πόλλ' D ἄττα· ἀλλὰ γὰρ οὐδέν τι μᾶλλον ἦν ἀθάνατον, ἀλλὰ

C. διαφερόντως ἢ εἰ ἐν ἄλλῳ β.] εἰ additum est e Bodl. Tub. Ven. Π. Vind. ΥΦ. Par. G I. Ambr. Flor. i. Zittav. Dobraeus in Adversar. T. 1. p. 271. post βίῳ excidisse putabat ᾧ.

πρὶν ἡμᾶς ἀνθρώπους γ.] Vett. editt. om. ἀνθρώπους, invitis codd. fere omnibus. Paullo ante ὅτι ante ἦν non iteratur in Coisl. Ven Λ. Par. CEHIL. Tub. aliis. Bodl. et Ven. Π. id habent supra versum adscriptum.

sophus morte imminente animo confirmatus et hac spe sustentatus, fore, ut post mortem illic melius secum agatur, quam si in alio vitae genere (neque eo, quo philosophi utuntur) aetatem transegisset, non temere et stulte talem tantamque fiduciam susceptурus sit.

ἢ εἰ ἐν ἄλλῳ βίῳ β. ἐτ.] Docuit enim Socrates in superioribus eos, qui maxime philosophiae operam dederint, facillime ad deos evolare et ad maximam pervenire felicitatem ac beatitatem.

τὸ δὲ ἀποφαίνειν, ὅτι ἰσχ.] Locus valde impeditus et plurimis virorum doctorum conjecturis tentatus. Nihilominus et codd. omnes de eius scriptura consentiunt, nec quidquam loco movendum nobis videtur. Sed videamus de singulis. Quod autem, inquit, aliquis doceat animum esse validum quiddam, firmum, divinum, atque vixisse prius quam nos homines nasceremur, id ais nihil impedire, quominus haec omnia ostendant haud quidem immortalitatem, sed hoc, animum esse diuturnum, atque immensum quantum temporis spatium iam antea viguisse, multaque et cognovisse et fecisse. In his molesta visa sunt ista: ἀθανασίαν μὲν μή, ὅτι δὲ πολυχρόνιον κ. τ. λ. maluitque Heindorfius scriptum esse hoc modo: οὐδὲν κωλύειν φῂς πάντα ταῦτα μηνύειν οὐ τὴν ἀθανασίαν, ἀλλὰ μόνον ὅτι πολυχρόνιόν τέ ἐστι κ. τ. λ. Nimirum sententia utique haec est: haec omnia ais nihil impedire, quominus statuamus animum non esse immortalem, sed tantum hoc, esse eum diuturnum et longaevum. Sed nihil tamen in Graecis mutandum videtur. Nam quod simpliciter dici

καὶ αὐτὸ τὸ εἰς ἀνθρώπου σῶμα ἐλθεῖν ἀρχὴ ἦν αὐτῇ ὀλέθρου, ὥςπερ νόσος· καὶ ταλαιπωρουμένη τε δὴ τοῦτόν τὸν βίον ζῴη καὶ τελευτῶσά γε ἐν τῷ καλουμένῳ θανάτῳ ἀπολλύοιτο. διαφέρει δὲ δή, φής, οὐδέν, εἴτε ἅπαξ εἰς σῶμα ἔρχεται, εἴτε πολλάκις, πρός γε τὸ ἕκαστον ἡμῶν φοβεῖσθαι· προςήκει γὰρ φοβεῖσθαι, εἰ μὴ ἀνόητος εἴη, τῷ μὴ εἰδότι μηδ' ἔχοντι λόγον διδόναι, ὡς ἀθάνατόν ἐστι. τοιαῦτ' ἄττα ἐστίν, οἶμαι, ὦ Κέβης, ἃ λέγεις· καὶ ἐξεπίτηδες E

πολυχρόνιόν τέ ἐστι ψυχή] V. ἐστιν ἡ ψυχή. Sed articulum pauci tuentur libri, neque ii optimi. Vat. Vind. Φ. Par. C. πολιχρονιώτερον.

D. διαφέρει δὲ δή, φής, οὐδέν] Ita Bekker. cum Heindorf. scripsit auctoritate Par. CEL. quibuscum Flor. a. b. c. d. i. m. consentiunt. Et ea scriptura propter sequens προςήκει requiritur, quod alioqnin sine codicibus in προςήκειν mutari oporteret. Vulgo διαφέρειν δὲ δή φ. quod servat Tur.

poterat sic: πάντα ταῦτα μηνύειν μόνον, ὅτι πολυχρόνιόν τέ ἐστι κ. τ. λ., id interposita contrariae rationis mentione plenius sic enuntiatur: ἀθανασία μὲν μή, ὅτι δέ etc., in quibus verba, ἀθανασίαν μὲν μή, compensant quodammodo vocis μόνον omissionem. Neque obscurum est, cur dictum sit μή, neque οὔ, quum res ex mente Cebetis explicetur. Quod quo iure ita statuamus, facilius perspicies ex hac interpretatione: „dieses, sagst du, hindere nicht, dass dieses alles anzeige *nicht etwa* eine Unsterblichkeit, sondern dass die Seele etwas lange dauerndes sei.“ Transeamus ad proxima. Et haec quidem: ἀλλὰ γὰρ οὐδέν τι μ. κ. τ. λ. item e Cebetis mente dicuntur, quamquam variata orationis structura enuntiantur libere; ita, ut Latine exprimi hoc modo possint: at enim nihilo magis animum fuisse immortalem (intell. in superiore illa vita, qua nondum cum hoc corpore coniunctus vixit), sed hoc ipsum, quod in humanum corpus migraverit, fuisse ei, tanquam morbum aliquem, principium et fontem interitus. Optativi porro ζῴη et ἀπολλύοιτο iustam habent rationem et causam. Quippe ubi quis oratione utens obliqua inducitur, haud raro optativus sine coniunctione et ἄν infertur, sicuti iam supra ostendimus ad p. 86. A. coll. Matth. §. 539. 3. Schaeferi Melett. p. 102. Itaque pergas Latine sic: itaque eum et hanc vitam transigere aerumnosam et morte, quae dicatur, tandem consumi. Quocirca vides rursus hic modos audacius variari atque rectam orationem, ut p. 86. A. 87. E. cum obliqua misceri; cuius permixtionis exempla notavimus etiam ad Sympos. p. 210. B. Lachet. p. 186. B. Alcib. II. p. 147. E.

πολλάκις ἀναλαμβάνω, ἵνα μή τι διαφύγῃ ἡμᾶς, εἰ τέ τι βούλει, προσθῇς ἢ ἀφέλῃς. Καὶ ὁ Κέβης, Ἀλλ' οὐδὲν ἔγωγε ἐν τῷ παρόντι, ἔφη, οὔτ' ἀφελεῖν οὔτε προσθεῖναι δέομαι· ἔστι δὲ ταῦτα ἃ λέγω.

Cap. XLV. Ὁ οὖν Σωκράτης συχνὸν χρόνον ἐπισχὼν καὶ πρὸς ἑαυτόν τι σκεψάμενος, Οὐ φαῦλον πρᾶγμα, ἔφη, ὦ Κέβης, ζητεῖς· ὅλως γὰρ δεῖ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τὴν αἰτίαν διαπραγματεύσασθαι.
96 ἐγὼ οὖν σοι δίειμι περὶ αὐτῶν, ἐὰν βούλῃ, τά γ' ἐμὰ πάθη· ἔπειτα ἄν τί σοι χρήσιμον φαίνηται ὧν ἂν λέγω, πρὸς τὴν πειθὼ περὶ ὧν λέγεις χρήσει. Ἀλλὰ

E. διαφύγῃ ἡμᾶς] Sic Fischerus ex Aug. scripsit pro vulg. διαφύγοι.

P. 96. περὶ ὧν λέγεις] περὶ ὧν ἂν λέγῃς Bodl. Ven. II. Ambr. Tub. Flor. d. Zitt. quod non praeferam. Bene Ficinus: si quid eorum, quae dixero, ad quaestionis tuae veritatem aperiendam conducere putabis. Vat. λέγῃς, omisso ἄν.

E. εἴ τέ τι βούλει, προσθῇς ἢ ἀφέλῃς] h. e. καὶ ἵνα, εἴ τι βούλει, προσθῇς ἢ ἀφέλῃς. προσθεῖναι δέομαι] i. e. βούλομαι. Nos: ich verlange nichts hinzuzusetzen.

Cap. XLV. P. 96. Οὐ φαῦλον πρᾶγμα] rem non facilem. Photius p. 642. 23. Dobraeo Adversar. T. I. 271. legisse videtur Φαῦλον πρᾶγμα, sine οὐ, sicut bis est apud Suidam in v. Εὔδεα et Φαῦλον: quae lectio nihili facienda.

τὰ γ' ἐμὰ πάθη] h. e. ἃ ἐγὼ ἔπαθον, quid mihi acciderit in causa eorum naturaque investiganda.

ἐγὼ γάρ, ἔφη, ὦ Κέβης, νέος ὢν θ.] Quae hic a Socrate narrantur, ea etsi fuerunt qui ad ipsum pertinere putarent, tamen de Platone potius intelligenda esse quum alia docent, tum quae p. 100. B. de idearum doctrina narrantur, certissime arguunt. v. Prolegg. ad Phileb. p. XXI. Hermann. Histor. Philos. Platon. p. 49. seq. et p. 687. ann. 631.

ἣν δὴ καλοῦσι περὶ φύσεως ἱστορίαν] i. e. partem philosophiae physicam. Nam ἱστορία φύσεως universe significat cognitionem et scientiam naturae ex contemplatione et ratione, h. e. tam experientia quam ratione (theoria) ductam, de quo usu loquendi v. Wyttenbach. ad h. l.

ὑπερήφανος γάρ μοι ἐδάκει εἶναι] Sc. αὕτη ἡ σοφία. Itaque haec, εἰδέναι τὰς αἰτίας, epexegesin continent. Apte contulit Heindorf. Gorg. p. 462. C. οὐκοῦν καλόν σοι δοκεῖ ἡ ῥητορικὴ εἶναι, χαρίζεσθαι οἷόν τ' εἶναι ἀνθρώποις;

ἄνω κάτω μετέβαλλον] h. e. in perpetua versabar incohstantia et dubitatione. Nam usurpatur haec formula etiam de iis, qui prae consilii inopia se huc et illuc versant nec possunt ad exitum rei pervenire. v. Gorg. p. 481. E. Advertas autem in proximis variationem

μὴν, ἔφη ὁ Κέβης, βούλομαί γε. Ἄκουε τοίνυν ὡς ἐροῦντος. ἐγὼ γάρ, ἔφη, ὦ Κέβης, νέος ὢν θαυμαστῶς ὡς ἐπεθύμησα ταύτης τῆς σοφίας, ἣν δὴ καλοῦσι περὶ φύσεως ἱστορίαν. ὑπερήφανος γάρ μοι ἐδόκει εἶναι, εἰδέναι τὰς αἰτίας ἑκάστου, διὰ τί γίγνεται ἕκαστον καὶ διὰ τί ἀπόλλυται καὶ διὰ τί ἔστι· καὶ πολλάκις ἐμαυτὸν ἄνω κάτω μετέβαλλον B σκοπῶν πρῶτον, τὰ τοιάδε, ἆρ' ἐπειδὰν τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν σηπεδόνα τινὰ λάβῃ, ὥς τινες ἔλεγον, τότε δὴ τὰ ζῶα ξυντρέφεται; καὶ πότερον τὸ αἱμά ἐστιν ᾧ φρονοῦμεν, ἢ ὁ ἀήρ, ἢ τὸ πῦρ, ἢ τούτων

ὑπερήφανος γάρ μοι] V. ὑπερήφανον, invitis Bodl. Coisl. Vat. Tub. Ven. *ΑΞΠ*. Vind. *Y*. Par. EG. Aug. Flor. a. b. c. i. m. v. annot. Dein Coisl. Ven. *A*. Par. CEHIL. Flor. a. b. c. i. m. ἱστορίας pro αἰτίας, quod in nonnullis margini appositum.

ἄνω κάτω μετέβαλλον] V. ἄνω καὶ κάτω. Copulam omittunt Bodl. Vat. Ven. *ΑΞΠ*. Tub. Vind. *Y*. Par. CHIS. Ambr. Aug. Florentini.

constructionis, quandoquidem post μετέβαλλον σκοπῶν, primum infertur πότερον — ἐστιν, deinde autem ἐκ τούτων δὲ γίγνοιτο, modo optativo, subiicitur. Similis ratio est p. 95. D., ubi post ἦν in obliqua oratione ζώῃ et ἀπολλύοιτο infertur.

B. σηπεδόνα τινὰ λάβῃ] „Ne quis miretur, cur animalia σηπεδόνι nutriri dicantur. Κατὰ σῆψιν enim, secundum medicos, uti notat Athenaeus VII. I. p. 276., ἡ πέψις, h. e. putredine cibi fit concoctio: ideoque inquit Galenus in Hippocrat. Aphorism. VI. 1., παλαιά τις ἦν συνήθεια τούτοις τοῖς ἀνδράσιν ἄσηπτα καλεῖν ἅπερ ἡμεῖς ἄπεπτα λέγομεν." FORSTER.

ὥς τινες ἔλεγον] Ionici philosophi, veluti Anaxagoras et Archelaus. De illo Laert. II. 9. τὰ ζῶα γενέσθαι ἐξ ὑγροῦ τε καὶ θερμοῦ καὶ γεώδους. De hoc idem II. 16. ἔλεγε δύο αἰτίας εἶναι γενέσεως θερμὸν καὶ ψυχρόν. Alterum locum adscripsimus, ut intelligatur, quo iure Curt. Sprengelius Histor. Medicin. T. I. p. 443. ψυχρὸν in ὑγρὸν mutari apud Platonem voluerit.

ξυντρέφεται] Etymol. M. Suidas, Phavorinus, Photius interpretantur per συνίσταται, πήγνυται, coagulantur.

τὸ αἷμά ἐστιν ᾧ φρονοῦμεν] Fuit haec sententia Empedoclis. v. Plutarch. de Placit. Phil. IV. 5. Stob. Eclogg. p. 1026. ed. Heeren. Cicero Tusc. I. 9. et quae collegit Davis. ad Cic. I. c.

ἢ ὁ ἀήρ] Anaximeni hanc sententiam tribuit Plutarch. de Placit. Phil. I. 3. Itemque τοῖς ἀπὸ Ἀναξαγόρου ibid. II. 4. Anaximandro autem, Anaximeni, Anaxagorae et Archelao Theodoret. Therapeut. p. 545. Idem etiam Diogeni (Apolloniatae) et aliis quibusdam probatum esse tradit Aristot. de Anim. I. 2. *Forster.*

ἢ τὸ πῦρ] Ex Heracliti

μὲν οὐδέν, ὁ δὲ ἐγκέφαλός ἐστιν ὁ τὰς αἰσθήσεις παρέχων τοῦ ἀκούειν καὶ ὁρᾶν καὶ ὀσφραίνεσθαι, ἐκ τούτων δὲ γίγνοιτο μνήμη καὶ δόξα, ἐκ δὲ μνήμης καὶ δόξης, λαβούσης τὸ ἠρεμεῖν, κατὰ ταῦτα γίγνεσθαι ἐπιστήμην. καὶ αὖ τούτων τὰς φθορὰς σκοπῶν, καὶ τὰ περὶ τὸν οὐρανόν τε καὶ τὴν γῆν πάθη, τελευτῶν οὕτως ἐμαυτῷ ἔδοξα πρὸς ταύτην τὴν σκέψιν ἀφυὴς εἶναι, ὡς οὐδὲν χρῆμα. τεκμήριον δέ σοι ἐρῶ ἱκανόν· ἐγὼ γὰρ ἃ καὶ πρότερον σαφῶς ἠπιστάμην, ὥς γε ἐμαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκουν, τότε ὑπὸ ταύτης τῆς σκέψεως οὕτω σφόδρα ἐτυφλώθην, ὥστε ἀπέμαθον καὶ ταῦτα, ἃ πρὸ τοῦ ὤμην εἰδέναι, περὶ ἄλλων τε πολλῶν καὶ διὰ τί ἄνθρωπος αὐξάνεται. τοῦτο γὰρ ὤμην πρὸ τοῦ παντὶ δῆλον εἶναι, ὅτι διὰ τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν· ἐπειδὰν γὰρ ἐκ τῶν σιτίων

C. ὥς γε ἐμαυτῷ] Pro γε vett. editt. cum Ven. Ξ. δή.

D. τοῖς δὲ ὀστοῖς] Sic Bodl. a m. sec., Par. CEHIL. Flor. a. b. c. i. m. Aug. Vulgo erat ὀστέοις. Vat. Vind. Φ. Par. G. Ambr. ὀστέοις ὀστέα. Sed hanc formam Thomas M., Moeris, alii, tanquam minus Atticam notarunt.

ἱκανῶς μοι δοκεῖν] Sic codd. fere omnes, certe quidem meliores omnes. Vett. editt. ἱκανόν.

eiusque discipulorum sententia. Huiusmodi enim ipsius ἀναθυμίασιν apud Aristot. de Anim. I. 2. fuisse constanter tradunt veteres. Forster. Conf. Schleiermacher. de Heraclito in op. Mus. der Alterth. Wiss. V. I. p. 485 sqq.

ὁ δὲ ἐγκέφαλος] De cerebro animae sede v. Wyttenbach. ad h. l. Diog. L. VIII. 30. Pythagoram narrat τὸν θυμόν cordi, τὰς φρένας autem atque τὸν νοῦν cerebro tanquam sedi ac domicilio assignavisse. Alii similiter. v. Cicer. Tusc. I. 9, 19. Plutarch. De placit. philosoph. IV. 5. Athen. II. p. 66.

ἐκ τούτων δὲ γίγνοιτο] Optativus positus non perinde ac si praecessisset tempus praeteritum, hac ratione: ἢ τούτων οὐδέν, ἀλλ' ὅπερ ἔλεγόν τινες, ὅτι ὁ ἐγκέφαλος εἴη — ἐκ τούτων δὲ γίγνοιτο μνήμη καὶ δόξα, quod putabat Heindorfius, sed quia Socrates, relicta constructione inchoata, ad obliquam transit orationem. v. supra ad p. 86. A. et 95. E. Hinc deinceps infinitivus γίγνεσθαι infertur. Quod certe neminem morabitur. Nam eodem modo etiam post ὡς et participium, quod accusativi cum infinitivo positi instar est, deinde transitur ad usum infinitivi Charmid. p. 164. D. Legg. I. p. 626. B. XII. p. 964. E. al. — Pro κατὰ ταῦτα Heindorfius κατὰ ταὐτὰ scribendum censet hoc sensu: eodem modo, quo μνήμη καὶ δόξα e sensibus oriuntur. Sed

ταῖς μὲν ἀρχὴ σάρκες προσγένωνται, τοῖς δὲ ὀστοῖς ὀστᾶ, καὶ οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τοῖς ἄλλοις τὰ αὐτῶν οἰκεῖα ἑκάστοις προσγένηται, τότε δὴ τὸν ὀλίγον ὄγκον ὄντα ὕστερον πολὺν γεγονέναι, καὶ οὕτω γίγνεσθαι τὸν σμικρὸν ἄνθρωπον μέγαν. οὕτω τότε ᾤμην· οὐ δοκῶ σοι μετρίως; Ἔμοιγε, ἔφη ὁ Κέβης. Σκέψαι δὴ καὶ τάδε ἔτι. ᾤμην γὰρ ἔγωγε ἱκανῶς μοι δοκεῖν, ὁπότε τις φαίνοιτο ἄνθρωπος παραστὰς μέγας σμικρῷ μείζων εἶναι αὐτῇ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἵππος ἵππου· καὶ ἔτι γε τούτων ἐναργέστερα, τὰ E
δέκα μοι ἐδόκει τῶν ὀκτὼ πλείονα εἶναι διὰ τὸ δύο αὐτοῖς προσεῖναι, καὶ τὸ δίπηχυ τοῦ πηχυαίου μεῖζον εἶναι διὰ τὸ ἡμίσει αὐτοῦ ὑπερέχειν. Νῦν δὲ δή, ἔφη ὁ Κέβης, τί σοι δοκεῖ περὶ αὐτῶν; Ηόῤῥω που, ἔφη, νὴ Δί' ἐμὲ εἶναι τοῦ οἴεσθαι περὶ τούτων του

καὶ ἵππος ἵππου] Sic Tub. Vat. Ven. *Π.* Vind. *ΥΦ.* Par. G. Ambr. Flor. d. Zitt. Aug. et a pr. m. Bodl. Ven. *Ξ.* Vett. editt. *καὶ ἵππος ἵππῳ.*

E. *αὐτοῖς προσεῖναι*] Hanc lectionem debemus Bodl. rec., Coisl. Tubing. Vat Ven. *Λ.* Par. C E G H I. Ambr. pr. Par. L. Aug. Florentinis, aliis. Nam Steph. *προσθεῖναι* edidit.

περὶ τούτων του τὴν αὐτ.] του addunt Ven. *ΑΠ.* Vind.

verum est *κατὰ ταὐτα*, quod post *λαβούσης τὸ ἠρεμεῖν* non aliter infertur quam alibi *οὕτως* frequentari solet.

λαβούσης τὸ ἠρεμεῖν] Nam una *ἐπιστήμη* ex Platonis sententia habet stabilitatem, firmitatem et constantiam: *δόξα* in incerto vagatur.

C. *τὰ περὶ τὸν οὐρανόν τε κ. τ. γ. πάθη*] h. e. ea, quae in coelo et terra eveniunt.

ὡς οὐδὲν χρῆμα] ut qui maxime. v. Viger. p. 158. Similiter Latini: nihil videbatur me esse ineptius ad haec investiganda

D. *οὐ δοκῶ σοι μετρίως*] h. e. satis recte, vere. v. ad Criton. p. 46. C. Mox *ἱκανῶς δοκεῖν* dicitur.

μείζων εἶναι αὐτῇ τῇ κεφαλῇ] „Verius puto *μείζων εἶναι αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ καὶ ἵππου*, i. e. maior ille esse per caput, et equus item equo maior esse.“ WYTTENB. Pro *ἵππῳ* codd. optimi utique *ἵππου* exhibent: sed *αὐτῇ* libri omnes tuentur. Nec necessarium videtur hoc in *αὐτοῦ* mutare. Ceterum vulgo perperam post *σμικρῷ* commate distinguebatur.

E. *διὰ τὸ ἡμίσει αὐτοῦ ὑπερέχειν*] P. 101. B. *καὶ τὸ δίπηχυ τοῦ πηχυαίου ἡμίσει μεῖζον εἶναι.*

Πόῤῥω που, ἔφη, νὴ Δί' –] Longe me abesse ab harum rerum cognitione: multum abesse, ut

τὴν αἰτίαν εἰδέναι, ὅς γε οὐκ ἀποδέχομαι ἐμαυτοῦ οὐδὲ ὡς, ἐπειδὰν ἑνί τις προσθῇ ἕν, ἢ τὸ ἓν ᾧ προσετέθη δύο γέγονεν, ἢ τὸ προστεθὲν καὶ ᾧ προσ-
97 ετέθη διὰ τὴν πρόσθεσιν τοῦ ἑτέρου τῷ ἑτέρῳ δύο ἐγένετο· θαυμάζω γάρ, εἰ, ὅτε μὲν ἑκάτερον αὐτῶν χωρὶς ἀλλήλων ἦν, ἓν ἄρ' ἑκάτερον ἦν καὶ οὐκ ἦστην τότε δύο, ἐπεὶ δ' ἐπλησίασαν ἀλλήλοις, αὕτη ἄρα αἰτία αὐτοῖς ἐγένετο δυοῖν γενέσθαι, ἡ ξύνοδος τοῦ πλησίον ἀλλήλων τεθῆναι. οὐδέ γε ὡς, ἐάν τις ἓν διασχίσῃ, δύναμαι ἔτι πείθεσθαι, ὡς αὕτη αὖ αἰτία γέγονεν, ἡ σχίσις, τοῦ δύο γεγονέναι· ἐναντία

YΦ. Par. ACEGHIL. Ambr. Aug. Flor. a. b. c. i. m. In Tub. est *περὶ τούτων ταύτην αὐτ.* unde error natus.

P. 97. *αἰτία αὐτοῖς*] Sic Bodl. Ven. *ΞΠ.* Vind. *Y.* Zitt. Vulgo ordine inverso *αὐτοῖς αἰτία.* Dein *τοῦ δύο γενέσθαι* Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. Pro vulg. *δύο*, e Coisl. Par.

harum rerum causas intelligam.

P. 97. *ὅτε μέν — χωρὶς ἀλλήλων ἦν*] h. e. quando alterum ab altero separatum et disiunctum esset.

αἰτία ἐγένετο δυοῖν γενέσθαι] Ne quis requirat *τοῦ δυοῖν γενέσθαι.* Nam *αἴτιος* etiam simplicem infinitivum sibi adiunctum habere exemplis docuerunt Schaefer. Melett. Critt p. 23. et Heindorf. ad Cratyl. §. 71. conf. ad Hipp. mai. p. 299. E. Dativum *δυοῖν* recte pro *δύο* resposuit Fischerus, ut constructio sit eadem, quae cap. 39. *τοῖς αὐτοῖς τοτὲ μὲν δοκοῦσιν ἀληθέσιν εἶναι.* Noli autem cum Heindorfio verba sic construere: *αὕτη ἄρα ἡ ξύνοδος αὐτοῖς αἰτία ἐγένετο δυοῖν γενέσθαι*; qua constructione admissa non poteris reddere idoneam huius verborum collocationis rationem. Imo vero *αὕτη*, quod refertur ad *ἐπεὶ δ' ἐπλησίασαν ἀλλήλοις*, continet subiectum, cui deinde *ἡ ξύνοδος* per appositionem additur; *αἰτία* autem praedicatum est: unde intelligitur, cur articulus ante *ἡ αἰτία* omissus sit. Germanice dixeris: wenn dieses die Ursache geworden ist, dass sie zwei wurden, nemlich die Vereinigung. Eodem modo deinde: *ὡς αὕτη αὖ αἰτία γέγονεν, ἡ σχίσις, τοῦ δύο γεγονέναι.* Hunc usum pronominis illustravit Reisig. Coniect. in Aristoph. p 177. sqq. conf. ad Apolog. p. 18. A. Sympos. p. 179. C. Denique ista: *τοῦ πλησίον ἀλλήλων τεθῆναι*, valent ad declarandum id, in quo *ἡ ξύνοδος* posita sit et unde ea proficiscatur. De quo genitivi usu conf. Politic. p. 294. B. *ἀνομοιότητες — τοῦ μηδὲν ἡσυχίαν ἄγειν*, ubi v. ann. Ibid. p. 305. B. *τὴν αὐτῆς ἰδίαν ἀρετὴν παρεχομένη τοῦ μήθ' ὑπό τινων δώρων — ἡττηθεῖσα — ἐθέλειν ἂν τὰ ἀλλήλων ἐγκλήματα διαιρεῖν.* Tim. p. 58. B. *ἡ τῆς πιλήσεως σύνοδος*, coitio, quae efficitur per co-

γὰρ γίγνεται ἢ τότε αἰτία τοῦ δύο γίγνεσθαι· τότε B
μὲν γὰρ ὅτι ξυνήγετο πλησίον ἀλλήλων καὶ προσετί-
θετο ἕτερον ἑτέρῳ, νῦν δ' ὅτι ἀπάγεται καὶ χωρίζε-
ται ἕτερον ἀφ' ἑτέρου· οὐδέ γε, διότι ἓν γίγνεται
ὡς ἐπίσταμαι, ἔτι πείθω ἐμαυτόν, οὐδ' ἄλλο οὐδὲν
ἑνὶ λόγῳ διότι γίγνεται ἢ ἀπόλλυται ἢ ἔστι, κατὰ
τοῦτον τὸν τρόπον τῆς μεθόδου, ἀλλά τιν' ἄλλον
τρόπον αὐτὸς εἰκῇ φύρω, τοῦτον δὲ οὐδαμῇ προσ-
ίεμαι.

Cap. XLVI. Ἀλλ' ἀκούσας μέν ποτε ἐκ βιβλίου τινός, ὡς ἔφη, Ἀναξαγόρου ἀναγιγνώσκοντος, καὶ

CEHIL. Flor a. b. c. i. m. Aug. Vind. 3. *Y.*, scripsimus *δυοῖν* cum Bekkero, idque iam Aldus edidit.

οὐδέ γε ὡς, ἐάν τις] ὡς om. Vat. Flor. d. Bekkerus uncis inclusit.

ἢ τότε] V. *ἡ τότε*, quod correxit Heindorf. consentiente Ven. *II.*

arctationem, s. in coarctatione posita est. Legg. II. p. 657. B. *ἡ ζήτησις τοῦ καινῇ ζητεῖν μουσικῇ χρῆσθαι.* Ibid. IV. p. 723. D. *διατριβὴν πλείω τῆς μελλήσεως.* Ib. VI. p. 776. C. *δουλεία τῆς τῶν Μαριανδυνῶν καταδουλώσεως.* VIII. p. 848. B. *τὴν τῆς ὁμοιότητος ἰσότητα.* IX. p. 870. A. *ἡ τοῦ κακῶς ἐπαινεῖσθαι — φήμη.* His adde etiam Matthiae Gr. §. 375. c.

οὐδέ γε ὡς, ἐάν τις ἓν δ.] „Particula ὡς ante verba *ἐάν τις* poterat et debebat per leges grammaticas omitti. Sed sermo scilicet familiaris sequitur hanc gratam negligentiam." FISCHER. Volebat Socrates dicere: *οὐδέ γε ὡς, ἐάν τις ἓν διασχίσῃ, αὖτη αὖ αἰτία γέγονεν, δύναμαι ἔτι πείθεσθαι.* Nunc vero postremis verbis alio loco collocatis ὡς istud iterare coactus erat.

ἐναντία γὰρ γίγνεται ἢ τότε] Nam contraria haec est huius rei causa atque opposita quasi illi, quam antea dicebam. Antea enim dicebat mirari se, si coniunctione rerum singularum fieret, ut duae res exsisterent: nunc ait idem sibi accidere, si duae res exsistant disiunctione. Ferri non potest, quod vulgo legebatur *ἡ τότε.*

B. *ἀλλά τιν' ἄλλον — εἰκῇ φύρω*] Aliam quandam rationem quasi commisceo temere et comminiscor. Metaphora ducta est ab iis, qui farinam aut terram aqua subigunt, ut Aristoph. Avv. 462. *προσπεφύραταί λόγος εἷς μοι, ὃν διαμάττειν οὐ κωλύει.* Deinde *προσίεσθαι* est admittere, probare.

Cap. XLVI. C. *ὡς ἔφη, Ἀν.*] Ad *ὡς ἔφη* intell. *ὁ ἀναγιγνώσκων.* Intelliguntur Anaxagorae *Φυσικά.* v. Athenaeus II. 16. Laert. II. 6. 11. Docuit autem ille primus regi omnia et administrari vi et ratione mentis infinitae, quem *νοῦν*

C λέγοντος, ὡς ἄρα νοῦς ἐστιν ὁ διακοσμῶν τε καὶ πάντων αἴτιος, ταύτῃ ἤδη τῇ αἰτίᾳ ἥσθην τε καὶ ἔδοξέ μοι τρόπον τινὰ εὖ ἔχειν τὸ τὸν νοῦν εἶναι πάντων αἴτιον, καὶ ἡγησάμην, εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, τόν γε νοῦν κοσμοῦντα πάντα κοσμεῖν καὶ ἕκαστον τιθέναι ταύτῃ, ὅπῃ ἂν βέλτιστα ἔχῃ· εἰ οὖν τις βούλοιτο τὴν αἰτίαν εὑρεῖν περὶ ἑκάστου, ὅπῃ γίγνεται ἢ ἀπόλλυται ἢ ἔστι, τοῦτο δεῖν περὶ αὐτοῦ εὑρεῖν, ὅπῃ βέλτιστον αὐτῷ ἐστιν ἢ εἶναι ἢ ἄλλο ὁτιοῦν
D πάσχειν ἢ ποιεῖν· ἐκ δὲ δὴ τοῦ λόγου τούτου οὐδὲν ἄλλο σκοπεῖν προσήκειν ἀνθρώπῳ καὶ περὶ αὑτοῦ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἢ τὸ ἄριστον καὶ τὸ βέλτιστον. ἀναγκαῖον δὲ εἶναι τὸν αὐτὸν τοῦτον καὶ τὸ χεῖρον εἰδέναι· τὴν αὐτὴν γὰρ εἶναι ἐπιστήμην περὶ αὐτῶν. ταῦτα δὴ λογιζόμενος ἄσμενος εὑρηκέναι ᾤμην διδάσκαλον τῆς αἰτίας περὶ τῶν ὄντων κατὰ νοῦν

C. *ταύτῃ ἤδη τῇ αἰτίᾳ*] Hoc dedi e Coisl. Ven. *A.* Vind. *Φ.* Par. CEHIL. Aug. Flor. a. b. c. i. m. Ceterae editt. *δὴ* habent.

D. *καὶ περὶ αὐτοῦ*] *αὐτοῦ ἐκείνου* Bodl. Ven. *ΞΠ.* Vind. *Y.* Tub. Zitt.

ἡ γῆ πλατεῖά ἐστιν] *ἐστὶν ἡ γῆ πλ.* Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. Deinde *ἐπεκδιηγήσασθαι* Vat. Vind. *Φ* Par. GI.

vocavit. v. Phileb. p. 28. C. D. p. 30. D. ibique ann. Qua in re usus est verbis *διακοσμεῖν* et *κοσμεῖν*, quae Cicero interpretatur in ordinem adducere. v. Phileb. p. 28. E. Cratyl. p. 413. C. Xenoph. Mem. IV. 7. coll. Valcken. Diatr. in Eurip. Fragm. p. 40. B.

τὴν αἰτίαν εὑρεῖν περὶ ἑκάστου] P. 96. E. *περὶ τούτων τοῦ τὴν αἰτίαν εἰδέναι.* Mox p. 97. D. *ἄσμενος εὑρηκέναι ᾤμην διδάσκαλον τῆς αἰτίας περὶ τῶν ὄντων.* P. 98. D. *καὶ αὖ περὶ τοῦ διαλέγεσθαι ὑμῖν ἐτέρας τινὰς τοιαύτας αἰτίας λέγοι.* De Rep I p. 329. D. Schaefer. ad Demosth. T. V. p. 312.

D. *κατὰ νοῦν ἐμ*] Ludibundus hac formula utitur, respiciens ad *νοῦν* illum Anaxagorae. Ceterum conf. Tim. p. 27. C. *πάντα κατὰ νοῦν ἐκείνοις.* Ibid. p. 17. C. *ῥηθεῖσα πᾶσι κατὰ νοῦν.* Ibid. p. 36. D. *ἐπειδὴ δὲ κατὰ νοῦν τῷ ξυνιστάντι πᾶσα ἡ τῆς ψυχῆς ξύστασις ἐγίγνετο.*

πότερον ἡ γῆ πλ.] De hac re ut docet Forsterus, ante Anaxagoram dissentiebant Anaximander et Anaximenes; hic terram faciebat *πλατεῖαν* s. *τραπεζοειδῆ*, ille *κίονι*, s. cylindro, comparabat, quorsum pertinere videtur vox *στρογγύλη*. v. Laert. II. 1. 2. III. 4. Plut. de Placit. Phil. III, 10. Euseb. Praep. Ev. I. 8. Nisi malueris

ἐμαυτῷ, τὸν Ἀναξαγόραν, καὶ μοι φράσειν πρῶτον μέν, πότερον ἡ γῆ πλατεῖά ἐστιν ἢ στρογγύλη, ἐπειδὴ δὲ φράσειεν, ἐπεκδιηγήσεσθαι τὴν αἰτίαν καὶ τὴν E ἀνάγκην, λέγοντα τὸ ἄμεινον καὶ ὅτι αὐτὴν ἄμεινον ἦν τοιαύτην εἶναι· καὶ εἰ ἐν μέσῳ φαίη εἶναι αὐτήν, ἐπεκδιηγήσεσθαι, ὡς ἄμεινον ἦν αὐτὴν ἐν μέσῳ εἶναι· καὶ εἴ μοι ταῦτα ἀποφαίνοιτο, παρεσκευάσμην ὡς οὐκέτι ποθεσόμενος αἰτίας ἄλλο εἶδος. 98 καὶ δὴ καὶ περὶ ἡλίου οὕτω παρεσκευάσμην, ὡς αὑτως πευσόμενος, καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων, τάχους τε πέρι πρὸς ἄλληλα καὶ τροπῶν καὶ τῶν ἄλλων παθημάτων, πῇ ποτε ταῦτ' ἄμεινόν ἐστιν ἕκαστον καὶ ποιεῖν καὶ πάσχειν ἃ πάσχει. οὐ γὰρ ἄν ποτε αὐτὸν ᾤμην, φάσκοντά γε ὑπὸ νοῦ αὐτὰ κεκοσμῆσθαι, ἄλλην τινὰ αὐτοῖς αἰτίαν ἐπενεγκεῖν ἢ ὅτι βέλτιστον αὐτὰ οὕτως ἔχειν ἐστίν,

Ambr. Tub. Aug. Flor. d. m.

E. *ταῦτα ἀποφαίνοιτο*] *ἀποφαίροι* Bodl. ex corr. Par. CEGI. Flor. a. b. c. i.

P. 98. *ὡς οὐκέτι ποθεσόμενος*] Sic Ven. *A.* et Par. E. Legebatur olim *ὑποθησόμενος*. Bodl. Coisl. Ven. *B.* alii, *ὑποθέμενος*. In marg. Ven. *Σ.* adscriptum *ἴσ. ποθήσων*. August. *ὡς οὐκ ἔτι ποτεσσόμενος*. unde verum eruit Heindorfius.

cum Heindorfio putare verbo *πλατεῖα* scholam Ionicam significari, illud *στρογγύλη* autem, quod quoniam *τῇ πλατείᾳ* opponitur, *σφαίρας* vel certe *σφαιροειδοῦς* habere videtur significationem, ad Pythagoreos praecipue spectare. v. Voss. ad Virg. Georg. IV. 357. p. 849 sqq.

E. *εἰ ἐν μέσῳ φ. εἶναι*] Ut familia Ionica et Eleatica. vid. Laert. IX. 2. Plutarch. de Placit. Philos. III. 4. Cicer. Tuscul. I. 17, 28.

P. 98. *ὡς οὐκέτι ποθεσόμενος*] Sensu cassum est quod vulgo legebatur *ὡς οὐκέθ' ὑποθησόμενος*. Eustath. ad Odyss. B. 375. p. 1450., ubi hunc locum memorat, ut *ποθέσαι* pro *ποθῆσαι* Atticum esse doceat, sic scriptum exhibet; *ὡς οὐκέτι ποθέσων ἄλλο εἶδος αἰτίας*. Sed quum duo codd. ap. Bekkerum praebeant *ποθεσόμενον*, eademque forma futuri teste Fischero ad Weller. T. II. p. 324. usus sit Lysias p. 314. ed. Reisk., non dubitavimus *ὡς οὐκέτι ποθεσόμενος* Platoni reddere, quod ipsum etiam Heindorf. coniectura assecutus erat. Deinde *ὡσαύτως* pertinet ad *οὕτω*, ut saepe dicitur *οὕτως ὡσαύτως*.

τάχους τε πέρι πρὸς ἄλληλα] De velocitate et celeritate, quae eius ratio inter ea intercederet.

B ὥςπερ ἔχει· ἑκάστῳ οὖν αὐτὸν ἀποδιδόντα τὴν αἰτίαν καὶ κοινῇ πᾶσι τὸ ἑκάστῳ βέλτιστον ᾠμην καὶ τὸ κοινὸν πᾶσιν ἐπεκδιηγήσεσθαι ἀγαθόν. καὶ οὐκ ἂν ἀπεδόμην πολλοῦ τὰς ἐλπίδας, ἀλλὰ πάνυ σπουδῇ λαβὼν τὰς βίβλους ὡς τάχιστα οἷός τ' ἦν ἀνεγίγνωσκον, ἵν' ὡς τάχιστα εἰδείην τὸ βέλτιστον καὶ τὸ χεῖρον.

Cap. XLVII. Ἀπὸ δὴ θαυμαστῆς, ὦ ἑταῖρε, ἐλπίδος ᾠχόμην φερόμενος, ἐπειδὴ προϊὼν καὶ ἀναγιγνώσκων ὁρῶ ἄνδρα τῷ μὲν νῷ οὐδὲν χρώμενον, C οὐδέ τινας αἰτίας ἐπαιτιώμενον εἰς τὸ διακοσμεῖν τὰ πράγματα, ἀέρας δὲ καὶ αἰθέρας καὶ ὕδατα αἰτιώμενον καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ ἄτοπα. καί μοι ἔδοξεν ὁμοιότατον πεπονθέναι, ὥςπερ ἂν εἴ τις λέγων, ὅτι

B. ἑκάστῳ οὖν αὐτὸν] αὐτῶν Tub. Ven. ΞΠ. Vind. ΥΦ. Par. C. G. Ambr. Zitt. alii nonnulli. Mox ἐπεκδιηγήσασθαι Coisl. Vat. Tub. Ven. Α. Vind. Φ. Par. G L. Ambr. Aug. Flor. d.

ὦ ἑταῖρε, ἐλπίδος] ἐλπίδος ὦ ἑταῖρε Bodl. Ven. Ξ. Vind. Υ. Zitt.

C. ὁμοιότατον πεπονθέναι] Vat. Vind. Φ. Ambr. Flor. d. ὁμοιότατόν τι π. Sed v. De Rep. II. p. 368. A. VII. p. 536. E. al. Deinde εἰ, quod vulgo deest, e Bodl. Coisl. Vind. Π. Tub. Aug. Florentinis, aliis, restitutum.

B. οὐκ ἂν ἀπεδόμην πολλοῦ τ. ἐλπ.] Non vendidissem magno hanc spem, h. e. certissime sperabam me illas res esse auditurum et cognoturum. De formula πάνυ σπουδῇ, admodum cupide, studiosissime, v. Valcken. ad Phalarid. Epp. p. XVII. — τὰς βίβλους int. τὰ φυσικὰ Anaxagorae.

Cap. XLVII. Ἀπὸ δὴ θαυμαστῆς —] A magna igitur illa spe quasi depulsus ferebar s de praeclara hac spe confestim depellebar. Similiter dicitur καταβάλλεσθαι ἀπ' ἐλπίδος Euthyphr. p. 15 E.

ἑρῶ ἄνδρα τῷ μ. ν.] Ne quis cum Heindorfio ἄνδρα pro τὸν ἄνδρα dictum putet, verissime iudicavit Wyttenbach. ἄνδρα venuste et cum irrisione quadam indefinite positum esse, ut articulo non opus sit. Apte comparat vir doctissimus Sophocl. Aiac. 1162., ubi Menelaus ad Teucrum: ἤδη ποτ' εἶδον ἄνδρ' ἐγὼ γλώσσῃ θρασύν, ipsum demonstrans Teucrum: qui vicissim 1170. ἐγὼ δέ γ' ἄνδρ' ὕπωπα μοιρίας πλέων, item ipsum demonstrans Menelaum. Aristoph. Acharn. 1128. in huiusmodi altercatione Lamachus ad Dicaeopolin: ἐνορῶ γέροντα δειλίας φευξούμενον. v. Hermann. ad Sophocl. Oedip. Col. v. 32.

Σωκράτης πάντα, ὅσα πράττει, νῷ πράττει, κἄπειτα ἐπιχειρήσας λέγειν τὰς αἰτίας ἑκάστων ὧν πράττω, λέγοι πρῶτον μέν, ὅτι διὰ ταῦτα νῦν ἐνθάδε κάθημαι, ὅτι ξύγκειταί μου τὸ σῶμα ἐξ ὀστῶν καὶ νεύρων, καὶ τὰ μὲν ὀστᾶ ἐστι στερεὰ καὶ διαφυὰς ἔχει χωρὶς ἀπ' ἀλλήλων, τὰ δὲ νεῦρα οἷα ἐπιτείνεσθαι καὶ ἀνίεσθαι, περιαμπέχοντα τὰ ὀστᾶ μετὰ τῶν σαρκῶν καὶ δέρματος, ὃ ξυνέχει αὐτά· αἰωρουμένων οὖν τῶν ὀστῶν ἐν ταῖς αὑτῶν ξυμβολαῖς χαλῶντα καὶ ξυντείνοντα τὰ νεῦρα κάμπτεσθαί που ποιεῖ οἷόν τ' εἶναι ἐμὲ νῦν τὰ μέλη, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ξυγκαμφθεὶς ἐνθάδε κάθημαι· καὶ αὖ περὶ τοῦ διαλέγεσθαι ὑμῖν ἑτέρας τινὰς τοιαύτας αἰτίας λέγοι, φωνάς τε καὶ ἀέρας καὶ ἀκοὰς καὶ ἄλλα μυρία τοι-

ἐξ ὀστῶν] Sic hic et paullo post Coisl. Ven. *A.* Par. C E H l L. Flor. a. b. c. i. m, al. Vulgo *ὀστέων*. Dein codd. aliquot *στερρά*. Receptam formam Plato etiam alibi usurpavit, veluti Tim. p. 31. B 32. B. 43 C. 55. A. B. 56. B. De Rep. I. p. 348. E. IV. p. 422. D. VII. p. 528. A. Phaedr. p. 239. C. Men. p. 76. A. Theaet. p 148. B. Politic. p. 309. B. Phileb. p 51. C. Itaque non exputo, cur Bekker. hoc loco ex uno Ven. Ξ suo *στερρὰ* scripserit.

D. *ὑμῖν ἑτέρας τινὰς*] *τινὰς* cum uno Bekkero e Vind. Φ. Ambr. addidimus.

τῷ μὲν νῷ οὐδὲν χρ.] De his Forsterus: „Eandem prorsus de eo sententiam fert Aristoteles: *Ἀναξαγόρας μηχανῇ χρῆται τῷ νῷ πρὸς τὴν κοσμοποιΐαν· καὶ ὅταν ἀπορήσῃ διὰ τίν' αἰτίαν ἐξ ἀνάγκης ἐστί, τότε ἕλκει αὐτόν· ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις πάντα μᾶλλον αἰτιᾶται τῶν γενομένων ἢ νοῦν.* Metaph. I, 4." Plato ipse hoc nomine Anaxagoram reprehendit etiam Legg. XII. p. 967. A. sqq.

C. *κἄπειτα ἐπιχειρ.*] De *κἄπειτα* pro *ἔπειτα* poni solito v. Heindorf. ad p. 90. B. Quod autem deinde prima persona *κάθημαι* ponitur, etsi praecessit *ὅτι Σωκράτης — πράττει*, de hac orationis conversione v. Ruhnken. ad Hymn. in Cerer. v. 269. et mea ad Euthyphron. p. 5. A. Similiter Legg. VII. p. 79. C. *Κλεινίᾳ ξυνακολουθήσαιμι*, ubi subsequitur *ὦ Θαυμάσιε*, quia *Κλεινίᾳ* idem est quod *σοί*. — *διαφυαὶ* h. l. sunt ossium commissurae et quasi incisurae, ut loquitur Cicero de Nat. Deor. II. 55.

οἷα ἐπιτείνεσθαι] i. e. *τοιαῦτα ὥςτε ἐπιτείνεσθαι*.

D. *φωνάς τε καὶ ἀέρας*—] „Varias huiusmodi opiniones, quales hic ridet Socrates, vide apud Plutarch. de Placit. Philos. p. 902. alibique." FORSTER.

E αὗτα αἰτιώμενος, ἀμελήσας τὰς ὡς ἀληθῶς αἰτίας
λέγειν, ὅτι, ἐπειδὴ Ἀθηναίοις ἔδοξέ βέλτιον εἶναι
ἐμοῦ κατα̣ψηφίσασθαι, διὰ ταῦτα δὴ καὶ ἐμοὶ βέλ-
τιον αὖ δέδοκται ἐνθάδε καθῆσθαι, καὶ δικαιότερον
παραμένοντα ὑπέχειν τὴν δίκην, ἣν ἂν κελεύσωσιν·
99 ἐπεὶ νὴ τὸν κύνα, ὡς ἐγῷμαι, πάλαι ἂν ταῦτα τὰ
νεῦρα καὶ τὰ ὀστᾶ ἢ περὶ Μέγαρα ἢ Βοιωτοὺς ἦν,
ὑπὸ δόξης φερόμενα τοῦ βελτίστου, εἰ μὴ δικαιότε-
ρον ᾤμην καὶ κάλλιον εἶναι πρὸ τοῦ φεύγειν τε καὶ
ἀποδιδράσκειν ὑπέχειν τῇ πόλει δίκην, ἥντιν' ἂν τάττῃ.
ἀλλ' αἴτια μὲν τὰ τοιαῦτα καλεῖν λίαν ἄτοπον· εἰ

E. ἣν ἂν κελεύσωσιν] κελεύωσιν Coisl. Ven. *A.* Par. CEHIL. Aug. Flor. a. b. c. i. m.

P. 99. ταῦτα τὰ νεῦρα καὶ τὰ ὀστᾶ] Vulgo τε post νεῦρα interponitur, quod omisi auctoritate Coisl. Vat. Vind. Φ. Par. CEGHIL. Ambr. Flor. a. b. c. d. i. m. Aug. et Eusebii. Servarunt Bekker. et Tur.

οὐκ ἂν οἷός τ' ἦν] Sic Ven. *A.* Par. I. A. pr. Coisl. Par. E. Ante Bekkerum scribebatur ἦ.

καὶ ταύτῃ νῷ πράττω] Hanc lectionem tuentur Flor. a. b. c. d. m. Vatican. Ven. *Π.* a sec. m. Par. C. Ceteri libri ταῦτα habent, quod mihi quidem ex errore natum esse videtur.

E. βέλτιον εἶναι] Vide ad Criton. c. XVI. De iureiurando Socratis νὴ τὸν κύνα v. ad Apolog. p. 22. A. et Gorg. p. 284. B.

P. 99. ἢ περὶ Μέγαρα ἢ Βοιωτούς] Nam fuerunt hae civitates Atticae confines maximeque propinquae, quorsum Socrates potuisset aufugere facillime, si amicorum consiliis, de quibus v. Criton. c. 4. et c. 15., obtemperare voluisset.

πρὸ τοῦ φεύγειν] Constructionem illustravimus ad Apolog. p. 28. D. et Criton. p. 54. B. Usum verbi ἀποδιδράσκειν attigimus ad Criton. p. 48. D.

B. καὶ ταύτῃ νῷ πράττω] Sententia haec est: et quod hactenus mente agam, quatenus ossa et nervos habeam, neque vero eatenus, quod sequar id, quod optimum sit. Vides omnia esse satis expedita. Nam ταύτῃ est ὅτι διὰ ταῦτα ποιῶ ἃ ποιῶ, et opponitur verbis τῇ τοῦ βελτίστου αἱρέσει. Perperam igitur Heindorf. ex codd. ταῦτα scripsit, quo mirum quantum turbatur verborum intellectus: quem vereor ut vir doctus recte iuvare studuerit scribendo καὶ ταῦτα πράττων.

τὸ γὰρ μὴ διελέσθαι] Mudgius corrigebat: τὸ γὰρ ἂν εἴη μὴ δ., in quibus τὸ pro τοῦτο positum ferri non potest. Lenius Wyttenbachius: τὸ δ' ἄρ' ἦν μὴ διελέσθαι οἷόν τ' εἶναι, hoc autem erat non posse distinguere aliud esse veram causam, aliud id, sine quo causa non possit esse vera causa.

δέ τις λέγοι, ὅτι ἄνευ τοῦ τὰ τοιαῦτα ἔχειν καὶ ὀστᾶ καὶ νεῦρα καὶ ὅσα ἄλλα ἔχω, οὐκ ἂν οἷός τ' ἦν ποιεῖν τὰ δόξαντά μοι, ἀληθῆ ἂν λέγοι· ὡς μέντοι διὰ ταῦτα ποιῶ ἃ ποιῶ, καὶ ταύτῃ νῷ πράττω, ἀλλ' οὐ τῇ τοῦ βελτίστου αἱρέσει, πολλὴ ἂν καὶ μακρὰ ῥᾳθυμία εἴη τοῦ λόγου. τὸ γὰρ μὴ διελέσθαι οἷόν τ' εἶναι, ὅτι ἄλλο μέν τί ἐστι τὸ αἴτιον τῷ ὄντι, ἄλλο δ' ἐκεῖνο, ἄνευ οὗ τὸ αἴτιον οὐκ ἄν ποτ' εἴη αἴτιον· ὃ δή μοι φαίνονται ψηλαφῶντες οἱ πολλοὶ ὥςπερ ἐν σκότῳ, ἀλλοτρίῳ ὀνόματι προσχρώμενοι, ὡς αἴτιον αὐτὸ προσαγορεύειν. διὸ δὴ καὶ ὁ μέν τις δίνην περιτιθεὶς τῇ γῇ ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ

B

Nihil profecit Heindorf. corrigendo ταῦτα πράττων. Nec accusativum ταῦτα remotiorem esse putaverim, quem qui explicavit sic: καὶ ταῦτα ποιῶν πράττω, id multum vereor ne pro Graeco haberit, quod ab Graecitate omnino abhorreat.

B. ὥςπερ ἐν σκότῳ] V. σκότει. Illud e Vat. Vind. Φ. Par. GHIL. Ambr. Aug. Flor. b. d. et correctis Flor. c. i. Tub. Par. E. suscepimus. Legitur σκότου De Rep. V. p. 461. A. VII. p. 518. A. Dativum σκότῳ habes De Rep. VI. p 508 D. VIII. p. 548. A. VII. p. 517. D. Contra σκότους habetur Cratyl. p. 418. D. De Rep. VII. p. 516. E. Legg. IX. p. 864. C.

ἀλλοτρίῳ ὀνόματι] Sic Coisl. Ven. A. C. Par. ACGHIL. Flor. a. b. c. m. Vind. 3. Stobaeus. Vett. editt. ὄμματι.

Sed non opus est mutatione. Nam post οὐκ ἄν ποτ' εἴη αἴτιον sermo eleganti aposiopesi abruptus est, ut intelligendum sit εὔηθες s. ραῦλόν ἐστιν. Sympos. p 77. C. τὸ οὖν τοιούτων πέρι πολλὴν σπουδὴν ποιήσασθαι, Ἔρωτα δὲ μηδένα πω ἀνθρώπων τετολμηκέναι — ἀξίως ὑμνῆσαι. Xenoph. Mem. I. 4, 12, ubi v. intpp. Genus loquendi illustrarunt Hermann. ad Viger. p. 745. A. et Matthiae Gr. §. 543. 4. De ipsa re v. Tim. p. 46. D. δοξάζεται δὲ ὑπὸ τῶν πλείστων οὐ ξυναίτια ἀλλ' αἴτια εἶναι τῶν πάντων ψύχοντα καὶ θερμαίνοντα, πηγνύντα τε καὶ διαχέοντα, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἀπεργαζόμενα.

ψηλαφῶντες] Phavorinus: ψηλαφῶ· λέξις αὕτη μουσική· ἐπεὶ κυρίως ἐπὶ χορδῶν τὸ ψηλαφᾶν λέγεται παρα τὸ ψαλτήριον ἁφᾶν. Hinc est palpando aliquid quaerere. Prorsus eodem modo, quo hic legitur, verbo utitur Lucas Actor. XVII. 27.

ἀλλοτρίῳ ὀνόματι] Sic recte, opinor, Stobaeus, codices aliquot manuscripti et Ficinus. Vulgo ἀλλ. ὄμματι, quod defendit Reisigius Enarrat. Oedip. Col. v. 142. „Alieno oculo, inquit, significantur ea membra, quibus in tenebris rem obscuram tentant. Haec enim non sunt intellecta ab editoribus Platonis.“ conf. Tim. p. 50. A.

ὡς αἴτιον] quasi sit causa.

δίνην περιτιθεὶς τῇ γῇ—] lungendum, opinor: δίνην ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ, vorticem, qui

μένειν δὴ ποιεῖ τὴν γῆν, ὁ δὲ ὥςπερ καρδόπῳ πλατείᾳ βάθρον τὸν ἀέρα ὑπερείδει· τὴν δὲ τοῦ ὡς οἷόν τε C βέλτιστα αὐτὰ τεθῆναι δύναμιν οὕτω νῦν κεῖσθαι, ταύτην οὔτε ζητοῦσιν οὔτε τινὰ οἴονται δαιμονίαν ἰσχὺν ἔχειν, ἀλλὰ ἡγοῦνται τούτου Ἄτλαντα ἄν ποτε ἰσχυρότερον καὶ ἀθανατώτερον καὶ μᾶλλον ἅπαντα ξυνέχοντα ἐξευρεῖν, καὶ ὡς ἀληθῶς τἀγαθὸν καὶ δέον ξυνδεῖν καὶ ξυνέχειν οὐδὲν οἴονται. ἐγὼ μὲν οὖν τῆς

τὸν ἀέρα ὑπερείδει] τὸν ἀέρα κάτω ὑπερείδει Vat. Vind. Φ. Par. CG. Ambr. Flor. a. c. d. m. et rec. Ven. Π

C. τούτου Ἄτλαντα ἄν ποτε] Hunc ordinem praestant Bodl. Ven. ΞΠ. Vind. Y. Zitt. Editt. habent τούτου ἄν ποτε Ἄτλαντα. Paullo ante vett. editt. αὐτοῦ τεθῆναι, invitis codicibus.

τῆς τοιαύτης αἰτίας] Sic Vatic. Vind. Y. Par. G. Ambr. Tub. Florr alii. Vulgo τῆς aberat, quod nec Tur. receperunt. Pro τοιαύτης non pauci habent ταύτης.

a coelo fit, ut sensus interprete Wyttenbachio hic sit: alius turbinem circumdans terrae stabilem scilicet eam facit. Claudian. Mall. Theod. cons. 176. hic semper lapsurae pondere terrae conaturrapido coeli fulcire rotatu. Unde facile perspicias, quorsum turbo iste pertineat. Nomen substantivum cum praepositione iunctum ne quem male habeat, contulisse iuvabit Plat. Sophist. p. 236. D. ῥυμή τις ὑπὸ λόγου, ubi v. ann. Legg. III. p. 698. A. ἐλευθερία ἀπὸ τῶν ἀρχῶν. De Rep. III. p. 390. C. Ἀρεώς τε καὶ Ἀφροδίτης ὑπὸ Ἡφαίστου δεσμός. Ibid. II. p. 358. A. εὐδοκιμήσεις διὰ δόξαν. Ibid. p. 363. D. E. μισθοὶ παρὰ θεῶν. Xenoph. Cyrop. III. 3, 2. ἥδεσθαι τῇ ὑπὸ πάντων τιμῇ. De Rep. II. p. 359. A. τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπίταγμα. Soph. El. 549. πειθὼ κακοῦ πρὸς ἀνδρός. v. Matthiae ad Eurip. Med. v. 1250. De re ipsa Wyttenbachius: „Pertinet haec δίνης reprehensio maxime ad Empedoclem, cuius ista diserta fuit opinio; ut apparet ex Aristot. de Coelo II. 13. quod caput instar est commentarii in hunc Phaedonis locum.“ Similiter statuerunt Leucippus ac Democritus teste Diog. Laërt. IX. 45. et Sext. Emp. adv. math. IX. 114.

ὁ δὲ ὥςπερ καρδόπῳ β.] Aristotel. l. c. Ἀναξιμένης δὲ καὶ Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος τὸ πλάτος αἴτιον εἶναί φασιν τοῦ μένειν αὐτήν. οὐ γὰρ τέμνειν, ἀλλ' ἐπιπωματίζειν τὸν ἀέρα τὸν κάτωθεν, ὥςπερ φαίνεται τὰ πλάτος ἔχοντα τῶν σωμάτων ποιεῖν. ταῦτα γὰρ καὶ πρὸς τοὺς ἀνέμους ἔχει δυςκινήτως διὰ τὴν ἀντέρεισιν. ταὐτὸ δὴ τοῦτο ποιεῖν τῷ πλάτει φασὶ τὴν γῆν πρὸς τὸν ὑποκείμενον ἀέρα· τὸν δὲ οὐκ ἔχοντα μεταστῆναι τόπον ἱκανὸν ἀθρόον τῷ κάτωθεν ῥεμεῖν κ. τ. λ. Voc. καρδοπος, mactra, ad ridiculum traducit Aristoph. Nubb. v. 670 sqq. neque sine irrisione Plato ipse posuisse videtur.

C. τὴν δὲ τοῦ ὡς οἷόν τε —] h. e. τὴν δὲ δύναμιν τοῦ οὕτω νῦν αὐτὰ κεῖσθαι, ὡς οἷόν τε βέλτιστα τεθῆναι κ. τ. λ.

τοιαύτης αἰτίας, ὅπῃ ποτὲ ἔχει, μαθητὴς ὁτουοῦν ἥδιστ' ἂν γενοίμην· ἐπειδὴ δὲ ταύτης ἐστερήθην καὶ οὔτ' αὐτὸς εὑρεῖν οὔτε παρ' ἄλλου μαθεῖν οἷός τε ἐγενόμην, τὸν δεύτερον πλοῦν ἐπὶ τὴν τῆς αἰτίας ζήτησιν ἦ πεπραγμάτευμαι, βούλει σοι, ἔφη, ἐπίδειξιν ποιήσωμαι, ὦ Κέβης; Ὑπερφυῶς μὲν οὖν, ἔφη, ὡς βούλομαι. D

Cap. XLVIII. Ἔδοξε τοίνυν μοι, ἦ δ' ὅς, με-

D. ἦ πεπραγμάτευμαι] Vulgatum ἧν auctoritate Coisl. Vat. Ven. *ΑΠ*. Vind. *Φ*. Par. CEGHIL. Ambr. Flor. a. b. c. i. m. Vind. 3. 6. 8. in ἦ mutavimus, Bodl. habet ἤ, adscripta in marg. adnot. ἐν ἄλλῳ· ἢ πεπράγμευται v. ann. Paullo ante editt. vett. οὔτ' ἂν αὐτός, adversantibus codicibus plerisque omnibus et ratione grammatica reluctante.

D. ἐπίδειξιν ποιήσωμαι] Bodl. Coisl. Tub. Vat. Ven. *Α*. Vind. *Φ*. Par. CEHIL. Flor. i. d. m. cum Ald. Bas. 1. 2.

ἀλλὰ ἡγοῦνται τ.] sed putant se hoc Atlante, i. e. ea causa, quae ex optima rerum omnium conditione repetitur, inventuros esse validiorem etiam et diuturniorem magisque omnia continentem. Ceterum Wyttenbachius totam hanc ῥῆσιν, quae est ab ἀλλὰ ἡγοῦνται — ad ἐξευρεῖν suo loco motam et post οἰόμενον οἴονται restituendam iudicabat. Cui viri doctissimi sententiae nos non accedimus. Neque opus esse arbitramur Heindorfii coniectura, qui quum in cod. quodam Paris. scriptum reperisset: τὸ δὲ ὡς ἀληθῶς δέον ταῦτα καὶ ξυνέχον ξυνδεῖν καὶ ξυνέχειν οὐδὲν οἴονται, Platonis manum hanc fuisse suspicatus est: τὸ δὲ ὡς ἀληθῶς δέον ταῦτα καὶ ξυνέχον, τὸ ἀγαθὸν καὶ δέον, ξυνδεῖν καὶ ξυνέχειν οὐδὲν οἴονται. Nam ὡς ἀληθῶς coniungendum est cum verbis οὐδὲν οἴονται, revera pro nihilo habent. Sed universa haec sententia: καὶ ὡς ἀλ. — οἴονται arctissime cohaeret cum superioribus: τὴν δὲ τοῦ ὡς οἷόν τε — δαιμονίαν ἰσχὺν ἔχειν: quibus quoniam opposita sunt haec: ἀλλὰ ἡγοῦνται — ἐξευρεῖν, quae arctissime cogitatione connectenda erant, temere ab interpretibus segregata et divulsa sunt. Ceterum τὸ δέον, id quod oportet, officium quasi ligans, quibusdam a verbo δεῖν, ligare ductum videri Plato in Cratylo tradit p. 418. E. sq. τὸ δέον φαίνεται δεσμὸς εἶναι. Et hanc rationem Stoicis placuisse itemque a Plotino Ennead. VI. 2. esse adhibitam, Wyttenbach. ad h. l. docte disputavit.

D. τὸν δεύτερον πλοῦν] Δεύτερον πλοῦν facere dicuntur qui, aliqua re primo infeliciter tractata, denuo eam aggrediuntur. Eustath. ad Odyss. p. 1453. ed. Rom. = p. 106. Bas. δεύτερος πλοῦς λέγεται, ὅτε ἀποτυχών τις οὐρίου κώπαις πλέῃ, κατὰ Παυσανίαν. Exempla proverbii larga manu dederunt Gataker. ad Antonin. IX. 2. p. 263. Dorvill. ad Charit. p. 370. et Ruhnken. ap. Wyttenbach. ad h. l. p. 263.

ἦ πεπραγμ.] Verba sic inter se cohaerent: βούλει σοι ἐπί-

τὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπείρηκα τὰ ὄντα σκοπῶν, δεῖν εὐλαβηθῆναι, μὴ πάθοιμι ὅπερ οἱ τὸν ἥλιον ἐκλείποντα θεωροῦντες καὶ σκοπούμενοι· διαφθείρονται γάρ που ἔνιοι τὰ ὄμματα, ἐὰν μὴ ἐν ὕδατι ἢ τινι
E τοιούτῳ σκοπῶνται τὴν εἰκόνα αὐτοῦ. τοιοῦτόν τι καὶ ἐγὼ διενοήθην, καὶ ἔδεισα, μὴ παντάπασι τὴν ψυχὴν τυφλωθείην βλέπων πρὸς τὰ πράγματα τοῖς ὄμμασι καὶ ἑκάστῃ τῶν αἰσθήσεων ἐπιχειρῶν ἅπτεσθαι αὐτῶν. ἔδοξε δή μοι χρῆναι εἰς τοὺς λόγους καταφυγόντα ἐν ἐκείνοις σκοπεῖν τῶν ὄντων τὴν ἀλήθειαν. ἴσως μὲν οὖν ᾧ εἰκάζω τρόπον τινὰ οὐκ
100 ἔοικεν· οὐ γὰρ πάνυ ξυγχωρῶ τὸν ἐν τοῖς λόγοις σκοπούμενον τὰ ὄντα ἐν εἰκόσι μᾶλλον σκοπεῖν ἢ τὸν ἐν τοῖς ἔργοις· ἀλλ' οὖν δὴ ταύτῃ γε ὥρμησα, καὶ ὑποθέμενος ἑκάστοτε λόγον, ὃν ἂν κρίνω ἐρρωμενέστατον εἶναι, ἃ μὲν ἄν μοι δοκῇ τούτῳ ξυμφω-

ποιήσομαι. quod aegre defendas ex iis, quae Werfer. Act. Mon. I. p. 234. et ego ad Phileb. p. 77. observavimus.

θεωροῦντες καὶ σκοπούμενοι] Quod vulgo additum legebatur, πάσχουσι, id omisimus cum Bodl. Tub. Vind. Y. Zitt. Ven. Ξ Π. In Bodl. Ven Ξ Π. tamen adscriptum est.

ἢ τινι τοιούτῳ] V. ἢ ἔν τινι τ. invitis Bodl. Vat. Tub. Ven. Ξ Π. Vind. ΥΦ. Par. G. Ambr. Flor. d. Zitt.

E. ᾧ εἰκάζω] V. ὡς εἰκάζω. Recte Par. G. pr. m. et marg. Bodl. ᾧ In Zitt. est. ᾧ ὡς εἰκάζω.

P. 100. τὸν ἐν τοῖς λόγοις σκοπ.] τοῖς om. plurimi cum Coisl. Vat. Ven. A Parr. Flor. d. Ita etiam mox ante ἔργοις.

δειξιν ποιήσωμαι, ἦ (quomodo) πεπραγμάτευται τὸν δεύτερον πλοῦν ἐπὶ τ. τ. αἰτ. ζ. Confirmant ἦ codd. non pauci iique optimae notae libri. Fuit tamen qui ἦν defenderet, usus illis, quae Schaefer. ad Demosth T. II. p. 503. Reisig ad Oed. Col. p. 225. Hermann. ad Viger. p. 760. exposuerunt. Et eam rationem iam Fischerus iniit, qui iunxit τὸν δεύτερον πλοῦν ἐπίδειξιν ποιήσωμαι, i. e. ἐπιδείξωμαι. Verum satius est librorum auctoritati obtemperare.

Cap. XLVIII. E. τῶν ὄντων τὴν ἀλήθειαν] h. e. rerum vim et naturam. v. ad Phileb. p. 48. C.

οὐκ ἔοικεν] Dictum, ut Protagor. p. 312. A. et Republ. V. p. 453. D. De tertia persona absolute posita v. ad p. 93. B. Schleiermacherus: Doch vielleicht ähnelt das Bild auf gewisse Weise nicht so, wie ich es aufgestellt habe.

P. 100. τὸν ἐν τοῖς λόγοις σκοπούμενον —] Intelligit eum, qui rationibus utens ipsam rerum naturam contemplatur, eique opponit τὸν σκοπούμε-

νειν, τίθημι ὡς ἀληθῆ ὄντα, καὶ περὶ αἰτίας καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων, ἃ δ' ἂν μή, ὡς οὐκ ἀληθῆ. βούλομαι δέ σοι σαφέστερον εἰπεῖν ἃ λέγω· οἶμαι γάρ σε νῦν οὐ μανθάνειν. Οὐ μὰ τὸν Δία, ἔφη ὁ Κέβης, οὐ σφόδρα.

Cap. XLIX. Ἀλλ', ἦ δ' ὅς, ὧδε λέγω, οὐδὲν B καινόν, ἀλλ' ἅπερ ἀεὶ καὶ ἄλλοτε καὶ ἐν τῷ παρεληλυθότι λόγῳ οὐδὲν πέπαυμαι λέγων. ἔρχομαι γὰρ δὴ ἐπιχειρῶν σοι ἐπιδείξασθαι τῆς αἰτίας τὸ εἶδος, ὃ πεπραγμάτευμαι, καὶ εἶμι πάλιν ἐπ' ἐκεῖνα τὰ πολυθρύλητα καὶ ἄρχομαι ἀπ' ἐκείνων, ὑποθέμενος εἶναί τι καλὸν αὐτὸ καθ' αὑτὸ καὶ ἀγαθὸν καὶ μέγα καὶ τἆλλα πάντα· ἃ εἴ μοι δίδως τε καὶ συγχωρεῖς εἶναι ταῦτα, ἐλπίζω σοι ἐκ τούτων τήν τε αἰτίαν ἐπιδείξειν καὶ ἀνευρήσειν, ὡς ἀθάνατον ἡ ψυχή. Ἀλλὰ μήν, ἔφη ὁ Κέβης, ὡς διδόντος σοι οὐκ ἄν φθά- C

καὶ περὶ τῶν ἄλλων] περὶ om. Vat. Vind. Φ. Tub. Par. G1. Ambr. Flor. d. et corr Bodl. Dein Bodl Vat. Ven. Ξ. Zitt. Vind. ΥΦ. Par. G. Ambr. ἁπάντων ὄντων. Ven. Π. rec. ἁπάντων τῶν ὄντων. quod glossema redolet.

B. ἀεὶ καὶ ἄλλοτε] Sic Ven. Π. Tub. et pr. Bodl. Olim pro καὶ legebatur τε.

τὰ πολυθρύλητα] Hanc scripturam tuentur Bodl. Vat. Vind. Y. Par. CH. Vett. editt. πολυθρύλλητα. conf. p. 65. B. p. 76. D. v Eustath. ad Iliad. XXIII. 396. ἡ πλείων χρῆσις οἶδε δι' ἑτὸς προφέρειν.

νον ἐν τοῖς ἔργοις, eum, qui ex effectis atque oculorum, aurium, denique sensuum ope eam cognoscere studet. Et hunc quidem censet non minus imaginem rerum, non res ipsas videre, quam qui rationis principia sequatur.

Cap. XLIX. B. ἀεὶ καὶ ἄλλοτε καὶ ἐν τ. π. λ] quum in aliis sermonibus, tum in disputatione superiore: videl. c. XIX. sqq.

ἔρχομαι γὰρ δὴ ἐπιχειρῶν] Ne quis desideret ἐπιχειρήσων, aut cum Fischero ἐπιχειρῶν pro futuro Attico habeat; ipsum verbum ἐπιχειρεῖν per se habet vim futuri, ut haec fere idem valeant quod ἔρχομαι ἐπιδειξόμενος.

C. οὐκ ἂν φθάνοις περαίνων] quantocius exinde cetera collige. Nam περαίνειν in dialecticis significat concludere, colligere reliqua e sumtis. Formula οὐκ ἂν φθάνοις est proprie: non antevertes, non occupabis, du dürftest nicht zu früh kommen. Unde eius usus repetendus. Deinde τὰ ἐξῆς ἐκείνοις sunt ea, quae dein-

νοις περαίνων. Σκόπει δή, ἔφη, τὰ ἐξῆς ἐκείνοις, ἐάν σοι ξυνδοκῇ, ὥςπερ ἐμοί. φαίνεται γάρ μοι, εἴ τί ἐστιν ἄλλο καλὸν πλὴν αὐτὸ τὸ καλόν, οὐδὲ δι' ἓν ἄλλο καλὸν εἶναι ἢ διότι μετέχει ἐκείνου τοῦ καλοῦ· καὶ πάντα δὴ οὕτω λέγω. τῇ τοιᾷδε αἰτίᾳ ξυγχωρεῖς; Ξυγχωρῶ, ἔφη. Οὐ τοίνυν, ἦ δ' ὅς, ἔτι μανθάνω, οὐδὲ δύναμαι τὰς ἄλλας αἰτίας τὰς σοφὰς ταύτας γιγνώσκειν· ἀλλ' ἐάν τίς μοι λέγῃ, διότι καλόν ἐστιν ὁτιοῦν, ἢ ὅτι χρῶμα εὐανθὲς ἔχον, ἢ

ἢ ὅτι χρῶμα] ὅτι om. Tub. Ven. *Π.* et pr. Bodl.

D. ἁπλῶς καὶ ἀτέχνως] Sic Ven. *Ξ.* Vind. *Y.* Par. CG. Flor. d. m. et corr. Coisl. Ven. *Λ.* pro vulg. ἀτεχνῶς.

ἢ ἡ ἐκείνου τοῦ καλοῦ] Articulum e Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Flor. d. recepi, praeeunte Bekkero.

ceps sequuntur, ut Cratyl. p. 399. A. p. 420. D. Legg. VII. p. 796. E. al.

οὐδὲ δι' ἓν ἄλλο κ.] h. e. ne per ullam quidem aliam rem pulcrum esse, i. e. per nihil quidquam aliud esse pulcrum. Prorsus sic Xenoph. Cyrop. II. 1, 8 ὅτι οὐδὲ δι' ἓν ἄλλο τρέφονται. conf. Plat. Symp. p. 214. D. ibique ann. et supra p. 72. D.

διότι μετέχει] Huius μετοχῆς alibi saepius facit mentionem philosophus. Qui quoniam τὰ εἴδη nominabat notiones rerum generales per se exstantes; res in sensus cadentes ad ea ita referebat, ut has diceret per illa suam naturam et formam accepisse. Quod tamen qua ratione factum esset, accuratius hoc loco definire noluit, ostendere studuit in Parmenide. V. Prolegg. nostra ad Parmenidem p. 140. sqq. p. 272. sqq. Dubitationem de his rebus ipse Plato prodidit in Parmenide p. 130. E — 132.

τῇ τοιᾷδε αἰτίᾳ ξυγχωρεῖς;] Comparat Heindorf. Politic. p. 258. A. συγχωρεῖς οὖν οἷς λέγει (Σωκράτης); Addimus Eurip. Hipp. 299. συγχωρεῖν λόγοις. Horat. Sermon. II. 3. v. 305. concedere veris.

ἢ ὅτι χρῶμα εὐανθ. ἔχον] Intell. ἐστίν. Nam ἔχον ἐστὶ haudquaquam rarum est. Men. p. 82. C. οὐ καὶ ταυταὶ τὰς διὰ μέσου ἐστὶν ἔχον; Sed v. ad h. l. Heindorfium.

D. ταράττομαι γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις πᾶσι] nam si quis alia affert argumenta, in iis haereo et quasi perturbor, ita ut quid verum sit, intelligere non queam. — Mox pro vulg. ἀτεχνῶς ex aliquot codd. recepimus ἀτέχνως, sine arte, quod exigebat sententia. Harpocrat. Ἀτεχνῶς, περισπωμένως μὲν ἀντὶ τοῦ σαφῶς ἢ βεβαίως ἢ ἀσφαλῶς ἢ φανερῶς· παροξυτόνως δὲ ἀντὶ τοῦ ἀμελῶς καὶ ἄνευ τέχνης.

εἴτε παρουσία εἴτε κοινωνία —] Dubitabat enim Plato, quo modo species rerum aeternae cum rebus ipsis coniunctae essent: certe quidem non repericbat vocabulum, quo illam coniunctionem apte significaret. v. Parmenid. p. 130. E.

σχῆμα, ἢ ἄλλο ὁτιοῦν τῶν τοιούτων, τὰ μὲν ἄλλα χαίρειν ἐῶ, ταραττομαι γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις πᾶσι, τοῦτο δὲ ἁπλῶς καὶ ἀτέχνως καὶ ἴσως εὐηθῶς ἔχω παρ' ἐμαυτῷ, ὅτι οὐκ ἄλλο τι ποιεῖ αὐτὸ καλὸν ἢ ἡ ἐκείνου τοῦ καλοῦ εἴτε παρουσία εἴτε κοινωνία, [εἴτε] ὅπῃ δὴ καὶ ὅπως προσγενομένη· οὐ γὰρ ἔτι τοῦτο διισχυρίζομαι, ἀλλ' ὅτι τῷ καλῷ πάντα τὰ καλὰ γίγνεται καλά. τοῦτο γάρ μοι δοκεῖ ἀσφαλέστατον εἶναι καὶ ἐμαυτῷ ἀποκρίνασθαι καὶ ἄλλῳ, καὶ τούτου

καὶ ὅπως προσγενομένη] Vind. Φ. Par. C. Ambr. Flor. a. c. m. προσγιγνομένη Vat. Flor. d. προσγινόμενον. Deinde γίγνεται in multis libris deest.

ἀποκρίνασθαι καὶ ἄλλῳ] Coisl. Ven. Λ. Par. CEHIL. Flor. a. b. c. m. Aug. ἀποκρίνεσθαι, quod edidit Bekker.

— 132. p. 133. D. Itaque hoc loco dicit ἐκείνου τοῦ καλοῦ εἴτε παρουσία εἴτε κοινωνία. Sed quod sequitur εἴτε — προσγενομένη, id manifestam suscepit labem. Codd. nihil variant, praeterquam quod pauci προσγινόμενον vel προσγινομένη exhibent. Ut paucis dicam quod sentio, aut εἴτε ante ὅπῃ delendum, quod placuit Daehnio meo De aliq. locis Platon. p. 18. aut legendum est προσαγορευομένη, in quam suspicionem video Wyttenbachium incidisse; quod ubi probaveris, sententiam habebis expeditam, simplicem, veram. Est autem haec: nihil aliud reddere illud pulcrum, nisi ipsius pulcritudinis sive praesentia sive communio sive quocunque alio nomine appelletur, vel sive communio quocunque demum ratione effecta. Loquendi genus docte illustravit ad h. l. Wyttenbah. Priorem rationem quodammodo confirmant quae exposuit Olympiod. p. 189. ed. Finkh. Τίς δὲ μετοχὴ τοῖς τῇδε τῶν χωριστῶν εἰδῶν; εἰ μὲν γαρ παρουσία, οὐκ ἔστι χωριστά· εἰ δὲ κοινωνία, ἴσται τι καὶ ἄλλο πρὸ αὐτῶν, οὗ κοινῇ ταῦτα μετείληφε, καὶ τοῦτο ἐπ' ἄπειρον. ἢ πῇ καὶ πῶς ἑκάτερον, καὶ παρουσία καὶ κοινωνία, κατὰ τὴν ἐκεῖθεν μέθεξιν. Quamquam idem p. 148. veterem scripturam tuetur. Ne vero mireris istud ὅπῃ καὶ ὅπως coniunctum, huius locutionis exempla collegit Iacobsius ad Philostrati Imagg. p. 635. quibus adde De Rep. p. 612. A. p 621. B. Legg. X. p. 899. A. B. XII. p. 966. A. Simile est quod supra legimus οὐδαμῇ οὐδαμῶς, p. 78. D. conf. ad Phil. p. 60. C.

οὐ γὰρ ἔτι τοῦτο δ.] nam quaenam ratio inter res singulares earumque species aeternas intercedat, id nondum certo dixerim. Aristotel. Met. I. 6. τὴν μέντοι γε μέθεξιν, — ἥτις ἂν εἴη, τῶν εἰδῶν, ἀφεῖσαν ἐν κοινῷ ζητεῖν. Colligas ex hoc loco non sine aliqua veri similitudine Platonem, quo tempore Phaedonem scripsit, nondum in lucem emisisse Parmenidem, in quo libro de gravissimo loco subtilissime disputavit.

καὶ τούτου ἐχόμενος —

E ἐχόμενος ἡγοῦμαι οὐκ ἄν ποτε πεσεῖν, ἀλλ' ἀσφαλὲς
εἶναι καὶ ἐμοὶ καὶ ὁτῳοῦν ἄλλῳ ἀποκρίνασθαι, ὅτι
τῷ καλῷ τὰ καλὰ γίγνεται καλά. ἢ οὐ καὶ σοὶ δο-
κεῖ; Δοκεῖ. Καὶ μεγέθει ἄρα τὰ μεγάλα μεγάλα
καὶ τὰ μείζω μείζω, καὶ σμικρότητι τὰ ἐλάττω ἐλάττω;
Ναί. Οὐδὲ σὺ ἄρ' ἂν ἀποδέχοιο, εἴ τίς τινα φαίη
ἕτερον ἑτέρου τῇ κεφαλῇ μείζω εἶναι, καὶ τὸν ἐλάττω τῷ
101 αὐτῷ τούτῳ ἐλάττω, ἀλλὰ διαμαρτύροιο ἄν, ὅτι σὺ
μὲν οὐδὲν ἄλλο λέγεις ἢ ὅτι τὸ μὲν μεῖζον πᾶν ἕτερον
ἑτέρου οὐδενὶ ἄλλῳ μεῖζόν ἐστιν ἢ μεγέθει, καὶ διὰ
τοῦτο μεῖζον, διὰ τὸ μέγεθος, τὸ δὲ ἔλαττον οὐδενὶ
ἄλλῳ ἔλαττον ἢ σμικρότητι, καὶ διὰ τοῦτο ἔλαττον,
διὰ τὴν σμικρότητα, φοβούμενος, οἶμαι, μή τίς σοι
ἐναντίος λόγος ἀπαντήσῃ, ἐὰν τῇ κεφαλῇ μείζονά
τινα φῇς εἶναι καὶ ἐλάττω, πρῶτον μὲν τῷ αὐτῷ τὸ
μεῖζον μεῖζον εἶναι καὶ τὸ ἔλαττον ἔλαττον, ἔπειτα
B τῇ κεφαλῇ σμικρᾷ οὔσῃ τὸν μείζω μείζω εἶναι, καὶ
τοῦτο δὴ τέρας εἶναι, τὸ σμικρῷ τινι μέγαν τινὰ εἶ-

E. ὁτῳοῦν ἄλλῳ ἀποκρίνασθαι] Bekker. e solis Par. EI. ἀποκρίνεσθαι dedit. Paullo post vett. editt. ἢ οὐ καί σοι δοκεῖ. Perperam.

Οὐδὲ σὺ ἄρ' ἂν ἀπ.] V. ἂν ἄρ' ἀπ. praete fidem meliorum librorum. In Tub. Ven. *II.* Vind. *Y.* Par. G. ἂν omissum.

P. 101. ὅτι τὸ μὲν μεῖζον] μέν, quod olim aberat, additum e Vat. Vind. *Φ.* Ambr. Flor. d. et rec. *II.*

λόγος ἀπαντήσῃ] V. ἀπαντήσοι, quod tuetur Par. E.

B. δυοῖν πλείονα εἶναι] δυεῖν Bekk. e Ven. *Λ.* Par. CEHI dedit, quibuscum Flor. a. b. c. i. m. consentiunt.

ἢ διασχισθέντος] V. ἢ σχισθέντος, invitis codd. plerisque omnibus.

οὐκ ἄν ποτε πεσεῖν] hoc firmiter tenentem me puto non unquam esse lapsurum et erraturum. De usu part. ἐχόμενος sic cum genitivo iuncti v. inttpp. ad Aristoph. Plut. 101.

E. οὐδὲ σὺ ἄρ' ἂν ἀποδέχοιο] h. e. neque tu igitur probares: quem usum verbi iam saepius attigimus.

τῇ κεφαλῇ μ.] non significat: um den Kopf grösser, sed potius: vermöge des Kopfs.

P. 101. μή τίς σοι — ἀπαντήσῃ] h. e. ne quae contraria ratio tibi occurrat h. e. ab aliquo afferatur. Ut si quis quaerat, num aliquis maior sit altero, quod capite maior sit et tu id affirmes: possit alter colligere captiose maius aliquid fieri re parva, veluti capite.

ναι, ἢ οὐκ ἂν φοβοῖο ταῦτα; Καὶ ὁ Κέβης γελάσας, Ἔγωγε, ἔφη. Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, τὰ δέκα τῶν ὀκτὼ δυοῖν πλείω εἶναι, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ὑπερβάλλειν, φοβοῖο ἂν λέγειν, ἀλλὰ μὴ πλήθει καὶ διὰ τὸ πλῆθος; καὶ τὸ δίπηχυ τοῦ πηχυαίου ἡμίσει μεῖζον εἶναι, ἀλλ' οὐ μεγέθει; ὁ αὐτὸς γάρ που φόβος. Πάνυ γε, ἔφη. Τί δέ; ἐπὶ ἑνὸς προστεθέντος τὴν πρόσθεσιν αἰτίαν εἶναι τοῦ δύο γενέσθαι ἢ διασχισθέντος τὴν σχίσιν οὐκ εὐλαβοῖο ἂν λέγειν, C καὶ μέγα ἂν βοῴης, ὅτι οὐκ οἶσθα ἄλλως πως ἕκαστον γιγνόμενον ἢ μετασχὸν τῆς ἰδίας οὐσίας ἑκάστου, οὗ ἂν μετάσχῃ, καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἔχεις ἄλλην τινὰ αἰτίαν τοῦ δύο γενέσθαι ἀλλ' ἢ τὴν τῆς δυάδος μετάσχεσιν, καὶ δεῖν τούτου μετασχεῖν τὰ μέλλοντα δύο ἔσεσθαι, καὶ μονάδος, ὃ ἂν μέλλῃ ἓν ἔσεσθαι, τὰς δὲ σχίσεις ταύτας καὶ προσθέσεις καὶ τὰς ἄλλας τὰς τοιαύτας κομψείας ἐῴης ἂν χαίρειν, παρεὶς ἀποκρίνασθαι τοῖς σεαυτοῦ σοφωτέροις· σὺ

C. *μέγα ἂν βοῴης*] Bodl. Ven. *Π.* Vind. *Y.* Tub. Zitt. *μεγάλα ἂν β.* Vat. *μέγαν ἂν β.* Pro *ὅτι οὐκ οἶσθα* Bodl. Vat. Tub. Ven. *Ξ Π.* Vind. *ΥΦ.* Par. G. Ambr. Flor. d. Zitt. cum Bas. 2. habent *ὅτι οὐκ οἰόμεθα.* Ficinus: altiusque exclamares, nescire te, quonam alio pacto quidquam fiat nisi participatione quadam essentiae unicuique propriae.

οὗ ἂν μετάσχῃ] V. *μετάσχοι*, quod emendatum ex Coisl. Ven. *ΑΞ.* Vind. *Y.* Aug. Par. GHL. Ambr. Flor. b. c. i. al.

παρεὶς ἀποκρίνασθαι] Vat. Flor. d. *ἀποκρίνεσθαι.* Deinde *ἑαυτοῦ* Bodl. Vind. *Φ.* Par. GL. *ἑαυτοῦ*, et mox *τὴν ἑαυτοῦ σκ.* Bodl. pr., Vind. *Φ.* Ambr. recte fortasse; v. ad p. 91. C.

B. *καὶ τοῦτο δὴ τέρας εἶναι*] *Τέρας* vocatur in dialecticis *τὸ παράδοξον, ἄτοπον, ἀδύνατον.* Theaet. p. 163. D. *τέρας γὰρ ἂν εἴη ὃ λέγεις.* Parmenid. p. 154. B. *εἰ γὰρ αὐτὰ τὰ ὅμοιά τις ἀπέφαινε ἀνόμοια, τέρας ἄν, οἶμαι, ἦν.* Phileb. p. 14. E. *ὅτι τέρατα διηνάγκασται φάναι*, ubi vid. annotat.

ἀλλὰ μὴ πλ.] Post *ἀλλὰ μὴ* int. *φοβοῖο ἄν.*

τὴν πρόσθεσιν αἰτίαν εἶναι τοῦ δ. γ.] De hoc argumento v. supra c. XLV. sqq.

C. *τῆς ἰδίας οὐσίας ἑκάστου*] h. e. *τῆς ἰδίας ἑκάστου.* Six mox *ἡ τῆς δυάδος μετάσχεσις* intelligitur numeri binarii per se spectati *μετάσχεσις.*

τὰς τοιαύτας κομψείας] i. e. *ποικίλας λαλιὰς καὶ παιγνιώδεις*, ut interpretatur Hesychius. Proximis verbis allu-

D δὲ δεδιὼς ἄν, τὸ λεγόμενον, τὴν σαυτοῦ σκιὰν καὶ τὴν ἀπειρίαν, ἐχόμενος ἐκείνου τοῦ ἀσφαλοῦς τῆς ὑποθέσεως, οὕτως ἀποκρίναιο ἄν; εἰ δέ τις αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως ἔχοιτο, χαίρειν ἐῴης ἂν καὶ οὐκ ἀποκρίναιο, ἕως ἂν τὰ ἀπ' ἐκείνης ὁρμηθέντα σκέψαιο, εἴ σοι ἀλλήλοις ξυμφωνεῖ ἢ διαφωνεῖ; ἐπειδὴ δὲ ἐκείνης αὐτῆς δέοι σε διδόναι λόγον, ὡσαύτως ἂν διδοίης, ἄλλην αὖ ὑπόθεσιν ὑποθέμενος, ἥτις τῶν ἄνωθεν βελτίστη φαίνοιτο, ἕως ἐπί τι ἱκανὸν ἔλθοις,
E ἅμα δὲ οὐκ ἂν φύροιο, ὥσπερ οἱ ἀντιλογικοί, περὶ τε τῆς ἀρχῆς διαλεγόμενος καὶ τῶν ἐξ ἐκείνης ὡρμημένων, εἴπερ βούλοιό τι τῶν ὄντων εὑρεῖν; ἐκείνοις μὲν γὰρ ἴσως οὐδὲ εἷς περὶ τούτου λόγος, οὐδὲ φρον-

D. οὕτως ἀποκρίναιο ἄν;] ἀποκρίνοιο ἄν Coisl. Ven. *A.* Vind. *Φ.* Par. CEGHIL. Ambr. Aug. ἀποκρίνοι' ἄν Vat. Flor. d.

dit fortasse ad versum Eurip. Antiopes, de quo egit Valcken. Diatrib. p. 86. ἄλλοις τὰ κομψὰ ταῦτ' ἀφεὶς σοφίσματα.

D. δεδιὼς ἄν, τὸ λεγόμενον —] Scholiastes ad h. l. τὴν αὐτοῦ σκιὰν δέδοικεν· ἐπὶ τῶν σφόδρα δειλοτάτων· μέμνηται ταύτης Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις: ubi, teste Wyttenbachio, haec annotavit Ruhnkenius: „Heliodor. II. p. 77. Broukhus. ad Propert. II. 25, 19. Cicero Attic. X. 20, Anonymus de Incredibil. V. Apostolius p. 229."

τὸ λεγόμενον] quod est in proverbio, ut in proverbio dicitur, ut Rep. X. 621. C. al.

ἐχόμενος ἐκ. τ. ἀσφ. τ. ὑπ.] firmiter tenens tutam illam rationem: videl. esse aliquid magnum, parvum, pulcrum per se, cuius vi efficiatur, ut res sensibus subiectae magnae, parvae, pulcrae videantur.

εἰ δέ τις — ἔχοιτο] Animadversione dignus est hic usus verbi ἔχεσθαι, quod quia cum genitivo constructum proprie significat alicui rei adhaerescere, non solum est aliquid firmiter retinere, propterea quod illud amas, diligis, probas; sed etiam aliquid urgere, premere, aggredi, oppugnare, ut h. l. Nam sententia haec est: si quis vero hanc tuam sumtionem premeret, illum non curares nec ei responderes, donec vidisses, utrum ea, quae ex illa consequuntur, tuo iudicio inter se consentirent necne. In his olim suspectam habebam ἄν particulam, cuius usum tamen vindicarunt Hermannus De Part. ἄν Libr. III. Cap. 4. et Klotz. ad Devar. De particulis Vol. II. p. 569. Ponitur enim optativus pro coniunctivo propter antecedentem optativum, unde particulae ratio atque causa intelligitur. De Rep. III. p. 413. D. τοῦτό γ' ἂν μάλιστα φιλοῖ, ᾧ ξυμφέρειν ἡγοῖτο — καὶ ὅταν μάλιστα —

τίς· ἱκανοὶ γὰρ ὑπὸ σοφίας ὁμοῦ πάντα κυκῶντες ὅμως δύνασθαι αὐτοὶ αὑτοῖς ἀρέσκειν· σὺ δ', εἴπερ εἶ τῶν φιλοσόφων, οἶμαι ἂν ὡς ἐγὼ λέγω ποιοῖς. 102
Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις, ὅ τε Σιμμίας ἅμα καὶ ὁ Κέβης. ΕΧ. Νὴ Δία, ὦ Φαίδων, εἰκότως γε· θαυμαστῶς γάρ μοι δοκεῖ ὡς ἐναργῶς τῷ καὶ σμικρὸν νοῦν ἔχοντι εἰπεῖν ἐκεῖνος ταῦτα. ΦΑΙΔ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Ἐχέκρατες, καὶ πᾶσι τοῖς παροῦσιν ἔδοξεν. ΕΧ. Καὶ γὰρ ἡμῖν τοῖς ἀποῦσι, νῦν δὲ ἀκούουσιν.

Cap. L. Ἀλλὰ τίνα δὴ ἦν τὰ μετὰ ταῦτα λεχθέντα; ΦΑΙΔ. Ὡς μὲν ἐγὼ οἶμαι, ἐπεὶ αὐτῷ ταῦτα ξυνεχωρήθη, καὶ ὡμολογεῖτο εἶναί τι ἕκαστον

Sic etiam statim post non pauci.

E. οὐδὲ εἷς περὶ τούτου] Sic Tub. Ven. Ξ Π. V. οὐδείς.

οἷόιτο συμβαίνειν, ubi coniunctivus repudiandus erat. Alcibiad. II. p. 146. A. φαίης ἄν, ὁπόταν ὁρᾷς κ. τ. λ. Men p. 97. C. οὐκ ἂν ἀεὶ τυγχάνοι, ὥσπερ ἂν δοξάζοι. Theaet. p. 155. A. μηδὲν ἂν μεῖζον μήτε ἧττον γενέσθαι, ἕως ἴσον ἂν εἴη. De Rep. VI. p. 501. C. ubi ἄν tenendum. Tim. p. 56. D. μέχρι περ ἂν αὐτῆς — γένοιτο. Andocides De myster. p. 39. ed. Reisk. ἕως ἄν — ποιήσειαν. Est igitur haec quasi quaedam modi attractio. Dativum σοι interpreteris tuo iudicio, ut Reip. I. p. 334. E. conf. Matthiae Gr. §. 388.

ὥσπερ οἱ ἀντιλογικοί] De his v. p. 90. C. Intelliguntur Sophistae in contrarias partes disputantes omniaque miscentes et confundentes. Deyksius De Megaricis p. 60. inprimis de Gorgia et Protagora cogitandum censet. Sententia verborum haec est: sin autem oporteat te adversario, qui contrariam tuae thesi rationem veram esse contendat, tuae ipsius theseos dare rationem; hanc identidem sic dabis, ut aliam rursus ei hypothesin tanquam fundamentum subiicias, quae inter magis universales optima videatur, idque facies, donec ad id pervenerìs, quod proposito satisfaciat.

Cap. L. P. 102. εἶναί τι ἕκαστον —] h. e. unamquamque idearum esse aliquid et per se consistere; eo autem, quod ceterae res, ab ideis diversae, i. e. sensibus subiectae (τἄλλα), illarum participes sint, fieri, ut et ipsae illarum cognomen accipiant. Ut quum verum a veritate, bonum a bonitate, pulcrum a pulcritudine, magnum a magnitudine appellatur. Parmenid. p. 140. C. δοκεῖ σοι εἴδη εἶναι ἅττα, ὧν τάδε τὰ ἄλλα μεταλαμβάνοντα τὰς ἐπωνυμίας αὐτῶν ἴσχειν. οἷον ὁμοιότητος μὲν μεταλαμβάνοντα ὅμοια, μεγέθους δὲ μεγάλα, κάλ-

B τῶν εἰδῶν καὶ τούτων τἆλλα μεταλαμβάνοντα αὐτῶν τούτων τὴν ἐπωνυμίαν ἴσχειν, τὸ δὴ μετὰ ταῦτα ἠρώτα, Εἰ δή, ἦ δ' ὅς, ταῦτα οὕτω λέγεις, ἆρ' οὐχ, ὅταν Σιμμίαν Σωκράτους φῇς μείζω εἶναι, Φαίδωνος δὲ ἐλάττω, λέγεις τότ' εἶναι ἐν τῷ Σιμμίᾳ ἀμφότερα, καὶ μέγεθος καὶ σμικρότητα; Ἔγωγε. Ἀλλὰ γάρ, ἦ δ' ὅς, ὁμολογεῖς τὸ τὸν Σιμμίαν ὑπερέχειν Σωκράτους οὐχ ὡς τοῖς ῥήμασι λέγεται, οὕτω καὶ τὸ ἀληθὲς ἔχειν; οὐ γάρ που πεφυκέναι Σιμμίαν
C ὑπερέχειν τούτῳ τῷ Σιμμίαν εἶναι, ἀλλὰ τῷ μεγέθει, ὃ τυγχάνει ἔχων· οὐδ' αὖ Σωκράτους ὑπερέχειν, ὅτι

P. 102. C. τοῦ μὲν τῷ μεγέθει ὑπερέχειν] Steph. τοῦ μὲν τῷ μεγέθει ὑπερέχειν τὴν σμικρότητα παρέχων· τῷ δὲ τὸ μέγεθος τῆς σμικρότητος παρέχων ὑπερέχον. Recte libri mss. omnes pro priori παρέχων tenent ὑπερέχων, quod etiam in Ald. et Bass. legitur. Deinde Aug. τῷ δὲ μεγέθει τῆς σμικρότητος παρέχων ὑπεροχήν. Pro τῷ δὲ τὸ μέγεθος Coisl. Par. H. et marg. Flor. a. τὸν δὲ τὸ μέγεθος. Articulum τὸ ante μέγεθος τῆς σμικρότητος vulgo interpositum extrusi cum Coisl. Ven. A. Par. CEGHIL. Flor. b. i. Etiam Schleiermacherus illum abesse malebat. Loco geni-

λους δὲ καὶ δικαιοσύνης δίκαιά τε καὶ καλὰ γίγνεσθαι. Nam τἆλλα sunt res in sensus cadentes, quae in Parmenide p. 157 —159. al. modo τὰ ἄλλα, modo τὰ ἕτερα vocantur. Sic etiam Sympos. p. 211. B.

C. ἐπωνυμίαν ἔχει — εἶναι] h. e. λέγεται s. ὀνομάζεται εἶναι. Apte Heindorf. comparat Herodot. II. 44. ἱρὸν Ἡρακλέος, ἐπωνυμίαν ἔχοντος Θασίου εἶναι.

τοῦ μὲν τῷ μεγ.] Vögelinus Praefat. ad Phaedrum ed. min. p. 10. hic eliminandum censet ὑπερέχων. Sed prior sententiae particula sincerissima est, modo τὴν σμικρότητα ὑπερέχων ex codd. legas, quod Stephanus nescio cur in παρέχων mutavit. Nam ὑπερέχειν τινὰ recte dici ipse Stephanus in Thesauro L. Gr. T. I. p. 1359. docuit, et post eum Valcken. ad Eurip. Hippol. v. 1365. Plus difficultatis habent proxima: τῷ δὲ μ. κ. τ. λ. quae corrupta visa sunt Heindorfio et Wyttenbachio. Nam quum cod. Aug. habeat: τῷ δὲ μεγέθει τῆς σμικρότητος παρέχων ὑπεροχήν, pro τῷ δὲ autem Meibomius in marg. edit. Bas. 2. adscripserit τοῦ δέ; Heindorf. his in unum coniunctis legendum censuit: τοῦ δὲ τῷ μεγέθει τῆς σμικρότητος παρέχων ὑπεροχήν, alterius vero magnitudini parvitatem suam superandam praebens. Aliter Wyttenbachius, qui locum sic refingi iussit: τῷ μὲν τῷ μεγέθει ὑπερέχειν τὴν σμικρότητα παρέχων, τῷ δὲ τὸ μέγεθος τῆς σμικρότητος ὑπερέχον. At non videtur opus esse mutatione. Nam verba ita connectenda sunt: τῷ δὲ μέγεθος παρέχων, ὑπερέχον τῆς σμικρότητος sc. τῆς ἑαυτοῦ. Itaque locum sic interpretamur: Simmias medium tenet

Σωκράτης ὁ Σωκράτης ἐστίν, ἀλλ' ὅτι σμικρότητα ἔχει ὁ Σωκράτης πρὸς τὸ ἐκείνου μέγεθος. Ἀληθῆ. Οὐδέ γε αὖ ὑπὸ Φαίδωνος ὑπερέχεσθαι τῷ ὅτι Φαίδων ὁ Φαίδων ἐστίν, ἀλλ' ὅτι μέγεθος ἔχει ὁ Φαίδων πρὸς τὴν Σιμμίου σμικρότητα. Ἔστι ταῦτα. Οὕτως ἄρα ὁ Σιμμίας ἐπωνυμίαν ἔχει σμικρός τε καὶ μέγας εἶναι, ἐν μέσῳ ὢν ἀμφοτέρων, τοῦ μὲν τῷ μεγέθει ὑπερέχειν τὴν σμικρότητα ὑπερέχων, τῷ δὲ μέγεθος τῆς σμικρότητος παρέχων ὑπερέχον. Καὶ ἅμα μειδιάσας, Ἔοικα, ἔφη, καὶ ξυγγραφικῶς ἐρεῖν, ἀλλ' οὖν ἔχει γέ που ὡς λέγω. Ξυνέφη. Λέγω δὲ

tivi τῆς σμικρότητος in Coisl. Par. G. legitur τὴν σμικρότητα. Denique pro ὑπερέχον Ven. Ξ. a. pr. m. et Par. G. praebent ὑπερέχειν.

D. ἔχει γέ που ὡς λέγω] που codd. optimi ac plurimi habent. Legebatur olim πως. Dein Coisl. Vat. Ven. A. Vind. Φ. Par. G. Flor. d. aliique non pauci Λέγω δὴ τοῦδ' ἕνεκα. Pro ἐθέλειν, quod Bodl. Coisl. Ven. Ξ. Vind Y. Par. G. Flor. a. bis deinceps suppeditarunt, vett. editt. bis scriptum habent θέλειν. Par. l. δυεῖν, quod dedit Bekker.

locum inter utrumque, quippe simul et parvus et magnus, dum alterius (Socratis) parvitatem exsuperat eo, quod magnitudine exsuperat (ei antecellit), alteri autem (Phaedoni) concedit eam magnitudinem, quae suam ipsius (Simmiae) parvitatem superet. Nimirum loquitur Socrates ludibundus, ita, ut in re perquam vulgari summam diligentiam sectari videatur. Quamobrem etiam verbum ὑπερέχειν ter in eadem re repetere non dubitavit. Quod quorsum pertineat, proxime sequentia satis declarant.

D. Ἔοικα, ἔφη, καὶ ξυγγρ. ἐρεῖν] Istud ξυγγραφικῶς alii aliter interpretantur. Fischerus enim explicat: historicorum more. Wyttenbachius: scriptorum civilium s. publicorum ratione. Heindorfius: quasi ξυγγραφῇ sive chirographo cavendum sit. Postrema interpretatio proxime ad verum accedit. Nam ut Wyttenbachii ratio speciosa sit, quippe quae ex loco Gorgiae p. 451. B. confirmari posse videatur, tamen ea, re diligentius considerata, vix cuiquam probabitur. Nam in Gorgiae loco manifesto respicitur ad unam formulam: τὰ μὲν ἄλλα ὁμοίως, scriptoribus civilibus crebro usurpatum, de qua formula dixit Boeckhius Corp. Inscriptt. I. p. 124. ad n. 84. Hoc autem loco omnino de diligentia et cautione loquendi cogitandum esse liquet. Quamobrem ξυγγραφικῶς interpretandum est: modo et ratione eorum, qui syngraphas (Contracte) scribunt; in quibus componendis summam cautionem ac diligentiam requiri constat. Unde etiam Gaius I. 112. syn-

τοῦδ' ἕνεκα, βουλόμενος δόξαι σοὶ ὅπερ ἐμοί. ἐμοὶ γὰρ φαίνεται οὐ μόνον αὐτὸ τὸ μέγεθος οὐδέποτ' ἐθέλειν ἅμα μέγα καὶ σμικρὸν εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν ἡμῖν μέγεθος οὐδέποτε προσδέχεσθαι τὸ σμικρὸν οὐδ' ἐθέλειν ὑπερέχεσθαι, ἀλλὰ δυοῖν τὸ ἕτερον, ἢ
E φεύγειν καὶ ὑπεκχωρεῖν, ὅταν αὐτῷ προσίῃ τὸ ἐναντίον, τὸ σμικρόν, ἢ προσελθόντος ἐκείνου ἀπολωλέναι, ὑπομένον δὲ καὶ δεξάμενον τὴν σμικρότητα οὐκ ἐθέλειν εἶναι ἕτερον ἢ ὅπερ ἦν· ὥςπερ ἐγὼ δεξάμενος καὶ ὑπομείνας τὴν σμικρότητα, καὶ ἔτι ὢν ὅςπερ εἰμί, οὗτος ὁ αὐτὸς σμικρός εἰμι· ἐκεῖνο δὲ οὐ

E. ἔτι ὢν ὅςπερ εἰμί] ὥςπερ Coisl. Par. GI. Ambr. ὅπερ Vat. Flor. d. Wyttenbach. mavult ὅςπερ ἦν, quod nemo amplectetur.

ὡς δ' αὕτως] δ' om. Ven. *A.* Par. CEHIL. Aug. Flor. b. i. m.

τῶν ἐναντίων ἔτι ὄν] αἴτιον Bodl. Ven. *Π.* Vind. *Y.*

grapharum formulas arbitratur quam maxime certis et solemnibus verbis oportere compositas esse. Nimirum iocose haec dicit Socrates respiciens quae modo de Simmiae magnitudine et parvitate exposuit, in quibus istud: *ὑπερέχειν τῷ μεγέθει, ὑπερέχων τὴν σμικρότητα*, et *παρέχων μέγεθος ὑπερέχον σμικρότητος* speciem habet maximae diligentiae et accurationis, qualem alias in syngraphis animadvertere liceret. Cavendum vero, ne ideo cum Wyttenbachio putes pro *ἐρεῖν* requiri potius *εἰρηκέναι*. Imo futurum rectissime ponitur. Hoc enim dicit Socrates: Dum isto modo dissero, videor adeo usurus esse diligentia ista eorum, qui syngraphas scribunt. Tum vero pergens: sed misso isto res certe ita sese habet, opinor, ut dico. — Mox quod post *τοῦδε ἕνεκα* infertur *βουλόμενον*, i. e. *ὅτι βούλομαι*, constructionem ad h. l. declaravit Heindorfius, praeter quem consulas etiam Matthiae Gr. § 565. 2.

οὐδέποτ' ἐθέλειν ἅμα μ.] Notus est hic usus verbi *ἐθέλειν*, quo etiam ad res inanimatas transfertur. Falluntur tamen qui illud per *δύνασθαι* interpretantur. v. Wesseling. ad Herodot. I. 109. Gataker. Advers. p. 43. Dorvill. ad Charit. p. 429. Ast. ad Plat. Phaedr. p. 235. Sententia haec est: non solum species magnitudinis (*αὐτὸ τὸ μέγεθος*) non est simul species parvitatis; sed ne illa quidem magnitudo, quae nobis inest, (quam nos *concretam* magnitudinem solemus appellare) parvitatem usquam in se complectitur.

ὑπομένον δὲ καὶ δεξάμενον —] lunge: *οὐκ ἐθέλειν δὲ εἶναι ἕτερον ἢ ὅπερ ἦν ὑπομένον καὶ δεξάμενον τὴν σμικρότητα*, nec vero velle aliud esse atque antea, dum susceperit ac subierit parvita-

τετόλμηκε μέγα ὂν σμικρὸν εἶναι· ὡς δ' αὔτως καὶ τὸ σμικρὸν τὸ ἐν ἡμῖν οὐκ ἐθέλει ποτὲ μέγα γίγνεσθαι οὐδὲ εἶναι, οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν τῶν ἐναντίων ἔτι ὃν ὅπερ ἦν ἅμα τοὐναντίον γίγνεσθαί τε καὶ εἶναι, ἀλλ' ἤτοι ἀπέρχεται ἢ ἀπόλλυται ἐν τούτῳ τῷ παθήματι. Παντάπασιν, ἔφη ὁ Κέβης, οὕτω φαίνεταί μοι. 103

Cap. LI. Καί τις εἶπε τῶν παρόντων ἀκούσας — ὅστις δ' ἦν, οὐ σαφῶς μέμνημαι — Πρὸς θεῶν, οὐκ ἐν τοῖς πρόσθεν ἡμῖν λόγοις αὐτὸ τὸ ἐναντίον τῶν νυνὶ λεγομένων ὡμολογεῖτο, ἐκ τοῦ ἐλάττονος

Flor. a. Zitt. Inepte.

P. 103. ἐν τοῖς πρόσθεν ἡμῖν] Vett. editt. ἔμπροσθεν, invitis libris optimis Bodl. Vat. Tub. Coisl. Ven. ΕΠ. Vind. Φ. Par. G. Aug. Flor. d. aliis. Pro ἡμῖν autem, quod iam a Fischero ex Aug. restitutum confirmant Vat. Vind. Φ. Par. G I. Ambr., vulgo ὑμῖν scribebatur.

tem, h. e. nec vero velle suscipere parvitatem eoque modo aliud esse quam quod erat antea. Quam sententiam suo ipsius exemplo illustrans Socrates deinceps addit hoc: Ita ego quum susceperim et subierim *parvitatem* et adhuc idem sim qui antea, *idem illo* parvus sum. Illud vero (magnum) non sustinet *parvum* esse, quippe quum id ipsius adversetur naturae. Tum vero, explicata magnitudinis concretae ratione, quum iam suo ipsius exemplo parvitatis quoque rationem obiter significaverit (pertinent enim verba: ὥσπερ ἐγὼ σμικρός εἰμι, ad antegressae sententiae explicationem), tamen etiam parvitatis vim rationemque declarare instituit. Quocirca denique haec subiungit: *pariter vero etiam* (ὡς δ' αὔτως καὶ) *parvum, quod in nobis* inest, non vult unquam magnum fieri aut esse, omninoque nihil eorum, quae sunt contraria, in contrarium abire. Istud ὡς δ' αὔτως, pro quo codd. quidam ὡσαύτως offerunt, extat etiam Legg. V. p. 729. A. IX. p. 879. D. Politic. p. 310. D. Xenoph. Hellen. II. 2, 9. Cyrop. II. 1, 26. Eurip. Med. 313. al. Τολμᾶν de rebus inanimatis usurpatum illustravit Gataker. Miscell. IX. p. 318. et Wyttenbach. ad h. l.

Cap. LI. P. 103. αὐτὸ τὸ ἐναντίον — ἐκ τοῦ —] Verba ἐκ τοῦ ἐλ. usque ad ἐκ τῶν ἐναντίων per epexegesin addita sunt superioribus. Praeterea animadvertendum etiam est, quum αὐτὸ τὸ ἐναντίον (grade das Gegentheil) in nominativo casu positum sit propter v. ὡμολογεῖτο, deinde etiam constructionem nominativo cum infinitivo continuari, perinde ac si non ὡμολογεῖτο, sed ἐλέγετο positum esset. — Istud ἐκ τῶν ἐναντίων explicat praegressum αὔτη. Ceterum respicitur ad p. 70. D. sqq.

τὸ μεῖζον γίγνεσθαι καὶ ἐκ τοῦ μείζονος τὸ ἔλαττον, καὶ ἀτεχνῶς αὖτη εἶναι ἡ γένεσις τοῖς ἐναντίοις, ἐκ τῶν ἐναντίων; νῦν δέ μοι δοκεῖ λέγεσθαι, ὅτι τοῦτο οὐκ ἄν ποτε γένοιτο. Καὶ ὁ Σωκράτης παραβαλὼν
B τὴν κεφαλὴν καὶ ἀκούσας, Ἀνδρικῶς, ἔφη, ἀπεμνημόνευκας· οὐ μέντοι ἐννοεῖς τὸ διαφέρον τοῦ τε νῦν λεγομένου καὶ τοῦ τότε. τότε μὲν γὰρ ἐλέγετο ἐκ τοῦ ἐναντίου πράγματος τὸ ἐναντίον πρᾶγμα γίγνεσθαι, νῦν δέ, ὅτι αὐτὸ τὸ ἐναντίον ἑαυτῷ ἐναντίον οὐκ ἄν ποτε γένοιτο, οὔτε τὸ ἐν ἡμῖν οὔτε τὸ ἐν τῇ φύσει. τότε μὲν γάρ, ὦ φίλε, περὶ τῶν ἐχόντων τὰ ἐναντία ἐλέγομεν, ἐπονομάζοντες αὐτὰ τῇ ἐκείνων ἐπωνυμίᾳ, νῦν δὲ περὶ ἐκείνων αὐτῶν, ὧν ἐνόντων ἔχει τὴν ἐπωνυμίαν τὰ ὀνομαζόμενα· αὐτὰ δ' ἐκεῖνα
C οὐκ ἄν ποτέ φαμεν ἐθελῆσαι γένεσιν ἀλλήλων δέξα-

C. οὐκ ἄν ποτέ φαμεν ἐθελῆσαι] V. φαῖμεν, quod e Bodl. Coisl. Vat. Tub. Ven. *Α Π.* Vind. *Φ.* Par. CEGHIL. Ambr. Aug. Flor. b. c. d. i. m. mutatum. Referendum est ἄν ad infinitivum ἐθελῆσαι.

C. Ἆρα μή που, ἔφη, ὦ Κ.] ἔφη ex optimis ac plurimis codd. restitutum est.

Οὐδ' αὖ, ἔφη ὁ Κέβης] αὖ, quod olim deerat, codd. fere unanimi consensione tuentur. Pro Οὐδ' Bodl. Vat. Coisl. Ven. *Α Π.* Par. EGHI. Flor. d. i. ὅ δ'. Fortasse legendum Οὐχί αὖ. Dein vett. editt. pro καίτοι οὔ τι, quod Coisl. Par. G. et marg. Bodl. suppeditarunt, καὶ τοιοῦτό τι habent.

παραβαλὼν — τὴν κεφ.] capite admoto. Nam ille summissa voce locutus erat.

ἀνδρικῶς — ἀπεμν.] gnaviter — rem retulisti. Solent enim vocabula a pugna et certamine repetita ad disputationem transferri. Voc. ἀνδρικῶς Wyttenbachius ad h. l. illustrat.

B. τότε μὲν γὰρ ἐλέγ. —] Sententia haec est: Antea loquebamur de *rebus* contrariis et disiunctis: nunc de ipsa contrarii specie agitur, quam neque in nobis neque in rerum natura contrarium unquam in se admittere contendimus. Distinguitur hoc loco τὸ ἐν ἡμῖν ἐναντίον et τὸ ἐν τῇ φύσει ἐναντίον, ut supra D. οὐ μόνον αὐτὸ τὸ μέγεθος — ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν ἡμῖν μέγεθος commemorabatur: ex quo loco quid sit τὸ ἐν τῇ φύσει ἐναντίον, facile intelligi potest: nimirum species contrarii, quae a rebus ipsius disiuncta ac separata per se consistit. Eundem usum loquendi habes De Rep. X. p. 597. B. οὐκοῦν τριτταί τινες κλῖναι αὗται γίγνονται, μία μὲν ἐν τῇ φύσει οὖσα, μία δὲ ἣν ὁ τέκτων εἰργάσατο κ. τ. λ. Parmenid. p. 132. D. τὰ μὲν

σθαι. Καὶ ἅμα βλέψας εἰς τὸν Κέβητα εἶπεν, Ἆρα μή που, ἔφη, ὦ Κέβης, καὶ σέ τι τούτων ἐτάραξεν ὧν ὅδε εἶπεν; Οὐδ' αὖ, ἔφη ὁ Κέβης, οὕτως ἔχω· καίτοι οὔτι λέγω, ὡς οὐ πολλά με ταράττει. Ξυνωμολογήκαμεν ἄρα, ἦ δ' ὅς, ἁπλῶς τοῦτο, μηδέποτε ἐναντίον ἑαυτῷ τὸ ἐναντίον ἔσεσθαι. Παντάπασιν, ἔφη.

Cap. LII. Ἔτι δή μοι καὶ τόδε σκέψαι, ἔφη, εἰ ἄρα ξυνομολογήσεις. Θερμόν τι καλεῖς καὶ ψυχρόν; Ἔγωγε. Ἆρ' ὅπερ χιόνα καὶ πῦρ; Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. Ἀλλ' ἕτερόν τι πυρὸς τὸ θερμὸν καὶ D ἕτερόν τι χιόνος τὸ ψυχρόν; Ναί. Ἀλλὰ τόδε γ' οἶμαι δοκεῖ σόι, οὐδέποτε χιόνα γ' οὖσαν, δεξαμένην τὸ θερμόν, ὥςπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐλέγομεν, ἔτι

εἰ ἄρα ξυνομολογήσεις. Θερμόν τι κ.] Steph. ξυνομολογήσεις θερμόν τι καλεῖν, invitis libris omnibus. Gorg. p. 463. E. σῶμά που καλεῖς τι; Ibid p. 495. C. ἐπιστήμην που καλεῖς τι; Prot. p. 358. D. τί οὖν, ἔφην ἐγώ· καλεῖτε τι δέος καὶ φόβον; ubi plura id genus adscripsi.

Ἆρ' ὅπερ χιόνα καὶ πῦρ] Sic codd. longe plurimi atque optimi. Vett. editt. Ἆρ' οὐχ ὅπερ χιών.

D. χιόνα γ' οὖσαν] 'γ' cum Bekkero e Vind. Θ. Ambr.

εἴδη ταῦτα ὥςπερ παραδείγματα ἑστάναι ἐν τῇ φύσει, τὰ δὲ ἄλλα τούτοις ἐοικέναι.

C. γένεσιν ἀλλήλων δέξασθαι] mutuam originem, ita ut alterum ex altero nascatur.

Οὐδ' αὖ — καίτοι οὔτι λέγω —] Pro οὐδ' αὖ scribendum esse οὐκ αὖ, recte videtur coniecisse Heindorf. Respicit autem Cebes ad p. 77. A., ubi appellatus erat παρτερώτατος ἀνθρώπων πρὸς τὸ ἀπιστεῖν. Itaque se alt non denuo nunc ἀπιστεῖν τῷ λόγῳ. Proxima, quae vulgo perperam sic scribebantur: καὶ τοιοῦτό τι λέγω, ὡς —, hanc continent sententiam: quanquam haudquaquam dico me non multis turbari, h. e. quanquam fateor me alias esse hominem, qui sibi aegre de aliqua re persuaderi patiatur. Post οὐ πολλά με Heindorfio ἀεὶ vel ἑκάστοτε excidisse videbatur: quo addito orationem plus perspicuitatis habituram esse nemo diffitebitur. — Mox ἁπλῶς est simpliciter, sine ulla exceptione.

Cap. LII. D. ὥςπερ ἐν τοῖς ἔμπρ. ἐλέγομεν] p. 102. D. E.

ἔσεσθαι ὅπερ ἦν, χιόνα καὶ θερμόν, ἀλλὰ προσιόντος τοῦ θερμοῦ ἢ ὑπεκχωρήσειν αὐτῷ ἢ ἀπολεῖσθαι. Πάνυ γε. Καὶ τὸ πῦρ γε αὖ προσιόντος τοῦ ψυχροῦ αὐτῷ ἢ ὑπεξιέναι ἢ ἀπολεῖσθαι, οὐ μέντοι ποτὲ τολμήσειν δεξάμενον τὴν ψυχρότητα ἔτι εἶναι
E ὅπερ ἦν, πῦρ καὶ ψυχρόν. Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. Ἔστιν ἄρ', ἦ δ' ὅς, περὶ ἔνια τῶν τοιούτων, ὥστε μὴ μόνον αὐτὸ τὸ εἶδος ἀξιοῦσθαι τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι, ὃ ἔστι μὲν οὐκ ἐκεῖνο, ἔχει δὲ τὴν ἐκείνου μορφὴν ἀεί, ὅταν περ ᾖ. ἔτι δ' ἐν τοῖσδε ἴσως ἔσται σαφέστερον ὃ λέγω.

τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος] Editt. omnes τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος. Optime vero Coisl. Vat. Ven. *AΠ.* Vind. *Φ.* Par. CEGHIL. Ambr. Aug. Flor. b. c. d. i. m. ἑαυτοῦ quod nescio cur Heindorfius adeo spreverit. Est enim verborum sententia haec: Est igitur nonnullarum istiusmodi rerum haec ratio, ut non solum ipsa earum species (ε'δος) suum sibi nomen vindicet perpetuo, sed etiam aliud quidpiam illud sibi attribuat, quod etsi non est ipsa species, tamen semper, quandocunque est, illius habet formam. Nam post ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι liquet repetendum esse ex antecedentibus, ἀξιοῦσθαι τούτου τοῦ ὀνόματος. Reflexivum tuentur quae adduntur

E. Ἔστιν ἄρ', ἦ δ' ὅς, περὶ ἔνια τῶν τοιούτων, ὥστε —] Non solum ipsa contraria sese invicem non admittunt, sed ne illa quidem, quae, quum non sint per se et proprie contraria, tamen semper aliquid contrariorum secum ferunt, videntur suscipere eam formam, quae est contraria formae ipsis adhaerenti: imo hac accedente aut pereunt aut refugiunt. Ita numerus ternarius, quum ipse non sit alii cuidam contrarius neque habeat quod ei oppositum videatur, tamen quia semper in se continet formam imparilitatis, nunquam paris numeri naturam suscipit. Eadem ratio est ignis et caloris. Nam quum aliud sit ignis, aliud calor, frigori contrarius; tamen ignis semper calorem habet adiunctum, ideoque non potest, quamdiu naturam suam retinet, frigus ita in se suscipere, ut fiat ignis frigidus, sed frigore accedente solet evanescere. Pariter nix, quae semper cum frigore habet coniunctionem, calore accedente refugit atque interit: quamdiu vero nix permanet, calida fieri nullo modo potest. Transfert haec philosophus deinde ad animum, eiusque immortalitatem inde demonstrare conatur. Quod quidem his conclusionibus studet efficere. Animus, inquit, in quodcunque corpus ingreditur, illuc semper secum vitam afferre solet. Quum autem mors vitae sit contraria, sequitur, ut ne animus quidem patiatur et in se recipiat formam contrariam ei, quae cum ipso necessitate quadam coniuncta est, quam vitam esse dicimus. Quidquid vero mortem non admittit, sed

τὸ γὰρ περιττὸν ἀεί που δεῖ τούτου τοῦ ὀνόματος τυγχάνειν, ὅπερ νῦν λέγομεν· ἢ οὔ; Πάνυ γε. Ἆρα μόνον τῶν ὄντων, τοῦτο γὰρ ἐρωτῶ, ἢ καὶ ἄλλο τι, ὃ ἔστι μὲν οὐχ ὅπερ τὸ περιττόν, ὅμως δὲ 104
δεῖ αὐτὸ μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος καὶ τοῦτο καλεῖν ἀεί, διὰ τὸ οὕτω πεφυκέναι, ὥστε τοῦ περιττοῦ μηδέποτε ἀπολείπεσθαι; λέγω δὲ αὐτὸ εἶναι οἷον καὶ ἡ τριὰς πέπονθε καὶ ἄλλα πολλά. σκόπει δὲ περὶ τῆς τριάδος· ἆρα οὐ δοκεῖ σοι τῷ τε αὐτῆς ὀνόματι ἀεὶ προσαγορευτέα εἶναι καὶ τῷ τοῦ περιττοῦ, ὄντος οὐχ οὕπερ τῆς τριάδος; ἀλλ' ὅμως οὕτω

mox p. 104. A. δεῖ αὐτὸ μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος καὶ τοῦτο καλεῖν ἀεί.

ἔτι δ' ἐν τοῖσδε] Ven. *A*. Par. CEHIL. Aug. Flor. b. c. i. m. ed. Bas. 2. ἐν τῷδε, quod debetur iis, qui pluralem propterea, quod deinde unum tantum τοῦ περιττοῦ exemplum affertur, ferri non posse existimarent.

P. 104. σκόπει δὲ περὶ τῆς τριάδος] V. δή. Recte δὲ praestant Bodl. a. pr. m. Ven. *AII*. Vind. *Φ*. Par. CEGHI. Vat. Aug. Flor. b. c. d. m.

οὐχ οὕπερ τῆς τριάδος] Sic Bekker. et Turic. de coniectura Heindorfii. Codd. omnes ὅπερ.

aspernatur, id est immortale. Ex quo sponte consequitur animum esse immortalem ideoque nunquam interiturum. P. 103. E.— p. 106 E. — Verba ἔστιν ἄρ' — ὥστε sq. infinitivo sic interpretamur: Ita igitur sese habet, ut —. Comparavit Heindorf. Isocrat. Archid. p. 124. A. ed. Steph. εἰ δὲ πολλάκις γέγονεν, ὥστε καὶ τοὺς μείζω δύναμιν ἔχοντας ὑπὸ τῶν ἀσθενεστέρων κριτηθῆναι. et Sophocl. Philoct. v. 656. ἆρ' ἔστιν, ὥστε κἀγγύθεν θέαν λαβεῖν. conf. Hermann. ad Viger. p. 949. Mox ἐν τοῖς δὲ ἴσως ἔστιν σαφέστερον est: an diesem wird es vielleicht deutlicher sein. v. ad Rempubl. III. p. 292. D. Phaedr. p. 252. C. Phileb. p. 17. A. p. 21. A. Men. p. 82. B.

P. 104. μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος καὶ τοῦτο καλεῖν] quod tamen praeterquam quod suo ipsius nomine appellatur, etiam nomine τοῦ περιττοῦ appellandum est. Formulam τοῦτο καλεῖν, τοῦτο ὀνομάζειν, τοῦτο ἐρεῖν, alibi attigimus, veluti Crat. p. 406. B.

ὄντος οὐχ οὕπερ τῆς τριάδος] Codd. manuscripti cum vett. editt. unanimi consensu scriptum exhibent ὅπερ. Quam lectionem recte iudicavit Heindorf. ferri non posse; scribi enim debuisse aut ὄντος οὐχ ὅπερ ἡ τριάς (ἔστιν), aut ὄντος οὐχ οὕπερ τῆς τριάδος. Posterius consentiente Im. Bekkero nunc recepimus, probante etiam Lobeckio ad Phrynich. p. 755. Aliter Elmsleius. ad Aristoph. Acharn. v. 608. qui allatis exemplis Arist.

πως πέφυκε καὶ ἡ τριὰς καὶ ἡ πεμπτὰς καὶ ὁ ἥμισυς τοῦ ἀριθμοῦ ἅπας, ὥστε οὐκ ὢν ὅπερ τὸ περιττὸν ἀεὶ ἕκαστος αὐτῶν ἐστι περιττός. καὶ αὖ τὰ δύο καὶ τὰ τέτταρα καὶ ἅπας ὁ ἕτερος αὖ στίχος τοῦ ἀριθμοῦ οὐκ ὢν ὅπερ τὸ ἄρτιον, ὅμως ἕκαστος αὐτῶν ἄρτιός ἐστιν ἀεί. ξυγχωρεῖς, ἢ οὔ; Πῶς γὰρ οὔκ; ἔφη. Ὅ τοίνυν, ἔφη, βούλομαι δηλῶσαι, ἄθρει. ἔστι δὲ τόδε, ὅτι φαίνεται οὐ μόνον ἐκεῖνα τὰ ἐναντία ἄλληλα οὐ δεχόμενα, ἀλλὰ καὶ ὅσα οὐκ ὄντα ἀλλήλοις ἐναντία ἔχει ἀεὶ τἀναντία, οὐδὲ ταῦτα ἔοικε δεχομένοις ἐκείνην τὴν ἰδέαν, ἢ ἂν τῇ ἐν αὐτοῖς οὔσῃ ἐναντία ᾖ, ἀλλ' ἐπιούσης αὐτῆς ἢ τοι ἀπολλύμενα ἢ ὑπεχχωροῦντα. ἢ οὐ φήσομεν τὰ τρία καὶ

B. καὶ τὰ τέτταρα] V. τέσσαρα, quod ex optimis ac plurimis libris mutatum. Articulum τὰ hic om. Vat. Vind. Φ. Par. CGHL. Ambr. Flor. d. m.

ἢ ἂν τῇ ἐν αὐτοῖς οὔσῃ ἐν. ἦ] V. ἐν αὐτῇ, quod iam Fischerus emendavit ex Ficino. Habent αὐτοῖς Coisl. et Vind. Φ, ex corr.

C. πρὶν ὑπομεῖναι] V. πρινὴ i. e. πρὶν ἤ. Sed ἤ ignorant Vat. Coisl. Tub. Ven. Α Π. Vind. Y. Par. CEGHIL. Ambr. Flor. b. c. d. i. m. Particulis πρὶν ἤ scriptores Atticos antiquiores prorsus abstinuisse observavit Guil. Dindorf. Praefat. ad Demosth.

Acharn. v. 601. et Xenoph. Hist. Gr. I. 4, 16. veterem scripturam tueri conatus est. Atqui recte iudicavit A. Matthiae Gr. Gr. §. 473. b. p. 1052. ed. 3. horum locorum rationem omnino diversam esse, quippe qui ita demum huic loco forent consimiles, si apud Platonem scriptum legeretur ὄντος οὐχ οὗπερ ἡ τριάς.

καὶ ὁ ἥμισυς τοῦ ἀριθμοῦ ἅπας] h. e. et tota altera dimidia pars numerorum, videl. imparium. Nam omnis numerorum multitudo duabus aequalibus partibus constat, altera parium, altera imparium. Opponitur mox ἅπας ὁ ἕτερος στίχος τοῦ ἀριθμοῦ, i. e. series numerorum parium. Constructionem verborum ὁ ἥμισυς τοῦ ἀριθμοῦ illustrat Matth. §. 320.

B. ὅσα οὐκ ὄντα — ἔχει ἀεὶ τἀναντία] quae quum non habeant contrarium, tamen non carent eodem, videlicet quia ἔχει τὴν τῶν ἐναντίων μορφὴν ἀεί, ὅταν περ ᾖ, veluti nix, ignis, numeri. Paullo ante ἐκεῖνα τὰ ἐναντία sunt αὐτὰ τὰ εἴδη τῶν ἐναντίων.

ἢ ἂν τῇ ἐν αὐτοῖς οὔσῃ] Recte Ficinus: quae ipsi speciei, quam in se habent, contraria sit.

ἤτοι ἀπολλύμενα ἢ ὑπεχχωροῦντα] Constructionis mutationem, qua ἔοικε primum cum dativo participii, deinde cum

ἀπολεῖσθαι πρότερον καὶ ἄλλο ὁτιοῦν πείσεσθαι, πρὶν ὑπομεῖναι ἔτι τρία ὄντα ἄρτια γενέσθαι; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Κέβης. Οὐδὲ μήν, ἦ δ' ὅς, ἐναντίον γέ ἐστι δυὰς τριάδι. Οὐ γὰρ οὖν. Οὐκ ἄρα μόνον τὰ εἴδη τὰ ἐναντία οὐχ ὑπομένει ἐπιόντα ἄλληλα, ἀλλὰ καὶ ἄλλ' ἄττα τὰ ἐναντία οὐχ ὑπομένει ἐπιόντα. Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις.

Cap. LIII. Βούλει οὖν, ἦ δ' ὅς, ἐὰν οἷοί τε ὦμεν, ὁρισώμεθα ὁποῖα ταῦτ' ἐστίν; Πάνυ γε. Ἆρ' οὖν, ἔφη, ὦ Κέβης, τάδε εἴη ἄν, ἃ ὅ τι ἂν κατάσχῃ μὴ μόνον ἀναγκάζει τὴν αὑτοῦ ἰδέαν αὐτὸ ἴσχειν, ἀλλὰ καὶ ἐναντίου αὐτῷ ἀεί τινος; Πῶς λέγεις; Ὥσπερ ἄρτι ἐλέγομεν. οἶσθα γὰρ δήπου, ὅτι D

T. I. p. IV. sq. Bodl. *πρινῆ*. in quo libro punctorum signa vitiosam lectionem indicant.

D. *αὐτὸ ἴσχειν*] Steph. *σχεῖν*, invitis codd. Idem deinde de Cornarii coniectura scripsit: *ἀλλὰ καὶ μηδ' ἐναντίαν αὐτῇ δέχεσθαι*. Ald. Bas. 1. *ἀλλὰ καὶ μηδ' ἐναντίου αὐτῷ δήνος*. Bas. 2. *μηδ' ἐναντίου αὐτῷ ἀεί τινος*. Bodl. Ven. *Ξ Π*. Tub. Flor. a. Zitt. Vind. *Y*. *ἐναντίου αὐτῷ ἀεί τινος*. Vat. Coisl. Vind. *Φ*. Par. G. Flor. d. *ἐναντίου ἀεί τινος αὐτῷ*. Ven. *Λ*. Par. C E H L. *ἐναντίου δεῖ ἀεί τινος αὐτῷ*. Aug. Flor. b. c. i. m. *ἐναντίου δεῖ αὐτῷ τινος*. Ambr. *ἐναντίων δεῖ ἀεί τινος αὐτῷ*. Par. I. *ἐναντίον δεῖ αὐτό τινος*.

nominativo iunctum est, tetigit Matthiae Gr. §. 555. 2.

C. *ἀλλὰ καὶ ἄλλ' ἄττα — ἐπιόντα*] P. 103. E. *ἔστιν ἄρα — περὶ ἕνια τῶν τοιούτων, ὥςτε μὴ μόνον αὐτὸ τὸ εἶδος ἀξιοῦσθαι τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος — ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι, ὃ ἔστι μὲν οὐκ ἐκεῖνο, ἔχει δὲ τὴν ἐκείνου μορφὴν ἀεί.*

Cap. LIII. D. *Ἆρ' οὖν — τάδε εἴη*] Nonne quae, quum ipsa non habeant contrarium, tamen non recipiunt aliarum formarum contrarium, fuerint illa, quae, quodcunque occupaverint, id cogunt non solum suam ipsorum tenere formam, sed etiam semper contrarii cuiusdam? Veluti, quae tria sunt, ea necessario sunt non tantum tria, sed etiam imparia. Quidquid autem impar est, id habet etiam contrarium, quod par vocamus, ideoque est in numero *τῶν ἐναντίων*. Unde accidit, ut numerus ternarius paris numeri naturam, *τὸ ἄρτιον*, aspernetur. Locum satis expeditum Cornarius temeraria mutatione corrupit, eiusque lectionem Stephanus adeo in ordinem verborum recepit. Pro *αὐτῷ τινος* Heindorfius scribendum coniectabat *αὐτοῦ τινος*. At *αὐτοῦ ἐναντίου* ferri propterea non potest, quod non intelligitur contrarii species. Delendum videtur *αὐτῷ*, quod vel incerta sedes, quam in codicibus habet, suspectum arguit.

πως πέφυκε καὶ ἡ τριὰς καὶ ἡ πεμπτὰς καὶ ὁ ἥμισυς τοῦ ἀριθμοῦ ἅπας, ὥστε οὐκ ὢν ὅπερ τὸ περιττὸν ἀεὶ ἕκαστος αὐτῶν ἐστι περιττός. καὶ αὖ τὰ δύο καὶ τὰ τέτταρα καὶ ἅπας ὁ ἕτερος αὖ στίχος τοῦ ἀριθμοῦ οὐκ ὢν ὅπερ τὸ ἄρτιον, ὅμως ἕκαστος αὐτῶν ἄρτιός ἐστιν ἀεί. ξυγχωρεῖς, ἢ οὔ; Πῶς γὰρ οὔκ; ἔφη. Ὅτοινυν, ἔφη, βούλομαι δηλῶσαι, ἄθρει. ἔστι δὲ τόδε, ὅτι φαίνεται οὐ μόνον ἐκεῖνα τὰ ἐναντία ἄλληλα οὐ δεχόμενα, ἀλλὰ καὶ ὅσα οὐκ ὄντα ἀλλήλοις ἐναντία ἔχει ἀεὶ τἀναντία, οὐδὲ ταῦτα ἔοικε δεχομένοις ἐκείνην τὴν ἰδέαν, ἢ ἂν τῇ ἐν αὐτοῖς οὔσῃ ἐναντία ᾖ, ἀλλ' ἐπιούσης αὐτῆς ἤτοι ἀπολλύμενα ἢ ὑπεκχωροῦντα. ἢ οὐ φήσομεν τὰ τρία καὶ

B. καὶ τὰ τέτταρα] V. τέσσαρα, quod ex optimis ac plurimis libris mutatum. Articulum τὰ hic om. Vat. Vind. Φ. Par. CGHL. Ambr. Flor. d. m.

ἢ ἂν τῇ ἐν αὐτοῖς οὔσῃ ἐν. ᾖ] V. ἐν αὐτῇ, quod iam Fischerus emendavit ex Ficino. Habent αὐτοῖς Coisl. et Vind. Φ, ex corr.

C. πρὶν ὑπομεῖναι] V. πρινὴ i. e. πρὶν ἤ. Sed ἤ ignorant Vat. Coisl. Tub. Ven. ΑΠ. Vind. Y. Par. CEGHIL. Ambr. Flor. b. c. d. i. m. Particulis πρὶν ἤ scriptores Atticos antiquiores prorsus abstinuisse observavit Guil. Dindorf. Praefat. ad Demosth.

Acharn. v. 601. et Xenoph. Hist. Gr. I. 4, 16. veterem scripturam tueri conatus est. Atqui recte iudicavit A. Matthiae Gr. Gr. §. 473. b. p. 1052. ed. 3. horum locorum rationem omnino diversam esse, quippe qui ita demum huic loco forent consimiles, si apud Platonem scriptum legeretur ὄντος οὐχ οὗπερ ἡ τριάς.

καὶ ὁ ἥμισυς τοῦ ἀριθμοῦ ἅπας] h. e. et tota altera dimidia pars numerorum, videl. imparium. Nam omnis numerorum multitudo duabus aequalibus partibus constat, altera parium, altera imparium. Opponitur mox ἅπας ὁ ἕτερος στίχος τοῦ ἀριθμοῦ, i. e. series numerorum parium. Constructionem verborum ὁ ἥμισυς τοῦ ἀριθμοῦ illustrat Matth. §. 320.

B. ὅσα οὐκ ὄντα — ἔχει ἀεὶ τἀναντία] quae quum non habeant contrarium, tamen non carent eodem, videlicet quia ἔχει τὴν τῶν ἐναντίων μορφὴν ἀεί, ὅταν περ ᾖ, veluti nix, ignis, numeri. Paullo ante ἐκεῖνα τὰ ἐναντία sunt αὐτὰ τὰ εἴδη τῶν ἐναντίων.

ἢ ἂν τῇ ἐν αὐτοῖς οὔσῃ] Recte Ficinus: quae ipsi speciei, quam in se habent, contraria sit.

ἤτοι ἀπολλύμενα ἢ ὑπεκχωροῦντα] Constructionis mutationem, qua ἔοικε primum cum dativo participii, deinde cum

ἀπολεῖσθαι πρότερον καὶ ἄλλο ὁτιοῦν πείσεσθαι, πρὶν ὑπομεῖναι ἔτι τρία ὄντα ἄρτια γενέσθαι; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Κέβης. Οὐδὲ μήν, ἦ δ' ὅς, ἐναντίον γέ ἐστι δυὰς τριάδι. Οὐ γὰρ οὖν. Οὐκ ἄρα μόνον τὰ εἴδη τὰ ἐναντία οὐχ ὑπομένει ἐπιόντα ἄλληλα, ἀλλὰ καὶ ἄλλ' ἄττα τὰ ἐναντία οὐχ ὑπομένει ἐπιόντα. Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις.

Cap. LIII. Βούλει οὖν, ἦ δ' ὅς, ἐὰν οἷοί τε ὦμεν, ὁρισώμεθα ὁποῖα ταῦτ' ἐστίν; Πάνυ γε. Ἆρ' οὖν, ἔφη, ὦ Κέβης, τάδε εἴη ἄν, ἃ ὅ τι ἂν κατάσχῃ μὴ μόνον ἀναγκάζει τὴν αὑτοῦ ἰδέαν αὐτὸ ἴσχειν, ἀλλὰ καὶ ἐναντίου αὐτῷ ἀεί τινος; Πῶς λέγεις; Ὥσπερ ἄρτι ἐλέγομεν. οἶσθα γὰρ δήπου, ὅτι D

T. I. p. IV. sq. Bodl. *πρινῆ*. in quo libro punctorum signa vitiosam lectionem indicant.

D. *αὐτὸ ἴσχειν*] Steph. *σχεῖν*, invitis codd. Idem deinde de Cornarii coniectura scripsit: *ἀλλὰ καὶ μηδ' ἐναντίαν αὐτῇ δέχεσθαι*. Ald. Bas. 1. *ἀλλὰ καὶ μηδ' ἐναντίου αὐτῷ δήνος*. Bas. 2. *μηδ' ἐναντίου αὐτῷ ἀεί τινος*. Bodl. Ven. *Ξ Π*. Tub. Flor. a. Zitt. Vind. *Y*. *ἐναντίου αὐτῷ ἀεί τινος*. Vat. Coisl. Vind. *Φ*. Par. G. Flor. d. *ἐναντίου ἀεί τινος αὐτῷ*. Ven. *A*. Par. C E H L. *ἐναντίου δεῖ ἀεί τινος αὐτῷ*. Aug. Flor. b. c. i. m. *ἐναντίου δεῖ αὐτῷ τινος*. Ambr. *ἐναντίου δεῖ ἀεί τινος αὐτῷ*. Par. I. *ἐναντίον δεῖ αὐτό τινος*.

nominativo iunctum est, tetigit Matthiae Gr. §. 555. 2.

C. *ἀλλὰ καὶ ἄλλ' ἄττα — ἐπιόντα*] P. 103. E. *ἔστιν ἄρα — περὶ ἕνια τῶν τοιούτων, ὥστε μὴ μόνον αὐτὸ τὸ εἶδος ἀξιοῦσθαι τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος — ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι, ὃ ἔστι μὲν οὐκ ἐκεῖνο, ἔχει δὲ τὴν ἐκείνου μορφὴν ἀεί.*

Cap. LIII. D. *Ἆρ' οὖν — τάδε εἴη*] Nonne quae, quum ipsa non habeant contrarium, tamen non recipiunt aliarum formarum contrarium, fuerint illa, quae, quodcunque occupaverint, id cogunt non solum suam ipsorum tenere formam, sed etiam semper contrarii cuiusdam? Veluti, quae tria sunt, ea necessario sunt non tantum tria, sed etiam imparia. Quidquid autem impar est, id habet etiam contrarium, quod par vocamus, ideoque est in numero *τῶν ἐναντίων*. Unde accidit, ut numerus ternarius paris numeri naturam, *τὸ ἄρτιον*, aspernetur. Locum satis expeditum Cornarius temeraria mutatione corrupit, eiusque lectionem Stephanus adeo in ordinem verborum recepit. Pro *αὐτῷ τινος* Heindorfius scribendum coniectabat *αὐτοῦ τινος*. At *αὐτοῦ ἐναντίου* ferri propterea non potest, quod non intelligitur contrarii species. Delendum videtur *αὐτῷ*, quod vel incerta sedes, quam in codicibus habet, suspectum arguit.

ἃ ἂν ἡ τῶν τριῶν ἰδέα κατάσχῃ, ἀνάγκη αὐτοῖς οὐ μόνον τρισὶν εἶναι, ἀλλὰ καὶ περιττοῖς. Πάνυ γε. Ἐπὶ τὸ τοιοῦτον δή, φαμέν, ἡ ἐναντία ἰδέα ἐκείνῃ τῇ μορφῇ, ἢ ἂν τοῦτο ἀπεργάζηται, οὐδέποτ' ἂν ἔλθοι. Οὐ γάρ. Εἰργάζετο δέ γε ἡ περιττή; Ναί. Ἐναντία δὲ ταύτῃ ἡ τοῦ ἀρτίου; Ναί. Ἐπὶ τὰ
E τρία ἄρα ἡ τοῦ ἀρτίου ἰδέα οὐδέποτε ἥξει. Οὐ δῆτα. Ἄμοιρα δὴ τοῦ ἀρτίου τὰ τρία. Ἄμοιρα. Ἀνάρτιος ἄρ' ἡ τριάς. Ναί. Ὃ τοίνυν ἔλεγον ὁρίσασθαι, ποῖα οὐκ ἐναντία τινὶ ὄντα ὅμως οὐ δέχεται αὐτό, τὸ ἐναντίον, οἷον νῦν ἡ τριὰς τῷ ἀρτίῳ

Pronomen αὐτῷ delendum videtur, quod ex inepto glossemate ortum esse vel incerta sedes arguit.

E. Ὃ τοίνυν ἔλεγον ὁρίσασθαι] Stephanus, non perspecta constructionis ratione, de coniectura Cornarii scripsit ὥρισται. In Vat. Vind. Φ. Par. C. Ambr. Flor. d. m. et rec. Coisl.

ἢ ἂν τοῦτο ἀπερ.] Sc. τὸ περιττόν. Deinde ἡ περιττή (sc. μορφή) intelligitur ἡ τοῦ περιττοῦ μορφή.

E. Ὃ τοίνυν ἔλεγον ὁρίσασθαι] quod igitur dicebam definiri oportere. Loquendi genus tetigi ad p. 95. B. Ne quis autem apodosin desideret, omissa est illa quidem per anacoluthiam, ita tamen, ut ipsa sententia mutata orationis conformatione inferatur inde a verbis: ἀλλ' ὅρα δή, εἰ οὕτως ὁρ.

ὅμως δὲ δέχεται αὐτό, τὸ ἐναντίον,] Scribebatur: αὐτὸ τὸ ἐναντίον. Quod adeo aegre tulerunt I. Bekkerus et C. Fr. Hermannus (in libro: Aufsätze u. Beiträge zur klass. Philol. p. 88.), ut τὸ ἐναντίον vel invitis codicibus eliminandum iudicaverint. Nos vero interposita iam post αὐτό virgula omnes dubitationes de veteris lectionis veritate sublatas esse putamus. Ita enim τὸ ἐναντίον liquet per appositionem perspicuitatis gratia pronomini αὐτό, quod ad τι refertur, subiectum esse, id quod saepissime ita apud Platonem fieri meminimus. v. Gorg. p. 476. E. 478. C. 494. B. 501. A. Protag. p. 323. B. 351. A. 360. E. Sophist. p. 216. C. Mem. p. 87. E. De Rep. I. p. 335. E. 338. D. IX. p. 583. D. II. p. 383. H. III. p. 407. A. X. p. 604. D. 606. B. Phaed. p. 67. D. Conf. Matthiae Gramm. Gr. §. 472. c. coll. 288. ann. 5.

τὸ γὰρ ἐναντίον αὐτῷ ἀεὶ ἐπιφ.] sc. τῷ ἀρτίῳ. Hoc dicit: nam ἡ τριὰς parilitati, τῷ ἀρτίῳ, semper affert τὸ ἐναντίον, h. e. impar, τὸ περιττόν.

P. 105. ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ὃ ἂν ἐπιφ.] h. e. sed illud etiam, quod contrarium afferat ei, ad quod accedat, id ipsum nunquam esse recepturum contrarium eius, quod afferat. Veluti nix habet coniunctionem cum τῷ ψυχρῷ, propterea quod in ea frigus inest. Hoc autem ψυχρὸν est in numero τῶν ἐναν-

οὐκ οὖσα ἐναντία οὐδέν τι μᾶλλον αὐτὸ δέχεται, τὸ γὰρ ἐναντίον αὐτῷ ἀεὶ ἐπιφέρει, καὶ ἡ δυὰς τῷ περιττῷ καὶ τὸ πῦρ τῷ ψυχρῷ καὶ ἄλλα πάμπολλα — 105
ἀλλ' ὅρα δή, εἰ οὕτως ὁρίζει, μὴ μόνον τὸ ἐναντίον τὸ ἐναντίον μὴ δέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ὃ ἂν ἐπιφέρῃ τι ἐναντίον ἐκείνῳ, ἐφ' ὅ τι ἂν αὐτὸ ἴῃ, αὐτὸ τὸ ἐπιφέρον τὴν τοῦ ἐπιφερομένου ἐναντιότητα μηδέποτε δέξασθαι. πάλιν δὲ ἀναμιμνήσκου· οὐ γὰρ χεῖρον πολλάκις ἀκούειν. τὰ πέντε τὴν τοῦ ἀρτίου οὐ δέξεται, οὐδὲ τὰ δέκα τὴν τοῦ περιττοῦ, τὸ διπλάσιον. τοῦτο μὲν οὖν καὶ αὐτὸ ἄλλῳ ἐναντίον,

Ven. *Π. ὁρίσασθαι δεῖν*, quod ex glossemate natum. Mox Bekkerus istud *τὸ ἐναντίον* post *οὐ δέχεται αὐτὸ* tanquam suspectum uncis inclusit. Vat. *αὐτῷ*.

P. 105. *τοῦ ἀρτίου οὐ δέξεται*] *οὐκ ἐδέξατο* Vat.

τίων, i. e. earum rerum, quae habent mutuam contrarietatem, ut loquar cum Macrobio. Quocirca *ἐπιφέρει τι ἐναντίον ἐκείνῳ, ἐφ' ὅ τι ἂν ἴῃ*: affert enim *τὸ ψυχρόν*. Quae quum ita sint, nec unquam *δέξεται τὴν τοῦ ἐπιφερομένου ἐναντιότητα*, aut calorem in se recipiet. Dicitur autem *τὸ ἐπιφερόμενον*, quidquid ab aliquo alii cuidam rei affertur. His ita explicatis perspicuum fore arbitramur pessime Dobraeum Adversar. T. I. p. 151. *ἐκείνῳ* post *ἐναντίον* delendum censuisse, ut *ἐναντίον* esset e contrario. Ceterum ne quem forte offendat hoc *αὐτὸ τὸ ἐπιφέρον*, est haec repetitio verborum antecedentium *ὃ ἂν ἐπιφέρῃ τι*, a familiari sermone minime illa aliena.

οὐ γὰρ χεῖρον] Nam admodum utile fuerit. v. inttpp. ad Aristoph. Equitt. 36. et Suidas s. v. *Οὐ χεῖρον*. Deinde post *τὴν τοῦ ἀρτίου* intell. *ἰδέαν s. μορφήν*. Dura ellipsis, quam vellem libri mss. amovissent. — *το διπλάσιον* cohaeret cum *τὰ δέκα*, hoc sensu: numerus quinarius nunquam fiet numerus par; nec numerus denarius, duplo maior ille quinario numero, unquam fiet numerus impar. Quae tenentibus non difficilis videbitur interpretatio proximorum verborum, quae Heindorf. invitis libris sic corrigebat: *καὶ αὐτὸ ἄλλο ἢ ἐναντίον*. Etenim *τοῦτο* intelligitur *τὸ διπλάσιον*; ad *ἄλλῳ* autem mente cogitandum est *ἢ τῷ περιττῷ*. Neque enim *τὸ διπλάσιον* contrarium est *τῷ περιττῷ*, sed *τῷ ἁπλῷ s. τῷ ἡμίσει*. Itaque sententia verborum haec est: duplum igitur quum et ipsum alii cuidam sit contrarium atque *τῷ περιττῷ*, tamen formam imparilitatis non recipiet. Veluti numerus denarius quum non formae imparis numeri, sed speciei eius, numero quinario, contrarius sit, tamen nunquam fiet numerus impar. Proxima sic iungas: *οὐδὲ δὴ τὸ ἡμιόλιον οὐδὲ τἆλλα τὰ τοιαῦτα, τὸ ἥμι-*

ὅμως δὲ τὴν τοῦ περιττοῦ οὐ δέξεται· οὐδὲ δὴ τὸ
B ἡμιόλιον οὐδὲ τἆλλα τὰ τοιαῦτα, τὸ ἥμισυ, τὴν
τοῦ ὅλου, καὶ τριτημόριον αὖ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα,
εἴπερ ἔπει τε καὶ ξυνδοκεῖ σοι οὕτως. Πάνυ σφόδρα
καὶ ξυνδοκεῖ, ἔφη, καὶ ἕπομαι.

Cap. LIV. Πάλιν δή μοι, ἔφη, ἐξ ἀρχῆς λέγε.
καὶ μή μοι ὃ ἂν ἐρωτῶ ἀποκρίνου, ἀλλ' ἄλλο, μι-
μούμενος ἐμέ. λέγω δὲ παρ' ἣν τὸ πρῶτον ἔλεγον
ἀπόκρισιν, τὴν ἀσφαλῆ ἐκείνην, ἐκ τῶν νῦν λεχομέ-
νων ἄλλην ὁρῶν ἀσφάλειαν. εἰ γὰρ ἔροιό με, ᾧ ἂν
τί [ἐν τῷ] σώματι ἐγγένηται, θερμὸν ἔσται, οὐ τὴν
C ἀσφαλῆ σοι ἐρῶ ἀπόκρισιν ἐκείνην τὴν ἀμαθῆ, ὅτι
ᾧ ἂν θερμότης, ἀλλὰ κομψοτέραν ἐκ τῶν νῦν, ὅτι
ᾧ ἂν πῦρ· οὐδὲ ἂν ἔρῃ, ᾧ ἂν σώματι τί ἐγγένηται,

B. μή μοι ὃ ἂν ἐρωτῶ ἀποκρίνου, ἀλλ' ἄλλο] Vett. editt. μοι μή, quod e Bodl. Coisl. Vat. Ven. *Π.* Tub. aliis non paucis emendatum. Pro ὃ Ven. *Π.* Par. CHIL. Aug. Flor. c. Vind. 3. ᾧ, quod recepit post Heindorfium Bekkerus, qui deinde etiam ἄλλῳ dedit e Ven. *Δ.* Par. CEHFL. et rec. Coisl. Ven. *Ξ.* quod habent etiam Flor. m. Ald. Bas. 1. 2. Omittunt ἄλλο Bodl. Vat. Vind. *Y.* Par. G. Tub. Flor. d. Zitt. et pr. Coisl. Ven. *Ξ Π.* Unde Turicenses ediderunt: ἀποκρίνου, ἀλλὰ μιμούμενος ἐμέ. Quod vereor ut cuiquam placeat. In Vind. *Φ.* est ἣν ἂν ἐρωτῶ ἀπόκρισιν ἀποκρίνου, ἀλλ' ἄλλην. quae manifesta est verae lectionis interpretatio. v. ann.

ᾧ ἂν τί ἐν τῷ σώματι] Ald. Bas. 1. 2. Bodl. Ven. *Π.* Vind.

σν καὶ τριτημόριον αὖ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα (δέχεται) τὴν τοῦ ὅλου. Videlicet pars dimidia, tertia, rel., etsi non habent totum sibi contrarium, — nam id quidem parti omnino oppositum est —; tamen totum non in se recipiunt aut admittunt, sed eius formam prorsus aspernantur.

Cap. LIV. B. μή μοι ὃ ἂν ἐρωτῶ —] Hoc dicit: noli mihi respondere eodem vocabulo, quo in interrogando usus fuero, sed per aliud rem significa. Veluti quum ex te quaero, quanam re corpus calidum fiat, ne dicas calore, sed igne. Itaque ὃ ἂν ἐρωτῶ idem est quod ὃ ἂν ἐρωτῶ λέγων. Quod non perspicientes critici veram lectionem variis modis sollicitarunt. Quod recentiores dederunt ᾧ ἂν ἐρωτῶ, ideo ferri non potest, quia ἐρωτᾶν τινι non ita usurpatur.

λέγω δὲ παρ' ἣν τὸ πρ.] „Volo a te mihi ita responderi, quia video et intelligo (ὁρῶν) ex iis, quae modo disputavimus, (ἐκ τῶν νῦν λεγομένων. c. 53.) praeter illam responsionem, quam supra (παρ' ἣν τὸ πρῶτον ἔλεγον ἀπόκρισιν c. 49. p. 100. C. D.) ostendi dari posse, recte

νοσήσει, οὐκ ἐρῶ, ὅτι ᾧ ἂν νόσος, ἀλλ' ᾧ ἂν πυρετός· οὐδ' ᾧ ἂν ἀριθμῷ τί ἐγγένηται, περιττὸς ἔσται, οὐκ ἐρῶ ᾧ ἂν περιττότης, ἀλλ' ᾧ ἂν μονάς, καὶ τἆλλα οὕτως. ἀλλ' ὅρα, εἰ ἤδη ἱκανῶς οἶσθ' ὅ τι βούλομαι. Ἀλλὰ πάνυ ἱκανῶς, ἔφη. Ἀποκρίνου δή, ἡ δ' ὅς, ᾧ ἂν τί ἐγγένηται σώματι, ζῶν ἔσται; Ὧι ἂν ψυχή, ἔφη. Οὐκοῦν ἀεὶ τοῦτο οὕτως ἔχει; D Πῶς γὰρ οὐχί; ἡ δ' ὅς. Ἡ ψυχὴ ἄρα ὅ τι ἂν αὐτὴ κατάσχῃ, ἀεὶ ἥκει ἐπ' ἐκεῖνο φέρουσα ζωήν; Ἥκει μέντοι, ἔφη. Πότερον δ' ἔστι τι ζωῇ ἐναντίον, ἢ οὐδέν; Ἔστιν, ἔφη. Τί; Θάνατος. Οὐκοῦν ψυχὴ τὸ ἐναντίον ᾧ αὐτὴ ἐπιφέρει ἀεὶ οὐ μή ποτε δέξηται, ὡς ἐκ τῶν πρόσθεν ὡμολόγηται; Καὶ μάλα σφόδρα, ἔφη ὁ Κέβης.

Cap. LV. Τί οὖν; τὸ μὴ δεχόμενον τὴν τοῦ

ΥΦ. Tub. Zitt. ὃ ἂν τί ἐν τῷ σώματι, unde Heindorf. extudit ὅταν τί. Sed recte Steph. consentientibus libris plurimis scripsit ᾧ ἂν τί, legendum tamen existimans ᾧ ἂν τι σώματι. Mox simili errore Ald. Bas. 1. 2. Bodl. Tub. Ven. Π. alii, ὅτι ὃ ἂν θερμότης.

C. περιττὸς ἔσται] V. περιττὸν ἔσται, praeter fidem librorum praestantissimorum, Bodl. Coisl. Vat. Tub. Ven. ΠΞ. Vind. Y. Par. G. Ambr. Flor. a. b. c. d. Zitt. al.

D. Καὶ μάλα σφόδρα, ἔφη ὁ Κ.] ἔφη σφόδρα Vind. Φ. Ambr. probante Bekkero. Paullo ante articulum ἡ ante ψυχὴ vulgo interpositum om. Bodl. Tub. Ven. Ξ. Vind. Y. Vat. Par. A. Zittav. Itaque nunc delevi.

et sine ullo erroris periculo (τὴν ἀσφάλειαν), dari posse aliam aeque veram et certam (ἄλλην ἀσφάλειαν)." Fischer. — In proximis ex Ald. et Bass. coniecit Heindorfius: ὅταν τί ἐν τῷ σώματι, ὅτι ὅταν θερμότης et ὅτι ὅταν πῦρ. Acute profecto. Quamquam locus fortasse alia ex parte laborat. Nam offendit sane istud ἐν τῷ ante σώματι illatum, praesertim quum etiam deinde scriptum sit: ᾧ ἂν σώματι τί ἐγγένηται. Hoc igitur ἐν τῷ expungendum censemus. Nam quominus cum Vögelino Praef. ad Phaedr. ed. min. p. 11. etiam σώματι eliminandum statuamus, illud impedit, quod deinde item commemoratur certa aliqua res, unde exemplum repetitur, ut quum dicitur: ᾧ ἂν ἀριθμῷ κ. τ. λ. Et praeluditur prima hac quaestione quodammodo etiam alteri, quae ad corporis valetudinem pertinet. Ceterum de interrogativo relativis enuntiatis interposito si quis edoceri cupit, adeat is A. Matthiae Gr. Gr. §. 488. 12. ubi quae huc faciunt dilucide exposita leguntur.

D. Οὐκοῦν ψυχὴ τὸ ἐναντίον ᾧ αὐτὴ] h. e. τὸ ἐναντίον τούτου ὃ αὐτὴ ἐπιφ.

ἀρτίου ἰδέαν τί νῦν δὴ ὠνομάζομεν; Ἀνάρτιον, ἔφη. Τὸ δὲ δίκαιον μὴ δεχόμενον καὶ ὃ ἂν μουσι-
E κὸν μὴ δέχηται; Ἄμουσον, ἔφη, τὸ δὲ ἄδικον. Εἶεν· ὃ δ' ἂν θάνατον μὴ δέχηται, τί καλοῦμεν; Ἀθάνατον, ἔφη. Οὐκοῦν ψυχὴ οὐ δέχεται θάνατον; Οὔ. Ἀθάνατον ἄρα ἡ ψυχή; Ἀθάνατον. Εἶεν, ἔφη· τοῦτο μὲν δὴ ἀποδεδεῖχθαι φῶμεν; ἢ πῶς δο-
κεῖ; Καὶ μάλα γε ἱκανῶς, ὦ Σώκρατες. Τί οὖν, ἦ δ' ὅς, ὦ Κέβης; εἰ τῷ ἀναρτίῳ ἀναγκαῖον ἦν
106 ἀνωλέθρῳ εἶναι, ἄλλο τι τὰ τρία ἢ ἀνώλεθρα ἂν ἦν; Πῶς γὰρ οὔ; Οὐκοῦν εἰ καὶ τὸ ἄθερμον ἀναγκαῖον ἦν ἀνώλεθρον εἶναι, ὁπότε τις ἐπὶ χιόνα θερμὸν ἐπαγάγοι, ὑπεξίει ἂν ἡ χιὼν οὖσα σῶς καὶ ἄῆκτος; οὐ γὰρ ἂν ἀπώλετό γε, οὐδ' αὖ ὑπομέ-

τί νῦν δὴ ὠνομάζομεν] Bodl. Ven. *II.* τί νῦν ταῦτα ὠνομάζομεν.

E. Οὐκοῦν ψυχὴ οὐ δέχεται] ἡ ante ψυχὴ vulgo positum om. Coisl. Vat. Vind. Φ. Par. CGHL. Ambr. Aug. Flor. a. c. d. i. m. Servarunt Bekkerus et Turic. Etiam mox ἡ deest in Vat. Par. CHL. Ambr. Flor. c. m.

ἄλλο τι τὰ τρία ἢ ἀνώλεθρα] Bekker. ἢ delevit cum Par. EGHI. et pr. Ven. *AΠ.* Omittunt etiam Aug. Flor. b. i. In Coisl. Par. G. Ven. *Σ.* pr. et rec. Ven. *A.* vocula post ἄλλο τι interposita, sicut scriptum est apud Stobaeum. Optimi igitur libri receptam scripturam tuentur.

P. 106. Θερμὸν ἐπαγάγοι] Coisl. Vat. Flor. a. d. ἐπάγει Heindorf. coni. ἐπῆγεν. Paullo ante codd. Bodl. Tub. Ven. *II.*

Cap. LV. E. Ἄμουσον, ἔφη, τὸ δὲ ἄδικον] Plenius dici poterat τὸ μὲν ἄμουσον, τὸ δὲ ἄδικον. Sed de omisso ὁ μὲν sequente ὁ δὲ v. ad Protag. p. 320. H. et 331. B. coll. Hermann. ad Viger. p. 699.

τί καλοῦμεν] quo nomine vocamus? ut paullo ante τί νῦν δὴ ὠνομάζομεν; v. Valckenar. ad Phoeniss. v. 12. Sympos. p. 212. C. εἰ δὲ ὅ τι καὶ ὅπη χαίρεις ὀνομάζων, τοῦτο ὀνόμαζε.

Οὐκοῦν ψυχὴ οὐ δ.] Olympiodorus: ἡ ἀπόδειξις πρόεισιν ἐκ τῶν ὑποθέσεων τοιῷδε συλλογισμῷ· ἡ ψυχὴ ᾧ ἂν παρῇ, ζωὴν τούτῳ ἐπιφέρει. πᾶν δὲ ὃ ἐπιφέρει τι, ἄδεκτόν ἐστι τοῦ ἐναντίου αὐτῷ. ἡ ψυχὴ ἄρα ἄδεκτός ἐστι τοῦ ἐναντίου ᾧ ἐπιφέρει. τὸ ἐναντίον ἐστὶν οὗ ἐπιφέρει θάνατος. ἡ ψυχὴ ἄρα ἄδεκτος θανάτου. cf. Maxim. Tyr. Diss. XV. 5. Alcin. Doctr. Plat. c. 25. ext.

ἄλλο τι τὰ τρία ἢ ἀνώλεθρα] Ἄλλο τι ἡ est nonne. v. Apolog. c. XII. Criton. c. XIV. Notanda est vero collo-

νουσα ἐδέξατ' ἂν τὴν θερμότητα. Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. Ὡς δ' αὕτως, οἶμαι, κἂν εἰ τὸ ἄψυκτον ἀνώλεθρον ἦν, ὁπότε ἐπὶ τὸ πῦρ ψυχρόν τι ἐπήει, οὔποτ' ἂν ἀπεσβέννυτο οὐδ' ἀπώλλυτο, ἀλλὰ σῶν ἂν ἀπελθὸν ᾤχετο. Ἀνάγκη, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ ὧδε, ἔφη, ἀνάγκη περὶ τοῦ ἀθανάτου εἰπεῖν; εἰ μὲν τὸ B ἀθάνατον καὶ ἀνώλεθρόν ἐστιν, ἀδύνατον ψυχῇ, ὅταν θάνατος ἐπ' αὐτὴν ἴῃ, ἀπόλλυσθαι· θάνατον μὲν γὰρ δὴ ἐκ τῶν προειρημένων οὐ δέξεται οὐδ' ἔσται τεθνηκυῖα, ὥσπερ τὰ τρία οὐκ ἔσται, ἔφαμεν, ἄρτιον, οὐδέ γ' αὖ τὸ περιττόν, οὐδὲ δὴ τὸ πῦρ ψυχρόν, οὐδέ γε ἡ ἐν τῷ πυρὶ θερμότης. ἀλλὰ τί κωλύει, φαίη ἄν τις, ἄρτιον μὲν τὸ περιττὸν μὴ γίγνεσθαι ἐπιόντος τοῦ ἀρτίου, ὥσπερ ὡμολόγηται,

Vind. Y. Par. CHIL. Aug. aliique non pauci habent *εἰ καὶ τὸ θερμὸν ἀν.* Quin Coisl. Par. G. Ambr. Flor. d., corr. Vat. *εἰ καὶ τὸ ψυχρὸν ἀν.* Videlicet boni grammatici non potuerunt concoquere istud *ἄθερμον*, quod tamen Plato propter oppositionis rationem procudere non dubitavit.

Ὡς δ' αὕτως] Bodl. Ven. *ΞΠ. ὡσαύτως*, quod miramur a Turic. in vulgatae lectionis locum invectum esse.

ψυχρόν τι ἐπήει] Vat. *ἐποίη*, unde Bekker. effinxit *ἐπίοι*, quod praeter ceterorum librorum testimonia recepit. Recte se habet imperfectum propter sequentia, *οὔποτ' ἂν ἀπεσβέννυτο*: quanquam etiam optativus, siquidem librorum niteretur auctoritate, posset tolerari.

B. *οὐδὲ δὴ τὸ πῦρ ψ.*] *τὸ* om. Bodl. Ven. *Π.* Tub. Vind. Y. et pr. Ven. *Ξ.* Zitt. Vereor ut recte.

catio verborum, quae ex vulgari ratione haec esse debebat: *ἄλλο τι ἢ τὰ τρία ἀνώλ.* Et video sic in libris quibusdam scriptum exstare. Sed noli dubitare de receptae lectionis veritate. Nam *τὰ τρία* quia maiore cum vi pronuntiandum est, recte ita praemittitur. Dici etiam hoc modo poterat: *ἄλλο τι τὰ τρία ἂν ἦν ἢ ἀνώλεθρα*; in quo nemo paullo consideratior haerebit. Idem verborum ordo infra p. 106. E. *ἄλλο τι ψυχὴ ἦ, εἰ ἀθάνατος τυγχάνει οὖσα, καὶ ἀνώλεθρος ἂν εἴη.*

P. 106. *ὁπότε τις — ἐπαγάγοι*] Haec quum de actione frequentius repetita intelligi non possint, referri autem necessario debeant ad ista: *ὑπεξήει ἂν ἢ χιών*; Heindorfius *ἐπῆγεν* scribendum censuit. Non opus. De Rep. III. p. 406. E. *ὅτι ἦν τι αὐτῷ ἔργον, ὃ εἰ μὴ πράττοι, οὐκ ἐλυσιτέλει ζῆν.* conf. Matth. Gr. §. 508. C.

κἂν εἰ τὸ ἄψυκτον] Wyttenb. coni. *ἄψυχον*, quo non opus est, quum Plato ad praegressum illud *ἄτηκτον* respiciat.

C ἀπολλυμένου δὲ αὐτοῦ ἀντ' ἐκείνου ἄρτιον γεγονέναι; τῷ ταῦτα λέγοντι οὐκ ἂν ἔχοιμεν διαμάχεσθαι, ὅτι οὐκ ἀπόλλυται· τὸ γὰρ ἀνάρτιον οὐκ ἀνώλεθρόν ἐστιν· ἐπεὶ εἰ τοῦτο ὡμολόγητο ἡμῖν, ῥᾳδίως ἂν διεμαχόμεθα, ὅτι ἐπελθόντος τοῦ ἀρτίου τὸ περιττὸν καὶ τὰ τρία οἴχεται ἀπιόντα· καὶ περὶ πυρὸς καὶ θερμοῦ καὶ τῶν ἄλλων οὕτως ἂν διεμαχόμεθα. ἦ οὔ; *Πάνυ μὲν οὖν.* Οὐκοῦν καὶ νῦν περὶ τοῦ ἀθανάτου, εἰ μὲν ἡμῖν ὁμολογεῖται καὶ ἀνώλεθρον εἶναι, ψυχὴ ἂν εἴη πρὸς τῷ ἀθάνατος εἶναι καὶ ἀνώλε-
D θρος· εἰ δὲ μή, ἄλλου ἂν δέοι λόγου. Ἀλλ' οὐδὲν δεῖ, ἔφη, τούτου γε ἕνεκα· σχολῇ γὰρ ἄν τι ἄλλο φθορὰν μὴ δέχοιτο, εἰ τό γε ἀθάνατον ἀΐδιον ὂν φθορὰν δέξεται.

ἀπολλυμένου δὲ αὐτοῦ] ἀπολομένου Bodl. Ven. Σ. Vind. Y. et pr. Ven. Π. Flor. a. c. m., ut scripserunt Turicenses.

C. ἔχοιμεν διαμάχεσθαι] διαμαχέσασθαι Vat. Ven. Λ. Vind. Φ. Par. Cl. Ambr. Aug. Flor. a. b. c. d. i. m.

εἰ μὲν ἡμῖν ὁμολογεῖται] ἡμῖν om. Coisl. Vat. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. d. Mox Vind. Φ. Ambr. εἶναι post πρὸς τῷ ἀθάνατος ignorant. At eo omisso scribendum fuit πρὸς τῷ ἀθανάτῳ. Tub. πρὸς τὸ ἀθάνατον εἶναι.

D. εἰ τό γε ἀθάνατον] εἴ γε τὸ ἀθ. Bodl. Ven. Π. Vind. Y. quod etsi probarunt nuperi editores, tamen amplecti nolnimus. Profectum enim ab iis est, qui γε inter articulum et nomen illatum temere aegre ferrent. At nimirum adhaerescere solet vocula articulo, quum ad nomen pertineat articulo subiunctum, ut h. l. ubi ad ἀθάνατον pertinet, hoc sensu: wenn sogar das Unsterbliche Zerstörung aufnehmen soll. Ald. Bass. καὶ ἀΐδιον

B. ἀπολλυμένου δὲ αὐτοῦ ἀντ' ἐκείνου ἄρτιον γ.] Utrumque pronomen, et αὐτοῦ et ἐκείνου, ad τὸ περιττὸν referendum est, hoc sensu: quum autem τὸ περιττὸν interierit, eius loco τὸ ἄρτιον oriri? Eodem modo p. 60. D. et 111. A. τὰς δὲ ὥρας αὐτοῖς κρᾶσιν ἔχειν τοιαύτην, ὥςτε ἐκείνους ἀνόσους εἶναι, ubi αὐτοί et ἐκεῖνοι ad idem subiectum referas. Euthyphr. p. 14. D. αἰτεῖν τε φῂς αὐτοὺς (τοὺς θεούς) καὶ διδόναι ἐκείνοις; Xenoph. Cyrop. IV. 2, 12. τέλος δ' εἶπεν, ὅτι ἡγήσοιντο αὐτοῖς οἱ πεζοί, ἐκείνους δὲ ἕπεσθαι σὺν τοῖς ἵπποις ἐκέλευσεν. Ibid. IV. 5, 20. ἡνίκα οἱ φίλοι αὐτοῦ τοὺς ἐκείνου ἐχθροὺς ἀπολλύουσιν. v. Heindorf. ad p. 111. A. et Schneider. ad Cyrop. V. 2, 28.

C. τῷ ταῦτα λ. —] Διαμάχεσθαί τινι ὅτι οὐκ ἀπόλλυται est: contendere contra aliquem numerum imparem non interire.

εἰ τοῦτο ὡμολόγητο ἡμῖν] si nobis constaret,

Cap. LVI. *Ὁ δέ γε θεός, οἶμαι, ἔφη ὁ Σωκράτης, καὶ αὐτὸ τὸ τῆς ζωῆς εἶδος καὶ εἴ τι ἄλλο ἀθάνατόν ἐστι, παρὰ πάντων ἂν ὁμολογηθείη μηδέποτε ἀπόλλυσθαι. Παρὰ πάντων μέντοι νὴ Δία, ἔφη, ἀνθρώπων τέ γε καὶ ἔτι μᾶλλον, ὡς ἐγῷμαι, παρὰ θεῶν. Ὁπότε δὴ τὸ ἀθάνατον καὶ ἀδιάφθορόν ἐστιν, ἄλλο τι ψυχὴ ἤ, εἰ ἀθάνατος τυγχάνει* E *οὖσα, καὶ ἀνώλεθρος ἂν εἴη; Πολλὴ ἀνάγκη. Ἐπιόντος ἄρα θανάτου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον, τὸ μὲν θνητόν, ὡς ἔοικεν, αὐτοῦ ἀποθνήσκει, τὸ δ' ἀθάνατον σῶν καὶ ἀδιάφθορον οἴχεται ἀπιόν, ὑπεκχωρῆσαν τῷ θανάτῳ. Φαίνεται. Παντὸς μᾶλλον ἄρα, ἔφη, ὦ Κέβης, ψυχὴ ἀθάνατον καὶ ἀνώλεθρον, καὶ τῷ ὄντι* 107 *ἔσονται ἡμῶν αἱ ψυχαὶ ἐν Ἅιδου. Οὔκουν ἔγωγε, ὦ*

ἂν φθ. δ., unde Stephan. fecit καὶ ἀΐδιον ὂν φ. Deest ὄν Coisl. Vat. Ven. *A* Vind. *Φ*. Par. CEGHIL. Ambr. Aug. Flor. a. b. c. d. i. m. qui καὶ servant. Sed καὶ omittentes tuentur ὄν Bodl. Tub. Ven *ΞΠ*. Vind. *Y*. Zitt. quos nunc sequi consultum duximus. Pro δέξεται, quod e Vat. Ven. *ΞΠ*. Vind. *Y*. Flor. d. restitutum, vett. editt. δέξαιτο.

ἀνθρώπων τέ γε καὶ ἔτι μᾶλλον] Steph. ἀνθρώπων γε καί, quod Bekker. e Ven. *A*. Par. CEGHIL. Aug. Flor. a. b. c. i. m. in τε καὶ mutavit. Ald. Bass. cum Bodl. Tub. Ven. *ΞΠ*. Vind. *Y*. τέ γε, quod ego duxi servandum.

E. ἄλλο τι ψυχὴ ἤ, εἰ ἀθ.] Bekker. et Tur. ἤ delent cum Ven. *Π*. Par. EGHIL. et pr. Coisl. Ven. *A*. Alii voculam post ἄλλο τι inferciunt. Tenuimus quod optimi tuentur. v. ad p. 105. E.

si de eo consentiremus, numerum imparem manere neque interire.

πρὸς τῷ ἀθάνατος εἶναι] animus, praeterquam quod sit immortalis, etiam interitus expers erit. Huius constructionis formam ad Reip. X. p. 610. E. et Phaedrum p. 240. B. E. illustravimus. Quod autem philosophus immortalitatem ab interitus libertate distinxit, rei multum disceptatae lucem affundent quae disputantur de eodem argumento Legg. X. p. 904. A. sqq Hic quidem argute ἀθάνατον dicitur, ὃ ἂν θάνατον μὴ δέχηται· ἀνώλεθρον autem, quod superveniente contrario οὐκ ἀπόλλυται, id quod monet etiam Aristot. Top. VI. p. 694. = T. I. p. 376. ed. Sylburg.

D. τούτου γε ἕνεκα] quantum quidem ad id attinet, usu frequenti.

Cap. LVI. E. Παντὸς μᾶλλον ἄρα] Ita ut nihil supra. v. Heindorf. ad Phaedr. p. 193. Ast. ad Phaedr. p. 225.

Σώκρατες, ἔφη, ἔχω παρὰ ταῦτα ἄλλο τι λέγειν οὐδέ πῃ ἀπιστεῖν τοῖς λόγοις. ἀλλ' εἰ δή τῳ Σιμμίας ὅδε ἤ τις ἄλλος ἔχει λέγειν, εὖ ἔχει μὴ κατασιγῆσαι. ὡς οὐκ οἶδα, εἰς ὄντινά τις ἄλλον καιρὸν ἀναβάλλοιτο ἢ τὸν νῦν παρόντα, περὶ τῶν τοιούτων βουλόμενος ἤ τι εἰπεῖν ἢ ἀκοῦσαι. Ἀλλὰ μήν, ἦ δ' ὃς ὁ Σιμμίας, οὐδ' αὐτὸς ἔχω ἔτι, ὅπῃ ἀπιστῷ ἔκ γε τῶν λεγομένων· ὑπὸ μέντοι τοῦ μεγέθους περὶ ὧν οἱ λόγοι εἰσί, καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ἀτι-
B *μάζων, ἀναγκάζομαι ἀπιστίαν ἔτι ἔχειν παρ' ἐμαυτῷ περὶ τῶν εἰρημένων. Οὐ μόνον γ', ἔφη, ὦ Σιμμία, ὁ Σωκράτης, ἀλλὰ ταῦτά τε εὖ λέγεις, καὶ τὰς ὑπο-*

P. 107. *εἰς ὄντινά τις ἄλλον καιρὸν ἀναβ.*] Coisl. Par. G. *εἰς ὅντιν' ἄν τις.* Vat. Vind. *Φ.* Ambr. Flor. d. *εἰς ὅντινά τις ἂν ἄλλον.* Illud Bekker. recepit; hoc nos olim amplexi sumus. Vereor tamen nunc ne *ἄν* debeatur grammaticis nudi optativi vim non percipientibus. Etenim addito *ἄν* sententia verborum haec est: nescio ad quodnam aliud tempus quis hoc differre *possit*. Omissa particula locus sic interpretandus: nescio, ad quodnam tempus quis hoc differre *velit*, s. se differre posse credat. Ex quibus alterum totius loci rationibus videtur convenientius esse. v. Reisig. De *ἄν* particula p. 135, Matthiae Gr. p 1027. Hermann. De part. *ἄν* p. 154. sqq.

ἀσθένειαν ἀτιμάζων] *οὐκ ἀτιμάζων* Coisl. Par. G. Vat. Flor. d. et marg. Bodl.

B. *καὶ τὰς ὑποθέσεις*] Sic Bodl. Ven. *ΞΠ.* Vind. *Y.*

P. 107. *ἔχω παρὰ ταῦτα*] Constructionem illustravi ad Criton. cap. extr. ad Phileb. p. 21. D. cf. etiam supra ad p. 74. A. c. XIX. Cicero de Offic. II. 2. nec quidquam aliud est philosophia, si interpretari velis, praeter studium sapientiae.

καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ἀτιμάζων] i. e. humanam imbecillitatem huic rei perspiciendae imparem esse existimans, diffidens imbecillitati humanae. v. Wyttenbach. ad h. l.

B. *Οὐ μόνον γ' — ἀλλὰ ταῦτά τε εὖ λ.*] Post *οὐ μόνον γε* intell. *ἀπιστίαν σε δεῖ ἔχειν περὶ τῶν εἰρημένων.* Phileb. p. 23. A. B. *οὐ μόνον γε, ἀλλ' ὅτι καὶ ἀγνοεῖς.* Euthyphron. p. 6. C. *μὴ μόνα γε, ἀλλὰ κ. τ. λ.* Menon. p. 71. B. *ταῦτα περὶ σοῦ καὶ οἴκαδε ἀπαγγέλλωμεν; Σωκρ. Μὴ μόνον γε, ὦ ἑταῖρε, ἀλλὰ καὶ ὅτι οὐδ' ἄλλῳ πω ἐνέτυχον εἰδότι.* Legg VI. p. 752. A. *ΚΛ. Ἄριστ' εἴρηκας, ὦ Ξένε. ΑΘ. οὐ μόνον γε, ἀλλὰ καὶ δράσω.* Xenoph. Cyrop. I. 6, 17. *ἦ καὶ σχολή, ἔφη, ἔσται — σωμασκεῖν τοῖς στρατιώταις; Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ πατήρ, οὐ μόνον γε, ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη.* Ibid. VIII. 3, 7. *οὐ μόνον γε — ἀλλὰ καὶ σκευοφορήσω.* Perperam Stephanus locum cum

θέσεις τὰς πρώτας, καὶ εἰ πισταὶ ὑμῖν εἰσιν, ὅμως ἐπισκεπτέαι σαφέστερον· καὶ ἐὰν αὐτὰς ἱκανῶς διέλητε, ὡς ἐγῷμαι, ἀκολουθήσετε τῷ λόγῳ, καθ' ὅσον δυνατὸν μάλιστ' ἀνθρώπῳ ἐπακολουθῆσαι· κἂν τοῦτο αὐτὸ σαφὲς γένηται, οὐδὲν ζητήσετε περαιτέρω. Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις.

Cap. LVII. Ἀλλὰ τόδε γ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, δίκαιον διανοηθῆναι, ὅτι, εἴπερ ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, C ἐπιμελείας δὴ δεῖται οὐχ ὑπὲρ τοῦ χρόνου τούτου μόνον, ἐν ᾧ καλοῦμεν τὸ ζῆν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ παντός, καὶ ὁ κίνδυνος νῦν δὴ καὶ δόξειεν ἂν δεινὸς εἶναι, εἴ τις αὐτῆς ἀμελήσει. εἰ μὲν γὰρ ἦν ὁ θά-

Tub. Aug. alii. Legebatur καὶ τάς γε ὑποθέσεις. Deinde ἡμῖν debetur Coisl. Vat. Tub. Ven. Ξ Π. Vind. Y. Par. GH. Aug. Flor. a. b. c. d. m. Zitt. Legebatur olim πισταὶ ἡμῖν.

Ἀλλὰ τόδε γ', ἔφη] γ' add. Bodl. Ven. Α Π. Vind. Y. Par. CEH1L. Aug. Flor. a. b. c. i. m. Zitt. alii. Vett. editt. omittunt.

C. ἐν ᾧ καλοῦμεν] ἐν ᾧπερ Coisl. Vat. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Paullo ante quod vulgo additum legebatur post εἴπερ ἡ ψυχὴ ἀθάνατος verbum ἐστιν, omisimus ex auctoritate Bodl. pr. Tub. Aug. Ven. Π. pr. et Α. Par. ACEH1L. Flor. a. b. c. i. m. Stob. Iamblich.

δόξειεν ἂν δεινὸς εἶναι] V. δόξειεν ἂν μάλιστα δεινός, quod e Bodl. Coisl. Ven. Α Π. Tub. Ambr. Vind. Φ. Par. CEG H1L. Aug. Flor. a. b. c. i. mutatum. In Vat. est μάλιστα δόξειεν

Cornario male affectum ratus verba transposuit sic: οὐ μόνον γε, ἔφη, ὦ Σ., ὁ Σωκρ., ταῦτά τε εὖ λέγεις, ἀλλὰ καὶ τάς γε ὑποθέσεις κ. τ. λ. Mox pro ἐπισκεπτέαι exspectabas ἐπισκεπτέον aut ἐπισκεπτέα. Quod quum in libris non repertum sit, oratio in nominativum transire putanda est propter intermedia verba: καὶ εἰ πισταὶ ἡμῖν εἰσιν, quibus postrema accommodata sunt.

Cap. LVII. C. ἐν ᾧ καλοῦμεν τὸ ζῆν] l. e. ἐν ᾧ ἔνεστι τοῦτο, ὃ καλοῦμεν τὸ ζῆν, in quo est quod vitam dicimus. Homer. Il. λ. 757. καὶ Ἀλεισίου ἔνθα κολώνη κέκληται. Pind. Nem. IX. 97. ἔνθ' Ἀρείας πύργον ἀνθρωποι καλέουσι. Sophocl. Oed. T. 1439. ἔνθα κλῄζεται οὐμὸς Κιθαιρών. Xenoph. Hist. Gr. V. 1, 10. ἔνθα ἡ Τριπυργία καλεῖται, ubi est quae Τριπυργία vocatur. Oecon. IV. 6. πλὴν τοὺς ἐν ταῖς ἀκροπόλεσιν, ἔνθα δὴ ὁ σύλλογος καλεῖται. Plura habet Wyttenbach. ad h. l. — De sententia conf. Reip. X. p. 608. C. πᾶς γὰρ οὗτος γε ὁ ἐκ παιδὸς μέχρι πρεσβύτου χρόνος πρὸς τὸν πάντα ὀλίγος πού τις ἂν εἴη κ. τ. λ.

εἴ τις αὐτῆς ἀμελήσει] Futurum post optativum. v. Matth. §. 524. 1. Rost. §. 121. 8. A. a.

νατος τοῦ παντὸς ἀπαλλαγή, ἕρμαιον ἂν ἦν τοῖς κακοῖς ἀποθανοῦσι τοῦ τε σώματος ἅμα ἀπηλλάχθαι καὶ τῆς αὐτῶν κακίας μετὰ τῆς ψυχῆς· νῦν δὲ ἐπειδὴ ἀθάνατος φαίνεται οὖσα, οὐδεμία ἂν εἴη αὐτῇ ἄλλη
D *ἀποφυγὴ κακῶν, οὐδὲ σωτηρία, πλὴν τοῦ ὡς βελτίστην τε καὶ φρονιμωτάτην γενέσθαι. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἔχουσα εἰς Ἅιδου ἡ ψυχὴ ἔρχεται πλὴν τῆς παιδείας τε καὶ τροφῆς, ἃ δὴ καὶ μέγιστα λέγεται ὠφελεῖν ἢ βλάπτειν τὸν τελευτήσαντα εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς ἐκεῖσε*

ἂν δ. Mox ἀμελήσει Tub. Ven. *II.* Iamblich. et Stobaeus. Vett. editt. ἀμελήσειε, quod minus aptum.

αὐτῶν κακίας] αὑτῶν Turic. male conf. p. 63. A.

D. καὶ τροφῆς] Coisl. Par. G. καὶ φρονήσεως, quod glossema sapit. v. ann.

τοῦ παντὸς ἀπαλλαγή] h. e. ab omnibus discessio, non solum a corpore. Voc. ἀπαλλαγή, observante Heindorfio, ductum est ab ἀπαλλάττεσθαι, verbo passivo, non ab ἀπαλλάττειν. Sic illud ubique capiendum. De Republ. X. p. 610. D. ἀπαλλαγὴ γὰρ ἂν εἴη κακῶν. Ibid. IX. p. 584. B. λυπῶν τινες ἀπαλλαγαί. Protagor. p. 534. B. Aeschyl. Prom. v. 324. 779. Eurip. Heraclid. v. 586. al. – ἕρμαιον, interprete Scholiasta, est τὸ ἀπροσδόκητον κέρδος· ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς τιθεμένων ἀπαρχῶν, ἃς οἱ ὁδοιπόροι κατεσθίουσι. ταύτας δὲ τῷ Ἑρμῇ ἀφιεροῦσιν ὡς ὄντι καὶ τούτῳ ἐνὶ τῶν ἐνοδίων θεῶν. v. Ruhnk. ad Tim. p. 121. — Paullo inferius τροφὴ per metaphoram dicitur de nutrimento et pabulo animorum, quod ex cognitione rerum et sapientia hauritur.

D. λέγεται δὲ οὕτως, ὡς ἄρα] Narrat Olympiodorus tertiam huius dialogi partem vocari νεκυίαν: quo nomine constat rhapsodiam λ Odysseae Homericae ab veteribus dictam esse. v. Valcken. ad Herodot. II. p. 157. Platonis autem quum tres sint νεκυῖαι s. fabulae de inferis, in Phaedone, Gorgia p. 512 sqq., de Republica X. p. 614 ed. Steph., singulaeque singulis invicem lucem affundant, omnes inter se diligenter comparandae sunt. Nimirum philosophus fabulosas istas narrationes pro varietate consilii sui etiam variavit multipliciter, ut in singulis iudicandis diligenter videndum sit, quid ei in illis scribendis maxime fuerit propositum. Ceterum Platonem omnino tenendum est mythos ad philosophiae disciplinam rationemque ideo traduxisse, quia multa esse in illa vidit ita comparata natura sua, ut non tam demonstrari aut argumentorum subtilitate confirmari, quam probabiliter sumi, credi et quasi mente divinari possent. His igitur illustrandis adhibuit narrationes fabulosas, quae nescio quid religiosi spirantes mentes animosque legentium tamquam ad quoddam veritatis augurium traducerent et infinito quodam

πορείας. λέγεται δὲ οὕτως, ὡς ἄρα τελευτήσαντα ἕκαστον ὁ ἑκάστου δαίμων, ὅσπερ ζῶντα εἴληχει, οὗτος ἄγειν ἐπιχειρεῖ εἰς δή τινα τόπον, οἳ δεῖ τοὺς ξυλλεγέντας διαδικασαμένους εἰς Ἅιδου πορεύεσθαι μετὰ ἡγεμόνος ἐκείνου, ᾧ δὴ προστέτακται τοὺς ἐν- E
θένδε ἐκεῖσε πορεῦσαι. τυχόντας δ' ἐκεῖ ὧν δεῖ τυχεῖν καὶ μείναντας ὅν χρὴ χρόνον ἄλλος δεῦρο πάλιν ἡγεμὼν κομίζει ἐν πολλαῖς χρόνου καὶ μακραῖς περιόδοις. ἔστι δὲ ἄρα ἡ πορεία οὐχ ὡς ὁ Αἰσχύλου

μέγιστα λέγεται ὠφ.] Sic Bodl. Ven. Ξ Π. Zitt. Vind. Y. Legebatur λέγεται μέγιστα ὠφελεῖν.

οὗ δεῖ τοὺς ξυλλ.] οὗ δὴ Par. L. -Mox τοὺς ἐνθάδε Ven. A. Par. HIL. Ambr.

E. ἐκεῖ ὧν δεῖ] ἐκείνων Bodl. Coisl. Vat. Ven. Π. alii multi, errore manifesto.

altioris sapientiae desiderio replerent. De qua re fusius aliquando in Prolegomenis ad Phaedrum explicabimus. Nunc contulisse iuvabit ann. ad p. 114. D. et quae de eodem argumento breviter quidem, sed luculente disseruit Fr. Astius De Vita et Scriptis Platon. p. 165.

ὁ ἑκάστου δαίμων] Intelligitur daemon, qui vulgari opinione cuique homini in vita dux et comes additus putabatur. v. Cratyl. p. 397. Sympos. p. 202. Tim. p. 40. al. De Rep. p. 617. E. Praeclare Menander ap. Clem. Alex. p. 727. ed. Potter. ἅπαντι δαίμων ἀνδρὶ συμπαραστατεῖ εὐθὺς γενομένῳ μυσταγωγὸς τοῦ βίου. Hic dicitur hominem ζῶντα εἰληχέναι, sorte sibi assignatum accepisse, ut Polit. X. p 617. E. Theocr. IV. 40. Lysiae Epitaph. p. 130. al. Plura v. ap. Wyttenbach. ad h. l.

εἰς δή τινα τόπον] Ita δή indefinitis adiicitur, ut eorum vis adaugeatur. Quamobrem verba interpretari licet: in aliquem scilicet locum, vel, in aliquem sane locum. v. Heindorf. ad h. l p. 220. mea ad Phileb. p. 56. E. Boissonad. ad Philostr. Her. p. 299. Hermann. ad Soph. Ant. 158.

οἳ δεῖ τ. ξυλλ. διαδικασαμένους] quo qui congregati sunt, eos iudicium subire oportet atque in Orcum proficisci. Nam διαδικάζεσθαι est causam suam alicui iudicandam committere, iudicium subire, ut p. 113. D.

τοὺς ἐνθένδε] v. ad cap. XXII. in. — πορεῦσαι· πέμψαι, ἀγαγεῖν, interprete Hesychio.

E. ἐν πολλαῖς χρ. — περιόδοις] V. de Rep. X. p. 614. sqq. p. 617. D. Migrare animos in orbem in alia deinceps corpora praeter Pythagoreos etiam Empedocles docuerat. vid. Celsus ap. Origen. VIII. p. 780. D.

ὡς ὁ Αἰσχύλου Τήλεφος λ.] Dionys. Halic. Art. Rhetor. T. II. p. 40. ed. Lips. T. II. p. 54. ed. Steph. μία γὰρ καὶ ἡ αὐτὴ οἶμος, κατὰ τὸν Αἰσχύλον, εἰς Ἅιδου φέρουσα. Clem. Alex. Stromm. IV. p.

108 *Τήλεφος λέγει· ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἁπλῆν οἶμόν φησιν εἰς Ἅιδου φέρειν, ἡ δ' οὔτε ἁπλῆ οὔτε μία φαίνεταί μοι ξῖναι. οὐδὲ γὰρ ἂν ἡγεμόνων ἔδει· οὐ γάρ πού τις ἂν διαμάρτοι οὐδαμόσε μιᾶς ὁδοῦ οὔσης. νῦν δὲ ἔοικε σχίσεις τε καὶ περιόδους πολλὰς ἔχειν· ἀπὸ τῶν ὁσίων τε καὶ νομίμων τῶν ἐνθάδε τεκμαιρόμενος λέγω. ἡ μὲν οὖν κοσμία τε καὶ φρόνιμος ψυχὴ ἕπεταί τε καὶ οὐκ ἀγνοεῖ τὰ παρόντα· ἡ δὲ*

P. 108. *οὐ γάρ πού τις ἂν δ.*] V. *οὐδέ*, quod e Bodl. pr. Tub. Ven. *AII.* Par. CEHIL. Aug. Flor. a. b. c. m. mutatum. Dein Vat. Aug. Coisl. Ven. *A.* Vind. *Φ.* Par. CEGHIL. Ambr. pro *διαμάρτοι*, quod sententiae optime convenit, simplex verbum *ἁμάρτοι* praebent.

ὁσίων τε καὶ νομίμων] Hoc praeeunte Bekkero recepimus e Bodl. Tub. Ven. *II.* Par. G. Vind. 1. 2. 6. Ven. c. et marg. Par. C. quanquam Coisl. Vat. aliique *τε* ignorant. Ald. Bas. 1.

492. B. *οὐκ ἔστιν οὖν κατὰ τὸν Αἰσχύλου Τήλεφον νοεῖν ἁπλῆν οἶμον εἰς Ἅιδου φέρειν.* De proximis: *ἡ δ' οὔτε ἁπλῆ κ. τ. λ* Olympiodorus p. 158. ed. Finckh.: *ὁ Σωκράτης*, inquit, *διχῇ δείκνυσι· φιλοσόφως μὲν ἀπὸ τοῦ δεῖσθαι τὰς ψυχὰς τῶν ἡγεμόνων· μιᾶς γὰρ οὔσης ὁδοῦ μὴ ἂν δεηθῆναι τῶν ἀγόντων· ἱερατικῶς δὲ ἀπὸ τῶν ἐν τριόδοις τιμῶν τῆς Ἑκάτης.* Retulit igitur interpres verba *ἀπὸ τῶν ὁσίων τε καὶ νομίμων τ. λ* ad sacra Hecates. Nec vero dubium est aut incertum, iusta funebria, huic deae singulis mensibus inter *τὰς τριακάδας* facta esse, quae fuerunt Hecatae, diis inferis et manibus, qui tum propitiabantur, sacrae. v. Harpocration. in *Τριακάς*. Athenaeus VII. p. 325. A. Hemsterhus. ad Lucian. Diall. Mort. I. 1. p. 471. ed. Lehmann. Quae quidem sacra constat in triviis vel etiam in tumulis ac sepulcris facta esse. Ad ea igitur Plato utique respexit indeque Socratem fecit conlicientem, viam ad inferos multas habere scissiones et circuitus In alia tamen sententia fuit Heindorfius, qui his verbis non Hecates sacra sed mysteria tangi coniecit, in quibus anfractus illi in Orcum ducentes spectatorum oculis subiecti fuerint. Cui prudenter adversatur Lobeckius Aglaoph. II. p. 1343. Quippe primum quidem non constat hoc unquam ita factum esse. Deinde nomine *τῶν ὁσίων καὶ νομίμων* nusquam mysteria significantur, sacra funebria atque iusta crebro denotantur, de qua re v. Valckenar. ad Ammon. p. 189. sq. intpp. ad Hesych. T. II. p. 794. Wyttenbach. ad Plutarch. De Iside et Osir. p. 374. E. et ad h. l. Denique si illa ipsa Tartari et Elysii divortia oculis initiatorum fuissent subiecta, vix potuisset Plato dicere sese e rebus omnibus ob oculos positis capere coniecturam. Ceterum de *τεκμαίρεσθαι* sine accusativo obiecti usurpari solito v. Heindorf. ad h. l. et nos ad Criton. p. 44. A. Superest, ut verbo memoremus coniectu-

ἐπιθυμητικῶς τοῦ σώματος ἔχουσα, ὅπερ ἐν τῷ ἔμ-
προσθεν εἶπον, περὶ ἐκεῖνο πολὺν χρόνον ἐπτοημένη B
καὶ περὶ τὸν ὁρατὸν τόπον, πολλὰ ἀντιτείνασα καὶ
πολλὰ παθοῦσα, βίᾳ καὶ μόγις ὑπὸ τοῦ προστε-
ταγμένου δαίμονος οἴχεται ἀγομένη. ἀφικομένην δὲ
ὅθιπερ αἱ ἄλλαι, τὴν μὲν ἀκάθαρτον καί τι πε-
ποιηκυῖαν τοιοῦτον, ἢ φόνων ἀδίκων ἡμμένην ἢ ἄλλ'
ἄττα τοιαῦτα εἰργασμένην, ἃ τούτων ἀδελφά τε καὶ
ἀδελφῶν ψυχῶν ἔργα τυγχάνει ὄντα, ταύτην μὲν ἅπας

Steph. ἀπὸ τῶν θυσιῶν τε καὶ νομίμων. Bas. 2. ἀπὸ τῶν θυσιῶν τε καὶ ὁσίων, om. καὶ νομίμων. unde iam Forster. restituendum vidit quod evulgavimus.

ὅπερ ἐν τῷ ἔμπροσθεν] V. πρόσθεν, invitis libris Bodl. Coisl. Vat. Tub. Ven. Ξ Π. Vind. Υ Φ. Par. G. Ambr. Zitt. Flor. d.

B. βίᾳ καὶ μόγις] V. μόλις, quod aspernantur Bodl. Vat. Coisl. Ven. Ξ Π. Vind. Υ Φ. Par. G. Ambr. Flor. d. Zitt.

ram Dobraei, qui Advers. T. I. p. 152. Proclum et Olympiodorum suspicatur legisse καὶ τριόδους, idque probat collato Gorg. p. 524. in. ἐν τῇ τριόδῳ. Sed non opus est mutatione.

καὶ οὐκ ἀγνοεῖ] Heusdius Spec. Crit. p. 23. καὶ οὐκ ἀγανακτεῖ scribendum coniecit, non satis perspecta, opinor, sententiae ratione, quam recte explicuit Wyttenb. his verbis: non ignorat res praesentes: praesens conditio ei non plane nova et inexspectata accidit: agnoscit eam sibi iam antea meditatione mortis et philosophia cognitam. Quod medium est inter cognitionem et ignorantiam. In isto τε καὶ ne quis cum Heindorfio haereat, v. ad Gorg. p. 460. D.

ὅπερ ἐν τῷ ἔμπρ. εἶπον] P. 81. C. D. — περὶ τὸ σῶμα πτοεῖσθαι dicitur animus aegre a corpore discedens ideoque circa illud prae cupiditate quasi volitans ac trepidans. — ὁρατὸς τόπος est omnino locus terrestris et adspectabilis: maxime tamen cogitandum videtur de sepulcro. cf. p. 81. C.

B. πολλὰ ἀντιτείνασα] multum renitens, vehementer repugnans. Nam in his πολλὰ positum est ἀντὶ τοῦ καταπολὺ ἐπιρρήματικῶς. vid. Bergler. ad Aristoph. Equitt. 412.

πολλὰ παθοῦσα] Intell. ὑπὸ τῶν τοῦ σώματος ἐπιθυμιῶν.

ἃ τούτων ἀδελφά] i. e. ὅμοια, παραπλήσια, συγγενῆ. Phileb. p. 21. A. τοῦ φρονεῖν καὶ νοεῖν — καὶ ὅσα τούτων ἀδελφά. Phaedr. p. 276. D. ἑτέροις τε, ὅσα τούτων ἀδελφά.

ἅπας φεύγει] unusquisque fugit. Eurip. Bacch. 70. στόμα τ' εὔφημον ἅπας ὁσιούσθω, ubi Elmsleius: „si metrum, inquit, anapaesticum esset, potius πᾶς ὁσιούσθω scripsisset poeta.“ Nimirum ἅπας gravius dictum est quam πᾶς. Xenoph. Sympos. II. 4. καὶ γὰρ δὴ μύρῳ

φεύγει τε καὶ ὑπεκτρέπεται καὶ οὔτε ξυνέμπορος οὔτε
C ἡγεμὼν ἐθέλει γίγνεσθαι, αὐτὴ δὲ πλανᾶται ἐν πάσῃ
ἐχομένη ἀπορίᾳ, ἕως ἂν δή τινες χρόνοι γένωνται,
ὧν ἐξελθόντων ὑπ' ἀνάγκης φέρεται εἰς τὴν αὐτῇ πρέ-
πουσαν οἴκησιν· ἡ δὲ καθαρῶς τε καὶ μετρίως τὸν
βίον διεξελθοῦσα καὶ ξυνεμπόρων καὶ ἡγεμόνων θεῶν
τυχοῦσα, ᾤκησε τὸν αὐτῇ ἑκάστη τόπον προσήκοντα.

Cap. LVIII. Εἰσὶ δὲ πολλοὶ καὶ θαυμαστοὶ τῆς γῆς τόποι, καὶ αὐτὴ οὔτε οἷα οὔτε ὅση δοξάζεται ὑπὸ τῶν περὶ γῆς εἰωθότων λέγειν, ὡς ἐγὼ

C. εἰσὶ δὲ πολλοὶ] Ald. Bas. l. Steph cum Par. E. πολλοὶ δέ εἰσιν.

ὑπό τινος πέπεισμαι] V. πέπυσμαι, adversantibus codicibus manuscriptis et ipsa loquendi consuetudine.

D. Γλαύκου γέ μοι τέχνη] Sic Coisl. Vat. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. b. d. Vulgo γέ μοι post τέχνη infertur, quod se-

μὲν ὁ ἀλειψάμενος καὶ δοῦλος καὶ ἐλεύθερος εὐθὺς ἅπας ὅμοιον ὄζει. Plat. Phaedr. p. 247. D. Aristoph. Rann. 985. ed. Dind. Soph. Antigon. 312. Praeterea Heindorf. contulit Politic. p. 259. C. Legg. l. p. 628. B.

ξυνέμπορος] Tim. Gloss. explicat voc. συνοδοιπόρος, ubi v. Ruhnken.

ἐν πάσῃ ἐχομένη ἀπ.] De Rep. III p. 395. D. ἐν ξυμφοραῖς τε καὶ πένθεσι καὶ θρήνοις ἐχομένην. Gorg. p. 522. E. ἐν πάσῃ ἀπορίᾳ ἔχεσθαι. v. ad Criton. p. 43. C.

C. ἕως ἂν — γένωνται] h. e. donec certa quaedam temporum spatia elapsa sint. Nam χρόνοι sunt περίοδοι χρόνου πολλαὶ καὶ μακραί, quas Socrates antea dicebat: unde intelligi potest, quam vim habeat numerus pluralis χρόνοι, cuius rationem fuerunt qui non perspicerent. Dicuntur autem χρόνοι γενέσθαι, h. e. ἐξελθεῖν. Nam aliud est quod p. 86. D. legebatur χρόνου ἐγγενομένου, quod cum hoc loco conferri non debuit. — Deinde ὑπ' ἀνάγκης i. q. ἐξ ἀνάγκης, usu frequenti. Perperam enim Forsterus et Fischerus ὑπ' Ἀνάγκης scribendum putarunt, quod vel propter verbum φέρεσθαι fieri non potest.

καθαρῶς τε καὶ μετρίως] i. e. καθαρῶς καὶ κοσμίως. v. Graev. ad Hesiod. O. et D. v. 306.

Cap. LVIII. ἐγὼ ὑπό τινος πέπεισμαι] Incertum est, quem philosophus intelligi velit. Nam de terra eiusque forma et conditione Thales, Anaximander, Anaxagoras, Pythagoras, alii, quaesiverunt. Videtur tamen Pythagoreorum placita respexisse.

ὡς ἐγὼ ὑπό τινος πέπεισμαι] ut mihi quidam persuasit. Vulgatum πέπυσμαι corruptum esse quum praepositio ὑπὸ arguit: debebat enim παρά τινος dici: tum verba ἃ σὲ πείθει satis apertum reddunt. Gorg. p. 526. D. ὑπὸ τούτων τῶν λόγων πέπεισμαι. Ceterum solet Socrates apud Platonem ad incertos referre auctores ea omnia, quorum causa et ratio

ὑπό τινος πέπεισμαι. Καὶ ὁ Σιμμίας, Πῶς ταῦτα, D
ἔφη, λέγεις, ὦ Σώκρατες; περὶ γάρ τοι τῆς γῆς καὶ
αὐτὸς πολλὰ δὴ ἀκήκοα, οὐ μέντοι ταῦτα, ἃ σὲ
πείθει. ἡδέως ἂν οὖν ἀκούσαιμι. Ἀλλὰ μέντοι, ὦ
Σιμμία, οὐχ ἡ Γλαύκου γέ μοι τέχνη δοκεῖ εἶναι
διηγήσασθαι ἅ γ' ἐστίν· ὡς μέντοι ἀληθῆ, χαλεπώ-
τερόν μοι φαίνεται ἢ κατὰ τὴν Γλαύκου τέχνην, καὶ
ἅμα μὲν ἐγὼ ἴσως οὐδ' ἂν οἷός τε εἴην, ἅμα δέ, εἰ
καὶ ἠπιστάμην, ὁ βίος μοι δοκεῖ ὁ ἐμός, ὦ Σιμμία,
τῷ μήκει τοῦ λόγου οὐκ ἐξαρκεῖν. τὴν μέντοι ἰδέαν

quuti sunt etiam Turicenses. Heindorfius coni. *οὐχὶ Γλαύκου τ.* Eusebius: *οὐχὶ ἡ Γλαύκου τ.*

οὐδ' ἂν οἷός τ' εἴην] *οὐκ ἂν* Coisl. Vat. Vind *Φ*. Ambr. Flor. d. et corr. Par. G. Mox Eusebius habet *καὶ εἰ ἠπιστάμην*. Pro *ἐξαρκεῖν* Bodl. Tub. Vind. *Y*. *ἐξαρκεῖ*.

in obscuro latet nullamque habet explicationem. Ita de Republ. IV. p. 411. E. deorum aliquis hominibus musicam et gymnasticam artem dedisse dicitur v. ad Phileb. p. 30.

1 D. *πολλὰ δὴ ἀκήκοα*] Saepenumero *δή* sic post *πολύς* additum reperitur, ut supra p. 68. A. Protag. p. 361. E. Xenoph. Cyrop. IV. 2, 25. Oecon. I. 23. al. v. Heindorf. ad h. l. Dici autem etiam pleniore forma *πολὺς ἤδη*, patebit e locis ab Heindorfio ad Theaet. p. 151. C. collectis.

ἡδέως ἂν οὖν ἀκούσαιμι] P. 110. B. *ἡμεῖς γε τούτου τοῦ μύθου ἡδέως ἂν ἀκούσαιμεν*. Supra p. 57. A. *ἡδέως γὰρ ἂν ἀκούσαιμι*. Theaet. p. 143. E. Tim. p. 19. C. De Rep. V. p. 470. A. al. Nam creberrime philosophus hac formula usus est.

οὐχ ἡ Γλαύκου — τέχνη] Proverbium de rebus non multum ingenii et sollertiae requirentibus usurpatum. De origine eius et causis multum inter se dissentiunt grammatici, Diogenian. Prov. IV. 8. Zenobius II. 91. Suidas in voc. Schol. ad h. l. alii, quorum opiniones recensuerunt Fischer. et Heindorf., qui scribendum censet *οὐχὶ Γλαύκου τέχνη*. conf. Xenoph. Mem. I. 7, 3.

ἅμα μὲν ἐγώ] Xenoph. Cyrop. III. 1, 2. *ἅμα μὲν διέπεμπεν ἀθροίζων τὴν αὑτοῦ δύναμιν, — ἅμα δὲ ἐπεμπεν εἰς τὰ ὄρη κ. τ. λ.* Ibid. IV. 1, 13. Anab. III. 4, 11. Sed frequentior est haec loquendi ratio, quam ut exemplis illustranda sit. Rarior eadem apud scriptores Latinos. Livius III. 50. Decemviri simul iis, quae videbant, simul his, quae acta Romae audierant, perturbati. Ibid. XXXI. 46. simul minarum, simul promissionum in futurum memores. Mox *καὶ ταῦτα ἀρκεῖ* est vel haec sufficiunt. v. ad Reip. VI. p. 506. D. VIII. p. 548. D. Menex. p. 247. C. Hipp. mai p. 302 B. Alibi fere ordine inverso dicitur *ἀρκεῖ καὶ ταῦτα*.

E τῆς γῆς, οἷαν πέπεισμαι εἶναι, καὶ τοὺς τόπους αὐτῆς οὐδέν με κωλύει λέγειν. Ἀλλ', ἔφη ὁ Σιμμίας, καὶ ταῦτα ἀρκεῖ.

Πέπεισμαι τοίνυν, ἦ δ' ὅς, ἐγώ, ὡς πρῶτον μέν, εἰ ἔστιν ἐν μέσῳ τῷ οὐρανῷ περιφερὴς οὖσα, μηδὲν
109 αὐτῇ δεῖν μήτε ἀέρος πρὸς τὸ μὴ πεσεῖν μήτε ἄλλης ἀνάγκης μηδεμιᾶς τοιαύτης, ἀλλὰ ἱκανὴν εἶναι αὐτὴν ἴσχειν τὴν ὁμοιότητα τοῦ οὐρανοῦ αὐτοῦ ἑαυτῷ πάντῃ

E. οἷαν πέπεισμαι] Vett. editt. πέπυσμαι, invitis codicibus.

P. 109. ἀλλὰ ἱκανὴν εἶναι] V. ἱκανήν γε. Omisimus γε cum Bodl. Vat. Tub. Ven. *AII.* Vind. *Φ.* Par. CEHIL. Ambr. Aug. Flor. a. b. c d. i. m. In Bodl. supra versum adscriptum legitur. Coisl. Par. G. τε habent. Mox Coisl. Par. G αὐτοῦ τοῦ οὐρανοῦ.

πρῶτον μὲν τοίνυν] τοίνυν, quod editt. ante Bekkerum negligunt, additum est e Tubing. Coisl. Vat. Ven. *A.* Vind. *Φ.* Par EGHIL. Ambr. Flor. a. b. c. d. i. m. Euseb. habet: πρῶ-

E. ὡς πρῶτον — μηδὲν αὐτῇ δεῖν] Particulam ὡς infinitivus recte sequitur. v. Xenoph. Cyrop. I. 6, 18. Hellen. VI. 5, 42. coll. annot. ad c. VIII. p. 63. C.

εἰ ἔστιν ἐν μέσῳ τ. οὐρ.] „Ita eam collocarī statuit Socrates ap. Aeschinem. p. 112. ed. Clerc. et Plato in Timaeo p. 40. An vero ibi secundum hunc circa centrum suum volvatur, an prorsus quiescat, inter Aristotelem de Coelo II. 13. et Proclum in Tim. p. 280 sqq. nequaquam convenit.“ *Forsterus.* Proclus hoc loco utitur ad refutandos eos, qui ex Timaeo colligi posse putabant, Platonem statuisse terram circum mundi polum rotari neque immotam stare. De qua re vid. Ruhnken. ad Tim. Lex. p. 69 — 72. Wyttenbach. Annot. ad Bakii Posidonium p. 61. et Boeckh. de Platonico Systemate Coelestium Globorum p. VII — XI.

P 109. ἀλλὰ ἱκανὴν εἶναι —] h. e. ἀλλὰ τὸ τὸν οὐρανὸν αὐτὸν ἑαυτῷ πάντῃ ὅμοιον εἶναι καὶ τὴν γῆν αὐτὴν ἰσόῤῥοπον ἱκανὸν εἶναι, intell. ad eam sustinendam. Dativus ἑαυτῷ pendet e nomine ὁμοιότης. Theaet. p. 176. B. φυγὴ δὲ ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν. Plura id genus dedimus ad Euthyphron. p. 13. D. et 15. A. Voc. ἰσόῤῥοπον Hesychius interpretatur v. ἰσοβαρές, ἴσον, ἐκ μεταφορᾶς τῶν μὴ ῥεπόντων ζυγῶν, καὶ ἰσόσταθμον ἢ ὅμοιον. Cogitandum de terrae aequilibritate. Sententiam recte expressit Stephanus his verbis: verum ad eam retinendam satis esse, quod coelum sibi quaquaversus simile sit, et quod ipsa sit aequilibris. Cicero de Nat. Deor. II. 39. ac principio terra universa cernatur, locata in media sede mundi, solida et globosa, et undique ipsa in sese nutibus suis conglobata. De Orat. III. 45.

καὶ τῆς γῆς αὐτῆς τὴν ἰσόῤῥοπίαν· ἰσόῤῥοπον γὰρ πρᾶγμα ὁμοίου τινὸς ἐν μέσῳ τεθὲν οὐχ ἕξει μᾶλλον οὐδ' ἧττον οὐδαμόσε κλιθῆναι, ὁμοίως δ' ἔχον ἀκλινὲς μενεῖ. πρῶτον μὲν τοίνυν, ἦ δ' ὅς, τοῦτο πέπεισμαι. Καὶ ὀρθῶς γε, ἔφη ὁ Σιμμίας. Ἔτι τοίνυν, ἔφη, πάμμεγά τι εἶναι αὐτό, καὶ ἡμᾶς οἰκεῖν τοὺς μέχρι Ἡρακλείων στηλῶν ἀπὸ Φάσιδος ἐν σμικρῷ τινι μορίῳ, ὥσπερ περὶ τέλμα μύρμηκας ἢ βα- B

τον μὲν δή. Antiquum servarunt nuperi editores. Verba *ἦ δ' ὅς* om. Coisl. Vat. Vindob. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. a. d. Alii post *πέπεισμαι* collocant, ut Ven. *A* Par. CEHIL. Flor. b. c. i. m. Paullo ante vulgo erat *ἀκλινὴς μένει*, invitis codicibus.

μέχρι Ἡρακλείων] V. *μέχρις*. Illud praestant Bodl. Tub. Coisl. Vat Ven. *AII.* Vind. *Φ.* Par. CGHI. Ambr. Aug Florentini, Zitt. Recte vett. grammatici praecipiunt *μέχρι* et *ἄχρι* etiam ante vocales litteras tenendum esse. v. Phrynich. p. 14. ibique Lobeck. Apud Platonem rari sunt loci, in quibus *μέχρις* codicum auctoritate vel mediocriter firmetur. Itaque ille ubique *ἄχρι* et *μέχρι* scripsisse videtur.

incolumitatis ac salutis omnium causa videmus hunc statum esse huius totius mundi atque naturae, rotundum ut coelum, terraque ut media sit, eaque sua vi nutuque teneatur. Plura Wyttenbachius ad h. l. Qui tamen quod statuit Platonem secum ipso discrepare, quippe qui in Timaeo p. 40. B. terram non in medio esse neque immotam manere, sed circa mundi polum versari statuerit, in eo nonnihil fallitur, de qua re v. Boeckh. De system. coelestium globorum p. VII. seqq. et quae nos ad Timaei locum exposuimus.

ὁμοίου τινός] h. e. eius quod sibi ipsum simile est, ut Tim. p. 42. C. 67. B. al.

πάμμεγά τι εἶναι αὐτό] Referas *αὐτὸ* ad *τὴν γῆν*. Supra p. 88. A. *οὕτω γὰρ αὐτὸ φύσει ἰσχυρὸν εἶναι*, intell. *τὴν ψυχήν*, ubi v. annot.

B. *τοὺς μέχρι Ἡρακλ.* — *θάλατταν οἰκοῦντας*] *τοὺς μέχρι Ἡρ. ἀπὸ Φάσιδος*, nos qui terram habitemus inde a Phaside usque ad columnas Herculis, h. e. qui Europam incolamus. Nam Europa ab occidente columnis Herculis terminabatur, de quibus vide Fischeri Iudic ad Palaephat. v. *Ἡρακλεῖοι στῆλαι*; ab oriente autem a multis credebatur terminari Phaside, fluvio Colchidos. v. Herodot. IV. 45. Itaque ab Aristide T. II. p 307 ed. Cant. Europaei dicuntur *ὅσοι στηλῶν Ἡρακλέους ἐντὸς καὶ ποταμοῦ Φάσιδος*. Verba *περὶ τὴν θάλατταν οἰκοῦντας* pertinent ad *ἡμᾶς*, non ad *βατράχους*. Vocatur autem *ἡ θάλαττα* simpliciter mare internum, quod hoc loco inde a Ponto usque ad columnas Herculis pertinere iudicatur. Usum loquendi habes etiam Menex. p. 239. E., aliunde eundem illustrarunt Markland. ad Max. Tyr. p. 709. Schweighaeuser. ad Appian. Prooem. c. 1.

τράχους, περὶ τὴν θάλατταν οἰκοῦντας, καὶ ἄλλους ἄλλοθι πολλοὺς ἐν πολλοῖς τοιούτοις τόποις οἰκεῖν. εἶναι γὰρ πανταχῇ περὶ τὴν γῆν πολλὰ κοῖλα καὶ παντοδαπὰ καὶ τὰς ἰδέας καὶ τὰ μεγέθη, εἰς ἃ ξυνερῤῥυηκέναι τό τε ὕδωρ καὶ τὴν ὁμίχλην καὶ τὸν ἀέρα· αὐτὴν δὲ τὴν γῆν καθαρὰν ἐν καθαρῷ κεῖσθαι τῷ οὐρανῷ, ἐν ᾧπερ ἐστὶ τὰ ἄστρα, ὃν δὴ
C αἰθέρα ὀνομάζειν τοὺς πολλοὺς τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα εἰωθότων λέγειν· οὗ δὴ ὑποστάθμην ταῦτα εἶναι καὶ ξυῤῥεῖν ἀεὶ εἰς τὰ κοῖλα τῆς γῆς. ἡμᾶς οὖν οἰκοῦντας ἐν τοῖς κοίλοις αὐτῆς λελῆθέναι καὶ οἴεσθαι ἄνω ἐπὶ τῆς γῆς οἰκεῖν, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐν μέσῳ τῷ πυθμένι τοῦ πελάγους οἰκῶν οἴοιτό τε ἐπὶ τῆς

B. ἐν πολλοῖς τοιούτοις] πολλοῖσι. Ven *A*. Par. EHIL. Flor. b. c. i., quod dedit Bekkerus. Nos in his formarum varietatibus semper meliorum librorum auctoritati obtemperandum statuimus. Ceterum Platonem illa dativi terminatione non raro usum esse satis certo constat.

C. διὰ δὲ βραδυτῆτα] Vat. βραδύτητα. Sed verissime Grammaticus ap. Bastium Epist. Crit. p. 199. observavit nomina βραδυτής, ταχυτής et δηϊοτής accentum ferre in syllaba ultima.

Vol. III. p. 110. Larcher. ad Herodot. I. 185. Aptissime vero ad totius terrae, quam fingit, magnitudinem homines comparat cum bestiolis parvissimis, atque mare medium cum palude. Nam τέλμα est τόπος πηλώδης ὕδωρ ἔχων, interprete Etymologo M. et Hesychio.

εἰς ἃ ξυνερῤῥυηκέναι] De infinitivo in oratione obliqua post relativa posito v. ad c. XVI. extr. — ὁμίχλη ἢ ὁμίχλα· ἀὴρ παχύς, σκοτεινός, ἀχλύς, ὑδατώδης σκοτία. Hesychius. Placuit autem veteribus Atticis in quibusdam nominibus litera η pro α. Eustath. ad. Odyss. X. p. 795. κανονίζει δὲ ὁ αὐτὸς ῥήτωρ (Athenaeus libr. VII. p. 305. B.) καὶ ὅτι Ἀττικοὶ πίχλην διὰ τοῦ η λέγουσιν. καὶ ὁ λόγος οὕτως ἔχει, τὰ γὰρ εἰς λα λήγοντα θηλυκὰ πρὸ τοῦ λ ἕτερον λ ἔχει, σκύλλα, κόλλα, ἄμιλλα, ἄμαλλα, τελέσιλλα· τὰ δὲ εἰς λη οὐκέτι, ὁμίχλη, φύτλη, γενέθλη. οὕτω καὶ πίχλη ἥ τε ὄρνις καὶ ὁ ἰχθύς. ἀρέσκεται δὲ καὶ τῷ τοιούτῳ κανόνι καὶ Ἡρωδιανός. — Verba αὐτὴν δὲ τὴν γῆν opponuntur τοῖς κοίλοις, ita ut intelligatur ἡ ὡς ἀληθῶς γῆ, ut vocatur infra p. 109. E.

C. οὗ δὴ ὑποστάθμην] Dicitur ὑποστάθμη quidquid subsedit, sedimen, faex. v. Gataker. ad Antonin. IX. 36. Obss. Miscell. Vol. V. p. 230. Wesseling. ad Diodor. Sic. T. I. p. 211.

ἡμᾶς οὖν — λελῆθέναι] Horum verborum sententiam recte sic declaravit Stephanus: a nobis igitur ignorari

θαλάττης οἰκεῖν καὶ διὰ τοῦ ὕδατος ὁρῶν τὸν ἥλιον καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα τὴν θάλατταν ἡγοῖτο οὐρανὸν εἶναι, διὰ δὲ βραδυτῆτά τε καὶ ἀσθένειαν μηδεπώποτε ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς θαλάττης ἀφιγμένος μηδὲ ἑωρακὼς εἴη, ἐκδὺς καὶ ἀνακύψας ἐκ τῆς θαλάττης εἰς τὸν ἐνιῦθάδε τόπον, ὅσῳ καθαρώτερος καὶ καλλίων τυγχάνει ὢν τοῦ παρὰ σφίσι, μηδὲ ἄλλου ἀκηκοὼς εἴη τοῦ ἑωρακότος. ταὐτὸν δὴ τοῦτο καὶ ἡμᾶς πεπονθέναι· οἰκοῦντας γὰρ ἔν τινι κοίλῳ τῆς γῆς οἴεσθαι ἐπάνω αὐτῆς οἰκεῖν, καὶ τὸν ἀέρα οὐρανὸν καλεῖν, ὡς διὰ τούτου οὐρανοῦ ὄντος τὰ ἄστρα χωροῦντα. τὸ δὲ εἶναι τοιοῦτον· ὑπ' ἀσθενείας καὶ βραδυτῆτος οὐχ οἵους τε εἶναι ἡμᾶς διεξελθεῖν ἐπ' ἔσχατον τὸν ἀέρα· ἐπεί, εἴ τις αὐτοῦ ἐπ' ἄκρα ἔλ-

D

E

conf. Boissonad. ad Philostr. Her. p. 336.

D. *τὸ δ' εἶναι τοιοῦτον*] Vulgo: *τὸ δὲ εἶναι ταὐτόν*. Zitt. *ταὐτὸν* omittit. v. explicatt. Deinde Vat. rursus *βραδύτητος*, ut antea.

E. *αὐτοῦ ἐπ' ἀκρά*] *ἀκρὸν* Coisl. Vat. Vind. *Φ*. Par. CG. Ambr. Flor. a. c d. m. Ante vett. editt. *οὐχ οἵους εἶναι*, invitis codd. fere omnibus.

nos in illis concavitatibus habitare.

ἐν μέσῳ τῷ πυθμένι τ. π.] in imo mari: nam opponuntur *τὰ ἄκρα τῆς θαλάττης*.

D. *τοῦ παρὰ σφίσι*] Exspectas *παρὰ οἷ* vel *παρ' ἑαυτῷ*. Sed ita post *εἴ τις* saepe infertur numerus pluralis. vid. ad Reip. V. p. 344. B. e 463. D.

ὡς διὰ τούτου — χωροῦντα] h. e *οἰόμενοι s. νομίζοντες διὰ τούτου (τοῦ ἀέρος) οὐρανοῦ ὄντος τὰ ἄστρα χωρεῖν*. Constructio eadem est, quae de Republ. IV. p. 612. C. *προαγορεύουσι τοῖς πολίταις τὴν κατάστασιν τῆς πόλεως ὅλην μὴ κινεῖν, ὡς ἀποθανούμενον ὃς ἂν τοῦτο δρᾷ*. Leg. I. 643. D. VI. 762. E. 766. E. 783. D. IX. 853. C. 874. B. X. 886. D. XII. 968. A. Protag. p. 342. C. Theaet. p. 157. E. Xenoph. Hellen. II. 3, 19. ubi post *ὥςπερ* et participium in altero membro subiungitur optativus. In his et similibus locis ponitur accusativus participii propterea, quod in *ὡς* inest notio verbi *ἡγούμενος, νομίζων, οἰόμενος* v. Matthiae §. 565. 3.

τὸ δὲ εἶναι τοιοῦτον· ὑπ' ἀσθ.] Vulgo *ταὐτόν* pro *τοιοῦτον*. Eusebius *τοῦτον* pro *ταὐτόν* exhibet. Unde Heindorf. correxit: *τὸ δὲ εἶναι τοιοῦτον· ὑπ' ἀσθενείας κ. β.* quum tamen res ita se habeat, ut propter imbecillitatem — ad extremum aërem emergere nequeamus. Ficinus haec ita convertit: idque nobis accidere propterea, quod propter im-

*θοι ἢ πτηνὸς γενόμενος ἀνάπτοιτο, κατιδεῖν * ἂν * ἀνακύψαντα, ὥςπερ ἐνθάδε οἱ ἐκ τῆς θαλάττης ἰχθύες ἀνακύπτοντες ὁρῶσι τὰ ἐνθάδε, οὕτως ἄν τινα καὶ τὰ ἐκεῖ κατιδεῖν, καὶ εἰ ἡ φύσις ἱκανὴ εἴη ἀνέχεσθαι θεωροῦσα, γνῶναι ἄν, ὅτι ἐκεῖνός ἐστιν*
110 *ὁ ἀληθῶς οὐρανὸς καὶ τὸ ἀληθῶς φῶς καὶ ἡ ὡς ἀληθῶς γῆ. ἥδε μὲν γὰρ ἡ γῆ καὶ οἱ λίθοι καὶ ἅπας ὁ τόπος ὁ ἐνθάδε διεφθαρμένα ἐστὶ καὶ κατα-βεβρωμένα, ὥςπερ τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ ὑπὸ τῆς ἅλμης· καὶ οὔτε φύεται οὐδὲν ἄξιον λόγου ἐν τῇ θαλάττῃ, οὔτε τέλειον, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὐδέν ἐστι, σή-*

κατιδεῖν ἂν ἀνακύψαντα] ἂν hic cum Heindorfio et Bekkero de Stephani coniectura inseruimus. Sequitur enim mox in epanalepsi: *οὕτως ἄν τινα καὶ τὰ ἐκεῖ κατιδεῖν*, quo loco scribae servarunt voculam quippe finitimae syllabae similitudine non in fraudem inducti. Paullo ante Bodl. Tub. Coisl. Vat. Par. 1. Aug. *ἀναπτοῖτο*, quod recepit Fischer.

ἀνέχεσθαι θεωροῦσα] Sic Bodl. Tub. Ven. *Π*. Vind. *Y*. Par. 1. Flor. c. Zitt. Euseb. Legebatur olim *ἀνασχέσθαι*.

ὁ ἀληθῶς οὐρανός] Sic Bodl. Coisl. Vat. Tub Ven. *ΑΠ*. Vind. *Ψ* Par. CEGHIL. Ambr. Florentini, et ex corr. Ven. *Ξ*. Vett. editt *ὁ ἀληθινὸς οὐρανός*. Deinceps eaedem habent: *τὸ ἀληθινὸν φῶς*, quod mutatum e Bodl. Tub. Ven. *ΞΠ*. Vind. *Y*. Zitt. Ceterum articulus *ὁ* atque *τὸ* in Bodl., *ὁ* etiam in aliis quibusdam libris deest.

becillitatem tarditatemque ad supremum usque aërem transscendere nequeamus. Veram esse lectionem de coniectura Heindorfii restitutam, nemo, opinor, temere dubitabit

E. *οὕτως ἄν τινα καὶ τὰ ἐκεῖ κ.*] H. e. repetuntur post parenthesin superiora perspicuitatis causa. Quae quidem liberior orationis conformatio sermonum naturae et indoli convenientissima est. Proximorum verborum sententia haec est: si natura nostra ferre posset eorum, quae in coelo atque in terrae superficie sunt, conspectum et contemplationem. v. Matth. §. 550.

P. 110. *ἥδε μὲν γὰρ ἡ γῆ*] h. e. nam istae cavernae orbis terrarum, in quibus nos habitamus. Neque enim totam terram intelligit, sed *τὰ κοῖλα τῆς γῆς, ἐν οἷς ἡμεῖς οἰκοῦντες λελήθαμεν.*

ὅπου ἂν καὶ γῆ ᾖ] ubicunque in mari terra sit. Nam quaedam partes maris finguntur terra prorsus carere, ita ut sint quasi moles quaedam aquarum, ubi nihil crescat, nihil vigeat. Male Heindorfius: ubicunque terram mare alluit obtegitque. Ceterum ipsa sententia exigere videbatur, ut mutaretur lectio ad hunc usque diem in omnibus editt. propagata: *καὶ ἡ γῆ ᾖ*,

ραγγες δὲ καὶ ἄμμος καὶ πηλὸς ἀμήχανος καὶ βόρβοροί εἰσιν, ὅπου ἂν καὶ γῆ ᾖ, καὶ πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν κάλλη κρίνεσθαι οὐδ' ὁπωστιοῦν ἄξια. ἐκεῖνα δὲ αὖ τῶν παρ' ἡμῖν πολὺ ἂν ἔτι πλέον φανείη διαφέρειν. εἰ γὰρ δεῖ καὶ μῦθον λέγειν καλόν, ἄξιον B ἀκοῦσαι, ὦ Σιμμία, οἷα τυγχάνει τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὄντα. Ἀλλὰ μήν, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὦ Σώκρατες, ἡμεῖς γε τοῦτου τοῦ μύθου ἡδέως ἂν ἀκούσαιμεν.

Cap. LIX. Λέγεται τοίνυν, ἔφη, ὦ ἑταῖρε, πρῶτον μὲν εἶναι τοιαύτη ἡ γῆ αὕτη ἰδεῖν, εἴ τις

P. 110. οὔτε φύεται οὐδὲν ἄξιον λόγου] Hunc ordinem verborum nunc primum restitui e Bodl. Ven. Ξ Π. Vind. Y. Flor. d. Zitt Editt. habent: οὔτε φύεται ἄξιον λόγου οὐδέν.

ὅπου ἂν καὶ γῆ ᾖ] Editt. omnes ἡ γῆ. Omisi articulum cum Vat. Par. C. Flor. a. d. m. v. ann.

πολὺ ἂν ἔτι πλέον] πολλοῦ Bodl. Vat. Tub. Vind. Y. Par. EHI. Zitt. Flor. b. i. m. et supra versum Par. C. conf. Bernhardy Synt. p. 138. Deinde Coisl. Vat. Par. G. πλεῖον. Vind Φ. Ambr. πλείω, frequenti confusione.

B. καλόν, ἄξιον ἀκοῦσαι] καλὸν καὶ ἀξ. marg. Bodl. et Coisl. Ven. Ξ. Vind. YΦ. Par. G. Ambr. Flor. d. et rec. Vat. In Ven. Π. Tub. et pr. Bodl. deest καλόν.

ἡ γῆ αὕτη ἰδεῖν] Heindorf. Bekker. et Turic. ex Eusebii libris αὐτὴ scripserunt. Deinde vulgo legebatur εἴ τις ἄνωθεν αὖ-

id quod fecimus libris plurimis mss. consentientibus.

καὶ πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν] nec ullo modo dignasunt, quae cum rebus pulcris, in hac nostra orbis terrarum parte et caverna conspicuis, comparentur. Eodem modo κρίνεσθαι πρός τι est Politic. p. 286. C. πρὸς ἄλληλα τὰ μήκη κρίνοντες. Protagor. p. 327. D. εἰ δέοι αὐτὸν κρίνεσθαι πρὸς ἀνθρώπους. Isocrat. Panathen. § 1. ἵνα πρὸς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὸν κρίνωσιν.

ἐκεῖνα δὲ αὖ — διαφέρειν] h. e. contra autem illa, quae sunt in coelestibus illis terrae regionibus, multo etiam magis superare videantur pulcritudine res in nostra terrae parte conspicuas. Mox ad ἄξιον ἀκοῦσαι intell. ἐστίν, quae omissio est adeo frequentata, ut propemodum legitima iudicari debeat.

τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὄντα] res quae sunt in coelestibus terrae regionibus.

Cap. LIX. B. τοιαύτη ἡ γῆ αὕτη ἰδεῖν] Recte dicit ἡ γῆ αὕτη, quum intelligat τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὄντα, quae paullo ante memorata sunt. Itaque non video, cur Heindorfius ex Eusebio αὐτὴ scripserit, id ipsam rationem postulare contendens. Imo αὐτὴ ferri nullo modo potest. Nam superiores illos atque diviniores

ἄνωθεν θεῷτο, ὥσπερ οἱ δωδεκάσκυτοι σφαῖραι, ποικίλη, χρώμασι διειλημμένη, ὧν καὶ τὰ ἐνθάδε εἶ-
C ναι χρώματα ὥσπερ δείγματα, οἷς δὴ οἱ γραφεῖς κατα-χρῶνται. ἐκεῖ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν ἐκ τοιούτων εἶναι καὶ πολὺ ἔτι ἐκ λαμπροτέρων καὶ καθαρωτέρων ἢ τούτων· τὴν μὲν γὰρ ἁλουργῆ εἶναι καὶ θαυμαστὴν τὸ κάλλος, τὴν δὲ χρυσοειδῆ, τὴν δὲ ὅση λευκὴ γύψου ἢ χιόνος λευκοτέραν, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων χρωμάτων ξυγκειμένην ὡσαύτως καὶ ἔτι πλειόνων καὶ καλλιόνων ἢ ὅσα ἡμεῖς ἑωράκαμεν. καὶ γὰρ αὐτὰ ταῦτα

τὴν θεῷτο. Pronomen post θεῷτο ponunt Bodl. Coisl. Vat. Vind. *YΦ*. Par. G. Ambr. Flor. d Zitt., et ita scripsit Bekkerus. Ego omittendum censui cum Tub. August. Ven. *A*. Par. CEHIL. Ven. *II*. Flor. a. b. i. m. Stobaeo. Eiecit etiam Heindorf.

ποικίλη, χρώμασι διειλ.] ποικίλοις χρ. Par. 1. et Euseb. probante Heindorfio. ποικίλη χρώμασι om. Coisl. Par. G. Nihil mutandum videtur, quandoquidem vocabuli ποικίλη notio accuratius deinde declaratur verbis: χρώμασι διειλημμένη κ. τ. λ. Deinde Coisl. Par. G. inverso ordine χρώματα εἶναι.

C. ἁλουργῆ εἶναι] ἁλουργῆν Coisl. Par. GL. Proximum καὶ om. Coisl. Ven. *A*. Par. CEHIL. Flor. a. b. c. i. m.

terrae regiones philosophus hoc nomine nec potuit appellare nec usquam appellavit. Alia ratio est p. 109. B. et p. 110. E., ubi ἡ γῆ αὐτὴ recte dicitur, quia terra ipsa opponitur iis rebus, quae antea memoratae sunt. Neque inter codices manuscriptos, qui plurimi collati sunt, repertus est, qui scripturam Eusebii confirmaret.

εἴ τις ἄνωθεν θεῷτο] si quis eam desuper, in altiore loco collocatus, intueatur, dicitur illa speciem habere pilarum e duodecim particulis scorteis compositarum. Referenda haec videntur ad dodecaëdrum, cui Plato mundi figuram comparavit. v. Wyttenb. ad h. l., qui inter alia ostendit hoc Pythagorae arcanum teste Iamblicho Vit. Pythag. §. 89. ab Hippaso esse evulgatum. Conf. etiam Hermann. Hist. Phil. Plat. I. p. 687. ann. 634.

C. αὐτὰ ταῦτα τὰ κοῖλα αὐτῆς] illas ipsas eius cavernas, quas antea memoravi.

στίλβοντα — ποικιλίᾳ] nitentia et fulgentia in ceterorum colorum varietate. Male Mudgius coni. ἐν τῇ τῶν ἄνω χρωμ.

D. ξυνεχὲς ποικίλον φαντάζεσθαι] Libri Eusebii habent ξυνεχὲς καὶ ποικίλον. Quo non opus est. Nam plura epitheta ita uni nomini non intercedente copula adiungi ad Remp. II p. 350. D. monuimus. Conferantur etiam Protag. p. 345. C. Legg. 873. C. Xenoph. Mem. I. 4, 21. ibique Bornemann. ed. min. Lips. p. 44. Matthiae Gr. §. 444., qui ex solis poetis id genus exempla

τὰ κοῖλα αὐτῆς, ὕδατός τε καὶ ἀέρος ἔμπλεα ὄντα, χρώματός τι εἶδος παρέχεσθαι στίλβοντα ἐν τῇ τῶν D ἄλλων χρωμάτων ποικιλίᾳ, ὥστε ἕν τι αὐτῆς εἶδος ξυνεχὲς ποικίλον φαντάζεσθαι. ἐν δὲ ταύτῃ οὔσῃ τοιαύτῃ ἀνὰ λόγον τὰ φυόμενα φύεσθαι, δένδρα τε καὶ ἄνθη καὶ τοὺς καρπούς· καὶ αὖ τὰ ὄρη ὡσαύτως καὶ τοὺς λίθους ἔχειν ἀνὰ τὸν αὐτὸν λόγον τήν τε λειότητα καὶ τὴν διαφάνειαν καὶ τὰ χρώματα καλλίω· ὧν καὶ τὰ ἐνθάδε λιθίδια εἶναι ταῦτα τὰ ἀγαπώμενα μύρια, σάρδιά τε καὶ ἰάσπιδας καὶ σμα-

ἔμπλεα ὄντα] ἔκπλεα Bodl. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. CEG. Ambr. Flor. a. c. d. m. et corr. Ven. *Λ.* quod Turicenses susceperunt.

D. ποικίλον φαντάζεσθαι.] θαυμάζεσθαι Coisl. Vat. Par. G. Ambr. Flor. d. Deinde libri plerique cum editt. vett. ἀνάλογον, quod correxit Fischer.

δένδρα τε καὶ ἄνθη] ἄλση Coisl. Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. et marg. Bodl.

τήν τε λειότητα] V. τὴν τελειότητα. Receptam lectionem, iam a Stephano coniectura repertam, confirmant Coisl. Vat. Vind. *ΥΦ.* Par. CEGIL. Flor. a. b. c. d. i. m. et corr. Ven. *Π.* τήν τε λειότατα Ven. *Λ.*

attulit. Mox vulgo perperam ἀνάλογον scribebatur. Recte Fischerus ἀνὰ λόγον edidit, quemadmodum paullo post legitur ἀνὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

τὴν τε λειότητα καὶ τ. δ.] Egregia haec est Stephani emendatio et nunc multorum librorum suffragiis comprobata, quam nescio cur recentiores Platonis interpretes praeter Heindorfium fere omnes aspernati sint. Quum enim montes et lapides in hac terrae parte conspicuos mutilatos, corruptos, deturpatos esse dixisset, nunc vicissim supernorum illorum levitatem, pelluciditatem et pulchram speciem commemorat. Quod autem Fischerus dicit requiri nomen, quod non modo ad λίθους, sed etiam ad ὄρη referatur, equidem non video, cur ea, quae de lapidibus narrantur, non simul quodammodo ad montes pertinere iudicanda sint. Sed, ut clarius pateat, cur τελειότητα reiiciendum sit; quid servata antiqua lectione reprehensione dignum videatur, indicemus. Ac primo quidem haec inter se sic connectenda essent: ἔχειν τὴν τελειότητα καλλίω, quod quis non videt quam absurdum sit atque ineptum? Deinde τελειότητα, h. e. vocabulum, cuius notio patet latissime, coniungeretur cum διαφάνειαν καὶ χρώματα, quae minus late patent. Sin autem illud angustiore significatione accipiendum putes, ut significet integritatem, vereor, ne alia huius usus exempla desiderentur. Denique non opus est, ut integritatis illorum montium et lapidum hoc loco mentio fiat, quum ex ipsa disputatione intelligatur satis perspicue, quorsum haec referenda sint. — Mox verba sic

ἄνωθεν θεῷτο, ὥςπερ οἱ δωδεκάσκυτοι σφαῖραι, ποικίλη, χρώμασι διειλημμένη, ὧν καὶ τὰ ἐνθάδε εἶ-
C ναι χρώματα ὥςπερ δείγματα, οἷς δὴ οἱ γραφεῖς κατα-χρῶνται. ἐκεῖ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν ἐκ τοιούτων εἶναι καὶ πολὺ ἔτι ἐκ λαμπροτέρων καὶ καθαρωτέρων ἢ τούτων· τὴν μὲν γὰρ ἁλουργῆ εἶναι καὶ θαυμαστὴν τὸ κάλλος, τὴν δὲ χρυσοειδῆ, τὴν δὲ ὅση λευκὴ γύψου ἢ χιόνος λευκοτέραν, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων χρωμάτων ξυγκειμένην ὡςαύτως καὶ ἔτι πλειόνων καὶ καλλιόνων ἢ ὅσα ἡμεῖς ἑωράκαμεν. καὶ γὰρ αὐτὰ ταῦτα

τὴν θεῷτο. Pronomen post θεῷτο ponunt Bodl. Coisl. Vat. Vind. YΦ. Par. G. Ambr. Flor. d. Zitt., et ita scripsit Bekkerus. Ego omittendum censui cum Tub. August. Ven. A. Par. CEHIL. Ven. II. Flor. a. b. i. m. Stobaeo. Eiecit etiam Heindorf.

ποικίλη, χρώμασι διειλ.] ποικίλοις χρ. Par. 1. et Euseb. probante Heindorfio. ποικίλη χρώμασι om. Coisl. Par. G. Nihil mutandum videtur, quandoquidem vocabuli ποικίλη notio accuratius deinde declaratur verbis: χρώμασι διειλημμένη κ. τ. λ. Deinde Coisl. Par. G. inverso ordine χρώματα εἶναι.

C. ἁλουργῆ εἶναι] ἁλουργῆν Coisl. Par. GL. Proximum καὶ om. Coisl. Ven. A. Par. CEHIL. Flor. a. b. c. i. m.

terrae regiones philosophus hoc nomine nec potuit appellare nec usquam appellavit. Alia ratio est p. 109. B. et p. 110. E., ubi ἡ γῆ αὐτὴ recte dicitur, quia terra ipsa opponitur iis rebus, quae antea memoratae sunt. Neque inter codices manuscriptos, qui plurimi collati sunt, repertus est, qui scripturam Eusebii confirmaret.

εἴ τις ἄνωθεν θεῷτο] si quis eam desuper, in altiore loco collocatus, intueatur, dicitur illa speciem habere pilarum e duodecim particulis scorteis compositarum. Referenda haec videntur ad dodecaëdrum, cui Plato mundi figuram comparavit. v. Wyttenb. ad h. l., qui inter alia ostendit hoc Pythagorae arcanum teste Iamblicho Vit. Pythag. §. 89. ab Hippaso esse evulgatum. Conf. etiam Hermann. Hist. Phil. Plat. I. p. 687. ann. 634.

C. αὐτὰ ταῦτα τὰ κοῖλα αὐτῆς] illas ipsas eius cavernas, quas antea memoravi.

στίλβοντα — ποικιλίᾳ] nitentia et fulgentia in ceterorum colorum varietate. Male Mudgius coni. ἐν τῇ τῶν ἄνω χρωμ.

D. ξυνεχὲς ποικίλον φαντάζεσθαι] Libri Eusebii habent ξυνεχὲς καὶ ποικίλον. Quo non opus est. Nam plura epitheta ita uni nomini non intercedente copula adiungi ad Remp. II p. 350. D. monuimus. Conferantur etiam Protag. p. 345. C. Legg. 873. C. Xenoph. Mem. I. 4, 21. ibique Bornemann. ed. min. Lips. p. 44. Matthiae Gr. §. 444., qui ex solis poetis id genus exempla

τὰ κοῖλα αὐτῆς, ὕδατός τε καὶ ἀέρος ἔμπλεα ὄντα, χρώματός τι εἶδος παρέχεσθαι στίλβοντα ἐν τῇ τῶν D ἄλλων χρωμάτων ποικιλίᾳ, ὥστε ἕν τι αὐτῆς εἶδος ξυνεχὲς ποικίλον φαντάζεσθαι. ἐν δὲ ταύτῃ οὔσῃ τοιαύτῃ ἀνὰ λόγον τὰ φυόμενα φύεσθαι, δένδρα τε καὶ ἄνθη καὶ τοὺς καρπούς· καὶ αὖ τὰ ὄρη ὡσαύτως καὶ τοὺς λίθους ἔχειν ἀνὰ τὸν αὐτὸν λόγον τήν τε λειότητα καὶ τὴν διαφάνειαν καὶ τὰ χρώματα καλλίω· ὧν καὶ τὰ ἐνθάδε λιθίδια εἶναι ταῦτα τὰ ἀγαπώμενα μόρια, σάρδιά τε καὶ ἰάσπιδας καὶ σμα-

ἔμπλεα ὄντα] ἔκπλεα Bodl. Ven. *Π.* Vind. *Φ.* Par. CEG. Ambr. Flor. a. c. d. m. et corr. Ven. *Λ.* quod Turicenses susceperunt.

D. ποικίλον φαντάζεσθαι.] θαυμάζεσθαι Coisl. Vat. Par. G. Ambr. Flor. d. Deinde libri plerique cum editt. vett. ἀνάλογον, quod correxit Fischer.

δένδρα τε καὶ ἄνθη] ἄλση Coisl. Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. et marg. Bodl.

τήν τε λειότητα] V. τὴν τελειότητα. Receptam lectionem, iam a Stephano coniectura repertam, confirmant Coisl. Vat. Vind. *ΥΦ.* Par. CEGIL. Flor. a. b. c. d. i. m. et corr. Ven. *Π.* τήν τε λειότατα Ven. *Λ.*

attulit. Mox vulgo perperam ἀνάλογον scribebatur. Recte Fischerus ἀνὰ λόγον edidit, quemadmodum paullo post legitur ἀνὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

τὴν τε λειότητα καὶ τ. δ.] Egregia haec est Stephani emendatio et nunc multorum librorum suffragiis comprobata, quam nescio cur recentiores Platonis interpretes praeter Heindorfium fere omnes aspernati sint. Quum enim montes et lapides in hac terrae parte conspicuos mutilatos, corruptos, deturpatos esse dixisset, nunc vicissim supernorum illorum levitatem, pelluciditatem et pulchram speciem commemorat. Quod autem Fischerus dicit requiri nomen, quod non modo ad λίθους, sed etiam ad ὄρη referatur, equidem non video, cur ea, quae de lapidibus narrantur, non simul quodammodo ad montes pertinere iudicanda sint. Sed, ut clarius pateat, cur τελειότητα reiiciendum sit; quid servata antiqua lectione reprehensione dignum videatur, indicemus. Ac primo quidem haec inter se sic connectenda essent: ἔχειν τὴν τελειότητα καλλίω, quod quis non videt quam absurdum sit atque ineptum? Deinde τελειότητα, h. e. vocabulum, cuius notio patet latissime, coniungeretur cum διαφάνειαν καὶ χρώματα, quae minus late patent. Sin autem illud angustiore significatione accipiendum putes, ut significet integritatem, vereor, ne alia huius usus exempla desiderentur. Denique non opus est, ut integritatis illorum montium et lapidum hoc loco mentio fiat, quum ex ipsa disputatione intelligatur satis perspicue, quorsum haec referenda sint. — Mox verba sic

E ῥάγδους καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα· ἐκεῖ δὲ οὐδὲν ὅ τι οὐ τοιοῦτον εἶναι καὶ ἔτι τούτων καλλίω. τὸ δ' αἴτιον τούτου εἶναι, ὅτι ἐκεῖνοι οἱ λίθοι εἰσὶ καθαροὶ καὶ οὐ κατεδηδεσμένοι οὐδὲ διεφθαρμένοι, ὥσπερ οἱ ἐνθάδε, ὑπὸ σηπεδόνος καὶ ἄλμης ὑπὸ τῶν δεῦρο ξυνερῥυηκότων, ἃ καὶ λίθοις καὶ γῇ καὶ τοῖς ἄλλοις ζώοις τε καὶ φυτοῖς αἴσχη τε καὶ νόσους παρέχει. τὴν δὲ γῆν αὐτὴν κεκοσμῆσθαι τούτοις τε ἅπασι καὶ ἔτι χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ τοῖς ἄλλοις αὖ τοῖς
111 τοιούτοις. ἐκφανῆ γὰρ αὐτὰ πεφυκέναι, ὄντα πολλὰ πλήθει καὶ μεγάλα καὶ πολλαχοῦ τῆς γῆς, ὥστε αὐτὴν ἰδεῖν εἶναι θέαμα εὐδαιμόνων θεατῶν. ζῶα δ'

οὐδὲν ὅ τι οὐ τ.] Sic Bodl. Tub. Ven. *Α Π.* Par. C E H I L. Aug. Flor. a. b. c. m. Vett. editt. οὐδὲν ὅ τι μὴ τ.

E. ἔτι τούτων καλλίω] Bekkerus ex uno Coisl. scripsit κάλλιον. sed v ann.

οἱ λίθοι εἰσὶ καθαροί] Hunc ordinem nunc restitui e Bodl. Ven. *Ξ Π.* Ven. a. b. Zitt. Editt. omnes καθαροί εἰσι. Mox Eusebius: ὑπὸ σηπεδόνος καὶ ἅλμης καὶ ὑπὸ τῶν ξυν. v. ann.

ἃ καὶ λίθοις] καὶ τοῖς λίθοις Coisl. Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. et marg. Bodl. Idem deinde καὶ τῇ γῇ.

P. 111. καὶ πολλαχοῦ τῆς γῆς] πολλαχοῦ Bodl. Ven. *Ξ Π.* Vind. *Y.* Tub. Zitt. Vulgo πανταχοῦ. Mox pro ἐπ' αὐτῆς εἶναι Bodl. Tub. Ven. *Π-Ξ.* Vind. *Y.* ἐπ' αὐτῇ. Ceteri fere omnes ἐπ' αὐτήν. Genitivum, quem Vat. tuetur, exemplis defendit Heindorf.

ἐν μεσογαίᾳ] Steph. cum Par. E. ἐν μεσογείᾳ. v. Lobeck. ad Phryn. p. 298. sqq.

connectas: ὧν καὶ τὰ ἐνθάδε λιθίδια ταῦτα τὰ ἀγαπώμενα εἶναι μόρια, ita ut ταῦτα sint nota illa, celebrata illa: τὰ ἀγαπώμενα autem, quae magni aestimantur. Themistius: Or. I. p. 19. ed. Dind. τῶν ἀγαπητῶν λιθιδίων. — ἀγαπᾶν magni aestimare, ad Phileb. p. 62. et Legg. VII. p. 791. A. attigimus.

E. οὐδὲν ὅ τι οὐ τ.] h. e. nihil non ita esse comparatum. Sic saepe οὐδὲν ὅ τι οὔ dictum reperitur. v. Heindorf. ad h. l. et Schneider. ad Xenoph. Mem. I. 4, 23. Perperam vulgo οὐδὲν ὅ τι μὴ τ. — Deinde καλλίω additur, quia οὐδὲν ὅ τι οὔ idem est quod πάντα, ut constructio conformata sit κατὰ τὸ νοούμενον.

ὑπὸ σηπ. κ. ἅλμης ὑπὸ τῶν δεῦρο ξυνερῥυηκότων] Eusebius post ἅλμης interponit καί, probante Heindorfio. A quo dissentit Wyttenbach., qui alterum ὑπὸ delendum censet. Uterque erravit. Impeditior paullo verborum structura sic expedienda est: οὐδὲ διεφθαρμένοι ὑπὸ σηπεδόνος καὶ ἅλμης, ὥσπερ οἱ ἐνθάδε ὑπὸ τῶν δεῦρο συνερῥυηκότων.

καὶ τοῖς ἄλλοις ζώοις τε

ἐπ' αὐτῆς εἶναι ἄλλα τε πολλὰ καὶ ἀνθρώπους, τοὺς μὲν ἐν μεσογαίᾳ οἰκοῦντας, τοὺς δὲ περὶ τὸν ἀέρα, ὥςπερ ἡμεῖς περὶ τὴν θάλατταν, τοὺς δὲ ἐν νήσοις, ἃς περιῤῥεῖν τὸν ἀέρα, πρὸς τῇ ἠπείρῳ οὔσας· καὶ ἑνὶ λόγῳ, ὅπερ ἡμῖν τὸ ὕδωρ καὶ ἡ θάλαττά ἐστι πρὸς τὴν ἡμετέραν χρείαν, τοῦτο ἐκεῖ τὸν ἀέρα, ὃ δὲ ἡμῖν ὁ ἀήρ, ἐκείνοις τὸν αἰθέρα. τὰς δὲ ὥρας αὐτοῖς κρᾶσιν ἔχειν τοιαύτην, ὥστε ἐκείνους ἀνόσους εἶναι καὶ χρόνον τε ζῆν πολὺ πλείω τῶν ἐνθάδε καὶ ὄψει καὶ ἀκοῇ καὶ ὀσφρήσει καὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις ἡμῶν ἀφεστάναι τῇ αὐτῇ ἀποστάσει, ᾗπερ ἀήρ τε ὕδατος ἀφέστηκε καὶ αἰθὴρ ἀέρος πρὸς καθαρότητα. B

τὰ ὕδωρ καὶ ἡ θάλαττα] Sic Coisl. Vat. Ven. *A.* Tub. Aug. Vind. *Φ.* Par. EGHIL. Ambr. Flor. a. b. c. Ante Bekkerum erat τὸ ὕδωρ τε καὶ ἡ θάλαττα.

B. ὃ δὲ ἡμῖν ὁ ἀήρ] Articulum ὁ vulgo omissum cum Bekkero ex Ambr. restitui. Deinde pro ἐκείνοις vulgo erat ἐκεῖ, invitis libris plerisque omnibus. Pro τὰς δὲ ὥρας αὐτοῖς Bodl. Vat. Coisl. Tub. Ven. *H.* Vind. *YΦ.* Par. G. Ambr. Flor. d. Zitt. τὰς δὲ ὥρας αὐτῆς, quod ego non amplectar. Videtur enim genitivus criticis deberi, quos servato αὐτοῖς proximum ἐκείνοις male haberet. Sed v. ann.

καὶ ἀκοῇ καὶ ὀσφρήσει] Hoc recepi ex uno August. Ceteri omnes φρονήσει, quod servavit etiam Bekkerus. At sapientiae commemoratio ab hoc loco aliena est, in quo terrae illius praestantia ac temperies describitur, qua fiat, ut corpora atque sensus evadant praestantiores. Nisi forte existimes philosophum etiam ingenii virtutem e coeli temperie pendere voluisse.

καὶ φ.] et praeterea animalibus et plantis. De hoc usu v. ἄλλος v. Heindorf. ad Gorg. p. 91. ad h. l. Ast ad Phaedr. p. 241. ad Rempubl. p. 415. 521. 641. Erfurdt. ad Soph. Oed. Tyr. v. 7. nos ad Apol. p. 36. B. Sympos. p. 191. B. Deinde recte τὴν δὲ γῆν αὐτὴν sequitur, propterea quod terra ipsa opponitur iis rebus, quae in ea reperiri antea dicebantur.

P. 111. ὥςπερ ἡμεῖς περὶ τὴν θάλαττάν] Intell. οἰκοῦμεν. Dorvill. ad Charit. p. 538. ed. ed. Lips. „In comparatione post ὥςπερ modo casus praecedenti nomini convenit, modo nominativus ponitur, intellecto verbo ex antecedentibus."

τοῦτο — ἐκείνοις τὸν ἀ.] Durior est omissio infinitivi εἶναι. Itaque Heindorfius illum post ἐκείνοις excidisse putabat. Simile quid tamen notavimus ad p. 74. E. unde vulgatam lectionem defendere liceat.

B. ὥστε ἐκείνους ἄν] De ἐκείνους post αὐτοῖς ita illato, ut utrumque pronomen ad unum idemque subiectum referendum sit, v. ad p. 106. B.

καὶ δὴ καὶ θεῶν ἕδη τε καὶ ἱερὰ αὐτοῖς εἶναι, ἐν οἷς τῷ ὄντι οἰκητὰς θεοὺς εἶναι, καὶ φήμας τε καὶ μαντείας καὶ αἰσθήσεις τῶν θεῶν καὶ τοιαύτας ξυν-
C ουσίας γίγνεσθαι αὐτοῖς πρὸς αὐτούς· καὶ τόν γε ἥλιον καὶ σελήνην καὶ ἄστρα ὁρᾶσθαι ὑπ' αὐτῶν οἷα τυγχάνει ὄντα, καὶ τὴν ἄλλην εὐδαιμονίαν τούτων ἀκόλουθον εἶναι.

Cap. LX. Καὶ ὅλην μὲν δὴ τὴν γῆν οὕτω πεφυκέναι καὶ τὰ περὶ τὴν γῆν· τόπους δ' ἐν αὐτῇ εἶναι κατὰ τὰ ἔγκοιλα αὐτῆς κύκλῳ περὶ ὅλην πολλούς, τοὺς μὲν βαθυτέρους καὶ ἀναπεπταμένους μᾶλλον ἢ ἐν ᾧ ἡμεῖς οἰκοῦμεν, τοὺς δὲ βαθυτέρους ὄντας τὸ χάσμα αὐτοὺς ἔλαττον ἔχειν τοῦ παρ' ἡμῖν

θεῶν ἕδη τε καὶ ἱερὰ] Sic Ven. *A.* Par. CEHIL. Flor. a. b. c. i. m. Aug. et marg. Ven. *Ξ*. Vulgo *θεῶν ἄλση*. Coisl. Flor. d. *τεμένη*. Verum primus restituit Heindorfius.

C. *τούτων ἀκόλουθον εἶναι*] *τούτων*, quod olim aberat, e Bodl. Coisl. Vat. Tub. Ven. *ΞΠ*. Vind. *ΥΦ*. Par. G. Ambr. Flor. d. Zitt. restitutum.

τὸ χάσμα αὐτοὺς ἔλαττον ἔχειν] Pro *αὐτοὺς* Tub. habet *αὐτῶν*. Id in *αὐτῶν* mutatum Heindorf. et Bekker. receperunt. Quod vereor ne iusto calidius ab iis factum sit. Audiendus Wyttenbachius est, qui pronomen recte observavit post subiecti mentionem saepe abundanter inferri. conf. Matthiae Gr. §. 467. 2. p.

θεῶν ἕδη τε καὶ ἱερά] Timaeus Gloss. p. 93. *ἕδος τὸ ἄγαλμα, καὶ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἵδρυται*. Sunt *ἕδη* templa statuis ornata, quanquam saepius de simulacris dicitur. v. doctam Kochii disputationem Addend. in Tim. Glossar. p. 16. *Ἱερὰ* sunt quae vis loca diis consecrata. Minus aptum est *θ. ἄλση τε καὶ ἱερά*, quanquam eam lectionem plurimi codd. cum vett. editt. tuentur. Nam *ἄλση καὶ ἱερὰ* fere sunt luci s. nemora diis consecrata atque fana in iisdem exstructa, ut ap. Liv. XXXV. 51. fanum et lucus. Deinde *φῆμαι* sunt voces deorum. Vocabuli originem et usum docte et subtiliter illustravit Wyttenbach. ad Iulian. Or. in Constantii Laud. p. 150 sqq. ed. Lips. Ab his discernuntur *μαντεῖαι*, quae sunt ipsa deorum responsa. v. Wyttenbach. l. c. p. 137. *Αἰσθήσεις θεῶν* autem cum Fischero referendas arbitror ad visa et somnia, quum dii hominibus vel vigilantibus vel dormientibus apparere videntur iisque aliquid significare.

C. *αὐτοῖς*] hominibus. — *πρὸς αὐτούς*, sc. *τοὺς θεούς*.

τούτων ἀκόλουθον εἶναι] Ficinus: ceteris in rebus beatitudinem eos his rebus congruam possidere.

Cap. LX. C. *τοὺς δὲ βαθυτέρους* —] Eos autem,

τόπου, ἔστι δ' οὗς καὶ βραχυτέρους τῷ βάθει τοῦ D
ἐνθάδε εἶναι καὶ πλατυτέρους. τούτους δὲ πάντας
ὑπὸ γῆν εἰς ἀλλήλους συντετρῆσθαί τε πολλαχῇ, καὶ
κατὰ στενότερα καὶ εὐρύτερα, καὶ διεξόδους ἔχειν,
ἢ πολὺ μὲν ὕδωρ ῥεῖν ἐξ ἀλλήλων εἰς ἀλλήλους, ὥσπερ
εἰς κρατῆρας, καὶ ἀενάων ποταμῶν ἀμήχανα μεγέθη
ὑπὸ τὴν γῆν καὶ θερμῶν ὑδάτων καὶ ψυχρῶν, πολὺ
δὲ πῦρ καὶ πυρὸς μεγάλους ποταμούς, πολλοὺς δὲ
ὑγροῦ πηλοῦ καὶ καθαρωτέρου καὶ βορβορωδεστέρου,
ὥσπερ ἐν Σικελίᾳ οἱ πρὸ τοῦ ῥύακος πηλοῦ ῥέοντες E
ποταμοὶ καὶ αὐτὸς ὁ ῥύαξ· ὧν δὴ καὶ ἑκάστους τοὺς
τόπους πληροῦσθαι, ὧν ἂν ἑκάστοις τύχῃ ἑκάστοτε
ἡ περιῤῥοὴ γιγνομένη. ταῦτα δὲ πάντα κινεῖν ἄνω

645. Bernhardy Synt. p. 290. et intpp. ad Xenoph. Cyrop. I. 3, 15.

D. *καὶ κατὰ στενότερα*] Coisl. Par. G. *καὶ κατὰ τὰ στενότερα*. Bodl. in marg. Zitt. et Ven. a. *στενώτερα*. Male. Vere Etymol. Magn. p. 275. observat *στενότατος* et *κενότατος* dici, *ἅπερ φασὶ ἀπὸ τοῦ στεινὸς καὶ κεινὸς γεγονέναι*. conf. Tim. p. 66. D. Xenoph. Cyr. II. 4, 3. Anab. III. 4, 19. Buttmann. Gr. Ampl. T. I. p. 264. Matthiae T. I. p. 250.

καὶ ἀενάων ποταμῶν] Vett. editt. *ἀεννάων*. Recte Flor. c. Zitt. *ἀενάων*. Ambr. *ἀενέων*. v. Pierson ad Moer. p. 23 sq.

E. *ὧν ἂν ἑκάστοις τύχῃ*] Vett. editt. inepte *τύχοι* praeter fidem codicum fere omnium.

qui profundiores sint, minus esse patentes quam in hac nostra terrae parte. Nam *τοῦ ἐνθάδε τόπου* breviter dictum pro *ἢ ἐν ᾧ οἰκοῦμεν ἡμεῖς*.

ἔστι δὲ οὗς] i. e. *ἐνίους δέ*. v. Matthiae §. 482.

D. *τούτους δὲ πάντας*—] Sequitur terrae inferae descriptio, quae quemadmodum tristem horridamque Orci imaginem exhibet, ita et ipsa multas habet difficultates, ut non male videantur iudicasse, qui quum in universa hac narratione mythica, tum in hac parte praecipue, quae de locis inferis egit, veritatem quam vocant poeticam desiderari contenderunt. Et hunc quidem locum, qui proxime sequitur, reprehendit Aristot. Meteorol. II. 2.

καὶ κατὰ στενότερα καὶ εὐρύτερα] et angustioribus et latioribus meatibus.

E. *ὥσπερ ἐν Σικελίᾳ*] *Ῥύαξ* eximie dici solere de fluento liquefactorum lapidum e faucibus Aetnae prorumpenti docuit Wesseling. ad Diodor. Sicul. V. 6. et XIV. 59. Itaque *οἱ πρὸ τοῦ ῥύακος πηλοῦ ῥέοντες ποταμοὶ* intelliguntur rivi luti atque cineris, quos Aetna evomit, priusquam erumpunt ignea fluenta. De re ipsa conf. Humboldii Cosmum Vol. I. p. 450. sq.

ταῦτα δὲ πάντα κινεῖν] Olympiodorus: *τῆς τῶν ὑπο-*

καὶ κάτω, ὥςπερ αἰώραν τινὰ ἐνοῦσαν ἐν τῇ γῇ. ἔστι δὲ ἄρα αὕτη ἡ αἰώρα διὰ φύσιν τοιάνδε τινά. ἓν τι τῶν χασμάτων τῆς γῆς ἄλλως τε μέγιστον τυγχάνει
112 ὂν καὶ διαμπερὲς τετρημένον δι' ὅλης τῆς γῆς, τοῦτο ὅπερ Ὅμηρος εἶπε, λέγων αὐτὸ

τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον·

ὃ καὶ ἄλλοθι καὶ ἐκεῖνος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ποιητῶν Τάρταρον κεκλήκασιν. εἰς γὰρ τοῦτο τὸ χάσμα συῤῥέουσί τε πάντες οἱ ποταμοὶ καὶ ἐκ τούτου πάλιν ἐκρέουσι· γίγνονται δὲ ἕκαστοι τοιοῦτοι, δι' οἵας ἂν καὶ τῆς γῆς ῥέωσιν. ἡ δ' αἰτία ἐστὶ τοῦ ἐκρεῖν τε
B ἐντεῦθεν καὶ εἰςρεῖν πάντα τὰ ῥεύματα, ὅτι πυθμένα

P. 112. *εἰς γὰρ τοῦτο τὸ χάσμα*] Tub. *εἰς γάρ τοι τοῦτο*, quod recepit Heindorf. Dein vett. editt. *καὶ ἐκ τούτου πάλιν πάντες ἐκρέουσι*. Sed *πάντες* om. codd. praeter Ven. Ξ., qui pro *πάλιν* habet *πάντες*, errore manifesto.

γείων ῥευμάτων ἀντιθέσεως αἰτίαν εἶναί φησι τὴν αἰώραν, ἥ ἐστιν ἀντιταλάντωσις. Ceterum *αἰώραν* est accusativus subiecti, *πάντα ταῦτα* vero accusativus obiecti, ut sententia haec sit: haec omnia autem moveri sursum deorsum quasi quadam oscillatione, agitatione s. libratione reciproca, quae in ipsa terra sit.

P. 112. *ὅπερ Ὅμηρος —*] Iliad. Θ. 13.

εἰς γὰρ τοῦτο] Referenda sunt haec ad superiora illa: *ἓν τι — τετρημένον δι' ὅλης τῆς γῆς*, quorum causam indicant.

τοιοῦτοι, δι' οἵας ἄν κ.] h. e. *οἵα ἐστὶν ἡ γῆ, δι' ἧς ἂν ῥέωσιν.*

B. *τὸ περὶ ἐκεῖνο —*] Sc. *τὸ ὑγρόν*. Rationem dicendi declarat Bernhardy Synt. p. 263. Dein *εἰς τὸ ἐπέκεινα*, dictum, ut Thucyd. VII. 37. *ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα*. Xenoph. Anab. V. 4, 3. *οἱ ἐκ τοῦ ἐπέκεινα*, ubi plura dabit Krüger. conf. Schaefer. ad Lamb. Bos. Ellips. p. 289.

C. *ὅταν τε οὖν ὁρμῆσαν — ἐπαντλοῦντες*] Wyttenbachius praeeunte Zeunio *τότε κατ' ἐκεῖνα τ. ῥ.* legit, hoc sensu: quando igitur aqua per impetum suum recedit in locum e diametro nobis oppositum, quique scilicet infra vocatur, nec tamen infra est, si quidem in terra nil proprie infra et supra est, sed quum aqua in illum locum recessit, tunc in flumina, quae illic sunt, ex inferiore terra (*διὰ τῆς γῆς*) emergens influit eaque implet, ut apud nos faciunt hi, qui aquam antlia haurientes eam alteri aquae infundunt. Ali-

οὐκ ἔχει οὐδὲ βάσιν τὸ ὑγρὸν τοῦτο. αἰωρεῖται δὴ καὶ κυμαίνει ἄνω καὶ κάτω, καὶ ὁ ἀὴρ καὶ τὸ πνεῦμα τὸ περὶ αὐτὸ ταὐτὸν ποιεῖ· ξυνέπεται γὰρ αὐτῷ καὶ ὅταν εἰς τὸ ἐπέκεινα τῆς γῆς ὁρμήσῃ καὶ ὅταν εἰς τὸ ἐπὶ τάδε, καὶ ὥςπερ τῶν ἀναπνεόντων ἀεὶ ἐκπνεῖ τε καὶ ἀναπνεῖ ῥέον τὸ πνεῦμα, οὕτω καὶ ἐκεῖ ξυναιωρούμενον τῷ ὑγρῷ τὸ πνεῦμα δεινούς τινας ἀνέμους καὶ ἀμηχάνους παρέχεται καὶ εἰςιὸν καὶ ἐξιόν. ὅταν τε οὖν ὁρμῆσαν ὑποχωρήσῃ τὸ ὕδωρ εἰς τὸν C τόπον τὸν δὴ κάτω καλούμενον, τοῖς κατ' ἐκεῖνα τὰ ῥεύματα διὰ τῆς γῆς εἰςρεῖ τε καὶ πληροῖ αὐτὰ ὥςπερ οἱ ἐπαντλοῦντες· ὅταν τε αὖ ἐκεῖθεν μὲν ἀπολίπῃ, δεῦρο δὲ ὁρμήσῃ, τὰ ἐνθάδε πληροῖ αὖθις,

B. περὶ αὐτό] Libri αὐτόν, quod mutavit Heindorf. in αὐτό, probante Bekkero, Astio, aliis. Masculinum ne ita quidem defendi potest, ut Platonem existimemus τὸν Τάρταρον in animo habuisse, non τὸ ὑγρόν.

ter Fr. Astius, qui orationem corruptam censet vocibus τοῖς et διά per fraudem illatis. Quibus extrusis sensum exsistere putat idoneum huncce: quando aqua prorumpens in locum qui dicitur inferiorem recedit, in flumina terrae, quae illic sunt, influit, eaque implet. Nobis vero ne litera quidem loco suo movenda videtur. Nam τοῖς κατ' ἐκεῖνα τὰ ῥεύματα intelligendum de fluminum inferorum tractibus, in quos aqua cum impetu ex supernis terrae partibus recedens infunditur, ita ut iam illi tantam aquarum vim recipiant, ut prorsus impleantur. Dativus autem aptus nexusque est ex εἰςρεῖ, quod cur cum eo casu iungi non posse putandum sit, haudquaquam intelligitur. Similia certe huius constructionis exempla bene multa affert Matthiae Gr. Gr. §. 402. c. p. 902. sq. ed. 3. Itaque aqua (τὸ ὕδωρ) cum impetu recedens ad inferna dicitur infundi in loca inferiora, per quae flumina meant infera. Id autem rectissime iudicatur facere διὰ τῆς γῆς, per terram, quippe quum ex ex superioribus regionibus per terrae meatus feratur in regiones inferiores, ut facile pateat, διά utique locum suum tenere rectissime. Denique facile intelligitur ad ὥςπερ οἱ ἐπαντλοῦντες cogitatione addendum esse πληροῦσι, h. e. quemadmodum, qui antlia (Pumpe) utuntur, faciunt, aquas aquis affundentes. Tenendum enim ἐπαντλοῦντες, nec vero ἐξαντλοῦντες scriptum esse, id quod interpretes non satis diligenter animadvertisse videntur. Ceterum respondent inter se bina membra: ὅταν τε οὖν οἱ ἐπαντλοῦντες, et ὅταν τε αὖ κ. τ. λ. Unde explicationem habet duplex τε, de quo v. Klotz. ad Devar. Vol. II. p. 739 sq. et Kühner. ad Xenophont. Mem. I. 1, 14.

τὰ δὲ πληρωθέντα ῥεῖ διὰ τῶν ὀχετῶν καὶ διὰ τῆς γῆς, καὶ εἰς τοὺς τόπους ἕκαστα ἀφικνούμενα, εἰς οὓς ἑκάστους ὁδοποιεῖται, θαλάττας τε καὶ λίμνας καὶ ποταμοὺς καὶ κρήνας ποιεῖ. ἐντεῦθεν δὲ πάλιν
D δυόμενα κατὰ τῆς γῆς, τὰ μὲν μακροτέρους τόπους περιελθόντα καὶ πλείους, τὰ δὲ ἐλάττους καὶ βραχυτέρους, πάλιν εἰς τὸν Τάρταρον ἐμβάλλει, τὰ μὲν πολὺ κατωτέρω ἢ ἐπηντλεῖτο, τὰ δὲ ὀλίγον· πάντα δὲ ὑποκάτω εἰςρεῖ τῆς ἐκροῆς. καὶ ἔνια μὲν καταντικρὺ ᾗ εἰςρεῖ ἐξέπεσεν, ἔνια δὲ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος· ἔστι δὲ καὶ ἃ παντάπασι κύκλῳ περιελθόντα, ἢ ἅπαξ ἢ καὶ πλεονάκις περιελιχθέντα περὶ τὴν γῆν, ὥςπερ

C. εἰς τοὺς τόπους ἕκαστα] Steph. ἕκαστος, quod est in Par. L. Non opus mutatione.

D. ἔστι δὲ καὶ ἃ παντάπασι] καὶ e Coisl. Par. G. cum Bekkero adiecimus.

κάτω καθέχτα] Vulgo καμφθέντα, invitis codicibus omnibus. Dein vett. editt. ἐμβάλλει, ᾗ δυνατόν ἐστιν, quod et ipsum codicum fere omnium testimoniis adversatur. Pro καθιέναι Stephan. dedit κατιέναι, quod unus habet Stob.

εἰς οὓς ἑκάστους ὁδοποιεῖται] Subiectum est τὰ ἐνθάδε πληρωθέντα: in quos singulos viam sibi faciunt.

D. ᾗ ἐπηντλεῖτο] Speciosa sane coniectura Heindorfii est legendum putantis ᾗ ἐξηντλεῖτο. Neque aliter Cornarius, qui vertit: multo inferius quam effusa essent. Nec tamen codicum lectionem deserendam arbitramur. Quippe dicitur ἐπηντλεῖτο habita ratione verborum superiorum διὰ τῆς γῆς εἰςρεῖ καὶ πληροῖ αὐτὰ ὥςπερ οἱ ἐπαντλοῦντες. Breviter autem dictum est ᾗ ἐπηντλεῖτο pro ᾗ ὅσον vel ἐξ οὗ ἐπηντλεῖτο, quod tamen ex antegresso πολὺ κατωτέρω facile intelligas. Itaque hoc dicitur: alia rursus in Tartarum effluunt, partim multo inferius, quam pro regionum altitudine, unde affundebantur, partim minus alte.

ἔνια μὲν καταντικρὺ ᾗ εἰςρεῖ] Falso haec intellexit Aristoteles l. c., qui putat Platonem superiores Tartari regiones opponere inferioribus, οἷον εἰ ῥεῖν ἤρξατο κάτωθεν, ἄνωθεν εἰςβάλλειν. Nam ex Platonis sententia omnia ὑποκάτω εἰςρεῖ τῆς ἐκροῆς. Itaque ἀντικρὺ puto denotare oppositam Tartari partem, si transversam eius diametrum spectes. Ceterum Wyttenb. scribendum putabat ᾗ ᾗ εἰςρεῖ, qua mutatione vereor ut opus sit. v. Matthiae Gr. §. 481. ann. 2.

ὥςπερ οἱ ὄφεις] Nam spiris serpentum similes sunt aquarum illi flexus et curvamina. — Mox verba εἰς τὸ δυνατὸν arctissime connectas cum proximis κάτω καθέντα, hoc sensu: quum se demiserunt quam fieri potest

οἱ ὄφεις, εἰς τὸ δυνατὸν κάτω καθέντα πάλιν ἐμβάλλει. δυνατὸν δ' ἐστὶν ἑκατέρωσε μέχρι τοῦ μέσου E
καθιέναι, πέρα δ' οὔ. ἄναντες γὰρ ἀμφοτέροις τοῖς
ῥεύμασι τὸ ἑκατέρωθεν γίγνεται μέρος.

Cap. LXI. Τὰ μὲν οὖν δὴ ἄλλα πολλά τε καὶ
μεγάλα καὶ παντοδαπὰ ῥεύματά ἐστι· τυγχάνει δ'
ἄρα ὄντα ἐν τούτοις τοῖς πολλοῖς τέτταρ' ἄττα ῥεύ-
ματα, ὧν τὸ μὲν μέγιστον καὶ ἐξωτάτω ῥέον περὶ
κύκλῳ ὁ καλούμενος Ὠκεανός ἐστι, τούτου δὲ καταν-
τικρὺ καὶ ἐναντίως ῥέων Ἀχέρων, ὃς δι' ἐρήμων τε
τόπων ῥεῖ ἄλλων καὶ δὴ καὶ ὑπὸ γῆν ῥέων εἰς τὴν 113
λίμνην ἀφικνεῖται τὴν Ἀχερουσιάδα, οὗ αἱ τῶν τε-

E. ἄναντες γὰρ ἀμφοτέροις] Bas. 2. Bodl. Ven. ΞΠ. Vind. Y. ἄναντες γαρ πρὸς ἀμφοτέροις. Alii, veluti Coisl. Vat. Par. G. Ambr., omisso ἄναντες scriptum exhibent πρὸς γὰρ ἀμφοτέροις. Elegans est coniectura Heindorfii: ἄναντες γὰρ πρόσω ἀμφοτέροις. Quanquam πρὸς ex glossemate ad ἴναντες adscripto natum videtur.

δι' ἐρήμων τε τόπων] τε, vulgo omissum, non abest nisi a paucissimis codicibus.

altissime. Nam καθιέναι, ut μεθιέναι, ἐφιέναι, ἀφιέναι, ἐξιέναι, intransitiva, quam vocant, significatione poni nihil habet insolentiae. v. Heindorf. ad Theaet. p. 168. B. Reisk. ad Aeschin. p. 38. Lobeck. ad Aiac. v. 248. et nostra ad Protag. p. 336. A. De Rep. VIII. p. 563. A.

E. ἑκατέρωσε μέχρι τ.] „Videlicet utrinque ad terrae centrum tenditur, ideoque ultra ipsum aut ex hac aut ex illa parte ferri praeter naturam erit.“ Forsterus. Parum recte locum interpretatur Heindorf., qui ἑκατέρωσε pertinere arbitratur ad illa ἴνια μὲν καταντικρὺ ἢ εἰς ῥεῖ ἐξέπεσεν, ἴνια δὲ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος.

Cap. LXI. τυγχάνει δ' ἄρα ὄντα] Proclus in Remp. p. 396. ὁ ἐν τῷ Φαίδωνι Σωκράτης — καὶ τῶν ποταμῶν ἐκεῖθεν (ab Homero) τὴν ἱστορίαν παρειληφε. καὶ γὰρ ὅτι πάντων ἐστὶν „Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὔπως ἔστι περῆσαι“ (Odyss. λ. 157.). καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως· „Κωκυτός θ' ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ“ (Odyss. κ. 514.). Ὅθεν, οἶμαι, καὶ ὁ Σωκράτης Στύγιον αὐτὸν προσείρηκεν. — Deinde vulg. ῥέον περὶ κύκλῳ Lobeckius ad Phryn. p. 9. tutatus est collato loco Plutarch. Amator. X. 18. T. XII. περὶ κύκλῳ δραμόντες. Cui addimus ipsi Plat. Legg. XII. p. 964. E. περὶ ὅλην κύκλῳ τὴν πόλιν ὁρᾶν. Nam Heindorf. coni. πέριξ κύκλῳ, quod sane frequens est, ut ap. Aeschyl. Pers. 366. 416. al.

δι' ἐρήμων τε τόπων — καὶ δὴ καὶ ὑπ.] Sic Legg. I. p. 642. E. θυσίας τε ἐθύσατό τινας, ἃς ὁ θεὸς ἀνεῖλε, καὶ δὴ καὶ φοβουμένων τὸν Περσικὸν Ἀθηναίων στόλον εἶπεν κ. τ. λ. Tim. p. 22. A. οἱ δὴ Σόλων ἔφη

τελευτηκότων ψυχαὶ τῶν πολλῶν ἀφικνοῦνται καί τινας εἱμαρμένους χρόνους μείνασαι, αἱ μὲν μακροτέρους, αἱ δὲ βραχυτέρους, πάλιν ἐκπέμπονται εἰς τὰς τῶν ζώων γενέσεις. τρίτος δὲ ποταμὸς τούτων κατὰ μέσον ἐκβάλλει, καὶ ἐγγὺς τῆς ἐκβολῆς ἐκπίπτει εἰς τόπον μέγαν πυρὶ πολλῷ καόμενον, καὶ λίμνην ποιεῖ μείζω τῆς παρ' ἡμῖν θαλάττης, ζέουσαν ὕδατος καὶ
B πηλοῦ· ἐντεῦθεν δὲ χωρεῖ κύκλῳ θολεροὺς καὶ πηλώδης, περιελιττόμενος δὲ [τῇ γῇ] ἄλλοσέ τε ἀφικνεῖται καὶ παρ' ἔσχατα τῆς Ἀχερουσιάδος λίμνης, οὐ ξυμμιγνύμενος τῷ ὕδατι· περιελιχθεὶς δὲ πολλάκις ὑπὸ γῆς ἐμβάλλει κατωτέρω τοῦ Ταρτάρου. οὗτος δ' ἐστὶν ὃν ἐπονομάζουσι Πυριφλεγέθοντα, οὗ καὶ οἱ

P. 113. *πυρὶ πολλῷ καόμενον*] Libri *καιόμενον*. Sed iidem c. 64. *καόμενον* confirmant. conf. Pierson. ad Moer. p. 231.

B. *περιελιττόμενος δὲ τῇ γῇ*] *τὴν γῆν* Coisl. Par. G. Flor. d. *τὴν γῆν* Coisl. Par. G. *τῇ γῇ* om. Euseb. et Theodoret.

ὃν ἐπονομάζουσι Πυριφλεγέθοντα] Voc. *ἔτι* vulgo post *ὃν* interpositum omisimus cum Coisl. Vat. Ven. *A*. Vind. *Y Ψ*. Par. C E G H I L. Ambr. Aug. Flor. a. b. c. d. i m. et corr. Ven. *Ξ Π*. In Bodl. Tub. Zitt. aliisque scriptum: *ὃ ἔτι ὀνομ.*

πορευθεὶς σφόδρα τε γενέσθαι παρ' αὐτοῖς ἔντιμος, καὶ δὴ καὶ τὰ παλαιὰ ἀνερωτῶν — ἀνειρεῖν. Politic. p. 268. E. 270. C. Legg. X. p. 888. D. Sed satis exemplorum collegimus ad Phileb. p. 205. Male igitur *τε* post *ἐρήμων* vulgo aberat.

P. 113. *οὗ αἱ τῶν τετελ. ψ.*] Ne quis *οἷ* corrigendum arbitretur, sententia verborum haec est: ad paludem Acherusiam pervenit eo loco, ubi plurimorum animae congregantur. Sic p. 108. B. *ἀφικομένην δὲ ὅθιπερ αἱ ἄλλαι* (*ψυχαὶ ἀφικνοῦνται*). De re ipsa v. p. 108. C.

εἰς τὰς τῶν ζώων γεν.] ut migrent rursus in animantium corpora. v. p. 70. C. D.

τούτων κατὰ μέσον ἐκβάλλει] h. e. *ἐκρεῖ*, ut c. LX. et hic *ἐκβολὴ* dicitur. — *κατὰ μέσον*. Intell. inter Oceanum et Acheronta.

τῆς παρ' ἡμῖν θαλάττης] i. e. mari interno, quod vulgo mediterraneum appellant.

B. *περιελιττόμενος δὲ τῇ γῇ*] Quum *περιελιττόμενος τῇ γῇ* non possis intelligere nisi de fluvio terrae superficiem ambiente, hoc autem loco de meatu fluvii subter terram cogitandum sit, probanda videtur coniectura Heindorfii, qui *τῆς γῆς* legendum censet, quod ex *ἄλλοσε* pendeat. Et confirmant hanc rationem aliquot codd., in quibus *τὴν γῆν* scriptum legitur. Nisi forte malueris delere *τῇ γῇ*, quod neque Theodoretus Cur. Aff. XI. p 154. legit, et abest a cod. Oxon. Euse-

ῥύακες ἀποσπάσματα ἀναφυσῶσιν, ὅπῃ ἂν τύχωσι τῆς γῆς. τούτου δὲ αὖ καταντικρὺ ὁ τέταρτος ἐκπίπτει εἰς τόπον πρῶτον δεινόν τε καὶ ἄγριον, ὡς λέγεται, χρῶμα δὲ ἔχοντα ὅλον οἷον ὁ κυανός, ὃν C δὴ ἐπονομάζουσι Στύγιον, καὶ τὴν λίμνην, ἣν ποιεῖ ὅ ποταμὸς ἐμβάλλων, Στύγα. ὁ δ' ἐμπεσὼν ἐνταῦθα καὶ δεινὰς δυνάμεις λαβὼν ἐν τῷ ὕδατι, δὺς κατὰ τῆς γῆς, περιελιττόμενος χωρεῖ ἐναντίος τῷ Πυριφλεγέθοντι καὶ ἀπαντᾷ ἐν τῇ Ἀχερουσιάδι λίμνῃ ἐξ ἐναντίας· καὶ οὐδὲ τὸ τούτου ὕδωρ οὐδενὶ μίγνυται, ἀλλὰ καὶ οὗτος κύκλῳ περιελθὼν ἐμβάλλει εἰς τὸν Τάρταρον ἐναντίως τῷ Πυριφλεγέθοντι· ὄνομα δὲ τούτῳ ἐστίν, ὡς οἱ ποιηταὶ λέγουσι, Κωκυτός.

C. ἣν ποιεῖ ὁ ποταμός] ἣν additum e Vind. Φ. Par. I., corr. Coisl. et Theodoreto.

ἐναντίος τῷ Πυριφλ.] ἐναντίος Bodl. Coisl. Ven. ΞΠ. Vind. ΥΦ. Par. CGH. Aug. Flor. c. Zitt. Sic item mox Ven. ΞΠ. Vind Y. Par. CGHL. Aug. Flor. c. Zitt. Vulgo ἐναντίως.

ὡς οἱ ποιηταὶ λέγουσι] V. φάσκουσι, quod tenet fere unus Ven. Ξ. Audias Elmsleium ad Eurip. Heraclid. 903. ed. Lips. „Praesens φάσκω, inquit, non est in usu, licet ab eo de-

bii Praep. Evang. XI. 38. p. 567.

κατωτέρω τοῦ Ταρτάρου] h. e. in loca Tartari inferiora s. inferius in Tartarum. Nam fluvii illi omnes in Tartarum effunduntur. De ratione grammatica v. Bernhardy Synt. p. 158. et Matthiae Gr. §. 340.

ὅπῃ ἂν τύχωσι τῆς γῆς] h. e. a quo avulsas partes fluvii ardentes, ubicunque terrarum sunt, eiiciunt.

εἰς τόπον πρῶτον δεινόν] Haec sic accipienda sunt, ac si scriptum esset: ἐκπίπτει πρῶτον εἰς τόπον δεινόν τε καὶ ἄγρ. Positum autem est hoc πρῶτον, quasi deinceps sequerentur haec: ἔπειτα δὲ δεινὰς δυνάμεις λαβὼν — χωρεῖ. — „Κυανὸς non modo est color caeruleus, qualis est coeli et maris, sed etiam gemma eiusdem coloris, sed flavescentis, e genere iaspidum, (Plin. H. N. 37. 9.) vel, secundum alios, saphirorum. conf. Theophrast. de Lapidd. p. 288. ed. Bas. Meurs. Cypr II. 5. p. 94. et Schneiderus ad Anacr. Od XXIX." FISCHER. Conf. Lexic. Schneideri s. v. qui lapidem taguli, quem vocant, intelligit.

C. ὃν δὴ ἐπ. — Στύγα] Poterat loqui hoc modo: τοῦτον (τὸν ποταμὸν) ἐπονομάζουσι Στύγιον· τὴν δὲ λίμνην, ἣν ποιεῖ —, Στύγα. Sed saepius ita oratio solet conformari, ac si relativum non praecessisset. Xenoph. Anab. I. 1, 2. Κῦρον μετατέμπεται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἧς αὐτὸν σατράπην ἐποίησε καὶ στρατηγὸν δὲ αὐτὸν ἀπέδειξε πάντων.

D Cap. LXII. *Τούτων δὲ οὕτω πεφυκότων, ἐπειδὰν ἀφίκωνται οἱ τετελευτηκότες εἰς τὸν τόπον, οἷ ὁ δαίμων ἕκαστον κομίζει, πρῶτον μὲν διεδικάσαντο οἵ τε καλῶς καὶ ὁσίως βιώσαντες καὶ οἱ μή. καὶ οἳ μὲν ἂν δόξωσι μέσως βεβιωκέναι, πορευθέντες ἐπὶ τὸν Ἀχέροντα, ἀναβάντες ἃ δὴ αὐτοῖς ὀχήματά ἐστιν, ἐπὶ τούτων ἀφικνοῦνται εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἐκεῖ οἰκοῦσί τε καὶ καθαιρόμενοι τῶν τε ἀδικημάτων διδόντες δίκας ἀπολύονται, εἴ τίς τι ἠδίκηκε, τῶν τε* E *εὐεργεσιῶν τιμὰς φέρονται κατὰ τὴν ἀξίαν ἕκαστος· οἳ δ' ἂν δόξωσιν ἀνιάτως ἔχειν διὰ τὰ μεγέθη τῶν ἁμαρτημάτων, ἢ ἱεροσυλίας πολλὰς καὶ μεγάλας ἢ φόνους ἀδίκους καὶ παρανόμους πολλοὺς ἐξειργασμένοι ἢ ἄλλα ὅσα τοιαῦτα τυγχάνει ὄντα, τούτους δὲ ἡ προσήκουσα μοῖρα ῥίπτει εἰς τὸν Τάρταρον,*

rivari videantur praeteritum et modi obliqui. Legitur quidem apud Platonem in Phaedone. Sed non dubito locum mendosum esse.“ Quod codd. suppeditarunt *λέγουσι*, id etiam Eusebius et Stobaeus praebent.

D. *οἵ τε καλῶς καὶ ὁσίως*] Steph. *οἵ τε καλῶς καὶ ὁσίως καὶ δικαίως*, quod est in uno Par. L.

ἐπὶ τὸν Ἀχέροντα, ἀναβάντες] Vind. Φ. Flor. d. ante *ἀναβάντες* inferciunt *καί*.

εἴ τίς τι ἠδίκηκε] V. *ἠδίκησε*, adversantibus codd. longe

Cyrop. VII. 2, 27. *ἦν ἄλλοι τε μακαριωτάτην ἐνόμιζον εἶναι βιοτήν, καὶ ἐγὼ συνεγίγνωσκον αὐτοῖς.* Hellen. VII. 4, 32. v. Heindorf. ad h. l.

Cap. LXII. D. *πρῶτον μὲν διεδικάσαντο*] h. e. iudicium subeunt. De aoristo v. Matthiae §. 503. *Μέσως βεβιωκέναι* dicuntur, qui neque insigniter improbi neque eximie sancti et probi fuerunt. Sic Plat. Legg. X. p. 907. A. *ἀνθρώπων μέσων εἶναι φήσομεν, οἳ τὸ δίκαιον οὐκ ἄν ποτε προδοῖεν ἕνεκα δώρων κ. τ. λ. Apuleius* Doctr. Platon. p. 22. ed. Elmenh. medie moratus. *Tacit* Hist. I. 49. ipsi *medium* erat ingenium, *magis extra vitia quam cum virtutibus*; ubi scriptor ipse satis dilucide declarat, quale ingenium medium vocaverit.

ἀναβάντες ἃ δὴ αὐτ.] Iunctum *ἀναβαίνειν* simplici accusativo, ut De Rep. II. p. 365. B. Palaephat. Fab. 1. 5. *ἀναβαίνειν τοὺς κέλητας.* Est enim talibus in locis conscendere. Frequentius hac ratione poetae usi sunt, ut Homerus.

εἰς τὴν λίμνην] in paludem Acherusiam, quo ibi purgentur a vitiis et labibus in vita superiore contractis. v. p. 113. C.

εὐεργεσιῶν τιμὰς φ.] recte factorum praemia consequuntur. Sic *εὐεργε-*

ὅθεν οὔποτε ἐκβαίνουσιν. οἱ δ' ἂν ἰάσιμα μέν, μεγάλα δὲ δόξωσιν ἡμαρτηκέναι ἁμαρτήματα, οἷον πρὸς πατέρα ἢ μητέρα ὑπ' ὀργῆς βίαιόν τι πράξαντες, καὶ μεταμέλον αὐτοῖς τὸν ἄλλον βίον βιῶσιν, ἢ 114
ἀνδροφόνοι τοιούτῳ τινὶ ἄλλῳ τρόπῳ γένωνται, τούτους δὲ ἐμπεσεῖν μὲν εἰς τὸν Τάρταρον ἀνάγκη, ἐμπεσόντας δὲ αὐτοὺς καὶ ἐνιαυτὸν ἐκεῖ γενομένους ἐκβάλλει τὸ κῦμα, τοὺς μὲν ἀνδροφόνους κατὰ τὸν Κωκυτόν, τοὺς δὲ πατραλοίας καὶ μητραλοίας κατὰ τὸν Πυριφλεγέθοντα· ἐπειδὰν δὲ φερόμενοι γένωνται κατὰ τὴν λίμνην τὴν Ἀχερουσιάδα, ἐνταῦθα βοῶσί τε καὶ καλοῦσιν, οἱ μὲν οὓς ἀπέκτειναν, οἱ δὲ οὓς ὕβρισαν, καλέσαντες δ' ἱκετεύουσι καὶ δέονται ἐᾶσαι σφᾶς ἐκβῆναι εἰς τὴν λίμνην καὶ δέξασθαι, καὶ ἐὰν B
μὲν πείσωσιν, ἐκβαίνουσί τε καὶ λήγουσι τῶν κακῶν,

plurimis atque optimis.

E. *ὅσα τοιαῦτα τυγχάνει ὄντα*] Sic Bodl. Vat. Tub. Ven. *Ξ II.* Vind. *Y.* Par. CH1L. Flor. a. b. c. i. m. Zitt. Olim scribebatur *ὅσοι τυγχάνει ὄντα τοιαῦτα.* Coisl. Par. G. *ὅσα τυγχάνει τοιαῦτα ὄντα.* Vind. *Φ.* Ambr. *τοιαῦτα* omittunt.

P. 114. *τὸν ἄλλον βίον βιῶσιν*] *βιώσωσιν* Coisl. Par. G.

B. *ἐκβαίνουσί τε καὶ λήγουσι*] V. *ἀποβαίνουσι*, quod e Vat. Vind. *YΦ.* Ambr. Flor. d. Zitt. et corr. Bodl. atque pr. Ven. *Ξ.* mutatum.

σία ap. Homer. Odyss. X. 374. *ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων.* et de Republ. X. p. 615. B. *εἴ τινας εὐεργεσίας εὐεργετηκότες καὶ δίκαιοι καὶ ὅσιοι γεγονότες εἶεν.*

καί, μεταμέλον αὐτοῖς] quum eos poenituerit, pervulgata loquendi ratione, de qua consulas, si qua opus sit, Matth. §. 564. Apol. Socr. p. 24. D. *δῆλον γὰρ ὅτι οἶσθα, μέλον γέ σοι.*

P. 114. *εἰς τὸν Τάρταρον ἀνάγκη*] Intell. *ἐστί.* Observent autem tirones nomen *ἀνάγκη* in numero eorum esse verborum, quibus *ἐστὶ* fere non solet adiici. v. Schaefer. ad Lamb. Bos. de Ellips. p. 605.

τὸ κῦμα] Nam *αἰωρεῖται* (*τοῦτο τὸ χάσμα*) *καὶ κυμαίνει ἄνω καὶ κάτω.*

κατὰ τὸν Κωκυτόν] in Cocytum, ita ut secundo fluvio deferantur, ut recte interpretatur Heindorfius. Xenoph. Cyr. VII. 5, 16. *τὸ ὕδωρ κατὰ τὰς τάφρους ἐχώρει ἐν τῇ νυκτί.*

φερόμενοι] sc. *ὑπὸ τούτων τῶν ποταμῶν.*

B. *ἐὰν μὲν πείσωσιν*] h. e. si eos exoraverint.

λήγουσι τῶν κακῶν] Eurip. Phoen. 1078. *ἔξελθε — λήξασ' ὀδυρμῶν πενθίμων τε δακρύων.*

εἰ δὲ μή, φέρονται αὖθις εἰς τὸν Τάρταρον κἀκεῖθεν πάλιν εἰς τοὺς ποταμούς, καὶ ταῦτα πάσχοντες οὐ πρότερον παύονται, πρὶν ἂν πείσωσιν οὓς ἠδίκησαν· αὕτη γὰρ ἡ δίκη ὑπὸ τῶν δικαστῶν αὐτοῖς ἐτάχθη, οἳ δὲ δὴ ἂν δόξωσι διαφερόντως πρὸς τὸ ὁσίως βιῶναι, οὗτοί εἰσιν οἱ τῶνδε μὲν τῶν τόπων τῶν ἐν τῇ γῇ ἐλευθερούμενοί τε καὶ ἀπαλλαττόμενοι
C ὥςπερ δεσμωτηρίων, ἄνω δὲ εἰς τὴν καθαρὰν οἴκησιν ἀφικνούμενοι καὶ ἐπὶ τῆς γῆς οἰκιζόμενοι. τούτων δὲ αὐτῶν οἱ φιλοσοφίᾳ ἱκανῶς καθηράμενοι ἄνευ τε

καὶ ταῦτα πάσχοντες] καὶ αὐτὰ ταῦτα π. Coisl. Vat Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. d.

οὓς ἠδίκησαν] Vind. Φ. Ambr. pro vulg. ἠδίκησαν habet ἠδικήκασιν, quod dedit Bekker.

πρὸς τὸ ὁσίως βιῶναι] πρὸς τὸ om. Vat. Flor. d. Theodoretus post βιῶναι addit προκεκρίσθαι, probante Heindorfio.

C. καὶ ἐπὶ τῆς γῆς οἰκιζόμενοι] Articulum τῆς in Platonis codicibus omissum cum Fischero, Heindorfio, Bekkero, aliis,

εἰς τοὺς ποταμούς] homicidae in Cocytum, parricidae et matricidae in Pyriphlegethontem. Proximorum verborum sententia haec est: haec iis tam diu accidunt, donec exoraverint eos, quos laeserunt, ut ipsos sinant in paludem Acherusiam escendere.

διαφερόντως πρὸς τὸ ὁσίως βιῶναι] Apud Theodoretum Cur. Affect. VIII. p. 118. et XI. p. 115. post βιῶναι additum legitur προκεκρίσθαι: quo recepto Heindorf. sibi videbatur locum, quem graviter affectum putabat, persanasse. Et profecto eadem prorsus verborum iunctura est Xenoph. Mem. III. 5, 19. τοὺς δὲ ὁπλίτας καὶ τοὺς ἱππεῖς, οἳ δοκοῦσι καλοκἀγαθίᾳ προκεκρίσθαι τῶν πολιτῶν, ἀπειθεστάτους εἶναι, h. e. qui videntur civibus praestare. Nihilominus de huius lectionis veritate dubitamus, quum inter plurimos Platonis codices mss., qui hodie collati sunt, ne unus quidem repertus sit, qui illam confirmaverit. Itaque facile alicui probabitur Fischeri et Wyttenbachii ratio, qui πρὸς τὸ ὁσίως interpretantur quod attinet ad sanctitatem. Ac sane illi verum perspexerunt, modo ne τὸ ὁσίως pro nomine substantivo accepissent. Intelligendus est potius infinitivus βιῶναι etiam ad πρὸς τὸ ὁσίως, ut plene dici potuerit sic: οἳ δὲ δὴ ἂν δόξωσι διαφερόντως βιῶναι πρὸς τὸ ὁσίως βιῶναι: qua ratione locum optime explicavit Matthiae Gr. §. 631. 1. coll. §. 272. a. anm. o. Eodem modo Phileb. p. 61. C. ἆρα πᾶσαν ἡδονὴν πᾶσῃ φρονήσει μιγνύντες τοῦ καλῶς (sc. μιγνύναι) μάλιστ' ἂν ἐπιτύχοιμεν; Euthydem p. 281. A. ἀλλὰ μήν που καὶ ἐν τῇ περὶ τὰ σκεύη ἐργασίᾳ τὸ ὀρθῶς (sc. χρῆσθαι) ἐπιστήμη ἐστὶν ἡ ἀπεργαζομένη. Symp. p. 181. B. ἀμελοῦντες δὲ τοῦ καλῶς ἢ μή; sc. διαπράξασθαι. His vero acceptis Car. Fr. Hermannum sententiam suam

σωμάτων ζῶσι τὸ παράπαν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον καὶ εἰς οἰκήσεις ἔτι τούτων καλλίους ἀφικνοῦνται, ἃς οὔτε ῥᾴδιον δηλῶσαι οὔτε ὁ χρόνος ἱκανὸς ἐν τῷ παρόντι.

Cap. LXIII. Ἀλλὰ τούτων δὴ ἕνεκα χρὴ ὧν διεληλύθαμεν, ὦ Σιμμία, πᾶν ποιεῖν, ὥστε ἀρετῆς καὶ φρονήσεως ἐν τῷ βίῳ μετασχεῖν· καλὸν γὰρ τὸ ἆθλον καὶ ἡ ἐλπὶς μεγάλη.

Τὸ μὲν οὖν ταῦτα διισχυρίσασθαι οὕτως ἔχειν, D. ὡς ἐγὼ διελήλυθα, οὐ πρέπει νοῦν ἔχοντι ἀνδρί· ὅτι

ex Theodoreto, Eusebio et Stobaeo restituimus. Est enim haec verborum sententia: domicilium figentes in diviniore illa atque vera terra, quae antea descripta est.

ἄνευ τε σωμάτων] Euseb. et Theodoret. ἄνευ τε καμάτων.

D. ταῦτα διισχυρίσασθαι] διισχυρίζεσθαι Coisl. Vat. Vind. Φ. Par. G. Ambr Flor. d. Paullo ante vett. editt. πάντα ποιεῖν pro πᾶν ποιεῖν, quod hic propter codicum auctoritatem recipiendum fuit.

de hoc loco nuper denuo expromtam aliquando retractaturum esse speramus et confidimus.

C. ἄνω δὲ εἰς τὴν κ. οἴκησιν] h. e. in supernas illas terrae regiones, ubi omnia sunt illustriora, pulcriora, diviniora. v. p 109. sqq.

οἱ φιλοσοφίᾳ ἱκ. καθηράμενοι] qui animum a corporis communione avocarunt eumque cupiditatum vi opprimi non passi sunt. v. p 67. C Ad v. ἄνευ τε σωμάτων Olympiodorus: αἱ καθαρθεῖσαι τελέως εἰς τὸν ὑπερκόσμιον τόπον ἀποκαθίστανται ἄνευ σωμάτων.

Cap. LXIII. πᾶν ποιεῖν] i. e. omnia moliri, nihil intentatum relinquere. Frequentius dicitur πάντα ποιεῖν. v. Heindorf. ad h. l. et mea ad Euthyphron p. 54. De sententia v. p. 107. C. et De Rep. X. p. 608. B. μέγας γὰρ ὁ ἀγών — καὶ μὴν τά γε μέγιστα ἐπίχειρα ἀρετῆς καὶ προκείμενα ἆθλα οὐ διεληλύθαμεν.

τὸ μὲν οὖν τ. διισχ.] Etenim quae fabulose exposita sunt, ea non tam ad patefaciendam certae et exploratae veritatis rationem quam ad verisimilitudinem et mentis quandam divinationem declarandam pertinent, de qua re iam ad p. 107. D. dictum est. Audias ipsum Platonem etiam Tim. p. 29. C. ἐὰν οὖν μὴ δυνατοὶ γιγνώμεθα πάντῃ πάντως αὐτοὺς αὐτοῖς ὁμολογουμένους λόγους καὶ ἀπηκριβωμένους ἀποδοῦναι, μὴ θαυμάσῃς, ἀλλ' ἂν ἄρα μηδενὸς ἧττον παρεχώμεθα εἰκότας, ἀγαπᾶν χρή, μεμνημένους, ὡς ὁ λέγων ἐγὼ ὑμεῖς τε καὶ οἱ κριταὶ φύσιν ἀνθρωπίνην ἔχομεν, ὥστε περὶ τούτων τὸν εἰκότα μῦθον ἀποδεχομένους πρέπει τούτου μηδὲν ἔτι πέρα ζητεῖν. Phaedr. p. 246. A. περὶ δὲ τῆς ἰδέας αὐτῆς ὧδε λεκτέον οἷον μέν ἐστι, πάντῃ πάντως θείας εἶναι καὶ μακρᾶς διηγήσεως· ᾧ δὲ ἔοικεν, ἀνθρωπίνης τε καὶ ἐλάττονος. ταύτῃ οὖν λέγωμεν. Legg. X. p. 890. D. οἷον εἰς ἥλιον ἀπο-

μέντοι ἢ ταῦτ' ἐστὶν ἢ τοιαῦτ' ἄττα περὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ τὰς οἰκήσεις, ἐπείπερ ἀθάνατόν γε ἡ ψυχὴ φαίνεται οὖσα, τοῦτο καὶ πρέπειν μοι δοκεῖ καὶ ἄξιον κινδυνεῦσαι οἰομένῳ οὕτως ἔχειν· καλὸς γὰρ ὁ κίνδυνος, καὶ χρὴ τὰ τοιαῦτα ὥσπερ ἐπᾴδειν ἑαυτῷ· διὸ δὴ ἔγωγε καὶ πάλαι μηκύνω τὸν μῦθον. ἀλλὰ τούτων δὴ ἕνεκα θαῤῥεῖν χρὴ περὶ τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ ἄνδρα, ὅστις ἐν τῷ βίῳ τὰς μὲν ἄλλας ἡδονὰς τὰς περὶ τὸ σῶμα καὶ τοὺς κοσμοὺς εἴασε χαίρειν, ὡς ἀλλοτρίους τε ὄντας, καὶ πλέον θάτερον ἡγησάμενος ἀπεργάζεσθαι, τὰς δὲ περὶ τὸ μανθάνειν ἐσπούδασέ τε καὶ κοσμήσας τὴν ψυχὴν οὐκ ἀλλοτρίῳ, ἀλλὰ τῷ ἑαυτῆς κόσμῳ, σωφροσύνῃ τε καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀν-

E

πρέπειν μοι δοκεῖ] V. ἐμοί, quod e Vat. Coisl. Tub. Ven. Ξ Π. Vind. Υ Φ. Par. G. Ambr. Zitt. Flor. d. emendatum. Mox Coisl. Vat. Vind. Φ. Par. G. Ambr. Flor. d. περὶ τῆς ἑαυτοῦ vel αὐτοῦ ψυχῆς.

E. ἀλλὰ τῷ ἑαυτῆς κόσμῳ] Sic nunc primum rescripsi e Coisl. Vat. Vind. Φ. Ambr. Paris. A. Flor. d. Legebatur αὐτῆς. Etiam Iamblichus p. 83. ἑαυτῆς habet. Turic. αὐτῆς.

βλέποντες ποιησώμεθα τὴν ἀπόκρισιν — πρὸς δὲ εἰκόνα τοῦ ἐρωμένου βλέποντας ἀσφαλέστερον ὁρᾶν. De Rep. IX. p. 588. C. sqq. al. Atque ad hanc rationem exigas etiam quae supra p. 108. D. et 110. B. leguntur. Ceterum forma ac species orationis simillima est supra p. 63. C. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἂν διισχυρισαίμην· ὅτι μέντοι παρὰ θεοὺς δεσπότας πάνυ ἀγαθοὺς ἥξειν, εὖ ἴστε, ὅτι, εἴπερ τι ἄλλο τῶν τοιούτων, διισχυρισαίμην ἂν καὶ τοῦτο. et Menon. p. 86. B. καὶ τὰ μὲν ἄλλα οὐκ ἂν πάνυ ὑπὲρ τοῦ λόγου διισχυρισαίμην, ὅτι δὲ οἰόμενοι δεῖν ζητεῖν ἃ μή τις οἶδε, βελτίους ἂν εἶμεν — περὶ τούτου πάνυ ἂν διαμαχοίμην.

D. τοῦτο καὶ πρέπειν] h. e. τοῦτο δοκεῖ μοι καὶ πρέπειν οἰομένῳ οὕτως ἔχειν καὶ ἄξιον κινδυνεῦσαι (οἰομένῳ οὕτως ἔχειν), hoc et decere virum sapientem videtur, et dignum esse, quod quis vel cum periculo credat. De verbo ἐπᾴδειν v p.77.E. Mox de structura verbi θαῤῥεῖν cum περὶ et dativo v. Matthiae Gr. §. 589. b.

E. καὶ πλέον θάτερον ἡγησάμενος ἀπ.] h. e. et qui in ea fuit sententia, ut alienos illos esse et magis obesse quam prodesse putaret. Etenim Attici scriptores per euphemismum θάτερον solent vocare τὸ κακόν. v. Wettsten. ad I. Timoth. V. 25. et Valcken. Diatrib. de Fragm. Eurip. p. 112. Iam vero πλέον ἐργάζεσθαι, πλέον ποιεῖν, εἰς πλέον ποιεῖν, est proficere; v. intpp. ad Eurip. Hippolyt. 284. Iphig. Aul. 1383. Sophocl. Oed. T. 911. Ita-

δρείᾳ καὶ ἐλευθερίᾳ καὶ ἀληθείᾳ, οὕτω περιμένει 115
τὴν εἰς Ἅιδου πορείαν, ὡς πορευσόμενος, ὅταν ἡ εἱ-
μαρμένη καλῇ. ὑμεῖς μὲν οὖν, ἔφη, ὦ Σιμμία τε
καὶ Κέβης καὶ οἱ ἄλλοι, εἰςαῦθις ἔν τινι χρόνῳ
ἕκαστοι πορεύσεσθε· ἐμὲ δὲ νῦν ἤδη καλεῖ, φαίη
ἂν ἀνὴρ τραγικός, ἡ εἱμαρμένη, καὶ σχεδόν τί μοι
ὥρα τραπέσθαι πρὸς τὸ λοῦτρον· δοκεῖ γὰρ δὴ βέλ-
τιον εἶναι λουσάμενον πιεῖν τὸ φάρμακον καὶ μὴ
πράγματα ταῖς γυναιξὶ παρέχειν, νεκρὸν λούειν.

Cap. LXIV. Ταῦτα δὴ εἰπόντος αὐτοῦ, ὁ
Κρίτων, Εἶεν, ἔφη, ὦ Σώκρατες· τί δὲ τούτοις ἢ B
ἐμοὶ ἐπιστέλλεις ἢ περὶ τῶν παίδων ἢ περὶ ἄλλου

P. 115. οὕτω περιμένει] παραμένει Ven. *A*. Par. EHIL, Flor. b. c. i.

δοκεῖ γὰρ δὴ βέλτιον] V. ἤδη, quod e Bodl. pr. m. Ven. *AΞΠ*. Par. CEHIL. Flor. a. b. c. i. mutatum. August. et Tub. δὴ vel ἤδη omittunt, unde abiecit Heindorf.

B. ἢ ἐμοὶ ἐπιστέλλεις] Sic Coisl. ut coniecerat Heindorf. Ven. *A*. Par. EGHIL. Aug. Flor. b. i. ἐπιτέλλεις. Bodl. ἐπιτέλλει, a pr. m. Vulgo ἐπιτέλλῃ.

que τὸ ἕτερον ἀπεργάζεσθαι πλέον est malam rem peiorem reddere, malum augere. Formulam illustravit Heindorf. ad Euthydem. p. 280 E. 297. D. et Wyttenbach. ad h. l.

P. 115. οὕτω περιμένει] Ita οὕτω post participium inferri solere monui ad p. 61. C.

εἰςαῦθις κ. τ. λ.] alias suo quisque tempore.

φαίη ἂν ἀνὴρ τραγικός] tragicus quispiam dixerit. Perstringit enim grauditatem tragici sermonis cum leni cavillatione.

βέλτιον εἶναι] Formulam ad Criton. c. XVI. illustravimus.

πράγματα ταῖς γυναιξὶ παρέχειν — λούειν] Infinitivus λούειν νεκρόν per epexegesin positus, ut Menon. p. 76. A. ἀνδρὶ πρεσβύτῃ πράγματα προστάττεις ἀποκρίνεσθαι. Ibid. p. 70. B. τοῦτο τὸ ἦθος ὑμᾶς εἴθικεν, ἀφόβως — ἀποκρίνεσθαι. Criton. p. 45. C. ἔτι δέ, ὦ Σώκρατες, οὐδὲ δίκαιόν μοι δοκεῖς ἐπιχειρεῖν πρᾶγμα, σαυτὸν προδοῦναι. Ceterum de ritu mortuos lavandi laudant Meursium De Funere Cap. 4. Kirchmannum De Funeribus l. 7. et Potterum Archaeol. IV. 3.

Cap. LXIV. B. ἢ ἐμοὶ ἐπιστέλλεις] Ἐπιστέλλειν proprium est de extrema morientium voluntate. v. Valcken. ad Hippolyt. p. 255. Quod vulgo legebatur ἐπιτέλλῃ, id a prosa oratione alienum esse recte videtur iudicasse Heindorf. Homerus in eadem re eo utitur Iliad. XXIII. 95. et 107. ubi v. Eustath.

τυυ, ὅ τι ἄν σοι ποιοῦντες ἡμεῖς ἐν χάριτι μάλιστα ποιοῖμεν; Ἅπερ ἀεὶ λέγω, ἔφη, ὦ Κρίτων, οὐδὲν καινότερον· ὅτι ὑμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμενοι ὑμεῖς καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ ὑμῖν αὐτοῖς ἐν χάριτι ποιήσετε ἅττ' ἂν ποιῆτε, κἂν μὴ νῦν ὁμολογήσητε· ἐὰν δὲ ὑμῶν αὐτῶν ἀμελῆτε, καὶ μὴ θέλητε ὥςπερ κατ' ἴχνη κατὰ τὰ νῦν τε εἰρημένα καὶ τὰ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ζῆν, οὐδ' ἐὰν πολλὰ ὁμολογήσητε ἐν τῷ παρόντι καὶ σφόδρα, οὐδὲν πλέον ποιήσετε. Ταῦτα

C

μάλιστα ποιοῖμεν] Non pauci libri iique partim optimi, velut Bodl. Vat. Vind. *YΦ.* Par. G. Flor. d., soloece *ποιῶμεν.* Mox Coisl. Ven. *A.* Vind. *Φ.* Par. GL. Flor. d. *ἔφη λέγω ὦ Κρίτων.*

καὶ τοῖς ἐμοῖς] Desunt haec verba in Ven. *A.* Par. CEHIL. Flor. a. b. c. i. m. Aug.

ὑμῶν αὐτῶν ἀμελῆτε] Sic Coisl. Vat. Ven. *A.* Vind. *Φ.* Par. CEGHL. Ambr. Flor. a b. c. d i. m. Legebatur olim *ὑμῶν μὲν αὐτῶν*, quod miramur Turicensibus etiam nunc placuisse.

C. τοίνυν προθυμηθησόμεθα] Hanc formam suppeditant Bodl. Coisl. Ven. *Π.* Vind. *YΦ.* Par. G. Zitt. Ante Bekkerum erat *προθυμησόμεθα.* Has formas a scribis inter se permutari iam supra p. 91. A. observavimus. Deinde vett. editt. *θάπτομεν*, quod e Bodl. Ven. *Π.* Vind. *Y.* Zitt. in coniunctivum

ἐν χάριτι ποιοῖμεν] Xenoph. Oecon. VIII. 10. *ὅτῳ ἂν δέῃ — ἐν χάριτι διδόναι.* Theocrit. V. 69. *τὺ δ', ὦ 'γαθέ, μήτ' ἐμέ, Μόρσων, ἐν χάριτι κρίνῃς, μήτ' ὧν τύ γα τοῦτον ὀνάσῃς.* vid. Heinsii Lectt. Theocritt. p. 326.

οὐδὲν καινότερον] Ne quis hunc comparativum simpliciter pro positivo usurpari existimet, vid. ad Euthyphron. init. et Nitzsch. in Append ad Plat. Ion. p. 56. sq.

ὑμῶν αὐτῶν ἐπιμ.] ut virtute et sapientia augeamini.

ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς.] mihi et quae ad me pertinent.

C. οὐδ' ἐὰν πολλὰ ὁμολ.] h. e. etiamsi mihi assenseritis, tamen nihil proficietis. Nam *οὐδὲν πλέον ποιήσετε* i. q. *οὐδὲν ὄφελος ὑμῖν ἔσται.* v. Viger. p. 138.

οὗτος ὁ Σωκρ. ὁ νυνὶ διαλ.] Verba sic connectenda sunt: *ὡς οὗτος ὁ Σωκράτης ὁ νυνὶ διαλ. καὶ δ. ἔκ. τ. λ. ἐγώ εἰμι.* Non persuadeo, inquit, Critoni huncce Socratem, qui nunc ipsum vobiscum colloquitur et omnia ea, quae dicuntur, digerit et constituit, h. e. qui animo praeditus est atque mente, me ipsum esse. Totum hunc locum tractavit Tullius Disp. Tuscul. I. 43. qui eum etiam eleganter interpretatus est. De eadem re ipsum philosophum audias etiam Legg. XII. p. 959. B. disputantem: *πείθεσθαι δ' ἐστὶ τῷ νομοθέτῃ χρεὼν τά τε ἄλλα καὶ λέγοντι ψυχὴν σώματος εἶναι τὸ πᾶν διαφέρουσαν, ἐν αὐτῷ τε τῷ βίῳ τὸ παρεχόμενον ἡμῶν*

μὲν τοίνυν προθυμηθησόμεθα, ἔφη, οὕτω ποιεῖν· θάπτωμεν δέ σε τίνα τρόπον; Ὅπως ἄν, ἔφη, βούλησθε, ἐάνπερ γε λάβητέ με καὶ μὴ ἐκφύγω ὑμᾶς. Γελάσας δὲ ἅμα ἡσυχῇ καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀποβλέψας εἶπεν· Οὐ πείθω, ἔφη, ὦ ἄνδρες, Κρίτωνα, ὡς ἐγώ εἰμι οὗτος ὁ Σωκράτης, ὁ νυνὶ διαλεγόμενος καὶ διατάττων ἕκαστον τῶν λεγομένων, ἀλλ' οἴεταί με ἐκεῖνον εἶναι, ὃν ὄψεται ὀλίγον ὕστερον νεκρόν, καὶ ἐρωτᾷ δή, πῶς με θάπτῃ. ὅτι δὲ ἐγὼ πάλαι πολὺν D

mutatum. Tum eaedem δὲ τίνα σε τρόπον, quem verborum ordinem libri meliores omnes ignorant. Post ἐάνπερ γε λάβητε deest με in Par. EHIL. Flor. a. b. c. i. m.

ὁ νυνὶ διαλεγόμενος] ὁ om. Ven. Π. Vind. Y. et pr. Ven. Ξ.

ἕκαστον τῶν λεγομένων] V. ἕκαστα, quod habet Ven. Ξ., ceteri fere omnes ignorant.

καὶ ἐρωτᾷ δή, πῶς με θάπτῃ] δὴ insertum e Bodl. Coisl. Vat. Tub. Ven. Ξ. Vind. YΦ. et ceteris fere omnibus. Habent etiam Ald. et Bass. Dein Ald. Bas. 1. 2. πῶς με θάπτειν. Ex eo Stephanus fecit: πῶς δεῖ με θάπτειν. Plerique libri πῶς με θάπτει. Recte Bodl. Ven. Π. Vind. Y. Tub. Zitt. πῶς με θάπτῃ. v. ann.

ἕκαστον τοῦτ' εἶναι μηδὲν ἀλλ' ἢ τὴν ψυχήν, τὸ δὲ σῶμα ἐνδαλλόμενον ἡμῶν ἑκάστοις ἔπεσθαι, καὶ τελευτησάντων λέγεσθαι καλῶς εἴδωλα εἶναι τὰ τῶν νεκρῶν σώματα, τὸν δὲ ὄντα ἡμῶν ἕκαστον ὄντως ἀθάνατον εἶναι ψυχὴν ἐπονομαζόμενον, παρὰ θεοὺς ἄλλους ἀπιέναι, δώσοντα λόγον κ. τ. λ. Cicero Somn. Scip. 13. Nec enim tu is es, quem forma ista declarat; mens cuiusque is est quisque, non ea figura, quae digito demonstrari potest. conf. etiam Gataker. ad Antonin. VII. 14.

ἐρωτᾷ δή, πῶς με θάπτῃ] Verbum θάπτειν quum et de humandis et de cremandis mortuis dicatur, de quo v. Dorvill. ad Chariton. p. 243. ed. Lips. facile putes Critonem sciscitari, Socrates num cremari an humari corpus suum malit. Et Phocionem Plutarch. 27. narrat concremationem corporis sui imperavisse. Sed possunt verba omnino de variis mortuos sepeliendi ritibus intelligi. Id quod probabilius statuetur. Nam Athenis quidem iam inde ab antiquissimis temporibus mos corpora mortuorum terra humandi invaluerat. v. Cicer. De Legg. II. 25. Aelian. Varr. Histor. VII. 20. v. Böttiger. Kunstmytholog. I. p. 32—39. et Preller. Demeter u. Persephone p. 221. sq. Vulgata lectio πῶς δεῖ με θάπτειν, si in codd. msptis a Stephano reperta est, orta est ex interpretatione coniunctivi deliberativi, qui dicitur, cuius usum rariorem tertiae personae non perspexerunt. Quum enim Crito antea interrogasset Socratem: θάπτωμεν

λόγον πεποίημαι, ὡς, ἐπειδὰν πίω τὸ φάρμακον, οὐκέτι ὑμῖν παραμενῶ, ἀλλ' οἰχήσομαι ἀπιὼν εἰς μακάρων δή τινας εὐδαιμονίας, ταῦτά μοι δοκῶ αὐτῷ ἄλλως λέγειν, παραμυθούμενος ἅμα μὲν ὑμᾶς, ἅμα δ' ἐμαυτόν. ἐγγυήσασθε οὖν με πρὸς Κρίτωνα, ἔφη, τὴν ἐναντίαν ἐγγύην ἣ ἣν οὗτος πρὸς τοὺς δικαστὰς ἠγγυᾶτο. οὗτος μὲν γὰρ ἦ μὴν παραμενεῖν· ὑμεῖς δὲ ἦ μὴν μὴ παραμενεῖν ἐγγυήσασθε, ἐπειδὰν ἀπο-
E θάνω, ἀλλὰ οἰχήσεσθαι ἀπιόντα, ἵνα Κρίτων ῥᾷον φέρῃ, καὶ μὴ ὁρῶν μου τὸ σῶμα ἢ καόμενον ἢ κατ-

E. ἢ καόμενον] V. καιόμενον; quod e Ven. *A.* Vind. *Φ.* Par. CEHIL. Aug. Flor. a. b. c. i. m. mutatum.
ὡς δεινὰ πάσχοντος] Vett. editt. ὡς δεινὰ ἄττα πάσχοντος.

δέ σε τίνα τρόπον; hic quasi ex eius mente et animo interrogationem repetens πῶς με θάπτῃ dicit, h. e. wie er mich bestatten soll. Plat. de Legg. p. 719. E. πότερον οὖν ὁ τεταγμένος ἐπὶ τοῖς νόμοις μηδὲν τοιοῦτον προσαγορεύῃ ἐν ἀρχῇ τῶν νόμων — καὶ μὴ φράζῃ τε καὶ ἐπαπειλήσας τὴν ζημίαν ἐπ' ἄλλον τράπηται νόμον, παραμυθίας δὲ καὶ πειθοῦς — μηδὲ ἓν προσδιδῷ; Ibid. VIII. p. 835. A. εἴτε — διανεμηθῶσι, ob sie sollen angesetzt werden. Sophist. p. 225. A. τῷ δὲ λόγοις πρὸς λόγους τί τις, ὦ Θεαίτητε, ἄλλο εἴπῃ; Menon. p. 92. E. ἀλλὰ σὺ εἰπέ, παρὰ τίνας ἦλθῃ Ἀθηναίων. Protag. p. 348. D. περιιὼν ζητεῖ, ὅτῳ ἐπιδείξηται καὶ μεθ' ὅτου βεβαιώσηται. De Rep. I. p. 348. E. οὐκέτι ῥᾴδιον ἔχειν ὅ τί τις εἴπῃ. Aristoph. Nubb. 438. ποῖ τις φύγῃ; Sophocl. Oed. Col. 170. θύγατερ, ποῖ τις φροντίδος ἦλθῃ; conf. Matthiae Gr. §. 516. 3. Prorsus ut h. l. Aristoph. Avv. v. 165. Epop. Τί σοι πιθώμεσθα; Cui Pisthetaerus: Ὅ τι πίθησθε; πρῶτον μὲν μὴ περιπέτεσθε, κ. τ. λ.

D. εἰς μακάρων δή τινας] Cf. p. 107. D. οὗτος ἄγειν ἐπιχειρεῖ εἰς δή τινα τόπον. ibique annot.

ἄλλως λεγ.] i. e. μάτην.

ἐγγυήσασθε οὖν με πρ. Κρ.] Ἐγγυᾶσθαί τινα est sponsione facta aliquem alicui tradere, i. e. spondere pro aliquo, fidem praestare. Demosthen. p. 609. ed. Reisk. ταῦθ' ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ὁρῶντο ποιῶν, ἣν ὡς ἐλεύθερος ἐγγυήσατο. Ibid. 899. μάρτυρας ὑμῖν παρασχήσομαι, ὡς οὐκ ἠγγυησάμην ἐγὼ τὸν Παρμένοντα. Ibid p. 1349. ἐγγυῶντα τὰς ἑτέρων θυγατέρας ὡς ἑαυτοῦ οὔσας. Quemadmodum autem Graeci dicunt μάχην μάχεσθαι, ἔχθος ἐχθαίρειν alia, ita hic ἐγγυᾶσθαι ἐγγύην legimus. Quoniam vero ἐγγυᾶσθαι accusativum personae adsciscit, etiam ἐγγύην ἐγγυᾶσθαί τινα recte dici potuit, eademque prorsus ratione dici solitum ἔχθος ἐχθαίρειν τινά, μῖσος μισεῖν τινα, et quae aliae sunt huiusmodi loquendi formulae v. Rost. §. 104. 3. b. annot. 5.

E. οὗτος μὲν γὰρ ἦ μὴν παραμενεῖν] Intell. ἠγγυήσατο. — ἀγανακτῇ, indigne

ορυττόμενον ἀγανακτῇ ὑπὲρ ἐμοῦ, ὡς δεινὰ πάσχοντος, μηδὲ λέγῃ ἐν τῇ ταφῇ, ὡς ἢ προτίθεται Σωκράτη ἢ ἐκφέρει ἢ κατορύττει. εὖ γὰρ ἴσθι, ἦ δ' ὅς, ὦ ἄριστε Κρίτων, τὸ μὴ καλῶς λέγειν οὐ μόνον εἰς αὐτὸ τοῦτο πλημμελές, ἀλλὰ καὶ κακόν τι ἐμποιεῖ ταῖς ψυχαῖς. ἀλλὰ θαῤῥεῖν τε χρὴ καὶ φάναι τοὐμὸν σῶμα θάπτειν, καὶ θάπτειν οὕτως, ὅπως ἄν 116
σοι φίλον ᾖ καὶ μάλιστα ἡγῇ νόμιμον εἶναι.

Cap. LXV. Ταῦτ' εἰπὼν ἐκεῖνος μὲν ἀνίστατο εἰς οἴκημά τι ὡς λουσόμενος, καὶ ὁ Κρίτων εἵπετο

Bekk. ὡς δεῖν' ἄττα π. Abieci ἄττα cum Bodl. Colsl. Vat. Tub. Ven. Ξ Π. Vind. ΥΦ. Par. G. Ambr. Flor. d. Zitt.

ferat, aegre ferat, doleat. Infra c. LXVI. Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ οὐδὲν ἐπαύετο δακρύων, καὶ δὴ καὶ τότε κλάων καὶ ἀγανακτῶν οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλασε.

E. ὡς ἢ προτίθεται — κατορύττει] Ἐκφέρειν, κατορύττειν et προτίθεσθαι sunt verba hac in re propria. v. Kirchmann. de Funerib. Roman. libr. II. c. 1. et 1. 12. Medium verbum ne quem offendat, refertur illud ad ipsum Critonem tanquam funeris dominum, ut qui suscepisset curam sepulturae. Eurip. Alcest. 378, ubi Admetus mortem obiturus patrem mori pro se recusantem his verbis reprehendit: καίτοι γὰρ φυτεύων παῖδας οὐκέτ' ἂν φθάνοις, οἳ γηροβοσκήσουσι καὶ θανόντα σε περιστελοῦσι καὶ προθήσονται νεκρόν. Lex Attica ap. Demosthen. in Macart. p. 1071. R. τὸν ἀποθανόντα προτίθεσθαι ἔνδον, ὅπως ἂν βούληται. Lucian. de Luctu §. 27. μετὰ ταῦτα δὲ λούσαντες αὐτὸν καὶ μύρῳ τῷ καλλίστῳ χρίσαντες τὸ σῶμα καὶ στεφανώσαντες τοῖς ὡραίοις ἄνθεσι προτίθενται.

οἳ μόνον εἰς αὐτὸ τοῦτο] Non solum quod id ipsum attinet, sc. τὸ μὴ καλῶς λέγειν — Ad πλημμελὲς intell. ἐστιν. Nam quod Schaeferus Melett. p. 4. πλημμελεῖ scribendum coniecit, ferri illud propterea non potest, quod hoc verbum de rebus usurpari non solet.

Cap. LXV. P. 116. ἀνίστατο εἰς οἴκημά τι] h. e. surrexit et abiit in cubiculum quoddam. Aristoph. Plut. 683. ἐπὶ τὴν χύτραν τὴν τῆς ἀθάρης ἀνίσταμαι. Eurip. Heraclid. 59. ἀνίστασθαί σε χρὴ εἰς Ἄργος. Haec eodem modo explicanda sunt, quo explicuimus c. I. verba ἐπιχωριάζειν Ἀθήναζε. De voc. οἴκημα usu, quod de singulis aedificiorum partibus solet usurpari, ita ut pro varia singulorum locorum ratione variam habeat significationem, v. Valckenar. ad Ammon. III. 4. et Dorvill. ad Charit. p. 587. — Deinde plenius dici poterat: περιεμένομεν οὖν τοτὲ μὲν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς δ. — τοτὲ δέ —. Sed τοτὲ μὲν ante τοτὲ δὲ omitti solet, quemadmodum ὁ μὲν ante ὁ δὲ omitti solere constat. v. Hermann. ad Viger. p. 768. et Heindorf. ad h. l.

αὐτῷ, ἡμᾶς δ' ἐκέλευε περιμένειν. περιεμένομεν οὖν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαλεγόμενοι περὶ τῶν εἰρημένων καὶ ἀνασκοποῦντες, τοτὲ δ' αὖ περὶ τῆς ξυμφορᾶς διεξιόντες, ὅση ἡμῖν γεγονυῖα εἴη, ἀτεχνῶς ἡγούμενοι, ὥσπερ πατρὸς στερηθέντες, διάξειν ὀρφανοὶ τὸν
B ἔπειτα βίον. ἐπειδὴ δὲ ἐλούσατο, καὶ ἠνέχθη παρ' αὐτὸν τὰ παιδία — δύο γὰρ αὐτῷ υἱεῖς σμικροὶ ἦσαν, εἷς δὲ μέγας — καὶ αἱ οἰκεῖαι γυναῖκες ἀφίκοντο, ἐκείναις ἐναντίον τοῦ Κρίτωνος διαλεχθείς τε καὶ ἐπιστείλας ἅττα ἐβούλετο, τὰς μὲν γυναῖκας καὶ τὰ παιδία ἀπιέναι ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ ἦκε παρ' ἡμᾶς. καὶ ἦν ἤδη ἐγγὺς ἡλίου δυσμῶν. χρόνον γὰρ πολὺν διέτριψεν ἔνδον. ἐλθὼν δ' ἐκαθέζετο λελουμένος, καὶ οὐ πόλλ' ἅττα μετὰ ταῦτα διελέχθη. καὶ ἦκεν ὁ τῶν ἕνδεκα ὑπηρέτης καὶ στὰς παρ' αὐτόν,

P. 116. B. *ἐπιστείλας ἅττα ἐβ.*] *ἐπιτείλας* Par. L. Flor. d. et pr. Coisl.

καὶ ἦκεν ὁ τῶν ἕνδεκα] *ἦλθεν* Coisl. Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d.

C. *οὐ καταγνώσομαί γε σοῦ*] *γε* om. Bodl. Ven. *Π.* et pr. *Ξ.*

ὅπερ τῶν ἄλλων καταγ.] Articulum non dubitavi ex Coisl. Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Flor. d. addere. Nam ita pulcre Socrates ceteris omnibus opponitur ab ipso undecim virorum ministro. Dein Coisl. Ven. *Λ.* Par. CEHIL. Aug. Flor. a. b. c. d. i. m. *παραγγείλω*. At ita sensus foret: quum iis denuntia-

B. *δύο γὰρ αὐτῷ υἱεῖς*] Cf. ad Apol. Socr. p. 34. D.

καὶ αἱ οἰκεῖαι γυναῖκες ἀφ.] Qui fabulam de digamia Socratis pro vera habuerunt, creduli mendaciorum patroni; ii hoc etiam loco abusi sunt ad causam suam defendendam. In horum numero esse mireris etiam summum virum, Tiber. Hemsterhusium, qui ad Lucian. Halcyon. T. I. p. 184. et Praefat. p. XXXIII. ex his Platonis verbis clarum esse arbitratur utramque uxorem, Xanthippen et Myrtonem, marito superstitem vixisse. Ad quam rem comprobandam ille hoc utitur argumento, ut *γυναῖκας* dicat per uxores debere explicari. Quam viri doctissimi sententiam Io. Luzac. in Lectionibus Atticis, in quo libro totam illam de Socrate fabulam diligentissime examinavit et doctissimis argumentis confutavit, p. 38. sqq. ita redarguit, ut stultus sit qui eam nunc defendendam suscipiat. Docuit autem Luzacius *οἰκείας γυναῖκας* esse omnino mulieres de domo et familia, feminas propinquas vel domesticas. Nam Platonem, si uxores voluisset intelligi, simpliciter fuisse dicturum *τὰς γυ-*

Ὦ Σώκρατες, ἔφη, οὐ καταγνώσομαί γε σοῦ ὅπερ C
τῶν ἄλλων καταγιγνώσκω, ὅτι μοι χαλεπαίνουσι καὶ
καταρῶνται, ἐπειδὰν αὐτοῖς παραγγέλλω πίνειν τὸ
φάρμακον ἀναγκαζόντων τῶν ἀρχόντων, σὲ δ' ἐγὼ
καὶ ἄλλως ἔγνωκα ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ γενναιότατον
καὶ πραότατον καὶ ἄριστον ἄνδρα ὄντα τῶν πώποτε
δεῦρο ἀφικομένων, καὶ δὴ καὶ νῦν εὖ οἶδ' ὅτι οὐκ
ἐμοὶ χαλεπανεῖς, γιγνώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους, ἀλλ'
ἐκείνοις. νῦν οὖν, οἶσθα γὰρ ἃ ἦλθον ἀγγέλλων, D
χαῖρέ τε καὶ πειρῶ ὡς ῥᾷστα φέρειν τὰ ἀναγκαῖα.
Καὶ ἅμα δακρύσας μεταστρεφόμενος ἀπῄει. Καὶ ὁ
Σωκράτης ἀναβλέψας πρὸς αὐτόν, Καὶ σύ, ἔφη,
χαῖρε, καὶ ἡμεῖς ταῦτα ποιήσομεν. Καὶ ἅμα πρὸς
ἡμᾶς, Ὡς ἀστεῖος, ἔφη, ὁ ἄνθρωπος· καὶ παρὰ
πάντα μοι τὸν χρόνον προσῄει καὶ διελέγετο ἐνίοτε

vero. Recte Bodl. Tub. Ven. *Ξ Π.* alii multi praesens tuentur. Vat. Par. G. *παραγγέλω*, formam soloecam, habent.

ἐμοὶ χαλεπανεῖς] V. *χαλεπαίνεις*. Mutavimus praeeunte Bekkero e Coisl. et Par. G.

ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ] Vett. editt. *τῷ* omittunt, quod restituendum iam Steph. vidit. Praebuerunt codices optimi atque plurimi. Mox *δεῦρο ἀφιγμένων* Coisl. Vat. Vind. *Φ.* Par. G. Ambr. Flor. d. recte fortasse.

ἃ ἦλθον ἀγγέλλων] Editt. vett. et Bekker. *ἀγγελῶν*. Recte *ἀγγέλλων* tuentur Bodl. Ven. *Ξ Π.* Vind. *Υ Φ.* Par. C. Ambr. Flor. a. b. c. m. Zittav., ad quos accedunt Ven. *A.* Par. H I L. qui ha-

ναῖκας, non *τὰς οἰκείας γυναῖκας*. Iisdem fere rationibus Hemsterhusii sententiam impugnavit Heindorf. ad h. l.

C. *οὐ καταγνώσομαί γε σοῦ*] Nos: von dir werde ich nicht denken. Euthyphr. p. 2. B. *οὐ γὰρ ἐκεῖνό γέ σου καταγνώσομαι, ὡς σύ γε ἕτερον.* Tim. p. 19. D. Alcibiad. 2. p. 143. C. Demosth. in Mid. c. 2. *οὐ γὰρ ἂν καταγνοίην ὑμῶν οὐδενός.*

τῶν ἀρχόντων] Int. *τῶν ἕνδεκα.*

ἃ ἦλθον ἀγγέλλων] qualia nuntians venerim. Hic nemo, opinor, *ἀγγελῶν* requiret. De praesentis usu v. Bernhardy Synt. p. 370. Hermann. et Elmslei. ad Eurip. Med. 1024. Bornemann. ad Xenoph. Anab. VII. 7, 17.

D. *καὶ παρὰ πάντα μοι τὸν χρόνον*] Solet ita *παρὰ* de tempore, quod vulgo praesens aut durans dicunt, saepissime usurpari. Xenoph. Mem. II. 1, 2. *παρᾶ τὴν ἐκείνου ἀρχήν*, sub illius imperio, illo imperante. Sensus hic est: per totos hos triginta dies, quos in carcere transegi, me invisebat interdumque mecum confabulabatur.

καὶ ἦν ἀνδρῶν λῷστος, καὶ νῦν ὡς γενναίως με ἀποδακρύει. ἀλλ' ἄγε δή, ὦ Κρίτων, πειθώμεθα αὐτῷ, καὶ ἐνεγκάτω τις τὸ φάρμακον, εἰ τέτριπται· εἰ δὲ μή, τριψάτω ὁ ἄνθρωπος. Καὶ ὁ Κρίτων, E Ἀλλ' οἶμαι, ἔφη, ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἔτι ἥλιον εἶναι ἐπὶ τοῖς ὄρεσι καὶ οὔπω δεδυκέναι. καὶ ἅμα ἐγὼ οἶδα καὶ ἄλλους πάνυ ὀψὲ πίνοντας, ἐπειδὰν παραγγελθῇ αὐτοῖς, δειπνήσαντάς τε καὶ πιόντας εὖ μάλα, καὶ ξυγγενομένους γ' ἐνίους ὧν ἂν τύχωσιν ἐπιθυμοῦντες. ἀλλὰ μηδὲν ἐπείγου· ἔτι γὰρ ἐγχωρεῖ. Καὶ ὁ Σωκράτης, Εἰκότως γ', ἔφη, ὦ Κρίτων, ἐκεῖ-

bent *ἀγγέλων*. v. annot. In praecedentibus *οὖν* om. Bodl. Coisl. Vind. *Y*. Par. G. Tub. Zitt.

D. *ἀλλ' ἄγε δή*] Sic Bodl. Coisl. Vat. Ven. *Ξ*. Vind. *Y*. Par. G. Zitt. Vett. editt. *ἀλλά γε δή*, quod iam Forsterus mutandum vidit.

E. *ἐπὶ τοῖς ὄρεσι*] Sic Bas. 2. et codd. fere omnes. Ald. Bas. I. Steph. *ἐν τοῖς ὄρεσι*.

ὧν ἂν τύχωσιν] *ἄν* om. Bodl. Ven. *ΠΞ*. Vind. *Y*. Zitt.

οὓς σὺ λέγεις] V. *ἃ σὺ λέγεις*, quod tuetur Par. E.

ταῦτα εἰκότως] V. *εἰκότως ταῦτα*, invitis libris Bodl. Coisl. Vat. Ven. *ΞΠ*. Vind. *YΦ*. Par. G. Flor. d. Zitt. Dein Bodl.

τριψάτω ὁ ἄνθρωπος] Sic *ἄνθρωπος* fere de homine vili et contemto dicitur: ut hic de ministro et apparitore undecimvirorum, et paullo post de carnifice. Terebatur autem semen cicutae, ut succus exprimeretur. v. Plin. H. N. XXV. 13.

E. *καὶ ξυγγ.*] Recte Stephanus: et quidem nonnullos suis amoribus potitos.

οὐδὲν γὰρ οἶμαι κερδαίνειν] Cod. Bodl. supra vers. *κερδανεῖν*, quod arripuerunt Turicenses. Sed de infinitivi praesentis usu v. ad Criton. p. 52. C., De re ipsa autem v. Antonin. IV. 47. ibique Gataker. Mox verba *παρ' ἐμαυτῷ* ne otiosa esse putes, addita sunt illa, quo accuratius definiatur sententia formulae *ὀφλεῖν γέλωτα*, quam constat significare risum debere vel aliis vel sibi. Itaque prope necesse erat, ut adderetur *παρ' ἐμαυτῷ*, h. e. animo meo. Quo facto manifestum est sententiam esse hanc: puto me cicuta paullo post bibenda nihil lucrari aliud nisi hoc, ut mihimet ipsi ridiculus videar. Mox de *πιθοῦ καὶ μὴ ἄλλως ποίει* v. Remp. I. p. 328. A. Criton. p. 54. A. p 46. A. Lachet. p. 181. C al. Verbis *φειδόμενος οὐδενὸς ἔτι ἐνόντος* respicitur ad versum Hesiodi Opp. et DD. 367. *μεσσόθι φείδεσθαι, δειλὴ δ' ἐνὶ πυθμένι φειδώ*. Seneca

νοί τε ταῦτα ποιοῦσιν, οὓς σὺ λέγεις, οἴονται γὰρ κερδανεῖν ταῦτα ποιήσαντες, καὶ ἔγωγε ταῦτα εἰκότως οὐ ποιήσω· οὐδὲν γὰρ οἶμαι κερδαίνειν ὀλίγον ὕστε- 117
ρον πιὼν ἄλλο γε ἢ γέλωτα ὀφλήσειν παρ' ἐμαυτῷ, γλιχόμενος τοῦ ζῆν καὶ φειδόμενος οὐδενὸς ἔτι ἐνόντος. ἀλλ' ἴθι, ἔφη, πιθοῦ καὶ μὴ ἄλλως ποίει.

Cap. LXVI. Καὶ ὁ Κρίτων ἀκούσας ἔνευσε τῷ παιδὶ πλησίον ἑστῶτι. καὶ ὁ παῖς ἐξελθὼν καὶ συχνὸν χρόνον διατρίψας ἦκεν ἄγων τὸν μέλλοντα δώσειν τὸ φάρμακον, ἐν κύλικι φέροντα τετριμμένον. ἰδὼν δὲ ὁ Σωκράτης τὸν ἄνθρωπον, Εἶεν ἔφη, ὦ

superscriptum habet κερδανεῖν, quod ediderunt Turicenses. Pro πιὼν Coisl. Vat. Par. G. Flor. d. ἀπιών. Bodl. Ven. *II.* Par. C. ποιῶν, quod tamen in Bodl. emendatum.

P. 117. οὐδενὸς ἔτι ἐνόντος] ὄντος Ven. C. Ξ. Par. D. Flor. C. Bas. 2. Dein pro vulg. πείθου Bodl. Ven. *II.* Vind. Y. Zitt. πιθοῦ suppeditarunt, quod Turicenses non debebant tamquam alienum a pedestris orationis consuetudine repudiare. v. Cobet. ad Orat. de arte iuterpretandi p. 95 sq. coll. Aristoph. Plut. 103. Nubb. 87. Avv. 662. Lys. 485. Vesp. 728.

χρόνον διατρίψας] ἐνδιατρίψας Coisl. Par. G. Flor. d. et a manu sec. Vat. Tum διδόναι Bodl. Ven. *II.* Flor. a. c. m. et marg. Par. C. quod Turicenses ediderunt.

Epist. I. Nam ut visum est măioribus nostris: Sera parsimonia in fundo est. Itaque causa apparet, cur ἐνόντος tenendum sit, quod Heindorfius aliique in ὄντος mutarunt.

Cap. LXVI. εἶεν, ἔφη, ὦ β.] Quod Heindorfius ait, εἶεν ubivis habere vim quandam probandi, id nos quidem verum esse haud cunctanter negamus. v. ad p. 95. A. Videlicet probandi significatio non ipsi voculae inest, sed proximae potius sententiae vel disputationis conversioni, ut h. l. Uberius de hac re dictum est ad Men. p. 75. C. Gorg. p. 472. D. 466. C. Apol. p. 19. A. Symp. p. 213. E. Deinde praemittuntur verba σὺ γὰρ τούτων ἐπιστήμων, quia Graeci eam sententiae partem, quae causam indicat, quare aliquid fieri dicitur, additu particula γὰρ prius solent enuntiare, quam ipsam rem posuerunt. Aeschyl. Agam. 1077. ἐγὼ δ', ἐποικτείρω γάρ, οὐ θυμώσομαι. Aristoph. Nubb. v. 87. Avv. v. 662. Lysistr. v. 485. Eurip. Phoeniss. v. 371. ad quem locum consulendus A. Matthiae. Plat. Sympos. p. 175. C. τὸν οὖν Ἀγάθωνα, τυγχάνειν γὰρ ἔσχατον κατακείμενον μόνον, δεῦρ' ἔφη φάναι, Σώκρατες, παρ' ἐμὲ κατάκεισο. Prorsus, ut hoc loco, ibid. p. 204. C. καὶ ἐγὼ εἶπον, εἶεν δή, ὦ ξένη, καλῶς γὰρ λέγεις· τοιοῦτος ὢν ὁ Ἔρως τίνα χρείαν ἔχει τοῖς ἀνθρώποις;

βέλτιστε, σὺ γὰρ τούτων ἐπιστήμων, τί χρὴ ποιεῖν; Οὐδὲν ἄλλο, ἔφη, ἢ πιόντα περιιέναι, ἕως ἄν σου
B βάρος ἐν τοῖς σκέλεσι γένηται, ἔπειτα κατακεῖσθαι· καὶ οὕτως αὐτὸ ποιήσει. Καὶ ἅμα ὥρεξε τὴν κύλικα τῷ Σωκράτει. καὶ ὃς λαβὼν καὶ μάλα ἵλεως, ὦ Ἐχέκρατες, οὐδὲν τρέσας οὐδὲ διαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσώπου, ἀλλ', ὥσπερ εἰώθει, ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Τί λέγεις, ἔφη, περὶ τοῦδε τοῦ πώματος πρὸς τὸ ἀποσπεῖσαί τινι; ἔξεστιν, ἢ οὔ; Τοσοῦτον, ἔφη, ὦ Σώκρατες, τρίβομεν, ὅσον οἰόμεθα μέτριον εἶναι πιεῖν. Μαν-
C θάνω, ἦ δ' ὅς· ἀλλ' εὔχεσθαι γέ που τοῖς θεοῖς ἔξεστί τε καὶ χρὴ τὴν μετοίκησιν τὴν ἐνθένδε ἐκεῖσε

B. οὕτως αὐτὸ ποιήσει] V. ποιήσεις, invitis codicibus. Iam Ald. Bas. 1. ποιήσει.

περὶ τοῦδε τοῦ πώματος] Libri πόματος, quod sponte mutavi. v. ad Phileb. p. 34. E.

C. ἀλλ' ἐμοῦ γε βίᾳ καὶ αὐτοῦ ἀσταχτί] καὶ αὐτοῦ βίᾳ Ambr. αὐτοῦ βίᾳ ἀστ. omisso καὶ Ven. Ξ. Vind. ΥΦ. ἐμοῦ γε αὐτοῦ βίᾳ καὶ ἀστ. Aug. Vind. 1. Zitt. Vind. Π. cum Bas. 2. ἀλλ' ἐμοῦ γε καὶ αὐτοῦ ἀσταχτὶ καὶ βίᾳ. Coisl. Vat. Par. G. Ceterum Bodl. et Ven. Π. ἀσταχτεί.

ἕως ἄν σου βάρος] Ne quis σου in σοι mutandum arbitretur, v. ad Criton. c. XV. De Rep. VII. p. 518. C. Symp. p. 215. E.

B. καὶ οὕτως αὐτὸ ποιήσει] „atque ita, inter ambulandum, per se ipsum efficax erit, ut nulla alia re opus sit. Ποιεῖν, ut Latinum facere, de praesentibus remediis positum apud Dioscoridem imprimis reperitur, v. c. I. 95. ποιεῖ πρὸς φάρμακα, valet adversus venena.“ HEINDORF.

καὶ μάλα ἵλεως] admodum hilaris. Frequens est καὶ μάλα sic positum, ut καὶ vim intendendi habeat. Mox καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως ἔξεπιε.

ταυρηδὸν ὑποβλέψας] h. e. torvo vultu intuens, defixis in eum oculis. vid. Wyttenb. Epist. Crit. p. 46. Proximorum verborum sententia haec est: licetne de hac potione libare aliquid alicui deo?

μέτριον εἶναι π.] h. e. satis esse.

C. ἐπισχόμενος] admoto ori poculo, vi verbi medii. Nam ἐπέχειν τινὶ πιεῖν est praebere, admovere alicui potum, ut Arist. Nubb. 1385. Lucian. Tox. 37. ἅμα ἀμφότεροι ἐπισχόμενοι πίνομεν. Apoll. Rhod. I. 472. ἦ καὶ ἐπισχόμενος πλέον δέπας ἀμφοτέρηφι πῖνε. Stesichor. ap. Athen. XI. p. 499. B. σκύφιον δὲ λαβὼν πῖεν ἐπισχόμενος. C. Fr. Hermannus in libro:

εὐτυχῆ γενέσθαι· ἃ δὴ καὶ ἐγὼ εὔχομαί τε καὶ γένοιτο ταύτῃ. Καὶ ἅμα εἰπὼν ταῦτα ἐπισχόμενος καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως ἐξέπιε. καὶ ἡμῶν οἱ πολλοὶ τέως μὲν ἐπιεικῶς οἷοί τε ἦσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύειν, ὡς δὲ εἴδομεν πίνοντά τε καὶ πεπωκότα, οὐκέτι, ἀλλ' ἐμοῦ γε βίᾳ καὶ αὐτοῦ ἀστακτὶ ἐχώρει τὰ δάκρυα, ὥστε ἐγκαλυψάμενος ἀπέκλαον ἐμαυτόν· οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνόν γε, ἀλλὰ τὴν ἐμαυτοῦ τύχην, οἵου ἀνδρὸς ἑταίρου ἐστερημένος εἴην. ὁ δὲ Κρίτων ἔτι D πρότερος ἐμοῦ, ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ' ἦν κατέχειν τὰ δάκρυα, ἐξανέστη. Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ ἐν τῷ ἐμπροσθεν χρόνῳ οὐδὲν ἐπαύετο δακρύων, καὶ δὴ καὶ τότε ἀναβρυχησάμενος, κλάων καὶ ἀγανακτῶν οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλασε τῶν παρόντων, πλήν γε αὐτοῦ

ἀπέκλαον ἐμαυτόν] V. ἀπέκλαιον. Coisl. ἐπέκλαιον. Par. G. ἀπέκλαον, quod Bekker. restituit.

D. κλάων καὶ ἀγανακτῶν] V. κλαίων, quod mutavit Bekker.

ὅντινα οὐ κατέκλασε] Sic Coisl. Vat. Ven. a. b. c. d. Vind. Y. Par. CGHI. Ambr. Flor. b. d. m. et corr. Bodl. Ven. ΑΠ. Vulgo κατέκλαυσε.

Gesammelte Abhandlungen etc. p. 89. hanc interpretationem repudiat, atque verba explicat: spiritu represso, ideoque uno haustu „den Athem an sich haltend," also „in einem Zuge." Quod nobis non placet. Nam primum ἐπισχόμενος nusquam ita usurpatur. Deinde qui quis possit uno haustu poculum ebibere represso spiritu, non intelligimus. Denique quod ille cum nostra interpretatione censet parum convenire καί ante μάλα εὐχερῶς insertum, id quo iure ita statuat, haudquaquam intelligimus. Respondent enim inter se καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως. Verum est igitur, quod posuimus κατέχειν τὸ μὴ δακρ.] vix nobis temperare poteramus, quo minus lacrimaremur. Soph. Philoct. 349. οὐ πολὺν χρόνον μ' ἐπέσχον μή με ναυστολεῖν ταχύ. v. Hermann. ad Viger. p. 810. sq.

ἐγκαλυψάμενος] os pallio meo obvolvens. v. Dorvill. ad Charit. p. 274.

οἵου ἀνδρός] i. e. ὅτι τοιούτου. v. ad Criton. c. I.

D. οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλασε] Quam codices optimi confirmant lectionem κατέκλασε, a Stephano pro vulg. κατέκλαυσε de coniectura restitutam, eandem adiuvat etiam loquendi consuetudo, neque recte negavit Wyttenb. κατακλᾶν ita simpliciter usurpari. Prorsus sic positum est ἐπικλᾶν Plutarch. Vit. Pericl. c. 37. ἡ παροῦσα δυστυχία τῷ Περικλεῖ περὶ τὸν οἶκον, ὡς δίκην τινὰ δεδωκότι τῆς ὑπεροψίας καὶ τῆς

βέλτιστε, σὺ γὰρ τούτων ἐπιστήμων, τί χρὴ ποιεῖν; Οὐδὲν ἄλλο, ἔφη, ἢ πιόντα περιέναι, ἕως ἄν σου
B βάρος ἐν τοῖς σκέλεσι γένηται, ἔπειτα κατακεῖσθαι· καὶ οὕτως αὐτὸ ποιήσει. Καὶ ἅμα ὥρεξε τὴν κύλικα τῷ Σωκράτει. καὶ ὃς λαβὼν καὶ μάλα ἵλεως, ὦ Ἐχέκρατες, οὐδὲν τρέσας οὐδὲ διαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσώπου, ἀλλ', ὥσπερ εἰώθει, ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν ἄνθρωπον, Τί λέγεις, ἔφη, περὶ τοῦδε τοῦ πώματος πρὸς τὸ ἀποσπεῖσαί τινι; ἔξεστιν, ἢ οὔ; Τοσοῦτον, ἔφη, ὦ Σώκρατες, τρίβομεν, ὅσον οἰόμεθα μέτριον εἶναι πιεῖν. Μαν-
C θάνω, ἦ δ' ὅς· ἀλλ' εὔχεσθαί γέ που τοῖς θεοῖς ἔξεστί τε καὶ χρὴ τὴν μετοίκησιν τὴν ἐνθένδε ἐκεῖσε

B. οὕτως αὐτὸ ποιήσει] V. ποιήσεις, invitis codicibus. Iam Ald. Bas. I. ποιήσει.

περὶ τοῦδε τοῦ πώματος] Libri πόματος, quod sponte mutavi. v. ad Phileb. p. 34. E.

C. ἀλλ' ἐμοῦ γε βίᾳ καὶ αὐτοῦ ἀστακτί] καὶ αὐτοῦ βίᾳ Ambr. αὐτοῦ βίᾳ ἀστ. omisso καὶ Ven. Ξ. Vind. ΥΦ. ἐμοῦ γε αὐτοῦ βίᾳ καὶ ἀστ. Aug. Vind. 1. Zitt. Vind. Π. cum Bas. 2. ἀλλ' ἐμοῦ γε καὶ αὐτοῦ ἀστακτὶ καὶ βίᾳ. Coisl. Vat. Par. G. Ceterum Bodl. et Ven. Π. ἀστακτεί.

ἕως ἄν σου βάρος] Ne quis σου in σοι mutandum arbitretur, v. ad Criton. c. XV. De Rep. VII. p. 518. C. Symp. p. 215. E.

B. καὶ οὕτως αὐτὸ ποιήσει] „atque ita, inter ambulandum, per se ipsum efficax erit, ut nulla alia re opus sit. Ποιεῖν, ut Latinum facere, de praesentibus remediis positum apud Dioscoridem imprimis reperitur, v. c. I. 95. ποιεῖ πρὸς φάρμακα, valet adversus venena." HEINDORF.

καὶ μάλα ἵλεως] admodum hilaris. Frequens est καὶ μάλα sic positum, ut καὶ vim intendendi habeat. Mox καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως ἐξέπιε.

ταυρηδὸν ὑποβλέψας] h. e. torvo vultu intuens, defixis in eum oculis. vid. Wyttenb. Epist. Crit. p. 46. Proximorum verborum sententia haec est: licetne de hac potione libare aliquid alicui deo?

μέτριον εἶναι π.] h. e. satis esse.

C. ἐπισχόμενος] admoto ori poculo, vi verbi medii. Nam ἐπέχειν τινὶ πιεῖν est praebere, admovere alicui potum, ut Arist. Nubb. 1385. Lucian. Tox. 37. ἅμα ἀμφότεροι ἐπισχόμενοι πίνομεν. Apoll. Rhod. I. 472. ἦ καὶ ἐπισχόμενος πλέον δέπας ἀμφοτέρηφι πῖνε. Stesichor. ap. Athen. XI. p. 499. B. σκύφιον δὲ λαβὼν πῖεν ἐπισχόμενος. C. Fr. Hermannus in libro:

εὐτυχῆ γενέσθαι· ἃ δὴ καὶ ἐγὼ εὔχομαί τε καὶ γένοιτο ταύτῃ. Καὶ ἅμα εἰπὼν ταῦτα ἐπισχόμενος καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως ἐξέπιε. καὶ ἡμῶν οἱ πολλοὶ τέως μὲν ἐπιεικῶς οἷοί τε ἦσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύειν, ὡς δὲ εἴδομεν πίνοντά τε καὶ πεπωκότα, οὐκέτι, ἀλλ' ἐμοῦ γε βίᾳ καὶ αὐτοῦ ἀστακτὶ ἐχώρει τὰ δάκρυα, ὥστε ἐγκαλυψάμενος ἀπέκλαον ἐμαυτόν· οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνόν γε, ἀλλὰ τὴν ἐμαυτοῦ τύχην, οἵου ἀνδρὸς ἑταίρου ἐστερημένος εἴην. ὁ δὲ Κρίτων ἔτι D πρότερος ἐμοῦ, ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ' ἦν κατέχειν τὰ δάκρυα, ἐξανέστη. Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ ἐν τῷ ἐμπροσθεν χρόνῳ οὐδὲν ἐπαύετο δακρύων, καὶ δὴ καὶ τότε ἀναβρυχησάμενος, κλάων καὶ ἀγανακτῶν οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλασε τῶν παρόντων, πλήν γε αὐτοῦ

ἀπέκλαον ἐμαυτόν] V. ἀπέκλαιον. Coisl. ἐπέκλαιον. Par. G. ἀπέκλαον, quod Bekker. restituit.

D. κλάων καὶ ἀγανακτῶν] V. κλαίων, quod mutavit Bekker.

ὅντινα οὐ κατέκλασε] Sic Coisl. Vat. Ven. a. b. c. d. Vind. Y. Par. CGHI. Ambr. Flor. b. d. m. et corr. Bodl. Ven. ΑΠ. Vulgo κατέκλαυσε.

Gesammelte Abhandlungen etc. p. 89. hanc interpretationem repudiat, atque verba explicat: spiritu represso, ideoque uno haustu „den Athem an sich haltend," also „in einem Zuge." Quod nobis non placet. Nam primum ἐπισχόμενος nusquam ita usurpatur. Deinde qui quis possit uno haustu poculum ebibere represso spiritu, non intelligimus. Denique quod ille cum nostra interpretatione censet parum convenire καί ante μάλα εὐχερῶς insertum, id quo iure ita statuat, haudquaquam intelligimus. Respondent enim inter se καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως. Verum est igitur, quod posuimus

κατέχειν τὸ μὴ δακρ.] vix nobis temperare poteramus, quo minus lacrimaremur. Soph. Philoct. 349. οὐ πολὺν χρόνον μ' ἐπέσχον μή με ναυστολεῖν ταχύ. v. Hermann. ad Viger. p. 810. sq.

ἐγκαλυψάμενος] os pallio meo obvolvens. v. Dorvill. ad Charit. p. 274.

οἵου ἀνδρός] i. e. ὅτι τοιούτου. v. ad Criton. c. I.

D. οὐδένα ὄντινα οὐ κατέκλασε] Quam codices optimi confirmant lectionem κατέκλασε, a Stephano pro vulg. κατέκλαυσε de coniectura restitutam, eandem adiuvat etiam loquendi consuetudo, neque recte negavit Wyttenb. κατακλᾶν ita simpliciter usurpari. Prorsus sic positum est ἐπικλᾶν Plutarch. Vit. Pericl. c. 37. ἡ παροῦσα δυστυχία τῷ Περικλεῖ περὶ τὸν οἶκον, ὡς δίκην τινὰ δεδωκότι τῆς ὑπεροψίας καὶ τῆς

Σωκράτους. ἐκεῖνος δὲ, Οἷα, ἔφη, ποιεῖτε, ὦ θαυμάσιοι. ἐγὼ μέντοι οὐχ ἥκιστα τούτου ἕνεκα τὰς γυναῖκας ἀπέπεμψα, ἵνα μὴ τοιαῦτα πλημμελοῖεν·
E *καὶ γὰρ ἀκήκοα, ὅτι ἐν εὐφημίᾳ χρὴ τελευτᾶν. ἀλλ' ἡσυχίαν τε ἄγετε καὶ καρτερεῖτε. Καὶ ἡμεῖς ἀκούσαντες ἠσχύνθημέν τε καὶ ἐπέσχομεν τοῦ δακρύειν, ὁ δὲ περιελθών, ἐπειδή οἱ βαρύνεσθαι ἔφη τὰ σκέλη, κατεκλίθη ὕπτιος· οὕτω γὰρ ἐκέλευεν ὁ ἄνθρωπος. καὶ ἅμα ἐφαπτόμενος αὐτοῦ οὗτος ὁ δοὺς τὸ φάρμακον, διαλιπὼν χρόνον, ἐπεσκόπει τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη, κἄπειτα σφόδρα πιέσας αὐτοῦ τὸν πόδα ἤρετο,*

E. *οὕτω γὰρ ἐκέλευεν*] Imperfectum debemus Bodl. Coisl. Ven. *ΑΠΞ*. Vind. *ΥΦ*. Par. CGHIL. Flor. d. i. m. Zitt. Ante Bekkerum *ἐκέλευσεν* legebatur.

P. 118. *καὶ πήγνυτο*] *πηγνύοιτο* Vind. *Φ*. Ambr. Vind. 5. 6. Ven. *Π*. ex corr. et supra versum Bodl. In Tub. est *πνίγοιτο*. Post *ἡμῖν* Bodl. Vat. Par. C. Ambr. *αὐτοῖς* inferciunt, quod ortum est eo, quod alii *οὕτως* post *ἡμῖν* collocant.

μεγαλαυχίας ἐκείνης, ἐπέκλασε τοὺς Ἀθηναίους. Vit. Demosthen. c. 17. *ὁρῶντες ἐπικλῶντα πολλοὺς καὶ ἀποθηλύνοντα τὸν Αἰσχίνην τῷ λύγῳ τούτῳ πρὸς οἶκτον*. atque *κατακλᾶν* Achill. Tat. III. 10. *λησὶν μὲν καὶ Ἑλληνὰ καὶ φωνὴ κατέκλασε καὶ δέησις ἐμάλαξεν*, ubi v. Iacobs et in Addit. ad Athen. p. 277. Similiter *θραύειν ψυχὴν* dixit Aristoph. Avv. v. 469. ed. Dind. De *οὐδένα* eodem casu posito, quem in pronomine relativo verbum exigit, v. Hermann. ad Viger. p. 709.

οἷα ποιεῖτε] est formula mirantis et indignantis. Euthyphr. p. 15. E. *οἷα ποιεῖς, ὦ ἑταῖρε, ἀπ' ἐλπίδος με καταβαλών*. Charmid. p. 166. C. Alcibiad. I. p. 113. E.

ὅτι ἐν εὐφημίᾳ χρὴ τ.] Pythagoricum hoc placitum fuisse testatur Olympiodorus p. 171. ed. Finckh. Memorat illud Iamblich. Vit. Pythag. §. 257. coll. §. 149.

E. *οὗτος ὁ δοὺς τὸ φ.*] Haec verba Upton o ad Arrian. p. 177. et Wyttenbachio ad Plut. de Ser. Num. Vind. p. 52. glossema esse videntur. Non assentior. Nam sermo familiaris talem verborum repetitionem cum perspicuitate coniunctam non aspernatur. Neque Plato ipse eiusmodi interpretamenta repudiat, sicuti nuper ad Apol. Socr. p. 23. E. in tertia libri editione videmur docuisse. Quid, quod istis omissis verba sic collocari oportuit: *καὶ ἅμα οὗτος ἐφαπτόμενος αὐτοῦ*.

διαλιπὼν χρ.] intermisso aliquo intervallo subinde videbat. Mox *ὀλίγον χρόνον διαλιπὼν ἐκινήθη*. Dicitur etiam simpliciter *διαλιπών*. v. Bast. Epist. Crit. p. 178.

εἰ αἰσθάνοιτο· ὁ δ' οὐκ ἔφη. καὶ μετὰ τοῦτο αὖθις τὰς κνήμας· καὶ ἐπανιὼν οὕτως ἡμῖν ἐπεδείκνυτο, 118
ὅτι ψύχοιτό τε καὶ πήγνυτο. καὶ αὐτὸς ἥπτετο καὶ εἶπεν, ὅτι, ἐπειδὰν πρὸς τῇ καρδίᾳ γένηται αὐτῷ, τότε οἰχήσεται. ἤδη οὖν σχεδόν τι αὐτοῦ ἦν τὰ περὶ τὸ ἦτρον ψυχόμενα, καὶ ἐκκαλυψάμενος, ἐνεκεκάλυπτο γάρ, εἶπεν, ὃ δὴ τελευταῖον ἐφθέγξατο, Ὦ Κρίτων, ἔφη, τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν ἀλεκτρυόνα. ἀλλ' ἀπόδοτε καὶ μὴ ἀμελήσητε. Ἀλλὰ ταῦτα, ἔφη, ἔσται, ὁ Κρίτων· ἀλλ' ὅρα, εἴ τι ἄλλο λέγεις. Ταῦτα ἐρομένου αὐτοῦ οὐδὲν ἔτι ἀπεκρίνατο, ἀλλ'

πρὸς τῇ καρδίᾳ γένηται] γένοιτο Coisl. Vat. Flor. 1. quod hic nemo amplectetur. Et in Vat. γένηται supra versum adscriptum est.

περὶ τὸ ἦτρον] Coisl. Ven. *A*. Par. EGI. ἤτορ.

ἔφη, ἔσται, ὁ Κρίτων] Sic Coisl. Vat. Ven. ΞΠ. Vind. ΥΦ. Par. GI. Ambr. Flor. d. Zitt. Legebatur olim ἔσται, ἔφη, ὁ Κρίτων.

P. 118. ἐπανιὼν οὕτως] manu adscendens. Plin. Hist. Nat. XXV. 13. Semini et foliis (cicutae) refrigeratoria vis; quae si enecat, incipiunt algere. — Semine trito expressus (succus) et sole densatus in pastillos, necat sanguine spissando. conf. etiam Aelian. Hist. An. IV. 23. κωνείου δ' ἄνθρωπος πιὼν κατὰ τὴν τοῦ αἵματος πῆξιν καὶ ψύξιν ἀποθνήσκει. De πήγνυτο optativo v. Buttm. Gramm. ampl. T. I. p. 539. Rost. §. 79. annot. I. 5. coll. annot. ad p. 77. B.

αὐτὸς ἥπτετο] ipse Socrates quoque tangebat membra frigentia seque dixit moriturum quum etc. Nam ita haec cum Fischero intelligenda sunt. Alii referunt ad ministrum. Parum recte. Ita certe opus est coniectura Forsteri αὖθις corrigentis. De euphemismo τότε οἰχήσεται v. Bergler. ad Alciphr. I. 232.

περὶ τὸ ἦτρον] Moeris: ἦτρον τὸν ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν τόπον Ἀττικῶς· ὑπογάστριον Ἑλληνικῶς. Timaeus: ἦτρον· ὁ μεταξὺ ὀμφαλοῦ τε καὶ αἰδοίου τόπος.

ἐνεκεκάλυπτο γάρ] ritu morientium. v. Xenoph. Cyrop. VIII. 7, 28. Livius IV. 12. VIII. 9. ubi Decii mors narratur. Sueton. Caesar. c. 82.

τῷ Ἀσκλ. ὀφ.] Egregie haec! Solebant enim aegroti, recuperata valetudine, Aesculapio immolare gallum. Itaque Socrates indicare his verbis voluit se nunc demum, solutis corporis vinculis, veram salutem esse consecuturum. v. Havercamp. ad Tertullian. Apolog. p. 46. p. 380 sq.

εἴ τι ἄλλο λέγεις] si quid praeterea habeas, quod mihi mandes.

ὀλίγον χρόνον διαλιπὼν ἐκινήθη τε καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐξεκάλυψεν αὐτόν, καὶ ὃς τὰ ὄμματα ἔστησεν· ἰδὼν δὲ ὁ Κρίτων ξυνέλαβε τὸ στόμα τε καὶ τοὺς ὀφθαλμούς.

Cap. LXVII. Ἥδε ἡ τελευτή, ὦ Ἐχέκρατες, τοῦ ἑταίρου ἡμῖν ἐγένετο, ἀνδρός, ὡς ἡμεῖς φαῖμεν ἄν, τῶν τότε ὧν ἐπειράθημεν ἀρίστου, καὶ ἄλλως φρονιμωτάτου καὶ δικαιοτάτου.

τῶν τότε] Desunt haec in Coisl. Idem deinde cum Vind. Φ. φρονιμωτάτου τε καὶ δικ.

τὰ ὄμματα ἔστησεν] oculos fixerat, oculi eius obrigueraut. v. Dorvill. ad Charit. p. 404.

ξυνέλαβε τ. στ.] compressit s. composuit os. vid. Kirchmann. de Funeribus I. 6. p. 45. et Casaubon. ad Suet. Octav. 99.

Cap. LXVII. τῶν τότε ὧν ἐπειράθ.] Haec Wyttenbach. et Heindorf. vitiata esse putarunt, ex quibus ille τῶν πώποτε scribendum censuit, hic totum locum sic voluit refingi: ἀνδρός, ὡς ἡμεῖς φαῖμεν ἄν, πάντων, τότε ὡς ἐπειράθημεν, ἀρίστου καὶ ἄλλως φρονιμωτάτου καὶ δικαιοτάτου. Codices, medicinam si quam cupias, nullam afferunt, praeterquam quod Coisl. τῶν τότε omittit. Ac ne opus quidem est ulla, quandoquidem locus est sanissimus. Nam respondent inter se invicem verba τῶν τότε ὧν ἐπειράθημεν et καὶ ἄλλως, ut Phaedo hoc dicat: viri, qui nostra sententia eorum, quos *tum*, *quum* *viveret*, usu cognovimus, praestantissimus erat, et alioquin (auch sonst) sapientissimus atque iustissimus. Conf. p. 116. C. σὲ δ' ἐγὼ καὶ ἄλλως ἔγνωκα ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ γενναιότατον, καὶ δὴ νῦν καὶ εὖ οἶδα ὅτι οὐκ ἐμοὶ χαλεπανεῖς. Itaque τότε positum est δεικτικῶς, ut referendum sit ad vitam Socratis: tum, quum viveret et nobis eius familiaritate uti liceret. Quod ne cui insolens videatur, voculam non raro poni δεικτικῶς de tempore aliquo praeterito ad Politic. p. 263. E. ostendimus; docuit item Brunckius ad Aristoph. Lysistr. v. 1023. conf. etiam nostra ad primam edit. Phileb. p. 114. anni 1820. Et solemnis omnino est formula τῶν τότε in eiusmodi praeconiis. Plat. Epist. VII. p. 324. E. Σωκράτη οὐκ ἂν αἰσχυνοίμην εἰπὼν δικαιότατον εἶναι τῶν τότε (den gerechtesten Mann seiner Zeit). Sympos. p. 173. B. ἐραστὴς ὢν ἐν τοῖς μάλιστα τῶν τότε. Xenoph. Anab. II. 2, 20. κήρυκα ἄριστον τῶν τότε al. Quae si vere ita iudicavimus, universi loci sententiam huc redire intelligitur: qui non modo aequalium ipsius, quos cognovimus, optimus fuit, sed omnino omnium sapientissimus et iustissimus. Praeclarum vero virtutis praeconium, praesertim in tanta orationis brevitate. Nam ἄριστος pariter ac φρονιμώτατος καὶ δικαιότατος omnes mentis animique virtutes complectitur, quandoquidem δίκαιος sensu latiore accipiendum est. Ceterum conf. ann. ad p. 57. A. = p. 4. huius edit.

CORRIGENDA.

Pag. 1. ann. col. I. vers. 7. ab inf. dele ipse.
« 57. ann. col. II. vers. 7. ab inf. lege eum pro cum.
« 62. anu. col. II. vers. 6. ab inf. lege breviter pro brevitate.
« 72. ann. col. I. vers. 11. lege Sic pro Six.
« 76. ann. col. I. vers. 4. lege solito pro eo, quod nunc primum errore invectum est, solitis.
« 116. ann. col. I. vers. 13. ponas vide post inferiorem.
« 193. ann. col. II. vers. 14. lege usurpatam pro usurpatum.
« 222. ann. col. I. v. 9. lege Haec pro H. e.

Alia leviora sunt quam ut de iis quidquam commonendum videatur.

Erfordiae, Typis Hennings et Hopf.

BIBLIOTHECA GRÆCA

VIRORUM DOCTORUM OPERA RECOGNITA
ET COMMENTARIIS INSTRUCTA

CURANTIBUS

FRIDERICO IACOBS

ET

VAL. CHR. FR. ROST.

B.

SCRIPTORUM ORAT. PEDESTRIS

VOL. XI. SECT. III.

CONTINENS

PLATONIS DIALOGOS SELECTOS.

ED.

GODOFREDUS STALLBAUM.

GOTHÆ,
SUMTIBUS BERNH. HENNINGS.
MDCCCLII.

PLATONIS

OPERA OMNIA.

RECENSUIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

VOL. I. SECT. III.

CONTINENS

SYMPOSIUM.

EDITIO TERTIA AUCTIOR ET EMENDATIOR.

GOTHÆ,
SUMTIBUS BERNH. HENNINGS.
MDCCCLII.

PLATONIS

SYMPOSIUM.

RECENSUIT,

PROLEGOMENIS ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

EDITIO TERTIA MULTIS PARTIBUS AUCTIOR
ET EMENDATIOR.

GOTHÆ,
SUMTIBUS BERNH. HENNINGS.
MDCCCLII.

PROLEGOMENA
AD
SYMPOSIUM.

Symposium Platonis habendum esse in praestantissimis veteris eloquentiae et philosophiae quae aetatem tulerunt monumentis una est et consentiens vox hominum eruditissimorum. Nec profecto iniuria. Nam sive spectamus orationis elegantiam ac venustatem in eo enitentem, nemo certe erit, quin plurimum voluptatis percipiat ex facilitate, perspicuitate, urbanitate, festivitate, ironia denique illa, quae per totum librum regnat et per omnes eius partes ita diffusa est, ut in summa rerum varietate nihil ineptum sit, nihil frigidum, omnia habeant nativam quandam veneris atque gratiae delectationem; sive consideramus rerum in eo tractatarum delectum, ordinem atque expositionem, quid tandem suavius aut iucundius fingi potest personarum colloquentium actionisque varietate illa ac dispositione, quae tantam in hoc libro habet verisimilitudinem, ut non solum loquentium ingenia et mores ad ipsam vitae veritatem expressi videantur, sed etiam ea, quae dicuntur atque aguntur, tam eleganti iudicio inter se nexa sint et copulata, ut inter legendum tibi videaris comico alicui dramati interesse? sive denique argumenti, de quo disseritur, gravitatem atque dignitatem respicimus, quis est, quin eam maximam esse fateatur, quandoquidem disputatur de amore atque pulcro, cui Platonem do-

cuisse constat arctissimam cum vero atque bono intercedere necessitudinem? Sed quemadmodum de operis praestantia et virtutibus consentiunt omnes, qui quidem aliquo pulcri venustique sensu pollent, ita de argumento eius atque proposito hominum doctorum sententiae vehementer inter se discrepant. Quorum varia ac diversa iudicia quoniam partim infra loco opportuniore referentur, partim nuper exposita sunt a Susemihlio in Philologo Schneidewini Vol. VI. Fasc. II. p. 177 sqq., nolumus hic de mira ista ac prope incredibili opinionum dissensione explicare copiosius. Propositum enim nunc id unum est, ut ante omnia nostram ipsorum de re maxime controversa sententiam patefaciamus. Quod quidem ita facere animum induximus, ut primum summam dialogi paucis referamus, deinde vero de scripti fine et consilio exponamus. Quo facto etiam de aliis quibusdam rebus admonebimus ad eius rationes aestimandas et iudicandas, ut speramus, haud inutilibus futuris. Et in argumento quidem libri enarrando ducem sequemur Wyttenbachium, qui Bibl. Crit. Vol. I. P. I. p. 35 sqq. libri materiam eleganter in brevius contraxit, hoc tamen adhibito temperamento, ut, si quid a viro egregio praetermissum sit, quod mentione dignum videatur, id eius verbis interseramus vel adiiciamus. Est igitur libri summa haec.

Ducit Apollodorus, qui familiaribus omnia haec narrasse dicitur, initium narrationis ab Aristodemo, qui Socrati, praeter consuetudinem lauto calceatoque, obviam veniens eum interrogat, unde tam elegans repente exstiterit *). Ad Agathonem, inquit Socrates, profici-

*) Ita Wyttenbachius, obscurius paullo atque iusto brevius. Itaque iuvabit rem dilucidius enarravisse. Est igitur initium libri hoc. Apollodorus, fidelissimus Socratis amicus atque assectator (p. 173. D. E.), dum familiaribus suis narraturus est de convivio ab Agathone, iuvene poeta tragico, propter victoriam, quam prima fabula in certamen commissa reportaverat, quondam celebrato, cui quum multi alii, tum etiam Socrates et Alcibiades interfuerint, sese fatetur ad eam rem non imparatum vel inexercitatum accedere. Nam nuper demum ita accidisse, ut, quum e Phalero in urbem proficisceretur, a Glaucone, qui de illo convivio aliquid a Phoenice, Philippi filio, comperisset, eo nomine compellatus adeoque enixis rogatus precibus sit, ut omnem rem diligentius exponeret. Illum nimirum falso putavisse, semet ipsum quoque epulis illis olim interfuisse, adeoque ignoravisse, quod tamen in vulgus notum sit, Agathonem iam dudum relictis Athenis peregre morari ideoque fieri non po-

scor, invitatus ad convivium; nam heri, quum victoriae suae tragicae festum celebraret, nolui convivarum multitudini me immiscere; quare promisi ei hodie ad coenam, atque ita me ornavi, ut elegans ad elegantem

---

tuisse, ut ipse tum cum Socrate congrederetur, quippe cuius familiaritate nondum per integrum biennium utatur. Ex quo clarissime intelligitur Glauconem istum rerum tum Athenis gestarum minus fuisse curiosum. Atque idem videtur etiam a philosophia fuisse alienior, quandoquidem Apollodorus ei iocose vertit opprobrio, quod omnia alia malit quam philosophiae studium curare; de qua re v. p. 173. A. Addit deinde Apollodorus Agathonis convivium in ea incidisse tempora, quibus ipse adhuc fuerit puerulus, quandoquidem illud celebratum sit, quum Agatho prima tragoedia in certamen commissa victoriae praemium reportaverit. Ex quibus verbis apparet, quando convivium, de quo narratur, revera fuerit institutum, quippe quum memoriae prodiderit Athenaeus Lib. V. p. 217. C. ed. Casaub. et incertus Olympiadum scriptor ad Olymp. XC. 4. Agathonem primum in tragicarum fabularum commissione archonte Euphemo Olymp. XC. 4. in Lenaeis reportasse victoriam. Ex quo profecto sequitur, ut eodem tempore habitum sit convivium, de quo Plato in libro cognomine exposuit. Quamquam fidem Athenaei suspiciosior aliquis facile ideo in dubitationem vocaverit, quod grammaticus iste saeculi tertii post Chr. n. definire adeo ausus est, quot numero convivae epulis illis interfuerint. Putat enim affuisse convivas duodetriginta. At enim vero confisus ille hac re videtur auctoribus, qui usi essent fontibus antiquioribus. Accedit etiam consensio alterius chronologi, qui certe sua non videtur ex uno Athenaeo hausisse. Itaque in ea sumus sententia, ut Athenaei testimonio cum Fr. A. Wolfio aliisque confidendum esse arbitremur, praesertim quum illo tempore etiam omnes, qui convivio interfuisse finguntur, ne Alcibiade quidem excepto, Athenis versari potuerint. Iam vero tempus habiti colloquii facile apparet distinguendum esse ab eo tempore, quo Apollodorus de illo narravit familiaribus. Et hoc quidem ille sese affirmat fecisse bis, quandoquidem primum rem exposuerit Glauconi, paullo post autem eandem narraverit iis, qui apud Platonem ipsum audiunt verba facientem. Quod quando factum sit, item certius definiri potest. Meminit enim Apollodorus apud Platonem Socratis ita, ut hunc appareat tum adhuc in vivis fuisse. Nam cap. V. haec dicit: *ἀφ' οὗ δ' ἐγὼ — Σωκράτει συνδιατρίβω, οὐδέπω τρία ἔτη ἐστίν.* Ex quo sequitur, ut narratio hominis ante Olymp. XCV. 1. facta esse putanda sit, quo anno Socratem supplicio affectum esse constat. Itaque clarissime intelligitur Apollodorum quae narret intra Olymp. XC. 4. et Olymp. XCV. 1. retulisse putari oportere. Sed potest tempus narrationis etiam aliquanto constitui accuratius. Nam quum Apollodorus apud Platonem p. 173. A. sese fateatur, quo tempore Agathonis convivium celebratum sit, adhuc fuisse puerulum, sponte intelligitur eum postea demum, aliquanto factum adultiorem, rem cum familiaribus communicavisse, ut non multum falli videamur, si eum statuamus non ita multo

venirem; sed vin' tu mecum, quanquam non invitatus, ad eius coenam venire? Ego vero, inquit, ut tibi videtur. Igitur simul procedunt. Sed quum intraret aedes Aristodemus, solum se videt relictum; Socrates nusquam apparet; substiterat enim in via, qui eius erat mos, cogitationi intentus. Postea venit et ad Agathonem considit. Convivae coena peracta libant, paeanem canunt, ad potum se conferunt *).

Ibi Pausanias [interior ille scilicet Agathonis amicus; v. Symp. p. 193. B. coll. Protag. 315. D. E. Xen. Symp. VIII. 30.] eiusmodi sermonis initium iniecit, quo convivas moneret, ut viderent, qua ratione suavissime biberent: ego enim, inquit, potius ex hesterno potu requiem quam nova pocula quaero. Hoc consilium reliqui probant; convenit inter eos, ut doctis potius sermonibus quam vino peragatur convivium. Suscipit sermonem

---

ante obitum Socratis haec exposuisse. Atque hoc etiam ex eo fit verisimillimum, quod Agatho poeta ab eo dicitur nunc ipsum peregre versari, quem certum est Olymp. XCII. 3., quo anno Aristophanis Thesmophoriazusae acta est, usque Athenis commoratum esse. Iam vero Agatho Olymp. XCIV. extrema diem supremum obiit, id quod Ritschelius De Vita Agathonis argumentis probabilibus demonstravit. Itaque consentaneum est narrationem Apollodori in tempus inter Olymp. XCII. 3. et Olymp. XCIV. 4. interiectum incidisse. Quamquam eam propter illam quam paullo ante attulimus caussam verisimillimum est ad Olympiadis XCIV. exitum referendam esse. Scite igitur atque sollerter Plato rei narrationem in illud contulit tempus, quo Socrati vel maxime odium et invidia inde fuit conflata, quod quum alios iuvenes, tum inprimis Alcibiadem consuetudine sua corrupisset. Cuius rei ratio cognito demum planeque intellecto universi libri argumento penitus perspicietur. Atque indidem etiam intelligi poterit, cur ipsum convivium iam ante multum tempus habitum fingatur. Sed revertamur aliquando rursus ad ipsum Symposii exordium. Narrat igitur Apollodorus sese etiam illud a Glaucone interrogatum esse, unde rem accepisset. Cui se respondisse, notitiam illius acceptam referri Aristodemo; hunc enim illam sibi impertire potuisse utpote hominem Socratis studiosissimum (p. 173. B.), partem tamen narrationis etiam ipsi Socrati deberi a se de his rebus identidem interrogato. Quae quorsum spectent, nemini cuiquam dubium fore putamus. Valent enim ad augendam confirmandamque rerum verisimilitudinem, efficiuntque, ut credibiliora videantur tum reliqua omnia, tum inprimis ea, quae infra de Socrate et Alcibiade narrantur. Itaque Apollodorus sese ait de his rebus convivalibus ab Aristodemo acceptis iam tanto lubentius expositurum esse, quod nuper demum Glauconi de iisdem narraverit, atque eas ita narrat, ut omnia ad Aristodemum auctorem referat.

*) usque ad p. 176. A.

Eryximachus medicus, eumque rationibus ex arte sua depromtis confirmat, atque auctor [de sententia Phaedri] est reliquis, ut singuli deinceps oratione laudes Amoris celebrent. Dimittitur tibicina*).

Primus de Amore dicit Phaedrus [utpote primarius consilii auctor], eumque Hesiodo Parmenideque auctoribus deorum omnium antiquissimum esse ostendit, et multis ex veteri historia propositis exemplis probat eius divinam esse vim ad hominum animos ad omnem virtutem incitandos**) [quandoquidem amantium animis ingeneret honestam verecundiam, praestantissimarum virtutum parentem].

Secundus [post alios scilicet, quorum orationes Aristodemus transmisit silentio] est Pausanias, vir in primis ἐρωτικὸς et amator Agathonis. Hic reprehendit Phaedrum, quod simpliciter laudaverit Amorem, ac si unicus tantum esset Amor. Verum, inquit, ut duplex est Venus, altera coelestis, altera vulgaris, ita duplex est Amor, alter coelestis, vulgaris alter. Atque natura etiam humanarum actionum talis est, ut nulla in se ipsa sit vel turpis vel honesta. — Sed Athenienses et Lacedaemonii reliquas gentes quum aliarum legum sapientia vincunt, tum earum maxime, quae de Amore sunt. Nam apud Persas et Graecos, qui horum imperio subiecti sunt, turpis habetur puerorum amor, quod tyrannidi maxime est infestus. Apud Boeotos et Eleos contra impunita eius est licentia. Apud nos vero et Lacedaemonios leges eum nec permittunt simpliciter nec vetant, sed cautionibus et certa ratione circumscribunt. Itaque Amor, si ex mentis pulcritudine et virtutis studio suscipitur, laudatur; si vero ad corporis formam refertur, magna et amatoris et amati ignominia a legibus notatur***).

Proximus ei est Aristophanes; sed dicendi provincia, quae ordine ad eum venerat, quominus fungatur, prohibetur singultu, ex nimio cibo potuque vel alia caussa orto. Itaque ad proximum se convertit Eryximachum medicum, ab eoque postulat, ut vel a singultu ipsum liberet vel pro se dicendi provinciam suscipiat. Ego vero, inquit Eryximachus, utrumque faciam: nam et

*) usque ad p. 178. A.
**) p. 178. A — 180. C.
***) p. 180. C — 185. C.

BIBLIOTHECA GRÆCA

VIRORUM DOCTORUM OPERA RECOGNITA
ET COMMENTARIIS INSTRUCTA

CURANTIBUS

FRIDERICO IACOBS

ET

VAL. CHR. FR. ROST.

B.

SCRIPTORUM ORAT. PEDESTRIS

VOL. XI. SECT. III.

CONTINENS

PLATONIS DIALOGOS SELECTOS.

ED.

GODOFREDUS STALLBAUM.

GOTHÆ,
SUMTIBUS BERNH. HENNINGS.
MDCCCLII.

PLATONIS

OPERA OMNIA.

RECENSUIT ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

VOL. I. SECT. III.

CONTINENS

SYMPOSIUM.

EDITIO TERTIA AUCTIOR ET EMENDATIOR.

GOTHÆ,
SUMTIBUS BERNH. HENNINGS.
MDCCCLII.

PLATONIS

SYMPOSIUM.

RECENSUIT,

PROLEGOMENIS ET COMMENTARIIS INSTRUXIT

GODOFREDUS STALLBAUM.

EDITIO TERTIA MULTIS PARTIBUS AUCTIOR
ET EMENDATIOR.

GOTHÆ,
SUMTIBUS BERNH. HENNINGS.
MDCCCLII.

PROLEGOMENA
AD
SYMPOSIUM.

Symposium Platonis habendum esse in praestantissimis veteris eloquentiae et philosophiae quae aetatem tulerunt monumentis una est et consentiens vox hominum eruditissimorum. Nec profecto iniuria. Nam sive spectamus orationis elegantiam ac venustatem in eo enitentem, nemo certe erit, quin plurimum voluptatis percipiat ex facilitate, perspicuitate, urbanitate, festivitate, ironia denique illa, quae per totum librum regnat et per omnes eius partes ita diffusa est, ut in summa rerum varietate nihil ineptum sit, nihil frigidum, omnia habeant nativam quandam veneris atque gratiae delectationem; sive consideramus rerum in eo tractatarum delectum, ordinem atque expositionem, quid tandem suavius aut iucundius fingi potest personarum colloquentium actionisque varietate illa ac dispositione, quae tantam in hoc libro habet verisimilitudinem, ut non solum loquentium ingenia et mores ad ipsam vitae veritatem expressi videantur, sed etiam ea, quae dicuntur atque aguntur, tam eleganti iudicio inter se nexa sint et copulata, ut inter legendum tibi videaris comico alicui dramati interesse? sive denique argumenti, de quo disseritur, gravitatem atque dignitatem respicimus, quis est, quin eam maximam esse fateatur, quandoquidem disputatur de amore atque pulcro, cui Platonem do-

cuisse constat arctissimam cum vero atque bono intercedere necessitudinem? Sed quemadmodum de operis praestantia et virtutibus consentiunt omnes, qui quidem aliquo pulcri venustique sensu pollent, ita de argumento eius atque proposito hominum doctorum sententiae vehementer inter se discrepant. Quorum varia ac diversa iudicia quoniam partim infra loco opportuniore referentur, partim nuper exposita sunt a Susemihlio in Philologo Schneidewini Vol. VI. Fasc. II. p. 177 sqq., nolumus hic de mira ista ac prope incredibili opinionum dissensione explicare copiosius. Propositum enim nunc id unum est, ut ante omnia nostram ipsorum de re maxime controversa sententiam patefaciamus. Quod quidem ita facere animum induximus, ut primum summam dialogi paucis referamus, deinde vero de scripti fine et consilio exponamus. Quo facto etiam de aliis quibusdam rebus admonebimus ad eius rationes aestimandas et iudicandas, ut speramus, haud inutilibus futuris. Et in argumento quidem libri enarrando ducem sequemur Wyttenbachium, qui Bibl. Crit. Vol. I. P. I. p. 35 sqq. libri materiam eleganter in brevius contraxit, hoc tamen adhibito temperamento, ut, si quid a viro egregio praetermissum sit, quod mentione dignum videatur, id eius verbis interseramus vel adiiciamus. Est igitur libri summa haec.

Ducit Apollodorus, qui familiaribus omnia haec narrasse dicitur, initium narrationis ab Aristodemo, qui Socrati, praeter consuetudinem lauto calceatoque, obviam veniens eum interrogat, unde tam elegans repente exstiterit *). Ad Agathonem, inquit Socrates, profici-

*) Ita Wyttenbachius, obscurius paullo atque iusto brevius. Itaque iuvabit rem dilucidius enarravisse. Est igitur initium libri hoc. Apollodorus, fidelissimus Socratis amicus atque assectator (p. 173. D. E.), dum familiaribus suis narraturus est de convivio ab Agathone, iuvene poeta tragico, propter victoriam, quam prima fabula in certamen commissa reportaverat, quondam celebrato, cui quum multi alii, tum etiam Socrates et Alcibiades interfuerint, sese fatetur ad eam rem non imparatum vel inexercitatum accedere. Nam nuper demum ita accidisse, ut, quum e Phalero in urbem proficisceretur, a Glaucone, qui de illo convivio aliquid a Phoenice, Philippi filio, comperisset, eo nomine compellatus adeoque enixis rogatus precibus sit, ut omnem rem diligentius exponeret. Illum nimirum falso putavisse, semet ipsum quoque epulis illis olim interfuisse, adeoque ignoravisse, quod tamen in vulgus notum sit, Agathonem iam dudum relictis Athenis peregre morari ideoque fieri non po-

scor, invitatus ad convivium; nam heri, quum victoriae suae tragicae festum celebraret, nolui convivarum multitudini me immiscere; quare promisi ei hodie ad coenam, atque ita me ornavi, ut elegans ad elegantem

---

tuisse, ut ipse tum cum Socrate congrederetur, quippe cuius familiaritate nondum per integrum biennium utatur. Ex quo clarissime intelligitur Glauconem istum rerum tum Athenis gestarum minus fuisse curiosum. Atque idem videtur etiam a philosophia fuisse alienior, quandoquidem Apollodorus ei iocose vertit opprobrio, quod omnia alia malit quam philosophiae studium curare; de qua re v. p. 173. A. Addit deinde Apollodorus Agathonis convivium in ea incidisse tempora, quibus ipse adhuc fuerit puerulus, quandoquidem illud celebratum sit, quum Agatho prima tragoedia in certamen commissa victoriae praemium reportaverit. Ex quibus verbis apparet, quando convivium, de quo narratur, revera fuerit institutum, quippe quum memoriae prodiderit Athenaeus Lib. V. p. 217. C. ed. Casaub. et incertus Olympiadum scriptor ad Olymp. XC. 4. Agathonem primum in tragicarum fabularum commissione archonte Euphemo Olymp. XC. 4. in Lenaeis reportasse victoriam. Ex quo profecto sequitur, ut eodem tempore habitum sit convivium, de quo Plato in libro cognomine exposuit. Quamquam fidem Athenaei suspiciosior aliquis facile ideo in dubitationem vocaverit, quod grammaticus iste saeculi tertii post Chr. n. definire adeo ausus est, quot numero convivae epulis illis interfuerint. Putat enim affuisse convivas duodetriginta. At enim vero confisus ille hac re videtur auctoribus, qui usi essent fontibus antiquioribus. Accedit etiam consensio alterius chronologi, qui certe sua non videtur ex uno Athenaeo hausisse. Itaque in ea sumus sententia, ut Athenaei testimonio cum Fr. A. Wolfio aliisque confidendum esse arbitremur, praesertim quum illo tempore etiam omnes, qui convivio interfuisse finguntur, ne Alcibiade quidem excepto, Athenis versari potuerint. Iam vero tempus habiti colloquii facile apparet distinguendum esse ab eo tempore, quo Apollodorus de illo narravit familiaribus. Et hoc quidem ille sese affirmat fecisse bis, quandoquidem primum rem exposuerit Glauconi, paullo post autem eandem narraverit iis, qui apud Platonem ipsum audiunt verba facientem. Quod quando factum sit, item certius definiri potest. Meminit enim Apollodorus apud Platonem Socratis ita, ut hunc appareat tum adhuc in vivis fuisse. Nam cap. V. haec dicit: *ἀφ' οὗ δ' ἐγὼ — Σωκράτει συνδιατρίβω, οὐδέπω τρία ἔτη ἐστίν.* Ex quo sequitur, ut narratio hominis ante Olymp. XCV. 1. facta esse putanda sit, quo anno Socratem supplicio affectum esse constat. Itaque clarissime intelligitur Apollodorum quae narret intra Olymp. XC. 4. et Olymp. XCV. 1. retulisse putari oportere. Sed potest tempus narrationis etiam aliquanto constitui accuratius. Nam quum Apollodorus apud Platonem p. 173. A. sese fateatur, quo tempore Agathonis convivium celebratum sit, adhuc fuisse puerulum, sponte intelligitur eum postea demum, aliquanto factum adultiorem, rem cum familiaribus communicavisse, ut non multum falli videamur, si eum statuamus non ita multo

venirem; sed vin' tu mecum, quanquam non invitatus, ad eius coenam venire? Ego vero, inquit, ut tibi videtur. Igitur simul procedunt. Sed quum intraret aedes Aristodemus, solum se videt relictum; Socrates nusquam apparet; substiterat enim in via, qui eius erat mos, cogitationi intentus. Postea venit et ad Agathonem considit. Convivae coena peracta libant, paeanem canunt, ad potum se conferunt *).

Ibi Pausanias [interior ille scilicet Agathonis amicus; v. Symp. p. 193. B. coll. Protag. 315. D. E. Xen. Symp. VIII. 30.] eiusmodi sermonis initium iniecit, quo convivas moneret, ut viderent, qua ratione suavissime biberent: ego enim, inquit, potius ex hesterno potu requiem quam nova pocula quaero. Hoc consilium reliqui probant; convenit inter eos, ut doctis potius sermonibus quam vino peragatur convivium. Suscipit sermonem

---

ante obitum Socratis haec exposuisse. Atque hoc etiam ex eo fit verisimillimum, quod Agatho poeta ab eo dicitur nunc *ipsum* peregre versari, quem certum est Olymp. XCII. 3., quo anno Aristophanis Thesmophoriazusae acta est, usque Athenis commoratum esse. Iam vero Agatho Olymp. XCIV. extrema diem supremum obiit, id quod Ritschelius De Vita Agathonis argumentis probabilibus demonstravit. Itaque consentaneum est narrationem Apollodori in tempus inter Olymp. XCII. 3. et Olymp. XCIV. 4. interiectum incidisse. Quamquam eam propter illam quam paullo ante attulimus caussam verisimillimum est ad Olympiadis XCIV. exitum referendam esse. Scite igitur atque sollerter Plato rei narrationem in illud contulit tempus, quo Socrati vel maxime odium et invidia inde fuit conflata, quod quum alios iuvenes, tum inprimis Alcibiadem consuetudine sua corrupisset. Cuius rei ratio cognito demum planeque intellecto universi libri argumento penitus perspicietur. Atque indidem etiam intelligi poterit, cur ipsum convivium iam ante multum tempus habitum fingatur. Sed revertamur aliquando rursus ad ipsum Symposii exordium. Narrat igitur Apollodorus sese etiam illud a Glaucone interrogatum esse, unde rem accepisset. Cui se respondisse, notitiam illius acceptam referri Aristodemo; hunc enim illam sibi impertire potuisse utpote hominem Socratis studiosissimum (p. 173. B.), partem tamen narrationis etiam ipsi Socrati deberi a se de his rebus identidem interrogato. Quae quorsum spectent, nemini cuiquam dubium fore putamus. Valent enim ad augendam confirmandamque rerum verisimilitudinem, efficiuntque, ut credibiliora videantur tum reliqua omnia, tum inprimis ea, quae infra de Socrate et Alcibiade narrantur. Itaque Apollodorus sese ait de his rebus convivalibus ab Aristodemo acceptis iam tanto lubentius expositurum esse, quod nuper demum Glauconi de iisdem narraverit, atque eas ita narrat, ut omnia ad Aristodemum auctorem referat.

*) usque ad p. 176. A.

Eryximachus medicus, eumque rationibus ex arte sua depromtis confirmat, atque auctor [de sententia Phaedri] est reliquis, ut singuli deinceps oratione laudes Amoris celebrent. Dimittitur tibicina*).

Primus de Amore dicit Phaedrus [utpote primarius consilii auctor], eumque Hesiodo Parmenideque auctoribus deorum omnium antiquissimum esse ostendit, et multis ex veteri historia propositis exemplis probat eius divinam esse vim ad hominum animos ad omnem virtutem incitandos**) [quandoquidem amantium animis ingeneret honestam verecundiam, praestantissimarum virtutum parentem].

Secundus [post alios scilicet, quorum orationes Aristodemus transmisit silentio] est Pausanias, vir in primis ἐρωτικὸς et amator Agathonis. Hic reprehendit Phaedrum, quod simpliciter laudaverit Amorem, ac si unicus tantum esset Amor. Verum, inquit, ut duplex est Venus, altera coelestis, altera vulgaris, ita duplex est Amor, alter coelestis, vulgaris alter. Atque natura etiam humanarum actionum talis est, ut nulla in se ipsa sit vel turpis vel honesta. — Sed Athenienses et Lacedaemonii reliquas gentes quum aliarum legum sapientia vincunt, tum earum maxime, quae de Amore sunt. Nam apud Persas et Graecos, qui horum imperio subiecti sunt, turpis habetur puerorum amor, quod tyrannidi maxime est infestus. Apud Boeotos et Eleos contra impunita eius est licentia. Apud nos vero et Lacedaemonios leges eum nec permittunt simpliciter nec vetant, sed cautionibus et certa ratione circumscribunt. Itaque Amor, si ex mentis pulcritudine et virtutis studio suscipitur, laudatur; si vero ad corporis formam refertur, magna et amatoris et amati ignominia a legibus notatur***).

Proximus ei est Aristophanes; sed dicendi provincia, quae ordine ad eum venerat, quominus fungatur, prohibetur singultu, ex nimio cibo potuque vel alia caussa orto. Itaque ad proximum se convertit Eryximachum medicum, ab eoque postulat, ut vel a singultu ipsum liberet vel pro se dicendi provinciam suscipiat. Ego vero, inquit Eryximachus, utrumque faciam: nam et

*) usque ad p. 178. A.
**) p. 178. A — 180. C.
***) p. 180. C — 185. C.

nunc ego tuo tempore dicam, tu postea meo; et auctor tibi sum, ut spiritum aliquamdiu cohibeas vel fauces aqua perluas vel nares titillando sternuas, quo singultus tibi cesset. Orationem autem eiusmodi habet Eryximachus*).

Bene quidem mihi videtur, inquit, Pausanias duo Amoris genera fecisse, sed illud in eius oratione desidero, quod imperio Amoris solas mentes humanas subiecit. Eius vero vis tam late patet, ut omnem et animorum et corporum naturam complectatur. Quod quidem quum aliunde multis partibus, tum ex nostra medica arte deprehendisse mihi videor. Nam ut animi duplici amore trahuntur, coelesti et vulgari, ita et corpora nostra duplici voluptate ducuntur, altera sana, altera morbida: illam confirmat nostra ars, hanc expellit. Medicinae enim hoc est propositum, ut rerum sanarum cupidinem corpori inferat et res contrarias in concordiam redigat, repletionem et evacuationem, calorem et frigus, siccitatem et humiditatem. Idem est finis idemque officium aliarum artium, gymnasticae, agriculturae, musicae; idem religionis et divinationis, quibus deorum hominumque communio efficitur et continetur, et inter utrumque genus iustus amor conciliatur ac servatur**).

Hic quum finem fecisset, Aristophanes repositas dicendi partes suscipit, cuius tota oratio comica est et in ridiculo consumitur [quamquam ei hoc est propositum, quod sane grave est atque plenum severitatis, ut amorem ab nativo quodam indigentiae sensu repetendum esse statuat]. Antiquitus enim, inquit, alia, ac nunc est, hominum erat natura: nam et singuli homines non simplex habebant corpus, sed geminum, ex duobus corporibus concretum, et sexus erat triplex, marum mulierumque generi addito tertio ἀνδρογύνῳ, ex ambobus commixto. Forma igitur cuiusque hominis erat ista, ut duobus corporibus coniunctis dorsa extra verterentur, unum esset caput, eiusque vultus aversi duo; motus talis, ut non currerent, sed quattuor pedibus brachiisque volutarent se mira velocitate. Sed quum pro corporum robore magnos elatosque spiritus gererent, deosque ipsos aggrederentur, Iuppiter deorum concilium convocat, quaerit, quid agendum sit, utrum exstirpandi sint homines,

*) p. 185. C — E.

**) p. 186. A — 188. E.

an alia ratione puniendi et coercendi. Diis trepidantibus dubiisque, optima tandem sententia ipsi Iovi in mentem venit; dissecat homines singulos in duo corpora, quae formanda sanandaque Apollini tradit. Hic pellem, ut contractas crumenas, in ventrem colligat ad umbilicum, vultum etiam in hanc partem vertit, ut semper huius poenae monumentum in promtu haberent. Sed dissectis ita hominibus, quilibet alteram sui partem quaerebat, et complexi se invicem, aliarum omnium rerum obliti, neglectoque cibo et potu, passim emoriebantur. Et huic quoque calamitati Iuppiter subvenit; nam versis uniuscuiusque genitalibus membris in adversam partem effecit, ut non impliciti manerent, sed coitu semel facto satiati discederent ad reliqua vitae negotia. Verum remansit in hominum mentibus recuperandae veteris naturae stimulus, quo quisque agitur, ut vetus sui dimidium quaerat; quo invento verus exsistit amor, et ita vehemens, ut nullius, nec ipsius deorum, felicitatis conditione nos avelli ac dissociari patiamur, sed potius, si fieri possit, conglutinari et ex duobus in unum animum corpusque colliquescere velimus. Itaque ut quisque olim vel ex uno sexu vel ex duobus compositum habuit corpus, ita se nunc quoque ad alterius sexus hominem applicat exsistitque varium studium, moechorum moecharumque ex androgynis, tribadum ex mulieribus, paederastarum ex viris *).

Sequitur Agatho, qui in priorum orationibus acute id reprehendit, quod in operibus amoris, non in amore ipso consumtae essent. Itaque facultate poetica ipsius imaginem amoris informat. Non enim, inquit, ut Parmenides Hesiodusque cecinerunt, antiquissimus est deorum, sed iuvenis, mollis, tener, floridus, pravitatis deformitatisque inimicus, fortior omni vi atque potentia, deorum hominumque gubernator, ad omnes artes disciplinasque certissimus dux [adeoque singulari iustitia, temperantia, fortitudine, sapientia denique insignis, ut merito natura sua et pulcerrimus et optimus esse existimetur]. Atque hac oratione ita exsultavit iuvenis ingenium, ut omnes convivae eadem mentis concitatione abrepti plauderent et uno ore clamarent dignam eum et se ipso et deo habuisse orationem **).

*) p. 189. A — 193. D.

**) p. 193. E — 197. E.

Iam vices veniunt ad Socratem. Hic reliquorum orationes, quae nec ex firmo principio ductae nec ad certam rationem adstrictae erant, revocat ad dialecticum acumen, et solita εἰρωνείᾳ orditur. Video, inquit, quam stulte egerim, o viri, quum profiterer me quoque inter vos laudes Amoris celebraturum. Nam et Agathonis magniloquentia ita modo perculsus sum, ut, si fieri potuisset, aufugissem, quod post eum nihil dignum vestris auribus allaturum me sperarem, et ex aliorum orationibus intellexi me totius rationis laudandi esse ignarum. Hactenus enim in eo versatus sum errore, ut putarem laudatorem vera tantum debere expromere ex iisque pulcerrima eligere eleganterque pronuntiare; nunc vero cognovi laudando omnem bene dicendi, veritatis nullam habendam esse rationem. Sed si me vultis meo more dicentem audire, dicam, ut potero. Hoc vero a te, Phaedre, qui huius sermonis auctor es et praeses, peto, ut mihi Agathonem breviter quaedam interrogare liceat, ut, quum de principiis inter nos convenerit, totam inde meam disputationem ducam. Tuo quidem arbitratu, o Socrates, inquit Phaedrus. Atqui, mi Agatho, quum bene dispertiisti orationem tuam bifariam, ut primum diceres, qualis sit ipse Amor, deinde qualia eius sint opera, tum eam verbis ac sententiis magnifice exornasti. Tu igitur hoc mihi dicas, Amor sitne alicuius rei, an nullius. Hoc autem volo: quum omnes res vel per se ipsae intelligantur, vel ad alias referantur, ex quarum genere sit Amor? ut patrem v. c. dicimus esse filii vel filiae: et frater est ob eam caussam frater, quod fratrem vel sororem habet. Est Amor alicuius rei, o Socrates. Eam vero rem utrum cupit, necne? Cupit. Quod vero cupimus, illudne habemus, an non habemus? Non habemus, ut videtur. Ita non videri tantum, sed esse necesse est: nam quod quis possidet, illud non cupit; et si v. c. sanitatem corporis possideat, ea quidem ut in posterum perpetuo fruatur, potest cupere, nunc in praesentia non cupit, sed, sive velit sive nolit, eam possidet: Amorem vero esse pulcritudinis tu ipse, Agatho, oratione tua dixisti. Et recte quidem, o Socrates; nam ita se res habet. Sed Amor cum cupiat pulcritudinem, necesse est, eam non habeat? Ita sit. Pulcrum vero an non idem quoque bonum est? Est ita. Caret igitur pulcro bonoque Amor? Non contra te possum disputare, Socrates, sed ita se

res habeat, ut tu dicis. Contra veritatem non potes disputare, mi Agatho; nam contra Socratem quidem tibi facile est *).

Sed te iam dimittam et potius sermonem referam Diotimae, quo me, cum Amorem, ut tu, praedicarem et deorum maximum vocarem, redarguit. Neque enim Amor, ut aiebat Diotima, est pulcer et bonus, neque etiam turpis et malus, sed in medio quasi collocatus, ut inter scientiam et ignorationem interiecta est vera opinio, et inter sapientes et ignorantes est philosophus. Neque deus est, nam eorum est beatitudo, eaque posita est in possessione boni pulcrique, quae Amor, quia non habet, cupit; neque tamen homo est, sed ex daemonum est genere, quorum hoc est munus, ut nuntii interpretesque deorum sint apud homines, et repleto hoc spatio totum universum uno vinculo contineant. Inde omnis divinatio atque religio pendet; deus enim cum hominibus non ipse agit, nisi intercedente daemonum ministerio. Patre autem natus est Poro, matre Penia: unde factum, ut a matris indole haberet squalorem, duritiem, vigiliam ad ianuas, a patre audaciam, dolum, ingenium efficax. Sed in hominibus qui dicitur Amor, est ille omnino cupiditas beatitudinis omnibus innata. Quanquam Amoris nomen loquendi consuetudo temere ab universo genere avellit et ad unam formam adstrinxit: quod in aliis quoque rebus factum est; veluti poeta quum proprie sit omnis ille, qui efficit, tamen nomen adhaesit parvae parti ei, quae in metris et musica efficiendis versatur. Sic Amoris vis in angustius spatium redigitur et continetur studio pariendi et generandi pulcrum ex pulcro, tam quod ad animum, quam ad corpus. Nam ea est hominis natura, ut, quum ad iustam aetatem pervenerit, parere gestiat. Et corpore quidem hoc efficitur viri mulierisque coitu, in quo profecto divina quaedam inest vis, ut hominum genus propagatione immortale fiat, quum singuli sint mortales. Ac propter hanc ipsam coniugii divinitatem fit, ut pulcra corpora consectemur, quae deformibus propiorem habent cum divina natura coniunctionem. Ceterum ipse procreandae subolis stimulus ex illo proficiscitur principio, quod quilibet, quantum fieri potest,

*) p. 198. A — 201. C.

suam naturam augere et ultra huius vitae spatium proferre suique memoriam superesse cupit. Sed multo est divinior praestantiorque animorum amor et coniunctio, quo sapientia et reliquae virtutes [ad vitam civilem utiles] pariuntur, maxime a poetis et legislatoribus: qua quidem amatoria arte tu quoque aliquando initiari possis. Sed ad perfectam et supremam mysteriorum sanctitatem eniti difficile est. Quanquam quibus gradibus eo perveniatur, tibi exponam. Primus est naturae motus, qui nos ad corporum pulcritudinem sentiendam impellit et ad unum corpus applicat, ex quo virtutem et bonorum sermonum fructum procreare cupiamus. Mox uno gradu ascendimus, quum hunc amorem non amplius ad unum quoddam adstringimus, sed pulcris omnibus aeque tribuimus. Altior gradus est, quum iam solam animi pulcritudinem consectamur prae eaque corporis florem contemnimus: unde fit, ut studia, leges moresque eos cognoscere velimus, quibus iis, quos amamus, via ad sapientiam virtutemque aperiatur. Alius est gradus, quo scientiae et philosophiae venustatem percipimus et a singularium ad universalium rerum pulcritudinem convertimur. Hic si probe nos exercuerimus, lux nobis oborietur pulcritudinis verae, constantis, immutabilis, aeternae, simplicis et remotae ab omni corporea natura. Quo adspectu ut fruamur, operae pretium est omnes subire labores *).

Haec quum dixisset Socrates, aulae porta vehementer pulsatur, auditur tibicinae vox et comissatorum clamor. Iubet servos Agatho cognoscere, qui homines adsint, et si sint familiares, eos admittant, sin minus, ablegent. Ingruit derepente Alcibiades, ebrius, coronatus, turbat convivium: dicit se venisse, ut coronet Agathonem: assidet ad eum, neque tamen ei proximum Socratem conspicit. Quo animadverso, exterritus resilit, eum increpat, mox tamen coronat. Turbis paullum sopitis, Nimis, inquit, sobrii estis, amici, ac tristes: bibendum! affer, puer, magnam phialam. Reprehendit eum Eryximachus monetque ea lege eos bibere, ut singuli ad poculum laudes Amoris oratione celebrent. Alcibiades accipit conditionem dicendi, neque tamen de alio, vel homine vel deo, quam de Socrate dicere vult.

*) p. 201. D — 212. C.

Hunc igitur ita laudat, ut in ebrietate nil nisi verum pronuntiare eum appareat *).

Describit faciem eius et vultum, quem cum Silenis comparat. In eius ironia quanta sit sapientia et eloquentia, docet, patientiam et fortitudinem in militia laudat, immortalia de sui et aliorum iuvenum disciplina praedicat merita. Praeterea eius sanctitati in amore clarissimum dat testimonium, seque a Socrate non secus ac filium a patre amatum esse affirmat **).

Sodalibus eius oratione exhilaratis, mox alii superveniunt comissatores, turbis repletur convivium, potatur, reliqui paullatim vel domum discedunt vel ibi manentes somno sopiuntur. Agatho, Socrates et Aristophanes soli longam noctem usque ad solis ortum bibendo transigunt. Socrates disputat de poetica et demonstrat eiusdem esse poetae officium et tragoediam et comoediam scribere. Illi semisomni eum audiunt et tandem obdormiunt, primus Aristophanes, secundus Agatho. Socrates lautus cum Aristodemo in Lyceum se confert ibique toto die peracto sero domum abit dormitum ***).

Hoc igitur est libri argumentum leviter adumbratum, circumcisis multis venustatibus, quibus dialogus ad similitudinem vitae quotidianae et ipsius rerum veritatis conformatus est.

Sequitur, ut quaerendum sit de universi operis fine ac proposito, de quo usque ad hunc diem hominum doctorum iudicia vehementer discrepare iam antea significavimus. De qua re paucis haec iuvabit exposuisse.

Contuentes igitur animo ac veluti lustrantes eas orationes omnes, quas Plato de amore habitas fingit, nullam certe reperiemus, quae vel subtilius elaborata sit vel ipsius Platonis sententiam clarius patefaciat, quam quae a Socrate recitatur. Quocirca ex ea maxime probabile est illud cognosci posse et intelligi, quod scriptori in scribendo Symposio fuerit propositum. Hinc igitur

*) p. 212. C — 215. A.
**) p. 215. A — 222. A.
***) p. 222. B — 223. D.

ducentibus nobis quaestionis nostrae exordium sperare sane licet futurum esse, ut rei obscurae lux sua affundatur.

Quid igitur illud est, quod hac oratione a Socrate vel potius ab ipso Platone illustratur? Nimirum nihil aliud profecto hic agitur, quam ut ostendatur, quaenam vis et natura sit amoris philosophi et quomodo ad eum perveniatur. Nam primum quidem Socrates amoris naturam docet eam esse, quae semper ad aliud quid referatur, atque cerni in desiderio pulcri quum proprio animo suscipiendi, tum in aliorum animis procreandi. Quo facto panduntur quasi amoris mysteria ac docetur, qua ratione paullatim ad summum illius fastigium escendatur.

Etenim philosophia quum Platonis iudicio continea-tur infinita quadam veritatis cognoscendae cupiditate atque studio sapientiae, philosophus a vulgaris amoris affectu considerando profectus cum mente informavit amorem, qui a rerum sub sensus subiectarum admiratione avocatus totus pertineret ad studium absolutae veritatis, pulcritudinis et bonitatis, qualis unice in ideis sive rebus divinis cerneretur. Quae quidem philosophandi ratio quantumvis a nostrorum consuetudine abhorreat, tamen Graecis mira accidere non potuit, apud quos si meminerimus qualis et quam late pervagatus fuerit amor masculorum, de quo post alios praeclare disputavit Iacobsius in libro: *Vermischte Schriften* P. II. p. 212 sqq., ac nosmet ipsi etiam in Prolegomenis ad Phaedrum et paucis infra explicabimus, facile intelligemus, qui fieri potuerit, ut Plato ab hoc amore profectus ad enthusiasmi philosophi imaginem adumbrandam illustrandamque accederet *). Quod ut ita facere posset, etiam ipsum nomen philosophiae effecit, in quo amoris et caritatis significatio continetur. Traduxit igitur philosophus amorem ab rerum hominumque, quos oculis cernimus, desiderio ad rerum divinarum studium, quarum speciem et formam immensa pulcri-

*) Praeclare Iacobsius l. c. p. 251: „*Jene Sitte enthält eben so, wie die Liebe zum andern Geschlechte, alle Elemente des Edelsten und des Nichtswürdigsten, der Tugend und des Lasters, des Besten und des Schlechtesten in sich, wie der aus dem Schoosse der Erde aufsteigende Nahrungssaft nach Beschaffenheit des Gefässes, welches ihn aufnimmt, hier eine edle Traube schwellt, dort ein verderbliches, Wahnsinn oder Tod bringendes Gift bereitet.*"

tudine nitentem multo ardentius etiam sui desiderium excitare iudicavit, quam pulcerrimam venustissimamque eorum, quos amemus, figuram, etiamsi in his quoque divinae pulcritudinis imaginem quandam elucere statuerit; v. Phaedr. p. 249. D. sq. 250. B—D. Habet igitur hic amor arctissimam sane coniunctionem cum ipsa philosophia, cuius quasi quoddam fastigium est atque culmen, siquidem hoc uno animus hominum et vera rerum cognitione imbuitur, et virtutis perfectae consummataeque incenditur amore, et per rerum divinarum contemplationem ad beatissimae tranquillitatis limpidissimaeque voluptatis fructum perducitur. Pertinet enim ad rerum coelestium meditationem atque admirationem, quae mentem a rerum sub sensus cadentium spectatione avocat avocatamque ad absolutae perfectaeque pulcritudinis contemplationem convertit, quo ipso id efficitur, ut sedata rerum terrestrium atque vanarum cupiditate unice in virtutis et sapientiae admiratione et cognitione conquiescat.

Quippe amor Platonis omnino quidem nihil aliud est quam infinitum illud animi mentisque desiderium, humano generi divinitus ingeneratum, quo homines, celsioris praesertim indolis, ad divinarum rerum veritatem, ineffabili pulcritudinis splendore radiantem, hoc est, ut nos interpretamur, animos sua ipsius maiestate atque dignitate mirum quantum oblectantem et delenientem, non modo cognoscendam atque amplexandam, sed etiam latius propagandam et cum hominibus spem sapientiae pro futuro facientibus, h. e. inprimis cum adolescentibus bonae indolis, communicandam nativo quodam impetu usque impelluntur ac veluti amatorio quodam ardore abripiuntur. Etenim quod fieri assolet in amore corporum, ut quum affectus amoris specie pulcritudinis in illis enitentis moveatur et excitetur, tum etiam generandi pariendique cupiditas exoriatur, idem philosophus vult etiam rerum divinarum amori proprium esse, quem primum quidem censet idearum pulcritudine tamquam fomite quodam accendi atque inflammari, deinde vero etiam id propositum habere, ut vim suam in animos aliorum transfundat in iisque tamquam sapientiae fetus atque partus efficiat. Quam quidem summi philosophi doctrinam magnopere cavendum est ne pro inani mentis somniantis deliramento habeamus; est enim profecto animi humani naturae plane consentanea. Et-

enim animus philosophantium, h. e. rerum ultra vitam terrestrem positarum meditationi indulgentium, ubi aliquando in se collectus est ac veluti congregatus, fieri sane ita solet, ut in ipso infinitus quidam sensus ac prope dixerim propriae naturae infinitio oriatur, unde efficitur, ut ad naturae in se absolutae planeque divinae veluti divinationem quandam atque praesensionem evehatur. Quo quidem ipsius statu atque habitu simul etiam ardor quidam accenditur amori haud absimilis, quo ad rerum divinarum atque adeo ipsius divini in se perfecti et absoluti, hoc est dei, infinitum quoddam traducitur desiderium et ad absolutae perfectaeque naturae contemplationem et admirationem ineffabili quadam cupiditate fertur et abripitur. Nimirum coeunt tum quasi in unum et inita societate animum veluti ultra semet ipsum evehunt atque extollunt, quam cum Tertulliano dicere licebit, mentis quasi quaedam sensualitas atque intellectualitas, eoque efficitur, ut interius sentiamus intercedere inter nos atque naturam mere intelligibilem ac per se absolutam arctiorem quandam necessitudinem, ita ut etiam id, quod per se verum, bonum et pulcrum est, mente animoque nostro tamquam augurari et intueri videamur planeque amplecti studeamus. Hunc igitur animi habitum, hunc illius quasi affectum Plato designavit, quum doctrinam de rerum divinarum vel idearum amore condidit; in quo certe ipsam naturam ducem atque magistram sequutus esse iis omnibus videri debebit, qui a sublimioris philosophiae studiis non sunt alieniores. Quae quidem sententia nostra quo magis intelligatur quibus caussis et rationibus nitatur, certe non inutile erit etiam Germanice explicavisse quae modo oratione Latina explicare conati sumus. Redit igitur summa eorum, quae exposuimus, fere huc: *„Der beim philosophischen Denken in sich gesenkte Geist ahnet bald ein höheres, übersinnliches Sein (Seiendes), und es verbindet sich dieses Ahnen selbst mit einem unendlichen, unbegrenzten Gefühle (oder Bewusstsein) des höhern Seelenlebens, zufolge dessen er des Verhältnisses des eigenen Seins zum höhern Sein inne wird. Dieser Zustand des Geistes tritt ein, wenn einerseits die erkennende Kraft desselben in ihrer obersten Sphäre oder höchsten Potenz über die Anschauung und das bloss verstandesmässige Denken hinausgeht und sich auf das Uebersinnliche, Unendliche*

und Göttliche richtet, um desselben unmittelbar inne zu werden, und andererseits auch das Gefühl sich zu dem Vermögen, als seiner höchsten Potenz, gestaltet, des Verhältnisses des eignen Seins zum höchsten Sein inne zu werden und den Zusammenhang desselben mit einem Ueberweltlichen innerlich unmittelbar zu vernehmen. Der daraus entspringende Zustand ist die philosophische Liebe, wovon die gewöhnliche Liebe nur ein Analogon ist. Diese höhere geistige Liebe zeigt sich nemlich einestheils in dem Ahnen und Sehnen und bewunderungsvollen Anschauen eines in beseligender Vollendung (absoluter Schönheit) dem Geiste sich darstellenden Seins und Lebens (s. d. Sophist. d. Plat.), und anderntheils in dem unendlichen Verlangen nach Vereinigung des eigenen Selbst oder Ich mit dem unendlichen Sein oder dem Göttlichen, wesshalb sie eben auch auf geistiges Erfassen (Erkenntniss) desselben gerichtet ist, so dass sich mit dem begeisternden Ahnen, Sehnen und jenem Gefühle, worauf der philosophische Trieb ruhet, auch das Bedürfniss der Dialektik als des Schlüssels aller höhern Erkenntniss und alles wahren Wissens als ein ebenfalls ursprüngliches (s. Phaedrus) von selbst verbindet. Diese wahre und echte Liebe des Philosophen (der Philosophie) nun gewährt dem Menschen die höchste Seligkeit, indem sie in ihm Endliches und Unendliches zur schönsten Harmonie gestaltet; und es ist demnach auch der Philosoph gleichzeitig eben so der vollkommene Musiker wie der vollkommene Erotiker." — — Sed postrema haec alio loco copiosius explicavisse iuvabit. Persequamur nunc institutum disputationis iter. Primum igitur ii, qui divino illo amore capti tenentur, plane defixi sunt in rerum divinarum contemplatione et admiratione, ut nihil sibi potius ducant, quam ut illis pro viribus potiantur. Quippe inest in illis utpote perfectis et absolutis summa pulcritudo, quae animos contemplantium mire capit, tenet, demulcet (v. Phaedrus cum Prolegg.). Verum enim vero neutiquam amor ille divinis his unis tantum finibus continetur, sed patet etiam aliquanto latius. Neque enim eo tantum refertur, ut divinae pulcritudinis ac veritatis amor in proprio animo nutriatur nutritusque idoneum accipiat pabulum, verum etiam illuc spectat, ut idem istud studium veritatis traducatur ad alios, quorum animi sapientiae capaces sint, eoque modo pulcrum ex pulcro generetur.

Nam est haec omnino, iudice Platone, amoris propria natura, ut non modo pulcrum appetat, verum etiam pulcrum ex pulcro generare gestiat. Quamobrem qui more philosophantium amant, ii non solum lubentissime suis ipsi animis sapientiae tamquam fetus suscipiunt (v. Phaedr. p. 249. C — 253. E. coll. De Rep. VI. p. 490. B.), verum etiam cupidissime id student, ut pulcram sapientiae prolem ex pulcris gignant et procreent, plane illis similes, qui pulcrum corpus amantes inde liberos cupiunt generare, qui nominis sui immortalitatem ad seram usque posteritatem servent atque propagent; de qua re v. Sympos. p. 204—209. D., ubi Diotima totum hunc locum copiosius persequitur, atque contendas etiam Phaedr. p. 250. A — 253. E. Quocirca amor divinus pertinet etiam ad vitam mortalem habetque eam vim, ut inter homines sapientiae studium incendatur et inflammetur, nutriatur et amplificetur, quo vita mortalium existat quam beatissima. Atque haec ipsa caussa est, cur qui eo incensi sunt, ii studiose anquirant et investigent adolescentes ad eam rem idoneos. Quos sicubi invenerunt, omni ope id agunt, ut ipsos quoque ad coelestis sapientiae amorem perducant et participes faciant eius felicitatis, quae ex illius studio in philosophiae amantes certissime redundat; de qua re classicus locus est Phaedr. p. 246—256. Et in hoc quidem utroque munere tam amplectendae et contemplandae quam propagandae et in ipsam vitam inducendae veritatis aeternae recte ac feliciter obeundo opus est dialectica, cuius facultas item animis humanis divinitus impertita est, sicuti quum alibi, tum inprimis Phaedr. p. 249. C. sqq. et Phileb. p. 16. C. docetur. Ea enim sicuti veritatis cognoscendae tamquam instrumentum suppeditat, cuius unius usu inextincto illi aeternae pulcritudinis desiderio subveniatur, ita etiam ad explicandas sapientiae copias patefaciendamque divini amoris vim plane est necessaria, quandoquidem ad disserendi, colloquendi, sermocinandi usum et consuetudinem unice requiritur. Est igitur illa ars plane amatoria, quippe quae amori in utroque genere tamquam obstetriciam praestet operam inprimisque id efficiat, ut sapientiae fetus et animis concipiantur et concepti quaerendo, disserendo, sermocinando feliciter in lucem educantur; v. Sympos. p. 208. E — 209. E. De Republ. VI. p. 490. B. Phaedr. p. 249. E. sqq., al. Quamobrem secundum Platonem verus phi-

losophus item est et perfectus dialecticus et vero etiam germanus ἐρωτικός, quippe cuius pectus usque concitetur acerrimo rerum divinarum intuendarum studio et amore et cuius consilia omnia perpetuo eo referantur, ut quo ipse tenetur sapientiae studio, idem etiam in aliorum animis excitetur. De quibus rebus omnibus quum in ipso Symposio, p. 201. 210. 212. al., tum alibi quoque, veluti De Rep. III. p. 403. B. C. VI. p. 414. 485. A. 490. A. sqq. IX. extr. X. p. 611. E., inprimisque Phaedr. p. 252. 279. A. divina disputatione explicatur.

De hoc igitur amore tota illa oratione exponitur, quam Socrates secum simulat a Diotima, femina sanctissima et divinorum mysteriorum admodum gnara, communicatam esse. Posteaquam enim docuit amorem contineri studio quodam ex pulcro pulcrum pariendi idque studium tam ad animum quam ad corpus pertinere, deinceps veluti quandam amandi disciplinam tradit atque subtiliter explicat, quibus quasi gradibus sensim ac pedetentim ad sublimem illum divinae absolutaeque pulcritudinis amorem perveniatur. Quo ipso ostendit philosophus bene se meminisse, nos esse homines natos, in terrestri commorantes domicilio; et quemadmodum in Philebo summum bonum cerni voluit in eo, ut voluptas sapientia temperaretur, ita hoc in libro divinae sapientiae et cognitionis fructum homini nato ita tantum obtingere posse censuit, si a rebus corporeis, in quibus divinarum rerum species expressa cerneretur, paullatim ad divinae pulcritudinis praestantiam intuendam procederet. Sapientissima autem praecepta sunt, quae de divino amore excitando, alendo, confirmando denique traduntur. Quoniam enim pulcritudinis species primum in individuis emicat, a quorum contemplatione omnis nostra scientia ducit originem, ante omnia hoc ait agendum esse, ut mentem animumque ad unum aliquod corpus applicemus eoque utamur sic, ut virtutis et sapientiae veluti semina quaedam spargamus. Quo ipso significatur, quid philosophus de vulgari illa cum adolescentulis familiaritate senserit. Nempe probavit eam ita demum, si ad virtutis et sapientiae incrementum conduceret. Praeterea vero illam praeparationis loco haberi voluit ad amorem eum, qui supra res terrestres evectus ad rerum divinarum contemplationem contenderet. Proximum igitur huic gra-

dum voluit esse hunc, ut non ad unum aliquod corpus animum adiiciamus, sed expetere discamus id pulcrum, quod pluribus rebus commune sit. Enimvero a multis vidit progrediendum ad unum esse, hoc est ad genus atque speciem in rebus singulis comprehensam. Prudentissime vero a corporea pulcritudine ordiendum censuit atque inde progrediendum ad animum. Nam animi certe pulcritudinem animadvertere longe est difficilius quam corporis. Itaque tertium gradum fecit eum, quo neglecta corporis forma solam animi pulcritudinem consectemur. Quam fere eandem rem Socrates etiam apud Xenophontem Symp. c. 8. explicat, ubi docet, quanto praestabilior sit amor puerorum ex mentis animique eorum admiratione oriundus, quam qui ex corporis forma et obscenis cupiditatibus originem habeat. Quemadmodum autem Plato in corporum amore ab individuis ad genera procedi voluit, ita in hac animorum admiratione ante omnia censuit ea cognoscenda esse, quae, quoniam incurrunt in oculos, ad intelligendum facillima sunt ideoque ad animi cultum adhiberi queunt commodissime. Posuit igitur iam eum animorum amorem, qui ad amasii sapientiam virtutemque augendam mores, leges et instituta considerat atque inde vitae sapienter regendae praecepta ducit. In quo manifestum est ob oculos ipsum habuisse discrimen illud, quod inter δόξαν et ἐπιστήμην itemque inter virtutem civilem atque philosopham statuit, de quo v. ann. ad Phaedon. p. 85. C. p. 68. C. Hoc ipso autem rursus multo est generosior et elatior ille, qui a rebus singularibus ad res universales earumque pulcritudinem convertitur. Harum enim observatione atque studio pervenitur ad scientiam et philosophiam, quae una est certissima pulcri doctrina. Quam qui in amando sequitur, is quartum iam gradum amoris obtinet proximeque abest a summo amoris fastigio et quasi culmine. Nam hoc qui est consequutus, is missis rebus humanis iam usque contemplatur pulcrum illud aeternum, quod non nascitur neque interit, non augetur nec imminuitur, supra omnem temporum locorumque vicissitudinem elatum, neque hominum opinionibus aut aliis rebus fortuitis continetur, verum per se sibique ipsi constat, ab omni corporis labe purum, sincerum, intemeratum. Ad illud igitur pulcrum perfectum amatorem adscendere et pervenire debere arbitratur. Si enim purum, sincerum, divinum

illud contemplatus fuerit pulcrum, tum vero eum censet non vana virtutis simulacra, sed ipsam virtutem generaturum eoque ipso deo gratum atque immortalem futurum esse.

En habes iam Platonicam amandi disciplinam paucis verbis descriptam, qua utique quinque illi amoris gradus distinguuntur, quos a recentioribus Platonicis plurimum celebratos esse constat; conf. etiam ipsum Platonem Phaedr. p. 249. A. sqq. p. 250. A — 253. D. Legg. VIII. p. 837. B — E. De Rep. VI. p. 490. B. Quos quidem dum philosophus posuit subtiliterque discrevit, non modo qua via ad perfectissimum amorem perveniatur et qua in re is quaerendus sit, subtiliter demonstravit, verum etiam quid de variis amoris generibus iudicandum et quale cuique pretium statuendum sit, prudenter exploravit adeoque terrestris amor, qui ad pueros erudiendos et ad variam virtutem conformandos pertineat, qua ratione cum divinarum rerum studio cohaereat et quomodo ad eius dignitatem et excellentiam evehi possit, ut sapientiae fetus in animis gignantur, praeclare docuit. Itaque si in ullum Platonis locum, certe in hanc Socratis orationem conveniunt quae alicubi *) Muretus in laudem summi philosophi scripsit: „Tu, divine Plato", inquit, „tu, quomodo animi nostri a vitiorum sordibus purgari possint, ostendisti; tu, quemadmodum hominibus adhuc in terra versantibus coelestem quodammodo vitam vivere liceat, aperuisti; tu divina cum humanis, quantum quidem humano ingenio id perfici potuit, copulasti; tu ea tradidisti, quae nos, nos inquam ipsi, qui a deo per filium adoptati et coelesti doctrina imbuti sumus, a te dici potuisse miramur."

Iam vero explorata Platonis de amore sententia, in qua illustranda dubium non est quin positum sit summum consilium, quod philosophus in condendo hoc opere sequutus est, sequitur, ut quaerendum sit, qua ratione reliquae libri partes cum divino hoc loco cohaereant, ut totius operis unitas atque partium convenientia perspiciatur. Advertit autem animum ante

*) Oratt. V. P. II. p. 322. ed. Ruhnk.

reliquas orationes omnes Alcibiadis declamatio, quae quum ordine, quo collocata est, tum ipso etiam argumento, quod explicat, maxime est insignis. Itaque iam exquirere iuvat, quid inter hanc atque Socratis orationem intercedat necessitudinis. De qua re nolumus referre, quaenam virorum doctissimorum sententiae fuerint. Praestat vitatis ambagibus statim expromere, quid nos ipsi sentiamus. Putamus autem eam esse utriusque orationis coniunctionem, ut altera alteram pulcerrime illustret et utraque ad unam eandemque caussam referatur, ita quidem, ut concretum, quod dicunt, singulari artificio cum abstracto ac reale cum ideali consocietur. Etenim idem ille Socrates, qui modo philosophi amoris vim naturamque oratione sua pulcerrime illustravit, quum per totum librum, tum maxime hac Alcibiadis oratione tamquam perfectus amator, hoc est tamquam sapiens, cuius mens et animus ab omni humili cupiditate alienus et ad divinae sapientiae ac virtutis meditationem atque exercitationem conversus est, elegantissime describitur, ut illud ipsum, quod Diotimae oratione explicatur, ipsius exemplo et imagine expressum cernatur. Qua quidem in re admirabilis quaedam Platonis ars atque sollertia elucet, qui, dum divini amoris naturam patefacit et eius disciplinam quandam tradit, eadem opera magistri virtutem atque sanctitatem ad posteritatis memoriam consecravit. Sed nimirum philosophus in omnibus fere libris suis hoc sane usus est artificio, ut argumentorum ex philosophia depromtorum explicationem copulaverit cum earum rerum tractatione, quae ad ipsius aequales inprimisque ad Socratem pertinerent, hoc quidem moderamine, ut utriusque rei expositio eundem habeat finem et ad idem propositum redeat. Quod prorsus ita factum etiam in Symposio est, in quo et amor philosophi describitur et Socratis tamquam philosophi amatoris virtus nobilitatur, utriusque autem materiae tractatio tam arcto vinculo colligata est, ut utra sit potior magisque a Platone respectata, facile possis dubitare atque ambigere. Est autem operae pretium videre, quanta cum sapientia philosophus hanc philosophi amatoris imaginem adumbraverit, quod quidem prorsus ad ipsam rem accommodate fecisse existimandus est.

Etenim perfectus amator etsi ex Platonis mente item est perfectus philosophus, tamen prudentissime philo-

sophus non omnes virtutes, quae alias sapienti tribuuntur, nunc in Socrate suo laudavit, sed memoravit tantum eas, quae cum amoris natura arctiore quadam necessitudine continerentur, has ipsas vero ita illustravit, ut, quum ad perfecti erotici imaginem adumbrandam faciant, tamen quam fidelissime ipsius vitae veritati accommodate descriptae sint. Itaque ostendit Socratis fortitudinem, quae animum a mollitie alienum declarat; ostendit temperantiam et continentiam, quae animi argumentum est humilis abiectaeque voluptatis fructum generose adspernantis; ostendit denique sapientiae cupiditatem, qua mens a rerum terrenarum cogitatione perpetuo ad rerum coelestium contemplationem evehitur; iustitiae autem et cognatarum virtutum ideo nullam mentionem iniecit, quia cum amoris affectu minus cohaerere viderentur, quamquam Platonis iudicio qui sapientia, fortitudine et temperantia ornatus est, is ne iustitia quidem caret, quam constat ab eo pro absolutione quadam atque perfectione ceterarum virtutum omnium esse habitam. De qua re diximus in Prolegomm. ad Rempubl. p. XXXI sq. Atque haec tenentes, quorsum spectent quae passim variis Symposii locis de Socratis moribus et ingenio narrantur, nullo negotio perspiciemus. Nunc enim facile apparet, cur ille in principio libri dicatur, dum ad epulas iret, repente meditabundus in vicinae cuiusdam domus vestibulo substitisse; in aprico item est, cur extremo convivio solus maneat sobrius et vel fortissimos potatores, Agathonem et Aristophanem*), alacritate vincens haudquaquam obdormiscat; porro manifestum erit omnibus, quorsum referenda sint quae de arte viri amatoria aliisque eius virtutibus dicuntur; denique vix cuiquam poterit dubium videri, quorsum spectet longa illa atque copiosa Alcibiadis oratio, qua, quum ceteri convivae Amorem praedicavissent, repente unius Socratis laudes celebrantur. Nimirum haec omnia manifesto eo pertinent, ut virtutes amatoris philosophi in uno Socrate maxime expressas fuisse legentes edoceantur.

Sed missis ceteris locis, in quibus de Socratis ingenio et moribus agitur, dicamus de una Alcibiadis

*) Quid Aristophanes potando valuerit, perspicitur e verbis Eryximachi p. 176. B. C. Nec vero Agathonem hac in arte fuisse inexercitatum, suspicari licet ex versibus Aristophan. Rann. 83 sqq.

declamatione, quo facilius perspiciatur, quanta cum sollertia totum hoc argumentum a Platone tractatum sit.

Et primum quidem non sine idonea caussa ita institutum est, ut Alcibiades convivio paene peracto et verò etiam temulentus ingrediatur. Nam sobrium si Plato induxisset, multo minorem vim eius oratio habitura esset. Nunc vero ille nihil reverens iudicia hominum ipsius cum Socrate familiaritatem improbantium intima pectoris sensa proloquitur, ut neque reticere quidquam nec ullam rem fingere aut comminisci velle videatur. Quod autem ultimus omnium advenit atque eo ipso tempore, quo Socratis oratio modo absoluta est et ad finem perducta, prorsus divina arte hoc ita a Platone excogitatum esse existimo. Nam ita is, qui Diotimae orationem a Socrate enarratam non audivisset, tamen stupentibus ceteris convivis omnibus eam proponit Socratis imaginem, quae prorsus ad Diotimae sententiam expressa atque illustrata videatur. In quo quantum insit venustatis ac leporis, certe nemo erit, quin semel monitus protenus animadvertat. Sed quum vel scenicus apparatus in hac sermonis parte sit artificiosissime delectus et adornatus, tum ipsum argumentum orationis ab Alcibiade recitatae omnes habet elegantiae numeros. Depingitur enim Socratis forma atque species sic, ut omnia et ipsi rerum veritati accurate conveniant et ad scriptoris consilium prudentissime sint attemperata. Quorsum pertinet ante omnia illud, quod eum cum Silenis atque Satyris comparat atque plus in recessu habere docet, quam fronte promittat. Nam cum Satyris atque Silenis quum eum communem habere dicit iocandi ridendique consuetudinem, tum tantam ait esse orationum eius vim et gravitatem, ut nemo sit, quin iis vehementissime commoveatur, seque ipsum fatetur eius monitis, praeceptis, cohortationibus ita percelli solere, ut ipsum saepissime consiliorum suorum maxime poeniteat. Quibus verbis quis est quin eum depingi videat amatorem, qui et ipse sit sapientissimus et amasium suum orationis suae gravitate atque vi ad omnem virtutem et sapientiam perducere et possit et soleat? Nimirum inde certissime intelligitur Socratem ita Alcibiadis flagrasse amore, ut philosophiae ope pulcrum ex pulcro gignere perpetuo conatus sit. Manens autem deinde Alcibiades in eadem imagine, quam antea proposuisset, externa quidem specie ait eum videri lu-

bidinosum, sed intus in pectore tantam inclusam habere temperantiam, ut nullis umquam illecebris ad illicitum amorem pellici potuerit, idque se ipsum expertum dicit esse, quum forma sua Socratem putaret expugnatum esse velletque ipsi morem gerere, quo fieret sapientior; tum enim ab se continentiam eius atque temperantiam frustra fuisse tentatam. Quae cur ita ab Alcibiade narrentur, pulcre vidit Quintilianus VIII. 4, 23., cuius haec sunt verba: Nec mihi videtur in Symposio Plato, quum Alcibiadem confitentem de se, quid a Socrate pati voluerit, narrat, ut illum culparet, haec tradidisse, sed ut Socratis *invictam continentiam* ostenderet, quae corrumpi speciosissimi hominis tam obvia voluntate non posset. Quamquam Plato praeterea etiam maius quiddam spectavit. Informavit enim hoc loco eius amatoris imaginem, qui contemto corporis flore unice animi pulcritudinem admiratur, quam sapientis virtutem esse antea Diotimae oratione demonstratum esse vidimus; quin etiam eum descripsit sapientem, qui amasii animum ad mirabilem illam divinae pulcritudinis speciem contemplandam convertere conatur, sicuti apparet ex illis pag. 218. E. Itaque toto hoc loco egregie docetur Socratem usque pro viribus ad summum illud amoris philosophi fastigium contendisse atque illam ipsam in amando sublimitatem sequutum esse, quam in Diotimae oratione adumbratam legimus. Ab hac vero continentiae atque temperantiae in Socrate elucentis descriptione facilis sane atque percommoda est transitio ad praedicandam eius fortitudinem, quae eam ipsam ob caussam iam p. 219. D. una cum σωφροσύνῃ commemoratur. Enimvero qui iracundam animi partem sive τὸ θυμικὸν ita cohibet, regit ac moderatur, ut rationi opituletur eiusque praecepta strenue tutetur, is Platonis sententia fortis est atque magnanimus; de qua philosophi sententia in libris de optima civitate eleganter explicata disputavimus Prolegg. ad Remp. p. XXXI sqq. Quam quidem virtutem etiam perfecto amatori propriam esse oportere, id vero nemo negabit, qui per eam continentiae atque temperantiae quasi vim suam atque robur accedere reputaverit. Itaque prudentissime Alcibiades laudationem Socratis ita finit, ut copiose ornateque exponat, quanta ille semper fuerit in laboribus perferendis constantia, in tolerandis aerumnis patientia,

in adeundis periculis gravitate, denique in omnibus rebus gerendis fortitudine. Nec vero illum hoc eodem tempore narrat alienum fuisse a sublimium rerum meditatione, quandoquidem aliquando ad Potidaeam, quum in subtiliorem aliquam quaestionem incidisset, a summo mane usque ad solis ortum sub dio immotus eodem in loco steterit, donec quod quaesierat invenisset. Quo certe flagrantissimum sapientiae studium arguitur, quod ne tum quidem restingui potuerit, quum gravissimae corporis molestiae et aerumnae perferendae essent atque tolerandae.

Haec igitur sunt fere illa, in quibus exponendis atque illustrandis Alcibiadis versatur oratio. Laudat enim Socratem sapientiae, continentiae et fortitudinis nomine, sed laudat ita, ut laudes eius omnes, quamvis id non ubique statim appareat, ad amoris philosophi in viro conspicui praestantiam et virtutem referantur. Nam sapientia cernitur in eius sermonibus, quibus amasium solet ad omnem virtutem summamque sapientiam flectere et conformare; continentia posita est in eo, quod, etiamsi ad lubidinem explendam sollicitetur, tamen nihil nisi animi pulcritudinem intuetur atque eos, quibuscum conversatur, ad divinarum rerum pulcritudinem contemplandam amandamque instituit; denique fortitudo inde cognoscitur, quod valet magno corporis animique robore, quod quum eum ab omni mollitie alienum reddit, tum res externas in eius redigit potestatem, quo magis se rerum divinarum meditationi et virtutis studio liberrime dedat. Itaque amatoris perfecti imaginem tam plene cumulateque hic descriptam videmus, nihil ut reperiatur, quod ulla ex parte desiderari queat. Quamquam tenendum est, de quo iam antea monuimus, exhiberi Socratem nobis ad ipsam vitae veritatem descriptum, ut haudquaquam iam ideis potitus esse existimandus sit, sed tantum is videatur, qui studio sapientiae plane deditus sit idque vita et moribus palam faciat. Nam quominus eum talem fingi putemus, qui iam summa quaeque in philosophia assequutus sit, vel illud prohibet, quod Diotima quoque p. 210. A. dubitat, num iam perfectum atque summum gradum amatoriorum mysteriorum consequutus sit.

Atque his ita expositis mirari sane licebit eorum iudicium, qui haec omnia existimarunt ideo sic a Platone exposita esse, ut Socrates ab impuri amoris suspicione,

in quam apud aequales incidisset, iustis vindiciis liberaretur. Neque enim quisquam veterum scriptorum, quod nos quidem meminerimus, memoriae prodidit malos rumores de viri pudicitia Athenis, dum viveret aut paullo post, manavisse. Etenim Xenophon quidem Mem. I. 2, 1. quod commemorato altero accusationis capite: Σωκράτης νέους διέφθειρε, continuo ostendit Socratem omnino fuisse τῶν ἀφροδισίων ἐγκρατέστατον, id nihil probat. Multo minus autem auctoritatis habent quae posterioris aetatis scriptores tradiderunt. Nam quae habet Porphyrius apud Theodoretum Gr. Affect. Cur. Ser. 4. pr. et apud Cyrillum contra Iulian. p. 186. D., ea quum e male intellectis Platonis et Xenophontis locis ducta sint, nullius momenti sunt; nec quisquam huc revocabit iocos Luciani in Amoribus c. 24. T. II. p. 424. Sed veterum criminationes dudum prudenter refutavit Maximus Tyrius Diss. 25. 26. et 27. al. 9. 10. et 11., ut profecto supervacaneum, immo ineptum Platoni videri debuerit innocentiam et sanctitatem Socratis, a nullo umquam in controversiam vocatam, defendere velle eoque modo malas suspiciones excitare potius, quam easdem refellere. Ut igitur largiendum sit, quod certe non abhorret a verisimilitudine, Platonem id egisse, ut Socratem propter familiaritatem Alcibiadis, quam ei multi crimini vertissent, defenderet, tamen ea defensio ad aliud quid, nec vero ad impudicitiae crimen pertinet; tota autem haec oratio id habet propositum, ut philosophi amatoris imago ob oculos ponatur.

Atque ex his omnibus perspicuum fore arbitramur, quam arcte quae a Socrate et ab Alcibiade disputata sunt, inter ipsa cohaereant, ut profecto affirmare liceat, ista omnia arte prorsus singulari ita esse exposita, ut, quantumvis prima specie diversa esse videantur, tamen revera ad unum eundemque finem egregie conspirent.

Sequitur iam, ut de ceterorum quoque convivarum orationibus quid iudicari oporteat, exquirendum sit. Dubitatum est enim a Schleiermachero, Rückerto, Hommelio, aliis, eae quorsum spectent et quo modo cum universi operis argumento cohaereant. De qua re etsi ad hunc usque diem in varias partes disputatum est, tamen neminem quemquam novimus, qui quid rei sit plane perviderit. Certe nos nusquam reperisse me-

minimus, quod nobis omni ex parte probaretur. Nolumus vero iam recensendis iudicandisque variis sententiis et opinionibus de re admodum controversa prolatis bonum tempus consumere; quas si qui plenius cupiant cognoscere, ii legant eam, quam supra memoravimus, Susemihlii commentationem inde a p. 182. Iuvabit potius paucis exposuisse, quid nos ipsi de re gravissima sentiamus, atque iudicii nostri caussas et rationes ita asseruisse, ut cur ab aliorum rationibus discedendum statuamus, quam clarissime perspiciatur.

Videtur autem nobis omnino de illis *orationibus* ita esse statuendum, ut eas ad argumenti *primarii* explicationem et illustrationem non minus necessarias esse existimemus quam orationes Socratis atque Alcibiadis, de quibus modo explicavimus. Nam quum Platoni in scribendo Symposio hoc maxime propositum fuisse appareat, ut non solum vim et naturam divini amoris, qui philosophorum proprius esset, illustraret, sed etiam qua via et ratione ad illius laudem atque praestantiam perveniretur, luculente doceret atque ostenderet idque etiam illustri Socratis exemplo declararet ac patefaceret, fieri profecto non potuit aliter, quam ut etiam fundus quasi designaretur atque demonstraretur, unde iis esset proficiscendum, qui ad excelsum illud sapientiae fastigium escendere vellent. Quamobrem philosophus disputationem sollertissime ita instituit, ut divino illi amori veluti ex adverso eum amorem collocaverit, qui in quotidiana Graecorum vita regnabat atque sublimiori illi veluti ex altera parte respondere videbatur. Qui quidem amor certe non est alius, quam castus ille honestusque amor puerorum et adolescentium, a foeda lubidine seiunctus atque immunis, ideoque etiam legibus publicis permissus atque optimis quibusque ita probatus, ut in eo non exiguum virtutis quum reliquae, tum inprimis bellicae ac civilis praesidium et adiumentum positum esse iudicaverint. De qua quidem re peculiari disputatione in praefatione ad alteram Phaedri editionem explicabitur. Etenim hunc amorem, inter Graecos legitime usitatum communique more receptum, qui a foedae lubidinis usu, in quem sane item subinde potuit degenerare, probe distinguendus est, hunc igitur amorem, castum, honestum et virtutis studio alendo vel inprimis idoneum, Plato censuit non uno nomine cum divinae sapientiae amore philosophis proprio con-

iunctum esse, ut uterque tamquam ἀντίστροφος inter se mutuo quodam vinculo copulatus esse putari deberet. Nam primum quidem utriusque origo atque fons visus ipsi est in una maxime pulcritudine quaerendus esse. Quemadmodum enim ipsius sententia divinus amor excitatur ineffabili idearum pulcritudine, quae sese menti in divinarum rerum contemplatione versanti tamquam spectandam praebet, de quo philosophi placito supra explicatum est, ita etiam amor iste in vita communi usitatus ea pulcritudine, quae est quasi divinae pulcritudinis species in humana figura relucens, cietur atque accenditur; de qua sententia legendus est Phaedr. p. 249. D. 250. D. 251. E. Deinde Plato etiam finem statuit utrique amori quodammodo communem esse. Et divinum quidem amorem totum vidimus pertinere ad divinae sapientiae fructum et cognitionem. Quod similiter certe etiam de honesto puerorum amore ita iudicari oportet. Tantum abest enim, ut ille ad lubidinem explendam fuerit comparatus, ut omnis ad καλοκἀγαθίας studium pertinuerit, quod a Graecis inprimisque Atheniensibus quanti aestimatum sit, adeo notum est, ut de hac re exponere velle propemodum importunum videri possit. Quippe innatum est sane generi humano desiderium quoddam semet ipsum quasi altius paullatim educandi, ideoque ita fieri assolet, ut qui sunt aetate provectiores et prudentia atque sapientia excellentiores reliquos usque conentur ad maiorem humanitatis cultum perducere. Quod quidem desiderium etiam in communi vita Graecorum mirum quantum eluxit. Praeterea vero etiam tertium quiddam est, unde utriusque amoris cognatio et necessitudo perspiciatur. Pertinet enim uterque amor non ad feminas, sed ad mares inprimisque erectioris ingenii adolescentes. Quod quantumvis primo adspectu permirum videatur, tamen re accuratius cognita in ipsa eius natura positum esse nullo negotio intelligetur. Etenim primum quidem Platonicus ille amor, quem philosophus sapientium voluit esse proprium, cur non ad mulieres pertineat, caussae in promtu sunt. Nam philosophantem mulierem ecquis est quin miretur tamquam singulare quiddam? Est enim profecto muliebris ingenii ea indoles, quae ad philosophiae sublimitatem haudquaquam facta videatur, ut iure in miraculis numeretur, si qua mulier Diotimae instar ipsa philosophiae penetralia intraverit atque sa-

pientiae mysteria pandere instituerit. Quamobrem Plato amorem suum ad unos viros atque adolescentes retulit, ita quidem, ut alteri iuniorum magistri, alteri prudentiorum atque aetate provectiorum veluti discipuli haberentur. Qua in re exemplo esse potuit mos Pythagoreorum, qui semet ipsos mutua caritate prosequebantur et in omni vitae genere ad virtutem et sapientiam exhortabantur, ita quidem, ut aetate minores maioribus et aetate pariter atque intelligentia provectioribus obtemperarent atque morigerarentur. Quod si ita est, disciplina Platonis amatoria hac quoque in parte Pythagorici quiddam refert, quod sane etiam ideo memorabile est, quod libri isti amatorii, qui ad celsioris philosophiae rationes spectant, sine controversia illo demum tempore ab eo scripti sunt, quo Italia inferiore et Sicilia lustrata interioribus tamquam sacris rationis Pythagoricae initiatus fuit. Sed revertamur ad propositum. Pertinet igitur amor Platonis ad unos mares, quamquam ipse in Symposio Diotimae, celsioris atque sanctioris ingenii mulieri, singulares ob caussas, de quibus mox dicetur, illius interiorem tribuit notitiam. Eadem vero ratio est etiam honesti illius marium amoris, qui in Graecia pervulgatus fuit, sicuti in ipso Symposio p. 181. B—E. coll. 182—184. A. 185. B. ostenditur. Quod certe nemo mirabitur, qui rem omnem perpenderit diligentius. Nam primum quidem in Graecia vetere mulieres non ea fortuna et vivendi conditione usae sunt, ut ad vitae publicae communionem vel adspirarent vel adspirare possent, etiamsi concedendum sit hic et illic easdem fuisse liberiores, id quod de Spartanis memoriae proditum esse novimus. Quis igitur est, quin protenus videat, cur amor ille, qui ad virtutem civilem atque bellicam vel inprimis spectabat, non ad illas pertinuerit, sed potius ad adolescentes translatus sit? Deinde nec illud hac in caussa temere negligendum est, quod Graeci inter femineum amorem atque amorem masculum plurimum discriminis intercedere voluerunt. Nam illum quidem restrinxerunt ad unam maxime domesticam erga feminas caritatem, ita ut eum philosophi saepe ne dignum quidem amoris nomine iudicaverint, de qua re v. Plutarch. Amator. p. 750. C. ed. Franc. Hunc autem eum esse iudicaverunt, qui maxime valeret ad studium virtutis in animis eorum incendendum atque inflammandum, quorum aliquando esset civium

suorum saluti prospicere eamque omni ope sua iuvare atque sustentare. In quo manifesto hoc sequuti sunt, ut etiam ad virtutem iudicaverint opus esse animi quodam affectu amori haud absimili, quippe quo virtus et citius eliceretur et certius confirmaretur, quam centenis prudentiae ac sapientiae praeceptionibus animi ardorem saepe non excitantibus, sed opprimentibus, neque mentem impetu furoris et enthusiasmi extimulantibus et impellentibus. Quod quis est quin ultro fateatur eiusmodi esse, ut a prudenti virtutis disciplina neutiquam abhorrere existimandum sit? Sed praeter haec etiam aliud quid animadvertisse iuvabit, quod ad rem praesentem pertinere arbitramur. Est enim divinus humanusque amor, de quo loquimur, Platone iudice etiam mutua naturae suae contrarietate ita cognatus, ut alter usque ad alterum spectet atque referatur. Nam alter tamquam in coelo constitutus est versaturque in summo sapientiae fastigio vel expetendo vel admirando; alter in media vita communi viget atque eo valet, ut eius imbecillitati succurratur, quo possit sese erigere altius. Alter porro ad exploratae veritatis rationem refertur, quae semper sibi constat atque aeterna est, quam quidem Plato eximie appellat ἐπιστήμην; alter vero opinionis, τῆς δόξης, rationibus nititur, quandoquidem tamquam extrinsecus originem habet suam neque mentis in se collectae studio ac desiderio debetur. Alter denique etiam efficaciae suae nomine cum altero tamquam reciproca continetur necessitudine, quandoquidem divinus ille amor vitam mortalem divina luce sua quasi ornat et collustrat, efficitque, ut ea ex humilitate sua paullatim extolli et ad divinae sapientiae laudem propius adduci possit; humanus autem amor praebet quasi solum ac fundamentum, cui insistentes mortales queant ad illius amoris praestantiam felicius eluctari. Sed nolumus plura memorare, quae ad caussam praesentem facere videantur. Etenim vel ex iis, quae exposuimus, satis clare appariturum esse arbitramur, inter divinum Platonis amorem atque amorem adolescentium apud Graecos usitatum utique arctiorem quandam intercedere necessitudinem.

Atque hinc iam nullo negotio intellectum iri putamus, primarium Symposii argumentum profecto exegisse atque postulavisse, ut etiam amor vitae quotidianae non modo leviter adumbraretur, sed copiosius describeretur.

Quum enim philosophus docere voluerit, quanam via et ratione ad divini amoris excellentiam perveniri atque escendi queat, eamque rem etiam Socratis exemplo reddiderit illustriorem, non modo divini amoris vim rationemque debuit ob oculos ponere, sed etiam depingere amoris genus illi tamquam e regione positum et in maxima diversitate tamen item maxime affine et cognatum. Nam alioquin fieri certe nullo modo potuisset, ut doctrina ipsius amatoria in quo fundamento esset posita, plane intelligeretur recteque iudicaretur. Itaque prudentissimo consilio exhibuit etiam descriptionem terrestris illius amoris, de quo modo exposuimus. Id ipsum autem sollertissima opera ita iussit fieri, ut variae de eo argumento declamationes a variis oratoribus et convivis recitarentur. Quod quidem tanto sollertius ita factum esse liquet, quod totus iste amor non cum ἐπιστήμῃ cohaeret, sed pertinet unice ad opinionem, utpote in usu vitae et experientia positus, ut profecto magna sententiarum varietas, quae largam dicendi materiam praeberet, de ipso locum habere potuerit.

Et haec quidem quum iam certius explorata habeantur, quorsum orationes illae pertineant et quid iis omnino propositum sit, propemodum sponte apparet. Nihilominus autem operae pretium est considerare etiam diligentius, quo artificio philosophus in hoc argumento tractando usus sit. Pendet enim ex huius rei animadversione utique magnam certe partem rectum de iis iudicium.

Itaque primum quidem animadvertendum est orationum illarum omnium tam materiam quam formam variis perorantium ingeniis atque studiis accommodate delectam esse. Quamobrem aliter verba facit Phaedrus, quem ex dialogo cognomine novimus fuisse hominem mollem ac delicatulum eundemque Siculorum rhetorum inprimisque Tisiae et Lysiae disciplinae deditum (v. Phaedr. p. 227. A. coll. Symp. p. 176. D. Phaedr. p. 227. sqq. p. 273. A., al.); aliter dicit Pausanias, Prodici disciplinae addictus (v. Prot. p. 315. D.), amator Agathonis, ut est Protag. p. 315. D. E. et Symp. p. 193. C., vir inprimis ἐρωτικός, ut mirandum non sit cum variis amandi rationes inter varias Graecorum gentes regnantes accuratius novisse; aliter rursus disputat Eryximachus medicus, quem ex Protagor. p. 315. C. una cum Phaedro constat Hippiae sophistae fuisse asseclam;

aliter porro loquitur Aristophanes, poeta comicus, qui mori suo convenienter de re satis gravi ioculariter festiveque disserit, de quo infra disputabimus pluribus; aliter denique declamat Agatho, iuvenis poeta tragicus, homo mollis ac teneri animi, itemque orationis grandis, altisonae, calamistratae denique affectatione insignis, qui etiam ex Gorgiana disciplina orationis veneres repetebat, sicuti quum ex Aristoph. Rann. v. 25 sq. Thesmoph. v. 58., tum e Plat. Protag. p. 315. E. Sympos. p. 198. B. C. condiscimus. Itaque ad haec diligenter attendere opus est, quippe quibus neglectis neque disputationis argumentum neque' compositionis ars atque ratio usquequaque perspici poterit. Sed praeterea etiam aliud quid observari oportet, quod fere eodem pertinet. Usus enim philosophus est hac opportunitate sic, ut, dum oratores variae eruditionis ac doctrinae variique studii et ingenii fecit dicentes, non modo omnino ostenderit, quanto intervallo vulgaris amandi ratio ac disciplina a divini amoris excellentia atque dignitate remota sit, sed etiam simul leniter cavillatus sit atque subsannaverit artes vel dicendi vel disserendi vel iudicandi, quibus illi utuntur, utpote in scholis rhetorum et sophistarum multum celebratas, adeoque vaniloquentiam omnium riserit et castigaverit. Quod etsi subinde tectius factum est, tamen ita factum esse liquet, ut non sine festivitate quadam atque lepore mores et opiniones aequalium corripiantur, atque simul ostendatur, quanto praestabilior sit dialectica illa ratio, qua mox Socrates in suo sermone utitur. Verum hoc dum ita dicimus, etiam tertium quiddam admonemur, quod in legendis iudicandisque orationibus illis diligenter tenendum est. Quum enim oratores illi omnes versentur in describendo vulgari amore, Socratico illi, vel potius Platonico, tamquam e regione collocato, iis etiam ita accidit, ut in disserendo vel argumentando multipliciter vacillent atque labantur. Quamobrem Plato scite venusteque rem sic instituit, ut non modo subinde vitia ab iis admissa notentur, sed etiam bene recteque disputandi praecepta veluti per occasionem interserantur. Quo quidem etsi legentes non plene perfecteque ad artem dialecticam instituuntur, tamen illud certe efficitur, ut quantum ei tribuendum sit, identidem admoneantur, quo facilius deinde Socraticae orationis praestantiam iudicare queant

et hoc quoque nomine tamquam praeparati ad eam audiendam accedant.

Haec igitur fere sunt, quae nostro quidem iudicio in legendis quinque prioribus orationibus inprimis teneri oporteat et unde de earum argumento pariter atque fine iudicium repetendum sit. Atque indidem etiam facile intelligas, de quo sane multum est dubitatum, quonam communi vinculo illae omnes inter se contineantur. Versantur enim, quantumvis id vario modo fiat, in describenda et adumbranda honesti erga adolescentes amoris natura, ita quidem, ut quum eius fines accuratius designentur, quibus vel a foeda lubidine vel etiam ab aliis amoris generibus discernatur, tum etiam ostendantur bona atque commoda, quae inde tam in privatam quam in publicam vitam redundare soleant. Quo ipso id efficitur, ut denique imaginem eius amoris, qui amori divinae sapientiae tamquam ex altera parte respondet et in maxima diversitate tamen item arctiorem quandam cum illo habet necessitudinem, varie ac multipliciter adumbratam ac propemodum expressam cernere videamur. Sed haec quo clarius etiam perspiciantur, videamus nunc ordine deinceps de orationibus singulis.

Primus igitur dicendi partes Phaedrus suscipit. Quod cur ita fiat, Plato ipse satis clare significavit p. 177. A. sqq., ubi ille narratur creberrime miratus adeoque conquestus esse propterea, quod nullaedum Amoris laudationes publicatae sint, atque auctor dicitur extitisse consilii, quod Eryximachus medicus Agathonis convivis impertiit, quoque permoti esse finguntur, ut singuli Amoris laudes in orbem eunte dicendi negotio praedicare instituerint. Nimirum caussam illius desiderii, quo hominis flagravit animus, cognoscimus ex Phaedro dialogo p. 242. A. B. 243. C. 258. E. 259. B. sqq., ubi sermonum vel audiendorum vel habendorum adeo cupidus fuisse dicitur, ut in tali occupatione summam vitae voluptatem ponendam esse arbitratus sit. Is igitur merito oratorum tamquam agmen ducit. Laudat vero Amorem non sine vana quadam doctrinae ex poetis et mythologis haustae iactatione tamquam numen divinum, quod quidem primum omnium antiquissimum ait esse, deinde item praedicat ut maximorum bonorum largitorem, quippe quum amantibus generosam quandam iniiciat verecundiam, quae eos ad laudabilia et honesta facinora et suscipienda et perpetranda impel-

lat. Videmus igitur, id quod probe tenendum est, eum haud sane alium in mente habere amorem, quam castum, honestum, denique optimis quibusque ita probatum, ut in eo maximum virtutis praesidium inesse crediderint*). At enim vero quantumvis homo Tisiae artem triverit atque etiam Lysiae eloquentiam studiose sectatus sit, de qua re vid. Phaedr. ll. cc., tamen de illo parum distincte loquitur. Nam ne discernit quidem varia amoris genera, quod certe eum facere oportebat, qui omnia atque singula in amore laudare animum induxisset. Quamobrem hic talem profecto rursus agnoscimus, qualem se in dialogo cognomine exhibet, ubi non modo Lysiae orationem amatoriam, licet dialectica virtute plane destitutam, summis extollit laudibus, verum etiam a Socrate multis verbis edocendus est, quid sit dialectica et quantum ea valeat ad emendandam perficiendamque artis rhetoricae rationem. Quocirca etiam in Symposio rhetorum illorum admirator ita loquens inducitur, ut tecte simul etiam familia eorum, cui addictus fuit, rideri videatur.

Sed satis de Phaedri oratione. Pergimus ad Pausaniam, cuius iam oratio praetermissis aliorum declamationibus narratur ab Aristodemo cum Apollodoro communicata esse. Proficiscitur is item ab Amore tamquam deo, sed eum distinguit duplicem, alterum πάνδημον, alterum coelestem s. οὐράνιον. Quod quidem ita facit non sine Phaedri reprehensione, qui utrumque confuderit atque ea laudaverit communiter, quae secundum genera sua discernenda fuerint. Disserit autem sic, ut unumquodque negotium, prouti aut honeste aut turpiter peragatur, ita etiam honestum aut turpe evadere censeat, licet per se neque turpe neque honestum esse existimandum sit (p. 181. A. sqq.). Quibus ita disputatis vulgarem amorem ait pertinere ad mulieres atque venustatem corporum, adeoque quasi forte fortuna opus suum peragere, ita ut, si qua sit eius laus atque virtus, ea tota ex fortuito pendeat (p. 181. B. C.). Aliam esse rationem coelestis amoris, qui cum amore muliebri nihil habeat commercii planeque liber et immunis sit a cupiditatis petulantia (ὕβρεως ἄμοιρος). Hunc vero qui colant, eos sectari unos adolescentes, quippe pru-

*) Gravissime igitur lapsi sunt, qui Phaedri oratione putarunt effrenatarum lubidinum patrocinium susceptum esse.

dentiae ac sapientiae facultate insignes, atque id unice studere, ut eorum mores et ingenia ad virtutem erudiantur vitata omni inhonestatis specie (p. 181. D. E.). His vero admodum subtiliter explicatis transit orator ad discernendas varias amandi rationes inter varias Graeciae gentes usitatas. Nam apud Boeotos et Eleos ait promiscuum regnare amorem nullumque discrimen eius constitutum esse, ut simpliciter permissus videatur; contra apud populos barbaris subiectos eum omnem simpliciter esse sublatum, ne qua sensus generosiores atque liberiores alantur, quippe qui tyrannidis imperio plurimum officiant, ut ibi res plane simplex sit et ad iudicandum facillima. Aliam autem rei rationem apud Athenienses et Lacedaemonios esse ait, apud quos consuetudo amorem nec simpliciter permittat nec omnino vetet, sed certis cautionibus circumscribat. Nempe rem utique ita se habere, ut amor honestus et laudabilis non ad lubidinem et ad corporis formam, sed ad mentis pulcritudinem ac studium virtutis referendus sit (p. 182. A—185. C.). Haec igitur est fere summa eorum, quae a Pausania oratione satis copiosa explicantur. Quae si perpendimus diligentius, facile apparet, opinor, eum discrimine duplicis amoris explicato honesti amoris fines utique constituere accuratius ab iisque amoris deterioris et ad lubidinem vergentis rationes plane seiungere. Itaque Pausanias sane et ipse describit amorem adolescentium, eumque castum, honestum et laudabilem, sicuti Phaedrus fecit, sed aliquanto in ea re versatur diligentius ac subtilius. Discernit enim atque segregat humilioris et nobilioris amoris tamquam ditionem, idque ea facit ratione, ut alterum improbet, alterum probet et ut unice laudabilem commendet. Itaque hunc oratorem patet id, quod Phaedrus indefinitum reliquerat, satis accurate definivisse adeoque omnis amoris honesti inter Graecos celebrati vim rationemque tam fideliter depinxisse, ut eius tamquam speciem et imaginem ad ipsius vitae veritatem expressam cernere videamur, praesertim quum etiam deterioris ac minus honesti amoris turpitudo ab eo seiuncta sit atque separata*). At enim vero licet oratio ipsius ad cogno-

*) Perperam et inique de oratione Pausaniae iudicant Astius De vita et scriptis Platon. p. 311. aliique, qui ei vertunt opprobrio, quod turpem lubidinem tecte quidem commendaverit et hone-

scendas communes amoris rationes plurimum conducat longeque sit utilissima, tamen vix erraveris, si eandem item habere dicas, quod singularis cuiusdam disciplinae speciem prae se ferat. Nam habet ea profecto nescio quid contorti et difficilis, captat subinde argutias, ducitur per longiores ambages, inprimis autem eo insignis est, quod versatur in rimandis atque discriminandis notionibus argutasque rerum distinctiones non paucas habet; conf. p. 182. A. D. 182. E. 183. A., ubi inter alia malus mos facilis intellectu et bonus mos intellectu difficilis inter se opponitur. Iam vero Pausaniam reperimus in Protagor. p. 315. D. in eorum esse numero, qui Prodicum sophistam sectantur. Ex quo sponte nascitur coniectura ipsius declamationem ita esse compositam, ut leniter traducantur ii, qui Prodici rationem sequuti vel in orationibus panegyricis subtilibus rerum ac verborum distinctionibus tantum tribuebant, ut eas audientibus vel legentibus subinde etiam nauseam afferrent atque taedium crearent. De Prodici laudationibus v. Symp. p. 177. B. εἰ δὲ βούλει αὖ σκέψασθαι τοὺς χρηστοὺς σοφιστάς, Ἡρακλέους μὲν καὶ ἄλλων ἐπαίνους καταλογάδην ξυγγράφειν, ὥςπερ ὁ βέλτιστος Πρόδικος, quod manifesto cum irrisione dictum est. De studio autem illius in vocum distinctione posito, cognato illo sane cum notionum atque rerum distinctionibus, quibus utitur Pausanias, praeter alia v. Protag. p. 341. D. Men. p. 75. E. Euthydem. p. 277. C. E., ubi conf. ann. Atque ad hanc difficilem, tortuosam et taedii plenam Pausaniae orationem fortasse spectat etiam, quod Aristophanes deinde narratur singultu fuisse prohibitus, quominus partes dicendi, quae iam ad ipsum pervenissent, in se susciperet. Quippe dicitur ille ὑπὸ πλησμονῆς ἢ ὑπ' ἄλλου τινὸς isto malo affectus esse. In quo latet, opinor, aculeus in Pausaniam. Significatur enim non obscure fieri item potuisse, ut taedium ex oratione illius conceptum comico molestiam creaverit.

Pergimus ad Eryximachi medici orationem. Is vero loquitur ut physicus. Extendit enim amoris vim ad

---

stum atque inhonestum amorem non certis discriminibus separaverit et seiunxerit; v. Rückert. in edit. Lips. 1829. p. 263. Hommel. Prolegg. p. XXIX. C. Fr. Hermann. Iudicc. Lectt. Marburg. a. 1834—1835. p. IX. et in Iudicc. Lectt. Marb. a. 1841. p. III.

omnem rerum universitatem. Itaque illud quidem plane probat, quod Eryximachus duplicem amorem distinxerit. Sed quod eum in unis mortalium animis adversus pulcros amanter affectis inesse voluerit, id vero recte ita iudicatum esse negat, quandoquidem amor et in pecudibus et in plantis et in tota rerum natura et in operibus, artibus atque doctrinis, immo etiam inter deos atque homines, quos conciliet, dominetur. Sed quantumvis ille amorem in campum eduxerit patentissimum, ut ne deorum quidem hominumque excluserit coniunctionem (p. 188. B. C. D.), tamen ipse quoque bonum tantum et laudabilem probat amorem, qui omnia quasi in concordiam redigat, discrepantiam omnem tollat, ideoque circa bonum unice versetur cum iustitia et temperantia, ita ut omnis generis afferat beatitatem amicitia tam inter se mutua quam cum diis comparata (p. 188. D.). Quamobrem doctissimus medicus de summa quidem re utique cum superioribus oratoribus consentit; nam ipse quoque bonum atque salutiferum amorem unice expetendum esse arbitratur. At enim vero etiamsi disputet longe eruditissime, tamen in uno certe peccat gravius. Disputat enim sic, ut formam amoris atque speciem, de qua explicandum fuit, permutet cum universo amoris genere, latissime sane illo patente. Quamobrem infra p. 205. B. C. D. a Socrate commonetur amoris nomen, etsi per se ampliorem habeat ambitum, tamen loquendi consuetudine ita iubente ad partem generis fere restringi solere, quod quidem ibi ita exponitur, ut simul ad Eryximachi sermonem respectari vix recte dubitaverimus. Nimirum Eryximachus quum tamquam medicus naturalis historiae atque vitae peritus amplam hanc dicendi materiam arripuisse videatur, tum tanto lubentius in hunc campum exspatiatus esse putari debet, quod id rationi ac disciplinae Hippiae Elei convenit, cuius ipsum familiarem fuisse ex Protag. p. 315. C. constat. Hippiam enim accepimus Socraticam disserendi subtilitatem minus curavisse, unice variae ac multiplicis doctrinae copiam et amplitudinem laudasse et ostentasse, de qua re in Praefatione ad utrumque Hippiam Platonis a nobis explicatum est. Quid igitur mirum, quod Eryximachus quoque doctrinae copias quam maximas explicare instituit et in earum ostentatione tam lucidum argumentandi ordinem quam subtiliorem distinctionem generis atque formae amoris prope-

modum neglexit? Itaque nobis quidem longe est verisimillimum oratione Eryximachi Hippiae rationem ac disciplinam oblique carpi et notari, quemadmodum etiam superiorinus orationibus simile quiddam fieri meminimus.

Sequitur ordine deinceps Aristophanis oratio. Quem quidem Plato non ut disciplinae alicuius assectatorem informavit, sed loquentem induxit ut comicum poetam facetum et ingeniosum. Quamobrem etiam perquam apte ita est institutum, ut Aristophanis oratio inter septem orationes, quae in Symposio habentur, medium locum teneat, quippe quae una valeat ad exhilarandos convivas, quum reliquae omnes serii argumenti sint. Is vero disputationem ex patentiore illo campo, in quem eam Eryximachus eduxerat, rursus revocat ad gyrum angustiorem, quandoquidem de vario amore, non in rerum natura, sed inter homines regnante disputat. Declarat vero primum, qui fiat, ut viri viros, feminae feminas, denique viri feminas ac vicissim ament, quandoquidem non modo homines diversi sexus, sed etiam homines eiusdem generis inter se amare soleant. Cuius rei caussas, si verum quaerimus, magis ridicule quam vere explicat, ut disputatio eius ad rem propositam illustrandam propemodum nihil conducere existimanda sit. Nisi forte comicus comice exornavit placitum Empedoclis, qui teste Aristotele De generat. animal. I. 18. statuebat semen animalium utrique sexui esse commune, ut non totum ab alterutro proficisci putare liceret, ideoque illud comparabat cum tessera hospitali, quam constat ab hospitibus in binas partes dissectam fuisse, ut uterque dimidium eius acciperet. Quamquam istud quidem in unum ἀνδρόγυνον Aristophanis genus convenit, in reliqua genera non convenit, ut profecto suspicio illa minime sit verisimilis. Sed utut hoc sese habet, nolumus enim rem decernere, illud quidem apertum est, comicum varii amoris ortum minus probabiliter declaravisse, ut hac in parte propemodum scurrae festivitate usus videatur. His vero non sine specioso facetiarum lepore expositis, caussam amoris in sensu naturalis indigentiae inesse contendit, quo ita fiat, ut sui quisque dimidii desiderio usque vehementissime commoveatur. Quae sententia infra a Socrate p. 205. D. E. ideo subsannatur et reprehenditur, quia alterum dimidium, quod desideretur, etiam mali quiddam esse possit. Neque profecto iniuria. Nimirum longe profecto prae-

stabilior est ipsius Socratis sententia, qui, etsi amorem item sensu indigentiae contineri statuit, tamen illum non ad alterum naturae propriae dimidium, sed potius omnino ad pulcrum referri arbitratur. Iam vero Aristophanes porro argumentatur amorem esse hominibus longe beneficentissimum maximeque salutarem, quippe qui humanae naturae quasi medicus sit efficiatque, ut ea tamquam in pristinam integritatem suam restituatur (p. 191. D. coll. p. 189. C. D.). Quod certe ita dictum est, ut orator neglecto turpis et honesti amoris discrimine quemvis amorem, meretricum, adulterorum, foedorum etiam paederastarum comprobare videatur. Nimirum hic quoque vacillat physica ista philosophia neque recto talo stat. Sed quantumvis haec maiore veritatis specie quam vere sint exposita, de masculo tamen amore comicus continuo (p. 191. E. 192. A—C.) ita disserit, ut unum illum honestum probet, quem etiam ceteri oratores probaverunt, eiusque beneficam vim et efficaciam quum ad reliquam virtutem, tum inprimis ad civilem et politicam agnoscat, et in colendo eo amore non voluptatis fructus, sed longe aliud quid expeti statuat, quod animus cupiat quidem, nec vero clare exprimere possit, sed divinet tantummodo et veluti praesagiat. Quippe contineri illum vult interiore quadam animorum coniunctione, quae unice id, quod bonum et honestum sit, propositum habeat. Omnino autem ita statuendum censet, ut amorem dei beneficio mortalibus concessum esse arbitretur, quo illi naturale mutui amoris desiderium explere possint (p. 193. B.—D.). — Haec igitur est fere summa eorum, quae prolata sunt ab Aristophane. Quae si consideramus attentius, primum quidem neminem praeteribit, de quo iam supra admonuimus, ipsum quoque amorem adolescentium ita memorare, ut non de lubidine explenda cogitet, sed longe generosius quiddam in eo informando ob oculos habeat, quam primo adspectu suspiceris. Nam quum de variis amoris generibus ubi disputat, sermo eius perquam sit ambiguus, tum quo loco ad amicitiam inter viros et adolescentes contractam aut contrahendam delatus est, continuo id agit, ut ei honestatis dignitatem asserere et vindicare haudquaquam dubitet. Verum enim vero quod ceteris oratoribus, qui hactenus in medium prodierunt, accidit, ut, quantumvis in praedicandis amoris laudibus studiosissime elaborarent, tamen in opi-

nionibus potius haererent, quam scientiam nomine suo dignam (ἐπιστήμην) attingerent, idem accidit etiam Aristophani. Quem Plato item informavit talem, ut, etiamsi urbanus, lepidus, denique facetus sit adeoque elegantissimo utatur sermone, qualem in eius fabulis regnare novimus, tamen et in dialecticis identidem labatur gravius neque ad scientiae vim ac sublimitatem ullo modo assurgat. Nimirum dicendum hic est quod nobis nunc videtur longe verisimillimum. Induxit enim Plato Aristophanem non tantum, ut haberet qui de amoris natura facete hilariterque exponeret, sed fecit hoc etiam eo consilio, ut leniter atque urbane iniuriam olim magistro a comico in Nubium fabula illatam ulcisceretur. De qua re nonnulla scite exposuit Ferdin. Delbrückius in commentatione De partibus, quas Aristophanes agat in Platonis Symposio, qua praelectionum in Universitate Fridericia Wilhelmia Rhenana per menses aestivos a. 1839. habendarum indici praefatus est. Quippe falsi omnino videntur iudicio suo viri docti, qui Platonem censuerunt poetae comico indignitatem illam, qua olim Socratem in Nubium fabula tractaverat, postea condonavisse, ut etiam cum eo nescio quam amicitiam et familiaritatem contraxerit. Quod eo est incredibilius, quo acerbius in Apologia Socratis p. 19. C. et p. 21. de Aristophanis calumniis conquestus est. Quid aliud enim illa verba continent, nisi apertam reprehensionem et castigationem Aristophanis propter iniuriam Socrati in Nubibus illatam? Nec tamen hominem dicacissimum, cuius ceteroquin ingenium atque artem admiraretur, aperte aggredi et ad iracundiam lacessere sustinuit. Immo aliam iniit iniuriae vindicandae viam et rationem, quae quum sua ipsius, tum etiam Socratis persona dignior videretur. Iussit quippe eum Agathonis convivio interesse ibique ea dicere, facere, audire denique, unde non modo intelligeretur, quantum ipse Socrati sapientiae laude concederet, verum etiam liquido appareret inania fuisse atque temeraria dicteria in Nubium fabula in hominem sapientissimum conjecta. Quod quidem tanto sollertius ita excogitavit, quod Agathonis convivium teste Athenaeo Olymp. XC. 4., hoc est septem fere annos post actas Nubes et septemdecim annos ante Socratis mortem, celebratum est, narratio autem Apollodori non ita multo ante Olymp. XCV. 1. habita fingitur. Itaque de

oratione, quam recitat, sic existimamus. Est illa omnino quidem perquam elegans, venusta et perspicua, itemque facetiarum lepore et dicacitatis urbanitate insigniter perfusa, quibus virtutibus omnes poetae fabulas splendere novimus; sed habet eadem, ut iam significavimus, etiam vitia haud exigua. Nam primum quidem tota haeret in physicis versaturque unice fere in caussis, quibus naturalis erga alios amoris affectus nitatur, comice ac ioculariter illustrandis. Quamobrem existimare licet Aristophanem quoque a Platone inter eos habitum esse, qui non ultra vulgus superarent et quantum inter corporis atque animi amorem intersit, haudquaquam perspicerent, adeoque talem esse informatum, qui Socraticae sapientiae vim et amplitudinem mente animoque suo capere haudquaquam posset. Deinde oratio ipsius, quantumvis specie sua niteat, tamen acumine dialectico atque verae subtilitatis laude magnam certe partem plane destituta est. Nam figmentum quidem illud triplicis generis hominum trium primitivorum quis non videt speciosum potius et argutum esse quam ad rem propositam nova luce collustrandam idoneum? Neque varia amoris genera ab eo satis subtiliter distinguuntur, immo misere confunduntur; id quod tanto molestius accidit, quod iam superiores oratores ea de re non incommode dixissent. Nec vero illud facile excusaveris, quod ubi sermo devenit tandem ad sexus virilis amorem, hic protenus ad honestum spectare dicitur. Nempe etsi haec sententia Aristophani quoque probata est, quem novimus in fabulis suis saepissime turpem virorum lubidinem exagitavisse, tamen nunc quidem caussae et rationes, quibus ea nitatur, adeo non explicatae sunt, immo ne significatae quidem, ut propemodum mireris comicum post ea, quae antea exposuisset, iam derepente hanc talem sententiam proponere potuisse. At nimirum caret eius rei expositio omnino dialectica subtilitate, ut neutiquam mirandum sit eum hic quoque versatum esse licentius. Est igitur tota Aristophanis oratio, quamvis elocutionis ornatu et dictionis elegantia excellat, tamen ita comparata, ut auctorem ipsius a philosophiae studio mansisse alieniorem neque ad Socraticae sapientiae laudem adspirasse aut propius accessisse luculentissime testetur. Quod si ita est, haud sane temere coniicias, quae caussa Platonem impulerit, ut homini, quamvis quondam Socratis adversario, tamen

in eo opere locum concederet, quod laudibus atque gloriae viri sapientissimi destinatum esset. Nimirum urbane eleganterque legentibus voluit significare vel potius patefacere, quanto ille inferior Socrate fuisset, licet eum olim nefarie esset apud populi multitudinem calumniatus. Atque hoc ita recte statui etiam alia evincunt, quae in Symposio vel de Socrate vel de Aristophane exposita leguntur. Nam primum quidem comicus a Socrate pungitur sine dubio eo, quod hic omne eius studium circa Bacchum et Venerem versari dicit (p. 177. E.). Quod etsi ambigue dictum est, quandoquidem Bacchus praefuit etiam ludis scenicis atque Venus creberrime cum eo tamquam comes consociatur, tamen non caret certe virulentia quadam, quae fuit etiam sententia Fabricii Bibliothec. Gr. Vol. I. Libr. II. c. 21. p. 706., praesertim quum Aristophanes et pridie iam Agathonis epulis interfuerit et iuxta cum Agathone etiam altero die convivii inter ultimos potatores esse narretur, adeo ut potatione languidus denique obdormiscat (p. 228. D.), Socrate etiam tum alacri et ad disputandum promto atque parato. Porro etiam singultus ille Aristophanis, licet et ipse aliquid habeat ambiguitatis, siquidem, ut supra ostendimus, etiam ad taedium ex Pausaniae oratione conceptum referri potest, tamen, quia fortasse ὑπὸ πλησμονῆς, e ventris plenitudine, ortus esse iudicatur, non plane vacare videtur irrisione, quippe quo eius notetur intemperantia, id quod placuit etiam Aristidi Tom. II. p. 371. ed. Dind. Accedit huc, quod Socrates ipse p. 205. D. E. sententiam eius de amoris caussis explicatam satis aperte ab Diotima carpi et vellicari iubet, quodque Aristophanes narratur ad ista voluisse aliquid reponere, quod tamen deinde Alcibiade interveniente reticuerit. Porro in hac caussa praetermittendum silentio non est, quod fabulae Aristophanis a Socrate deinde opponitur mythus longe ingeniosior, vera ille sapientia plenus ac refertus. Qui quod facete urbaneque tribuitur Diotimae, mulieri divinioris sapientiae mysteriis initiatae, id aperte valet quum ad irridendos reliquos oratores, tum inprimis ad ludificandum Aristophanem; omnibus enim vel peregrina mulier longe sapientior fuisse fingitur. Nec vero illud subsannatione quadam carere censemus, quod extremo dialogo, plerisque convivis domum reversis vel vino et somno gravatis, Aristophanes, Agatho atque Socrates usque sermones

miscuisse narrantur de natura poeseos. Contendit nimirum Socrates tragicam et comicam poesin tam arcta inter se contineri necessitudine, ut poeta vere comicus item artis tragicae, poeta vere tragicus etiam artis comicae peritus esse debeat. Cui Agatho et Aristophanes ab initio quidem obloquuntur, quippe bene sentientes sese neutiquam in utroque genere excellere, mox vero ita assentiuntur, ut vel inviti confiteri coacti sint, sese veri poetae nomine indignos esse. Enimvero ita quum Aristophani plaga inferatur haud sane levis, tum ipse Socrates utroque poeta longe superior evadere videatur necesse est, in quo Alcibiades elegantissima oratione sua utramque facultatem et comici et severi coniunctam cerni clarissime demonstraverit. Sed istud ipsum nos admonet, ut etiam Alcibiadis orationem aliquantisper consideremus, quae sane ita comparata est, ut Socratis causam adversus Aristophanem defendi facile appareat. De qua re inprimis acute exposuit Delbrückius l. l. p. VI sqq., quem hac in parte nostrae disputationis ducem habemus. Quippe finita Socratis oratione eo ipso tempore, quo comicus sese accinxit ad defendenda sua placita, subito intrat Alcibiades, vino gravatus, caput corona redimitus atque vittis, quibus detractis Agathonis tempora cingit; mox autem Socratem conspicatus, parte vittarum repetita, etiam admirabile illius caput redimit, qui dicendo omnes mortales superet. Edoctus deinde, quae res agatur, sese negat coram Socrate quemquam alium sive deum sive hominem laudaturum esse praeter hunc ipsum. Quo facto venia rei impetrata exorditur orationem suam, vere sese omnia dicturum esse graviter asseverans. Initium autem facit a laudanda Socratis deformitate, comparans eum cum Silenorum statuis, quae extrinsecus nihil habeant quod placeat, reclusae intus pulcerrima deorum simulacra ostendant. Quae pertinent sine dubio ad deformem Socratis faciem in Nubibus repraesentatam, qua ostentanda comici histrio spectantium cachinnos movisset. Sed haec ipsa Socratis cum Silenis similitudo deinde ita adumbratur, ut totius fere orationis fundamentum ea niti videatur. Iam vero Socrates in Nubibus etiam tamquam malarum tricarum sophisticarum atque turpitudinis et impudentiae magister informatur. Quid ad haec Alcibiades apud Platonem? Nimirum summis laudibus ille praedicat (p. 215. D. sqq. —216. C.) admi-

rabilem vim sermonum divinorum, quos a Socrate audiverit. Hic unus, inquit, omnium est mortalium, cuius oratione ita moveor ac percellor, ut mei ipsius me saepe poeniteat. Hunc unum revereor; huic invitus obsequor atque pareo, ita ut eo praesente negare non audeam facienda esse omnia, quae ipse iusserit, licet, ubi ab eo discessi, rursus inani ambitioni deditus ad alia omnia abripiar. Quamobrem eum sedulo vito ac prope fugio; quum autem video, pudet me promissorum ipsi datorum turpiterque neglectorum. Quin etiam optem saepenumero, ut ille e vita decedat; et tamen scio me, si id acciderit, longe maximo dolore ac moerore affectum iri. Tum vero laudat etiam invictam Socratis continentiam et abstinentiam (p. 216. C — 219. E.), laudat item urbanissimam eius ironiam, qua sese nihil scire simulet atque etiam aliis hominibus perpetuo illudere videatur. Quod semet ipsum adolescentem olim expertum esse narrat, qui frustra eius continentiam pulcritudinis suae lenociniis tentaverit, ac potius ad philosophiam sermonibus eius conversus sit. Quibus verbis nemo est quin sponte videat confutari malas criminationes vel suspiciones, quibus iuvenes corrumpere ferebatur, quum tamen eos sanctissime ad virtutem colendam hortaretur et impelleret. Sed propius ad Nubium argumentum pertinent ea, quae inde a p. 220. C. de Socrate narrantur. Nam in Nubibus ille ridetur tamquam ineptus sophista, qui inanibus quaestionibus operam det, adeo ut etiam pulicum saltus metiatur. Quid vero idem agit in Symposio? Nimirum ibi inter media belli pericula atque labores in castris ad Potidaeam non modo invictam constantiam, moderationem et fortitudinem narratur retinuisse, sed etiam rebus gravissimis explorandis adeo fuisse intentus, ut aliquando divino quasi quodam furore correptus per diem et noctem immotus steterit, infixus sublimiorum rerum meditationi, atque solem orientem demum quum pie religioseque salutavisset, rursus discesserit. Quae postrema videntur ad refutandam criminationem illam pertinere, cuius mentio facta est in Apologia Socrat. p. 26. D., ubi Soli ac Lunae divinum honorem eripuisse arguitur. Et conferri cum istis Aristophanis dicteriis possunt etiam illa p. 221. D. E., ubi eius sermones, quamvis prima specie ridiculi videantur, tamen plane divini atque plenissimi sapientia iudicantur esse. Omnino vero Socrati sophistae,

qualem finxit Aristophanes, coelestia ac subterranea inani opera perscrutanti, in Symposio opponitur philosophus, qui primus, ut ait Cicero, philosophiam coegit de vita et moribus, rebus bonis et malis, quaerere devocatamque e coelo in urbibus collocavit et in domos etiam introduxit. Ceterum Aristophanis fabula etiam verbis disertis memoratur p. 221. A. B., ubi Socrates dicitur in fuga post pugnam ad Delium commissam utique superbum illum atque gravem servasse incessum, qui tangatur in Nubibus. Enimvero Alcibiade iudice incessus ille spectantibus non visus est deridiculus, sed certissimo argumento fuit in talis viri animo summam habitare fortitudinem, gravitatem atque constantiam. Denique ex Alcibiadis oratione etiam illud cognoscere et intelligere licet, qui tandem fieri potuerit, ut talis tantusque vir calumniae latus praeberet. Non obscure enim ille ostendit habuisse profecto Socratis omnem vivendi dicendique rationem mirum quiddam et insolens, quod fieri non possit quin absurdum et ineptum videatur cuique homini vulgari et a philosophia alieno. Atque talem Plato videtur etiam Aristophanem videri voluisse, quamquam eundem paullo ante nominavit inter amatores sapientiae. Quippe istud quidem non fecit ex animo, sed ironice vel benevolentiae captandae caussa. Certe quidem nulla usquam sincerae erga eum benevolentiae indicia et argumenta reperiuntur*).

Atque haec quidem omnia si vere aut saltem probabiliter disputata sunt, certe non amplius dubium erit aut controversum, quamnam personam Aristophanes in Symposio Platonico sustineat. Etenim agit ille sane partes poetae comici arguti, festivi, eloquentis, venusti. Sed tantum abest, ut ei interior quaedam tribuatur sapientia, sicut doctis quibusdam viris nuper visum est, ut alia omnia vera videantur. Nam licet puerorum et adolescentium amorem honestum tantum atque laudabilem probet, sicuti ceteri etiam oratores faciunt, tamen de universo amoris genere sententia eius admodum est lubrica et ambigua neque fere ultra physicam rationem

*) Tenendum omnino est nec Platonem in operibus suis quidquam prodidisse de Aristophane nec Aristophanem de Platone, unde de eorum necessitudine aliquid colligi liceat, ut alter alterum certe non ut amicum dilexisse videatur. Nam Thesmophoriazusae nihil ad Platonem.

assurgit; certe cum sublimitate sententiae Socraticae nullo modo potest conferri. In dialecticis autem adeo nihil proficit, ut eius argumentatio aliquoties sit cassa nucc inanior. Denique quemadmodum ceteri oratores utpote rationis sophisticae alumni tecte carpuntur atque irridentur, ita hic non solum ita loquens inducitur, ut Socraticae sapientiae neque vita et moribus neque intelligentia et cognitione ullo modo particeps videatur, sed etiam ut Socratis adversarius facete perstringatur atque confutetur, quippe qui ad laudes Socratis ab ebrio Alcibiade praedicatas omnino tacere cogatur. Quod quidem si vere ita statuitur, probabile est Aristophanem quo tempore Plato haec scripserit, etiam tum in vivis fuisse neodum mortuum. Quocirca non temere Saxius Onomast. I. p. 46 sqq. eius obitum ad Olymp. LXXXIX. 1. retulisse existimandus est.

Verum satis haec de Aristophane. Progredimur denique ad orationem Agathonis. Is vero amorem laudat ut poeta tragicus, cuius pectus recenti victoria, quam modo reportavit, adhuc concitatum insolentius est et maiore quodam spiritu poetico agitatum. Praedicat autem hic quoque amorem honestum et cum virtute coniunctum, qui nihil habeat communionis cum humilitate lubidinis. In quo negotio obeundo ab initio certe prudentissime versatur. Reprehendit enim superiores oratores, qui non tam deum ipsum laudaverint, quam homines propter bona felices praedicaverint, quae amori debeantur. In quo etsi quodammodo adversus illos iniquior est, qui partim eandem laudandi viam ingressi essent, tamen primus, quid rei sit, diserte eloquitur. Nimirum unam veram atque rectam laudandi rationem ait esse hanc, ut primum ostendatur, qualis quis ipse sit, ac deinde demum doceatur, quorum bonorum auctor sit habendus (p. 194. E. 195. A.). Itaque primum Amorem laudat ut omnium deorum et pulcerrimum et optimum, ideoque longe beatissimum. Nam pulcerrimum quidem esse censet ideo, quia natu minimus sit, senectutem usque fugiat et cum iuventute conversetur, quo nomine docte obloquitur Phaedro, qui eum tamquam antiquissimum praedicavisset. Cum iuventutis autem flore perpetuo hoc coniunctum esse arbitratur, quod sit etiam tenerrimus, mollissimus, florentissimus. De quo ita sermocinatur, ut eum animos tenerrimos occupare, molliter mentes intrare, floridum florida corpora

floridosque animos inhabitare poetice magis quam subtiliter ostendat (p. 195. D — 196. B.). His vero expositis deinde cum docere instituit etiam quattuor illis virtutibus, quas vulgo dicunt cardinales, insignem ideoque optimum esse (p. 196. B — 197. C.), quae et ipsa multipliciter exornantur, ut nec desit in iis quaedam luxuria ac festivitas, qualis sane iuvenem tragicum deceat. His omnibus autem denique subiunguntur communes dei laudes, quae, sicuti cum singulari mentis concitatione atque exultatione proferuntur, ita etiam manifesta prae se ferunt artis rhetoricae ornamenta maximeque antithetis et isocolis studiose quaesitis et cumulate acervatis insignes sunt (p. 197. C — E.). Itaque Agathonis oratio refert nescio quid tragici coloris sophisticae artis pigmentis obducti. Postremam autem eius partem apertum est ita esse comparatam, ut unde fucus ille oratorius ductus sit, nemo quisquam ambigat. Habet enim sermo manifesta Gorgianae eloquentiae signa et argumenta, id quod Socrates etiam verbis clarissimis prodit p. 198. C., qui sese lepidissime audiendis istis ait Gorgiae esse commonefactum. Et conferas etiam de Gorgiae dicendi artificiis Plat. Gorg. p. 448. C. 467. B. et Cicer. Orat. 25., ubi ratio eius vel describitur vel imitando expressa est. Itaque Agatho manifesto notatur atque carpitur tamquam tragicus ex Gorgiae schola profectus, cuius oratio, iam alioquin grandisona, tumida et inani arte calamistrata, etiam sophisticum colorem traxerit. Et habet ea profecto pro vera sententiarum magnitudine vanum tumorem, pro acumine putidum argutiarum frigus, pro copia divitiisque inertem quandam atque iuvenilem luxuriam, pro nativa numerorum suavitate et elegantia inanem lusum, quo paria paribus relata, similiter conclusa eodemque pacto cadentia accumulantur, denique pro veris virtutibus dictionis et eloquutionis vitia illis affinia. At nimirum hanc dicendi rationem Agathoni propriam fuisse discimus etiam ex Aristoph. Thesmophor. v. 39 sq. 60., ubi v. Kuster. et Bergler., vers. 107 sq. v. 198., ubi conf. ann. Fritsch., Aeliano Varr. Hist. XIV. 13., ubi v. Kuhn., et Philostrato Vit. Soph. I. p. 497. ed. Olear. Quamobrem non est dubium huius quoque orationem esse tamquam ad vivum expressam planeque ad similitudinem dictionis, qua alias utebatur, comparatam. Verum enim vero quum eum manifestum sit ita loquentem in-

ductum esse, ut vitia, quibus eius oratio laborat, lepide festiveque carpantur, adeoque omnis amoris laus, quam praedicat, mere poetica atque vana et inanis sit, tamen quod de reliquis oratoribus adhuc dicere licuit, idem de ipso quoque dicendum est. Loquitur enim de amore sic, ut, quamvis ad interiorem vim et naturam eius aperiendam ac declarandam nihil prope conferat, tamen foedae lubidinis cogitationem procul arceat atque unum castum purumque amorem in mente habere iudicandus sit. Praeterea vero etiam, sicuti antea vidimus, ab initio orationis suae profert praeceptum dialecticum, quod ad argumenti tractationem perquam conducibile est. Quod enim censet in omni laudatione ita esse versandum, ut primum indicetur, qualis sit is, qui laudetur, deinde autem ostendatur, quaenam dotes aut virtutes ei tribuendae sint, id tam prudenter animadversum est, ut ipse Socrates eam rationem deinde non modo assensione sua comprobet, sed etiam in orando per omnia sequatur planeque suam faciat. Quamobrem haec praeceptio dialectica eam habet vim, ut quasi per eam instituti ac praeparati ad Socratis orationem accedamus.

Sed satis haec de quinque orationibus prioribus. Quibus continuo subiungere placet quae Socrates in orationis suae prooemio exponit. Nimirum quemadmodum iste in Apologia Platonica ita loquens inducitur, ut genere dicendi iudiciali spreto ac neglecto potius subtiliter disserendi consuetudinem usurpet in foro non usitatam, ita in Symposio quoque, misso genere dicendi panegyrico, quo ceteri usi sunt, protenus rem dialectice pervestigare atque exquirere instituit. Quod non temere ita factum esse quis est quin sibi facile persuadeat? Enimvero isto quidem pacto dialectica veri investigandi ratio, quam unam Plato iuxta cum Socrate idoneam ad philosophandum esse censuit, opponitur continuae orationi, qua quum rhetores, tum sophistae utebantur, adeoque significatur, de quo quum alibi, tum inprimis in Gorgia atque Phaedro disputatur, veram artem dicendi dialectices praesidio et adiumento haudquaquam carere posse. Sed videamus, quidnam illud sit, quod Socrates auditis illis orationibus in medium proferat.

Finita igitur Agathonis oratione ille facета cum irrisione inde a p. 198. A. perstringit superiores amoris

getur; qua quidem oratione id, quod in vita hominum cernitur, haud absurde comparatur cum communi lege naturae universae, ut illi tamquam nova quaedam lux affundatur. Revocat tamen proximus orator, Aristophanes, disputationem, sicut fuit consentaneum, rursus ad unam naturam humanam, atque lepida fabula enarranda hilariter et ridicule amorem humanum ex naturali quodam sexualis indigentiae sensu repetit, ut tota fere ratio eius physica videatur. Quo facto denique Agatho, comico poetae ordine succedens, eius amoris, quem etiam Phaedrus et Pausanias intellexerant, laudes tragice quidem, sed admixto item inani sophisticae et rhetoricae fuco celebrat. Itaque omnes ac singuli, ut diximus, in eo elaborant, ut amoris probi et honesti virtutes atque bona in illustriore luce collocent. Ex quo appareret Platonem his orationibus vulgarem amorem eumque castum atque probum adumbrari voluisse, qui divino illi tamquam ex altera parte ita esset oppositus, ut, quum illi videretur contrarius, tamen item cum eo interiore quadam contineretur coniunctione ac necessitudine. De qua quidem utriusque contrarietate ac necessitudine videmur iam in superioribus satis exposuisse, ut hoc loco de ea nihil addendum sit.

At enim vero etiamsi hoc illis orationibus sine dubio propositum sit, tantum tamen abest, ut res in disceptationem vocata dilucide explicetur aut ad liquidum perducatur, ut legentibus eius tamquam species tantum et veluti umbra exhibeatur. Nam unusquisque dicentium particulam tantum veri, subinde etiam miris argutiis obfuscatam, in medium affert. Quamobrem Socrates orationis suae principio illos omnes facete deludit. Nimirum versatur amor iste, qui depingitur, unice in opinione (δόξῃ) neque attingit absolutae veritatis scientiam (ἐπιστήμην). Quam ob rem tanta regnat inter dicentes de eo iudiciorum varietas tantaque sententiarum fluctuatio, ut alii aliter de eo statuant neque quisquam de eius vi et natura certum expromat iudicium.

Accedit vero ad haec, quod qui verba faciunt nec ullo modo tenent artem illam, quae una valet ad cognoscendam veritatem plurimum. Ea vero est dialectica. Quae quum omnino veri et boni indagatrix sit certissima, tum etiam, ut iam supra significavimus, ars est vere amatoria, quandoquidem immenso illi aeternae pulcritudinis desiderio, quo animus amantis phi-

losophi usque flagrat et inflammatus est, tamquam succurrit efficitque hoc, ut ei aliquando satisfieri queat. Etenim philosophia quum secundum Platonem non sit certarum quarundam rerum explorata scientia, sed uno studio sapientiae contineatur, de qua re v. Phaedr. p. 276. A. sqq. 278. D. Symp. p. 204. A. sqq. Phaedon. p. 64. A. sqq. Gorg. p. 482. A. sqq. De Rep. II. p. 375. E. sqq. V. p. 475. D. sqq. 485. B., facile intelligitur ad illam omnino haec duo requiri, primum quidem naturalem quendam animi motum atque appetitum et quasi furorem, quo usque ad cognitionis et scientiae studium auferamur perpetuoque divinae veritatis desiderio repleamur, deinde etiam artem, qua efficiatur, ut ad earum rerum cognitionem aliquam pervenire liceat, quarum cognoscendarum atque contemplandarum cupiditate animus pro nativa indole sua captus tenetur. Et illum quidem animi appetitum philosophus amorem nuncupavit, de quo dictum est antea; artem autem ei tamquam suppetias ferentem dixit dialecticam, quam quidem et ipsam voluit hominibus divinitus et quasi sortito obtigisse, sicuti ex Phaedr. p. 249. C. sqq. et Phileb. p. 16. C. intelligitur. Huius vero munus non in alia re magis cernitur, quam in eo, ut aditum ad aeternae veritatis campum veluti aperiat atque menti infinito illius desiderio occupatae eoque laboranti tamquam instrumentum illius cognoscendae suppeditet (v. praeter alia Phaedr. p. 249. B. Phaedon. p. 75. B. usque ad 76. E. De Rep. VII. p. 531. D. sqq. 534. C. Phil. p. 57. E. sqq.). Unde philosophi, qui in aeterna veritate cognoscenda atque exploranda unice occupati sunt, merito habentur dialectici (Soph. p. 253. E. Phaedon. p. 65. A. 67. B. De Rep. V. p. 475. B. 476. B. 477. A. 479. A. VII. p. 521. C. 534. C. al.). Quamquam non minus illius officium hoc est, quod in disserendo, quaerendo, sermocinando versatur. Quo quidem nomine quantopere ipsa amatoriae disciplinae inserviat, quum iam supra explicatum sit, hoc loco denuo explicare supervacaneum arbitramur. Hanc igitur artem unus tenet Socrates; ceteri oratores eadem prorsus carent ideoque etiam veri amoris vim naturamque minime assequuntur, immo ne illius quidem amoris rationes, qui in ipsa vita communi versatur, commode laudare sciunt. Nimirum poetica pariter atque rhetorica Platonis iudicio a verae scientiae laude est alienissima, sicuti quum alibi, tum

inprimis in Gorgia atque Phaedro ostenditur; conf. Phaedr. p. 248. D. E., ubi in ordine vitarum vita poetarum sexto et vita sophistarum octavo loco collocatur; Apol. p. 22. C. Ion. p. 533. D. sqq. De Rep. VII. p. 531. E. 534. B. Phaedon. p. 76. B. Quamobrem nec illarum ope effici potest, ut vis et natura istius amoris penitus recludatur; immo vix illud efficitur, ut externa quaedam rei disceptatae species et imago adumbretur.

Atque haec quidem omnia qui diligenter animadverterint, ii certe iam non amplius dubitabunt, quorsum tecta illa irrisio rhetorum ac poetarum, de qua in lustrandis singulorum orationibus identidem monuimus, denique referatur. Quemadmodum enim divinus amor humano ex adverso positus est, ita etiam dialecticam vero germanoque philosopho propriam apparet oppositam esse rhetoricae atque poeticae, quippe quae cum ipsa scientia (ἐπιστήμῃ) nihil habeant necessitudinis atque ad unam solam opinionis levitatem et inconstantiam pertineant.

Sed his ita expositis iuvabit tandem summatim declaravisse, quidnam summum illud atque ultimum videatur esse, quod universo Symposii operi sit propositum. De qua re paucissimis absolvere licebit.

Itaque omnino quidem Platoni in condendo hoc opere illud fuit propositum, ut ostenderet ac demonstraret, quibus quasi gradibus ab amore illo honesto propagandae virtutis et sapientiae caussa in vita communi celebrato paullatim ad divinarum rerum amorem, hoc est ad veram philosophiam, escenderetur*). Hoc autem consilium suum elegantissime atque singulari ingenii sollertia ita exsequutus est, ut non solum divinum et vulgarem amorem inter se opposuerit, imagine utriusque pleniore et illustriore exhibita, eaque ratione ostenderit, tum quantum alter alteri antestaret, tum etiam quaterque inter se necessitudine contineretur, verum etiam dialecticam cum rhetorica et poesi composuerit, utpote iuxta cum diviniore amore ad philosophandi rationem unice necessariam, eaque opportunitate usus oblique significaverit nec rhetores nec sophistas nec poetas eos esse, qui aut quid esset studium sapientiae intelligere

*) De eadem re olim haec scripsimus: „*Nichts geringeres hatte Platon vor Augen, als zu zeigen, wie bei dem wahren Weisen die irdische Liebe sich zur himmlischen verkläre.*"

aut quaerendi disserendique ratione sua rerum vim naturamque exquirere et salva veritate in illustriore luce collocare ullo modo possent. Quo quidem modo callide et veluti per transennas etiam illud significavit, quod ut intelligeretur sane plurimum ipsius debuit interesse, qua via et ratione vita communis altius ad philosophiae dignitatem evehi et extolli posset. Nam amore illo legitimo et communi more recepto paullatim ad altiorem sapientiae amorem educto itemque rhetorica et poesi ad dialecticae rationem composita apertum est etiam universam vitam, tam publicam quam privatam, iudicio eius emendari, perfici et propius ad philosophiae dignitatem et excellentiam educi. Quamquam philosophus in Symposio quidem de unis maxime amoris rationibus egit, alteram sententiae partem obiter tantum et secundaria opera attigit, accuratius iam in Phaedro illustratam illam. Iam vero haec omnia praeclaro artificio etiam ita adornavit ac tractavit, ut una eademque opera etiam Socratem tamquam sapientis in ipsa vita constituti egregiam imaginem proposuerit eumque simul etiam ab criminationibus adversariorum, inprimis Aristophanis, urbanissime vindicaverit. Nam finxit profecto eum philosophum amatorem, qui, etiamsi non maxima quaeque assequutus esset, quae ad perfecti amoris laudem requirerentur, tamen summa ope ad maxima quaeque contenderet praestantissimisque virtutibus ad obtinendam perfecti amatoris laudem necessariis ornatus esset. Aristophanem autem una cum eo ita iussit Agathonis convivio interesse, ut et ipse videretur admirabili sapiente inferior et tacitus egregias illius laudes suis ipse auribus audire ac percipere cogeretur.

En habes nostram de Symposii argumento atque fine sententiam, qua quidem explicanda si id consequuti simus, ut saltem aliquid ad iuvandam divini operis intelligentiam contulisse existimemur, ex animo laetabimur; sin aliter, certe nos boni consilii conscientia consolabitur, quippe qui unice id spectaverimus, ut libro etiamnunc saepius lecto quam intellecto pro viribus novae lucis aliquid affunderemus.

Neque tamen inutile erit, opinor, etiam potiora iudicia aliorum cognovisse, qui recentiore aetate de Platonici consilii ratione et compositione disputaverunt, si forte fieri possit, ut inde etiam melius quid repetatur, quod ad operis artem ac rationem rectius iudicandam aesti-

mandamque valeat. Nolumus enim penitus ignorari aliorum hoc in genere merita. Quamquam nobis hoc dabitur, ut subinde breviter addamus caussas, cur aliter atque illi sentiamus.

Viguit igitur recentiore tempore aliquamdiu ea opinio, ut Plato in scribendo hoc opere id egisse putaretur, ut vanae de Socratis erga ingenuos adolescentes, inprimisque Alcibiadem, amore criminationes impugnarentur, atque doceretur amorem illum non fuisse turpem et illicitum, sed honestum atque legibus convenientem. Quam quidem sententiam praeter Diderotum in Diction. Encyclop. s. v. *Composition* tutati sunt maxime Fr. Aug. Wolfius Prolegg. ad Sympos. p. 38 sq. et Henr. Ludovic. Hartmann. Prolus. De proposito Symposii Platonis. Gubenae, 1797. 4., qui summam libri una potissimum Alcibiadis oratione contineri censuerunt. Quae ratio cur improbabilis sit, propemodum sponte apparet. Nam primum, ut alio loco ostendimus, de istis criminationibus nihil fere innotuit. Deinde hoc si Platoni in elaborando convivio fuisset propositum, multae operis partes forent supervacaneae. Itaque merito nunc sententia virorum doctissimorum reiecta est. His vero proxime successit Fr. Schleiermacherus, qui tamen et ipse censuit in Socratis tamquam sapientis laude quaerendum esse primarium scriptionis argumentum ideoque etiam Alcibiadis orationi plurimum tribuendum esse arbitratur. Quippe statuit vir egregius Symposium et Phaedonem arctissima necessitudine coniunctum esse cum Sophista et Politico. Quocirca putat in Symposio et Phaedone illam exhiberi sapientis imaginem, quam Plato in principio Sophistae a se illustratum iri promiserit. De qua re Tom. II. Part. II. Praefat. ad Symp. p. 369 sqq. ita scripsit: „*Für den, der die Sache auf eine freiere Weise betrachtet, ist jene Trilogie nur schöner und herrlicher vollendet gemeinschaftlich durch unser Gespräch, das Gastmahl, und durch das nächstfolgende, den Phaedon, in welchen beiden zusammengenommen Platon uns ein Bild des Philosophen dærstellt in der Person des Sokrates, und zwar zeigt er ihn im Phaedon, wie er im Tode erscheint, in unserem Gastmahl aber wird derselbe, wie er gelebt, verherrlicht durch jene Lobrede des Alkibiades, welche doch offenbar der Gipfel und die Krone des ganzen*

Gesprächs ist, und uns den Sokrates darstellt in dem unermüdlichen Eifer der Betrachtung und in der freudigen Mittheilung, in der Verachtung der Gefahr und in der Herrschaft über die äusseren Dinge, in der Reinheit aller seiner Verbindungen und in seiner innern Göttlichkeit unter dem leichten und fröhlichen Schein, kurz in der vollendeten Tüchtigkeit des Leibes und der Seele und also des ganzen Lebens." Haec igitur ille de ultimo operis consilio atque fine. Si vero quaeritur de declamationibus illis amatoriis a prioribus quinque oratoribus recitatis, censet illas vir egregius ad Lysidem referendas esse, quem dialogum ipse Phaedro appendicis loco subiunctum voluit. Nam quae in Lyside enumerentur et coarguantur amicitiarum caussae, eas ait hic omnes commemorari ac denuo recenseri. Quippe Phaedrum ita dicentem induci, ut caussam amoris censeat inesse in appetitione boni; Pausaniam ita verba facere, ut eandem illam quaerat in similitudine; Eryximachum illam ponere in dissimilitudine et habitu contrario; denique Aristophanem suam sententiam non in medium proferre, sed comice ridere eos, qui amorem eo referri censuissent, ut coniunctio cum eo, quod esset cuiusque proprium, efficeretur. Haec igitur Schleiermacherus. Qui quae addidit praeterea ad sententiam suam vel exornandam vel confirmandam, ea, ne prolixior evadat nostra narratio, silentio praetermisisse consultum duximus. Praestat, opinor, paucis significasse, cur a viri summi sententia discedendum esse statuerimus. Etenim primum quidem de amatoriis illis orationibus aliter plane atque ille existimamus, quas nec cum Lyside dialogo ullo modo cohaerere nobis persuasum est. Deinde Symposio ut concedamus aliquid necessitudinis cum Phaedone intercedere, quamquam hanc ipsam necessitudinem perquam exiguam esse contendimus, tamen idem illud una cum Phaedone referri ad Sophistam et Politicum plane est incredibile. Nam Politici et Sophistae argumentum a Symposio et Phaedone mirum quantum abhorret, ut nec qui ibi promittitur sapiens is sit, qui secundum Schleiermacherum in Phaedone et Symposio informatus est, sed potius dialecticus, qualis in Parmenide exhibetur. Denique ne illud quidem nobis videtur vere iudicatum esse, quo uno maxime Schleiermacheri ratio nititur, omnem Symposii summam postremo eo redire, ut imago atque species

perfecti philosophi, qui in ipsa vita versetur, legentibus ante oculos poni existimanda sit. Etiamsi enim philosophia Platonis iudicio cernitur in perpetuo studio sapientiae atque acerrima redintegrandae idearum cognitionis cupiditate, adeoque hanc vim habet, ut qui ei deditus sit, is et aeternae rationis praeceptis usque obtemperet et se virtutis ac sapientiae amore beatum esse sentiat, tamen nec Alcibiadis oratione eiusmodi sapientis imaginem informari meminimus, quae potius in vero germanoque Socrate depingendo versari existimanda est, nec omnino in Symposio id unum agi putamus, ut philosophi isto modo informati species depingatur. Quamobrem aliquanto certe probabiliora videntur, quae breviter quidem, sed perquam acute scripsit Fr. Astius De vita et scriptis Platon. p. 309. Symposii summam eo denique redire arbitratus, ut verus germanusque amor tamquam viva et immortalis philosophia describatur, quae referatur ad aeternam divinamque pulcritudinem atque verae virtutis laudem propositam habeat *(die echte Liebe als die unsterbliche Philosophie darzustellen, deren Zweck wahrhafte Tugendbildung und deren Gegenstand die unvergängliche überirdische Schönheit ist)*. Nempe spectant profecto omnia in Symposio denique ad divinarum rerum amorem eiusque studium informandum atque depingendum. Neque tamen Astius illo effato suo complexus est omnia, quae ad iudicium de toto opere prudenter regendum necessario respicienda sunt; neque etiam ullo modo declaravit, quamnam putaret inter orationem Socratis et Alcibiadis intercedere necessitudinem aut qualem statueret quinque priorum orationum cum reliquo opere nexum et cohaerentiam. Quamquam eum iure suspicari licet cum Schleiermachero plurimum tribuisse orationi Alcibiadis, quum iis, quae supra retulimus, paullo post subiunxerit haec: *„Im Symposion wird der vollendete Mensch selbst geschildert als Erotiker und Weiser."* Sed transiisse iuvabit ad aliorum quoque virorum doctorum iudicia, quorum auctoritas in hac caussa non temere negligenda est. Etenim a Schleiermacheri ratione magnam certe partem pendet etiam L. I. Rückertus, quamvis in aliis ab eo recedat longissime. Is enim in edit. Conviv. Plat. p. 218 sqq. Platonem censet in Symposio sub persona Socratis proposuisse imaginem philosophi omni virtute

cumulati, hoc est tam vitae ad veritatis regulam compositae honestate quam veri perscrutandi studio ac sollertia insignis; amatorias vero orationes omnes non tam eo pertinere vult, ut exponatur de amore, quam potius eo, ut recte inquirendi via demonstretur (v. praeter alia p. 324 sqq. l. l.); nam Phaedri oratione explodi Tisiam eiusque disciplinam (p. 259 sqq.); Pausaniam loquentem induci, quo Protagoras vel Hippias vel Xenophon carpatur (p. 265.); sub Eryximachi persona latere Hippiam Eleum (p. 270.); Aristophanem agere Prodici partes in rimandis verborum discriminibus studiose versati (p. 280.); Agathonis oratione notari Gorgiae perversitatem (p. 284.); denique ne Socratis quidem orationem ad explicandam Platonis de amore sententiam pertinere, sed unice eo spectare, ut disputatione ab eo instituta, quae superioribus orationibus opposita sit, tamquam illustri exemplo demonstretur, recta et vera quaerendi ratio qualis esse debeat (p. 304 sqq.). Haec igitur Rückertus, quae si sciscitaris, ecqui nobis placeant, quid respondeamus, utique in promtu habemus. Nam quum plurima in iis insint, quae a veritatis rationibus ideo abhorrere videntur, quia potius mero arbitratu posita atque conficta quam ex limpidis doctrinae fontibus hausta sunt, tum inprimis illud perquam mirum accidit, quod, Rückertum si audimus, quum Plato loquentes ab initio usque ad exitum libri de amore disputare iusserit, tamen postremo omnis fere disputatio non ad hunc ipsum, sed ad alia omnia spectare existimanda est. Quod quis est qui sibi persuadeat vel tantillum habere verisimilitudinis? Accedit huc, quod viri sagacissimi ratione probata vix perspicitur, quomodo totius operis partes apte inter ipsas cohaereant, ut ei profecto omnis vere artificiosae compositionis laus eripienda videatur. Verum enim vero quum merito ingeniosam Rückerti audaciam mirari liceat, tamen non defuit, qui ipsum hoc quidem nomine etiam vincere et superare conniteretur. Est is A. Hommelius, qui in Prolegomm. ad eam quam fecit editionem Symposii, amplis illam commentariis instructam, de operis totius arte et compositione fusius disseruit. Quippe putat Hommelius Phaedri oratione mythologiam, Pausaniae politicen, Eryximachi scientiam, Aristophanis artem repraesentari; quibus quidem rebus quoniam universa generis humani vita absolvatur, du-

bitari vix posse arbitratur, quin Plato istis orationibus miseram vitae conditionem designare voluerit, quam ipse iudicaverit vero certoque carere fundamento; his autem orationibus subiectam esse ait orationem Socraticam, qua infirmum illud ac lubricum vitae fundamentum fulciatur, emendetur et corroboretur; ea enim luculente doceri, homines amoris ope, quem ipse humani generis indolem interpretatur, ad sapientiam esse adducendos; denique postremo loco orationem Alcibiadis exhiberi statuit, quo lectores edoceantur, qualis sit et qua fruatur vitae felicitate, cuius vita vi erotica tamquam fundamento nitatur et qui non aliam quam eroticarum rerum scientiam profiteatur (v. p. XXXIII. XLIII. XLV. l. c.). Quae qui vel leviter consideraverit, is certe protenus animadvertet attribui Platoni falsissima, ex novitia sapientia assumta, de quibus philosophus nec somniaverit. Iam vero missis ceteris, quorum scripta nobis non in manus venerunt, Rötschero, Schweglero, aliis, de quibus breviter retulit Susemihl. in Schneidewini Philologo Vol. VI. a. 1851. Fasc. II. p. 177 sqq., memorasse adhuc iuvabit, quid vir πλατωνικώτατος, Car. Frid. Hermannus, de Platonici operis fine atque consilio censuerit. Is enim in libro, qui inscriptus est: *Geschichte und System der Platonischen Philosophie*, Vol. I. p. 521 sqq. item de hac re disputavit copiosius. Convenit autem illi, si quid iudicare possumus, nobiscum de eo, quod inter orationem Socratis atque Alcibiadis eandem fere statuit intercedere rationem ac necessitudinem, quam nos intercedere dudum videmur docuisse in altera Symposii nostri editione Praef. p. 15 sqq. (v. p. 524 sqq.). Nec vero de reliquis ille multum a nobis dissentit, quamquam nec ea, quae scripsit de prioribus orationibus amatoriis, quibus censet legentes pedetentim ac paullatim ad orationem Socraticam praeparari et ad eius intelligentiam veluti propius perduci, nec illa, quae uberius de Symposii cum Phaedro necessitudine disputavit, omni ex parte cum nostra sententia concordant. Etenim instituta Phaedri et Symposii comparatione in Phaedro quidem doceri arbitratur, amorem, qui percipitur sensibus, vulgarem homini esse turpem atque noxium eundemque animum humi defigere ac deprimere, ideoque eum, qui non amet, longe praeferendum esse amanti, qui inhonesto amori indulgeat, licet alioquin amor celsum quiddam atque generosum sit;

in Convivio contra id agi censet, ut amorem ostendatur ex nativo indigentiae et inopiae sensu animis humanis ingenerato prodire eumque sensum pertinere aequaliter ad tres animi partes in Phaedro descriptas, ita ut denique ad ipsam pulcri perfecti speciem et imaginem perducamur, in qua intuenda atque contemplanda amor philosophi contineatur (p. 522 sqq.). Nos vero quemadmodum de argumento utriusque dialogi multo aliter existimamus, ita etiam de coniunctione et nexu, quo alterum opus contineatur cum altero, sic statuimus, ut nostrum ea de re iudicium ab illius sententia seiungendum statuamus.

Habet vero Symposium cum Phaedro arctissimam necessitudinem et cognationem, quae vel ex eo intelligitur, quod non solum in utroque opere doctrinae amatoriae Platonis tamquam propria sedes constituta est, sed etiam in Symposio p. 182. A. manifesto respicitur ad Lysianam orationem in Phaedro recitatam. Quin etiam verissime affirmare licet, Symposium non posse intelligi nisi ab iis, qui Phaedrum quoque accurate pertractaverint, ac vicissim Phaedri lectionem necessario cum lectione Symposii coniungendam esse. Quamobrem certe non inutile erit paucis significavisse, quidnam tandem sit, in quo ista cognatio utriusque operis contineatur. Quamquam ea de re breviter tantum explicabimus, quandoquidem angustiae huius libelli tantae amplitudinis disputationem haudquaquam capiunt.

Itaque primum quidem animadversione dignum est, quod in utroque opere id potissimum agitur, ut divini amoris vis et natura aperiatur et quanta sit eius maiestas atque dignitas, grandi oratione declaretur. Quod certe vel solum sufficit ad demonstrandam utriusque libri necessitudinem arctissimam, quandoquidem in hoc ipso sine dubio primaria pars argumenti, in quo illi illustrando versantur, quaerenda est. Nam gravissime profecto errarunt qui in Phaedro disputationem putarunt unice spectare ad arguendam rhetorices vanitatem, ita ut orationes quae declamantur amatoriae pro exemplis eloquentiae habendae sint. Qua opinione nihil esse perversius in Prolegomenis ad alteram Phaedri editionem demonstrare constituimus. Iam vero tam in Symposio quam in Phaedro etiam divinarum rerum amori philosophis proprio tamquam e regione collocatur amor masculus isque castus, probus, honestus, qui

licitus et communi more receptus erat. Quod quidem ita fit, ut non modo ostendatur, quanam hic cum illo cognatione contineatur, verum etiam appareat, quantum inter utrumque discriminis intercedat. Quamquam id aliter peragitur in Phaedro, aliter in Symposio. Nam in Phaedro quidem simpliciter opponitur amor adolescentium inter Graecos pro honesto probatus divino illi amori, quo pectus philosophi calere iudicatur; in Symposio autem res ita instituitur, ut vulgaris amoris, hoc est eius, qui vulgo regnabat, variae tamquam species ostendantur adeoque varii ac multiplices gradus designentur, quibus paullatim altius ad divini amoris laudem atque virtutem escendi possit, quod quidem ita in Diotimae oratione fieri meminimus. Sed hoc ipsum eiusmodi est, ut etiam tertium quiddam admoneamur, in quo Symposii et Phaedri cernitur necessitudo non exigua. Nam utrique operi etiam hoc commune est, quod quaenam sit utriusque amoris mutua inter se coniunctio ostenditur et quamnam amor divinus ad mortalem vitam vim habeat, vel significatur et ostenditur vel etiam subtilius explicatur. Etenim in Phaedro quidem divini amoris rationes ab ultimis repetuntur initiis atque caussis, ut ille quasi in coelo spectetur et quomodo desuper in terram deveniat, doceatur; in Symposio contra amandi quaedam ars ac disciplina traditur, siquidem ibi, proposita divini amoris imagine atque exhibita amoris masculi varia ac multiplici descriptione, explicatur, qua via et ratione paullatim procedendum sit, usque dum denique ad plenum, integrum et intaminatum perfecti amoris fructum perveniatur in beatissima rerum divinarum spectatione et contemplatione repositum. Quae quis est quin ultro largiatur tam egregie inter ipsa convenire, ut coniuncta demum utriusque libri disputatione amatoria doctrina consummari et absolvi videatur? Nimirum quum in Phaedro brevissime tantum significetur, quibus studiis animus veluti praeparetur et instituatur ad divinum amorem suscipiendum atque nutriendum, tum hoc ipsum argumentum in Symposio omnium uberrime illustratur. Ad haec porro accedit etiam aliud quid. Est enim utriusque operis ea ratio atque conformatio, ut celso illi ac perfecto sapientiae amori comes ac socia addita sit dialectica, cui ex adverso collocatur ars ista oratoria atque sophistica, quae quum sapientiae speciem prae se ferat haudqua-

quam levem et exiguam, tamen nec rerum notiones exquirit subtilius, nec absolutae veritatis cognitionem ullo modo assequitur, quippe haerens usque ac subsistens in vulgarium opinionum et rerum ad vitae usum pertinentium vel animadversione vel commentatione. Quemadmodum enim in Phaedro oratio Lysiae et prior oratio Socratica, quae ad illius similitudinem comparata est, opponitur alteri orationi Socratis, quae perfecti amoris vim aperit ac declarat, adeoque parte libri altera instituitur comparatio inter dialecticam et rhetoricam, unde quantum illa huic antecellat, appareat, ita in Symposio orationes priores quodammodo contrariae sunt orationibus Socratis et Alcibiadis, quarum altera exhibet amoris perfecti perfectam imaginem, altera eandem ostentat in Socrate tamquam vivo expressam, ac velut relucentem. Quippe illae orationes omnes in amoris externa specie rimanda versantur, neglecta subtilitate dialectica; divini amoris vim naturamque, quam Socratis oratio exhibet, haudquaquam assequuntur. Idem vero etiam in Phaedro fieri meminimus, in quo libro quae priorem tenent locum, iis certe item declaratur, quanto inferior sit sophistice et rhetorice arte dialectica nomine suo digna. Quamquam in Phaedro rhetorices reprehensio acrior est et apertior maximamque paene totius sermonis partem sibi vindicat, in Symposio contra tectior est atque lenior, ut subinde urbanae cavillationis leporem vix sentias. Nimirum caussa huius rei posita in eo est, quod in Phaedro dialectica pariter atque divinae sapientiae amor tamquam philosophiae principia in illustriore luce collocantur, ita quidem, ut alteri amor vulgaris, alteri vulgaris rhetorica ex adverso ponatur, in Symposio autem unus maxime amor illustratur ac dialecticae et sophisticae veluti obiter tantum ratio ducitur. Sed de Phaedro suo tempore uberius explicabimus in Prolegomenis alteri libri editioni praemittendis, quibus demum evulgatis perspicuum fiet, quorsum haec nostra sententia referenda sit. Videmur autem vel his satis patefecisse, quanta inter Phaedrum et Symposium intercedat coniunctio et necessitudo. Alterum enim opus altero veluti consummatur atque absolvitur, ut ambo paene unum corpus conficere existimari debeant. Quamobrem ea nec multum diverso tempore scripta esse credibile est, praesertim quum Sympos. p. 182. A. aperte ad Phaedrum respiciatur.

†

Et de tempore quidem, quo Symposium scriptum esse credibile sit, haec exposuisse non erit supervacaneum.

Perspicuum est ex loco p. 193. A. librum litteris exaratum esse post Olymp. 98, 4., quo anno Mantineam dirutam fuisse ex Thucyd. V. 29. Xenoph. Hell. V. 2. Aristot. Pol. II. 1. Diodor. XV. 5. intelligitur. Dubitari tamen potest, quoto anno post illud urbis excidium liber consignari coeptus sit. Et Schleiermacherus quidem Opp. Platonn. Vol. II. P. II. p. 382., quoniam Mantinea Olymp. 102, 3. teste Xenoph. Hell. VI. 5, 4., ubi v. Schneider., et Diodor. XV. 12. sit restituta, fieri posse censet, ut Symposium illo ipso tempore scriptum sit, quippe quo item rei memoria fuerit recentissima. Itaque hoc tantum probabile esse ait, confectum librum esse inter Olymp. 98, 4. et Olymp. 102, 3. Sed acute vidit Rückertus, quum Mantinea restitueretur, propiorem esse debuisse in unum redeuntium cogitationem quam olim disiectorum memoriam, quod ab Aristophanis oratione abhorreat. Quocirca libri scriptionem ante Olymp. 102. factam esse pro explorato habemus. Nec vero necesse est statuere, eam ideo multo post Olymp. 98, 4. esse susceptam, quia Aristophanes rei tristissimae per risum et ludibrium iniiciat mentionem. Audias enim Xenophontem Hellen. V. 2, 7. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἤχθοντο, ὅτι τὰς μὲν ὑπαρχούσας οἰκίας ἔδει καθαιρεῖν, ἄλλας δὲ οἰκοδομεῖν· ἐπεὶ δὲ οἱ ἔχοντες τὰς οὐσίας ἐγγύτερον μὲν ᾤκουν τῶν χωρίων, ὄντων αὐτοῖς περὶ τὰς κώμας, ἀριστοκρατίᾳ δ' ἐχρῶντο, ἀπηλλαγμένοι δ' ἦσαν τῶν βαρέων δημαγωγῶν, ἥδοντο τοῖς πεπραγμένοις.

At enim ingentis anachronismi hic Platonem reum agunt, qui, quum Agathonis victoria in Olymp. 90, 4. incidat, quo tempore convivium habitum fingitur*), tamen Aristophanem ea fecerit memorantem, quae circiter triginta duobus annis post acciderint. Quod crimen ut leniretur, non defuerunt qui ita succurrerent philosopho, ut locum illum ab eo in secunda operis recensione interpositum esse iudicarent, id quod placuit praeter alios Hartmanno in Beckii Commentar. Societ. philolog. Lips. Vol. I. P. I. p. 167. At primum quidem ita non minor difficultas, si qua est, remanet, quam si totum Symposium uno tenore perscriptum existimetur,

*) V. Athenaeus V. p. 216. E.

siquidem secundae alicuius recensionis vestigia per totum opus nulla usquam extant, ut ne ista quidem verba per eam invecta videri possint. Deinde, id quod caput rei est, Plato nec aliis in libris anachronismi usu abstinuit, in eaque re etiam certas quasdam rationes sequutus est pro singulorum locorum rationibus diligenter observandas et investigandas. Videmur autem in annotatione ad p. 193. A. demonstravisse, temporum istam confusionem nec per se inelegantem esse et fortasse eam ipsam ob caussam a Platone quaesitam, ut temporis, quo scriptum Symposium esset, aliqua significatio fieret. Quod quanti nobis quidem certe aestimandum sit, vix est quod moneamus.

Sed satis de his. Sequitur ut etiam aliquid monendum sit de originibus doctrinae illius amatoriae, quam a Platone conditam et inprimis in Phaedro et Symposio explicatam esse vidimus. Valebit enim etiam huius rei animadversio, si quid video, non parum ad Symposii argumentum rectius intelligendum atque melius iudicandum.

Praeivit vero Platoni hac in re viam manifesto Socrates, quamquam ipsi verisimiliter coniicere licet simul etiam amorem Pythagoreorum ob oculos versatum esse. Etenim Socrates quum soleret in animis hominum disserendo et percontando excitare veri rectique scientiam atque rerum notiones natura quasi involutas elicere et explicare, quo facilius hoc suo officio atque munere fungeretur, sectatus inprimis est adolescentes ingenii bonitate praestantes, de quibus pro futuro bene sperari posse videretur. Quamobrem ille sese simulabat eorum esse amatorem atque artem profitebatur amatoriam, licet alias constanter negaret sese ullius rei scientiam tenere. De qua re v. Xenoph. Mem. IV. 1, 2. πολλάκις γὰρ ἔφη μὲν ἄν τινος ἐρᾶν, φανερὸς δ' ἦν οὐ τῶν τὰ σώματα πρὸς ὥραν, ἀλλὰ τῶν τὰς ψυχὰς πρὸς ἀρετὴν εὖ πεφυκότων ἐφιέμενος. Memor. II. 6, 28. Ibid. I. 3, 14. Oecon. VI. 14—16. Sympos. III. 3. VIII. 2. 15. 25. Platon. Symp. p. 177. D. 193. E. 198. D. 201. D. 217. B. sqq. Lysid. p. 204. Phaedr. p. 227. C. Charm. in., Prot. p. 309. A. Maxim. Tyr. Diss. XXIV. p. 452 sqq. XXV. p. 3 sqq. XXVI. p. 15 sqq. XXVII. p. 32 sqq. ed. Lips. Atque eodem pertinet quodammodo illud, quod sese subinde dictitabat artis obstetriciae gnarum esse, de qua ipsius professione v. Plat. Theaet. p. 149.

A. sqq. et p. 150. B. C. ibique annot. Nimirum festiva ille urbanaque usus ironia his dictis significavit, quod quorsum pertineret, non omnes assequuti sunt, sese et ipsum amore sapientiae esse repletum et eandem quam maxime cupere in adolescentium animis generare vel etiam quaerendo, percontando, sermocinando tamquam partum aliquem inde elicere. Quem quidem viri sapientissimi amorem luculente descripsit Plato in Alcibiade primo p. 131. C. sqq., quem libellum qui nuper spurium ac subditicium esse iudicaverunt, ii in fraudem eo inducti sunt, quod Platonis Socratici scripta non ab aliis discreverunt, quae maturiori philosophi aetati accepta referuntur. Ita igitur Socrates. Atque hinc profectus Plato rem aliquanto provexit altius. Retulit enim ille Socraticam amoris professionem non tantum ad animi virtutem aut mentis notiones, quas spectabat ipsius magister, sed traduxit illam continuo ad studium rerum divinarum, quod in cognoscendis atque intuendis ideis contineretur. Quippe huic, qui deditus ita esset, ut totus versaretur in veritatis aeternae contemplatione atque alios quoque ad eam perducere conaretur, eum demum perfectum censuit philosophum, atque eundem etiam perfectum amatorem esse iudicavit, de qua sententia v. De Republ. III. p. 402. A. sqq. p. 403. A. B. C. VI. p. 490. A. B. C. et Phaedonem locis plurimis. Et Socraticam quidem rationem expressit Xenophon in Symposio; Platonicam, ut diximus, in uno maxime Phaedro ac Symposio expositam habemus, ut facile hinc cognoscere et intelligere liceat, quantum discriminis inter utriusque scriptoris Convivia intercedere existimandum sit. Atque huius ipsius rei commemoratio tamquam sponte nos denique ad illud deducit, quod in hisce Prolegomenis nostris ultimo loco attingere constituimus.

Dicendum enim adhuc paucis est de ratione, quae inter Platonicum et Xenophonteum Symposium intercedat. Vetus est autem et inde ab Athenaei atque Gellii aetate ad nostram usque memoriam propagata opinio, certa in his operibus extare mutuae simultatis documenta, quae utriusque scriptoris animos disiunxerit*). Quae opinio quid habeat verisimilitudinis vel

*) V. Athen. IX. p. 400. D. Diogen. Laert. III. 34. Gell. N. A. XIV. 3.

etiam improbabilitatis, etsi a multis disputatum est*), tamen hoc loco commemoranda videtur, non quo nos rem multum disceptatam ad liquidum perducere posse existimemus, sed ut nostram de ea sententiam ne consulto reticuisse videamur. Ut igitur quid rei sit accurate cognoscatur, ante omnia quae utriusque Symposii ratio sit, breviter indicandum videtur. Nam perspecto utriusque operis consilio caussae diversitatis in eo conspicuae facilius sane detegentur, certiusque erit iudicium, utrum malignitatis cuiusdam et invidiae vestigia appareant, qua nobilissimi Socratis discipuli flagraverint, an frustra de iis sit somniatum. Est autem nostro iudicio de utriusque operis argumento et consilio sic statuendum. Xenophon Socratem nobis exhibuit talem, qualis in ipsa vita et in familiarium atque convivarum hilaritate fuisse videretur, induxitque eum de amore ea loquentem, quae revera ipsi placuissent; Plato autem amoris philosophi praestantiam ac dignitatem adumbravit atque monstravit viam, qua ad illam perveniretur, eaque in re Socratis exemplo usus est sic, ut ipsius imagine virtus hominis divine prorsus amantis ideoque summa sapientia, moderatione ac temperantia ornati expressa cerneretur. Quae si tenemus, Xenophontem profecto facile intelligemus Symposium suum aliter adornare debuisse atque Platonem, nullumque ex hac diversitate mutuae invidiae aut obtrectationis argumentum peti posse, nisi alia eius indicia reperiantur. Accedit huc, quod utrique convivium quoddam, praesentia Socratis celebre factum, alteri Calliae, alteri Agathonis, caussam et opportunitatem scribendi praebuisse videtur, ut hinc quoque dissensionis rationes nullo negotio repetere liceat. Videamus igitur, quid tandem sit, unde viri docti alterum Symposium oppositum esse alteri coniectaverint. Itaque primum aiunt**) in Symposio Platonis tibicinas eiectas, apud Xenophontem contra easdem una cum scurris

*) V. Cornarius Praefat. ad Interpretat. Symposii Plat. et Xenoph. p. 13 sqq. Menag. ad Diog. L. II. 57. III. 34. Muret. Varr. Lectt. V. 14. Voss. Hist. Gr. I. p. 24. Hindenburg. Animadverss. in Xen. Mem. III. 6. Tennemann. Histor. phil. T. I. p. 24. et inprimis A. Böckh. De simultate, quae Platoni cum Xenophonte intercessisse fertur. Berolin. 1811. 4. C. Fr. Hermann. Indicc. Lectt. Academ. Marburgens. per semestre hibernum ann. 1834—1835. habendarum. Marb. ex offic. Elwertiana.

**) Athen. XI. p. 505. E. Cornarius l. c. 14.

A. sqq. et p. 150. B. C. ibique annot. Nimirum festiv ille urbanaque usus ironia his dictis significavit, quod quorsum pertineret, non omnes assequuti sunt, sese et ipsum amore sapientiae esse repletum et eandem quam maxime cupere in adolescentium animis generare vel etiam quaerendo, percontando, sermocinando tamquam partum aliquem inde elicere. Quem quidem viri sapientissimi amorem luculente descripsit Plato in Alcibiade primo p. 131. C. sqq., quem libellum qui nuper spurium ac subditicium esse iudicaverunt, ii in fraudem eo inducti sunt, quod Platonis Socratici scripta non ab aliis discreverunt, quae maturiori philosophi aetati accepta referuntur. Ita igitur Socrates. Atque hinc profectus Plato rem aliquanto provexit altius. Retulit enim ille Socraticam amoris professionem non tantum ad animi virtutem aut mentis notiones, quas spectabat ipsius magister, sed traduxit illam continuo ad studium rerum divinarum, quod in cognoscendis atque intuendis ideis contineretur. Quippe huic, qui deditus ita esset, ut totus versaretur in veritatis aeternae contemplatione atque alios quoque ad eam perducere conaretur, eum demum perfectum censuit philosophum, atque eundem etiam perfectum amatorem esse iudicavit, de qua sententia v. De Republ. III. p. 402. A. sqq. p. 403. A. B. C. VI. p. 490. A. B. C. et Phaedonem locis plurimis. Et Socraticam quidem rationem expressit Xenophon in Symposio; Platonicam, ut diximus, in uno maxime Phaedro ac Symposio expositam habemus, ut facile hinc cognoscere et intelligere liceat, quantum discriminis inter utriusque scriptoris Convivia intercedere existimandum sit. Atque huius ipsius rei commemoratio tamquam sponte nos denique ad illud deducit, quod in hisce Prolegomenis nostris ultimo loco attingere constituimus.

Dicendum enim adhuc paucis est de ratione, quae inter Platonicum et Xenophonteum Symposium intercedat. Vetus est autem et inde ab Athenaei atque Gellii aetate ad nostram usque memoriam propagata opinio, certa in his operibus extare mutuae simultatis documenta, quae utriusque scriptoris animos disiunxerit*). Quae opinio quid habeat verisimilitudinis vel

*) V. Athen. IX. p. 400. D. Diogen. Laert. III. 34. Gell. N. A. XIV. 3.

etiam improbabilitatis, etsi a multis disputatum est*), tamen hoc loco commemoranda videtur, non quo nos rem multum disceptatam ad liquidum perducere posse existimemus, sed ut nostram de ea sententiam ne consulto reticuisse videamur. Ut igitur quid rei sit accurate cognoscatur, ante omnia quae utriusque Symposii ratio sit, breviter indicandum videtur. Nam perspecto utriusque operis consilio caussae diversitatis in eo conspicuae facilius sane detegentur, certiusque erit iudicium, utrum malignitatis cuiusdam et invidiae vestigia appareant, qua nobilissimi Socratis discipuli flagraverint, an frustra de iis sit somniatum. Est autem nostro iudicio de utriusque operis argumento et consilio sic statuendum. Xenophon Socratem nobis exhibuit talem, qualis in ipsa vita et in familiarium atque convivarum hilaritate fuisse videretur, induxitque eum de amore ea loquentem, quae revera ipsi placuissent; Plato autem amoris philosophi praestantiam ac dignitatem adumbravit atque monstravit viam, qua ad illam perveniretur, eaque in re Socratis exemplo usus est sic, ut ipsius imagine virtus hominis divine prorsus amantis ideoque summa sapientia, moderatione ac temperantia ornati expressa cerneretur. Quae si tenemus, Xenophontem profecto facile intelligemus Symposium suum aliter adornare debuisse atque Platonem, nullumque ex hac diversitate mutuae invidiae aut obtrectationis argumentum peti posse, nisi alia eius indicia reperiantur. Accedit huc, quod utrique convivium quoddam, praesentia Socratis celebre factum, alteri Calliae, alteri Agathonis, caussam et opportunitatem scribendi praebuisse videtur, ut hinc quoque dissensionis rationes nullo negotio repetere liceat. Videamus igitur, quid tandem sit, unde viri docti alterum Symposium oppositum esse alteri coniectaverint. Itaque primum aiunt**) in Symposio Platonis tibicinas eiectas, apud Xenophontem contra easdem una cum scurris

*) V. Cornarius Praefat. ad Interpretat. Symposii Plat. et Xenoph. p. 13 sqq. Menag. ad Diog. L. II. 57. III. 34. Muret. Varr. Lectt. V. 14. Voss. Hist. Gr. I. p. 24. Hindenburg. Animadverss. in Xen. Mem. III. 6. Tennemann. Histor. phil. T. I. p. 24. et inprimis A. Böckh. De simultate, quae Platoni cum Xenophonte intercessisse fertur. Berolin. 1811. 4. C. Fr. Hermann. Indicc. Lectt. Academ. Marburgens. per semestre hibernum ann. 1834—1835. habendarum. Marb. ex offic. Elwertiana.

**) Athen. XI. p. 505. E. Cornarius l. c. 14.

introductas esse. Quasi vero apud Platonem, ubi statim ab initio operis docti de amore sermones habentur, iis ullus locus concedi potuerit, nec eaedem per rei naturam debuerint placere Xenophonti, qui convivii hilaritatem suavitatemque omnem describere constituisset*). At vero, inquiunt**), quod Xenophon maiorum poculorum usum reiicit, Plato autem Socratem suum informat talem, qui fortiter usque ad diluculum e psyctere bibit, estne hoc eiusmodi, ut alterum scriptorem suspicari liceat alteri suam rationem cum aliqua simultate opposuisse? Nimirum Plato Socratis invictam continentiam animique fortitudinem ostensurus eum extremo convivio ita facit bibentem, ut, licet compotationi indulgeat, tamen praeter ceteros omnes maneat sobrius et veri philosophi tueatur dignitatem; Xenophon autem eum iussit in eo versari convivio, quod a vulgari more et consuetudine non recederet, ut profecto quidquid convivarum intemperantiam argueret, id totum tollere et removere debuerit***). Paullo plus ponderis habere videntur argumenta mutuae simultatis a Cornario in medium allata. Is enim, dum statuit Xenophontem eum fuisse, qui librum suum Platonico scripto utpote prius in lucem emisso opposuerit, haec scribit†): „Sed non in his tantum, quae ex aemulatione quadam Platonis Symposio prius edito contraria scripsit, sed etiam *in* his, quae velut aliunde sumta citat, Xenophon a *Platone* dissentire deprehenditur. Quale et hoc est, quod Socrates apud ipsum Pausaniae apologiam pro his, qui in intemperantia simul volutantur, adducens, in qua dixerit ille, quod etiam exercitus fortissimus esset, qui ex amatis et amatoribus constaret, et dictum hoc primum veluti falsissimum refellit et mox testimonia ab illo de Thebanis et Eleis producta reiicit. Quod autem non hanc Pausaniae opinionem eo loco reprobare voluerit, cuius scriptum etiam Athenaei saeculo ignotum fuit, et qui etiam apud nullum alium quam Platonem de amatoribus et amatis loquens inducitur, sed ipsum Platonem per hoc notare instituerit, ex eo clarum fit, quod ea Pausaniae verba apud Platonem haben-

*) Idem de hac re visum est Böckhio l. c. p. 8 sqq.

**) Athen. l. c. Cornarius l. c. p. 28 sqq.

***) Ita Böckhius quoque censuit p. 18.

†) P. 42 sq.

tur non quidem in Pausaniae attributa oratione, sed in ea, quam Phaedro adscripsit, ut vel sic, ne Platonem reprehendere ab omnibus deprehenderetur, Xenophon aliquatenus caverit, vel aliter scriptum Platonis Symposium habuisse iudicandus sit, id quod ego cum Athenaeo sentire malim, quam haec ex toto a Xenophonte conficta esse cum eodem Athenaeo asserere, quum in Phaedri quidem oratione palam habeantur, sed testimonia tamen de Thebanis sive Boeotis atque Eleis adducta in ipsa Pausaniae oratione legantur." Haec igitur Cornarius. Locus Xenophontis est Symp. VIII. 32. καίτοι Παυσανίας δέ, ὁ Ἀγάθωνος τοῦ ποιητοῦ ἐραστής, ἀπολογούμενος ὑπὲρ τῶν ἀκρασίᾳ συγκυλινδουμένων εἴρηκεν, ὡς καὶ στράτευμα ἀλκιμώτατον ἂν γένοιτο ἐκ παιδικῶν τε καὶ ἐραστῶν· τούτους γὰρ ἂν ἔφη οἴεσθαι μάλιστα αἰδεῖσθαι ἀλλήλους ἀπολείπειν· θαυμαστὰ λέγων, εἴ γε οἱ ψόγου τε ἀφροντιστεῖν καὶ ἀναισχυντεῖν πρὸς ἀλλήλους ἐθιζόμενοι, οὗτοι μάλιστα αἰσχύνονται αἰσχρόν τι ποιεῖν. καὶ μαρτύρια δὲ ἐπήγετο, ὡς ταῦτα ἐγνωκότες εἶεν καὶ Θηβαῖοι καὶ Ἠλεῖοι. συγκαθεύδοντας γοῦν αὐτοῖς ὅμως παρατάττεσθαι ἔφη τὰ παιδικὰ εἰς τὸν ἀγῶνα, οὐδὲν τοῦτο σημεῖον λέγων ὅμοιον· ἐκείνοις μὲν γὰρ ταῦτα νόμιμα, ἡμῖν δ' ἐπονείδιστα. Quibus verbis carpi dicuntur quae Plato Phaedro attribuit p. 178. E. et Pausaniae Platonici verba p. 182. A. Sed primum quidem mirabile est, quod, quae a Platone Phaedro adscripta sunt, ea ab Xenophonte Pausaniae sunt tributa: unde Cornarius cum Athenaeo V. p. 216. E. coniecit Xenophontem Platonis Symposium aliter scriptum habuisse. Deinde quae Pausanias de Boeotis et Eleis dicitur narravisse, eorum apud Platonem nec vola nec vestigium extat, apud quem Pausanias hoc tantum dicit, differre circa amorem civitatum mores, adeoque improbat Eleorum ac Thebanorum instituta, quatenus vergant ad lubidinem. Ex quibus consequens est, ut Xenophon ad Platonis Symposium omnino non respexerit, quod miror praeteriisse Car. Fr. Hermannum*), qui Xenophontem censet memoria lapsum Pausaniae tribuisse quae a Platone Phaedro essent adscripta. Verum iam dudum Boeckhius vidit. Iam si quaeris, quorsum Xenophon respexerit, non possum equidem Friderico Thierschio accedere libellum aliquem amatorium Pausaniae extitisse existimanti, unde et

*) L. c. p. VII.

vestigia, quae etiam in Xenophonteo Symposio expressa extare probabiliter docuit Welckerus Nov. Mus. Rhen. V. I. p. 504 sqq. Verum ista quidem rei excusatione ne opus quidem est. Convenit enim Pausaniae Platonici sententia etiam Socrati planissime, quem satis constat docuisse, unam eandemque rem utique posse pro rerum et conditionum diversitate et malam et bonam existere. Sed quamquam invidiae et aemulationis vestigia nulla apparere videntur, tamen, si quis alterum scriptorem alterius librum ob oculos habuisse affirmet, nos quidem non multum reluctabimur. Multa enim in utriusque opere inveniuntur, quae, nisi alter alterum respexisset, vix potuisset fieri, ut ab ambobus commemorarentur. Itaque ego in ea sententia sum, ut utrumque Socratis speciem et imaginem suo more informasse existimem, alterutrum autem alterius librum sic ob oculos habuisse credam, ut nonnulla inde in suum opus transtulerit, sive id casu factum esse dicamus, siquidem ea ex recenti lectione in memoria haerere potuerunt, sive *ideo* sic institutum est, ut ab utroque in simili argumento elaboratum esse ab omnibus animadverteretur. Uter autem utrum respexerit, adhuc sub iudice lis est, neque videtur res ad hunc usque diem dubia et nuper quoque acerrimis controversiis agitata ita decerni posse, ut quid pro vero probandum sit, omni ex parte exploratum habeatur*).

---

*) Res nuper demum acrioribus studiis rursus in disceptationem vocata est. Nam C. Fr. Hermannus, quum in Indicibus Lectionum, Marburg. a. 1834—1835. 4. mai., ostendere conatus esset, Xenophontem ad Platonis Symposium respexisse ut prius editum, adversarius ei extitit A. I. F. Henrichsenius Flenopolitanus in dissertatione: De consilio et arte Convivii Xenophontei eiusque cum Platonico necessitudine. Flenopoli, 1840. 4., qui Xenophontem priorem scripsisse contendit, sed alterum scriptorem ab altero respectatum esse omnino negat. Cui respondit Hermannus in Indicibus Lectt. Marburg. aestiv. a. 1841., in quo libro pristinam sententiam suam defendit et clarius explicatam exhibuit, ita quidem, ut etiam certius demonstraverit, quod vix quisquam antea negavisset, alteri alterius librum sine dubio ob oculos versatum esse, adeoque suspicatus sit (p. VI.) Xenophontem fortasse contra ipsum Platonem magistri sui memoriam tueri voluisse, quem quum huic multa tribuisse existimaret, quae Socrates, qualis in vita sua fuit, numquam dicturus facturusve fuisse videretur, ipsum verisimile esse illius Convivio suum opposuisse, quo ostenderet, quomodo fictio comparata esse debuisset, si Plato vel maxime magistrum

Itaque his missis iam hoc unum adiiciamus, praeter Xenophontem atque Platonem multos alios extitisse antiquitatis philosophos, qui Symposia scriberent, ut vel suas de amore opiniones vel alia etiam placita sua illustrarent, quorum memoria quum ab aliis, tum a Plutarcho in Quaestionn. Convivalibus servata est. In quorum numero fuerunt, ut alios taceam, etiam Aristoteles et Speusippus, Platonis ex sorore nepos, de quibus vide Athen. XV. 16. Macrob. Saturn. VII. 3. Plutarch. Quaest. Convivall. in. Et horum quidem scripta eo magis dolendum est quod non tulerunt aetatem, quia sine dubio inde ad Platonici operis intelligentiam non parum utilitatis percepturi essemus. Verum quoniam quae semel perdita sunt, ea numquam possunt restitui, temporum iniuriam consolemur sic, ut quae bona nobis adhuc supersunt, iis sapienter perfruamur et ad caussam humanitatis iuvandam sustentandamque utamur.

CODICES.

Bodleianus s. Clarkianus. Coislin. (Γ), Vat. Δ (225.), quem contulit Bekkerus; aliam collationem subinde a Bekkeri indiciis discrepantem, quam fecerat Bastius, insigni humanitati Chr. Fel. Baehrii, viri eruditissimi, debemus. Ven. Ξ. Vind. Υ nobis olim num. 2. signatus. Vindob. 1. et 7. a Bastio in scriptione De Symposio Platon. adhibiti; Parisini DEFK (cod. K etiam Bipontini usi sunt). Ambr. r. Angel. u. w. Vatic. n. p. r. s. Ven. t. (postremus liber priorem tantum Symposii partem continet). Florentini a. b. c. i. n. Palatini Excerpta a Creuzero publici iuris facta. Praeterea Rückertus adhibuit Raudnitiensem librum et Zittaviensem, qui quoniam admirabiliter cum Vindobon. Υ et Ven. Ξ consentiunt, a nobis raro sunt commemorati.

inter pocula de amore disserentem fingere voluisset. Neque tamen hac defensione acquievit Henrichsen., qui in Epistola critica ad Car. Frid. Hermannum de consilio Convivii Xenophontei, Sleswici a. 1844. edita, singulis quibusdam pristinae sententiae partibus mutatis rationem suam omnino quidem vindicare studuit. Sed non concessit illi postea Hermannus, uti ipse professus est in disputatione De Convivii Xenophontei temporibus P. I. p. 4. Gott. ed. 1844.

vestigia, quae etiam in Xenophonteo Symposio expressa extare probabiliter docuit Welckerus Nov. Mus. Rhen. V. I. p. 504 sqq. Verum ista quidem re excusatione ne opus quidem est. Convenit enim Pausaniae Platonici sententia etiam Socrati planissime, quem satis constat docuisse, unam eandemque rem utique posse pro rerum et conditionum diversitate et malam et bonam existere. Sed quamquam invidiae et aemulationis vestigia nulla apparere videntur, tamen, si quis alterum scriptorem alterius librum ob oculos habuisse affirmet, nos quidem non multum reluctabimur. Multa enim in utriusque opere inveniuntur, quae, nisi alter alterum respexisset, vix potuisset fieri, ut ab ambobus commemorarentur. Itaque ego in ea sententia sum, ut utrumque Socratis speciem et imaginem suo more informasse existimem, alterutrum autem alterius librum sic ob oculos habuisse credam, ut nonnulla inde in suum opus transtulerit, sive id casu factum esse dicamus, siquidem ea ex recenti lectione in memoria haerere potuerunt, sive *ideo* sic institutum est, ut ab utroque in simili argumento elaboratum esse ab omnibus animadverteretur. Uter autem utrum respexerit, adhuc sub iudice lis est, neque videtur res ad hunc usque diem dubia et nuper quoque acerrimis controversiis agitata ita decerni posse, ut quid pro vero probandum sit, omni ex parte exploratum habeatur*).

---

*) Res nuper demum acrioribus studiis rursus in disceptationem vocata est. Nam C. Fr. Hermannus, quum in Indicibus Lectionum, Marburg. a. 1834—1835. 4. mai., ostendere conatus esset, Xenophontem ad Platonis Symposium respexisse ut prius editum, adversarius ei extitit A. I. F. Henrichsenius Flenopolitanus in dissertatione: De consilio et arte Convivii Xenophontei eiusque cum Platonico necessitudine. Flenopoli, 1840. 4., qui Xenophontem priorem scripsisse contendit, sed alterum scriptorem ab altero respectatum esse omnino negat. Cui respondit Hermannus in Indicibus Lectt. Marburg. aestiv. a. 1841., in quo libro pristinam sententiam suam defendit et clarius explicatam exhibuit, ita quidem, ut etiam certius demonstraverit, quod vix quisquam antea negavisset, alteri alterius librum sine dubio ob oculos versatum esse, adeoque suspicatus sit (p. VI.) Xenophontem fortasse contra ipsum Platonem magistri sui memoriam tueri voluisse, quem quum huic multa tribuisse existimaret, quae Socrates, qualis in vita sua fuit, numquam dicturus facturusve fuisse videretur, ipsum verisimile esse illius Convivio suum opposuisse, quo ostenderet, quomodo fictio comparata esse debuisset, si Plato vel maxime magistrum

Itaque his missis iam hoc unum adiiciamus, praeter Xenophontem atque Platonem multos alios extitisse antiquitatis philosophos, qui Symposia scriberent, ut vel suas de amore opiniones vel alia etiam placita sua illustrarent, quorum memoria quum ab aliis, tum a Plutarcho in Quaestionn. Convivalibus servata est. In quorum numero fuerunt, ut alios taceam, etiam Aristoteles et Speusippus, Platonis ex sorore nepos, de quibus vide Athen. XV. 16. Macrob. Saturn. VII. 3. Plutarch. Quaest. Convivall. in. Et horum quidem scripta eo magis dolendum est quod non tulerunt aetatem, quia sine dubio inde ad Platonici operis intelligentiam non parum utilitatis percepturi essemus. Verum quoniam quae semel perdita sunt, ea numquam possunt restitui, temporum iniuriam consolemur sic, ut quae bona nobis adhuc supersunt, iis sapienter perfruamur et ad caussam humanitatis iuvandam sustentandamque utamur.

CODICES.

Bodleianus s. Clarkianus. Coislin. (Γ), Vat. Δ (225.), quem contulit Bekkerus; aliam collationem subinde a Bekkeri indiciis discrepantem, quam fecerat Bastius, insigni humanitati Chr. Fel. Baehrii, viri eruditissimi, debemus. Ven. Ξ. Vind. ϒ nobis olim num. 2. signatus. Vindob. 1. et 7. a Bastio in scriptione De Symposio Platon. adhibiti; Parisini DEFK (cod. K etiam Bipontini usi sunt). Ambr. r. Angel. u. w. Vatic. n. p. r. s. Ven. t. (postremus liber priorem tantum Symposii partem continet). Florentini a. b. c. i. n. Palatini Excerpta a Creuzero publici iuris facta. Praeterea Rückertus adhibuit Raudnitiensem librum et Zittaviensem, qui quoniam admirabiliter cum Vindobon. ϒ et Ven. Ξ consentiunt, a nobis raro sunt commemorati.

inter pocula de amore disserentem fingere voluisset. Neque tamen hac defensione acquievit Henrichsen., qui in Epistola critica ad Car. Frid. Hermannum de consilio Convivii Xenophontei, Sleswici a. 1844. edita, singulis quibusdam pristinae sententiae partibus mutatis rationem suam omnino quidem vindicare studuit. Sed non concessit illi postea Hermannus, uti ipse professus est in disputatione De Convivii Xenophontei temporibus P. I. p. 4. Gott. ed. 1844.

EDITIONES SYMPOSII.

Platonis dialogi duo, Philebus et Symposium, Graece, e recensione Henrici Stephani, varietate lectionis animadversionibusque criticis illustrati ab Io. Frid. Fischero. Lipsiae, 1776. 8.

Platons Gastmahl, hin und wieder verbessert und mit kritischen und erklärenden Anmerkungen herausgegeben von Fr. Aug. Wolf. Leipzig, 1782. 8. et iterum emendatius curante anonymo ed. 1828.

Platonis Symposium et Alcibiades I., recensuit Fr. Astius. Landishuti, 1809. 8. Idem vir doctus edidit: *Platons Phaedrus und Gastmahl, übersetzt, erläutert und verbessert von Fr. Ast. Jena*, 1817. 8.

Platonis Symposium, ad optimorum librorum fidem edidit et adiectis Wyttenbachii animadversionibus annotatione instruxit P. A. Reynders. Groning., 1825. 8.

Platonis Convivium, recensuit et illustravit L. I. Rückert. Lipsiae, 1829. 8.

Platonis Convivium, recensuit, emendavit, illustravit Alex. Hommel. Lips., 1834. 8.

Praeterea hic nominandi sunt hi libri: *Kritischer Versuch über den Text des Platonischen Gastmahls nebst einer beurtheilenden Anzeige aus den drei Handschriften der k. k. Hofbibliothek zu Wien von Fr. Jac. Bast. Leipzig*, 1794. 8. min.

Fr. Thierschii Specim. edit. Symposii Platon. Gotting., 1808. 4.

Ph. Gu. van Heusde, Specimen crit. in Platon. Lugd. Bat., 1803.

Eiusdem Initia Philosoph. Platon. V. I. P. I., ubi agitur de amore Platonis.

H. Th. Rötscher: *Das Platonische Gastmahl dargestellt als ein philosophisches Kunstwerk. Bromberg*, 1832. 4.

A. Schwegler: *Ueber die Composition des Platon. Symposions. Tübingen*, 1843. 8. Conf. *Jahns Neue Jahrbücher* etc. Vol. XLI. a. 1844. p. 357 sqq.

Fr. Susemihl.: *Ueber die Composition des Platon. Gastmahls*, quae commentatio inserta est Philologo Schneidewini Vol. VI. p. 177. a. 1851.

CORRIGENDA.

Prolegg. p. XLIII. v. 4. lege superioribus pro superiorinus.
Ibid. p. XLVI. v. 11. lege saperent pro superarent.
Comment. p. 105. v. 3. lege caderent pro caperent.

PLATONIS

SYMPOSIUM.

A. sqq. et p. 150. B. C. ibique annot. Nimirum festiva ille urbanaque usus ironia his dictis significavit, quod quorsum pertineret, non omnes assequuti sunt, sese et ipsum amore sapientiae esse repletum et eandem quam maxime cupere in adolescentium animis generare vel etiam quaerendo, percontando, sermocinando tamquam partum aliquem inde elicere. Quem quidem viri sapientissimi amorem luculente descripsit Plato in Alcibiade primo p. 131. C. sqq., quem libellum qui nuper spurium ac subditicium esse iudicaverunt, ii in fraudem eo inducti sunt, quod Platonis Socratici scripta non ab aliis discreverunt, quae maturiori philosophi aetati accepta referuntur. Ita igitur Socrates. Atque hinc profectus Plato rem aliquanto provexit altius. Retulit enim ille Socraticam amoris professionem non tantum ad animi virtutem aut mentis notiones, quas spectabat ipsius magister, sed traduxit illam continuo ad studium rerum divinarum, quod in cognoscendis atque intuendis ideis contineretur. Quippe huic, qui deditus ita esset, ut totus versaretur in veritatis aeternae contemplatione atque alios quoque ad eam perducere conaretur, eum demum perfectum censuit philosophum, atque eundem etiam perfectum amatorem esse iudicavit, de qua sententia v. De Republ. III. p. 402. A. sqq. p. 403. A. B. C. VI. p. 490. A. B. C. et Phaedonem locis plurimis. Et Socraticam quidem rationem expressit Xenophon in Symposio; Platonicam, ut diximus, in uno maxime Phaedro ac Symposio expositam habemus, ut facile hinc cognoscere et intelligere liceat, quantum discriminis inter utriusque scriptoris Convivia intercedere existimandum sit. Atque huius ipsius rei commemoratio tamquam sponte nos denique ad illud deducit, quod in hisce Prolegomenis nostris ultimo loco attingere constituimus.

Dicendum enim adhuc paucis est de ratione, quae inter Platonicum et Xenophonteum Symposium intercedat. Vetus est autem et inde ab Athenaei atque Gellii aetate ad nostram usque memoriam propagata opinio, certa in his operibus extare mutuae simultatis documenta, quae utriusque scriptoris animos disiunxerit*). Quae opinio quid habeat verisimilitudinis vel

*) V. Athen. IX. p. 400. D. Diogen. Laert. III. 34. Gell. N. A. XIV. 3.

etiam improbabilitatis, etsi a multis disputatum est*), tamen hoc loco commemoranda videtur, non quo nos rem multum disceptatam ad liquidum perducere posse existimemus, sed ut nostram de ea sententiam ne consulto reticuisse videamur. Ut igitur quid rei sit accurate cognoscatur, ante omnia quae utriusque Symposii ratio sit, breviter indicandum videtur. Nam perspecto utriusque operis consilio caussae diversitatis in eo conspicuae facilius sane detegentur, certiusque erit iudicium, utrum malignitatis cuiusdam et invidiae vestigia appareant, qua nobilissimi Socratis discipuli flagraverint, an frustra de iis sit somniatum. Est autem nostro iudicio de utriusque operis argumento et consilio sic statuendum. Xenophon Socratem nobis exhibuit talem, qualis in ipsa vita et in familiarium atque convivarum hilaritate fuisse videretur, induxitque eum de amore ea loquentem, quae revera ipsi placuissent; Plato autem amoris philosophi praestantiam ac dignitatem adumbravit atque monstravit viam, qua ad illam perveniretur, eaque in re Socratis exemplo usus est sic, ut ipsius imagine virtus hominis divine prorsus amantis ideoque summa sapientia, moderatione ac temperantia ornati expressa cerneretur. Quae si tenemus, Xenophontem profecto facile intelligemus Symposium suum aliter adornare debuisse atque Platonem, nullumque ex hac diversitate mutuae invidiae aut obtrectationis argumentum peti posse, nisi alia eius indicia reperiantur. Accedit huc, quod utrique convivium quoddam, praesentia Socratis celebre factum, alteri Calliae, alteri Agathonis, caussam et opportunitatem scribendi praebuisse videtur, ut hinc quoque dissensionis rationes nullo negotio repetere liceat. Videamus igitur, quid tandem sit, unde viri docti alterum Symposium oppositum esse alteri coniectaverint. Itaque primum aiunt**) in Symposio Platonis tibicinas eiectas, apud Xenophontem contra easdem una cum scurris

*) V. Cornarius Praefat. ad Interpretat. Symposii Plat. et Xenoph. p. 13 sqq. Menag. ad Diog. L. II. 57. III. 34. Muret. Varr. Lectt. V. 14. Voss. Hist. Gr. I. p. 24. Hindenburg. Animadverss. in Xen. Mem. III. 6. Tennemann. Histor. phil. T. I. p. 24. et inprimis A. Böckh. De simultate, quae Platoni cum Xenophonte intercessisse fertur. Berolin. 1811. 4. C. Fr. Hermann. Indicc. Lectt. Academ. Marburgens. per semestre hibernum ann. 1834—1835. habendarum. Marb. ex offic. Elwertiana.

**) Athen. XI. p. 505. E. Cornarius l. c. 14.

introductas esse. Quasi vero apud Platonem, ubi statim ab initio operis docti de amore sermones habentur, iis ullus locus concedi potuerit, nec eaedem per rei naturam debuerint placere Xenophonti, qui convivii hilaritatem suavitatemque omnem describere constituisset*). At vero, inquiunt**), quod Xenophon maiorum poculorum usum reiicit, Plato autem Socratem suum informat talem, qui fortiter usque ad diluculum e psyctere bibit, estne hoc eiusmodi, ut alterum scriptorem suspicari liceat alteri suam rationem cum aliqua simultate opposuisse? Nimirum Plato Socratis invictam continentiam animique fortitudinem ostensurus eum extremo convivio ita facit bibentem, ut, licet compotationi indulgeat, tamen praeter ceteros omnes maneat sobrius et veri philosophi tueatur dignitatem; Xenophon autem eum iussit in eo versari convivio, quod a vulgari more et consuetudine non recederet, ut profecto quidquid convivarum intemperantiam argueret, id totum tollere et removere debuerit***). Paullo plus ponderis habere videntur argumenta mutuae simultatis a Cornario in medium allata. Is enim, dum statuit Xenophontem eum fuisse, qui librum suum Platonico scripto utpote prius in lucem emisso opposuerit, haec scribit†): „Sed non in his tantum, quae ex aemulatione quadam Platonis Symposio prius edito contraria scripsit, sed etiam in his, quae velut aliunde sumta citat, Xenophon a Platone dissentire deprehenditur. Quale et hoc est, quod Socrates apud ipsum Pausaniae apologiam pro his, qui in intemperantia simul volutantur, adducens, in qua dixerit ille, quod etiam exercitus fortissimus esset, qui ex amatis et amatoribus constaret, et dictum hoc primum veluti falsissimum refellit et mox testimonia ab illo de Thebanis et Eleis producta reiicit. Quod autem non hanc Pausaniae opinionem eo loco reprobare voluerit, cuius scriptum etiam Athenaei saeculo ignotum fuit, et qui etiam apud nullum alium quam Platonem de amatoribus et amatis loquens inducitur, sed ipsum Platonem per hoc notare instituerit, ex eo clarum fit, quod ea Pausaniae verba apud Platonem haben-

*) Idem de hac re visum est Böckhio l. c. p. 8 sqq.

**) Athen. l. c. Cornarius l. c. p. 28 sqq.

***) Ita Böckhius quoque censuit p. 18.

†) P. 42 sq.

tur non quidem in Pausaniae attributa oratione, sed in ea, quam Phaedro adscripsit, ut vel sic, ne Platonem reprehendere ab omnibus deprehenderetur, Xenophon aliquatenus caverit, vel aliter scriptum Platonis Symposium habuisse iudicandus sit, id quod ego cum Athenaeo sentire malim, quam haec ex toto a Xenophonte conficta esse cum eodem Athenaeo asserere, quum in Phaedri quidem oratione palam habeantur, sed testimonia tamen de Thebanis sive Boeotis atque Eleis adducta in ipsa Pausaniae oratione legantur." Haec igitur Cornarius. Locus Xenophontis est Symp. VIII. 32. καίτοι Παυσανίας δέ, ὁ Ἀγάθωνος τοῦ ποιητοῦ ἐραστής, ἀπολογούμενος ὑπὲρ τῶν ἀκρασίᾳ συγκυλινδουμένων εἴρηκεν, ὡς καὶ στράτευμα ἀλκιμώτατον ἂν γένοιτο ἐκ παιδικῶν τε καὶ ἐραστῶν· τούτους γὰρ ἂν ἔφη οἴεσθαι μάλιστα αἰδεῖσθαι ἀλλήλους ἀπολείπειν· θαυμαστὰ λέγων, εἴ γε οἱ ψόγου τε ἀφροντιστεῖν καὶ ἀναισχυντεῖν πρὸς ἀλλήλους ἐθιζόμενοι, οὗτοι μάλιστα αἰσχύνονται αἰσχρόν τι ποιεῖν. καὶ μαρτύρια δὲ ἐπήγετο, ὡς ταῦτα ἐγνωκότες εἶεν καὶ Θηβαῖοι καὶ Ἠλεῖοι. συγκαθεύδοντας γοῦν αὐτοῖς ὅμως παρατάττεσθαι ἔφη τὰ παιδικὰ εἰς τὸν ἀγῶνα, οὐδὲν τοῦτο σημεῖον λέγων ὅμοιον· ἐκείνοις μὲν γὰρ ταῦτα νόμιμα, ἡμῖν δ' ἐπονείδιστα. Quibus verbis carpi dicuntur quae Plato Phaedro attribuit p. 178. E. et Pausaniae Platonici verba p. 182. A. Sed primum quidem mirabile est, quod, quae a Platone Phaedro adscripta sunt, ea ab Xenophonte Pausaniae sunt tributa: unde Cornarius cum Athenaeo V. p. 216. E. coniecit Xenophontem Platonis Symposium aliter scriptum habuisse. Deinde quae Pausanias de Boeotis et Eleis dicitur narravisse, eorum apud Platonem nec vola nec vestigium extat, apud quem Pausanias hoc tantum dicit, differre circa amorem civitatum mores, adeoque improbat Eleorum ac Thebanorum instituta, quatenus vergant ad lubidinem. Ex quibus consequens est, ut Xenophon ad Platonis Symposium omnino non respexerit, quod miror praeteriisse Car. Fr. Hermannum*), qui Xenophontem censet memoria lapsum Pausaniae tribuisse quae a Platone Phaedro essent adscripta. Verum iam dudum Boeckhius vidit. Iam si quaeris, quorsum Xenophon respexerit, non possum equidem Friderico Thierschio accedere libellum aliquem amatorium Pausaniae extitisse existimanti, unde et

*) L. c. p. VII.

vestigia, quae etiam in Xenophonteo Symposio expressa extare probabiliter docuit Welckerus Nov. Mus. Rhen. V. I. p. 504 sqq. Verum ista quidem rei excusatione ne opus quidem est. Convenit enim Pausaniae Platonici sententia etiam Socrati planissime, quem satis constat docuisse, unam eandemque rem utique posse pro rerum et conditionum diversitate et malam et bonam existere. Sed quamquam invidiae et aemulationis vestigia nulla apparere videntur, tamen, si quis alterum scriptorem alterius librum ob oculos habuisse affirmet, nos quidem non multum reluctabimur. Multa enim in utriusque opere inveniuntur, quae, nisi alter alterum respexisset, vix potuisset fieri, ut ab ambobus commemorarentur. Itaque ego in ea sententia sum, ut utrumque Socratis speciem et imaginem suo more informasse existimem, alterutrum autem alterius librum sic ob oculos habuisse credam, ut nonnulla inde in suum opus transtulerit, sive id casu factum esse dicamus, siquidem ea ex recenti lectione in memoria haerere potuerunt, sive ideo sic institutum est, ut ab utroque in simili argumento elaboratum esse ab omnibus animadverteretur. Uter autem utrum respexerit, adhuc sub iudice lis est, neque videtur res ad hunc usque diem dubia et nuper quoque acerrimis controversiis agitata ita decerni posse, ut quid pro vero probandum sit, omni ex parte exploratum habeatur*).

---

*) Res nuper demum acrioribus studiis rursus in disceptationem vocata est. Nam C. Fr. Hermannus, quum in Indicibus Lectionum, Marburg. a. 1834—1835. 4. mai., ostendere conatus esset, Xenophontem ad Platonis Symposium respexisse ut prius editum, adversarius ei extitit A. I. F. Henrichsenius Flenopolitanus in dissertatione: De consilio et arte Convivii Xenophontei eiusque cum Platonico necessitudine. Flenopoli, 1840. 4., qui Xenophontem priorem scripsisse contendit, sed alterum scriptorem ab altero respectatum esse omnino negat. Cui respondit Hermannus in Indicibus Lectt. Marburg. aestiv. a. 1841., in quo libro pristinam sententiam suam defendit et clarius explicatam exhibuit, ita quidem, ut etiam certius demonstraverit, quod vix quisquam antea negavisset, alteri alterius librum sine dubio ob oculos versatum esse, adeoque suspicatus sit (p. VI.) Xenophontem fortasse contra ipsum Platonem magistri sui memoriam tueri voluisse, quem quum huic multa tribuisse existimaret, quae Socrates, qualis in vita sua fuit, numquam dicturus facturusve fuisse videretur, ipsum verisimile esse illius Convivio suum opposuisse, quo ostenderet, quomodo fictio comparata esse debuisset, si Plato vel maxime magistrum

Itaque his missis iam hoc unum adiiciamus, praeter Xenophontem atque Platonem multos alios extitisse antiquitatis philosophos, qui Symposia scriberent, ut vel suas de amore opiniones vel alia etiam placita sua illustrarent, quorum memoria quum ab aliis, tum a Plutarcho in Quaestionn. Convivalibus servata est. In quorum numero fuerunt, ut alios taceam, etiam Aristoteles et Speusippus, Platonis ex sorore nepos, de quibus vide Athen. XV. 16. Macrob. Saturn. VII. 3. Plutarch. Quaest. Convivall. in. Et horum quidem scripta eo magis dolendum est quod non tulerunt aetatem, quia sine dubio inde ad Platonici operis intelligentiam non parum utilitatis percepturi essemus. Verum quoniam quae semel perdita sunt, ea numquam possunt restitui, temporum iniuriam consolemur sic, ut quae bona nobis adhuc supersunt, iis sapienter perfruamur et ad caussam humanitatis iuvandam sustentandamque utamur.

CODICES.

Bodleianus s. Clarkianus. Coislin. (Γ), Vat. Δ (225.), quem contulit Bekkerus; aliam collationem subinde a Bekkeri indiciis discrepantem, quam fecerat Bastius, insigni humanitati Chr. Fel. Baehrii, viri eruditissimi, debemus. Ven. Ξ. Vind. Υ nobis olim num. 2. signatus. Vindob. 1. et 7. a Bastio in scriptione De Symposio Platon. adhibiti; Parisini DEFK (cod. K etiam Bipontini usi sunt). Ambr. r. Angel. u. w. Vatic. n. p. r. s. Ven. t. (postremus liber priorem tantum Symposii partem continet). Florentini a. b. c. i. n. Palatini Excerpta a Creuzero publici iuris facta. Praeterea Rückertus adhibuit Raudnitiensem librum et Zittaviensem, qui quoniam admirabiliter cum Vindobon. Υ et Ven. Ξ consentiunt, a nobis raro sunt commemorati.

inter pocula de amore disserentem fingere voluisset. Neque tamen hac defensione acquievit Henrichsen., qui in Epistola critica ad Car. Frid. Hermannum de consilio Convivii Xenophontei, Sleswici a. 1844. edita, singulis quibusdam pristinae sententiae partibus mutatis rationem suam omnino quidem vindicare studuit. Sed non concessit illi postea Hermannus, uti ipse professus est in disputatione De Convivii Xenophontei temporibus P. I. p. 4. Gott. ed. 1844.

EDITIONES SYMPOSII.

Platonis dialogi duo, Philebus et Symposium, Graece, e recensione Henrici Stephani, varietate lectionis animadversionibusque criticis illustrati ab Io. Frid. Fischero. Lipsiae, 1776. 8.

Platons Gastmahl, hin und wieder verbessert und mit kritischen und erklärenden Anmerkungen herausgegeben von Fr. Aug. Wolf. Leipzig, 1782. 8. et iterum emendatius curante anonymo ed. 1828.

Platonis Symposium et Alcibiades I., recensuit Fr. Astius. Landishuti, 1809. 8. Idem vir doctus edidit: *Platons Phaedrus und Gastmahl, übersetzt, erläutert und verbessert von Fr. Ast. Jena*, 1817. 8.

Platonis Symposium, ad optimorum librorum fidem edidit et adiectis Wyttenbachii animadversionibus annotatione instruxit P. A. Reynders. Groning., 1825. 8.

Platonis Convivium, recensuit et illustravit L. I. Rückert. Lipsiae, 1829. 8.

Platonis Convivium, recensuit, emendavit, illustravit Alex. Hommel. Lips., 1834. 8.

Praeterea hic nominandi sunt hi libri: *Kritischer Versuch über den Text des Platonischen Gastmahls nebst einer beurtheilenden Anzeige aus den drei Handschriften der k. k. Hofbibliothek zu Wien von Fr. Jac. Bast. Leipzig*, 1794. 8. min.

Fr. Thierschii Specim. edit. Symposii Platon. Gotting., 1808. 4.

Ph. Gu. van Heusde, Specimen crit. in Platon. Lugd. Bat., 1803.

Eiusdem Initia Philosoph. Platon. V. I. P. I., ubi agitur de amore Platonis.

H. Th. Rötscher: *Das Platonische Gastmahl dargestellt als ein philosophisches Kunstwerk. Bromberg*, 1832. 4.

A. Schwegler: *Ueber die Composition des Platon. Symposions. Tübingen*, 1843. 8. Conf. *Jahns Neue Jahrbücher* etc. Vol. XLI. a. 1844. p. 357 sqq.

Fr. Susemihl.: *Ueber die Composition des Platon. Gastmahls*, quae commentatio inserta est Philologo Schneidewini Vol. VI. p. 177. a. 1851.

CORRIGENDA.

Prolegg. p. XLIII. v. 4. lege superioribus pro superiorinus.
Ibid. p. XLVI. v. 11. lege saperent pro superarent.
Comment. p. 105. v. 3. lege caderent pro caperent.

PLATONIS

SYMPOSIUM.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΣ. ΕΤΑΙΡΟΣ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ. ΓΛΑΥΚΩΝ. ΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΣ. ΣΩΚΡΑΤΗΣ. ΑΓΑΘΩΝ. ΦΑΙΔΡΟΣ. ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ. ΕΡΥΞΙΜΑΧΟΣ. ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ. ΔΙΟΤΙΜΑ. ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ.

Cap. I. Δοκῶ μοι περὶ ὧν πυνθάνεσθε οὐκ 172
ἀμελέτητος εἶναι. καὶ γὰρ ἐτύγχανον πρώην εἰς ἄστυ

P. 172. περὶ ὧν πυνθάνεσθε οὐκ ἀμελ.] Quod olim post πυνθάνεσθε addebatur νῦν, id codd. omnes omittunt praeter Par. E. Vat. n. Flor. n, nec expressit Ficinus. Ad sententiam illud non est necessarium, imo otiosum et alieno loco collocatum, sive cum Schleiermachero ad πυνθάνεσθε sive cum aliis ad οὐκ ἀμελέτητος εἶναι trahatur. Dein Steph. πρώην omisit, errore, opinor. Cod. Bodl. πρώιην, ut assolet. Vulgo πρώην.

P. 172. Δοκῶ μοι περὶ ὧν π.] Triplex de Agathonis convivio distinguenda narratio est. Primum enim res ab Aristodemo, qui ipse illi interfuerat, Apollodoro et Phoenici erat exposita; v. p. 173. B. Deinde Glauco quum de ea per Phoenicem aliquid inaudivisset, precibus adierat Apollodorum, ut sibi eam accuratius pleniusque narraret. Quocirca hic, qui eandem postea etiam ab ipso Socrate accepisset, faciendum putaverat, ut illius precibus concederet. Nunc idem Apollodorus, iterum ab amicis rogatus, ut rei memoriam instauret, rursus id est acturus, ut quid convivae apud Agathonem egerint dixerintve, diligenter exponat. Quocirca se ad rei narrationem non imparatum ait accedere, ut qui eam haud ita pri-

οἴκοθεν ἀνιὼν Φαληρόθεν. τῶν οὖν γνωρίμων τις ὄπισθεν κατιδών με πόρρωθεν ἐκάλεσε καὶ παίζων

ὄπισθεν κατιδών] Coisl., ut solet, ὄπισθε, quae est perpetua in codd. mss. variatio, v. infra p. 191. B. 213. A. et quae notavit Schneider. ad Remp. II. p. 363. D. Nec tamen hic sine ceterorum librorum consensu cum Bekkero scribam ὄπισθε, v. Lobeck. ad Phrynich. p. 284. Buttm. Gr. ampl. §. 264. §. 116. 1.

Ὦ Φαληρεύς, ἔφη, οὗτος Ἀπ.] ὦ pro vulg. ὁ habent

dem cum Glaucone communicaverit. Et prior quidem Apollodori narratio in ea incidit tempora, quibus Socrates adhuc in vivis erat, sicuti clarissime apparet ex p. 172 C. Posterior autem haec, quia non magno temporis intervallo a superiore distare dicitur, certe non est post obitum Socratis instituta, id quod etiam intelligitur e verbis p. 173. D: *καὶ δοκεῖς μοι ἀτεχνῶς πάντας ἀθλίους ἡγεῖσθαι πλὴν Σωκράτους κ. τ. λ.* Itaque Apollodorus quum Socrate atque Agathone adhuc viventibus ista omnia narrans inducatur, probabile est quartum fere aut tertium Olymp. 94. annum narrationis esse tempus. Difficilior paullo quaestio est de loco, ubi Apollodorus fingatur convivarum sermones retulisse. Et Hommelio quidem si credimus, factum hoc est inter viam inde a portu Phalereo usque ad urbem. Enimvero Apollodorus ipse narrat sese Glauconi totam rem exposuisse, quum aliquando ex Phalero in urbem proficisceretur. Itaque vir doctus censet hominem nunc eandem rem narraturum etiam viam illam repetiisse. Id quod colligit ex p. 173. C., ubi veterem lectionem *ταὐτὰ χρὴ ποιεῖν* servandam censet, ita quidem, ut *ταὐτὰ* ad viae iterationem referatur. At primum quidem per se non est verisimile Apollodorum fingi inter eundum omnes istas orationes ita recitavisse, sicuti apud Platonem perscriptae leguntur, praesertim quum eas compluribus familiaribus retulerit. Neque ille Glauconi videtur eas antea integras exposuisse, sicuti colligere licet e verbis p. 173. B: *οὕτω δὴ ἰόντες ἅμα τοὺς λόγους περὶ αὐτῶν ἐποιούμεθα.* Deinde ille ipse locus, quo Hommelius sententiam suam confirmare studuit, ob sequentia, *καὶ γὰρ ἔγωγε κ. τ. λ.*, necessario corrigendus est. Verissime enim viri docti emendarunt *ταῦτα*, ut pronomen numeri pluralis de una re accipiatur referaturque ad praegressum *ὑμῖν διηγήσασθαι*, qui usus loquendi sicuti scribas non raro fefellit, ita apud Platonem longe est frequentissimus. Nam hac demum emendatione admissa omnia recte inter se cohaerent. Itaque statuendum est potius Apollodorum omnia in conventu quodam amicorum narrantem induci, in quo de orationibus in Agathonis convivio habitis erat rogatus. Principium dialogi iocolari imitatione expressit Alexis apud Athenaeum XIII. p. 562. A. = T. III. p. 1250 sq. ed. Dindorf. *Πορευομένῳ δ' ἐκ Πειραιῶς ὑπὸ τῶν κακῶν Καὶ τῆς ἀπορίας φιλοσοφεῖν κατῆλθέ μοι. Καί μοι δοκοῦσιν ἀγνοεῖν οἱ ζωγράφοι Τὸν Ἔρωτα, συντομώτατον δ' εἰπεῖν, ὅσοι Τοῦ δαίμονος τούτου ποιοῦσιν εἰκόνας κ. τ. λ.*, ubi quod hi versiculi non e Symposio, sed ex Phaedro

ἅμα τῇ κλήσει, Ὦ Φαληρεύς, ἔφη, οὗτος Ἀπολλόδωρος, οὐ περιμένεις; Κἀγὼ ἐπιστὰς περιέμενα.

Bodl. Coisl. Vat. *A*. Par. DEFK. Ambr Ang. u. w. Vat. n. p. r. a. Ven. t. Flor. a. b. c. i. Vind. 1. 7. Igitur restitui. *Φαληρεῦ* Par. EF. Vat. s., sed v. ann.

οὐ περιμένεις] Sic codd. praeter unum solum Flor. n. omnes, uti videtur. Stephan. *οὐ περιμενεῖς*. Quod nostra annotatione inspecta nemo, opinor, putabit necessarium. Reduxit tamen Hermannus vel invitis codicibus.

dicuntur esse depromti, quid exinde de utriusque libri necessitudine et coniunctione colligere liceat, in praefatione ad Phaedrum significavimus. Ob oculos etiam habuit scriptor Charidemi Lucianei T. III. p. 618. ed. Reitz.

ἀνιὼν Φαληρόθεν] De Phalero, quod fuit navale Atheniensium, ab ipsa urbe circiter viginti stadia distans, v. Meursius de Popul. Att. p. 805 et in Piraeo c. 10. coll. Pausan. VIII. 10. Itaque Apollodorus quum ibi habitaret, dicitur *οἴκοθεν* adscendisse *εἰς ἄστυ*, h. e. Athenas.

τῶν οὖν γνωρίμων τις] Glauconem vocat mox p. 172. E.

Ὦ Φαληρεύς, ἔφη, οὗτος Ἀπολλόδωρος] Heus tu, qui es Phalereus Apollodorus. Nominativus enim in compellando usurpatur, sicubi alterum non subiective, ut ita dicam, sed obiective potius spectatum alloquimur, de qua re v. ad Hipp. mai. p. 281 in. Sic infra p. 213. B: *Σωκράτης οὗτος ἑλλοχῶν — ἐνταῦθα κατέκεισο*. Prot. p 193. D: *Ἱπποκράτης, ἔφην, οὗτος, μή τι νεώτερον ἀπαγγέλλεις*; Nihil vero insolentiae habet, quod cum eiusmodi nominativo *ὦ* consociatur, veluti apud Eurip. Suppl. v. 277: *ὦ φίλος, ὦ δοκιμώτατος Ἑλλάδι*. Aristoph. Nubb. 1169: *ὦ φίλος, ὦ φίλος*. Cuiusmodi exempla plura suppeditabunt Koenius ad Gregor. Corinth. p. 117. Boeckh. ad Pind. Nott. critt. p. 441. Longe frequentissimum autem est *ὦ οὗτος*, ut apud Sophocl. Aiac. 89: *ὦ οὗτος Αἴας*. Quod igitur simpliciter dici potuit *ὦ οὗτος Ἀπολλόδωρος*, id nunc enuntiatur sic: *ὦ Φαληρεὺς οὗτος Ἀπολλόδωρος*. Ex quo apparet locum in uno isto *Φαληρεὺς* esse quaerendum. Fallitur enim Hommelius mirifice, qui et *ἀπολλόδωρος* scripsit, praefixo articulo, et eo nomine hominis opportunitatem, ut ait, designari statuit. Nimirum nec articulus hic ferendus est, nec profecto intelligitur, quomodo per nomen Apollodori significari queat is, qui alteri opportune obvius factus est. Sed illud ipsum *Φαληρεὺς* quid ioci lususque per pronuntiationem efficere potuerit, valde incertum est. Mitto Sydenhami rationem utpote nimis longe arcessitam, aliorum expositurus sententias. Wolfius igitur in sono, quo ille vocem pronuntiaverit, festivitatem aliquam inesse statuit; sed qualis tandem ea festivitas sit, id vero non demonstravit. Schützius lusum contineri censet in imitatione formulae in iudiciis et concionibus usitatae, qua nomini proprio pagi sive τοῦ δήμου mentio adiiciebatur. Et sane similis est lusus Gorg. p. 495. D. conf. Thucyd. VII, 10: *πα-*

Καὶ ὅς, Ἀπολλόδωρε, ἔφη, καὶ μὴν καὶ ἔναγχός σε
ἐζήτουν βουλόμενος διαπυθέσθαι τὴν Ἀγάθωνος
B *ξυνουσίαν καὶ Σωκράτους καὶ Ἀλκιβιάδου καὶ τῶν*
ἄλλων τῶν τότε ἐν τῷ συνδείπνῳ παραγενομένων
περὶ τῶν ἐρωτικῶν λόγων, τίνες ἦσαν. ἄλλος γάρ
τίς μοι διηγεῖτο ἀκηκοὼς Φοίνικος τοῦ Φιλίππου,

καὶ μὴν καὶ ἔναγχος] Alterum *καί*, quod vulgo aberat, additum e Bodl. Vat. *A*. Par. DK. Ambr. Angel. u. w. Flor. a. b. c. i. Vindob. 1. 7. Vat. n. p. r. Ven. t.

B. *ἐν τῷ συνδείπνῳ*] Bekk. ex uno Vat. *A*. dedit *δείπνῳ*. Coisl. Par. EF. Ang. Vat. n. s. Ven. t. Vind. 1. Flor. a b. c. i. et ed. Bas. 2. *συνδειπνεῖν*, quod firmat receptam lectionem. De voc. *σύνδειπνον* v. Athenaeus VIII. p. 565. B. C. coll. VI. 7. Perizon. ad Aelian. V. H. II. 18. et intpp. ad Fragm. Sophocl. T. II. p. 20. ed. Oxon.

τρόθεν ὀνομάζων καὶ φύλην κ. τ. λ Sed ita vereor ut scribendum fuerit: *ὦ οὗτος Ἀπολλόδωρος ὁ Φαληρεύς*. Ingeniosa est Astii coniectura, qui Glauconem censet nomen *Φαληρεὺς* similiter atque *φαλαρὶς* s. *φαληρὶς* pronuntiasse atque eo modo risisse Apollodori calvitium. Est enim *φαλαρὶς* avis aquatica, quam nunc cum Linnaeo fuliceam (das weisse Wasserhuhn) appellant, quam quidem a candido calvitio nomen suum accepisse ferunt. Sed ea sententia non probata est Hommelio, qui potius incessum Apollodori notari putat. Hunc enim videri mores Socratis studiose imitatum esse ideoque pariter atque illum graviter superbeque inambulasse. Iam vero Socrates quemadmodum ob incessum *τοῦ βρένθου*, quo nomine item avis aquatilis denotetur, vulgo dictus sit *βρενθύεσθαι*, veluti infra p. 221. B., ita nunc Apollodorum a Glaucone per lusum quendam pronuntiationis *Φαληρίδα* nominatum esse. Ac fateor hanc viri docti sententiam mihi eximie placere. Nam primum quidem ita habemus iocum haudquaquam ab ipsa re alienum, siquidem per eum Apollodorus statim ab initio tanquam fidelissimus Socratis discipulus et familiaris depingitur. Deinde iam aptissime subiungitur, *οὐ περιμένεις*; perinde ac *si* Germanice dixeris: He da, Herr von Stelzenheim! warten Sie doch! Unum tamen est quod scrupulum iniiciat. Neque enim *βρένθος* idem est quod *φαληρίς*. Quocirca vide an potius ad paludosam Phaleri regionem alludatur. Xenoph. Oecon. XIX, 6: *ὑγρὰ δὲ* (*ἡ γῆ*) *ἡ ἐν τῷ Φαληρικῷ ἕλει*. Quanquam fieri potest, ut simul hominis incessus significetur. Sed haec utut se habent, id quidem manifestum putamus, in uno isto *Φαληρεὺς* iocum quaerendum esse. Pro vulgato *οὐ περιμενεῖς*; ex codd. revocavimus *οὐ περιμένεις*; Etenim futurum est vehementius et cum impatientia quadam vel etiam indignatione imperantis; praesens modeste cohortantis aut lenius postulantis. Futurum legitur infra p. 175. A. p. 201. E. multisque aliis exemplis illustratum est a Mat-

ἔφη δὲ καὶ σὲ εἰδέναι. ἀλλὰ γὰρ οὐδὲν εἶχε σαφὲς λέγειν. σὺ οὖν μοι διήγησαι· δικαιότατος γὰρ εἶ τοὺς τοῦ ἑταίρου λόγους ἀπαγγέλλειν. πρότερον δέ μοι, ἦ δ' ὅς, εἰπέ, σὺ αὐτὸς παρεγένου τῇ συνουσίᾳ ταύτῃ ἢ οὔ; Κἀγὼ εἶπον, ὅτι Παντάπασιν ἔοικέ C σοι οὐδὲν διηγεῖσθαι σαφὲς ὁ διηγούμενος, εἰ νεωστὶ

ἄλλος γάρ τίς μοι διηγεῖτο] τις om. Par. DK. Vat. p. διηγεῖται Vind. 2. et om. Ang. w.

τοῦ ἑταίρου λόγους] ἑτέρου Ang. w.

C. ἔοικέ σοι οὐδὲν δ.] οὐδὲν Bodl. Vat Δ. Ven. Σ. alii. Dein Ambr. ὁ διηγησάμενος. Pro vulg. ἡγῇ hic ἡγεῖ tenent Par. D. Ven. t. et testibus Bastio et Gaisfordo etiam Bodl. et Vat. Δ. conf. ad p. 174. D. Omnino hanc formam Platoni ubique reddendam esse in Praef. ad Plat. Tauchnitz. formae quat. p. X. sq. disputavimus. Laudat h. l. Athenaeus V. 57., ubi pro καὶ ἐμὲ est κἀμέ, et pro vulg. ἔγωγε δή, ἐγὼ γάρ. Istud ἔγωγε δή Bekkethiaeo Gr. T. II. p. 941 sq. Praesens, quod longe rarius ponitur, nuper ad Lysid. p. 203. B. exemplis firmavimus. ‚Quibus lustratis nemo de veritate lectionis a codd. suppeditatae recte dubitaverit.

καὶ μὴν καὶ ἔναγχος] Alterum καὶ in vett. editt. neglectum arctissime cohaeret cum ἔναγχος. Protagor. p. 315. D: καὶ μήν μοι καὶ πρώην ἰδόντι καλὸς ἐφαίνετο. Hippias Mai. p. 296. A: καὶ ναὶ μὰ Δία, — καὶ ἔναγχος αὐτόθι εὐδοκίμησα διεξιών. Et sic saepe καὶ νῦν, καὶ τότε, καὶ πρώην, alia similia reperiuntur, in quibus cavendum est, ne καὶ abundare existimetur. Καὶ μήν autem habet vim confirmandi. Germanice dixeris: wahrhaftig auch neulich schon suchte ich dich, sc. sicuti nunc tecum colloqui cupio. De voc. ἔναγχος vid. Valckenar. ad Phoeniss. v. 204. Hermann. ad Lucian. De Hist. Conscr. p. 98.

τὴν Ἀγάθωνος ξυν.] Agatho quum teste Athenaeo V. p. 217. Olymp. XC. ann. 4. in Lenaeis praemium victoriae reportasset, pro more veterum honorem, qui ipsi obtigisset, celebravit duorum dierum convivio. Et altero quidem die ad epulas venisse a Platone narrantur Socrates, Aristophanes, poeta comicus, Phaedrus, Eryximachus, Pausanias, alii; multa nocte demum accessisse etiam Alcibiades. Ceterum v. Wolf. Prolegg. p. XLIV sqq. et Prinsterer in Prosopographia Platon. p. 166 sqq.

B. δικαιότατος γὰρ εἶ] h. e. te enim maxime decet amici, h. e. Socratis, magistri tui, sermones referre. Non erat igitur, quod Cornarius corrigeret τούτους τοὺς λόγους τῷ ἑταίρῳ. Fallitur etiam Hommelius verba sic interpretans: Convenit enim tibi inprimis, qui Socratis, amici tui, sermones referas.

ἔοικέ σοι οὐδὲν διηγεῖσθαι] videtur tibi nihil narrasse. Notandus est hic usus infinitivi pro imperfecto positi. Infra p. 175. C: μετὰ ταῦτα ἔφη σφᾶς μὲν δειπνεῖν, τὸν δὲ Σωκράτη οὐκ ἐξιέναι, dicebat se quidem coenas-

ἡγεῖ τὴν συνουσίαν γεγονέναι ταύτην, ἣν ἐρωτᾷς, ὥστε κἀμὲ παραγενέσθαι. Ἔγωγε δή. Πόθεν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Γλαύκων; οὐκ οἶσθ', ὅτι πολλῶν ἐτῶν Ἀγάθων ἐνθάδε οὐκ ἐπιδεδήμηκεν; ἀφ' οὗ δ' ἐγὼ Σωκράτει συνδιατρίβω καὶ ἐπιμελὲς πεποίημαι ἑκάστης ἡμέρας εἰδέναι ὅ τι ἂν λέγῃ ἢ πράττῃ, οὐδέπω
173 τρία ἔτη ἐστίν. πρὸ τοῦ δὲ περιτρέχων ὅπῃ τύχοιμι

rus perhibet in solis Par. E. Amb. Ang. u. w. et vett. editt. scritum reperiri. Quod cave credideris. Nam nec e Florentinis nostris ulla enotata lectionis discrepantia est, nec Bastius et Gaisfordus in Bodl. et Vat. Δ. quidquam repererunt, quod a vulgata scriptura recedat. Itaque noli cum editore Berolinensi Ἐγὼ δὴ probare.

πρὸ τοῦ δὲ περιτρ.] V. προτοῦ, quod e Vat. Δ. Flor. a. b. c. i. n. mutatum. Bekk. tamen e suis nihil notavit.

P. 173 ὅπῃ τύχοιμι] ὅποι Par. DK. Vat. p. Vind. 7.

se, Socratem vero non introivisse. Ibid. A: ἔφη ἀπονίζειν τὸν παῖδα. P. 176. A: ἔφη — σπουδάς τε σφᾶς ποιήσασθαι καὶ ἆσαντας τὸν θεὸν καὶ τἆλλα νομιζόμενα τρέπεσθαι πρὸς τὸν πότον, ex quo loco, quid aoristus atque praesens tempus significatione sua differant, facile cognoscas. Ibid. τὸν οὖν Παυσανίαν ἔφη λόγου τοιούτου τινὸς κατάρχειν. P. 178. A: πρῶτον μὲν γὰρ — ἔφη Φαῖδρον — λέγειν. Cratyl. p. 397. C. Gorg. p. 489. C., ubi Coraes ἀδόκιες ἐνδείκνυσθαι malebat, conf. Matthiae Gr. §. 499.

C. Πόθεν — ὦ Γλαύκων;] Distinguendus hic est a Glaucone illo, Platonis fratre, qui in libris de Republica commemoratur. Commemoratur etiam Charmid. p. 154. A. De eius gente v. Proclus ad Tim. p. 25. Schol. Plat. p. 201. ed. Ruhnk. et nostra ad Charmid. p. 84. Hominem fuisse a philosophiae studio alienum docent quae deinde dicuntur: πρὸ τοῦ δὲ περιτρέχων — οὐχ ἧττον ἢ σὺ νυνί, οἰόμενος δεῖν πάντα μᾶλλον πράττειν ἢ φιλοσοφεῖν. Ceterum πόθεν ita dicitur, ut habeat vim negandi, v. Gorg. p. 471. D. Hipp. mai. p. 285. D. Menex. p. 235. C. Aristoph. Ran. v. 968. Ecclesiaz. v. 330. 1021.

ἐνθάδε οὐκ ἐπιδεδήμηκεν;] Agatho enim, quum esset homo mollis ac delicatus, dicitur in Macedoniam aliquamdiu profectus esse ad opipara Archelai tyranni convivia concelebranda, v. Schol. ad Aristoph. Ran. v. 85. Quod quidem non post Olymp. 93, 1. factum videri probabiliter disputavit Ritschl. De Agathonis vita p. 19 sqq. Ad hanc peregrinationem hoc loco respici veri non dissimile est. — ἐπιμελὲς πεποίημαι, ich lasse es meine Sorge sein.

P. 173. ὅπῃ τύχοιμι] Ne quis ὅποι praeferendum censeat, quod in aliquot libris scriptum exstat, apte comparavit Astius Phaedon. p. 113. B: ὅπῃ ἂν τύχωσι τῆς γῆς. Nimirum sententia haec est: temere, ubicunque casus ferebat oberrans. Ad τύχοιμι repetas περιτρέχων.

καὶ οἰόμενός τι ποιεῖν ἀθλιώτερος ἢ ὁτουοῦν, οὐχ ἧττον ἢ σὺ νυνί, οἰόμενος δεῖν πάντα μᾶλλον πράττειν ἢ φιλοσοφεῖν. Καὶ ὅς, Μὴ σκῶπτ', ἔφη, ἀλλ' εἰπέ μοι, πότε ἐγένετο ἡ συνουσία αὕτη; Κἀγώ εἶπον, ὅτι Παίδων ὄντων ἡμῶν ἔτι, ὅτε τῇ πρώτῃ τραγῳδίᾳ ἐνίκησεν Ἀγάθων, τῇ ὑστεραίᾳ ἢ ᾗ τὰ

ἀθλιώτερος ἢ ὁτουοῦν] V. ἠ. In Par. E. Ang. w. Vat. n. r. Ven. t. Flor. b. i. scriptum est ᾗ, quo confirmatur scriptura Bodleiani, Angel. et pr. Coisl. Vat. Δ. ᾗ, quam formam constat in Platone saepe obliteratam esse. v. Schneideri Praefat. ad Remp. p. XLIV sqq. Deín νυνὶ pro vulg. νῦν restitutum auctoritate Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ang. w.

Παίδων ὄντων ἡμῶν] V. ἡμῶν ὄντων, invitis Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Par. D. Ambr. Ang. w. Vat. p. r. Ven. t.

τῇ ὑστεραίᾳ ᾗ ἧ] ᾗ om. Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. Par. DK Vat. p. et pr. Ven. Ξ. v. explicatt.

παίδων ὄντων ἡμῶν] Non sine causa haec dicuntur. Nam Agatho iam Olymp. 90, 4. reportaverat victoriam. Significatur igitur Apollodorum diu post convivium Agathonis sermones convivarum referre. Si igitur coniectura nostra de narrationis tempore supra proposita vera est, iam bene multi effluxerant anni.

ὅτε τῇ πρώτῃ τραγῳδίᾳ] Ad haec Rückertus: „Non integra trilogia, sed prima e tribus fabula.“ Id miror Hommelio quoque placuisse. Nam etsi licebat singulas fabulas in certamen deferre, tamen eae ita comparatae debebant esse, ut in se essent absolutae, non ad trilogiam aliquam pertinerent, v. Boeckh. De tragicis p. 106 sqq. Cogitandum potius est de fabula, quam Agatho omnium primam in certamen commiserat.

τῇ ὑστεραίᾳ ᾗ ἧ τὰ ἐπινίκ.] Criton. p. 44. A: τῇ ὑστεραίᾳ — ᾗ ἧ ἂν ἔλθῃ τὸ πλοῖον, ubi v. annot. Quod codd. meliores ᾗ omittunt, eodem modo peccatum est Lys. de bonis Aristoph. §. 22: τῇ δὲ προτεραίᾳ, ἧ ἀνήγετο. Demosth. Macart. §. 62: ἐκφέρειν δὲ τὸν ἀποθανόντα τῇ ὑστεραίᾳ, ἧ ἂν προθῶνται. Antiphon De choreuta §. 37: τῇ ὑστεραίᾳ, ἧ ὁ παὶς ἐθάπτετο. Nam τῇ ὑστεραίᾳ ᾗ significaret diem posteriorem esse eundem, quo factum sit illud, quod in altero membro indicatur, i. e. postridie, quo die. Quod certe patet longe aliud quid esse quam quod talibus in locis ad sententiam requiritur. Quocirca nollem C. Fr. Hermannus edidisset quod utique soloecum est. Nam quod Demosth. Mid. §. 119. scriptum legitur: τῇ μὲν προτεραίᾳ, ὅτε ταῦτ' ἔλεγε, id facile apparet non debuisse cum iis locis comparari, in quibus ᾗ pronomen relativum infertur. Rectissime enim dicitur: pridie, h. e. *die ante*, *quum* haec diceret. Neque quidquam offensionis habet Plat. Phaed. p. 112. D: καταντικρὺ ᾗ εἰςρεῖ, h. e. καταντικρὺ ταύτῃ, ᾗ εἰςρεῖ. Iam vero de reliquis Lysiae, Demosthenis et Antiphontis locis, quae memoravi-

ἐπινίκια ἔθυεν αὐτός τε καὶ οἱ χορευταί. Πάνυ, ἔφη, ἄρα πάλαι, ὡς ἔοικεν. ἀλλὰ τίς σοι διηγεῖτο; ἢ αὐτὸς Σωκράτης; Οὐ μὰ τὸν Δία, ἦν δ' ἐγώ. B ἀλλ' ὅσπερ Φοίνικι· Ἀριστόδημος ἦν τις, Κυδαθηναιεύς, σμικρός, ἀνυπόδητος ἀεί· παραγεγόνει δ' ἐν τῇ συνουσίᾳ Σωκράτους ἐραστὴς ὢν ἐν τοῖς μάλιστα τῶν τότε, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. οὐ μέντοι ἀλλὰ καὶ Σωκράτη γε ἔνια ἤδη ἀνηρόμην ὧν ἐκείνου ἤκουσα,

ἢ αὐτὸς Σωκρ.] ἦ Vat. Δ. male.

B. Κυδαθηναιεύς] V. Κυδαθηνεύς, vitiose. Errorem primus correxit Fischerus consentientibus codicibus fere omnibus. Dein ἀνυπόδετος Ven. Ξ. Vind. 2. Pro vulg. ἀεὶ Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Zitt. ἀεί, quod recepi. De codicum discrepantia conf. Schneider ad Remp. I. p. 96. et 246. Certam sedem habet ἀεὶ infra p. 203. C. D. E. al., conf. Bast. ad Gregor. Corinth. p. 346. Poppo Prolegg. ad Thucyd. p. 415. παρεγεγόνει Ven. Ξ. Ambr. Ang. w. Vat. r.

οὐ μέντοι ἀλλὰ καὶ Σωκράτη] καὶ om. Coisl. Par. EF. Angel. n. Vat. s. Ven. t. Flor. a. b. c. i.

mus, ita statuendum putamus, ut aut ἢ ante ἦ excidisse existimandum sit, aut pro ἦ reponendum ἢ, quod ita dicitur, ut pronomen ἥ intelligendum relinquatur, ut in talibus fit. Phileb. p. 35. A: ἐπιθυμεῖ τῶν ἐναντίων ἢ πάσχει, h. e. ἢ ἃ πάσχει. Euthyphron. p. 12. A: λέγω γὰρ δὴ τὸ ἐναντίον ἢ ὁ ποιητὴς ἐποίησεν. Phaedr. p. 275. A: δι' εὔνοιαν τοὐναντίον εἶπες ἢ δύνατα. De Rep. I. p. 334. E. Et scripserunt nuper editores Thucyd. I. 60: τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ ὕστερον ἢ Ποτίδαια ἀπέστη, ubi item libri plerique ἤ. Apud Lysiam vero l. c. codd. etiam plurimi ἢ ἀνήγετο suppeditant. Ad quam normam iam etiam reliqua loca facili negotio emendabis, nisi forte praestabilius sit ἢ ante ἦ interponere, quam rationem, etiam certissimis confirmatam exemplis, suadet Taylor. Lectt. Lysiac. Cap. I. p. 66. Sed hoc quidem ut in medio relinquendum sit, illud tamen in aprico esse arbitramur, falsum esse et loquendi consuetudini contrarium quod h. l. Bodl. et qui cum eo faciunt libri memoriae tradiderunt. Quam ob rem alteram lectionem, quae linguae legibus convenit, tenendam arbitramur, usque dum Bodleiani lectio quomodo emendanda sit, evidenter fuerit demonstratum. Vitiosam enim dictionem Platonis orationi obtrudere noluimus.

καὶ οἱ χορευταί] h. e. qui chorum efficiebant. Etenim Agatho χορηγοῦ munus quum suscepisset, suis sumtibus chorum comparaverat, instruxerat, ornaverat, v. Wolf ad Demosthen. or. adv. Leptin. Prolegg. p. 89. commentar. p. 236. et p. 247. Thiersch. Introd. in Pindar. p. 104 sqq. Reportata igitur victoria saltatores τὰ ἐπινίκια eius concelebrabant, ut par erat.

ἢ αὐτὸς Σωκρ.] h. e. sed quid quaero? haud dubie

καί μοι ὡμολόγει καθάπερ ἐκεῖνος διηγεῖτο. Τί οὖν, ἔφη, οὐ διηγήσω μοι; πάντως ἡ ὁδὸς ἡ εἰς ἄστυ ἐπιτηδεία πορευομένοις καὶ λέγειν καὶ ἀκούειν. Οὕτω δὴ ἰόντες ἅμα τοὺς λόγους περὶ αὐτῶν ἐποιούμεθα, ὥστε, ὅπερ ἀρχόμενος εἶπον, οὐκ ἀμελετήτως ἔχω. C εἰ οὖν δεῖ καὶ ὑμῖν διηγήσασθαι, ταῦτα χρὴ ποιεῖν. καὶ γὰρ ἔγωγε καὶ ἄλλως, ὅταν μέν τινας περὶ φιλοσοφίας λόγους ἢ αὐτὸς ποιῶμαι ἢ ἄλλων ἀκούω,

οὐ διηγήσω μοι;] Sic Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. E. Angel. u. Vat. a. n. s. Ven. t. Flor. a. b. c. i., ut emendavit Heindorf. ad Charm. p. 70. Vulg. διηγῇ σύ μοι; Vind. 1. 7. Par. K. D. Ambr. Angel. w. Vat. p. r. διηγήσῃ μοι.

πάντως ἡ ὁδός] Sic Par. DK. Vat. p, ut edidit Bekker. Ceteri libri πάντως δὲ ἡ ὁδός, vel πάντως δὲ ὁδός, quod dedit Rückertus. Mihi asyndeton, quod facile potuit a criticis mutari, huic loco unice convenire videtur. Exempla infra apposuimus.

C. ταῦτα χρὴ ποιεῖν] Vulg. ταὐτὰ correxit Sydenhamus addicentibus Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Angel. w. Vat. p. Frustra Hommelius vulg. defendit.

Socrates. v. ad Protag. in. Non est quod ἤ cum Astio corrigas.

B. Ἀριστόδημος ἤν τις] Κυδαθήναιον fuit nomen pagi Attici. Stephan. Byzant. Κυδαθήναιον· δῆμος τῆς Πανδιονίδος φυλῆς· ὁ δημότης Κυδαθηναιεύς, cf. Harpocration s. v. Κυδαθηναιεύς. et Meursius de popul. Attic. p. 741. Quod autem Aristodemus semper erat ἀνυπόδητος, videtur hac in re Socratem imitatus esse, quem maxime diligebat et comitabatur assidue. v. Phaedr. p. 229. A. Apud Xenophontem Mem. I, 4, 2., ubi itidem vocatur μικρός, ita loquens introducitur, ut deos colendos esse neget. Ceterum de ἀνυποδησίᾳ philosophorum, imprimisque Socratis, v. intpp. ad Aristoph. Nubb. v. 103. 362. et Ernesti ad Xenoph. Mem. I. 6, 2. Bergler. ad Alciphr. I, 27.

Τί οὖν — οὐ διηγήσω μοι;] Haec interrogatio alacritatem quandam animi et aviditatem sciendi indicat, fere ut Latinorum: Quin tu mihi — narras? v. Heindorf., ad Charmid. §. 5. et quae annotavi ad Menon. p. 92. D: τί δὲ αὐτῷ οὐ σὺ ἔφρασας; et ad Phileb. p. 54. B. Protagor. p. 310. E. Menex. p. 236. C. Lysid. p. 211. D. al. Corrupit locum Hommelius distinguendo: Τί οὖν; ἔφη· οὐ διηγήσω; Pertinet enim τί οὖν ad οὐ διηγήσω. Deinde quod post πάντως deest coniunctio, v. Politic. p. 268. E: ἀλλὰ δὴ τῷ μύθῳ πρόσεχε τὸν νοῦν ὥςπερ οἱ παῖδες· πάντως οὐ πολλὰ ἐκφεύγεις παιδίας ἔτη. Theaetet. p. 143. A: ἀλλὰ τί κωλύει νῦν ἡμᾶς διελθεῖν; πάντως ἔγωγε καὶ ἀναπαύσασθαι δέομαι, ubi v. Heindorf. coll. Astio ad Legg. p. 10. Aristoph. Vesp. v. 770: πάντως γε κἀκεῖ ταῦτ' ἔδρας ἑκάστοτε. Est autem πάντως nostrum jedenfalls, habetque vim asseverandi.

χωρὶς τοῦ οἴεσθαι ὠφελεῖσθαι ὑπερφυῶς ὡς χαίρω· ὅταν δὲ ἄλλους τινάς, ἄλλως τε καὶ τοὺς ὑμετέρους τοὺς τῶν πλουσίων καὶ χρηματιστικῶν, αὐτός τε ἄχθομαι ὑμᾶς τε τοὺς ἑταίρους ἐλεῶ, ὅτι οἴεσθέ τι ποιεῖν οὐδὲν ποιοῦντες. καὶ ἴσως ἄν ὑμεῖς ἐμὲ ἡγεῖσθε κακοδαίμονα εἶναι, καὶ οἴομαι ὑμᾶς ἀληθῆ οἴεσθαι· ἐγὼ μέντοι ὑμᾶς οὐκ οἴομαι, ἀλλ' εὖ οἶδα.

Cap. II. *ΕΤΑΙ.* Ἀεὶ ὅμοιος εἶ, ὦ Ἀπολλό-

ὑπερφυῶς ὡς χαίρω] ὡς om. Par. DK. Vat. p.

καὶ χρηματιστικῶν] V. χρηματιστῶν, quod Ven. Ξ. Flor. n. tenent. Hoc vero loco quia non foeneratorum natio, sed omnino homines lucri cupidi intelliguntur, unice verum est quod inde a Fischero editores omnes receperunt. Id iam Bas. 2. praebet. Dein Angel. w. et pr. Ven. Ξ. τοὺς ἑτέρους ἐλεῶ.

D. ὑμεῖς ἐμὲ ἡγεῖσθε] Hunc verborum ordinem tuentur Bodl. Vat. Δ. Coisl. Ven Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ang. u. w. Vat. u. p. Ven t. Flor. b. i. Palat. Vulgo ἡγεῖσθε ἐμέ. Bodl. Vat. Δ. et pauci alii ἡγεῖσθαι.

χωρὶς τοῦ οἴεσθαι ὠφελεῖσθαι] h. e. praeterquam quod puto me inde percipere aliquid utilitatis, vid. ad Apolog. Socrat. c. XXIV. in. et Criton. c. III. Sic ἄνευ positum Demosthen. De Coron. p. 255. 19. Reisk. eodemque modo explicandum Soph. Antig. 4: ἄτης ἄτερ, h. e. si a calamitate discesseris. De proximis cf. Phaedon. p. 66. A: ὑπερφυῶς — ὡς ἀληθῆ λέγεις. Gorg. p. 496. C: ἀλλ' ὑπερφυῶς ὡς ὁμολογῶ, ubi vett. editt. ὡς omittunt. Theaet. p. 155. C: ὑπερφυῶς θαυμάζω, ubi Schol. habet ὑπερφυῶς ὡς θαυμάζω, addicentibus libris melioribus; — ἀλλ' εὖ οἶδα, sc. ὅτι κακοδαίμονές ἐστε.

D. Ἀεὶ ὅμοιος εἶ] semper tibi similis es, semper tibi hac in re constas: nam sic ὅμοιος usurpari solet. Charmid. p. 170. A: ἀλλ' ἐγὼ κινδυνεύω ἀεὶ ὅμοιος εἶναι. De Rep. IX. p. 585. C. Phaedr. p. 271. A. al.

D. τὸ μανικὸς καλεῖσθαι] Quod plurimi codices scriptum habent μαλακός, id, quoniam μανικὸς reliquis verbis repugnare visum est, manifesto originem duxit ex male sedula criticorum correctione. Sed verum esse μανικὸς vel ipsius Apollodori docet responsio, ὅτι οὕτω διανοούμενος καὶ περὶ ἐμαυτοῦ καὶ περὶ ὑμῶν μαίνομαι καὶ παραπαίω. Quis sit μανικός, optime declarant loci Apolog. Socrat. p. 21. A. et Charmid. p. 153. B. Nam Chaerephon, qui in Charmide appellatur μανικός, in Apologia dicitur fuisse σφοδρὸς ἐφ' ὅ τι ὁρμήσειεν. Eandem notionem vocabuli cognoscimus ex Politic. p. 302. B: ὀξύτερα μὲν αὐτὰ γιγνόμενα τοῦ καιροῦ καὶ θάττω καὶ σκληρότερα φαινόμενα ὑβριστικὰ καὶ μανικὰ λέγοντες, τὰ δὲ βραδύτερα καὶ μαλακώτερα δειλὰ καὶ βλακικά. Sophist. p. 242. A. Athen. X. p. 435. B. = T. II. p. 964. ed. Dind. Φίλιππος ἦν τὰ μὲν φύσει μανικὸς καὶ προπετὴς ἐπὶ τῶν κινδύνων, τα

δωρε· ἀεὶ γὰρ σαυτόν τε κακηγορεῖς καὶ τοὺς ἄλλους, καὶ δοκεῖς μοι ἀτεχνῶς πάντας ἀθλίους ἡγεῖσθαι πλὴν Σωκράτους ἀπὸ σαυτοῦ ἀρξάμενος. καὶ ὁπόθεν ποτὲ ταύτην τὴν ἐπωνυμίαν ἔλαβες, τὸ μανικὸς καλεῖσθαι, οὐκ οἶδα ἔγωγε· ἐν μὲν γὰρ τοῖς λόγοις ἀεὶ τοιοῦτος εἶ· σαυτῷ τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγριαίνεις πλὴν Σωκράτους. ΑΠΟΛ. Ὦ φίλτατε, καὶ δῆλόν E γε δή, ὅτι οὕτω διανοούμενος καὶ περὶ ἐμαυτοῦ καὶ

Ἀεὶ ὅμοιος εἶ] ἀεὶ bis Vat. Δ. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Angel. w. Ven. t. Dein κατηγορεῖς Vind. 2. Par. DK. Ante δοκεῖς Par. F. καὶ om.

τὸ μανικὸς καλεῖσθαι] μαλακὸς Bodl. Coisl. Vat. Δ. Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Ang. w. Vat. n. p. Flor. a. b. c. i. errore manifesto, quem tamen Rückertus defendit. Etiam Ven. Ξ. Par. EF. Ambr. Ang. u. Vat. r. Ven. t. eam scripturam habent superscripta tamen vera lectione. Vat. s. corr. μανιακός, v. ann. Pro οὐκ οἶδα Bastius coni. εὖ οἶδα.

σαυτῷ τε καὶ τ. ἀ.] σαυτῷ Ven. Ξ. Vind. 2.

δὲ διὰ μέθην. Est igitur μανικός der Enthusiast; der Schwärmer. Itaque Apollodorus videtur μανικὸς appellatus esse, quia et in Socrate venerando laudandoque nimius erat et vero etiam in aliis rebus iusto vehementior. Quocirca ille et in laudando et in vituperando modum solebat excedere, ut solent istiusmodi homines affectuum suorum impotentes in utramque abripi partem. Quae si tenemus, totius loci sensus haudquaquam obscurus erit. Est enim hic sententiarum nexus et cohaerentia: „Semper tibi in eo constas, quod et tui et ceterorum hominum omnium te poenitet, uno excepto Socrate. Ignoro quidem, unde tandem furiosi nomen acceperis; sed haud scio, an illud ex hac ipsa re originem duxerit; nam in sermonibus quidem semper is es, ut et tibimet ipsi et ceteris omnibus praeter Socratem succenseas.“ Etenim ante verba: ἐν μὲν γὰρ τοῖς λόγοις ἀεὶ τοιοῦτος εἶ, facile intellexeris δοκεῖς δὲ λαβεῖν αὐτόθεν, aut simile quiddam. Solent enim ante γὰρ non raro omitti quae ex ipsa orationis serie facile possunt suppleri. Nec quenquam iam morabitur μὲν istud ἀνταποδοτον, si quidem altera pars sententiae frequentissimo usu reticetur. Denique verba τοιοῦτος εἶ explicantur iis, quae continuo adiiciuntur: σαυτῷ τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἀγρ. πλ. Σ. Itaque Glauco urbana irrisione cognominis illius causam ex eo repetit, quod Apollodorus semper et de se et de aliis morosius iudicare soleat, quum unum Socratem beatum habere et praedicare consueverit. Ita ego iam olim locum interpretatus sum, et fateor me ne nunc quidem a pristina sententia ulla in parte decedere.

E. καὶ δῆλόν γε δή, ὅτι — παραπαίω] Ironice concedit Apollodorus hanc ipsam esse videri cognominis istius causam et rationem. Nam ironiae indicium facit δή, scilicet, vide-

αὐτόματοι ἀγαθοί. Ὅμηρος μὲν γὰρ κινδυνεύει οὐ μόνον διαφθεῖραι, ἀλλὰ καὶ ὑβρίσαι εἰς ταύτην τὴν παροιμίαν. ποιήσας γὰρ τὸν Ἀγαμέμνονα διαφερόντως ἀγαθὸν ἄνδρα τὰ πολεμικά, τὸν δὲ Μενέλεων μαλθακὸν αἰχμητήν, θυσίαν ποιουμένου καὶ ἑστιῶντος τοῦ Ἀγαμέμνονος ἄκλητον ἐποίησεν ἐλθόντα τὸν Μενέλεων ἐπὶ τὴν θοίνην, χείρω ὄντα ἐπὶ τὴν τοῦ ἀμείνονος. Ταῦτ' ἀκούσας εἰπεῖν ἔφη, Ἴσως μέντοι κινδυνεύσω καὶ ἐγὼ οὐχ ὡς σὺ λέγεις, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ καθ' Ὅμηρον φαῦλος ὢν ἐπὶ σοφοῦ ἀνδρὸς ἰέναι θοίνην ἄκλητος. ἆρ' οὖν ἄγων μέ τι ἀπολογήσει;

C. οὐχ ὡς σὺ λέγεις] ὃ σὺ λ. Par. DK. Vat. p.

D. ἆρ' οὖν ἄγων μέ τι ἀπ.] Creuzerus ad Plotin. p. 318. coni. ἀγαγών, sed v. ann. Ipse vir egregius sententiam suam retractavit in Annalibus Liter. Vindobonenss. N. 56. p. 135. anni 1831. ἄγων est wenn du mich mitbringst. Exempla dedi ad Charmid. p. 153. C. Astius coni. Ἆρ' οὖν ἄγων με τι ἀπ. Sed duplex interrogatio ab h. l. aliena est. Pro ἀπολογήσῃ Bodl. Vat, Λ. (ut Bastius notavit) Ang. w. Ven. t. ἀπολογήσει, quae forma dubium non est quin Platoni ubique reddenda sit. In hoc quidem libro nullus est locus, in quo non aliquot codd. terminationem in ει conservaverint, v. p. 172. C. 175. A. 194. B. 207. C. 212. A. 218. C. E. 219. A. 220. E.

D. ἆρ' οὖν ἄγων μέ τι ἀπολογήσει] Ἀπολογεῖσθαί τι est aliquid pro se afferre defendendi causa. Phaedon. p. 69. D: ταῦτ' οὖν ἐγὼ — ἀπολογοῦμαι, haec igitur pro me affero. Apolog. p. 34. B: ἃ μὲν ἐγὼ ἔχοιμ' ἂν ἀπολογεῖσθαι, σχεδόν ἐστι ταῦτα. Itaque verba in hunc modum accipienda sunt: num igitur me adducens poteris pro te aliquam afferre defensionem?, quo scilicet veniam impetres, quod me ultro ad convivium adduxeris. Secus locum interpretatus est Hommelius, mirifice etiam in eo errans, quod τι, indefinitum pronomen, pro ἄλλο τι positum iudicavit. Ceterum καλεῖν ut Lat. vocare est invitare. Unde ἄκλητος, invocatus, intelligitur non invitatus. Moris autem fuisse et apud Graecos et apud Romanos, ut qui benigne invitati essent, etiam alios, non vocatos, secum adducerent, quos dixerunt umbras, cognoscas ex Horat. Sat. II. 8, 22. Epist. I. 5, 28. ubi v. intpp. et Plutarch. Sympos. VII. 6, qui quaerit, unde οἱ ὑπὸ τῶν κεκλημένων ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἀγόμενοι nomen illud acceperint.

Σύν τε δύ', ἔφη, ἐρχ.] Alludit ad Iliad. X. v. 224: Σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὁ τοῦ ἐνόησεν, Ὅππως κέρδος ἔῃ, quo usus est etiam in Protagor. p. 348. Eundem versum recitat Cicero ad Divv. IX. 7. ad Attic. IX. 6. Ὁ πρὸ τοῦ i. e. ἕτερος πρὸ ἑτέρου. Sunt autem verba Diomedis, qui Nestori se

ὡς ἐγὼ μὲν οὐχ ὁμολογήσω ἄκλητος ἥκειν, ἀλλ' ὑπὸ σοῦ κεκλημένος. Σύν τε δύ', ἔφη, ἐρχομένω πρὸ ὁ τοῦ βουλευσόμεθα ὅ τι ἐροῦμεν. ἀλλ' ἴωμεν.

Τοιαῦτ' ἄττα σφᾶς ἔφη διαλεχθέντας ἰέναι. τὸν οὖν Σωκράτη ἑαυτῷ πως προσέχοντα τὸν νοῦν κατὰ τὴν ὁδὸν πορεύεσθαι ὑπολειπόμενον καὶ, περιμένοντος οὖ, κελεύειν προϊέναι εἰς τὸ πρόσθεν. ἐπειδὴ δὲ γενέσθαι ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ τῇ Ἀγάθωνος, ἀνεῳγμένην καταλαμβάνειν τὴν θύραν, καί τι ἔφη αὐτόθι γε- E
λοῖον παθεῖν. οἱ μὲν γὰρ εὐθὺς παῖδά τινα ἔνδοθεν ἀπαντήσαντα ἄγειν οὗ κατέκειντο οἱ ἄλλοι, καὶ κα-

ὡς ἐγὼ μὲν οὐχ ὁμ.] Sic Bodl. Vat. *A*. Par. DEFK. Ambr. Aug. u. w. Vat. n. p. r. s. Ven. t. Flor. a. b. c. i. Legebatur olim. ὡς ἴγωγε οὐχ' ὁμ.

ἔφη, ἐρχομένω] ἐρχομένω, ἔφη, Ven. Ξ. Vind. 2.

πρὸ ὁ τοῦ βουλ.] Libri πρὸ ὁδοῦ. Emendavit Fischerus. Dein Bodl. Vat. *A*. Par. DK. alii vitiose ἀλλ' ἐῶμεν.

ἐπειδὴ δὲ γενέσθαι] Steph. coni. ἐγένετο, male.

E. γελοῖον παθεῖν] γελοῖόν τι παθεῖν Angel. n.

οἷ μὲν γὰρ εὐθύς] Vett. editt. τὸν μὲν γὰρ εὐθύς. Sed οἷ vel οἱ Bodl. Coisl. Vat. *A*. Vind. 2. Ang. u. w. Vat. a. c. n. Ven. t. Flor. a. b. c. i. et. pr. Par. D. ἐμοὶ Vind. 7. Par. K. Vat.

paratum esse ostendit in castra hostium ire, ita tamen, ut alium haberet comitem. Itaque Socrates hoc dicit: una euntes videbimus, quid dicendum sit; alter alterum consilio adiuvabit; quod unus excogitare et reperire non poterit, id reperiet alter. Ferri non potest lectio vulgata πρὸ ὁδοῦ, quam formulam neque cum Zeunio ad Viger. p. 117. interpretari licet in promtu, facile; neque cum Wyttenbach. Bibl. Crit. I. t. p. 47. progrediendo, utiliter, neque cum Bernhardyo Syntax. p. 231. inter viam; quod etiamsi per aetatis Platonicae usum fieri liceret, tamen langueret mirifice. Ipsa sententia autem postulat, ut πρὸ ὁ τοῦ adiiciatur. Itaque nec πρὸ ὁ τοῦ eiiciendum, quanquam Hermogenes περὶ ἰδεῶν II. p. 406. ed. Laurent. hunc locum ita scriptum affert, ut πρὸ ὁ τοῦ desideretur.

ἐπειδὴ δὲ γενέσθαι] De infinitivo post ἐπειδὴ in obliqua oratione posito vid. de Republ. X. p. 617. D: σφᾶς οὖν, ἐπειδὴ ἀφικέσθαι, εὐθὺς δεῖν ἰέναι. Ibid. p. 614. A: ἐπειδὴ οὖ ἐκβῆναι τὴν ψυχήν. Ibid. p 619. C. Eadem ratio est verborum proximorum: εὐθὺς δ' οὖν ὡς ἰδεῖν τὸν Ἀγάθωνα. v. ad Phaedon. p. 72. A. cap. XVI. extr. Ceterum de ellipsi verbi ξυνέβη, unde infinitivus pendeat, nemo hodie cum Wolfio cogitabit.

E. οἷ μὲν γὰρ εὐθὺς παῖδά τινα] Casus pronominis more fere constanti proximo

ταλαμβάνειν ἤδη μέλλοντας δειπνεῖν. εὐθὺς δ' οὖν ὡς ἰδεῖν τὸν Ἀγάθωνα, Ὦ, φάναι, Ἀριστόδημε, εἰς καλὸν ἥκεις· ὅπως συνδειπνήσεις· εἰ δ' ἄλλου τινὸς ἕνεκα ἦλθες, εἰςαῦθις ἀναβαλοῦ, ὡς καὶ χθὲς ζητῶν σε, ἵνα καλέσαιμι, οὐχ οἷός τ' ἦ ἰδεῖν. ἀλλὰ Σωκράτη ἡμῖν πῶς οὐκ ἄγεις; Καὶ ἐγώ, ἔφη, μεταστρεφόμενος οὐδαμοῦ ὁρῶ Σωκράτη ἑπόμενον. εἶπον οὖν, ὅτι καὶ αὐτὸς μετὰ Σωκράτους ἥκοιμι,

p. et corr. D. Receptam lectionem confirmat Photius, qui in voc. οἷ hunc locum exscripsit. conf. Porson. ad Med. v. 734.

εὐθὺς δ' οὖν] οὖν om. Par. DK. Vat. p.; in Bas. 1. 2. Flor. n. δ' abest, quod tamen recte praecedenti μὲν respondet. Dein Bodl. pro ὦ, φάναι, habet ὦν φάναι, quae manifesta est grammatici alicuius correctio.

ὅπως συνδειπνήσεις] Sic unus Flor. n. probante etiam Bekkero. Ceteri omnes συνδειπνήσῃς.

οὐχ οἷός τ' ἦ ἰδεῖν] V. ἦν, quod e Ven. t. et pr. Coisl.

participio est accommodatus, de quo genere loquendi monuimus ad Gorg. p. 492. B. Lachet. p. 187. A. Legg. III. p. 689. A. Legg. IX. p. 856. E. Phaedr. p. 240. C. Hinc Arist. Avv. 45. ὅποι paratam habet defensionem. conf. Krüger. ad Dionys. Historiogr. p. 119. Huius constructionis non memores librarii atque critici pronomen οἷ non uno modo corruperunt. Ad καταλαμβάνειν patet subiectum esse Aristodemum, quae quidem personae variatio adeo crebra est, ut exemplorum testimonio haudquaquam indigeat.

εἰς καλὸν ἥκεις] h. e. opportune, ut Menon. p. 90. A: εἰς καλὸν ἡμῖν αὐτὸς ὅτε παρεκαθέζετο. Hipp. Mai. p. 286. E: εἰς καλὸν ἥκεις. Ibid. 286. C. Euthydem. p. 275: ἥκετον εἰς κάλλιστον, i. e. opportunissime. Theag. p. 122. A. Xenoph. Symp. I. 4. Deinde vulg. ὅπως συνδειπνήσῃς mutavi, non quo coniunctivum aoristi primi soloecum putaverim, quae fuit grammaticorum quorundam opinio; sed quod futurum rei ipsi magis accommodatum esse videbatur. Nam in invitandi formulis Graeci post ὅπως inferunt futurum tempus, nunquam coniunctivum aoristi. Hipp. Mai. p. 286. B: ἀλλ' ὅπως παρέσει καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλους ἄξεις. Aristoph. Avv. 131: πρὸς Διὸς τοὐλυμπίου, ὅπως παρέσει μοι καὶ σὺ καὶ τὰ παιδία λουσάμενα πρῴ· μέλλω γὰρ ἑστιᾶν γάμους. Nec vero post εἰς καλὸν ἥκεις comma, sed pleniorem interpunctionem ponendam iudicavimus, quo oratio efficeretur alacrior et vividior. Nam ita ὅπως συνδειπνήσεις non ex praegressis pendet, sed per se seorsum est accipiendum. Germanice dixeris: Ach lieber Aristodem, recht gelegen erscheinst du; dass du mir jamitspeisest. In qua oratione etiam asyndeton est elegantissimum. Ineptum foret, si Agatho diceret: opportune venisti, ut nobiscum coenes, quae verba liquet nullam certe continere Aristodemi invitationem. Quanquam Hermanno visum est multo elegantius, si ὅπως συν-

κληθεὶς ὑπ' ἐκείνου δεῦρ' ἐπὶ δεῖπνον. Καλῶς γ', ἔφη, ποιῶν σύ· ἀλλὰ ποῦ ἔστιν οὗτος; Ὄπισθεν ἐμοῦ ἄρτι εἰσήει· ἀλλὰ θαυμάζω καὶ αὐτός, ποῦ ἂν 175
εἴη. Οὐ σκέψει, ἔφη, παῖ, φάναι τὸν Ἀγάθωνα, καὶ εἰσάξεις Σωκράτη; σὺ δ', ἦ δ' ὅς, Ἀριστόδημε, παρ' Ἐρυξίμαχον κατακλίνου.

Cap. III. Καὶ ἓ μὲν ἔφη ἀπονίζειν τὸν παῖδα, ἵνα κατακέοιτο· ἄλλον δέ τινα τῶν παίδων ἥκειν ἀγ-

mutatum. Omittunt vocem Bodl. Vat. *Δ* Vind. 2. Ang. w. Vat. a. c. n. Flor. a. b. c. i.

δεῦρ' ἐπὶ δεῖπνον] *ἐπὶ τὸ δεῖπνον* Par. F. sed v. p. 175. B. *καλῶς γ', ἔφη, ποιῶν*] *γ'* om. Bodl. Vat. *Δ*. Ven. *Ξ*. Vind. 2. 7. Par. DK. Ang. w. Vat. p. Nec tamen ausus sum voculam expungere, quae in hac responsionis forma paene est legitima.

P. 175. *ἓ μὲν ἔφη ἀπονίζειν*] Sic emendavit lectionem vulgatam *καὶ ἐμὲ ἔφη ἀπ.* Bastius Specim. Crit. p. 10. Frustra Fischerus locum per anacoluthiam explicare conatus est. Dein

δειπνήσῃς scribatur, quippe quod ex *εἰς καλόν* pendeat. Quasi vero urbanius et elegantius sit dicere: Sie sind recht gelegen gekommen, um mitzuspeisen. Ad proxima: *εἰσαῦθις ἀναβαλοῦ*, contendas Lucian. Pseudol. extr. *τα λοιπὰ εἰσαῦθις ἀναβαλώμεθα.* Plat. Euthyd. p. 275 A: *εἰσαῦθις ἀποθέσθαι.* Xenoph. Symp. II. 6: *εἰσαῦθις ἀπυθώμεθα.* — *πῶς οὐχ ἄγεις*, qui fit, ut non adducas; v. ad Criton. in. Fuit autem Aristodemus homo Socratis amantissimus, ut miretur Agatho, quod solus sine Socrate venerit.

ὅτι καὶ αὐτὸς μετὰ Σ.] me et ipsum cum Socrate venisse, *sicuti cuperet:* dass ich ja eben mit dem Socrates gekommen wäre. Prave haec intellexit Hommelius, qui etiam in eo errat, quod paullo ante distinxit: *καὶ ἐγώ, ἔφη μεταστρεφόμενος*, — *οὐδαμοῦ ὁρῶ Σωκρ.*, quod ipse interpretatur: und ich, sagte er sich umdrehend, — sehe nirgends den Socrates mir folgen. Finxit igitur vir doctus Aristodemum Apollodoro haec ita narrantem, ut, quasi res nunc ipsum agatur, corpus circumagat. Quod quam sit a Platonis elegantia alienum, vix est quod moneamus.

Καλῶς γ', ἔφη, ποιῶν σύ] Charmid. p. 156. A: *καλῶς γε σύ, ἦν δ' ἐγώ, ποιῶν.* Ibid. p. 162. E: *καλῶς γε σὺ τοίνυν, ἦν δ' ἐγώ, ποιῶν.* Hipp. Mai. init. *καλῶς γε σὺ — νομίζων.* Lachet. p. 192. B: *ὀρθῶς γε σὺ λέγων.* Theaet. p. 181. D: *ὀρθῶς γε λέγων.* Lysid. p. 204. A: *καλῶς γ', ἦν δ' ἐγώ, ποιοῦντες*, ubi *γε* ex codd. restituit Bekkerus, cf. Heindorf. ad Charmid. p. 64. nostra ad Remp. V. p. 474. A. et Wyttenbach. Epistol. Critic. p. 26 sq. Dorvill. ad Charit. p. 296 sq. ed. Lips.

P. 175. *καὶ ἓ μὲν ἔφη ἀπονίζειν τ. π.*] Atque puerum dicebat ipsum abluisse, ut accumberet. De infinitivo praesentis v. ad cap. I. — *τὸν παῖδα*, cuius hoc erat officium.

πάντως παρατίθετε ο τι αν βούλησθε, ἐπειδάν τις ὑμῖν μὴ ἐφεστήκῃ· ὃ ἐγὼ οὐδεπώποτε ἐποίησα. νῦν οὖν νομίζοντες καὶ ἐμὲ ὑφ' ὑμῶν κεκλῆσθαι ἐπὶ
C δεῖπνον καὶ τούσδε τοὺς ἄλλους, θεραπεύετε, ἵνα ὑμᾶς ἐπαινῶμεν.

Μετὰ ταῦτα ἔφη σφᾶς μὲν δειπνεῖν, τὸν δὲ Σωκράτη οὐκ εἰσιέναι. τὸν οὖν Ἀγάθωνα πολλάκις κε-

πάντως παρατίθετε] πάντας καὶ π. Ven. Σ. Vind 2. Etiam Bas. 2. πάντας καὶ π. habet. male. Dein Bodl. Vat. Δ. Ven. Σ. Vind. 2. Par. D. ἐφεστήκει. Par. k. ἐφειστήκει. Coisl. ἐφεστήκοι. Par. F. ἐφέστηκε. Ambr. Vat. r. ἀφεστήκῃ. Pro οὐδεπώποτε Par. DK. Vat. p. μηδεπώποτε. Supervacanea est Hommelii coniectura: ἐπεὶ, 'τᾶν, τις ὑμῖν μὴ ἐφεστήκῃ.

C. ἔ δὲ οὐκ ἐᾶν] Sic Bodl. Vind. 1. 2. pro vulg. αὐτον δὲ οὐκ ἐᾶν. Par. DKEF. Vat. p. s. et rec. Coisl. τὸν δὲ οὐκ ἐᾶν. Flor. a. b. i. τὸν δὲ Σωκράτην οὐκ ἐᾶν. Vat. Δ. Ang. w. Vat. r.

πάντως παρατίθετε] utique apponite quodcunque volueritis. Illud πάντως sic cum imperativo iunctum quoniam mirum nonnullis accidit, locum corrigendum statuerunt. Sed quod reposuerunt ἑστιᾶτε πάντας, id quanquam Thierschio, Reyndersio, Rückerto placuit, tamen adeo languidum censemus, ut a Platonis manu haudquaquam profectum videatur. Recte vero et usui loquendi convenienter dicitur πάντως παρατίθετε. Xenoph. Cyrop. VIII. 3, 27: πάντως τοίνυν, ὁ Σάκας ἔφη, δεῖξόν μοι. VII. 1, 18: ἀλλ' ἴως ἔτι σοι σχολή —, πάντως παρακάλει τοὺς σύν σοι εἰς τὴν ἐμβολήν. Oecon. XII. 11. al. Quocirca hic quidem nullam profecto videmus loci mutandi necessitatem. Sed praeterea labes aliqua haerere viris doctis visa est in proximis. Nam ἐπειδάν τις ὑμῖν μὴ ἐφεστήκῃ quum nihil possit significare aliud nisi hoc: quum s. si quando nemo vobis est praepositus, hoc prorsus abhorrere a mente Agathonis putarunt, qui rationem addere voluerit, cur servi suo arbitratu quidquid velint apponere convivis possint. Sed tota haec, si qua est, difficultas facili negotio removetur accuratiore loci interpretandi ratione investigata. Etenim verba ἐπειδὰν — ἐφεστήκῃ cohaerent cum ὅ τι ἂν βούλησθε, ad quod intelligendus relinquitur infinitivus παρατιθέναι. Itaque sententia haec est: Utique apponite quidquid apponere volueritis, quum nemo vobis praefectus sit: id quod ego nunquam feci; h. e. nunquam ita institui, ut vobis inter epulas aliquis esset eo nomine praefectus. Ita omnia et facili ratione expedita et ab vitii suspicione vindicata sunt.

νῦν οὖν νομίζοντες — θεραπεύετε] Hommelius post ἐπὶ δεῖπνον interpunxit, commate post τοὺς ἄλλους sublato. Putat enim ante καὶ τούσδε τοὺς ἄλλους commate intelligi ἐμέ. Quod ob id ipsum, quia καὶ τούσδε τοὺς ἄλλους additum est atque verbo θεραπεύετε praemissum, fieri nullo pacto potest. Recte

λεύειν μεταπέμψασθαι τὸν Σωκράτη, ἢ δὲ οὐκ ἐᾶν. ἥκειν οὖν αὐτὸν οὐ πολὺν χρόνον, ὡς εἰώθει, διατρίψαντα, ἀλλὰ μάλιστα σφᾶς μεσοῦν δειπνοῦντας. τὸν οὖν Ἀγάθωνα, τυγχάνειν γὰρ ἔσχατον κατακείμενον μόνον, Δεῦρ', ἔφη φάναι, Σώκρατες, παρ' ἐμὲ κατάκεισο, ἵνα καὶ τοῦ σοφοῦ [ἁπτόμενός σου] ἀπολαύσω, D ὅ σοι προσέστη ἐν τοῖς προθύροις. δῆλον γὰρ, ὅτι

et pr. Par. D. ὃ δὲ οὐκ ἐᾶν, quod recepit Bekker. Idem tamen in Commentariis scripsit, hic, si usquam alibi, obsoleto illi ? locum esse, de quo vide sis Buttmann. Gr. Ampl. T. I. p. 289 sq. Idem fortasse delituit De Rep. X. p. 617. E., quem locum Rückertus comparat.

D. ἁπτόμενός σου] Desunt haec verba in Bodl. Vat. *A.* Vind. 2. Ang. w. et ed. Bas. 1. Uncis incluserunt Hommelius et Turicenses; expunxit C. Fr. Hermann. Pro προσέστη male προέστη Bodl. Vat. *A.* Vind. 2. Par. DK Ang. w. Vat. p. Mox καθέζεσθαι Coisl. Flor. F.

se habet καὶ ἐμὲ καὶ τούσδε τοὺς ἄλλους, i. e. ὥσπερ τούσδε τοὺς ἄλλους, οὕτω καὶ ἐμέ.

C. ἢ δὲ οὐκ ἐᾶν] h. e. se autem id non concessisse. Ne autem scribendum putes αὐτὸς δὲ οὐκ ἐᾶν, ex lege illa, de qua v. Matthiae §. 536., oppositionis ratio accusativum exigit. Quamquam tenendum est quod annotavimus infra p. 220. E. Praeterea cf. p. 175. E: οἶμαι γάρ με παρὰ σοῦ πολλῆς καὶ καλῆς σοφίας πληρωθήσεσθαι. Charmid. p. 173. A: οἶμαι μέν, ἦν δ' ἐγώ, λῆρεῖν με. Apolog. Socrat. p. 36. B: ἡγησάμενος ἐμαυτὸν τῷ ὄντι ἐπιεικέστερον εἶναι. Lachet. p. 111. A: καμὲ ἡγοῦμαι ἐν τοῖς εὐνουστάτοις σοι εἶναι. Legg. IX. p. 860. C: οἶμαι διωρθῶσθαι ἐμὲ εἰρηκέναι. Xenoph. Anabas. VII. 1, 30: ἐγὼ μὲν τοίνυν εὔχομαι — μυρίας ἐμέ γε κατὰ τῆς γῆς ὀργυιὰς γενέσθαι. Plura habet Heindorf. ad. Euthydem. §. 79. et Sophist. §. 42.

ἀλλὰ μάλιστα σφᾶς μεσοῦν δειπνοῦντας] sondern höchstens hätten sie sich in der Mitte des Mahles befunden. Phaedr. p. 241. D: καίτοι ὥμην γε μεσοῦν αὐτόν, sc. τὸν λόγον. Politic. p. 265. B: κατ' ἀρχὰς μὴν καὶ μεσοῦσιν ἅμα τῆς πορείας (i. e. ἐν τῷ μέσῳ τῆς πορείας οὖσιν) χαλεπὸν ἂν ἦν ἡμῖν τὸ πρόσταγμα. Eurip. Med. v. 59: ἐν ἀρχῇ τὸ πῆμα, κοὐδέπω μεσοῖ. al. De μάλιστα ita usurpato v. Lobeck. ad. Phryn. p. 50. Bast. Epistol. crit. p. 37. sq. Ita Criton. p. 43. A: πηνίκα μάλιστα;

D. ἁπτόμενός σου] Haec verba quoniam desunt in bonis codd. uncis seclusimus. Potuerunt enim addi ex glossemate. Quamquam potuerunt item a criticis supiciosioribus deleri. Repetit certe ea Socrates verbis ἐὰν ἁπτώμεθα ἀλλήλων. Itaque saltem servandam duximus eorum memoriam. Mox quod post εἰπεῖν infertur φάναι, nihil hoc usu frequentius, v. mox p. 177. A. Phaedon. p. 115. C.

ὅ σοι προσέστη ἐν τ. π.] h. e. quod se tibi obtulit in vestibulo.

εὗρες αὐτὸ καὶ ἔχεις· οὐ γὰρ ἂν προαπέστης. Καὶ τὸν Σωκράτη καθίζεσθαι καὶ εἰπεῖν, ὅτι Εὖ ἂν ἔχοι, φάναι, ὦ Ἀγάθων, εἰ τοιοῦτον εἴη ἡ σοφία, ὥστ' ἐκ τοῦ πληρεστέρου εἰς τὸν κενώτερον ῥεῖν ἡμῶν, ἐὰν ἁπτώμεθα ἀλλήλων, ὥσπερ τὸ ἐν ταῖς κύλιξιν ὕδωρ τὸ διὰ τοῦ ἐρίου ῥέον ἐκ τῆς πληρεστέρας εἰς τὴν κενωτέραν· εἰ γὰρ οὕτως ἔχει καὶ ἡ
E σοφία, πολλοῦ τιμῶμαι τὴν παρὰ σοὶ κατάκλισιν· οἶμαι γάρ με παρὰ σοῦ πολλῆς καὶ καλῆς σοφίας πληρωθήσεσθαι. ἡ μὲν γὰρ ἐμὴ φαύλη τις ἂν εἴη καὶ

εἰς τὸν κενώτερον] Sic Ven. Σ. Flor. n. et Coisl. cum edittt. Ald. Bas. 1. 2. Vulgo εἰς τὸ κεν., quod aegre cum Rükkerto defendas sic, ut τὸ κενώτερον dicas mentem, non hominem significare.

τὸ διὰ τοῦ ἐρίου] τὸ om. Par. K.

πολλοῦ τιμῶμαι τὴν παρὰ σοὶ κ.] Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. τιμῶμεν. Hinc extundas τιμῶ μέν, ut reticeatur altera senten-

οὐ γὰρ ἂν προαπέστης] vid. ab eo investigando. Repetas autem e superioribus εἰ μὴ εὗρες αὐτό. Cuius supplementi rationem non perspiciens Hommelius reprehensa mea interpretatione ipse ἢ εὗρες αὐτὸ intelligendum putat. Quasi vero non hypothetica potius supplenda esset sententia.

εἰς τὸν κενώτερον ῥεῖν] Inepte vulgo τὸ κενώτερον. Nam de hominibus cogitari oportere, vel ex sequentibus ἐὰν ἁπτώμεθα ἀλλήλων intelligitur. Accedit, quod isto τὸ κενώτερον lepor ioci Socratici magnam partem pessumdatur.

ὥσπερ τὸ ἐν ταῖς κ. τ. λ.] Frustra viri docti, haerentes in verbis ἐρίου et κύλικας, plura et aliena tentaverunt; probabilem Geelius in Bibliotheca crit. nova T. II. p. 274. interpretationem proposuit hanc: Socrates, inquit, filum laneum significat. Nam verum hoc est, quum duo pocula sibi proxime adiunguntur, quorum alterum aqua repletum sit, alterum vacuum aut minus plenum, ac filum laneum madefactum contiguis horum marginibus ita imponitur, ut pars immergatur aquae, pars in vacuum fundum demittatur, fore ut aliquid liquoris tanquam per canalem transeat. Hic lusus institui non potest nisi cum poculis. Hinc apta eius mentio inter convivas.

E. οὕτω σφόδρα ἐξέλαμψε] Apte comparavit Reyndersius Themist. Orat. XIII. p. 163: καὶ ἡ φύσις τοῦ δαίμονος (Amoris) οὐκ οἶδα εἴ ποτε ἐν ἄλλῳ ἀνθρώπῳ οὕτως ἐξέλαμψε καὶ ἐξεφάνη. (Ib Or. IX. p. 123. B: ἐπὶ τίνος γὰρ τῶν βασιλέων αἱ Μοῦσαι τοσοῦτον, ὅσον ἐπὶ τοῦ σοῦ πατρός, ἐξέλαμψαν καὶ ἐξήνθησαν; F. l.). — ἐν μάρτυσι τ. Ἑ. coram spectatoribus fabularum in Lenaeis actarum. Ceterum hinc cognoscas theatri Atheniensis amplitudinem, de qua v. Dodwell. Itinerary of Greece 1. 2. c. 10.

ἀμφισβητήσιμος, ὥσπερ ὄναρ οὖσα, ἡ δὲ σὴ λαμπρά τε καὶ πολλὴν ἐπίδοσιν ἔχουσα, ἥ γε παρὰ σοῦ νέου ὄντος οὕτω σφόδρα ἐξέλαμψε καὶ ἐκφανὴς ἐγένετο πρώην ἐν μάρτυσι τῶν Ἑλλήνων πλέον ἢ τρισμυρίοις. Ὑβριστὴς εἶ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁ Ἀγάθων. καὶ ταῦτα μὲν καὶ ὀλίγον ὕστερον διαδικασόμεθα ἐγώ τε καὶ σύ, περὶ τῆς σοφίας, δικαστῇ χρώμενοι τῷ Διονύσῳ· νῦν δὲ πρὸς τὸ δεῖπνον πρῶτα τρέπου.

Cap. IV. Μετὰ ταῦτα, ἔφη, κατακλινέντος τοῦ 176
Σωκράτους καὶ δειπνήσαντος καὶ τῶν ἄλλων, σπον-

tiae pars: nec tamen mihi persuadere possum rem ita natura sua esse comparatam. Sed non opus mutatione.

E. ἥ γε παρὰ σοῦ] Ἄγε Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. Par. D. Vat. p. Ang. w., quod non placet.

καὶ ταῦτα μὲν καὶ ὀλ.] Pro vulg. ἀλλὰ ταῦτα μὲν καὶ restitui ex Bodl. Par. DFK. Ambr. Ang. u w. Vat. n. p. r. s. Flor. a. b. c. i. καὶ ταῦτα μὲν π. Sic etiam Vat. Δ. teste Bastio; Bekkerus enim eum librum neglexit.

P. 176. Μετὰ ταῦτα, ἔφη, κατακλ.] Wyttenbachius ad Plutarchi Septem Sapient. Conviv. p. 939. mos erat, inquit, convivalis, ut cibo satiatis convivis mensae auferrentur, coronae distribuerentur, diis libatio fieret ad tibiae cantum, tum crater in medio poneretur, ex quo deinceps famuli pocula ministrarent Xenoph Sympos. II. 1: ὡς δ' ἀφῃρέθησαν αἱ τράπεζαι καὶ ἐσπείσαντο καὶ ἐπαιάνισαν, ἔρχεταί τις αὐτοῖς ἐπὶ κῶμον Συρακούσιος ἄνθρωπος κ. τ. λ. Hellen. IV. 7, 4. VII. 2, 23. Cf. Blomfield ad Aeschyl. Sept. p. 163. inprimisque Becker. Charicl. I, p. 444. Itaque Plato haec non singillatim, sed universe significavit, unice quod gravissimum erat commemorans. Locum respexit Athenaeus V. 7. p. 214. ὥσπερ καὶ Πλάτων φυλάσσει κατὰ τὸ συμπόσιον· μετὰ γὰρ τὸ δειπνῆσαι σπονδάς τέ φησι ποιῆσαι καὶ τὸν Θεὸν παιωνίσαντας τοῖς νομιζομένοις γέρασι. Ex quibus verbis Astius coniiciebat Platonem scripsisse ᾄσαντας τὸν Θεὸν κατὰ τὰ νομιζόμενα, vel τὸν Θεὸν τὰ νομιζόμενα. Sed nihil mutandum arbiframur. Nam καὶ τἆλλα τὰ νομιζόμενα dicitur sic, ut Latine reddi possit: et quae alia sunt usitata, intellecto ποιήσαντες. Cuius usus exemplum est Phaedr. p. 238. B: καὶ τἆλλα τούτων ἀδελφὰ καὶ ἀδελφῶν ἐπιθυμιῶν ὀνόματα. Errat vero Rückertus haec quoque ex praecedenti ᾄσαντας pendere putans atque locum interpretans sic: et hymnum in deum cecinisse et quae alia cani soleant. Nam praeter paeanem post epulas de more nihil cantari solitum. Ceterum scholiasta Ruhnk. p. 43: ἐκιρνῶντο γὰρ ἐν αὐταῖς (ταῖς συνουσίαις) κρατῆρες τρεῖς· καὶ τὸν μὲν πρῶτον Διὸς Ὀλυμπίου καὶ Θεῶν Ὀλυμπίων ἔλεγον· τὸν δὲ δεύτερον Ἡρώων· τὸν δὲ τρίτον Σωτῆρος, ὡς ἐνταῦθά τε (Phileb. p. 65. D.) καὶ δὴ καὶ ἐν Πολιτείᾳ (IV. p. 583. A.). Vide ad

δάς τε σφᾶς ποιήσασθαι καὶ ᾄσαντας τὸν θεὸν καὶ τἆλλα τὰ νομιζόμενα τρέπεσθαι πρὸς τὸν πότον. τὸν οὖν Παυσανίαν ἔφη λόγου τοιούτου τινὸς κατάρχειν. Εἶεν, ἄνδρες, φάναι, τίνα τρόπον ῥᾷστα πιόμεθα; ἐγὼ μὲν οὖν λέγω ὑμῖν, ὅτι τῷ ὄντι πάνυ χαλεπῶς ἔχω ὑπὸ τοῦ χθὲς πότου καὶ δέομαι ἀναψυχῆς τινος, οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν τοὺς πολλούς· πα-

P. 176. *ῥᾷστα πιόμεθα;*] V. *ἥδιστα πιώμεθα*; Pro *ἥδιστα* Bodl. Vat. *A* et codd. reliqui omnes *ῥᾷστα*, ut mox iteratur *ὡς ῥᾷστα πίνοιμεν*. Ad quem locum schol. *ῥᾷστα τὸ ἥδιστα ἐνταῦθα σημαίνει*. Itaque illud *ἥδιστα* ex glossemate videtur fluxisse. Utrumque *ἥδιστον καὶ ῥᾷστον* coniunxit Dionys. Hal. T. I. p. 19. ed Reisk. Doederlin. Specim. nov. edit. Sophocl. p. 90. *ῥᾷστα* putabat in *λῷστ'* aut *ἄριστα* mutandum esse. Pro *πιώμεθα πιόμεθα* praebent Bodl. Par. DK. Ang. w. Vat. p. v. Ven. t. et ex corr. Vat. *A*.

B. *παρῆστε*] Sic Bodl. Par. E. Vat. s. t., quam scripturam etiam alii firmant *παρῇς θε* vel. *παρᾄσται* scriptum exhibentes. Legebatur ante Tur. *παρῆτε*.

Phileb p. 231. collat. interprett. ad Xenoph. Sympos. II. 1.

τὸν οὖν Παυσανίαν] Fuit hic Agathonis amator, v. Protagor. 315. D. E. Davis. ad Max. Tyr. XXVI. 8. p. 27. nostra introduct. ad Sympos. p. XIV. sqq. Heindorf. ad Protagor. p. 485. Schneider ad Anabas. p. 420. et ad Sympos. p. 146 sq.

τίνα τρόπον ῥᾷστα πιόμεθα] Schol. *ῥᾷστα τὸ ἥδιστα ἐνταῦθα σημαίνει*. Recte. Eodem modo mox dicitur *ῥᾳστώνη τις τῆς πόσεως*. Itaque ex glossemate ortum est quod vulgo legebatur *ἥδιστα*. De indicativo *πιόμεθα*, quem in locum coniunctivi substituimus, v. infra c. XXXI: *πῶς οὖν, φάναι, — ποιοῦμεν; οὕτως οὔτε τι λέγομεν ἐπὶ τῇ κύλικι οὔτε τι ᾄδομεν, ἀλλ' ἀτεχνῶς ὥςπερ οἱ διψῶντες πιόμεθα*. De Republ. II. p. 377. E: *ἀλλὰ πῶς δὴ λέγομεν*; Ibid. VII p. 530. D: *ὡς — ἡμεῖς συγχωροῦμεν· ἢ πῶς ποιοῦμεν*; Ibid. V. p. 461. E: *ἢ πῶς ποιοῦμεν*; cf. Delect. Epigramm. VII. 12. ed. Iacobs ibique annot. p. 228. Futurum habes Phaedon. p. 71. E: *πῶς οὖν ποιήσομεν*; al.

οἶμαι δὲ καὶ ὑμῶν τοὺς πολλούς] Sc. *δεῖσθαι ἀναψυχῆς*, v. ad Apol. Socr. p. 25. E. — De Aristophane nota sunt omnia. Neque enim alium esse, qui a Platone hilaris Agathonis conviva introducitur, atque poetam comicum, certissime cognoscitur ex oratione Alcibiadis c. XXXVI., ubi versus 361. ex Nubibus recitatur. Quod autem Plato eum in hoc libro fecit cum Agathonis amicis convivantem adeoque cum ipso Socrate familiariter colloquentem, fuerunt qui inde colligerent philosophum neque odisse hominem festivissimum, neque putasse huius potissimum dicteriis factum esse, ut Socrates mortis condemnaretur. Sed v. Prolegg.

B. *Τοῦτο μέντοι εὖ λέγεις*] *μέντοι* frequenter in responsionibus aientibus usurpatum

ῥῆστε γὰρ χθές. σκοπεῖσθε οὖν, τίνι τρόπῳ ἂν ὡς B
ῥᾷστα πίνοιμεν. Τὸν οὖν Ἀριστοφάνη εἰπεῖν· Τοῦτο μέντοι εὖ λέγεις, ὦ Παυσανία, τὸ παντὶ τρόπῳ παρασκευάζεσθαι ῥᾳστώνην τινὰ τῆς πόσεως· καὶ γὰρ αὐτός εἰμι τῶν χθὲς βεβαπτισμένων. Ἀκούσαντα οὖν αὐτῶν ἔφη Ἐρυξίμαχον τὸν Ἀκουμενοῦ, Ἦ καλῶς, φάναι, λέγετε. καὶ ἔτι ἑνὸς δέομαι ὑμῶν ἀκοῦσαι,

παρασκευάζεσθαι ῥᾳστώνην] Sic Vat. Δ. Ven. Ξ. Par. DK. Ambr. Ang. w. Vat. p. r, quod recepit Bekker. Vulgo παρασκευάσασθαι. Vat. n παρασκευάσθαι.

καὶ γὰρ αὐτός εἰμι] Sic Bodl. Vat. Δ. Par. EK. Ambr. Ang. w. Vat. p. r. s. Ven. t. Flor. a. b. c. i. n. Vulgo erat: καὶ γὰρ καὶ αὐτός, v. ann.

αὐτῶν ἔφη Ἐρ.] Bodl. Vat. Δ. et pauci alii αὐτόν. male. Dein Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p. τὸν Ἐρυξίμαχον, praemisso articulo. Pro τὸν autem ante Ἀκουμενοῦ Par. k. habet τοῦ. Pro vulg. Ἀκουμένου recte monuit Bastius accentus legem postulare Ἀκουμενοῦ. v. Reiz. De accentus inclinat. p. 117. Et id ipsum praebuerunt Par. DFK.

Phaed. p. 68. B: οὐ πολλὴ ἂν ἀλογία εἴη; Πολλὴ μέντοι νὴ Δία. Ibid. p. 81. D. Sophist. p. 245. B. Xenoph Cyrop. 1. 4, 19. Aristoph. Equitt. v. 178. al.

ῥᾳστώνην τινὰ τῆς πόσεως] Photius: ῥᾳστώνη· ἀνάπαυσις, τέρψις, τρυφή, εὐκολία. Bekkeri Anecdot. I. p. 300: Ῥαστώνη· ἄδεια, ἀνάπαυσις.

καὶ γὰρ αὐτός εἰμι] Quod vulgo ante αὐτὸς repetitum erat καί, eo non opus est. Videtur enim additum esse ab iis, qui καὶ γὰρ non solum e t e n i m, sed etiam n a m et, n a m et i a m significare ignorarent. Apolog. Socrat. p. 18. E: καὶ γὰρ ὑμεῖς ἐκείνων πρότερον ἠκούσατε κατηγορούντων. Gorg. p. 467. B. De Rep V. p. 468. D. VII p. 527. C. Theaet. p. 145. D. Hipp. mai. p. 290. C., ubi v. annot. Hommelius καὶ putat esse expletivum, quod quale sit equidem ignoro. Verbum βαπτίζεσθαι de iis usurpatum, qui se largius invitarunt vino, adhibuit etiam Lucian. T. III. p. 81: καρηβαροῦντι καὶ βεβαπτισμένῳ ἔοικεν. Clemens Al. Paed. II. p. 182, 29: ὑπὸ μέθης βαπτιζόμενος εἰς ὕπνον. v. Dorvill. ad Chariton. p. 307. ed Lips.

Ἐρυξίμαχον τὸν Ἀκ.] De Eryximacho medico, Acumeni medici filio, v. Protagor. p. 315. C. Xenoph. Mem. III. 13. ibique Valcken. Amicum fuisse Phaedri patet e dialogo Phaedri nomine inscripto p. 268. B. 227. A. — Phaedrus, Pythoclis filius, cognomini Platonis dialogo nobilitatus, quem Athenaeus XI. p 505. F. negat fuisse Socratis aequalem, etiam in Protagora p. 315. C. inter convivas Calliae memoratur. Erat homo mollis ac delicatus, σοφὸς τὰ ἐρωτικά v. Phaedr. p. 227. A. Sectatus autem rhetores Siculos, imprimis Tisiam et Lysiam, mirifice sibi placebat in oratione comenda et calamistris ornanda. v. Phaedr. p. 227. p. 273. al. Itaque oratio illa, quam Plato ab eo habitam facit p. 178 sqq.,

πῶς ἔχει πρὸς τὸ ἐῤῥῶσθαι πίνειν Ἀγάθων. Οὐδαμῶς, φάναι, οὐδ' αὐτὸς ἐῤῥώμαι. Ἕρμαιον ἂν
C εἴη ἡμῖν, ἦ δ' ὅς, ὡς ἔοικεν, ἐμοί τε καὶ Ἀριστοδήμῳ καὶ Φαίδρῳ καὶ τοῖσδε, εἰ ὑμεῖς οἱ δυνατώτατοι πίνειν νῦν ἀπείρηκατε· ἡμεῖς μὲν γὰρ ἀεὶ ἀδύνατοι. Σωκράτη δ' ἐξαιρῶ λόγου· ἱκανὸς γὰρ καὶ ἀμφότερα, ὥστ' ἐξαρκέσει αὐτῷ ὁπότερ' ἂν ποιῶμεν. ἐπειδὴ οὖν μοι δοκεῖ οὐδεὶς τῶν παρόντων προθύμως ἔχειν πρὸς τὸ πολὺν πίνειν οἶνον, ἴσως ἂν ἐγὼ περὶ τοῦ μεθύσκεσθαι, οἷόν ἐστι, τἀληθῆ λέγων ἧτ-

Ἕρμαιον ἂν εἴη] Par. F. Ambr. Ang. u. w. Vat. r. Ven. t. ἑρμαῖον. v. Fragm. Lexic. graec. apud Hermannum De emendand. rat. Gramm Gr. p. 342. §. 449.

C. ἐξαιρῶ λόγου] V. ἐξαίρω τοῦ λόγου. Articulum om. Bodl. Coisl. Vat. Δ. Par. D E F K. Ang. u. w. Par. n. p. r. s. Flor. a. b. c. i. Illud ἐξαίρω autem [cum Heindorfio ad Theaet. p. 352. praeeunte Bekkero in ἐξαιρῶ mutavi.

εἴην ἀηδής] ἀηλής pr. Bodl. Vat. Δ.

habet nescio quid fucati coloris et ornamenti, ut facile appareat hominis ingenium et mores, [ut ceterorum convivarum, a Platone ad ipsam veritatem esse expressos.

πῶς ἔχει πρὸς τὸ ἐῤῥῶσθαι πίνειν] h. e. ecquid Agathoni ad bibendum valeat.

Ἕρμαιον ἂν εἴη — εἰ ὑμεῖς νῦν ἀπειρήκατε] Sunt haec verba Eryximachi, non Agathonis. — Ἕρμαιον, i. e. κέρδος ἀπροσδόκητον, εὐτύχημα. Phaed. p. 107. C: εἰ μὲν γὰρ ἦν ὁ Θάνατος τοῦ παντὸς ἀπαλλαγή, ἕρμαιον ἂν ἦν τοῖς κακοῖς ἀποθανοῦσι κ. τ. λ. Infra p. 217. A c. XXXIII: ἡγούμενος δὲ αὐτὸν ἐσπουδακέναι ἐπὶ τῇ ἐμῇ ὥρᾳ ἕρμαιον ἡγησάμην εἶναι καὶ εὐτύχημα ἐμὸν θαυμαστόν. In verbis Ἕρμαιον ἂν εἴη ne quis οὖν insertum capiat, prohibebunt quae ad Remp. V. p. 463. adscripsimus. De indicativo ἀπειρήκατε post optativum illato v. ad Apolog. Socr. c. XII extr. p. 42.

C. ὡς ἔοικεν] Attica urbanitate pro ὡς ἀληθῶς dictum, usu frequenti, v. Lennep. ad Phalar. Epp. p. 316.

ἐξαιρῶ λόγου] Ne quis requirat articulum, prorsus eodem modo Phaedr. p. 242. B: Σιμμίαν τὸν Θηβαῖον ἐξαιρῶ λόγου. De Republ. VI. p. 493. A: Θεῖον μέντοι — ἐξαιρῶ λόγου. Ibid. III. p. 394. B, in quibus locis omnibus perperam scribebatur ἐξαίρω, v. Wyttenbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 141. et Heindorf. ad Theaetet. p. 352. Sed ἐξαιρῶ scribi oportere docet inter alia Maxim. Tyr. X. 4: Ἐπίκουρον ἂν ἐξελῶ λόγου. Inserto articulo Libanius Orat. in Iul. I. p. 379. ed. Reisk. a Reyndersio laudatus: Φοίνικα δ' ἐξαιρῶ τοῦ λόγου. Aristides Orat. II. p. 269. T. II. ed Iebb: Πλάτωνα δ' ἐξαιρῶ τοῦ λόγου· ἱκανὸς γὰρ ἀμφότερα: quae ex hoc loco imitatione expressa sunt. Socratem quod numero hoc eximit, valet hoc ad testificandam eius animi fortitudinem, quam

τον ἂν εἴην ἀηδής. ἐμοὶ γὰρ δὴ τοῦτό γε οἶμαι κα- D
τάδηλον γεγονέναι ἐκ τῆς ἰατρικῆς, ὅτι χαλεπὸν τοῖς
ἀνθρώποις ἡ μέθη ἐστί· καὶ οὔτε αὐτὸς ἐκὼν εἶναι
πόῤῥω ἐθελήσαιμι ἂν πιεῖν, οὔτε ἄλλῳ συμβουλεύ-
σαιμι, ἄλλως τε καὶ κραιπαλῶντα ἔτι ἐκ τῆς προτε-
ραίας. Ἀλλὰ μήν, ἔφη φάναι ὑπολαβόντα Φαῖδρον
τὸν Μυῤῥινούσιον, ἔγωγέ σοι εἰωθα πείθεσθαι, ἄλ-
λως τε καὶ ἅττ' ἂν περὶ ἰατρικῆς λέγῃς, νῦν δ',
ἂν εὖ βουλεύωνται, καὶ οἱ λοιποί. Ταῦτα δὴ ἀκού-

D. ἄλλως τε καὶ κραιπαλῶντα] Bodl. a. pr. m. Vat. *A.* Par. DK. Vat. p. *κραιπαλοῦντα.* Dein Bodl. Vat. *A. Φαίδρων.* Iidem cum Ven. *Σ.* Par. D. Ang. u. w. Vat. n. p. Vind. 7. Flor. a. b. c. i. *Μυῤῥινούσιον* pro vulg. *Μυρινούσιον.* v. Pausan. I. 31. et Steph. Byzant. in voc.

νῦν δ', ἂν εὖ βουλεύωνται, καὶ οἱ λοιποί] Vett. editt. *νῦν δ' αὖ εὖ βούλονται.* Bekkerus cum Par. E. *νῦν δὲ αὖ βούλονται.* In Vind. I. Flor. b. c. i. Coisl. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. r.

ipsam infra p. 323. C. probavisse narratur.

ὥςτ' ἐξαρκέσει αὐτῷ] ut satis habiturus sit, ut ei satisfacturum sit, utrumcunque faciamus.

ἧττον ἂν εἴην ἀηδής] cum Attica urbanitate dictum pro vobis haudquaquam molestus ero.

D. αὐτὸς ἐκὼν εἶναι] h. e. quantum quidem ex mea voluntate pendeat, quantum quidem res mea sit arbitrii, v. Hermann. ad Viger. p. 888.

ἄλλως τε καὶ κραιπαλῶντα] Accusativus, qui ad infinitivum πιεῖν pertinet, more non infrequenti post dativum infertur, ut Criton. c. XIII: τῷ ἐξουσίαν πεποιηκέναι Ἀθηναίων τῷ βουλομένῳ — ἐξεῖναι λαβόντα τὰ αὑτοῦ κ. τ. λ. Infra c. XIII: πᾶσαν ἡμῖν εὐδαιμονίαν παρασκευάζει, καὶ ἀλλήλοις διναμένους ὁμιλεῖν. De Republ. III. p. 414. A: τιμὰς φοτέον ζώντι — λαγχάνοντα. Euthyphr. p. 5. A: κράτιστόν ἐστι μαθητῇ σῷ γενέσθαι καὶ προκαλεῖσθαι, λέγοντα ὅτι κ. τ. λ., ubi v. annot. Dinarch. Or. contra Demosth. extr. προσεκτέον ὑμῖν — εἰδότας. Sophocl. Electr. v. 480: ὕπεστί μοι θράσος, ἀδυπνόων κλύουσαν ἀρτίως ὀνειράτων, ubi v. Brunck. Plura dabunt Elmsleius ad Eurip. Heraclid. v. 693. Interpp. ad Lucian. Electr. §. 3. ad Thucyd. VII. 57. Iacobs. in Athen. p. 97.

σοι εἰωθα πείθεσθαι] V. Phaedr. p. 227. A.

ἄλλως τε καὶ ἅττ' ἂν π. ἰ. λέγῃς] Hoc paullo gravius dictum pro ἄλλως τε καὶ ἐάν τινα λέγῃς, v. ad Euthyphron. p. 3. D. Apol. Socrat. p. 22. B. Phaedr. p. 242. C. 269. D. Lachet. p. 188. A.

νῦν δ', ἂν εὖ βουλεύωνται, καὶ οἱ λοιποί] nunc vero, si bene sibi consulant (nec velint valetudini officere), etiam reliqui praeter me convivae consilio

πῶς ἔχει πρὸς τὸ ἐῤῥῶσθαι πίνειν Ἀγάθων, Οὐδαμῶς, φάναι, οὐδ' αὐτὸς ἐῤῥώμαι. Ἕρμαιον ἂν
C εἴη ἡμῖν, ἦ δ' ὅς, ὡς ἔοικεν, ἐμοί τε καὶ Ἀριστοδήμῳ καὶ Φαίδρῳ καὶ τοῖςδε, εἰ ὑμεῖς οἱ δυνατώτατοι πίνειν νῦν ἀπειρήκατε· ἡμεῖς μὲν γὰρ ἀεὶ ἀδύνατοι. Σωκράτη δ' ἐξαιρῶ λόγου· ἱκανὸς γὰρ καὶ ἀμφότερα, ὥςτ' ἐξαρκέσει αὐτῷ ὁπότερ' ἂν ποιῶμεν. ἐπειδὴ οὖν μοι δοκεῖ οὐδεὶς τῶν παρόντων προθύμως ἔχειν πρὸς τὸ πολὺν πίνειν οἶνον, ἴσως ἂν ἐγὼ περὶ τοῦ μεθύσκεσθαι, οἷόν ἐστι, τἀληθῆ λέγων ἡ-

habet nescio quid fucati coloris et ornamenti, ut facile appareat hominis ingenium et mores, [ut ceterorum convivarum, a Platone ad ipsam veritatem esse expressos.

πῶς ἔχει πρὸς τὸ ἐῤῥῶσθαι πίνειν] h. e. ecquid Agatho ad bibendum valeat.

Ἕρμαιον ἂν εἴη — εἰ ὑμεῖς νῦν ἀπειρήκατε] Sunt haec verba Eryximachi, non Agathonis. — Ἕρμαιον, i. e. κέρδος ἀπροσδόκητον, εὐτύχημα. Phaed. p. 107. C: εἰ μὲν γὰρ ἦν ὁ Θάνατος τοῦ παντὸς ἀπαλλαγή, ἕρμαιον ἂν ἦν τοῖς κακοῖς ἀποθανοῦσι κ. τ. λ. Infra p. 217. A c. XXXIII: ἡγούμενος δὲ αὐτὸν ἐσπουδακέναι ἐπὶ τῇ ἐμῇ ὥρᾳ ἕρμαιον ἡγησάμην εἶναι καὶ εὐτύχημα ἐμὸν θαυμαστόν. In verbis Ἕρμαιον ἂν εἴη ne quis οὖν insertum capiat, prohibebunt quae ad Remp. V. p. 463. adscripsimus. De indicativo ἀπειρήκατε post optativum illato v. ad Apolog. Socr. c. XII extr. p. 42.

C. ἐξαιρῶ λόγου] V. ἐξαίρω τοῦ λόγου. Articulum om. Bodl. Coisl. Vat. Δ. Par. DEFK. Ang. u. w. Par. a. β. r. a. Flor. a. b. c. i. Illud ἐξαίρω autem [cum Heindorfio ad Theaet. p. 352. praeeunte Bekkero in ἐξαιρῶ mutavi.

εἴην ἀηδής] ἀηλής pr. Bodl. Vat. Δ.

C. ὡς ἔοικεν] Attica urbanitate pro ὡς ἀληθῶς dictum, usu frequenti, v. Lennep. ad Phalar. Epp. p. 316.

ἐξαιρῶ λόγου] Ne quis requirat articulum, prorsus eodem modo Phaedr. p. 242. B: Σιμμίαν τὸν Θηβαῖον ἐξαιρῶ λόγον. De Republ. VI. p. 493. A: Φέρε μέντοι — ἐξαιρῶ λόγου. Ibid. III. p. 394. B, in quibus locis omnibus perperam scribebatur ἐξαίρω, v. Wyttenbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 141. et Heindorf. ad Theaetet. p. 352. Sed ἐξαιρῶ scribi oportere docet inter alia Maxim. Tyr. X. 4: Ἐπίκουρον ἂν ἐξελῶ λόγου. Inserto articulo Libanius Or. in Iul. I. p. 379. ed. Reis. Reyndersio laudatus: Φαίδρον ἐξαιρῶ τοῦ λόγου. Aristid. Orat. II. p. 269. T. II. ed. Πλάτωνα δ' ἐξαιρῶ τοῦ· ἱκανὸς γὰρ ἀμφότερα. hoc loco imitatione sunt. Socratem quod eximit, valet hoc ad eius animi fortitudi-

τον … ταδηλ… ἀνθ… πόῤῥω … σαιμι. ἄλλως τε καὶ χ… ρειας. Ἀλλὰ μήν, … τον Μυῤῥινούσιον. … λως τε καὶ ἀπ' ἄν … ἂν εὖ βουλεύωνται, καὶ οἱ ἄλλοι. …

D. ἄλλως τε καὶ χρηματίζοντι …
Par. DK. Vat. p. χρηματιζοῦντα. Dein … Vat …
lidem cum Ven. Ξ Par. D. Ang. u w. Vat …
a. b. c. i. Μυῤῥινούσιον pro vulg. Μυῤῥιν… …
et Steph. Byzant. in voc.

νῦν δ', ἂν εὖ βουλεύωνται. … νῦν δ' αὖ εὖ βούλονται. Bekkerus cum Par. … ται. In Vind. I. Flor. b. c. i. Coisl. Ang. …

…d. …ao– …ng. Vat. …g. w. n. et

ipsam infra p. 323. C. probavisse narratur.

ὥστ' ἐξαρκέσει αὐτῷ] ut satis habiturus sit, ut ei satisfacturum sit, utrumcunque faciamus.

ἧττον ἂν εἴην ἀηδής] cum Attica urbanitate dictum pro … bis haudquaquam mo… stus ero.

D. αὐτὸς ἑκὼν εἶναι] … e. quantum quidem ex … voluntate pendeat, … tum quidem res m… arbitrii, v. Herm… Viger. p. 888.

ἄλλως τε καὶ χρ… τα] Accusativus … tivum πιεῖν pertinet … infrequenti post … tur, ut Criton. c. … οἷαν πεποιηκέναι … βουλομένῳ — … τὰ αὐτοῦ κ. τ. λ. … πᾶσαν ἡμῖν … σκευάζει, … νους ὁμιλ… p. 414. …

…rptt. …άντας] …isse, et …ipsum …opus ver–

μῦθος] …versu uti– usurpatum …bium, quo …se averte– …polog. So– … Phaedrum … auctorem, …σοφώτατον. τοσούτῳ multorum …i et tam …nim placet …amelii in– …m vetusto …n. Expeditt. … τοσαῦτα ἢ … ὰ πλῆθος …ja n. Somn. …φεὶς αὐτοὺς …ούτους ἄν–

E σαντας συγχωρεῖν πάντας μὴ διὰ μέθης ποιήσασθαι τὴν ἐν τῷ παρόντι συνουσίαν, ἀλλ' οὕτω πίνοντας πρὸς ἡδονήν.

Cap. V. Ἐπειδὴ τοίνυν, φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον, τοῦτο μὲν δέδοκται, πίνειν ὅσον ἂν ἕκαστος βούληται, ἐπάναγκες δὲ μηδὲν εἶναι, τὸ μετὰ τοῦτο εἰσηγοῦμαι τὴν μὲν ἄρτι εἰσελθοῦσαν αὐλητρίδα χαίρειν ἐᾶν, αὐλοῦσαν ἑαυτῇ, ἤ, ἂν βούληται, ταῖς γυναιξὶ ταῖς ἔνδον, ἡμᾶς δὲ διὰ λόγων ἀλλήλοις συνεῖναι τὸ τήμερον. καὶ δι' οἵων λόγων, εἰ βούλεσθε, ἐθέλω

est νῦν δ' ἂν εὖ β., in quo veri insunt vestigia. Bodl. Vat. A. Vind. 1. 2. Par. F. Ambr. Aug. u. w. Vat. n. r. Ven t. βούλωνται. Coisl. ex em. βουλεύωνται. Mittamus iam reliquas virorum doctorum coniecturas. Patet enim ex librorum lectionibus proxime ad verum accessisse Bastium Epist. crit. p. 13., qui legendum putat: νῦν δ' ἂν εὖ βουλεύωνται καὶ οἱ λοιποί, i. e modo ceteri quoque sibi bene consulant, modo verba ἂν εὖ βουλεύωνται a ceteris interpunctione separentur, ut cohaereant inter se haec:

tuo obtemperabunt. Nam ad νῦν δὲ καὶ οἱ λοιποὶ intelligendum relinquitur σοι πείσονται. Optime Winckelmannus ad Euthydem. p. 140, qui veram loci rationem acute perspexit, comparat Thucyd. V. 111: ὃ ὑμεῖς, ἢν εὖ βουλεύησθε, φυλάξεσθε καὶ οὐκ ἀπρεπὲς νομιεῖτε πόλεως τῆς μεγίστης ἡττᾶσθαι. Ibid. c. 110: οὔκ, ἢν γε σωφρόνως βουλεύησθε. Menon. p. 80. B: καί μοι δοκεῖς εὖ βουλεύεσθαι οὐκ ἐκπλέων ἐνθένδε, οὐδ' ἀποδημῶν.

E. διὰ μέθης ποιήσασθαι τὴν — συνουσίαν] h. e. ξυνεῖναι μεθυσκομένους. Legg. I. p. 640. B: ἔστι δέ γε ἡ τοιαύτη συνουσία, εἴπερ ἔσται διὰ μέθης, οὐκ ἀθόρυβος. v. Matthiae §. 580. e. Eodem modo mox dicitur διὰ λόγων ἀλλήλοις ξυνεῖναι, h. e. ἀλλήλοις διαλεγομένους ξυνεῖναι. conf. Baehrius ad Plutarchi Pyrrhum c. 14.

οὕτω π. ἡδονήν] ita ut valeat ad voluptatem, h. e. quantum quisque velit. v. cap. V. in., ubi est: ὅσον ἂν ἕκαστος βούληται, ἐπάναγκες δὲ μηδὲν εἶναι. De Rep. IV. p. 420. E: πρὸς ἡδονὴν ἐργάζεσθαι τὴν γῆν. Eurip. Med. 771: δέχου δὲ μὴ πρὸς ἡδονὴν λόγους. Demosth. pro. Coron. §. 2: ὃ μέν ἐστι πρὸς ἡδονήν, τοῦτο δέδοται. Isocrat. De Pac. p. 179. Beck.: πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν. Herodot. III. 126: οὐ πρὸς ἡδονήν οἱ ἦν τὰ ἀγγελλόμενα. Aeschyl. Prometh. v. 503: ἔχοντ' ἂν εἴη δαίμοσι πρὸς ἡδονήν. Ac similiter dicitur πρὸς ὀργήν, πρὸς χάριν, πρὸς ἔχθραν, al. de quibus v. Dorvill. ad Chariton. p. 538. ed. Lips. Istud οὕτως autem, δεικτικῶς dictum, accipiendum est ut in formulis illis, οὕτως ἐξ ὑπογυίου, οὕτως ἐν τῷ παρόντι, aliis. v. Heindorf. ad Phaedr. p. 235. C. Neque enim mihi persuadere possum verum vidisse Hommelium, qui post οὕτω commate distinxit, ut πρὸς ἡδονήν per epexegesin adiiciatur.

τὸ μετὰ τοῦτο εἰσηγοῦ-

ὑμῖν εἰςηγήσασθαι. Φάναι δὴ πάντας καὶ βούλε- 177
σθαι καὶ κελεύειν αὐτὸν εἰςηγεῖσθαι. Εἰπεῖν οὖν
τὸν Ἐρυξίμαχον, ὅτι Ἡ μέν μοι ἀρχὴ τοῦ λόγου
ἐστὶ κατὰ τὴν Εὐριπίδου Μελανίππην· οὐ γὰρ ἐμὸς
ὁ μῦθος, ἀλλὰ Φαίδρου τοῦδε, ὃν μέλλω λέγειν.
Φαῖδρος γὰρ ἑκάστοτε πρός με ἀγανακτῶν λέγει·
Οὐ δεινόν, φησίν, ὦ Ἐρυξίμαχε, ἄλλοις μέν τισι
θεῶν ὕμνους καὶ παιῶνας εἶναι ὑπὸ τῶν ποιητῶν
πεποιημένους, τῷ δὲ Ἔρωτι, τηλικούτῳ ὄντι καὶ το-

νῦν δ' — καὶ οἱ λοιποί, id quod sensit etiam Winkelm ad Euthyd. p. 140.

E. ἄν βούληται] V. ἐάν γε βούληται: sed γε non agnoscunt Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. Ven. t. Flor. a. b. c. i. Pro ἐὰν Bodl. Vat. Δ. Par. DK ἄν praebuerunt.

P. 177. καὶ κελεύειν] Hoc καὶ ignorant Vat. Δ. Ang. w. C. Fr. Herm. καὶ ante βούλεσθαι extrudi iubet. v. explicatt.

καὶ παιῶνας] παίονας Vat. Δ. Coisl. Ang. w. Vat. n. et

μαι] h. e. συμβουλεύω, interprete Hesychio. Nam εἰςηγεῖσθαι est conditionem ferre, auctorem esse, suadere. Criton. p. 48. A: ὥςτε — οὐκ ὀρθῶς εἰςηγεῖ εἰςηγούμενος — δεῖν ἡμᾶς φροντίζειν κ. τ. λ. Putarunt autem viri docti dimitti tibicinam, ut notaretur Xenophon, qui tibicinae et aliis ludis in suo convivio locum dedisset. Quam quidem opinionem nuper exploserunt Boeckhius in disput. de simultate, quae Platoni cum Xenophonte intercessisse fertur p. 8 sq. et Astius de Vita et Scriptis Platon. p. 317. conf. Plato ipse Protag. p. 347. C. D. et Antiphan. ap. Athen. X. p. 446. A. Plutarch. Sympos. Quaest. VII. 7.

ταῖς γυναιξὶ ταῖς ἔνδον] Cornel. Nep. Praefat. §. 7: Neque sedet (mulier) nisi in interiore parte aedium, quae gynaeconitis appellatur, ubi v. interptt.

P. 177. Φάναι δὴ πάντας] Tum vero omnes dixisse, et velle sese, et iubere ipsum, id proponere. Non opus verborum mutatione.

οὐ γὰρ ἐμὸς ὁ μῦθος] Lepide et festive hoc versu utitur, quem a Graecis usurpatum esse tanquam proverbium, quo dictorum invidiam a se averterent, docuimus ad Apolog. Socrat. p. 20. E., Quippe Phaedrum facit horum sermonum auctorem, hominem τὰ ἐρωτικὰ σοφώτατον.

τηλικούτῳ καὶ τοσούτῳ θ.] h. e. deo tam multorum bonorum auctori et tam potenti. Non enim placet Rückerti et Hommelii interpretatio: deo tam vetusto et magno. Arrian. Expeditt. Alexandr. I. 12, 6: τοσαῦτα ἢ τηλικαῦτα ἔργα κατὰ πλῆθος ἢ μέγεθος. Lucian. Somn. s. Vit. Lucian. 13: ἀφεὶς αὐτοὺς τηλικούτους καὶ τοιούτους ἄνδρας.

B σούτῳ θεῷ, μηδὲ ἕνα πώποτε τοσούτων γεγονότων ποιητῶν πεποιηκέναι μηδὲν ἐγκώμιον; εἰ δὲ βούλει αὖ σκέψασθαι τοὺς χρηστοὺς σοφιστάς, Ἡρακλέους μὲν καὶ ἄλλων ἐπαίνους καταλογάδην συγγράφειν, ὥςπερ ὁ βέλτιστος Πρόδικος· καὶ τοῦτο μὲν ἧττον καὶ θαυμαστόν, ἀλλ' ἔγωγε ἤδη τινὶ ἐνέτυχον βιβλίῳ ἀνδρὸς σοφοῦ, ἐν ᾧ ἐνῆσαν ἅλες ἔπαινον θαυμά-

pr. Bodl. παιᾶνας Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Ambr. Vat. p. r. Ven. t. et schol. cum corr. Bodl. v. ad Remp. VI. p. 383. B. Ruhnk. ad Tim. p. 202.

B. ἧττον καὶ θαυμαστόν] καὶ om. Vind. 7. et Pal. Creuz., probantibus Bastio atque Thierschio, quos tamen frustra male habuit istud καὶ comparativo postpositum, v. commentar.

ἀνδρὸς σοφοῦ] Desunt haec in Bodl. Vat. A. Vind. 2. et

μηδὲ ἕνα] Cave idem esse putes quod μηδένα: significat enim neunum quidem, h, e. plane nullum, vide annot. ad p. 214. D. Deinde Valckenar. Diatrib. in Eurip. Reliq. p. 157. legi volebat μηδὲ ἐγκώμιον, Quo non opus est. Quum enim ἐγκώμιον sensu latiore ita dicatur, ut complectatur ὕμνους καὶ παιᾶνας, id quod docuerunt interprt. ad Thom. Mag. p. 561. et Ilgen. ad Scolia p. XXXVII., ne hoc quidem loco causa ulla est, cur angustiore significatione accipiendum putemus.

τοὺς χρηστοὺς σοφ.] Leni cum cavillatione hoc dictum est, ut mox ὁ βέλτιστος Πρόδικος.

Ἡρακλέους μὲν] Oratio ἀνακόλουθος. Sed effertur deinde alio modo quod menti loquentis obversabatur: nec vero laudes Amoris celebrasse, sed maluisse adeo in laudandis rebus tritis ac vulgaribus operam suam consumere.

καταλογάδην συγγράφειν] h. e. prosa oratione, ut saepe. Pendet hic infinitivus item ex οὐ δεινόν, quod etsi paullo remotius est, tamen in hac imitatione orationis Phaedri, studii et indignationis plenae, haud incommode intelligetur. Ficinus haec sic convertit: invenies sophistas Herculem laudasse, ut legisse videatur: εὑρήσεις Ἡρακλέους μὲν καὶ ἄλλων — συγγράφειν sc. αὐτούς. Respicit autem Plato ad nobilem illam Prodici de Hercule narrationem, quam habet Xenophon. Memor. II. 1, 21 sqq.

ὥσπερ ὁ β. Πρόδικος] Int. συγγέγραφεν. De usu nominativi v. ad Phaedon. p. 111. A.

τοῦτο μὲν ἧττον καὶ θαυμαστόν] atque id minus etiam mirum est quam hoc, quod iam in librum quendam incidi ctr. Iniuria Bastius atque Thierschius καὶ cum cod. Vind. et Vat. omittendum putarunt. Pertinet enim ad ἧττον, quod propter ponderis sui gravitatem praemissum est. Thucyd. VI. 1: ἢ μᾶλλον καὶ ἐπέθεντο. Xenoph. Cyrop. I. 6, 39. p. 104. ed. Bornem. ταῦτα γὰρ μᾶλλον καὶ ἐξαπατᾶν δύναται. Synesius De Provident. p. 15. ed. Krabing. ἀλλὰ τὰ μεγάλα δεῦρο μείζοσι καὶ φροιμίοις προσανα-

σιον ἔχοντες πρὸς ὠφέλειαν· καὶ ἄλλα τοιαῦτα συ- C
χνὰ ἴδοις ἂν ἐγκεκωμιασμένα. τὸ οὖν τοιούτων μὲν
πέρι πολλὴν σπουδὴν ποιήσασθαι, Ἔρωτα δὲ μηδένα
πω ἀνθρώπων τετολμηκέναι εἰς ταυτηνὶ τὴν ἡμέραν
ἀξίως ὑμνῆσαι! ἀλλ' οὕτως ἠμέληται τοσοῦτος θεός!
ταῦτα δή μοι δοκεῖ εὖ λέγειν Φαῖδρος. ἐγὼ οὖν
ἐπιθυμῶ ἅμα μὲν τούτῳ ἔρανον εἰσενέγκεῖν καὶ χα-

pr. Ven. Σ. Eiicienda censet Herm, qui ironiam iis expressam Socrati, non Phaedro convenire ait. Quasi vero non idem dicat χρηστοὺς σοφιστάς et ὁ βέλτιστος Πρόδικος.

C. τοιαῦτα συχνά] Hunc ordinem firmant Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Σ. Par. DK. Ang. u. w. Vat. n. p. r. Flor. a. b. c. i. Vett. editt. συχνὰ τοιαῦτα. Mox pro ἀξίως Bodl. Vat. Δ. Par. DK. Aug. w. Vat. p. prave ἀξιῶ.

δείκνυται. Plat. Legg. X. p. 904. D: διαφέροντα καὶ μετέβαλε τόπον. Parmen. p. 161, A: ἑτεροῖα καὶ εἴη ἄν. Sophist. p. 218. A: ἆρα τοίνυν οὕτω καὶ, καθάπερ εἶπε Σωκράτης, πᾶσι κεχαρισμένος ἴσει. Hinc lucem afferas Sophocli Antig. 280: παῦσαι, πρὶν ὀργῆς κάμὲ μεστῶσαι λέγων, ubi procul dubio cum Seidlero scribendum καί με, ut καὶ ad ὀργῆς referatur, hoc sensu: desinas, ne me ira etiam repleas, sicuti antea indignatione. Nam Hermanni quidem explicatio parum placet.

ἐν ᾧ ἐνῆσαν — ὠφέλειαν] quo continebantur salis laudes. Isocrat. Helen. Laudat. p. 304: τῶν μὲν γὰρ τοὺς βομβυλιοὺς καὶ τοὺς ἄλας καὶ τὰ τοιαῦτα βουληθέντων ἐπαινεῖν οὐδεὶς πώποτε λόγων ἠπόρησεν. Nimirum in huiusmodi argumentis tractandis versabatur sophistarum et rhetorum, posterioris imprimis aetatis, studium ac diligentia. Cicero Brut. §. 47: Singularum rerum laudationes vituperationesque conscripsit, quod iudicaret hoc oratoris esse proprium, rem augere posse laudando vituperandoque rursus affligere. Sed doctissime de hac re exposuerunt Wolf. Prolegomm. ad Demosthen. Leptin. p. XXXV. sqq. et Wyttenbach. ad Plut. Mor. Vol. 1. p. 385. sqq. ed. Lips.

C. τὸ οὖν τοιούτων —] Infinitivus cum articulo admirationem et indignationem loquentis indicat, v. ad Phaedon. p. 99. B: τὸ γὰρ μὴ διελέσθαι οἷόν τ' εἶναι! Itaque post ὑμνῆσαι posui signum exclamandi. Pro ἀλλ' οὕτως θεὸς legitima ratio exigebat ἠμελῆσθαι τοσοῦτον θεόν. Sed abrupte loquitur more indignantium. Miraris Wyttenbach. Bibl. Crit. Vol. 1. P. 1. p. 48. et Vol. III. Part. XII. p. 10. locum sanissimum coniectura tentantem. Ceterum τολμᾶν est h. l. sustinere, suscipere, v. Gataker in Advers. Misc. II. 9. Opuscul. Critt. p. 318.

ἔρανον εἰσενεγκεῖν] symbolam aliquam conferre, h. e. amici consilium adiuvare eique gratum facere. De formula ἔρανον εἰσενεγκεῖν eiusque usu laudant interpretes Casaubon. ad Theophrast. Char. c. XV.

ρίσασθαι, ἅμα δ' ἐν τῷ παρόντι πρέπον μοι δοκεῖ εἶναι ἡμῖν τοῖς παροῦσι κοσμῆσαι τὸν θεόν. εἰ οὖν
D ξυνδοκεῖ καὶ ὑμῖν, γένοιτ' ἂν ἡμῖν ἐν λόγοις ἱκανὴ διατριβή· δοκεῖ γάρ μοι χρῆναι ἕκαστον ἡμῶν λόγον εἰπεῖν ἔπαινον Ἔρωτος ἐπὶ δεξιὰ ὡς ἂν δύνηται κάλλιστον, ἄρχειν δὲ Φαῖδρον πρῶτον, ἐπειδὴ καὶ πρῶτος κατάκειται καὶ ἔστιν ἅμα πατὴρ τοῦ λόγου. Οὐδείς σοι, ὦ Ἐρυξίμαχε, φάναι τὸν Σωκράτη, ἐναντία ψηφιεῖται. οὔτε γὰρ ἄν που ἐγὼ ἀποφήσαιμι,
E ὃς οὐδέν φημι ἄλλο ἐπίστασθαι ἢ τὰ ἐρωτικά, οὔτε

E. *πᾶσα ἡ διατριβή*] Articulum praebuerunt Bodl. Vat. *A*. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Angel. w. Vat. p. *πάντες ἄρα ξυνέφασαν*] Wyttenbach. Bibl. Crit. I. p. 39.

κοσμῆσαι τ. θ.] h. e. laudibus ornare.

εἰ οὖν ξυνδοκεῖ — διατριβή] Haec in brevius contracta sunt. Nam plene debebat dici hoc modo: *εἰ οὖν ξυνδοκεῖ καὶ ὑμῖν, οὕτω ποιήσομεν· γένοιτο γὰρ ἂν ἡμῖν ἐν λόγοις ἱκανὴ διατριβή*. Ex qua interpretatione patet, qui fiat, ut post *εἰ ξυνδοκεῖ* inferatur optativus cum *ἄν* coniunctus. — *ἱκανὴ διατριβή*, h. e. satis larga in dicendo materia, qua otium consumamus, hinlängliche Unterhaltung. Non habet Latina lingua vocabulum, quo commode reddi possit Graecum *διατριβή*, quod de huiusmodi disputationibus et colloquiis amicorum frequentissime usurpari constat, v. Euthyphron. in. Apolog. Socr. p. 37. D. p. 41. A. Phaedon. p. 59. D. Politic. p. 285. C., ubi eadem verborum coniunctio: *περὶ πάσης τῆς ἐν τοῖς τοιοῖσδε λόγοις διατριβῆς*.

D. *ἐπὶ δεξιά*] a dextera in orbem. — *πατὴρ τοῦ λόγου*, h. e. auctor. Phaedr. p. 257. B: *Φαίδρός τε καὶ ἐγώ, Ἀνσίαν τὸν τοῦ λόγου πατέρα αἰτιώμενος*.

ὃς οὐδέν φημι ἄλλο ἐπίστασθαι] Profitebatur enim Socrates artem amatoriam, v. infra p. 212. B. Phaedr., p. 227. C. Lysid. p. 204. B. Xenoph. Mem. II. 6, 28. Symp. III. 3. Maxim. Tyr. XXIV. 4. Themist. Oratt. XIII. p. 161., quod quorsum pertineat in Prolegg. ad Charmidem et Phaedrum significavimus.

E. *οὐδὲ μὴν Ἀριστοφάνης*] Notabis *οὐδὲ μὴν* non sine gravitate post *οὔτε — οὔτε* illatum, v. ad Apolog. Socrat. c. IV. in. Etiam *οὔτε μὴν* ita post *οὔτε* inferri docuit Herbst. ad Xenoph. Symp. p. 17.

ᾧ περὶ Διόνυσον καὶ Ἀφροδίτην] Cum Baccho Aristophani res erat tanquam poetae comico. Erat enim huic deo res scenica sacra, v. Casaub. De poesi satyr. p. 9. ed. Rambach. Sed quid ei cum Venere intercesserit necessitudinis, de eo variae sunt hominum doctorum opiniones. Et Wolfius quidem suspicatur ad mores quosdam poetae respici, quos non accuratius cognitos habea-

που Ἀγάθων καὶ Παυσανίας, οὐδὲ μὴν Ἀριστοφάνης, ᾧ περὶ Διόνυσον καὶ Ἀφροδίτην πᾶσα ἡ διατριβή, οὐδὲ ἄλλος οὐδεὶς τουτωνὶ ὧν ἐγὼ ὁρῶ. καίτοι οὐκ ἐξ ἴσου γίγνεται ἡμῖν τοῖς ὑστάτοις κατακειμένοις· ἀλλ' ἐὰν οἱ πρόσθεν ἱκανῶς καὶ καλῶς εἴπωσιν, ἐξαρκέσει ἡμῖν. ἀλλὰ τύχῃ ἀγαθῇ καταρχέτω Φαῖδρος καὶ ἐγκωμιαζέτω τὸν Ἔρωτα.

Ταῦτα δὴ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἄρα ξυνέφασάν τε καὶ ἐκέλευον ἅπερ ὁ Σωκράτης. πάντων μὲν οὖν, 178
ἃ ἕκαστος εἶπεν, οὔτε πάνυ ὁ Ἀριστόδημος ἐμέμνητο

coni. *πάντες ἅμα ξυνέφ.* Sed v annot.

P. 178. *ἃ ἕκαστος εἶπεν*] Vett. editt. *ὅσα ἕκαστος εἶπεν*, praeter codicum fidem.

mus. Rückertus autem comoedias Aristophanis tanquam Veneris plenas significari censet. Posterior explicatio haudquaquam probanda. Simplicissimum est existimare Venerem quoque commemorari, quia ea cum Baccho fere solebat consociari et utrumque numen ad conviviorum hilaritatem valebat. Aristaen. I. Ep. 3: *καὶ οὕτω δὴ γέγονεν ἡμῖν ἀμφὶ Διόνυσόν τε καὶ Ἀφροδίτην ἡ πᾶσα διατριβή.* Lucian. Saturnal. §. 34: *οἳ πρῶτα μὲν οὐ κωφὸν καὶ ἄφωνον τὸ συμπόσιον ἐάσουσιν εἶναι, ἀλλ' ἐν μύθοις συμποτικοῖς καὶ σκώμμασιν ἀνεπαχθέσι καὶ φιλοφροσύναις συνέσονται, οἷαι ᾖδισται διατριβαί, φίλαι μὲν τῷ Διονύσῳ καὶ Ἀφροδίτῃ, φίλαι δὲ καὶ Χάρισιν.* Vide tamen Prolegg.

καίτοι οὐκ ἐξ ἴσου γ.] quanquam iniqua nobis conditio est. De hoc *καίτοι — ἀλλά — ἀλλά* v. ad Phaedon. p. 68. E.

τύχῃ ἀγαθῇ] v. ad Criton. p. 43. D.

Ταῦτα δὴ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἄρα ξυνέφ.] Non ausim hoc *ἄρα* cum Wyttenbachio in *ἅμα* mutare. Eandem voculae collocationem habes Sophist. p. 224. E: *ἔτι δὴ σκοπῶμεν, εἴ τινι τοιῷδε προσέοικεν ἄρα τὸ νῦν μεταδιωκόμενον γένος.* Legg. X. p. 906. B: *ψυχαὶ δή τινες ἐπὶ γῆς οἰκοῦσαι καὶ ἄδικον λῆμα κεκτημέναι δηλονότι θηριώδεις πρὸς τῶν νῦν φυλάκων ψυχὰς ἄρα κυνῶν κ. τ. λ.* De Rep. VIII. p. 547. B: *στάσεως, ἣν δ' ἐγώ, γενομένης εἰλκέτην ἄρα ἑκατέρω τὼ γένη.* Aristoph. Ecclesiaz. v. 91: *τί γὰρ ἂν χεῖρον ἀκροώμην ἄρα ξαίνουσα,* Ibid. v. 483. ed. Dind. al. Ceterum recte Reisigius Enarrat. Soph. Oed. Col. CCVIII. „ἄρα particula, quae ab ἄρω orta, multo latius patet, quam ad conclusiones faciendas tantummodo, atque omne id, quod aptum est, declarat.“ Hoc loco vocula significat propter ea, quae antea monita fuerint, factum esse, ut omnes consentirent.

P. 178. *οὔτε πάνυ ὁ Ἀριστόδημος —*] Caute haec interposuit, ne legentes in eam inciderent opinionem, ut has orationes revera habitas, non ab ipso cuiusque ingenio convenienter compositas esse putarent.

οὔτ᾽ αὖ ἐγὼ ἃ ἐκεῖνος ἔλεγε πάντα· ἃ δὲ μάλιστα καὶ ὧν ἔδοξέ μοι ἀξιομνημόνευτον [εἶναι], τούτων ὑμῖν ἐρῶ ἑκάστου τὸν λόγον.

Cap. VI. Πρῶτον μὲν γάρ, ὥςπερ λέγω, ἔφη Φαῖδρον, ἀρξάμενον ἐνθένδε ποθέν, λέγειν, ὅτι μέγας θεὸς εἴη ὁ Ἔρως καὶ θαυμαστὸς ἐν ἀνθρώποις τε καὶ θεοῖς, πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ, οὐχ ἥκιστα δὲ
B κατὰ τὴν γένεσιν. Τὸ γὰρ ἐν τοῖς πρεσβύτατον εἶ-

ἀξιομνημόνευτον [εἶναι]] ἀξιομνημόνευτον Par. DK. Vat. p. Vatic. Creuzeri. In Bodl. Coisl. Vat. Δ. Par. EF. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. r s. Ven. t est ἀξιομνημόνευτον, quod verum. Vett. editt. habent ἀξιομνημονεύτων, sicuti in Bodl. superscriptum exstat. Id male defendit Hommel. Nam etsi genitivum cum ὧν coniungere liceat, tamen quum non ipsi oratores, sed tantummodo orationes vocari possint ἀξιομνημόνευτοι, eam lectionem vitiosam esse apparet. In Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Ang. w. εἶναι desideratur. Igitur uncis seclusi. Nam et recte abesse potest et optimorum librorum destituitur auctoritate.

B. ἐν τοῖς πρεσβύτατον εἶναι τῶν θεῶν] Vett. editt. πρεσβυτάτοις, quod e Bodl. Vat. Δ. Vind. 1. 2. 7, Par. DK. Ang. w. Vat. p. Stobaeo Eclogg. Phys. p. 154. mutatum. Pro τῶν θεῶν, quod tenemus, alii ex Par. DK. Ambr. Vat. r. p. Vind. 1. 7. Vat. Creuz. dederunt τὸν θεόν. Pro τίμιον ἢ δ᾽ ὅς Stobaeus l. c. τίμιον εἶδος. Inde Creuzerus ad Plotin. l. c. eleganti coniectura

ἃ δὲ μάλιστα — ἀξιομνημόνευτον εἶναι] Quod nunc reduximus tandem ἀξιομνημόνευτον, id mutatum ab iis est, qui structurae genus non cognitum haberent. Est vero ἃ ἀξιομνημόνευτον dictum ut ταῦτα ἀδύνατον, de qua loquendi forma v. Ast. ad Legg. p. 177., id quod recto iudicio perspexit Bernhardy Syntax. p. 336. Pergere Aristodemus poterat sic: καὶ ὧν ἔδοξέ μοι μάλιστα ἀξιομνημόνευτος ὁ λόγος; sed praemisso ἃ dixit potius ἀξιομνημόνευτον. Unde repetenda est structurae periodi insolentia.

Πρῶτον μὲν γάρ] Laudat Phaedrus Amorem a generis antiquitate et multis ex vetere historia propositis exemplis probat divinam eius et prorsus singularem esse vim in animis hominum ad omnem virtutem incitandis. Docet praeterea eos, qui Amori se prorsus dedideriint, maximis praemiis a diis esse affectos et ornatos. De forma huius orationis v. ad c. IV. B.

ἔφη — λέγειν] narrabat dixisse. v. p. 172. B.

B. ἐν τοῖς πρεσβύτατον εἶναι] Solet ἐν τοῖς superlativis addi, ut Latina longe, multo, imprimis, praecipue, omnium; sed num tali ellipsi, quali vulgo volunt, res explicanda sit, id quidem non immerito dubitavit Fr. A. Wolfius ad Reizii librum de Inclinat. Accent. p. 21. Nam solet ἐν τοῖς etiam nominibus feminini generis cum superlativo iunctis praemitti. Itaque sic statuendum videtur: principio quidem ἐν τοῖς dictum esse elliptice, ut intellfgeretur nomen

ναι τῶν θεῶν τίμιον, ἢ δ' ὅς, τεκμήριον δὲ τούτου· γονῆς γὰρ Ἔρωτος οὔτ' εἰσὶν οὔτε λέγονται ὑπ' οὐδενὸς οὔτε ἰδιώτου οὔτε ποιητοῦ· ἀλλ' Ἡσίοδος πρῶτον μὲν χάος φησὶ γενέσθαι,

αὐτὰρ ἔπειτα
γαῖ' εὐρύστερνος, πάντων ἕδος ἀσφαλὲς αἰεί,
ἠδ' Ἔρος.

elicuit *τίμιον ὄνειδος*, comparans illud *καλὸν ὄνειδος*, *κάλλιστον ὄνειδος* et similia, de quibus v. Muret. Varr. Lectt. VI. 18. Valcken. ad Phoeniss. v. 828. Wackefield ad Soph. Phil. v. 476. Reisig. Enarrat. Oedip. Col. p. CIX. Bastius vero istud *ἢ δ' ὅς* delendum censebat. Et huic rationi nuper ipse Creuzerus accessit in Annal. Vindobb. l. c. p. 137 sq. *ἢ δ' ὅς* ortum putans e nota margini adscripta *ΗΔΟΣ*, i. e. *Ἡσιόδος*, qui statim allegetur. Habet tamen *ἢ δ' ὅς* aliquid defensionis ex eo, quod transitus fit ab obliqua oratione ad rectam, quodque nunc Phaedrus intelligitur, quum Apollodorus antea omnia retulerit ex mente Aristodemi. Neque offendit, quod formula in fine membri posita est; in qua re cur Bastius haeserit, equidem non video. Ad *τίμιον* intelligas *ἐστίν*, ut Euthydem. p. 304. B. Legg. v. p. 726. A. Symp. 209. D.

γονῆς γὰρ Ἔρωτος] Atticam formam servarunt Bodl. Coisl. Vat. *Δ*. t. Ang. Flor. a. w. et a pr. m. Par. F. Vett. editt. *γονεῖς*.

φησὶ γενέσθαι] Sic Coisl. Vat. *Δ*. Ven. *Ξ*. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Ang. w. Vat. p. r. Ven. t. Vett. editt. *γενέσθαι φησί*.

adiectivum vel participium cum superlativo copulatum, cui additum esset *ἐν τοῖς*, sed usu paullatim factum esse, ut *ἐν τοῖς* simpliciter adderetur ad augendam vim superlativorum, neque amplius de ellipsi cogitaretur. cf. Viger. p. 787. et infra p. 178. C.

τεκμήριον δὲ τούτου· γονῆς γὰρ Ἔρωτος] De hac structura v. interptt. ad Xenoph. Sympos. IV. 17. Matth. Gr. §. 630. f. Buttmann. §. 138. IV. 6. Deinde *ἰδιώτης* est scriptor prosae orationis; opponitur enim *ποιητής*, ut Phaedr. p. 288. D. Nam est hoc vocabulum in numero eorum, quae pro varia oppositionis ratione variam habent vim et significationem. v. Hemsterhus. ad Lucian. Necyom. p. 484. Ruhnken. ad Longin. p. 410. ed. Weisk. Ceterum Cupidinis nullos esse parentes multi sane docuerunt: quanquam fuerunt etiam imprimis post Platonis aetatem, qui eum love et Venere aut aliis etiam parentibus natum dicerent. v. Valcken. Diatrib. p. 160 sq. et qui doctissime de hac re disputavit, Astius ad calcem Phaedri et Symposii in linguam German. conversi p. 273 sq.

ἀλλ' Ἡσίοδος] Theogon. v. 117 sq. Plutarchus Amat. p. 756. E: *Ἡσίοδος δὲ φυσικώτερον ἐμοὶ δοκεῖ ποιεῖν Ἔρωτα πάντων πρεσβύτατον, ἵνα πάντα δι' ἐκεῖνον μετάσχῃ γενέσεως.*

αὐτὰρ ἔπειτα —] Repentina transitio ab obliqua oratione ad ipsa Hesiodi verba, quae Phaedri ingenium non dedecet. Itaque nihil mutandum.

φησὶ μετὰ τὸ χάος δύο τούτω γενέσθαι, γῆν τε καὶ Ἔρωτα. Παρμενίδης δὲ τὴν Γένεσιν λέγει,

πρώτιστον μὲν Ἔρωτα θεῶν μητίσατο πάντων.

φησὶ μετὰ τὸ χάος — μητίσατο πάντων] Stobaeus Eclogg. Phys. I. p. 154., ubi totum hunc locum exscripsit, haec verba: φησὶ μετὰ τὸ χάος — πάντων, omisit. Et pro glossemate ea habuit Heynius in Commentatt. Acad. Paris. Inscript. T. I. p. 377., qui ea suspicatus est ex Aristotel. Metaphys. I. 4. huc translata esse. Ita etiam Astius et Voegelin. Praef. ad Symp. ed. Tur. min. p. 4 sqq. de quibus v. infra. Asyndeton in verbis φησὶ μετὰ τὸ χάος Wolfius scribendo φησὶ δὴ μ. τ. χ., Heindorfius post Ἔρος inserendo ὅς amovere studuerunt. Hommelius coni.: ἀλλ' Ἡσίοδος πρῶτον μὲν χάος φησὶ γενέσθαι· αὐτὰρ

φησὶ μετὰ τὸ χάος — Ἔρωτα] Asyndeton ne mireris; sunt enim haec admonitionis gratia veluti διὰ μέσου addita.

φησὶ μετὰ τὸ χάος — πάντων] Haec verba Heynio aliisque suspecta visa esse in annotatione critica narravimus. Quanquam iis eiectis non video, qui deinde dici possit οὕτω πολλαχόθεν ὁμολογεῖται. Quippe ridiculum et ineptum paene esset, solo Hesiodi et Acusilai testimonio allato, ita pergi: tam multorum confirmatur consensione quod dicimus, Cupidinem esse deum longe antiquissimum. Tolerabilior certe haec oratio est servata Parmenidis mentione: quam cur Stobaeus, ubi hunc Platonis locum exscripsit, omiserit, ratio reddi potest satis idonea. Accedit quod Agatho in ea, quam recitat, oratione cap. XVIII. Phaedri hanc sententiam refutans non solum Hesiodi, sed etiam Parmenidis iniicit mentionem. Itaque ego in ea sum sententia, ut haec omnia servanda esse censeam. Mirum autem visum est, quod Parmenidis versiculus, quem habent etiam Sextus Empir. IX. 9. p. 550., ubi vid. Fabric., Stobaeus Eclogg. Phys. I. p. 274. ed. Heeren. et Plutarchus Amat. p. 756. E., ita affertur, ut, ad quodnam subiectum referendum sit verbum μητίσατο, primo certe aspectu in ambiguo relinquatur. Quod ego olim suspicatus eram, in verbis τὴν γένεσιν λέγει contineri subiecti significationem, id coniecit etiam Hermannus, qui teste Kochio meo Praefat. ad Additam. in Tim. Lex. p. XII sq. Γένεσιν, litera maiuscula initiali, scribendum censuit. Qua ratione probata omnia clara sunt et perspicua, quanquam γένεσιν non putamus necessario litera maiuscula scribendum esse, quod nec Karstenio De Parmen. Reliquiis p. 119 sq. nostram explicationem amplexanti visum est necessarium. Etenim quum vulgo Eros pro Ἀφροδίτης filio haberetur, Parmenides hanc sic interpretatus est, ut vim naturae generatricem intelligeret. A qua primum exilsse statuit coeundi appetitum, quem intellexit Amorem. Ex hac vero observatione perspicitur etiam, cur Parmenidis versiculus a multis sine subiecti mentione afferatur. Etenim quum antea τῆς γενέσεως facta esset commemoratio, non animadversum est veteres Graecos uno eodemque vocabulo saepenumero ita

Ἡσιόδῳ δὲ καὶ Ἀκουσίλεως ὁμολογεῖ. οὕτω πολλαχόθεν C
ὁμολογεῖται ὁ Ἔρως ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἶναι.
Πρεσβύτατος δὲ ὢν μεγίστων ἀγαθῶν ἡμῖν αἴτιός

ἔπειτα, φησὶ, γαῖ' — ἠδ' Ἔρος. Ista autem: *Φησὶ μετὰ τὸ χάος — καὶ Ἔρωτα* eiicienda censet. Sed additamentum certe a Phaedri ingenio non abhorret. Denique C. Fr. Herm. ipse Hesiodi verba: *γαῖ' εὐρύστερνος — ἠδ' Ἔρος*, pro subditiciis habet. Ceterum pro vulg. *δύω* e Bodl. Coisl. Vat. *A*. Vind. 2. Par. DFK. aliis multis restitutum *δύο*.

C. *ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἶναι*] V. *πρεσβυτάτοις*, quod e Bodl. Vat. *A*. Vind. 2. Ang. w. Vat. 1. Ven. t. mutatum. Proxima, *πρεσβύτατος δὲ ὤν*, Bastius spuria censebat; sine causa idonea.

uti consuevisse, ut et rem sive notionem abstractam significaret, et deorum vim naturamque complecteretur; cuius generis exempla infra consignavi ad p. 196. D. De Parmenide etiam Aristot. Metaph. I. 4: *καὶ γὰρ οὗτος (ὁ Παρμενίδης) κατασκευάζων τὴν τοῦ παντὸς γένεσιν, πρώτιστον μέν, φησὶν, Ἔρωτα θεῶν μητίσαιο πάντων*, quo loco item *γένεσιν* putamus ut apud Platonem dici. Pro *γενέσει* Plutarch. Amat. p. 756. F. vulgarem sequutus rationem posuit *Ἀφροδίτην*. Scripsit enim haec: *διὸ Παρμενίδης μὲν ἀποφαίνει τὸν Ἔρωτα τῶν Ἀφροδίτης ἔργων πρεσβύτατον, ἐν τῇ κοσμογραφίᾳ γράφων· πρώτιστον μὲν Ἔρωτα κ. τ. λ.*, quem locum debemus Brandisio Commentat. Eleatt. p. 127. Hinc lucem accipit Simplic. ad Aristot. Phys. p. 9. Parmenidem narrans habuisse *θεῶν αἰτίαν δαίμονα ἐν μέσῳ πάντων, ἣ πάντα κυβερνᾷ*. Ne vero mireris *γένεσιν* de vi genitrice dictum, ita iam Homer. Iliad. ξ 201: *Ὠκεανόν τε, θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν*, quo versu Plato utitur etiam Theaet. p. 152. D. E. 160. D. 179. E. et Cratyl. p. 402. B. Hinc Hesychius: *γένεσιν πατέρα ἢ μητέρα*. Ceterum post *τὴν Γένεσιν λέγει* ne quis *ὅτι* excidisse putet, quod certe Platonis loquendi consuetudo requirere videatur, eandem orationis formam habes Phaedon. p. 94. D: *οὐ λέγει τὸν Ὀδυσσέα στῆθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ*, ubi v. ann. Nimirum hic quoque *τὴν γένεσιν λέγει* idem est quod *περὶ τῆς γενέσεως λέγει*. — De Acusilao disputavit Sturzius ad calcem libri de Pherecydis Fragmentis p. 215 sq. Ad hunc locum facit Clemens Alex. VI. p. 629. A: *τὰ Ἡσιόδου μετήλλαξαν εἰς πεζὸν λόγον καὶ ὡς ἴδια ἐξήνεγκαν Εὐμηλός τε καὶ Ἀκουσίλαος*. Iactat igitur orator doctrinam suam.

C. *οὕτω πολλαχόθεν ὁμ.*] Pessime Hommelius: auf diese Weise wird von so vielen andern zugestanden etc. Nam ita scriptum esse oportebat: *οὕτω πολλαχόθεν ἄλλοθεν ὁμ.* Nunc orator testimoniorum allatorum vim rhetorice amplificans hoc dicit: adeo multis conceditur Amorem esse antiquissimum.

Πρεσβύτατος δὲ ὤν] Bastius Specim. crit. p. 15. quum participium causae indicium facere existimavisset, cur Amor etiam pro summorum auctore

ἐστιν. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔχω εἰπεῖν, ὅ τι μεῖζόν ἐστιν ἀγαθὸν εὐθὺς νέῳ ὄντι ἢ ἐραστὴς χρηστὸς καὶ ἐραστῇ παιδικά. ὃ γὰρ χρὴ ἀνθρώποις ἡγεῖσθαι παντὸς τοῦ βίου τοῖς μέλλουσι καλῶς βιώσεσθαι, τοῦτο οὔτε ξυγγένεια οἵα τε ἐμποιεῖν οὔτω καλῶς οὔτε τιμαὶ οὔτε πλοῦτος οὔτ' ἄλλο οὐδὲν ὡς ἔρως. λέγω δὲ δὴ τί τοῦτο; τὴν ἐπὶ μὲν τοῖς αἰσχροῖς αἰσχύνην, ἐπὶ δὲ τοῖς καλοῖς φιλοτιμίαν· οὐ γὰρ ἔστιν ἄνευ τούτων οὔτε πόλιν οὔτε ἰδιώτην μεγάλα καὶ καλὰ ἔργα ἐξεργάζεσθαι. φημὶ τοίνυν ἐγὼ ἄνδρα ὅστις ἐρᾷ,

οὔτε ξυγγενεια] Wyttenb. Epist. crit. p. 9. legendum censuit οὔτε εὐγένεια. Vat. A. habet συγκένεια.

οὕτω καλῶς] Par. K. Vat. p. οὔτε κάλλος. Unde Iacobsius in priore editione nostra elegantissime coniecit: οὕτω, οὔτε κάλλος οὔτε τιμαί κ. τ. λ. Idem proposuerat Reynders, qui tamen οὕτω ante ἐμποιεῖν sine librorum consensu inferciri volebat. Nec tamen in tanta praestantissimorum codicum consensione quidquam loco movendum duxi, praesertim quum pulcritudinis mentio ideo non sit necessaria, quia additur οὔτ' ἄλλο οὐδέν, imo etiam consulto omissa videatur, quia pulcritudo cum amore arctissima sane con-

bonorum habendus esset, legendum censuit: πρὸς δὲ τούτῳ τῶν μεγ. ἀγ. Sed recte iudicavit Astius esse hanc oratoriam quandam transitionem, quae argumentationis speciem prae se ferat more sophistarum studiose quaesitam.

καὶ ἐραστῇ παιδικά] sc. μέγα ἀγαθόν ἐστιν. Addit enim haec non amplius habens rationem inchoatae constructionis. Qua orationis conversione offensus Hommelius corrigendum censet: ἢ ἐραστὴς χρηστός, καὶ ἐραστῇ, ἢ παιδικά, verbis εὐθὺς νέῳ ὄντι post ὅ τι μεῖζόν ἐστιν ἀγαθὸν transpositis. Quae profecto nimia est corrigendi audacia.

ὃ γὰρ χρὴ ἀνθρ. κ. τ. λ.] h. e. ὃ γὰρ χρὴ τοῖς ἀνθρώποις ὥςπερ ἡγεμόνα εἶναι παντὸς τοῦ βίου.

τοῦτο οὔτε ξυγγένεια —] Intelligitur ξυγγένεια affinitas et cognatio hominum nobilium et honoratorum, quorum cogitatione quis ab humili ac turpi sentiendi agendique ratione deterreri queat. Apte contulit Astius de Rep. VI. p. 491. C: κάλλος καὶ πλοῦτος καὶ ἰσχὺς σώματος καὶ ξυγγένεια ἐρρωμένη ἐν πόλει καὶ πάντα τὰ τούτων οἰκεῖα.

D. λέγω δὲ δὴ τί τοῦτο;] De interrogationibus mediae orationi sic saepe apud Platonem interpositis v. ad Apolog. Socrat. p. 40. B. et ad Criton. p. 46. C. Menon. p. 97. E: πρὸς τί οὖν δὴ λέγω ταῦτα; πρὸς τὰς δόξας ἀληθεῖς κ. τ. λ. Gorg. p. 457. E: τοῦ δὴ ἕνεκα λέγω ταῦτα; ὅτι νῦν ἐμοὶ δοκεῖς κ. τ. λ. Plura dabit Heusdius Specim. crit. p. 87. Heindorf. ad Gorg. §. 18. ad Phaedr. p. 250. D. Ast. ad Legg. p. 29. Explicanda autem haec sunt hoc

εἴ τι αἰσχρὸν ποιῶν καταδηλος γίγνοιτο η πάσχων ὑπό του, δι' ἀνανδρίαν μὴ ἀμυνόμενος, οὔτ' ἂν ὑπὸ πατρὸς ὀφθέντα οὕτως ἀλγῆσαι οὔτε ὑπὸ ἑταίρων οὔτε ὑπ' ἄλλου οὐδενός, ὡς ὑπὸ παιδικῶν. ταὐτὸν δὲ τοῦτο καὶ τὸν ἐρώμενον ὁρῶμεν ὅτι διαφερόντως τοὺς ἐραστὰς αἰσχύνεται, ὅταν ὀφθῇ ἐν αἰσχρῷ τινι ὤν. εἰ οὖν μηχανή τις γένοιτο, ὥστε πόλιν γενέσθαι ἢ στρατόπεδον ἐραστῶν τε καὶ παιδικῶν, οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἄμεινον οἰκήσειαν τὴν ἑαυτῶν ἢ ἀπεχόμενοι πάντων τῶν αἰσχρῶν καὶ φιλοτι- E

tinetur cognatione, ut huic recte honores et opes opponantur, minus eleganter pulcritudo e regione collocetur.

D. *λέγω δὲ δή τί τοῦτο*] *δὲ* om. Par. DFK. Vat. p. Bastius malebat *δή τι τοῦτο*, ut est in Vind. 1. 2. 7. Par. K.; non opus mutatione.

ἔργα ἐξεργάζεσθαι] *ἐργάζεσθαι* Par. DK. Vat. p. et Creuz.

E. *ὡς ὑπὸ παιδικῶν*] Pro *ὡς* Par. DK. Vat. p. *ἤ*.

καὶ φιλοτιμούμενοι πρὸς ἀλλ.] Astius coni. *καὶ ἐπὶ τοῖς καλοῖς φιλοτ.*, uti in superioribus scriptum *ἐπὶ τοῖς καλοῖς φιλοτιμίαν*. Nec tamen hic opus est isto additamento.

modo: *τί δὲ δὴ τοῦτό ἐστιν, ὃ λέγω*;

πάσχων ὑπό του — μὴ ἀμυνόμενος] Nam viri fortis esse putabatur iniuriam acceptam ulcisci et punire, v. ad Criton. p. 49. C. huius edit. annotata.

E. *ταὐτὸν δὲ τοῦτο καὶ τ.*] In his *ταὐτὸν τοῦτο* absolute positum est. cf. Phileb. p. 37. D: *μῶν οὐκ ὀρθὴν μὲν δόξαν ἐροῦμεν, ἂν ὀρθότητα ἴσχῃ, ταὐτὸν δὲ ἡδονήν*; ubi *ταὐτὸν δέ* absolute accipiendum, pariterque voluptatem. Cratyl. p. 404. E: *ταὐτὸν δὲ καὶ περὶ τὸν Ἀπόλλω*. Protagor. p. 344. D: *καὶ γεωργὸν χαλεπὴ ὥρα ἐπελθοῦσα ἀμήχανον ἂν θείη καὶ ἰατρὸν ταὐτὰ ταῦτα*. Menon. p. 90. D: *οὐκοῦν καὶ περὶ αὐλήσεως καὶ τῶν ἄλλων ταὐτὰ ταῦτα πολλὴ ἄνοιά ἐστιν, βουλομένους κ τ. κ.* Politic. p. 308. E. De Rep. X. p. 605. B. VII. p. 535. D., ubi v. ann., Demosth. Midian. p. 526. extr. ed. Reisk. *Ἔπειθ' ὁ πληγεὶς ἐκεῖνος ὑπὸ τοῦ Πολυζήλου ταὐτὸ τοῦτο ἰδίᾳ διαλυσάμενος — οὐδ' εἰςήγαγε τὸν Πολύζηλον*. Loquendi genus cum alibi, tum hoc loco viros doctos fefellit. *Ἐν αἰσχρῷ τινι εἶναι* est in re turpi versari.

οἰκήσειαν τὴν ἑαυτῶν] Intell. *πόλιν*. Quanquam etiam voc. *στρατόπεδον* cogitatione iterandum est. Ceterum cave *οἰκεῖν* cum *οἰκίζειν* confundas, quod nupero huius libri interpreti accidisse video, aut *ἄμεινον* cum Hommelio delendum putes. Nam pro eo, quod sic poterat dici: optime eorum administrabitur civitas, sic potius loquitur: non erit qua ratione melius suam gerant rempublicam quam turpibus rebus omnibus abstinentes etc. repetita su-

179 μούμενοι πρὸς ἀλλήλους. καὶ μαχόμενοί γ' ἂν μετ' ἀλλήλων οἱ τοιοῦτοι νικῷεν ἂν ὀλίγοι ὄντες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, πάντας ἀνθρώπους. ἐρῶν γὰρ ἀνὴρ ὑπὸ παιδικῶν ὀφθῆναι ἢ λιπὼν τάξιν ἢ ὅπλα ἀποβαλὼν ἧττον ἂν δήπου δέξαιτο ἢ ὑπὸ πάντων τῶν ἄλλων, καὶ πρὸ τούτου τεθνάναι ἂν πολλάκις ἕλοιτο. καὶ μὴν ἐγκαταλιπεῖν γε τὰ παιδικὰ ἢ μὴ βοηθῆσαι κιν-

P. 179. *μετ' ἀλλήλων οἱ τοιοῦτοι*] Hunc ordinem et optimi et plurimi libri servarunt. Vett. editt. *οἱ τοιοῦτοι μετ' ἀλλήλων*.

καὶ πρὸ τούτου — ἕλοιτο] Multiplici ratione haec verba a viris doctis sollicitata sunt. Astius, quoniam ea quorsum referantur non habeant, aliquid addendum censuit. Alii ea cum sequentibus connecti voluerunt. Heusdius teste Ekkero in Specim. inaug. in Protagorae apud Platonem fabulam de Prometheo p. 113. et Init. philos. Plat. T. I. p. 109 sq. priore *καὶ* abiecto locum hunc in modum refingendum statuit: *ἐρῶν γὰρ ἀνὴρ ὑπὸ παι-*

periore sententia; quod post comparativum et *ἤ* ita fieri solere docebunt annot. ad Gorg. p. 500. C. coll. Matthiae Gr. p. 846. Itaque nec Rückerti probamus sententiam *ἤ* delendum putantis.

P. 179. *ὀλίγοι ὄντες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, πάντας ἀνθρ.*] h. e. propemodum omnes homines. Nam *ὡς ἔπος εἰπεῖν*, quod Hommelius perperam ad *ὀλίγους* refert, arcte connectendum cum *πάντας ἀνθρώπους*. Usum formulae ad Remp. I. p. 341. B. Phaed. 78. E. Gorg. p. 450. B. al. attigimus. De oratoria verborum oppositione cf. Menexen. p. 241. A: *κατὰ γῆν οἷοί τε ἀμύνεσθαι τοὺς βαρβάρους ὀλίγοι πολλούς*, ut alia taceamus. Ceterum scriptor in mente habere potuit *ἱερὸν λόχον* Thebanorum, de quo v. Perizon. ad Aelian. V. Hist. III. 9. et Davis. ad Maxim. Tyr. XXIV. 2. p. 587., si scriptum est Symposium Olymp. CII.

ἢ λιπὼν τάξιν ἢ ὅπλα ἀποβαλών] Nam *λειποταξία* turpissima habebatur. Lex Attica, cuius meminit Lysias Or. *κατὰ Φίλωνος δοκιμασίας*. T. V. p 887. ed. Reisk. et Demosthen. adv. Neaer. T. II. p. 1353. „*τὸν λιπόντα τὴν τάξιν ἀπέχεσθαι ἀγορᾶς μήτε στεφανοῦσθαι μήτ' εἰσιέναι εἰς τὰ ἱερὰ τὰ δημοτελῆ*.“ Nec minor erat infamia eorum, qui arma turpiter abiecissent: de qua re fuse disputavit Klotz. ad Tyrt. 1. 10. 27. cf. de Republ. V. p. 468 B. Legg. XII. p. 945. Aristot. de morib. V. 3. — *καὶ πρὸ τούτου*, sc. *πρὸ τοῦ ὀφθῆναι ὑπὸ παιδικῶν*. De formula loquendi *τεθνάναι πολλάκις* v. ad Apolog. Socr. c. XVII. p. 30. C.

καὶ μὴν ἐγκαταλιπεῖν γε — κινδυνεύοντι] Verissime Astius ad Translat. German. p 279. „Der Text ist unverderbt; *καὶ μὴν — γε* ist, wie weiter unten p. 202. B, *ja auch*, d. h. in diesem Zusammenhange, *vollends*, und die abgebrochene Rede, die mit einem allgemeinen Satze

δυνεύοντι οὐδεὶς οὕτω κακός, ὅντινα οὐκ ἂν αὐτὸς ὁ Ἔρως ἔνθεον ποιήσειε πρὸς ἀρετήν, ὥσθ' ὅμοιον εἶναι τῷ ἀρίστῳ φύσει. καὶ ἀτεχνῶς, ὃ ἔφη Ὅμηρος, μένος ἐμπνεῦσαι ἐνίοις τῶν ἡρώων τὸν θεόν, τοῦτο ὁ Ἔρως τοῖς ἐρῶσι παρέχει γιγνόμενον παρ' αὐτοῦ. B

Cap. VII. Καὶ μὴν ὑπεραποθνήσκειν γε μόνοι

δικῶν ἀφθῆναι ἢ λιπὼν τάξιν ἢ ὅπλα ἀποβαλὼν ἧττον ἂν δήπου δέξαιτο ἢ ὑπὸ πάντων τῶν ἄλλων· καὶ μὴν ἐγκαταλιπεῖν γε τὰ παιδικὰ ἢ μὴ βοηθῆσαι κινδυνεύοντι, πρὸ τούτου τεθνάναι ἂν πολλάκις ἕλοιτο. Verum librorum scripturam sanissimam esse et prorsus incorruptam nobis plane persuasum est. Ceterum Vat. n. κινδυνεύουσιν.

B. τοῦτο ὁ Ἔρως τοῖς ἐρῶσι] τοῦτο δὲ Ἔρως Ald. Bas. 1. et Flor. n. Frustra Orellius ad Isocrat. de antidos. p. 325. inserendum censuit πᾶσι.

endet (οὐδεὶς οὕτω κακός κ. τ. λ.), charakterisirt treffend den Phaedros als leidenschaftlichen Erotiker, den der Gedanke, dass der Liebhaber den Geliebten verlassen und ihm in der Gefahr nicht beistehen sollte, empört und fast ausser sich setzt.“ Minus recte Wolfius ad ἐγκαταλιπεῖν τὰ παιδικὰ e superioribus intelligendum censebat ἕλοιτ' ἄν. Nempe orator dicturus erat fere: οὐδεὶς οὕτω κακός, ὅστις οὐκ ἂν αἰσχιστον νομίζοι Sed dicendi fervore abreptus alia infert deinceps. — κινδυνεύοντι, sc. amasio. Nam τὰ παιδικὰ etiam hoc loco de uno amasio intelligendum est, unde recte subiicitur numerus singularis. Plura de hac re dixi ad Phaedrum p. 240. A. ὅντινα οὐκ ἂν αὐτὸς ὁ Ἔρως] Languere olim visum est istud αὐτὸς et mutandum in οὕτως, hoc sensu: Nemo adeo malus est, quem Amor non possit tanto incendere virtutis studio, ut vel optimo nihil cedat. Iacobsius tamen censet vi sua non carere αὐτός, si opposita existimes praecepta virtutis, leges, educationem et quae praeterea ad virtutem adducere possint. Aliter Rückertus vulgatum defendit, explicans: ipse Amor, i.e. hoc ipsum, quod amat, etiamsi sit alioquin ignavus. Cui Hommelius quoque assensus est. Fateor neutram explicationem mihi omni ex parte satisfacere. Ego enim locum sic intelligo: ipse Amor per se solus, sine illo pudoris et aemulationis sensu, antea memorato.

B. μένος ἐμπνεῦσαι] „Ut Iliad. X. v. 482: τῷ δ' (Diomedi) ἐμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη. et XV. 262: ὣς εἰπὼν (Apollo) ἐμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν (Hectori).“ Fischerus. Ceterum Orellius ad Isocrat. περὶ ἀντιδ. p. 325. propterea quod ἐνίοις praecedit, scribendum putabat τοῖς ἐρῶσι πᾶσι παρέχει. Sed quum τοῖς ἐρῶσι cum vi et gravitate

ἐθέλουσιν οἱ ἐρῶντες, οὐ μόνον ὅτι ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες. τούτου δὲ καὶ ἡ Πελίου θυγάτηρ Ἄλκηστις ἱκανὴν μαρτυρίαν παρέχεται ὑπὲρ τοῦδε τοῦ λόγου εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἐθελήσασα μόνη ὑπὲρ τοῦ αὐτῆς ἀνδρὸς ἀποθανεῖν, ὄντων αὐτῷ πατρός τε
C καὶ μητρός· οὓς ἐκείνη τοσοῦτον ὑπερεβάλετο τῇ φιλίᾳ διὰ τὸν ἔρωτα, ὥστε ἀποδεῖξαι αὐτοὺς ἀλλοτρί-

οὐ μόνον ὅτι ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες] Articulum αἱ vulgo desideratum e Bodl. Vat. A. Ven. Ξ. Vind. 2. 7. Par. D K. Aug. w. Vat. p. cum Bekkero restituimus. Stephanus scribendum suspicabatur: οὐ μόνον οἱ ἄνδρες. Sed et οὐ μόνον ὅτι recte se habet, et articulus hic non incommode omittitur; ante γυναῖκες autem idem infertur propter oppositionis vim et gravitatem.

ὑπερ τοῦδε τοῦ λόγου] Haec verba tanquam glossema deleri voluerunt Wolfius et Astius, sed Winckelm. Praef. ad Plat. Diall. Spurios p. XI. ed. min. ὑπὲρ τοῦδε exterminari iubet. Et iam Stephanus istud ὑπὲρ τοῦδε expungendum, τοῦ λόγου autem post τούτου δὲ ponendum censuerat. Wyttenbach. ad Sel. Princip. Hist. p. 360. corr. παρέχεται τοῦ λόγου, i. e. τοῦ λελεγμένου. Heindorf. ad Protagor. p. 471. interpretatur: ut huic opponatur isti ἐνίοις τῶν ἡρώων, non opus esse putamus, ut πᾶσι addatur.

οὐ μόνον ὅτι ἄνδρες —] De οὐχ ὅτι, i. e. οὐ λέγω ὅτι, v. Schaefer. ad Lambert. Bos. Ellips. p. 775 sq. Matthiae §. 624. 3. c. Neque offendit μόνον in hac formula. Nam sententia haec est: οὐ λέγω μόνον ὅτι ἄνδρες (sc. τοῦτο ποιοῦσιν), ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες. Xenoph. Mem. II. 9, 8: οὐχ ὅτι μόνος ὁ Κρίτων ἐν ἡσυχίᾳ ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ. Alium locum comparavit Astius: Aristotel. Polit. VII. 11. p. 292. ed. Schneid. οὐχ ὅτι τείχη μόνον περιβλητέον, ἀλλὰ καὶ τούτων ἐπιμελητέον, ὅπως κ. τ. λ.

τούτου δὲ — ὑπὲρ τοῦδε τοῦ λόγου] τούτου referendum ad proxime praegressa, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας ἐθ. ὑπεραπ. Sed ὑπερ τοῦδε τοῦ λόγου pertinet ad omnem sententiam de amantibus expositam. Itaque Germanice dicas: Hiervon giebt des Pelias Tochter ein Zeugniss zu Gunsten meiner Behauptung.

Ἄλκηστις ἱκανὴν μ.] Seneca ad Helv. c. 17: nobilitatur carminibus omnium, quae se pro coniuge vicariam dedit. Res satis nota ex mythographis. Deinde verba εἰς τοὺς Ἕλληνας, quae vulgo perperam ad sequentia trahuntur, retulimus ad μαρτυρίαν παρέχεται. Neque vero εἰς pro ἐν dictum putari debet, sed proprie significat transitionem ad aliquem atque valet ad Graecos, coram Graecis. Menex. p. 239. A: πολλὰ δὴ καὶ καλὰ ἔργα ἀπεφήνατο εἰς πάντας ἀνθρώπους. Protagor. p. 312. A: σὺ δὲ — οὐκ ἂν αἰσχύνοιο εἰς τοὺς Ἕλληνας αὑτὸν σοφιστὴν παρέχων; ubi Heindorfius apte hunc locum compa-

ους ὄντας τῷ υἱεῖ καὶ ὀνόματι μόνον προσήκοντας. καὶ τοῦτ' ἐργασαμένη τὸ ἔργον οὕτω καλὸν ἔδοξεν ἐργάσασθαι οὐ μόνον ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ θεοῖς, ὥστε πολλῶν πολλὰ καὶ καλὰ ἐργασαμένων εὐαριθμήτοις δή τισιν ἔδοσαν τοῦτο γέρας οἱ θεοί, ἐξ Ἅιδου ἀνελθεῖν πάλιν τὴν ψυχήν, ἀλλὰ τὴν ἐκείνης ἀνεῖσαν ἀγασθέντες τῷ ἔργῳ· οὕτω καὶ θεοὶ τὴν περὶ τὸν D

dicto fidem faciam. Bastius Spec. Crit. p. 106. verba *ὑπὲρ τοῦδε τοῦ λόγου* post *εἰς τοὺς Ἕλληνας* collocanda censet, ut *ὑπὲρ* sit *ἕνεκα*. Sed sinceram esse librorum scripturam docebit interpretatio nostra.

C. *καλὰ ἐργασαμένων*] V. *εἰργασμένων*, quod praeter Par. E. etiam Vat. *A*. tuetur.

ἔδοσαν τοῦτο γέρας] *τοῦτο τὸ γέρας* Par. DK. Vind. 7., sed v. ann.

ἀλλὰ τὴν ἐκείνης ἀν.] Sic Bodl. Coisl. Vat. *A*. Par. DE FK. Ambr. Aug. w. Vat. n. p. r. Ven. t. Vind. 1. 2. 7. Flor. a. b. c. i. Legebatur olim *ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκ.*

ἀγασθέντες τῷ ἔργῳ] *τὸ ἔργον* Par. DK. Vat. p. Vind. 7. Darmst., v. ann.

ravit. Ibid. p. 349. A: *εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας (σαυτὸν) σοφιστὴν ἐπονομάσας*. Legg. p. 951. C. Gorg. p. 526. B: *ἑλλόγιμος γέγονε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας Ἀριστείδης*. Menexen. p. 239. A. Tim. p. 25. B. Eurip. Orest. 21: *ἐπίσημον εἰς Ἕλληνας*. — *ἐθελήσασα μόνη*. Eurip. Alcest. v. 15: *πάντας δ' ἐλέγξας καὶ διεξελθὼν φίλους, πατέρα γεραιὰν θ' ἥ σφ' ἔτικτε μητέρα, οὐχ εὗρε πλὴν γυναικός, ἥτις ἤθελε θανεῖν πρὸ κείνου*.

C. *ὥστε ἀποδεῖξαι αὐτοὺς ἀλλοτρίους*] ut ostenderet illos a filio esse alienos et nomine tantum cognatos, h. e. efficeret, ut illi viderentur tantum esse cognati, facta comparatione eius amoris, quem ipsa illi probavisset, et cognatorum, qui noluissent pro eo mori. Phaedon. p. 72. C: *τελευτῶντα λῆρον τὸν Ἐνδυμίωνα ἀποδείξειε καὶ οὐδαμοῦ ἂν φαίνοιτο*, ubi v. Wyttenbach. et quae ipsi nuper adiecimus.

εὐαριθμήτοις δή τισιν ἔδοσαν] facile numerabilibus, h. e. perpaucis. Apolog. Socrat. p. 40. E: *τὸν μέγαν βασιλέα εὐαριθμήτους ἂν εὑρεῖν*, ubi v. annot. De isto *δή τισιν* v. Politic. p. 306. B: *ὡς ἔστον κατὰ δή τινα τρόπον — ἔχοντε*. Legg. I. p. 630. B: *ἐκτὸς δή τινων*. De Republ. VI. p. 498. A. VII. p. 521. C. Phaedon. p. 108. C., ubi v. annot. Plura dabit Boissonad. ad Philostr. Her. p. 299. Hartung De Part. Graecis. T. I. p. 278. Deinde *τοῦτο* est subiectum, *γέρας* praedicatum, ut non necessarium sit scribere cum Wolfio *τοῦτο τὸ γέρας*, v. ad Apolog. Socr. p. 18. A. et p. 24. B. Pergere autem sic debebat orator: *τὴν δ' ἐκείνης ἀνεῖσαν ἀγασθέντες τῷ ἔργῳ*.

ἔρωτα σπουδήν τε καὶ ἀρετὴν μάλιστα τιμῶσιν. Ὀρφέα δὲ τὸν Οἰάγρου ἀτελῆ ἀπέπεμψαν ἐξ Ἅιδου, φάσμα δείξαντες τῆς γυναικὸς ἐφ' ἣν ἦκεν, αὐτὴν δὲ οὐ δόντες, ὅτι μαλθακίζεσθαι ἐδόκει ἅτε ὢν κιθαρῳδός, καὶ οὐ τολμᾶν ἕνεκα τοῦ ἔρωτος ἀποθνήσκειν, ὥσπερ Ἄλκηστις, ἀλλὰ διαμηχανᾶσθαι ζῶν εἰσιέναι εἰς Ἅιδου. τοιγάρτοι διὰ ταῦτα δίκην αὐτῷ ἐπέθε-

D. φάσμα δείξαντες] φάντασμα Coisl. Par. EF. Ambr. Ang. u. Vat. n r. s. Ven. t. Vind. 1. Flor. a. b. c. i. Darmst., quod ex interpretatione fluxit.

ἐφ' ἣν ἦκεν] Vett. editt. ἐφ' ἣν ἐκὼν ἦκεν. Sed ἐκὼν et languet mirifice et codicum plurimorum optimorumque auctoritate destitutum est.

ἀλλὰ διαμηχανᾶσθαι] διαμηχανάσασθαι Par. DK. Ambr. Ang. p. 1. Dein ζῶν ἰέναι Coisl. Ambr. Vat. n. r. Ang u. Darmst.

Sed gravius beneficii et honoris magnitudinem significaturus dicit ἀλλὰ τ. ἐκ. Nimirum pondus huic sententiae addunt verba ἀγασθέντες τῷ ἔργῳ, ut tota verborum comprehensio possit explicari sic: Hoc facinus eius diis adeo probatum est, ut quum non nisi paucis quibusdam ex inferis redire concesserint, huic non solum tribuerint hoc beneficium, sed cum admiratione tantae animi magnitudinis concesserint. Fallitur enim Hommel. ἀνιέναι legendum ratus; qua certe coniectura abstinuisset, si ordinem et collocationem verborum ἀγασθέντες τῷ ἔργῳ considerasset paullo diligentius. Ceterum Ruhnken. ad Tim. p. 9. verissime observavit hunc unum esse Platonis locum, in quo ἄγασθαι cum dativo casu constructum legatur. Nihil tamen mutandum, v. Xenoph. Cyrop. II. 4, 9. VI. 4, 9. al. coll. Pierson. ad Moer p. 1 sq. Matth. Gr. §. 390. Bernhardy Synt. 104.

D. Ὀρφέα δὲ τ. Οἰάγρ.] Etiam in hac narratione de Orpheo quaedam insunt a vulgari fabula discrepantia, quae Phaedrus aut ipse pro consilii sui ratione immutavit aut repetiit ab iis, qui rem ita memoriae tradiderant, ut facile omnia possent accommodari praesenti disputationi. — ἀτελῆ, i. e. re infecta, ἄπρακτον, οὐδὲν διαπράξαντα.

ἀλλὰ διαμηχανᾶσθαι ζῶν εἰσιέναι] sed omnibus machinis adhibitis perficere *conatus* esse, ut vivus in Orcum ingrederetur. Mira Rückerti ad h. l. annotatio est ita scribentis: „Non videbatur hoc facere, sed fecit Orpheus; ut parum recte hoc expressum sit.“ Enimvero nihil offensionis habet δοκεῖν, quo iudicium et sententia de rebus vel hominibus non raro denotatur, ut Phaed. p. 113. D. 114. B. al. Mirabiliora etiam Hommelius de verbo εἰσιέναι annotavit, pro quo proprie ait descendendi verbum καταιέναι desiderari. Quasi vero non de ingressu in Orci regnum, sed de descensu Orphei agatur.

σαν, καὶ ἐποίησαν τὸν θάνατον αὐτοῦ ὑπὸ γυναικῶν γενέσθαι, οὐχ ὥςπερ Ἀχιλλέα τὸν τῆς Θέτιδος E
υἱὸν ἐτίμησαν καὶ εἰς μακάρων νήσους ἀπέπεμψαν,
ὅτι πεπυσμένος παρὰ τῆς μητρός, ὡς ἀποθανοῖτο
ἀποκτείνας Ἕκτορα, μὴ ἀποκτείνας δὲ τοῦτον οἴκαδ'
ἐλθὼν γηραιὸς τελευτήσοι, ἐτόλμησεν ἑλέσθαι βοηθήσας τῷ ἐραστῇ Πατρόκλῳ καὶ τιμωρήσας οὐ μόνον 180

Alii pauci ζῆν λέναι.

E. ὡς ἀποθανοῖτο] Codd. vel ἀποθάνοιτο vel ἀποθάνοι. Pauci iique deteriores ἀποθανοῖτο, quod unice verum.

μὴ ἀποκτείνας δὲ τοῦτον] Sic Vat. A. Ven. Ξ Vind. 2. Par. D K. Angel. w. Vat. p. cum. Bas. 2. Vulgo μὴ ποιήσας δὲ τοῦτο. Recepta lectio propter vim oppositionis magis est oratoria ideoque Phaedri ingenio melius accommodata. Dein Vat. A. Ven. Ξ. Par. D. οἴκαδε δ' ἐλθών.

E. οὐχ ὥςπερ Ἀχιλλέα —] Notabis breviloquentiam pro ἀλλ' οὐκ ἐτίμησαν αὐτὸν ὥςπερ Ἀχιλλέα, ὃν καὶ εἰς μακάρων νήσους ἀπέπεμψαν, ὅτι κ. τ. λ. Graecae dictionis vim et elegantiam ex his locis percipient tirones. Infra p. 189. C: ἐμοὶ δοκοῦσιν ἄνθρωποι — θυσίας ἂν ποιεῖν μεγίστας, οὐχ ὥςπερ νῦν τούτων οὐδὲν γίγνεται περὶ αὐτόν. Gorg. p. 522. A: τοὺς νεωτάτους ὑμῶν διαφθείρει τέμνων τε καὶ κάων —. οὐχ ὥςπερ ἐγὼ πολλὰ καὶ ἡδέα καὶ παντοδαπὰ εὐώχουν ὑμᾶς, ubi v. Heindorf. Protagor. p. 341. A: ἄπειρος εἶναι φαίνει, οὐχ ὥςπερ ἐγὼ ἔμπειρος διὰ τὸ μαθητὴς εἶναι κ. τ. λ., ubi interpres doctissimus comparavit Aristoph. Equitt. v. 784: οὐ φροντίζει σκληρῶς σε καθήμενον οὕτως, οὐχ ὥςπερ ἐγὼ ῥαψάμενός σοι τουτὶ φέρω. Intelligitur ex his, opinor, satis perspicue haec omnia οὐχ ὥςπερ — ἀπέπεμψαν uno tenore esse legenda neque interpunctione separanda, ut factum est in editt. veteribus. — Achillem in insulis beatorum collocarunt multi, v. quos ad h. l. laudavit Astius. Et quis non meminit Scolii illius in Harmodium et Aristogitonem: φίλταθ' Ἁρμόδι', οὔ τι που τέθνηκας, Νήσοις ἐν μακάρων σέ φασιν εἶναι, Ἵνα περ ποδώκης Ἀχιλεὺς Τυδείδη τέ φασιν Διομηδέα, v. Ilgen. Scol. p. 47. De insulis beatorum v. Gorg. p. 523. A. Menexen. p. 235. D. Gataker. ad Antonin. X, §. 8. p. 295.

ὅτι πεπυσμένος παρὰ τ. μ.] Vide Iliad. σ'. v. 94 sqq. ι'. 410 sqq. et Apolog. Socrat. p. 28. C: μὴ ἀποκτείνας δὲ τοῦτον — τελευτήσοι. conf. Heyne Obss. T. VII. p. 426 sqq. Oratoriam hanc esse locorum Homericorum interpretationem, qui ipsum Homerum inspexerint, facile intelligent. Nam apud Homerum Iliad. XVIII. 94. Thetis hoc tantum vaticinatur, futurum esse, ut Achilles paullo post Hectorem moriatur; et Iliad. IX. 414 sqq. Achilles ipse ait se ad grandem perventurum senectutem, si bello relicto domum revertatur. Eodem modo Homerum interpretatus est Aeschines c. Timarch. c. 59. ed. Bremi.

ὑπεραποθανεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐπαποθανεῖν τετελευτηκότι. ὅθεν δὴ καὶ ὑπεραγασθέντες οἱ θεοὶ διαφερόντως αὐτὸν ἐτίμησαν, ὅτι τὸν ἐραστὴν οὕτω περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο. Αἰσχύλος δὲ φλυαρεῖ φάσκων Ἀχιλλέα Πατρόκλου ἐρᾶν, ὃς ἦν καλλίων οὐ μόνον Πατρόκλου, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡρώων ἁπάντων, καὶ ἔτι ἀγένειος, ἔπειτα νεώτερος πολύ, ὡς φησιν Ὅμηρος. ἀλλὰ γὰρ τῷ ὄντι μάλιστα μὲν ταύτην τὴν ἀρετὴν οἱ θεοὶ τι-
B *μῶσι τὴν περὶ τὸν ἔρωτα, μᾶλλον μέντοι θαυμάζουσι καὶ ἄγανται καὶ εὖ ποιοῦσιν, ὅταν ὁ ἐρώμενος τὸν ἐραστὴν ἀγαπᾷ ἢ ὅταν ὁ ἐραστὴς τὰ παιδικά.*

P. 180. *ἀλλὰ καὶ τῶν ἡρώων ἁπάντων*] V. *ἀλλ' ἄρα καὶ τ.*, quod e Bodl. Vat. *A.* Ven. *Σ.* Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p. mutatum. Cod. Darmst. Creuz., cuius excerpta hic desinunt, *πολὺ* post *νεώτερος* om.

B. *Οὕτω δὴ ἔγωγε φ.*] Sic codd. fere omnes praeter Par. EF. Ang. u. Vat. s. Legebatur *οὕτω δὴ καὶ ἔγωγε φ.*

P. 180. *Αἰσχύλος δὲ φλυαρεῖ — ὡς φησιν Ὅμηρος*] Haec verba, de quibus etiam Politian. Obss. I. 45. et Buhle ad Arist. Rhetor. 913. disputarunt, Valckenar. ad Eurip. Fragm. p. 13. et ad Callimach. Fragm. p. 218. ab aliena manu interposita iudicavit, eique assentiuntur Wolfius et alii. Sed recte eorum patrocinium susceperunt Bastius Specim. Crit. p. 108. Heynius ad Hom. Il. XI. v. 786. Astius ad h. l. Boeckh. De simultate etc. p. 17. et nuper etiam Schleiermacherus, qui olim ea condemnaverat. Quum enim Phaedrus Homeri maxime esset studiosus, id quod ex dialogo eius nomine inscripto novimus; egregie eum Plato facit ita disputantem, ut patrem poeseos, qui Patroclum natu maiorem finxit (Iliad. XI. 787.) ideoque eum pro Achillis amatore habuisse videri potuit, magnis laudibus ornet, Aeschylum autem ceterosque poetas tragicos, qui Achillem fecerant amatorem Patrocli, vehementer reprehendat. Quum autem illa, quam poetae tragici celebrassent, sententia in populo illis temporibus regnare coepisset, necessarium hoc additamentum Phaedro videri debuit, quo insolitam de Patroclo Achillis amatore sententiam audientibus comprobaret. Accedit quod, his verbis omissis, deinde non *ἀλλὰ γὰρ*, sed *καὶ γὰρ* dici debuit. Ceterum de amore Achillis et Patrocli laudant Fabricium ad Sext. Empir. Pyrrhon. Hypot. III. 24. et intpp. ad Lucian. Erot. §. 54. ac de Achillis formositate Iliad. II. 673. Dorvill. ad Chariton. p. 15.

B. *τῆς Ἀλκήστιδος μᾶλλον*] Nam Alcestis propter amorem, quo in maritum flagrabat, mortem ultro subiit: Achilles autem propter amorem, quo Patroclus eum amplectebatur — erat enim *ὁ ἐρώμενος*, s. amasius Patrocli ex Phaedri sententia — morti se obtulit.

θειότερον γὰρ ἐραστὴς παιδικῶν· ἔνθεος γάρ ἐστι. διὰ ταῦτα καὶ τὸν Ἀχιλλέα τῆς Ἀλκήστιδος μᾶλλον ἐτίμησαν εἰς μακάρων νήσους ἀποπέμψαντες. Οὕτω δὴ ἔγωγέ φημι Ἔρωτα θεῶν καὶ πρεσβύτατον καὶ τιμιώτατον καὶ κυριώτατον εἶναι εἰς ἀρετῆς καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν ἀνθρώποις καὶ ζῶσι καὶ τελευτήσασιν.

Cap. VIII. Φαῖδρον μὲν τοιοῦτόν τινα λόγον ἔφη εἰπεῖν, μετὰ δὲ Φαῖδρον ἄλλους τινὰς εἶναι, ὧν οὐ πάνυ διεμνημόνευεν· οὓς παρεὶς τὸν Παυσανίου λόγον διηγεῖτο. εἰπεῖν δ' αὐτὸν, ὅτι Οὐ καλῶς μοι C

καὶ πρεσβύτατον] Hic καὶ addunt Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Ang. w. Vat. p. Deinde καὶ κυριώτερον cum Ald. et Bas. 1. habent Coisl. Par. EF. Ang. u. Vat. n. s. Ven. t. Flor. a. b. c. i. n.

καὶ τελευτήσασιν] τετελευτήκασι Vat. Δ. Ang. w.

Locum recte interpretantur Schneiderus ad Xenophon. Symp. p. 215. et Astius; iniuria sollicitarunt Wolfius, Bastius, Schützius.

τὸν Παυσανίου λόγον] De Pausania in Prolegg. et ad p. 176. A. dictum est. v. Petizon. ad Aelian. Varr. Hist. II. 21. Apud Xenophontem Sympos. c. VIII. §. 32. Socrates de eo haec narrat: καίτοι Παυσανίας γε, ὁ Ἀγάθωνος τοῦ ποιητοῦ ἐραστής, ἀπολογούμενος ὑπὲρ τῶν ἀκρασίᾳ συγκυλινδουμένων, εἴρηκεν, ὡς καὶ στράτευμα ἀλκιμώτατον ἂν γένοιτο ἐκ παιδικῶν τε καὶ ἐραστῶν, quam sententiam vidimus antea Phaedro a Platone tributam esse. Collegerunt autem ex illo loco Xenophontis Thierschius Specim. de Plat. Sympos. p. 7. aliique Pausaniam composuisse scriptionem eroticam, in qua puerorum cum viris consuetudinem defenderit, ad eumque librum Xenophontem et Platonem respexisse, quo magis hominis ingenium, mores, et opiniones ad ipsam veritatem describerent. Et huius quidem orationis argumentum censuerunt etiam nunc a Pausania tractari, tectius id quidem et obscurius, sed ita tamen, ut intelligeretur eum pueris veniam dare amatoribus quis morigerandi, si quidem illi sese hac re virtutis propriae incrementa capturos esse arbitrarentur. Sed quamvis ingeniosa sit haec suspicio; tamen, quominus eam pro vera probemus, multa impediunt. Quod enim non paucae in Platonis Symposio reperiuntur sententiae, quae apud Xenophontem Pausaniae tribuuntur; inde non efficitur, ut scriptionem aliquam Pausaniae amatoriam exstitisse putare debeamus, siquidem non solum a Platone, sed etiam a Xenophonte Pausaniae tributa sunt ea, quae eius ingenio et moribus digna viderentur. In qua re si hic c. VIII. §. 34. ita versatus est, ut Platonem p. 182. B.

δοκεῖ, ὦ Φαῖδρε, προβεβλῆσθαι ἡμῖν ὁ λόγος τὸ ἁπλῶς οὕτως παρηγγέλθαι ἐγκωμιάζειν Ἔρωτα. εἰ μὲν γὰρ εἷς ἦν ὁ Ἔρως, καλῶς ἂν εἶχε· νῦν, δέ — οὐ γάρ ἐστιν εἷς. μὴ ὄντος δὲ ἑνὸς ὀρθότερόν ἐστι
D πρότερον προρρηθῆναι, ὁποῖον δεῖ ἐπαινεῖν. ἐγὼ οὖν πειράσομαι τοῦτο ἐπανορθώσασθαι, πρῶτον μὲν Ἔρω-

D. ὁποῖον δεῖ ἐπαινεῖν] Herm. in Teubn. de suo refinxit ὁπότερον. Factum nollem. Nam duplicis Amoris distinctio deinceps demum affertur.

D. Ἀφροδίτη. μιᾶς μὲν οὖν οὔσης] Vett. editt. Ἀφροδίτη. ταύτης δὲ μιᾶς μὲν οὔσης. Quod dedimus, id acceptum referimus Bodl. Par. D. Ambr. Ang. w. n. Flor. a. c. i. Vat. d. r. Ven. t. et, quod magni momenti est, etiam Vat. Δ., quem Bastius diserte annotavit ita scriptum habere. Praeterea ταύτης δὲ om.

aliquatenus haberet consentientem; utriusque scriptoris consensus inde videtur explicari posse, quod Pausaniam constabat fortasse Eleorum, Thebanorum aliorumque populorum hoc in genere instituta cognita habere. Quod autem nos in eam deducit opinionem, ut non putemus ad librum a Pausania scriptum respici, illud est maxime, quod quae a Xenophonte tribuuntur Pausaniae, ea magnam partem a Platone Phaedro adscripta esse videmus cf. Xenoph. VIII. 32. Platon. p. 178. E. Xenoph. VIII. § 32. Plat. p. 179. A. Xenoph. VIII. 34. 35. Quid quod Pausaniae apud Platonem sententia eadem fere est, quae Socrati apud Xenophontem tribuitur? Quid igitur? num verisimile est Platonem, si ad scriptionem aliquam Pausaniae respexiset, commissurum fuisse, ut eius decreta et Phaedro tribueret, praesertim quum illum ipsum convivio interesse iusserit? An Xenophontem putabimus Pausaniae sententiam Socrati suo tribuisse? Nimia, fateor, haec foret fingendi licentia, ne quid gravius dicam. Accedit quod ex illo loco Xenophontis non potest colligi probabili ratione Pausaniam scriptionem eroticam in vulgus emisisse. conf. Groen van Prinsterer. Prosopogr. p. 206. Audiendus igitur Athenaeus, qui V 56 praefracte negat scriptionem eiusmodi a Pausania esse compositam.

τὸ ἁπλῶς οὕτως — Ἔρωτα] Haec per epexegesin addita sunt, ut praegressum προβεβλῆσθαι ὁ λόγος accuratius explicetur hoc sensu: quatenus sic simpliciter etc. Itaque ea cum Rückerto accusativo casu accipienda putamus. Non probanda est Hommelii ratio, qui ea per exclamationem posita esse censuit.

νῦν δέ — οὐ γάρ] Vide annot. ad Apolog. Socrat c. XXVIII.

D. Πάντες γὰρ ἴσμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνευ Ἔρ. Ἀφρ.] Argumentatur hunc in modum: Venerem constat perpetuo uti socio et sectatore Amore. (Neque enim muliebris gratia et venustas masculo amore caret.) Iam una si esset Venus, etiam unus Amor esset. Quando autem duae sunt Veneres, etiam duo Amores sint necesse est. Certum est autem duas Veneres reperiri. Altera certe quidem,

τα φράσαι ὃν δεῖ ἐπαινεῖν, ἔπειτα ἐπαινέσαι ἀξίως τοῦ θεοῦ. Πάντες γὰρ ἴσμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνευ Ἔρωτος Ἀφροδίτη. μιᾶς μὲν οὖν οὔσης, εἷς ἂν ἦν Ἔρως· ἐπεὶ δὲ δὴ δύο ἐστόν, δύο ἀνάγκη καὶ Ἔρωτε εἶναι. πῶς δ' οὐ δύο τὼ θεά; ἡ μέν γέ που πρεσβυτέρα καὶ ἀμήτωρ, Οὐρανοῦ θυγάτηρ, ἣν δὴ καὶ

Coisl. Par. EFK. Vat. n. s. Flor. b. et Stob. Eclogg. Phys. p. 23. Bekkerus *οὖν* omisit, in ceteris nobiscum consentiens. Dein *ἦν ὁ Ἔρως* Par. K. Vat. p. *εἷς ἂν οὖν Ἔρως* Flor. n.

ἐπεὶ δὲ δὴ δύο] *δὲ* restitutum e Bodl. Vat. *A.* Vind. 1. 2. Ang. w. Vat. r. Palat.

δύο τὼ θεά] V. *τὰ θεά*, praeter fidem codicum. Dein Coisl. Par. DK. Vat. p. *ἡ μὲν γάρ που.*

ut opinor, est coelestis, altera vulgaris. Ex quo consequitur, ut etiam duplicem esse Amorem statuendum sit. Simplicissimam hanc acutarum conclusiuncularum seriem mireris profecto viris doctis tantum attulisse molestiae, ut ad violentas correctiones confugiendum putarint. Graserus enim Adversar. p. 25 sqq. scribendum esse contendit: *ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνευ Ἔρωτος Ἀφροδίτη. Ἀφροδίτης δὲ μιᾶς μὲν οὔσης κ. τ. λ.* Quae mutatio sicuti audaciae nomine displicere debet, ita nec ullo modo est necessaria. Non probabilior ratio Rückerti est, qui legendum proposuit: *Ἀφροδίτη, ἧς μιᾶς μὲν οὔσης κ. τ. λ.* Quasi vero ad *μιᾶς μὲν οὖν οὔσης* non facillime et rectissime intelligatur *αὐτῆς*. v. Ast. ad Phaedr. p. 431. Opp. Plat. T. X. Deinde ne quis scribendum opinetur *ἡ μὲν γάρ που πρ.*, audias Buttmannum ad Demosthen. Midian. p. 46: „Quum quis, inquit, uno argumento vel exemplo aliquid probat, potest hoc ut sufficiens afferre: quod fit particula *γάρ*; potest etiam significare plura quidem posse desiderari, sed hoc unum satis grave esse: quod fit addito *γέ*, certe, saltem.“ Infra p. 215. C: *ὁ μέν γε δι' ὀργάνων ἐκήλει κ. τ. λ.* Plura id genus ad Politic. p. 257. C. memoravimus. De Venere Urania atque Vulgivaga, quae etiam vulgari iudicio videntur seiunctae esse atque diverso cultu ornatae, siquidem diversa iis oblata sunt sacrificia (v. Lucian. Diall. Meretr. VII. in. Encom. Demosth. c. 13. Pausan. IX. 16, 2. Soph. Oed. Col. v. 101. ibique Schol.) secundum Platonis sententiam disputarunt Apuleius Apolog. p. 281. ed. Oudend. Plotin. Enn. III. Lib. V. c. 2. p. 158. E. Io. Lydus de mensibus p. 89 sq. Alios laudavit Astius ad h. l. Conferas etiam Xenoph. Symp. 8, 2. ibique Bornemann. Creuzer. Symbol. I. 729. 733. Quod autem illa dicitur *ἀμήτωρ*, pro magna deorum laude haberi solere, quod alterutro parente careant, docte demonstravit Wesselingius Observv. II. 10. p. 177 sqq. De Venere Vulgivaga ex Iove et Dione nata v. intpp. ad Cicer. de Nat. Deor. III. 23. Creuzer. in Melett. I. p 27. Elmenhorst. ad Apulei. p. 328 sqq. et quos laudat Bach. ad Xenoph. Sym-

οὐρανίαν ἐπονομάζομεν· ἡ δὲ νεωτέρα Διὸς καὶ Διώ-
E νης, ἣν δὴ πάνδημον καλοῦμεν· ἀναγκαῖον δὴ καὶ
Ἔρωτα τὸν μὲν τῇ ἑτέρᾳ συνέργον πάνδημον ὀρθῶς
καλεῖσθαι, τὸν δὲ οὐράνιον. ἐπαινεῖν μὲν οὖν δεῖ
πάντας θεούς. ἃ δ' οὖν ἑκάτερος εἴληχε πειρατέον
εἰπεῖν. πᾶσα γὰρ πρᾶξις ὧδ' ἔχει· αὐτὴ ἐφ' ἑαυ-
181 τῆς πραττομένη οὔτε καλὴ οὔτε αἰσχρά. οἷον ὃ νῦν
ἡμεῖς ποιοῦμεν, ἢ πίνειν ἢ ᾄδειν ἢ διαλέγεσθαι, οὐκ
ἔστι τούτων αὐτὸ καθ' αὑτὸ καλὸν οὐδέν, ἀλλ' ἐν
τῇ πράξει, ὡς ἂν πραχθῇ, τοιοῦτο ἀπέβη· καλῶς
μὲν γὰρ πραττόμενον καὶ ὀρθῶς καλὸν γίγνεται, μὴ

E. ἐπαινεῖν μὲν οὖν δεῖ — πειρατέον εἰπεῖν] Bastius coni. ἐπαινεῖν μὲν οὖν οὐ δεῖ πάντας θεούς· ἃ δ' οὖν ἐπ. Orellius ad Isocr. p. 326. l. c. verba ἐπαινεῖν μὲν οὖν δεῖ π. θεούς ex glossemate orta putat.

P. 181. ἐφ' ἑαυτῆς πραττομένη] Participium πραττομένη om. Proclus Comm. ad Alcib. I. P. I. p. 215. Creuz., nec expresserunt Gellius N. A. XVII. 20. et Ficinus. Delendum censuit Astius; iniuria.

αὐτὸ καθ' αὑτὸ καλὸν οὐδέν] καθ' αὑτὸ om. Bodl. Vat. *A*. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. d. p. r. et pr. Ambr. Ven. t. Nolui expungere, quum ad perspicuitatem orationis alipos. VIII. 19. Ceterum vix est quod moneam totum hoc argumentum a Pausania ita tractari, ut fabulas de Amore et Venere pro consilio suo mutaverit eique accommodaverit.

καὶ Ἔρωτα] Duo Amores quod distinguuntur, non abhorret hoc ab opinione vulgari. v. Lucian. Amor. §. 37. Plut. Erot. Vol. IX. p. 62. ed. Reisk. Et Socrates quoque apud Xenoph. Conv. VIII. 10. rem non improbat.

E. ἐπαινεῖν μὲν οὖν δεῖ πάντας — εἰπεῖν] Nolumus narrare varias hominum doctorum de his verbis opiniones, ex quibus ne una quidem nobis probatur. Satius erit loci sententiam declarasse, quae haec est: Laudare omnes deos oportet; verum tamen quae uterque Amor propria habeat, id explicandum est. Discernendus est enim Amor vulgaris ab Amore coelesti, ut ne alterius laudes temere in alterum transferantur. Particulas δ' οὖν ita positas videbis infra p. 193. C. Theaet. p. 197. B. al. v. Hartung. Part. II. p. 13.

αὐτὴ ἐφ' ἑαυτῆς πραττομένη] Participium πραττομένη h. e. dum vel quatenus fit, s. peragitur, hic ponitur, quo magis emergat vis adverbiorum in proximis: ὡς ἂν πραχθῇ καλῶς μὲν γὰρ πραττόμενον καὶ ὀρθῶς. Hoc autem vult dicere: non ipsam actionem et per se spectatam esse vel honestam vel turpem, sed modum et rationem, qua quidque fiat, ei honestatis vel turpitudinis notam afferre, itaque

ἐρρθῶς δὲ αἰσχρόν. οὕτω δὴ καὶ τὸ ἐρᾶν καὶ ὁ Ἔρως οὐ πᾶς ἐστι καλὸς οὐδὲ ἄξιος ἐγκωμιάζεσθαι, ἀλλ' ὁ καλῶς προτρέπων ἐρᾶν.

Cap. IX. Ὁ μὲν οὖν τῆς πανδήμου Ἀφροδίτης ὡς ἀληθῶς πάνδημός ἐστι καὶ ἐξεργάζεται ὅ τι ἂν τύχῃ· καὶ οὗτός ἐστιν, ὃν οἱ φαῦλοι τῶν ἀνθρώπων ἐρῶσιν. ἐρῶσι δὲ οἱ τοιοῦτοι πρῶτον μὲν οὐχ ἧττον γυναικῶν ἢ παίδων, ἔπειτα ὧν καὶ ἐρῶσι, τῶν σωμάτων μᾶλλον ἢ τῶν ψυχῶν, ἔπειτα ὡς ἂν δύνωνται ἀνοητοτάτων, πρὸς τὸ διαπράξασθαι μόνον βλέποντες, ἀμελοῦντες δὲ τοῦ καλῶς ἢ μή. ὅθεν δὴ B

quantum valeat et ex p. 183. D. plurimum habeat defensionis. Hermann. tamen ut importunum interpretamentum expunxit; uncis circumscripserunt Turicenses. De glossemate importuno non assentior. Immo auctor recensionis, quam codd. illi referunt, verba videtur importunius delevisse, ne scilicet post ἐφ' ἑαυτοῦ iam male videretur καθ' αὑτὸ illatum esse. Flor. a. b. c. i. αὐτὸ καθ' αὑτὸ τὸ καλόν.

B. ὅ τι ἂν τύχῃ] V. soloece τύχοι, invitis codd. fere omnibus.

δύνωνται ἀνοητοτάτων] Par. K. Vat. p. Vind. 1. 7. ἀνοητάτως, quod coniecit Schützius.

αὐτὸ καθ' αὑτὸ est per se spectata, nec iam habita ratione modi, quo peragatur. Mox οἷον ἀπέβη est qualis evadit. Mira enim de hac loquutione somniat Hommelius, qui de proverbio nescio quo cogitavit.

B. ἐξεργάζεται ὅ τι ἂν τύχῃ] Intell. ἐξεργαζόμενος. Sic mox B: ξυμβαίνει αὐτοῖς ὅ τι ἂν τύχωσι, τοῦτο πράττειν. Crito p. 45. D: ὅ τι ἂν τύχωσι, τοῦτο πράξουσιν. Protagor. p. 353. A. Aristoph. Rann. v. 955: οὐκ ἐλήρουν ὅ τι τύχοιμι. — οὐχ ἧττον γυναικῶν. De mulierum contemtu apud Graecos, inprimis apud Atheniensès, v. Meiners vermischte philosophische Schriften. T. I. p. 80. sqq.

ὡς ἂν δύνωνται ἀνοητοτάτων] Quam insipientissimos amare dicuntur, quoniam hi se amatoribus tradunt facilius. Quocirca talis amator in Phaedro p. 239. A — C. dicitur amatum ab iis omnibus avocare et retinere, quorum usu possit evadere sapientior. Hanc loci sententiam qui non perspicerent, scripserunt ἀνοητάτως, h. e. impurissime; v. ad Aristoph. Nubb. v. 416. Quod etsi per se non displicet, sicuti olim placuit, tamen quum postea melioris naturae amator dicatur τὸ νοῦν ἔχον μᾶλλον ἀγαπᾶν nec prius amare pueros ἢ ἐπειδὰν ἤδη ἄρχωνται νοῦν ἴσχειν, quid hic verum sit, vix dubitare licebit. Istud διαπράξασθαι de re venerea intelligendum est, ut Phaedr. p. 234. A. 256. C. Xenoph. Symp. IV. 18. Plutarch. Alcib. p. 210. E. al. Ad.

ἔρωτα σπουδήν τε καὶ ἀρετὴν μάλιστα τιμῶσιν. Ὀρφέα δὲ τὸν Οἰάγρου ἀτελῆ ἀπέπεμψαν ἐξ Ἅιδου, φάσμα δείξαντες τῆς γυναικὸς ἐφ' ἣν ἦκεν, αὐτὴν δὲ οὐ δόντες, ὅτι μαλθακίζεσθαι ἐδόκει ἅτε ὢν κιθαρῳδός, καὶ οὐ τολμᾶν ἕνεκα τοῦ ἔρωτος ἀποθνήσκειν, ὥσπερ Ἄλκηστις, ἀλλὰ διαμηχανᾶσθαι ζῶν εἰσιέναι εἰς Ἅιδου. τοιγάρτοι διὰ ταῦτα δίκην αὐτῷ ἐπέθη-

D. φάσμα δείξαντες] φάντασμα Coisl. Par. EF. Ambr. Ang. u. Vat. n r. s. Ven. t. Vind. 1. Flor. a. b. c. i. Darmst., quod ex interpretatione fluxit.

ἐφ' ἣν ἦκεν] Vett. editt. ἐφ' ἣν ἐκὼν ἦκεν. Sed ἐκὼν et languet mirifice et codicum plurimorum optimorumque auctoritate destitutum est.

ἀλλὰ διαμηχανᾶσθαι] διαμηχανάσασθαι Par. DK. Ambr. Ang. p. 1. Dein ζῶν ἰέναι Coisl. Ambr. Vat. n. r. Ang u. Darmst.

Sed gravius beneficii et honoris magnitudinem significaturus dicit ἀλλὰ τ. ἐκ. Nimirum pondus huic sententiae addunt verba ἀγασθέντες τῷ ἔργῳ, ut tota verborum comprehensio possit explicari sic: Hoc facinus eius diis adeo probatum est, ut quum non nisi paucis quibusdam ex inferis redire concesserint, huic non solum tribuerint hoc beneficium, sed cum admiratione tantae animi magnitudinis concesserint. Fallitur enim Hommel. ἀνιέναι legendum ratus; qua certe coniectura abstinuisset, si ordinem et collocationem verborum ἀγασθέντες τῷ ἔργῳ considerasset paullo diligentius. Ceterum Ruhnken. ad Tim. p. 9. verissime observavit hunc unum esse Platonis locum, in quo ἄγασθαι cum dativo casu constructum legatur. Nihil tamen mutandum, v. Xenoph. Cyrop. II. 4, 9. VI. 4, 9. al. coll. Pierson. ad Moer p. 1 sq. Matth. Gr. §. 390. Bernhardy Synt. 104.

D. Ὀρφέα δὲ τ. Οἰάγρ.] Etiam in hac narratione de Orpheo quaedam insunt a vulgari fabula discrepantia, quae Phaedrus aut ipse pro consilii sui ratione immutavit aut repetiit ab iis, qui rem ita memoriae tradiderant, ut facile omnia possent accommodari praesenti disputationi. — ἀτελῆ, i. e. re infecta, ἄπρακτον, οὐδὲν διαπράξαντα.

ἀλλὰ διαμηχανᾶσθαι ζῶν εἰσιέναι] sed omnibus machinis adhibitis perficere conatus esse, ut vivus in Orcum ingrederetur. Mira Rückerti ad h. l. annotatio est ita scribentis: „Non videbatur hoc facere, sed fecit Orpheus; ut parum recte hoc expressum sit.“ Enimvero nihil offensionis habet δοκεῖν, quo iudicium et sententia de rebus vel hominibus non raro denotatur, ut Phaed. p. 113. D. 114. B. al. Mirabiliora etiam Hommelius de verbo εἰσιέναι annotavit, pro quo proprie ait descendendi verbum κατιέναι desiderari. Quasi vero non de ingressu in Orci regnum, sed de descensu Orphei agatur.

σαν, καὶ ἐποίησαν τὸν θάνατον αὐτοῦ ὑπὸ γυναικῶν γενέσθαι, οὐχ ὥςπερ Ἀχιλλέα τὸν τῆς Θέτιδος E
υἱὸν ἐτίμησαν καὶ εἰς μακάρων νήσους ἀπέπεμψαν,
ὅτι πεπυσμένος παρὰ τῆς μητρός, ὡς ἀποθανοῖτο
ἀποκτείνας Ἕκτορα, μὴ ἀποκτείνας δὲ τοῦτον οἴκαδ'
ἐλθὼν γηραιὸς τελευτήσοι, ἐτόλμησεν ἑλέσθαι βοηθήσας τῷ ἐραστῇ Πατρόκλῳ καὶ τιμωρήσας οὐ μόνον 180

Alii pauci ζῆν λέναι.

E. ὡς ἀποθανοῖτο] Codd. vel ἀποθάνοιτο vel ἀποθάνοι. Pauci iique deteriores ἀποθανοῖτο, quod unice verum.

μὴ ἀποκτείνας δὲ τοῦτον] Sic Vat. Λ. Ven. Ξ Vind. 2. Par. D K. Angel. w. Vat. p. cum. Bas. 2. Vulgo μὴ ποιήσας δὲ τοῦτο. Recepta lectio propter vim oppositionis magis est oratoria ideoque Phaedri ingenio melius accommodata. Dein Vat. Λ. Ven. Ξ. Par. D. οἴκαδε δ' ἐλθών.

E. οὐχ ὥςπερ Ἀχιλλέα —] Notabis breviloquentiam pro ἀλλ' οὐκ ἐτίμησαν αὐτὸν ὥςπερ Ἀχιλλέα, ὃν καὶ εἰς μακάρων νήσους ἀπέπεμψαν, ὅτι κ. τ. λ. Graecae dictionis vim et elegantiam ex his locis percipient tirones. Infra p. 189. C: ἐμοὶ δοκοῦσιν ἄνθρωποι — θυσίας ἂν ποιεῖν μεγίστας, οὐχ ὥςπερ νῦν τούτων οὐδὲν γίγνεται περὶ αὐτόν. Gorg. p. 522. A: τοὺς νεωτάτους ὑμῶν διαφθείρει τέμνων τε καὶ κάων —. οὐχ ὥςπερ ἐγὼ πολλὰ καὶ ἡδέα καὶ παντοδαπὰ εὐώχουν ὑμᾶς, ubi v. Heindorf. Protagor. p. 341. A: ἄπειρος εἶναι φαίνει, οὐχ ὥςπερ ἐγὼ ἔμπειρος διὰ τὸ μαθητὴς εἶναι κ. τ. λ., ubi interpres doctissimus comparavit Aristoph. Equitt. v. 784: οὐ φροντίζει σκληρῶς σε καθήμενον. οὕτως, οὐχ ὥςπερ ἐγὼ ῥαψάμενός σοι τουτὶ φέρω. Intelligitur ex his, opinor, satis perspicue haec omnia οὐχ ὥςπερ — ἀπέπεμψαν uno tenore esse legenda neque interpunctione separanda, ut factum est in editt. veteribus. — Achillem in insulis beatorum collocarunt multi, v. quos ad h. l. laudavit Astius. Et quis non meminit Scolii illius in Harmodium et Aristogitonem: φίλταθ' Ἁρμόδι', οὔ τι που τέθνηκας, Νήσοις ἐν μακάρων σέ φασιν εἶναι, ἵνα περ ποδώκης Ἀχιλεὺς Τυδείδη τέ φασιν Διομηδέα, v. Ilgen. Scol. p. 47. De insulis beatorum v. Gorg. p. 523. A. Menexen. p. 235. D. Gataker. ad Antonin. X, §. 8. p. 295.

ὅτι πεπυσμένος παρὰ τ. μ.] Vide Iliad. σ'. v. 94 sqq. ι'. 410 sqq. et Apolog. Socrat. p. 28. C: μὴ ἀποκτείνας δὲ τοῦτον — τελευτήσοι. conf. Heyne Obss. T. VII. p. 426 sqq. Oratoriam hanc esse locorum Homericorum interpretationem, qui ipsum Homerum inspexerint, facile intelligent. Nam apud Homerum Iliad. XVIII. 94. Thetis hoc tantum vaticinatur, futurum esse, ut Achilles paullo post Hectorem moriatur; et Iliad. IX. 414 sqq. Achilles ipse ait se ad grandem perventurum senectutem, si bello relicto domum revertatur. Eodem modo Homerum interpretatus est Aeschines c. Timarch. c. 59. ed. Bremi.

ὑπεραποθανεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐπαποθανεῖν τετελευτηκότι. ὅθεν δὴ καὶ ὑπεραγασθέντες οἱ θεοὶ διαφερόντως αὐτὸν ἐτίμησαν, ὅτι τὸν ἐραστὴν οὕτω περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο. Αἰσχύλος δὲ φλυαρεῖ φάσκων Ἀχιλλέα Πατρόκλου ἐρᾶν, ὃς ἦν καλλίων οὐ μόνον Πατρόκλου, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡρώων ἁπάντων, καὶ ἔτι ἀγένειος, ἔπειτα νεώτερος πολύ, ὥς φησιν Ὅμηρος. ἀλλὰ γὰρ τῷ ὄντι μάλιστα μὲν ταύτην τὴν ἀρετὴν οἱ θεοὶ τι-
B μῶσι τὴν περὶ τὸν ἔρωτα, μᾶλλον μέντοι θαυμάζουσι καὶ ἄγανται καὶ εὖ ποιοῦσιν, ὅταν ὁ ἐρώμενος τὸν ἐραστὴν ἀγαπᾷ ἢ ὅταν ὁ ἐραστὴς τὰ παιδικά.

P. 180. ἀλλὰ καὶ τῶν ἡρώων ἁπάντων] V. ἀλλ' ἆρα καὶ τ., quod e Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p. mutatum. Cod. Darmst. Creuz., cuius excerpta hic desinunt, πολὺ post νεώτερος om.

B. Οὕτω δὴ ἔγωγε φ.] Sic codd. fere omnes praeter Par. EF. Ang. u. Vat. s. Legebatur οὕτω δὴ καὶ ἔγωγε φ.

P. 180. Αἰσχύλος δὲ φλυαρεῖ — ὥς φησιν Ὅμηρος] Haec verba, de quibus etiam Politian. Obss. I. 45. et Buhle ad Arist. Rhetor. 913. disputarunt, Valckenar. ad Eurip. Fragm. p. 13. et ad Callimach. Fragm. p. 218. ab aliena manu interposita iudicavit, eique assentiuntur Wolfius et alii. Sed recte eorum patrocinium susceperunt Bastius Specim. Crit. p. 108. Heynius ad Hom. Il. XI. v. 786. Astius ad h. l. Boeckh. De simultate etc. p. 17. et nuper etiam Schleiermacherus, qui olim ea condemnaverat. Quum enim Phaedrus Homeri maxime esset studiosus, id quod ex dialogo eius nomine inscripto novimus; egregie eum Plato facit ita disputantem, ut patrem poeseos, qui Patroclum natu maiorem finxit (Iliad. XI. 787.) ideoque eum pro Achillis amatore habuisse videri potuit, magnis laudibus ornet, Aeschylum autem ceterosque poetas tragicos, qui Achillem fecerant amatorem Patrocli, vehementer reprehendat. Quum autem illa, quam poetae tragici celebrassent, sententia in populo illis temporibus regnare coepisset, necessarium hoc additamentum Phaedro videri debuit, quo insolitam de Patroclo Achillis amatore sententiam audientibus comprobaret. Accedit quod, his verbis omissis, deinde non ἀλλὰ γὰρ, sed καὶ γὰρ dici debuit. Ceterum de amore Achillis et Patrocli laudant Fabricium ad Sext. Empir. Pyrrhon. Hypot. III. 24. et intpp. ad Lucian. Erot. §. 54. ac de Achillis formositate Iliad. II. 673. Dorvill. ad Charitom. p. 15.

B. τῆς Ἀλκήστιδος μᾶλλον] Nam Alcestis propter amorem, quo in maritum flagrabat, mortem ultro subiit: Achilles autem propter amorem, quo Patroclus eum amplectebatur — erat enim ὁ ἐρώμενος, s. amasius Patrocli ex Phaedri sententia — morti se obtulit.

θειότερον γὰρ ἐραστὴς παιδικῶν· ἔνθεος γάρ ἐστι. διὰ ταῦτα καὶ τὸν Ἀχιλλέα τῆς Ἀλκήστιδος μᾶλλον ἐτίμησαν εἰς μακάρων νήσους ἀποπέμψαντες. Οὕτω δὴ ἔγωγέ φημι Ἔρωτα θεῶν καὶ πρεσβύτατον καὶ τιμιώτατον καὶ κυριώτατον εἶναι εἰς ἀρετῆς καὶ εὐδαιμονίας κτῆσιν ἀνθρώποις καὶ ζῶσι καὶ τελευτήσασιν.

Cap. VIII. Φαῖδρον μὲν τοιοῦτόν τινα λόγον ἔφη εἰπεῖν, μετὰ δὲ Φαῖδρον ἄλλους τινὰς εἶναι, ὧν οὐ πάνυ διεμνημόνευεν· οὓς παρεὶς τὸν Παυσανίου λόγον διηγεῖτο. εἰπεῖν δ' αὐτὸν, ὅτι Οὐ καλῶς μοι C

καὶ πρεσβύτατον] Hic καὶ addunt Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Ang. w. Vat. p. Deinde καὶ κυριώτερον cum Ald. et Bas. 1. habent Coisl. Par. EF. Ang. u. Vat. n. s. Ven. t. Flor. a. b. c. i. n.

καὶ τελευτήσασιν] τετελευτήκασι Vat. Δ. Ang. w.

Locum recte interpretantur Schneiderus ad Xenophon. Symp. p. 215. et Astius; iniuria sollicitarunt Wolfius, Bastius, Schützius.

τὸν Παυσανίου λόγον] De Pausania in Prolegg. et ad p. 176. A. dictum est. v. Petizon. ad Aelian. Varr. Hist. II. 21. Apud Xenophontem Sympos. c. VIII. §. 32. Socrates de eo haec narrat: καίτοι Παυσανίας γε, ὁ Ἀγάθωνος τοῦ ποιητοῦ ἐραστής, ἀπολογούμενος ὑπὲρ τῶν ἀκρασίᾳ συγκυλινδουμένων, εἴρηκεν, ὡς καὶ στράτευμα ἀλκιμώτατον ἂν γένοιτο ἐκ παιδικῶν τε καὶ ἐραστῶν, quam sententiam vidimus antea Phaedro a Platone tributam esse. Collegerunt autem ex illo loco Xenophontis Thierschius Specim. de Plat. Sympos. p. 7. aliique Pausaniam composuisse scriptionem eroticam, in qua puerorum cum viris consuetudinem defenderit, ad eumque librum Xenophontem et Platonem respexisse, quo magis hominis ingenium, mores, et opiniones ad ipsam veritatem describerent. Et huius quidem orationis argumentum censuerunt etiam nunc a Pausania tractari, tectius id quidem et obscurius, sed ita tamen, ut intelligeretur eum pueris veniam dare amatoribus quis morigerandi, si quidem illi sese hac re virtutis propriae incrementa capturos esse arbitrarentur. Sed quamvis ingeniosa sit haec suspicio; tamen, quominus eam pro vera probemus, multa impediunt. Quod enim non paucae in Platonis Symposio reperiuntur sententiae, quae apud Xenophontem Pausaniae tribuuntur; inde non efficitur, ut scriptionem aliquam Pausaniae amatoriam exstitisse putare debeamus, siquidem non solum a Platone, sed etiam a Xenophonte Pausaniae tributa sunt ea, quae eius ingenio et moribus digna viderentur. In qua re si hic c. VIII. §. 34. ita versatus est, ut Platonem p. 182. B.

δοκεῖ, ὦ Φαῖδρε, προβεβλῆσθαι ἡμῖν ὁ λόγος τὸ ἁπλῶς οὕτως παρηγγέλθαι ἐγκωμιάζειν Ἔρωτα. εἰ μὲν γὰρ εἷς ἦν ὁ Ἔρως, καλῶς ἂν εἶχε· νῦν δέ — οὐ γὰρ ἔστιν εἷς. μὴ ὄντος δὲ ἑνὸς ὀρθότερόν ἐστι
D πρότερον προρρηθῆναι, ὁποῖον δεῖ ἐπαινεῖν. ἐγὼ οὖν πειράσομαι τοῦτο ἐπανορθώσασθαι, πρῶτον μὲν Ἔρω-

D. ὁποῖον δεῖ ἐπαινεῖν] Herm. in Teubn. de suo refinxit ὁπότερον. Factum nollem. Nam duplicis Amoris distinctio deinceps demum affertur.

D. Ἀφροδίτη. μιᾶς μὲν οὖν οὔσης] Vett. editt. Ἀφροδίτη. ταύτης δὲ μιᾶς μὲν οὔσης. Quod dedimus, id acceptum referimus Bodl. Par. D. Ambr. Ang. w. n. Flor. a. c. i. Vat. d. r. Ven. t. et, quod magni momenti est, etiam Vat. Δ., quem Bastius diserte annotavit ita scriptum habere. Praeterea ταύτης δὲ om.

aliquatenus haberet consentientem; utriusque scriptoris consensus inde videtur explicari posse, quod Pausaniam constabat fortasse Eleorum, Thebanorum aliorumque populorum hoc in genere instituta cognita habere. Quod autem nos in eam deducit opinionem, ut non putemus ad librum a Pausania scriptum respici, illud est maxime, quod quae a Xenophonte tribuuntur Pausaniae, ea magnam partem a Platone Phaedro adscripta esse videmus cf. Xenoph. VIII. 32. Platon. p. 178. E. Xenoph. VIII. §. 32. Plat. p. 179. A. Xenoph. VIII. 34. 35. Quid quod Pausaniae apud Platonem sententia eadem fere est, quae Socrati apud Xenophontem tribuitur? Quid igitur? num verisimile est Platonem, si ad scriptionem aliquam Pausaniae respexiset, commissurum fuisse, ut eius decreta et Phaedro tribueret, praesertim quum illum ipsum convivio interesse iusserit? An Xenophontem putabimus Pausaniae sententiam Socrati suo tribuisse? Nimia, fateor, haec foret fingendi licentia, ne quid gravius dicam. Accedit quod ex illo loco Xenophontis non potest colligi probabili ratione Pausaniam scriptionem eroticam in vulgus emisisse. conf. Groen van Prinsterer. Prosopogr. p. 206. Audiendus igitur Athenaeus, qui V 56 praefracte negat scriptionem eiusmodi a Pausania esse compositam.

τὸ ἁπλῶς οὕτως — Ἔρωτα] Haec per epexegesin addita sunt, ut praegressum προβεβλῆσθαι ὁ λόγος accuratius explicetur hoc sensu: quatenus sic simpliciter etc. Itaque ea cum Rückerto accusativo casu accipienda putamus. Non probanda est Hommelii ratio, qui ea per exclamationem posita esse censuit.

νῦν δέ — οὐ γάρ] Vide annot. ad Apolog. Socrat c. XXVIII.

D. Πάντες γὰρ ἴσμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνευ Ἔρ. Ἀφρ.] Argumentatur hunc in modum: Venerem constat perpetuo uti socio et sectatore Amore. (Neque enim muliebris gratia et venustas masculo amore caret.) Iam una si esset Venus, etiam unus Amor esset. Quando autem duae sunt Veneres, etiam duo Amores sint necesse est. Certum est autem duas Veneres reperiri. Altera certe quidem,

τα φράσαι ὃν δεῖ ἐπαινεῖν, ἔπειτα ἐπαινέσαι ἀξίως τοῦ θεοῦ. Πάντες γὰρ ἴσμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνευ Ἔρωτος Ἀφροδίτη. μιᾶς μὲν οὖν οὔσης, εἷς ἂν ἦν Ἔρως· ἐπεὶ δὲ δὴ δύο ἐστόν, δύο ἀνάγκη καὶ Ἔρωτε εἶναι. πῶς δ' οὐ δύο τὼ θεά; ἡ μέν γέ που πρεσβυτέρα καὶ ἀμήτωρ, Οὐρανοῦ θυγάτηρ, ἣν δὴ καὶ

Coisl. Par. EFK. Vat. n. s. Flor. b. et Stob. Eclogg. Phys. p. 23. Bekkerus *οὖν* omisit, in ceteris nobiscum consentiens. Dein *ἦν ὁ Ἔρως* Par. K. Vat. p. *εἷς ἂν οὖν Ἔρως* Flor. n.

ἐπεὶ δὲ δὴ δύο] *δὲ* restitutum e Bodl. Vat. *A.* Vind. 1. 2. Ang. w. Vat. r. Palat.

δύο τὼ θεά] V. *τὰ θεά*, praeter fidem codicum. Dein Coisl. Par. DK. Vat. p. *ἡ μὲν γάρ που*.

ut opinor, est coelestis, altera vulgaris. Ex quo consequitur, ut etiam duplicem esse Amorem statuendum sit. Simplicissimam hanc acutarum conclusiuncularum seriem mireris profecto viris doctis tantum attulisse molestiae, ut ad violentas correctiones confugiendum putarint. Graserus enim Adversar. p. 25 sqq. scribendum esse contendit: *ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνευ Ἔρωτος Ἀφροδίτη. Ἀφροδίτης δὲ μιᾶς μὲν οὔσης κ. τ. λ.* Quae mutatio sicuti audaciae nomine displicere debet, ita nec ullo modo est necessaria. Non probabilior ratio Rückerti est, qui legendum proposuit: *Ἀφροδίτη, ἧς μιᾶς μὲν οὔσης κ. τ. λ.* Quasi vero ad *μιᾶς μὲν οὖν οὔσης* non facillime et rectissime intelligatur *αὐτῆς*. v. Ast. ad Phaedr. p. 431. Opp. Plat. T. X. Deinde ne quis scribendum opinetur *ἡ μὲν γάρ που πρ.*, audias Buttmannum ad Demosthen. Midian. p. 46: „Quum quis, inquit, uno argumento vel exemplo aliquid probat, potest hoc ut sufficiens afferre: quod fit particula *γάρ*; potest etiam significare plura quidem posse desiderari, sed hoc unum satis grave esse: quod fit addito *γέ*, certe, saltem.“ Infra p. 215. C: *ὁ μέν γε δι' ὀργάνων ἐκήλει κ. τ. λ.* Plura id genus ad Politic. p. 257. C. memoravimus. De Venere Urania atque Vulgivaga, quae etiam vulgari iudicio videntur seiunctae esse atque diverso cultu ornatae, siquidem diversa iis oblata sunt sacrificia (v. Lucian. Diall. Meretr. VII. in. Encom. Demosth. c. 13. Pausan. IX. 16, 2. Soph. Oed. Col. v. 101. ibique Schol.) secundum Platonis sententiam disputarunt Apuleius Apolog. p. 281. ed. Oudend. Plotin. Enn. III. Lib. V. c. 2. p. 158. E. Io. Lydus de mensibus p. 89 sq. Alios laudavit Astius ad h. l. Conferas etiam Xenoph. Symp. 8, 2. ibique Bornemann. Creuzer. Symbol. I. 729. 733. Quod autem illa dicitur *ἀμήτωρ*, pro magna deorum laude haberi solere, quod alterutro parente careant, docte demonstravit Wesselingius Observv. II. 10. p. 177 sqq. De Venere Vulgivaga ex Iove et Dione nata v. intpp. ad Cicer. de Nat. Deor. III. 23. Creuzer. in Melett. I. p 27. Elmenhorst. ad Apulei. p. 328 sqq. et quos laudat Bach. ad Xenoph. Sym-

οὐρανίαν ἐπονομάζομεν· ἡ δὲ νεωτέρα Διὸς καὶ Διώ-
E νης, ἣν δὴ πάνδημον καλοῦμεν· ἀναγκαῖον δὴ καὶ
Ἔρωτα τὸν μὲν τῇ ἑτέρᾳ συνέργον πάνδημον ὀρθῶς
καλεῖσθαι, τὸν δὲ οὐράνιον. ἐπαινεῖν μὲν οὖν δὴ
πάντας θεούς. ἃ δ' οὖν ἑκάτερος εἴληχε πειρατέον
εἰπεῖν. πᾶσα γὰρ πρᾶξις ὧδ' ἔχει· αὐτὴ ἐφ' ἑαυ-
181 τῆς πραττομένη οὔτε καλὴ οὔτε αἰσχρά. οἷον ὃ νῦν
ἡμεῖς ποιοῦμεν, ἢ πίνειν ἢ ᾄδειν ἢ διαλέγεσθαι, οὐκ
ἔστι τούτων αὐτὸ καθ' αὑτὸ καλὸν οὐδέν, ἀλλ' ἐν
τῇ πράξει, ὡς ἂν πραχθῇ, τοιοῦτο ἀπέβη· καλῶς
μὲν γὰρ πραττόμενον καὶ ὀρθῶς καλὸν γίγνεται, μὴ

E. ἐπαινεῖν μὲν οὖν δεῖ — πειρατέον εἰπεῖν] Bastius coni. ἐπαινεῖν μὲν οὖν οὐ δεῖ πάντας θεούς· ἃ δ' οὖν κτλ. Orellius ad Isocr. p. 326. l. c. verba ἐπαινεῖν μὲν οὖν δεῖ π. θεούς ex glossemate orta putat.

P. 181. ἐφ' ἑαυτῆς πραττομένη] Participium πραττομένη om. Proclus Comm. ad Alcib. I. P. I. p. 215. Creuz., nec expresserunt Gellius N. A. XVII. 20. et Ficinus. Delendum censuit Astius; iniuria.

αὐτὸ καθ' αὑτὸ καλὸν οὐδέν] καθ' αὑτὸ om. Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. d. p. r. et pr. Amb. Ven. t. Nolui expungere, quum ad perspicuitatem orationis ali-

pos. VIII. 19. Ceterum vix est quod moneam totum hoc argumentum a Pausania ita tractari, ut fabulas de Amore et Venere pro consilio suo mutaverit eique accommodaverit.

καὶ Ἔρωτα] Duo Amores quod distinguuntur, non abhorret hoc ab opinione vulgari. v. Lucian Amor. §. 37. Plut. Erot. Vol. IX. p. 62. ed. Reisk. Et Socrates quoque apud Xenoph. Conv. VIII. 10. rem non improbat.

E. ἐπαινεῖν μὲν οὖν δεῖ πάντας — εἰπεῖν] Nolumus narrare varias hominum doctorum de his verbis opiniones, ex quibus ne una quidem nobis probatur. Satius erit loci sententiam declarasse, quae haec est: Laudare omnes deos oportet; verum tamen quae uterque Amor propria habeat, id explicandum est. Discernendus est enim Amor vulgaris ab Amore coelesti, ut ne alterius laudes temere in alterum transferantur. Particulas δ' οὖν ita positas videbis infra p. 193. C. Theaet. p. 197. B. al. v. Hartung. Part. II. p. 13.

αὐτὴ ἐφ' ἑαυτῆς πραττομένη] Participium πραττομένη h. e. dum vel quatenus fit, s. peragitur, hic ponitur, quo magis emergat vis adverbiorum in proximis: ὡς ἂν πραχθῇ καλῶς μὲν γὰρ πραττόμενον καὶ ὀρθῶς. Hoc autem vult dicere: non ipsam actionem et per se spectatam esse vel honestam vel turpem, sed modum et rationem, qua quidque fiat, ei honestatis vel turpitudinis notam afferre, itaque

ἀρθῶς δὲ αἰσχρόν. οὕτω δὴ καὶ τὸ ἐρᾶν καὶ ὁ Ἔρως οὐ πᾶς ἐστι καλὸς οὐδὲ ἄξιος ἐγκωμιάζεσθαι, ἀλλ' ὁ καλῶς προτρέπων ἐρᾶν.

Cap. IX. Ὁ μὲν οὖν τῆς πανδήμου Ἀφροδίτης ὡς ἀληθῶς πάνδημός ἐστι καὶ ἐξεργάζεται ὅ τι ἂν τύχῃ· καὶ οὗτός ἐστιν, ὃν οἱ φαῦλοι τῶν ἀνθρώπων ἐρῶσιν. ἐρῶσι δὲ οἱ τοιοῦτοι πρῶτον μὲν οὐχ ἧττον γυναικῶν ἢ παίδων, ἔπειτα ὧν καὶ ἐρῶσι, τῶν σωμάτων μᾶλλον ἢ τῶν ψυχῶν, ἔπειτα ὡς ἂν δύνωνται ἀνοητοτάτων, πρὸς τὸ διαπράξασθαι μόνον βλέποντες, ἀμελοῦντες δὲ τοῦ καλῶς ἢ μή. ὅθεν δὴ B

quantum valeat et ex p. 183. D. plurimum habeat defensionis. Hermann. tamen ut importunum interpretamentum expunxit; uncis circumscripserunt Turicenses. De glossemate importuno non assentior. Immo auctor recensionis, quam codd. illi referunt, verba videtur importunius delevisse, ne scilicet post ἐφ' ἑαυτοῦ iam male videretur καθ' αὑτὸ illatum esse. Flor. n. b. c. i. αὐτὸ καθ' αὑτὸ τὸ καλόν.

B. ὅ τι ἂν τύχῃ] V. soloece τύχοι, invitis codd. fere omnibus.

δύνωνται ἀνοητοτάτων] Par. K. Vat. p. Vind. 1. 7. ἀνοητάτως, quod coniecit Schützius.

αὐτὸ καθ' αὑτὸ est per se spectata, nec iam habita ratione modi, quo peragatur. Mox οἷον ἀπέβη est qualis evadit. Mira enim de hac loquutione somniat Hommelius, qui de proverbio nescio quo cogitavit.

B. ἐξεργάζεται ὅ τι ἂν τύχῃ] Intell. ἐξεργαζόμενος. Sic mox B: ξυμβαίνει αὐτοῖς ὅ τι ἂν τύχωσι, τοῦτο πράττειν. Crito p. 45. D: ὅ τι ἂν τύχωσι, τοῦτο πράξουσιν. Protagor. p. 353. A. Aristoph. Rann. v. 955: οὐκ ἐλήρουν ὅ τι τύχοιμι. — οὐχ ἧττον γυναικῶν. De mulierum contemtu apud Graecos, inprimis apud Atheniensès, v. Meiners vermischte philosophische Schriften. T. I. p. 80. sqq.

ὡς ἂν δύνωνται ἀνοητοτάτων] Quam insipientissimos amare dicuntur, quoniam hi se amatoribus tradunt facilius. Quocirca talis amator in Phaedro p. 239. A — C. dicitur amatum ab iis omnibus avocare et retinere, quorum usu possit evadere sapientior. Hanc loci sententiam qui non perspicerent, scripserunt ἀνοητάτως, h. e. impurissime; v. ad Aristoph. Nubb. v. 416. Quod etsi per se non displicet, sicuti olim placuit, tamen quum postea melioris naturae amator dicatur τὸ νοῦν ἔχον μᾶλλον ἀγαπᾶν nec prius amare pueros ἢ ἐπειδὰν ἤδη ἄρχωνται νοῦν ἴσχειν, quid hic verum sit, vix dubitare licebit. Istud διαπράξασθαι de re venerea intelligendum est, ut Phaedr. p. 234. A. 256. C. Xenoph. Symp. IV. 18. Plutarch. Alcib. p. 210. E. al. Ad

ξυμβαίνει αὐτοῖς, ὅ τι ἂν τύχωσι, τοῦτο πράττειν, ὁμοίως μὲν ἀγαθόν, ὁμοίως δὲ τοὐναντίον. ἔστι γὰρ
C καὶ ἀπὸ τῆς θεοῦ νεωτέρας τε οὔσης πολὺ ἢ τῆς ἑτέρας, καὶ μετεχούσης ἐν τῇ γενέσει καὶ θήλεος καὶ ἄρρενος. ὁ δὲ τῆς οὐρανίας πρῶτον μὲν οὐ μετεχούσης θήλεος, ἀλλ' ἄρρενος μόνον — καὶ ἔστιν οὗτος ὁ τῶν παίδων ἔρως — ἔπειτα πρεσβυτέρας, ὕβρεως ἀμοίρου. ὅθεν δὴ ἐπὶ τὸ ἄρρεν τρέπονται οἱ ἐκ τούτου τοῦ ἔρωτος ἐπίνοοι, τὸ φύσει ἐρρωμενέστερον καὶ νοῦν μᾶλλον ἔχον ἀγαπῶντες. καί τις ἂν γνοίη καὶ

C. ἐκ τούτου τοῦ ἔρωτος] Articulum vulgo omissum suppeditarunt codd. tantum non omnes.

D. ἀλλ' ἐπειδὰν ἤδη ἄρχωνται] Bekkerus de Stephani coniectura edidit ἀλλ' ἢ ἐπειδάν.

τοῦ καλῶς ἢ μὴ rursus intelligas διαπράξασθαι. v. ad Phaedon. p. 114. B.

Ἔστι γὰρ καὶ ἀπὸ τῆς θεοῦ] Intell. ὁ πάνδημος Ἔρως. Deinde πολὺ referas ad νεωτέρας: in qua verborum collocatione ne offendas, conferas Alcibiad. II. p. 143. D: ἀλλὰ μᾶλλον πολύ. Legg. VII. p. 818. B: εὐηθέστατός ἐστι μακρῷ. Politic. p. 275. C: ὁμοίους τε εἶναι μᾶλλον πολὺ τὰς φύσεις. ubi vulgo legebatur πολὺ μᾶλλον. Ibid. p. 288. A: ἀλλὰ μᾶλλον πολὺ τεκτονικῆς. Gorg. p. 488. E. Phileb. p. 19. A. Supra p. 180. A: ἔπειτα νεώτερος πολύ, ubi cod. Darmstadt. πολὺ perperam omittit. Phaedon. p. 90. A: τοὺς χρηστοὺς καὶ πονηροὺς σφόδρα, ubi v. annot. edit. 3. Nimirum postponitur πολὺ ideo, quia νεωτέρας vi et gravitate sua eminet.

C. καὶ ἔστιν οὗτος ὁ τῶν παίδων ἔρως] Inserviunt haec verba illustrandis postremis ἀλλ' ἄρρενος μόνον. Iniuria igitur ea pro inepto glossemate habuerunt Wolfius, Schuetzius, Astius. Neque scrupulum iniicit, quod Pausanias deinceps rem uberius illustrat verbis: ὅθεν δὴ ἐπὶ τὸ ἄρρεν τρέπονται κ. τ. λ. — ὕβρεως ἀμοίρου. In hoc asyndeto nil est quod habeat offensionem, ut non assentiamur Astio, qui ὕβρεώς τ' ἀμοίρου scribendum censet. Multo minus autem probamus quod Orellius ad Isocrat. de Antidos. p. 326. legendum proposuit, ὕβρεως ἄμοιρος. v. ad Phaedon. p. 110. D. ed. rec. Remp. II. p. 350. D. Dicitur autem Venus Urania libera et immunis esse a petulantia et libidine illa, quae Veneri Vulgivagae propria sit. Ceterum post πρῶτον μὲν intell. ἐστίν, quod Rückerti gratia monemus in verborum structura sine causa haerentis.

D. οὐ γὰρ ἐρῶσι παίδων, ἀλλ' ἐπειδὰν ἤδη] Non assentior Stephano ἢ post ἀλλ' inserendum putanti. Nam sententia haec est: non enim amant pueros (tanquam pueros), sed amant eos, quum iam sapere incipiunt. Quocirca οὐκ ἐρῶσι ὡς ἂν δύνωνται ἀνοητοτάτων, quod in vulgares istos ama-

ἐν αὐτῇ τῇ παιδεραστίᾳ τοὺς εἰλικρινῶς ὑπὸ τούτου τοῦ ἔρωτος ὡρμημένους. οὐ γὰρ ἐρῶσι παίδων, ἀλλ' D ἐπειδὰν ἤδη ἄρχωνται νοῦν ἴσχειν· τοῦτο δὲ πλησιάζει τῷ γενειάσκειν. παρεσκευασμένοι γάρ, οἶμαι, εἰσὶν οἱ ἐντεῦθεν ἀρχόμενοι ἐρᾶν ὡς τὸν βίον ἅπαντα ξυνεσόμενοι καὶ κοινῇ συμβιωσόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐξαπατήσαντες ἐν ἀφροσύνῃ λαβόντες ὡς νέον καταγελάσαντες οἰχήσεσθαι ἐπ' ἄλλον ἀποτρέχοντες. χρῆν δὲ καὶ νόμον εἶναι μὴ ἐρᾶν παίδων, ἵνα μὴ εἰς ἄδηλον πολλὴ σπουδὴ ἀνηλίσκετο· τὸ γὰρ τῶν παίδων E

E. σπουδὴ ἀνηλίσκετο] ἀναλίσκοιτο Par. DK. Vat. p. Vind. 7. male. Pro παίδων Marklandus ad Lysiam p. 43. ed. Reisk. T. V. παῖδας legendum proposuit. Frustra.

tores cadere antea ostendit Pausanias. Ita παῖδες in verbis μὴ ἐρᾶν παίδων, ἵνα μὴ κ. τ. λ. sunt pueri adhuc imprudentes et immaturi. — τῷ γενειάσκειν, nam pubertas est ἥβη χαριεστάτη, ut ait Homer. Od. X, 279.

ἐν ἀφροσύνῃ λαβόντες] Sententia haec est: nam qui inde ab hoc tempore amare incipiunt, ii se ita comparaverunt, ut velint per totam vitam cum amasio suo versari, non quum eum, quippe quem deprehenderint iuvenem, imperitum et imprudentem, fefellerint ac deceperint, cum risu et contemtu ad alium aufugere. Participiorum cumulatio effecit, ut locus non recte intelligeretur. Tenendum igitur verba ἐν ἀφροσύνῃ λαβόντες ὡς νέον arcte cohaerere cum praecedenti οὐκ ἐξαπατήσαντες eique explicando et illustrando inservire, eademque ratione ἐπ' ἄλλον ἀποτρέχοντες connectendum esse cum verbis καταγελάσαντες οἰχήσεσθαι v. ad Euthyphron. p. 27. et ad Criton. p. 50. A. Ceterum transiit scriptor a participio ὡς — ξυνεσόμενοι κ. κ. συμβιωσόμενοι ad infinitivum: quae constructio nihil habet insolentiae. v. Charmid. p. 164. D. Politic. p. 303. C. Legg. I. p. 626. A. De Rep. II. p. 383. A. ibique ann.

ἵνα μὴ εἰς ἄδ. — ἀνηλίσκετο] Indicat accidere solere, ut plurimum studii frustra consumatur in amore adolescentium, ideoque utitur imperfecto. vid. Hermann. ad Viger. p. 806. Rost. §. 122. 12. Itaque ἀνηλίσκετο retinuimus. Protagor. p. 317. B: ἀλλά σε ἐχρῆν ἡμῖν συγχωρεῖν τὸν ἀμφότερα δυνάμενον, ἵνα μηδεὶς αὐτοὺς διέφθειρεν. Crit. p. 44. D. Menon. p. 89. B. Sed plurima hujus constructionis exempla collegerunt Valcken. Diatr. p. 149. et Monck. ad Hippol. v. 643. Mox de verbis οἳ τελευτᾷ v. Lobeck. ad Phryn. p. 43. et Pflugk. ad Eurip. Hecub. 419. Fallitur autem Hommelius κακίας ἢ ἀρετῆς scribendum ratus; de quo verbo monuisse satis erit. Germanice dicas: was Tugend und Laster betrifft.

τέλος ἄδηλον οἱ τελευτᾷ κακίας καὶ ἀρετῆς ψυχῆς τε πέρι καὶ σώματος. οἱ μὲν οὖν ἀγαθοὶ τὸν νόμον τοῦτον αὐτοὶ αὑτοῖς ἑκόντες τίθενται, χρῆν δὲ καὶ τούτους τοὺς πανδήμους ἐραστὰς προσαναγκάζειν τὸ τοιοῦτον, ὥσπερ καὶ τῶν ἐλευθέρων γυναικῶν προσαναγκά-
182 *ζομεν αὐτοὺς καθ' ὅσον δυνάμεθα μὴ ἐρᾶν. οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ καὶ τὸ ὄνειδος πεποιηκότες, ὥστε τινὰς τολμᾶν λέγειν, ὡς αἰσχρὸν χαρίζεσθαι ἐρασταῖς. λέγουσι δὲ εἰς τούτους ἀποβλέποντες, ὁρῶντες αὐτῶν τὴν ἀκαιρίαν καὶ ἀδικίαν· ἐπεὶ οὐ δήπου κοσμίως γε καὶ νομίμως ὁτιοῦν [πρᾶγμα] πραττόμενον ψόγον ἂν δικαίως*

χρῆν δὲ καὶ τούτους] Sic Bodl. Vat. *A*. Ven. *Ξ*. Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Ang. w. Vat. p. Vulgo *χρή*. Dein *τῶν τοιούτων* Ven. *Ξ*. Vind. 1. 2. cum Bas. 2. quod non debebat Wolfius amplecti.

P. 182. *ὥστε τινὰς τολμᾶν*] Sic Bodl. Coisl. Vat. D. Ven. *Ξ*. Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Ambr. Ang. w. Vat. p. a. V. Ven. t. Flor. a. b. c. i. Vulgo erat *τινά*, quod defendit Prinsterer Prosopogr. Plat. p. 113.

οὐ δήπου κοσμίως γε] V. *τε*, invitis Bodl. Coisl. Vat. *A*. Par. EF. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. r. s. Ven. t. Flor. a. b. c. i.

E. *τούτους τοὺς πανδήμους ἐραστάς*] Etiam hoc loco *οὗτος* cum contemtu dictum est. Criton. p. 45. A: *οὐχ ὁρᾷς τούτους τοὺς συκοφάντας ὡς εὐτελεῖς*. ubi v. annot. Constructionem verbi *ἀναγκάζειν* et *προσαναγκάζειν* cum duplici accusativo ne mireris, cf. infra c. XXXIX. *ταῦτα δὴ ἀναγκαζομένους αὐτούς*. Plura dabunt Heindorf. ad Phaedr. p. 235. et Matthiae §. 419. Etiam Latine dicitur aliquis aliquid cogi, de quo v. Gronov. ad Liv. IV. 26.

τὸ τοιοῦτον, ὥσπερ —] Exspectabas: *οἱόνπερ ἐστὶ τοῦτο, ὅτι καὶ τῶν ἐλευθέρων γ. π. μὴ ἐρᾶν*. Sed nihil mutandum. v. ad Phaedon. p. 86. A.

P. 182. *χαρίζεσθαι ἐρασταῖς*] Timaeus: *χαρίζεσθαι· ἰδίως ἐπὶ ἀφροδισίων*. v. Ruhnken. p. 195. Prorsus eodem mode Latini utuntur obsequendi verbo. Opponitur *ἀχαριστεῖν*, c. XII. v. Lennep. ad Phalar. p. 17.

ἐπεὶ οὐ δήπου κοσμίως γε] De particulis *οὐ δήπου — γε* v. ad Apolog. Socrat c. V. in. Minus bona vulgata lectio est.

B. *ὁ δ' ἐνθάδε — ποικίλος*] h. e. difficilis ad intelligendum propterea, quod quasi varietate sua deludit. Quod cum laude dictum est. Significat enim Athenienses et Lacedaemonios amorem nec vetare simpliciter nec permittere, sed certa ratione circumscribere, quum alii eum vel plane tollant vel sine cautione permittant. Verba capite extremo ab ipso Pausania explicantur sic: *ἐνθάδε δὲ πολὺ τούτων κάλλιον νενομοθέτηται καὶ, ὅπερ εἶπον, οὐ ῥᾴδιον κατανοῆσαι*. Phileb. p. 53. E: *λέγε σαφέστε-*

φέροι. Καὶ δὴ καὶ ὁ περὶ τὸν ἔρωτα νόμος ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις πόλεσι νοῆσαι ῥᾴδιος· ἁπλῶς γὰρ ὥρισται· ὁ δ' ἐνθάδε καὶ ἐν Λακεδαίμονι ποικίλος. B ἐν Ἤλιδι μὲν γὰρ καὶ ἐν Βοιωτοῖς καὶ οὗ μὴ σοφοὶ λέγειν ἁπλῶς νενομοθέτηται καλὸν τὸ χαρίζεσθαι ἐρασταῖς, καὶ οὐκ ἄν τις εἴποι οὔτε νέος οὔτε παλαιὸς ὡς αἰσχρόν, ἵνα, οἶμαι, μὴ πράγματ' ἔχωσι λόγῳ πειρώμενοι πείθειν τοὺς νέους, ἅτε ἀδύνατοι λέγειν. τῆς δὲ Ἰωνίας καὶ ἄλλοθι πολλαχοῦ αἰσχρὸν νενόμισται, ὅσοι ὑπὸ βαρβάροις οἰκοῦσι. τοῖς γὰρ βαρβάροις διὰ τὰς τυραννίδας αἰσχρὸν τοῦτό γε, καὶ

conf. ad Euthyphron. p. 84. Dein πρᾶγμα post ὁτιοῦν illatum om. Bodl. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Ambr. Ang. w. Vat. p. r. t. delevit Herm.

καὶ ὁ ἐν Λακεδαίμονι] Hic articulum omittunt Bodl. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Ang. w. Vat. p. r. et pr. Vat. Δ. Ven. t. Eiecerunt etiam Turicenss. Winckelmanno καὶ ἐν Λακεδαίμονι delenda videbantur coll. p. 182. D. 183. C.D. 184. A.B.

B. αἰσχρὸν τοῦτό γε] Bas. 1. 2. Flor. n. τουτί γε. Herm. de suo dedit: τοῦτό τε καὶ ἥ γε φ. ν. ex c.

ρον — ὅ τι λέγεις. Socr. οὐδὲν ποικίλον. Tim. p. 59. C. Gorg. d. 491. D. Ceterum ὁ ante ἐν Λακεδαίμονι non repetitum, quia utraque lex uni generi subiecta esse dicitur.

ἐν Ἤλιδι μὲν γὰρ κ. —] Paullo aliter Pausanias apud Xenophontem Sympos. VIII. §. 32 — 35. De moribus Lacedaemoniorum, qui hic commemorantur, v. Xenoph. Resp. Laced. II. 13. 14. Plutarch. Laced. Inst. p. 237. B. Aelian. V. H. III. 10. 12. Plutarch. in Lycurg. p. 200. sq. ed. Reisk. De Thebanis v. Aelian. V. H. XIII. 5. Athenaeus XIII. 2. Davis. ad Max. Tyr. XXIV. p. 455. XXVI. p. 27. De Eleis v. Xenoph. Symp. VIII. 35. de Republ. Lac. l. c. Aelian. l. c. coll. Davis. l. c. Plura laudarunt Wolfius et Astius ad h. l.

τῆς δὲ Ἰωνίας —] Hoc vult dicere: apud Iones vero aliosque populos, qui Persis subiecti sunt, plerumque turpe habetur etc. Stephanus legendum putabat τῆς δὲ Ἰωνίας πολλαχοῦ καὶ ἄλλοθι αἰσχρ. ν. Thiersch. Specim. Crit. p. 45. malebat τῇ δὲ Ἰωνίᾳ. Astius τῆς in τοῖς mutandum censebat. Rückertus post νενόμισται inseri vult καὶ, vel μάλιστα δέ. Locus, si quid video, est longe sincerissimus. Nam genitivus τῆς Ἰωνίας pendet ex πολλαχοῦ. Plat. Politic. p. 290. E: πολλαχοῦ τῶν Ἑλλήνων. Aristoph. Avv. 1689: παντὸς τοῦ τῆς Ἀττικῆς. conf. Matthiae Gr. §. 377. Post τῆς Ἰωνίας vero additur καὶ ἄλλοθι h. e. καὶ ἄλλων τῶν χωρῶν. Denique κατὰ σύνεσιν subiungitur ὅσοι — οἰκοῦσι, perinde ac si praecessisset: τῶν δὲ Ἰώνων καὶ ἄλλων πολλαχοῦ; in quo non haerendum.

C ἥ γε φιλοσοφία καὶ ἡ φιλογυμναστία. οὐ γάρ, οἶμαι, συμφέρει τοῖς ἄρχουσι φρονήματα μεγάλα ἐγγίγνεσθαι τῶν ἀρχομένων, οὐδὲ φιλίας ἰσχυρὰς καὶ κοινωνίας, ὃ δὴ μάλιστα φιλεῖ τά τε ἄλλα πάντα καὶ ὁ ἔρως ἐμποιεῖν. ἔργῳ δὲ τοῦτο ἔμαθον καὶ οἱ ἐνθάδε τύραννοι· ὁ γὰρ Ἀριστογείτονος ἔρως καὶ ἡ Ἁρμοδίου φιλία βέβαιος γενομένη κατέλυσεν αὐτῶν τὴν ἀρχήν. οὕτως οὖ μὲν αἰσχρὸν ἐτέθη χαρίζεσθαι ἐρασταῖς, κακίᾳ τῶν θεμένων κεῖται, τῶν μὲν ἀρχόντων πλεονε-
D ξίᾳ, τῶν δὲ ἀρχομένων ἀνανδρίᾳ· οὗ δὲ καλὸν ἁπλῶς ἐνομίσθη, διὰ τὴν τῶν θεμένων τῆς ψυχῆς ἀργίαν.

C. ἐγγίγνεσθαι τῶν ἀρχομένων] τοῖς ἀρχομένοις Bas. 2. Ven. Σ. et supra versum Vind. 2.

καὶ ἡ Ἁρμοδίου φιλία] V. ἡ aberat, praeter fidem codicum.

D. ἐνθάδε δὲ πολύ] δὲ propter finalem praegressi voc. sylla-

καὶ ἥ γε φιλοσοφία καὶ ἡ φιλ.] Nam puerorum amor, ut bene observat Reyndersius, ut plurimum in philosophorum scholis et gymnasiis oriebatur. v. Cicer. Tuscul. IV. 33. et Plat. Legg. I. 636. B. Praeterea conf. Demosth. Philipp. I. p. 51: ὥςπερ οἱ Βάρβαροι πυκτεύουσιν. Ceterum post τοῦτό γε, istud quidem h. e. παιδεραστίᾳ, recte dein subiicitur: καὶ ἥ γε φ. κ. τ. λ. i. e. atque adeo philosophia et gymnastices studium. Locus est sincerissimus.

C. φρονήματα — τῶν ἀρχομένων] Exspectabas dativum τοῖς ἀρχομένοις, quem tres codd. cum ed. Bas. 2. exhibent. Sed duarum constructionum confusione genitivus refertur ad φρονήματα μεγάλα, ut verbum ἐγγίγνεσθαι ponatur sine dativo, sicut mox dicitur ὃ δὴ μάλιστα φιλεῖ — ἐμποιεῖν. Sic etiam De Rep. V. p. 464. D. quem locum Rückertus comparavit.

ὃ δὴ μάλιστα φιλεῖ] h. e. solet efficere, ut infra p. 188. B. Menex. p. 242. A: ὃ δὴ φιλεῖ ἐκ τῶν ἀνθρώπων τοῖς εὖ πράττουσι προσπίπτειν. Legg. VI. p. 766. A: παιδείας μὲν ὀρθῆς τυχόν — θειότατον ἡμερώτατόν τε ζῶον γίγνεσθαι φιλεῖ. Phileb. p. 37. B. Tim. p. 89. E: δόξαι ψευδής τε καὶ ἀληθὴς ἡμῖν φιλεῖ γίγνεσθαι. al.

τά τε ἄλλα πάντα κ. τ. λ.] h. e. prae ceteris omnibus maxime amor. Sic Graeci frequentant ἄλλως τε καὶ, τά τε ἄλλα καί. v. infra p. 220. A. Apol. 36. A. Crit. p. 52. C. Phaedr. p. 257. A. Non est igitur quod cum Schleiermachero pro πάντα malis ταῦτα legi. Verum vidit Astius.

ὁ γὰρ Ἀριστογείτονος—] Res satis nota est. Laudat Wolfius Aelian. V. H. XI. 8. ad eumque Perizonium. Plura dabit Meursius in Pisistrato c. XIII. Ceterum horum Aristogiton fuit amator, Harmodius amatus, id quod satis declarant verba ἔρως et φιλία, cf. Hipparch. p. 229.

ἐνθάδε δὲ πολὺ τούτων κάλλιον νενομοθέτηται καί; ὅπερ εἶπον, οὐ ῥᾴδιον κατανοῆσαι.

Cap. X. Ἐνθυμηθέντι γάρ, ὅτι λέγεται κάλλιον τὸ φανερῶς ἐρᾶν τοῦ λάθρᾳ, καὶ μάλιστα τῶν γενναιοτάτων καὶ ἀρίστων, κἂν αἰσχίους ἄλλων ὦσι, καὶ ὅτι αὖ ἡ παρακέλευσις τῷ ἐρῶντι παρὰ πάντων θαυμαστή, οὐχ ὡς τι αἰσχρὸν ποιοῦντι, καὶ ἐλόντι τε καλὸν δοκεῖ εἶναι καὶ μὴ ἐλόντι αἰσχρόν, καὶ πρὸς E τὸ ἐπιχειρεῖν ἐλεῖν ἐξουσίαν ὁ νόμος δέδωκε τῷ ἐραστῇ θαυμαστὰ ἔργα ἐργαζομένῳ ἐπαινεῖσθαι, ἃ εἴ τις τολμῴη ποιεῖν ἄλλ' ὁτιοῦν διώκων καὶ βουλόμε-

bam om. Bodl. Vat. *A*. Par. DEFK. Ang. w. Vat. n. p. r. s. Ven. t. Flor. a. b. c. errore.

καὶ ἐλόντι τε καλόν] τε om. Bodl. Vat. *A*. Vind. 2. Par. DK. Vat. p. u. Flor. a. c. errore nescio quo.

E. ἃ εἴ τις τολμῴη] αἰεί τις Bodl. Vat. *A*. ἄν ει Par. DK. Vat. p.

Ἐνθυμηθέντι γάρ, ὅτι λέγεται κ. τ. λ.] Pausanias plurimis sententiis coacervatis deinde inchoatae orationis adeo obliviscitur, ut videatur in alia omnia abiisse, donec ad extremum in memoriam eorum redeat, de quibus ab initio coeperat dicere. Itaque participio ἐνθυμηθέντι nihil in proximis respondet, sed excidit orator inchoata structura. Ipsam autem sententiam, quam enuntiare voluit, infra demum p. 183. C. resumit, ubi sic loqui pergit: ταύτῃ μὲν οὖν οἰηθείη ἄν τις πάγκαλον νομίζεσθαι κ. τ. λ. Ex quibus verbis intelligitur eum in mente habuisse haec: ἐνθυμηθέντι γάρ, ὅτι λέγεται — δόξειεν ἂν πάγκαλον νομίζεσθαι ἐν τῇδε τῇ πόλει καὶ τὸ ἐρᾶν καὶ τὸ φίλους γίγνεσθαι τοῖς ἐρασταῖς.

κἂν αἰσχίους ἄλλων ὦσι] Intell. corpore, non animo. Deinde οὐχ ὡς τι αἰσχρὸν ποιοῦντι arcte connectas cum praecedentibus his: ὅτι ἡ παρακέλευσις — θαυμαστή, ut recte addi potuerit οὐχ ὡς τι αἰσχρὸν ποιοῦντι, cuius rei ratio in isto θαυμαστὴ inest. — καὶ ἐλόντι τε κ. δ. i. e. καὶ ὅτι ἐλόντι κ. τ. λ.

E. καὶ πρὸς τὸ ἐπιχειρεῖν] et ad capiendi conatum legem s. morem ei hanc fecisse potestatem, ut mira faciat ac nihilominus laudetur. etc. Elegans tamen Astii coniectura est legendum putantis πρὸς τῷ, hoc sensu: denique non solum hoc concedere legem amatori, ut amasium capere conetur, verum etiam, ut mira faciens laudetur. Ceterum θαυμαστὰ vel θαυμάσια ποιεῖν vel ἐργάζεσθαι, ut infra p. 213. D. Apolog. p. 35. A. Theaet. p. 151. A., dicitur de iis, qui vel propter dolorem et indignationem, vel ob ingentem laetitiam vel etiam prae vehementi aliqua cupiditate mira faciunt.

ἃ εἴ τις τολμ. — quae si quis audeat facere, quum aliud quid praeter istud perficere stu-

183 *νος διαπράξασθαι πλὴν τοῦτο, φιλοσοφίας τὰ μέγιστα καρποῖτ' ἂν ὀνείδη· εἰ γὰρ ἢ χρήματα βουλόμενος παρά του λαβεῖν ἢ ἀρχὴν ἄρξαι ἤ τιν' ἄλλην δύναμιν ἐθέλοι ποιεῖν οἵπερ οἱ ἐρασταὶ πρὸς τὰ παιδικά, ἱκετείας τε καὶ ἀντιβολήσεις ἐν ταῖς δεήσεσι ποιούμενοι, καὶ ὅρκους ὀμνύντες, καὶ κοιμήσεις ἐπὶ θύραις, καὶ ἐθέλοντες δουλείας δουλεύειν οἵας οὐδ' ἂν δοῦλος οὐδείς, ἐμποδίζοιτο ἂν μὴ πράττειν οὕτω*

P. 183. *φιλοσοφίας τὰ μέγιστα κ.*] Pro *φιλοσοφίας* Rükkertus *τῆς ἀτοπίας* legendum putat. Creuzerus Annal. Vindobb. l. c. Fasc. 56. a. 1831 p. 140. coni. *φλυαρίας*. C. Fr. Hermann. nuper audacius de suo edidit *πλὴν φιλίας* pro *πλὴν τοῦτο φιλοσοφίας*. Sed v. explicat.

ἐθέλοι ποιεῖν] Sic Bodl. Vat. *A*. Vind. 2. Par. D E. Ang. w. Legebatur *ἐθέλει*.

ἐθέλοντες δουλείας] V. *ἐθελοντάς*, quod abhorret a codd. fere omnium testimoniis. In Vat. *A*. Ang w. *δουλείας* deest.

B. *πάντα ταῦτα ποιοῦντι*] Hoc dedimus e Bodl. Vat. *A*.

deat ac velit, maximas auferat reprehensiones.

P. 183. *φιλοσοφίας τά μέγιστα καρποῖτ' ἂν ὀνείδη*] Sic de Republ. IX. p. 579. C: *οὐκοῦν τοῖς τοιούτοις κακοῖς πλείω καρποῦται ἀνήρ, ὃς ἂν κακῶς ἐν ἑαυτῷ πολιτευόμενος — μὴ ὡς ἰδιώτης καταβιῷ*. Eodemque modo etiam *ἀπολαύειν* in malam partem dicitur Criton. p. 54. A., ubi v. ann. Sed molestiam creavit istud *φιλοσοφίας*. Itaque Bekkerus Hommeliusque illud ex glossemate natum putant. Quod tamen ut credam, nondum adduci potui, siquidem quaenam vocis origo fuerit, minime perspicitur. Nec animum explet quod legendum proposuit Creuzerus *φλυαρίας*. Nam quod ait ita sensum verborum hunc exsistere: „er würde sich die grössten Vorwürfe eines ungemässigten, übertriebenen und nichtigen Betragens zuziehn," vereor equidem, ne ita *φλυαρίας* vocabulo ea significatio tribuatur, quam nunquam habuerit. Multo minus etiam placet quod alius vir doctus legendum proposuit *φιλαυτίας*, quo significetur coecus sui amor, quo occupati teneantur qui aliquid nimio studio appetant. Sed nimirum quid sibi velint *φιλοσοφίας ὀνείδη*, clarissime docent verba p. 183. B: *τῶν μὲν ὀνειδιζόντων κολακείας καὶ ἀνελευθερίας, τῶν δὲ νουθετούντων καὶ αἰσχυνομένων κ. τ. λ.* Itaque ne literula quidem loco movenda est Quippe *φιλοσοφία*, latiore sensu dicta, iam tribuitur iis qui adulationem atque illiberalitatem omnino reprehendendam statuant atque homine ingenuo indignam esse arbitrentur. Itaque verba licebit Germanice sic interpretari: so würde er von Seiten der Bildung die grössten Vorwürfe einernten. Enimvero genitivus connectendus est cum *τὰ μέγιστα ὀνείδη*, ita quidem, ut activa vi et potestate positus esse existimetur. Prave enim vulgo eum suspensum esse putant ex *καρποῖτο*. Ceterum infra p. 184. D: *παίδευσις καὶ σοφία* est quae hic *φιλοσοφία* audit. Mox de voc. *ἀντιβολήσεις*

τὴν πρᾶξιν καὶ ὑπὸ φίλων καὶ ὑπὸ ἐχθρῶν, τῶν μὲν B
ὀνειδιζόντων κολακείας καὶ ἀνελευθερίας, τῶν δε νου-
θετούντων καὶ αἰσχυνομένων ὑπὲρ αὐτῶν· τῷ δ'
ἐρῶντι πάντα ταῦτα ποιοῦντι χάρις ἔπεστι, καὶ δέδο-
ται ὑπὸ τοῦ νόμου ἄνευ ὀνείδους πράττειν, ὡς πάγ-
καλόν τι πρᾶγμα διαπραττομένου· ὃ δὲ δεινότατον,
ὥς γε λέγουσιν οἱ πολλοί, ὅτι καὶ ὀμνύντι μόνῳ συγ-
γνώμη παρὰ θεῶν ἐπιβάντι τὸν ὅρκον· ἀφροδίσιον

Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p. pro vulg. ταῦτα πάντα π. Dein ἐπέσται Vat. Δ. ἔπεται Bodl. Ang. w., quod dederunt Tur. coll. Legg. II. 667. B.

πρᾶγμα διαπραττομένου] Sic Bodl. Coisl. Vat. Δ. Par. DEFK. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. s. Ven. t. Flor. b. i. Legebatur olim διαπραττομένῳ.

ἐπιβάντι τὸν ὅρκον] V. τῶν ὅρκων. Accusativum tuentur Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. 7. Par. DK. Ang. w. Vat. p. Cyrillus c. Iulian. VI. p. 137. et ex parte Bodl., qui habet τῶν ὅρκον, unde apparet fraudis origo.

v. Anecdott. Bekker. T. I. p. 407., ubi hic locus laudatur.

ἤ τιν' ἄλλην δύναμιν] Zeugma est, siquidem ex praegresso verbo λαβεῖν est assumendum. Audacius etiam haec figura adhibetur in proximis, ubi ad καὶ κοιμήσεις ἐπὶ θύραις intelligendum est ποιούμενοι aut simile aliquod verbum. Quanquam de verborum integritate merito dubitaveris.

καὶ ἐθέλοντες δουλείας δουλεύειν] h. e. et promti paratique ad subeundam servitutem, s. sponte servientes servitutum. Expectabas καὶ ἐθελονταὶ δουλείας δουλεύοντες, aut quod Astius restituendum putabat ἐθελονταὶ δ. δουλεύοντες. Sed conferas Markland ad Lys. p. 616. ed. Reisk. et Buttmanni Gr. p. 447. Xenoph. Hier. VII. 9: ὅταν — ἐκόντες τε παραχωρῶσι τούτῳ ὁδῶν καὶ θάκων ὑπανιστῶνται φιλοῦντες — καὶ δωρεῖσθαι ἐθέλωσιν, ubi exspectes καὶ ἐθέλοντες δωρῶνται, sua sponte dona offerunt. Deinde quod post ἐμποδίζοιτο infertur μὴ πράττειν, explicavit hanc loquendi rationem Hermannus ad Viger. p. 810 sq. Loquutionem αἰσχύνεσθαι ὑπέρ τινος illustravi ad Criton. p. 45. D. Charmid. p. 175. D. Alcib. I. p. 119. C. Pro ὑπὲρ αὐτῶν exspectabas ὑπὲρ αὐτοῦ. Sed ita post εἴ τις non raro infertur numerus pluralis, v. ad Remp. VII. p. 536. A. coll. Matth. Gr. §. 487. 4. Quamobrem non probamus, quod nuper Hermannus de mera coniectura αὐτοῦ scripsit, repudiata et contemta auctoritate librorum omnium.

B. ὡς πάγκαλόν τι — διαπραττομένου] De genitivo absolute post dativum posito v. de Republ. VIII. p. 497. A: τάχα δ' ἂν ἡμῖν τις παραστὰς ἀνὴρ σφοδρὸς καὶ νέος λοιδορήσειεν ἂν ὡς ἀνόητα καὶ ἀδύνατα τιθέντων. Ibid. p. 590. B: ὡς οἷόν τε αὐταῖς — ἅτε ἀληθείᾳ ἑπομένων. Phileb. p. 44. C: ὥςπερ μάντεσι προσχρῆσθαί τισι (αὐτοῖς ξυμβουλεύω) — λίαν μεμισηκότων τὴν τῆς ἡδονῆς δύναμιν καὶ νενομικότων κ. τ. λ. Plura dabit Matthiae §. 561. Deinde ἐκβαίνειν τῶν ὅρ-

γὰρ ὅρκον οὔ φασιν εἶναι· οὕτω καὶ οἱ θεοὶ καὶ οἱ ἄν-
C θρωποι πᾶσαν ἐξουσίαν πεποιήκασι τῷ ἐρῶντι, ὡς ὁ
νόμος φησὶν ὁ ἐνθάδε. ταύτῃ μὲν οὖν οἰηθείη ἄν
τις πάγκαλον νομίζεσθαι ἐν τῇδε τῇ πόλει καὶ τὸ
ἐρᾶν καὶ τὸ φίλους γίγνεσθαι τοῖς ἐρασταῖς. ἐπειδὰν
δὲ παιδαγωγοὺς ἐπιστήσαντες οἱ πατέρες τοῖς ἐρωμέ-
νοις μὴ ἐῶσι διαλέγεσθαι τοῖς ἐρασταῖς, καὶ τῷ παι-
δαγωγῷ ταῦτα προστεταγμένα ᾖ, οἱ ἡλικιῶται δὲ καὶ

C. διαλέγεσθαι τοῖς ἐρασταῖς] Herm. de coniectura Orellii ad Isocrat. De antid. p. 327. scripsit τοὺς ἐραστάς, quia διαλέγεσθαι solenne sit de amatore amasium sermonibus suis ad amorem pellicere conante.

C. προστεταγμένα ᾖ] Vulg. ᾖ ἡλικιῶται. Pro ᾖ Bodl. Vat. *A*. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. habent οἱ. Vat. p. ᾖ οἱ ἡλικ. quod reposuimus. Dein libri: καὶ ἕτεροι ὀνειδ., quod duce Ficino cum Heindorfio ad Phaedr. p. 210. et Astio correximus.

D. εἰς δὲ ταῦτά τις] V. δή quod ex optimis plurimisque

κων, quod vulgo legebatur, etsi recte dicitur, recepimus tamen meliorum librorum lectionem τὸν ὅρκον, quam constructionem illustravit Astius ad h. l. Cf. Matthiae § 379. 1. Politic. p. 295. D: καρτερῶν δ' ἂν ἡγοῖτο δεῖν μὴ ἐκβαίνειν τὰ ἀρχαῖά ποτε νομοθετηθέντα. Ceterum de perjuriis amantium a diis non puniri solitis Phileb. p 65. C: ἐν ταῖς ἡδοναῖς περὶ τἀφροδίσια - καὶ τὸ ἐπιορκεῖν ξυγγνώμην εἴληφε παρὰ θεῶν, ubi v. annot. et quae collegerunt intpp. ad Aristaen. p. 729. ed. Boiss.

C. ἐπειδὰν δὲ παιδαγωγ. ἐπιστήσαντες] De paedagogis, qui puerorum et puellarum doctores fuerunt et doctores, v. Plat. Lysid. p. 223. A, ubi huius ipsius rei exemplum est, et Pignorius de Servis p. 116 sqq. — ταῦτα προστεταγμ. intell. μὴ ἐῶσι διαλέγεσθαι τοῖς ἐρασταῖς.

D. οὐχ ἁπλοῦν ἐστιν, ὅπερ ἐξ ἀρχῆς —] Loci sententia haec est: Quod supra dicebatur, nihil esse per se honestum aut turpe, id non simplex est, sed quasi duplicem habet faciem, prouti rationis et modi, quo peragitur, ratio habetur, aut non habetur. Quod quidem orator sic eloquitur: non simplex est, inquit, quod ab initio dicebatur nec honestum quidquam per se esse nec turpe, sed si honeste peragitur, honestum est, sin turpiter, turpe. Quae breviter dicta esse liquet pro eo, quod esse debebat: non simplex est, quod dicebatur etc. sed duplex; nam prouti honeste aut turpiter fit, etiam honestum ac turpe evadit. Itaque ἁπλοῦν nunc non est simpliciter verum, ut saepe alibi, sed potius simplex, h. e. id quod, sicuti ait Terentius, simplicem faciem habet et una tantum ex parte spectari potest. Similiter Lachet. p. 188. C: ἁπλοῦν τό γ' ἐμὸν περὶ λόγων ἐστίν· εἰ δὲ βούλει, οὐχ ἁπλοῦν, ἀλλὰ διπλοῦν· καὶ γὰρ ἂν δόξαιμί τῳ φιλολόγος εἶναι, καὶ αὖ μισολόγος. Simplicissima vero haec loci interpretatio ut non intelligeretur, inprimis etiam illud videtur effecisse, quod verba οὔτε καλὸν

ἑταῖροι ὀνειδίζωσιν, ἐάν τι ὁρῶσι τοιοῦτο γιγνόμενον, καὶ τοὺς ὀνειδίζοντας αὖ οἱ πρεσβύτεροι μὴ διακωλύωσι μηδὲ λοιδορῶσιν ὡς οὐκ ὀρθῶς λέγοντας, εἰς δὲ ταῦτά τις αὖ βλέψας ἡγήσαιτ' ἂν πάλιν αἴσχιστον τὸ τοιοῦτον ἐνθάδε νομίζεσθαι. τὸ δέ, οἶμαι, ὧδ' ἔχει· οὐχ ἁπλοῦν ἐστιν, ὅπερ ἐξ ἀρχῆς ἐλέχθη, οὔτε καλὸν εἶναι αὐτὸ καθ' αὑτὸ οὔτε αἰσχρόν· ἀλλὰ καλῶς μὲν πραττόμενον καλόν, αἰσχρῶς δὲ αἰσχρόν. D

libris mutatum. Videlicet iteratur hic illud *δέ*, quod est in verbis *ἐπειδὰν δὲ παιδαγ.*, de qua loquendi ratione alibi dictum.

οὐχ ἁπλοῦν ἐστιν] Bastius *οὐχ* delendum censebat. Astius omisso *εἶναι*, quod deest in aliquot libris, scribi malebat *ἁπλῶς*. Bas. 2. *τὸ δὲ, οἶμαι, ὧδ' ἁπλοῦν ἐστιν.* v. intpp.

αἰσχρῶς μὲν οὖν ἐστι]. Steph. *αἰσχρὸν μ.*, quod mutatum e Bodl. Coisl. Vind. 1. 2. 7. Par. D E K. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. s. Ven. t. Flor. a. b. c. i. n., quibuscum Ald. et Bass. consentiunt. Stephanianum tenuerunt Turr. praeter rectam rationem. v. explic.

— *οὔτε αἰσχρόν* subiecto suo carere visa sunt totusque locus omnino prave perspectus fuit. Quamobrem primum quidem tenendum est verba *οὔτε καλὸν εἶναι — οὔτε αἰσχρόν*, quae proprie debebant cum *οὐχ ἁπλοῦν ἐστι* coniungi, hunc in modum: *οὐχ ἁπλοῦν ἐστι τὸ οὔτε καλὸν εἶναι — οὔτε αἰσχρόν*, suspensa esse potius e membro periodi secundario vel parenthesi: *ὅπερ ἐξ ἀρχῆς ἐλέχθη*, ita quidem, ut deinceps recta oratione pergatur: *ἀλλὰ καλῶς μὲν — αἰσχρόν*. In qua quidem enuntiati conformatione etsi fuerunt qui offenderent, tamen qui Graecos meminerint non raro primarias sententiarum partes cum parenthesi connectere solere, nequaquam in illa haerebunt. Praeterea vero etiam animadvertendum est diligenter, quod *καλόν* et *αἰσχρόν* sine subiecti mentione positum est, ne hoc quidem a linguae usu et consuetudine ullo modo recedere. Nam post negandi particulam adiectivum neutrius generis non ita raro usurpatur sic, ut *τί* vel *οὐδέν* s. *μηδέν* intelligendum relinquatur. Cuius generis exempla quum ad Gorg. p. 485. E. adscripsimus, tum alia etiam afferemus ad Legg. V. p. 736. D siquidem per deum et librarium aliquando fiet, ut opus dudum absolutum in lucem emittere liceat. Itaque *οὔτε καλὸν εἶναι* idem est quod *οὔτε καλὸν εἶναί τι* s. *οὐδέν*. Denique meminisse etiam iuvabit, toto hoc loco respici ad illa, quae a Pausania p. 181. A. explicata sunt; quibus comparatis eam, quam nunc defendimus, loci interpretationem unice veram rectamque esse etiam certius intelligetur.

αἰσχρῶς μὲν οὖν ἐστι π.] Ad *αἰσχρῶς* et *καλῶς* e superioribus intelligendum est *πράττειν*. De Republ. I. p 339. C: *οὐκοῦν ἐπιχειροῦντες νόμους τιθέναι τοὺς μὲν ὀρθῶς τιθέασι, τοὺς δέ τινας οὐκ ὀρθῶς; — Τὸ δὲ ὀρθῶς* (sc. *νόμους τιθέναι*) *τὸ τὰ ξυμφέροντά ἑστι τίθεσθαι ἑαυτοῖς*. Plura adscripsimus ad Euthyphr. p. 2. C. Cratyl. p. 388. C Hommelii ad h. l. disputationem fateor me non intelligere. Is scilicet ad *αἰσχρῶς* et *καλῶς* potius *φιλεῖν* intelligi vult. Mox verba

αἰσχρῶς μὲν οὖν ἐστι πονηρῷ τε καὶ πονηρῶς χαρίζεσθαι, καλῶς δὲ χρηστῷ τε καὶ καλῶς. πονηρὸς δ'
E ἔστιν ἐκεῖνος ὁ ἐραστὴς ὁ πάνδημος, ὁ τοῦ σώματος μᾶλλον ἢ τῆς ψυχῆς ἐρῶν. καὶ γὰρ οὐδὲ μόνιμός ἐστιν, ἅτε οὐδὲ μονίμου ἐρῶν πράγματος· ἅμα γὰρ τῷ τοῦ σώματος ἄνθει λήγοντι, οὗπερ ἤρα, οἴχεται ἀποπτάμενος, πολλοὺς λόγους καὶ ὑποσχέσεις καταισχύνας. ὁ δὲ τοῦ ἤθους χρηστοῦ ὄντος ἐραστὴς διὰ βίου μένει, ἅτε μονίμῳ συντακείς. τούτους δὴ βού-
184 λεται ὁ ἡμέτερος νόμος εὖ καὶ καλῶς βασανίζειν, καὶ τοῖς μὲν χαρίσασθαι, τοὺς δὲ διαφεύγειν. διὰ ταῦτα οὖν τοῖς μὲν διώκειν παρακελεύεται, τοῖς δὲ φεύγειν, ἀγωνοθετῶν καὶ βασανίζων, ποτέρων ποτὲ ἔστιν ὁ ἐρῶν καὶ ποτέρων ὁ ἐρώμενος. οὕτω δὴ ὑπὸ ταύτης

καλῶς δὲ χρηστῷ] Vett. editt. καλόν, quod correctum ex Par. DK. Vat. p.

E. ἢ τῆς ψυχῆς ἐρῶν] Sic Bodl. Vat. *A*. Ven. *Ξ*. Vind. 2. Par. DK. Vat. p. Vett. editt. ἐρῶν ἢ τῆς ψυχῆς.

ἅτε οὐδὲ μονίμου] οὐ ex Bodl. Coisl. Vind. 2. Turr. Idem habet teste Bastio etiam Vat. *A*. Praestat tamen vulgatum. Dein Sydenhamus coni. ἅμα γὰρ — ἄνθει, λήγοντος οὗπερ ἤρα.

P. 184. τοῖς μὲν χαρίσασθαι] χαρίζεσθαι Ven. *Ξ*. Vind. 2. Par. DK. Vat. p. Sed praestabilior est aoristus, qui ob διαφεύγειν immutatus videtur.

διὰ ταῦτα οὖν — ὁ ἐρώμενος] Schützius totam hanc sententiam putabat ab aliena manu interpositam esse. Idem censebat

οἴχεται ἀποπτάμενος petita sunt ex Iliad. II. 71.

P. 184. ποτέρων ποτὲ ἔστιν] h. e ad utrum genus referendi sint amatores et amati. Interiecta sunt autem haec: διὰ ταῦτα οὖν τοῖς μὲν διώκειν — ποτέρων ὁ ἐρώμενος, quasi per parenthesin quandam atque inserviunt verbis postremis illustrandis τοῖς μὲν χαρίσασθαι, τοὺς δὲ διαφεύγειν. Solet enim Pausanias, ut iam vidimus, ab orationis tenore passim paullulum deflectere ac deinceps pluribus interpositis ad superiora reverti. Non erat igitur quod Schuetzius totam hanc sententiam a Platone profectam esse negaret. τοῖς μέν, amatoribus. τοῖς δέ, amasiis.

ἵνα χρόνος ἐγγένηται] Phaedon. p. 86. E: ἵνα χρόνου ἐγγενομένου βουλευσώμεθα, τί ἐροῦμεν. Protagor. p. 339. E: ἵνα μοι χρόνος ἐγγένηται τῇ σκέψει. De sententia v. Simonides Fr. 86. in Delect. Schneidew. p. 408.

B. ὑπὸ πολιτικῶν δυνάμεων] h. e. spe magnae in civitate auctoritatis et potestatis. v. Wyttenbach. ad Plutarch. de Ser. Num. Vind. p. 58.

χωρὶς τοῦ μηδὲ πεφ.] h. e. praeterquam quod ne oritur quidem inde generosa amicitia: abgesehen davon dass etc. Usum loquen-

τῆς αἰτίας πρῶτον μὲν τὸ ἁλίσκεσθαι ταχὺ αἰσχρὸν νενόμισται, ἵνα χρόνος ἐγγένηται, ὃς δὴ δοκεῖ τὰ πολλὰ καλῶς βασανίζειν· ἔπειτα τὸ ὑπὸ χρημάτων καὶ ὑπὸ πολιτικῶν δυνάμεων ἁλῶναι αἰσχρόν, ἐάν τε κακῶς B πάσχων πτήξῃ καὶ μὴ καρτερήσῃ, ἄν τ' εὐεργετούμενος εἰς χρήματα ἢ εἰς διαπράξεις πολιτικὰς μὴ καταφρονήσῃ. οὐδὲν γὰρ δοκεῖ τούτων οὔτε βέβαιον οὔτε μόνιμον εἶναι, χωρὶς τοῦ μηδὲ πεφυκέναι ἀπ' αὐτῶν γενναίαν φιλίαν. μία δὴ λείπεται τῷ ἡμετέρῳ νόμῳ ὁδός, εἰ μέλλει καλῶς χαριεῖσθαι ἐραστῇ παιδικά. ἔστι γὰρ ἡμῖν νόμος, ὥςπερ ἐπὶ τοῖς ἐρασταῖς ἢν δουλεύειν ἐθέλοντα ἡντινοῦν δουλείαν παιδικοῖς μὴ C κολακείαν εἶναι μηδὲ ἐπονείδιστον, οὕτω δὴ καὶ ἄλλη

Astius. Bastius autem et Orellius ad Isocr. *περὶ ἀντιδ.* p. 328 sq. ex codd. Vindobb. legi volebant *τοὺς μέν — τοὺς δέ*, pro *τοῖς μέν, τοῖς δέ*. Et confirmant accusativum Coisl. Par. DK. Vat. p. Nec tamen quidquam mutaverim.

οὕτω δὴ ὑπὸ ταύτης] *δὴ καὶ ὑπὸ τ.* Coisl. Ambr. Vat. r. Baiter. *ὑπὸ ταύτης τῆς αἰτίας* abesse malebat.

B. *ἄν τ' εὐεργετούμενος*] *ἀντευεργετούμενος* Vind. 2. Par. E. Vat. n. Dein Vind. 2. Ven. Ξ. *ἢ καὶ εἰς διαπράξεις.*

C. *οὕτω δὴ καὶ ἄλλη μία μόνη δ.*] *ἄλη μία μῶν δ.* Vat. Δ. Bodl. Ang. w. unde Winckelmann. extudit *μία νόμῳ. μία* om. Par. E F. Ang. u. Vat. n. s. *μόνον* scribunt Coisl. Par. D E F K. Ang. u. Ambr. Vat. n. p. r. s. Ven. t. Flor. a. b. c. i. Nimirum videre hinc licet haesisse criticos et scribas in formula *εἷς μόνος*. Rückertus *μόνη* ex glossemate ortum censet.

di illustravi ad Apolog. Socrat. c. XXIV. in. et ad Criton. c. III. in.

C. *οὕτω δὴ καὶ ἄλλη μία μ.*] Inest in his verbis anacoluthia quaedam. Plenius enim et strictiore verborum iunctura dicendum erat: *οὕτω δὴ καὶ ἐπὶ τοῖς παιδικοῖς ἄλλην μίαν μόνην δουλείαν οὐκ ἐπονείδιστον εἶναι.* Hoc autem vult: etiam praeter illam, quam antea commemoraverit, unam eamque solam esse servitutem, quae *τοῖς παιδικοῖς* nullam afferat ignominiam. Itaque non est quod pro *ἄλλη* cum Schuetzio *τούτοις* scribamus. Multo minus etiam probanda est Bastii coniectura, qui pro *μία* legendum censuit *νομίμη*. Nam frequenter *εἷς μόνος, μία μόνη, ἓν μόνον* coniunctim poni solere docuerunt Thierschius Specim. Crit. p. 47 sq. et Schaeferus Melett. p. 19 sq. Cf. Apolog. Socr. p. 25. B. Criton. p. 47. B. De Rep. VIII. p. 548. C. X. p. 597. C. Neque aliter scriptores Latini. Terent. Adelph. V. 3, 46: solum unum hoc vitium affert hominibus. Cicero in Pison. c. 40: cives Romani — te unum solum suum depeculatorem, vexatorem, praedonem, hostem venisse senserunt. Ceterum paullo ante *ἐθέλοντα* rursus ita dictum est,

μία μόνη δουλεία ἑκούσιος λείπεται οὐκ ἐπονείδιστος· αὕτη δέ ἐστιν ἡ περὶ τὴν ἀρετήν.

Cap. XI. Νενόμισται γὰρ δὴ ἡμῖν, ἐάν τις ἐθέλῃ τινὰ θεραπεύειν ἡγούμενος δι' ἐκεῖνον ἀμείνων ἔσεσθαι ἢ κατὰ σοφίαν τινὰ ἢ κατὰ ἄλλο ὁτιοῦν μέρος ἀρετῆς, αὕτη αὖ ἡ ἐθελοδουλεία οὐκ αἰσχρὰ εἶναι, οὐδὲ κολακεία. δεῖ δὴ τῷ νόμῳ τούτῳ ξυμβαλεῖν
D εἰς ταὐτό, τόν τε περὶ τὴν παιδεραστίαν καὶ τὸν περὶ τὴν φιλοσοφίαν τε καὶ τὴν ἄλλην ἀρετήν, εἰ μέλλει ξυμβῆναι καλὸν γενέσθαι τὸ ἐραστῇ παιδικὰ χαρίσασθαι. ὅταν γὰρ εἰς τὸ αὐτὸ ἔλθωσιν ἐραστής τε καὶ παιδικὰ νόμον ἔχων ἑκάτερος, ὁ μὲν χαρισαμένοις παιδικοῖς ὑπηρετῶν ὁτιοῦν δικαίως ἂν ὑπηρε-

δι' ἐκεῖνον ἀμείνων] ἐκεῖνο Bodl. Vat. *A*. Ang. w. Quod debetur criticis, qui ἐκεῖνον ad τινὰ referri moleste tulissent. Itaque vulgata servanda fuit. Mox ἐθελοδουλία Par. D. Ambr. Vat. r.

D. τὸ ἐραστῇ παιδικὰ χαρίσασθαι] V. τῷ ἐρ., quod frustra defendit Rückertus. Nam debebat ita certe etiam τὰ παιδικά scribi. Itaque τό cum Bekkero dedi ex Coisl. Ven. Ξ. Ven. t. et pr. Ang. n., quod habet etiam Vind. 2.

δικαίως αὖ ὁτιοῦν ἂν ὑπ.] Vulgo pro αὖ scribebatur ἄν, quod correctum e Bodl. Coisl. Vat. *A*. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. 7. Par. D K. Ambr. Vat. n p. r. Flor. a. v. In Vat. *A*. Bodl. etiam pro altero ἄν habetur αὖ. Alii libri hic voculam omittunt, velut Par. D K. Vat p. Vind. 2. Flor. c. Dein pro vulg. ὑπουργεῖν Bodl. Coisl. Vat. *A*. Par. D E F K. Ambr. Ang. n. Vat. n. p. r. s. Vind. 1. 7. Flor. a. b.

ut significet sponte, v. supra ad p. 183. A. Neque opus est cum Astio ἐθέλοντας corrigere, quum in participio singularis numeri personae, quam vocant, indefinitae significatio insit, ita ut sententia universe enuntietur. v. ad Criton. p. 43. C. p. 104. huius edit.

D. ὅταν γὰρ εἰς τὸ αὐτὸ ἔλθωσιν] Quum ita in unum convenerint, ut uterque legem teneat aliquam. Mox dicitur τούτων ξυνιόντων εἰς ταὐτὸ τῶν νόμων.

εἰς φρόνησιν κ. τ. ἄ. ἀρετὴν ξυμβάλλεσθαι] Observandum est verbum ξυμβάλλεσθαι passim ita usurpari, ut omittatur accusativus obiecti. Eodem modo nostrates: und dass jener vermag zur Weisheit und Tugend beizutragen. Eundem usum verborum προστιθέναι, ἀπολλύναι, κερδαίνειν, tetigi annot. ad Euthyphron. p. 3. D. Itaque concinnitatis causa deinde eandem servavit structuram in his: ὁ δὲ δεόμενος — κτᾶσθαι, quae Germanice sic reddas: und der andere in Beziehung auf Bildung und Weisheit zu gewinnen (pr. sibi acquirere) begehrt: neque assentimur Schuetzio, qui εἰς ante παίδευσιν iteratum deleri oportere iudicavit.

E. τότε δὴ τούτων ξυνιόντων] Revertens ad prima-

τεῖν, ὁ δὲ τῷ ποιοῦντι αὐτὸν σοφόν τε καὶ ἀγαθὸν δικαίως ἂν ὁτιοῦν ἂν ὑπουργεῖν, καὶ ὁ μὲν δυνάμενος εἰς φρόνησιν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ξυμβάλλεσθαι, ὁ δὲ δεόμενος εἰς παίδευσιν καὶ τὴν ἄλλην σοφίαν κτᾶ- E
σθαι, τότε δὴ τούτων ξυνιόντων εἰς ταὐτὸν τῶν νόμων μοναχοῦ ἐνταῦθα ξυμπίπτει τὸ καλὸν εἶναι παιδικὰ ἐραστῇ χαρίσασθαι, ἄλλοθι δὲ οὐδαμοῦ. ἐπὶ τούτῳ καὶ ἐξαπατηθῆναι οὐδὲν αἰσχρόν· ἐπὶ δὲ τοῖς ἄλλοις πᾶσι καὶ ἐξαπατωμένῳ αἰσχύνην φέρει καὶ μή. εἰ γάρ τις ἐραστῇ ὡς πλουσίῳ πλούτου ἕνεκα χαρισά- 185
μενος ἐξαπατηθείη καὶ μὴ λάβοι χρήματα, ἀναφανέντος τοῦ ἐραστοῦ πένητος, οὐδὲν ἧττον αἰσχρόν· δακεῖ γὰρ ὁ τοιοῦτος τό γε αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι, ὅτι ἕνεκα

c. i. *ὑπουργῶν*. Quocirca Bastius etiam superius illud *ὑπουργεῖν* in *ὑπουργῶν* commutari volebat, eique obsecutus est Reynders. Sed illa: *νόμον ἔχων ἑκ.*, i. e. *νομίζων ἑκάτερος*, profecto huic rationi magnopere officiunt. Itaque tenendus infinitivus est, qui propter sequentium participiorum concursum a scribis temere in participium est commutatus. Baiterus coni. *ὑπουργῶν ὑπουργεῖν*, ut paullo ante dicitur *ὑπηρετῶν — ὑπηρετεῖν*.

ἀρετὴν ξυμβάλλεσθαι] *ξυμβαλέσθαι* Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Par. D K. Vat. p. Dein *εἰς* ante *παίδευσιν* Schützius delendum putabat. male.

E. *εἰς ταὐτὸν τῶν νόμων*] Vind. 7. Par. D. *εἰς αὐτὸν τὸν νόμον*. Bastius *τῶν νόμων* delendum censebat.

riam sententiam repetit superiora *ὅταν εἰς τὸ αὐτὸ ἔλθωσιν* adiecta vocula *δή*, v. ad Apolog. Socrat. p. 21. A. Menex. p. 240. D. al. Patet vero ex his inanem esse coniecturam Astii, qui ex scriptura unius cod. Vindob. *εἰς αὐτὸν τὸν νόμον* eruendum putabat *εἰς τὸν αὐτὸν νόμον*. Nam quod antea dicebatur *εἰς τὸ αὐτὸ ἐλθεῖν*, id nunc plenius magisque perspicue enuntiatur sic, ut *τῶν νόμων* adiiciatur.

ξυμπίπτει τὸ κ.] Phavorinus: *συμπίπτειν λέγεται καὶ τὸ συμβαίνειν.* et s. v. *συμπεσεῖν: συμπίπτειν· ὁμοῦ γενέσθαι· οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον τὴν λέξιν καὶ ἐπὶ τυχηρῶν ἀποβάσεων τιθέασι.*

ἐπὶ τούτῳ] quum sic affecti sunt animo.

ἐπὶ δὲ τοῖς ἄλλοις πᾶσι] sub quavis alia conditione. Ad *αἰσχύνην φέρει* e superioribus intelligendum *τὸ χαρίσασθαι*, id quod satis declarant proxima verba.

P. 185. *οὐδὲν ἧττον αἰσχρόν*] Intell. *ἢ εἰ μὴ ἐξαπατηθείη καὶ λάβοι.*

τό γε αὐτοῦ] Wolfius: seinen Character, seine Gesinnung. Equidem malim: quantum in ipso est, quemadmodum dicitur *τὸ ἐμόν, τὸ σόν*, al.; eamque interpretationem confirmat proximum illud *τὸ καθ' αὑτόν*.

χρημάτων ὁτιοῦν ἂν ὁτῳοῦν ὑπηρετοῖ· τοῦτο δὲ οὐ καλόν. κατὰ τὸν αὐτὸν δὴ λόγον κἂν εἴ τις ὡς ἀγαθῷ χαρισάμενος καὶ αὐτὸς ὡς ἀμείνων ἐσόμενος διὰ τὴν φιλίαν τοῦ ἐραστοῦ ἐξαπατηθείη, ἀναφανέντος
B ἐκείνου κακοῦ καὶ οὐ κεκτημένου ἀρετήν, ὅμως καλὴ ἡ ἀπάτη· δοκεῖ γὰρ αὖ καὶ οὗτος τὸ καθ' αὑτὸν δεδηλωκέναι, ὅτι ἀρετῆς γ' ἕνεκα καὶ τοῦ βελτίων γενέσθαι πᾶν ἂν παντὶ προθυμηθείη· τοῦτο δὲ αὖ πάντων κάλλιστον. οὕτω πάντως γε καλὸν ἀρετῆς ἕνεκα χαρίζεσθαι. οὗτός ἐστιν ὁ τῆς Οὐρανίας θεοῦ ἔρως καὶ οὐράνιος καὶ πολλοῦ ἄξιος καὶ πόλει καὶ ἰδιώταις, πολλὴν ἐπιμέλειαν ἀναγκάζων ποιεῖσθαι
C πρὸς ἀρετὴν τόν τε ἐρῶντα αὐτὸν αὑτοῦ καὶ τὸν ἐρώμενον· οἱ δ' ἕτεροι πάντες τῆς ἑτέρας, τῆς παν-

P. 185. ὡς ἀγαθῷ χαρισάμενος] Stephan. sine idonea causa malebat χαρισόμενος.

διὰ τὴν φιλίαν τοῦ ἐραστοῦ] τοῦ additum ex Coisl. Ven. Ξ. Vind. 2. 7. Par. D K. Vat. p.

B. ἀρετῆς γ' ἕνεκα] γ' additum e Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. Par. D K. Ambr. Ang. u. w. Vat. n p. r. Ven. t. Flor. b. i. Mox autem post καλὸν ἀρετῆς voculam vulgo adiectam omisimus cum Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. Ang w.

C. καὶ τὸν ἐρώμενον] Bastius Specim. p. 37. coni. καὶ τοῦ ἐρωμένου.

περὶ Ἔρωτος συμβάλλομαι] συμβάλλομεν Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2 Par. D K. Ang. w. Vat. p.

C. τόν τε ἐρῶντα — καὶ τὸν ἐρώμενον] Post τὸν ἐρώμενον rursus intelligas αὐτὸν αὑτοῦ. Frustra Bastius et Astius τοῦ ἐρωμένου scribendum putarunt; quod si ab ipso Platone esset profectum, ordo verborum hic, opinor, foret: τὸν ἐρῶντα αὐτόν τε αὑτοῦ καὶ τοῦ ἐρωμένου. Nunc sententia haec est: amor coelestis utrumque, et amatorem et eum, qui amatur, impellit et cogit, ut omnem curam ponat in studio virtutis et sapientiae.

ὡς ἐκ τοῦ παραχρῆμα] sic subito et ex tempore. Xenoph. Hell. I. 1, 21: λέγειν τὰ μὲν ἀπὸ τοῦ παραχρῆμα, τὰ δὲ βουλευσαμένους.

Παυσανίου δὲ παυσαμένου] Ludit simili verborum sono ridetque artificia sophistarum (τῶν σοφῶν) huiusmodi ornatum orationis studiose captantium. De qua re v. Heindorf. ad Phaedr. §. 114. ad Gorg. p. 9. et p. 79. et Wesseling. ad Diod. Sicul. XII. p. 514. T. I. — τὰ ἴσα σχήματα autem teste Hermog. περὶ δεινοτ. p. 28. dicuntur illae figurae orationis omnes, quae cernuntur in similitudine

δήμου. Ταῦτά σοι, ἔφη, ὡς ἐκ τοῦ παραχρῆμα, ὦ Φαῖδρε, περὶ Ἔρωτος συμβάλλομαι.

Παυσανίου δὲ παυσαμένου, διδάσκουσι γάρ με ἴσα λέγειν οὑτωσὶ οἱ σοφοί, ἔφη ὁ Ἀριστόδημος δεῖν μὲν Ἀριστοφάνη λέγειν, τυχεῖν δὲ αὐτῷ τινα ἢ ὑπὸ πλησμονῆς ἢ ὑπό τινος ἄλλου λύγγα ἐπιπεπτωκυῖαν καὶ οὐχ οἷόν τε εἶναι λέγειν, ἀλλ' εἰπεῖν αὐτόν — ἐν τῇ κάτω γὰρ αὐτοῦ τὸν ἰατρὸν Ἐρυξίμαχον κατα- D κεῖσθαι — Ὦ Ἐρυξίμαχε, δίκαιος εἶ ἢ παῦσαί με τῆς λυγγὸς ἢ λέγειν ὑπὲρ ἐμοῦ, ἕως ἂν ἐγὼ παύσωμαι. Καὶ τὸν Ἐρυξίμαχον εἰπεῖν· Ἀλλὰ ποιήσω ἀμφότερα ταῦτα. ἐγὼ μὲν γὰρ ἐρῶ ἐν τῷ σῷ μέρει, σὺ δ', ἐπειδὰν παύσῃ, ἐν τῷ ἐμῷ· ἐν ᾧ δ' ἂν ἐγὼ λέγω, ἐὰν μέν σοι ἐθέλῃ ἀπνευστὶ ἔχοντι πολὺν χρόνον παύε-

Ἀριστοφάνη λέγειν] V. Ἀριστοφάνην, quod e Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Par. DK. Ang. w. Vat. p. r. Ven. t. mutatum. Mox Par. DK. Vat. p. ὑποπεπτωκυῖαν Par. DK. Vat. p.

D. ἐν τῇ κάτω γάρ] V. ἐγγυτάτω γάρ, reluctantibus codicibus, ut videtur, omnibus, nisi forte Flor. n., ex quo nihil est enotatum, veterem lectionem tuetur. Nec agitur de vicinitate, sed de ordine. Dein τῶν ἰατρῶν Bodl. Vat. Δ. Ang. w. male.

πολὺν χρόνον παύεσθαι] Bas. 1. 2. Stob. Serm. XCVIII. p. 542. 11. παύσεται, quod est etiam in Flor. n. Sed recte iudicavit Fischerus pendere infinitivum ex ἐθελήσῃ, et deesse apodosin; v. ann.

verborum, quales sunt ὁμοιοτέλευτον, παρήχησις, al.

τυχεῖν δὲ αὐτῷ τινα —] Bene Aristides Orat. Plat. T. II. p. 287: ἀλλ', οἶμαι, λύζειν αὐτὸν ἔδει, ἵνα εἰς ἀπληστίαν σκωφθῇ, quanquam is Platonem propterea temere reprehendit. Nimirum facete designavit eum, qui totus erat Baccho et Veneri addictus. Aliter Ast. de Vita et Scriptis Plat. p. 312., qui putat rideri Pausaniae orationem, cuius taedio sese captum esse Aristophanes significare velit; cui adstipulatur Groen v. Prinsterer. p. 175. Sed simulati singultus nullum exstat vestigium.

D. ἐὰν μέν σοι ἐθέλῃ — παύεσθαι ἢ λύγξ] Deest apodosis. Supplent vulgo εὖ ἴχει. v. Gregor. Corinth. de dial. p. 47 sqq. Viger. p. 509. et 833. Buttmann. §. 138. IV. 4. De verbo ἐθέλειν etiam de rebus usurpari solito alibi diximus, v. Viger. p. 266. ibique interpp. Istud ἐν ᾧ est interea dum, quamdiu, v. ad Remp. VI. p. 498. B. Apol. p. 40. E. — ἀπνευστὶ ἔχοντι, h. e. animam continenti et reprimenti. — ἀναχαγχυλίασον. Timaeus interpretatur per ἀναγαργάρισαι. v. Ruhnken. ad h. l.

σθαι ἡ λύγξ· εἰ δὲ μή, ὕδατι ἀνακογχυλίασον. εἰ δ' ἄρα πάνυ ἰσχυρά ἐστιν, ἀναλαβών τι τοιοῦτον, οἵῳ κνήσαιο ἂν τὴν ῥῖνα, πτάρε· καὶ ἐὰν τοῦτο ποιήσῃς ἅπαξ ἢ δίς, καὶ εἰ πάνυ ἰσχυρά ἐστι, παύσεται. Οὐκ ἂν φθάνοις λέγων, φάναι τὸν Ἀριστοφάνη· ἐγὼ δὲ ταῦτα ποιήσω.

Cap. XII. Εἰπεῖν δὴ τὸν Ἐρυξίμαχον· Δοκεῖ τοίνυν μοι ἀναγκαῖον εἶναι, ἐπειδὴ Παυσανίας ὁρμήσας ἐπὶ τὸν λόγον καλῶς οὐχ ἱκανῶς ἀπετέλεσε, δεῖν ἐμὲ πειρᾶσθαι τέλος ἐπιθεῖναι τῷ λόγῳ. τὸ μὲν γὰρ διπλοῦν εἶναι τὸν Ἔρωτα δοκεῖ μοι καλῶς διειλέσθαι·

E. οἵῳ κνήσαιο] Libri κινήσαις. Emendavit Luzacius de digamia Socratis p. 125. Apud Stob. Flor. tit. XCVIII. p. 542. legitur κνήσαις, quod restitui iusserunt Wyttenb. Bibl. crit. 1. 2. p. 50. Villebrun. ad Athen. T. II. p. 45. Animad. ed. Schweigh. Creuzer. ad Plotin. de Pulcrit. p. 525. conf. Phileb. p. 46 D. et 51. D.

φάναι τὸν Ἀριστοφάνη] Sic Bodl. Vat. A. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Legebatur olim εἰπεῖν et Ἀριστοφάνην. Etiam

E. οἵῳ κνήσαιο ἂν τ. ῥ.] Sic verissime correxerunt vulg. κινήσαις. Nimirum titillatione non motu tantum opus erat. Defendit tamen librorum scripturam Winckelmann. ad Plut. Amat. p. 224., contra quem vide quae monuimus ad Phileb. p. 46. E.

οὐκ ἂν φθάνοις λέγων] quantocius dicas: quin tu statim initium dicendi fac. v. Phaedon. p. 100. C. ibique annot. Ceterum quod Valckenar. ad Xenoph. Mem. IV. 1, 1. et Wolfius ad h. l. καὶ εἰ. pro εἰ καὶ dictum putarunt, de eo v. ad Apolog. Socrat. p. 32. A. coll. Hermann. ad Viger. p. 832.

Εἰπεῖν δὴ τὸν Ἐρυξίμαχον] Sequitur oratio Eryximachi medici, qua ille vim et efficaciam Amoris per totam rerum naturam patentem et non solum in hominibus ceterisque animantibus, sed etiam in omni omnium rerum natura conspicuam celebrare instituit. Respicit autem Eryximachus haud dubie ad nobilissimam illam et multis, ut videtur, posteris temporibus probatam sententiam veterum quorundam philosophorum, qui statuerunt elementa totius rerum universitatis inter se pugnantia per concordiam et amicitiam (φιλίαν) esse inter se conciliata et in ordinem redacta. v. Aristotel. Metaphys. I. 4. p. 644. T. II. ed. Duval. et quos laudant intpp. ad Aristoph. Avv. v. 695 sqq.: πρότερον δ' οὐκ ἦν γένος ἀθανάτων, πρὶν Ἔρως συνέμιξεν ἅπαντα· συμμιγνυμένων δ' ἑτέρων ἑτέροις, γένετ' οὐρανὸς ὠκεανός τε καὶ γῆ πάντων τε θεῶν μακάρων γένος ἄφθιτον κ. τ. λ. Conf. etiam Karsten ad Parmenidis Reliquias p. 233 sqq. Itaque orator Ἔρωτα latiore sensu vocat vim illam in rerum natura dominantem, quae contraria et secum pugnantia conciliat et in concordiam redigit. Ceterum Thierschius Specim p. 13. consuit hanc ora-

ὅτι δὲ οὐ μόνον ἐστὶν ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων πρὸς τοὺς καλούς, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλα πολλὰ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις, τοῖς τε σώμασι τῶν πάντων ζώων καὶ τοῖς ἐν τῇ γῇ φυομένοις καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν ἐν πᾶσι τοῖς οὖσι, καθεωρακέναι μοι δοκῶ ἐκ τῆς ἰατρικῆς, τῆς ἡμετέρας τέχνης, ὡς μέγας καὶ θαυμαστὸς καὶ ἐπὶ πᾶν ὁ θεὸς τείνει καὶ κατ' ἀνθρώπινα καὶ B
κατὰ θεῖα πράγματα. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς λέγων, ἵνα καὶ πρεσβεύωμεν τὴν τέχνην. Ἡ γὰρ φύσις τῶν σωμάτων τὸν διπλοῦν Ἔρωτα τοῦτον ἔχει. τὸ γὰρ ὑγιὲς τοῦ σώματος καὶ τὸ νοσοῦν ὁμολογου-

Ven.t. Flor. e. Ἀριστοφάνη.

P. 186. τῶν πάντων ζώων] τῶν ἄλλων Par. DK. Vat. p. Vindob. 7.

ὡς μέγας καὶ] V. καὶ ὡς μέγας καὶ θαυμ. invitis codicibus omnibus. Nec habet illud καὶ Stobaeus; deest etiam in Ald. Bas. 1. 2., ut Stephanus de suo interposuisse videatur.

B. Ἔρωτα τοῦτον ἔχει] ἔχῃ Bodl. Vat. *A*.

tionem excerptam esse et conflatam ex maiore aliquo Eryximachi aut alius cuiusdam medici libro, indeque factum esse, ut nonnulla vix ac ne vix quidem indicata sint, quae iusta sententiarum continuatione uberius explicari debuerint. De qua re nos sentimus paullo aliter. Etenim fecit Plato Eryximachum ita de Amore verba facientem, ut decebat hominem in studiis historiae naturalis occupatum, ideoque illi tribuit decreta physicorum et medicorum illa aetate multum, ut videtur, celebrata plurimisque communia; quae tamen passim orationis consilio prudenter accomodavit.

ἀναγκαῖον εἶναι — δεῖν ἐμὲ πειρᾶσθαι] Observes δεῖν post ἀναγκαῖον εἶναι per pleonasmum quendam illatum. Cuius generis exempla ad Alcibiad. II. p. 144. D. notavimus. Alia suppeditabit Schaefer. ad Dionys. de Comp. Verb. 4.

P. 186. ἀλλὰ καὶ πρὸς ἄλλα πολλὰ καὶ ἐν τ. ἄλλοις] Rückertus desiderabat hunc verborum ordinem: ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις πρὸς ἄλλα πολλά. Non meminit igitur figurae filius, quam grammatici chiasmum appellant, quaque Platonem quoque non ita raro usum esse ostendimus ad Apolog. Socr. p. 39. B. ed. 3. Nec vero καὶ ante ἐν ἄλλοις quemquam offendere debet, quanquam in eo haesit Hommelius. Sententia verborum haec est: Amor non solum in hominum animis erga pulcros inest, sed etiam erga multa alia atque in ceteris rebus omnibus.

ὡς μέγας καὶ θαυμαστὸς] Haec quoque ex καθεωρακέναι pendent, ut idem verbum duas habeat sententias ex se aptas nexasque, quarum posterior fere eiusdem est argumenti atque superior. Similis ratio est infra p. 211. E. conf. ad Apol. p. 20, C.

B. πρεσβεύωμεν] i. e. τιμῶμεν, v. ad Criton. 46. B.

μένως ἕτερόν τε καὶ ἀνόμοιόν ἐστι. τὸ δὲ ἀνόμοιον ἀνομοίων ἐπιθυμεῖ καὶ ἐρᾷ. ἄλλος μὲν οὖν ὁ ἐπὶ τῷ ὑγιεινῷ ἔρως, ἄλλος δὲ ὁ ἐπὶ τῷ νοσώδει. ἔστι δή, ὥσπερ ἄρτι Παυσανίας ἔλεγε τοῖς μὲν ἀγαθοῖς καλὸν
C χαρίζεσθαι τῶν ἀνθρώπων, τοῖς δὲ ἀκολάστοις αἰσχρόν, οὕτω καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς σώμασι τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ἑκάστου τοῦ σώματος καὶ ὑγιεινοῖς καλὸν χαρίζεσθαι καὶ δεῖ, καὶ τοῦτό ἐστιν ᾧ ὄνομα τὸ ἰατρικόν, τοῖς δὲ κακοῖς καὶ νοσώδεσιν αἰσχρόν τε καὶ δεῖ ἀχαριστεῖν, εἰ μέλλει τις τεχνικὸς εἶναι. ἔστι γὰρ ἰατρική, ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, ἐπιστήμη τῶν τοῦ σώματος ἐρωτικῶν πρὸς πλησμονὴν καὶ κένωσιν, καὶ ὁ διαγιγνώσκων ἐν τούτοις τὸν καλόν τε καὶ αἰσχρὸν ἔρωτα,
D οὗτός ἐστιν ὁ ἰατρικώτατος· καὶ ὁ μεταβάλλειν ποιῶν,

ὁ ἐπὶ τῷ ὑγιεινῷ] ὑγιεῖ Bodl. Vat. *A*. Par. D. In Par. EF. ὑγιεινῶν legitur. Pro ἔρως iidem νοερός. Utrumque errore.

ὥσπερ ἄρτι *Π.*] ὅπερ Par. DK. Vat. p.

C. χαρίζεσθαι τῶν ἀνθρώπων] Thierschius τῶν ἀνθρώπων exstinguendum censebat. v. ann.

D. ἕτερον κτᾶσθαι] Sic Bodl. Vat. *A*. Ven. *Ξ*. Par. DK.

ἕτερόν τε καὶ ἀνόμοιον] Non est quod cum Thierschio corrigamus ἕτερόν τι καὶ ἀν. Nam τε καὶ subinde etiam usurpatur, ubi non diversa nectuntur. v. ad Symp. 175. B. Phaedr. p. 242. B.

C. καλὸν χαρίζεσθαι τῶν ἀνθρώπων] Non temere additum est τῶν ἀνθρώπων, quod Thierschius delendum putabat, sed opponitur cum gravitate quadam verbis proximis ἐν αὐτοῖς τοῖς σώμασι et ἑκάστου τοῦ σώματος. Nam sententia haec est: quod Pausanias modo dicebat, bonis hominibus honestum esse gratificari, lascivis turpe; id etiam de ipsis corporibus dicendum est, quorum partibus sanis atque bonis quasi gratificari debet medicus, aegrotis adversari. Apte Sydenhamus comparat Hippocrat. de morbo sacro s. fin. χρὴ – μὴ αὔξειν τὰ νουσήματα, ἀλλὰ σπεύδειν τρύχειν προσφέροντας τῇ νούσῳ τὸ πολεμιώτατον ἑκάστῃ, μὴ τὸ φίλον καὶ σύνηθες. ὑπὸ μὲν γὰρ τῆς συνηθείας θάλλει καὶ αὔξεται, ὑπὸ δὲ τοῦ πολεμίου φθίνει καὶ ἀμαυροῦται.

ἔστι γὰρ ἰατρική] Hippocrat. de flat. p. 296. 11. ed. Foës. ἰατρικὴ γάρ ἐστι πρόσθεσις καὶ ἀφαίρεσις· ἀφαίρεσις μὲν τῶν ὑπερβαλλόντων, πρόσθεσις δὲ τῶν ἐλλειπόντων· ὁ δὲ κάλλιστα τοῦτο ποιέων ἄριστος ἰητρός, quem locum contulit Sydenhamus.

D. ὁ μεταβάλλειν ποιῶν] Intell. τὰ ἐρωτικὰ τῶν σωμάτων, s. τὸ πρᾶγμα. — δημιουργός, i. e. ἰατρός.

δεῖ γὰρ δὴ τὰ ἔχθιστα—] Nam bona corporis valetudo ex veterum medicorum sententia continetur ξυμμετρίᾳ et ξυμφωνίᾳ singularum eius partium: de

ὥςτε ἀντὶ τοῦ ἑτέρου ἔρωτος τὸν ἕτερον κτᾶσθαι, καὶ οἷς μὴ ἔνεστιν ἔρως, δεῖ δ' ἐγγενέσθαι, ἐπιστάμενος ἐμποιῆσαι καὶ ἐνόντα ἐξελεῖν, ἀγαθὸς ἂν εἴη δημιουργός. δεῖ γὰρ δὴ τὰ ἔχθιστα ὄντα ἐν τῷ σώματι φίλα οἷόν τ' εἶναι ποιεῖν καὶ ἐρᾶν ἀλλήλων. ἔστι δὲ ἔχθιστα τὰ ἐναντιώτατα, ψυχρὸν θερμῷ, πικρὸν γλυκεῖ, ξηρὸν ὑγρῷ, πάντα τὰ τοιαῦτα. τούτοις ἐπιστηθεὶς ἔρωτα ἐμποιῆσαι καὶ ὁμόνοιαν ὁ ἡμέτερος πρόγονος Ἀσκληπιός, ὥς φασιν οἵδε οἱ ποιηταὶ καὶ ἐγὼ πείθομαι, συνέστησε τὴν ἡμετέραν τέχνην. ἡ τε οὖν ἰατρική, ὥςπερ λέγω, πᾶσα διὰ τοῦ θεοῦ τούτου κυβερνᾶται, ὡςαύτως δὲ καὶ γυμναστικὴ καὶ γεωργία. μουσικὴ δὲ καὶ παντὶ κατάδηλος τῷ καὶ σμικρὸν προσέχοντι τὸν νοῦν ὅτι κατὰ ταὐτὰ ἔχει

E

187

Vind. 2. Vat. p. Ang. w. Ceteri cum vulg. κτήσασθαι.

πάντα τὰ τοιαῦτα] Ante πάντα Wolfius καί desiderabat; frustra. Sed recte idem post τοιαῦτα plene distinxit, quum vulgo omnis deesset interpunctio.

P. 187. καὶ σμικρὸν προσέχοντι] V. μικρόν, praeter fidem optimorum plurimorumque codicum.

qua re dicemus postea.

ψυχρὸν θερμῷ, πικρὸν γλυκεῖ] Verba πικρὸν γλυκεῖ Eryximachus ipse p. 188. A., ubi haec denuo commemorat, omisit, ut recte videatur iudicasse Astius ea sciolo alicui deberi. Alio certe ordine Lysid. p. 216. A. scriptum est: τὸ μὲν γὰρ ξηρὸν ὑγροῦ (ἐπιθυμεῖ), τὸ δὲ ψυχρὸν θερμοῦ, τὸ δὲ πικρὸν γλυκέος. Defendit tamen ea Voegelinus probabiliter sic, ut Platonem dicat abiisse ad sententiam magis generalem. Deinde ne quis haereat in his: πάντα τὰ τοιαῦτα, plura huius asyndeti exempla collegit Heindorf. ad Gorg. p. 517. D. et Toup. Emend. in Suid. I. p. 207. Unum apponimus nos ex Demosth. Orat. pro Coron. c. 74: μετὰ ταῦτα συστάντων οἷς ἦν ἐπιμελὲς ἐμὲ κακῶς ποιεῖν, καὶ γραφάς, εὐθύνας, εἰσαγγελίας, πάντα τοιαῦτα ἐπαγόντων κ. τ. λ. Sic τοὺς ἄλλους De Rep. X. p. 598. B. et πάντα τἄλλα Aristoph. Rann. 620: δήσας, κρεμάσας, — πάντα τἄλλα.

E. ὥς φασιν οἵδε οἱ ποιηταί] Haec propterea dicuntur δεικτικῶς, quod Agatho et Aristophanes epulis intersunt.

ἥ τε οὖν ἰατρική] Ne quis τε in γε mutandum arbitretur, refertur haec vocula ad proximum δέ: de quo loquendi genere v. De Rep. II. p. 367. C. III. 394. C. IV. 715. A. X. 611. C. XII. 943. E. Legg. I. 628. A. Xenoph. Hell. I. 1. 34. ubi est τε — δὲ — δέ. Praeterea observanda est articuli omissio in his: ὡςαύτως δὲ καὶ γυμναστικὴ καὶ γεωργία, quum praecedat ἡ ἰατρική. Nimirum artium nomina frequenter articulo carent, v. Schaefer. Melet. Crit. p. 4. et Heindorf. ad Sophist. p. 442.

P. 187. ὅτι κατὰ ταὐτὰ ἔχει τούτοις] Intell. ἰατρικῇ

τούτοις, ὥςπερ ἴσως καὶ Ἡράκλειτος βούλεται λέγειν, ἐπεὶ τοῖς γε ῥήμασιν οὐ καλῶς λέγει. τὸ ἓν γάρ φησι διαφερόμενον αὐτὸ αὑτῷ ξυμφέρεσθαι, ὥςπερ ἁρμονίαν τόξου τε καὶ λύρας. ἔστι δὲ πολλὴ ἀλογία ἁρμονίαν φάναι διαφέρεσθαι ἢ ἐκ διαφερομένων ἔτι εἶναι. ἀλλ' ἴσως τόδε ἐβούλετο λέγειν, ὅτι ἐκ διαφερομένων
B πρότερον τοῦ ὀξέος καὶ βαρέος, ἔπειτα ὕστερον ὁμολογησάντων, γέγονεν ὑπὸ τῆς μουσικῆς τέχνης. οὐ γὰρ δήπου ἐκ διαφερομένων γε ἔτι τοῦ ὀξέος καὶ βαρέος ἁρμονία ἂν εἴη. ἡ γὰρ ἁρμονία συμφωνία ἐστί, συμφωνία δὲ ὁμολογία τις· ὁμολογίαν δὲ ἐκ διαφερομένων, ἕως ἂν διαφέρωνται, ἀδύνατον εἶναι· διαφερόμενον δὲ αὖ καὶ μὴ ὁμολογοῦν ἀδύνατον ἁρμόσαι, ὥςπερ γε καὶ ὁ
C ῥυθμὸς ἐκ τοῦ ταχέος καὶ βραδέος διενηνεγμένων πρό-

τὸ ἓν γάρ φησί] Sic codd. praeter Par. E. et fortasse paucos quosdam alios, qui cum vett. editt. habent τὸ ἓν γάῤ, Astius coni. ὅν vel πᾶν pro ἓν. Dein ξυμφ. καὶ ὡς Vat. Δ. Ang. w.

B. ὑπὸ τῆς μουσικῆς τέχνης] His vulgo additur ἁρμονία, quod recte spernunt Bodl. Coisl. Vat. Δ. Par. DFK. Ang. w. Vat. p. Vind. 1. 2. 7. Flor. a. b. c. i.

ἐκ διαφερομένων γε] γε om. Vat. Δ. Par. DK. Ang. w. Vat. p. et Palat., qui ὀξέως καὶ βαρέως scribit.

καὶ γυμναστικῇ καὶ γεωργίᾳ. De Heraclito Ephesio, qui dictus est σκοτεινός, disputavit praeter alios Schleiermacherus in Museo antiquitatis studiorum a Wolfio et Buttmanno ed. T. I. P. III. p. 401 sqq.

τὸ ἓν γάρ φ. δ.] De hoc effato Heracliti, quod etiam Aristotel. Ethic. ad Nicom. VIII. 2. et ad Eudem. VII. 1. attingit, dixerunt Creuzerus in Studior. T. II. p. 264. Mytholog. T. II. p. 184 sqq. Boeckh. in Studiis. I. T. III. p. 13. Schleiermacher. in Museo Studior. l. c. p. 413 sqq. et Astius ad h. l. Version. p. 303 sqq. Nobis hoc videtur voluisse Heraclitus: in tota rerum universitate (haec enim nunc vocatur τὸ ἕν) hanc dominari legem, ut contraria pugnent cum contrariis, ita tamen, ut ea se non tollant invicem, sed in ipso certamine et pugna concordent ad unumquodque finem extremo tendant, prorsus ut fidibus lyrae in diversas partes intentis efficiatur, ut sonus et harmonia exsistat, aut nervis arcus in contrarias partes distractis eius intentio quaedam oriatur. Quam quidem sententiam nostram etiam illud confirmare videtur, quod harmonia illa, quam Heraclitus in rerum natura inesse putabat, vocatur παλίντονος. Accedit testimonium Simplicii ad Aristot. Phys. p. 11. a: ἐνεδείκνυτο δὲ (Ἡράκλειτος) τὴν ἐν τῇ γενέσει ἐναρμόνιον μῖξιν τῶν ἐναντίων. Commemorat autem Eryximachus hoc placitum philosophi hoc loco sic, ut illud ad unam musicam transferat, de qua dicere instituerat; unde deinde post ἐκ διαφερομέ-

τερον, ὕστερον δὲ ὁμολογησάντων γέγονε. τὴν δὲ ὁμολογίαν πᾶσι τούτοις, ὥςπερ ἐκεῖ ἡ ἰατρική, ἐνταῦθα ἡ μουσικὴ ἐντίθησιν, ἔρωτα καὶ ὁμόνοιαν ἀλλήλων ἐμποιήσασα· καὶ ἔστιν αὖ μουσικὴ περὶ ἁρμονίαν καὶ ῥυθμὸν ἐρωτικῶν ἐπιστήμη. καὶ ἐν μέν γε αὐτῇ τῇ συστάσει ἁρμονίας τε καὶ ῥυθμοῦ οὐδὲν χαλεπὸν τὰ ἐρωτικὰ διαγιγνώσκειν, οὐδὲ ὁ διπλοῦς ἔρως ἐνταῦθά πώς ἐστιν· ἀλλ' ἐπειδὰν δέῃ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καταχρῆσθαι ῥυθμῷ τε καὶ ἁρμονίᾳ ἢ ποιοῦντα, ὃ δὴ μελοποιίαν καλοῦσιν, ἢ χρώμενον ὀρθῶς τοῖς πεποιημένοις μέλεσί τε καὶ μέτροις, ὃ δὴ παιδείαν ἐκλήθη, ἐνταῦθα δὴ καὶ χαλεπὸν καὶ ἀγαθοῦ δημιουργοῦ δεῖ. πάλιν γὰρ ἥκει ὁ αὐτὸς λόγος, ὅτι τοῖς μὲν κοσμίοις τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὡς ἂν κοσμιώτεροι

C. *διεννενεγμένων πρότερον*] Sic Ven. Ξ. Vind. 2. Ante Bekkerum repetita praepositione scribebatur: *ἐκ διενην. πρ.* manifesto errore. Mox *ἡ* ante *ἰατρικὴ* deest in Vind. 2. Vat. n.

ἀλλήλων ἐμποιήσασα] Vulgo *ἀλλήλοις*. Sed *ἀλλήλων* Bodl. Vat. Δ. Vind. 1. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p. Recte. Igitur nunc reposui.

αὐτῇ τῇ συστάσει] *αυ τῇ σ.* Par. D K. Vat. p

οὐδὲ ὁ διπλοῦς — πώς ἐστιν] Haec verba Schützius immerito pro spuriis habuit.

νων πρότερον addit verba *τοῦ ὀξέος καὶ βαρέος*, quae frustra fuit qui in glossematis suspicionem vocaret. Poterit autem ex his intelligi, quo iure Eryximachus reprehendat Heraclitum; nec existimandum est Platonem eum fecisse haec dicentem alia de causa, nisi ut inani hac doctrinae ostentatione, qualem etiam Pausaniam sectantem vidimus, notaretur sophistarum ars oratoria.

B. *ὥςπερ γε καὶ ὁ ῥυθμός*] Cf. Phileb. p. 26. A sq. ibique annot.

C. *καὶ ἐν μέν γε αὐτῇ τῇ συστάσει*] In ipsis rationibus musicis, h. e. in harmonia et rhythmo, nullo negotio ait cognosci et animadverti posse *τὰ ἐρωτικά*, h. e. quae sint consona et congruentia: simplices enim illas esse et quae non patiantur discrepantiam aut diversitatem ullam; sed in usu et exercitatione musices plurimum interesse, quo modo illis utaris, atque hic cerni vim duplicis illius Amoris, coelestis et vulgivagi. Perperam igitur Schuetzius haec: *οὐδὲ ὁ διπλοῦς ἔρως ἐνταῦθά πώς ἐστι* delenda iudicavit. Erravit etiam Hommelius, qui ad verba: *οὐδὲ ὁ διπλοῦς Ἔρως ἐνταῦθά πώς ἐστι*, e superioribus intelligendum censet *χαλεπός*.

D. *ὃ δὴ παιδεία ἐκλήθη*] Sic de Legg. II. p. 653. B. C. p. 660. A sqq. Intelligitur autem *τὸ χρῆσθαι ὀρθῶς τοῖς πεποιημένοις μέλεσι καὶ μέτροις*. Ceterum conf. Matthiae Gr. §. 475. C.

πάλιν γὰρ ἥκει ὁ αὐτος λόγος] redit hic enim eadem ratio (duplicis Amoris),

γίγνοιντο οἱ μήπω ὄντες, δεῖ χαρίζεσθαι καὶ φυλάττειν τὸν τούτων ἔρωτα, καὶ οὗτός ἐστιν ὁ καλός, ὁ οὐράνιος, ὁ τῆς οὐρανίας Μούσης ἔρως· ὁ δὲ Πο-
E λυμνίας, ὁ πάνδημος, ὃν δεῖ εὐλαβούμενον προσφέρειν οἷς ἂν προσφέρῃ, ὅπως ἂν τὴν μὲν ἡδονὴν αὐτοῦ καρπώσηται, ἀκολασίαν δὲ μηδεμίαν ἐμποιήσῃ, ὥσπερ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ τέχνῃ μέγα ἔργον ταῖς περὶ τὴν ὀψοποιικὴν τέχνην ἐπιθυμίαις καλῶς χρῆσθαι, ὥστ' ἄνευ νόσου τὴν ἡδονὴν καρπώσασθαι. Καὶ ἐν μουσικῇ δὴ καὶ ἐν ἰατρικῇ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις πᾶσι καὶ τοῖς ἀνθρωπείοις καὶ τοῖς θείοις, καθ' ὅσον παρεί-
188 κει, φυλακτέον ἑκάτερον τὸν ἔρωτα· ἔνεστον γάρ.

E. οἷς ἂν προσφέρῃ] Vett. editt. προσφέροι, ut est in paucis quibusdam libris, veluti Par. E.

ἡδονὴν αὐτοῦ καρπώσηται] V. αὐτῷ, quod e Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind 2. Par. D K. Ambr. Ang. Vat. n. r. Ven. t. Vind. 1. 2. 7. Flor. a b. c. i. et Bas 2. emendatum.

καθ' ὅσον παρείκει] V. παρείκοι. Vind. 1. παρείκει, quod confirmatur etiam scriptura codicum optimorum, Bodl. Vat. Δ. Coisl. aliorum, παρήκει.

P. 188. καὶ ἁρμονίαν καὶ ῥᾳδιουργίαν] καὶ ante ἁρμονίαν additum e Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. 7. Par. D K. Ang. w. Vat. p. Ven. t. Flor. a. b. c. i. et Stobaeo.

ut bene moratis hominibus obsequendum sit eorumque cupiditas observanda. His vero interiecta sunt verba: καὶ ὡς ἂν κοσμιώτεροι γίγνοιντο, i. e. καὶ οὕτως, ὡς ἂν κ. γ., et ea quidem ratione, qua qui nondum sunt evadere possint moratiores. De ὡς ἄν cum optativo et ἄν iuncto v. ad Phaedr. p. 230. B.

E. ὁ δὲ τῆς Πολυμνίας] Respicit ad nominis etymon atque vulgarem Venerem aequiparat Polyhymniae, cuius nomen cantuum varietatem ac multitudinem denotat.

οἷς ἂν προσφέρῃ] Intelligitur pronomen indefinitum, cuius significatio inest in infinitivo προσφέρειν aliunde suspenso. v. Criton. p 49. D. Apol. p. 29. A. Charmid. p. 167. B. Phaedr. p. 272. C. Hipp. mai. p. 304. B. Sophocl. Oed. Col. 1225—30. ed. Br. Idem tenendum de seq. καρπώσηται et ἐμποιήσῃ. Secus locum accepit Rückertus.

καθ' ὅσον παρείκει] quoad fieri potest. v. De Rep. II. p. 374. E. Sophocl. Phil. 1048. al.

P. 188. καὶ ἡ τῶν ὡρῶν τοῦ ἐν.] Phileb. p. 26. B: οὐκοῦν ἐκ τούτων ὧραί τε καὶ ὅσα καλὰ πάντα ἡμῖν γέγονε, τῶν τε ἀπείρων καὶ τῶν πέρας ἐχόντων ξυμμιχθέντων;

ἥκει φέροντα — ὑγίειαν] Sic participium φέρων verbis veniendi adiungi solere docuit Valcken. ad Eurip. Phoe-

Cap. XIII. *Ἐπεὶ καὶ ἡ τῶν ὡρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ σύστασις μεστή ἐστιν ἀμφοτέρων τούτων, καὶ ἐπειδὰν μὲν πρὸς ἄλληλα τοῦ κοσμίου τύχῃ ἔρωτος ἃ νῦν δὴ ἐγὼ ἔλεγον, τά τε θερμὰ καὶ τὰ ψυχρὰ καὶ ξηρὰ καὶ ὑγρά, καὶ ἁρμονίαν καὶ κρᾶσιν λάβῃ σώφρονα, ἥκει φέροντα εὐετηρίαν τε καὶ ὑγίειαν ἀνθρώποις καὶ τοῖς ἄλλοις ζώοις τε καὶ φυτοῖς, καὶ οὐδὲν ἠδίκησεν· ὅταν δὲ ὁ μετὰ τῆς ὕβρεως Ἔρως ἐγκρατέστερος περὶ τὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὥρας γένηται, διαφθείρει τε πολλὰ* B *καὶ ἠδίκησεν. οἵ τε γὰρ λοιμοὶ φιλοῦσι γίγνεσθαι ἐκ τῶν τοιούτων καὶ ἄλλ' ἀνόμοια πολλὰ νοσήματα καὶ τοῖς θηρίοις καὶ τοῖς φυτοῖς· καὶ γὰρ πάχναι καὶ χάλαζαι καὶ ἐρυσῖβαι ἐκ πλεονεξίας καὶ ἀκοσμίας περὶ*

B. *διαφθείρει τε πολλὰ καὶ ἠδίκησεν*] *διαφθείρει* Bodl. Vat. *Δ*. Ven. *Ξ*. Vind. 2. Ang. w. Apud Stobaeum et in Bas. 2. est *διαφθείρει τε πολλὰ καὶ ἀδικεῖ*. Vulgo erat *διέφθειρε*.

καὶ ἄλλ' ἀνόμοια] Schützius coni. *ἄλλ' ὅμοια*. Baiter. *ἄλλα ὅμοια*. Winckelm. *ἀλλὰ παντοῖα*. Orellius ad Isocrat. de Antid. p. 330. mavult: *ἀλλ' ἂν ὅμοια*. Pflugk. Sched. Critt. p. 14. corr. *καὶ ἄλλ' ἀνθρώποις ὅμοια*. Astius nuper edidit *ἄλλ' ἄττ' ὅμοια*. Herm. de suo dedit *ἄλλ' αὖ ὅμοια*. Possis etiam coniectare *ἀνήνυτα*. Deinde *ἐρυσῖβαι* cum Schneidero ad Remp. X. p. 609. A. scripsimus. Vulgo *ἐρυσίβας*.

niss. v. 269. p. 223. cf. Rost. §. 140. 4. f. De re ipsa vid. Phileb. l. c. *ἆρ' οὐκ ἐν μὲν νόσοις ἡ τούτων ὀρθὴ κοινωνία τὴν ὑγιείας φύσιν ἐγέννησεν*; ubi v. annot. Praeterea cf. Maxim. Tyr. diss. XXVI. p. 311. Nemes. de Nat. Hom. II. p. 90. Chrysippus ap. Galen. de Hippocrat. et Plat. V. p. 287. et quae plura ad h. l. laudavit Astius.

B. *διαφθείρει τε π. κ. ἠδ.*] De hac aoristi et praesentis temporis in uno orationis membro coniunctione v. Porson. ad Eurip. Hecub. v. 21. ed. Med. v. 1138. Heindorf. ad Phaedon. p. 84. D. = §. 77. Ast. ad Phaedr. p. 335. Schaefer. Melett. p. 116. conf. Gorg. 484. A. De Rep. V. 465. C.

ἐκ τῶν τοιούτων] Intell. *οἷα γίγνεται, ὅταν ὁ μετὰ τῆς ὕβρεως Ἔρως ἐγκρατέστερος γένηται*. Mox *ἀνόμοια νοσήματα* sunt inter se dissimilia, varia ac diversa, ut p. 186. B.

καὶ γὰρ πάχναι — γίγνεται] De verbo singularis numeri cum nominibus in plurali positis coniuncto Platoni satis frequentato v. Astius ad Phaedr. p. 310. ad Politiam. p. 400. Heindorf. ad Euthydem. p. 403. cf. Matthiae §. 303. Itaque non debebant Fischerus et Wolfius e Stobaeo recipere *γίγνονται*. — Timaeus *ἐρυσίβη· μιλτώδης δρόσος. πάχνη δὲ δρόσος χιονώδης*, ubi v. Ruhnken. Itaque *ἐρυσίβη* est rubigo, ut *πάχνη* pruina.

ἄλληλα τῶν τοιούτων γίγνεται ἐρωτικῶν; ὧν ἐπιστήμη περὶ ἄστρων τε φορὰς καὶ ἐνιαυτῶν ὥρας ἀστρονομία καλεῖται. Ἔτι τοίνυν καὶ θυσίαι πᾶσαι καὶ οἷς μαντικὴ ἐπιστατεῖ — ταῦτα δ' ἐστὶν ἡ περὶ θεούς
C τε καὶ ἀνθρώπους πρὸς ἀλλήλους κοινωνία — οὐ περὶ ἄλλο τί ἐστιν ἢ περὶ Ἔρωτος φυλακήν τε καὶ ἴασιν. πᾶσα γὰρ ἡ ἀσέβεια φιλεῖ γίγνεσθαι, ἐὰν μή τις τῷ κοσμίῳ Ἔρωτι χαρίζηται, μηδὲ τιμᾷ τε αὐτὸν καὶ πρεσβεύῃ ἐν παντὶ ἔργῳ, ἀλλὰ τὸν ἕτερον, καὶ περὶ γονέας καὶ ζῶντας καὶ τετελευτηκότας καὶ περὶ θεούς. ἃ δὴ προστέτακται τῇ μαντικῇ, ἐπισκοπεῖν τοὺς Ἔρωτας καὶ ἰατρεύειν, καὶ ἔστιν ἂν ἡ μαντικὴ φι-
D λίας θεῶν καὶ ἀνθρώπων δημιουργὸς τῷ ἐπίστασθαι τὰ κατ' ἀνθρώπους ἐρωτικά, ὅσα τείνει πρὸς θέμιν καὶ ἀσέβειαν. Οὕτω πολλὴν καὶ μεγάλην, μᾶλλον δὲ πᾶσαν δύναμιν ἔχει ξυλλήβδην μὲν ὁ πᾶς Ἔρως, ὁ δὲ περὶ τἀγαθὰ μετὰ σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης ἀπο-

τῶν τοιούτων γίγνεται] Stobaeus Eclogg. Phys. p. 24. γίγνονται, probante Fischero et Wolfio, sed v. infra. Dein vett. editt. φορᾶς.

ὧν ἐπιστήμη — καλεῖται] Haec verba Schützius censebat esse suppositicia, quia doctrina de anni tempestatibus non posset referri ad astronomiam. Bastius verba καὶ ἐνιαυτῶν ὥρας expungi volebat. Denique Creuzer. Fragment. Histor. Gr. p. 124. ἐνιαυτῶν ὅρους, annorum terminos, coniectabat. v. ann.

καὶ θυσίαι πᾶσαι] V. καὶ αἱ θυσίαι ἅπασαι, quod e Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. 7. Par. D K. Vat. p. mutatum.

C. ἀλλὰ τὸν ἕτερον] Sic unus Stobaeus, et fortasse Vind. 2., de quo tamen silet Bekkerus. Vulgo: ἀλλὰ περὶ τὸν ἕτερον. Unde Pflugk. Progr Gedan. a. 1835. p. 10. effinxit περιττότερον. Kochius ad Anton. Liberal. p. 132. corr. περιττῶς τὸν ἕτερον. Her-

ὧν ἐπιστήμη — ἀστρονομία καλεῖται] Non solum eam doctrinam, quae coeli meatus astrorumque decursus observat, Plato vocavit astronomiam, sed etiam scientiam variarum tempestatum eodem nomine complexus est; v. de Republ. VII. p. 527. D sqq. Quod autem addit Eryximachus hanc definitionem astronomiae, atque mox etiam definitionem μαντικῆς, id nemo inepte aut temere fieri arbitrabitur, qui reputaverit hominem omnia ad amoris vim naturamque retulisse.

οἷς μαντικὴ ἐπιστ.] Ne quis articulum desideret, solent nomina in ική desinentia saepe sic eo omisso usurpari. v. Matth. §. 263. coll. supra p. 186. C. E. p. 187. A. al.

C. ἃ δὴ προστέτακται] Verba ἐπισκοπεῖν τοὺς Ἔρωτας καὶ ἰατρεύειν per epexegesin pro-

τελούμενος καὶ παρ' ἡμῖν καὶ παρὰ θεοῖς, οὗτος τὴν μεγίστην δύναμιν ἔχει καὶ πᾶσαν ἡμῖν εὐδαιμονίαν παρασκευάζει καὶ ἀλλήλοις δυναμένους ὁμιλεῖν καὶ φίλους εἶναι καὶ τοῖς κρείττοσιν ἡμῶν θεοῖς.

Ἴσως μὲν οὖν καὶ ἐγὼ τὸν Ἔρωτα ἐπαινῶν πολλὰ E
παραλείπω, οὐ μέντοι ἑκών γε. ἀλλ' εἴ τι ἐξέλιπον, σὸν ἔργον, ὦ Ἀριστόφανες, ἀναπληρῶσαι· ἢ εἴ πως ἄλλως ἐν νῷ ἔχεις ἐγκωμιάζειν τὸν θεόν, ἐγκωμίαζε, ἐπειδὴ καὶ τῆς λυγγὸς πέπαυσαι.

Ἐκδεξάμενον οὖν ἔφη εἰπεῖν τὸν Ἀριστοφάνη, ὅτι 189
Καὶ μάλ' ἐπαύσατο, οὐ μέντοι πρίν γε τὸν πτερμὸν προσενεχθῆναι αὐτῇ, ὥστε με θαυμάζειν, εἰ τὸ κόσμιον τοῦ σώματος ἐπιθυμεῖ τοιούτων ψόφων καὶ γαργαλισμῶν, οἷον καὶ ὁ πτερμός ἐστι· πάνυ γὰρ εὐθὺς ἐπαύσατο, ἐπειδὴ αὐτῷ τὸν πτερμὸν προσήνεγκα. Καὶ τὸν Ἐρυξίμαχον, Ὦ γαθέ, φάναι, Ἀριστόφανες, ὅρα τί ποιεῖς· γελωτοποιεῖς μέλλων λέγειν,

mann. περὶ uncis seclusit. Idem mox τοὺς Ἔρωτας post ἐπισκοπεῖν ut de glossemate suspectum uncis circumdedit.

D. καὶ ἀλλήλοις δυναμένους] Vind. 2. et corr. Coisl. δυναμένοις. Sed recte se habet accusativus. Deinde καὶ ante τοῖς κρείττοσιν Räckertus deleri vult. At respondet καὶ ἀλλήλοις.

E. ἐπειδὴ καὶ τῆς λυγγὸς πεπ.] Unus Steph. καὶ omisit, quod deest etiam in Ven. Ξ.

P. 189. εἰπεῖν τὸν Ἀριστοφάνη] Sic Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Par. DF. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. t. Flor b. i. Olim scribebatur Ἀριστοφάνην, qua forma Plato abstinuisse videtur.

οἷον καὶ ὁ πτερμός] Bodl. supra versum οἷος, addita annot. σημ. διὰ συντ., unde apparet correctionem esse alicuius grammatici.

nomini ἅ subiecta sunt.

D. καὶ δικαιοσύνης ἀποτελούμενος] h. e. qui circa bona expletur. Sic ἀποτελεῖσθαι περί τι positum De Rep. IX. p. 480. E. Phileb. p. 54. E. ubi v. ann.

δυναμένους ὁμιλεῖν] De accusativo post dativum illato v. ad p. 176. D. Est autem accusativus ad ἡμᾶς accommodatus, quod apud ὁμιλεῖν cogitandum relinquitur.

E. ἐπειδὴ καὶ τῆς λ. πέπ.] „Particula καὶ a Stephano eiici non debebat. Nam Eryximachus ostendit partes disserendi iam Aristophani suscipiendas esse, non modo propter ordinis rationem, sed etiam propterea, quod singultibus non impediretur, quibus sedatis promisisset se verba esse de Amore facturum." Fischerus.

P. 189. ὥστε με θαυμάζειν, εἰ τὸ κ.] Ridet quae

B καὶ φύλακά με τοῦ λόγου ἀναγκάζεις γίγνεσθαι τοῦ σεαυτοῦ, ἐάν τι γελοῖον εἴπῃς, ἐξόν σοι ἐν εἰρήνῃ λέγειν. Καὶ τὸν Ἀριστοφάνη γελάσαντα εἰπεῖν, Εὖ λέγεις, ὦ Ἐρυξίμαχε, καί μοι ἔστω ἄῤῥητα τὰ εἰρημένα. ἀλλὰ μή με φύλαττε, ὡς ἐγὼ φοβοῦμαι περὶ τῶν μελλόντων ῥηθήσεσθαι, οὗ τι μὴ γελοῖα εἴπω, τοῦτο μὲν γὰρ ἂν κέρδος εἴη καὶ τῆς ἡμετέρας Μούσης ἐπιχώριον, ἀλλὰ μὴ καταγέλαστα. Βαλών γε, φάναι, ὦ Ἀριστόφανες, οἷει ἐκφεύξεσθαι; ἀλλὰ πρόσ-
C εχε τὸν νοῦν, καὶ σῦτως λέγε, ὡς δώσων λόγον. ἴσως μέντοι, ἂν δόξῃ μοι, ἀφήσω σε.

Cap. XIV. Καὶ μήν, ὦ Ἐρυξίμαχε, εἰπεῖν τὸν

B. Ἀριστοφάνη γελάσαντα] Ἀριστοφάνην Vind. 2. Vat. a. Flor. a. Dein ὦ ante Ἐρυξίμαχε praebuerunt Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. D K. Ambr. alii.

μελλόντων ῥηθήσεσθαι] Vitiose Bodl. Vat. Δ. Aug. w ἠττηθήσεσθαι. Par. D K. Vat. p. ψηφίζεσθαι. Dein οὗ τοι Par. k.

C. εἰπεῖν τὸν Ἀριστοφάνη] Ἀριστοφάνην Vind. 2. Ambr. Vat. a. r., quam formam meliores libri ubique aspernantur.

Eryximachus disputavit supra p. 187. D. E. c. XII. extr.

B. ἐάν τι γελοῖον εἴπῃς] h. e. si quid risu dignum et ineptum dixeris. Alio sensu deinde vocem accipit Aristophanes, qui intelligit iocosum et facetum, opponitque καταγέλαστον, frigidum et ineptum. Etenim γελοῖον, ut Lat. ridiculum, significatione quum activa tum passiva usurpatum est. De qua re pauca notavit Wyttenbach. Epist. Crit. p. 26.

οὗ τι μὴ γελοῖα εἴπω] Hoc οὗ τι connectas cum φοβοῦμαι. Nam sententia haec est: noli me custodire: nam ego vereor de iis, quae nunc dicturus sum, non quidem, ne ridicula proferam — hoc enim lucrum foret et comicae Musae nostrae consentaneum — sed ne deridenda.

βαλών γε, φάναι, —] Proverbialis dictio est. Suidas T. I. p. 414. ed. Kust. βαλὼν φεύξεσθαι οἷει; πρὸς τοὺς καιρὸν τι δράσαντας καὶ οἰομένους ἐκφεύγειν. v. Erasmi Adagg. p. 1210. Wyttenbach. ad Plat. d. S. N. V. p. 6.

Cap. XIV. C. σύ τε καὶ Παυσανίας εἰπέτην] Expectabas εἰπέτον. Sed animadvertit Elmsleius ad Aristoph. Acharn. v. 773. Eurip. Med. v. 1041. et Monkius ad Eurip. Alcest. v. 282. secundam personam dualem nunquam a tertia diversam fuisse. Quod etsi dubitamus an parum caute pronuntiatum sit, certum tamen est apud scriptores veteris dialecti Atticae secundam personam saepenumero in — την terminari. Itaque equidem assentior Schaefero, qui ad schol. Apollon. Rhod. p. 146. „prisca graecitas, inquit, dualem, cer-

Ἀριστοφάνη, ἄλλῃ γέ πῃ ἐν νῷ ἔχω λέγειν ἢ ἧ σύ τε καὶ Παυσανίας εἰπέτην. ἐμοὶ γὰρ δοκοῦσιν ἄνθρωποι παντάπασι τὴν τοῦ ἔρωτος δύναμιν οὐκ ἰσθῆσθαι, ἐπεὶ αἰσθανόμενοί γε μέγιστ' ἂν αὐτοῦ ἱερὰ κατασκευάσαι καὶ βωμοὺς καὶ θυσίας ἂν ποιεῖν μεγίστας, οὐχ ὥσπερ νῦν τούτων οὐδὲν γίγνεται περὶ αὐτόν, δέον πάντων μάλιστα γίγνεσθαι. ἔστι γὰρ θεῶν φιλανθρωπότατος, ἐπίκουρός τε ὢν τῶν ἀν- D
θρώπων καὶ ἰατρὸς τούτων, ὧν ἰαθέντων μεγίστη εὐδαιμονία ἂν τῷ ἀνθρωπείῳ γένει εἴη. ἐγὼ οὖν πειράσομαι ὑμῖν εἰσηγήσασθαι τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ὑμεῖς δὲ τῶν ἄλλων διδάσκαλοι ἔσεσθε. δεῖ δὲ πρῶτον ὑμᾶς

Παυσανίας εἰπέτην] *εἶπετον* scripsit Bekkerus, invitis codicibus. In Par. EF. Vat. s. verbum deest.

δοκοῦσιν ἄνθρωποι] Ven. Σ. Ambr. Vat. r. et Herm. *οἱ ἄνθρωποι*. Bekkerus dedit *ἄνθρωποι*. conf. ad Protagor. p. 355. A. et infra p. 206. A.

D. *μέγιστη εὐδαιμονία ἂν*] V. *ἂν εὐδαιμονία*, adversante Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DKF. Ang. u. w. Vat. n. p. r. Ven. t. Flor. a. b. c. i.

te activi in his temporibus videtur bifariam flexisse — *ετον*, *ετον* et *ετην*, *ετην*; sed posteriorum usus temporum, grammatica subtilius an argutius exculta, terminationem in *ον* assignasse secundae personae, in *ην* tertiae." Cf. Buttmann. Grammat. Amplior. T. II. p. 417 sq. Matthiae Gr. T. I. §. 195. I. Apud Platonem illa forma saepius reperitur, ita ut, ubi bonorum codicum auctoritate confirmatur, non temere removenda sit. Itaque in Euthydem. p. 273. E. retinui *ἐπεδημησάτην*, quod Bekkerus in *ἐπεδημήσατον* mutavit. Ibid. p. 294. E. optimi libri: *ὅτε παιδία ἦστην*. Legg. III. p. 705. D: *καὶ δὴ καὶ τοῦτ' ἐλεγέτην*. Legg. VI. p. 753. A: *ἐκοινωνησάτην*. Sed vel haec sufficient, ut intelligatur non temere hic a nobis *εἰπέτην* esse conservatum.

ἐμοὶ γὰρ δοκοῦσιν — ἰσθῆσθαι, ἐπεὶ — κατασκευάσαι] Positus infinitivus post *δοκοῦσιν* in oratione obliqua hoc sensu: nam si eam perceptam haberent, eos arbitror maxima illi templa et aras exstructuros fuisse maximaque sacra facturos. Par est constructionis ratio Xenoph. Hellen. VII. 1, 38: *πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὸ τῶν χρημάτων πλῆθος ἀλαζονείαν αὐτῷ δοκεῖν εἶναι ἔφη· ἐπεὶ καὶ τὴν ὑμνουμένην ἄν χρυσῆν πλάτανον οὐχ ἱκανὴν εἶναι τέττιγι σκιὰν παρέχειν*, ubi vulgo *ἔφη* post *ἱκανήν*. Particula *ἄν* vero pertinet ad *κατασκευάσαι* et *ποιεῖν*. conf. ann. ad p. 174. D. Ceterum ne quis putet Eroti nulla prorsus sacra facta esse, v. Valcken. Diatrib. in Fragm. Eurip. c. XI. et Iacobs Vermischte Schriften P. III. p. 538. Vim habet adiectivum *μέγιστα*.

οὐχ ὥσπερ — γίγνεται

μαθεῖν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ τὰ παθήματα αὐτῆς. Ἡ γὰρ πάλαι ἡμῶν φύσις οὐχ αὕτη ἦν ἥπερ νῦν, ἀλλ' ἀλλοία. πρῶτον μὲν γὰρ τρία ἦν τὰ γένη τὰ τῶν ἀνθρώπων, οὐχ ὥςπερ νῦν δύο, ἄῤῥεν
E καὶ θῆλυ, ἀλλὰ καὶ τρίτον προςῆν κοινὸν ὃν ἀμφοτέρων τούτων, οὗ νῦν ὄνομα λοιπόν, αὐτὸ δὲ ἠφάνισται· ἀνδρόγυνον γὰρ ἓν τότε μὲν ἦν καὶ εἶδος καὶ ὄνομα ἐξ ἀμφοτέρων κοινὸν τοῦ τε ἄῤῥενος καὶ θήλεος, νῦν δ' οὐκ ἔστιν ἀλλ' ἢ ἐν ὀνείδει ὄνομα κείμενον. ἔπειτα ὅλον ἦν ἑκάστου τοῦ ἀνθρώπου τὸ εἶδος στρογγύλον, νῶτον καὶ πλευρὰς κύκλῳ ἔχον. χεῖρας δὲ τέτταρας εἶχε, καὶ σκέλη τὰ ἴσα ταῖς χερσί,

οὐχ αὕτη ἦν] Bekk. dedit οὐχ ἡ αὐτή, ut est apud Euseb. Praep. Ev. XII. p. 585. C. Sed οὐχ αὕτη dictum est δεικτικῶς: non haec, quam nunc cernimus. Vat. Δ. οὐκ αὐτή. Par. DK. Vat. p. οὐκ αὐτή. Dein τὰ γένη τῶν ἀνθρώπων Ambr. Vat. r. Vind. 1. et Euseb. ac Stob. Eclogg. Phys. p. 394.

E. ἀνδρόγυνον γὰρ ἓν τότε] ἓν om. Par. EF. Aug. a. Vat. n. s. t. Flor. a. b. c i.

καὶ θήλεος] καὶ τοῦ θήλεος Vat. Δ. Ambr. Aug. w. Vat. r. s.

ἀλλ' ἢ ἐν ὀνείδει] ἓν ὂν εἴδει Bodl. Vat. Δ. Male Hommel. ἄλλ' ἢ scripsit.

ἐπ' αὐχένι κυκλοτερεῖ] κυκλοτερῇ Par. D. Vat. p.

περὶ αὐτόν] Vide ad c. VII. p. 179. E.

E. ἀνδρόγυνον γὰρ — καὶ θήλεος] Unum enim tunc quidem erat ἀνδρόγυνον, forma et nomine ex utrisque illis masculo et feminino conflatum. Nam εἶδος καὶ ὄνομα mihi quidem non est dubium quin accusativo sit accipiendum. Nec ἓν nunc sollicitaverim quod positum est habita ratione sequentium. Significatur enim unum fuisse genus ex duobus illis compositum, quae nunc sint disiuncta atque separata. Non alienum erit adscribere quae Schwarzius de hoc argumento disputavit in libro de Educatione T. I. p. 150. „Schon darum, inquit ille, kann es keinen vollkommenen Menschen geben, weil jeder entweder als *Mann* oder als *Weib* existirt. Dadurch ist die Menschheit getheilt, und Platon sprach darin gar nichts Schwärmerisches, wenn er die beiden als zwei Hälften ansah. Es lässt sich beweisen, dass durch die Trennung der Geschlechter der Organismus des einzelnen etwas Unvollständiges enthält, so wie dagegen die Art nur dadurch gesichert wird. Daher der Trieb der Vereinigung zum Ganzen.“ Patet autem, quam prudenter Plato hoc argumentum Aristophani pertractandum dederit. Neque obscurum est hunc mythum ab ipso philosopho esse confictum, non solum ut convivium ornaret hoc ingenii lusu et quasi exhilararet,

καὶ πρόσωπα δύο ἐπ' αὐχένι κυκλοτερεῖ, ὅμοια πάντῃ· 190
κεφαλὴν δ' ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς προσώποις ἐναντίοις
κειμένοις μίαν, καὶ ὦτα τέτταρα, καὶ αἰδοῖα δύο,
καὶ τἆλλα πάντα ὡς ἀπὸ τούτων ἄν τις εἰκάσειεν.
ἐπορεύετο δὲ καὶ ὀρθὸν ὥσπερ νῦν, ὁποτέρωσε βου-
ληθείη· καὶ ὁπότε ταχὺ ὁρμήσειε θεῖν, ὥσπερ οἱ κυ-
βιστῶντες εἰς ὀρθὸν τὰ σκέλη περιφερόμενοι κυβι-
στῶσι κύκλῳ, ὀκτὼ τότε οὖσι τοῖς μέλεσιν ἀπερειδό-
μενοι ταχὺ ἐφέροντο κύκλῳ· ἦν δὲ διὰ ταῦτα τρία τὰ
γένη καὶ τοιαῦτα, ὅτι τὸ μὲν ἄῤῥεν ἦν τοῦ ἡλίου B
τὴν ἀρχὴν ἔκγονον, τὸ δὲ θῆλυ τῆς γῆς, τὸ δὲ ἀμ-
φοτέρων μετέχον τῆς σελήνης, ὅτι καὶ ἡ σελήνη ἀμ-

P. 190. *ὁρμήσειε θεῖν*] V. *ὁρμήσει ἐλθεῖν*, quod e Vat. *A*. Vind. 2. PK. Ang. w. Vat. p. Ven. *Σ*. pr. et Stobaeo est emendatum. Etiam Bodl. receptam lectionem confirmat, in quo tamen post *ὁρμήσειε* rasura est. Paulo ante *καὶ* ante *ὀρθὸν ὥσπερ νῦν* deest in libris Florentinis. Nec tamen sollicitaverim.

κυβιστῶντες εἰς ὀρθόν] *καὶ* vulgo ante *εἰς* interpositum praeeunte Bekkero cum Par. DK. Vat. p. Vind. 7. extrusimus. Ac fortasse huc pertinet, quod paullo ante ex libris Florentinis enotatum est, *καὶ* ante *ὀρθὸν* deesse.

ὀκτὼ τότε οὖσι] V. *τότε ὀκτὼ οὖσαι*, praeter fidem meliorum codicum.

sed etiam ut rem ipsam alia ratione illustraret atque antea factum erat.

ἀλλ' ἢ ἐν ὀνείδει ὅ. κ.] Suidas: *ἀνδρόγυνος· ὁ τὰ ἀνδρὸς ποιῶν καὶ τὰ γυναικῶν πάσχων.* Musonius Fragm. p. 208. ed. Peerlk. *οἵ γε ἀνέχονται ἀνδρόγυνοι καὶ γυναικώδεις ὁρᾶσθαι ὄντες, ὅπερ ἔδει φεύγειν ἐξ ἁπάντος, εἰ δὴ τῷ ὄντι ἄνδρες ἦσαν.*

P. 190. *ὥσπερ οἱ κυβιστῶντες* —] *Κυβιστᾶν*, interprete Oleario ad Philostrat. vit. Apoll. p. 80., quem laudavit Sturzius in Lexico Xenoph. s. h. v., est rotare se, caput deorsum, pedes sursum proiicere, ita tamen ut, priusquam in terram devenias, suo loco caput et pedes consistant. De genere saltationis, quod verbo *κυβιστᾶν* indicatur, v. Meursius de saltat. vet. in Gronov. Thes. antiq. Gr. Vol. VIII. et Boettiger. in libro: Andeutungen zu 24 Vorlesungen p. 155.

B. *ὅτι τὸ μὲν ἄῤῥεν ἦν*] Respici putat Astius ad philosophorum quorundam veterum sententiam, qui igni vim moventem et quasi virilem tribuerint, terrae vero quasi femineam. Quam in rem conferri iubet Aristot. Metaph. I. 3, 6. Phys. I. 6. de Gener. I. 3. II. 3. al. Cicero n. Acad. IV. 37. Menag. ad Diog. Laert. p. 74. 317. 318. Quemadmodum vero inter ignem atque terram medium quasi locum aqua obtinere visa sit, ita putat visam esse multis lunam soli ac terrae interpositam esse, id quod etiam ex Hymno Orphic. IX. 4.

φοτέρων μετέχει. περιφερῆ δὲ δὴ ἦν καὶ αὐτὰ καὶ ἡ πορεία αὐτῶν διὰ τὸ τοῖς γονεῦσιν ὅμοια εἶναι. ἦν οὖν τὴν ἰσχὺν δεινὰ καὶ τὴν ῥώμην, καὶ τὰ φρονήματα μεγάλα εἶχον, ἐπεχείρησαν δὲ τοῖς θεοῖς, καὶ ὃ λέγει Ὅμηρος περὶ Ἐφιάλτου τε καὶ Ὦτου, περὶ ἐκείνων λέγεται, τὸ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνάβασιν ἐπι-
C χειρεῖν ποιεῖν, ὡς ἐπιθησομένων τοῖς θεοῖς.

Cap. XV. Ὁ οὖν Ζεὺς καὶ οἱ ἄλλοι θεοὶ ἐβουλεύοντο, ὅ τι χρὴ αὐτοὺς ποιῆσαι, καὶ ἠπόρουν· οὔτε γὰρ ὅπως ἀποκτείναιεν εἶχον καὶ ὥσπερ τοὺς γί-

C. καὶ τὰ ἱερά] Hoc τὰ om. Bodl. Coisl. Vat. *A*. Ven. *Ξ*. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Aug. u. w. Vat. n. p. r. Ven. t. Flor. a. c. Non probo; praecedit enim αἱ τιμαί et sequitur deinde τὰ παρὰ τῶν. Eiecerunt tamen τὰ ante ἱερά Turicenss.

μόγις δὴ ὁ Ζεύς] δὲ Par. DK. Vat. p. n. Stob. μόλις Ven. *Ξ*. Vind. 2.

p. 266. ed. Herm. colligi possit. Aliter Sydenhamus, cuius tamen sententiam fateor minus mihi probari.

καὶ τὰ φρονήματα μ. εἶχον] h. e. ὡς μεγάλα, μεγάλα ἐφρόνουν, conf. p. 182. C. De Ephialta et Oto, Neptuni et Iphimediae filiis, v. Homer. Odyss. XI. v. 307 sqq. ibique Eustathium. Ceterum ἰσχὺς καὶ ῥώμη sic coniungitur Legg. IX. p. 863. C: μετὰ μὲν ἰσχύος καὶ ῥώμης ἑπομένης, conf. Schaefer. Epimetr. ad Aristoph. Plut. Hemsterh. p. XXIX. Appar. Demosth. T. I. p. 333. Id restituendum Xenophonti Sympos. II. 9.

Cap. XV. C. ὅ τι χρὴ αὐτοὺς π.] Ne quis χρείη corrigendum putet, cf. Xenoph. Hellen. II. 2, 10: οἱ Ἀθηναῖοι ἠπόρουν, τί χρὴ ποιεῖν. Ages. II. 13: καὶ ἠρώτων, τί χρὴ ποιεῖν. Cyrop. I. 4, 24: ἐκ τούτου δὴ ἐνῆκεν ὁ Ἀστυάγης — καὶ τὸν Κῦρον οὐκ ἔχων, ὅ τι χρὴ λέγειν. Ibid. IV. 5, 19: οἱ μὲν οὖν Μῆδοι ἀκούσαντες ἐσίγησαν, ἀποροῦντες μέν, πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν, φοβούμενοί δέ, πῶς ἀπειλοῦντι ὑπακούσειαν, ubi etsi sequitur optativus, tamen male correxeris χρείη. Lysias c. Agorat. p. 101. ed. Brem. ἐβουλεύοντο, τί χρὴ ποιεῖν. Eurip. Orest. v. 282: ἐξιστόρουν νιν, μητέρ' εἰ κτείνειν με χρή, ubi male tentarunt μ' ἐχρῆν. Aeschyl. Prom. v. 680: ὁ δ' εἰς τε Πυθὼ κἀπὶ Δωδώνην πυκνοὺς θεοπρόπους ἴαλλεν, ὡς μάθοι, τί χρὴ δρῶντ' ἢ λέγοντα δαίμοσι πράσσειν φίλα. Aristoph. Plut. v. 36: ᾠχόμην — πευσόμενος, εἰ χρὴ — εἶναι πανοῦργον. Quum enim Graeci omnino ab oratione obliqua repente transire soleant ad sermonem rectum, quem grammatici vocant; tum verbum χρὴ propter significationem suam longe frequentissime post praeterita ita usurparunt, ut ponerent modum indicativum, ubi vulgaris ratio exigebat optativum. v. ad Euthyphron. p. 4. C. 9. B.

ὥσπερ τοὺς γίγαντας κεραυνώσαντες] Intellige ἠφάνισαν ex proximo ἀφανίσαιεν, cuius breviloquentiae exempla collegit Wyttenbach. ad Selecta Princip. Histor. p. 364. Sic in-

γαντας κεραυνώσαντες τὸ γένος ἀφανίσαιεν — αἱ τιμαὶ γὰρ αὐτοῖς καὶ τὰ ἱερὰ τὰ παρὰ τῶν ἀνθρώπων ἠφανίζετο — οὔθ' ὅπως ἐῷεν ἀσελγαίνειν. μόγις δὴ ὁ Ζεὺς ἐννοήσας λέγει, ὅτι Δοκῶ μοι, ἔφη, ἔχειν μηχανήν, ὡς ἂν εἶέν τε ἄνθρωποι καὶ παύσαιντο τῆς ἀκολασίας ἀσθενέστεροι γενόμενοι. νῦν μὲν γὰρ D
αὐτούς, ἔφη, διατεμῶ δίχα ἕκαστον, καὶ ἅμα μὲν ἀσθενέστεροι ἔσονται, ἅμα δὲ χρησιμώτεροι ἡμῖν διὰ τὸ πλείους τὸν ἀριθμὸν γεγονέναι· καὶ βαδιοῦνται ὀρθοὶ ἐπὶ δυοῖν σκελοῖν. ἐὰν δ' ἔτι δοκῶσιν ἀσελγαί-

D. ἐπὶ δυοῖν σκελοῖν] δυσὶ Par. DK. Vat. p.

ἐὰν δ' ἔτι δοκ.] Sic Par. K. Vat. p. s. Stob. Vulgo erat ἐὰν δέ τι, quod iam Stephan. mutandum vidit. Dein θέλωσιν Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p. et pr. Ven. Ξ. Unde Baiterus effinxit μὴ 'θέλωσιν.

fra E: ὥςπερ τὰ σύσπαστα βαλάντια. et p. 210. D: ὥςπερ οἰκέτης, ἀγαπῶν παιδαρίου κάλλος κ. τ. λ.

αἱ τιμαὶ γὰρ — ἠφανίζετο] Quis hic non recordatur Avium Aristophanis, in qua fabula Iupiter, ne fame dii pereant, imperium avibus tradere narratur. Ceterum quod Astius in his ἄν excidisse suspicatus est, nobis quidem ea suspicio vana et inanis videtur. Nam aoristus et imperfectum sine ἄν particula positum in talibus significat certo et haud dubie ac sine ulla conditione aliquid fuisse futurum: accedente autem ἄν particula conditionis et modalitatis, quam vocant philosophi, accedit notatio, ab hoc loco paene aliena. Quocirca non tantum χρῆν, ἔδει, προσῆκεν, ut Lat. oportebat, decebat, debebam, ita usurpatum est, sed multa alia verba, imprimis ea, quae natura sua continent aliquam necessitatis significationem. Itaque huc pertinent talia: Xenoph. Anab. VII. 7, 40: αἰσχρὸν ἦν τὰ μὲν ἐμὰ διαπεπρᾶχθαι. Xenoph. Hell. II. 3, 41: ἐξῆν ταῦτα ποιεῖν. Plato de Republ. V. p. 450. D: καλῶς εἶχε ἡ παραμυθία. Lucian. Piscator. p. 118. T. III. ed. Bip.: ἄριστον ἦν. Plat. Euthydem. p. 304. D: καὶ μήν, ἔφη, ἄξιόν γ' ἦν ἀκοῦσαι. Aristoph. Nubb. v. 1213: κρεῖττον ἦν. Lysias c. Theomnest. p. 149. ed. Brem. κρεῖττον δὲ ἦν αὐτῷ τότε ἀποθανεῖν. Plat. Charmid. p. 171. E: ὅ τι πράττοντες ὀρθῶς ἔμελλον πράξειν. Aeschyl. Agam. v. 361: πολλῶν γὰρ ἐσθλῶν τὴν ὄνησιν εἰλόμην. Itaque hunc locum sic interpreteris: nam ita futurum erat, ut honores et sacrificia ab hominibus oblata evanescerent: vel non poterant non honores et sacrificia evanescere. Eandem habet explicationem locus Thucyd. VIII. 86: ἐν ᾧ σαφέστατα Ἰωνίαν καὶ Ἑλλήσποντον εὐθὺς εἶχον οἱ πολέμιοι, h. e. non poterat aliter quin statim tenerent Ioniam et Hellespontum. v. Gernhard. Excurs. I. ad Ciceronis Laelium. Cf. etiam annot. ad p. 198. C. Dein μόγις est tandem, aegre tandem.

ναν καὶ μὴ ἐθέλωσιν ἡσυχίαν ἄγειν, πάλιν αὖ, ἔφη, τεμῶ δίχα, ὥςτ' ἐφ' ἑνὸς πορεύσονται σκέλους ἀσκωλίζοντες. Ταῦτα εἰπὼν ἔτεμνε τοὺς ἀνθρώπους δίχα, E ὥςπερ οἱ τὰ ὄα τέμνοντες καὶ μέλλοντες ταριχεύειν, ἢ ὥςπερ οἱ τὰ ὠὰ ταῖς θριξίν. ὄντινα δὲ τέμοι, τὸν Ἀπόλλω ἐκέλευε τό τε πρόςωπον μεταστρέφειν καὶ τὸ τοῦ αὐχένος ἥμισυ πρὸς τὴν τομήν, ἵνα θεώμενος τὴν αὑτοῦ τμῆσιν κοσμιώτερος εἴη ὁ ἄνθρωπος, καὶ τἆλλα ἰᾶσθαι ἐκέλευεν. ὁ δὲ τό τε πρόςωπον μετέστρεφε, καὶ σύνελκων πανταχόθεν τὸ δέρμα ἐπὶ τὴν

ἀσκωλίζοντες] Pro vulg. ἀσκωλιάζοντες legunt ἀσκωλίζοντες Bodl. Coisl. Vat. Δ. Par. EF. Ang. u. w. Vat. s. Ven. t., ut in Lex. Timaei, ubi p. 51. v. Ruhnken., qui utramque formam usitatam fuisse censet.

οἱ τὰ ὄα τέμνοντες] Vulg. ὠὰ, quod libri omnes cum Suida in v. ταριχεύειν tuentur, feliciter emendarunt Ruhnken. ad Tim. Gloss. p. 189. Valckenar. et Toup. Emendatt. in Suid. T. III. p. 188. Sed Viger. ad Euseb. Praep. Ev. XII. 12. p. 56. sunt, inquit, quibus ζῶα vel νῶτα placeat. Turicenss. ὠὰ retinuerunt. Ceterum priore loco οἱ om. Bodl. Vat. Δ. Dein Vat. Δ. τὸν Ἀπ. ἐκέλευσεν.

E. τὴν αὑτοῦ τμῆσιν] Bodl. aliique non pauci αὐτοῦ. Ambr. Vat. r. ἑαυτοῦ.

σύσπαστα βαλάντια] Bodl. Vat. Δ. βάλλοντα. Ang. w.

D. ἀσκωλίζοντες] Timaeus interpretatur: ἐφ' ἑνὸς ποδὸς ἑφαλλόμενοι, ubi v. Ruhnk. Fuit genus quoddam saltationis, monente Wyttenbachio ad Eunap. p. 285., de qua re v. Schol. h. l.

ὥςπερ οἱ τὰ ὄα τ.] Vulgata lectio ὠὰ ferri nullo modo potest. Nam ova avium secta sale esse condita, ut diutius conservarentur, ecquis vel fando audivit? Itaque praeclare Ruhnken. ad Tim. p. 188. atque Toupius ad Suid. T. I. Opusc. crit. p. 465. ed. Lips. correxerunt ὄα, sorba (Arlesbeeren), quae constat dissecta et condita esse, quo diutius usui inservirent. Proxima verba: ἢ ὥςπερ — θριξίν, suppositicia habuerunt Sydenham., Bast. et Astius, atque addita a grammatico aliquo, cui in mentem venisset proverbii illius: ὠὰ θριξὶ διαιρεῖν v. Plutarch. Amat. T. II. p. 770. B. Si ab ipso Platone profecta sunt, quod minime dubitamus, non opus videtur, ut cum Toupio ex Plutarcho scribamus: ὥςπερ οἱ τὰ ὠὰ ταῖς θριξὶ διαιροῦντες: nam τέμνοντες semel positum bis intelligendum, ut bene animadvertit Ruhnken. l. c. p. 190. Ceterum mire Hommelius hanc ovorum per crines dissectionem pro ludi genere quodam habendam esse suspicatur. Ad ὥςπερ τὰ συσπ. βαλάντια int. συνέλκουσι, v. supra ad p. 190. C. Nec in proximis quidquam inest difficultatis. Nam ὃ δὴ est τὸ ἀποδεδεμένον στόμα. Articulus τὸν autem ne quem male habeat, interpreteris verba hunc in modum: quem vulgo umbilicum omnibus scilicet no-

γαστέρα νῦν καλουμένην, ὥσπερ τὰ σύσπαστα βαλάντια, ἓν στόμα ποιῶν ἀπέδει κατὰ μέσην τὴν γαστέρα, ὃ δὴ τὸν ὀμφαλὸν καλοῦσι. καὶ τὰς μὲν ἄλλας ῥυτίδας τὰς πολλὰς ἐξελέαινε καὶ τὰ στήθη διήρθρου, 191
ἔχων τι τοιοῦτον ὄργανον, οἷον οἱ σκυτοτόμοι περὶ τὸν καλόποδα λεαίνοντες τὰς τῶν σκυτῶν ῥυτίδας· ὀλίγας δὲ κατέλιπε, τὰς περὶ αὐτὴν τὴν γαστέρα καὶ τὸν ὀμφαλόν, μνημεῖον εἶναι τοῦ παλαιοῦ πάθους. ἐπειδὴ οὖν ἡ φύσις δίχα ἐτμήθη, ποθοῦν ἕκαστον τὸ ἥμισυ τὸ αὑτοῦ ξυνήει, καὶ περιβάλλοντες τὰς χεῖρας καὶ συμπλεκόμενοι ἀλλήλοις, ἐπιθυμοῦντες συμ-

βάλλαντα. Ven. t. βαλλάντια. De scriptura vocabuli v. ad Remp. I. p. 348. D. IX. p. 575. B. Mox Hommelius electo articulo scribendum censet: ὃ δὴ ὀμφαλὸν καλοῦσι, quoniam τὸν vim vocabuli ὀμφαλὸν infringat.

P. 191. τι τοιοῦτον ὄργανον] Voc. ὄργανον Creuzerus ad Plotin. de Pulcr. p. 525. deleri iubet, collato loco p. 185. E. Non opus est. Dein καλόποδα Bodl. Vat. A. Vind. 1. 2. 7. Par. D. Ambr. Ang. w. Vat. p. r., quam formam tuentur Suidas et Etym. M. Ceteri καλάποδα.

τὸ αὑτοῦ ξυνήει] ξυνεῖναι vitiose Bodl. Vat. A. Vind. 2. Par. DK. alii.

tum appellant, v. Matthiae Gr. p. 552. ed 2. Rost. p. 447. ed. 4.

P. 191. περὶ τὸν καλόποδα λ.] „Suidas in v. κᾶλα — κᾶλον γὰρ τὸ ξύλον· ἐξ οὗ καὶ καλόπους, ὁ ξύλινος πούς. Etymol. M. καλόπους· κυρίως ὁ ξύλινος πούς· κᾶλον γὰρ τὸ ξύλον. Sed καλάποδα ex hoc loco laudat Pollux X. 141. τὰ δὲ σκυτοτόμου σκεύη — καλάπους, ἐν τῷ Συμποσίῳ." Fischerus. Mox μνημεῖον εἶναι, i. q. ὥστε μνημεῖον εἶναι.

καὶ περιβάλλοντες] Pluralem posuit, ac si praecederet τμηθέντες οἱ ἄνθρωποι ποθοῦντες ἀλλήλους. Notavit hanc structuram Priscian. XVII. p. 1100. ed. Putsch., ubi hunc locum comparat. Ad praec. ἡ φύσις intellige αὐτῶν, quod non putamus in textum esse invehendum. De hoc usu loquendi confer supra p. 186. B: ἡ φύσις τῶν σωμάτων, ubi paullo post ἐν τοῖς σώμασι dicitur. Phaedr. p. 251. B: ἡ τοῦ πτεροῦ φύσις. Cratyl. p. 400. A: τὴν φύσιν τοῦ σώματος ὥστε καὶ ζῇν καὶ περιεῖναι τί σοι δοκεῖ ἔχειν; De Republ. IV. p. 429. D: οἱ βαφεῖς — ἐκλέγονται ἐκ τοσούτων χρωμάτων μίαν φύσιν τὴν τῶν λευκῶν. De Rep. III. 401. C. Legg. V. 747. D. VI. 770. D. VIII. 845. D. IX. 862. D. 869. C. XII. 942. E. 968. D. Aristotel. Politic. I. 3: τὴν τοῦ γάλακτος φύσιν. Cicero de Fin. V. 11: hoc intelligant, si quando naturam hominis dicam, hominem dicere me; nihil enim hoc differt. v. ad Phaedon. p. 87. E. coll. Creuzero ad Plotin. de Pulcritud. p. 139. sq.

B φῦναι, ἀπέθνησκον ὑπὸ τοῦ λιμοῦ καὶ τῆς ἄλλης ἀργίας διὰ τὸ μηδὲν ἐθέλειν χωρὶς ἀλλήλων ποιεῖν. καὶ ὁπότε τι ἀποθάνοι τῶν ἡμίσεων, τὸ δὲ λειφθείη, τὸ λειφθὲν ἄλλο ἐζήτει καὶ συνεπλέκετο, εἴτε γυναικὸς τῆς ὅλης ἐντύχοι ἡμίσει, ὃ δὴ νῦν γυναῖκα καλοῦμεν, εἴτ' ἀνδρός· καὶ οὕτως ἀπώλλυντο. ἐλεήσας δὲ ὁ Ζεὺς ἄλλην μηχανὴν πορίζεται, καὶ μετατίθησιν αὐτῶν τὰ αἰδοῖα εἰς τὸ πρόσθεν· τέως γὰρ καὶ ταῦτα ἐκτὸς εἶχον, καὶ ἐγέννων καὶ ἔτικτον οὐκ εἰς ἀλλήλους,
C ἀλλ' εἰς γῆν, ὥσπερ οἱ τέττιγες. μετέθηκέ τε οὖν οὕτως αὐτῶν εἰς τὸ πρόσθεν καὶ διὰ τούτων τὴν γέ-

ἀπέθνησκον ὑπὸ τοῦ λιμοῦ] Articulum τοῦ om. Bodl. (quem Bekker. non commemorat.) Vat. *A*. Ven. *Σ*. Vind. 2. 7. Par. DK. Ang. w. Vat. p. probantibus Turicenss. sed v. annot. In Ambr. et Vat. r. est ὑπὸ τῆς λιμοῦ.

B. αἰδοῖα εἰς τὸ πρόσθεν] πρόσθε hic et mox Coisl. conf. ad p. 174. A.

C. μετέθηκέ τε οὖν οὕτως αὐτῶν] οὕτως om. Par. EFK. Ang. u. Vat. n. p. s. Flor. a. b. c. i. Pro αὐτῶν habent αὐτά Par. DK. Vat. p. Vind. 7. probante Astio, qui praeterea pro τε scripsit δέ. In Bodl. αὐτῶν omisso spiritu scriptum, quod solet esse erroris indicium. Rückertus pronomine eiecto scribendum censuit: οὕτως εἰς τὸ πρόσθεν, idque probavit etiam Creuzero, quem vide l. c. p. 140. Mihi nunc verum videtur quod primus suasit Sommerus. Is enim illa Protagor. p. 339. D. comparans αὐτῶν cum τὸ πρόσθεν connectendum iudicavit, ut ad μετέθηκεν

ὑπὸ τοῦ λιμοῦ] fame inde exorta. Infra p. 207. B: τῷ λιμῷ παρατεινόμενα. Menon. p. 91. E: ταχὺ ἂν τῷ λιμῷ ἀποθάνοιεν. Aristoph. Pac. v. 483. ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. Avv. v. 337. Xenoph. Anab. I. 5, 5: πολλὰ τῶν ὑποζυγίων ἀπώλετο ὑπὸ τοῦ λιμοῦ, ubi v. Krüger. Male codd. quidam τοῦ om. Quod etsi per usum loquendi potuit fieri, sicuti patebit ex ann. Godofr. Hermanni ad Aristoph. Nubb. v. 834., tamen per se non est verisimile lectionem elegantissimam a grammaticis inventam et in codices invectam esse. Imo hic quoque Bodl. et qui cum eo faciunt libri grammaticorum expertisunt correctionem, qua ita factum est, ut articulus, utpote criticis minus intellectus, continuo extruderetur.

B. καὶ τῆς ἄλλης ἀργίας] ac praeterea ignavia, v. ad Apolog. Socrat. p. 36. C. Phaedr. p. 232. E., ubi quae laudavi, iis adde Aristoph. Rann. 1195. Eurip. Med. 298. Usurpatur haec loquendi forma, quum quid ex eodem genere commoratur.

ἐγέννων καὶ ἔτικτον κ. τ. λ.] Aelian. Hist. Animal. II. 22: ταῖς ἀφύαις ὁ πηλὸς γένεσίς ἐστι· δι' ἀλλήλων δὲ οὐ τίκτουσιν, οὐδὲ ἐπιγίνονται κ. τ. λ. De cicadis ad h. l. Wolfius: „Diese Vergleichung erklärte mir ein gelehrter Freund,

νεσιν ἐν ἀλλήλοις ἐποίησε, διὰ τοῦ ἄῤῥενος ἐν τῷ θήλει, τῶνδε ἕνεκα, ἵνα ἐν τῇ συμπλοκῇ ἅμα μὲν εἰ ἀνὴρ γυναικὶ ἐντύχοι, γεννῷεν καὶ γίγνοιτο τὸ γένος, ἅμα δ' εἰ καὶ ἄῤῥεν ἄῤῥενι, πλησμονὴ γοῦν γίγνοιτο τῆς συνουσίας καὶ διαπαύοιντο καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα τρέποιντο καὶ τοῦ ἄλλου βίου ἐπιμελοῖντο. Ἔστι δὴ οὖν ἐκ τόσου ὁ ἔρως ἔμφυτος ἀλλήλων τοῖς ἀνθρώ- D ποις καὶ τῆς ἀρχαίας φύσεως συναγωγεὺς καὶ ἐπιχειρῶν ποιῆσαι ἓν ἐκ δυοῖν καὶ ἰάσασθαι τὴν φύσιν τὴν ἀνθρωπίνην.

accusativus *αὐτά* sponte intelligeretur.

γίγνοιτο τὸ γένος] Hommelius male *ὁ γόνος* coniecit. Intelligitur enim *τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος*, sicuti in Protagora est *τὸ ἡμέτερον γένος*. conf. De Rep. II. p. 368. A. Legg. VII. p. 791. E. Nec erat, cur Rückertus haereret, qui *σῶν γίγνοιτο* vel *ἔτι γίγνοιτο* desideravit, quia genus humanum non recte *γίγνεσθαι* diceretur. At quis non videt *τὸ γένος* dictum esse pro sobole humana?

ἄῤῥεν ἄῤῥενι] Temere Steph. omisit *ἄῤῥεν*. Sed *ἄῤῥην* Bodl. Vat. *A*. Vind. 1. 2. 7. Par. DEFK. Ambr. Ang. u. w. Vat. p. r. s. Ven. t. In Flor. a. b. c. i. Coisl. Stob. est *ἄῤῥεν ἄῤῥενι*, quod merito placuit Bastio Epist. Crit. p. 144. ed. Lips. v. annot. Dein pro vulg. *διαναπαύοιντο* Bodl. Vat. *A*. Vind. 1. 2. 7. Par. DEFK. Ang. u. Vat. n. p. r. s Ven. t. Flor. a. b. c. i. suppeditarant *διαπαύοιντο*. Id unice verum. Significatur enim Iovem sic instituisse, ut aliquando coeundi satietate replerentur ac per intervalla amoris fructu abstinerent. Requiescendi notio certe ab hoc loco aliena.

der selbst dem Eierlegen der Cikaden mehrmals zugesehen hat. Sie thun dieses vermittelst eines Stachels, den das Weibchen am Hintertheile hat, und der ein Drittheil der Länge des ganzen Thiers ausmacht. Damit bohren sie in die Erde, öffnen ihn, und lassen die Eier in den Sand fallen, wo sie von der Sonne ausgebrütet werden. Wie treffend die Vergleichung ist, sieht man, wenn man sie weiter verfolgen will."

C. *βίου ἐπιμελοῖντο*] Thomas M. *ἐπιμέλομαι κάλλιον ἢ ἐπιμελοῦμαι*. Nec tamen hoc temere spernendum esse verissime monuit Buttmannus Gr. ampl. T. II. P. I. p. 187. Paullo ante *ἄῤῥεν* significat marem. Antonin. Liberal. c. XVII: *ἄῤῥεν λέγουσα τεκεῖν*, i. e. *παῖδα ἄῤῥενα*. Ad eundem modum Herodot. I. 113: *τέτοκα γὰρ καὶ ἐγώ, τέτοκα δὲ τεθνεός*. Ibid. c. 119: *περίεστί τε ὁ παῖς καὶ τὸ γεγονὸς ἔχει καλῶς*. Quanquam etiam masculinum ferri poterit, quod codd. plerique tuentur. Illud tamen exquisitius. Deinde *ἐκ τόσου* est seit so langer Zeit, ut Legg. I. p. 642. extr. Fortius est *ἐκ τοσούτου*, seit so sehr langer Zeit. v. Buttmann. Gramm. Ampl. II. p. 414.

…γκατακείμενοι καὶ συμπεπλε- 192
…εἰσιν οὗτοι βέλτιστοι τῶν
…ατε ἀνδρειότατοι ὄντες φύσει.
…ους ἀναισχύντους εἶναι, ψευδό-
…αναισχυντίας τοῦτο δρῶσιν, ἀλλ'
…δρείας καὶ ἀῤῥενωπίας, τὸ ὅμοιον
…μέγα δὲ τεκμήριον· καὶ γὰρ τε-
…βαίνουσιν εἰς τὰ πολιτικὰ ἄνδρες
…ν δὲ ἀνδρωθῶσι, παιδεραστοῦσι
…καὶ παιδοποιίας οὐ προσέχουσι τὸν B
…ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναγκάζονται· ἀλλ'
…ἀλλήλων καταζῆν ἀγάμοις. πάν-
…τοιοῦτος παιδεραστής τε καὶ φιλερα-

…τεμάχια e Bodl. Vat. Δ. Ang. u. w. Ven. t. Flor. …τεμάχια. Sed literam μ non esse duplicandam …ci Aristophan. Acharn. 881. 1068. ed Dind. Equitt.

…μπεπλεγμένοι] Vat. Δ. Ang. w. συμπλεκόμενοι. …ας] Hanc scripturam, de qua diximus nuper co- …l. ad edit. Tauchnit. 4. p. XI., praebent Ambr. Vat. vulg. ἀνδρίας. Dein Bodl. et Florentini αὐτοῖς pro …K. Vat. p. καὶ τὸ ὅμοιον.

…τελεωθέντες] τελειωθέντες Ven. Ξ.

…τοῦ νόμου ἀναγκάζονται] Coisl. ἀναγκάζονται …μου.

…II. P II. p. 48 sq. — …i. e. frustula, fru- …t interpretantur Glos- …— ὄντα dictum pro ὄν- …d. Prot. p. 529. D. 333. D. Matth. §. 440. 6. …92. καὶ ἀῤῥενωπίας] …m. M. ἀῤῥενωπός· ἐκ …ῤῥην καὶ τοῦ ὤψ, ὃ σημαί- …πρόσωπον, ὁ ἀῤῥενος πρόσ- …ἔχων, κατὰ συνεκδοχήν· …ν ὁ ἀνδρεῖος καὶ ἰσχυρὸς καὶ …άμενος πρὸς ἐχθρὸν ἀντιστα- …ῆναι.

B. ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναγ- …άζονται] Νόμος fortasse …est mos et consuetudo. Certe quidem non aliunde con- …stat coelibem vitam apud Athe- …nienses fuisse legibus publicis interdictam, v. Wachsmuth. Antiquitatt. Gr T. II. P. I. p. 266. Quanquam apud Spartanos de ea re leges latas fuisse testatur Stobaeus Sermon. 65. p. 410.

παιδεραστής τε καὶ φι- …λεραστὴς γ.] Dicitur φιλερα- …στής, qui amatorem caritate et amore prosequitur: quo sensu infra p. 213. D Alcibiadi tribuitur φιλεραστία. Pertinet igitur hoc vocabulum ad p. 191. E., ubi Aristophanes: καὶ τέως μὲν ἂν παῖδες ὦσιν — φιλοῦσι τοὺς ἄνδρας καὶ χαίρουσι συγκατακείμενοι καὶ συμπεπλεγμένοι τοῖς ἀνδράσιν. Quod autem φιλεραστὴς nunc post παιδεραστὴν commemoratur, neminem hic ordo morabitur, nisi chiasmi figurae prorsus immemorem. Frustra

Cap. XVI. *Ἕκαστος οὖν ἡμῶν ἐστιν ἀνθρώπου ξύμβολον, ἅτε τετμημένος ὥσπερ αἱ ψῆτται, ἐξ ἑνὸς δύο. ζητεῖ δὴ ἀεὶ τὸ αὐτοῦ ἕκαστος ξύμβολον. ὅσοι μὲν οὖν τῶν ἀνδρῶν τοῦ κοινοῦ τμῆμά εἰσιν, ὃ δὴ τότε ἀνδρόγυνον ἐκαλεῖτο, φιλογύναικές τ' εἰσὶ καὶ οἱ πολλοὶ τῶν μοιχῶν ἐκ τούτου τοῦ γένους γε-*
E *γόνασι, καὶ ὅσαι αὖ γυναῖκες φίλανδροί τε καὶ μοιχεύτριαι, ἐκ τούτου τοῦ γένους γίγνονται. ὅσαι δὲ τῶν γυναικῶν γυναικὸς τμῆμά εἰσιν, οὐ πάνυ αὗται τοῖς ἀνδράσι τὸν νοῦν προσέχουσιν, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς τὰς γυναῖκας τετραμμέναι εἰσί, καὶ αἱ ἑταιρίστριαι ἐκ τούτου τοῦ γένους γίγνονται. ὅσοι δὲ ἄῤῥενος τμῆμά εἰσι, τὰ ἄῤῥενα διώκουσι, καὶ τέως μὲν ἂν παῖδες*
ὦσιν, ἅτε τεμάχια ὄντα τοῦ ἄῤῥενος, φιλοῦσι τοὺς

D. *τὸ αὐτοῦ ἕκαστος ξύμβολον*] V. *ἑαυτοῦ* Coisl. Vat. *A*. Flor. q. i. Vind. 2. Par. DK. Vat. p. *αὐτοῦ* Bodl. Ambr. Ang. u. w. Vat. r. t. *αὑτοῦ*, quod revocavit Bekker. Deinceps vett. editt. *ἕκαστον*, quod emendatum ex Coisl. Ven. *Σ*. Par. F. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. r. Ven t. Vind. I. Flor. i.

E. *ὅσοι δὲ ἄῤῥενος τμῆμα*] Bastius coni. *ὅσοι δὲ ἄῤῥενες ἄῤῥενος τμῆμα*, quo non opus.

καὶ τέως μὲν ἂν π.] Sic codd. omnes. Vide tamen, ne cum Astio ἕως legendum sit. Ficinus: at dum pueri sunt. Nisi forte *τέως* relative usurpatum est, cuius generis exempla attulit Buttmannus Indic. ad Demosth. Midiam s. v. et Schaefer App. ad De-

Cap. XVI. D. *ἀνθρώπου ξύμβολον — ὥςπερ αἱ ψῆτται*] Aristotel. de generat. animal. I. 18: *Ἐμπεδοκλῆς — φησι ἐν τῷ ἄῤῥενι καὶ ἐν τῷ θήλει οἷον σύμβολον εἶναι, ὅλον δ' ἀπ' οὐδετέρου ἀπιέναι*, ad quod decretum philosophi respexit fortasse Aristophanes. Eleganter autem *σύμβολον* commemorat, quod significat fere tesseram hospitalitatis, v. de hac vocabuli significatione intpp. ad Plauti Cistellar. II. 1, 27. et Poenulum V. 1, 25. Hinc expendas loci elegantiam. *Ψῆτται* dicuntur genus piscium, quod oculos et nares in altera tantum parte capitis habet. Latinis vocantur passeres, nobis Stechelflunder. Parum vero a rhombo discrepant. Plin. N. H. IX. 20: marinorum alii sunt plani, ut rhombi, solei ac passeres. conf. Aristot. Hist. An. IV. II. IX. 37. Horat. Sat. II. 8, 29. sq. Athenaeus VII. p. 329. F., ubi vide Casaubon. coll. Ruhnken. ad Tim. p. 278.

E. *αἱ ἑταιρίστριαι*] Timaeus p. 123: *ἑταιρίστριαι· αἱ καλούμεναι τριβάδες*, ubi Ruhnkenius: tales crissantes, inquit, mulieres, quae aliis nominibus Lesbiades, tribades, frictrices et subagitatrices vocantur, intelligit Clemens Al. Paedag. II. p. 264: *γυναῖκες ἀνδρίζοντες παρὰ φύσιν*. Adeas praeterea Wachsmuth. Hellen. Alterthums-

ἄνδρας καὶ χαίρουσι συγκατακείμενοι καὶ συμπεπλε- 192
γμένοι τοῖς ἀνδράσι, καί εἰσιν οὗτοι βέλτιστοι τῶν
παίδων καὶ μειρακίων, ἅτε ἀνδρειότατοι ὄντες φύσει.
φασὶ δὲ δή τινες αὐτοὺς ἀναισχύντους εἶναι, ψευδό-
μενοι· οὐ γὰρ ὑπ' ἀναισχυντίας τοῦτο δρῶσιν, ἀλλ'
ὑπὸ θάῤῥους καὶ ἀνδρείας καὶ ἀῤῥενωπίας, τὸ ὅμοιον
αὑτοῖς ἀσπαζόμενοι, μέγα δὲ τεκμήριον· καὶ γὰρ τε-
λεωθέντες μόνοι ἀποβαίνουσιν εἰς τὰ πολιτικὰ ἄνδρες
οἱ τοιοῦτοι. ἐπειδὰν δὲ ἀνδρωθῶσι, παιδεραστοῦσι
καὶ πρὸς γάμους καὶ παιδοποιίας οὐ προσέχουσι τὸν B
νοῦν φύσει, ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναγκάζονται· ἀλλ'
ἐξαρκεῖ αὐτοῖς μετ' ἀλλήλων καταζῆν ἀγάμοις. πάν-
τως μὲν οὖν ὁ τοιοῦτος παιδεραστής τε καὶ φιλερα-

mosth. I. p. 261. Dein τεμάχια e Bodl. Vat. Δ. Ang. u. w. Ven. t. Flor. a. i. revocatum pro τεμμάχια. Sed literam μ non esse duplicandam docent inter alia loci Aristophan. Acharn. 881. 1068. ed Dind. Equitt. 283. 1177.

P. 192. συμπεπλεγμένοι] Vat. Δ. Ang. w. συμπλεκόμενοι. καὶ ἀνδρείας] Hanc scripturam, de qua diximus nuper copiosius in Praef. ad edit. Tauchnit. 4. p. XI., praebent Ambr. Vat. t. Flor. b. i. pro vulg. ἀνδρίας. Dein Bodl. et Florentini αὐτοῖς pro αὑτοῖς Par. DK. Vat. p. καὶ τὸ ὅμοιον.

καὶ γὰρ τελεωθέντες] τελειωθέντες Ven. Ξ.

B. ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναγκάζονται] Coisl. ἀναγκάζονται ὑπὸ τοῦ νόμου.

kunde T. II. P II. p. 48 sq. — τεμάχια h. e. frustula, frustella, ut interpretantur Glossaria vett. — ὄντα dictum pro ὄντες, v. ad. Prot. p. 529. D. 333. B. 359. D. Matth. §. 440. 6.

P. 192. καὶ ἀῤῥενωπίας] Etym. M. ἀῤῥενωπός· ἐκ τοῦ ἄῤῥην καὶ τοῦ ὤψ, ὃ σημαίνει τὸ πρόσωπον, ὁ ἄῤῥενος πρόσωπον ἔχων, κατὰ συνεκδοχήν· ἤγουν ὁ ἀνδρεῖος καὶ ἰσχυρὸς καὶ δυνάμενος πρὸς ἐχθρὸν ἀντιτα-χθῆναι.

B. ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναγκάζονται] Νόμος fortasse est mos et consuetudo. Certe quidem non aliunde constat coelibem vitam apud Athenienses fuisse legibus publicis interdictam, v. Wachsmuth. Antiquitatt. Gr T. II. P. I. p. 266. Quanquam apud Spartanos de ea re leges latas fuisse testatur Stobaeus Sermon. 65. p. 410.

παιδεραστής τε καὶ φιλεραστὴς γ.] Dicitur φιλεραστής, qui amatorem caritate et amore prosequitur: quo sensu infra p. 213. D Alcibiadi tribuitur φιλεραστία. Pertinet igitur hoc vocabulum ad p. 191. E., ubi Aristophanes: καὶ τέως μὲν ἂν παῖδες ὦσιν — φιλοῦσι τοὺς ἄνδρας καὶ χαίρουσι συγκατακείμενοι καὶ συμπεπλεγμένοι τοῖς ἀνδράσιν. Quod autem φιλεραστὴς nunc post παιδεραστὴν commemoratur, neminem hic ordo morabitur, nisi chiasmi figurae prorsus immemorem. Frustra

στὴς γίγνεται, ἀεὶ τὸ ξυγγενὲς ἀσπαζόμενος. ὅταν μὲν οὖν καὶ αὐτῷ ἐκείνῳ ἐντύχῃ τῷ αὐτοῦ ἡμίσει καὶ ὁ παιδεραστὴς καὶ ἄλλος πᾶς, τότε καὶ θαυμα-
C στὰ ἐκπλήττονται φιλίᾳ τε καὶ οἰκειότητι καὶ ἔρωτι, οὐκ ἐθέλοντες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, χωρίζεσθαι ἀλλήλων οὐδὲ σμικρὸν χρόνον. καὶ οἱ διατελοῦντες μετ' ἀλλήλων διὰ βίου οὗτοί εἰσιν, οἳ οὐδ' ἂν ἔχοιεν εἰπεῖν, ὅ τι βούλονται σφίσι παρ' ἀλλήλων γίγνεσθαι. οὐδὲ γὰρ ἂν δόξειε τοῦτ' εἶναι ἡ τῶν ἀφροδισίων συνουσία, ὡς ἄρα τούτου ἕνεκα ἕτερος ἑτέρῳ χαίρει ξυνὼν οὕτως ἐπὶ μεγάλης σπουδῆς· ἀλλ' ἄλλο τι βουλομένη
D ἑκατέρου ἡ ψυχὴ δήλη ἐστίν, ὃ οὐ δύναται εἰπεῖν, ἀλλὰ μαντεύεται ὃ βούλεται καὶ αἰνίττεται. καὶ εἰ αὐτοῖς ἐν τῷ αὐτῷ κατακειμένοις ἐπιστὰς ὁ Ἥφαι-

C. οὐδὲ γὰρ ἂν δόξειε] οὐδὲν Coisl. Vat. *A*. Vind. 1. 2. Par. DEK. Ang. w. Vat. n. p. r. s. Ven. t. Flor. a. b. c. i. n. et pr. Pr. F.

ἑτέρῳ χαίρει] χαίρειν Bodl. Vat. *A*. Vind. 2. Ang. w. vitiose.

D. ὦ ἄνθρωποι] ὦ om. Par. K. Vat. p.

ὅ τι μάλιστα ἀλλήλοις] ὅ τι add. Bodl. Coisl. Vat. *A*. Ven. Ξ. Vind. 2. 7. Ang. w. Vat. n. p. Ven. t. Flor. a. b. c. i. n. et marg. Par. F.

E. ἐθέλω ὑμᾶς συντῆξαι] θέλω Vat. *A*. Ven. 2. Par. D K. Ang. w. Vat. p. et pr. Ven. Ξ. Dein συμφυσῆσαι, conflare, Vat. *A*. Par. D. Ang. w. Vind. 1. 7. Vat. r. et pr. Bodl. Ven. t., quod inconsiderate suscepit Rückertus. Vulgatam tuetur etiam imitatio posteriorum scriptorum, quos indicavit Wyttenb. ad Plutarch. T. II. p. 249. ed. Lips. T. VI. p. 963. et ipse Aristoteles, qui hunc locum ob oculos habuit Polit. II. 1., 16. ed. Schneid. καθάπερ ἐν τοῖς ἐρωτι-

igitur Rückertus et Hommelius in hoc loco haeserunt.

ὅταν μὲν οὖν καὶ αὐτῷ] Respicit ad superiora illa: ζητεῖ δὴ ἀεὶ τὸ αὑτοῦ ξύμβολον, ideoque utitur particulis μὲν οὖν, quarum vim Rückertus non percepit, oppositionis significationem in iis inesse ratus. Dein ἐκπλήττονται, numerus pluralis, eo rectius potuit inferri, quia verbi ἐντύχῃ subiectum non solum ὁ παιδεραστὴς est, sed etiam ἄλλος πᾶς. Istud θαυμαστὰ autem dictum putamus sicuti πολλὰ Phaedon. p. 61. C: πολλὰ ἤδη ἐντετύχηκα τῷ ἀνδρί, ubi v. ann. Proximorum verborum structura haec est: καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ διατελοῦντες μετ' ἀλλήλων διὰ βίου, οἳ οὐδ' ἂν ἔχ.

C. ὡς ἄρα τούτου ἕνεκα] Pronomen τούτου refertur ad ἡ τῶν ἀφροδισίων συνουσία, v. ad Reinp. I. 329. C.

βουλομένη ἑκατέρου ἡ ψυχὴ δήλη] Hipp. mai. p. 296. D: ἀλλ' ἄρα τοῦτ' ἦν, ὦ Ἱππία, ὃ ἐβούλετο ἡμῶν ἡ ψυχὴ εἰπεῖν. De Rep. II. p. 365. A. τί οἰόμεθα ἀκουούσας νέων ψυχὰς ποιεῖν, ubi v. ann. Eurip. Hippol. 174: τί ποτ' ἔστι, μαθεῖν ἔραται ψυχή. Horat. Sat. I. 4, 17: inopis me quodque pusilli Finxerunt animi raro et perpauca loquentis.

στος, ἔχων τὰ ὄργανα, ἔροιτο· „Τί ἔσθ' ὃ βούλεσθε, ὦ ἄνθρωποι, ὑμῖν παρ' ἀλλήλων γενέσθαι;" καὶ εἰ ἀποροῦντας αὐτοὺς πάλιν ἔροιτο· „Ἆρά γε τοῦδε ἐπιθυμεῖτε, ἐν τῷ αὐτῷ γενέσθαι ὅ τι μάλιστ' ἀλλήλοις, ὥστε καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν μὴ ἀπολείπεσθαι ἀλλήλων; εἰ γὰρ τούτου ἐπιθυμεῖτε, ἐθέλω ὑμᾶς E
συντῆξαι καὶ συμφῦσαι εἰς τὸ αὐτό, ὥστε δύ' ὄντας ἕνα γεγονέναι καὶ ἕως τ' ἂν ζῆτε, ὡς ἕνα ὄντα, κοινῇ ἀμφοτέρους ζῆν, καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνητε, ἐκεῖ αὖ ἐν Ἅιδου ἀντὶ δυεῖν ἕνα εἶναι κοινῇ τεθνεῶτε· ἀλλ' ὁρᾶτε, εἰ τούτου ἐρᾶτε καὶ ἐξαρκεῖ ὑμῖν, ἂν τούτου τύχητε·" ταῦτα ἀκούσας ἴσμεν ὅτι οὐδ' ἂν εἷς ἐξαρνηθείη οὐδ' ἄλλο τι ἂν φανείη βουλόμενος, ἀλλ' ἀτεχνῶς οἴοιτ' ἂν ἀκηκοέναι τοῦτο, ὃ πάλαι ἄρα

κοῖς λόγοις ἴσμεν λέγοντα τὸν Ἀριστοφάνην, ὡς τῶν ἐρώντων διὰ τὸ σφόδρα φιλεῖν ἐπιθυμούντων συμφῦναι καὶ γενέσθαι ἐκ δύο ὄντων ἀμφοτέρους ἕνα. Synes. Epist. p. 151: βούλοιτ' ἂν οὖν, φησὶν (ὁ Πλάτων), Ἡφαίστου τέχνῃ συντακῆναί τε καὶ συμφυῆναι καὶ ἓν ἀμφὼ γενέσθαι. v. Finkh. in Iahnii Annalib. a. 1831. Fasc. 3. p. 305.

ἕως τ' ἂν ζῆτε] ἕστ' ἂν Vat. n. Ambr. ἕως τἂν Bodl. Dein vett. editt. ὡς ἕνα ὄντας, quod codicum fere omnium consensione mutatum est. Mox δυεῖν hic et in proximis Bodl. Coisl. Vat. Δ. Vind. 2. Ang. w. Ven. t. pro vulg. δυοῖν. Etiam p. 211. C. optimi δυεῖν. Sed magna est hoc in genere codicum fluctuatio, nec grammatici certi quid de usu huius formae praecipiunt, v. Schneider. ad Remp. V. p. 470. B. Itaque singulis locis quid codd. maxime commendent videndum erit.

D. μαντεύεται ὃ βούλ.] h. e. divinat quasi et auguratur. Sic μαντεύεσθαι legitur Lysid. p. 215. D. de Republ. III. p. 394. D. Phileb. p. 64. A. al.

καὶ εἰ αὐτοῖς ἐν τῷ αὐτῷ κ.] Orditur apodosis infra sect. E. a verbis: ταῦτα ἀκούσας ἴσμεν ὅτι οὐδ' ἂν εἷς κ. τ. λ., ubi orator, pronominis αὐτοῖς non amplius memor, numerum singularem posuit eumque proximo οὐδ' ἂν εἷς accommodavit. Perperam haec ῥήσις vulgo distinguebatur.

E. συντῆξαι καὶ συμφῦσαι] Verbum τήκειν, liquefacere, elegantissime hoc loco ut supra p. 183. E. ponitur, quum et proprie de Vulcano dicatur, et μεταφορικῶς de amore et amantibus usurpari soleat, v. Ruhnken. ad Tim. Gloss. p. 139. De συμφῦσαι lege annot. crit.

ἀλλ' ἀτεχνῶς οἴοιτ' ἂν ἀκ.] Ad οἴοιτ' ἂν ex praecedente οὐδὲ εἷς intellige ἕκαστος. De Republ. II. p. 366. D: τῶν γε ἄλλων οὐδεὶς ἑκὼν δίκαιος, ἀλλ' ὑπὸ ἀνανδρίας — ψέγει τὸ ἀδικεῖν, ἀδυνατῶν αὐτὸ πρᾶξαι. ibid. p. 382. B. VIII. p. 561. B. Legg. 628. A. Theaet. p. 157. B. Demosth. in Midiam p. 39. et 40. ed. Buttm. pr. Horat. Sermon. I. 1, 1: Qui fit,

ἐπεθύμει, συνελθὼν καὶ συντακεὶς τῷ ἐρωμένῳ ἐκ
δυεῖν εἷς γενέσθαι. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἴτιον, ὅτι ἡ
ἀρχαία φύσις ἡμῶν ἦν αὕτη καὶ ἦμεν ὅλοι· τοῦ ὅλου
193 *οὖν τῇ ἐπιθυμίᾳ καὶ διώξει ἔρως ὄνομα. καὶ πρὸ τοῦ,*
ὥσπερ λέγω, ἓν ἦμεν· νυνὶ δὲ διὰ τὴν ἀδικίαν διῳ-

τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἴτιον] Vat. n *τὸ αἴτιόν ἐστι*. Bastius *τούτου* malebat, consentiente Astio.

P. 193 *καθάπερ Ἀρκάδες ὑπὸ Λακεδ.*] Haec verba Hommelius aut ex glossemate orta esse censuit, aut hunc in modum mutanda: *νυνὶ δὲ διὰ τὴν ἀδικίαν διῳκίσθημεν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καθάπερ Ἀρκάδες ἀπὸ Λακεδαιμονίων*. Priorem rationem vir doctus ipse repudiavit; posteriorem nos repudiamus, v. ann. Cornarius *διεσχίσθημεν* coniecit, quod recte improbarunt Wolfius, Astius, alii.

φόβος οὖν ἔστιν] Sic Bodl. Coisl. Vat. *A*. Ven. *Z*. Vind. 1. 2. 7. Par. D E F K. Ambr. Ang. w. Vat. n. p. r. s. Flor. a. b. c. i. Legebatur olim *ἔνεστιν*. Dein Par. D K. Vat. p. *διασχισθησώμεθα*. Bodl.

Maecenas, ut nemo, quam sibi sortem seu ratio dederit, seu fors obiecerit, illa contentus vivat, laudet diversa sequentes, h. e. sed quisque laudet etc., v. ibi intpp. — *συνελθὼν — εἷς γενέσθαι*. Haec praecedentibus addita sunt *ἐπεξηγήσεως χάριν*, de quo loquendi genere v. Indic. in v. Infinitivus. De voculae *ἄρα* usu dictum est ad Phaedon. p. 68. B.

P. 193. *ὥσπερ λέγω*] V. ad Apolog. Socrat. 21. A.

διῳκίσθημεν — καθάπερ Ἀρκάδες] Utitur *τῆς οἰκειότητος* amantium habita ratione verbo *διῳκίσθημεν* pro *διεσχίσθημεν* propter adiecta verba *καθάπερ Ἀρκάδες ὑπὸ Λακεδαιμονίων*. Nam verbum *διοικίζεσθαι* hac in re proprium est, v. Valckenar. ad Ammon. p. 171 sq. Hemsterhus. Anecdot. I. p. 251 sqq., ed. Geel. Harpocratio v. *Μαντινέων διοικισμός*. Xenoph. Hellen. V. 2, 7: *ἐκ δὲ τούτου καθηρέθη μὲν τὸ τεῖχος, διῳκίσθη δὲ ἡ Μαντίνεια τετραχῇ*. Diodor. Sic. XV. 5. ibique Wesseling. Strab. VIII. p. 335. ed. Casaub. Isocrat. Paneg. §. 126. ed. Bremi. Polyb. IV. 27. Aristid. Orat. T. II. p. 287. ed. Iebb. *διῳκίσθησαν δέ γε Μαντινεῖς ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἤδη τῆς εἰρήνης ὁμωμοσμένης*. Aristotel. Polit. V. 8, 8: *ἐκ τοῦ ἄστεος — διοικίζειν*, ubi v. Schneider p. 336. Voluerunt autem Lacedaemonii Mantineenses urbe moenibusque eorum funditus eversis non in uno habitare loco, sed per pagos dispersos habere sua domicilia. Quod quidem factum esse constat Olymp. XCVIII. anno 4. ante Chr. n. 385. Itaque notandus est insignis anachronismus. Nam convivium Agathonis multo ante habitum fingitur. Qua re offensus Hommelius legendum censet *ἀπὸ Λακεδαιμονίων*, quandoquidem inter Arcadiam et Lacedaemonem altissimi montes fuerint interiecti. Sed huic coniecturae ipsum verbum *διῳκίσθημεν* adversatur. Nec est vituperandus hic anachronismus. Nam primum quidem satis lepidum est, quod Plato Aristophanem inducit de re, quo tempore Symposium in lucem prodiit, haud ita pridem, ut videtur, facta sermocinantem,

κίσθημεν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καθάπερ Ἀρκάδες ὑπὸ Λακεδαιμονίων. φόβος οὖν ἔστιν, ἐὰν μὴ κόσμιοι ὦμεν πρὸς τοὺς θεούς, ὅπως μὴ καὶ αὖθις διασχισθησόμεθα, καὶ περίϊμεν ἔχοντες ὥςπερ οἱ ἐν ταῖς στήλαις καταγραφὴν ἐκτετυπωμένοι διαπεπρισμένοι κατὰ τὰς ῥῖνας,

Vat. Δ. διασχησθησώμεθα. Bodl. super versu etiam περιωμεν. καταγραφὴν ἐκτ.] Ita verissime vett. editt. καταγραφήν. Budaeus Commentar. ling. Gr. p. 198. legi volebat: ἔχοντες καταγραφήν, διαπεπρισμένοι κ. τ. λ. Schneiderus in Lex. v. com. καταγραφῇ. Hommelius scripsit κατὰ ῥαφήν, ut cogitaretur de compage duorum laterum angulum efficientium, in quibus dimidiata faciei forma utrinque conspiceretur. Quam coniecturam tamen vir doctus ipse, opinor, postea reprobavit. Ruhnken. ad Tim. Gloss. p. 175. correxit κατὰ γραφήν, ut est in Par. E. et Coisl., quam emendationem probarunt Heynius, Wolfius, Bastius, Bekkerus, Astius, alii. Sed verum est καταγραφήν, quod quomodo interpretandum sit, id nos nuper docuit Godofr. Hermannus.

praesertim quum eius commemoratione violenta hominum antea coniunctorum disiunctio praeclare illustretur. Deinde haec temporum confusio, quia non statim ab legentibus sentitur eoque ipso animum suaviter deludit, per se quidem non poterit vitiosa censeri nisi ab iis, qui in artis opere nihil eiusmodi permissum esse arbitrantur. Denique Plato deliberato consilio, nisi fallor, huius rei mentionem fieri iussit, ut suspicari vel potius intelligere liceret, quo tempore hic liber literis esset consignatus; de qua re exposui Prolegg. ad Menex. p. 14. Quod autem Arcades nominantur pro Mantineensibus, in quo ipso haesit Hommelius, id exinde habet explicationem, quod Mantinea fuit urbs Arcadiae opulentissima, cuius incolae, postea quam urbe sua deleta in variis Arcadiae regionibus habitarunt, recte Arcades potuerunt appellari.

φόβος οὖν ἔστιν — ὅπως μὴ — διασχισθησόμεθα] De hac constructione v. Demosthen. Philipp. III. p. 130. 12. ed. Reisk.: δέδοικα, ὅπως μὴ πάνθ' ὅσα οὐ βουλόμεθα ποιεῖν ἡμῖν ἀνάγκη γενήσεται. Alia dabit Elmsleius ad Sophocl. Oed. Tyr. v. 1075.

καταγραφὴν ἐκτετυπωμένοι] Veterem lectionem καταγραφὴν nuper Hermannus in Programmat. De veterum Graecorum pictura parietum p. 8 sq. Opusc. V. p. 214. Ita contra Ruhnkenium aliosque tutatus est, nihil ut dubitationis de ea re superesse videri queat. Est enim καταγραφήν, adverbialiter positum, idem quod καταγραφῇ, denotatque imagines obliquas faciem dimidiatam referentes (en profil). Hunc vocabuli usum vir illustris demonstravit ex Hipparcho ad Arati Phaenom. I. 6. p. 180: ἅπαντα γὰρ τὰ ἄστρα ἠστερίσθαι πρὸς τὴν ἡμετέραν θεωρίαν καὶ ὡς ἂν πρὸς ἡμᾶς ἐστραμμένα, εἰ μή τι κατάγραφον αὐτῶν ἐστίν. et Plinio XXXV. 34., qui de Cimone Cleonaeo: Hic catagrapha invenit, hoc est obliquas imagines. Itaque οἱ ἐν ταῖς στήλαις καταγραφὴν ἐκτετυπωμένοι sunt figurae s. crustae in columnis sic effictae, ut ostendant faciem dimidiatam.

γεγονότες ὥςπερ λίσπαι. ἀλλὰ τούτων ἕνεκα πάντ'
B ἄνδρα χρὴ ἅπαντα παρακελεύεσθαι εὐσεβεῖν περὶ θεούς, ἵνα τὰ μὲν ἐκφύγωμεν, τῶν δὲ τύχωμεν, ὧν ὁ Ἔρως ἡμῖν ἡγεμὼν καὶ στρατηγός. ᾧ μηδεὶς ἐναντία πραττέτω· πράττει δ' ἐναντία ὅστις θεοῖς ἀπεχθάνεται. φίλοι γὰρ γενόμενοι καὶ διαλλαγέντες τῷ θεῷ ἐξευρήσομέν τε καὶ ἐντευξόμεθα τοῖς παιδικοῖς τοῖς ἡμετέροις αὐτῶν, ὃ τῶν νῦν ὀλίγοι ποιοῦσι. καὶ μή μοι ὑπολάβῃ Ἐρυξίμαχος κωμῳδῶν τὸν λόγον, ὡς Παυσανίαν καὶ Ἀγάθωνα λέγω· ἴσως μὲν γὰρ καὶ
C οὗτοι τούτων τυγχάνουσιν ὄντες καὶ εἰσὶν ἀμφότεροι τὴν φύσιν ἄρρενες· λέγω δὲ οὖν ἔγωγε καθ' ἁπάντων καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ὅτι οὕτως ἂν ἡμῶν

B. ὧν ὁ Ἔρως ἡμῖν] V. ὡς, quod ex Par. K. et corr. Vat. p. s. emendatum est. Verum coniectura assecutus erat Stephanus. διαλλαγέντες τῷ θεῷ] Sic Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DEFK. Ambr. Ang. w. Vat. p. n. r. Ven. t. Vett. editt. διαλλαχθέντες. v. Pierson. ad Moer. p. 182. Dein Bastius coni. τοῖς ἡμετέροις αὐτῶν.

μή μοι ὑπολάβῃ] V. μου, quod e Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. Ang. w. Vat. p. correctum. Genitivum, quem libri deteriores tenent,

Nam ἐκτυποῦν intelligendum est de προςτύποις s. crustis, quae nunc vocantur Basreliefs. Istiusmodi autem figurae videntur nares dissectas habere. Quare additur διαπεπρισμένοι κατὰ τὰς ῥῖνας, pro quo Ruhnkenius ex Gloss. Tim. p. 175. restitui volebat δίχα πεπρισμένοι. Quod iure improbavit Fischerus, quia διαπεπρισμένοι sit exquisitius, quam ut a librariis profectum videri possit. Audias C. Ottfr. Müllerum ad librum sic inscriptum: Voelkels Archaeolog. Nachlass p. 100. haec commentantem: „Hier ist ganz deutlich von niedrigen Reliefs die Rede, mit denen die Grabcippen, wie man sie noch heut zu Tage häufig in der Nähe des Kerameikos bei Athen ausgräbt, versehen sind, in welchen Reliefs wohl selten eine Gestalt anders als im Profil, also gleichsam halbirt und durch die Nase mitten durchgeschnitten zu sehen ist. Inservit vero istud διαπεπρισμένοι κατὰ τὰς ῥῖνας illustrandis verbis praecedentibus: ἔχοντες ὥςπερ, i. e. ἔχοντες οὕτως, ὥςπερ οἱ ἐν τ. στ. Huic autem rursus additur ὥςπερ λίσπαι γεγονότες, i. e. tanquam tali in medio dissecti. Λίσπαι enim interprete scholiasta ad h. l. et Suida sunt οἱ διαπεπρισμένοι ἀστράγαλοι. Quod quid significet, intelligitur e scholiis Eurip. ad Med. v. 610: οἱ ἐπιξενούμενοί τισιν ἀστράγαλον καταθέμενοντες θάτερον μὲν αὐτοὶ κατεῖχον μέρος, θάτερον δὲ κατέλιμπανον τοῖς ὑποδεξαμένοις, ἵνα, εἰ δέοι πάλιν αὐτοὺς ἢ τοὺς ἐκείνων ἐπιξενοῦσθαι πρὸς ἀλλήλους, ἐπαγόμενοι τὸ ἥμισυ ἀστρα-

τὸ γένος εὔδαιμον γένοιτο, εἰ ἐκτελέσαιμεν τὸν ἔρωτα καὶ τῶν παιδικῶν τῶν αὑτοῦ ἕκαστος τύχοι εἰς τὴν ἀρχαίαν ἀπελθὼν φύσιν. εἰ δὲ τοῦτο ἄριστον, ἀναγκαῖον καὶ τῶν νῦν παρόντων τὸ τούτου ἐγγυτάτω ἄριστον εἶναι. τοῦτο δ' ἐστὶ παιδικῶν τυχεῖν κατὰ νοῦν αὐτῷ πεφυκότων. οὗ δὴ τὸν αἴτιον θεὸν ὑμνοῦντες δικαίως ἂν ὑμνοῖμεν Ἔρωτα, ὃς ἔν τε τῷ παρόντι ἡμᾶς πλεῖστα ὀνίνησιν εἰς τὸ οἰκεῖον ἄγων, καὶ εἰς τὸ ἔπειτα ἐλπίδας μεγίστας παρέχεται, ἡμῶν παρεχομένων πρὸς θεοὺς εὐσέβειαν, καταστήσας ἡμᾶς εἰς τὴν ἀρχαίαν φύσιν καὶ ἰασάμενος μακαρίους καὶ εὐδαίμονας ποιῆσαι. D

Cap. XVII. Οὗτος, ἔφη, ὦ Ἐρυξίμαχε, ὁ ἐμὸς

servavit Rückertus. Sed metathesis pronominis ita ad τὸν λόγον referendi hic non excusanda.

C. τὴν φύσιν ἄῤῥενες] Bastius coni. ἄῤῥενος. Orellius ad Isocrat. de antidos. l. c. ἄῤῥενος ἑνὸς malebat. Dein Par. K. Vat. n. p. κατὰ πάντων.

τούτου ἐγγυτάτω] τοῦτον Bodl. Vat. Δ. τούτῳ Vat. r.

D. ὃς ἔν τε τῷ παρόντι] τε om. Bodl. Vat. Δ. καὶ ἐν τῷ παρόντι habent Ven. Σ. Vind. 2.

γάλιον ἀνανεοῖντο τὴν ξενίαν. Εὔβουλος Ξούθῳ· τί ποτ' ἐστὶν ἅπαντα διαπεπρισμένα ἡμίσεως, ἀκριβῶς περ εἰς τὰ σύμβολα. οὕτως Ἑλλάδιος. Itaque male Ruhnkenius l. c. talos in medio incisos interpretatur.

B. τοῖς παιδικοῖς τοῖς ἡμετέροις αὐτῶν] Frustra Bastius legendum coniecit τοῖς ἡμιτόμοις αὐτῶν. De genitivo αὐτῶν post pronomen possessivum illato v. infra v. 194. A. Apolog. Socrat. p. 22. A. coll. Matthiae §. 466. 1.

ὀλίγοι ποιοῦσι] ut sc. amatos reperiant. Nam ὁρᾶν et ποιεῖν pro quovis alio verbo ex antegressis repetendo ponitur. v. ad Phaedr. 268. B. Phil. p. 20. A. al.

κωμῳδῶν τὸν λόγον] h. e ridens, ad ridiculum traducens, v. ad Apol. Socr. p. 31. D. Ruhnk. ad Tim. p. 171.

C. ἀμφότεροι τὴν φύσιν ἄῤῥενες] h. e. ἄῤῥενος ἑνός, quod tamen nolim cum Orellio ad Isocrat. l. c. p. 330. ab ipso Platone scriptum putare.

κατὰ νοῦν αὐτῷ] Dativum cum κατὰ νοῦν iunctum illustravimus ad Tim. p. 17. C. Phaedr. p. 97. D. De αὐτῷ s. αὐτῷ ad indefinitum subiectum τινὰ, quod infinitivo τυχεῖν continetur, relato diximus ad Gorg. 469. C. 520. E.

D. ἐλπίδας μ.. παρέχεται — ἰασάμενος μακαρίους κ. εὐδ. ποιῆσαι] Constructionis rationem repetes ex iis, quae monuit Matthiae §. 549. 5. p. 1077. Videlicet ἐλπίδας παρέχεται idem est quod ait, pollicetur. De infinitivo aoristi v. ad Phileb. p. 204. sq. Remp. II. c. 10. extr. Elmslei. ad Med. 750.

λόγος ἐστὶ περὶ Ἔρωτος, ἀλλοῖος ἢ ὁ σός. ὥςπερ οὖν ἐδεήθην σου, μὴ κωμῳδήσῃς αὐτόν, ἵνα καὶ τῶν
E λοιπῶν ἀκούσωμεν, τί ἕκαστος ἐρεῖ, μᾶλλον δὲ τί ἑκάτερος· Ἀγάθων γὰρ καὶ Σωκράτης λοιποί.

Ἀλλὰ πείσομαί σοι, ἔφη φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον· καὶ γάρ μοι ὁ λόγος ἡδέως ἐῤῥήθη. καὶ εἰ μὴ ξυνήδειν Σωκράτει τε καὶ Ἀγάθωνι δεινοῖς οὖσι περὶ τὰ ἐρωτικά, πάνυ ἂν ἐφοβούμην, μὴ ἀπορήσωσι λόγων διὰ τὸ πολλὰ καὶ παντοδαπὰ εἰρῆσθαι· νῦν δὲ ὅμως
191 θαῤῥῶ. Τὸν οὖν Σωκράτη εἰπεῖν, Καλῶς γὰρ αὐτὸς ἠγώνισαι, ὦ Ἐρυξίμαχε. εἰ δὲ γένοιο οὗ νῦν ἐγώ εἰμι, μᾶλλον δὲ ἴσως οὗ ἔσομαι, ἐπειδὰν καὶ Ἀγάθων εἴπῃ, εὖ καὶ μάλ' ἂν φοβοῖο καὶ ἐν παντὶ

E. ἡδέως ἐῤῥήθη] V. ἐῤῥέθη. Illud praebuerunt Bodl. Vat. *A*. Coisl. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Flor. a. c. et a pr. m. Vat. p., a sec. m. Par. E. Vat. s. Ven. t. r. Lobeck. ad Phryn. p. 447. Buttm. Gr. ampl. T. II. p. 121.

μὴ ἀπορήσωσι. λόγων] ἀπορήσω Bodl. Vat. *A*. Par. DK. Vat. p. Ven. t. Mox unus Vind. 2. Σωκράτην. v. ad p. 189. A.

P. 194. Φαρμάττειν βούλει] φράττειν Vat *A*. Ang. w. et deinde φοβηθῶ. Rursus mox soli Vind. 2. Ambr. Vat. r. Σωκράτην.

τὴν σὴν ἀνδρείαν] V. ἀνδρίαν, quod ex Ang. w. et Flor. b. i. mutavi.

ὥςπερ οὖν ἐδεήθην σου] Vide c. XIII. p. 189. B.

E. εἰ μὴ ξυνήδειν — δεινοῖς οὖσι] Rariore usu συνειδέναι τινί τι ponitur hic pro aliquid de aliquo scire. Isocrat. Archidam. p. 229: συνειδότες Ἀθηναίοις ἐκλιποῦσι τὴν χώραν ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων — ἐλευθερίας. Id. Areopagit. p. 257: σύνοιδά τε τοῖς πλείστοις αὐτῶν ἥκιστα χαίρουσιν. Phaedon. p. 92. D: ἐγὼ δὲ τοῖς — λόγοις ξύνοιδα οὐσιν ἀλαζόσιν, ubi v. annot. Protag. p. 348. B. Xenoph. Symp. IV. 62. De coniunctivo ἀπορήσωσι v. Rost Gr. §. 122. II. 9. 4. p. 624 sq. ed. 4.

P. 194. Καλῶς γὰρ αὐτός ἠγώνισαι] Intelligi e superioribus potest: σὺ μὲν δύνασαι θαῤῥεῖν, v. ad Apolog. Socrat. p. 41. A. Deinde εὖ καὶ μάλα plenius dictum pro vulgari εὖ μάλα, v. ad Euthyphron. p. 22. — ἐν παντὶ εἶναι, in summa consilii inopia versari. Euthydem. p. 300. C: ἐν παντὶ ἐγενόμην ὑπὸ ἀπορίας. Plenius De Rep. IX. p. 505. C: ἐν παντὶ κακοῦ εἴη, dequo v. Wyttenbach. ad Plutarch. de Sera Num. Vind. p. 127.

Φαρμάττειν βούλει με] Cogitandum est de fascinatione, de qua v. ad Phaedon. c. XLIV. p. 95. B. — τὸ θέατρον, h. e. convivas, sicut Legg. II. 659. A. III. 700. E: τὸ θέατρον sunt spectatores. [θέατρον εὔνουν auditores narrationis vocat Plutarch. T. II. p. 575. F. Vid. Wyttenbach. ad Eunap. p. 229. F. 1.] Eundem usum voc. notavit Wyttenb. Biblioth. Crit. XII. p. 79.

εἴης, ὥςπερ ἐγὼ νῦν. Φαρμάττειν βούλει με, ὦ Σώκρατες, εἰπεῖν τὸν Ἀγάθωνα, ἵνα θορυβηθῶ διὰ τὸ οἴεσθαι τὸ θέατρον προςδοκίαν μεγάλην ἕξειν, ὡς εὖ ἐροῦντος ἐμοῦ. Ἐπιλήσμων μέντ' ἂν εἴην, ὦ Ἀγάθων, εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, εἰ ἰδὼν τὴν σὴν ἀνδρείαν καὶ μεγαλοφροσύνην ἀναβαίνοντος ἐπὶ τὸν B ὀκρίβαντα μετὰ τῶν ὑποκριτῶν καὶ βλέψαντος ἐναντία τοσούτῳ θεάτρῳ, μέλλοντος ἐπιδείξεσθαι σαυτοῦ λόγους, καὶ οὐδ' ὁπωστιοῦν ἐκπλαγέντος, νῦν οἰηθείην σε θορυβηθήσεσθαι ἕνεκα ἡμῶν ὀλίγων ἀνθρώπων. Τί δαί, ὦ Σώκρατες, τὸν Ἀγάθωνα φάναι, οὐ δήπου με οὕτω θεάτρου μεστὸν ἡγεῖ, ὥςτε καὶ ἀγνοεῖν, ὅτι νοῦν ἔχοντι ὀλίγοι ἔμφρονες πολ-

B. ἐναντία τοσούτῳ θεάτρῳ] Vett. editt. ἐναντίον τοσούτου θεάτρου, invitis codd. omnibus uno Ven. Ξ. excepto. Dein vulgo erat ἐπιδείξασθαι, sed Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. 7. Par. D K. Ang. w. Vat. w. s. futurum obtuleruut.

Τί δαί, ὦ Σ.] δέ Bodl. Coisl. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. D K. Ambr. Vat. p. r. s. Ang. w., quod Turicenss. receperunt. Sed habet haec interrogatio quandam affectus significationem, ut δαὶ unice verum sit, v. ad Phileb. p. 6. Euthyphr. p. 21 sq. Phaedr. p. 227. B. Mox ἡγεῖ pro ἡγῇ Bodl. Vat. Δ., quos Bekkerus neglexit, et Ang. w.

B. τὴν σὴν ἀνδρείαν — ἀναβαίνοντος] De hac structura sermonis monui supra ad p. 193. B. conf. Matthiae Gr. §. 466. 1., ubi hic ipse locus laudatur. — Photius: ὀκρίβας· τὸ λογεῖον, ἐφ' ᾧ οἱ τραγῳδοὶ ἠγωνίζοντο. καὶ Πλάτων ὁ φιλόσοφος Συμποσίῳ κέχρηται τῷ ὀνόματι. Hesychius T. II. p. 676: βέλτιον φάναι τὸ λογεῖον, ἐφ' οὗ ἵσταντο οἱ τραγῳδοὶ ἢ οἱ ὑποκριταὶ ἐκ μετεώρου καὶ ἔλεγον. Timaeus p. 190: ὀκρίβας· πῆγμα τὸ ἐν τῷ θεάτρῳ τιθέμενον, ἐφ' οὗ ἵσταντο οἱ τὰ δημόσια λέγοντες. Θυμέλη γὰρ οὐδέπω ἦν, ubi v. Ruhnken.

οὐ δήπου με οὕτω — φοβερώτεροι] Non video causam, cur Stephanus οὔ τί που scribendum iudicaverit aut interrogationi nullum omnino locum concedendum putaverit. Quanquam haec rectius sane tollitur. Germanice ita dixeris: du glaubst doch nicht etwa, dass etc. Euthyphron. in. οὐ γὰρ δήπου καὶ σοὶ δίκη τις οὖσα τυγχάνει, quanquam ibi pro δήπου libri meliores που exhibent. Plura dabit Elmslei. ad Aristophan. Acharn v. 122, qui tamen non satis accurate distinguit inter οὐ δήπου et οὔ τί που. Videlicet οὐ δήπου est suspicantis: οὔ τί που autem mirantis et indignantis, ut Theaet. p. 146. A. de Republ. II. p. 362. D. Itaque Aristoph. Ran. 526 legendum: τί δ' ἔστιν; οὔ τί πού μ' ἀφελέσθαι διανοεῖ ἃ ἔδωκας αὐτός; quod video iam ab aliis pro vulg. οὐ δήπου editum esse. — θεάτρου μεστὸν εἶναι, h. e. theatri applausu inflatum esse et superbire. Paullo aliter Ari-

C λῶν ἀφρόνων φοβερώτεροι. Οὐ μέντ' ἂν καλῶς ποιοίην, φάναι τὸν Σωκράτη, ὦ Ἀγάθων, περὶ σοῦ τι ἐγὼ ἄγροικον δοξάζων· ἀλλ' εὖ οἶδα, ὅτι, εἴ τισιν ἐντύχοις, οὓς ἡγοῖο σοφούς, μᾶλλον ἂν αὐτῶν φροντίζοις ἢ τῶν πολλῶν. ἀλλὰ μὴ οὐχ οὗτοι ἡμεῖς ὦμεν· ἡμεῖς μὲν γὰρ καὶ ἐκεῖ παρῆμεν καὶ ἦμεν τῶν πολλῶν. εἰ δὲ ἄλλοις ἐντύχοις σοφοῖς, τάχ' ἂν αἰσχύνοιο
D αὐτούς, εἴ τι ἴσως οἷοιο αἰσχρὸν ὂν ποιεῖν. ἢ πῶς λέγεις; Ἀληθῆ λέγεις, φάναι. Τοὺς δὲ πολλοὺς οὐκ ἂν αἰσχύνοιο, εἴ τι οἷοιο αἰσχρὸν ποιεῖν; Καὶ τὸν Φαῖδρον ἔφη ὑπολαβόντα εἰπεῖν, Ὦ φίλε Ἀγάθων, ἐὰν ἀποκρίνῃ Σωκράτει, οὐδὲν ἔτι διοίσει αὐτῷ ὁπηοῦν τῶν ἐνθάδε ὁτιοῦν γίγνεσθαι, ἐὰν μόνον ἔχῃ ὅτῳ διαλέγηται, ἄλλως τε καὶ καλῷ. ἐγὼ δὲ ἡδέως μὲν ἀκούω Σωκράτους διαλεγομένου, ἀναγκαῖον δέ

C. φάναι τὸν Σωκράτη] τὸν Σωκράτη om. codices Bekkeri omnes et de Florent. b. d. i. Eiecit Rückertus. Sed retinendum videtur propter oppositum nomen Agathonis.

ἄγροικον δοξάζων] V. ἀγροῖκον, adversante Vat. A. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p. Grammatici ἀγροῖκον volunt esse qui ruri habitet; ἄγροικον autem, qui rusticis moribus sit, v. Ruhnk. ad Tim. 2. 24.

D. οἷοιο αἰσχρὸν ὂν ποιεῖν] Non est cur ὂν cum Astio delendum putes, siquidem sententia haec est: si quid facere te putes, quum tamen turpe sit, sc. facere.

staenetus I. 19: θαρσαλέως ἐχρῆτο τῇ τέχνῃ ἅτε λοιπὸν θεάτρου μεστὴ γεγονυῖα, v. Abresch. Lectt. p. 117. et quae ad eum locum notavit Boissonad. p. 491. Manifesta imitatione Themistius Orat. XXXVI. p. 311. B: οὐ δήπου με τὰ θέατρα οὕτως ἀγαπᾶν ἡγεῖσθε, ὥστε ἀγνοεῖν, ὅτι ὀλίγοι ἔμφρονες πολλῶν ἀφρόνων τῷ λέγοντι φοβερώτεροι.

D. οὐδὲν ἔτι διοίσει αὐτῷ] h. e. nihil iam ipsius intererit, quomodo quidque eorum, quae facere constituimus, peragatur, dummodo habeat quocum colloquatur. Coniunctivus διαλέγηται ne quem offendat, conf. Prot. p. 348. D: περιιών ζητεῖ, ὅτῳ ἐπιδείξηται καὶ μεθ' ὅτου βεβαιώσηται. Hipp. mai. 291. D: πρὸς γὰρ τοῦτο ἐάν τις ἔχῃ ὅ τι ἀντείπῃ. Ibid. 291. E: ὅταν γὰρ πρὸς ταῦτα ἔχῃ μὲν μηδέν, ὅ τι λέγῃ. Sophist. 264. A: ἔχεις ὅ τι προσείπῃς αὐτό. Euthydem. p. 287. E. 300. D. Cratyl. 426. D: οὐ γὰρ ἔχομεν τούτου βέλτιον, εἰς ὅ τι ἀνενέγκωμεν. Contra futurum certam sedem habet Phileb. 61. A: ἵνα, δευτερεῖα ὅτῳ δώσομεν ἔχωμεν. Sed cfr. ad Phaedon. p. 113. C. et infra ad p. 216. C.

ἀποδέξασθαι] accipere tanquam debitum. Eodem modo verbum ἀποδοῦναι capiendum infra p. 220. D. Politic. p.

μοι ἐπιμεληθῆναι τοῦ ἐγκωμίου τῷ Ἔρωτι καὶ ἀποδέξασθαι παρ' ἑνὸς ἑκάστου ὑμῶν τὸν λόγον. ἀποδοὺς οὖν ἑκάτερος τῷ θεῷ οὕτως ἤδη διαλεγέσθω. E
Ἀλλὰ καλῶς λέγεις, ὦ Φαῖδρε, φάναι τὸν Ἀγάθωνα, καὶ οὐδέν με κωλύει λέγειν· Σωκράτει γὰρ καὶ αὖθις ἔσται πολλάκις διαλέγεσθαι.

Cap. XVIII. Ἐγὼ δὲ δὴ βούλομαι πρῶτον μὲν εἰπεῖν, ὡς χρή με εἰπεῖν, ἔπειτα εἰπεῖν. δοκοῦσι γάρ μοι πάντες οἱ πρόσθεν εἰρηκότες οὐ τὸν θεὸν ἐγκωμιάζειν, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους εὐδαιμονίζειν τῶν ἀγαθῶν, ὧν ὁ θεὸς αὐτοῖς αἴτιος· ὁποῖος δέ τις αὐτὸς ὢν ταῦτα ἐδωρήσατο, οὐδεὶς εἴρηκεν. εἷς δὲ 195
τρόπος ὀρθὸς παντὸς ἐπαίνου περὶ παντός, λόγῳ διελθεῖν οἷος οἷων αἴτιος ὢν τυγχάνει περὶ οὗ ἂν ὁ λόγος ᾖ. οὕτω δὴ τὸν Ἔρωτα καὶ ἡμᾶς δίκαιον ἐπαι-

D. ὅτῳ διαλέγηται] διαλέγεται Vind. 2. Par. DK.
ὑμῶν τὸν λόγον] τῶν λόγων a pr. m. Vat. Δ.

E. ὡς χρή με εἰπεῖν] ὡς Bodl. Coisl. Vat. Δ. Par. DEFK. Ang. u. w. Vat. n p. r. s. Flor. a. b. c. i. Itaque quod editt. vett. habent ᾗ, exiguam habet testimoniorum auctoritatem Mira vero de discrimine, vocularum ὡς et ᾗ commentus est Hommelius, quae referre piget.

P. 195. οἷος οἷων αἴτιος] οἷος ὢν αἴτιος Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. Par. K. Ang. w. Ambr. Vat. r. male. Baiter. inde effingi iubet οἷος ὅσων, coll. p. 198. E.; sed v. ann.

173. B: καλῶς καὶ καθαπερεὶ χρέως ἀπέδωκάς μοι τὸν λόγον. De Republ. p. 612. B. C: ἆρ' οὖν ἀποδώσετέ μοι ἃ ἐδανείσασθε ἐν τῷ λόγῳ; κ. τ. λ. De v. οὕτως post participium illato v. Phaedon. c. II.

E. καὶ αὖθις] etiam posthac.

Ἐγὼ δὲ δὴ βούλομαι] Accedimus ad orationem Agathonis, de cuius poeticis virtutibus supra dictum est. Verissime Prinsterer Prosopograph. Platon. p. 167. „Manifestum est, inquit, Platonem ingenium et dicendi genus (quo Agatho utebatur) ad veritatem mirabiliter expressisse. Plena est (haec oratio) vocum altisonarum, oppositionum, omninoque festivitatum, quae ex Gorgiae disciplina desumtae videantur, ut coniici licet ex p. 198. B. C., ubi Socrates ornatus redundantiam videlicet laudans addit: καὶ τὰ μὲν ἄλλα οὐχ ὁμοίως θαυμαστὰ κ. τ. λ.

P. 195. οἷος οἷων αἴτιος ὤν] Phaedr. 271. B: οἷα οὖσα ὑφ' οἵων λόγων δι' ἣν αἰτίαν πείθεται. De Rep. VIII. p. 569. A: οἷος οἷον θρέμμα γεννῶν ἠσπάζετο. Eurip. Alcest. 145: οἵας οἷος ὢν ἁμαρτάνεις. Sophocl. Trachin. 1047: οἵαις οἷος ὢν ἐλαύνεται. Antigon. 942. Electr. 751. Plura huius generis exempla collegerunt Wyttenbach.

νέσαι πρῶτον αὐτὸν οἷός ἐστιν, ἔπειτα τὰς δόσεις. Φημὶ οὖν ἐγὼ πάντων θεῶν εὐδαιμόνων ὄντων Ἔρωτα, εἰ θέμις καὶ ἀνεμέσητον εἰπεῖν, εὐδαιμονέστατον εἶναι αὐτῶν, κάλλιστον ὄντα καὶ ἄριστον. ἔστι δὲ κάλλιστος ὢν τοιόσδε. πρῶτον μὲν νεώτατος θεῶν,
B *ὦ Φαῖδρε. μέγα δὲ τεκμήριον τῷ λόγῳ αὐτὸς παρέχεται φεύγων φυγῇ τὸ γῆρας, ταχὺ ὂν δῆλον ὅτι·*

Φημὶ οὖν ἐγὼ π. θ.] Inde ab hoc loco Agathonis oratio descripta legitur apud Stob. Sermon. LXI. p. 396 sqq.

εὐδαιμονέστατον εἶναι αὐτῶν] *αὐτὸν* Stob. Trincav., quod non displicet Rückerto, mihi ex correctione ortum videtur.

ς

B. *πέφυκεν Ἔρως μ.*] *Ἔρωτος* Bodl. Vat. *A*. Dein *οὐδ' ἐντὸς* Stobaeus. Libri Platonis omnes *οὐδ' ὄντος*. Tum Bodl. Ven. *E*. Vind. 2. Par. D K. Vat. p. *πλησιάζει*.

ἀεὶ ξύνεστί τε καὶ ἔστιν] Bastius in Specim. crit., ut tautologia vitaretur, scribendum putabat: *μετὰ δὲ νέων ξύνεστί τε*

ad Iulian. Caesar. p. 180. ed. Lips. et Monk. ad Eurip. Alcest. 145.

εὐδαιμονέστατον εἶναι αὐτῶν] Sic *αὐτός* saepe post nomen substantivum vel pronomen infertur. Infra p. 200. A: *πότερον ὁ ἔρως ἐκείνου — ἐπιθυμεῖ αὐτοῦ*. Charmid. p. 159. A. Legg. I in. XII. p. 969. A. Rep. III. p. 395. D. IV. p. 439. Theaet. p. 155. D. E. Demosth. pro Rhod. p. 198. 12. Reisk. Olynth. III. 35, 4. Aristocr. p. 657, 19 — 22. p. 681, 6. Thucyd. IV. 93. Xenoph. Cyrop. I. 3, 15: *πειράσομαι τῷ πάππῳ, ἀγαθῶν ἱππέων κράτιστος ὢν ἱππεύς, συμμαχεῖν αὐτῷ*. Ibid. I, 4, 5. al.

κάλλιστον ὄντα καὶ ἄριστον] His verbis Agatho indicat breviter orationis suae argumentum. Itaque prima parte laudat dei pulcritudinem et formositatem; altera virtutes eius summis laudibus celebrat.

B. *φεύγων φυγῇ τὸ γῆρας*] h. e. summopere fugiens more fugientium, h. e. omni contentione, senectutem defugiens atque declinans. Lucian. adv. Indoct. §. 16: *φυγῇ φευκτέον ἀπο τῶν βιβλίων*. Liban. Decl. IV. p. 136: *τὰ ἐργαστήρια φυγῇ φεύγω*. Aristid. Orat. Plat. II. 153. T. II: *φυγῇ φευξούμεθα τὰ πράγματα*. Platon. Epinom. p. 974. B: *φυγῇ φεύγει, ὅταν τις πρός τινα φρόνησιν ἴῃ*. Nec abludit Hipp. mai. p. 292. A: *ἂν μὴ ἐκφύγω φεύγων*. Epist. VIII. p. 354. C: *ἔφυγον φυγῇ*. v. Ast. ad Epin. p. 586. Proxima *ταχὺ ὂν δῆλον ὅτι*, h. e. *δῆλον δὲ ὅτι ταχύ ἐστι τὸ γῆρας*, Heusdius Specim. Crit. p. 62. tanquam glossema delenda statuit. Sed neque Agathonis ingenio indigna sunt, neque commode abesse possunt propterea, quod additur *θᾶττον γοῦν τοῦ δέοντος ἡμῖν προσέρχεται*. Structurae rationem explanavit Buttmannus ad Criton. p. 106.

θᾶττον γοῦν τοῦ δέοντος ἡμῖν προσέρχεται. ὃ δὴ πέφυκεν Ἔρως μισεῖν καὶ οὐδ' ἐντὸς πολλοῦ πλησιάζειν. μετὰ δὲ νέων ἀεὶ ξύνεστί τε καὶ ἔστιν· ὁ γὰρ παλαιὸς λόγος εὖ ἔχει, ὡς ὅμοιον ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει. ἐγὼ δὲ Φαίδρῳ πολλὰ ἄλλα ὁμολογῶν τοῦτο οὐχ ὁμολογῶ, ὡς Ἔρως Κρόνου καὶ Ἰαπετοῦ ἀρχαιότερός ἐστιν, ἀλλά φημι νεώτατον αὐτὸν εἶναι θεῶν C *καὶ ἀεὶ νέον, τὰ δὲ παλαιὰ πράγματα περὶ θεούς,*

καὶ ἀεί ἐστιν. Quam sententiam ipse postea retractavit in Epist. ad Boisson. p. 175. Winckelmann. pro *ἐστιν* legi iubet *ἕπεται.* Hommelius interpretatur: *ἀεὶ σύνεστί τε μετὰ νέων καὶ ἐστὶ νέος,* quod non fert collocatio et ordo verborum. In priore scilicet verbo *ξυν* vi sua eminet, unde *ἐστί* iteratur: Mit der Jugend ist er *zusammen* und weilet bei ihr.

C. *τὰ δὲ παλαιὰ πράγματα*] *γράμματα* Bodl. Vat. *A.* Vind. 2 7 Par. D K. Ang. w. Vat. p. Dein Bodl. Vat. *A.*, ut solent, *Παρμενείδης*, de qua scriptura dicam ad Parmenidem.

πέφυκεν Ἔρως μισεῖν] h. e. naturali quodam odio persequitur s. natura sua odit, v. Viger. p. 321.

οὐδ' ἐντὸς πολλοῦ πλ.] ac ne cominus quidem appropinquat, s. ne prope quidem accedit. Hoc *ἐντὸς πολλοῦ* idem est quod *ἐντὸς πολλοῦ διαστήματος*, quod interdum in similibus formulis additum reperiri docuerunt intpp. ad Lamb. Bos. de Ellips. p. 103 sq. Comparavit Astius Thucyd II. 77: *ἐντὸς γὰρ πολλοῦ χωρίου τῆς πόλεως οὐκ ἦν πελάσαι.* Vitiosum est quod vulgo legebatur *ὄντος* atque indignum patrocinio Dorvilli ad Charit. p. 254. Ceterum ad *πλησιάζειν* intelligas *αὐτῷ*, v. Matthiae §. 428. 2.

ἀεὶ ξύνεστί τε καὶ ἔστιν] Comparat Wyttenbach. ad Plutarch. de Ser. Num. Vind. p. 36., ubi huius loci facit mentionem, Plutarch. de Is. et Osir. p. 352. A: *παρ' αὐτῇ καὶ μετ' αὐτῆς ὄντα καὶ συνόντα*, conf. Dobree ad Arist. Plut. p. 117. ed. Lips. et ann. crit. De proverbio: *ὅμοιος ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει*, quod apud Platonem non uno loco commemoratur, comparamus versiculum, qui legitur Lysid. p. 214. A: *αἰεί τοι τὸν ὅμοιον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὅμοιον.* Cicero de Senect. 3: pares cum paribus veteri proverbio facillime congregantur.

ὡς Ἔρως Κρόνου —] Dixerat enim Phaedrus Amorem esse deorum longe antiquissimum. Quod quidem in risum vertens Agatho eum Crono et Iapeto vocat antiquiorem. Moeris p. 200: *Ἰαπετός· ἀντὶ τοῦ γέρων. καὶ Τίθωνος καὶ Κρόνος ἐπὶ τῶν γερόντων*, v. intpp. ad Aristoph. Plut. v. 589. et 994. Hemsterhus. ad Lucian. Dialog. Deor. II. 1. Erasmi Adagg. p. 110.

ἃ Ἡσίοδος καὶ Παρμενίδης λέγουσιν, Ἀνάγκῃ καὶ οὐκ Ἔρωτι γεγονέναι, εἰ ἐκεῖνοι ἀληθῆ ἔλεγον· οὐ γὰρ ἂν ἐκτομαί, οὐδὲ δεσμοὶ ἀλλήλων ἐγίγνοντο καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ βίαια, εἰ Ἔρως ἐν αὐτοῖς ἦν, ἀλλὰ φιλία καὶ εἰρήνη, ὥσπερ νῦν, ἐξ οὗ Ἔρως τῶν θεῶν βασιλεύει. Νέος μὲν οὖν ἐστι, πρὸς δὲ τῷ νέῳ ἁπα-
D λός· ποιητοῦ δ' ἔστιν ἐνδεὴς οἷος ἦν Ὅμηρος, πρὸς τὸ ἐπιδεῖξαι θεοῦ ἀπαλότητα. Ὅμηρος γὰρ Ἄτην θεόν τέ φησιν εἶναι καὶ ἁπαλήν· τοὺς γοῦν πόδας αὐτῆς ἁπαλοὺς εἶναι, λέγων

τῆς μένθ' ἁπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὔδεος πίλναται, ἀλλ' ἄρα ἥ γε κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει.

καλῷ οὖν δοκεῖ μοι τεκμηρίῳ τὴν ἁπαλότητα ἀποφαίνειν, ὅτι οὐκ ἐπὶ σκληροῦ βαίνει, ἀλλ' ἐπὶ
E μαλθακοῦ. τῷ αὐτῷ δὴ καὶ ἡμεῖς χρησώμεθα τεκμη-

D. οὐ γὰρ ἐπ' οὔδεος] Apud Homerum est οὔδει, quod ex libris Bekkeri soli Ambr. Vat. r. e nostris Flor. n. tuentur. Etiam Bas. 2. habet οὔδεος. Igitur nunc οὔδεος restitui. Nam quod Hommelius censet, οὔδει a criticis mutatum esse, ne utriusque versus terminatio eadem esset, id mihi quidem parum credibile videtur.

C. ἃ Ἡσίοδος καὶ Παρμενίδης] Nomen Parmenidis Astius comparatis locis Legg. III. p. 677. D. Pausan. VIII. 18. mutandum censet in Ἐπιμενίδης, propterea quod de theogonia Parmenidea nihil memoriae traditum est. Quid vero, si Parmenides in altera carminis parte, nunc deperdita, vulgi opiniones de diis eorumque rebus gestis exposuerit? Etiam Macrob. Somn. Scip. I. 2. extr.: Pythagoras ipse atque Empedocles, Parmenides quoque et Heraclitus de diis fabulati sunt. v. etiam Karsten. De Parmen. Reliquiis p. 20 sq. et p. 237. atque Brandis. Comment. Eleatt. p. 127 sqq. Accedit quod Agathonem apertum est respicere ad ea, quae supra Phaedrus p. 179. B. de Hesiodo et Parmenide exposuit. Unde etiam explicationem habet imperfectum, εἰ ἐκεῖνοι ἀληθῆ ἔλεγον, de quo Hommelius mira narrat.

Ἀνάγκῃ] Nam tanta fuit ex veterum sententia vis Necessitatis, ut ei non solum homines, sed etiam dii subiecti essent, v. Spanhem. ad Callimach. Hymn. in Del. v. 122.

οὐ γὰρ ἂν ἐκτομαί, οὐδὲ δ.] Euthyphr. c. IV: αὐτοὶ γὰρ οἱ ἄνθρωποι τυγχάνουσι νομίζοντες τὸν Δία τῶν θεῶν ἄριστον καὶ δικαιότατον, καὶ τοῦτον ὁμολογοῦσι τὸν αὐτοῦ πατέρα δῆσαι, ὅτι τοὺς υἱεῖς κατέπινεν οὐκ ἐν δίκῃ, κἀκεῖνόν γε αὖ τὸν αὑτοῦ πατέρα ἐκτεμεῖν δι' ἕτερα τοιαῦτα. v. Hesiod. Theogon. 173 sq.

πρὸς δὲ τῷ νέῳ] Structuram illustravi ad Remp. X. p. 610. E. Charmid. p. 169. B. Plura

ρίῳ περὶ Ἔρωτα, ὅτι ἁπαλός. οὐ γὰρ ἐπὶ γῆς βαίνει, οὐδ' ἐπὶ κρανίων, ἃ ἐστιν οὐ πάνυ μαλακά, ἀλλ' ἐν τοῖς μαλακωτάτοις τῶν ὄντων καὶ βαίνει καὶ οἰκεῖ. ἐν γὰρ ἤθεσι καὶ ψυχαῖς θεῶν καὶ ἀνθρώπων τὴν οἴκησιν ἵδρυται, καὶ οὐκ αὖ ἐξῆς ἐν πάσαις ταῖς ψυχαῖς, ἀλλ' ἥτινι ἂν σκληρὸν ἦθος ἐχούσῃ ἐντύχῃ, ἀπέρχεται, ἥ δ' ἂν μαλακόν, οἰκίζεται. ἁπτόμενον οὖν ἀεὶ καὶ ποσὶ καὶ πάντῃ ἐν μαλακωτάτοις τῶν μαλακωτάτων, ἁπαλώτατον ἀνάγκη εἶναι. Νεώτατος μὲν δή ἐστι καὶ ἁπαλώτατος· πρὸς δὲ τούτοις 196
ὑγρὸς τὸ εἶδος. οὐ γὰρ ἂν οἷός τ' ἦν πάντῃ περιπτύσσεσθαι, οὐδὲ διὰ πάσης ψυχῆς καὶ εἰσιὼν τὸ πρῶτον λανθάνειν καὶ ἐξιών, εἰ σκληρὸς ἦν. συμμέτρου δὲ καὶ ὑγρᾶς ἰδέας μέγα τεκμήριον ἡ εὐσχημοσύνη, ὃ δὴ διαφερόντως ἐκ πάντων ὁμολογουμένως

E. καὶ ἡμεῖς χρησώμεθα τ.] Sic Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. E F. Ang. u. w. Vat. n. s. Vulgo erat χρησόμεθα, quod Rückertus vel propter auctoritatem librorum non debebat defendere.

P. 196. δ δὴ διαφερόντως] Vett. editt. ὃ δὴ καὶ, quod soli Par. E. Vat. s. Flor. n. tueri videntur. Ceteri καὶ omittunt.

etiam suppeditabit Wyttenbach. ad Plut. Mor. T. II. p. 85. ed. Lips.

D. Ὅμηρος γὰρ Ἄτην —] V. Homer. Iliad. XIX. 92 sqq. Iniuria Orellius ad Isocr. p. 330. verba: τοὺς γοῦν πόδας — κράατα βαίνει, ab aliena manu interposita esse putabat. Quibus eiectis proxima non habitura essent quorsum referrentur. Neque ista versuum Homericorum recitatio indigna est Agathonis ingenio, quem iam antea vidimus inani quadam se iactare doctrinae ubertate atque elegantia. Quid quod haec οὐ γὰρ ἐπὶ γῆς βαίνει, οὐδ' ἐπὶ κρανίων, quae Agatho deinde de Amore dicit, deletis versiculis Homericis, ne intelligi quidem ullo modo possent?

ἐπὶ μαλθακοῦ] Dixit enim κατ' ἀνδρῶν κράατα.

E. ἐν γὰρ ἤθεσι καὶ ψυχαῖς] V. Valcken. ad Diatr. p. 157 sqq., ubi similia collecta.

καὶ ποσὶ καὶ πάντῃ] quum pedibus, tum omnino.

P. 196. ὑγρὸς τὸ εἶδος] Opponitur ὑγρὸς proximo σκληρός, ut facile intelligatur, quid hoc loco significet. Dicitur autem saepe de rebus lubricis, lentis, flexibilibus, mollibus, atque frequenter ad Amorem transfertur, v. Heynius ad Pindar. P. I. 17. Fischerus ad Anacreont. XXVIII. 21. Huschk. Analect. p. 205. Peerlcamp. ad Muson. p. 336. Iacobs ad Philostr. Imagg. p. 654. [Ad rem cf. Paul. Sil. in Anth. Pal. IX. 443., ubi inter alia de Amoris spiculo: οἰστρος ὀλισθήεσσαν ἔχει φύσιν. F. I.]

συμμέτρου δὲ καὶ ὑγρᾶς ἰδ.] Acute vidit Astius συμ-

Ἔρως ἔχει· ἀσχημοσύνῃ γὰρ καὶ Ερωτι πρὸς ἀλλήλους ἀεὶ πόλεμος. χρόας δὲ κάλλος ἡ κατ' ἄνθη δίαιτα τοῦ θεοῦ σημαίνει· ἀνανθεῖ γὰρ καὶ ἀπηνθηκότι καὶ σώματι καὶ ψυχῇ καὶ ἄλλῳ ὁτῳοῦν οὐκ ἐνίζει Ἔρως, οὗ δ' ἂν εὐανθής τε καὶ εὐώδης τόπος ᾖ, ἐνταῦθα καὶ ἵζει καὶ μένει.

Cap. XIX. Περὶ μὲν οὖν κάλλους τοῦ θεοῦ καὶ ταῦτα ἱκανά, καὶ ἔτι πολλὰ λείπεται, περὶ δὲ ἀρετῆς Ἔρωτος μετὰ ταῦτα λεκτέον. τὸ μὲν μέγιστον, ὅτι Ἔρως οὔτ' ἀδικεῖ οὔτ' ἀδικεῖται οὔθ' ὑπὸ θεοῦ οὔτε θεόν, οὔθ' ὑπ' ἀνθρώπου οὔτε ἄνθρωπον. οὔτε γὰρ αὐτὸς βίᾳ πάσχει, εἴ τι πάσχει· βία γὰρ Ἔρωτος οὐχ ἅπτεται· οὔτε ποιῶν ποιεῖ· πᾶς γὰρ ἑκὼν Ἔρωτι πᾶν ὑπηρετεῖ· ἃ δ' ἂν ἑκὼν ἑκόντι ὁμολογήσῃ, φα-

B. οὔτε ποιῶν ποιεῖ] οὔτε βίᾳ ποιῶν ποιεῖ Bas. 2. Stob. Flor. n. Sed βίᾳ nec opus est et poni post ποιῶν debuit. In Par. DK. Vat. p. ποιῶν desideratur.

C. ἃ δ' ἂν ἑκών] Quod vett. editt. ante ἑκών interpositum habent τις, id solus Ven. Ξ. cum Flor. n. tuetur. Abest etiam a Stobaeo. Ortum est igitur ex glossemate, ut recte expunxerit Rückertus.

οἱ πόλεως βασιλῆς] V. βασιλεῖς. Sed Coisl. Ang. u. Vat. n. s. Par. EF. Flor. a. b. c. i. βασιλικῆς, unde sponte emergit βασελῆς, quod est in Bodl. Vat. Δ. Ang. w. Recte igitur Bekk. hanc

μετρον referendum esse ad περιπτύσσεσθαι. Amor enim, quia potest πάντῃ περιπτύσσεσθαι, recte σύμμετρος vocatur. Itaque ne hic quidem audiendus est Orellius, qui σύμμετρος legendum putabat. Aristaenet. I. l. p. 6. ed. Boiss. οὕτω μέντοι σύμμετρα καὶ τρυφερὰ τῆς Λητδος τὰ μέλη, ὡς ὑγροφυῶς αὐτῆς λυγίζεσθαι τὰ ὀστᾶ τῷ περιπτυσσομένῳ (sic Cod.) δοκεῖν, ubi hulus loci non immemor fuit Boissonad. De pronomine ὅ ad ἡ εὐσχημοσύνη referendo v. ad Phileb. p. 28. A. Matthiae §. 439.

ἀνανθεῖ γὰρ καὶ ἀπηνθ.] Aristaen. II. Ep. I. ἀνανθεῖ γὰρ καὶ ἀπηνθηκότι σώματι οὐ πέφυκε προσιζάνειν ὁ Ἔρως, οὗ δ' ἂν εὐανθές τε καὶ εὐῶδες ᾖ, ἐνταῦθα καὶ ἐνιζάνει καὶ μένει. Similiter Horat. Od. IV. 13, 6. Ille (Amor) virentis et doctae psallere Chiae pulcris excubat in genis, ubi v. Mitscherlich.

B. περὶ δὲ ἀρετῆς κ. τ. λ.] Laudat Agatho Amoris virtutes ita, ut eius iustitiam, temperantiam, fortitudinem, prudentiam ordine celebret; quae quidem virtutum cardinalium, quas vocant, recensio et ipsa habet nescio quid inanis ostentationis atque redolet ingenium hominis, qui praeter poesin etiam philosophorum sapientiam degustaverat, sed fortasse primis labris degustaverat. Observes praeterea, quam artificiose

σὶν οἱ πόλεως βασιλῆς νόμοι δίκαια εἶναι. πρὸς δὲ τῇ δικαιοσύνῃ σωφροσύνης πλείστης μετέχει. εἶναι γὰρ ὁμολογεῖται σωφροσύνη τὸ κρατεῖν ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν, Ἔρωτος δὲ μηδεμίαν ἡδονὴν κρείττω εἶναι. εἰ δὲ ἥττους, κρατοῖντ' ἂν ὑπὸ Ἔρωτος, ὁ δὲ κρατοῖ. κρατῶν δὲ ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν ὁ Ἔρως διαφερόντως ἂν σωφρονοῖ. καὶ μὴν εἴς γε ἀνδρείαν Ἔρωτι οὐδὲ Ἄρης ἀνθίσταται. οὐ γὰρ ἔχει Ἔρωτα Ἄρης, D ἀλλ' Ἔρως Ἄρη, Ἀφροδίτης, ὡς λόγος. κρείττων δὲ ὁ ἔχων τοῦ ἐχομένου. τοῦ δ' ἀνδρειοτάτου τῶν ἄλλων κρατῶν πάντων ἂν ἀνδρειότατος εἴη. Περὶ μὲν οὖν δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης καὶ ἀνδρείας τοῦ θεοῦ εἴρηται, περὶ δὲ σοφίας λείπεται· ὅσον οὖν δυνατόν, πειρατέον μὴ ἐλλείπειν. καὶ πρῶτον μέν,

formam revocavit, v. ad Remp. V. p. 473. D. Stobaeus τῶν πόλεων, quod Fischero et Astio non displicuit. Vind. 2. πόλεων.

κρατοῖντ' ἂν ὑπὸ Ἔρωτος] V. ὑπὸ τοῦ Ἔρ. Articulum om. Bodl. Coisl. Ven. E. Vind. 2. Par. DFK. Ambr. Ang. u. Vat. d. n. p. r. Flor. a. b. c. i. Dein pro vulg. ἀνδρίαν ex Stobaeo et cod. Vind. 1. revocavi ἀνδρείαν, quae forma ob posterioris aetatis consuetudinem a scribis obliterata est. Mox vero ἀνδρείας plures libri cum Stob. et ed. Ald. tueri videntur.

D. πάντων ἂν ἀνδρειότατος εἴη] ἄν deest in Bodl. Vat. A. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p.; male: nec melius Flor n. πάντων γὰρ ἀνδρ.

Agatho verba composuerit, quam lepide paria paribus retulerit et, ut similiter caperent, elaboraverit. De formula καὶ ταῦτα ἱκανά, vel haec sufficiunt, v. ad Remp. VI. p. 506. D. Menex. 247. C. Dein vide, an corrigendum sit: κἂν εἴ ἔτι πολλὰ λείπεται.

C. οὔτε ποιῶν ποιεῖ] Non otiosum est ποιῶν quod respondet praecedenti: εἴ τι πάσχει, atque idem significat quod εἴ τι ποιεῖ. Ex qua re intelligitur, cur vett. quarundam editt. lectio οὔτε βίᾳ ποιῶν ποιεῖ spernenda fuerit.

φασὶν οἱ πόλεως βασιλῆς νόμοι] Alcidamas apud Aristotel. Rhetor. III. 3: τοὺς τῶν πόλεων βασιλεῖς νόμους, quem locum Bastius apte comparavit. Notum est illud Pindari Fragm. T. III. p. 76. ed. Heyn. νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων.

εἶναι γὰρ ὁμολογεῖται σωφροσύνη] Sic ipse Plato Phaedon. p. 68. C. de Republ. IV. p. 431. A. al. Deinde ad εἰ δὲ ἥττους ex praeced. μηδεμίαν ἡδονήν intelligas αἱ ἡδοναί.

D. ἀλλ' Ἔρως Ἄρη, Ἀφροδίτης] Ad genitivum Ἀφροδίτης intelligas rursus nomen appellativum ἔρως. In qua ratione ne quis offendat, tenendum est Graecos pro eo, quo pollebant, vigore ingenii saepenumero a deorum commemoratione repente cogitatione deferri ad rem,

ἵν' αὖ καὶ ἐγὼ τὴν ἡμετέραν τέχνην τιμήσω, ὥσπερ
E Ἐρυξίμαχος τὴν ἑαυτοῦ, ποιητὴς ὁ θεὸς σοφὸς οὕτως, ὥστε καὶ ἄλλον ποιῆσαι· πᾶς γοῦν ποιητὴς γίγνεται, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν, οὗ ἂν Ἔρως ἅψηται. ᾧ δὴ πρέπει ἡμᾶς μαρτυρίῳ χρῆσθαι, ὅτι ποιητὴς ὁ Ἔρως ἀγαθὸς ἐν κεφαλαίῳ πᾶσαν ποίησιν
197 τὴν κατὰ μουσικήν· ἃ γάρ τις ἢ μὴ ἔχει ἢ μὴ οἶδεν, οὔτ' ἂν ἑτέρῳ δοίη οὔτ' ἂν ἄλλον διδάξειε. καὶ μέν, δὴ τήν γε τῶν ζώων ποίησιν πάντων τίς ἐναντιώσεται μὴ οὐχὶ Ἔρωτος εἶναι σοφίαν, ᾗ γίγνεταί τε καὶ φύεται πάντα τὰ ζῶα; ἀλλὰ τὴν τῶν τεχνῶν δημιουργίαν οὐκ ἴσμεν, ὅτι οὗ μὲν ἂν ὁ

ἵν' αὖ καὶ ἐγώ] ἵν' om. Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. errore.

E. τὴν ἑαυτοῦ] αὐτοῦ Vat. Δ. Ang. w. αὑτοῦ Bodl. Sed pleniorem formam propter oppositionis vim et gravitatem praeferendam putamus.

P. 197. B. καὶ Ζεὺς κυβερνήσεως θεῶν] κυβερνᾶν Bodl. Coisl Vat. Δ. Flor. EF. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. r. s. Flor. a. b. c. i. et Stob. κυβερνῶν Vat. d. κυβερνᾷ τὰ θεῶν Par. DK. Vat. p.

cuius illi sunt auctores vel praesides, v. infra p. 107. A. B. p. 199. E. p. 200. A. p. 201. A. E. 204 B. D. p. 207. A. Legg. VI. 773. D. E. Loquendi genus exemplis illustravit Monk. ad Eurip. Alcest. 50. et nuperrime Fritsch. Quaestion. Lucian. p. 4 sq. Respicit autem ad illam narrationem Odyss. Θ', 266 sqq.

E. πᾶς γοῦν ποιητὴς γίγνεται κ. τ. λ.] Respicit iudice Valckenario Diatrib. p. 207. ad versus Stheneboeae Euripideae: ποιητὴν δ' ἄρα || Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν, de quibus v. T. IX Eurip. ed. Matth. p. 330 sq. Mox ne quid desideres, πᾶσαν ποίησιν τὴν κατὰ μουσικὴν arcte connectas cum ἀγαθός. Perperam enim in vett. editt. post ἀγαθὸς interpungitur. Addit vero τὴν κατὰ μουσικὴν propterea, quod deinde ποίησις et ποιητὴς latiore sensu de cuiusvis generis procreatione et generatione dicit. Itaque nunc de poesi, quae in carminibus pangendis cernitur, cogitari cupiens commemorat ποίησιν τὴν κατὰ μουσικήν. Secus locum accepit Hommelius, qui sibi videtur unus eum recte intellexisse. — ἐν κεφαλαίῳ, ut summatim dicam.

οὔτ' ἂν ἑτέρῳ δοίη οὔτ' ἂν ἄλλον δ.] Ne quis οὔτ' αὖ ἄλλον corrigat, vide ad Apolog. Socr. p. 31. E. Addimus Herodot. III. 21: εἰ γὰρ ἦν δίκαιος, οὔτ' ἂν ἐπεθύμησε χώρης ἄλλης ἢ τῆς ἑωυτοῦ, οὔτ' ἂν ἐς δουλοσύνην ἀνθρώπους ἦγε. Soph. Ant. v. 69. 185. 682. 896. al.

P. 197. καὶ μὲν δὴ τήν γε τῶν ζώων] Qui fere ubique in isto καὶ μὲν δὴ haesit, Fischerus, is etiam hoc loco καὶ μὴν δὴ scribendum censuit. At vero καὶ μὲν δή — γε est porro etiam, quin etiam, neque usquam nisi in locis corruptis coniuncta reperias καὶ μὴν δή. Phaedon. p. 75. A: ἀλλὰ μὲν δὴ ἔκ γε τῶν αἰσθήσεων δεῖ ἐννοῆσαι. Politic. p. 287 D: καὶ μὲν

θεὸς οὗτος διδάσκαλος γένηται, ἐλλόγιμος καὶ φανὸς ἀπέβη, οὗ δ' ἂν Ἔρως μὴ ἐφάψηται, σκοτεινός; τοξικήν γε μὴν καὶ ἰατρικὴν καὶ μαντικὴν Ἀπόλλων ἀνεῦρεν, ἐπιθυμίας καὶ ἔρωτος ἡγεμονεύσαντος, ὥστε καὶ οὗτος Ἔρωτος ἂν εἴη μαθητής, καὶ Μοῦσαι μου- B'
σικῆς καὶ Ἥφαιστος χαλκείας καὶ Ἀθηνᾶ ἱστουργίας καὶ Ζεὺς κυβερνήσεως θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων· ὅθεν δὴ καὶ κατεσκευάσθη τῶν θεῶν τὰ πράγματα Ἔρωτος ἐγγενομένου, δῆλον ὅτι κάλλους· αἴσχει γὰρ οὐκ ἔστιν Ἔρως. πρὸ τοῦ δέ, ὥσπερ ἐν ἀρχῇ εἶπον, πολλὰ καὶ δεινὰ θεοῖς ἐγίγνετο, ὡς λέγεται, διὰ τὴν τῆς Ἀνάγκης βασιλείαν· ἐπειδὴ δ' ὁ θεὸς οὗτος

οὐκ ἔστιν Ἔρως] ἔνεστιν Ven. Ξ. Vind. 2. Vat. d. et marg. Bodl. ἔστιν Par. D K. Vat. p. ἔστιν. Vat. Δ. Ang. w. ἔν. Bodl. quid habeat, non liquet. Bas. 2. ἔνεσον. Non veridissimilis est coniectura Porsoni Advers. p. 58. olim ἔνι scriptum fuisse suspicantis. Eam igitur nuper receperunt Turicenses. Astius coni. αἴσχους γὰρ οὐκ ἔστιν.

δὴ χαλεπὸν ἐπιχειροῦμεν ὁρᾶν. Legg. IV. 712. D. E. v. Hartung. De Particul. T. II. p. 401. De μὴ οὗ post ἐναντιώσεται illato v. Hermann. ad Viger, p. 811. intpp. ad Gregor. Corinth. p. 103. Matthiae §. 533. 1. Ceterum verba: ἢ γίγνεται — τὰ ζῶα, continent epexegesin praecedentium: Ἔρωτος σοφίαν.

καὶ φανὸς ἀπέβη] De hoc usu aoristi v. ad cap. XIII. B. et Phaedon. 84. D. — Hesychius: φανόν· φωτεινὸν καὶ λαμπρόν. v. Dorvill. ad Charit. p. 565. ed. Lips.

τοξικήν γε μὴν κ.] In his γε μὴν est prorsus Latin. quidem certe, ut Parmenid. p. 153. A. al.

B. καὶ Μοῦσαι μουσικῆς κ. τ. λ.] Haec superioribus licentius adduntur sic, ut secundariae orationis membro: ὥστε καὶ οὗτος — εἴη μαθητής, non primario, accommodata sint. Itaque ad nominativos e superioribus mente repetas Ἔρωτος ἂν εἴησαν μαθηταί, ita ut genitivi μουσικῆς, χαλκείας, item ex μαθηταί pendeant quod nunc duplici genitivo iunctum est, alteri personae, alteri rei. Aliter Astius constructionem verborum expedire studuit, qui nominativos refert ad ἀνεῦρεν et μαθητὴς ἂν εἴη, genitivos autem e verbis ἐπιθυμίας καὶ ἔρωτος ἡγεμονεύσαντος, nunc denuo mente intelligendis, suspensos esse arbitratur. Nostram rationem confirmat res ipsa. In proximis: Ἔρωτος ἐγγενομένου, δῆλον ὅτι κάλλους, istud κάλλους pendet ex Ἔρωτος, ita ut hoc nomen rursus et de deo amoris intelligendum sit et de amore ipso, utraque notione arctissime coniuncta et quasi in unum confusa. v. ad p. 196. D. Germanice haec reddas: indem ihnen Eros, nemlich Liebe zur Schönheit, einwohnte. Itaque Socrates infra p. 201. A:

C ἔφυ, ἐκ τοῦ ἐρᾶν τῶν καλῶν πάντ' ἀγαθὰ γέγονε καὶ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις. Οὕτως ἐμοὶ δοκεῖ, ὦ Φαῖδρε, Ἔρως πρῶτος αὐτὸς ὢν κάλλιστος καὶ ἄριστος μετὰ τοῦτο τοῖς ἄλλοις ἄλλων τοιούτων αἴτιος εἶναι. ἐπέρχεταί δέ μοί τι καὶ ἔμμετρον εἰπεῖν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ποιῶν

C. πρῶτος αὐτὸς ὢν κ.] Vind. 2. et Stob. πρῶτον, quod Wolfius, quia sequeretur μετὰ τοῦτο, recipiendum iudicavit. Sed recte alii sensum declararunt sic: quum *primus* ipse sit pulcherrimus. De πρῶτος αὐτὸς docte exposuit Fritschius ad Luciani Dialogg. deor. p. 44.

νηνεμίαν ἀνέμων] τ' ἀνέμων Stob. Ven. Ξ. Vind. 2. ἐνέμοις

οἶμαι γάρ σε οὕτωσί πως εἰπεῖν, ὅτι τοῖς θεοῖς κατεσκευάσθη τὰ πράγματα δι' ἔρωτα καλῶν. αἰσχρῶν γὰρ οὐκ εἴη ἔρως.

C. ἐπέρχεταί δέ μοί τι καὶ ἔμμ.] h. e. in mentem mihi venit. Germanice dixeris: mich wandelt an, v. Wyttenbach. ad Select. Princip Hist. p. 346. conf. infra p. 199. B. Cratyl. p. 428. C. De formula ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ποιῶν v. Bake ad Cleomed. Meteor. p. 415. Versiculos convertit Ficinus sic: qui pacem largitur hominibus, qui mari tranquillitatem, qui ventis requiem, cubile viventibus omniumque (somnumque?) securum. Itaque Dindorfius, quia quatuor libri Florentini habent νηκηδῆ, legendum censuit: νηνεμίαν ἀνέμοις, κοίτῃ θ' ὕπνον νηκηδῆ. Ingeniosa sane coniectura, quam veram putarem, nisi τε invitis codicibus Platonis in aliam sedem translatum esset. Nam νηκηδὴς etsi nusquam alibi usurpatum reperitur, tamen analogia similium verborum, veluti νηπαθής, satis defenditur, frustraque nuper exstitit qui vocis illius formam legibus linguae adversari clamaret. Si vera est lectio vulgata, ἐνὶ κήδει idem est quod τοῖς κηδομένοις, s. τοῖς ἐν κήδει οὖσιν. Quod nobis quidem nunc unice placet. Germanice dixeris: Schweigen der Stürme, ein ruhiges Lager und Schlaf unter Sorgen. Nec offendet quisquam in sententiae ratione parum diligenter expressa, qui meminerit Agathonem hos versiculos ludere a Platone iussum esse, ut sibi ipse quasi illuderet. Non displicet tamen coniectura Hommelii, legendum putantis ἐνὶ κήτει, quod Hesych. interpretatur στερρήσει, ἐρημίᾳ. Idem acute observavit binorum fere nominum syllabas easdem habere consonas literas, in quo poetae lusus inest. Ceterum Creuzerus Annal. Vindobb. c. p. 141. Agathoni censet ob oculos versatos esse versus Homeri Odyss. μ', 168 sq., de quo tamen dubitamus.

D. τὰς τοιάσδε ξυνόδους] Haec δεικτικῶς dicta sunt: quale est hoc convivium nostrum. — φιλόδωρος εὐμενείας — δυσμενείας v. Matthiae §. 339. De voc. ἄδωρος v. Bekker Anecdot. I. p. 346. — θεατὸς σοφοῖς, spectatus sapientibus, h. e. gratus et iucundus. — ζηλωτὸς κ. τ. λ. invidendus iis, qui eius expertes sunt; tenendus illis, qui eius participes facti sunt. — χλιδή, mollities, deliciae, formatum

εἰρήγην μὲν ἐν ἀνθρώποις, πελάγει δὲ γαλήνην,
νηνεμίαν ἀνέμων, κοίτην ὕπνον τ' ἐνὶ κήδει.
οὗτος δὲ ἡμᾶς ἀλλοτριότητος μὲν κενοῦ, οἰκειότητος D
δὲ πληροῖ, τὰς τοιάσδε ξυνόδους μετ' ἀλλήλων πάσας
τιθεὶς ξυνιέναι, ἐν ἑορταῖς, ἐν χοροῖς, ἐν θυσίαις
γιγνόμενος ἡγεμών· πραότητα μὲν πορίζων, ἀγριότητα

Par.DK. Vat.p. Vind.7. δ' ἀνέμοις Hermogenes p. 321. ed. Walz. Dein ὕπνον δ' Par.DK. Vat.p. Pro vulg τ' ἐνὶ κήδει Vat. Δ. τενικη δει. Vat. s. τενικηδῆ. Coisl. τε κυδυμῆ Par EF. Ambr. Vat.n. Ang. u. τενηκηδῆ. Flor.a b.c.i. ὕπνον τε νηκηδῆ. Bastius legendum putabat ἐνὶ μήθει. Dindorfius meus codicum secutus vestigia reponebat: κοίτῃ θ' ὕπνον νηκηδῆ.

D. ἐν θυσίαις] Stobaeus: ἐν εὐθυμίαις.

est a verbo χλίω, calore solvo, mollio, deliciis frango. v. Ruhnken. ad Tim. Gloss. p. 176. — ἐπιμελὴς ἀγαθῶν, ἀμελὴς κακῶν. Imitatus est haec Aristaenet. Epistol. I. 1: ἀμελὴς ἀκύμψων, ἐπιμελὴς εὐπρεπῶν. — De proximis verbis Schützius Lectt. Platon. Specim. I. p. 4. sic disputavit: „Sententiarum inter se relatarum oppositionem turbatam esse nullo negotio perspicitur. Primum enim inter πόνῳ et λόγῳ prorsus nulla est relatio, quae inter φόβῳ et πόθῳ satis clara intercedit; deinde quorsum omnino hic ἐν λόγῳ pertineat, aut quam vim habeat, intelligi vix potest; denique quatuor illi nominativi κυβερνήτης, ἐπιβάτης, παραστάτης καὶ σωτὴρ quomodo ad quatuor dativos ἐν πόνῳ, ἐν φόβῳ, ἐν πόθῳ, ἐν λόγῳ referantur, ut singula singulis ad sententiam respondeant, haud apparet. Itaque quum vix credibile sit Agathonis operam in concinnitate sententiarum assectanda positam extrema in parte claudicasse, librariorum culpa nonnulla hic turbata esse arbitramur. Ut paucis defungamur, ita nobis videtur Plato scripsisse: ἐν φόβῳ, ἐν πόθῳ, ἐν πόνῳ, ἐν μόγῳ, κυβερνήτης, ἐπιβάτης, παραστάτης καὶ σωτὴρ ἄριστος. Iam primum totam imaginem e re nautica petitam esse existimamus. Nautis enim saepe timor naufragii, desiderium terrae, labor in difficultate navigandi, aerumna nauseantibus, fame periclitantibus, cum tempestatibus conflictantibus accidere solet. In timore igitur illo quid gubernatore, in desiderio quid socio itineris et comite (ἐπιβάτῃ), in labore quid auxiliatore (παραστάτῃ), in aerumna quid sospitatore (σωτῆρι) optabilius? Haec igitur officia unum Amorem omnia praestare amantibus docet. Deinde hac unius literae mutatione uniusque vocabuli transpositione hoc efficitur, ut singula singulis ad amussim respondeant. Ut enim ἐν φόβῳ ad malorum, sic ἐν πόθῳ ad bonorum exspectationem refertur; ut πόνος molestiam in agendo, sic μόγος molestiam in patiendo designat; tandem κυβερνήτης ad φόβον, ἐπιβάτης ad πόθον (quis enim flagrantis desiderii sensum melius lenire possit, quam socius itineris, quicum colloquendo horas tardius euntes fallere possis?), παραστάτης ad πόνον, similitudine a remigantibus ducta, denique σωτὴρ ad μόγον aptissime refertur.“ Haec vir egregius magno acumine. Quae scio multis placitura esse, modo ne transposi-

δ' ἐξορίζων· φιλόδωρος εὐμενείας, ἄδωρος δυσμενείας· ἵλεως ἀγαθοῖς, θεάτος σοφοῖς, ἀγαστὸς θεοῖς· ζηλωτὸς ἀμοίροις, κτητὸς εὐμοίροις· τρυφῆς, ἀβρότητος, χλιδῆς, χαρίτων, ἱμέρου, πόθου πατήρ· ἐπιμελὴς ἀγαθῶν, ἀμελὴς κακῶν· ἐν πόνῳ, ἐν φόβῳ, ἐν
E πόθῳ, ἐν λόγῳ κυβερνήτης, ἐπιβάτης, παράστατης τε καὶ σωτὴρ ἄριστος, ξυμπάντων τε θεῶν καὶ ἀνθρώπων κόσμος, ἡγεμὼν κάλλιστος καὶ ἄριστος, ᾧ χρὴ ἕπεσθαι πάντα ἄνδρα ἐφυμνοῦντα καλῶς, καλῆς ᾠδῆς μετέχοντα, ἣν ᾄδει θέλγων πάντων θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων νόημα.

Οὗτος, ἔφη, ὁ παρ' ἐμοῦ λόγος, ὦ Φαῖδρε, τῷ θεῷ ἀνακείσθω, τὰ μὲν παιδιᾶς, τὰ δὲ σπουδῆς μετρίας, καθ' ὅσον ἐγὼ δύναμαι, μετέχων.

ἵλεως ἀγαθοῖς] Sic Stobaeus. Libri Platonis omnes ἀγαθός.

κτητὸς εὐμοίροις] ἐν μύροις Par. D K. Vat. p. Mox Bodl. Vat. Δ. χλήδης. Pro ἱμέρου Bodl. Par. D K. Ang. w. Vat. p. ἡμέρου, et pro ἀμελὴς Bodl. Vat. Δ. ἀνελής, Par. D K. Vat. p. ἀνεπιμελής.

ἐν λόγῳ κυβ.] Schützius coni. ἐν μόγῳ. Winckelm. Praef. ad Spur. Plat. Diall. p. XI. mavult ἐν νόσῳ.

E. ᾧ χρὴ ἕπεσθαι] Sic codd. praeter Par. E. et paucos alios unanimi consensu. Vett. editt. δεῖ pro χρὴ habent. Receptam lectionem confirmat etiam Stobaeus.

καλῆ ᾠδῆς] καλῆς om. Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. 7. Par. D K. Ambr. Ang. u. w. Vat. d. n. r. Flor. a. b. c. i., nec expressit Ficinus. Itaque Astius coniectabat τῆς ᾠδῆς μετέχοντα. Orellius vero ad Isocrat. de antid. p. 331. reponendum censebat: καὶ τῆς ᾠδῆς μετέχοντα. Mihi vulgata lectio unice vera videtur, et καλῆς ob καλῶς omissum. Accedit quod alterum sine altero debile est atque mancum.

tionis remedium vulneri sanando adhibuisset. Vulgatam tamen lectionem ingeniose defendit Astius. Nam verissime iudicat λόγον in hac depicta Agathonis oratione, in qua nil nisi merus verborum lusus cernatur, recte habere, adeoque posse in universum ad Agathonem, egregium scilicet illum et oratorem et poetam, referri, si quidem respiciatur ad notum illud ὁ μῦθος ἐσώθη, ὁ λόγος ἀπώλετο, al., quod frequenter apud Platonem usurpatur, ut de Republ. X. p. 621. B. Legg. I. p. 645. B. Theaet. p. 164. D. Phileb. p. 14. A. al. Conferre licebit etiam illa χειμάζεσθαι ἐν λόγῳ Lach. p. 194. et διανεῦσαι πλῆθος λόγων Parm. 137. B.

E. τῷ θεῷ ἀνακείσθω] Tanquam donarium. Nam ἀνακεῖσθαι dicitur de donariis (ἀναθήμασι) e parietibus templorum suspensis. — μετρίας, h. e. κοσμίας.

P. 198. ἀδελὲς πάλαι ὂλος δεδιέναι] Suid. T. I. p. 48:

Cap. XX. *Εἰπόντος δὲ τοῦ Ἀγάθωνος, πάντας* 198
ἔφη ὁ Ἀριστόδημος ἀναθορυβῆσαι τοὺς παρόντας, ὡς πρεπόντως τοῦ νεανίσκου εἰρηκότος καὶ αὐτῷ καὶ τῷ θεῷ. τὸν οὖν Σωκράτη εἰπεῖν βλέψαντα εἰς τὸν Ἐρυξίμαχον, Ἆρά σοι δοκῶ, φάναι, ὦ παῖ Ἀκουμενοῦ, ἀδεὲς πάλαι δέος δεδιέναι, ἀλλ' οὐ μαντικῶς, ἃ νῦν δὴ ἔλεγον, εἰπεῖν, ὅτι Ἀγάθων θαυμαστῶς ἐροῖ, ἐγὼ δ' ἀπορήσοιμι; Τὸ μὲν ἕτερον, φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον, μαντικῶς μοι δοκεῖς εἰρηκέναι, ὅτι Ἀγάθων εὖ ἐρεῖ· τὸ δὲ σὲ ἀπορήσειν, οὐκ οἶμαι. Καὶ πῶς, ὦ μακάριε, εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, οὐ μέλ- B
λω ἀπορεῖν καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος ὁρτιοῦν, μέλλων λέξειν μετὰ καλὸν οὕτω καὶ παντοδαπὸν λόγον ῥηθέντα; καὶ τὰ μὲν ἄλλα οὐχ ὁμοίως μὲν θαυμαστά· τὸ

P. 198. *ὦ παῖ Ἀκουμενοῦ*] *Ἀκουμένου* Coisl. Vat. *Δ*. Ven. *Ξ*. Par. E. Ang. u. w. Vat. n. r. s. Flor. a. b. c. i., sed vid. ad Phaedr. in. et supra p. 176. A.

θαυμαστῶς ἐροῖ] V. *ἐρεῖ*, quod e Bodl. Coisl. Vat. *Δ* Ven. *Ξ*. Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Ang. u. w. Flor. b. i. mutatum. lisdem fere libris debetur quod deinde pro v. *ἀπορήσαιμι* dedimus *ἀπορήσοιμι*.

μοι δοκεῖς εἰρηκέναι] *μοι δοκεῖς* Vat. *Δ*. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p. Ante Bekker. legebatur *δοκεῖς μοι εἰρ.* Dein Bas. 2. *ἀπορήσειεν*.

B. *εἰπεῖν τὸν Σωκράτη*] Sic Coisl. Ven. *Ξ*. Par. DF. Ang. w. Vat. s. Flor. b. c. i. n. Vett. editt. *Σωκράτην*, quod iniuria tenuit Bekker. Mox Coisl. Paris. EF. Ang. u. Vat. n. r. s. Flor. a. b. c. i. *καὶ παντοδαπὸν οὕτω λόγον*.

οὐχ ὁμοίως μὲν θαυμ.] *μὲν* om. Bekker. cum Ven. *Ξ*. Vind. 2. Ego nunc servandum duxi. Habet enim defensionem ex eo paratam, quod *τὰ μὲν ἄλλα* accipi potest absolute pro et quod cetera quidem attinet; quo facto non inepte pergitur

ἀδεὲς δέδιας δέος λεγόμενόν τι ἔστιν ἐπὶ τῶν τὰ μὴ φοβερὰ φοβουμένων. — *πάλαι* nunc est antea. Nam etiam de breviore temporis intervallo vocem usurpari constat, v. ad Apolog. Socrat. p. 18 B. Respicitur autem ad cap. XVII. p. 194. A., quorsum referenda sunt verba *ἃ νῦν δὴ ἔλεγον*, i. e. *πρὸ ὀλίγου, ἀρτίως*. Dixi copiosius de vocularum *νῦν δή* usu ad Phileb. p 105 sqq., ubi quod scripsi: denique cum futuro compositum (*νῦν δή*) multo saepius significat *nunc igitur* quam *nunc cum maxime*, *iam nunc*: id nescio cur non intellexerit Bremius, qui annot. ad Aeschin. de fals. legat. p. 230. narraverit me omnino negasse *νῦν δή* cum futuro iunctum nunc cum maxime usquam significare.

B. *καὶ παντοδαπὸν*] Multiplicem vocat Agathonis orationem, quippe quae videatur omnia attigisse et percurrisse, quae ad laudem Amoris pertineant. Dein cohaerent *τὸ δὲ ἐπὶ*

δὲ ἐπὶ τελευτῆς τοῦ κάλλους τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων τίς οὐκ ἂν ἐξέπλάγη ἀκούων; ἐπεὶ ἔγωγε ἐνθυμούμενος, ὅτι αὐτὸς οὐχ οἷός τ' ἔσομαι οὐδ' ἐγγὺς τούτων οὐδὲν καλὸν εἰπεῖν, ὑπ' αἰσχύνης ὀλίγου C ἀποδρὰς ᾠχόμην, εἴ πη εἶχον. καὶ γάρ με Γοργίου ὁ λόγος ἀνεμίμνησκεν, ὥστε ἀτεχνῶς τὸ τοῦ Ὁμήρου ἐπεπόνθη· ἐφοβούμην, μή μοι τελευτῶν ὁ Ἀγάθων Γοργίου κεφαλὴν δεινοῦ λέγειν ἐν τῷ λόγῳ ἐπὶ τὸν ἐμὸν λόγον πέμψας αὐτόν με λίθον τῇ ἀφωνίᾳ ποι-

sic: οὐχ ὁμοίως μὲν θαυμαστά, particula μὲν denuo iterata. Ceterum inepte Hommelius haec interrogative dicta putat ideoque post θαυμαστὰ posuit notam interrogationis.

C. εἴ πη εἶχον] Sic Bodl. Vat. Δ. Coisl. Ven. Ξ. Vind. 2. 7. Par. DK. Ambr. Ang. u.w. Vat. n.p.r. Flor. a.b.c.i. Vulgo εἴ ποι εἶχον.

Ὁμήρου ἐπεπόνθη] V. ἐπεπόνθειν Bodl. Vind. 2. ἐπεπόνθει, in quo procul dubio latet ἐπεπόνθη, quam formam a scribis haud raro obscuratam hic quoque praeeunte Bekkero rursus in lucem protraximus. Eustath. ad Odyss. p. 946. ed. Rom = T. II. p. 305. ed. Lips. παραδίδωσιν γὰρ Ἡρακλείδης, ὅτι Ἀττικοὶ τοὺς τοιούτους ὑπερσυντελικοὺς ἐν τῷ ἦτα μόνῳ περατοῦσιν, ἤδη λέγοντες καὶ ἐνενοήκη καὶ ἐπεποιήκη. καὶ οὕτω φησὶ Παναίτιος ἔχειν τὰς γραφὰς παρὰ Πλάτωνι. καὶ Θουκυδίδης δὲ κέχρηται τῷ τοιούτῳ Ἀττικῷ ἔθει. Ex quibus verbis clarum est codices Platonis olim hanc formam habuisse. Igitur ea a scribis aetatis suae consuetudine deceptis paullatim mutata temereque expulsa est. Iam vero utique improbamus eorum consilium, qui hoc similibusque testimoniis confisi protinus codicibus invitis ubique Atticam istam terminationem restitui iubent; sed iidem etiam eos reprehendimus, qui si-

τελευτῆς, quod autem exitum orationis tuae attinet. Nam τοῦ κάλλους pendet ex ἐξεπλάγη, de qua structura v. Matth. §. 368.

τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων] v. ad Apolog. Socrat. p. 17. B. Cratyl. p. 399. A. — τίς οὐκ ἂν ἐξεπλάγη, quis non haec audiens perculsus esset?

C. ὀλίγου ἀποδρὰς ᾠχόμην] Ne quis scribendum suspicetur: ὀλίγου ἀποδρὰς ἂν ᾠχόμην, sententia verborum haec est: ego prae pudore paene aufugeram, si qua potuissem. Nam aliud quid significat paene aufugissem. v. ad cap. XV. p. 190 C. Sic Theaet. p. 180. D: ὀλίγου δὲ ἐπελαθόμην. Euthydem. p. 279. D: ὀλίγου κατιγέλαστοι ἐγενόμεθα. Menex. p. 236 B: ὀλίγου πληγὰς ἔλαβον, ubi plura dedimus. De formula οὐδὲ ἐγγὺς conf. infra p. 221. D. Demosth. de coron. p. 229. ed. Reisk: οὐκ ἔνι ἐν τῇ πόλει δίκην ἀξίαν λαβεῖν οὐδ' ἐγγύς. Ibid. p. 258: ἀλλ' οὐκ ἐπιόντων τοῦτο οὐδ' ἐγγύς. in Midian. p. 524. §. 10. al.

ἤσεις, καὶ ἐνενόησα τότε ἄρα καταγέλαστος ὤν, ἡνίκα ὑμῖν ὡμολόγουν ἐν τῷ μέρει μεθ' ὑμῶν ἐγκωμιάσεσθαι τὸν Ἔρωτα καὶ ἔφην εἶναι δεινὸς τὰ ἐρωτικά, D οὐδὲν εἰδὼς ἄρα τοῦ πράγματος, ὡς ἔδει ἐγκωμιάζειν ὁτιοῦν. ἐγὼ μὲν γὰρ ὑπ' ἀβελτερίας ᾠμην δεῖν τἀληθῆ λέγειν περὶ ἑκάστου τοῦ ἐγκωμιαζομένου, καὶ τοῦτο μὲν ὑπάρχειν, ἐξ αὐτῶν δὲ τούτων τὰ κάλλιστα ἐκλεγομένους ὡς εὐπρεπέστατα τιθέναι. καὶ πάνυ δὴ μέγα ἐφρόνουν ὡς εὖ ἐρῶν, ὡς εἰδὼς τὴν ἀλή-

cubi vel levia quaedam eius vestigia in bonis libris comparent, non statim eam revocandam censeant, codicum scilicet plurimorum ignava mancipia. Recte igitur p. 199. A. restitueris ἤδη et p. 217. C. ἐγχειρήκη; nam utroque loco veteris scripturae vestigia exstant; eodemque modo iudicandum est de Republ. I. p. 329. B. Euthydem. p. 271. C. D. Phaed. p. 63. E. Apolog. p. 31. D. p. 36. A. Men. p. 80. D. Euthyph. p. 14. C. Protagor. p. 335. D. aliis locis. Quocirca non possumus accedere iudicio Schneideri Praefat. ad Remp. p. XLII sqq., quod legentes expendant ipsi. Usus est hac forma etiam Aristophan., veluti Acharn. 10. et 323. Ecclesiaz. 32. Dignum est autem, quod memoretur, iudicium Dawesii in Miscellan. p. 427. ed. Kidd. statuentis sub Aristophanis senescentis aetatem hanc formam abiisse in desuetudinem, siquidem Anaxandrides apud Athenaeum XIV. p. 642. B. et Macho XIII. p. 580. C. ἤδειν eo loco positum habeant, ubi ἤδη in metrum peccaret.

D. ὑπ' ἀβελτερίας] Sic Bodl. Vat. *A*. Ang. w. V. ἀβελτηρίας. Dein vulgo erat τῶν ἐγκωμιαζομένων, quod mutatum e Bodl. Vat. *A*. Coisl. Par. D E F K. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. s. Vind. 1. 7. Flor. a. b. c. i. Perperam vero Hommel. τοῦ ante ἐγκωμ. delendum putat. Mox Bastius coni. καὶ τοῦτο πρῶτον vel μέγιστον μὲν ὑπάρχειν, sed v. comment.

τὸ τοῦ Ὁμήρου ἐπεπόνθη· ἐφοβούμην —] Apolog. Socrat. p 22. A: ἔπαθόν τι τοιοῦτον· οἱ μὲν μάλιστα εὐδοκιμοῦντες ἔδοξάν μοι — τοῦ πλείστου ἐνδεεῖς εἶναι, ubi v. annot. Respicitur autem ad locum Homeri Odyss. λ', 632., quo Ulysses veretur, ne Gorgus capite adspiciendo in lapidem mutetur, et similitudine nominum Gorgiae sophistae et Gorgus, terribilis illius monstri, facete luditur. Ita locum, temere a Cornario mutatum, bene intellexit Fischerus. conf. Euthydem. p. 298. A: ἦ οὐ σὲ ὁ αὐτὸς τὸς τῷ λίθῳ; Δέδοικα ἔγωγε — μὴ φανῶ ὑπὸ σοῦ ὁ αὐτός.

D. καὶ τοῦτο μὲν ὑπάρχειν] h. e. et hoc debere orationi subiectum esse argumentum. Nam verissime Schneider. ad Xenoph. Oecon. XXI. 11. „ὑπάρχειν dicuntur a Platone quaecunque fundamenti loco adesse debent, ubi quis quid exsequi voluerit.“ v. Menex 237. B. Tim. 30. C.

ὡς εἰδὼς τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἐπαινεῖν] utpote veram tenens laudationis cuiuslibet naturam et rationem.

θειαν τοῦ ἐπαινεῖν ὁτιοῦν. τὸ δὲ ἄρα, ὡς ἔοικεν,
E οὐ τοῦτο ἦν τὸ καλῶς ἐπαινεῖν ὁτιοῦν, ἀλλὰ τὸ ὡς
μέγιστα ἀνατιθέναι τῷ πράγματι καὶ ὡς κάλλιστα,
ἐάν τε ἢ οὕτως ἔχοντα, ἐάν τε μή. εἰ δὲ ψευδῆ,
οὐδὲν ἄρ' ἦν πρᾶγμα. προυρρήθη γάρ, ὡς ἔοικεν,
ὅπως ἕκαστος ἡμῶν τὸν Ἔρωτα ἐγκωμιάζειν δόξει,
οὐχ ὅπως ἐγκωμιάσεται. διὰ ταῦτα δή, οἶμαι, πάντα
λόγον κινοῦντες ἀνατίθετε τῷ Ἔρωτι, καί φατε αὐ-
199 τὸν τοιοῦτόν τε εἶναι καὶ τοσούτων αἴτιον, ὅπως
ἂν φαίνηται ὡς κάλλιστος καὶ ἄριστος, δῆλον ὅτι
τοῖς μὴ γιγνώσκουσιν· οὐ γὰρ ἄν που τοῖς γε εἰδόσι.
καὶ καλῶς γ' ἔχει καὶ σεμνῶς ὁ ἔπαινος. ἀλλὰ γὰρ

τὸ δὲ ἄρα — οὐ τοῦτο ἦν] Bastius τοῦτο in τούτοις mutari volebat, sine idonea causa.

E. οὐδὲν ἄρ' ἦν πρᾶγμα] Coisl. τὸ πρᾶγμα, Sed οὐδὲν πρᾶγμα significat non molestum est. Dein vett. edītt. προυρρήθη, qui error vel sine codicibus tolli debuerat.

ἐγκωμιάζειν δόξει] Sic edidit Stephanus. Sed libri omnes δόξῃ, quod quomodo defendi possit, alii viderint, ego non video.

P. 199. οὐ γὰρ ἄν που τοῖς γε εἰδ.] ἂν Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p. omittunt, non sine applausu Turicensium. Videlicet extruserunt illud qui φαίνοιτο optativum intelligendum relinqui vel non viderent vel moleste ferrent. Novo igitur hic locus argumento est vel optimos codices manum grammaticorum emendatricem expertos esse, ut iis non sine cautione fides habenda sit.

οὐκ ἤδη ἄρα] Sic Bodl. Vat. Δ. Ang. u. w. et corr. Coisl. Vulgo erat ἤδειν. Pro ἄρα quod in Bodl. Vat. Δ. Vind. 1. 2. 7. Par.

τὸ δὲ ἄρα — οὐ τοῦτο ἦν] De isto τὸ δέ v. ad Apolog. Socrat. p. 23. A. et de ἄρ' ἦν, quo Socrates, sapientiae suae dissimulator, significat hanc opinionem praeter exspectationem falso ac temere ab ipso susceptam esse, ad Phaedon. c. XIII. in. De Rep. II. p. 357. A. VII. p. 527. al. Infra p. 199. A: ἀλλὰ γὰρ ἐγὼ οὐκ ἤδη ἄρα τὸν τρόπον τοῦ ἐπαίνου. Ceterum hoc Socratis iudicium egregie convenit cum illis Menex. p. 234. C: οἱ (oratores funebres) οὕτω καλῶς ἐπαινοῦσιν, ὥστε καὶ τὰ προσόντα καὶ τὰ μὴ περὶ ἑκάστου λέγοντες, κάλλιστά πως τοῖς ὀνόμασι ποικίλλοντες γοητεύουσιν ἡμῶν τὰς ψυχάς.

E. προυρρήθη γάρ — ἐγκωμιάσεται] Haec dicta sunt cum acerba irrisione, cuius vim auget etiam urbanum istud ac modestum ὡς ἔοικεν.

πάντα λόγον κινοῦντες] Dictionem κινεῖν et ἐγείρειν λόγον exemplis illustrarunt Wyttenbach. ad Plutarch. de Ser. Num. Vind. p. 83. et Heusd. Specim. Crit. p. 110 sqq.

P. 199. οὐ γὰρ ἄν που τοῖς γε εἰδόσι] Intellige φαί-

ἐγὼ οὐκ ἤδη ἄρα τὸν τρόπον τοῦ ἐπαίνου, οὐδ' εἰδὼς ὑμῖν ὡμολόγησα καὶ αὐτὸς ἐν τῷ μέρει ἐπαινέσεσθαι. ἡ γλῶττα οὖν ὑπέσχετο, ἡ δὲ φρὴν οὔ. χαίρέτω δή. οὐ γὰρ ἔτι ἐγκωμιάζω τοῦτον τὸν τρόπον· οὐ γὰρ ἂν δυναίμην, οὐ μέντοι· ἀλλὰ τά γε ἀληθῆ, εἰ βούλεσθε, ἐθέλω εἰπεῖν κατ' ἐμαυτόν, οὐ B *πρὸς τοὺς ὑμετέρους λόγους, ἵνα μὴ γέλωτα ὄφλω. ὅρα οὖν, ὦ Φαῖδρε, εἴ τι καὶ τοιούτου λόγου δέει, περὶ Ἔρωτος τἀληθῆ λεγόμενα ἀκούειν, ὀνόμασι δὲ καὶ θέσει ῥημάτων τοιαύτῃ, ὁποία δ' ἂν τις τύχῃ ἐπελθοῦσα. Τὸν οὖν Φαῖδρον ἔφη καὶ τοὺς ἄλλους κελεύειν λέγειν, ὅπῃ αὐτὸς οἴοιτο δεῖν εἰπεῖν, ταύτῃ.*

DK. Ang. w. Vat. p. r. desideratur, et omissum item in Turic. est, Flor. b. i. Ang. u. Vat. n. habent ἔτι. Sed habet ἄρα plus elegantiae et urbanitatis, quam ut criticis deberi videatur.

B. εἴ τι καὶ τ. λ. δέει] V. δέῃ. Par. K. δέοι. Mox Vind. 1. ὀνομάσει δὲ καὶ θέσει, quod non debebant probare Bastius l. c. et Schaeferus ad Dionys. de Compos. verbor. p. 28.

ὁποία δ' ἄν τις τύχῃ ἐπ.] V. τύχοι, praeter fidem codicum fere omnium. Praeterea codd. omnes praeter Vat. s. et Flor. n. ὁποία δ' ἄν τις, probante Astio. Vett. editt. cum Vat. s. Flor. n. ὁποία τις, omisso δ'. Posterioria aetatis scriptoribus hunc usum vindicat Bastius Epist. crit. p. 219. ed. Lips. Sed dubitare licet, an etiam Platonis aetate δέ relativis ita adiunctum sit. Certe exempla rei a Bernhardyo Syntax. p. 483. allata alius generis sunt. Nihilominus servandam duximus librorum lectionem, in qua fortasse ὁποία δή latere iam olim suspicati sumus. Quamquam id nollem ab Hermanno continuo in Platonis orationem invectum esset. Causa certe adhuc est controversa.

νοιτο. De particulis οὐ γὰρ ἄν που — γε v. ad Apolog. Socrat. cap. V. in. coll. supra p. 182. A.

ἡ γλῶττα οὖν ὑπέσχετο] Respicit ad nobilissimum versum Euripidis Hippolyt. 612: ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος. Cicero de Offic. III. 29: iuravi lingua, mentem iniuratam gero. Mox de vulgari οὐ μέντοι ἀλλὰ v. Viger. p. 464. Sed melius visum est post οὐ μέντοι denuo inferre interpunctionem, ut sit anadiplosis. Hipp. Mai. p. 292. B: οὔ μοι δοκεῖ, ὦ Ἱππία, οὕτω, εἰ ταῦτά γε ἀποκρινοῖμην. Odyss. γ', 27: οὐ γὰρ οὕτω, οὔ, σὲ θεῶν ἀέκητι γενέσθαι. Aristoph. Nub. 1067: εἴληφε — ἀλλ' οὐ μὰ Δί', οὔ, μάχαιραν. Rann. 28. 1308. al. Mox οὐ πρὸς τοὺς ὑμ. λόγους est: non ut contendam cum vestris orationibus.

B. τἀληθῆ λεγόμενα ἀκούειν] Addita haec sunt ἐπεξηγήσεως χάριν paullo liberiore orationis conformatione. Pendent autem e verbo δέει. Proxima sic intelligas: ὀνόμασι δὲ τοιούτοις καὶ θέσει ῥημάτων τοιαύτῃ. Mox quod legimus ἀνο-

Ἔτι τοίνυν, φάναι, ὦ Φαῖδρε, πάρες μοι Ἀγάθωνα σμίκρ' ἄττα ἐρέσθαι, ἵνα ἀνομολογησάμενος παρ' C αὐτοῦ οὕτως ἤδη λέγω. Ἀλλὰ παρίημι, φάναι τὸν Φαῖδρον· ἀλλ' ἐρώτα. Μετὰ ταῦτα δὴ τὸν Σωκράτη ἔφη ἐνθένδε ποθὲν ἄρξασθαι.

Cap. XXI. Καὶ μήν, ὦ φίλε Ἀγάθων, καλῶς μοι ἔδοξας καθηγήσασθαι τοῦ λόγου, λέγων, ὅτι πρῶτον μὲν δέοι αὐτὸν ἐπιδεῖξαι, ὁποῖός τίς ἐστιν ὁ Ἔρως, ὕστερον δὲ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ταύτην τὴν ἀρχὴν πάνυ ἄγαμαι. Ἴθι οὖν μοι περὶ Ἔρωτος, ἐπειδὴ καὶ D τἄλλα καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς διῆλθες οἷός ἐστι, καὶ τόδε εἰπέ· πότερόν ἐστι τοιοῦτος, οἷος εἶναι τινός ὁ Ἔρως ἔρως, ἢ οὐδενός; ἐρωτῶ δ' οὐχ, εἰ μητρός τινος ἢ πατρός ἐστι — γελοῖον γὰρ ἂν εἴη τὸ ἐρώτημα, εἰ Ἔρως ἐστὶν ἔρως μητρὸς ἢ πατρός — ἀλλ'

σμίκρ' ἄττα ἐρέσθαι] V. μίκρ' ἄττα, quod unus fere Par. E. tenet. Dein Vat. n. ἀναλογισάμενος. Flor. b. i. ἀναλογησάμενος.

D. εἶναι τινὸς ὁ Ἔρως ἔρως] V. ἔρως ὁ ἔρως. Coisl. Paris. DEFK. Ang. u. Vat. n. p. s. Flor. b. c. ὁ ἔρως, altero ἔρως neglecto. Bodl. Vat. Δ. Ambr. Ang. w. Vat. r. Vind. 1. 2. ὁ ἔρως ἔρως, quod etiam altera lectione confirmatur, qua ἔρως omissum est.

μητρὸς ἢ πατρός] Hunc ordinem tuentur Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Ang. w. Vat. p. r. Vulgo erat πατρὸς ἢ μητρός.

E. Ὁμολογῆσαι καὶ τοῦτο] ὁμολογεῖσθαι Bodl. Vat. Δ. Coisl. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. 7. Par. EF. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. r. s. Flor.

μολογησάμενος παρ' αὐτοῦ, alia huius loquutionis exempla consignavimus ad Gorg. p. 489. A.

C. καθηγήσασθαι τοῦ λόγου] Eadem verbi constructio est Lachet. p. 182. C. Epist. II. p. 312. C.

D. οἷός εἶναι τινὸς ὁ Ἔρως] Similis argumentatio est Lysid. p. 221. D sqq., quam contulisse iuvabit. Ostendit autem Socrates deinceps Amorem semper ad aliquid referri, neque in se absolutum esse ac semet ipso contentum. Quod ubi Agatho concessit, ille porro argumentatur Amorem iis, ad quae referatur, carere. Iam vero Agatho ipse quum antea Amorem tanquam pulcherrimum laudavisset, Socrates porro acutis conclusiunculis efficit, ut Amor existimandus sit ad pulcrum referri ideoque eo carere. Pulcrum autem et bonum quum arctissima necessitudine coniuncta sint, Amorem etiam bono carere intelligitur. Quibus ita disputatis, deinde inde a c. 22. Diotima docet quaenam vis et natura Amoris sit.

εἰ αὐτὸ τοῦτο — ἠρώτων. — εἶπες ἂν δήπου] De aoristo verborum loquendi, respondendi, quaerendi in sententia conditionali sic cum

ὥςπερ ἂν εἰ αὐτὸ τοῦτο, πατέρα, ἠρώτων, ἆρα ὁ πατήρ ἐστι πατήρ τινος, ἢ οὔ; εἶπες ἂν δήπου μοι, εἰ ἐβούλου καλῶς ἀποκρίνασθαι, ὅτι ἔστιν υἱός γε ἢ θυγατρὸς ὁ πατὴρ πατήρ· ἢ οὔ; Πάνυ γε, φάναι τὸν Ἀγάθωνα. Οὐκοῦν καὶ ἡ μήτηρ ὡςαύτως; Ὁμο- E
λογῆσαι καὶ τοῦτο. Ἔτι τοίνυν, εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, ἀπόκριναι ὀλίγῳ πλείω, ἵνα μᾶλλον καταμάθῃς ὃ βούλομαι. εἰ γὰρ ἐροίμην, Τί δέ; ἀδελφός, αὐτὸ τοῦτο ὅπερ ἔστιν, ἔστι τινὸς ἀδελφός, ἢ οὔ; — Φάναι εἶναι. Οὐκοῦν ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς; Ὁμολογεῖν. Πειρῶ δή, φάναι, καὶ τὸν Ἔρωτα εἰπεῖν. ὁ Ἔρως ἔρως ἐστὶν οὐδενὸς ἢ τινός; Πάνυ μὲν οὖν ἔστιν. 200
Τοῦτο μὲν τοίνυν, εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, φύλαξον παρὰ σαυτῷ μεμνημένος ὅτου· τοσόνδε δὲ εἰπέ, πότερον ὁ Ἔρως ἐκείνου, οὗ ἔστιν ἔρως, ἐπιθυμεῖ αὐτοῦ,

a. b. c l. ὁμολογεῖσθε Par. D. ὡμολογείσθω Par. k. et pr. Vat. p. Et recepit Rückertus ὁμολογεῖσθαι, quem ita secutus est Hommelius, ut tamen de scripturae veritate dubitaret. Enimvero passivum verbum hic quidem vix habet locum. Quocirca nisi ὁμολογεῖν καὶ τοῦτο scribendum, certe ὁμολογῆσαι retineri debet. Coniecturam nostram recepit Hermannus, nobis ipsis ille audacior.

ὀλίγῳ πλείω] Sic Bodl. Vat. A. Coisl. Ven. Ξ. Ven. 2. Par. DK. Vat. p. Legebatur ὀλίγα. Paullo post Bas. 2. Bodl. Vat. A. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. ϽK. Ambr. Ang. w. Vat. p. r. pro τί δαί recte τί δέ; Additur enim superioribus fratris mentio, nec animi aliqua commotio vel affectus proditur.

imperfecto consociato v. Euthyphron. p. 12. D: εἰ μὲν οὖν σύ με ἠρώτας — εἶπον ἂν ὅτι κ. τ. λ., ubi plurima exempla huius structurae comparavimus. Videlicet imperfectum indicat id, quod nunc fieret, si fieret: aoristus autem significat rem ita esse comparatam, ut e vestigio posset perfici et absolvi. — αὐτὸ τοῦτο, πατέρα, h. e. πατέρα, αὐτὸ τοῦτο ὅπερ ἔστιν, ut mox loquitur. Vult autem cogitari de patris notione, qualem mente informatam habemus.

E. Οὐκοῦν καὶ ἡ μήτηρ ὡςαύτως;] i. e. οὐκοῦν καὶ ἡ μήτηρ ὡςαύτως ἐστὶ υἱός γε ἢ θυγατρὸς μήτηρ;

εἰ γὰρ ἐροίμην — ἢ ἀδελφῆς;] Omissa est apodosis, quod post sententias conditionem aliquam indicantes apud optimos quosque scriptores non raro fieri solet, minimum autem habet offensionis in familiari colloquio. Prorsus sic infra p. 204. D. c. XXIV. init., ubi post εἰ δέ τις ἡμᾶς ἔροιτο — τῶν καλῶν τί ἐρᾷ; intelligas: τί ἂν φαίης; Protag. p. 311. E. Crat. p. 392. C. Phaedr. p. 268. B. v. Gregor. Corinth. p. 47 sqq. Lamb. Bos. de Ellips. p. 803. intpp. ad Aristoph. Plut. v. 468. Intelligere possis: φαίης ἄν, ἢ οὔ;

P. 200. ἐπιθυμεῖ αὐτοῦ;] Vid. annot. ad p. 195. A.

ἢ οὔ; Πάνυ γε, φάναι. Πότερον ἔχων αὐτό, οὖ ἐπιθυμεῖ τε καὶ ἐρᾷ, εἶτα ἐπιθυμεῖ τε καὶ ἐρᾷ, ἢ οὐκ ἔχων; Οὐκ ἔχων, ὡς τὸ εἰκός γε, φάναι. Σκόπει δή, εἰπεῖν τὸν Σωκράτη, ἀντὶ τοῦ εἰκότος εἰ ἀνάγκη οὕτως, τὸ ἐπιθυμοῦν ἐπιθυμεῖν οὗ ἐνδεές ἐστιν, ἢ μὴ ἐπιθυμεῖν, ἐὰν μὴ ἐνδεὲς ᾖ. ἐμοὶ μὲν
B γὰρ θαυμαστῶς δοκεῖ, ὦ Ἀγάθων, ὡς ἀνάγκη εἶναι. σοὶ δὲ πῶς; Κἀμοί, φάναι, δοκεῖ. Καλῶς λέγεις. ἆρ' οὖν βούλοιτ' ἄν τις μέγας ὢν μέγας εἶναι, ἢ ἰσχυρὸς ὢν ἰσχυρός; Ἀδύνατον ἐκ τῶν ὡμολογημένων. Οὐ γάρ που ἐνδεὴς ἂν εἴη τούτων ὅ γε ὤν. Ἀληθῆ λέγεις. Εἰ γὰρ καὶ ἰσχυρὸς ὢν βούλοιτο ἰσχυρὸς εἶναι, φάναι τὸν Σωκράτη, καὶ ταχὺς ὢν ταχύς, καὶ ὑγιὴς ὢν, ὑγιής, — ἴσως γὰρ ἄν τις ταῦτα οἰηθείη καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα τοὺς ὄντας τε τοιούτους καὶ

P. 200. B. ἐκ τῶν ὡμολογημένων] Sic Bodl. Vat. Δ. Coisl. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. Par. DK. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. Flor. a. b. c. i. et ed. Bas. 2. Legebatur ὁμολογουμένων.

ταῦτα οἰηθείη] V. ταυτί, quod e Vat. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p. mutatum.

C. τούτοις γάρ, ὦ Ἀγ.] Sic Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. Par. DK. pro vulg. τούτους, quod alteri et propter librorum auctoritatem et quia dativus in accusativum facile mutari potuit, contrarium fieri non potuit, haud dubie anteponendum est. Frustra Rückertus tuetur accusativum. Dein ἕκαστα pro ἕκαστον praebuerunt Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Ang. w. Vat. p. r., quod restituit Bekkerus.

B. θαυμαστῶς—ὡς ἀνάγκη εἶναι] Ne quis miretur ὡς tanto intervallo ab θαυμαστῶς remotum, alia huius generis exempla notavimus ad Phaedon. p. 95 A.

Εἰ γὰρ καὶ ἰσχυρὸς ὢν β.] Rursus deest apodosis. Volebat addere fere haec: ἐπιθυμοίη ἄν οὕτως ὢν ἤδη ἔχει, καὶ βούλοιτ' ἂν ἃ ἐν τῷ παρόντι κέκτηται καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον κεκτῆσθαι. Quum autem interiecta parenthesis animum a sententia paullulum avocaverit, deinceps ita rem explicare pergit, ut nullam amplius rationem habeat structurae verborum antea inchoatae. conf. Apol. p. 29. C.

C. καὶ τούτου γε δήπου] Notandum δήπου in interrogatione positum. Nimirum sententia verborum haec est: οὐ γὰρ δήπου τούτου γέ τις ἐπιθυμήσειεν, ut voculae vis et significatio nemini obscura esse possit. Eundem usum notavimus ad Remp. IV. p. 439. A. Ceterum antea ad ἐν τῷ παρόντι ἀνάγκη intelligas ἐστί, quae verbi omissio post ἀνάγκη longe est frequentissima.

D. ἄλλο τι ὁμολογοῖ ἄν;]

ἔχοντας ταῦτα τούτων, ἅπερ ἔχουσι, καὶ ἐπιθυμεῖν. C
ἵν' οὖν μὴ ἐξαπατηθῶμεν, τούτου ἕνεκα λέγω. τού-
τοις γάρ, ὦ Ἀγάθων, εἰ ἐννοεῖς, ἔχειν μὲν ἕκαστα
τούτων ἐν τῷ παρόντι ἀνάγκη, ἃ ἔχουσιν, ἐάν τε
βούλωνται ἐάν τε μή, καὶ τούτου γε δήπου τίς ἂν
ἐπιθυμήσειεν; ἀλλ' ὅταν τις λέγῃ, ὅτι Ἐγὼ ὑγιαίνων
βούλομαι καὶ ὑγιαίνειν, καὶ πλουτῶν βούλομαι καὶ
πλουτεῖν, καὶ ἐπιθυμῶ αὐτῶν τούτων, ἃ ἔχω, εἴποι-
μεν ἂν αὐτῷ, ὅτι Σύ, ὦ ἄνθρωπε, πλοῦτον κεκτη- D
μένος καὶ ὑγίειαν καὶ ἰσχὺν βούλει καὶ εἰς τὸν ἔπειτα
χρόνον ταῦτα κεκτῆσθαι, ἐπεὶ ἐν τῷ γε νῦν παρόντι,
εἴτε βούλει εἴτε μή, ἔχεις. σκόπει οὖν, ὅταν τοῦτο λέ-
γῃς, ὅτι Ἐπιθυμῶ τῶν παρόντων, εἰ ἄλλο τι λέγεις
ἢ τόδε, ὅτι Βούλομαι τὰ νῦν παρόντα καὶ εἰς τὸν
ἔπειτα χρόνον παρεῖναι. ἄλλο τι ὁμολογοῖ ἄν; Συμ-

βούλομαι καὶ ὑγιαίνειν] Adieci καὶ e Bodl. Vat. *A.* (quem Bastius narrat ita scriptum habere) Par. DK. Vind. 1. 7. Ambr. Ang. u. w. Flor. a. b. c. i. Vat. n. p. r. Indidem etiam ante πλουτεῖν inserui. Nam vulgo ab utroque loco abest. Errat autem Rückertus voculam ab ipsa sententia putans alienam esse. Gravissime enim significat eorum perversitatem, qui, quum prospera corporis valetudine et divitiarum copia fruantur, tamen eadem bona insuper sibi expetant.

D. ταῦτα κεκτῆσθαι] ταῦτα om. Par. EF. Vat. s. ἐν γε τῷ νῦν Par. DK. ἔχῃς Bodl.

ἄλλο τι ὁμολογοῖ ἄν] ὁμολογοῖ' cum Steph. habent Par. K. Ambr. Ang. w. Vat. r. s. ὁμολογοῖτ' ἄν Ald. Bas. 1. 2. Flor. u. ἄλλο τι ἢ ὁμ. pr. Coisl.

Nicht wahr, das würde er zugeben? Sic ἄλλο τι etiam mox p. 200. E. 201. A. et innumeris aliis locis positum. Solent enim Graeci cum alacritate interrogantes ἄλλο τι dicere pro pleniore ἄλλο τι ἢ vel ἄλλο τι ἢ ὅτι. v. Hermann. ad Viger. p. 731. et quae dixi ad Euthyphron. p. 104 Ad proximum Συμφάναι intelligas ὅτι ὁμολογοῖ ἄν. Perperam enim Stephanus ὁμολογοῖ' ἄν edidit. Nam quaerit Socrates, quid ille, qui hoc modo interrogetur, Agathoni videatur responsurus esse, non quid Agatho ipse responsurus sit. Nec necesse est, ὁμολογοίη scribas, quum altera forma Atticis haudquaquam displicuerit. In proximis ὃ οὔπω ἕτοιμον αὐτῷ ἐστιν οὐδὲ ἔχει, pronomen ὅ sic est positum, ut simul subiecti atque praedicati partes agat, de quo genere loquendi ad Charmidem diximus. Deinde haec: τὸ εἰς τὸν ἔπειτα χρ. κ. τ. λ. relativo pronomini per appositionem adiecta sunt, quum proprie deberet scribi τοῦ τ. κ. τ. λ. Sed non ita raro fit, ut appositio neglecta parte enuntiati primaria pronomini relativo accommodetur, v. ad Phaed. p.

φάναι ἔφη τὸν Ἀγάθωνα. Εἰπεῖν δὴ τὸν Σωκράτη, Οὐκοῦν τοῦτό γ' ἐστὶν ἐκείνου ἐρᾶν, ὃ οὔπω ἕτοιμον αὐτῷ ἐστιν οὐδὲ ἔχει, τὸ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ταῦτα
E εἶναι αὐτῷ σωζόμενα τὰ νῦν παρόντα; Πάνυ γε, φάναι. Καὶ οὗτος ἄρα καὶ ἄλλος πᾶς ὁ ἐπιθυμῶν τοῦ μὴ ἑτοίμου ἐπιθυμεῖ καὶ τοῦ μὴ παρόντος, καὶ ὃ μὴ ἔχει καὶ ὃ μὴ ἔστιν αὐτὸς καὶ οὗ ἐνδεής ἐστι, τοιαῦτ' ἄττα ἐστὶν ὧν ἡ ἐπιθυμία τε καὶ ὁ ἔρως ἐστίν. Πάνυ γ', εἰπεῖν. Ἴθι δή, φάναι τὸν Σωκράτη, ἀνομολογησώμεθα τὰ εἰρημένα. ἄλλο τι ἔστιν
201 ὁ ἔρως πρῶτον μὲν τινῶν, ἔπειτα τούτων, ὧν ἂν ἔνδεια παρῇ αὐτῷ; Ναί, φάναι. Ἐπὶ δὴ τούτοις ἀναμνήσθητι, τίνων ἔφησθα ἐν τῷ λόγῳ εἶναι τὸν Ἔρωτα. εἰ δὲ βούλει, ἐγώ σε ἀναμνήσω. οἶμαι γάρ σε οὐτωσί πως εἰπεῖν, ὅτι τοῖς θεοῖς κατεσκευάσθη τὰ πράγματα δι' ἔρωτα καλῶν. αἰσχρῶν γὰρ οὐκ εἴη ἔρως.

Οὐκοῦν τοῦτό γ' ἐστίν] Quod vulgo post *Οὐκοῦν* inserebatur *δή*, id abiecimus cum Vat. *A*. Vind. 2. Par. DEFK. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. s. Flor. a. b. c. i.

τὸ εἰς τὸν ἔπειτα χρ.] *τὰ* Bodl. Vat. *A*. Par. DK. Ang. w. Vat. p.

E. *τὰ νῦν παρόντα*] *σωζόμενα μοι π.* Bodl. Vat. *A*. Par. DK. Ang. w. Vat. p.. *τὰ καὶ π.* Coisl. Par. EF. Ambr. Vat. n. Ang. u. Flor. a. b c i. Hermann. *τὰ νῦν παρόντα* cancellis circumdedit utpote ex antecedentibus male repetita. Mox Bodl. et alii nonnulli rursus *ἔχῃ*, per errorem.

66. E. Apolog. Socr. p. 41. A. Itaque non assentior Rückerto interpunctionem post *αὐτῷ ἐστιν* inferenti.

E. *Ἴθι δή, φάναι τ. Σ.*] Utitur nunc Socrates ad refutandam Agathonis sententiam hac argumentatione. Quae cupimus, inquit, ea nondum possidemus. Amorem autem quum dixeris pulcritudinis cupiditate teneri, necesse est, eam ille non habeat. Alioquin enim non cuperet. Quum autem pulcrum atque bonum idem sit, caret Amor etiam bono. *Ἀνομολογεῖσθαι* est ea, de quibus convenit, paucis repetere; sich noch einmal in kurzem über etwas verständigen, v. Graser Advers. p. 82.

P. 201. *τίνων ἔφησθα — τὸν Ἔρωτα*] h. e. *τίνων ἐρωτα ἔφησθα εἶναι τὸν Ἔρωτα*. Dixi de hac ratione ad p. 196. D. Respicitur autem ad verba Agathonis p. 197. B.

αἰσχρῶν γὰρ οὐκ εἴη ἔρως] In his optativus pro accusativo cum infinitivo positus est, frequentissima constructione. Cf. mea ad Phileb. p. 191 sq. Matthiae §. 529. 3.

οὐχ οὑτωσί πως ἔλεγες; Εἶπον γάρ, φάναι τὸν Ἀγάθωνα. Καὶ ἐπιεικῶς γε λέγεις, ὦ ἑταῖρε, φάναι τὸν Σωκράτη. καὶ εἰ τοῦτο οὕτως ἔχει, ἄλλο τι ὁ Ἔρως κάλλους ἂν εἴη ἔρως, αἴσχους δ' οὔ; Ὡμολόγει. Οὐκοῦν ὡμολόγηται, οὗ ἐνδεὴς ἐστι καὶ μὴ ἔχει, τούτου ἐρᾶν; Ναί, εἰπεῖν. Ἐνδεὴς ἄρ' ἐστὶ καὶ οὐκ ἔχει ὁ B Ἔρως κάλλος. Ἀνάγκη, φάναι. Τί δέ; τὸ ἐνδεὲς κάλλους καὶ μηδαμῇ κεκτημένον κάλλος ἆρα λέγεις σὺ καλὸν εἶναι; Οὐ δῆτα. Ἔτι οὖν ὁμολογεῖς Ἔρωτα καλὸν εἶναι, εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει; Καὶ τὸν Ἀγάθωνα εἰπεῖν, Κινδυνεύω, ὦ Σώκρατες, οὐδὲν εἰδέναι ὧν τότε εἶπον. Καὶ μὴν καλῶς γε εἶπες, φάναι, ὦ Ἀγάθων. ἀλλὰ σμικρὸν ἔτι εἰπέ· τἀγαθὰ οὐ καὶ καλὰ C δοκεῖ σοι εἶναι; Ἔμοιγε. Εἰ ἄρα ὁ Ἔρως τῶν καλῶν ἐνδεής ἐστι, τὰ δὲ ἀγαθὰ καλά, κἂν τῶν ἀγαθῶν ἐνδεὴς εἴη. Ἔγω, φάναι, ὦ Σώκρατες, σοὶ οὐκ

ὧν ἡ ἐπιθυμία] ὃ Vat. Δ. Idem deinde cum Par. F. ἀνομολογησόμεθα.

πρῶτον μὲν τινῶν] V. τινων. Recte Bodl. τινῶν. Dein Par. K. ἔπειτα δὲ τούτων male.

P. 201. αἰσχρῶν γὰρ οὐκ εἴη ἔρως] ὁ ἔρως Vat. Δ. Par. K. Vat. p. r.

Ὡμολόγει. Οὐκοῦν ὡμ.] Par. DK. Vat. p. ὡμολογεῖτο. Bodl. rursus ἔχῃ.

B. Τί δέ; τὸ ἐνδεές] δαὶ Coisl. Vat. n. Flor. b. c.

ὁ Ἔρως κάλλους ἂν εἴη ἔρως] Poterat etiam hoc loco ἔρως omitti. Rectissime tamen ponitur, quo conclusio ista maiorem accipiat vim et perspicuitatem. Dein οὗ ἐνδεής ἐστι καὶ μὴ ἔχει sic dictum, ut ὃ apud ἔχει repetendum sit, de qua constructione v. Matth. Gr. §. 428. 2. Eodem modo Latini. v. Beier. ad Cic. Offic. I. c. 42. 151. II. 6. §. 21. Otto ad V. de Fin. 9. §. 26.

C. τἀγαθὰ οὐ καὶ καλὰ δ.] Pulcrum atque bonum Graecis arctissimo vinculo colligatum visum esse, qui sciunt quid sit καλοκἀγαθία, noverunt omnes. Et apud Platonem quidem saepissime pulcrum et bonum idem esse dicitur. v. Tim. 87. C. Lysid. p. 216. D. Hipp. Mai. p. 296. A sqq. Menon. p. 77. B. Legg. IX. p. 859. D. adeoque quibus causis et rationibus ea coniunctio nitatur, subtiliter disputatur Phileb. p. 64 sqq. Idem argumentum Socrates deinceps diligentius illustrat ex persona Diotimae. Itaque non miraberis ab Agathone concedi quod Socrates sumit, bonum et pulcrum inter se nihil differre atque unam eandemque habere vim et naturam.

ἂν δυναίμην ἀντιλέγειν, ἀλλ' οὕτως ἐχέτω, ὡς σὺ λέγεις. Οὐ μὲν οὖν τῇ ἀληθείᾳ, φάναι, ὦ φιλούμενε Ἀγάθων, δύνασαι ἀντιλέγειν· ἐπεὶ Σωκράτει γε οὐδὲν χαλεπόν.

C. *Οὐ μὲν οὖν*] V. *Οὔμενουν*, quod e Par. D. Ang. w. Vat. p. r. correxi praeunte Bekkero.

Οὐ μὲν οὖν τῇ ἀλ.] h. e. imo vero contra veritatem non potes disputare; nam contra Socratem quidem tibi facile est. Sic *μὲν οὖν* positum Gorg. p. 466. A. E. Euthydem. p. 304. E. al.

D. *Μαντινικῆς Διοτίμας*] Diotima — de cuius nominis genitivo v. Bekkeri Anecdot. III. p. 1201. — vocatur hic et p. 211. D. *Μαντινική*, quum proprie deberet *Μαντινίς*: unde evenit, opinor, ut grammatici scriberent *μαντικῆς*. Nec tamen hoc praeter usum et consuetudinem factum est, siquidem nomina possessiva non raro pro nominibus gentilibus ponuntur, de quo loquendi genere v. Davis. ad Max. Tyrium p. 588. et Fischer. Animadv. ad Welleri Grammat. T. III. P. I. p. 299. conf. etiam Holstenium et Berkelium ad Stephanum Byzant. in *Μαντίνεια*; Davisium ad Max. Tyr. Diss. XXIV. 4. p. 460. T. I. ed. Reisk. Wernsdorf. ad Himer. p. 357., qui ex scriptoribus aetatis posterioris receptam scripturam satis firmarunt. Vehementer autem dubitatum est, quaenam fuerit illa Diotima. Et multi quidem in ea fuerunt opinione, ut eam totam putarent a Platone ad praesentis disputationis usum fictam esse, ne Socrates ex sua ipsius persona disserere videretur, quae ab eius philosophandi ratione alieniora essent. Cuius sententiae suae argumenmentum attulerunt hoc, quod de muliere ista nulla ad nos pervenerit notitia, nisi quae aut ducta ex Platone sit aut a recentioribus Platonicis profecta. Quod licet facile largiamur nonnihil ponderis habere, tamen non videtur id efficere quod illi volunt. Nam primum quidem per se non est credibile Platonem, qui alibi homines, qui vere vixissent vel vixisse crederentur, ut Aspasiam et Epimenidem, ad causam similem adhibuit, in hac re personam usum esse mere commentitia. Imo verisimile est eum mulierem dudum inter Athenienses altioris sapientiae et sanctimoniae fama celebratam cum Socrate convenire iussisse, quantumvis largiendum sit Socratis sermonem cum ea institutum pariter esse praesentis disputationis gratia confictum, atque conficta est oratio, quae in Menexeno tribuitur Aspasiae. Deinde Plato ipse quod eam vocat Mantineensem, satis aperte prodidisse videtur, cogitasse se de illustri aliqua femina, quae non temere a se excogitata aut conficta esset, sed revera aliquando vixisset. Denique ne verum quidem est, quod vulgo dictitant, non aliam notitiam de Diotima extare nisi quae ab ipso Platone repetita sit. Nam supersunt sane praeter alia, quae memorat Davis. ad Maxim. Tyr. T. I. p. 459. duo antiquitatis testimonia, unde aliquatenus certe coniicere liceat, quaenam Diotima fuerit, alterum Procli, alterum scholiastae Aristidis. Et Proclus quidem in Platonis Remp. p. 420. eam annumerat Pythagoreis; quo

Cap. XXII. *Καὶ σὲ μέν γε ἤδη ἐάσω· τὸν δὲ* D
λόγον τὸν περὶ τοῦ Ἔρωτος, ὃν ποτ' ἤκουσα γυναικὸς Μαντινικῆς Διοτίμας, ἣ ταῦτά τε σοφὴ ἦν καὶ

D. *Μαντινικῆς Διοτίμας*] Sic Bodl. Vat. *A*. Coisl. Ven. Ξ. Ang. u. Vat. n. Flor. a. b. c. i. et marg. Par. E F. Vat. s. Vett. editt. *μαντικῆς*.

testimonio usi sunt Fabricius Bibl. Gr. Vol. II. p. 403. et Fr. Schlegel in libro: Griechen und Römer p. 253 sqq. Opp. univ. IV. p. 90 et 106. Scholiastes Aristidis autem apud Creuzerum Lectt. Plat. ad calcem Plotini de Pulcrit. p. 527. = p. 468. ed. Dindorf eam narrat fuisse sacerdotem Iovis Lycaei in Arcadia culti, de quo v. ad Remp. p. 565. D. Boeckh. in Min. p. 55 sqq. Creuzer Symbol. T. II. p. 139. et 466 sq. Quas quidem narrationes Creuzerus in Annal. Vindobb. Vol. 56. a. 1831. p. 149. ita conciliare inter se studuit, ut Diotimam et sacerdotem et Pythagoream fuisse ostendere conatus sit. Admonet enim nos Aristocleae vel Theocleae, quae quum esset sacerdos Delphica, tamen teste Porphyr. Vit. Pyth. §. 41 p. 41. ed. Kust. Diogen. Laert. VIII. 8, 21. Suida in *Πυθαγόρας*, cum ipso Pythagora necessitudine quadam fuerit coniuncta. Idem vir doctus etiam docuit his testimoniis non adversari, quod Aristides in oratione adversus Demosthenem ab Angelo Maio in Scriptor. Vet. Vatic. Collect. II. p. 30. publicata Diotimam vocat *τὴν ἐκ Μυλίτου*. Verissime enim arbitratur I. Geelium Biblioth. Crit. Nov. Vol. IV. p. 93. corrigendum censuisse *τὴν ἐκ Μιλήτου* atque in eam disputavisse sententiam, ut Diotimam a rhetore illo cum Aspasia permutatam esse credibile sit. Iam vero haec si vera sunt, cur Plato mulierem ad rem praesentem adhibuerit, non difficile est ad coniiciendum. Nam etsi minime accidisse credimus, quod Creuzerus suspicatur, ut Socrates olim cum ea revera sit conversatus et sublimiores quasdam de amore sententias ab ea acceperit, tamen eam ad ipsam rem accommodatissime nunc disserentem induci nobis plane persuasimus. Primum enim quum de coelestiore amore instituatur disputatio, qui ultra vulgarem istam cupiditatem longissime evehitur, quid tandem potuit fingi aptius aut elegantius excogitari, quam quod Socrates sese simulat totam rem acceptam referre sacerdoti alicui sanctiori, quae, quemadmodum olim Athenas lustrationibus a peste liberaverit, ita etiam animum ipsius ab humilis cupiditatis cogitatione ad divini illius atque coelestis amoris notitiam traduxerit eoque modo veluti expiaverit? Deinde prudentissime Socrates ea tribuit Diotimae, mulieri vatidicae et fama sanctitatis apud Athenienses nobilitatae, quae ad interiorem quandam hominum cum diis atque rebus divinis coniunctionem pertinent, de quibus omnibus ita loquens inducitur, ut sacerdotem aliquam cum divino furore nobis de amore oracula fundentem audire videamur. Denique haud scio, an veri quid perviderit Astius De Vita et Scriptis Platon. p 312. Diotimam existimans a Platone etiam ideo Socratis in amore magistram factam esse, ut vulgares isti amoris praecones perstringerentur. Nempe isto modo hi nunc a femina edocen-

ἄλλα πολλά, καὶ Ἀθηναίοις ποτὲ θυσαμένοις πρὸ τοῦ λοιμοῦ δέκα ἔτη ἀναβολὴν ἐποίησε τῆς νόσου, ἣ δὴ καὶ ἐμὲ τὰ ἐρωτικὰ ἐδίδαξεν, — ὃν οὖν ἐκείνη ἔλεγε λόγον πειράσομαι ὑμῖν διελθεῖν ἐκ τῶν ὡμολογημένων ἐμοὶ καὶ Ἀγάθωνι, αὐτὸς ἐπ' ἐμαυτοῦ, ὅπως ἂν δύνωμαι. δεῖ δή, ὦ Ἀγάθων, ὥςπερ σὺ διηγήσω,
E *διελθεῖν αὐτὸν πρῶτον, τίς ἐστιν ὁ Ἔρως καὶ ποῖός τις, ἔπειτα τὰ ἔργα αὐτοῦ. δοκεῖ οὖν μοι ῥᾷστον εἶναι οὕτω διελθεῖν, ὥς ποτέ μέ ἡ ξένη ἀνακρίνουσα διῆλθε. σχεδὸν γάρ τι καὶ ἐγὼ πρὸς αὐτὴν ἕτερα τοι-*

αὐτὸς ἐπ' ἐμαυτοῦ] Sic Colsl. ex corr. et Par. K. supra versum. Vulgo erat *ἀπ' ἐμαυτοῦ*, mea sponte, quod tuetur Hermannus, *ἀπ' ἐμαυτοῦ* falso dicens omnium librorum scripturam esse. Correxit Bastius. Vat. *A*. Ang. w. *ὑπ' ἐμαυτοῦ*.

δεῖ δὴ ὦ Ἀγ.] *δεῖ οὖν* Par. DK. Vat. p. *δειλὴ* Bodl. et pr. Vat *A*.

E. *ὥς ποτέ με*] Bekk. invitis libris plerisque dedit *ὥς ποτ' ἐμέ*.

ἤλεγχε δή με] *δὲ* cum vett. editt. perperam tuentur Par. EF. Ambr. Vat. r. s. Flor. a. d. i. n.

tur, qui sit verus atque coelestis amor. Atque his ita explicatis quid de tota caussa existimandum sit, vix cuiquam dubium poterit videri. Verisimillimum enim est Diotimam revera vixisse, colloquium autem eius cum Socrate per speciem veritatis esse confictum. Ceterum cum his nostris non poenitebit comparavisse, quae de eodem argumento disputarunt Heusdius Initt. Philosoph. Plat. Vol. I. p. 186 sqq. et Groen van Prinsterer Prosopograph. Platon. p. 125 sq. Ast. Platons Leben u. Schriften p. 313. C. Fr. Hermann. De magistris Socratis p. 16. et Geschichte u. System der Plat. Philos. I. p. 523. ann. 591. Creuzer ad Plotin. p. 527. et ex antiquioribus Fabricius Bibl. Gr. II. p. 403 sq.

Ἀθηναίοις ποτὲ θ. πρὸ τοῦ λοιμοῦ] Intelligitur sine dubio pestis illa, quae primis annis belli Peloponnesiaci Athenas misere vastabat. v. Thucyd. II. c. XLVII sq.

ὃν οὖν ἐκείνη ἔλ.] Redorditur abruptum sermonis filum ita, ut quae illustrationis causa addidit, ea nunc paucis comprehendat, illata particula *οὖν*. Nam omitti poterant haec: *ὃν οὖν ἐκείνη ἔλεγε λόγον*. v. ad Apolog. Socrat. p. 29. C. p. 40. D. Prot. 341. B. Euthydem. 285. A. De Rep. II. 367. C. Lysid. 223. B.

αὐτὸς ἐπ' ἐμαυτοῦ] ipse per me conabor, v. Schaeferi Melett. Critt. p 21 sq. et p. 83. Hermann. ad Viger. p. 813. Vulgo *ἀπ' ἐμαυτοῦ*, quod est: mea sponte. Alcib. I. p. 114. B: *αὐτὸς ἐπὶ σεαυτοῦ*.

ὥςπερ σὺ διηγήσω] h. e. quemadmodum tu praeivisti. P. 195. A: *οὕτω δὴ τὸν Ἔρωτα ἡμᾶς καὶ δίκαιον ἐπαινέ-*

αὗτα ἔλεγον, οἷάπερ νῦν πρὸς ἐμὲ Ἀγάθων, ὡς εἴη ὁ Ἔρως μέγας θεός, εἴη δὲ τῶν καλῶν. ἤλεγχε δή με τούτοις τοῖς λόγοις, οἷσπερ ἐγὼ τοῦτον, ὡς οὔτε καλὸς εἴη κατὰ τὸν ἐμὸν λόγον οὔτε ἀγαθός. καὶ ἐγώ, Πῶς λέγεις, ἔφην, ὦ Διοτίμα; αἰσχρὸς ἄρα ὁ Ἔρως ἐστὶ καὶ κακός; Καὶ ἥ, Οὐκ εὐφημήσεις; ἔφη· ἢ οἴει, ὅ τι ἂν μὴ καλὸν ᾖ, ἀναγκαῖον αὐτὸ εἶναι αἰσχρόν; Μάλιστά γε. Ἦ καὶ ἂν μὴ σοφόν, ἀμα- 202
θές; ἢ οὐκ ἤσθησαι, ὅτι ἔστι τι μεταξὺ σοφίας καὶ ἀμαθίας; Τί τοῦτο; Τὸ ὀρθὰ δοξάζειν καὶ ἄνευ

ἢ οἴει] V. ἤ, recte adversantibus Coisl. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. 7. Vat. r. et, sicut narrat Bastius, Vat. Δ. Dein εἶναι αἰσχρὸν codd. omnes praeter Ven. Ξ. Flor. n. qui cum vett. editt. tuentur αἰσχρὸν εἶναι.

P. 202. Ἦ καὶ ἂν μὴ σοφόν, ἀμ.] Coniecerunt: ἢ ὅ τι ἂν μὴ σοφόν, sed v. ann. Hic pro vulg. ἤ recte Coisl. Ven. Ξ. Ambr. Vat. r. suppeditarunt ἤ.

Τὸ ὀρθὰ δοξάζειν] ὀρθοδοξάζειν Bodl. Vat. Δ. Par. DK. Ang. w. Vat. p. Flor. b. Vind. 7. ὀρθῶς δοξάζειν a pr. m. Ven. Ξ. δοξάζειν ὀρθῶς Vind. 2.

σαι, πρῶτον αὐτόν, ἔπειτα τὰς δόσεις.

E. ἕτερα τοιαῦτα ἔλεγον] h. e. itidem talia dicebam. Phaedon. p. 58. D: καὶ τοὺς ἀκουσομένους γε τοιούτους ἑτέρους ἔχεις. De Rep. X. p. 601. A. ubi v. annot. — μέγας θεός, h. e. omnis generis virtutibus ornatus. Frustra Sydenhamus ἀγαθὸς θεὸς coniecit, Wolfio non improbante. Idem deinde lapsus est verba εἴη δὲ τῶν καλῶν sic explicans: εἴη δὲ ἐκ τῶν καλῶν. Imo καλῶν pendet ex Ἔρως, quod etiam hic positum est ut p. 196. D., ubi v. annot.

P. 202. Ἦ καὶ ἂν μὴ σοφόν] h. e. ἄν τι μὴ σοφόν. Nam τι e superiore ὅ τι facile intelligas. Hommelius tamen deleta post σοφὸν interpunctione sibi videtur pleniorem audire orationem hanc: ἦ καὶ ἂν οἷοιο μὴ σοφὸν ἀμαθές; Sed vereor, ut idem alii sint audituri, qui linguae leges diligentius perpenderint.

Τὸ ὀρθὰ δοξάζειν —] Nam ἡ δόξα (die sinnliche Vorstellung[1]) refertur ad res sensibus subiectas neque efficit veritatis cognitionem nomine suo dignam; ἐπιστήμη autem pertinet ad τὰ ὄντως ὄντα, h. e. ideas, quarum contemplatione nanciscimur sola scientiam veritatis. Quum autem δόξα pertineat ad res in sensus cadentes, et Platonis sententia neque omnis veritatis expers sit neque habeat verae scientiae (ἐπιστήμης) firmitatem et constantiam — neque enim τῆς δόξης certam rationem reddere quisquam potest — apparet, cur ea μεταξὺ φρονήσεως καὶ ἀμαθίας interiecta esse dicatur. v. Theaetet. p. 190. A. sqq. Sophist. p. 263 sqq. Phileb. p. 37. A sqq. De Rep. V. p. 477. A. sqq. VI. p. 506. C. sqq. Verba: καὶ ἄνευ — δοῦναι sic interpretor: *vel* sic, ut nesciamus reddere eius (rectae opinio-

τοῦ ἔχειν λόγον δοῦναι οὐκ οἶσθ', ἔφη, ὅτι οὔτε ἐπίστασθαί ἐστιν· ἄλογον γὰρ πρᾶγμα πῶς ἂν εἴη ἐπιστήμη; οὔτε ἀμαθία· τὸ γὰρ τοῦ ὄντος τυγχάνον πῶς ἂν εἴη ἀμαθία; ἔστι δὲ δήπου τοιοῦτον ἡ ὀρθὴ δόξα, μεταξὺ φρονήσεως καὶ ἀμαθίας. Ἀληθῆ, ἦν δ' ἐγώ, λέγεις. Μὴ τοίνυν ἀνάγκαζε ὃ μὴ καλόν
B ἐστιν αἰσχρὸν εἶναι, μηδὲ ὃ μὴ ἀγαθὸν κακόν. οὕτω δὲ καὶ τὸν Ἔρωτα ἐπειδὴ αὐτὸς ὁμολογεῖς μὴ εἶναι ἀγαθὸν μηδὲ καλόν, μηδέν τι μᾶλλον οἴου δεῖν αὐτὸν αἰσχρὸν καὶ κακὸν εἶναι, ἀλλά τι μεταξύ, ἔφη, τούτοιν. Καὶ μήν, ἦν δ' ἐγώ, ὁμολογεῖταί γε παρὰ πάντων μέγας θεὸς εἶναι. Τῶν μὴ εἰδότων, ἔφη, πάντων λέγεις ἢ καὶ τῶν εἰδότων; Ξυμπάντων μὲν οὖν. Καὶ ἣ γελάσασα, Καὶ πῶς ἄν, ἔφη, ὦ Σώ-

το γὰρ τοῦ ὄντος — εἴη ἀμαθία] Desunt haec in Par. DK. Vat. p. haud dubie ob *ὁμοιοτέλευτον*. Pro *πῶς ἂν εἴη*, ut habent Bodl. Vat. *Δ*. Ven. *Ξ*. Vind. 2. Par. DK. et w. p. vulgo erat *πῶς δ' ἂν εἴη*. Dein *ἀμαθίας καὶ φρονήσεως* Par. EF. Ang. u. Vat. n. s. Flor. a. b. c. i.

B. *οὕτω δὲ καὶ τὸν Ἔρ.*] *δὴ* Vind. 1.

C. *εὐδαίμονα θεῶν εἶναι*] *θεῶν* Bodl. Vat. *Δ*. Coisl. Par. DFK. Ang. u. w. Vat. n. p. et a pr. m. Ambr. Vat. r. Legebatur *θεόν*, quod fuit qui sic defenderet, ac si *θεὸν ὄντα* vel alio ordine *τινα*

nis) rationem. Fieri enim posse, ut quis rectam sequatur opinionem, nec tamen causas et rationes eius habeat perspectas, id vero Plato quum in aliis libris, tum in Menone certissime demonstravit.

ἄλογον γὰρ πρᾶγμα—] De repetita parenthesi v. Fritsch. Quaest. Luciann. p. 97 sqq.

τοῦ ὄντος τυγχάνον] Cave de ideis cogitaveris. Imo *τὸ ὄν* nunc intelligitur *τὸ ἀληθές*, ut Rep. I. p. 334. E. Xenoph. Anab. III. 2, 39. Nam qui *ὀρθὰ δοξάζει*, is opinione non fallitur attingitque verum. Deinde ne quis malit *μεταξύ τι ἀμαθίας*, ut mox dicitur *ἀλλά τι μεταξὺ τούτοιν*, eodem modo infra p. 202. D: *ἀλλὰ τί μήν; μεταξὺ θνητοῦ καὶ ἀθανάτου*. Mox *μὴ ἀνάγκαζε* est i. q. *μὴ ἀναγκαῖον νόμιζε*, v. Heindorf. ad Euthyd. p. 432. C.

B. *Τῶν μὴ εἰδότων — λέγεις*] h. e. *πότερον λέγεις παρὰ πάντων τῶν μὴ εἰδότων ὁμολογεῖσθαι ἢ καὶ τῶν εἰδότων*. Praepositio saepenumero ex alterius disputatoris verbis repetenda. Cratyl. p. 408. D: *ἀπαλλαγῶμεν ἐκ τῶν θεῶν*. Herm. *τῶν γε τοιούτων, εἰ βούλει*. Sophist. p. 243. D: *περὶ τοῦ μεγίστου — πρῶτον νῦν σκεπτέον*. Theaet. *τίνος δὴ λέγεις*, ubi v. Heindorf. Gorg. p. 449. E. p. 450. A. Politic. p. 283. C. p. 295. B. p. 297. E. p. 304. E. al. Dein *μὲν οὖν* est imo, v. ad p. 201. C. et Criton. 44. B.

κρατες, ὁμολογοῖτο μέγας θεὸς εἶναι παρὰ τούτων, C
οἵ φασιν αὐτὸν οὐδὲ θεὸν εἶναι; Τίνες οὗτοι; ἦν
δ' ἐγώ. Εἷς μέν, ἔφη, σύ, μία δ' ἐγώ. Κἀγὼ εἶπον,
Πῶς τοῦτο, ἔφην, λέγεις; Καὶ ἥ, Ῥᾳδίως, ἔφη. λέγε
γάρ μοι, οὐ πάντας θεοὺς φῂς εὐδαίμονας εἶναι καὶ
καλούς; ἢ τολμήσαις ἄν τινα μὴ φάναι καλόν τε καὶ
εὐδαίμονα θεῶν εἶναι; Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἔφην.
Εὐδαίμονας δὲ δὴ λέγεις οὐ τοὺς τἀγαθὰ καὶ τὰ
καλὰ κεκτημένους; Πάνυ γε. Ἀλλὰ μὴν Ἔρωτά γε D
ὡμολόγηκας δι' ἔνδειαν τῶν ἀγαθῶν καὶ καλῶν ἐπι-
θυμεῖν αὐτῶν τούτων, ὧν ἐνδεὴς ἐστιν. Ὡμολόγηκα
γάρ. Πῶς δ' ἂν οὖν θεὸς εἴη ὅ γε τῶν καλῶν καὶ
ἀγαθῶν ἄμοιρος; Οὐδαμῶς, ὡς γ' ἔοικεν. Ὁρᾷς
οὖν, ἔφη, ὅτι καὶ σὺ Ἔρωτα οὐ θεὸν νομίζεις;

θεὸν μὴ φάναι scriptum legeretur. v. Hermann. ad Sophocl. Aiac. v. 977.

οὐ τοὺς τἀγαθὰ καὶ τὰ καλά] Articulum τὰ inserui ante καλὰ e Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Ang. w. Possunt enim haec tanquam a se invicem disiuncta enumerari. Apud Stobaeum est ἀγαθὰ καὶ καλά. Vind. 1. et Flor. n. τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τἀγαθά.

D. Πῶς δ' ἂν οὖν] δ' om. Bodl. Vat. Δ. Vind 2. Ven. Ξ. Par. DK. Ang. w. Vat. p. Pro ὅ γε τῶν Bodl. Vat. Δ. Ang. w. ὁγεγ' ὢν. Vind. 2. ὅ γε ὤν.

C. Ῥᾳδίως, ἔφη] h. e. ῥᾳδίως λέγω, h. e. sic, ut res facilem habeat explicationem. In proximis οὐ post λέγεις positum non debebat offendere viros doctos: intelligitur enim contrarium, ἀλλὰ τοὺς τἄλλα.

D. Ὡμολόγηκα γάρ] Nam Socrates p. 201. E: σχεδὸν γάρ τι καὶ ἐγὼ πρὸς αὐτὴν ἕτερα τοιαῦτα ἔλεγον, οἷάπερ νῦν πρὸς ἐμὲ Ἀγάθων.

Ὁρᾷς οὖν, ἔφη, ὅτι καὶ σύ —] h. e. siehst du nun etc. Sic Apolog. Socrat. p. 24. D: τὸν δὲ δὴ βελτίους ποιοῦντα ἴσθι εἰπὲ καὶ μήνυσον αὐτοῖς τίς ἐστιν. ὁρᾷς, ὦ Μέλητε, ὅτι σιγᾷς καὶ οὐκ ἔχεις εἰπεῖν; Menon. p. 80. E: μανθάνω, οἷον βούλει λέγειν, ὦ Μένων· ὁρᾷς τοῦτον ὡς ἐριστικὸν λόγον κατάγεις; Gorg. p. 475. E. Aristoph. Rann. 1136. Vesp. 392. Nubb. 662. 691. Pac. 330. Sophocl. Philoct. v. 860. ibiq. Brunck. Eurip. Orest. v. 581. ibique Porson. In his locis omnibus ὁρᾷς ita praemittitur reliquis verbis, ut alterum rei praesentis statum et condicionem ipsum iam perspicere indicet non sine aliqua admirationis vel irrisionis significatione. Paullo alia ratio est eorum locorum, in quibus ὁρᾷς mediae orationi interponitur ita, ut alterum tibi non posse non concedere significes, de qua re v. Heindorf. ad Protagor. p. 336. B.

Cap. XXIII. *Τί οὖν ἄν, ἔφην, εἴη ὁ Ἔρως; θνητός; Ἥκιστά γε. Ἀλλὰ τί μήν; Ὥςπερ τὰ πρό-*
E *τερα, ἔφη, μεταξὺ θνητοῦ καὶ ἀθανάτου. Τί οὖν, ὦ Διοτίμα; Δαίμων μέγας, ὦ Σώκρατες· καὶ γὰρ πᾶν τὸ δαιμόνιον μεταξύ ἐστι θεοῦ τε καὶ θνητοῦ. Τίνα, ἦν δ' ἐγώ, δύναμιν ἔχον; Ἑρμηνεῦον καὶ διαπορθμεῦον θεοῖς τὰ παρ' ἀνθρώπων καὶ ἀνθρώποις τὰ παρὰ θεῶν, τῶν μὲν τὰς δεήσεις καὶ θυσίας, τῶν δὲ τὰς ἐπιτάξεις τε καὶ ἀμοιβὰς τῶν θυσιῶν. ἐν μέσῳ δὲ ὂν ἀμφοτέρων ξυμπληροῖ, ὥςτε τὸ πᾶν αὐτὸ αὑτῷ ξυνδεδέσθαι. διὰ τούτου καὶ ἡ μαντικὴ πᾶσα χωρεῖ καὶ ἡ τῶν ἱερέων τέχνη τῶν τε περὶ τὰς*

Ὥςπερ τὰ πρότερα, ἔφη] *ἔφην* Bodl. Vat. *A.* Ven. *Σ.* Vind. 2. Par. K. Vat. p.

καὶ τὴν μαντείαν] *μαγγανείαν* coni. Geelius apud Kapeyne van de Capello Obss. in Xenophon. Hieron. p. 33 sq.

E. *ξυμπληροῖ, ὥςτε τὸ πᾶν* —] Orellius l. c. p. 331.

Τί οὖν ἄν, ἔφην, εἴη ὁ Ἔρως;] De hac collocatione *ἄν* particulae v. Reip. p. 327. C: *οἴει ἄν τινά σε, ἔφη, ἀφεῖναι.* Ibid. p. 333. A: *ὑποδημάτων ἄν, οἶμαι, φαίης.* conf. etiam ad Criton. p. 52. D. et ad Phaedon. p. 87. A.

E. *καὶ γὰρ πᾶν τὸ δαιμόνιον*] Doctrinam de daemonibus Plato quum aliis locis attigit, tum Politic. p. 271. p. 539. et Epinom. p. 984 sqq. = 510. ed. Ast. Quae hoc loco traduntur, ea multi scriptores posteriorum temporum respexerunt, velut Plutarch. de Isid. p. 361. B. C. p. 480. ed. Wyttenb. Aristides Oratt. II. p. 106. ed. Iebb. Maxim. Tyr. XIV. 8. p. 266. Lactant. Instit. II. 14. Minucius Fel. Octav. XXVI. 11. et alii, quos nominarunt Astius ad h. l. Wyttenbach. ad Eumap. p. 110 sq. et Creuzerus Mytholog. T. III. p. 67. ad Proclum in Alcibiad. I. c. 11. Proclus in Parmenid. ap. Bentlei. Epist. ad Millium p. 455. ed. Lips. haec omnia e doctrina Orphicorum repetita esse narrat. Quae quidem sententia quum confirmetur quodammodo eo, quod carminis Orphici fragmentum ap. Clem. Alexandr. Strom. V. p. 724. fere eadem continet, quae Diotima hoc loco Socratem docuisse narratur; eo minus de huius narrationis veritate dubitamus, quo certius exploratum habemus Platonem non raro ad Orphicorum doctrinam respexisse. Idem de hac causa visum est Creuzero l. c.

θεοῖς τὰ παρ' ἀνθρώπων] Non dixit *παρ' ἀνθρώποις* et *παρὰ θεοῖς*: nam alteram constructionem requirebat verbum *διαπορθμεῦαν*. v. Apolog. Socr. p. 32. B. Phaedon. p. 76. D. ibique annot.

ξυμπληροῖ, ὥςτε τὸ πᾶν —] In his *ξυμπληροῖ* absolute positum est, er füllt aus, i. e. bildet die Ausfüllung. Quocirca nil egit qui scribendum censuit: *ξυμπληροῖ τὸ πᾶν, ὥςτε αὐτὸ αὑτῷ ξυνδεδέσθαι*: magis etiam a vero aberravit

θυσίας καὶ τὰς τελετὰς καὶ τὰς ἐπῳδὰς καὶ τὴν μαν- 203
τείαν πᾶσαν καὶ γοητείαν. θεὸς δὲ ἀνθρώπῳ οὐ μίγνυται, ἀλλὰ διὰ τούτου πᾶσά ἐστιν ἡ ὁμιλία καὶ ἡ διάλεκτος θεοῖς πρὸς ἀνθρώπους, καὶ ἐγρηγορόσι καὶ καθεύδουσι. καὶ ὁ μὲν περὶ τὰ τοιαῦτα σοφὸς δαιμόνιος ἀνήρ, ὁ δὲ ἄλλο τι σοφὸς ὢν ἢ περὶ τέχνας ἢ χειρουργίας τινὰς βάναυσος. οὗτοι δὴ οἱ δαίμονες πολλοὶ καὶ παντοδαποί εἰσιν, εἷς δὲ τούτων ἐστὶ καὶ ὁ Ἔρως. Πατρὸς δέ, ἦν δ' ἐγώ, τίνος ἐστὶ καὶ μητρός; Μακρότερον μέν, ἔφη, διηγήσασθαι· ὅμως δὲ B
σοι ἐρῶ. ὅτε γὰρ ἐγένετο ἡ Ἀφροδίτη, εἱστιῶντο οἱ θεοί, οἵ τε ἄλλοι καὶ ὁ τῆς Μήτιδος υἱὸς Πόρος.

coni. ξυμπληροῖ το πᾶν, ὥςτε αὐτὸ αὑτῷ ξυνδεδέσθαι.

P. 203. ἢ περὶ τέχνας] Sic Bodl. Vat. *A*. Coisl. Ven. *E*. Vind. 1 2.7. Par. DK. Ambr. Ang. u w. Vat. n. p. r. Flor. a. b. c. i. n. Legebatur ἢ περὶ τὰς τέχνας. Mox Coisl. καὶ μητρὸς τίνος ἐστίν;

B. εἱστιῶντο οἱ θεοί] ἡστιῶντο Bodl. Vat. *A*.

qui ante ξυμπληροῖ inseri voluit nuperrime τὰ ὅλα. Videlicet viri optimi nimis anxie Ficini vestigia presserunt, qui haec ita reddidit: In amborum medio constituta totum complet, ut universum secum ipso tali vinculo connectatur. — τὸ πᾶν, universa rerum natura, h. e. dii et homines. De re ipsa v. Creuzer. Dionys. 1. p. 73 sqq.

P. 203. θεὸς δὲ ἀνθρώπῳ οὐ μίγνυται] Sunt enim daemones inter deos atque homines medii. — καὶ ἐγρηγορόσι καὶ καθεύδουσι. Ingeniosa est coniectura Heusdii, qui Specim. Crit. p. 65. legendum censet: ἡ διάλεκτος θεοῖς πρὸς ἀνθρώπους καὶ ἀνθρώποις πρὸς θεούς, καὶ ἐγρηγορόσι καὶ καθεύδουσι. Quod legisse aut certe optasse etiam Proclus videtur Commentar. in Parmen. T. IV. p. 60. ed. Cousin. Quanquam defendi potest lectio vulgata ita, ut verborum constructionem dicamus conformatam esse potius ad sententiam ipsam, quam ad grammaticam subtilitatem ac diligentiam. Quum enim dicatur ὁμιλεῖν τινι et διαλέγεσθαί τινι, etiam ὁμιλία et διάλεκτός τινι recte dici potuit. Et quum antea non dixisset: πᾶσά ἐστι θεοῖς ἡ ὁμιλία καὶ ἡ διάλεκτος ἀνθρώποις, sed perspicuitatis causa usus esset praepositione πρὸς addito casu accusativo, nunc ad legitimam constructionem revertens, neglecta grammatica diligentia, dativum post accusativum recte inferre potuit. Ceterum διάλεκτος, colloquium, etiam Theaet. p. 146. B. De Rep. V. p. 454. A. ita dicitur.

B. ὅτε γὰρ ἐγένετο —] Multos haec fabula iam antiqua aetate nacta est interpretes. Laudant Plutarch. de Isid. et Osir. p. 374. Csqq Maxim. Tyr. X. 4. p. 107. Themist. Orat. XIII. p. 162. B. C. Origen. c. Cels. IV. p. 532. Euseb. Praep. Ev. XII. 11. Plotin. Enn. III. lib. 5. p. 160. p. 293. A. p. 295. C. p. 296. F. p. 298. B sqq. p. 317. B. Porphyr. ap. Stob. Eclog. T.

ἐπειδὴ δὲ ἐδείπνησαν, προσαιτήσουσα, οἷον δὴ εὐωχίας οὔσης, ἀφίκετο ἡ Πενία καὶ ἦν περὶ τὰς θύρας. ὁ οὖν Πόρος μεθυσθεὶς τοῦ νέκταρος, οἶνος γὰρ οὔπω ἦν, εἰς τὸν τοῦ Διὸς κῆπον εἰσελθὼν βε-

προσαιτήσουσα] Bodl. Vat. *A*. Ang. w. προσαιτὴς οὖσα, quod commemoramus, ut appareat, quam amice saepe hi codices vel in apertis erroribus consentiant.

II. p. 826. Damascium περὶ ἀρχῶν p. 302. ed. Kopp. Qui quemadmodum non uno modo de hac narratione statuunt, ita ne ii quidem, qui recentioribus temporibus eam illustrare conati sunt, inter se consentiunt. Vid. praeter alios, quos laudavit Astius, Sydenhamus apud Wolfium p. 75 sqq., quibus addantur Mendelssohn. Oper. philos. T. I. p. 148. Schelling. Brunon. p. 188 sq Astius ad h. l. Albertus Iahnius, Bernas Helvetius, Dissertat. Platonica, qua tum de caussa et natura mythorum Platonicorum disputatur, tum mythus de Amoris ortu, sorte et indole in Convivio narratus explicatur. Bernae 1839. 8. Gust. Schwanitz. Observatt in Platonis Conviv. Isenaci, 1842. 4. Sommer. Ien. Lit. Zeit. a. 1844. N. 249. et 250. Qui omnes in diversas partes disputaverunt. Nos vero nondum poenitet eorum, quae ante hos viginti ferme annos de re maxime controversa ad h. l. commentati sumus, quae quidem etiam nunc repetere tanto magis lubet, quod ea non sine laetitia animadvertimus etiam Ed. Zellero in libro: Die Philosophie der Griechen, Vol. II. p. 167 sqq. eximie probata esse. Sunt autem haec. Primum quidem apparet hanc fabulam eo consilio esse insertam, ut clarius intelligeretur quod antea dixerat Diotima, Amorem medium esse inter deos atque homines ideoque in numero daemonum haberi oportere. Quocirca ut pateret, qui factum esset, ut natura eius inter perfectam et imperfectam medium quasi locum teneret, philosophus eum filium esse iussit Pori et Peniae, Consi et Paupertatis. Qua quidem fictione quid significetur, partim ex eo intelligitur, quod Porus Metidis filius vocatur, partim exinde, quod Penia vocatur οὐ σοφὴ καὶ ἄπορος. Etenim Porus Amoris pater esse dicitur, quia hic insatiabili quodam pulcrioris sapientiorisque vitae tenetur desiderio adeoque omnia tentat et experitur, quo ad pulcri et boni possessionem perveniat (v. infra D. ubi πόριμος, consilii potens, vocatur): Penia autem eiusdem mater est, quia quod cupit ac desiderat, id ipse non possidet adeoque multos ideo perfert labores atque aerumnas: carere enim dicebatur antea pulcro ac bono, ut quod perpetuo sectaretur. Quae quum ita sint, tantum abest, ut cogitari possit de placitis Orphicis atque mysticis, ut, nisi forte consulto caecutire cupias, manifestum esse debeat, Porum fingi numen aliquod divinum, verae pulcritudinis, bonitatis, sapientiae, cuius desiderio perpetuo Amor tenetur, capax illud atque particeps, ideoque Metidis filium appellari: Peniam autem informari mulierem, coelestibus illis pulcritudinis, bonitatis, sapientiaeque bonis prorsus destitutam ideoque inopem. Quum igitur Amor

βαρημένος ηὗδεν. ἡ οὖν Πενία, ἐπιβουλεύουσα διὰ τὴν αὐτῆς ἀπορίαν παιδίον ποιήσασθαι ἐκ τοῦ Πόρου, κατακλίνεταί τε παρ' αὐτῷ καὶ ἐκύησε τὸν Ἔρωτα. διὸ δὴ καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἀκόλουθος καὶ θεράπων C

βεβαρ'ημένος ηὗδεν] V. *εὗδεν*, quod auctoritate Bodl. Vat. *A*. Vind. 2. Vind. D K. Ang. w. Vat. p. mutatum.

natus sit parentibus indole ac natura tam diversis, mirum profecto non est, quod neque ad patris virtutes potuit plane pervenire, neque ad matris imbecillitatem et infirmitatem prorsus delapsus est, remanente aliqua particula virtutum parentis, hoc est pulcri atque boni desiderio inexstincto. Quemadmodum vero haec facillimam habent explicationem, ubi ex ipso scriptore petieris eorum illustrationem, ita nec reliqua ulla laborant obscuritate. Nam quod Amor natus esse dicitur Veneris die natali, id non alia de causa fieri arbitramur, quam ut appareat, cur ille, Veneris comes perpetuus, nil sectetur nisi quod pulcrum sit. Id quod satis declarant verba: *διὸ καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἀκόλουθος καὶ θεράπων γέγονεν ὁ Ἔρως, γεννηθεὶς ἐν τοῖς ἐκείνης γενεθλίοις, καὶ ἅμα φύσει ἐραστὴς ὢν περὶ τὸ καλόν, καὶ τῆς Ἀφροδίτης καλῆς οὔσης.* Neque etiam quae de hortis Iovis, de quibus v. Schneider Anmerkungen zum Anacreon p. 214., narrantur, solius ornatus gratia adiecta sunt, sed propemodum necessario commemorari debuerunt. Quum enim Pori atque Peniae natura et ingenium tantopere discrepent, per se parum verisimile videri debuit illum cum hac potuisse habere consuetudinem. Itaque quo narratio maiorem nanciscetur verisimilitudinem, poeta philosophus Porum finxit in convivio illo in Veneris honorem instituto ebrium factum se solum in hortum Iovis contulisse, ibi vero Peniam, quae ei struxisset insidias, sine arbitris convenisse. Vides, quam necessaria sit haec fabulae particula: ut profecto miranda sit operosa industria eorum, qui de istis Iovis hortulis splendida quaedam commenti sunt mendacia. Sed satis haec sunto de fabulae argumento atque fine. Restat, ut aliquid admonendum sit de sensu universae narrationi subiecto. Apparet autem, opinor, ex iis, quae dicta sunt, Platonem hoc mytho voluisse amoris naturam declarare dilucidius et quasi imagine aliqua illustrare. Quum enim intellexisset amorem, hoc est pulcri et boni studium, contineri insatiabili quadam cupiditate rerum maxime expetendarum; verissime duplicem cuiusque amantis esse vidit statum, alterum indigentiae, quatenus studio illi pulcri atque boni nondum satisfactum esset, alterum divini cuiusdam ardoris atque studii, quo correptus animus ferretur atque raperetur ad ea, quae bona atque pulcra esse vidisset quibusque potiri summo studio conaretur. Hanc igitur amoris naturam egregie sane videtur illa narratione illustrasse. Ceterum eandem versibus Latinis celebravit Dan. Heinsius in Monobiblo. Eleg IX.

ἐπιβουλεύουσα—ποιήσασθαι] *Ἐπιβουλεύειν* cum infinitivo iunctum est insidiose

ς φύσιν ἔχων ἀεὶ
πατέρα ἐπίβουλός
, ἀνδρεῖος ὢν καὶ
ς, ἀεί τινας πλέκων
ητής, καὶ πόριμος,
δεινὸς γόης καὶ φαρ-
ε ὡς ἀθάνατος πέ-
τοτὲ μὲν τῆς αὐτῆς E

οἷς] V. τοῖς ἀγαθοῖς καὶ τοῖς
itate Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ.
Vat. p. r. Flor. n. Et sic Ald. et
tem vulgo dici solitum esse ne-
t καλοκαγαθίας. Mox δεινὸς post

rum inopiam artium magistram
ἢ esse pervulgata fuit apud vete-
ς ἐν res sententia, v. Archytas
ρεῖν. ap. Stob. Serm. XCIII. et quae
Ari- attulit Wesseling. ad Diodor.
ni Alci- I. 8. Itaque Creuzerus An-
; αὐτῷ, nal. Vindobb. I. c. p. 154. Pla-
De re tonis locum vitiatum esse suspi-
lippolyto catur, ut in quo inter virtutes
l. p. 245. a patre acceptas referatur, quod
δὲ τόλμης in virtutibus maternis fuerit nu-
ον, Ἐν τοῖς merandum. In quo vir illustris
ατον Ἔρωτα, me quidem non habet consen-
iis similibus tientem. Nam videtur Plotinus Platonis verba, quae de
nectendis fraudibus ac dolis intelligenda sunt, in alium sensum detorsisse, ideoque de suo δι' ἔνδειαν addidisse. Tuetur scripturam librorum Themistius Orat. XIII. p. 162. D.

E. ἀλλὰ τοτὲ μὲν τ. αὐτ. ἡ.] Egregie his verbis amoris naturam describi nemo est quin videat. Notandus vero etiam est usus verborum εὐπορεῖν et πορίζεσθαι, quibus quae de Poro dicta sunt, prorsus confirmantur. Ceterum conf. Max. Tyr. XXIV. p. 297: Θάλλει μὲν Ἔρως εὐπορῶν, ἀποθνήσκει δὲ ἀπορῶν, ubi v. Davis. p. 592. Errat Hommelius ὅταν ἀπορήσῃ scribendum ratus.

γέγονεν ὁ Ἔρως, γεννηθεὶς ἐν τοῖς ἐκείνης γενεθλίοις καὶ ἅμα φύσει ἐραστὴς ὢν περὶ τὸ καλόν, καὶ τῆς Ἀφροδίτης καλῆς οὔσης. ἅτε οὖν Πόρου καὶ Πενίας υἱὸς ὢν ὁ Ἔρως ἐν τοιαύτῃ τύχῃ καθέστηκε. πρῶτον μὲν πένης ἀεί ἐστι, καὶ πολλοῦ δεῖ ἁπαλός τε καὶ καλός, οἷον οἱ πολλοὶ οἴονται, ἀλλὰ σκληρὸς καὶ
D αὐχμηρὸς καὶ ἀνυπόδητος καὶ ἄοικος, χαμαιπετὴς ἀεὶ ὢν καὶ ἄστρωτος, ἐπὶ θύραις καὶ ἐν ὁδοῖς ὑπαί-

C. ἀνυπόδητος] Ambr. Vat. r. tantum non ubique *αἰεί*. Mox ἀνυποδέτος Ven. Σ. Vind. 2.

D. ὑπαίθριος κοιμώμενος] Perperam vett. editt. ὑπαιθρίοις, quod ex Bodl. Vat. Δ. Ven. Σ. Vind. 1. 2. 7. Par. D K. Ang. w. Vat. p. r. Flor. n. edit. Bas. 2. et Origene c. Celsum IV. 39. p. 352. T. I. ed. Par. emendatum.

studere, v. ad Protagor. p. 343. C.

C. καὶ ἅμα φύσει ἐρ. ὤν] ac simul natura sua pulcri amans, quum etiam Venus pulcra sit. — Verbis οἷον οἱ πολλοὶ οἴονται tangitur Agathonis iudicium p. 195. D. E. expromtum.

ἀλλὰ σκληρὸς —] Egregio artificio Amor ita describitur, ut tota descriptio ad amantium rationes attemperata sit. Isti enim quid non perferunt, quas aerumnas non subeunt, quos labores non exantlare solent, dummodo voti sui compotes fiant? et contra quid iidem non audent, quid non machinantur, quas artes atque dolos non excogitant ac tentant, ut optatis suis potiantur? Nimirum haec omnia, quae festivissime exornata sunt, denique non aliorsum pertinent nisi eo, ut significetur magnitudo et vehementia cupiditatis illius nativae, qua hominum animi usque ad pulcrum feruntur atque abripiuntur. Ceterum prudentissime Plato iam supra p. 183. A sqq. Pausaniam induxit hos amantium labores et aerumnas ad ipsius vitae veritatem describentem.

D. ἐπὶ θύραις — κοιμώμενος] Themistius p. 162. D: θυραυλῶν ἐπὶ θύραις. Plotin. p. 295. E. et 668. A: αὐτός ἐστιν ὁ θυραυλῶν Ἔρως v. Iacobs. ad Anthol. Gr. XI. p. 154. Cogitandum de θυραυλίαις, quae p. 183. A. vocantur κοιμήσεις ἐπὶ θύραις. v. Kuster. ad Aristoph. Ecclesiaz. v. 956. Ruhnk. ad Tim. p. 144 sq. — καὶ ἴτης, i. e. θρασύς, audax. Protag. p. 349. E: πότερον τοὺς ἀνδρείους θαῤῥαλέους λέγεις, ἢ ἄλλο τι; Καὶ ἴτας γε, ἔφη, ἐφ' ἃ οἱ πολλοὶ φοβοῦντται ἰέναι. Aristoph. Nubb. 443: τοῖς δ' ἀνθρώποις εἶναι δόξω θρασύς, εὐγλωττος, τολμηρός, ἴτης, ubi v. schol. Plura dabit Iacobs Lectt. Stob. p. 12. De proximis conf. Dio Chrysostom. Or. I. p. 44: ὡς ἡ τοῦ βασιλέως διάνοια σύντονος οὖσα καὶ θυμοειδής. Olympiodor. in Alcibiad. I. p. 14 ed. Creuz. πᾶς γὰρ ἔρως σύντονός ἐστι μανία. Loquutione μηχανὰς πλέκειν, dolos, fraudes nectere, utitur etiam Aristoph. Nubb. 1128: δεινοὶ πλέκειν τοι μηχανὰς Αἰγύπτιοι. Aelian. H. A. III. 30: σοφώτατος ὁ κόκκυξ καὶ πλέκειν εὐπόρους ἐξ ἀπόρων μηχανὰς δεινο-

θριος κοιμώμενος, τὴν τῆς μητρὸς φύσιν ἔχων ἀεὶ ἐνδείᾳ ξύνοικος. κατὰ δὲ αὖ τὸν πατέρα ἐπίβουλός ἐστι τοῖς καλοῖς καὶ τοῖς ἀγαθοῖς, ἀνδρεῖος ὢν καὶ ἴτης καὶ σύντονος, θηρευτὴς δεινός, ἀεί τινας πλέκων μηχανάς, καὶ φρονήσεως ἐπιθυμητής, καὶ πόριμος, φιλοσοφῶν διὰ παντὸς τοῦ βίου, δεινὸς γόης καὶ φαρμακεὺς καὶ σοφιστής· καὶ οὔτε ὡς ἀθάνατος πέφυκεν οὔτε ὡς θνητός, ἀλλὰ τοτὲ μὲν τῆς αὐτῆς E

τοῖς καλοῖς καὶ τοῖς ἀγαθοῖς] V. *τοῖς ἀγαθοῖς καὶ τοῖς καλοῖς*. Ordinem invertimus auctoritate Bodl. Coisl. Vat. *A*. Ven. *Ξ*. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Aug. w. Vat. p. r. Flor. n. Et sic Ald. et Bas. I. scriptum habent. Ita autem vulgo dici solitum esse neminem praeteribit, qui meminerit *καλοκαγαθίας*. Mox *δεινὸς* post *θηρευτής* em. Par. DK. Vat. p.

νότατος. — *Πόριμος* interprete Suida est *ὁ ἄνυσιν ἢ ἐπίνοιαν ἔχων*, i. e. *δεινὸς ἐν τοῖς ἀπόροις πόρον τινὰ ἐξευρεῖν*. Apte Wolf. comparat Aristoph. Rann. 1429., ubi Alcibiades vocatur *πόριμος αὐτῷ, τῇ πόλει δ' ἀμήχανος*. De re ipsa conf. Euripid. Hippolyto priore ap. Stob. LXIII. p. 245. Grot. 370. Gesn. *ἔχω δὲ τόλμης καὶ θράσους διδάσκαλον, Ἐν τοῖς ἀμηχάνοισιν εὐπορώτατον Ἔρωτα*, quae iuxta cum aliis similibus memoravit Blomfield ad Aeschyl. Prom. vers. 59. — De proximis dudum observavit Ruhnken. ad Tim. p. 73: *γόης, φαρμακεὺς* et *σοφιστὴς* apud Platonem saepissime iunctim commemorari, de qua re monuit etiam Wyttenb. ad Eunap. p. 173. Sophista vocatur Amor etiam ab Araspa apud Xenoph. Cyrop. VI. 1, 41: *νῦν τοῦτο πεφιλοσόφηκα μετὰ τοῦ ἀδίκου σοφιστοῦ τοῦ Ἔρωτος*. Posterioris aetatis scriptores hunc lusum imitantes memorat Villoison. ad Longum p. 273 sq. et Iacobs. ad Achill. Tat. p. 449. Ceterum Plotinus p. 297. C. hunc locum respiciens: *καὶ τὸ εὐμήχανον αὐτῷ (Ἔρωτι) διὰ τὴν ἔνδειαν*. Nimirum inopiam artium magistram esse pervulgata fuit apud veteres sententia, v. Archytas ap. Stob. Serm. XCIII. et quae attulit Wesseling. ad Diodor. I. 8. Itaque Creuzerus Annal. Vindobb. I. c. p. 154. Platonis locum vitiatum esse suspicatur, ut in quo inter virtutes a patre acceptas referatur, quod in virtutibus maternis fuerit numerandum. In quo vir illustris me quidem non habet consentientem. Nam videtur Plotinus Platonis verba, quae de nectendis fraudibus ac dolis intelligenda sunt, in alium sensum detorsisse, ideoque de suo *δι' ἔνδειαν* addidisse. Tuetur scripturam librorum Themistius Orat. XIII. p. 162. D.

E. *ἀλλὰ τοτὲ μὲν τ. αὐτ. ἡ.*] Egregie his verbis amoris naturam describi nemo est quin videat. Notandus vero etiam est usus verborum *εὐπορεῖν* et *πορίζεσθαι*, quibus quae de Poro dicta sunt, prorsus confirmantur. Ceterum conf. Max. Tyr. XXIV. p. 297: *θάλλει μὲν Ἔρως εὐπορῶν, ἀποθνήσκει δὲ ἀπορῶν*, ubi v. Davis. p. 592. Errat Hommelius *ὅταν ἀπορήσῃ* scribendum ratus.

ἡμέρας θάλλει τε καὶ ζῇ, ὅταν εὐπορήσῃ, τοτὲ δὲ ἀποθνήσκει, πάλιν δὲ ἀναβιώσκεται διὰ τὴν τοῦ πατρὸς φύσιν. τὸ δὲ ποριζόμενον ἀεὶ ὑπεκρεῖ, ὥστε οὔτε ἀπορεῖ Ἔρως ποτὲ οὔτε πλουτεῖ. σοφίας τε αὖ καὶ ἀμαθίας ἐν μέσῳ ἐστίν. ἔχει γὰρ ὧδε. θεῶν οὐδεὶς
204 φιλοσοφεῖ, οὐδ' ἐπιθυμεῖ σοφὸς γενέσθαι· ἔστι γάρ· οὐδ' εἴ τις ἄλλος σοφός, οὐ φιλοσοφεῖ. οὐδ' αὖ οἱ ἀμαθεῖς φιλοσοφοῦσιν, οὐδ' ἐπιθυμοῦσι σοφοὶ γενέσθαι· αὐτὸ γὰρ τοῦτό ἐστι χαλεπὸν ἀμαθία, τὸ μὴ ὄντα καλὸν κἀγαθὸν μηδὲ φρόνιμον δοκεῖν αὐτῷ εἶναι ἱκανόν. οὔκουν ἐπιθυμεῖ ὁ μὴ οἰόμενος ἐνδεὴς εἶναι οὗ ἂν μὴ οἴηται ἐπιδεῖσθαι. Τίνες οὖν, ἔφην ἐγώ, ὦ Διοτίμα, οἱ φιλοσοφοῦντες, εἰ μήτε οἱ σοφοὶ
B μήτε οἱ ἀμαθεῖς; Δῆλον δή, ἔφη, τοῦτό γε ἤδη καὶ παιδί, ὅτι οἱ μεταξὺ τούτων ἀμφοτέρων, ὧν αὖ καὶ

E. *θάλλει τε καὶ ζῇ*] *τε* Bekkerus abiecit cum Vat. *A*. Vind. 2. Par. D K. Ang. w. Vat. p. Ceteri cum Bodl. tuentur. Servandum censet etiam Voegelinus.

σοφίας τε αὖ] *αὖ* om. Bodl. Vat. *A*. Vind. 2. Par. D K. Ang. w. Vat. p. Dubitamus, quo iure. Nam discerni haec a superioribus et novum ordiri orationis membrum sequentia arguunt. Aliter tamen Hermanno visum.

P. 204. *δοκεῖν αὐτῷ εἶναι*] *αὐτό* Bodl. Vat *A*. Ven. Ξ. Par. D K. Ang. w. Vat. p. Flor. n. *αὐτῷ* Flor. a. b. c. i. Astius locum refingebat sic: *αὐτὸ γὰρ τοῦτο χαλεπὸν ἀμαθίᾳ, τὸν μὴ ὄντα καλὸν κἀγαθὸν μ. φ. δοκεῖν αὐτὸ ἱκανόν*. Hommelius *χαλεπὸν* eliminandum censet.

θεῶν οὐδεὶς φιλ.] Sic etiam Lysid. p. 218 A. Recentiores Platonici quantopere eandem sententiam celebraverint, discas ex iis, quae annotarunt Astius ad h. l. Creuzer. in Lectt. ad Plotin. p. 528. et in Studiis VI. p. 131.

P. 204. *αὐτὸ γὰρ τοῦτό ἐστι χ.*] Haec ne cui in posterum sollicitanda videantur, *αὐτὸ τοῦτο* absolute positum est, ut idem sit quod *δι' αὐτὸ τοῦτο*, quae autem sequuntur: *τὸ μὴ ὄντα — ἱκανόν*, ea per appositionem, quam vocant grammatici, addita sunt. De pronomine in accusativo absolute posito v. Prot. p. 310. E. Lambert. Bos. Ellips. p. 676. ed. Schaef. et Matth. §. 467. 14.

B. *ὃν δὲ σὺ ᾠήθης* —] Haec verba, quoniam *ὅν* vi sua plurimum pollet, sic explicare licebit: Quae autem ad eum, quem opinatus es esse Amorem attinet, h. e. quod autem Amorem hunc esse credidisti. Quod quorsum referatur, verbis proximis demum declaratur, conf. Matth. Gr. §. 480. 3.

C. *τὸ τῷ ὄντι καλὸν καὶ ἀγαθὸν*] Quum non de Amore,

ὁ Ἔρως. ἔστι γὰρ δὴ τῶν καλλίστων ἡ σοφία, Ἔρως δ' ἐστὶν ἔρως περὶ τὸ καλόν, ὥστε ἀναγκαῖον Ἔρωτα φιλόσοφον εἶναι, φιλόσοφον δὲ ὄντα μεταξὺ εἶναι σοφοῦ καὶ ἀμαθοῦς. αἰτία δὲ αὐτῷ καὶ τούτων ἡ γένεσις· πατρὸς μὲν γὰρ σοφοῦ ἐστι καὶ εὐπόρου, μητρὸς δὲ οὐ σοφῆς καὶ ἀπόρου. ἡ μὲν οὖν φύσις τοῦ δαίμονος, ὦ φίλε Σώκρατες, αὕτη· ὃν δὲ σὺ ᾠήθης Ἔρωτα εἶναι, θαυμαστὸν οὐδὲν ἔπαθες. ᠕ᾠήθης δέ, C ὡς ἐμοὶ δοκεῖ τεκμαιρομένῃ ἐξ ὧν σὺ λέγεις, τὸ ἐρώμενον Ἔρωτα εἶναι, οὐ τὸ ἐρῶν. διὰ ταῦτά σοι, οἶμαι, πάγκαλος ἐφαίνετο ὁ Ἔρως. καὶ γὰρ ἔστι τὸ ἐραστὸν τὸ τῷ ὄντι καλὸν καὶ ἁβρὸν καὶ τέλεον καὶ μακαριστόν· τὸ δέ γε ἐρῶν ἄλλην ἰδέαν τοιαύτην ἔχον, οἵαν ἐγὼ διῆλθον.

Cap. XXIV. Καὶ ἐγὼ εἶπον, Εἶεν δή, ὦ ξένη·

B. Ἄῃλον δή, ἔφη, τ.] Pro δή Bodl. Vat. A. Vind. 2. Par. D K. Ang. w. Vat. p. habent ὅτι, errore manifesto. Nec vero cum Herm. δή abiiciam, quod non temere scriptum perhiberi, vel illud arguit, quod Bodl. eiusque socii illius loco ὅτι scriptum habent. Nempe inde certe intelligitur, locum inter Ἄῃλον et ἔφη in vetustissimis libris non fuisse vacuum. Ceterum δὴ eleganter positum.

ὧν αὖ καὶ ὁ Ἔρως] Pro ἄν Bekkerus recte e Ven. Ξ. Vind. 2. αὖ dedit, quod equidem non video cur Rückerto displicuerit, qui ἄν errore ex praecedenti ὧν natum esse suspicatur.

σοφοῦ ἐστι καὶ εὐπόρου] ἐστί om. Vat. A. Ang. w. Vat n.

C. ἐξ ὧν σὺ λέγεις] Vett. editt. ἐξ ὧν λέγεις σύ, quod soli Par. E F. Vat. s. Flor. c. tenent. Mox Bodl. ἁβρόν.

qui proprie dicitur, nunc sermo sit, sed Diotima illud potius significet, quod quia per se pulcrum bonumque censetur, studio nostro dignum sit, mirum sane accidere alicui potest istud ἁβρόν, quod ipse olim in ἀγαθόν commutandum putabam. Sed recte ab Rückerto et Hommelio est observatum ἁβρόν hunc Socratis Amorem, hoc est pulcrum, ideo appellari, quia ipse antea p. 201. E. dixit se eadem fere de Amore statuisse quae Agathonem. Is vero in teneritate ac mollitie numinis celebranda multus fuerat. Itaque nunc eo rectius istud ἁβρόν infertur, quod haec omnino contra Agathonem valent, qui eas Amori suo virtutes tribuisset, quae non in amorem, sed in amatum convenirent. — ἄλλην ἰδέαν τ. ἔχον, sc. ἐστί, aliam refert speciem, i. e. aliam habet vim et naturam), eamque talem, qualem ego exhibui.

Cap. XXIV. Εἶεν δή, ὦ ξένη· κ.] Sic infra p. 213. E: εἶεν δή, ἄνδρες· δοκεῖτε γάρ μοι νῆφειν, οὐκ ἐπιτρεπτέον οὖν ὑμῖν, ἀλλὰ ποτέον. Phaedon. p. 117. A., ubi v. annot.

καλῶς γὰρ λέγεις· τοιοῦτος ὢν ὁ Ἔρως τίνα χρείαν ἔχει τοῖς ἀνθρώποις; Τοῦτο δὴ μετὰ ταῦτ', ἔφη,
D ὦ Σώκρατες, πειράσομαί σε διδάξαι. ἔστι μὲν γὰρ δὴ τοιοῦτος καὶ οὕτω γεγονὼς ὁ Ἔρως, ἔστι δὲ τῶν καλῶν, ὡς σὺ φῄς. εἰ δέ τις ἡμᾶς ἔροιτο, Τί τῶν καλῶν ἐστιν ὁ Ἔρως, ὦ Σώκρατές τε καὶ Διοτίμα; ὧδε δὲ σαφέστερον ἐρῶ, Ὁ ἐρῶν τῶν καλῶν τί ἐρᾷ; — Καὶ ἐγὼ εἶπον, ὅτι Γενέσθαι αὐτῷ. Ἀλλ' ἔτι ποθεῖ, ἔφη, ἡ ἀπόκρισις ἐρώτησιν τοιάνδε, Τί ἔσται ἐκείνῳ, ᾧ ἂν γένηται τὰ καλά; Οὐ πάνυ ἔφην ἔτι ἔχειν ἐγὼ πρὸς ταύτην τὴν ἐρώτησιν προχείρως ἀπο-
E κρίνασθαι. Ἀλλ', ἔφη, ὥσπερ ἂν εἴ τις μεταβαλὼν ἀντὶ τοῦ καλοῦ τῷ ἀγαθῷ χρώμενος πυνθάνοιτο, Φέρε, ὦ Σώκρατες, ἐρᾷ ὁ ἐρῶν τῶν ἀγαθῶν· τί ἐρᾷ; Γενέσθαι, ἦν δ' ἐγώ, αὐτῷ. Καὶ τί ἔσται ἐκείνῳ, ᾧ ἂν γένηται τἀγαθά; Τοῦτ' εὐπορώτερον, ἦν

D. ὧδε δὲ σαφέστερον ἐρῶ] Pro ἐρῶ Vat. *A*. Vind. 1. 7. Par. K. Ambr. Ang. n. w. Vat. n. p. r. Flor. a. b. c. i. n. ἐρᾷ.

Ἀλλ' ἔτι ποθεῖ] Bodl. Vat. *A*. Vind. 2. Ang. w. ἀλλ' ἐπιποθεῖ, ut ediderunt Turicense. et Herm. Fortasse scribendum: ἀλλ' ἔτι ἐπιποθεῖ. in quam suspicionem etiam Rückert. incidit. Protag. p. 329. D: τοῦτ' ἔστιν, ὃ ἔτι ἐπιποθῶ. Certe quidem ἔτι non est abiiciendum, v. ad Remp. IX. p. 571. A. Plotin. de Pulcr. p. 54. B: ἀλλ' ἔτι ποθεῖ ὁ λόγος κ. τ. λ. Par. D. Vat. p. ἐπιθεῖ.

προχείρως ἀποκρίνασθαι] V. ἀποκρίνεσθαι, quod tenent Par. EF. Vat. n. s. Flor. i, ceteri recte aspernantur.

E ἐρᾷ ὁ ἐρῶν τῶν ἀγαθῶν· τί ἐρᾷ] V. ὦ Σ. ἐρῶ, ὁ

D. ἔστι δὲ τῶν καλῶν] Intell. ἔρως. Nam perperam haec interpretantur: refertur autem in numero pulcrorum, v. ad p. 196. D. Eodem modo intelligas proxima Τί τῶν καλῶν ἐστιν ὁ Ἔρως, h. e. κατὰ τί τῶν καλῶν ἐρᾷ ὁ Ἔρως, ut Diotima ipsa deinde interpretatur. Nam in his τί pro κατὰ τί vel διὰ τί positum. De omissa apodosi vid. ad p. 199. E.

ὅτι Γενέσθαι αὐτῷ] h. e. cupit, ut ea, quae pulcra sunt, sibi contingant.

E. Φέρε, ὦ Σ., ἐρᾷ ὁ ἐρῶν —] h. e. age, amat amans ea, quae bona sunt; quid tum expetit? quod dictum est maiore cum alacritate pro vulgari: si amans bona amat, quid tum expetit? Platonica huius usus exempla consignavit Winckelmann. Praefat. ad Euthydem. p. XII sq. Alia ex aliis scriptoribus collegerunt Bernhardy. Synt. p. 385. Matthiae ad Eurip. Or. 635. Fritsch. Coniect. p. 34. De Latinis v. Matthiae ad Cic. Or. pro Rosc. Am. c. 20. pro Muren. c. 30. Heindorf. ad Hor. Serm. I. 1, 45. Rama-

δ' ἐγώ, ἔχω ἀποκρίνασθαι, ὅτι εὐδαίμων ἔσται. Κτήσει γάρ, ἔφη, ἀγαθῶν οἱ εὐδαίμονες εὐδαίμονες. καὶ οὐκέτι προσδεῖ ἐρέσθαι, Ἵνα τί δὲ βούλεται εὐδαίμων εἶναι ὁ βουλόμενος; ἀλλὰ τέλος δοκεῖ ἔχειν ἡ ἀπόκρισις. Ἀληθῆ λέγεις, εἶπον ἐγώ. Ταύτην δὴ τὴν βούλησιν καὶ τὸν ἔρωτα τοῦτον πότερα κοινὸν οἴει εἶναι πάντων ἀνθρώπων, καὶ πάντας τἀγαθὰ βούλεσθαι αὐτοῖς εἶναι ἀεί, ἢ πῶς λέγεις; Οὕτως, ἦν δ' ἐγώ· κοινὸν εἶναι πάντων. Τί δὴ οὖν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, οὐ πάντας ἐρᾶν φαμεν, εἴπερ γε πάντες τῶν αὐτῶν ἐρῶσι καὶ ἀεί, ἀλλά τινάς φαμεν ἐρᾶν, τοὺς δ' οὔ; Θαυμάζω, ἦν δ' ἐγώ, καὶ αὐτός. Ἀλλὰ μὴ θαύμαζ', ἔφη· ἀφελόντες γὰρ ἄρα τοῦ ἔρωτός τι εἶδος ὀνομάζομεν τὸ τοῦ ὅλου ἐπιτιθέντες ὄνομα ἔρωτα, τὰ δὲ ἄλλα ἄλλοις καταχρώμεθα ὀνόμασιν. 205 B

ἐρῶν κ. τ. λ. Pro isto ἐρῶ Bodl. Vat. *A*. Coisl. Vind. 2. Par. D F K. Ambr. Ang. u. Vat. p. r. habent ἐρᾷ, quam veram esse lectionem vidit Winckelmann. Praefat. ad Euthydem. p. XII. cui frustra obloquutus est Voegelinus. Ven. Ξ. ἐρῶ omittit, et delendum censuerunt Bastius, Astius, Bekkerus, alii. C. Fr. Herm. ἔροιτο· ὁ ἐρῶν scripsit.

P. 205. *Ταύτην δὴ τὴν βούλησιν*] δὲ Bodl. Vat. *A*. Ven. Ξ. Vind. 2. Ang. w. Vat. p., ut ediderunt Turicenss.

B. *ἀφελόντες γὰρ ἄρα*] ἄρα om Bodl. Vat. *A*. Vind. 2. Par. D K. Ambr. Ang. w. Vat. p. r. Flor. n. et pr. Ven. Ξ. Omiserunt item Turicenss. Ego vero servandum puto. Neglectum est ob particulae *γάρ* vicinitatem; v. infra.

horn. Gr. §. 193. VI. A. Unum exemplum afferam Aristophan. Ecclesiaz. 179: *ἐπέτρεψας ἑτέρῳ· πλείον' ἔτι δράσει κακά*.

P. 205. *Ἵνα τί δὲ βούλεται*] Ad *ἵνα τι* intelligas *γένηται*, v. Hermann. ad Viger. p. 849. coll. Apolog. Socrat. p. 26. C.

B. *ἀλλά τινάς φαμεν ἐρᾶν* —] Sententia haec est: In hominibus, inquit, qui Amor vocatur, nihil aliud est nisi cupiditas beatitudinis omnibus innata. Sed nomen Amoris paullatim ab universo genere quasi avulsum et ad unam quandam formam cupiditatis translatum est. Etenim plerumque Amorem intelligunt studium pariendi et generandi pulcrum ex pulcro, tam ad animum, quam ad corpus. In proximis *γὰρ ἄρα*, quo significatur id, quod causae loco afferatur, colligi ex antecedentibus et concludi, positum, ut Protagor. p. 315. D: *ἐπεδήμει γὰρ ἄρα Πρόδικος ὁ Κεῖος*, ubi v. Heindorf.

τὰ δὲ ἄλλα] quod autem ceteras attinet totius generis formas et partes.

Ὥςπερ τί; ἦν δ' ἐγώ. Ὥςπερ τόδε. οἶσθ', ὅτι ποίησίς ἐστί τι πολύ. ἡ γάρ τοι ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὂν ἰόντι ὁτῳοῦν αἰτία πᾶσά ἐστι ποίησις, ὥςτε καὶ
C *αἱ ὑπὸ πάσαις ταῖς τέχναις ἐργασίαι ποιήσεις εἰσὶ καὶ οἱ τούτων δημιουργοὶ πάντες ποιηταί. Ἀληθῆ λέγεις. Ἀλλ' ὅμως, ἦ δ' ἥ, οἶσθ', ὅτι οὐ καλοῦνται ποιηταί, ἀλλ' ἄλλα ἔχουσιν ὀνόματα, ἀπὸ δὲ πάσης τῆς ποιήσεως ἓν μόριον ἀφορισθὲν τὸ περὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὰ μέτρα τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι προςαγορεύεται. ποίησις γὰρ τοῦτο μόνον καλεῖται, καὶ οἱ ἔχοντες τοῦτο τὸ μόριον τῆς ποιήσεως ποιηταί. Ἀληθῆ λέγεις, ἔφην. Οὕτω τοίνυν καὶ περὶ τὸν*

ἡ γάρ τοι ἐκ τοῦ μ.] *τι* Bodl. Vat. *A.* Par. DFK. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. Flor. b. i.

C. *Ἀλλ' ὅμως, ἦ δ' ἥ, οἶσθ' ὅτι*] Bekkerus pro *ἦδη* correxit *ἦ δ' ἥ*. Sed quum *ἦ δ' ὅς* et *ἔφη* in recta oratione subinde omittatur, veluti de Rep. IV. p. 425 C. v. p. 459. A. dubitare aliquis possit, num hac opus sit mutatione. Neque ea probata est Buttmanno Grammat. ampl. T. II. P. II. p. 430., qui veterum grammaticorum affert testimonia *ἦ δ' ὅς* etiam de feminis usurpatum esse affirmantium. Verum horum testimoniorum non ea est vis, ut non item *ἦ δ' ἥ* usurpatum esse credere liceat. Quam otiosum autem et molestum sit istud *ἦδη*, quum hic tum maxime infra p. 206. B. intelligere licet. Dein pro *ἔχουσι* Bodl. Vat. *A.* Vind. 2. Par DK. Ang. u. Vat. p. et pr. Ven. *Ξ*. ἔχουσιν.

Ὥςπερ τί;] frequens formula, quum quis exemplum rei afferri iubet, v. Hoogeveen. ad Viger. p. 572.

ὅτι ποίησίς ἐστί τι πολύ] h. e. multiplex quiddam et late patens, quia huius vocabuli significatio latissime patet. Sic *πολύς* positum Politic. p. 282. A. De Rep. VII. p. 526. E. De proximis Sophist. p. 219. B: *πᾶν ὅπερ ἂν μὴ πρότερόν τις ὂν ὕστερον εἰς οὐσίαν ἄγῃ, τὸν μὲν ἄγοντα ποιεῖν, τὸ δὲ ἀγόμενον ποιεῖσθαι πού φαμεν.* Ad verba *αἱ ὑπὸ πάσαις τέχναις ἐργασίαι* contendas Hipp. mai. p. 295. D: *ὄργανα πάντα τά τε ὑπὸ τῇ μουσικῇ καὶ τὰ ὑπὸ ταῖς ἄλλαις τέχναις.* De Rep. VI. p. 511. A: *ὅτι τὸ ὑπὸ ταῖς γεωμετρίαις λέγεις.*

D. *τὸ μὲν κεφάλαιόν ἐστιν — παντί*] in universum quidem omnis bonorum ac felicitatis appetitio unicuique maximus est atque dolosus Amor, i. e in universum quaevis bonorum ac felicitatis cupiditas cuique amor est maximus atque insidiosus. Iungenda verba in hunc modum: *τὸ μὲν κεφάλαιον ἡ τῶν ἀγαθῶν καὶ τοῦ εὐδαιμονεῖν ἐπιθυμία ἐστὶ παντὶ ὁ μέγιστός τε καὶ δολερὸς ἔρως.* De articulo praedicato adiecto v. Rost. Gr. §. 98. A. p. 447. ed. 4. Matthiae Gr. 268. et not. ad Gorg. p. 491. E Tribuit au-

ἔρωτα· τὸ μὲν κεφάλαιόν ἐστι πᾶσα ἡ τῶν ἀγαθῶν D
ἐπιθυμία καὶ τοῦ εὐδαιμονεῖν ὁ μέγιστός τε καὶ δο-
λερὸς ἔρως παντί· ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλῃ τρεπόμενοι πολ-
λαχῇ ἐπ' αὐτόν, ἢ κατὰ χρηματισμὸν ἢ κατὰ φιλο-
γυμναστίαν ἢ κατὰ φιλοσοφίαν, οὔτ' ἐρᾶν καλοῦνται
οὔτ' ἐρασταί, οἱ δὲ κατὰ ἕν τι εἶδος ἰόντες τε καὶ
ἐσπουδακότες τὸ τοῦ ὅλου ὄνομα ἴσχουσιν, ἔρωτά
τε καὶ ἐρᾶν καὶ ἐρασταί. Κινδυνεύεις ἀληθῆ, ἔφην
ἐγώ, λέγειν. Καὶ λέγεταί μέν γέ τις, ἔφη, λόγος, ὡς
οἱ ἂν τὸ ἥμισυ ἑαυτῶν ζητῶσιν, οὗτοι ἐρῶσιν· ὁ δ' E
ἐμὸς λόγος οὔθ' ἡμίσεός φησιν εἶναι τὸν ἔρωτα οὔθ'
ὅλου, ἐὰν μὴ τυγχάνῃ γέ που, ὦ ἑταῖρε, ἀγαθὸν

D. *ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλῃ τρ.*] Sic Bodl. Coisl. Vat. Δ. Vind. 1. 2. Ven. Ξ. Par. D F. Ang. u. w. Vat. n. r. et rec. Ambr. Vett. editt. *οἱ μὲν ἄλλοι.* Dein Coisl. *πανταχῇ τε καὶ πολλαχῇ.*

κατὰ φιλογυμναστίαν] V. *φιλογυμνασίαν.* Illud praebuerunt Vat. Δ. Coisl. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. D F K. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. Flor. a. b. c. i. n.

ἰόντες τε καὶ ἐσπουδ.] Inserui *τε* e Bodl. Vat. Δ. Coisl. Par. K. Vind. 1. 7. Ang. u. w. Vat. n. p. r. Flor. a. b. c. i. v. ad Gorg. p. 460. D. Charmid. p. 159. D.

τοῦ ὅλου ὄνομα ἴσχουσιν] V. *ἴσχουσιν*, quod solus Par. E. Vat. s. Flor. b. tenent.

ἔφην ἐγώ, λέγειν] Sic codd. fere omnes. Legebatur *λέγειν, ἔφην ἐγώ.* Dein Par. K. Vat. p. *λόγος ἔφη.*

tem Diotima huic cupidini eas virtutes, quae antea Amori tanquam deo erant attributae, ac nominatim astutiam (p. 203. D.), in quo non est quod haereamus. Unum tamen est, in quo etiamnum offendo, dico coniunctionem superlativi *μέγιστος* cum *δολερός* positivo. Vide igitur an *δολερώτατος* sit corrigendum. Quo restituto hic amor felicitatis vocatur longe potentissimus atque talis, qui maximas insidias struere soleat, siquidem homines omnia moliuntur, ut ad beatae vitae possessionem perveniant. Non igitur possumus a nobis impetrare, ut assentiamur Fr. Creuzero Annal. Vindobb. l. c. p. 137. corrigenti: *ὁρμητικός τε καὶ τολμηρὸς ἔρως παντί.* Nec verum perspexit Hommelius, qui *καὶ κοινὸς ἔρως* reponi voluit, et Pflugk. Sched. Critt. p. 34. qui coniecit *ὁλόκληρος ἔρως πάντῃ.*

ἄλλῃ τρεπόμενοι πολλαχῇ] Explicantur haec verbis proximis: *ἢ κατὰ χρηματισμόν — φιλοσοφίαν.* Ceterum v. p. 178. A: *ὅτι μέγας θεὸς εἴη ὁ Ἔρως — πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ.* Menexen. p. 237. C: *ἔστι δὲ ἀξία ἡ χώρα — ἐπαινεῖσθαι πολλαχῇ μὲν καὶ ἄλλῃ κ. τ. λ.*

Καὶ λέγεταί μέν γέ τις — λόγος] Respicit ad ea, quae disputavit Aristophanes. v. infra p. 212. C. Cap. XXX. in.

ὄν· ἐπεὶ αὐτῶν γε καὶ πόδας καὶ χεῖρας ἐθέλουσιν ἀποτέμνεσθαι οἱ ἄνθρωποι, ἐὰν αὐτοῖς δοκῇ τὰ ἑαυτῶν πονηρὰ εἶναι. οὐ γὰρ τὸ ἑαυτῶν, οἶμαι, ἕκαστοι ἀσπάζονται, εἰ μὴ εἴ τις τὸ μὲν ἀγαθὸν οἰκεῖον καλεῖ καὶ ἑαυτοῦ, τὸ δὲ κακὸν ἀλλότριον· ὡς οὐδέν γε
206 ἄλλο ἐστὶν οὗ ἐρῶσιν ἄνθρωποι ἢ τοῦ ἀγαθοῦ. ἢ σοὶ δοκοῦσιν; Μὰ Δί' οὐκ ἔμοιγε, ἦν δ' ἐγώ. Ἆρ' οὖν, ἦ δ' ἥ, οὕτως ἁπλοῦν ἐστι λέγειν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τἀγαθοῦ ἐρῶσι; Ναί, ἔφην. Τί δέ; οὐ προσθετέον, ἔφη, ὅτι καὶ εἶναι τὸ ἀγαθὸν αὐτοῖς ἐρῶσιν; Προσθετέον. Ἆρ' οὖν, ἔφη, καὶ οὐ μόνον εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἀεὶ εἶναι; Καὶ τοῦτο προσθετέον. Ἔστιν ἄρα ξυλλήβδην, ἔφη, ὁ ἔρως τοῦ τὸ ἀγαθὸν αὐτῷ εἶναι ἀεί. Ἀληθέστατα, ἔφην ἐγώ, λέγεις.

E. ἐπεὶ αὐτῶν γε καὶ π.] V. τε pro γε, quod codd. omnes praeter Vat. s. et fortasse Vind. 1. 7. suppeditarunt

οἰκεῖον καλεῖ] καλῇ Vat. Δ. Bodl. Vat. s. Par. F. καλοῖ corr. Coisl.

P. 206. οὗ ἐρῶσιν ἄνθρωποι] Ven. Ξ. Vind. 2. Par. K. Ambr. Vat. n. p. r. Vind. 1. 2. 7. Flor. n. οἱ ἄνθρωποι. Bekkerus scripsit ἄνθρωποι. Sed articulo haudquaquam opus esse docebunt quae scripsimus ad Protagor. p. 355. A. de Rep. X. p. 603. C. Apolog. Socrat. p. 39. C. Dein recte Vat. Δ. Coisl. Ven. Ξ. Par. F. Ambr. ἢ σοὶ δοκοῦσιν. Vett. editt. ἦ.

Ἆρ' οὖν, ἦ δ' ἥ, οὕτως ἁπλοῦν] Hic quoque Bekkerus pro vulg. ἤδη de coniectura scripsit ἦ δ' ἥ. Mox Coisl. Par. F. Vat. n. τί δαί;

ἀλλὰ καὶ ἀεὶ εἶναι] καὶ additum e Bodl. Vat. Δ. Coisl. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. 7. Par. D K. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. Flor. a. b. c. i. n. Enimvero omisso καὶ secundi membri ea foret vis, ut quod in priore dictum est, id totum corrigeretur atque tolleretur.

E. εἰ μὴ εἴ τις] εἰ μὴ εἰ, ut Latin. nisi si sic usurpatur ut alterum εἰ exceptioni conditionem adiiciat, conf. infra p. 221. D. Gorg. 480. B. Lach. 196. A. De Rep. IX. 581. D. al.

P. 206. οὗ ἐρῶσιν ἄνθρωποι ἢ τοῦ ἀγαθοῦ;] Alia huius constructionis exempla dabit Matthiae Gr. §. 631. p. 1299. ed. 2.

οὕτως ἁπλοῦν ἐστι λ.] sic simpliciter ac sine exceptione verum est. Ita ἁπλοῦν Phaedr. p. 244. A. Protag. 331. E. Phaedon. 62. A. Euthydem. 288. E. De Rep. VIII. 345. D. al. Ad praecedentia Μὰ Δί' οὐκ ἔμοιγε intell. δοκοῦσιν ἄλλου τινὸς ἐρᾶν.

B. διωκόντων αὐτό] Intell. τὸ τἀγαθὸν αὐτοῖς εἶναι ἀεί. Verba σύντασις καὶ σπουδὴ iunguntur ut συντείνεσθαι καὶ σπουδάζειν Euthydem. p. 288. D. Deinde post ἔργον interposui si-

Cap. XXV. *Ὅτε δὴ τούτου ὁ ἔρως ἐστὶν ἀεί,* B *ἦ δ' ἥ, τῶν τίνα τρόπον διωκόντων αὐτὸ καὶ ἐν τίνι πράξει ἡ σπουδὴ καὶ ἡ σύντασις ἔρως ἂν καλοῖτο; τί τοῦτο τυγχάνει ὂν τὸ ἔργον; ἔχεις εἰπεῖν; Οὐ μέντ' ἄν σέ, ἔφην ἐγώ, ὦ Διοτίμα, ἐθαύμαζον ἐπὶ σοφίᾳ καὶ ἐφοίτων παρὰ σὲ αὐτὰ ταῦτα μαθησόμενος. Ἀλλ' ἐγώ σοι, ἔφη, ἐρῶ. ἔστι γὰρ τοῦτο τόκος ἐν καλῷ καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχήν. Μαντείας, ἦν δ' ἐγώ, δεῖται ὅ τι ποτὲ λέγεις,* C *καὶ οὐ μανθάνω. Ἀλλ' ἐγώ, ἦ δ' ἥ, σαφέστερον ἐρῶ. κυοῦσι γάρ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, πάντες ἄνθρωποι καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχήν, καὶ ἐπειδὰν ἔν τινι ἡλικίᾳ γένωνται, τίκτειν ἐπιθυμεῖ ἡμῶν ἡ φύσις. τίκτειν δὲ ἐν μὲν αἰσχρῷ οὐ δύναται,*

ἀγαθὸν αὐτῷ εἶναι ἀεί] *αὐτὸ* Bodl. Par. DK. Ang. w. Ambr. *αὐτῷ* Florentini.

B. *τούτου ὁ ἔρως ἐστίν*] Libri *τοῦτο*. Correxit Bastius. Post *ἐστίν* Bekkerus abiecit *ἀεί*, quod omittit Vat. *Δ*. Sed vere illud critici tuentur eo, quod studium semper esse cupidinem huius rei significetur. Hic rursus *ἦ δ' ἥ* de Bekkeri coniectura dedi. Nam *ἤδη* nemo est quin videat ab hoc loco prorsus alienum esse. Dein pro *τῶν* Bodl. *τὸν* habet.

διωκόντων αὐτό] V. *αὐτόν*, quod e Bodl. Vat. *Δ*. Vind. 1. 2. 7. Flor. n. Par. DK. emendatum. Dein Bodl. Vat. *Δ*. Coisl. Par. EF. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. r. s. *ἢ σπουδῇ* vel *ἡ σπουδῇ*. Pro vulg. *σύστασις* recte Bodl. Vat. *Δ*. Vind. 2. *σύντασις*. Ita Euthydem. p. 288. D.

C. *Ἀλλ' ἐγώ, ἦ δ' ἥ, σαφέστερον ἐρῶ*] Bekkerus *ἦ δ' ἥ* de coniectura scripsit. Libri *ἤδη*.

καὶ κατὰ τὸ σῶμα] Hoc *καὶ* abest a Bodl. Vat. *Δ*. Ven. *Ξ*. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p.

gnum interrogandi, quo maiorem haberet oratio vigorem et alacritatem. Qua in re secutus sum auctoritatem Heindorfii ad Charmid. p. 162. B. ubi leguntur haec: *τί οὖν ἂν εἴη ποτὲ τὸ ἑαυτοῦ πράττειν; ἔχεις εἰπεῖν;* Infra p. 207. B: *τίς αἰτία — διατίθεσθαι; ἔχεις λέγειν;*

Οὐ μέντ' ἄν σέ, ἔφην — καὶ ἐφοίτων] Intell. *εἰ εἰπεῖν εἶχον*. Nam perperam haec interpretatus est Wolfius. De dictione *θαυμάζειν τινὰ ἐπὶ σοφίᾳ* vid. Theaet p. 161. C. Xenoph. Mem. I. 4, 2. Rost. §. 109. not. 4. Eleganter autem Socrates utitur verbo *φοιτᾶν*, quod constat imprimis dici solere de discipulis magistrum frequentantibus, qui inde dicti sunt *φοιτηταί*, vid. Pierson. ad Moer. p. 400.

Μαντείας — δεῖται] Sic loquebantur Graeci de rebus obscuris, v. Valcken. ad Hippol. v. 236.

ἐν δὲ τῷ καλῷ [ἡ γὰρ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνουσία τόκος ἐστίν.] ἔστι δὲ τοῦτο θεῖον τὸ πρᾶγμα, καὶ τοῦτο ἐν θνητῷ ὄντι τῷ ζώῳ ἀθάνατον ἔνεστιν, ἡ κύησις καὶ ἡ γέννησις. ταῦτα δ' ἐν τῷ ἀναρμόστῳ
D ἀδύνατον γενέσθαι. ἀνάρμοστον δ' ἐστὶ τὸ αἰσχρὸν παντὶ τῷ θείῳ, τὸ δὲ καλὸν ἁρμόττον. Μοῖρα οὖν καὶ Εἰλείθυια ἡ καλλονὴ ἐστι τῇ γενέσει. διὰ ταῦτα ὅταν μὲν καλῷ προσπελάζῃ τὸ κυοῦν, ἵλεών τε γίγνεται καὶ εὐφραινόμενον διαχεῖται καὶ τίκτει τε καὶ γεννᾷ· ὅταν δε αἰσχρῷ, σκυθρωπόν τε καὶ λυπούμε-

ἡ γὰρ ἄνδρὸς — τόκος ἐστίν] Haec verba Astius et Rückertus delenda censuerunt. v. ann.

ἀθάνατον ἔνεστιν] Sic Bodl. Vat. *A*. Vind. 2 Ang. w. Ante Bekkerum scribebatur ἐστιν. Iidem libri deinde τὰ δ' ἐν τῷ ἀναρμόστῳ pro vulg. ταῦτα δ' ἐν τ. ἀν., quod placuit Turicensibus. Tum vitiose παντὶ τῷ θεῷ Bodl. Coisl. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p.

D. καὶ Εἰλείθυια] Sic Coisl. Ven. *Ξ*. Vind. 1. 2. Par. F. Ang. u. Vat. d. n. r. Flor. a. b. i. Vulgo erat Εἰλήθυια. In Vat. *A*. scriptum exstat: ἡλήθυια. v. Schaefer. ad Gregor. Corinth. p. 911 sqq.

ἵλεών τε γίγνεται] δὴ vulgo post τε interpositum om. Bodl. Vat. *A*. Coisl. Ven. *Ξ*. Vind. 2. Par. D F K. Ambr. Ang. u. w. Vat. d. n. p. r. Flor. a. b. c. i. n.

συσπειρᾶται καὶ ἀποτρ.] συνσπείρεται Bodl. Vat. *A*. Dein ἀνειλλεται Bodl. Vat. *A*. Vind. 1. 2. 7. Flor. a. n. Par. D. Ang. w Vat. d. p. Vett. editt. ἀνειλεῖται. conf. tamen Bekkeri Anecdot. I. p. 19.

C. ἡ γὰρ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνουσία τόκος ἐστίν] Recte Astius, Rükkertus et Voegelinus haec verba pro suppositiciis habent. Nam quum per se inepta sunt, tum etiam turbant argumentationem, quae iis eiectis rectissime progreditur. Ceterum de studio immortalitatis procreandis liberis ad posteritatis memoriam propagandae similiter disputat philosophus Legg. IV. p. 721. C. VI. p. 774. A., quibus cum locis contendas Ciceron. Tusc. I. 35.

D. Μοῖρα οὖν — τῇ γενέσει] Sententia haec est: Quia ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνουσία est divinum quiddam propter immortalitatis effectionem, divinum autem non nisi cum pulcro habet coniunctionem; propterea pulcritudo est quasi quaedam obstetrix et conservatrix vitae. De Ilithyia dea obstetricia vid. Boettiger in peculiari libello de Ilithyia. Vinar. 1799. et Creuzer. Symbol. T. II. p. 120 sqq. Est autem naturalis quasi Parcae socia, in cuius consortio saepe a poetis exhibetur, adeoque vocatur πάρεδρος Μοιρῶν, v. Spanhem. ad Callimach. Hymn. in Dian. 22. atque Dissen. ad Pindar. Nem. VII. 1 sqq.

νον συσπειρᾶται καὶ ἀποτρέπεται καὶ ἀνείλλεται καὶ οὐ γεννᾷ, ἀλλ' ἴσχον τὸ κύημα χαλεπῶς φέρει. ὅθεν δὴ τῷ κυοῦντί τε καὶ ἤδη σπαργῶντι πολλὴ ἡ πτοίησις γέγονε περὶ τὸ καλὸν διὰ τὸ μεγάλης ὠδῖνος E *ἀπολύειν τὸν ἔχοντα. ἔστι γάρ, ὦ Σώκρατες, ἔφη, οὐ τοῦ καλοῦ ὁ ἔρως, ὡς σὺ οἴει. Ἀλλὰ τί μήν; Τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ τόκου ἐν τῷ καλῷ. Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Τί δὴ οὖν τῆς γεννήσεως; ὅτι ἀειγενές ἐστι καὶ ἀθάνατον ὡς θνητῷ ἡ γέννησις. ἀθανασίας δὲ ἀναγκαῖον ἐπιθυμεῖν μετὰ ἀγαθοῦ ἐκ* 207

14. et Plotin. Ennead. I. 6. p. 51. F. unde quis *ἀνίλλεται* scribendum suspicetur, quod habet Ambr. Sed de scriptura hufus verbi grammatici valde inter se dissentiunt. v. Ruhnk. ad Tim. Gloss. p. 69 sq. ibid. Hemsterhus. p. 94. Valcken. ad Theocrit. Adon. p. 248 sq. Creuzer ad Plotin. de Pulcritud. p. 339. Buttmann. Lexilog. II. p. 141 sqq. Grammat. T. II. p. 119.

πολλὴ ἡ πτοίησις] Inepte olim scribebatur *ποίησις*. Quod feliciter emendavit Abresch. Dilucidatt. Thucyd. p. 120. probante Schaefero ad Gregor. Corinth. p. 923. et Creuzero ad Plotin. de Pulcrit. p. 212. Et praebuerunt *πτοίησις* Vat. d. Ang. u. et corr. Par. E. Ambr. Bekkerus invitis libris dedit *πτόησις*, ut est in libris nonnullis Cratyl. p. 404. A. Protagor. p. 310. D.

E. *ὠδῖνος ἀπολύειν*] *ἀπολαύειν* cum Bodl. et Vat. *A*. non pauci, sed manifesto errore.

οὐ τοῦ καλοῦ ὁ ἔρως] ὁ additum ex Bodl. Vat. *A*. Ven. *E*. Vind. 1. 2. 7. Par. D K. Ambr. Ang. w. Vat. d. p. r. Flor. n.

εὐφραινόμενον διαχεῖται] Communis fuit veterum sententia animum voluptate diffundi, tristitia contrahi, de qua re uberius disputatur Phileb. p. 31. A sqq. v. Wyttenbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 103. et Davis. ad Cicer. Tusc. III. 25.

συσπειρᾶται] i. e. *συστέλλεται*.

ἀνείλλεται] quasi denuo convolvitur.

ἤδη σπαργῶντι πολλὴ ἡ πτοίησις] *Πτοεῖσθαι* et *πτοίησις* s. *πτόησις* dici de iis, qui circa aliquid praecupiditate trepidant, docuit Creuzer. ad Plotin. de Pulcrit. p. 212.

E. *διὰ τὸ μεγάλης—τὸν ἔχοντα*] h. e. *διότι τὸ καλὸν μεγάλης ὠδῖνος ἀπολύει τὸν ἔχοντα αὐτό*.

Ἀλλὰ τί μήν;] h. e. *ἀλλὰ τί μὴν ἄλλο*; Politic. p. 259. B: *καὶ μὴν οἰκονόμος γε καὶ δεσπότης ταὐτόν. Σωκρ. Τί μήν;* Ibid. C. Phileb. p. 44. C: *οἷ τὸ παράπαν ἡδονὰς οὐ φασιν εἶναι.* Prot. *Τί μήν;* h. e. *τί μὴν ἄλλο φασὶν αὐτὰς εἶναι*; Ibid. p. 23. E. v. Schaefer. ad Sophocl. Trachin. v. 390. Frustra igitur Stephanus coniecit *ἀλλά τίνος μήν*;

ἀθάνατον ὡς θνητῷ] ut mortali, i. e. ut in mortale cadit, v. Matth. Gr. §. 388. a.

τῶν ὡμολογημένων, εἴπερ τοῦ ἀγαθοῦ ἑαυτῷ εἶναι ἀεὶ ἔρως ἐστίν. ἀναγκαῖον δὴ ἐκ τούτου τοῦ λόγου καὶ τῆς ἀθανασίας τὸν ἔρωτα εἶναι.

Cap. XXVI. Ταῦτά τε οὖν πάντα ἐδίδασκέ με, ὁπότε περὶ τῶν ἐρωτικῶν λόγους ποιοῖτο, καί ποτε ἤρετο, Τί οἴει, ὦ Σώκρατες, αἴτιον εἶναι τούτου τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς ἐπιθυμίας; ἢ οὐκ αἰσθάνει, ὡς δεινῶς διατίθεται πάντα τὰ θηρία, ἐπειδὰν γεννᾶν
B ἐπιθυμήσῃ, καὶ τὰ πεζὰ καὶ τὰ πτηνά, νοσοῦντά τε πάντα καὶ ἐρωτικῶς διατιθέμενα, πρῶτον μὲν περὶ τὸ ξυμμιγῆναι ἀλλήλοις, ἔπειτα περὶ τὴν τροφὴν τοῦ γενομένου, καὶ ἕτοιμά ἐστιν ὑπὲρ τούτων καὶ διαμάχεσθαι τὰ ἀσθενέστατα τοῖς ἰσχυροτάτοις καὶ ὑπεραποθνήσκειν, καὶ αὐτὰ τῷ λιμῷ παρατεινόμενα, ὥστ' ἐκεῖνα ἐκτρέφειν, καὶ ἄλλο πᾶν ποιοῦντα; τοὺς

P. 207. εἴπερ τοῦ ἀγαθοῦ ἑαυτῷ εἶναι ἀεὶ ἔρως] Haec est vulgata lectio librorum optimorum plurimorumque confirmata suffragiis. Vind. 2. habet τὸ τἀγαθόν. Unde Bastius exsculpsit: εἴπερ τοῦ τἀγαθὸν ἑαυτῷ, quod est in Ven. Ξ. Id receperunt Bekkerus, Astius, alii. Sed recte vulgatam tuetur Rükkertus consentiente Sommero l. c. p. 559. et in Seebod. bibl. crit. 1828. Fasc. 1. N. 12. p. 92. siquidem primaria sententiae pars haec est: εἴπερ ἔστιν ἔρως τοῦ ἀγαθοῦ, quibus explicationis gratia additur ἑαυτῷ εἶναι ἀεί. Ceterum Bekkerus ante ἔρως interposuit ὁ articulum, quem nec libri habent nec putamus necessarium.

B. τοῦ γενομένου] γεννωμένου Par. D K. Vat. p. Vind. 1. 2. 7.

ὥστ' ἐκεῖνα ἐκτρέφειν] Schleiermacher.: um sie nur zu ernähren. Recte. Fallitur enim Hommel. ὥστε sic usurpari negans ideoque voculam eiectam cupiens. conf. De Rep. VIII. p. 549. C. al.

C. Καὶ ἐγὼ αὖ ἔλεγον] V. ἂν ἔλεγον, quod mutatum e

P. 207. εἴπερ τοῦ ἀγαθοῦ ἑαυτ. — ὁ ἔρως ἐστίν] h. e. εἴπερ ὁ ἔρως ἐστὶν ἔρως τοῦ ἀγαθοῦ ἑαυτῷ εἶναι ἀεί. Nam subiectum ὁ ἔρως ex antecedentibus repetendum.

B. ἕτοιμά ἐστιν ὑπὲρ τούτων] „Pertinet τούτων ad τοῦ γενομένου: quod quum positum sit ut nomen collectivum, ut grammatici vocant; recte illud numerum pluralem sequi apparet, v. Dorvill. ad Charit. p. 353.“ Fischerus. Paullo ante νοσεῖν, περί τι dictum de vehementi cupiditate, de quo usu v. ad Phaedrum p. 228. B.

καὶ αὐτὰ τῷ λιμῷ παρατεινόμενα] Pendent haec verba ex αἰσθάνει. Nam mutatur orationis constructio; quae si retineretur, sic fere haec adderentur: καὶ ὡς αὐτὰ τῷ λιμῷ παρατείνεται. Ceterum αὐτὰ est sponte. De articulo τῷ ante λιμῷ v. ad p. 191. A. Dein αἰτία cum infinitivo iunctum atti-

μὲν γὰρ ἀνθρώπους, ἔφη, οἵοιτ' ἄν τις ἐκ λογισμοῦ ταῦτα ποιεῖν· τὰ δὲ θηρία τίς αἰτία οὕτως ἐρωτικῶς διατίθεσθαι; ἔχεις λέγειν; Καὶ ἐγὼ αὖ ἔλεγον, C ὅτι οὐκ εἰδείην. Ἦ δ' εἶπε, Διανοεῖ οὖν δεινός ποτε γενήσεσθαι τὰ ἐρωτικά, ἐὰν ταῦτα μὴ ἐννοῇς; Ἀλλὰ διὰ ταῦτά τοι, ὦ Διοτίμα, ὅπερ νῦν δὴ εἶπον, παρὰ σὲ ἥκω, γνοὺς ὅτι διδασκάλων δέομαι. ἀλλά μοι λέγε καὶ τούτων τὴν αἰτίαν καὶ τῶν ἄλλων τῶν περὶ τὰ ἐρωτικά. Εἰ τοίνυν, ἔφη, πιστεύεις ἐκείνου εἶναι φύσει τὸν ἔρωτα, οὗ πολλάκις ὡμολογήκαμεν, μὴ θαύμαζε. ἐνταῦθα γὰρ τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ λόγον D ἡ θνητὴ φύσις ζητεῖ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀεί τε εἶναι καὶ ἀθάνατος. δύναται δὲ ταύτῃ μόνον, τῇ γενέσει, ὅτι ἀεὶ καταλείπει ἕτερον νέον ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ· ἐπεὶ καὶ ἐν ᾧ ἕν ἕκαστον τῶν ζώων ζῆν καλεῖται καὶ

Bodl. corr. et Ven. Ξ. Vind. 2. Mire Rückertus veterem lectionem sic defendit, ut Platonem dicat ἄν posuisse negligentius quam verius.

Διανοεῖ οὖν] V. *Διανοῇ*. Sed *διανοεῖ* habet pr. Coisl. et confirmat quod habet Bodl. Ang. w. *διανόει*.

γνοὺς ὅτι διδασκάλων δέομαι] *ὅτι καὶ δ. δ.* Par. DK. Vat. p.

D. *ἀεί τε εἶναι καὶ ἀθάνατος*] *ἀεὶ τὸ εἶναι* Bodl. Ambr. Vat. r. Flor. n. Vind. 1. Idem habent, sed omisso *καί*, Par. DK. Vat. p. Vind. 7. — *τὸ εἶναι ἀεί*. Ven. Ξ. Vind. 2.

ἐπεὶ καὶ ἐν ᾧ ἕν ἕκ.] Verba *ἐν ᾧ*, vulgo temere omissa, servarunt Bodl. Vat. Δ. Coisl. Par. DEFK. Ambr. Ang. u. w. Vat. d. n. p. r. s. Vind. 1. 7. Flor. a. b. c. i. n. Astius olim coni. *ἐν ᾧ* — *ζῇ, καλεῖται* — *αὐτό*. In nova edit. suspecta habet verba *ἕν ἕκ. τῶν ζώων*. Hommelii coniecturam tacere satius est. Is enim hic quoque sanissima verba foedis commaculavit erroribus.

gimus ad Phaedon. p. 97. A. Hipp. Mai. p. 299. E.

C. *ἐκείνου εἶναι φύσει τὸν ἔρωτα*] h. e. *τὸν ἔρωτα εἶναι ἔρωτα ἐκείνου, οὐ αὐτὸν ἔρωτα εἶναι π. ὠμ.*

D. *τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ λόγον*] h. e. eadem ratione, qua antea dictum est. De dativo *ἐκείνῳ* v. Matthiae Gr. §. 385. Ad rem conf. p. 206. E. *ἐνταῦθα* autem referas ad brutas animantes.

ἐπεὶ καὶ ἐν ᾧ ἕν ἕκαστον —] Nam etiam eo tempore, quo unumquodque animal vulgari opinione vivit atque semper idem est, nullamque experiri mutationem partium suarum putatur, veluti quum quis inde a pueritia usque ad senectutem idem semper esse dicitur, tantum abest, ut semper unum idemque maneat, ut aliis partibus quasi

εἶναι τὸ αὐτό, οἷον ἐκ παιδαρίου ὁ αὐτὸς λέγεται ἕως ἂν πρεσβύτης γένηται· οὗτος μέντοι οὐδέποτε τὰ αὐτὰ ἔχων ἐν αὑτῷ ὅμως ὁ αὐτὸς καλεῖται, ἀλλὰ νέος ἀεὶ γιγνόμενος, τὰ δὲ ἀπολλύς, καὶ κατὰ τὰς
E τρίχας καὶ σάρκα καὶ ὀστᾶ καὶ αἷμα καὶ ξύμπαν τὸ σῶμα. καὶ μὴ ὅτι κατὰ τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν οἱ τρόποι, τὰ ἤθη, δόξαι, ἐπιθυμίαι, ἡδοναί, λῦπαι, φόβοι, τούτων ἕκαστα οὐδέποτε τὰ αὐτὰ πάρεστιν ἑκάστῳ, ἀλλὰ τὰ μὲν γίγνεται, τὰ δὲ ἀπόλλυται. πολὺ δὲ τούτων ἀτοπώτερον ἔτι, ὅτι καὶ
208 αἱ ἐπιστῆμαι μὴ ὅτι αἱ μὲν γίγνονται, αἱ δὲ ἀπόλλυνται ἡμῖν, καὶ οὐδέποτε οἱ αὐτοί ἐσμεν οὐδὲ κατὰ τὰς ἐπιστήμας, ἀλλὰ καὶ μία ἑκάστη τῶν ἐπιστημῶν ταὐτὸν πάσχει. ὃ γὰρ καλεῖται μελετᾶν, ὡς ἐξιούσης ἐστὶ τῆς ἐπιστήμης· λήθη γὰρ ἐπιστήμης ἔξοδος, με-

ἔχων ἐν ἑαυτῷ] αὐτῷ Bodl. Ambr. Ang. u. Vat. d. n. p. r. s. Flor. a. b. c. i. n. Dein ὁμοίως Par. DK. Vat. p.

E. κατὰ τὴν ψυχὴν οἱ τρόποι] τόποι Bodl. Vat. *A*. Ang. w.

ἀτοπώτερον ἔτι] Pro ἔτι, quod Bodl. Vat. *A*. Vind. 2. Par. DK. praebuerunt, ante Bekkerum scribebatur ἐστι.

denuo iuvenescat, aliis privetur et orbetur. Verborum sententiam per se minime obscuram paullulum impeditam reddit structurae insolentia. Quum enim post πρεσβύτης γένηται subiici deberent haec: ὅμως οὐδέποτε τὰ αὐτὰ ἔχει ἐν αὑτῷ, ἀλλὰ τὰ μὲν ἀεὶ νέος γίγνεται, τὰ δὲ ἀπόλλυσι, quae referrentur ad primariam sententiae partem: Diotima ab inchoato orationis tenore sic deflexit, ut reliqua omnia ad eam accommodarit particulam enuntiati, quae continet exempli rei clarius illustrandae gratia interpositi commemorationem. Itaque nihil in his mutandum censemus. Neque etiam offendit, quod τὰ δὲ ἀπολλὺς dictum est, quum non praecedat τὰ μέν. Nam ἀλλὰ νέος ἀεὶ γιγνόμενος idem est quod ἀλλὰ τὰ μὲν νέος ἀεὶ γ., usitatissimo loquendi genere, de quo v. Heindorf. ad Gorg. p. 31. ad Theaet. p. 421. nostra ad Protag. p. 330. A. Remp. V. p. 451. E. Schaefer. ad Lambert. Bos p. 329. Hermann. ad Viger. p. 699. Ceterum haec: ἀλλὰ νέος ἀεὶ γ. — καὶ ξύμπαν τὸ σῶμα opposita sunt praecedentibus illis: οὐδέποτε τὰ αὐτὰ ἔχων ἐν αὑτῷ, ut etiam in clausula poni potuerint verba: ὅμως ὁ αὐτὸς καλεῖται, quae tamen cur eo, quo nunc leguntur, loco sint collocata, nemo erit quin causam et rationem facillime perspiciat. De ἐν ᾧ, quamdiu, v. supra p. 185. D.

E. μὴ ὅτι κατὰ τὸ σῶμα]

λέτη δὲ πάλιν καινὴν ἐμποιοῦσα ἀντὶ τῆς ἀπιούσης μνήμην σώζει τὴν ἐπιστήμην, ὥστε τὴν αὐτὴν δοκεῖν εἶναι. τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ πᾶν τὸ θνητὸν σώζεται, οὐ τῷ παντάπασι τὸ αὐτὸ ἀεὶ εἶναι, ὥςπερ τὸ θεῖον, ἀλλὰ τῷ τὸ ἀπιὸν καὶ παλαιούμενον ἕτερον νέον B ἐγκαταλείπειν, οἷον αὐτὸ ἦν. ταύτῃ τῇ μηχανῇ, ὦ Σώκρατες, ἔφη, θνητὸν ἀθανασίας μετέχει, καὶ σῶμα καὶ τἆλλα πάντα· ἀθάνατον δὲ ἄλλῃ. μὴ οὖν θαύμαζε, εἰ τὸ αὐτοῦ ἀποβλάστημα φύσει πᾶν τιμᾷ· ἀθανασίας γὰρ χάριν παντὶ αὕτη ἡ σπουδὴ καὶ ὁ ἔρως ἕπεται.

Cap. XXVII. Καὶ ἐγὼ ἀκούσας τὸν λόγον ἐθαύμασά τε καὶ εἶπον, Εἶεν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ σοφωτάτη Διοτίμα· ταῦτα ὡς ἀληθῶς οὕτως ἔχει; Καὶ ἥ, ὥς- C περ οἱ τέλεοι σοφισταί, Εὖ ἴσθι, ἔφη, ὦ Σώκρατες·

P. 208. B. *νέον ἐγκαταλείπειν*] Steph. *ἐγκαταλιπεῖν*. Deia Ald. Bas. 1. 2. Bodl. Vat. Δ. Coisl. Pariss. Vind. 1. 2. 7. Flor. a. b. c. i. n. ceteri omnes *μετέχειν*, quod bene Stephanus correxit.

C. *τέλεοι σοφισταί*] V. *τέλειοι*. Illud praebent Bodl. Vat. Δ. Coisl. Ven. Ξ. Par. DK. Ambr. Ang. u. w. Vat. p. r. Vind. 1. 7. Flor. a. c. n.

h. e. et non solum — sed etiam, v. Hermann. ad Viger. p. 804.

P. 208. *ὃ γὰρ καλεῖται μελετᾶν* —] Nam quod vocare solemus *meditari*, id, quia scientia elabitur animo, locum habet. De oblivionis definitione, quae hoc loco exhibetur, v. ad Phileb. c. 60. Ceterum cave *ἐπιστήμην* nunc de ipsa scientia absoluta dictum putes; hanc enim Plato esse voluit constantem, certam, immutabilem. Intelligitur potius rerum extrinsecus perceptarum notitia. Nimirum disceptatur nunc de homine ceterarum animantium instar vivente, non de mente in se spectata.

B. *ἀθάνατον δὲ ἄλλῃ*] Haec addita videntur et oppositionis et illustrationis gratia, ne scilicet immortale cum mortali confunderetur. Conf. Phileb. p. 30. D: *ἐν δὲ ἄλλοις ἄλλα καλά*. Itaque non amplectar Creuzeri rationem, quam probarunt Astius, Reynders et C. Fr. Hermann., scribendum iudicantis *ἀδύνατον δὲ ἄλλῃ*. Animi causa memoramus commentum Hommelii *θάνατον δὲ ἄλλῃ* coniectantis. De ipsa sententia conf. Legg. IV. p. 721. VI. 774.

C. *ὥςπερ οἱ τέλεοι σοφισταί*] Ridet sophistas, de quibuslibet rebus ita disputantes, ut videri vellent earum veritatem prorsus habere perspectam atque exploratam.

ἐπεὶ καὶ τῶν ἀνθρώπων εἰ ἐθέλεις εἰς τὴν φιλοτιμίαν βλέψαι, θαυμάζοις ἂν τῆς ἀλογίας περὶ ἃ ἐγὼ εἴρηκα, εἰ μὴ ἐννοεῖς ἐνθυμηθεὶς ὡς δεινῶς διάκεινται ἔρωτι τοῦ ὀνομαστοὶ γενέσθαι καὶ κλέος εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον ἀθάνατον καταθέσθαι, καὶ ὑπὲρ τούτου κινδύνους τε κινδυνεύειν ἕτοιμοί εἰσι πάντας ἔτι μᾶλλον ἢ ὑπὲρ τῶν παίδων, καὶ χρήματα ἀναλίσκειν
D *καὶ πόνους πονεῖν οὐχτιναοῦν καὶ ὑπεραποθνήσκειν· ἐπεὶ οἷει σύ, ἔφη, Ἄλκηστιν ὑπὲρ Ἀδμήτου ἀποθανεῖν ἄν, ἢ Ἀχιλλέα Πατρόκλῳ ἐπαποθανεῖν, ἢ προαποθανεῖν τὸν ὑμέτερον Κόδρον ὑπὲρ τῆς βασιλείας τῶν παίδων, μὴ οἰομένους ἀθάνατον μνήμην ἀρετῆς*

ἐπεὶ καὶ τῶν ἀνθρ.] Vulg. *ἐπεί γε καί*, sed Bodl. Vat. *A.* Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p. *γε* ignorant, unde abiecimus voculam cum Turicensibus. Dein Stephanus malebat *εἰ ἐθέλοις*, quod est in Vat. d.

τῆς ἀλογίας περὶ ἃ ἐγὼ εἴρηκα] Astius *περί* delendum putat, ut sit ordo verborum hic: *εἰ μὴ ἐννοεῖς ταῦτα, ἃ ἐγὼ εἴρηκα*. Bastius coni. *πέρι*, ut habet Vind. 2. Uncis seclusit Rückert. Hermannus nuper edidit: *θαυμ. ἂν τῆς ἀλογίας πέρι, ἃ ἐγὼ εἴρηκα εἰ μὴ ἐννοεῖς, ἐνθυμηθεὶς κ. τ. λ.* v. infra.

εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον] Bekk. e Vat. *A.* Vind. 2. Par. DK. Vat. p. dedit *ἐς*.

πάντας ἔτι μᾶλλον] Sic Bodl. Vat. *A.* Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Vat. p. pro vulg. *πάντες*. Ex iisdem libris et Ambr. Ang. w. Vat. d. n. r. Flor. n. *ἔτι* additum est, quod ante Bekkerum desideratur.

D. *ἢ προαποθανεῖν*] Vulgo *προαποθανεῖν ἄν*. Hic iure *ἂν* om. Bodl. Vat. *A.* Coisl. Paris. DEFK. Ang. w. Vat. d. n. p. a. Flor. b. Dein *ὑμέτερον* pro *ἡμέτερον* praebuerunt Vat. *A.* Ven. *E*.

εἰ ἐθέλεις εἰς τὴν φιλοτιμίαν βλ.] Frequens est haec modorum coniunctio neque cum Stephano *ἐθέλοις* corrigendum. Infra c. XXXVII. in. *εἰ γὰρ ἐθέλει τις τῶν Σωκράτους ἀκούειν λόγων, φανείεν ἂν πάνυ γελοῖοι.* Herodot. II. 15: *εἰ ὧν βουλόμεθα γνώμησι τῇσι Ἰώνων χρᾶσθαι — ἀποδεικνύοιμεν ἂν τούτῳ τῷ λόγῳ χρεώμενοι Αἰγυπτίοισι οὐκ ἐούσαν πρότερον χώρην*, ubi perperam coniecerunt *βουλοίμεθα*. Plat. Alcibiad. I. p. 122. B: *εἰ δ' αὖ ἐθέλεις εἰς πλούτους ἀποβλέψαι — αἰσχυνθείης ἂν ἐπὶ σαυτῷ*, ubi Bodl. *ἐθέλοις*, quod recepit Buttmann. Cf. ad Apolog. Socrat. p. 25. B. et ad Phaedon. p. 68. D. Ad *εἰ μὴ ἐννοεῖς* intell. *αὐτά*.

ἔρωτι τοῦ ὀν. γεν.] propter laudis et gloriae studium. Cf. Davis. ad Cicero. Tusc. I. 15.

κλέος εἰς τ. ἀ. χρ. ἀ. καταθέσθαι] immortalem gloriam posteritatis memoriae tradere conservandam. Nam *κατατίθεσθαι* est deponere *custodiendum* s. *servandum* tradere, v. Valcken. ad Herodot. VI. 73.

πέρι ἑαυτῶν ἔσεσθαι, ἣν νῦν ἡμεῖς ἔχομεν; Πολλοῦ γε δεῖ, ἔφη, ἀλλ', οἶμαι, ὑπὲρ ἀρετῆς ἀθανάτου καὶ τοιαύτης δόξης εὐκλεοῦς πάντες πάντα ποιοῦσιν, ὅσῳ ἂν ἀμείνους ὦσι, τοσούτῳ μᾶλλον· τοῦ γὰρ ἀθανάτου ἐρῶσιν. E

Οἱ μὲν οὖν ἐγκύμονες, ἔφη, κατὰ σώματα ὄντες πρὸς τὰς γυναῖκας μᾶλλον τρέπονται καὶ ταύτῃ ἐρωτικοί εἰσι, διὰ παιδογονίας ἀθανασίαν καὶ μνήμην καὶ εὐδαιμονίαν, ὡς οἴονται, αὑτοῖς εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον πάντα ποριζόμενοι· οἱ δὲ κατὰ τὴν ψυχήν — εἰσὶ γὰρ οὖν, ἔφη, οἳ ἐν ταῖς ψυχαῖς κυοῦσιν, 209

Vind. 1. 2. Ang. u. w. Vat. d. r. Flor. a c. i. n.

πέρι ἑαυτῶν ἔσεσθαι] Vulgo *περί* scriptum, et *αὑτῶν*, praeter fidem longe plurimorum optimorumque codicum.

E. *κατὰ σώματα ὄντες*] *κατὰ τὰ σώματα* Par. F. Ambr. Vat. r.

ὡς οἴονται] Cornarius coni. *ὡς οἷόν τε*, quod est in Vind. 2. Ven. Ξ.

P. 209. *οἳ ἐν ταῖς ψυχαῖς κυοῦσιν*] Vett. editt. post *οἳ* interpositum *καί* habent, quod omisi cum Bodl. Vat. Δ. Coisl. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Ang. u. w. Vat. d. n. p. r. Flor. a. b. c. i. n. Dein Coisl. Par. DEFK. Ambr. Ang. u. w. Vat. n p. r. s. *κύουσι*, quod dedit Bekker. Idem vir doctus paullo post *κύειν* scripsit ex auctoritate Vat. Δ. Par. DK. Ang. u. Vat. n. p. Nos etiam supra p. 206. C. *κυοῦσι* reponendum arbitramur, v. Buttmann. Gr. Ampl. T. II. p. 177. Hermann. ad Fragm. Aeschyl. Danaid. p. XV., quibus adversatur Lobeck. ad Aiac. p. 193. ed. 2. Cum accusativo iunctum legimus p. 203. C. *καὶ ἐκύησε τὸν Ἔρωτα.*

Ceterum haec: *καὶ κλέος — καταθέσθαι*, ex poeta aliquo petita esse ipse verborum numerus declarat. Idem de proximis *ἀθάνατον μνήμην ἀρετῆς*, et nonnullis aliis iudicandum.

D. *τὸν ὑμέτερον Κόδρον*] Loquitur mulier peregrina cum Socrate Atheniensi, ideoque Codrum *τὸν ὑμέτερον* vocat, quemadmodum eadem infra: *τίμιος δὲ παρ' ὑμῖν καὶ Σόλων διὰ τὴν κ. τ. λ.*

E. *οἳ δὲ κατὰ τὴν ψυχήν —*] Abrumpitur subito orationis filum propterea, quod plura interponuntur, quae rei illustrandae inserviant. Ipsa sententia mox absolvitur inde a verbis *τούτων δ' αὖ ὅταν τις ἐκ νέου ἐγκ.*, ita tamen, ut inchoatae structurae nulla amplius ratio habeatur. Debebat enim ex vulgari loquendi consuetudine sic pergi: *οἱ δὲ κατὰ τὴν ψυχήν — — ὅταν ἐγκύμονες ὦσι τὴν ψυχήν, θεῖοι ὄντες καὶ ἡκούσης τῆς ἡλικίας τίκτειν τε καὶ γεννᾶν ἤδη ἐπιθυμοῦσιν.* Sed apodosin ita mutavit, ut eam accommodarit verbis intermediis, quae explicationis gratia interposita sunt, v. ad p. 207. D.

ἔτι μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς σώμασιν, ἃ ψυχῇ προσήκει καὶ κυῆσαι καὶ κυεῖν. τί οὖν προσήκει; φρόνησίν τε καὶ τὴν ἄλλην ἀρετήν. ὧν δή εἰσι καὶ οἱ ποιηταὶ πάντες γεννήτορες καὶ τῶν δημιουργῶν ὅσοι λέγονται εὑρετικοὶ εἶναι· πολὺ δὲ μεγίστη, ἔφη, καὶ καλλίστη τῆς φρονήσεως ἡ περὶ τὰς τῶν πόλεων τε καὶ οἰκήσεων διακοσμήσεις, ἥ δὴ ὄνομά ἐστι σωφροσύνη τε
B καὶ δικαιοσύνη. τούτων αὖ ὅταν τις ἐκ νέου ἐγκύμων ᾖ τὴν ψυχήν, θεῖος ὤν, καὶ ἡκούσης τῆς ἡλι-

οἱ ποιηταὶ πάντες] V. οἱ πάντες ποιηταί, invitis libris fere omnibus, etiam Bodl. Vat. Δ. Coisl. Ven. Ξ.

πολὺ δὲ μεγίστη, ἔφη,] εἶναι post μεγίστη vulgo interpositum om. Bodl. Vat. Δ. Coisl. Par. DEFK. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. s. Vind. 1. 7. Flor. a. b. c. i.

οἰκήσεων διακοσμήσεις] Sic Ven. Ξ. Vind. 2. et corr. Par. F. Olim scribebatur διακόσμησις. Correxerunt Boeckh. in Min. p. 26. Heindorf. ad Cratyl. p. 28.

τούτων αὖ ὅταν τις] Omittunt δ' vulgo post τούτων insertum Bodl., quem Bekkerus non memoravit, Vat. Δ. Vind. 2. Par DK. Ang. w. Vat. p. Verba τὴν ψυχήν Stephanus putabat cum θεῖος ὤν conneeti oportere, quam rationem in Vindob. 2. teneri

P. 209. καὶ κυῆσαι καὶ κυεῖν] h. e. et concepisse (quae est actio semel et veluti uno temporis ictu perfecta) et conceptum tenere.

σωφροσύνη τε καὶ δικαιοσύνη] Totus hic locus usque ad p. 209. E. versatur in virtutis civilis laudibus, de qua quid senserit philosophus, breviter ostendimus ad Phaedon. p. 68. C. edit. tert. Praeterea etiam animadvertes, φρόνησιν hic memorari, non item σοφίαν. Cuius rei caussam cognosces ex annot. ad Phaedon. p. 65. A. — μεγίστη καὶ καλλίστη τῆς φρονήσεως, maxima et pulcherrima pars sapientiae. De Republ. III. p. 416. B: τὴν μεγίστην τῆς εὐλαβείας παρεσκευασμένος. al. Solet enim adiectivum, etiam ubi sequitur nominis sui genus et numerum, gravioris ponderis causa ita praemitti, ut ex se suspensum habeat nomen gignendi casu positum. Nota sunt omnibus illa: τῆς γῆς πολλή, ὁ πολὺς τοῦ χρόνου, ὁ πλεῖστος τοῦ βίου, al. Quibus similia multa collegerunt Wolf. ad Demosth. Lept. §. 7. Heindorf. ad Cratyl. p. 28. Ast. ad Remp. p. 328. intpp. ad Lambert. Bos. de Ellips. p. 274. 306.

B. ἐγκύμων ᾖ τὴν ψυχήν θεῖος ὤν] Stephanus τὴν ψυχὴν malebat connecti cum sequentibus, ut in libris nonnullis factum. Sed quum ὁ ἐγκύμων τὴν ψυχήν opponatur iis, qui supra ἐγκύμονες κατὰ σώματα appellabantur, vulgatam distinctionem non esse mutandam satis liquere arbitramur. Neque opus esse putamus coniectura Heusdii, qui scribendum censuit ἐγκύμων ᾖ τὴν ψυχήν, τὴν ψυχὴν θεῖος ὤν. Nam respicitur ad eam sermonis partem, in qua Diotima p. 206. C. generationem dicebat esse θεῖον πρᾶ-

κίας τίκτειν τε καὶ γεννᾶν ἤδη ἐπιθυμεῖ. ζητεῖ δή, οἶμαι, καὶ οὗτος περιὼν τὸ καλὸν ἐν ᾧ ἂν γεννήσειεν· ἐν τῷ γὰρ αἰσχρῷ οὐδέποτε γεννήσει. τά τε οὖν σώματα τὰ καλὰ μᾶλλον ἢ τὰ αἰσχρὰ ἀσπάζεται ἅτε κυῶν, καὶ ἐὰν ἐντύχῃ ψυχῇ καλῇ καὶ γενναίᾳ καὶ εὐφυεῖ, πάνυ δὴ ἀσπάζεται τὸ ξυναμφότερον, καὶ πρὸς τοῦτον τὸν ἄνθρωπον εὐθὺς εὐπορεῖ λόγων περὶ ἀρετῆς καὶ περὶ οἷον χρὴ εἶναι τὸν ἄν- C *δρα τὸν ἀγαθὸν καὶ ἃ ἐπιτηδεύειν, καὶ ἐπιχειρεῖ παι-*

Bastius narrat. Et sic etiam Flor. b. i. n. In Flor. a. c. est ἢ ψυχὴν θεῖος ὤν. Pro ἐπιθυμεῖ Steph. coni. ἐπιθυμῇ, tota periodo sic conformata — ἤδη ἐπιθυμῇ, ζητεῖ δή κ. τ. λ.

B. ἐν τῷ γὰρ αἰσχρῷ] ἐν γὰρ τῷ αἰσχρῷ Par. K Vat. p.

ἀσπάζεται ἅτε κυῶν] κύων Bodl. Vat. *A*. Par. D K. Ang. w. Vat. p.

πάνυ δὴ ἀσπάζεται] Schleierm. malebat δέ, quo manifestius fieret gradationis artificium. Adversatus est Astius his verbis apodosin contineri monens. Abest δή a Ven. *Z*. pr.

καὶ περὶ οἷον χρή] Steph. post. περί putabat excidisse τοῦ. Ast. περί delendum censebat. Sommer. coni. περὶ οὗον χρή. Voegelinus οἷον pro masculino et subiecto verbi εἶναι habet.

γμα. Transferuntur enim hic omnia ad animum, quae antea de corporea generatione sunt exposita. Superest, ut verbo moneamus de coniectura Stephani, qui legendum putavit ἐπιθυμῇ, ita ut apodosis ordiretur inde a verbis ζητεῖ δή, οἶμαι, κ. τ. λ. At enim ne hac quidem indigemus mutatione, siquidem καί ante ἠκούσης non habet vim copulandi, sed cum tota, quae sequitur, verborum comprehensione arctissime connectendum est, quasi Latine dicas: horum igitur si quis a puero praegnans est ad animum, quippe divinus, etiam appropinquante aetate, quae pariendo et generando idonea est (nam hoc est τῆς ἡλικίας, articulo rei indicium faciente), parere gestitatque generare. Quaerit igitur etc. Erunt tamen qui καί deleudum censeant.

πάνυ δὴ ἀσπάζεται] tum vero plane utrumque, et corpus et animum pulcrum, amplectitur. Neque enim δή in his est scilicet, nempe, ut putabat Astius, sed positum est ut in formulis ἔνθα δή, ἐνταῦθα δή, τότε δή, atque refertur ad praegressa illa ἐὰν ἐντύχῃ ψυχῇ καλῇ.

καὶ πρὸς τοῦτον τὸν ἄνθρωπον] Intell. καλὸν τό τε σῶμα καὶ τὴν ψυχήν. Deinde scribi volnerunt καὶ περὶ τοῦ οἷον χρὴ εἶναι, aut καὶ οἷον χρὴ εἶναι. Non opus est mutatione. Nam εἶναι περί τι est in aliqua re tractanda versari (v. ad Phaedr. p. 261. A.), ut sententia verborum haec sit: quale sit, in quo tractando versari debeat is, qui boni viri nomen et dignitatem obtinere velit. Perperam οἷον pro masculino acceperunt et in structurae haeserunt conversione.

δεύειν. ἁπτόμενος γάρ, οἶμαι, τοῦ καλοῦ καὶ ὁμιλῶν αὐτῷ, ἃ πάλαι ἐκύει, τίκτει καὶ γεννᾷ, καὶ παρὼν καὶ ἀπὼν μεμνημένος, καὶ τὸ γεννηθὲν συνεκτρέφει κοινῇ μετ' ἐκείνου, ὥστε πολὺ μείζω κοινωνίαν τῆς τῶν παίδων πρὸς ἀλλήλους οἱ τοιοῦτοι ἴσχουσι καὶ φιλίαν βεβαιοτέραν, ἅτε καλλιόνων καὶ ἀθανατωτέρων παίδων κεκοινωνηκότες. καὶ πᾶς ἂν δέξαιτο ἑαυτῷ τοιούτους παῖδας μᾶλλον γεγονέναι ἢ τοὺς ἀνθρωπίνους, καὶ εἰς Ὅμηρον ἀποβλέψας καὶ Ἡσίοδον καὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς τοὺς ἀγαθοὺς ζηλῶν, οἷα ἔκγονα ἑαυτῶν καταλείπουσιν, ἃ ἐκείνοις ἀθάνατον κλέος καὶ μνήμην παρέχεται αὐτὰ τοιαῦτα ὄντα· εἰ δὲ βούλει, ἔφη, οἵους Λυκοῦργος παῖδας κατελίπετο ἐν Λακεδαίμονι σωτῆρας τῆς Λακεδαίμονος καὶ ὡς ἔπος εἰ-

C. καὶ παρὼν καὶ ἀπών] V. καὶ ἀπὼν καὶ παρών, quod e Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Ang. w. Vat. d. p. r. Flor. n. mutatum. Dein καὶ ante τὸ γεννηθὲν om. Vind. 2. probante Astio.

τῆς τῶν παίδων πρὸς ἀλλ.] Bastius corrigebat τῆς τῶν παιδογόνων vel παιδοσπόρων, sed v. ann.

ἀθανατωτέρων παίδων κεκοινωνηκ.] Vind. 251. pro παίδων habet ἔργων. Par. K. om. παίδων, et eiiciendum censet Creuzer. Annal. Vindobb. l. c. p. 159., qui verba sic interpretatur: weil sie Schöneres u. Unsterblicheres gemeinsam besitzen. Sed quum ceteri libri omnes vocabulum tueantur, et quae isti amatores animis pariunt suis, per elegantem compara-

C. κοινωνίαν τῆς τῶν παίδων] Observavit Astius τῶν παίδων positum esse pro τῆς παιδογονίας s. παιδοποιίας, concretum, quod dicitur, pro abstracto, ita ut non opus sit coniectura Bastii, τῶν παιδογόνων vel παιδοσπόρων. Sed ne Astii quidem ratio necessaria est ad tuendam lectionem vulgatam, quandoquidem ἡ κοινωνία τῶν παίδων est coniunctio ex liberorum procreatione oriunda, quae constructionis ratio est notissima.

D. οἷα ἔκγονα ἑαυτῶν κ.] h. e. ὅτι τοιαῦτα, v. Wyttenbach. ad Select. Princ. Histor. p. 347. Matthiae §. 480. 3. — ζηλῶν, i. e. μακαρίζων, v. Blomfield. ad Aeschyl. Prom. v. 338. Pierson. ad Moer. p. 169. Astius ζηλοίη scribendum suspicatur, quo vereor ut opus sit. Nam plura participia sic coniungi solere alibi iam docuimus. Ad ζῆλων autem facile intelligimus αὐτούς. Deinde αὐτὰ τοιαῦτα ὄντα est: quum et ipsa sint *immortalia*.

E. κἂν σὺ μυηθείης· τὰ δὲ τέλεα καὶ ἐποπτικά] In his ταῦτα intelliguntur quae adhuc de amore dicta sunt. Opponuntur autem τὰ τέλεα καὶ ἐποπτικά, quae qualia sint, patet ex iis, quae p. 210. E. dis-

πεῖν τῆς Ἑλλάδος. τίμιος δὲ παρ' ὑμῖν καὶ Σόλων διὰ τὴν τῶν νόμων γέννησιν, καὶ ἄλλοι ἄλλοθι πολλαχοῦ ἄνδρες, καὶ ἐν Ἕλλησι καὶ ἐν βαρβάροις, πολλὰ καὶ καλὰ ἀποφηνάμενοι ἔργα, γεννήσαντες παντοίαν ἀρετήν· ὧν καὶ ἱερὰ πολλὰ ἤδη γέγονε διὰ τοὺς τοιούτους παῖδας, διὰ δὲ τοὺς ἀνθρωπίνους οὐδενός πω. E

Cap. XXVIII. Ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἐρωτικὰ ἴσως, ὦ Σώκρατες, κἂν σὺ μυηθείης· τὰ δὲ τέλεα καὶ ἐποπτικά, ὧν ἕνεκα καὶ ταῦτα ἔστιν, ἐάν τις ὀρθῶς με- 210
τίῃ, οὐκ οἶδ' εἰ οἷός τ' ἂν εἴης. ἐρῶ μὲν οὖν, ἔφη, ἐγὼ καὶ προθυμίας οὐδὲν ἀπολείψω· πειρῶ δὲ ἕπεσθαι, ἂν οἷός τε ἦς. Δεῖ γάρ, ἔφη, τὸν ὀρθῶς ἰόντα ἐπὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἄρχεσθαι μὲν νέον ὄντα ἰέναι ἐπὶ τὰ καλὰ σώματα, καὶ πρῶτον μέν, ἐὰν ὀρ-

tionem καλλιόνων καὶ ἀθ. παίδων nomine appellentur, equidem nihil sollicitandum censeo.

D. τοὺς ἀγαθοὺς ζηλῶν] Participium firmat etiam Proclus in Rempubl. p. 393., ubi perperam ζητῶν scriptum.

παῖδας κατελίπετο] Sic Vat. Δ. Ven. Ξ. Par. DK. Vind. 7. Vat. p. et Bodl. qui habet κατέλιπε τό. Legebatur olim κατελείπειο. Vind. 2. κατέλειπε τοῖς ἐν Λακεδαίμ.

τίμιος δὲ παρ' ὑμῖν] Vulgo ἡμῖν. Sed recte ὑμῖν Bodl. Vat. Δ. Coisl. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Ang. w. Vat. n. p. r. Flor. b. i.

P. 210. ἐπὶ τοῦτο τὸ πρᾶγμα] Articulum vulgo neglectum plurimi optimique libri conservarunt. Restituendum vidit Fischerus.

putantur. Petita autem similitudo est a mysteriis. V. ad Phaed. p. 69. C. Remp. VIII. p. 560. D. coll. Lobeck. Aglaopham. T. I. p. 34 sqq. et 128.

εἰ οἷός τ' ἂν εἴης] Intell. μυηθῆναι, h. e. κατανοῆσαι.

P. 210. προθυμίας οὐδὲν ἀπολείψω] Menon. p. 77. A: ἀλλὰ μὴν προθυμίας γε οὐδὲν ἀπολείψω καὶ σοῦ ἕνεκα καὶ ἐμαυτοῦ λέγων τοιαῦτα. De Rep. VII. p. 533. A. Tim. p. 20. C. Xenoph. Cyrop. IV. 5, 15. Lysias pro bonis Aristoph. p. 211. ed. Bremi.

ἄρχεσθαι μὲν νέον ὄντα —] Optime Sydenhamus, cuius verba Wolfius Germanice sic reddidit: „Der Grund hievon ist der, weil das innere Auge sich zur Empfindung der Schönheit eben so öffnet, als zur Erkenntniss der Natur. Unsere Seele fängt immer bei einem einzelnen sinnlichen Gegenstande an, geht dann zu einem andern fort, vergleicht diese beide, und sieht in jedem das, was beide gemein haben. So fährt sie fort, sammelt und vergleicht mehrere andere Individuen dieser Gattung, bis sie in allen die-

θῶς ἡγῆται ὁ ἡγούμενος, ἑνὸς αὐτὸν σώματος ἐρᾶν καὶ ἐνταῦθα γεννᾶν λόγους καλούς, ἔπειτα δὲ αὐτὸν κατανοῆσαι, ὅτι τὸ κάλλος τὸ ἐπὶ ὁτῳοῦν σώματι
B *τῷ ἐπὶ ἑτέρῳ σώματι ἀδελφόν ἐστι, καὶ εἰ δεῖ διώκειν τὸ ἐπ' εἴδει καλόν, πολλὴ ἄνοια μὴ οὐχ ἕν τε καὶ ταὐτὸν ἡγεῖσθαι τὸ ἐπὶ πᾶσι τοῖς σώμασι κάλ-*

ἑνὸς αὐτὸν σώματος ἐρᾶν] *αὐτῶν* Vat. *A.* Par. DK. Ang. w. Vat. p. quod dedit Bekker.

B. *τῷ ἐπὶ ἑτέρῳ σώματι*] *ἐπί* om. Coisl. Par. EF. Ang. Vat. d. n. s. Florentini.

sen Individuen *einerlei Idee, eine und dieselbe Natur* wahrnimmt. So gelangt sie endlich zu ejnem vollständigen Begriffe dieser sowohl den Arten als der Gattung selbst gemeinschaftlichen Natur jener ewigen und unveränderlichen Idee, die eine und dieselbe in allen ist." Itaque Diotima primum ait initiationis illius gradum esse, quo ad unum nos applicemus corpus pulcritudine insigne, ex eoque virtutem et bonorum sermonum fructum procreare studeamus. Secundum esse hunc, ut non unum aliquod corpus amemus, sed omnia, quae emineant pulcritudine, corpora amore complectamur. Tum progrediendum esse ad consectandam animi pulcritudinem, prae qua corporis forma omnino contemnenda sit, atque id agendum, ut quod in moribus, legibus, institutis pulcrum sit, id animadvertatur atque diligatur. Denique perveniri ad sapientiae atque philosophiae studium et amorem, quo qui incensi sint, eos demum ait intueri pulcritudinis verae, constantis, atque aeternae divinam formam atque imaginem. cf. infra p. 211. C.

ἔπειτα δὲ αὐτὸν κατανοῆσαι] Pendent haec e verbo *δεῖ*. Istud *αὐτὸν* autem ne cui molestum accidat, nunc significat ipsum, opponiturque praecedenti: *ἐὰν ὀρθῶς ἡγῆται ὁ ἡγούμενος*. Neque ferri potest quod Bekkerus antea ex aliquot codd. recepit *ἑνὸς αὐτῶν σώματος ἐρᾶν*, videlicet ut molliret huius iterationis duritiem. Quis enim concedet illud *αὐτῶν* referri commode posse ad *τὰ καλὰ σώματα*, ita ut sententia haec sit: ex pulcris illis corporibus, ad quae quis contemplanda iuvenis accesserit, unum deinde amandum esse? Nimirum res ipsa postulat *καλοῦ*, quod facile ex superioribus cogitatione addideris; genitivum partitionis, quem vocant, prorsus asperuatur, tanto minus ferendum illum, quod additum est *σώματος*. Etenim scriptor ipse, si ad *τὰ καλὰ σώματα* paullo ante memorata respici voluisset, procul dubio scripturus fuerat *ἑνὸς αὐτῶν ἐρᾶν*, non *αὐτῶν* (sc. *τῶν καλῶν σωμάτων*) *σώματος ἐρᾶν*.

B. *τῷ ἐπὶ ἑτέρῳ σώματι ἀδελφόν*] h. e. *ὅμοιον*, v. Matth. §. 385. 5.

καὶ εἰ δεῖ διώκειν —] Ac si persequi id, quod in specie pulcrum est, eum oportet, magna eius fuerit dementia, si sibi non persuadeat communem

λος· τοῦτο δ' ἐννοήσαντα καταστῆναι πάντων τῶν καλῶν σωμάτων ἐραστήν, ἑνὸς δὲ τὸ σφόδρα τοῦτο χαλάσαι καταφρονήσαντα καὶ σμικρὸν ἡγησάμενον· μετὰ δὲ ταῦτα τὸ ἐν ταῖς ψυχαῖς κάλλος τιμιώτερον ἡγήσασθαι τοῦ ἐν τῷ σώματι, ὥστε καὶ ἐὰν ἐπιεικὴς ὢν τὴν ψυχήν τις καὶ [ἐὰν] σμικρὸν ἄνθος ἔχῃ, C

τὸ σφόδρα τοῦτο χαλάσαι] τὸν σφόδρα τοῦτον Par. DK. Vat. p. Vind. 7. Deinde Vat. n. Flor. b. i. σμικρὸν αὐτὸν ἡγησάμενον. καὶ ἐὰν ἐπιεικὴς ὢν] V. ἄν, invitis codd. Alterum ἐὰν ante σμικρὸν delendum censeo. Minus recte in κἂν mutari iussit Herm., quippe quod a Platonis sermone abhorret.

omnibus corporibus pulcritudinem esse unum idemque, h. e. si non ad ideam ipsius pulcritudinis perveniat. Itaque τὸ ἐπ' εἴδει καλὸν est pulcrum in specie; quod opponitur generi, ut recte monuit Wyttenbachius ad Eunap. p. 247. Quod quoniam incredibile visum est Rückerto, in commentariis ad Parmenidem et Politicum docuimus, εἶδος pro varia verborum et sententiarum connexione et de specie, quam nunc vocant dialectici, et de summo genere sive idea usurpari solere. Ceterum non diffiteor malle me εἰ δὴ διώκει scriptum legi, quanquam quomodo vulgata lectio defendi queat, sanequam exploratum habemus.

τοῦτο δ' ἐννοήσαντα καταστῆναι] int. αὐτὸν δεῖ. Reliquerat Diotima ac deseruerat orationis obliquae formam inde a verbis: καὶ εἰ δεῖ διώκειν κ. τ. λ., nunc ad eam rursus revertitur. Quod ne quis praeter usum et consuetudinem factum esse opinetur, alia id genus exempla nuper consignavimus ad Phaedon. p. 86. A. 95. C. Prot. p. 338. C. Alcibiad. II. p. 147. E. Lachet. p. 186. B.

ἑνὸς δὲ τὸ σφόδρα τοῦτο χαλάσαι] h. e. vehementem illam unius corporis cupiditatem remittere et quasi relaxare. Nam τὸ σφόδρα τοῦτο idem est quod τοῦτο τὸ σφόδρα ἐρᾶν vel τὸν σφοδρὸν τοῦτον ἐρωτα, unde intelligitur causa originis lectionis in multis codd. conservatae τὸν σφόδρα τοῦτον.

ὥστε καὶ ἐὰν ἐπιεικὴς ὢν τ. ψ.] Horum verborum constructio quam valde laboret, etiamsi non senserint interpretes, tamen vel mediocri animi attentione neminem potest latere. Quum enim ὥστε καί referendum sit ad ἐξαρκεῖν αὐτῷ, apparet eorum verborum, quae interiecta sunt, rationem ἐάν his illato mirifice perturbari. Neque tamen longe medicina petenda est. Deleto enim altero ἐὰν omnia sarta tecta erunt. Nam ita καὶ σμικρόν positum, ut Criton. c. V. extr. εἴ τι καὶ σμικρὸν ἡμῶν ὄφελος ἦν, et sexcentis aliis locis. Idem de hoc loco nuper visum esse Astio non sine animi laetitia video. Sententia igitur haec est: ita ut vel tum, si quis mediocri animi bonitate instructus parum corporis pulcritudine floreat, eo contentus sit etc. De illo καί post ὥστε interposito, quod Rückertus iniuria deletum ivit, explicavimus ad Remp. VI. p. 506. D. Ceterum ἄνθος de corporis pulcritudine dictum fre-

ἐξαρκεῖν αὐτῷ καὶ ἐρᾶν καὶ κήδεσθαι καὶ τίκτειν λόγους τοιούτους καὶ ζητεῖν, οἵτινες ποιήσουσι βελτίους τοὺς νέους, ἵνα ἀναγκασθῇ αὖ θεάσασθαι τὸ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τοῖς νόμοις καλὸν καὶ τοῦτο ἰδεῖν, ὅτι πᾶν αὐτὸ αὑτῷ ξυγγενές ἐστιν, ἵνα τὸ περὶ τὸ

C. *καὶ ζητεῖν*] Haec Astio ab aliena manu intrusa videntur. Idem vir doctus proxima hunc in modum refingenda censet: *ἵνα ἀναγκασθεὶς αὖ θεάσασθαι — καὶ τοῦτ' ἰδεῖν, ὅτι — ξυγγενές ἐστιν, τὸ περὶ τὸ σῶμα καλὸν σμικρόν τι ἡγήσηται εἶναι.* v. ann.

D. *μηκέτι τῷ παρ' ἑνί*] Bekkerus pro vulg. *μηκέτι τό* de coniectura Schleiermacheri scripsit *μ. τῷ παρ' ἑνί*, quod nunc secuti sumus. Et habet unus codex *μηκέτ' ἴτω* ex corr. v. infra. Dein Hommelius corrigit *ὥςπερ ὁ ἱκέτης*, quod cur comprobari nequentis est usus, v. Abresch. ad Aristaenet. I. ep. XIX. p. 494. edit. Boiss.

C *καὶ τίκτειν λόγους τοιούτους καὶ ζητεῖν*] Astius istud *καὶ ζητεῖν* inepti explicatoris additamentum esse censet. Debuisse enim *ἐκτρέφειν* potius aut simile aliquod verbum addi, si quid addendum fuerit; istud *ζητεῖν* autem ferri nullo modo posse. Cui sententiae viri acutissimi fateor me non accedere. Nam Diotima hoc dicit, talem amatorem non modo ipsum parere quasi et ex se procreare, sed etiam aliunde quaerere et investigare eiusmodi sermones, qui iuvenes reddant meliores. Quibus verbis significatur maxima hominis contentio et studium, qui alteri omnibus modis prodesse cupiat. Neque iam probandam arbitramur eiusdem viri docti rationem, quam iniit ad ea, quae proxime sequuntur, vel corrigenda vel illustranda. Quod enim scribendum censet *ἵνα ἀναγκασθεὶς αὖ θεάσασθαι — ξυγγενές ἐστι, τὸ περὶ τὸ σῶμα καλὸν σμ. τ. κ. τ. λ.*, ea correctio certe supervacanea videbitur locum hunc in modum interpretantibus: ut rursus cogatur pulcrum in studiis, legibus, institutis conspicuum contemplari atque videre (i. e. eo intelligentiae pervenire, ut statuat) totum illud esse sibimet ipsi cognatum, quo pulcritudinem corporis despiciat. Vides igitur duplex istud *ἵνα* nihil habere offensionis. Et ita haec ad amussim congruunt cum illis p. 210. B., ubi primum *τὸ ἐπ' εἴδει καλὸν* in corporibus investigandum esse docetur; deinde vero animadvertendum *τὸ ἐπὶ πᾶσι τοῖς σώμασι καλὸν* esse *ἓν τε καὶ ταὐτόν*. Est autem verborum consecutio haec: *καὶ ἰδεῖν, ὅτι τοῦτο* (sc. *τὸ ἐν τοῖς ἐπ. κ. τ. λ.*) *πᾶν αὐτὸ αὑτῷ ξυγγ. ἐστίν.*

ἐπὶ τὰς ἐπιστήμας ἀγαγεῖν] Mutat subiectum, siquidem intelligit *τὸν ἡγούμενον*. Sed quanta fuerit hoc in genere Graecorum licentia, vel illa docebunt, quae ad Protagor. p. 320. A. et Phaedr. p. 258. B. adscripsimus.

D. *μηκέτι τῷ πάρ' ἑνί, ὥςπερ οἰκέτης, κ. τ. κ.*] Etiam hic locus multis visus est intricatior et impeditior, quam ut pro sano et incorrupto haberi posset. Bastius *δουλεύων* tanquam inutile vocis *οἰκέτης* interpretamentum extrudi iussit. Astius maluit verba hunc in modum corrigi: *μηκέτι τὸ παρ'*

σῶμα καλὸν σμικρόν τι ἡγήσηται εἶναι· μετὰ δὲ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐπὶ τὰς ἐπιστήμας ἀγαγεῖν, ἵνα ἴδῃ αὖ ἐπιστημῶν κάλλος, καὶ βλέπων πρὸς πολὺ ἤδη τὸ καλὸν μηκέτι τῷ παρ' ἑνί, ὥςπερ οἰκέτης, ἀγαπῶν D *παιδαρίου κάλλος ἢ ἀνθρώπου τινὸς ἢ ἐπιτηδεύματος*

queat, in commentariis diximus. Ceterum locus vulgo sic interpungebatur: *πρὸς πολὺ ἤδη τὸ καλόν, μηκέτι τὸ παρ' ἑνί, ὥςπερ οἰκέτης ἀγαπῶν παιδαρίου, κάλλος, ἢ ἀνθρ. κ. τ. λ.*

ἢ ἐπιτηδεύματος ἑνός] Vat. r. et pr. Ambr. pro *ἑνός* habent *τινός*. Deinde *ἤ* coniunctivum reposuimus e Bodl. Vat. *A*. Coisl. Ven. Ξ. Par. D E K. Vat. d. n. s. Ante Bekkerum scribebatur *ἤ*. Pro *πέλαγος* Par. E. Vat. n. s. et corr. Ang. u. *τέλος*, quod unde natum sit, ostendit scriptura Ang. u. pr. *πέλος*.

ἑνί, ὥςπερ οἰκέτης, ἀγαπῶν κάλλος, ἢ ἀνθρώπου τινὸς ἢ ἐπιτηδεύματος ἑνός, δουλεύων. Alii alias tentarunt coniecturas. Nos nunc sequimur Schleiermacheri et Bekkeri rationem, qui e vestigiis unius codicis eruerunt scripturam *μηκέτι τῷ παρ' ἑνί* pro vulg. *μ. τὸ παρ' ἑνί*. Nam quod olim accusativum defendendum suscepimus, videtur nunc interpretatio loci, quam proposuimus, quamvis Rückerto et Hommelio probata, nimis contorta nec satis simplex esse. Dativo restituto primaria enuntiati pars haec est: *καὶ ἵνα βλέπων πρὸς πολὺ ἤδη τὸ καλὸν μηκέτι τῷ παρ' ἑνὶ* (sc. *καλῷ*) *ὥςπερ οἰκέτης — δουλεύων φαῦλος ἢ καὶ σμικρολόγος*. Quibus quae interposita sunt, *ἀγαπῶν παιδαρίου κάλλος — ἑν. ἑνός*, ea quid significet istud *τῷ παρ' ἑνὶ δουλεύων* accuratius pleniusque declarant. Itaque locum sic interpretamur: post studia illa adducendus est ad scientiae genera, ut iam intuens multum illud pulcrum non amplius unius pulcritudini tanquam mancipium serviat, alicuius pueruli aut hominis aut studii unice admirans pulcritudinem, eoque modo vilis et pusillus evadat, sed ad magnum illud pulcritudinis mare conversus etc. Itaque *ὥςπερ οἰκέτης* cohaeret cum verbis *μηκέτι τῷ παρ' ἑνὶ δουλεύων*, apteque denotat eum, qui quoniam unius tantum captus tenetur pulcritudine, ei tanquam servus videtur addictus esse. Fallitur enim Hommelius *ὥςπερ ὁ ἱκέτης* legendum putans, quod significet supplicem amatorem. At nimirum, ut alias silentio premam difficultates, quibus ea ratio laborat, notatur eius hominis condicio, qui in rerum individuarum pulcritudine defixus animum non possit ad generaliorem attollere pulcritudinis notionem. Quod per *ὥςπερ οἰκέτης* recte fieri potuit, per *ὥςπερ ὁ ἱκέτης* non potuit. Enimvero *οἰκέτης* ponitur, non *δοῦλος*, ut significetur is, qui quasi intra unius domus angustias cohibetur: quod quam accommodate ad rem praesentem fiat, nemo erit quin protinus sentiat. De voc. *οἰκέτης* diximus ad Cratyl. p. 384. D. Turpis autem et abiectae servitutis significatio proximis demum verbis facta est. Usum voc. *πέλαγος* illustravit Heusdius Specim. p. 31 sq. Ob oculos hunc locum habuit Plutarch. Quaest. Platonn. p. 1001. E.

ἑνὸς δουλεύων φαῦλος ἦ καὶ σμικρολόγος, ἀλλ' ἐπὶ τὸ πολὺ πέλαγος τετραμμένος τοῦ καλοῦ καὶ θεωρῶν πολλοὺς καὶ καλοὺς λόγους καὶ μεγαλοπρεπεῖς τίκτῃ καὶ διανοήματα ἐν φιλοσοφίᾳ ἀφθόνῳ, ἕως ἂν ἐνταῦθα ῥωσθεὶς καὶ αὐξηθεὶς κατίδῃ τινὰ ἐπιστήμην μίαν τοιαύτην, ἥ ἐστι καλοῦ τοιοῦδε. Πειρῶ
E δέ μοι, ἔφη, τὸν νοῦν προσέχειν ὡς οἷόν τε μάλιστα.

Cap. XXIX. Ὃς γὰρ ἂν μέχρι ἐνταῦθα πρὸς τὰ ἐρωτικὰ παιδαγωγηθῇ, θεώμενος ἐφεξῆς τε καὶ ὀρθῶς τὰ καλά, πρὸς τέλος ἤδη ἰὼν τῶν ἐρωτικῶν ἐξαίφνης κατόψεταί τι θαυμαστὸν τὴν φύσιν καλόν,
τοῦτο ἐκεῖνο, ὦ Σώκρατες, οὗ δὴ ἕνεκεν καὶ οἱ ἔμ-
211 προσθεν πάντες πόνοι ἦσαν, πρῶτον μὲν ἀεὶ ὂν καὶ οὔτε γιγνόμενον οὔτε ἀπολλύμενον, οὔτε αὐξανόμενον οὔτε φθῖνον, ἔπειτα οὐ τῇ μὲν καλόν, τῇ δ'

μεγαλοπρεπεῖς τίκτῃ] Coniunctivum cum vett. editt. habent Flor. c. ex corr. Coisl. et Ven. Ξ. Ceteri libri τίκτει. Pro ἀφθόνῳ Par. F. habet ἀφθόνως. Astius coniicit ἄφθονα.

E. μέχρι ἐνταῦθα] V. μέχρις, invitis libris manuscriptis tantum non omnibus. Quod enim Phrynichus p. 6., Herodianus p. 451. apud. Piersonem ad Moer. et alii veteres grammatici μέχρι et ἄχρι tanquam Atticum probant, μέχρις autem et ἄχρις tanquam improbum reiiciunt, confirmatur haec observatio mirifice codicibus Platonis, qui vix unum alterumve locum fecerunt reliquum, in quo vulgaris forma sine lectionis varietate reperiatur. conf. p. 220. D. et Buttm. Gram. max. §. 26. 4. Lobeck. ad Phryn. p. 14.

οὗ δὴ ἕνεκεν καὶ οἱ ἔμπροσθεν π.] Pro vulg. ἕνεκα Bodl.

καὶ θεωρῶν πολλούς —] Ad θεωρῶν liquet intelligendum esse αὐτό. Quod non ferendum putans Hommelius praeter necessitatem scribendum coniecit: ἀλλ' ἐπὶ τὸ πολὺ πέλαγος τετραμμένος τοῦ καλοῦ καὶ θεωρῶν πολλοὺς καὶ καλοὺς λόγους καὶ διανοήματα τίκτῃ ἐν φιλοσοφίᾳ ἀφθόνῳ. Pro ἀφθόνῳ quod Astius ἄφθονα reponendum censet, id et ipsum non est necessarium. Nimirum immensum illud pulcritudinis pelagus immensam habet philosophandi materiam ideoque efficit, ut qui illud contemplatur, verissime dici possit ἐν φιλοσοφίᾳ ἀφθόνῳ gignere ex sese et quasi procreare praeclaros sermones magnificosque animi sensus. — κατίδῃ τινὰ ἐπ., h. e. scientiam ipsius pulcritudinis s. ideae pulcritudinis, quam deinceps egregie adumbrare instituit.

E. τοῦτο ἐκεῖνο] i. e. illud ipsum, cuius causa omnes illi labores suscipiendi erant.

P. 211. οὐδὲ πρὸς μὲν τὸ καλόν] h. e. neque pro varia, quam habet, ratione modo pulcrum, modo tur-

αἰσχρόν, οὐδὲ τοτὲ μέν, τοτὲ δ' οὔ, οὐδὲ πρὸς μὲν τὸ καλόν, πρὸς δὲ τὸ αἰσχρόν, οὐδ' ἔνθα μὲν καλόν, ἔνθα δὲ αἰσχρόν, ὡς τισι μὲν ὂν καλόν, τισὶ δὲ αἰσχρόν. οὐδ' αὖ φαντασθήσεται αὐτῷ τὸ καλὸν οἷον πρόσωπόν τι οὐδὲ χεῖρες οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν ὧν σῶμα μετέχει, οὐδέ τις λόγος οὐδέ τις ἐπιστήμη, οὐδέ που ὂν ἐν ἑτέρῳ τινί, οἷον ἐν ζώῳ ἢ ἐν γῇ ἢ ἐν οὐρανῷ ἢ ἔν τῳ ἄλλῳ, ἀλλὰ αὐτὸ καθ' αὑτὸ μεθ' αὑτοῦ μο- B
νοειδὲς ἀεὶ ὄν, τὰ δὲ ἄλλα πάντα καλὰ ἐκείνου μετέχοντα τρόπον τινὰ τοιοῦτον, οἷον γιγνομένων τε τῶν ἄλλων καὶ ἀπολλυμένων μηδὲν ἐκεῖνο μήτε τι πλέον μήτε ἔλαττον γίγνεσθαι, μηδὲ πάσχειν μηδέν. ὅταν δή τις ἀπὸ τῶνδε διὰ τὸ ὀρθῶς παιδεραστεῖν ἐπανιὼν ἐκεῖνο τὸ καλὸν ἄρχηται καθορᾶν, σχεδὸν ἄν τι ἅπτοιτο τοῦ τέλους. τοῦτο γὰρ δή ἐστι τὸ ὀρ-

Vat. Δ. Coisl. Ven. Ξ. Par. DK. Vind. 2. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. Flor. a. b. c. i. n. praebuerunt ἔνεκεν. Deinde Bekkerus ex Coisl. Vat. Δ. dedit ἕμπροσθε.

P. 211. φαντασθήσεται αὐτῷ τὸ καλὸν] V. αὐτό, quod habet Ambr. a pr. m. et Vat. r. Nec e Florentinis quidquam discrepantiae enotatum. Ceteri praebuerunt αὐτῷ. Idque verissime. Nam τὸ καλὸν per se est αὐτὸ τὸ καλόν.

B. τρόπον τινὰ τοιοῦτον] τινὰ τρόπον Coisl. Par. EF. Ambr. Ang. u. Vat. d. n. r. s. Flor. a. b. c. i. n.

μηδὲν ἐκεῖνο] Sic Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Ang. w. Vat. p. Vulg. ἐκείνῳ, quod Astius frustra defendit.

ὅταν δή τις] Sic Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. Vett. editt. ὅταν δέ τις.

pe. Istud πρὸς μὲν τό, πρός δὲ τό vulgari usu dictum pro πρὸς τὸ μέν, πρὸς τὸ δέ. v. De Rep. p. 467. D. Menex. p. 241. B. Phaedr. p. 263. B. coll. Matth. Gr. §. 288. 2. — φαντασθήσεται. apparebit. v. Creuzer. ad Plotin. de pulcritud. p. 135 sq.

B. τὰ δὲ ἄλλα πάντα — πάσχειν μηδέν] h. e. reliqua vero omnia, quae pulcra sunt, illius in communionem venire hac fere ratione, ut, quum illa oriantur atque intereant, pulcrum ipsum nullam unquam subeat vicissitudinem, nunquam crescat vel decrescat, aut aliud quid huiusmodi patiatur. Nam quae bona, pulcra, honesta sunt, ea putabat Plato bona, pulcra, honesta facta esse eo, quod referrentur ad ipsam honestatis speciem, eiusque quasi similitudinem referrent. v. Phaedon. p. 102. A. ibique annot. Ceterum de οἷον cum infinitivo constructo v. Apolog. Socrat. c. 18: ἐγὼ τυγχάνω ὢν τοιοῦτος, οἷος ὑπὸ τοῦ θεοῦ τῇ πόλει δεδόσθαι. Cf. Matth. §. 535. Buttmann. §. 137. al.

θῶς ἐπὶ τὰ ἐρωτικὰ ἰέναι ἢ ὑπ' ἄλλου ἄγεσθαι,
C ἀρχόμενον ἀπὸ τῶνδε τῶν καλῶν ἐκείνου ἕνεκα τοῦ καλοῦ ἀεὶ ἐπανιέναι, ὥςπερ ἐπαναβασμοῖς χρώμενον, ἀπὸ ἑνὸς ἐπὶ δύο καὶ ἀπὸ δυεῖν ἐπὶ πάντα τὰ καλὰ σώματα, καὶ ἀπὸ τῶν καλῶν σωμάτων ἐπὶ τὰ καλὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ ἀπὸ τῶν καλῶν ἐπιτηδευμάτων ἐπὶ τὰ καλὰ μαθήματα, ἕςτ' ἂν ἀπὸ τῶν μαθημάτων ἐπ' ἐκεῖνο τὸ μάθημα τελευτήςῃ, ὅ ἐστιν οὐκ ἄλλου ἢ αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ καλοῦ μάθημα, καὶ γνῷ αὐτὸ
D τελευτῶν ὃ ἔστι καλόν. Ἐνταῦθα τοῦ βίου, ὦ φίλε Σώκρατες, ἔφη ἡ Μαντινικὴ ξένη, εἴπερ που ἄλλοθι, βιωτὸν ἀνθρώπῳ, θεωμένῳ αὐτὸ τὸ καλόν. ὃ ἐὰν ποτε ἴδῃς, οὐ κατὰ χρυσίον τε καὶ ἐσθῆτα καὶ τοὺς

C. *ἀεὶ ἐπανιέναι*] Par. DK. Vat. p. *ἐπανιτέον*. Dein Coisl. Par. E. Vat. s. n. Ang. u. Flor. a. b. c. i *ἐπαναβασμοῖς*, quod concinit cum praecepto Phrynichi p. 324. Vulgo erat *ἐπαναβαθμοῖς*.

ἀπὸ δυεῖν] *δυοῖν* Ven. Ξ. Par. DFK. Ambr. Vat. d. n. p. r. s.

ἕςτ' ἂν ἀπὸ τῶν μαθημάτων] Pro *ἕςτ' ἄν* Bodl. Coisl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Par. DEFK. Ang. u. Vat. d. n. p. s. Flor. a. b. c. i. n. habent *καί*. Ambr. Vat. r. Flor. n. *τελευτήσει*. Quum *ἕςτ' ἄν* nusquam alibi apud Platonem legatur, codicibus ducibus scribendum suspiceris: *καὶ ἀπὸ τῶν μαθημάτων — τελευτήσει*, ut vulgatum ortum ex grammatici alicuius interpretatione existimetur. Sed huic coniecturae obstat, quod deinde infertur *καὶ γνῷ*, quod quis erit tam temerarius, ut in *γνώσεται* mutandum existimet? Facilius igitur correxeris *ἕως ἄν*, ut dudum iudicavimus, idque nuper Herm. in Teubner. sed male omisso *ἄν*, vulgavit. Sed non opus est mutatione, siquidem *ἕςτ' ἄν* dixit etiam Xenoph. An. I. 3, 9.

C. *ἀπὸ τῶνδε*] h. e. a rebus pulcris, quae sub sensus cadunt. Ad sententiam conf. Phaedr. p. 250 sqq. Deinde *τὶ* ad *σχεδὸν* pertinet, quod ne mireris particula *ἄν* interiecta ab eo seiunctum esse, ne talia quidem offensioni esse debent, quale est illud Lysid. p. 204. E: *οὐ γὰρ πάνυ, ἔφη, τι αὐτοῦ τοὔνομα λέγουσιν*, ubi *πάνυ τι* connectas. v. ad Protagor. p. 327. B.

καὶ γνῷ αὐτὸ τελευτῶν ὃ ἔστι καλόν] h. e. atque ad extremum cognoscat ipsam pulcritudinis *ἰδέαν*. Theaetet. p. 146. E: *γνῶναι ἑπιστήμην αὐτὸ ὅ τι ποτ' ἔστι*. v. Ast. ad Rempubl. p. 399. et quae notavi ad Phileb. p. 207. collat. Phaedon. p. 75. B. D De participio *τελευτῶν* v. Phaedon. p. 72. C.

D. *Ἐνταῦθα τοῦ βίου* —] Illustrantur haec verba proximis illis *θεωμένῳ αὐτὸ τὸ καλόν*, quum ipsam intuetur pulcritudinis speciem.

οὐ κατὰ χρυσίον κ. τ. λ.] non ad aurum, vestimentum al. comparandum illud iudicabis. Nam *κατὰ* in talibus similitudinem indicat. v. Apolog. Socrat. in *ὁμολογοίην ἂν ἔγωγε οὐ κατὰ τούτους εἶναι*

καλοὺς παῖδάς τε καὶ νεανίσκους δόξει σοι εἶναι, οὓς νῦν ὁρῶν ἐκπέπληξαι καὶ ἕτοιμος εἶ καὶ σὺ καὶ ἄλλοι πολλοί, ὁρῶντες τὰ παιδικὰ καὶ ξυνόντες ἀεὶ αὐτοῖς, εἴ πως οἷόν τ' ἦν, μήτε ἐσθίειν μήτε πίνειν, ἀλλὰ θεᾶσθαι μόνον καὶ ξυνεῖναι. τί δῆτα, ἔφη, οἰόμεθα, εἴ τῳ γένοιτο αὐτὸ τὸ καλὸν ἰδεῖν εἰλικρινές, E καθαρόν, ἄμικτον, ἀλλὰ μὴ ἀνάπλεων σαρκῶν τε ἀνθρωπίνων καὶ χρωμάτων καὶ ἄλλης πολλῆς φλυαρίας θνητῆς, ἀλλ' αὐτὸ τὸ θεῖον καλὸν δύναιτο μονοειδὲς κατιδεῖν; ἆρ' οἴει, ἔφη, φαῦλον βίον γίγνεσθαι ἐκεῖσε βλέποντος ἀνθρώπου καὶ ἐκεῖνο ᾧ δεῖ 212 θεωμένου καὶ ξυνόντος αὐτῷ; ἢ οὐκ ἐνθυμεῖ, ἔφη, ὅτι ἐνταῦθα αὐτῷ μοναχοῦ γενήσεται, ὁρῶντι ᾧ ὁρα-

D. ἡ *Μαντινικὴ ξένη*] Hic quoque non pauci libri habent *μαντικήν*.

ἐάν ποτε ἴδῃς] εἴδῃς Bodl. *εἰδῇς* Par. EF. Coisl. Ang. a. Vat. n. s. Flor. a. b. c. i.

ἀλλὰ θεᾶσθαι μόνον] *θεάσασθαι* Bodl. Vat. *Δ*. Vind. 2. Ang. w.

E. *ἀλλὰ μὴ ἀνάπλεων*] Frustra Astius *ἀλλὰ* delendum censuit. v. ad Protagor. p. 337. B.

P. 212. *καὶ ἐκεῖνο ᾧ δεῖ θεωμένου*] V. *ὃ δεῖ*. Sed ω vel *ᾧ* Bodl. Vat. *Δ*. et corr. Par. F. idque verissime. Bekkerus tamen de coniectura Schleiermacheri dedit: *καὶ ἐκεῖνο δὴ θεωμένου*. Habent *δὴ* pro *δεῖ* Par. K. Vat. d. n.

ἢ οὐκ ἐνθυμεῖ] Sic Ang. w. Flor. n. cum Bodl., quod teste Bastio etiam Vat. *Δ*. habet. Vulgo erat *ἐνθυμῇ*.

ῥήτωρ. Plura dabit Heindorf. ad Gorg. p. 226., Matth. Gram. T. II. p. 1154. De *τῶν παίδων et τῶν νεανίσκων* coniunctione v. Lysid. p. 206. D.

E. *ἀνάπλεων*] pollutum, contagione infectum, ut Phaedon. p. 83. E. ubi v. annot. — *καὶ ἄλλης πολλῆς φλυαρίας*. Phaedon. p. 66. C: *Ἐρώτων δὲ καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ φόβων καὶ εἰδώλων παντοδαπῶν καὶ φλυαρίας ἐμπίπλησιν ἡμᾶς πολλῆς*, ubi Olympiodorus: *φλυαρίαν καλεῖ ὁ Πλάτων πᾶν τὸ περιττόν, οὐ μόνον τὸ ἐν λόγοις, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν ἔργοις*. Gorg. p. 519. A. Reip. X. p. 581. D. Neque aliis scriptoribus hic usus vocabuli ignotus. Ceterum quod Astius *ἀλλὰ* post *ἄμικτον* delendum censuit, non recordatus est frequentem huius vocis repetitionem nihil habere insolentiae. v. Wyttenbach. ad Phaedon. p. 142. = p. 63. E.

P. 212. *ὁρῶντι ᾧ ὁρατὸν τὸ καλόν*] h. e. spectanti quo pulcrum spectari potest, videlicet mente et animo, non oculis. Itaque paullo ante cum Astio scripsimus *καὶ ἐκεῖνο ᾧ δεῖ θεωμένου*, quam lectionem confirmat cod. Bodl. qui habet *ω δεῖ*. Vett. editt. *ὃ δεῖ*. Bekkerus de Schleierma-

τὸν τὸ καλόν, τίκτειν οὐκ εἴδωλα ἀρετῆς, ἅτε οὐκ εἰδώλου ἐφαπτομένῳ, ἀλλ' ἀληθῆ, ἅτε τοῦ ἀληθοῦς ἐφαπτομένῳ, τεκόντι δὲ ἀρετὴν ἀληθῆ καὶ θρεψαμένῳ ὑπάρχει θεοφιλεῖ γενέσθαι καί, εἴπερ τῳ ἄλλῳ ἀνθρώπων, ἀθανάτῳ καὶ ἐκείνῳ;

B Ταῦτα δή, ὦ Φαῖδρε τε καὶ οἱ ἄλλοι, ἔφη μὲν Διοτίμα, πέπεισμαι δ' ἐγώ· πεπεισμένος δὲ πειρῶμαι καὶ τοὺς ἄλλους πείθειν, ὅτι τούτου τοῦ κτήματος τῇ ἀνθρωπείᾳ φύσει συνεργὸν ἀμείνω Ἔρωτος οὐκ ἄν τις ῥᾳδίως λάβοι. διὸ δὴ ἔγωγέ φημι χρῆναι πάντα ἄνδρα τὸν Ἔρωτα τιμᾶν, καὶ αὐτὸς τιμῶ τὰ ἐρωτικὰ

θεοφιλεῖ γενέσθαι] θεοφιλῆ Bodl. Vat. A. Coisl. Vat. n. et supra versum Par. E.

εἴπερ τῳ ἄλλῳ ἀνθρώπων] V. ἀνθρώπῳ, invitis codicibus praeter Ang w. Vind. 7. et pr. Vat. r. omnibus.

B. καὶ ἀνδρείαν] V. ἀνδρίαν, quod e Bodl. Vat. r. Par. K. Flor. n. mutatum. Post καὶ articulum iterat Par. K.

C. τὸν δὲ Ἀριστοφάνη] Sic Bodl. Vat. A. Coisl. Ven. 2. Par. K. Ang. u. w. Vat. n. p. Flor. i. Vett. editt. Ἀριστοφάνην, qua forma Platonem abstinuisse supra monuimus.

cheri coniectura dedit κἀκεῖνο δὴ θεωμένου. De verbis ὁρᾶν, θεᾶσθαι, βλέπειν, ὄψις, ὄμμα ad animum translatis v. Ast. ad Polit. p. 573. et Creuzer. ad Plotin. de Pulcrit. p. 361. coll. 210.

B. τιμῶ τὰ ἐρωτικά] V. ad. p. 177. D.

C. ὅ τι καὶ ὅπῃ χ. ὀν., τοῦτο ὀνόμαζε] Frequens est loquutio ὀνομάζειν τινά τι, ὀνομάζειν τοῦτο, καλεῖν τοῦτο, v. ad Protagor. p. 358. Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. v. 502. 566. Valcken. ad Phoeniss. v. 12. Schaefer. ad Long. p. 369. Conf. infra p. 218. A. Menexen. p. 138. C: καλεῖ δὲ ὁ μὲν αὐτὴν δημοκρατίαν, ὁ δὲ ἄλλο, ὃ ἂν χαίρῃ. De Republ. V. p. 463. A. Pro εἰ δέ ne quis malit εἰ δὲ μή, repetas ex superioribus βούλει. Alcibiad. I. p. 114. B: εἰ μὲν βούλει, ἐρωτῶν με· εἰ δέ, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σαυτοῦ λόγον διεξελθε. De Rep. IV. p. 432. A. Euthyd. p. 285. C. Matthiae Gr. p. 1248.

τοὺς μέν — λέγειν τι ἐπιχειρεῖν] Intelligas ἔφη ὁ Ἀριστόδημος.

ὅτι ἐμνήσθη αὐτοῦ] Attigerat enim Socrates p. 205. D. E. Aristophanis orationem his verbis: καὶ λέγεταί μέν γέ τις, ἔφη, λόγος, ὡς οὐ ἂν τὸ ἥμισυ ἑαυτῶν ζητῶσιν κ. τ. λ,

καὶ ἐξαίφνης τὴν αὐλειον θ.] h. e. τὴν θύραν τῆς αὐλῆς, fores vestibuli, quae aulam claudunt viam versus, v. Böttiger. ad Eurip. Med. T. VI. p. 443. ed. Matth. Wyttenbach. ad Plut. Mor. Vol. II. p. 18 sq. ed. Matth. Bremi ad Lysiam. p. 9. Deinde pro vulg. κροτουμένην ex optimis codd. recepimus κρουομένην, quod verbum sollemne est de iis, qui fores pulsant, ut intromittantur. Moeris Att. p. 211: κόπτει τὴν θύραν (ὁ) ἔξωθεν· ψοφεῖ δὲ ὁ ἔνδοθεν, Ἀτ-

καὶ διαφερόντως ἀσκῶ, καὶ τοῖς ἄλλοις παρακελεύομαι, καὶ νῦν τε καὶ ἀεὶ ἐγκωμιάζω τὴν δύναμιν καὶ ἀνδρείαν τοῦ Ἔρωτος καθ' ὅσον οἷός τ' εἰμί.

Τοῦτον οὖν τὸν λόγον, ὦ Φαῖδρε, εἰ μὲν βούλει, C ὡς ἐγκώμιον εἰς Ἔρωτα νόμισον εἰρῆσθαι, εἰ δέ, ὅ τι καὶ ὅπῃ χαίρεις ὀνομάζων, τοῦτο ὀνόμαζε.

Cap. XXX. Εἰπόντος δὲ ταῦτα τοῦ Σωκράτους, τοὺς μὲν ἐπαινεῖν, τὸν δὲ Ἀριστοφάνη λέγειν τι ἐπιχειρεῖν, ὅτι ἐμνήσθη αὐτοῦ λέγων ὁ Σωκράτης περὶ τοῦ λόγου· καὶ ἐξαίφνης τὴν αὔλειον θύραν κρουομένην πολὺν ψόφον παρασχεῖν ὡς κωμαστῶν, καὶ αὐ-

τὴν αὔλειον θύραν] αὔλιον Bodl. Vat. *A.* Coisl. Par. EF. Ang. u. w. Vat. n. s. Flor. b. i., ut edidit Hermannus; de qua scriptura v. Pierson. ad Moer. p. 88. Fischer. ad Theophr. Ind. s. v. Αὔλειος, Iacobs ad Achill. Tat. p. 820. qui utramque formam probam esse volunt. De quo nos quidem dubitamus. Imo αὔλιον ex eo habet originem, quod ει in cod. per iota μακρόν scribi solitum est. Deinde κρουομένην Vat. *A.* Par. DK. Ang. w. Vat. p. r. Vind. 1. 2. 7. Flor. n. Vett. editt. κροτουμένην. Tum perperam interpungunt: παρασχεῖν, ὡς κωμαστῶν καὶ αὐλητρ. v. comment.

τικῶς· κροτεῖ δὲ Ἑλληνικῶς, ubi Valcken. κρούει legendum censuit. Verissime. Nam quod Pierson., quo tueretur vulgatam lectionem, provocavit ad hunc locum Symposii et ad epigramma Leonis Dorvillio ad Chariton. p. 31. laudatum, locus Symposii propter meliorem codicum lectionem ad firmandam eius sententiam nihil valet; illud epigramma autem parum habet auctoritatis hac in re, quandoquidem optimi quique scriptores Attici κρούειν dixisse reperiuntur, v. Muret. Var. Lectt. I. 17. et intpp. ad Xenoph. Sympos. I. 11. Proxima labem contraxerant. Neque enim haec: ὡς κωμαστῶν — — ἀκούειν apte cohaerebant cum praecedentibus, propterea quod post παρασχεῖν commate erat distinctum. Vitium sustulimus mutata interpunctione, qua probata non est quod cum Astio corrigas καὶ ὡς κωμαστῶν vel καὶ κωμαστῶν. Nunc ὡς κωμαστῶν connectendum cum πολὺν ψόφον π. hoc sensu: vestibuli ianuam pulsatam ingentem fecisse strepitum ut comissatorum, h. e. quasi comissatores eum excitarent. Deinde ad ἀκούειν intelligas αὐτούς et vertas: und man habe den Ton einer Flötenspielerin gehört. Nam φωνήν perperam intelligunt hic de voce tibicinae, quum de sono tibiae, quam illa inflavit, cogitandum sit. De κωμασταῖς noctu ad fores amicorum comitibus tibicinis aliisque id genus hominibus accedentibus et παρακλαυσίθυρα canentibus v. Demosth. T. II. p. 433. ed. Reisk. Lucian. Bis Accus. 31. Iamblich. Vit. Pythag. p. 94. Clem. Alex. Paedag. II. 4. Schol. Theocr. Id. III. I. al. coll. Schwarz diss. de commissationibus veterum Altd. a. 1744. editt. Ceterum κῶμος est

λητρίδος φωνὴν ἀκούειν. τὸν οὖν Ἀγάθωνα, Παῖδες,
D φάναι, οὐ σκέψεσθε; καὶ ἐὰν μέν τις τῶν ἐπιτηδείων ᾖ, καλεῖτε· εἰ δὲ μή, λέγετε, ὅτι οὐ πίνομεν, ἀλλὰ ἀναπαυόμεθα ἤδη. Καὶ οὐ πολὺ ὕστερον Ἀλκιβιάδου τὴν φωνὴν ἀκούειν ἐν τῇ αὐλῇ σφόδρα μεθύοντος καὶ μέγα βοῶντος, ἐρωτῶντος, ὅπου Ἀγάθων, καὶ κελεύοντος ἄγειν παρ' Ἀγάθωνα. ἄγειν οὖν αὐτὸν παρὰ σφᾶς τήν τε αὐλητρίδα ὑπολαβοῦσαν καὶ ἄλλους τινὰς τῶν ἀκολούθων, καὶ ἐπιστῆναι ἐπὶ τὰς
E θύρας ἐστεφανωμένον αὐτὸν κιττοῦ τέ τινι στεφάνῳ δασεῖ καὶ ἴωνι, καὶ ταινίας ἔχοντα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πάνυ πολλάς, καὶ εἰπεῖν, Ἄνδρες, χαίρετε· μεθύοντα ἄνδρα πάνυ σφόδρα δέξεσθε συμπότην, ἢ ἀπίωμεν ἀναδήσαντες μόνον Ἀγάθωνα, ἐφ' ὅπερ ἤλθομεν; ἐγὼ γάρ τοι, φάναι, χθὲς μὲν οὐχ οἷός τ' ἐγενόμην

D. μέγα βοῶντος, ἐρωτῶντος] V. β. καὶ ἐρ. Sed recte καὶ codd. omnes praeter Ven. Ξ. Vat. n. Vind. 7. omittunt. Nam per ἐρωτῶντος illud μέγα βοῶντος explicatur. Hommelius tamen ἐρωτῶντος delendum censet. Scilicet hoc est criticam factitare.

E. κιττοῦ τέ τινι στ.] Hoc τε, vulgo omissum, codd. plerique omnes suppeditarunt.

δέξεσθε συμπότην] δέξεσθε Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Ang. w. et supra versum Vat. s. Vulgo erat. δέξασθε, puncto post ἤλθομεν posito. Dein ἐφ' ᾧπερ Bodl. Vat. Δ. Par. DK. Ang. w. Vat. p. probante Hermanno.

κεφαλήν, ἐὰν εἴπω οὕτωσί, ἀναδ.] Sic editt. In Par.

compotatio post coenam continuata. Varias vocabuli significationes exposuit Welcker ad Philostr. Imagg. p. 202 sq. ed. Iacobs.

D. οὐ σκέψεσθε] Cf. annot. ad c. I. — καλεῖτε, h. e. invitate, ut mox: καὶ τὸν Ἀγάθωνα καλεῖν αὐτόν.

αὐλητρίδα ὑπολαβοῦσαν] Verbum ὑπολαμβάνειν, casurum sustentare, illustravit Dorvill. ad Chariton. p. 172.

ἐπιστῆναι ἐπὶ τὰς θύρας] Intellige fores ipsius domus, in qua convivae erant, sive τὴν μέταυλον θύραν.

E. ταινίας ἔχοντα] Mos erat capita hominum vel publice bene meritorum, veluti victorum, vel amicorum et familiarium laetis diebus ac sollemnitatibus coronis, vittis, taeniis redimiendi et ornandi, v. Rhaken. ad Tim. Gloss. p. 246 sq. Paschal. de coronis IV. 8. interpp. ad Horat. Odar. IV. 11, 2. al. — De Alcibiadis vinolentia laudant Athenaeum XII. p. 534. et Spanhem. ad Iulian. Orat. I. p. 124.

ἐὰν εἴπω οὕτωσί,] Reliquimus codicum scripturam, non quo eam putaremus integram ac sinceram, est enim aperte vitiata, sed quod vitii, quo la-

ἀφικέσθαι, νῦν δὲ ἦκω ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχων τὰς ταινίας, ἵνα ἀπὸ τῆς ἐμῆς κεφαλῆς τὴν τοῦ σοφωτάτου καὶ καλλίστου κεφαλήν, ἐὰν εἴπω οὕτωσί, ἀναδήσω. ἆρα καταγελάσεσθέ μου ὡς μεθύοντος; ἐγὼ δέ, κἂν ὑμεῖς γελᾶτε, ὅμως εὖ οἶδ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, ἀλλά 213
μοι λέγετε αὐτόθεν, ἐπὶ ῥητοῖς εἰσίω, ἢ μή; συμπίεσθε, ἢ οὔ; Πάντας οὖν ἀναθορυβῆσαι καὶ κελεύειν εἰσιέναι καὶ κατακλίνεσθαι, καὶ τὸν Ἀγάθωνα καλεῖν αὐτόν. καὶ τὸν ἰέναι ἀγόμενον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ περιαιρούμενον ἅμα τὰς ταινίας ὡς ἀναδήσοντα, ἐπίπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν ἔχοντα οὐ κατιδεῖν τὸν Σωκράτη, ἀλλὰ καθίζεσθαι παρὰ τὸν Ἀγάθωνα ἐν μέσῳ Σωκράτους τε καὶ ἐκείνου· παραχωρῆσαι γὰρ τὸν Σωκράτη ὡς ἐκεῖνον καθίζειν. παρακαθεζόμενον δὲ αὐτὸν ἀσπάζεσθαί τε τὸν Ἀγάθωνα καὶ ἀναδεῖν. B

D. Vat. n. est *οὑτωσίν*. Ambr. Vat. r. Vind. 1. Flor. n. mutato ordine: *οὑτωσὶ κεφαλὴν ἀναδήσω*. Permira est coniectura Hommelii, scribendum putantis: *ἐὰν εἶπον*, quod interpretatur: Dixi iam saepius, mitti me velle liberum a vestris manibus. Ast. coni. *ἆρα, ἐὰν εἴπω οὑτωσί, καταγελάσεσθε*, audaci transpositione facta. Orell. mavult: *ἵν' εἴπω οὑτωσί*, ut Epist. III. p. 318. D. *ἵν' οὕτως εἴπω*. Winckelm. coni. *ἐὰν ἀνείπω οὑτωσί, ἀναδήσω*. Car. Fr. Hermann. *ἀνειπὼν οὑτωσί*.

P. 213. *καὶ κελεύειν εἰσιέναι*] *κελεύει* Bodl. a pr. m. *ἐπίπροσθεν τῶν ὀφθαλμῶν*] *ἐπίπροσθε* Coisl., ut solet, cum Vat. *A*. Ang. w., quod dedit Bekker. v. ad p. 172. A.

borat, medela incerta est. Winckelmannus legendum suasit: *ἐὰν ἀνείπω οὑτωσί, ἀναδήσω*. Quae ratio maiorem nanciscetur probabilitatem, ubi post *ἀνείπω* distinxeris, *οὑτωσί* ad *ἀναδήσω* relato. Sed fateor molestum mihi accidere istud *ἐάν* coniunctivo sociatum. Quod in tali sententia vix locum habet. Quamobrem probo potius quod nuperrime dedit C. Fr. Hermannus: *καὶ καλλίστου κεφαλὴν ἀνειπών* (ubi eum victorem renunciavero) *οὑτωσὶ ἀναδήσω*. *Ἀνειπεῖν* hac in re sollemne esse constat. v. Legg. XII. p. 946. B. Schaefer. ad Demosth. Apparat. II. p. 90.

P. 213. *λέγετε αὐτόθεν*] In his *αὐτόθεν*, quod proprie est ex ipsa re praesenti, significat statim, illico. Similia vide ad Phileb. p. 170. — *ἐπὶ ῥητοῖς*, h. e. sub ea conditione, quam dixi. Comparat Wyttenbach. Plutarch. de Audit. p. 42. E. Respicit ad p. 213. E: *μεθύοντα ἀνδρα πάνυ σφόδρα δέξεσθε συμπότην, ἢ ἀπίωμεν κ. τ. λ.* Errat igitur Rückertus nullam dum conditionem memoratam esse existimans.

ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων] i. e. *ὑπὸ τῶν ἀκολούθων*, quos supra dixerat.

εἰπεῖν οὖν τὸν Ἀγάθωνα, Ὑπολύετε, παῖδες, Ἀλκιβιάδην, ἵνα ἐκ τρίτων κατακέηται. Πάνυ γε, εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην· ἀλλὰ τίς ἡμῖν ὅδε τρίτος συμπότης; Καὶ ἅμα μεταστρεφόμενον αὐτὸν ὁρᾶν τὸν Σωκράτη, ἰδόντα δὲ ἀναπηδῆσαι καὶ εἰπεῖν Ὦ Ἡράκλεις, τουτὶ τί ἦν; Σωκράτης οὗτος; ἐλλοχῶν αὖ με ἐνταῦθα κα-
C τέκεισο, ὥςπερ εἰώθης ἐξαίφνης ἀναφαίνεσθαι ὅπου ἐγὼ ᾤμην ἥκιστά σε ἔσεσθαι. καὶ νῦν τί ἥκεις; καὶ τί αὖ ἐνταῦθα κατεκλίνης; ὡς οὐ παρὰ Ἀριστοφάνει, οὐδὲ εἴ τις ἄλλος γελοῖος ἔστι τε καὶ βούλεται· ἀλλὰ διεμηχανήσω, ὅπως παρὰ τῷ καλλίστῳ τῶν ἔνδον κατακείσει. Καὶ τὸν Σωκράτη, Ὦ Ἀγάθων, φάναι, ὅρα, εἴ μοι ἐπαμύνεις· ὡς ἐμοὶ ὁ τούτου ἔρως τοῦ

B. ὅδε τρίτος συμπότης] τρίτος ὅδε συμπότης vett. editt. repugnantibus codd., ex quibus Bodl. Vat. *A*. Par. DK. Vat. p. ὧδε scriptum habent.

τουτὶ τί ἦν] τοῦτ' εἰπεῖν vitiosissime Bodl. Vat. *A*. Par. DK. Ang. w. Vat. p. Vind. 7. et Scholiastes. In Vind. 2. haec verba desunt. Deinde post Σωκράτης οὗτος de Bekkeri sententia posui signum interrogationis.

C. ὥςπερ εἰώθης] Sic Vind. 2. et Ven. *Ξ*. Legebatur εἰώθεις, quod tenuit Hermann.

οὐδὲ εἴ τις ἄλλος γ.] V. οὔτε, quod e Bodl. Vat. *A*. Vind. 2. Par. D. Ang. w. Vat. p. emendatum.

Ὦ Ἀγάθων, φάναι] ὦ cum Bekkero ex Par. F. addidi. Habet enim haec compellatio quandam affectus significationem, ut ὦ vix recte abesse videatur. Deinde Stephanus pro ἐπαμύνεις, quod libri tuentur, correxit ἐπαμυνεῖς, idque etiam Bekkerus recepit, consentientibus Turicensibus. Sed praesens tempus defendi

B. Ὑπολύετε, παῖδες] h. e. calceos solvite. Nam calcei inter epulas deponebantur, de quo more v. Gataker. Advers. Miscell. c. 19. — ἐκ τρίτων, tertius, praeter ipsum Agathonem et Socratem. Gorg. p. 500. A: σύμψηφος ἡμῖν εἶ καὶ σὺ ἐκ τρίτων; ubi v. Heindorf.

Ὦ Ἡράκλεις, τουτὶ τί ἦν;] Mirandi formula, qua utuntur, quibus aliquid subito et praeter exspectationem accidit: unde imperfecti usus explicandus. Aristoph. Acharn. v. 767: τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα; Lysistr. 445: τουτὶ τί ἦν; Vesp. v. 183: τουτὶ τί ἦν; Avv. 863. 1026. 1482. al. v. ad Phaedon. p. 68. C.

Σωκράτης οὗτος; ἐλλοχῶν — κατέκεισο] De hac structura v. ad cap. I. in. Singularem Socratis erga Alcibiadem amorem et amicitiam memorat Plutarch. Vita Alcibiad. c. 1. et Maxim. Tyr. XXIV. 5.

C. ὡς οὐ παρὰ Ἀρ. — βούλεται] Verba καὶ βούλεται,

ἀνθρώπου οὐ φαῦλον πρᾶγμα γέγονεν. ἀπ' ἐκείνου γὰρ τοῦ χρόνου, ἀφ' οὗ τούτου ἠράσθην, οὐκέτι ἔξεστί μοι οὔτε προσβλέψαι οὔτε διαλεχθῆναι καλῷ D οὐδενί, ἢ οὗτοσὶ ζηλοτυπῶν με καὶ φθονῶν θαυμαστὰ ἐργάζεται καὶ λοιδορεῖταί τε καὶ τὼ χεῖρε μόγις ἀπέχεται. ὅρα οὖν, μή τι καὶ νῦν ἐργάσηται, ἀλλὰ διάλλαξον ἡμᾶς, ἢ ἐὰν ἐπιχειρῇ βιάζεσθαι, ἐπάμυνε, ὡς ἐγὼ τὴν τούτου μανίαν τε καὶ φιλεραστίαν πάνυ ὀῤῥωδῶ. Ἀλλ' οὐκ ἔστι, φάναι τὸν Ἀλκιβιάδην, ἐμοὶ καὶ σοὶ διαλλαγή. ἀλλὰ τούτων μὲν εἰς αὖθίς σε τιμωρήσομαι· νῦν δέ μοι, Ἀγάθων, φάναι, μετάδος τῶν ταινιῶν, ἵνα ἀναδήσω καὶ τὴν τούτου ταυτηνὶ τὴν θαυμαστὴν κεφαλήν, καὶ μή μοι μέμφη- E

recte potest. Mox p. 214. E. ὕρα, εἰ παρίης, Gorg. p. 476. D. ὅρα, εἰ ὁμολογεῖς.

D. καλῷ οὐδενί] οὐδ' ἑνί Bodl. et Tur. Non male, v. ad p. 214. D.

D. θαυμαστὰ ἐργάζεται] V. θαυμάσια, quod e Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. Par. D K. Ang. w. Vat. p. et pr. Ven. Ξ. mutatum. Mox ἐπάμυναι Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. Par. D K. Ang. w. Editt. omnes ἐπάμυνε.

νῦν δέ μοι, Ἀγ., φάναι] δ' ἐμοὶ Flor. n. Dein Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. D K. Ang. w. Vat. p. ἵνα ἀναδησώμεθα. Sed recte habet ἵνα ἀναδήσω, pro quo nec cum C. Fr. Hermanno de coniectura reponam ἀναδησωμεν. Nimirum istud ἀναδησώμεθα, quod Bodl. aliique habent, unde ortum sit, luculenter apparet ex eo, quod iidem fere libri etiam καὶ exterminant. Nam proximum καὶ om. Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. Par. D K. Vat. p. Pro αὐτὸν δὲ νικ. Florentini αὐτόν.

E. ταυτηνὶ τὴν θαυμαστὴν κ.] τὴν om. Par. K. et Ambr.

sc. γελοῖος εἶναι, reddas atque id studet. v. Hoogeveen. ad Viger. p. 226. annot. 16. extr. Ceterum ὡς est quippe, nam, ut mox in verbis: ὡς ἐμοὶ ὁ τούτου ἔρως — οὐ φαῦλον πρᾶγμα γέγονεν, et ὡς ἐγὼ τὴν τούτου μανίαν — ὀῤῥωδῶ. C. Fr. Hermannus cur reponendum censuerit: καὶ οὐ παρὰ Ἀριστ. invitis libris omnibus, haud sane intelligimus.

D. ἢ οὗτοσὶ ζ.] h. e. aut, si id facio, hicce prae aemulatione et invidia etc. De verbo ὀῤῥωδεῖν, quod proprie dicitur de animalibus prae metu caudam reducentibus, ab Atticis ita usurpato, ut omnino sit metuere, v. Pierson. ad Moer. p. 255.

E. τὴν τούτου ταυτηνὶ τὴν θαυμαστὴν κεφαλήν] Iteratio haec articuli non caret idonea ratione. Nam verba sic explicanda sunt: τὴν τούτου ταυτηνί, ἣ θαυμαστή ἐστι, κ. v. ad Hipp. mai. 281. D. Cratyl. 398. B. D. Gorg. p. 502. D. Remp. VIII. p. 565. D. III. p. 407. B.

Ἐρυξίμαχον. ἡμῖν, πρὶν σὲ εἰςελθεῖν, ἔδοξε χρῆναι ἐπὶ
C δεξιὰ ἕκαστον ἐν μέρει λόγον περὶ Ἔρωτος εἰπεῖν ὡς
δύναιτο κάλλιστον, καὶ ἐγκωμιάσαι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι
πάντες ἡμεῖς εἰρήκαμεν· σὺ δ' ἐπειδὴ οὐκ εἴρηκας
καὶ ἐκπέπωκας, δίκαιος εἶ εἰπεῖν, εἰπὼν δ' ἐπιτάξαι
Σωκράτει ὅ τι ἂν βούλῃ, καὶ τοῦτον τῷ ἐπὶ δεξιὰ
καὶ οὕτω τοὺς ἄλλους. Ἀλλά, φάναι, ὦ Ἐρυξίμαχε,
τὸν Ἀλκιβιάδην, καλῶς μὲν λέγεις, μεθύοντα δὲ ἄν-
δρα παρὰ νηφόντων λόγους παραβάλλειν μὴ οὐκ ἐξ
ἴσου ᾖ. καὶ ἅμα, ὦ μακάριε, πείθει τί σε Σωκράτης
D ὧν ἄρτι εἶπεν; ἢ οἶσθα, ὅτι τοὐναντίον ἐστὶ πᾶν· ἢ

Coisl. Par. EF. Ang. u Vat. n. p. s. et rec. Ang. w. Quae eo magis requiritur, quia ipsius poetae integer versiculus affertur. Alia ratio est Phaedr. in., ubi poetae verba prosae admiscentur orationi. C. tamen. Fr. Herm. propter Bodl. scilicet auctoritatem veterem scripturam servandam statuit.

C. καὶ ἐκπέπωκας] Sic cum Bas. 2. scriptum habent Bodl. Coisl. Ven. Ξ. Par. K. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. Vind. 1. 2. Flor. a. b. c. i. Vitiose Bas. 1. 2. ἐμπέπτωκας. Steph. ἐμπέπωκας. In Vat. Δ. Par. DF. est ἐκπέπτωκας. Deinde εἶ om. Par. EF. Vat. s. post εἰπεῖν ponit Coisl.

τῷ ἐπὶ δεξιά] Sic Ang. u. Vat. s. ἐπιδεξιά Ang. w. ἐπιδεξια

C. καὶ τοῦτον τῷ ἐπὶ δεξιά] Accusativus ponitur ac si praecessisset δίκαιόν ἐστι. Itaque verba sic interpreteris: καὶ τοῦτον δίκαιόν ἐστιν ἐπιτάξαι τῷ ἐπὶ δεξιά. Structurae variatio nec per se ingrata est, et per sententiae rationem propemodum necessaria.

μεθύοντα δὲ ἄνδρα — παραβάλλειν] Ebrium virum componere cum sobriorum orationibus haud sane aequum fuerit, quod breviter dictum est pro: ebrium virum committere cum iis, qui sobrii loquuntur. De qua loquendi ratione v. ann. ad Protag. p. 358. D. Gorg. p. 455. D. Iam vide, quibus modis hunc locum sollicitaverint ii, qui breviloquentiae vim non assecuti sunt. Bastius enim λόγον inserendum censuit. Wolfius μεθύοντα ἄνδρα positum putavit pro λόγους μεθύοντος ἀνδρός. Astius νηφόντων λόγους accepit ita, ut hoc dictum iudicaret pro νήφοντας. Alii etiam alias rationes inierunt, quas commemorare longum est atque supervacaneum. Παραβάλλειν est obiicere, committere certaminis caussa, quod bono et malo sensu dicitur. Eadem prorsus ratione Aristoph. Avv. 333 sqq. παρέβαλέν τ' ἐμὲ παρὰ γένος ἀνόσιον. Calliditatis et fraudulentiae significationem verbo adhaerere notant Thom. M. p. 620. Hesych. T. II. p. 857.

πείθει τί σε κ. τ. λ.] h. e. πείθει σέ τι τούτων, ἃ Σωκράτης ἄρτι εἶπεν; credisne quidquam eorum, quae modo dixit Socrates? an

ὃ ἔλεγεν; οὗτος γάρ, ἐάν τινα ἐγὼ ἐπαινέσω τούτου παρόντος ἢ θεὸν ἢ ἄνθρωπον ἄλλον ἢ τοῦτον, οὐκ ἀφέξεταί μου τὼ χεῖρε. Οὐκ εὐφημήσεις; φάναι τὸν Σωκράτη. Μὰ τὸν Ποσειδῶ, εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην, μηδὲν λέγε πρὸς ταῦτα, ὡς ἐγὼ οὐδ' ἂν ἕνα ἄλλον ἐπαινέσαιμι σοῦ παρόντος. Ἀλλ' οὕτω ποίει, φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον, εἰ βούλει· Σωκράτη ἐπαίνεσον. Πῶς λέγεις; εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην· δοκεῖ χρῆναι, E
ὦ Ἐρυξίμαχε; ἐπιθῶμαι τῷ ἀνδρὶ καὶ τιμωρήσωμαι ὑμῶν ἐναντίον; Οὗτος, φάναι τὸν Σωκράτη, τί ἐν νῷ ἔχεις; ἐπὶ τὰ γελοιότερά με ἐπαινέσεις; ἢ τί ποιή-

sine accentu. Vat. Δ. ἐπιδέξια Vind. 1. 7. Par. K. Ambr. Vat. p. r. Vett. editt. ἐπὶ δεξιᾷ. conf. p. 177. D. 214. B. 222. E. 223. C. et Schneiderus ad Remp. IV. p. 420. E.

παρὰ νηφόντων λόγους] Steph. coni. παρὰ τοὺς ν. λ. Sed articulo non opus.

E. με ἐπαινέσεις;] Bekk. de suo dedit ἐπαινέσαι. Noli attrectare scripturam codicum. Falluntur enim grammatici existimantes futurum verbi ἐπαινεῖν semper esse ἐπαινέσομαι, non item ἐπαινέσω. Xenoph. Anab. V. 5, 8. ἔπεμψεν — ἐπαινέσοντας — ἔπειτα δὲ καὶ συνησθησομένους. vid. Poppo ad Xenoph. Cyrop. I 4, 16. Buttmann. Gr. Ampl. §. 113. not. 9. Matth. §. 184. 1.

nosti prorsus contrarium esse verum? h. e. noli quidquam eorum credere, quae modo dixit Socrates: nam plane contrarium verum est. Dixerat autem Socrates supra c. XXX. extr. ἀπ' ἐκείνου γὰρ τοῦ χρόνου, ἀφ' οὗ τούτου ἠράσθην, οὐκέτι ἔξεστί μοι οὔτε προσβλέψαι οὔτε διαλεχθῆναι καλῶ οὐδενί κ. τ. λ, unde apparet, cur Alcibiades prorsus contrarium verum esse dicat.

D. ὡς ἐγὼ οὐδ' ἂν ἕνα ἄλλον] ne unum quidem alium, i. e. prorsus neminem alium, quem usum loquendi fuerunt qui hoc loco non perspicerent. Sic mox p. 216 E: ὥστε οὐδ' ἂν εἷς οἰηθείη. P. 222. D: καὶ μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἄλλου, h. e. et a nemine prorsus alio. P. 177. A: μηδὲ ἕνα πώποτε — πεποιηκέναι μηδὲν ἐγκώμιον; Xenoph. Symp. III. 4: οὐδὲ καθ' ἓν συμμίγνυται. Phaed. p. 72. D. p. 100. C. Gorg. p. 512. E. 519. B. Protag. p. 435. D. De Rep. I. p 353. D. II. p 359. B. VI. p. 506. A. VIII. p. 553. D. Legg. IV. 720. A. al.

E. ἐπὶ τὰ γελοιότερά με ἐπαινέσεις;] h. e. in partem ridiculam. Sic paullo post dicit: οὗτος μὲν οὖν ἴσως οἰήσεται ἐπὶ τὰ γελοιότερα. Phileb. p. 40. C: μεμιμημέναι μέντοι τὰς ἀληθεῖς (ἡδονὰς) ἐπὶ τὰ γελοιότερα. Politic. p. 293. E: ἐπὶ τὰ αἰσχίονα μεμιμῆσθαι. Ibid. p. 297. C: τὰς μὲν ἐπὶ τὰ καλλίονα, τὰς δὲ ἐπὶ τὰ αἰσχίω μιμουμένας ταύτην. Aelian. V. H. XV. 28: μιμεῖσθαι δέ τινας ἐπὶ τὸ γελοιότερον. In talibus quae sit vis et significatio comparativi, neminem, opinor, fugiet.

σεις; Τἀληθῆ ἐρῶ. ἀλλ' ὅρα, εἰ παρίης. Ἀλλὰ μέντοι τά γε ἀληθῆ παρίημι καὶ κελεύω λέγειν. Οὐκ ἂν φθάνοιμι, εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην. καὶ μέντοι οὕτωσὶ ποίησον. ἐάν τι μὴ ἀληθὲς λέγω, μεταξὺ ἐπιλαβοῦ, ἂν βούλῃ, καὶ εἰπέ, ὅτι τοῦτο ψεύδομαι· 215 ἑκὼν γὰρ εἶναι οὐδὲν ψεύσομαι. ἐὰν μέντοι ἀναμιμνησκόμενος ἄλλο ἄλλοθεν λέγω, μηδὲν θαυμάσῃς· οὐ γάρ τι ῥᾴδιον τὴν σὴν ἀτοπίαν ὧδ' ἔχοντι εὐπόρως καὶ ἐφεξῆς καταριθμῆσαι.

Cap. XXXII. Σωκράτη δ' ἐγὼ ἐπαινεῖν, ὦ ἄνδρες, οὕτως ἐπιχειρήσω, δι' εἰκόνων. οὗτος μὲν οὖν ἴσως οἰήσεται ἐπὶ τὰ γελοιότερα, ἔσται δ' ἡ εἰκὼν

P. 215. τοῖς Σειληνοῖς τ.] σιληνοῖς Bodl. Vat. *A*. Coisl. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. E. Ang. u. w. Vat. n. s. Flor. a. b. c. i. constanter. ἐρμογλυφίοις Par. E. Ambr. Ang. u. Vat. n. r. Flor. a. b. c. i. π. Scilicet ει olim per ι μακρὸν scribi solitum v. ann. ad 212. C. p. 216. D. 221. D. ubi perperam αὔλιον scribunt.

B. οὐδ' αὐτὸς δήπου ἀμφισβητήσαις] Hoc ἀμφισβητήσαις si verum est, aut οὐδ' ἂν αὐτός scribendum, aut interpretan-

Οὐκ ἂν φθάνοιμι] Statim initium faciam.

P. 215. οὐ γάρ τι ῥᾴδιον] nam haud sane facile est mirum ingenium tuum expedite et ordine describere, praesertim homini sic se habenti, h. e. inebriato. De v. ἀτοπία v. infra p. 221. D.

οὕτως ἐπιχειρήσω, δι' εἰκόνων] Istud δι' εἰκόνων praegresso οὕτως per epexegesin additum. P. 207. D: δύναται δὲ ταύτῃ μόνον, τῇ γενέσει. Legg. I. p. 633. D: οἶμαι μὲν οὕτω, πρὸς ταῦτα σύμπαντα. De Rep. VIII. 559. E. 551. C. IX. 596. Aristoph. Rann. v. 624: οὕτω δὲ βασάνιζ', ἀπαγαγών. Cicero De Orat. I. 23, 108. Nam ars ista definitur, ut paulo ante exposuit Antonius, ex rebus perceptis planeque cognitis, quae interpretes non recte explicare solent.

οἰήσεται ἐπὶ τ. γ.] sc. me ipsum laudaturum esse.

ὁμοιότατον αὐτὸν εἶναι τοῖς Σειληνοῖς] De similitudine Socratis cum Silenis vide locos iam ab aliis laudatos Theaetet. p. 143. E. Xenoph. Sympos. IV. 19. ibique intpp. V. 6. Iulian. Caesar. c. IX. ed. Heusing. coll. Davis. ad Ciceron. de fato. c. 5. ad Max. Tyr. VII. 9. Wernsdorf. ad Himer. p. 464. Bergler. ad Arist. Nubb. v. 223. Creuzer. Studior. T. II. p. 231. p. 271 sqq. et 290 sqq. Winckelmann. Histor. Artt. Vol. II. p. 75 sqq. ed. Dresd. Hermann Ulrich von Singen in kleine Deutsche Schriften. Wittenberg, 1730. 8. T. I. p. 77 sqq. Solebant autem operum artifices officinas suas ornare grandioribus capsulis Silenorum formam referentibus, in quibus simulacra pulcerrima, quae elaborassent, reconderent. Itaque Alcibiades eleganter hac utitur comparatione, Socratem significaturus plus in se habere reconditum

τοῦ ἀληθοῦς ἕνεκα, οὐ τοῦ γελοίου. φημὶ γὰρ δὴ ὁμοιότατον αὐτὸν εἶναι τοῖς Σειληνοῖς τούτοις τοῖς ἐν τοῖς ἑρμογλυφείοις καθημένοις, οὕστινας ἐργάζονται οἱ δημιουργοὶ σύριγγας ἢ αὐλοὺς ἔχοντας· οἷ διχάδε διοιχθέντες φαίνονται ἔνδοθεν ἀγάλματα ἔχοντες θεῶν. καί φημι αὖ ἐοικέναι αὐτὸν τῷ Σατύρῳ τῷ Μαρσύᾳ. ὅτι μὲν οὖν τό γε εἶδος ὅμοιος εἶ τούτοις, ὦ Σώκρατες, οὐδ' αὐτὸς δήπου ἀμφισβητήσαις· ὡς δὲ καὶ τἆλλα ἔοικας, μετὰ τοῦτο ἄκουε. ὑβριστὴς εἶ· ἢ οὔ; ἐὰν γὰρ μὴ ὁμολογῇς, μάρτυρας παρέξομαι. ἀλλ' οὐκ αὐλητής; πολύ γε θαυμασιώτερος ἐκείνου· ὁ μέν γε δι' ὀργάνων ἐκήλει τοὺς ἀνθρώπους τῇ ἀπὸ τοῦ

B.

C.

dum: ne ipse quidem dubitare volueris. v. Reisig. De ἄν particula p. 131. Hermann. De Part. ἄν p. 159 sqq. Bekkerus ἀμφισβητήσεις ex Par. K. et corr. Vat. p. dedit; recte fortasse.

ἀλλ' οὐκ αὐλητής] Recte post αὐλητὴς interpungunt Bodl. Vat. Δ. Coisl. Ven. Ξ. Vind. 1. 2. Par. F. Flor. a. b. i. n. Bas. 1. Steph. Nam vulgo post ἐκείνου interrogandi signum interponitur.

quam fronte promittat. Quae quidem similitudo eo est elegantior, quod Socrates etiam nasum aduncum, ludibrii et protervitatis signum, atque ridendi iocandique consuetudinem cum Silenis habebat communem. Aperiri autem poterant illae statuae Silenorum ab utraque parte (διχάδε), ita ut utrinque patefactae ostenderent opera in iis recondita in clara luce collocata. vid. Boettiger. Musei Attic. T. I. p. 355. Amaltheae Vol. III. p. 168 — 87. Quae quum ita sint, equidem reiiciendam censeo Stephani coniecturam qui δίχα reponendum putabat, Astio comprobante. Nec scrupulum inicit, quod Iulianus Orat. VI. p. 184. A., ubi hunc locum manifesta expressit imitatione, haec habet: φημὶ γὰρ δὴ τὴν κυνικὴν φιλοσοφίαν ὁμοιοτάτην εἶναι τοῖς Σειληνοῖς τούτοις τοῖς ἐν τοῖς ἑρμογλυφείοις καθημένοις, οὕστινας ἐργάζονται οἱ δημιουργοὶ σύριγγας ἢ αὐλοὺς ἔχοντας, οἱ δὲ διοιχθέντες ἔνδον φαίνονται ἀγάλματα ἔχοντες θεῶν.

B. τῷ Σατύρῳ τῷ Μαρσύᾳ] De Marsya Phrygio, Bacchi comite, v. docte disserentem Boettigerum l. c. p. 279 sqq. et Klopferum Lexic. Mytholog. s. v. Huius discipulus atque παιδικά fuisse perhibetur Olympus, de quo v. Aristot. Polit. VIII. 5. p. 326. ed. Schneid. auctor. Minois p. 318. B. Legg. III. p. 677. E. Plutarch. de Musica p. 1133. Plura dabit Moser. ad Nonn. p. 244.

ἐὰν γὰρ μὴ ὁμολ.] Particula γάρ referenda est ad sententiam ex reliqua oratione facile supplendam: εἰ μὲν οὖν. Quod monendum videbatur propterea, quod pusilla res non animadversa magni erroris causa exstitit.

C. ὁ μέν γε δι' ὀργάνων ἐκ.] Exspectabas ὁ μὲν γάρ. Sed vide annot. ad p. 180. D. cap. VIII.

στόματος δυνάμει, καὶ ἔτι νυνὶ ὃς ἂν τὰ ἐκείνου αὐλῇ. ἃ γὰρ Ὄλυμπος ηὔλει, Μαρσύου λέγω, τούτου διδάξαντος. τὰ οὖν ἐκείνου ἐάν τε ἀγαθὸς αὐλητὴς αὐλῇ ἐάν τε φαύλη αὐλητρίς, μόνα κατέχεσθαι ποιεῖ καὶ δηλοῖ τοὺς τῶν θεῶν τε καὶ τελετῶν δεομένους διὰ τὸ θεῖα εἶναι. σὺ δ' ἐκείνου τοσοῦτον μόνον διαφέρεις, ὅτι ἄνευ ὀργάνων ψιλοῖς λόγοις ταὐτὸν τοῦτο
D ποιεῖς. ἡμεῖς γοῦν ὅταν μέν του ἄλλου ἀκούωμεν λέγοντος καὶ πάνυ ἀγαθοῦ ῥήτορος ἄλλους λόγους, οὐδὲν μέλει, ὡς ἔπος εἰπεῖν, οὐδενί· ἐπειδὰν δὲ σοῦ τις ἀκούῃ ἢ τῶν σῶν λόγων, ἄλλου λέγοντος, κἂν πάνυ φαῦλος ᾖ ὁ λέγων, ἐάν τε γυνὴ ἀκούῃ ἐάν τε ἀνὴρ ἐάν τε μειράκιον, ἐκπεπληγμένοι ἐσμὲν καὶ κατεχόμεθα. ἐγὼ γοῦν, ὦ ἄνδρες, εἰ μὴ ἔμελλον κομιδῇ δόξειν μεθύειν, εἶπον ὀμόσας ἂν ὑμῖν οἷα δὴ πέπονθα αὐτὸς ὑπὸ τῶν τούτου λόγων καὶ πάσχω ἔτι

D. ἐγὼ γοῦν, ὦ ἄνδρες] Recte γοῦν Ambr. Ang. w. Vat. r. Vind. 1. 2. Vulgo erat ἔγωγ' οὖν.

ἔτι καὶ νυνί] Sic Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. D K. Ang. w. Vat. p. Vett. editt. νῦν.

E. ὑπὸ τῶν λόγων τῶν τούτου] Secundum τῶν abest a Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. Ang. w.

τὰ ἐκείνου αὐλῇ] Pertinent huc quae monuit Boeckh. in Mia. p. 26. „Olympi harmonias, inquit, etiam recentiore aetate superstites fuisse passim tradunt, v. Aristoph. Eqq. v. 9. et Schol. ib. Eurip. Iphig. Aul. v. 576. Aristot. Polit. VIII. 5. Plutarch. de Mus. p. 1133. C sqq. coll. p. 1143. B. Neque enim aliae sunt quam notae illae Phrygiae, ἐνθουσιασμόν procreantes."

μόνα κατέχεσθαι ποιεῖ] In his μόνα est eximie. Infra c. XXXVII: πρῶτον μὲν νοῦν ἔχοντας ἔνδον μόνους εὑρήσει τῶν λόγων. Legg. IV. 705. E. Xenoph. Hist. Gr. I. 4. 13: καὶ μόνος ἀπελογήθη, ὡς οὐ δικαίως φύγοι. Lysias advers. Alcibiad. p. 127. ed. Brem. μόνος αὐτὸς τῶν πολιτῶν ἔνοχος. Lucian. Alexandr. p. 53. ed. Iacob.: Ἐπικούρῳ, ἀνδρὶ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων καθεωρακότι καὶ μόνῳ τὴν ἐν αὐτοῖς ἀλήθειαν εἰδότι. Aristoph. Lysistr. 145: ὦ φιλτάτη σὺ καὶ μόνη τούτων γυνή. Plura dabit Iacobs. Additament. Animadverss. in Athen. p. 131. Frustra Orellius μόνους coniiciebat. Minus etiam placet coniectura Winckelmanni Praefat. ad Spur. Diall. Plat. p. X. ed. Tur. min. θείᾳ μοίρᾳ vel μανίᾳ κατέχεσθαι legendum putantis. Proxima: καὶ δηλοῖ τοὺς τῶν θεῶν κ. τ. λ. sic intelligenda: et manifestos reddit eos, qui deorum et initiationum sentiunt

καὶ νυνί. ὅταν γὰρ ἀκούω, πολύ μοι μᾶλλον ἢ τῶν E
κορυβαντιώντων ἥ τε καρδία πηδᾷ καὶ δάκρυα ἐκχεῖται ὑπὸ τῶν λόγων τῶν τούτου. ὁρῶ δὲ καὶ ἄλλους παμπόλλους τὰ αὐτὰ πάσχοντας. Περικλέους δὲ ἀκούων καὶ ἄλλων ἀγαθῶν ῥητόρων εὖ μὲν ἡγούμην λέγειν, τοιοῦτον δ' οὐδὲν ἔπασχον, οὐδὲ τεθορύβητό μου ἡ ψυχὴ, οὐδ' ἠγανάκτει, ὡς ἀνδραποδωδῶς διακειμένου. ἀλλ' ὑπὸ τουτουὶ τοῦ Μαρσύου πολλάκις δὴ οὕτω διετέθην, ὥστε μοι δόξαι μὴ βιωτὸν εἶναι ἔχοντι ὡς 216
ἔχω. καὶ ταῦτα, Σώκρατες, οὐκ ἐρεῖς ὡς οὐκ ἀληθῆ. καὶ ἔτι γε νῦν ξύνοιδ' ἐμαυτῷ, ὅτι, εἰ ἐθέλοιμι παρέχειν τὰ ὦτα, οὐκ ἂν καρτερήσαιμι, ἀλλὰ ταὐτὰ ἂν πάσχοιμι. ἀναγκάζει γάρ με ὁμολογεῖν, ὅτι πολλοῦ ἐνδεὴς ὢν αὐτὸς ἔτι ἐμαυτοῦ μὲν ἀμελῶ, τὰ δ' Ἀθηναίων πράττω. βίᾳ οὖν ὥςπερ ἀπὸ τῶν Σειρήνων ἐπισχόμενος τὰ ὦτα οἴχομαι φεύγων, ἵνα μὴ αὐ-

οὐδὲ τεθορύβητο] Sic Coisl. Par. E F. Ambr. Ang. Vat. n, r. s. Flor. a. b. c. i. n. Vett. editt. ἐτεθορύβητο.

P. 216. καὶ ταῦτα, Σώκρατες] ὦ vulgo interpositum abest a Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. D K. Ang. w. Vat. p.

ταὐτὰ ἂν πάσχοιμι] ταῦτα Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Par. D K. male.

βίᾳ οὖν ὥςπερ ἀπὸ τ. Σ.] V. commentar.

desiderium, propterea quod divina sunt ideoque divino furore agitant audientium pectora. Itaque nescio, qua agitatus intemperie Hommel. scribendum putaverit δηλοῖ θνητοὺς τῶν θεῶν.

ψιλοῖς λόγοις] solo sermone tuo, non accedentibus harmoniae illecebris. v. Dorvill. ad Charit. p. 450. ed. Lips.

E. ἢ τῶν κορυβαντιώντων] Vide annot. ad Criton. p. 54. D. init. Loquutionem ἡ καρδία πηδᾷ illustravit Boisson. ad Eunap. p. 258. conf. Ion. p. 535. C.

P. 216. βίᾳ οὖν — φεύγων] „Abreschius Lectt. Aristaen. p. 147. pro βίᾳ, e quo nullus elici sensus posset, reponi iubebat βύων, hoc modo: βύων οὖν, ὥςπερ — τὰ ὦτα, οἴχομαι φεύγων· credebatque sumtam esse ex hoc loco Platonis glossam apud Hesychium hanc: βύων τὰ ὦτα· ἐπιφράττων. Non assentior. Nam primo ex altera lectione sensus commodissimus nascitur; nam βίᾳ cohaeret cum verbis οἴχομαι φεύγων, et simpliciter dictum est pro βίᾳ μου, ut sit: invitus fugio eius consuetudinem; deinde accusativus τὰ ὦτα cohaeret cum participio ἐπισχόμενος, ut glossa βύων τὰ ὦτα nullo modo possit ex hoc loco sumta esse; denique si Plato βύων scripsisset, dixisset haud dubie βύων οὖν τὰ

τοῦ καθήμενος παρὰ τούτῳ καταγηράσω. πέπονθα
B δὲ πρὸς τοῦτον μόνον ἀνθρώπων, ὃ οὐκ ἄν τις οἴ-
οιτο ἐν ἐμοὶ ἐνεῖναι, τὸ αἰσχύνεσθαι ὁντινοῦν. ἐγὼ
δὲ τοῦτον μόνον αἰσχύνομαι. ξύνοιδα γὰρ ἐμαυτῷ ἀν-
τιλέγειν μὲν οὐ δυναμένῳ, ὡς οὐ δεῖ ποιεῖν ἃ οὗτος
κελεύει, ἐπειδὰν δὲ ἀπέλθω, ἡττημένῳ τῆς τιμῆς τῆς
ὑπὸ τῶν πολλῶν. δραπετεύω οὖν αὐτὸν καὶ φεύγω,
καὶ ὅταν ἴδω, αἰσχύνομαι τὰ ὡμολογημένα. καὶ πολ-
C λάκις μὲν ἡδέως ἂν ἴδοιμι αὐτὸν μὴ ὄντα ἐν ἀνθρώ-
ποις· εἰ δ' αὖ τοῦτο γένοιτο, εὖ οἶδ', ὅτι πολὺ μεῖ-

C. οὐκ ἔχω ὅ τι χρήσομαι] Bekk. χρήσωμαι correxit. v. ann.

ἄλλα δέ μου ἀκούσατε] V. ἀλλὰ δὴ ἐμοῦ. Sed Coisl. Vat. A. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Ang. w. Vat. p. r. δέ μου. Bodl. Ang. u. Vat. n. Flor. a. b. c. i. n. δὲ ἐμοῦ, quod ob unum Bodl. non debebat recipere Hermannus. Pro ἀλλά codd. plurimi recte ἄλλα.

οἷς ἐγὼ εἶπα] οἷος cum. vett. editt. tenent Par. E. Ang. u. Vat. n. Flor. i. Ceteri recte cum Bas. 2. οἷς. Praeterea Fische-

ῶτα, ὥςπερ ἀπὸ Σειρήνων, οἴχ. φ., neque eandem sententiam bis expressisset diversis verbis, contra leges elegantiae orationis. Quis enim ferat ita loquentem: Obstruens aures, tanquam ab Sirenum cantu cohibens aures, fugio virum. Ceterum de re ipsa, ad quam respexit Alcibiades, vid. Homerus Odyss. μ' v. 47 sqq." Fischerus.

B. ἡττημένῳ τῆς τιμῆς τῆς ὑπὸ τῶν πολλῶν] h. e. quum vero discesserim, me honori, quo me ornet populi multitudo, succumbere et quasi victas manus dare, ambitione nimirum et gloriae cupiditate animum denuo occupante. De ὑπό cum τιμή coniuncto v. Xenoph. Cyrop. III. 3, 2. ἥδεσθαι τῇ ὑπὸ πάντων τιμῇ. Plura dedi ad Remp. II. 359. A.

C. οὐκ ἔχω ὅ τι χρήσομαι] Tenui nunc librorum scripturam, pro qua olim cum Bekkero censebam reponendum esse χρήσωμαι. At vero utrumque recte dicitur, licet aliquo sensus discrimine. Futurum ponitur ubi non de unius alicuius iam praesentis rei dubitatione agitur, sed res in universum cum certa voluntatis aut opinionis significatione indicatur et de futuri temporis perpetuitate cogitari debet. conf. Phileb. 61. A. ἵνα δευτερεῖα ὅτῳ δώσομεν ἔχωμεν. Gorg. p. 521. C. 465. C. Legg. VIII. p. 835. D. Coniunctivus deliberantis est de eo, quod pro praesenti rerum conditione fieri debeat. Quod si durare cogitatur, coniunctivus praesentis temporis adhibetur; sin vel brevi absolvitur vel semel tantum peragitur, opus est aoristo. v. supra ad p. 194. D. et ad Euthydem. p. 287. C. Loquutionem χρῆσθαί τινί τι illustravi ad Criton. c. IV.

Καὶ ὑπὸ μὲν δὴ τ. αὐλ. — ὑπὸ τοῦδε τοῦ Σατύρου]

ζον ἂν ἀχθοίμην, ὥστε οὐκ ἔχω ὅ τι χρήσομαι τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ.

Cap. XXXIII. Καὶ ὑπὸ μὲν δὴ τῶν αὐλημάτων καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλοι πολλοὶ τοιαῦτα πεπόνθασιν ὑπὸ τοῦδε τοῦ Σατύρου· ἄλλα δέ μου ἀκούσατε, ὡς ὅμοιός τέ ἐστιν οἷς ἐγὼ εἴκασα αὐτόν, καὶ τὴν δύναμιν ὡς θαυμασίαν ἔχει. εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι οὐδεὶς ὑμῶν τοῦτον γιγνώσκει· ἀλλὰ ἐγὼ δηλώσω, ἐπείπερ D ἠρξάμην. ὁρᾶτε γάρ, ὅτι Σωκράτης ἐρωτικῶς διάκειται τῶν καλῶν καὶ ἀεὶ περὶ τούτους ἐστὶ καὶ ἐκπέπληκται, καὶ αὖ ἀγνοεῖ πάντα καὶ οὐδὲν οἶδεν, ὡς

rus ad Weller. T. II. p. 279. malebat ἦκασα. Idem fere censebat Ruhnk. ad Tim. p. 95., qui librarios Platonis putabat ἦκασα in usitatiorem formam εἴκασα mutavisse. Nec tamen librorum lectionem sollicitabunt qui inspexerint Valcken. ad Eurip. Phoen. v. 165. Buttmann. Grammat. ampl. T. I. p. 328. §. 84. Matthiae Gr. ampl. §. 167. 5.

D. καὶ αὖ ἀγνοεῖ] αὖ om. Coisl. Par. EF. Ambr. Ang. u. Vat. d. n. r. s. Florentini. iniuria.

et modis quidem et ego et alii multi ita affecti sunt ab hoc Satyro. Τὰ αὐλήματα intelligit Alcibiades sermones Socratis, quorum antea mentionem fecerat.

καὶ τὴν δύναμιν ὡς θαυμασίαν ἔχει] i. e. καὶ ὡς θαυμασία ἡ δύναμίς ἐστιν, ἣν ἔχει.

ἀλλὰ ἐγὼ δηλώσω] sc. οἷός ἐστιν.

D. ἐρωτικῶς διάκειται τ. κ.] h. e. ἐρᾷ. cf. Matthiae Gr. §. 340. p. 648.

καὶ αὖ ἀγνοεῖ πάντα —] Locus admodum salebrosus, cuius tamen difficultates omnes nunc puto sublatas esse interpunctione a Schleiermachero et Bekkero emendata. Vulgo enim legebatur: καὶ οὐδὲν οἶδεν, ὡς τὸ σχῆμα αὐτοῦ τοῦτο οὐ σειληνῶδες σφόδρα γε, quod Stephanus ita corrigebat, ut pro οὐ σειληνῶδες scriberet ὃν σειληνῶδες. Videlicet ὡς τὸ σχῆμα αὐτοῦ significat: quemadmodum eius forma et habitus est, h. e. quemadmodum ipsa eius forma et habitus declarat. Nam Socratis forma, qualis describitur a Platone, quum proclivitatem ad amorem, tum inscitiam quandam et stupiditatem prodebat. Itaque haec commode referri possunt ad τὸ ἐρωτικῶς διακεῖσθαι et τὸ πάντα ἀγνοεῖν καὶ οὐδὲν εἰδέναι. In hoc ipso autem Socrates similis erat Satyris atque Silenis, quorum faciem constat cum libidinis et protervitatis, tum stupiditatis speciem prae se tulisse. Aliter haec expedire conati sunt Bastius l. c. et Creuzerus Studior. T. II. p. 231. et p. 290. aliter etiam Hommelius, qui legendum putat: καὶ οὐδὲ οἶδεν ὡς τὸ σχῆμα αὐτοῦ, quod commemorasse ad coarguendum satis est. Redit autem deinceps Alcibiades ad illam comparationem, qua antea usus erat, atque docet longe aliud quid intus in Socrate

τὸ σχῆμα αὐτοῦ. τοῦτο οὐ σειληνῶδες; σφόδρα γε. τοῦτο γὰρ οὕτος ἔξωθεν περιβέβληται, ὥσπερ ὁ γεγλυμμένος Σειληνός· ἔνδοθεν δὲ ἀνοιχθεὶς πόσης, οἴεσθε, γέμει, ὦ ἄνδρες συμπόται, σωφροσύνης; ἴστε, ὅτι οὔτ', εἴ τις καλός ἐστι, μέλει αὐτῷ οὐδέν, ἀλλὰ καταφρο-
E νεῖ τοσοῦτον, ὅσον οὐδ' ἂν εἷς οἰηθείη, οὔτ' εἴ τις πλούσιος, οὔτ' εἰ ἄλλην τινὰ τιμὴν ἔχων τῶν ὑπὸ πλήθους μακαριζομένων. ἡγεῖται δὲ πάντα ταῦτα τὰ κτήματα οὐδενὸς ἄξια καὶ ἡμᾶς οὐδὲν εἶναι, εἰρω-

τοῦτο οὐ σειληνῶδες] Pro οὐ Steph. errore ὂν habet. Bernhardy Syntax. p. 285. interpungi iubet: ὡς τὸ σχῆμα αὐτοῦ τοῦτο. οὐ σειληνῶδες; quod sequuti sunt Turicc. Non opus. Ceterum hic quoque plerique libri cum Bodl. Vat. Coisl. Ven. Ξ. habent σιληνῶδες et mox σιληνός. v. ad p. 215. A.

γεγλυμμένος Σειληνός] V. γεγλυμμένος cum Bodl. aliis, Coisl. Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Ambr. Vat. d. p. r. Flor. n. ἐγγεγλυμμένος Vat. Δ. Ang. w. ἐγλυμμένος.

E. ἡμᾶς οὐδὲν εἶναι] ὑμᾶς Par. DK. Ambr. Vat. p. s. Heusdius Specim. crit. p. 17. τιμὰς pro ἡμᾶς coniecit. Dein εἶναι λέγω ὑμῖν. εἰρωνευόμ. Bodl. Vat. Δ. Coisl. Par. EF. Ambr. Ang. u. w. Vat. d. n. r. s. Vind. 1. 7. Flor. a. b. c. i. n. et Bas. 2. εἶναι λέγω ὑμῖν· εἰρων. Par. DK. Vat. p. Ficinus: sed ea cuncta supra quam

esse reconditum, quippe qui et diviniori amori deditus sit quam qui cum Silenorum libidine possit conferri, et sapientia ornatus prorsus singulari. In quo loco prorsus egregium est et venustatis plenissimum, quod dicit τοῦτο γὰρ — περιβέβληται, nam externam hanc formam et speciem ille quasi superimposuit internis animi virtutibus, quemadmodum Silenorum statuae contegunt et reconditas in se habent imagines deorum.

πόσης, οἴεσθε, γέμει] Notandum est hoc οἴεσθε orationis animandae causa interiectum, ut Crat. p. 438. C. Hipp. mai. p. 298. A. De Rep. VII. p. 520. D. Lucian. Necyom. c. 14: καὶ ταῦτα πῶς οἴει βαρεῖς ὄντες; ubi Hemsterhusius praeter hunc locum contulit Oenom. ap. Euseb. Praep. Evang. p. 214. B: ἐγὼ οὖν ὡς ἤκουσα, πῶς οἴει ἠγανάκτησα; Plura collegit Heindorf. ad Theaetet. p. 147. A. §. 12. Valcken. ad Hipp. p. 215.

E. ὅσον οὐδ' ἂν εἷς οἰηθείη] quantopere nemo quisquam crediderit, v. ad p. 214. D.

εἰ ἄλλην τινὰ τ.] aut praeterea honore aliquo ornatus. De hoc ἄλλην vid. ad Apolog. Socrat. p. 36. B. atque Indic. — De ἔχων praecedenti ἐστὶ ita subiecto, ut ἔχων ἐστὶν idem sit quod ἔχει, cf. Phaedon. p. 100. D: διότι καλόν ἐστιν ὁτιοῦν, ἢ ὅτι χρῶμα εὐανθὲς ἔχον ἢ σχῆμα κ. τ. λ., ubi v. annot. Politic. p. 297. E: τοῦτ' ἔστιν ὀρθότατα καὶ κάλλιστ' ἔχον. Legg. IV. 713. B. VII. 798. X. 896. A.

καὶ ἡμᾶς οὐδὲν εἶναι] h. e. atque nos, qui talia magni faciamus, nullo in

νευόμενος δὲ καὶ παίζων πάντα τὸν βίον πρὸς τοὺς ἀνθρώπους διατελεῖ. σπουδάσαντος δὲ αὐτοῦ καὶ ἀνοιχθέντος οὐκ οἶδα εἴ τις ἑώρακε τὰ ἐντὸς ἀγάλματα, ἀλλ' ἐγὼ ἤδη ποτ' εἶδον, καί μοι ἔδοξεν οὕτω θεῖα καὶ χρυσᾶ εἶναι καὶ πάγκαλα καὶ θαυμαστά, ὥστε 217
ποιητέον εἶναι ἐν βραχεῖ ὅ τι κελεύοι Σωκράτης. ἡγούμενος δὲ αὐτὸν ἐσπουδακέναι ἐπὶ τῇ ἐμῇ ὥρᾳ ἕρμαιον ἡγησάμην εἶναι καὶ εὐτύχημα ἐμὸν θαυμαστόν, ὡς ὑπάρχον μοι χαρισαμένῳ Σωκράτει πάντ' ἀκοῦ-

existimari potest, longe spernit ac pro nihilo ducit; quocirca nullius nos esse apud eum vobis assero? fingit tamen ironicus aliter. Vereor tamen, ut codicum scriptura incorrupta sit. Quocirca donec quis verum repererit, vulgatam lectionem tenebimus. Winckelmannus Praef. ad Hipp. mai. ed. Tur. min. p. VII sq. corr. *οὐδὲν εἶναι λέγων ὦ 'φήμεροι, εἰρωνευόμενος*, κ. τ. λ. Hermannus autem non modo coniecit sed edidit adeo: *οὐδὲν εἶναι, λέγων μὲν οὔ, εἰρωνευόμενος δέ*, κ. τ. λ. Neutrum nobis satisfacit.

καί μοι ἔδοξεν] *καὶ ἐμοὶ* Vat. *A*. Vind. 2. Par. DK. Ang. w., quod dedit Bekker.

P. 217. *ὅ τι κελεύοι*] Sic Bodl. Coisl. Vat. *A*. Ambr. Ang. u. w. Vat. d. r. Flor. a. c. Legebatur *κελεύει*.

numero habendos censet. De Rep. VIII. p. 556. D: *ἄνδρες ἡμέτεροι εἰσὶν οὐδέν*. Ibid. 562. D: *ἀφελοφούλους καὶ οὐδὲν ὄντας*. Aristoph. Eccles. 144: *σὺ μὲν βάδιζε καὶ κάθησο· οὐδὲν γάρ εἶ*. Itaque plane supervacanea est coniectura Heusdii Specim. Crit. p. 17. pro *ἡμᾶς* legendum putantis *τιμάς*. Accedit, quod haec, iudice etiam Creuzero Studior. T. II. p. 291., composita videntur ad imitationem eorum, quae Silenus apud Pindarum Fragment. III. p. 149. ed. Heyn. ad Olympum: *ὦ τάλας ἐφήμερε, νήπιε, βάζεις μοι χρήματα διακομπέων*, ad quae itidem respexit Aristophanes Nubb. v. 223., ut iam Scholiasta notavit.

εἴ τις ἑώρακε τὰ ἐντὸς ἀγάλματα] Quum *ἄγαλμα* proprie dicatur quodcunque grata sui specie oculos delectat, ut docuit Ruhnken. ad Tim. p. 5., transtulerunt hoc nomen philosophi etiam ad speciem quasi et formam pulcritudinis atque virtutis in animis nitentem. Itaque hic *τὰ ἐντὸς ἀγάλματα* intelliguntur species illae virtutis et pulcritudinis in animo Socratis conspicuae. Imitati sunt hunc locum Clemens Alex. Strom. VII. 5. p. 846. ed. Potter. Eusebius adv. Hierocl. c. 6. Nec inepte comparaveris Ciceron. Legg. I. 22: qui se ipse norit, aliquid sentiet se habere divinum ingeniumque in se suum sicut simulacrum aliquod dedicatum putabit. Genus loquendi praeter Ruhnkenium l. c. illustravit Creuzerus, vir doctissimus et humanissimus, ad Plotin. de Pulcrit. p. 369 sqq.

P. 217. *ἕρμαιον ἡγησάμην*] Vide annot. ad c. IV. p. 26.

σαι, ὅσαπερ οὗτος ἤδει· ἐφρόνουν γὰρ δὴ ἐπὶ τῇ ὥρᾳ θαυμάσιον ὅσον. ταῦτα οὖν διανοηθείς, πρὸ τοῦ οὐκ εἰωθὼς ἄνευ ἀκολούθου μόνος μετ' αὐτοῦ γίγνεσθαι, τότε ἀποπέμπων τὸν ἀκόλουθον μόνος συνεγιγνόμην. δεῖ γὰρ πρὸς ὑμᾶς πάντα τἀληθῆ εἰπεῖν· ἀλλὰ προσέχετε τὸν νοῦν, καὶ εἰ ψεύδομαι, Σώκρατες, ἐξέλεγχε. συνεγιγνόμην γάρ, ὦ ἄνδρες, μόνος μόνῳ, καὶ ᾤμην αὐτίκα διαλέξεσθαι αὐτόν μοι ἅπερ ἂν ἐραστὴς παιδικοῖς ἐν ἐρημίᾳ διαλεχθείη, καὶ ἔχαιρον. τούτων δ' οὐ μάλα ἐγίγνετο οὐδέν, ἀλλ' ὥςπερ εἰώθει διαλεχθεὶς ἄλλοι καὶ συνημερεύσας ᾤχετο ἀπιών. μετὰ ταῦτα συγγυμνάζεσθαι προὐκαλούμην αὐτὸν καὶ συνεγυμναζόμην, ὡς τι ἐνταῦθα περανῶν.

ἐφρόνουν γὰρ δὴ ἐπὶ τ.] δή, scilicet, pro ἤδη revocatum e Bodl. Vat. A Ven. Ξ. Vind. 2.

B. ὥςπερ εἰώθει] Par. F. εἰώθη, v. Buttm. Gr. Mar. §. 97. 16, unde disces hanc tertiae personae formam a grammaticis recentiori Atticismo assignari. conf. Matth. Gr. §. 198. 4. Post διαλεχθεὶς Vind. 7. Par. K. Ambr. Vat. p. ἂν omittunt, quod Astius in ἄττ' mutandum censet.

C. ταύτῃ ἥνυτον] ἤνυττον Par. F., conf. Dorvill. ad Charit. p. 543. ed. Lips. Mox τἀνδρὶ Par. D K. Vat. p., quod dedit Bekker.

B. ἀλλ' ὥςπερ εἰώθει διαλεχθεὶς ἄν μοι] Pertinet ἄν ad ᾤχετο, ita ut indicet actionem pro rerum conditione identidem repetitam: solebat identidem discedere, de quo loquendi genere optime disseruit Rost. §. 120. 5. c. Itaque non est quod cum Astio corrigamus διαλεχθεὶς ἄττα μοι, aut cum uno cod. Vindob. ἄν deleamus. Delevit tamen Hommelius.

C. οὐδὲν γάρ μοι πλέον ἦν] nihil enim proficiebam. Infra p. 222. D: μηδὲν πλέον αὐτῷ γένηται. Ibid. E: οὐδὲν οὖν πλέον αὐτῷ ἔσται.

ἀλλὰ ἑστέον ἤδη, τί ἐστι τὸ πρᾶγμα] Wyttenbach. Bibl. Crit. Vol. I. Part. I. p. 50. et Vol. III. P. XII. p. 12. legendum censuit: ἀλλ' ἑτέον ἤδη ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, sed iam ad ipsam rem aggrediendum est: quae locutio Platoni maxime frequentata est. Atqui rem ipsam Alcibiades iam antea aggressus est explicare, nec nunc demum ad eam illustrandam accedit. Docuit enim adhuc omnes artes, quibus Socratem ad sui amorem pellicere speravisset, in irritum cecidisse. Si autem haec verba referas ad proxime praecedentia, quorsum sane referenda sunt, vereor, ne haec transitionis formula gravior sit quam pro sententiae ratione, praesertim quum pars rei exposita sit. Accedit, quod codices mss. constanter tuentur veterem lectionem, et quod haec ipsa lectio, modo subtiliter explicetur, egregie convenit ipsi orationis argumento. Etenim declaratu-

συνεγυμνάζετο οὖν μοι καὶ προεπάλαιε πολλάκις οὐδενὸς παρόντος. καὶ τί δεῖ λέγειν; οὐδὲν γάρ μοι πλέον ἦν. ἐπειδὴ δὲ οὐδαμῇ ταύτῃ ἤνυτον, ἔδοξέ μοι ἐπιθετέον εἶναι τἀνδρὶ κατὰ τὸ καρτερὸν καὶ οὐκ ἀνετέον, ἐπειδήπερ ἐγκεχειρήκη, ἀλλὰ ἰστέον ἤδη, τί ἐστι τὸ πρᾶγμα. προκαλοῦμαι δὴ αὐτὸν πρὸς τὸ συνδειπνεῖν, ἀτεχνῶς ὥσπερ ἐραστὴς παιδικοῖς ἐπιβουλεύων. καί μοι οὐδὲ τοῦτο ταχὺ ὑπήκουσεν, ὅμως δ' D οὖν χρόνῳ ἐπείσθη. ἐπειδὴ δὲ ἀφίκετο τὸ πρῶτον, δειπνήσας ἀπιέναι ἐβούλετο. καὶ τότε μὲν αἰσχυνόμενος ἀφῆκα αὐτόν· αὖθις δὲ ἐπιβουλεύσας, ἐπειδὴ ἐδεδειπνήκει, διελεγόμην πόῤῥω τῶν νυκτῶν, καὶ ἐπειδὴ ἐβούλετο ἀπιέναι, σκηπτόμενος, ὅτι ὀψὲ εἴη, προσηνάγκασα

ἐπειδήπερ ἐγκεχειρήκη] Sic Bodl. Vat. *A.* et pr. Coisl. Vulgo erat ἐγκεχειρήκειν. Ang. w Vat. n. r. Flor. a. b. i. et pr. Vat. n. ἐγκεχειρήκει, quod ipsum valet ad tuendam receptam scripturam.

D. δειπνήσας ἀπιέναι] συνδειπνήσας vett. editt. quod solus tenet Ven. Ξ.

διελεγόμην πόῤῥω τῶν νυκτῶν] Grammaticus in Bekkeri Anecdot. I. p. 346. scribit: πόῤῥω ἀεὶ τῶν νυκτῶν. bene, si codices addicerent. v. Kusterum ad Aristoph. Lysistr. v. 1157. et Astium ad Legg. p. 374.

rus Alcibiades, quid sit quod antea dixerat: ἔδοξέ μοι ἐπιθετέον εἶναι τἀνδρὶ κατὰ τὸ καρτερὸν καὶ οὐκ ἀνετέον, addit haec: ἀλλὰ ἰστέον — τὸ πρᾶγμα, sed explorandum et videndum esse, quid hoc rei esset, atque deinceps narrat, quid praeterea fecerit ad Socratis in se amorem excitandum eiusque mentem et animum tentandum. Videtur autem Wyttenbachium in fraudem induxisse, quod ἰστέον retulit ad εἰδέναι, ita ut illud interpretaretur sciendum est, nec reputavit interdum idem ab ἰδεῖν derivatum significare videndum est, exploraudum est, veluti Theaet. p. 202. E: δοκεῖ λέγεσθαι κομψότατα —. Theaet. οὐκοῦν ὀρθῶς; Socr. Ἰστέον δή, ubi Heindorfius hunc locum comparavit. Tenendum tamen quod Buttmannus Gramm. ampl. Vol. II. p. 116. observavit, hanc formam nusquam de sensu videndi proprie dicto usurpatam reperiri, sed ubique ad animum referri.

D. χρόνῳ ἐπείσθη] mit der Zeit, i. e. *tandem* sibi persuaderi passus est, v. Valcken. ad Phoen. p. 108. et Fischer. ad Weller. Gr. III. p. 222.

πόῤῥω τῶν νυκτῶν] usque ad multam noctem, tief in die Nacht hinein, ut Protagor. p. 310. C. In hac similibusque formulis νύκτες significat horas nocturnas v. ad Phileb. p. 158. Ast. ad Protagor. p. 20.

σκηπτόμενος, ὅτι —] Ti-

αὐτὸν μένειν. ἀνεπαύετο οὖν ἐν τῇ ἐχομένῃ ἐμοῦ κλίνῃ, ἐν ᾗπερ ἐδείπνει, καὶ οὐδεὶς ἐν τῷ οἰκήματι ἄλλος
E καθηῦδεν ἢ ἡμεῖς. μέχρι μὲν οὖν δὴ δεῦρο τοῦ λόγου καλῶς ἂν ἔχοι καὶ πρὸς ὀντινοῦν λέγειν· τὸ δ' ἐντεῦθεν οὐκ ἄν μου ἠκούσατε λέγοντος, εἰ μὴ πρῶτον μέν, τὸ λεγόμενον, οἶνος ἄνευ τε παίδων καὶ μετὰ παίδων ἦν ἀληθής, ἔπειτα ἀφανίσαι Σωκράτους ἔργον ὑπερήφανον εἰς ἔπαινον ἐλθόντα ἄδικόν μοι φαίνεται. ἔτι δὲ τὸ τοῦ δηχθέντος ὑπὸ τοῦ ἔχεως πάθος κἀμὲ ἔχει. φασὶ γάρ πού τινα τοῦτο παθόντα

ἄλλος καθηῦδεν] καθεῦδεν Coisl. Par. D. Vat. p.

E. κἀμὲ ἔχει] κἄμ' ἔχει Vat. A. Ang. w. Vat. r. et sic scripsit Bekk.

P. 218. ὑπὸ ἀλγεινοτέρου] Steph. coniecit ἀλγεινοτάτου,

maeus Gloss. σκηπτόμενος· προφασιζόμενος: cuius significationis exempla collegit Ruhnken. p. 232.

ἐν τῇ ἐχομένῃ ἐμοῦ κλ.] in lecto mihi (i. e. meo lectulo) proximo. Nam ἔχεσθαί τινος est cum aliquo cohaerere, proxime sequi. v. Ast. ad Legg. p. 366.

E. πρῶτον μέν, τὸ λεγόμενον, οἶνος —] Phaedon. c. XI. in. ὥςτε, τὸ λεγόμενον, ὡς ἀληθῶς τῷ ὄντι ὑπ' αὐτοῦ οὐδὲ φρονῆσαι ἡμῖν ἐγγίγνεται, ubi v. annot. Respicitur proverbium οἶνος καὶ ἀλήθεια, quod explicat Schol. Alcibiadis mentem aperit Photius Lexic. Οἶνος ἄνευ παιδευτῶν (corr. παίδων), qui δύο, inquit, παροιμίαι· ἡ μὲν, οἶνος καὶ ἀλήθεια, ἡ δὲ, οἶνος καὶ παῖδες ἀληθεῖς. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἁπλοϊζομένων καὶ τὴν ἀλήθειαν λεγόντων. Hoc non intelligens Hommelius misere de toto loco nugatus est. Praeterea advertes aoristi usum in his: οὐκ ἄν μου ἠκούσατε λέγοντος, pro quo quis est qui non exspectaverit ἠκούετε? At enim recte utitur aoristo hoc dicens: quod autem deinceps dicam, id non sic statim a me audiretis.

ἔπειτα ἀφανίσαι — φαίνεται] Haec adduntur nulla amplius habita conditionis ratione, cursu orationis nonnihil mutato.

τὸ τοῦ δηχθέντος —] Hunc locum docte interpretatus est Petitus Miscell. Obss. II. 15. Quum enim qui viperae morsu vulnerati erant superstitione ducti solerent confugere ad usum eorum remediorum, quae prudentioribus risum moverent ideoque aliis indicari et narrari non facile possent, eleganter Alcibiades se comparat cum eiusmodi hominibus, qui ut vipereos dolores lenirent, omnia tentabant, aitque se, quantopere Socratis sermones ipsius animum momorderint et pupugerint, convivis narraturum propterea, quod et ipsi tale quiddam experti esse videantur.

P. 218. ἐγὼ οὖν δεδηγμένος —] Anacoluthia prorsus egregia et rei ipsi accommodata, quippe quae loquentis im-

οὐκ ἐθέλειν λέγειν οἷόν ἦν πλὴν τοῖς δεδηγμένοις, ὡς μόνοις γνωσομένοις τε καὶ συγγνωσομένοις, εἰ πᾶν 218
ἐτόλμα δρᾶν τε καὶ λέγειν ὑπὸ τῆς ὀδύνης. ἐγὼ οὖν δεδηγμένος τε ὑπὸ ἀλγεινοτέρου καὶ τὸ ἀλγεινότατον ὧν ἄν τις δηχθείη — τὴν καρδίαν γὰρ ἢ ψυχὴν ἢ ὅ τι δεῖ αὐτὸ ὀνομάσαι πληγείς τε καὶ δηχθεὶς ὑπὸ τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ λόγων, οἳ ἔχόνται ἐχίδνης ἀγριώτερον, νέου ψυχῆς μὴ ἀφυοῦς ὅταν λάβωνται, καὶ ποιοῦσι δρᾶν τε καὶ λέγειν ὁτιοῦν — καὶ ὁρῶν αὖ Φαίδρους, Ἀγάθωνας, Ἐρυξιμάχους, Παυσανίας, Ἀρι- B

adversante Wolfio. Pro *ἀλγεινότατον* Par. F. a pr. m. et Vat. s. a m. sec. *ἀλγεινότερον*.

νέου ψυχῆς μὴ ἀφυοῦς] Vett. editt. *καὶ* ante *μὴ* inferciunt, quod recte omittunt Bodl. Vat. *Δ*. Ven. *Ξ*. Par. DK. Ambr. Vat. d. p. r. Vind. 1. 2. 7. Flor. n. et pr. Ven. *Ξ*.

petum animique commotionem, qua de illo dolore loquitur, plane exprimat et veluti imagine aliqua repraesentet. Etenim participia *δεδηγμένος* et *ὁρῶν* carent verbo cum ipsis cohaerente oratione propter interposita membra aliorsum inflexa. — *ὑπὸ ἀλγεινοτέρου* i. e. *ὑπὸ τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ λόγων*, qui vehementiores sunt etiam morsu vipereo. Male Stephanus coni. *ἀλγεινοτάτου*. — *τὸ ἀλγεινότατον*, eam mei partem, quae dolores vehementissime sentit, videl. *τὴν καρδίαν κ. τ. λ.* — *ἢ ὅ τι δεῖ αὐτὸ ὀνομάσαι*, v. ad p. 212. C. — *πληγείς τε κ. δ.* Frequens est verbum *δάκνειν* ad animum sic translatum. Aristoph Acharn. 1: *δέδηγμαι τὴν ἐμαυτοῦ καρδίαν*, ubi v. Kuster. conf. Valck. ad Hippol. p. 305 = 347. ed. Lips. Neque rari usus est *πλήττεσθαι* et *βάλλεσθαι* de sermonibus dictum, quibus quis quasi feritur et percutitur. Euthydem. p. 302. E: *ὥςπερ πληγεὶς ὑπὸ τοῦ λόγου ἄφωνος ἐκείμην*. v. Wyttenbach. ad Plutarch. de Ser. Num. Vind. p. 5 sqq. — *μὴ ἀφυοῦς*, i. e. *εὐφυοῦς*, praeditae sensu veritatis et virtutis, *ᾗ τι ἐν τῇ φύσει φιλοσοφίᾳ συγγενές*, ut loquitur Lucian. Nigrin. p. 42. Ceterum Rostius, ne *ἔχονται* genitivo careret suo, in prima editione nostra commate ante *νέου* sublato post *ἀφυοῦς* distinxit. Quod ideo maxime displicet, quia ita istud *ὅταν λάβωνται* valde langueret. *Ἔχεσθαι* sic sine genitivo positum habes etiam Gorg. p. 494. E. Legg. VII. 13, ubi v. Ast.

καὶ ὁρῶν αὖ Φαίδρ. —] Orationis structura haec esse debebat: *καὶ ὁρῶν αὖ ὑμᾶς, Φαίδρους — καὶ τοὺς ἄλλους πάντας ὑπὸ τῶν αὐτῶν δεδηγμένους κ. κεκοινωνηκότας τῆς φιλοσόφου μανίας τε καὶ βακχείας, τὸ ἐμὸν πάθος οἷον ἦν πᾶσιν ὑμῖν ἐθέλω λέγειν. συγγνώσεσθε γὰρ κ. τ. λ.* De nominibus propriis in numero plurali positis nota omnia. v. ann. ad Menex. p. 245. D. Valcken. ad Theocrit. Adon. p. 413. C. intpp. ad Aristoph. Avv. v. 561 sqq. Locella ad Xenoph. Ephes. p. 192.

στοδήμους τε καὶ Ἀριστοφάνας· Σωκράτη δὲ αὐτὸν τί δεῖ καὶ λέγειν καὶ ὅσοι ἄλλοι; πάντες γὰρ κεκοινωνήκατε τῆς φιλοσόφου μανίας τε καὶ βακχείας· διὸ πάντες ἀκούσεσθε· συγγνώσεσθε γὰρ τοῖς τε τότε πραχθεῖσι καὶ τοῖς νῦν λεγομένοις. οἱ δὲ οἰκέται, καὶ εἴ τις ἄλλος ἐστὶ βέβηλός τε καὶ ἄγροικος, πύλας πάνυ μεγάλας τοῖς ὠσὶν ἐπίθεσθε.

Cap. XXXIV. Ἐπειδὴ γὰρ οὖν, ὦ ἄνδρες, ὅ τε λύχνος ἀπεσβήκει καὶ οἱ παῖδες ἔξω ἦσαν, ἔδοξέ μοι χρῆναι μηδὲν ποικίλλειν πρὸς αὐτόν, ἀλλ' ἐλευθέρως εἰπεῖν ἃ μοι ἐδόκει. καὶ εἶπον κινήσας αὐτόν, Σώκρατες, καθεύδεις; Οὐ δῆτα, ἦ δ' ὅς. Οἶσθα οὖν ἃ μοι δέδοκται; Τί μάλιστα; ἔφη. Σὺ ἐμοὶ

B. καὶ Ἀριστοφάνας] Sic Bodl. Coisl. Vat. *A.* pro vulg. Ἀριστοφάνεις. Grammaticus in Bekkeri Anecdot. T. III. p. 1191: δεῖ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν, ὅτι οἱ Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν εἰς ης, εἰς ους ἐχόντων τὴν γενικήν, καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ τὸ ἦθος διὰ τοῦ α ποιοῦσι τὴν αἰτιατικὴν τῶν πληθυντικῶν, οἷον ὁ Δημοσθένης τοῦ Δημοσθένους τοὺς Δημοσθένας, ὁ Ἀριστοφάνης τοῦ Ἀριστοφάνους τοὺς Ἀριστοφάνας, κ. τ. λ.

τί δεῖ καὶ λέγειν] καὶ om. Bodl. Vat. *A.* Coisl. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Ang. u. w. Vat. d. n. p. r. Flor. b. i. n. Extruserunt Turr. Sed noli horum librorum auctoritati ipsius voculae elegantiam concedere, quae sane tanta est, ut bonos librarios credibile sit hic oscitavisse.

πάντες γὰρ κεκοινωνήκατε] γὰρ om. Par. EF. Vat. s.

τοῖς τε τότε πραχθεῖσι] τε additum est e Vat. *A.* Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Ang. w. Ambr.

καὶ ἄγροικος] Sic Vat. *A.* Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ambr. Ang. w. Vat. p. Legebatur ante Bekkerum ἀγροῖκος.

C. φαίνει οἰκνεῖν] V. φαίνῃ, quod mutatum ex Ang. w. itemque Bodl. et Vat. *A.*, de quibus Bekker. immerito silet.

B. βέβηλός τε καὶ ἄγροικος, π. π. μ.] Respicit ad versum Orphicum p. 447. ed. Herm. Φθέγξομαι οἷς θέμις ἐστί· θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι, de quo vid. Ruhnken. ad Tim. p. 60. Wesseling. ap. Valcken. De Aristobulo Iud. p. 199 sqq et Creuzer. ad Plotin. de Pulcrit. p. 332. Loquutio ceteroquin satis usitata. Herod. III. 78: φέλων αὐτοῦ προσθεῖναι τὰς θύρας. Lys. de caede Eratosth. p. 87: ἀπιοῦσα προστίθησι τὴν θύραν.

C. μηδὲν ποικίλλειν πρὸς αὐτόν] h. e. non obscure s. ambigue loqui. Apte Wyttenbachius comparavit Aristaen. Epist. II. 7: ἔφη πρὸς ἐκεῖνον ἁπλῶς, μηδὲν ποικίλλουσα. v. annot. ad cap. IX. med.

ἐγὼ δὲ οὑτωσὶ ἔχω· πάνυ ἀν.] Quae inserviunt explicandis verbis οὑτωσὶ ἔχω, ea de

δοκεῖς, ἦν δ' ἐγώ, ἐμοῦ ἐραστὴς ἄξιος γεγονέναι μόνος, καί μοι φαίνει ὀκνεῖν μνησθῆναι πρός με. ἐγὼ δὲ οὑτωσὶ ἔχω· πάνυ ἀνόητον ἡγοῦμαι εἶναί σοι μὴ οὐ καὶ τοῦτο χαρίζεσθαι καὶ εἴ τι ἄλλο ἢ τῆς οὐσίας τῆς ἐμῆς δέοιο ἢ τῶν φίλων τῶν ἐμῶν. ἐμοὶ μὲν γὰρ οὐδέν ἐστι πρεσβύτερον τοῦ ὡς ὅ τι βέλτιστον ἐμὲ γενέσθαι, τούτου δ' οἶμαί μοι συλλήπτορα οὐδένα κυριώτερον εἶναι σοῦ. ἐγὼ δὴ τοιούτῳ ἀνδρὶ πολὺ μᾶλλον ἂν μὴ χαριζόμενος αἰσχυνοίμην τοὺς φρονίμους ἢ χαριζόμενος τούς τε πολλοὺς καὶ ἄφρονας. Καὶ οὗτος ἀκούσας μάλα εἰρωνικῶς καὶ σφόδρα ἑαυτῷ εἰωθότως ἔλεξεν, Ὦ φίλε Ἀλκιβιάδη, κινδυνεύεις τῷ ὄντι οὐ φαῦλος εἶναι, εἴπερ ἀληθῆ τυγχά- D

ἐγὼ δ' οὑτωσὶ ἔχω· πάνυ ἀν.] Sic primus dedit Bekk. e Bodl. Vind. 1. 2. 7. Par. DK. Vat. p. Scribebatur ἔχων πάνυ ἀν.

D. ὡς ὅ τι βέλτιστον ἐμὲ γενέσθαι] ὅσῳ τι Vat. Δ. Par. D. ὅς ωι τι Bodl. ὅσῳ Par. P. Vat. p. In Flor. c. ὡς omissum. Vides librarios in ὡς ὅ τι ita coniuncto offendisse eamque ob causam in varios incidisse errores. Quod ne aliis quoque accidat, in commentariis infra positis provisum.

μοι συλλήπτορα] μου Bodl. Coisl. Vat. Δ. Par. EF. Ang. u. w. Ambr. Vat. n. r. s. Flor. a. b. c. i. n. Sed συλλήπτορα εἶναί τινος πράγματός τινος Graecis non videtur in usu fuisse.

ἑαυτῷ εἰωθότως] ἑαυτοῦ τε καὶ εἰωθότως Bodl. Vat. Δ. Coisl. Par. DEFK. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. p. r. s. Flor. a. b. c. i. n. Illud τε natum videtur ex iota pronomini non subscripto, sed adscripto. Quo exorto reliqui errores facile potuerunt nasci. Defendit tamen librorum scripturam consentiente C. Fr. Hermanno Winckelmannus ad Euthydem. p. 45., qui ἔλεξεν ἑαυτοῦ ait esse: dixit suo ingenio convenienter. Quod si Graecum videretur, continuo amplecterer; nunc quae viri docti attulerunt ad hanc loquendi formam vindicandam, ea omnia alius sunt generis.

more ἀσυνδέτως adduntur. v. Gorg. p. 450. A. 459. B. al. Quam loquendi rationem quum non tenerent grammatici, pro ἔχω scripserunt ἔχων, quod in vett. editt. migravit.

D. οὐδέν ἐστι πρεσβύτερον] Eodem modo Latini dicunt: mihi enim nihil antiquius est, v. ad Criton. p. 46. B. Deinde ὡς ὅ τι ante superlativum ne mireris, ita Plato saepius, ut Legg. V. p. 731. B 743. D. VI. 758. A. 759. C. 783. D. X. p. 908. A: ὅπῃπερ ἂν ἔρημός τε καὶ ὡς ὅ τι μάλιστα ἀγρωτατος ᾖ ὁ τόπος. Latini item dicunt: ut quam maxime. v. Viger. c. VIII. Sect. 10.

οἶμαί μοι συλλήπτορα ο. κ.] i. e. adiutorem. Xenoph. Mem. II. 2, 12: ἵνα — ἀγαθοῦ σοι γίγνηται συλλήπτωρ. Ibid. II. 1, 32: ἀγαθὴ συλλήπτρια τῶν ἐν εἰρήνῃ πόνων.

E νει ὄντα ἃ λέγεις περὶ ἐμοῦ, καί τις ἔστ' ἐν ἐμοὶ δύναμις, δι' ἧς ἂν σὺ γένοιο ἀμείνων· ἀμήχανόν τοι κάλλος ὁρᾷς ἂν ἐν ἐμοὶ καὶ τῆς παρὰ σοὶ εὐμορφίας πάμπολυ διαφέρον. εἰ δὴ καθορῶν αὐτὸ κοινώσασθαί τέ μοι ἐπιχειρεῖς καὶ ἀλλάξασθαι κάλλος ἀντὶ κάλλους, οὐκ ὀλίγῳ μου πλεονεκτεῖν διανοεῖ, ἀλλ' ἀντὶ δόξης
219 ἀληθειαν καλῶν κτᾶσθαι ἐπιχειρεῖς καὶ τῷ ὄντι χρύσεα χαλκείων διαμείβεσθαι νοεῖς. ἀλλ', ὦ μακάριε, ἄμεινον σκόπει, μή σε λανθάνω οὐδὲν ὤν. ἥ τοι τῆς διανοίας ὄψις ἄρχεται ὀξὺ βλέπειν, ὅταν ἡ τῶν ὀμμάτων τῆς ἀκμῆς λήγειν ἐπιχειρῇ· σὺ δὲ τούτων ἔτι πόρρω. Κἀγὼ ἀκούσας, Τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ, ἔφην,

E. ἀμήχανόν τοι κάλλος] τοι dudum pro vulg. τε dedi e Bodl. Vind. 1. probante etiam C. Fr. Hermanno. Ceteri libri cum Ald. Bas. 1. 2. exhibent τι.

πλεονεκτεῖν διανοεῖ] V. διανοῇ, quod e Bodl. Vat. Δ. et marg. Flor. F. mutavimus. Nam Bodlei. et Vat., de quibus silet Bekkerus, ita scriptum habere Bastius et Gaisfordius testantur. Dein καλὸν Par. D K. Vat. p. Idem χρύσεια.

P. 219. ἥ τοι τῆς διανοίας] ἤτοι codd. plerique omnes. Τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ] ἐμοὶ Vat. Δ. Bodl. Vind. 2. et pr. Ven. Ξ. καὶ ἐμοὶ ἡγεῖ] V. ἡγῇ, quod rursus non e solo Ang. w., ut

E. καί τις ἔστ' ἐν ἐμοὶ δύναμις] Locus, si quis alius, sanus et incorruptus dici non potest quantum molestiae interpretibus creaverit. Sed missis variis istis opinionum commentis quid nobis verum videatur, paucis exponere conabimur. Est igitur sententia verborum haec: Videris profecto non contemnendus esse, siquidem vera sunt quae de me dicis ac si revera in me vis quaedam inest, qua tu fias melior. Nam hoc ita si sit, immensam profecto conspicias in me pulcritudinem formositate tua multo praestantiorem. Sed postremis, quae cum gravi asseveratione reliquis subiunguntur, non additur diserte conditio, quippe quae sponte intelligitur. Germanice dixeris: „wahrlich eine wunderbare Schönheit würdest du dann in mir erblicken, welche die Wohlgestalt an dir weit übertrifft." Ceterum asyndeton in gravi hac asseveratione ceteris verbis subiecta neminem morabitur.

ἀντὶ δόξης ἀληθειαν καλῶν κτ.] h. e. ἀντὶ καλῶν ἃ δοκεῖ καλὰ εἶναι κτᾶσθαι ἐπιχειρεῖς καλὰ ἃ ἔστιν ὡς ἀληθῶς. In proximis alludit ad locum Homeri Iliad. VI, v. 234 sqq. ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεύς, ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε, χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.

P. 219. ἥ τοι τῆς διανοίας ὄψις —] Solet τοι in sententiis afferendis sic poni, ut confirmandi habeat vim et significationem. Nos voculis ja, ja

ταῦτ' ἐστίν, ὧν οὐδὲν ἄλλως εἴρηται ἢ ὡς διανουῦμαι· σὺ δὲ αὐτὸς οὕτω βουλεύου, ὅ τι σοί τε ἄριστον καὶ ἐμοὶ ἡγεῖ. Ἀλλ', ἔφη, τοῦτό γε εὖ λέγεις· ἐν γὰρ τῷ ἐπιόντι χρόνῳ βουλευόμενοι πράξομεν ὃ ἂν φαίνηται νῷν περί τε τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων B ἄριστον. Ἐγὼ μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσας τε καὶ εἰπὼν καὶ ἀφεὶς ὥςπερ βέλη τετρῶσθαι αὐτὸν ᾤμην· καὶ ἀναστάς γε, οὐδὲ ἐπιτρέψας τούτῳ εἰπεῖν οὐδὲν ἔτι, ἀμφιέσας τὸ ἱμάτιον τὸ ἐμαυτοῦ τοῦτον — καὶ γὰρ ἦν χειμών —, ὑπὸ τὸν τρίβωνα κατακλινεὶς τὸν τουτουί, περιβαλὼν τῷ χείρε τούτῳ τῷ δαιμονίῳ ὡς ἀληθῶς καὶ θαυμαστῷ, κατεκείμην τὴν νύκτα ὅλην. C

Bekk. scribit, sed etiam e Bodl. et Vat. *Δ.* fuit mutandum.

B. *ὥςπερ βέλη*] Sic Bodl. Vat. *Δ.* Par. D K. Vat. p. Vind. 7. et supra versum Ambr. Vett. editt. *βέλει*. Correxit Abresch. Lectt. Aristaen. p. 207.

τούτῳ εἰπεῖν] *τοῦτο* Bodl. Vat. *Δ.* Ang. w. *αὐτῷ* Ambr.

τὸ ἐμαυτοῦ τοῦτον] Unus Steph. *τοῦτο*, quod frustra fuit qui tueretur. Nimirum statuit Hommelius Alcibiadem haec narrantem etiamtunc eodem pallio usum esse.

καταχλινεὶς τὸν τουτουί] *τούτου* Bodl. Vat. *Δ.* Ven. Z. Vind. 2. Par. D K. Ang. w. Vat. p. In Flor. n. legitur *τουτονί*.

doch eodem modo solemus uti: es fängt ja das Auge des Geistes erst an scharf zu sehen, wann die Schärfe der Augen aufzuhören beginnt. Pindar. Olymp. IV. 29: *οὐ ψεύδεῖ τέγξω λόγον. διάπειρά τοι βροτῶν ἔλεγχος.* Eurip. Hecub. v. 232: *σοφόν τοι κἀν κακοῖς ἃ δεῖ φρονεῖν.* Heraclid. v. 589: *μέμνησθε τὴν σώτειραν ὡς θάψαι χρεών. κάλλιστά τοι δίκαιον.* Iphigen. Aul. v 312. Sed apud poetas tragicos nihil hoc usu frequentius. Eundem vero etiam solutae orationis scriptoribus frequentatum esse discet exemplis ab Heindorfio ad Protagor. p. 346. C. et a nobis ad Remp. X. p. 595. C. allatis.

B *καὶ ἀφεὶς ὥςπερ βέλη*] Intell. *τοὺς λόγους*. Solent enim quae vel acute vel acerbe in aliquem dicuntur, cum telis comparari. vid. Wyttenbach. ad Plutarch. de Ser. Num. Vind. p. 56 sq. et mea ad Phileb. p. 56 sq. Similiter Latini dicunt verba iaculari, vibrare, torquere, al. de quibus formulis elegantur disputat Muret. Varr. Lectt. VIII. 21. Ceterum quod metaphoricum dicendi genus in unum conflatum est cum verbis propriis, nihil hac ratione frequentius. Prorsus ut hoc loco Phileb. p. 23. B: *βέλη ἔχειν ἕτερα τῶν ἔμπροσθεν λόγων.*

ἀμφιέσας τ. ἱμ. — τοῦτον] De verbo *ἀμφιεννύναι* cum duplici accusativo constructo v. Matthiae §. 418. g. — *ὑπὸ τ. τρίβωνα*, h. e. pallium longo usu detritum, quale solebant gestare philosophi. v. Wyttenbach. ad Plutarch. De Discrim. Am. et Adul. p. 52. C. 440. ed. Ox.

μόνον ἐμοῦ περιῆν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων. ὁπότε γοῦν ἀναγκασθείημεν ἀπολειφθέντες που, οἷα
220 δὴ ἐπὶ στρατείας, ἀσιτεῖν, οὐδὲν ἦσαν οἱ ἄλλοι πρὸς τὸ καρτερεῖν. ἔν τ' αὖ ταῖς εὐωχίαις μόνος ἀπολαύειν οἷός τ' ἦν τά τ' ἄλλα, καὶ πίνειν οὐκ ἐθέλων, ὁπότ' ἀναγκασθείη, πάντας ἐκράτει, καὶ ὃ πάντων θαυμαστότατον, Σωκράτη μεθύοντα οὐδεὶς πώποτε ἑωράκει ἀνθρώπων. τούτου μὲν οὖν μοι δοκεῖ καὶ αὐτίκα ὁ ἔλεγχος ἔσεσθαι. πρὸς δὲ αὖ τὰς τοῦ χειμῶ-

ὁπότε γοῦν ἀναγκ.] V. ὁπόταν, quod ex Ambr. Ang. u. Vat. d. n. r. s. Flor. a. b. c. i. n. mutavimus. Istud γοῦν om. Bodl. Coisl. Vat. A. Par D E F K. Ambr. Ang. u. Vat. d. n. r. s. Flor. a. b. c. i. n., in quibus vides ex ὁπότε γοῦν depravatione quadam ὁπόταν exstitisse. Male igitur Turr. et Herm. ὁπότ' ἀναγκασθ. In Par. F. rec. legitur ὁπόταν δ' ἀν.

ἀπολειφθέντες] Sic Astius correxit ad interp. German. p. 361 sq. Libri ἀπολειφθέντες. Heusdius Specim. p. 17. coni. ἀπολειφθέντες σίτου. Ficinus: si quo in loco, ut accidere solet in bello, commeatus deficeret. Hommelius librorum scripturam ita defendit, ut ad ἀπολειφθέντες ex sequenti ἀσιτεῖν facile σίτου assumi posse statuat. Et sic locum intellexit etiam Dorvill. ad Chariton. p. 378. ed. Lips.

ὁπότε γοῦν ἀναγκ.] Confirmat γοῦν, ut Lat. certe quidem, antecedentia cum aliqua restrictione, hoc est ita ut indicet hoc certe, quod nunc commemoretur, veritatem eorum, quae antea dicta sint, satis testari; sed alia etiam posse afferri, quae tamen nunc reticenda videantur, v. ad c. VIII. C. Cuius quidem significationis exempla quum innumera reperiantur, tamen haud scio, an ii, qui voculam hoc loco omiserunt, ejus vim non satis perceperint. Alioquin enim non maluissent hoc ἀσύνδετον tolerare, quam vocem sanequam eleganter positam codicum quorundam auctoritate extrudere. Nimirum etsi haec addita sunt ita, ut praecedenti sententiae illustrandae inserviant, tamen non ubique in talibus commode abesse possunt coniunctiones. Ὁπόταν autem cum optativo iunctum hic quidem ferendum non putamus, quum nulla locum habeat rectae orationis in obliquam conversio. Quod cur ita dicamus, perspicuum erit ex disputatione Hermanni De Part. ἄν p. 147 sqq. Ceterum illi πρῶτον μέν in proximis respondent verba πρὸς δὲ αὖ τὰς τοῦ χειμ. κ. τ. λ., ita ut δὲ αὖ idem sit quod ἔπειτα.

ἀπολειφθέντες που] alicubi a commeatu intercepti et prohibiti, v. Hemsterhus. ad Arist. Plut. v. 935. et ad Phaedon. p. 58. C.

P. 220. τά τ' ἄλλα καὶ πίνειν οὐκ ἐθέλων — ἐκράτει] Dici poterat hoc modo: τά τε ἄλλα, καὶ δὴ καὶ τοῦτο, ὅτι πίνειν — πάντας ἐκράτει. Sed eadem breviloquentia paullo post: θαυμάσια εἰργάζετο τά τε ἄλλα, καί ποτε — ἐξήει ἔχων ἱμάτιον κ. τ. λ. Et sic Graeci

νος καρτερήσεις — δεινοὶ γὰρ αὐτόθι χειμῶνες — θαυμάσια εἰργάζετο τά τε ἄλλα, καὶ ποτε ὄντος πάγου οἵου δεινοτάτου, καὶ πάντων ἢ οὐκ ἐξιόντων ἔνδοθεν, ἤ, εἴ τις ἐξίοι, ἠμφιεσμένων τε θαυμαστὰ δὴ ὅσα καὶ ὑποδεδεμένων καὶ ἐνειλιγμένων τοὺς πόδας εἰς πίλους καὶ ἀρναχίδας, οὗτος δ' ἐν τούτοις ἐξῄει ἔχων ἱμάτιον μὲν τοιοῦτον, οἷόνπερ καὶ πρότερον εἰώθει φορεῖν, ἀνυπόδητος δὲ διὰ τοῦ κρυστάλλου ῥᾷον ἐπορεύετο ἢ οἱ ἄλλοι ὑποδεδεμένοι. οἱ δὲ στρατιῶται ὑπέβλεπον αὐτὸν ὡς καταφρονοῦντα σφῶν. B

P. 220. ὃ πάντων θαυμαστότατον] Pro ὃ πάντων Bodl. Vat. Δ. Par. DK. Vat. p. ὁπόταν, errore manifesto. Vind. 2. θαυμασιώτατον.

ἐωράκει ἀνθρώπων] Sic Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Vat. p. Vett. editt. et Herm. ἑώρακεν. Sed narrat Alcibiades quae tum apud Potidaeam in Socrate visa fuerint admirabilia.

πρὸς δὲ αὖ τὰς τ. χ.] αὖ, quod vulgo aderat, cum Bodl. Vat. Δ. Coisl. Ven. Ξ. longe plurimi suppeditarunt.

B. ὄντος πάγου οἵου] V. ὄντος τοῦ πάγου οἷου. Articulum om. Bodl. Vat. Δ. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. DK. Ang. w. Vat. p. Dein ἤ ante οὐκ om. Coisl. Par. DE. Vind. 1. 7. FK. Ambr. Ang. u. w. Vat. d. n. p. r. s. Flor. a. b. c. i. n.

fere constanti usu locuti esse reperiuntur; conf. Apol. p. 36. A. Crit. p. 52. C. Phaedr. p. 257. A. Men. p. 94. C. al.

τούτου μὲν οὖν μοι δοκεῖ —] et huius quidem rei (quod nunquam temulentus fieri solet) statim, opinor, argumentum habebitis: neque enim Socrates ab hoc convivio discedet ebrius.

δεινοὶ γὰρ αὐτόθι χ.] Fuit enim Potidaea urbs Thraciae, ad mare Aegaeum sita.

B. ὄντος πάγου οἵου δεινοτάτου] Xenoph. Hist. Gr. II. 3, 25: ἡμεῖς δὲ γνόντες μὲν τοῖς οἵοις ἡμῖν τε καὶ ὑμῖν χαλεπὴν πολιτείαν εἶναι δημοκρατίαν κ. τ. λ. Bene hanc constructionem illustravit Matthiae §. 473. annot 2. p. 885. Eodem modo ἡλίκος construitur apud Aristoph. Eccl. v. 465: ἐκεῖνο δεινὸν τοῖσιν ἡλίκοισι νῶν.

εἰς πίλους καὶ ἀρναχίδας] Πίλοι sunt pedum involucra, impilia: alibi sunt capitis tegumenta: quod Pollux annotavit VII. 172. Plura si qui scire cupiant, ii adeant Graevium ad Hesiod. Ἔργ. καὶ Ἡμ. v. 542. et Iacobs. ad Anthol. Gr. V. II. P. II. p. 428. — ἀρναχίδες Hesychio interprete sunt ἀρνῶν κῶδια. Suidas: ἀρναχίς· τὸ τοῦ ἀρνὸς κῶδιον, τὸ μετὰ τῶν ἐρίων δέρμα. Deinde in principio apodosis post οὗτος infertur δέ, quo gravius indicetur, quanta fuerit Socratis hac in re patientia et constantia. De hoc usu vocalae post demonstrativa sic illatae v. Schaefer. Melett. p. 30. et 135. Hermann. ad Viger. p. 803.

ὑπέβλεπον αὐτὸν ὡς τ.] limis oculis eum intuebantur, quum eos suae

C Cap. XXXVI. *Καὶ ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα· οἷον δ' αὖ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ ἐκεῖ ποτε ἐπὶ στρατείας, ἄξιον ἀκοῦσαι. ξυννοήσας γὰρ αὐτόθι ἑωθέν τι εἱστήκει σκοπῶν, καὶ ἐπειδὴ οὐ προύχώρει αὐτῷ, οὐκ ἀνίει, ἀλλὰ εἱστήκει ζητῶν. καὶ ἤδη ἦν μεσημβρία, καὶ ἄνθρωποι ἠσθάνοντο, καὶ θαυμάζοντες ἄλλος ἄλλῳ ἔλεγεν, ὅτι Σωκράτης ἐξ ἑωθινοῦ φροντίζων τι ἕστηκε. τελευτῶντες δέ τι-*
D *νες τῶν Ἰώνων, ἐπειδὴ ἑσπέρα ἦν, δειπνήσαντες, καὶ γὰρ θέρος τότε γε ἦν, χαμεύνια ἐξενεγκάμενοι ἅμα*

C. *ταῦτα μὲν δὴ ταῦτα*] *τ. μ. δ. ταύτῃ* Ven. Ξ. Vind. 2. *αὖ τόδ' ἔρεξε*] *αὖ τὸ* Vat. Δ. Coisl. Par. DEK. Flor. a. b. c. *αὐτὸ* Bodl. Ang. w. Vat. n. p. s. *ἔῤῥεξε* Bodl. Vat. Δ. Par. E. Ald. Bas. 1. 2. *οἷον δ' αὐτὸ δ' ἔρεξε*, quod bene correxit Stephan.

ἑωθέν τι εἱστήκει] V. *ἑστήκει*, quod hic e Vind. 2. Ven. Ξ. Par. DK. in *εἱστήκει* mutavimus. Et statim post libri omnes *εἱστήκει*.

φροντίζων τι ἕστηκε] *ἑστήκει* Ambr. Vat. r. Flor. n.

ipsorum mollitiei puderet, adeoque Socratis patientiam et fortitudinem moleste ferrent, quippe quem ipsos despicere opinarentur. Ceterum Socratem algoris et caloris fuisse patientissimum testatur etiam Xenoph. Memorab. I. 2, 1. et c. 6, 2. al.

C. *οἷον δ' αὖ τόδ'*] Versus Odyss. IV. 242.

εἱστήκει ζητῶν] De hoc more Socratis iam Apollodorus c. III. narravit. Eundem attigerunt multi scriptores posterioris aetatis, ex quibus nominavit Astius Antonin. Ad Se Ipsum VII. 66. Arrian. Epictet. 24. Diogen. Laert. II. 23. Gellium N. A. II. 1. Plura dabunt Wolf. ad Origenis Philosoph. T. I. p. 966. et Meiners Script. Philosoph. T. III. p. 43. — *ἐπειδὴ οὐ πρ. αὐτῷ*, quum ei res non prospere cederet.

καὶ ἤδη ἦν μεσημβρία, καὶ ἄνθρωποι ἠσθ.] Solent Graeci quae ita se excipiunt, ut tamen temporis communitate coniuncta sint, exprimere sic, ut pro particula temporali nostris usitata *καὶ* vel *τε καὶ* usurpent. Veluti hunc locum sic interpretari licet: und schon war es Mittag, als die Leute es merkten. Quo significatur Socratem ad meridiem usque fixum immutatumque stetisse, eoque ipso tempore, quo adhuc steterit, ab hominibus esse animadversum. Cratyl. p. 399. C: *ἅμα ἑώρακε, καὶ ἀναθρεῖ.* Euthydem. p. 273. A: *οὔπω — περιελήλυθότες ἤστην, καὶ εἰςέρχεται.* Phaedon. p. 118. A: *ἤδη οὖν σχεδόν τι αὐτοῦ ἦν τὰ περὶ τὸ ἦτρον ψυχόμενα, καὶ ἐκκαλυψάμενος — εἶπεν.* Xenoph. Cyrop. II. 1, 10: *καὶ σχεδόν τε ἕτοιμα ἦν, καὶ τῶν Περσῶν οἱ ὁμότιμοι παρῆσαν.* Anabas. I. 8, 8: *καὶ ἤδη τ' ἦν μέσον ἡμέρας, καὶ οὔπω καταφανεῖς ἦσαν οἱ*

μὲν ἐν τῷ ψύχει καθηῦδον, ἅμα δὲ ἐφύλαττον αὐτόν, εἰ καὶ τὴν νύκτα ἐστήξοι. ὁ δὲ εἱστήκει μέχρι ἕως ἐγένετο καὶ ἥλιος ἀνέσχεν· ἔπειτα ᾤχετ' ἀπιὼν προσευξάμενος τῷ ἡλίῳ. Εἰ δὲ βούλεσθε ἐν ταῖς μάχαις· τοῦτο γὰρ δὴ δίκαιόν γε αὐτῷ ἀποδοῦναι. ὅτε γὰρ ἡ μάχη ἦν, ἐξ ἧς ἐμοὶ καὶ τἀριστεῖα ἔδοσαν οἱ στρατηγοί, οὐδεὶς ἄλλος ἐμὲ ἔσωσεν ἀνθρώπων ἢ οὗτος, τετρωμένον οὐκ ἐθέλων ἀπολιπεῖν, E ἀλλὰ συνδιέσωσε καὶ τὰ ὅπλα καὶ αὐτὸν ἐμέ. καὶ ἐγὼ μέν, ὦ Σώκρατες, καὶ τότε ἐκέλευον σοὶ διδόναι τὰ-

D. τότε γ' ἦν] γ' additum a Bodl. Vat. *A.* Coisl. Ven. *Z.* Vind. 2. Flor. a. b. c. i. Par. D F. Ang. u. w. Vat. d. n. r.

μέχρι ἕως] V. μέχρις, invitis Vat. *A.* Coisl. Par. F. Ang. u. w. Vat. n. Flor. a. i. v. ad p. 210. E.

προσευξάμενος τῷ ἡλίῳ] προσευξόμενος Vat. *A.* et corr. Bodl.

τετρωμένον οὐκ ἐθέλων] V. οὐκ ἐθέλων τετρ., quem ordinem auctoritate optimorum librorum invertimus.

πολέμιοι. Anabas. IV. 6, 2: καὶ ἤδη τ' ἦν ἐν τῷ τρίτῳ σταδμῷ, καὶ ὁ Χειρίσοφος αὐτῷ ἐχαλεπάνθη. Ibid. IV. 2, 12: καὶ τοῦτόν τε παρεληλύθεσαν οἱ Ἕλληνες, καὶ ἕτερον ὁρῶσιν ἐμπροσθεν λόφον κατεχόμενον. Aristoph. Av. 498. Sophocl. Oed. Tyr. v. 710: παιδὸς δὲ βλαστὰς οὐ διέσχον ἡμέρας τρεῖς, καὶ νιν ἔφυσεν — εἰς ἅβατον ὄρος. Sed vide Bornemannum ad Xenoph. Anabas. p. 242. et quae monuit Hermann. ad Sophocl. Antigon. 1171. Intelligitur autem ex iis, quae collegimus, huius loquendi formas exemplis non solum καὶ — τε — καὶ sic usurpari solere, sed etiam καὶ — καὶ frequenter reperiri.

D. Εἰ δὲ βούλεσθε ἐν ταῖς μάχαις· τοῦτο γάρ —] Animadvertes breviloquentiam. Plene enim dicendum fuit: εἰ δὲ βούλεσθε ἀκοῦσαι, οἷος ἐν ταῖς μάχαις ἦν, ἐρῶ καὶ τοῦθ' ὑμῖν aut simili aliquo modo senten-

tia absolvenda. Ceterum hic locus in iis est, qui docent manifesto δὲ — γὰρ non ubique ita in unum posse coniungi, ut omnis interpunctio removenda sit, sed rationem habendam esse totius orationis conformationis. Quod quorsum spectet, patebit ex annot. ad Apolog. Socr. c. 28. τὸ ἀποδοῦναι, tanquam debitum persolvere, de quo usus verbi iam supra dictum.

ἐξ ἧς ἐμοὶ καὶ τἀριστεῖα ἔδοσαν] Reportavit Alcibiades virtutis praemium in pugna ad Potidaeam. v. Plutarch. Alcibiad. p. 195. A. p. 14. ed. Reisk., ex quo loco etiam ea, quae deinceps narrantur, suum lucem accipiunt. Ceterum ἐξ ἧς est: in Folge deren, ut significetur id, quod rei praebuerit opportunitatem.

E. καὶ τότε ἐκέλευον] Ne quis in his haereat, καὶ τότε est etiam tum temporis, sicuti nunc adhuc censeo ubi τἀριστεῖα deferenda esse.

ριστεῖα τοὺς στρατηγούς, καὶ τοῦτό γέ μοι οὔτε μέμψει οὔτε ἐρεῖς ὅτι ψεύδομαι· ἀλλὰ γὰρ τῶν στρατηγῶν πρὸς τὸ ἐμὸν ἀξίωμα ἀποβλεπόντων καὶ βουλομένων ἐμοὶ διδόναι τἀριστεῖα, αὐτὸς προθυμότερος ἐγένου τῶν στρατηγῶν ἐμὲ λαβεῖν ἢ σαυτόν. Ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες, ἄξιον ἦν θεάσασθαι Σωκράτη,
221 ὅτε ἀπὸ Δηλίου φυγῇ ἀνεχώρει τὸ στρατόπεδον· ἔτυγον γὰρ παραγενόμενος ἵππον ἔχων, οὗτος δὲ ὅπλα. ἀνεχώρει οὖν ἐσπεδασμένων ἤδη τῶν ἀνθρώπων οὗτός τε ἅμα καὶ Λάχης· καὶ ἐγὼ περιτυγχάνω, καὶ ἰδὼν εὐθὺς παρακελεύομαί τε αὐτοῖν θαρρεῖν καὶ ἔλεγον, ὅτι οὐκ ἀπολείψω αὐτώ. ἐνταῦθα δὴ καὶ

Ἔ. οὔτε μέμψει] Sic Bodl. Vat. A. Ang. w. Legebatur μέμψῃ. De Bodl. et Vat. hic rursus tacet Bekk.

P. 221. ἐν φόβῳ ἦ] V. ἦν. Sed ἦ servarunt Bodl. Vat. A. Flor. et pr. Coisl. confirmantque etiam Ven. Ξ. Ambr. Ang. u. w. Vat. n. r., qui ἢ scriptum habent.

B. τὼφθαλμὼ παραβάλλων] τὼ ὀφθαλμὼ Coisl. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. EF. Ang. u. Vat. n. s. et Florentini. Sed sunt haec ipsius verba Aristophanis. Dein pro παρασκοπῶν Bekk. et Ast. de coniectura scripserunt περισκοπῶν, adstipulante C. Fr. Hermanno;

προθυμότερος ἐγένου] magis cupiebas. Deinde ἢ ἐαυτὸν dicitur, non ἢ αὐτός, propter oppositionis gravitatem, de qua re iam diximus supra p. 175. C.; quanquam qui dixerunt in talibus nominativum omnino repugnare loquendi consuetudini, ii a vero aberrarunt longissime. v. Xenoph. Cyrop. VI. 4, 14. ibique Poppo p. 360. IV. 2, 1. Anabas. IV. 4, 6. Demosth. c. Nic. p. 1246, 15. Schaefer. ad Sophocl. Oed. Tyr. v. 95. Fritsch. Quaest. Luciann. p. 101 sq. et infra annot. ad p. 223. C. In praecedentibus τὸ ἐμὸν ἀξίωμα referas ad generis nobilitatem.

P. 221. ὅτε ἀπὸ Δηλίου φ. ἐν.] Athenienses ad Delium, oppidum Boeotiae, Olymp. LXXXIX. an. 1. victi sunt: de qua re v. Thucyd. IV. 96 sqq. Athenaeum, qui Socratem nulli omnino pugnae interfuisse contendit lib. V. 329 sqq., docte refutarunt Perizon. ad Aelian. V. H. III. 17. et Luzac. Orat. de Socrate cive p. 51. — οὗτος δὲ ὅπλα, i. e. πεζὸς στρατεύων. vid. Cuper. Obss. I. 7. — οὗτός τε ἅμα καὶ Λάχης. v. Dialogum Lachetis nomine inscriptum p. 181. B. coll. Cicer. de Divin. I. 54. Strab. IX. p. 618. B. ed. Alm., quae iam alii comparaverunt.

B. τὸ σὸν δὴ τοῦτο] h. e. ut tuo illo utar. Sic τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, τὰ τοῦ λόγου, et quae sunt aliae id genus formulae, de quibus v. Boisson. ad Aristaenet. p. 396. Respicit ad Nubb. v. 361: ὅτι βρενθύει τ' ἐν ταῖσιν ὁδοῖς καὶ τὼφθαλμὼ παραβάλλεις. — He-

κάλλιον ἐθεασάμην Σωκράτη ἢ ἐν Ποτιδαίᾳ· αὐτὸς γὰρ ἥττον ἐν φόβῳ ἦ διὰ τὸ ἐφ' ἵππου εἶναι· πρῶτον μὲν ὅσον περιῆν Λάχητος τῷ ἔμφρων εἶναι· B ἔπειτα ἔμοιγε ἐδόκει, ὦ Ἀριστόφανες, τὸ σὸν δὴ τοῦτο, καὶ ἐκεῖ διαπορεύεσθαι ὥσπερ καὶ ἐνθάδε, βρενθυόμενος καὶ τὼφθαλμὼ παραβάλλων, ἠρέμα παρασκοπῶν καὶ τοὺς φιλίους καὶ τοὺς πολεμίους, δῆλος ὢν παντὶ καὶ πάνυ πόῤῥωθεν, ὅτι, εἴ τις ἅψεται τούτου τοῦ ἀνδρός, μάλα ἐῤῥωμένως ἀμυνεῖται. διὸ καὶ ἀσφαλῶς ἀπήει καὶ οὗτος καὶ ὁ ἕτερος· σχεδὸν γάρ τι τῶν οὕτω διακειμένων ἐν τῷ πολέμῳ οὐδὲ ἅπτονται, ἀλλὰ τοὺς προτροπάδην φεύγοντας διώ- C κουσι. Πολλὰ μὲν οὖν ἄν τις καὶ ἄλλα ἔχοι

qua mutatione vereor ut opus sit. Nam circumspicere potius timentis est ac solliciti quam tranquille fortiterque incedentis.

τοὺς φιλίους] Sic Vat. *A*. Vind. 2. Par. D E F. Ang. u. w. Vat. d. n. p. s. Flor. a. b. c. i. n. Vett. editt. *τοὺς φίλους*. Recte monet Rückertus *τοὺς φίλους* opponi non *τοῖς πολεμίοις*, sed *τοῖς ἐχθροῖς*, ideoque hic requiri *τοὺς φιλίους*. v. ad Menex. p. 243. C. Remp. III. p. 414. B.

ἐῤῥωμένως ἀμυνεῖται] *ἀμύνηται* Bodl. Vat. *A*. Par. D. Ang. w.

sychius: *βρενθύεται· μεγαλοφρονεῖ, ὑπερηφανεύεται· ἐπαίρεται*. Timaeus Glossar. p. 64: *βρενθυόμενος· γαυρούμενος καὶ ὀγκυλόμενος μετὰ βάρους*; ubi v. Ruhnken. Nimirum ductum est verbum a *βρῶθος*, quod significat avem aquaticam, frequenter ad paludes commorantem altisque pedibus incedentem. Hinc *βρενθύεσθαι* est superbire magnoque cum fastu incedere, einherstolziren. V. imprimis T. Hemsterh. ad Lucian. Dial. Mort. X. 8. — *τὼφθαλμὼ παραβάλλων*, h. e. torvo vultu oculos in obliquum vertens, quod et ipsum indicium est superbae cuiusdam gravitatis, quae hoc loco Socrati ita tribuitur, ut eius animum nullo periculi timore perculsum fuisse significetur. Verbum alii aliter interpretati sunt, quorum opiniones recensere longum est. v. intpp. Aristophan. l. c. et Astius ad h. l. Nostram sententiam confirmant verba proxima *ἠρέμα παρασκοπῶν κ. τ. λ.* Etiam Phaedr. p. 117. B. Socrates dicitur *ταυρηδὸν βλέπειν*.

ἄλλα ἔχοι Σωκράτη ἐπαινέσαι] Vulgatae lectioni *Σωκράτους* praeferendam duximus meliorum librorum scripturam: exquisita enim dictio est neque multo usu protrita *ἐπαινεῖν τινά τι*, quam recte comparavit Astius cum formula *λέγειν τινά τι*. Etiam infra p. 222. A. e melioribus libris recipimus *ἃ ἐγὼ Σωκράτη ἐπαινῶ*. Phaedr. p. 247. D: *ἃ ψέγομεν τὸν Ἔρωτα*. Aristot. Pol. VIII. 1: *ἐπαινέσειε δ' ἄν τις καὶ τοῦτο Λακεδαιμονίους*.

Σωκράτη ἐπαινέσαι καὶ θαυμάσια· ἀλλὰ τῶν μὲν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων τάχ' ἄν τις καὶ περὶ ἄλλου τοιαῦτα εἶποι, τὸ δὲ μηδενὶ ἀνθρώπων ὅμοιον εἶναι, μήτε τῶν παλαιῶν μήτε τῶν νῦν ὄντων, τοῦτο ἄξιον παντὸς θαύματος. οἷος γὰρ Ἀχιλλεὺς ἐγένετο, ἀπεικάσειεν ἄν τις καὶ Βρασίδαν καὶ ἄλλους, καὶ οἷος
D *αὖ Περικλῆς, καὶ Νέστορα καὶ Ἀντήνορα, εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι· καὶ τοὺς ἄλλους κατὰ ταὐτ' ἄν τις ἀπεικάζοι· οἷος δὲ οὑτοσὶ γέγονε τὴν ἀτοπίαν ἄνθρωπος, καὶ αὐτὸς καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ, οὐδ' ἐγγὺς ἂν εὕροι*

C. *Σωκράτη ἐπαινέσαι*] Sic Bodl. Vat. *A*. Coisl. Ven. Ξ. Par. D F. Ambr. Aug. u. w. Vat. d. n. p. r. Vind. 1. 2. Flor. a. b. c. n. Legebatur *Σωκράτους*. v. ann.

ὅμοιον εἶναι, μήτε τ. π.] *εἶναί με τ. π.* Bodl. Vat. *A*.

D. *κατὰ ταὐτ' ἄν τις ἐμ.*] Sic Ambr. Vat. r., quod revocavit Bekkerus. Vett. editt. *ταῦτ' ἄν*.

εἰ μὴ ἄρα εἰ οἷς] Secundum hoc *εἰ* vulgo obliteratum e Bodl. Vat. *A*. Vind. 2. Ang. w. cum Bekkero restituimus. De discrimine inter *εἰ μή* et *εἰ μὴ εἰ* v. ad p. 205. E. Dein *λέγων* Bodl. Vat. *A*.

τοῖς δὲ Σειληνοῖς] *σιληνοῖς* hic quoque plurimi cum Bodl. Vat. *A*. Coisl. v. ann. crit. ad p. 215. A. Paullo post vett. editt. *αὐτόν τε καὶ τοὺς λ.* Istud *τε* cum Bodl. male Vat. *A*. Coisl. alii.

ἀλλὰ τῶν μὲν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων] Genitivus absolute positus indicat rem, cuius habita ratione etiam de aliis talia praedicare liceat. Fallitur igitur Hommelius eum ex *τοιαῦτα* pendere ratus v. Matthiae §. 342. 3.

καὶ Βρασίδαν] Fuit enim hic bello Peloponnesiaco dux Lacedaemoniorum fortissimus, qui cecidit in pugna ad Amphipolin Olymp. LXXXIX. a. 3. v. Thucyd. IV. 70. V. 6.

D. *τὴν ἀτοπίαν*] Vide c. XXXI. extr. — Animadvertatur praeterea istud *καὶ αὐτὸς καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ*, per appositionem additum praecedenti *οὑτοσί*. Sic statim post *εἰ μὴ — ἀπεικάζοι τις αὐτόν, — αὐτόν τε καὶ τοὺς λόγους*. Criton. c. XII. p. 50. D: *οὐχὶ ἡμέτερος ἦσθα δοῦλος, αὐτός τε καὶ οἱ σοὶ πρόγονοι*; Apol. Socrat. p. 42. A. De Rep. III. 414. D. VIII. 550. D. 568. B. VI. 506. A., ubi v. annot. Plura dedit Reisig. Coniectann. p. 309. et ad Oedip. Col. p. 313.

E. *εἰ γὰρ ἐθέλει τις*] Vide annot. ad c. XXVII. in.

τοιαῦτα — δορά] h. e. Sermones eius talibus verbis et sententiis quasi Satyri quadam irrisoris pelle extrinsecus amicti sunt. Nimirum propria dictio conflata est cum dictione tropica per elegantem quandam breviloquentiam, cuius exempla alibi notavimus. v. ad Alcib. I. p. 113. E. Nec opus fuit in hac brevitate comparandi particula *ὡς*: nam facile quis in eam incidat opinionem, ut scribendum putet: *ὡς Σατύρου ἄν τινα ὑβρισταῦ δορά*. At enim et Graeci et Latini scriptores haud raro appositioni eam vim tribuerunt, ut haberet fortioris comparatio-

τις ζητῶν, οὔτε τῶν νῦν οὔτε τῶν παλαιῶν, εἰ μὴ ἄρα εἰ οἷς ἐγὼ λέγω ἀπεικάζοι τις αὐτόν, ἀνθρώπων μὲν μηδενί, τοῖς δε Σειληνοῖς καὶ Σατύροις, αὐτόν τε καὶ τοὺς λόγους.

Cap. XXXVII. Καὶ γὰρ οὖν καὶ τοῦτο ἐν τοῖς πρώτοις παρέλιπον, ὅτι καὶ οἱ λόγοι αὐτοῦ ὁμοιότατοί εἰσι τοῖς Σειληνοῖς τοῖς διοιγομένοις. εἰ γὰρ ἐθέλει τις τῶν Σωκράτους ἀκούειν λόγων, φανεῖεν ἂν πάνυ γελοῖοι τὸ πρῶτον· τοιαῦτα καὶ ὀνόματα καὶ ῥήματα ἔξωθεν περιαμπέχονται Σατύρου ἄν τινα E

E. εἰ γὰρ ἐθέλει τις] V. ἐθέλοι. Indicativum cum Ald. Bas. 1. 2. praebuerunt Vind. 2. Par. EF. Ambr. Ang. u. Vat. d. n. r. s. Flor. a. b. c. i. n. Deinde τὸν Σ. λόγον Bodl. Vat. Δ. Par. D. Ang. w. manifesto errore, in quo mireris tam bonos libros consentire. Ante γελοῖοι Bodl. Vind. 2. Par. K. et pr. Ξ. πάνυ om. probante C. Fr. Hermanno. Sed isto πάνυ vix quisquam caruerit, qui sequentia bene perpenderit.

Σατύρου ἄν τινα] ἄν om. Bodl. Vat. Δ. Vind. 2. Par. DK. Ambr. et pr. Ven. Ξ. Non dubito tamen hanc esse grammatici alicuius correctionem. Rückertus coni. αὖ. Hommelius pro ἄν τινα mavult αὐτίκα. Baiterus mavult Σατ. δή τινα.

nis significationem, siquidem ita indicatur, esse aliquid illud ipsum, quocum contenditur. Aristoph. Avv. 169: τίς ὄρνις οὗτος; ὁ Τελέας ἐρεῖ ταδί· ἄνθρωπος ἀστάθμητος, ὄρνις πετόμενος, ubi explicant ὡς ὄρνις πετόμενος. Plut. 314: σὺ δ' Ἀρίστυλλος ὑποχάσκων ἐρεῖς. Thesmophor. 1020: σημεῖον ὑπεδήλωσε Περσεὺς ἐκδραμών, i. e. ὡς Περσεύς. Tibull. I. 1, 7: ipse seram vites rusticus. Horat. Serm. I. 1, 99: hunc liberta securi Divisit medium, fortissima Tyndaridarum. Ibid. I. 7, 29: Tum Praenestinus regerit convicia, durus Vindemiator et invictus. Ibid. II. 7, 113: teque ipsum vitas fugitivus et erro. Horat. Epod. I. 34: Discinctus aut perdam nepos, ubi male quidam ut nepos. II. 5. Neque excitatur classico miles truci. Hor. Epist. I. 6, 63: Caerite cera digni, remigium vitiosum — Ulixi. Art. Poet. 476. v. Herm. ad Viger. p. 885., qui verissime monuit ὡς addito sensum alium exsistere. Quoniam autem verba propria et impropria hoc loco ita confusa sunt, ut a se invicem non possint divelli et mente separari, tollere placuit interpunctionem post περιαμπέχονται vulgo illatam. Denique ne quis haereat in ἄν particula, verbo omisso in appositione posita. Recte enim dici potuisse: Σατύρου ἄν τινα ὑβριστοῦ δορὰν οὖσαν, quilibet largietur. Nam quod Hommelius in usu pronominis τινὰ haesit, id magis mirari debemus, quam ut quemquam morari queat. Neque magni momenti est, quod ἄν particulam putat huius appositionis gravitati parum esse convenientem. Quid enim prohibet, quo-

ὑβριστοῦ δοράν. ὄνους γὰρ κανθηλίους λέγει καὶ χαλκέας τινὰς καὶ σκυτοτόμους καὶ βυρσοδέψας, καὶ ἀεὶ διὰ τῶν αὐτῶν ταὐτὰ φαίνεται λέγειν, ὥστε ἄπειρος καὶ ἀνόητος ἄνθρωπος πᾶς ἂν τῶν λόγων κα-
222 ταγελάσειε. διοιγομένους δὲ ἰδὼν ἄν τις καὶ ἐντὸς αὐτῶν γιγνόμενος πρῶτον μὲν νοῦν ἔχοντας ἔνδον μόνους εὑρήσει τῶν λόγων, ἔπειτα θειοτάτους καὶ πλεῖστα ἀγάλματα ἀρετῆς ἐν αὑτοῖς ἔχοντας καὶ ἐπὶ πλεῖ-

P. 222. *ἰδὼν ἄν τις καὶ ἐντὸς αὐτῶν*] *ἄν* in *αὖ* mutarunt Bekk. Ast., C. Fr. Hermann. alii. Sed recte libri omnes particulam tuentur. Praeterea mirare acumen Hommelii, scribendum putantis: *καὶ ἐγγὺς αὐτῶν γε*. Videlicet non vidit ille *ἔνδον γίγνεσθαι* dici eos, qui se quasi in sermones Socraticos totos insinuent eosque introspiciant.

ἐπὶ πλεῖστον τείνοντας] *τείνοντας* Bodl. Vat. *A*. Vind. 2. Par. D K. Vat. p. et pr. Ven. *Ξ*. Dein *ἔτι πᾶν* Bodl. Vat. *A*. Par. K. Vat. p.

nimus Latine sic dicas: quae prorsus Satyri quaedam pellis sit sive fuerit? Iam igitur ponamus *οὖσαν* legi adiectum, ecquis erit quin Graecum esse sermonem atque elegantem fateatur? Quum vero participium *ἄν*, ubi aliud verbum praecedit, saepenumero omittatur, de quo loquendi usu ad Gorg. p. 501. A. De Rep. II. p. 464. A. X. p. 599. A. monuimus, et quum eiusdem vis ac significatio ipsa appositione nominis comprehendatur, nihil verisimilius putamus esse, quam participium intelligendum relinqui, particulam autem a grammaticis esse expulsam, qui rariore eius usu offenderentur. Nam ne optimos quidem Platonis codices a grammaticorum correctionibus mansisse liberos et immunes, nuper certissimis argumentis videmur in Iahnii nostri Annalibus demonstravisse acta Euthydemi Winckelmanniani censura. Et hoc quidem loco ecquis sibi persuadebit particulam in tam multos codices temere invectam esse, quum nulla prorsus erroris causa et opportunitas exstitisse videatur? Itaque sic nobis persuasimus, *ἄν* tenendum et per ellipsin verbi explicandum esse. Quod ne quis praeter usum et consuetudinem loquendi fieri existimet, de eodem genere quaedam exposuit Hermannus De Part. *ἄν* p. 187., ubi inter alia affert locum Euripidis huic simillimum Alcest. 181: *σὲ δ' ἄλλη τις γυνὴ κεκτήσεται, σώφρων μὲν οὐκ ἄν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ' ἴσως*. Nam hic quoque patet cum Matthiaeo *οὖσα* vel *γενομένη* intelligendum relinqui, ad quod *ἄν* pertineat. Aristoph. Equitt. 1257: *σὲ δ' ἄλλος τις λαβὼν κεκτήσεται, κλέπτης μὲν οὐκ ἄν μᾶλλον, εὐτυχὴς δ' ἴσως*.

ὄνους γὰρ κανθηλίους λέγει κ. τ. λ.] Vide Xenophont. Mem. I. 2, 37. ibique Ruhnken. coll. Plat. Gorg. p. 490. E.

P. 222. *ἰδὼν ἄν τις — εὑρήσει*] Ne *ἄν* sollicites, prohibebunt quae disputavit Hermannus De Part. *ἄν* p. 32 sqq. conf. ad Apol. Socr. p. 29. C. Remp. IX. p. 589. E. Phaedon. p.

στον τεινοντας, μᾶλλον δὲ ἐπὶ πᾶν ὅσον προσήκει σκοπεῖν τῷ μέλλοντι καλῷ κἀγαθῷ ἔσεσθαι.

Ταῦτ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες, ἃ ἐγὼ Σωκράτη ἐπαινῶ· καὶ αὖ ἃ μέμφομαι συμμίξας ὑμῖν εἶπον ἅ με ὕβρισε. καὶ μέντοι οὐκ ἐμὲ μόνον ταῦτα πεποίηκεν, B ἀλλὰ καὶ Χαρμίδην τὸν Γλαύκωνος καὶ Εὐθύδημον τὸν Διοκλέους καὶ ἄλλους πάνυ πολλούς, οὓς οὗτος ἐξαπατῶν ὡς ἐραστὴς παιδικὰ μᾶλλον αὐτὸς καθίσταται ἀντ' ἐραστοῦ. ἃ δὴ καὶ σοὶ λέγω, ὦ Ἀγάθων, μὴ ἐξαπατᾶσθαι ὑπὸ τούτου, ἀλλ' ἀπὸ τῶν

ἃ ἐγὼ Σωκράτη ἐπαινῶ] Sic Bodl. Vat. *A*. Coisl. Ven. Ξ. Par. DK. Ambr. Aug. w. Vat. r. Vind. 1. 2. 7. Flor. a. b. c. i. n. Legebatur ante Bekkerum Σωκράτους. Vind. 2. Par. F. Aug. u. Σωκράτην, ut hinc quoque pateat alteram formam meliorum codicum suffragiis certissime confirmari.

B. μὴ ἐξαπατᾶσθαι] ἐξαπατᾶσθε Bodl. Vat. *A*.

61. C. Euthydem. p. 287. D. et quae exposuit Rostius Gramm. §. 120. ann. 4. p. 615. ed. 6. Scilicet ἄν adhaerescit participio perinde ac si deinde pro futuro subsequuturus sit optativus. Habet igitur explicationem ex quadam structurae enallage a Graecae linguae ingenio haud sane aliena.

μόνους εὑρήσει τῶν λ.] Vide annot. ad p. 215. C.

καὶ αὖ ἃ μέμφομαι συμμίξας ὑμῖν εἶπον] Quod Stephanus in vulgari lectione: καὶ αὖ ἃ μέμφομαι, συμμίξας ὑμῖν εἶπον, haerebat, id ne cui in posterum accidat, comma post μέμφομαι delevimus. Nam verba ita connectenda sunt: καὶ συμμίξας αὖ ἃ μέμφομαι εἶπον ὑμῖν ἅ με ὕβρισε. Wolfius locum sic interpunxit: ἃ ἐγὼ Σ. ἐπαινῶ, καὶ αὖ ἃ μέμφομαι, συμμίξας ὑμῖν εἶπον, ἅ με ὕβρισε, ipsa sententia adversante.

B. Χαρμίδην τ. Γλ. κ. τ. λ.] De Charmide, Glauconis filio, v. Platon. Charmid. p. 154 sqq. p. 157 sqq. Xenoph. Mem. III. 7. Sympos. III. 8. IV. 29. coll. Wyttenbach. ad Select. Princip. Histor. p. 411. Iuvenis fuit et genere nobilissimo. Critiarum oriundus et praeclara animi indole praeditus. Euthydemus intelligitur Dioclis filius; idem est qui cum Socrate colloquens inducitur apud Xenoph. Mem. IV. 2, 40. Male eum Wolfius confudit cum Euthydemo Sophista, cuius nomine Platonis dialogus Euthydemus inscriptus est.

μὴ ἐξαπατᾶσθαι ὑπὸ τούτου] Qui imperativum in his reponendum censuit, eum latuit infinitivum pronomini ἅ ἐκεξηγήσεως χάριν additum esse, de quo genere constructionis non uno loco monuimus. Germanice haec reddas sic: dieses nun sage ich auch dir, dass du nemlich dich nicht von diesem täuschen lassest. Nam ita pronomini relativo explicationis gratia subiungitur, quod cum re, quae eo significatur, aliquo modo coniunctum est. Exempla consimilis structurae si desideras, adeas Schaeferum Apparat. ad Demosth. T. V. p. 400.

ἡμετέρων παθημάτων γνόντα εὐλαβηθῆναι καὶ μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν, ὥςπερ νήπιον, παθόντα γνῶναι.

Cap. XXXVIII. Εἰπόντος δὴ ταῦτα τοῦ Ἀλκι-
C βιάδου, γέλωτα γενέσθαι ἐπὶ τῇ παῤῥησίᾳ αὐτοῦ, ὅτι ἐδόκει ἔτι ἐρωτικῶς ἔχειν τοῦ Σωκράτους. τὸν οὖν Σωκράτη, Νήφειν μοι δοκεῖς, φάναι, ὦ Ἀλκιβιάδη. οὐ γὰρ ἄν ποθ' οὕτω κομψῶς κύκλῳ περιβαλλόμενος ἀφανίσαι ἐνεχείρεις οὗ ἕνεκα ταῦτα πάντα εἴρηκας, καὶ ὡς ἐν παρέργῳ δὴ λέγων ἐπὶ τελευτῆς αὐτὸ ἔθηκας, ὡς οὐ πάντα τούτου ἕνεκα εἰρηκώς, τοῦ ἐμὲ
D καὶ Ἀγάθωνα διαβάλλειν, οἰόμενος δεῖν ἐμὲ μὲν σοῦ ἐρᾶν καὶ μηδενὸς ἄλλου, Ἀγάθωνα δὲ ὑπὸ σοῦ ἐρᾶσθαι καὶ μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἄλλου. ἀλλ' οὐκ ἔλαθες, ἀλλὰ τὸ Σατυρικόν σου δρᾶμα τοῦτο καὶ Σειληνικὸν κατάδηλον ἐγένετο. ἀλλ', ὦ φίλε Ἀγάθων, μηδὲν πλέον αὐτῷ γένηται, ἀλλὰ παρασκευάζου, ὅπως ἐμὲ καὶ σὲ μηδεὶς διαβάλῃ. Τὸν οὖν Ἀγάθωνα εἰπεῖν, Καὶ μήν, ὦ Σώκρατες, κινδυνεύεις ἀληθῆ λέγειν·
E τεκμαίρομαι δὲ καί, ὡς κατεκλίνη ἐν μέσῳ ἐμοῦ τε καὶ σοῦ, ἵνα χωρὶς ἡμᾶς διαλάβῃ. οὐδὲν οὖν πλέον αὐτῷ

C. δοκεῖς, φάναι, ὦ Ἀλκ.] φάναι om. Vat. *A*.

οὗ ἕνεκα ταῦτα π.] οὗδ' Vind. 2. Par. D K. οὐδ' Bodl. Vat. *A*.

D. μηδεὶς διαβάλῃ] Haec est lectio codicum Bodl. Vat. *A*. Par. D K, Ambr. Ang. u. w. Vat. p. r. Flor. a. c. Vett. editt. διαβάλλῃ.

E. ἵα Ἀγ. κατακεῖσθαι] κατακλίνεσθαι Vind. 2. Bas. 2.

Neque aliter Latini, Nepos Vit. Att. 18: sub singulorum imaginibus facta magistratusque eorum non amplius quaternis quinisve versibus descripsit, quod vix credendum sit, tantas res tam breviter potuisse declarari.

ὥςπερ νήπιον, παθόντα γνῶναι] Ductum proverbium est ex Homer. Iliad. XVII. v. 32. et XX. v. 198: πρίν τι κακὸν παθέειν, ῥέχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω. et Hesiod. Ἔργ. v. 216: παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω. v. Schol. ad h. l. Erasm. Adagg. p. 29. et Blomfield. ad Aeschyli Agamem. Gloss. v. 170.

C. οὕτω κομψῶς] tam scite et artificiose, v. Ruhnk. ad Tim. p. 161. — κύκλῳ περιβαλλόμενος, multis orationis ambagibus usus. — διαβάλλειν, ut Lat. disiungere, est inimicos reddere, ut Reip. VI. p. 498. C. al.

D. καὶ μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἄλ-

ἔσται, ἀλλ' ἐγὼ παρὰ σὲ ἐλθὼν κατακλινήσομαι. Πάνυ γε, φάναι τὸν Σωκράτη, δεῦρο ὑποκάτω ἐμοῦ κατακλίνου. Ὦ Ζεῦ, εἰπεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην, οἷα αὖ πάσχω ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου. οἴεταί μου δεῖν πανταχῇ περιεῖναι. ἀλλ' εἰ μή τι ἄλλο, ὦ θαυμάσιε, ἐν μέσῳ ἡμῶν ἔα Ἀγάθωνα κατακεῖσθαι. Ἀλλ' ἀδύνατον, φάναι τὸν Σωκράτη· σὺ μὲν γὰρ ἐμὲ ἐπήνεσας, δεῖ δ' ἐμὲ αὖ τὸν ἐπὶ δεξιὰ ἐπαινεῖν. ἐὰν οὖν ὑπὸ σοὶ κατακλινῇ Ἀγάθων, οὐ δήπου ἐμὲ πάλιν ἐπαινέσεται, πρὶν ὑπ' ἐμοῦ μᾶλλον ἐπαινεθῆναι. ἀλλ' ἔασον, ὦ δαιμόνιε, καὶ μὴ φθονήσῃς τῷ μειρακίῳ ὑπ' ἐμοῦ 223
ἐπαινεθῆναι· καὶ γὰρ πάνυ ἐπιθυμῶ αὐτὸν ἐγκωμιάσαι. Ἰοὺ ἰού, φάναι τὸν Ἀγάθωνα, Ἀλκιβιάδη, οὐκ ἔσθ' ὅπως ἂν ἐνθάδε μείναιμι, ἀλλὰ παντὸς μᾶλλον μεταναστήσομαι, ἵνα ὑπὸ Σωκράτους ἐπαινεθῶ. Ταῦτ' ἐκεῖνα, φάναι τὸν Ἀλκιβιάδην, τὰ εἰωθότα· Σωκράτους παρόντος, τῶν καλῶν μεταλαβεῖν ἀδύνατον ἄλλῳ. καὶ νῦν ὡς εὐπόρως καὶ πιθανὸν λόγον εὗρεν, ὥστε παρ' ἑαυτῷ τουτονὶ κατακεῖσθαι.

Cap. XXXIX. Τὸν μὲν οὖν Ἀγάθωνα ὡς κατα- B

σὺ μὲν γὰρ ἐμὲ ἐπ.] Vett. edītt. με, quod e Bodl. Vat. A. Ven. Ξ. Vind. 2. Par. D K. Ang. w. Vat. p. mutatum. Deinde αὖ τὸν pro αὐτὸν cum Bekkero scripsi. Idem ex codd. nonnullis dedit τὸν ἐπὶ δεξί' ἐπ. pro τὸν ἐπιδέξι' ἐπ. conf. ad p. 214. C.

μᾶλλον ἐπαινεθῆναι] μᾶλλον om. Vind. 2. Ang. u.

P. 223. ὅπως ἂν ἐνθάδε μείναιμι] ἂν om. Coisl. Par. EF. Vat. n. s. Flor. b. i. male.

λον] Vide annot. ad p. 214. D. Mox τὸ Σατυρικὸν δρᾶμα intelligit comparationem illam, in qua Alcibiades Socrati tanquam in fabula quadam satyrica Satyri et Sileni partes tribuerat. Simul alludit ad dramata satyrica, quae actis demum fabulis tragicis edi solebant, v. Ruhnken. ad Tim. p. 230. — μηδὲν πλ. αὐτ. γένηται, i. e. ὕρα, μή τι πλέον αὐτῷ γένηται. — ἀλλὰ παρασκευάζου, sed te ita compara, ut. — Ε. ἵνα χωρὶς ἡμᾶς διαλάβῃ.] h. e. ut nos seiungeret medius inter nos accumbens. De coniunctivo post praeteritum sic illato, ut rem etiamnum durantem significet, v. Hermann. De emendanda vett. Gr. Gr. p. 208 sqq. Matth. Gr. §. 518. p. 993. Rost. Gr. §. 122. 4.

P. 223. Ταῦτ' ἐκεῖνα] Hoc illud est. v. de hac formula Heindorf. ad Phaedr. p. 241. D. Matthiae Gr. Gr. §. 467. Hermann. ad Nubb. v. 1053.

κισόμενον παρὰ τῷ Σωκράτει ἀνίστασθαι· ἐξαίφνης δὲ κωμαστὰς ἥκειν παμπόλλους ἐπὶ τὰς θύρας, καὶ ἐπιτυχόντας ἀνεῳγμέναις, ἐξιόντος τινὸς εἰς τὸ ἄντικρυς, πορεύεσθαι παρὰ σφᾶς καὶ καταπλίνεσθαι, καὶ θορύβου μεστὰ πάντα εἶναι, καὶ οὐκέτι ἐν κόσμῳ οὐδενὶ ἀναγκάζεσθαι πίνειν πάμπολυν οἶνον. τὸν μὲν οὖν Ἐρυξίμαχον καὶ τὸν Φαῖδρον καὶ ἄλλους τινὰς ἔφη ὁ Ἀριστόδημος οἴχεσθαι ἀπιόντας, ἐ δὲ ὕπνον
C *λαβεῖν καὶ καταδαρθεῖν πάνυ πολύ, ἅτε μακρῶν τῶν νυκτῶν οὐσῶν, ἐξεγρέσθαι δὲ πρὸς ἡμέραν ἤδη ἀλεκτρυόνων ᾀδόντων, ἐξεγρόμενος δὲ ἰδεῖν τοὺς μὲν ἄλλους καθεύδοντας καὶ οἰχομένους, Ἀγάθωνα δὲ καὶ*

B. *ἔ δὲ ὕπνον λαβεῖν*] Sic Bodl. Vind. 2. Par. D. Ambr. Vat. p. r. Vind. 1. 2. 7. Vulgo erat: *ἀπιόντας οἴκαδε ὕπνον λαβεῖν.* Pro isto *οἴκαδε* Par. K. *ἐμὲ δὲ*, Par. F. Vat. n. *ἃ δὲ*, Coisl. Par. E. Ang. w. Vat. s. t. et pr. Ang. u. *ἑαδε*. Flor. a. e. i. *ἓα δέ*. Ven. Z. *ἑα δὲ* habent, quibus erroribus vides receptam scripturam egregie confirmari.

C. *μακρῶν τῶν νυκτῶν*] *μικρῶν* Par. DK. Vat. p. Deis *ἐξεγείρεσθαι* Par. EF. Vat. n. s. Flor. i. cum Bas. 1. Vulgo *ἐξέγρεσθαι*. Accentum correxit Astius in Lex. s. v. — *ἐξεγρόμενον* Par. DK. Vat. p.

Ἀριστοφάνη καὶ Σωκράτη] V. *Ἀριστοφάνην*, praeter fidem codicum Bodl. Vat. *Δ*. Coisl. Par. DFK. Ang. w. Vat. t. Flor. n.

D. *τραγῳδοποιὸν ὄντα κωμῳδοποιόν*] *τραγῳδιοποιὸν*

B. *εἰς τὸ ἄντικρυς*] cohaeret cum *ἐξιόντος τινός*.

ἔ δὲ ὕπνον λαβεῖν] se ipsum autem (Aristodemum) somno captum esse. Phaedrus et Eryximachus cur iam discesserint, ratio in promtu est. Nam Eryximachus medicus intemperantiae non favebat. Phaedrus autem huius consilio solebat obtemperare. v. supra p. 176. D. Phaedr. p. 227. A.

C. *ἅτε μακρῶν τῶν νυκτῶν*] Nam Agathonis fabula acta est Lenaeis, h. e. Gamelione mense; v. Krüger. ad Clinton. Fast. Hellen. p. 345.

ἐξεγρόμενος δὲ ἰδεῖν] Exspectabas *ἐξεγρόμενον*: praecedit enim *ἔ δὲ* accusativus. Sed vide annot. ad. p. 220. E.

Ἀγάθ. δὲ καὶ Ἀριστοφ. κ. τ. λ.] Egregie haec Socratis temperantiam, moderationem et constantiam declarant, qui quum per totam noctem cum hominibus epularum amantissimis bibisset, tamen sobrius neque vino vigiliisque confectus a convivio discessit. conf. p. 176. C: *Σωκράτη δ' ἐξαιρῶ λόγου.* Ne talia quidem negligenda sunt iis, qui de dialogorum Platonicorum argumento et consilio prudenter iudicare volunt.

οὔτε γὰρ ἐξ ἀρχῆς — ὑπονυστάζειν τε] De *τε* post *οὔτε* illato diximus ad Phileb. p. 50. et ad Apolog. Socrat. p. 26. C.

D. *τὸ μέντοι κεφάλαιον ἔφη, πρ.*] quod autem caput rei attineret. Phileb. p.

Ἀριστοφάνη καὶ Σωκράτη ἔτι μόνους ἐγρηγορέναι καὶ πίνειν ἐκ φιάλης μεγάλης ἐπὶ δεξιά. τὸν οὖν Σωκράτη αὐτοῖς διαλέγεσθαι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ὁ Ἀριστόδημος οὐκ ἔφη μεμνῆσθαι τῶν λόγων· οὔτε γὰρ ἐξ ἀρχῆς παραγενέσθαι ὑπονυστάζειν τε· τὸ μέντοι κεφάλαιον, D *ἔφη, προσαναγκάζειν τὸν Σωκράτη ὁμολογεῖν αὐτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς εἶναι κωμῳδίαν καὶ τραγῳδίαν ἐπίστασθαι ποιεῖν, καὶ τὸν τέχνῃ τραγῳδοποιὸν ὄντα κωμῳδοποιὸν εἶναι. ταῦτα δὴ ἀναγκαζομένους αὐτοὺς καὶ οὐ σφόδρα ἑπομένους νυστάζειν, καὶ πρῶτον μὲν καταδαρθεῖν τὸν Ἀριστοφάνη, ἤδη δὲ ἡμέρας γιγνομένης τὸν Ἀγάθωνα. τὸν οὖν Σωκράτη, κατακοιμή-*

Bodl. Vat. *A*. Vind. 2. Par. DEK. Ang. u. w. Vat. n. s. t. lidem fere *κωμῳδιοποιόν*. Vide quae de his formis diximus ad Reip. X. p. 597. E. Apol. p. 18. D. Phaedon. p. 70. B. ed. 2. coll. Moerid. p. 240., qui receptam lectionem Atticam esse testatur. Schneiderus tamen ad Remp. X. p. 606. C. codicibus ubique obsequendum ideoque Platoni utramque formam impertiendam statuit, non dissentiente Car. Fr. Hermanno. Et sane mirum est, quod meliores codices alteram formam non paucis locis tuentur.

καὶ πρῶτον μέν] *πρότερον* Coisl. Par. EF. Ambr. Ang. u. Vat. n. r. t. Flor. a. b. c. i. n. non male.

κατακοιμήσαντ' ἐκείνους] Sic Coisl. Ven. Σ. Par. EF. Ang. u. Vat. a. c. n. t. Flor. a. b. c. i. n. et a pr. m. Vat. s. Vulgo *κατακοιμίσαντ'*.

48. D: *ἔστι δὴ πονηρία μέν τις τὸ κεφάλαιον*. Euthyphr. p. 8. E: *τοῦτο μὲν ἀληθὲς λέγεις — τό γε κεφάλαιον. — ἀναγκάζειν τινὰ* apud Platonem saepenumero est argumentando aliquem cogere, ut aliquid concedat, ut Gorg. p. 472. B., ubi v. Heindorf.

τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς εἶναι] Quum uterque poeta dicatur hanc sententiam Socratis impugnasse, vel ex hoc loco colligas errasse eos, qui ex Schol. Aristoph. Ran. v. 84. Agathonem non solum tragoedias, sed etiam comoedias scripsisse concluserunt. De qua re operae pretium est legere Bentleii disputationem in Opusc. Philol. p. 613. , Platonis ipsius de hac re sententiam cognoscas De Rep. III. p. 395. A. ubi neminem ait simul et comicum et tragicum esse posse. Ceterum ipsa Lenaea haud dubie effecerunt, ut inter pocula de his rebus confabularentur.

ταῦτα δὴ ἀναγκ.] De verbo *ἀναγκάζειν* cum duplici accusativo, altero personae, altero rei, construi solito v. Matthiae §. 419. Atque ita Latine etiam dicitur aliquis aliquid cogi, de qua structura v. Gronov. ad Liv. IV. 26. — *οὐ σφόδρα ἑπομένους*, minime argumentationem mente sua capientes s. sequentes. Erant enim vino languidi. Ad *ἑπομένους* intelligi potest *τοῖς λεγομένοις*. Euthyphron. p. 12. A: *οὐχ ἕπομαι τοῖς λεγομένοις*. Ibid. C: *ἕπει γάρ που γε*.

σαντ' ἐκείνους, ἀναστάντα ἀπιέναι, καὶ αὐτὸς ὥςπερ εἰώθει ἕπεσθαι, καὶ ἐλθόντα εἰς Λύκειον, ἀπονιψάμενον, ὥςπερ ἄλλοτε τὴν ἄλλην ἡμέραν διατρίβειν, καὶ οὕτω διατρίψαντα εἰς ἑσπέραν οἴκοι ἀναπαύεσθαι.

καὶ αὐτὸς ὥςπερ εἰώθει] Deest αὐτὸς in Bodl. Vat. *A.* Par. DEFK. Ambr. Ang. u.w. Vat. n.r.s.t. Flor. a.b. c.i.n., quod Bekk. suspicatur ideo factum esse, quia olim hic illud ϛ obsoletum lectum fuerit, de quo Buttm. Gramm. Ampl. T. I. p. 289. Göttling. ad Theod. gramm. p. 233. Hermannus suo Marte, ut ipse ait, scripsit καὶ ϛ ὥςπερ εἰώθει. Nos vero αὐτός, licet in paucis tantum neque iis praestantissimis libris servatum, unice verum esse arbitramur; quod alterius recensionis auctores videntur extrusisse, quia Socratem usque subiectum esse sibi persuasissent.

εἰς Λύκειον] Bekk. dedit ἐς ex Par. K. Vat. p.

τὴν ἄλλην ἡμέραν] Unus Steph. et qui eum postea secuti sunt editores τὴν ὅλην ἡμέραν. Libri omnes cum Ald. Bas. 1. 2. ἄλλην.

καὶ ἐλθόντα εἰς Λύκειον] Lyceum erat gymnasium extra moenia urbis situm; v. Pausan. I. 19. et 29. Ibi Socrates versabatur propterea, quod sophistae in eo scholas habebant, quorum inscitiam solebat convincere, et quod plurimos illic adolescentes nanciscebatur, quibuscum sermones instituere posset. v. Fischer. ad Euthyphron c.I. Hic quoque philosophum amatorem depingi videmus, qui relictis epulis matutino tempore statim in Lyceum properat rursus pulcros sermones ex adolescentium animis generaturus. Ita imago Socratis per omnia adumbratur atque perficitur.

INDICES.

INDEX GRAECUS *).

A.

ἀβελτερία S. 198. D.
ἄβρός Amor S. 204. B.
ἀγαθός, ὁ, titulus honoris A. 24. B.
ἀγαθὰ καὶ καλά S. 201. C.
ἀγάλματα translate S. 216. E.
ἀγανακτεῖν τι P. 64. A. 63. C. 115. E.
ἀγαπᾶν, magni facere, P. 110. D.
ἄγασθαι dativo iunctum S. 179. C.
ἀγνοεῖν οὐκ, τι, P. 108. A.
ἄγροικοι ἰχθῦς P. 81. A.
ἄγροικος et ἀγροῖκος S. 194. D.
ἄγων et ἀγαγών S. 174. D.
ἀγωνίζεσθαι de litigantibus A. 34. C.
ἀδεὴς θεός S. 198. A.
ἀδελφά τινος P. 108. B. S. 210. B.
ἀδίκως, temere, P. 72. A.
ἀδόξαστον P. 84. A.
ἀεὶ et αἰεί S. 173. B. jedesmal A. 25. C.
ἀεὶ διὰ βίου P. 75. D.
ἀεί τοι, ubi quis cum admiratione vel indignatione loquitur P. 63. A.
ἀέναος P. 111. D.
ἄθεμον vocabulum P. 106. A.
Ἀθηναῖοι, ὦ ἄνδρες A. 17. A.
αἱρεῖν τινα A. 28. A.
αἱρεῖ ὁ λόγος C. 48. C.
αἰσθήσεις θεῶν P. 111. C.
αἰσχύνεσθαι ὑπέρ τινος A. 23. E. C. 45. D. S. 183. A.
αἰτία c. infinit. P. 97. A. S. 207. B.
αἰτίαν ἔχειν A. 38. C.
αἰτία περί τινος P. 95. E. et 97. C.
αἰώρα P. 111. E.
ἄκρα, τά, die Extreme, P. 90. A.
ἄκλητος, non invitatus, S. 174. D.
ἀλαζὼν λόγος P. 92. D.
ἀλήθεια τῶν ὄντων P. 99. E.
ἁλίσκεσθαι ἐν συμφορᾷ C. 43. C.
ἀλλά repetitum P. 90. B. ibid. 63. E. S. 211. E. — post τοῦτο, οὐχὶ ἐκεῖνο, et sim. A. 28. A. ἀλλ', ἀλλ' οὖν, ἀλλά — γε post εἰ μή usurpatum P. 91. C. ἀλλ' ἄρα — μή A. 25. A. ἀλλά — γε et ἀλλά — τε P. 57. D. ἀλλὰ δή in occupatione C. 54. A. ἀλλ' ἤ, sondern lediglich, A. 34. B. P. 81. B. 82. B. ἀλλ' ἰτέον, formula, P. 91. D. ἀλλὰ τί; P. 89. B. ἄλλα τά δή;

*) Siglae A. C. P. S. numeris praemissae significant Apologiam, Critonem, Phaedonem, Symposium; numeri sunt editionis Stephanianae; litterae A. B. C. D. E. numeris postpositae indicant paginarum Stephan. sectiones.

C. 43. C. ἀλλὰ τί μήν; S. 206. E.
ἄλλα, τά, res corporeae, P. 102. A.
ἄλλα τε, καὶ οὐκ ἀνέλπιστον γέγονε, per breviloquentiam dictum A. 36. A.
ἄλλη πολλαχῇ S. 205. D.
ἄλλο, praeterea, A. 36. B. P. 110. E. 111. A. S. 191. B.
ἄλλο τι ἤ insolentius collocatum, P. 105. E.
ἄλλο τι et ἄλλο τι ἤ S. 200. D.
ἄλλο παρά P. 107. A.
ἄλλως ἕνεκα λόγου C. 46. D.
ἄλλως τε εἰ καί P. 87. D.
ἄλλως τε καὶ ὅ τι pro ἐάν τι S. 176. D.
ἀλῶναι ambigue dictum A. 39. B.
ἅμα c. participio P. 60. B.
ἅμα τῷ καπῷ C. 46. A.
ἀμείβεσθαι πάλιν ἐκ πόλεως A. 37. C.
ἀμεινόν ἐστι C. 54. B. P. 72. D.
ἀμήτωρ S. 180. D.
ἀμήχανον εὐδαιμονίας A. 41. C.
ἀμφιεννύναι cum dupl. accus. S. 219. B.
ἀμφότερα ubi singularem numerum exspectes A. 22. E.
ἄν c. futuro indicativi iunctum A. 29. C. P. 61. C. S. 222. A. cum participio futuri A. 30. B. cum participio per imperfectum explicando C. 48. C. apud indicativum imperfecti om. C. 44. B. cum imperfecto actionem repetitam indicat A. 22. B. S. 217. B. apud optativum et particulas temporis usurpatum P. 101. E. etiam optativo, qui infinitivi instar est, additum. P. 86. A. apud πρίν seq. coniunct. om. P. 62. C. in parenthesi praemissum C. 52. D. P. 87. A. ab optativo interiecto ἴφη separatum S. 202. D. excidit P. 72. B. repetitum A. 40. D. in κρεῖττον ἦν etc. om. S. 190. C. post ἕως sequente coniunct. P. 59. E. in appositione non addito participio S. 221. E.
ἀναβαίνειν c. accus. iunctum P. 113. D.
ἀναβιβάζειν A. 18. A.
ἀναβιώσκεσθαι C. 48. B.
ἀναγκάζειν, argumentis cogere, et c. duplici acc. iunctum S. 223. D.
ἀναδεῖν S. 212. E.
ἀνειπεῖν S. 212. E.
ἀναιρεῖσθαι, corpora mortuorum tollere, A. 32. B.
ἀνακαθίζεσθαι ἐπὶ κλίνην P. 60. B.
ἀνακάμπτειν P. 72. B.
ἀνακεῖσθαι de donariis S. 197. E.
ἀναλαμβάνειν τὸν λόγον C. 84. C.
ἀναπείθειν, alia docere, P. 77. E.
ἀναπιμπλάναι, polluere, P. 66. E.
ἀνάπλεως, pollutus, P. 83. C. S. 211. E.
ἀναπλῆσαι αἰτιῶν A. 32. D.
ἀνατίθεμαι muto sententiam, P. 87. A.
ἀνδρεία et ἀνδρία A. 35. A.
ἀνδρικῶς ἀπομνημονεύειν P. 103. A.
ἀνδρόγυνον S. 179. E.
ἀνευφημεῖν P. 60. A.
ἀνέχεσθαι c. genit. part. A. 31. B.
ἀνεώγετο et ἀνεῴγνυτο P. 59. D.
ἀνήρ sine articulo cum contemtu dictum P. 98. B.
ἄνθος, pulcritudo, S. 210. B.
ἄνθρωπος, ὁ, cum contemtu dictum P. 116. D.
ἄνθρωπος sine articulo usurpatum P. 69. E. A. 39. C.
ἄνθρωποι οἱ πολλοί P. 64. D.
ἀνίλλεσθαι et ἀνειλλεσθαι S. 206. D.
ἀνίστασθαι εἰς τινα τόπον P. 116. A.
ἀνοήτως amare S. 181. B.
ἀνόμοιον, sibi dissimile, S. 188. B.
ἀνομολογεῖσθαι S. 199. B. 200. E.
ἀνταποδοῦναι intrans. P. 72. A.
ἀντέχειν, widerhalten, ausdauern, P. 88. A.
ἀντί c. verbis permutandi, vendendi al. iunctum P. 69. A.
ἀντιβολεῖν A. 37. A.
ἀντιβολήσεις S. 183. A.
ἀντιγραφή A. 27. C.
ἀντιλαμβάνεταί με ὁ λόγος P. 88. D.

ἀντιλογικοί P. 90. C. 101. D. E.
ἀντιτείνειν πολλά P. 108. B.
ἀντιτιμᾶσθαι A. 36. E.
ἀντωμοσία A. 19. B.
ἀνυποθησία P. 64. D. S. 173. B.
ἀνυφαίνειν, rursus contexere, P. 87. D.
ἄνω καὶ κάτω στρέφεσθαι P. 90. C.
ἄνω κάτω μετάβάλλειν P. 96. B.
ἀξιομνημόνευτον ταῦτα S. 178. A.
ἄξιον ζῆν C. 53. C.
ἀξιοῦν A. 18. D.
ἀξιόχρεως A. 20. E.
ἀπαίρειν, discedere, C. 53. D.
ἀπαλλαγή P. 107. D.
ἅπας, unusquisque, P. 108. B.
ἀπειπεῖν P. 85. C.
ἀπέκτονα et ἀπεκτόνηκα A. 39. C.
ἀπελίπομεν, ὅθεν, P. 78. A.
ἀπιστεῖν τινι, non morigerari, A. 29. B.
ἀπιστία τοῖς λόγοις P. 88. C. seq. μή P. 69. E.
ἁπλοῦν P. 62. A. S. 183. C. 206. A.
ἀπνευστὶ ἔχειν S. 185. D.
ἀπό et ὑπό quid differant P. 83. B.
ἀποδεῖξαί τινα λῆρον et sim. P. 72. B. S. 179. C.
ἀποδέχεσθαι, probare, P. 85. B. 91. E. P. 89. A. S. 194. D. c. genit. partic. P. 92. A.
ἀποδιδράσκειν C. 50. A. P. 99. A.
ἀποδοῦναι de debito S. 194. D.
ἀποθνήσκειν et τεθνάναι iunctum P. 64. A.
ἀποικία C. 51. D.
ἀποκτείνειν, capitis damnare, A. 29. B. τινά τιμωρίαν A. 39. C.
ἀπολαμβάνειν de ventis P. 58. B. intercipere a commeatu S. 219. E.
ἀπολαύειν malo sensu C. 54. A.
ἀπολείπειν οὐδὲν προθυμίας S. 210. A. οὐδὲν P. 69. D.
ἀπολογεῖσθαί τι C. 54. B. Ap. 34. B. P. 69. D. S. 174. D.
ἀπορεῖν τι P. 84. C. et 85.
ἀπορία λόγων A. 38. D.
ἄπορος de homine dictum A. 18. D.
ἀπόῤῥητα, τά, philosophorum P. 62. A.
ἀποτελεῖσθαι S. 188. D.
ἀποφεύγειν, absolvi, A. 35. C. 36. A.
ἅπτεσθαι τοῦ λόγου, reprehendere, P. 86. D.
ἅπτεσθαι φιλοσοφίας P. 64. A.
ἆρα in interrogatione obliqua usurpatum P. 70. E. ἆρα μή; C. 44. E. ἆρα μὴ ἤ corruptum P. 64. C.
ἄρα postpositum S. 177. E.
ἆρ' ἦν P. 68. A. al.
ἀρναχίδες S. 218. B.
ἀῤῥέν, τό, S. 191. C.
ἀῤῥενωπία S. 192. A.
ἀρχή, disputationis principium, C. 49. D.
ἀρχιτέκτονες A. 26. E.
ἀσκωλίζειν S. 190. C.
ἀσπάζεσθαι καὶ φιλεῖν A. 29. D.
ἀσχολίαν ἄγειν A. 39. P. 66. D.
ἀτελής S. 179. D. i. q. οὐδὲν διαπράξας.
ἀτεχνῶς proverbiis additum P. 90. C. adiectivo et adverbio postpositum P. 90. A.
Ἄτη S. 195. D.
ἀτιμάζειν A. 19. D. P. 107. A.
ἀτιμίας genera A. 30. D.
ἄτραπος metaphorice P. 66. C.
αὖθις, λαμβάνειν τι A. 24. B. posthac A. 24. B. al.
αὔλειος θύρα S. 212. C.
αὐτός: post ὅς illatum P. 113. C. post subiectum abundat P. 111. C. S. 195. A. cum ordinalibus iunctum A. 32. C. solus P. 63. C. αὐτός et ἐκεῖνος ad idem subiectum relatum P. 106 B. αὐτό ad femin. relatum P. 88. A. al. αὐτὸς ἐπ' ἐμαυτοῦ S. 201. D. αὐτὸ τί ἐστιν S. 211. C. αὐτός τε καὶ οἱ υἱεῖς et sim. C. 50. E. αὐτὸ τοῦτο absolute dictum ita, ut appositio sequatur S. 204 A.
αὐτόθεν S. 213. A.
αὐτῷ ἐμοί, et αὐτῷ μοι, P. 91. A.
ἄφθονος φιλοσοφία S. 210. D.
ἀφιέναι et ἐφιέναι C. 48. B. λόγους S. 219. B.
ἀφοσιοῦσθαι P. 60. D.

ἄχθεσθαι ὑπέρ τινος A. 23. E. P. 61. E. al. cum accus. iunctum P. 88. E.
ἄχρι et ἄχρις P. 61. E.

B.

βαθύς de tempore C. 43. A.
βάχχοι P. 69. C.
βαλόντα φεύγειν S. 189. B.
βαπτίζεσθαι de ebriis S. 176. B.
βαρβαρικός et βάρβαρος C. 52. E.
βασανία P. 95. B.
βεβαιοῦν τινι τὴν δόξαν ὥςτε δοκεῖν C. 53. B.
βίβηλος S. 218. C.
βέλτιόν ἐστιν P. 98. E.
βίος βιωτός A. 38. A.
βιωτόν ἐστιν C. 47. E.
βοηθεῖν, defendere, A. 34. A.
βομβεῖν C. 54. D.
βορβόρῳ, ἐν, κεῖσθαι P. 69. C.
βούλεσθαι de rebus P. 74. D.
βουλεύειν, senatorem esse, A. 32. B.
βουλεύεσθαι εὖ, sibi bene consulere, S. 176. C.
βρενθύεσθαι S. 221. B.

Γ.

γαλήνη τῶν κακῶν P. 84. A.
γάρ: explicationi inservit S. 206. C. ad omissam sententiam refertur S. 173. C. praemittitur P. 116. E.
γὰρ ἄρα S. 205. A.
γέ in enumeratione plurium rerum A. 34. D.
γε μήν S. 197. A.
γέ τοι δή C. 43. D.
γελοῖον ambigue dictum S. 189 B.
γελοῖον ἦρου et sim. S. 175. B.
γένεσις, εἴς τι P. 71. B. ἀλλήλων P. 103. C. cum τροφῇ et παιδείᾳ iungitur C. 50. E. vis naturae genitalis S. 178. B.
γενναίως, fortiter, P. 58. E.
γεννήτης et γεννητής quid differant, C. 51. E. ubi γεννηταῖς refingas.
γενόμενον, τό, infans, C. 50. E.
γίγνεσθαι dicitur χρόνος P. 108. C.
γραφή et δίκη A. 19. B.
γραφὴν κατά in arte statuaria quid S. 193. A.
γραφὴν γράφεσθαί τινα A. 19. B.

Δ.

δαιμόνιον, τό, A. 27. B.
δαίμων, ὁ, ἑκάστου P. 107. D.
δάκνεσθαι καρδίαν S. 218. A.
δέ: in apodosi positum P. 88. B. post relativa illatum S. 199. B. post parenthesin repetitum P. 80. D. post οὐτος P. 78. C.
δὲ ἄρα A. 34. C. P. 68. A. et 80. C.
δὲ οὖν S. 180. E.
δέδεικται, exploratum est, P. 66. D.
δεδέσθαι, in vinculis teneri, A. 37. C.
δεδιέναι ὑπέρ τινος P. 88. B.
δεῖν, non supplendum, P. 95. B. post ἀναγκαῖόν ἐστιν iunctum S. 186. A.
δεινὸν οὐδὲν μή P. 84. B. A. 28. A.
δεῖσθαι ἐν ἀνάγκαις C. 43. C.
δέομαι P. 95. C.
δέος ἀδεές S. 198. A.
δεῦρό μοι A. 24. C.
δέχεσθαι, praeferre, A. 22. E. al.
δή, scilicet, S. 173. E. in apodosi S. 209. B. post καλύς P. 108. D. ubi filum orationis resumitur A. 21. A. in interrogatione usurpatum S. 200. C. dolentis P. 60. A.
δὴ νῦν et νῦν δή P. 61. E.
δὴ οὖν et οὖν δή C. 49. D.
δή που in interrog. S. 194. B.
δή τις P. 107. D. 115. D. S. 179. C.
Δήλια P. 58. B.
δῆλον ubi δηλοῦν exspectes C. 44. D.
δηλονότι et δῆλον ὅτι C. 53. A. S. 195. B.
δημηγορία A. 36. B.
διά: δι' ἐπιθυμίας εἶναι P. 82. D.
διὰ μέθης συνεῖναι S. 176. D.
διαβάλλειν, inimicum reddere, S. 222. C.

διαβάλλεσθαί τινι P. 67. E.
διαβολή A. 19. A.
διάγειν C. 43. B.
διαδικάζεσθαι, iudicium subire, P. 107. D. et 113. D.
διαλαμβάνεσθαι P. 81. C.
διάλεκτος, colloquium, S. 203. A.
διαλιπεῖν χρόνον P. 117. E.
διαμυθολογεῖν A. 39. E. P. 70. B.
διακλαῦσαι τὸν βίον P. 85. D.
διαπραγματεύεσθαι P. 77. D.
διαπράττεσθαι S. 181. B.
διατρίβειν μετ' ἀλλήλων P. 59. D.
διατριβή A. 41. A. S. 177. D.
διαφέρειν ἤ P. 85. B.
διαφερόντως ἤ P. 85. B. τῶν ἄλλων P. 64. D.
διαφυαί P. 98. C.
διαφυσᾶν P. 77. E.
διδόναι τὸν ἔλεγχον A. 39. C.
δικαιοσύνη S. 209. A.
δικανικός A. 32. A.
δίνη ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ P. 99. B.
διοικίζεσθαι S. 192. E.
Διόνυσος καὶ Ἀφροδίτη S. 177. E.
δοκεῖν, primum impersonaliter, deinde personaliter accipiendum A. 25. B. de visionibus C. 44. A. mentis iudicium prodit S. 179. D.
δοκιμασία εἰς ἄνδρας C. 51. D.
δολερός S. 205. D.
δόξα et δοξάζειν quid Platoni sit S. 202. A. P. 85. D.
δυνάμεις πολιτικαί S. 184. B.

E.

ἐάν et εἰ se invicem excipiunt P. 93. B.
ἐάν μέν sequente εἰ δέ non habet apodosin S. 185. D.
ἐάν τις pro ὅστις ἄν A. 33. B.
ἑαυτοῦ pro ἐμαυτοῦ P. 91. C.
ἐγγίγνεσθαι de tempore S. 184. A.
ἐγγυᾶσθαί τινα P. 115. D.
ἐγγὺς εἶναι P. 95. B.
ἐγγὺς τείνειν τινός P. 64. E.
ἐγγυτέρω τινὸς γένει εἶναι A. 30. A.
ἐγκαλύπτεσθαι P. 117. C.
ἐγκώμιον S. 177. A.
ἔγωγ' οὖν et ἐγὼ δ' οὖν A. 17. A.
ἔδη P. 111. B.
ἔδοξεν αὐτῷ c. nominativo participii iunctum A. 21. C.
ἐθέλειν de rebus P. 102. D. S. 185. D. ἐθέλων, sponte, S. 183. A.
ἔθος τι τοῦτ' ἔχει S. 175. B.
εἰ: post ἐάν illatum P. 93. B. c. indicativo praecedente ἄν et optativo A. 25. B.
εἰ ἄρα πολλάκις P. 60. D.
εἰ δέ S. 212. C. post εἴτε A. 33. D.
εἰ ἐθέλεις seq. optat. S. 288. C.
εἰ μέντοι A. 31. C.
εἰ μὴ εἰ quid ab εἰ μή differat S. 205. E et 221. E.
εἴ τις seq. plurali P. 109. D. S. 183. A.
εἴ τις καὶ ἄλλος P. 66. A.
εἴδει ἓν τινος εἶναι P. 91. D.
εἶεν A. 19. A. P. 95. A. et 116. E. sequente γάρ S. 213. E.
εἰκῇ λεγόμενα A. 17. B.
εἰκός ἐστί τινι P. 59. A.
εἰκότα, τά, P. 92. C.
Εἰλείθυια S. 206. D.
εἰληχέναι τινά P. 107. D.
εἰλικρινές P. 66. A.
εἶναι: cum emphasi positum, ut sit stare, incolumem manere C. 50. B. [quem usum verbi Buttmannus a Graecitate abhorrere ratus corrigendum statuit: ἐκείνην τὴν πόλιν πόλιν εἶναι, quod mihi quidem admodum displicere fateor. Nec deerunt eiusdem usus exempla quaerentibus.] εἶναι post nominandi verba interpositum A. 23. A. εἶναι ἐν ταὐτῷ P. 86. E. — ἐν φιλοσοφίᾳ etc. P. 59. A. — πρὸς τῷ λόγῳ P. 84. C.
εἰπεῖν τινά τι A: 23. A.
εἰργμός et εἱργμός P. 82. D.
εἰς καλόν, opportune, P. 76. E. S. 174. E.
εἰς τὸ ἐπέκεινα P. 112. A.
εἰς ὑμᾶς εἰσιέναι A. 17. C.
εἴς τινας ἀποφαίνεσθαι S. 179. B.
εἷς μόνος S 184. C.
εἰσάγειν τούτοις A. 24. D.
εἰσαῦθις ἀναβάλλεσθαι S. 174. E.
εἰσέρχεταί με P. 88. C.
εἰσηγεῖσθαι C. 48. A. S. 176. E.

εἰςῆμεν et εἰςήειμεν P. 59. D.
εἰςιέναι et εἰςέρχεσθαι de animi affectibus P. 57. E.
εἴςοδος τῆς δίκης C. 45. E.
εἶτα: in interrogat. A. 28. B. pro καὶ εἶτα A. 23. C. post participia P. 70. E.
εἴθ' ὅπως δεῖ ὀνομάσαι C. 50. A.
εἴτε — εἰ δὲ A. 33. D.
ἐκ, secundum, C. 48. D.
ἐκ τρίτων S. 213. B.
ἕκαστος ex praecedenti οὐδείς supplendum S. 192. E.
ἐκβαίνειν τὸν ὅρκον S. 183. B.
ἐκβάλλειν, reprobare, C. 46. B.
ἐκεῖ pro ἐκεῖσε P. 61. E.
ἐκεῖνος et αὐτός ad idem nomen relatum P. 106. B. et 111. B.
ἐκλάμπειν S. 175. E.
ἔκπομα et ἔκπωμα S. 213. E.
ἐκφέρειν P. 66. B.
ἔχειν τοὺς λόγους C. 49. A.
ἐκὼν εἶναι A. 37. B.
ἐλάττω adverbium C. 46. C.
ἐλεεινός et ἐλεινός A. 35. B.
Ἑλληνίδες πόλεις C. 52. E.
ἐλπίδας παρέχεται constr. S. 193. D.
ἐλπίδος, ἀπό, φέρεσθαι P. 98. B.
ἐμμελῶς de salubri pretio A. 20. B.
ἐμμένειν: ταῖς δίκαις C. 50. B. τῷ λόγῳ P. 91. E. τῷ τιμήματι A. 39. B. absolute C. 49. D.
ἐν μάρτυσιν S. 175. E.
ἐν τοῖς S. 178. A. C. 43. C.
ἐν χάριτι P. 115. B.
ἐν ᾧ, quamdiu, S. 207. C.
ἐναντίον αὐτὸ τό, instar adverbii, P. 103. A.
ἐνδεικνύναι καὶ ἀπάγειν A. 32. B.
ἔνδειξις καὶ ἀπαγωγή A. 32. B.
ἕνδεκα, οἱ, A. 37. C.
ἐνδεῖν τινος P. 74. D.
ἐνδέχεται, res admittit, P. 93. B.
ἕνεκα λόγου, dicis causa, C. 46. D.
ἕνεκα τούτου P. 85. B. et 106. D.
ἐνέστηκεν, obstat, P. 77. B.
ἐνέχεσθαι αἰτίαις C. 52. A.
ἐνὶ λόγῳ P. 65. D.
ἐνίοτε — τοτὲ μέν, — τοτὲ δέ P. 74. B.
ἔνορκον ποιεῖσθαι P. 89 B.
ἐνταῦθα de motu in locum A. 36. B.
ἐνταυθοῖ A. 33. D.
ἐντείνειν P. 60. D.
ἐντὸς πολλοῦ S. 195. B.
ἐξ ἴσου C. 50. E.
ἐξάδειν P. 85. A.
ἐξαιρεῖσθαι διαβολήν A. 19. A.
ἐξαιρῶ λόγου S. 176. D.
ἐξεπάδειν P. 77. E.
ἐξέρχεσθαι de iis, qui in exilium eunt, A. 39. D.
ἐξῆς τὰ ἐκείνοις P. 100. B.
ἔοικεν, impersonaliter dictum, P. 99. E. ὡς ἔοικεν i. q. ὡς ἀληθῶς ἔχει S. 176. C. cum dat. particip. P. 86. D. cum nominat. et dativo iunctum P. 104. B.
ἐπάδειν metaphorice positum P. 77. E. et 114. D.
ἐπαινεῖν τινά τι S. 221. C.
ἐπαχθές P. 87. A.
ἐπεὶ καί A. 20. A.
ἐπειδή c. infin. S. 174. D.
ἔπειτα post πρῶτον μέν sine δέ positum P. 89. A. et 86. E. post participia A. 20. C. P. 70. E.
ἐπέρχεταί μοί τι λέγειν S. 197. C. P. 88. C.
ἕπεσθαι, mente assequi, S. 223. D.
ἐπέχειν et ἐπέχεσθαι de bibentibus P. 117. C.
ἐπὶ γελοιότερα S. 214. E.
ἐπὶ δεξιά S. 177. E. et 214. A.
ἐπ' ἐμαυτοῦ S. 201. D.
ἐπὶ κύλικι λέγειν S. 214. A.
ἐπὶ πλέον P. 93. A.
ἐπὶ πόσῳ; A. 31. A.
ἐπιβουλεύειν seq. inf. S. 203. B.
ἐπιεικής A. 36. B.
ἐπιεικῶς πάλαι C. 43. A. ἐπ. συχνὸς χρόνος P. 80. A.
ἐπικελεύειν et παρακελεύεσθαι P. 61. E.
ἐπικλᾶν P. 117. D.
ἐπικωμῳδεῖν A. 31. D.
ἐπιλύεσθαι C. 43. C.
ἐπιμελεῖσθαι ex ἀμελεῖν intelligendum A. 36. B.
ἐπιμελὲς ποιεῖσθαι S. 172. C.

ἐπιμελούμενος et ἐπιμελόμενος P. 62. B. D. et A. 29. D.
ἐπιμένειν et περιμένειν P. 59. E.
ἐπιπέμπειν C. 46. C.
ἐπίστασθαί τι, memoria tenere, P. 61. B.
ἐπιστάτης A. 20. A. et 32. B.
ἐπιστέλλειν de extrema morientium voluntate P. 115. B.
ἐπιστήμη etiam de rerum sub sensus cadentium intelligentia S. 208. A.
ἐπισφραγίζεσθαι P. 75. D.
ἐπισχὼν οὐ πολὺν χρόνον P. 59. E.
ἐπιτυχόντα ὀνόματα A. 17. B.
ἐπιψηφίζειν A. 32. B.
ἐπιχωριάζειν Ἀθήναζε P. 57. B.
ἐπωνυμίαν ἴσχει i. q. λέγεται P. 102. C.
ἔρανον ἐσενεγκεῖν S. 177. C.
ἐργάζεσθαι et ποιεῖν A. 28. D.
ἐρεῖν c. duplici accus. C. 48. A.
ἐρήμην κατηγορεῖν A. 18. C.
ἔρηται et ἐρωτᾷ conf. P. 60. D.
ἕρμαιον S. 217. A.
ἐῤῥήθη et ἐῤῥέθη P. 92. D.
ἐρῖου, διὰ, ῥέον τὸ ὕδωρ S. 175. D.
Ἔρως in rerum natura dominatur S. 186. A. pro appellativo simul positus S. 196. D. 197. B. al.
ἐρωτᾶν τι i. q. λέγοντά τι ἐρωτᾶν P. 105. B.
ἐρωτᾶν καὶ ἀποκρίνεσθαι P. 75. D.
ἐρωτικός est perfectus philosophus Prolegg. ad Symp. p. 17.
ἔστ' ἄν S. 211. C.
ἔστιν ὥςτε P. 103. E.
ἑταιριστριαι S. 191. E.
ἕτερα τοιαῦτα P. 57. D. S. 201. E.
εὖ βουλεύεσθαι, sibi bene consulere, S. 176. C.
εὖ γ' ἐποίησας ἀναμνήσαι P. 60. C.
εὖ ἴστε A. 20. D. C. 54. D. S. 219. C.
εὐαρίθμητος A. 40. E. S. 179. C.
εὐέλεγκτος A. 33. C.
εὐεργεσίαι, recte facta, P. 113. D.
εὐεργέτης, titulus honoris, A. 36. D.
εὐθύς c. particip. P. 70. A.
εὐπρέπης de orationis specie et probabilitate P. 92. C.
εὑρεῖν et μαθεῖν coni. P. 85. D.
ἔφη a nomine suo disiunctum P. 78. A.
ἐφιέναι intrans. P. 112. D.
ἔφοδον δέχεσθαι P. 95. B.
ἔχει λόγον P. 62. A.
ἔχειν κακῶς πρός τι S. 176. B.
ἔχειν τι ἱκανῶς P. 71. A.
ἔχειν ὅ τι seq. coniunctivo aut futuro indicat. S. 194. D. 216. C. P. 113. C.
ἔχεσθαί τινος P. 101. C. D. S. 217. D. et sine genitivo S. 218. A.
ἔχεσθαι ἐν νόσῳ C. 43. C. ἐν ἀπορίᾳ P. 108. B.
ἐχόμενος c. genitivo P. 101. D.
ἔχων ἐστίν S. 216. E.
ἕως ἄν c. optat. P. 101. D. dummodo P. 74. C.

Z.

ζεῦγος, trigae et quadrigae, A. 36. E.
ζηλοῦν i. q. μακαρίζειν S. 209. D.
ζῆν ἐν φιλοσοφίᾳ P. 68. C.
ζητεῖν, cupere, velle, A. 37. C. al.

Ητα.

ᾗ interrogat C. 43. C. in formula ὀλίγα ᾗ οὐδέν A. 23. C.
ᾗ ἄλλους μυρίους τις ἂν εἴποι A. 41. C.
ᾗ δ' ᾗ et ἤδη conf. S. 205. C.
ᾗ μή post ᾗ φάθι A. 30. B.
ᾗ post τῇ ὑστεραίᾳ num recte dicatur pro ᾗ ᾗ S. 173. A.
ᾗ μήν in obliqua oratione C. 51. D.
ᾗ που P. 84. E.
ᾗ τι ᾗ οὐδέν A. 17. B.
ᾔδειν et ἤδη confus. P. 63. C. al.
ᾐδέως ἂν ἀκούσαιμι P. 108. D.
ἤδη post πολύ P. 108. D.
ἤθη, sedes ac domicilia, P. 81. D.
ἧκει φέρων S. 188.
ἥμισυ P. 96. E.
ἦν et ᾖ conf. S. 172. C.

ἦν ἄρα P. 68. A. S. 198. D.
ἤτοι — γε — ἤ P. 76. A. A. 27. D.
ἤτοι — ἤ P. 68. C.
ἧττον P. 118. A.
ἧττον καί, minus etiam, S. 177. B. ἧττον ἀηδὴς ἂν εἴην S. 176. D.
ἦτω et ἴτω A. 19. A.
ἠχή C. 54. D.

Θ.

Θάλαττα, ἡ, mare internum, P. 109. B. et 113. A.
Θανατᾶν P. 64. B.
Θαῤῥεῖν περί τινι P. 114. D.
Θᾶττον i. q. κακόν P. 114. E.
Θαυμάζειν, ἤν τινος, A. 17. A. — τινὰ ἐπὶ σοφίᾳ S. 206. B.
Θαυμάσια ποιεῖν S. 182. E.
Θεᾶσθαι de contemplatione idearum S. 212. A.
Θέατρον de audientibus S. 194. A.
Θεατροπῶλαι A. 26. E.
Θεοῦ sine articulo P. 62. D.
Θεῖα μοῖρα P. 85. D.
Θεῖον πεπόνθατε et sim. S. 175. B.
Θεομάντεις A. 22. C.
Θεωρία C. 52. B. et 43. C. P. 58. B.
Θόλος A. 32. D.
Θρυλεῖν P. 65. A.
Θυραυλίαι S. 203. D.

I.

Ἰ pronomen S. 175 C.
Ἰάπετος de prisca aetate S. 195. B.
Ἰατρὸς καὶ παιδοτρίβης C. 47. B.
Ἰδεῖν φαίνεσθαι P. 84. C.
Ἰδιώτης, scriptor prosae orationis, S. 178. B.
Ἱερά, loca diis consecrata, P. 111. B.
Ἱερὰ καὶ νόμιμα P. 107. E.
Ἱκανὰ καὶ ταῦτα A. 28. A.
Ἱκανῶς σοί; P. 71. D.
Ἱκανῶς ἔχειν P. 71. A.
Ἱλιγγιᾶν P. 79. C.
Ἱμάτια, pallia, P. 64. D.
Ἵνα c. imperf. S. 181. E. c. coniunct. praecedente praeterito C. 43. B.
Ἵνα τί; A. 26. C. S. 205. A.
Ἰσόῤῥοπον P. 109. A.
Ἱστάναι τὰ ὄμματα P. 118. A.
Ἰστέον S. 217. B.
Ἱστορία φύσεως P. 96. A.
Ἰσχύς de animi magnitudine A. 29. E.
Ἰσχὺς καὶ ῥώμη S. 190. B.
Ἴσως de re certa P. 66. A.
Ἴτης S. 203. D.
Ἴττω Ζεύς P. 62. A.

K.

καθάπτεσθαι, corripere, vituperare, C. 52. A.
καθαρεύειν et καθαρεύεσν P. 58. B.
καθαρμός P. 69. C.
καθηγήσασθαί τινος S. 199. B.
καθιέναι intransitive P. 112. D.
καθιστάναι εἰς ἀγῶνα, accusare, A. 24. C.
καί: post comparativum et ἤ illatam P. 75. C. in formula εἴ τις καὶ ἄλλος P. 66. A. in formula ὀλίγα καὶ οὐδέν A. 23. A. in καὶ ταῦτ' ἀρκεῖ et sim. P. 108. D. post ἐπειδή S. 188. E. in καὶ ἄνευ τοῦ λόγον δοῦναι S. 202. B. comparativis aliisque vocibus postpositum S. 177. B. pro καίτοι dictum A. 29. A. καί ubi ὅτε exspectes S. 220. C.
καὶ αὖ post τε ill. C. 48. B.
καὶ γάρ, nam etiam, S. 176. B.
καὶ δὴ καί A. 26. E.
καὶ — καὶ geminatum in comparatione A. 22. D. P. 64. C. et 76. E.
καὶ εἰ et εἰ καί A. 32. A.
καὶ ἐναγχος S. 172. C.
καὶ μὲν δή S. 197. A.
καὶ μάλιστα P. 61. D.
καὶ μὴ et καὶ οὔ S. 175. A.
καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖ C. 45. A. A. 116. E.
καὶ μήν — γε S. 179. A.
καὶ μὴν καί S. 172. C.
καί μοι δεῦρο A. 24. C.
καὶ μύρια ὁρῶμεν, breviloquentia, P. 94. A.

καὶ ὁτιοῦν A. 35. B.
καὶ πάνυ P. 64. B.
καί τι καί C. 43. B.
καιρῷ, ἐν, τινί C. 43. D.
καίτοι — ἀλλά — ἀλλά S. 177. E.
καίτοι — ἀλλ' ὅμως P. 68. E.
καλεῖν, invitare, S. 174. D.
καλεῖν τι P. 105. D.
καλεῖσθαι ἐν τόπῳ τινί P. 107. C.
καλλιεπεῖν A. 17. B.
καλλωπίζεσθαι C. 52. C. P. 64. D.
καλόπους S. 191. A.
καλῶς γε ποιῶν σύ S. 175. A.
καλῶς καὶ ἀληθῆ P. 79. D.
καμπὴν ποιεῖσθαι P. 72. B.
κἄν εἰ constr. P. 71. B.
καινθήλιοι ὄνοι S. 222. A.
κἄπειτα pro ἔπειτα P. 98. C.
κάρδοπος P. 99 C.
καρποῦσθαι malo sensu S. 183. A.
καρτερός, pertinax, P. 77. A.
κατὰ νοῦν P. 79. D. S. 193. C.
κατὰ τί; cur? P. 61. E.
κατὰ τὸν Κωκυτόν P. 114. A.
κατάγελως C. 45. E.
καταγιγνώσκειν τινός P. 116. C.
καταγραφήν, en Profil, S. 193. A.
καταδεῖσθαι A. 33. E.
καταγραφήν S. 193. A.
κατακλᾶν P. 117. D.
καταλογάδην S. 177. B.
κατασκεδαννύναι φήμην A. 18. C.
καταστῆσαι τελετάς P. 69. C.
κατατίθεσθαι κλέος S. 208. C.
καταχαρίζεσθαι τὸ δίκαιον A. 35. C.
καταψεύδεσθαί τινος P. 85. A.
κατέρχεσθαι de exulibus A. 21. A.
κατηγορεῖ, res ostendit, P. 73. A.
κπτιέναι A. 21. A.
Κεῖος et Κῖος A. 20. A.
κέλης A. 36. D.
κέντρον ἐγκαταλείπειν P. 91. E.
κινεῖν λόγον S. 198. E.
κινεῖν τινα S. 175. B.
κοινόν, τό, τῆς πόλεως C. 50. A.
κολούειν A. 89. D.
κομψῶς S. 222. B.
κορυβαντιᾶν C. 54. D. S. 215. E.
κόσμιοι l. q. σώφρονες P. 68. E.
κρίνεσθαι πρός τι P. 110. A.
κρούειν et κροτεῖν S. 212. C.
κυανός P. 113. B.
κυβιστᾶν S. 190. A.
κυεῖν et κύειν S. 209. A. B.
κυλινδεῖσθαι ἐν πάσῃ ἀμαθίᾳ P. 82. D.
κωμῳδεῖν S. 193. B.
κωμῳδοποιός et κωμῳδιοποιός A. 18. al.

Λ.

λαμβάνειν τι A. 24. B. αἴσθησίν τινα B. 73. C.
λανθάνειν: aoristo etiam praesentis participium adiunctum P. 76. D.
λέγειν τι pro περί τινος P. 79. B. et 94. D. τινά τι A. 23. A. πρὸς ἑαυτόν P. 88. C.
λειποταξία S. 179. A.
λευκὸν ἱμάτιον C. 44. A.
λήγειν κακῶν P. 114. A.
λίσπαι S. 193. A.
λόγον διδόναι cum duplici genitivo iunctum P. 78. D.
λόγος ἐστί τινος A. 26. B.
λόγος, ὁ, ἐὰν τελευτήσῃ P. 89. B. φεύγει P. 89. B. ἀπώλετο S. 197. E.
λόγος θεῖος P. 85. C.
λωβᾶσθαί τινι C. 47. E.

Μ.

μὰ Δία A. 26. D.
μαθεῖν ἢ εὑρεῖν P. 85. D.
μάλιστα de tempore C. 43. A. S. 175. C.
μᾶλλον, nimium, P. 63. D.
μᾶλλον post comparativ. P. 79. E.
μᾶλλον δέ C. 46. A.
μᾶλλον οὕτως ὡς pro μᾶλλον ἤ A. 36. D.
μανικός S. 173. D.
μαντείας δεῖται S. 206. B.
μαντεύεσθαι A. 21. A. S. 192. D.
μέγα βοᾶν P. 101. C.
μέγα λέγειν P. 95. B.
μέγας λόγος, difficilis, P. 62. B.
μέθεξις idearum P. 100. D.
Μέλητος A. 19. B.
μέν: sine δὲ positum P. 58. A. C. 43. D. S. 173. D. cum δὲ in uno membro C. 44. B. duplex S. 198. B. μέν — μέν

— δέ — δέ A. 28. E. μέν γε S. 215. B. μὲν οὖν, imo, C. 44. B.
μέντοι in responsione affirmante P. 65. D. et 86. D. S. 176. B.
μεσοῦν S. 175 C.
μεστὸς θεάτρου S. 194. C.
μέσως βιῶναι P. 113. D.
μετά c. genit. in formula σκέψις μετὰ τοῦ λόγου et sim. P. 66. C.
μεταξύ c. particip. A. 40. B.
μεταπίπτειν de suffragiis A. 36. A.
μετοικεῖν C. 51. D.
μετοίκησις τοῦ τόπου A. 40. C.
μέτρια A. 39. B. μέτρια λέγειν P. 87. D.
μετρίως i. q. κοσμίως P. 108. C. μετρίως λέγειν C. 46. C. P. 96. D.
μέχρι et μέχρις P. 61. E. S. 210. E. et 220. D.
μή: praemissum P. 77. E. per hyperbaton traiectum C. 47. D. in eadem enuntiatione cum optativo et coniunctivo copulatum P. 88. C. post οὐδὲν δεινόν P. 84. B. post verba metuendi cum indicativo constructum P. 84. E. post verba impediendi illatum S. 183. A. μὴ κινῆτε soloecum S. 175. B. μὴ θορυβεῖτε formula A. 17. D. et 30. C. μή μοι elliptice dictum C. 48. E. μὴ οὔ post negationem usurpatum C. 43. C. P. 72. C. μὴ οὔ post ἐναντιοῦσθαι S. 197. A. μὴ ὅτι S. 207. E. μὴ οὐχί sequ. καὶ μή S. 85. C.
μηδέ post μήτε illatum P. 65. C.
μηδὲ εἷς et μηδείς S. 177. A.
μικρὸν κατ' οὐδέν A. 23. A.
μιμεῖσθαι ἐπὶ τὰ γελοιότερα S. 214. E.
μνησθῆναι περί τινος S. 212. C.
μόγις et μόλις A. 21. A. et 27. B.
μοὶ δοκεῖ et ἐμοὶ δοκεῖ C. 45. D.
Μοῖρα καὶ Εἱλείθυια S. 206. D.
μοῖρα θεία P. 58. E.
μοῖρι, ἐν, μείζονι εἶναι C. 51. B.
μονοειδές P. 78. D.
μόνον c. imperat. P. 63. E.
μόνος, eximie, S. 215. C. et 222. A.
μορμολύττεσθαι C. 46. C.
μουσικὴν ποιεῖν καὶ ἐργάζεσθαι P. 61. A.
μνηθῆναι S. 209. E.
μῦθοι et λόγοι P. 61. B.
μυθολογικός P. 61. B.
μύωψ A. 30. E.
μῶν μὴ P. 84. C.

N.

νάρθηξ P. 69. C.
νηπηδής S. 197. C.
νικᾶν Ὀλυμπίασιν et Ὀλύμπια A. 36. D.
νομιζόμενα, τά, S. 176. A.
νόμιμα, τά, iusta funebria, P. 107. D.
νόμος S. 192. A.
νοσεῖν περί τι S. 207. B.
νῦν δέ — γάρ A. 38. B.
νῦν δή et δὴ νῦν P. 61. E. S. 198. A.
νῦν καὶ ἀεί P. 88. D.

Ξ.

ξυγγραφικῶς λέγειν P. 102. C.
ξυλλήπτωρ P. 83. A.
ξύμβολον S. 191. D.
ξυνέμπορος P. 108. B.
ξυντρέφεται i. q. πήγνυται P. 96. B.

O.

ὃ ἔστιν ἴσον et sim. P. 75. B.
ὁ μέν ante ὁ δέ om. S. 207. D.
ὅα S. 190. C.
οἷα ποιεῖς, formula mirantium, P. 117. D.
οἷει interpositum S. 216. D.
οἴεσθαί γε χρή C. 53. C. P. 68. A.
οἰκέτης S. 210. D.
οἴκημα P. 116. A.
οἰκοθορία P. 82. C.
οἶμαι δὲ καὶ τούτους S. 176. B. A. 25. C.
οἷον τὸ τοιοῦτον λέγω P. 65. A.
οἷος per attractionem dictum S. 220. B.
οἷος οἷα S. 195. B.

οἴχεται ἀποπτάμενος S. 183. E.
οἰχήσεται, morietur, P. 118. A.
ὀκρίβας S. 194. B.
ὀλίγα ἢ οὐδέν A. 23. C.
ὀλίγον καὶ οὐδέν A. 23. A.
ὀλίγου c. ind. praeter. S. 198. C. A. 17. A.
ὅλῳ καὶ παντί P. 79. E.
Ὁμηρικῶς ἐγγὺς ἰέναι P. 95. B.
ὁμίχλη P. 109. B.
ὅμοιον, sibi simile, P. 109. A. S. 173. D.
ὁμοιότης c. dat. P. 109. A.
ὅμως participio praemissum P. 91. D.
ὄν, τό, i. q. τὸ ἀληθές S. 202. A.
ὄνειδος τίμιον S. 178. A.
ὀνῆσαι, delectare, A. 27. C.
ὄνομα ἀλλότριον P. 99. B.
ὄνομα ἔχειν A. 38. C.
ὄνομα ποιεῖν A. 20. D.
ὀνομάζειν τι P. 105. D. τινά τι S. 212. C.
ὄντι, τῷ, ubi sententiae communes afferuntur P. 66. C.
ὅπῃ καὶ ὅπως P. 78. D. et 100. D.
ὁποῖος δέ S. 199. B.
ὅπως: c. futuro post verba timendi S. 193. A. in formulis invitandi S. 174. E. ὅπως μή c. indicat. fut. P. 91. C.
ὁπωστιοῦν A. 17. B.
ὁρᾶν de mente S. 212. A.
ὁρᾷς ironice praemissum A. 24. D. ὁρᾷς οὖν S. 202. D.
ὀρέγεσθαι τοῦ ὄντος P. 65. C.
ὀρθρος C. 43. A.
ὀρρωδεῖν S. 215. D.
ὅς in definitione positum P. 68. A.
ὅστις pro εἴ τις A. 21. B.
ὅταν τε — ὅταν τε αὖ P. 112. C.
ὅταν ὑπομένωσιν et sim. P. 68. D.
ὅταν c. optat. P. 101. D.
ὅτε γε, quandoquidem, P. 84. E.
ὅτι seq. participio A. 37. B. seq. infinit. P. 63. C.
ὅ τι ἂν τύχῃ S. 181. B.
ὅ τι μαθών A. 36. B.
οὔ et οὐκ: in interrogatione cum futuro et praesenti iunctum S. 172. A. quando post ἐάν inferatur A. 25. B. per anadiplosin repetitum S. 199. A. οὐκ, ἄν γε πείθῃ P. 89. B.
οὐ γάρ που — γε P. 62. D. S. 199. B. A. 20. C.
οὐ δήπου et οὔ τί που S. 194. B.
οὐ μή C. 44. B.
οὐ μόνον ὅτι S. 179. B.
οὔ τι — ἀλλά P. 81. D. S. 189. D.
οὐ φθάνοις ἄν P. 100. B. S. 185. E.
οὐκ ἔχω ὅ τι χρήσωμαι S. 216. C.
οὐχ ὅτι μόνον ἀλλὰ καὶ S. 179. B.
οὐχ ὥςπερ S. 179. D. E.
οὐδ' ὁτιοῦν C. 49. C.
οὐδαμῇ οὐδαμῶς P. 78. D.
οὐδαμοῦ φαίνεσθαι P. 72. B.
οὐδὲ δι' ἕν P. 100. B.
οὐδὲ ἐγγύς S. 198. C. 221. D.
οὐδὲ εἷς S. 214. D.
οὐδ' ὁτιοῦν et οὐδ' ὁπωστιοῦν A. 35. B. et 17. B.
οὐδείς post τις illatum P. 65. E.
οὐδεὶς ὅστις οὔ P. 117. D.
οὐδὲν ἀλλ' ἤ et οὐδὲν ἄλλ' ἤ P. 76. B.
οὐδέν ἐστιν S. 216. E.
οὐδὲν ὅ τι οὔ iunctum cum plurali praedicati P. 110. D.
οὐδὲν πλέον ποιεῖν P. 115. B.
οὐδὲν πρᾶγμα S. 198. E.
οὔκουν καλεῖς καὶ μὴ ἀφήσεις S. 175. B.
οὐ μόνον γε, ἀλλά P. 107. B.
οὖν resumit abruptae orationis filum A. 29. B. S. 206. D positum in oratione aliunde suspensa 219. D.
οὐσία ὃ τυγχάνει ὄν et sim. P. 65. D.
οὔτ' ἄν — οὔτ' ἄν A. 31. E. S. 196. E.
οὔτε μέγα οὔτε σμικρόν A. 19. D.
οὔτε — οὐδέ γε A. 19. D.
οὔτε — οὐδὲ μήν S. 177. E.
οὔτε — τε A. 26. C. S. 223. C.
οὗτοι, noti illi, P. 69. C.
οὗτος cum contemtu dictum A. 17. B. C. 45. A. S. 181. E. post participium cum articulo iunctum A. 35. B. subiecti agit partes non addito articulo P. 97. A. οὗτος δέ S. 218. B.
οὕτω, sic primo aspectu, P. 62. A. dictum δεικτικῶς S. 176. D. deinde epexegesi declaratum S. 215. A. repetitum

P. 76. E. post participium P. 61. C. post participium, quod per ὥςπερ explicari potest, A. 29. B. postpositum καὶ ἐμοὶ οὕτω et sim. P. 61. A. οὕτω δι' εἰκόνων S. 214. E. οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον A. 36. C. οὕτως — ὡςαύτως P. 98. A. [ubi quod dixi ὡςαύτως ad οὕτως pertinere, cave perperam intelligas. Nam οὕτως pertinet ad antecedentia; ὡςαύτως autem est pariter. Sensus est: und auch im Betreff der Sonne schickte ich mich so an, um gleichfalls zu erfahren etc.]
ὄφελός τινος A. 28. B. C. 46. A.
ὀφλεῖν duplici sensu positum A. 39. B. ὀφλεῖν γέλωτα P. 116. E.
ὄψις, species, P. 60. E.

II.

παθεῖν καὶ ἀποτῖσαι A. 36. B.
παιδεραστής S. 192. B.
παιδικά de uno P. 73. D. de re cara et amata P. 68. A.
παιδοτριβής C. 47. B.
παῖς, ὁ, ἐν ἡμῖν P. 77. E.
παιῶνες et παιᾶνες S. 177. A.
πάλαι A. 18. A. c. imperf. iunctum P. 79. C. de breviore temporis intervallo S. 198. A.
πᾶν, τό, adverbii loco A. 32. D. rerum universitas S. 202. E.
πᾶν τοὐναντίον P. 78. E.
πᾶν ποιεῖν et πάντα ποιεῖν A. 38. E.
πάντῃ πάντως P. 78. D.
παντὸς μᾶλλον P. 106. E.
πάντως c. imperat. iunctum S. 175. B.
πάνυ postpositum C. 45. B. praemissum nomini et praepositioni A. 40. A.
πάνυ μὲν οὖν εἰκὸς λέγεις P. 82. A.
παρά de tempore P. 116. D. post ἄλλο et ἕτερον usurpatum C. 54. D. P. 74. A. et 107. A.
παρ' ὀλίγον A. 36. A.
παραβάλλειν S. 214. C. τὼφθαλμώ S. 221. B.
παραιτεῖσθαι A. 27. B.
παρακελεύεσθαι et ἐπικελεύειν P. 60. D.
παρακλαυσίθυρα S. 212. C.
παρακρούειν C. 46. E.
παραλαμβάνειν, instituendum suscipere, P. 82. D.
παραμυθεῖσθαι P. 83. A.
παραμυθία P. 74. A.
παραπαίω S. 173. E.
παραπίπτειν, alieno tempore intervenire, P. 66. D.
παραχρῆμα, ἐκ τοῦ, S. 185. C.
παραχωρῶ, per me licet, A. 34. A.
παρείκει P. 187. E.
πάρεργον P. 91 A.
παρέχειν ἑαυτὸν ἐρωτᾶν A. 33. B.
παρίεσθαι A. 17. C.
παρίστασθαι de cogitationibus P. 58. E.
πάσχειν ὁμοιότατον P. 98. C.
πατὴρ τοῦ λόγου S. 177. D.
παύεσθαι omisso participio A. 26. A.
πείθειν τινά, meliora edocere, C. 51. B. exorare, P. 114. B.
πείθεσθε ἢ μή A. 30. B.
πειράσομαι ἐξ ἀρχῆς διηγήσασθαι S. 173. E.
πέλαγος κάλλους S. 210. B.
πέμπειν, solemniter mittere, P. 58. A.
πένθος P. 59. A.
πενία et πτωχεία A. 23. C. Πενία Amoris mater S. 203. A. sqq.
περὶ κύκλῳ P. 112. E.
περιβάλλεσθαι κύκλῳ P. 222. C.
περιεργάζεσθαι A. 19. B.
περιτρέπειν τὸν λόγον P. 95. B.
πηδᾷ ἡ καρδία S. 215. E.
πιθοῦ καὶ μὴ ἄλλως ποίει P. 116. E.
πῖλοι S. 220. B.
πλάττειν λόγους A. 17. C.
πλάττειν σώματα P. 82. D.
πλείω adverbialiter positum C. 46. C.
πλέον θάτερον ἡγεῖσθαι P. 114. E.
πλῆθος τὸ ὑμέτερον de populo democratiae studioso A. 21. A.

πλὴν ἤ P. 81. B.
πόθεν vi negandi S. 172. C.
πόθεν λαβόντες P. 74. B.
ποθέσομαι et ποθέσω P. 98. A.
ποιεῖν, de praesentibus remediis, wirken, P. 117. B. carmina facere, P. 60. D. positum pro quovis alio verbo ex antecedentibus repetendo S. 193. B.
ποιεῖν λόγους P. 61. B.
ποιεῖσθαι ἐπίδειξιν c. accusat. P. 99. D.
ποικίλλειν μηδέν S. 218. C.
ποικίλον S. 182. B.
ποῖον, τὸ, P. 78. B. et 89. C.
πολλά i. q. πολλάκις P. 61. C. 108. A.
πολλάκις τεθνάναι A. 30. B.
πολλαχοῦ Ἰωνίας et sim. S. 182. B.
πολλοὶ δή P. 108. D.
πολύ nomini et praepositioni antepositum A. 40. A. postpositum S. 181. C.
πολύ ἐστί τι S. 205. B. P. 78. A.
πολυθρύλητον P. 100. B.
πονεῖν P. 88. B.
πορεῦσαι P. 107. D.
πόριμος S. 203. D.
πόρρω εἶναί τινος, longe abesse, P. 96. E.
πόρρω τοῦ βίου A. 38. C.
πόρρω τῶν νυκτῶν S. 217. D.
που ἡμῖν ἐστι cum irrisione dictum C. 53. E.
πρᾶγμα τὸ Σωκράτους C. 53. C.
πράγματα, lites, C. 44. E.
πραγματεία P. 63. A.
πράττειν c. neutro adiectivi vel pronominis, ubi adverbium exspectes, C. 45. D. τοῦτο, id agere, C. 47. B.
πρεσβεύειν S. 186. A. καὶ τιμᾶν C. 46. B.
πρίν seq. coni. sine ἄν P. 62. C.
πρό: post comparativum usurpatum A. 28. D. P. 99. D. πρὸ κακῶν οὐ φεύγειν A. 29. B. πρὸ ὁδοῦ et πρὸ ὁ τοῦ S. 174. D.
προαφίστασθαι P. 85. C. S. 175. C.
πρόεδροι A. 32. B.
πρόοιμιον P. 60. D.
πρὸς ἑαυτὸν λογίζεσθαι A. 21. D.
πρὸς ἡδονήν D. 176. D.
πρὸς τῷ κακῷ et sim. P. 106. C. et S. 195. C.
προσάδειν P. 86. E.
προσήκοντες, οἱ, c. genitivo instar substantivi constructum A. 34. B.
προσίεσθαι, probare, P. 97. B.
προσκεῖσθαι, urgere, A. 30. D.
προστιθέναι absolute S. 184. D.
προτιθέναι de legibus C. 31. E. de mortuis, P. 115. E.
πρυτάνεις A. 32. A.
πρῴ et πρωΐ C. 43. A.
πρωΐτερον et πρωϊαίτερον P. 59. D.
πρῶτον μέν, non sequente ἔπειτα, C. 50. D.
πρῶτος αὐτός S. 197. C.
πτοεῖσθαι P. 68. C. et 108. A.
πτόησις et πτοίησις S. 206. D.
πῶς οὐκ ἄγεις; S. 174. E.
πῶς οὐ μέλλει; P. 78. B.
πῶς ποιοῦμεν et ποιήσομεν S. 214. A. et 176. B.

P.

ῥᾳδίως ἐθέλειν P. 62. D. — λέγειν S. 202. C.
ῥάθυμα C. 45. D.
ῥαστώνη τοῦ πίνειν S. 176. B.
ῥήματα καὶ ὀνόματα A. 17. B.
ῥύαξ P. 111. E.

Σ.

Σατυρικὸν δρᾶμα S. 222. D.
σηπηδών P. 96. B.
σιτία et σῖτοι P. 64. D.
σκέμματα C. 48. B.
σκυτή, amictus, C. 53. D.
σκήπτεσθαι S. 217. D.
σκιαγραφία P. 69. A.
σκότου et σκότους usitatum Platoni P. 99. B.
σόφισμα, der Pfiff, S. 214. A.
σοφιστὴς Amor est. S. 203. D.
σπουδὴ καὶ σύντασις S 206. B.
σπουδῇ πάνυ, admodum cupide, P. 98. B.
σπουδῇ χαριεντίζεσθαι, oxymoron, A. 24. C.
στενότερον et στενώτερον P. 111. D.
στερρός et στερεός P. 98. C.

συγγένεια S. 176. C.
συγγραφικῶς λέγειν P. 102. C.
συγχωρεῖν αἰτίᾳ τινί P. 100. C.
συλλαμβάνειν τὸ στόμα P. 118. A.
συλλήπτωρ S. 218. D. v. ξυλλ.
συμβαίνει, consequitur, P. 80. A. c. accus. vel nomin. et infinit. constr. P. 67. C.
συμβάλλεσθαι, beitragen, absolute dictum S. 184. D.
σύμβολον S. 191. D.
σύμμετρος Amor est S. 196. A.
συμπεσὸν σῶμα P. 80. C.
συμπίπτειν constr. S. 184. E.
συμπληροῦν, die Ausfüllung bilden, S. 202. E.
συμποσιάρχοι S. 213. E.
συμφῦσαι S. 192. E.
συνάδειν de disputationibus P. 92. C.
σύνδειπνον S. 172. B.
συνδιατελεῖν sine participio P. 91. C.
συνειδέναι τινί τι, aliquid de aliquo scire, P. 92. D. et S. 193. E.
συνεῖναι καὶ εἶναι iunctum S. 195. B.
σύντασις καὶ σπουδή S. 206. B.
συντεταγμένως καὶ πιθανῶς A. 23. D.
συντῆξαι S. 192. E.
συνωρίς, bigae, A. 36. D.
σχῆμα, Tracht, C. 53. D.
σχήματα ἴσα S. 185. C.
σωφροσύνη quid? S. 196. C. et S. 209. A.

T.

τάδε de rebus sub sensus subiectis S. 211. E.
τά τε ἄλλα πάντα καί cfr. S. 182. C. 220. A.
τἄλλα, res corporeae, P. 102. A.
τἄλλα τἀγαθά A. 30. B.
ταῦτα, accusativus obiecti remotioris, i. q. διὰ ταῦτα S. 174. A.
ταῦτ' ἐκεῖνα S. 223. A.
ταύτῃ et ταῦτα confus. P. 99. A.
ταὐτὸ τοῦτο absolute S. 178. D.
τέ traiectum P. 86. C. 89. D. 94. D. Cr. 43. B. non sequente καί P. 63. C. sequente δέ S. 186. D. τέ — τέ P. 112. C.
τε — καί, ubi non diversa nectuntur, S. 205. D. ibid. 186. A. S. 90. C. et 108. A. insolentius collocatum A. 18. D.
τε — καὶ αὖ C. 48. B.
τεθνάναι C. 43. C. 52. C. — πολλάκις A. 30. B. et S. 179. A.
τείνει τοῦτ' εἰς σέ P. 63. A.
τεκμαίρεσθαι sine accusat. ταῦτα C. 44. A. P. 107. E.
τέλεα καὶ ἐποπτικά S. 209. E.
τελευτᾶν εἴς τι S. 181. E.
τεμάχια S. 191. E.
τέρας in dialecticis P. 101. A.
τέττιγες S. 191. B.
τηλικοῦτος καὶ τοσοῦτος S. 177. A.
τί, i. q. τί ἄλλο C. 50. B. i. q. κατὰ τί S. 204. D.
τι indefin., repetitum P. 85. E. apud adiectivum neutrius gen. om. P. 98. C. ab σχεδόν disiunctum P. 63. E. nomini praemissum A. 37. B. 41. C.
τί δαὶ δή A. 24. A.
τί δὲ ἄλλο γε ἤ P. 63. C.
τί δὲ τὰ τοιάδε P. 65. C.
τί δὲ τῶν ἄλλων et sim. P. 78. D.
τί ἦν ἅ et sim. P. 57. A.
τί ἦν τοῦτο; P. 58. A.
τί οὖ seq. aor. P. 86. D. S. 173. B.
τιμᾶν, magni aestimare, C. 47. A.
τιμᾶν et τιμᾶσθαι de litis aestimatione A. 36. B. C. 52. C. τιμᾶσθαι cum dat. personae iunctum A. 37. B.
τινὲς καὶ πολλοί P. 57. D.
τό c. infin. in exclamatione S. 177. C. P. 99. B.
τό γ' αὐτοῦ S. 185. A.
τὸ δέ, quod contra, quum tamen, A. 23. A.
τὸ δὲ ἦν ἄρα S. 198. D.
τὸ μή post verba prohibendi P. 117. C.
τὸ μὴ οὐ C. 43. C.
τοί, in communibus sententiis S. 219. A.
τοίνυν, iam vero, porro, A. 33. E.

τοιοῦτος num construatur cum dativo P. 92. B. per synesin ad antecedentia relatum P. 59. A. et 67. A.
τολμᾶν, a se impetrare, A. 39. A. non erubescere, sustinere, C. 53. E. suscipere S. 177. C. de rebus P. 102. E.
τόσου, ἐκ, S. 191. C.
τοσοῦτο vi deminuendi P. 83. B.
τοσούτῳ ante compar. om. A. 30. A.
τοτὲ μέν ante τοτὲ δέ om. P. 116. A.
τουτὶ τί ἦν; mirandi formula S. 213. B.
τοῦτο refertur ad ἡ συνουσία τῶν ἀφροδισίων S. 192. C.
τραγικὸς ἀνήρ P. 115. A.
τράπεζαι, mensae numulariorum, A. 17. C.
τρέφεσθαι ἐν φωνῇ τινί A. 17. E.
τριάκοντα, οἱ, A. 32. C.
τρίβων S. 219. B.
τροφή de animo P. 107. D. — καὶ παιδεία C. 50. D.
τυγχάνειν sine ὤν A. 33. A. P. 62. A.
τυχῇ ἀγαθῇ C. 43. D. S. 177. E.
τύχωσιν, ὅ τι ἄν, C. 44. D.
τῷ c. inf. eo quod C. 51. D. P. 60. B.

Y.

ὑγιὲς οὐδὲν οὐδενός P. 89. E.
ὑγρός de Amore S. 196. A.
ὑπακούειν de ianitore P. 59. E.
ὑπάρχειν de argumento orationi subiecto S. 198. D. ὑπάρχει, contingit, P. 81. A. suppetit, C. 45. A. ὑπάρξει, non deerit, P. 78. A.
ὑπερδικεῖν τοῦ λόγου P. 86. E.
ὑπερέχειν τινά P. 102. C. ὑπερέχεσθαι C. 53. E.
ὑπερφυῶς ὡς S. 173. B.
ὑπὸ πάσαις τέχναις ctr. S. 205. B.
ὑποβλέπειν C. 53. B.
ὑπολαβεῖν, labentem sustentare, S. 212. D.
ὑπολογίζεσθαι A. 28. B. τὶ πρό τινος C. 48. C.
ὑπολύειν, discalceare, S. 213. B.
ὑποστάθμη P. 109. C.
ὑποστέλλεσθαι A. 24. A.
ὑστεραῖον seq. ἤ C. 43. D.
ὑστεραίᾳ (τῇ) ἦ pro ἦ ἦ num recte dicatur S. 173. A.

Φ.

φάθι ἦ μή A. 30. B.
φαίνεσθαι ἰδεῖν P. 84. C.
φάναι post εἰπεῖν S. 175. C.
φανός S. 197. A.
φαντάζεσθαι S. 211. A.
φαντάσμα et φάσμα P. 81. D. S. 179. D.
φάσκω num sit usitatum P. 113. C.
φαῦλον πρᾶγμα, facile negotium, P. 90. A.
φέρεσθαι ἀπ' ἐλπίδος P. 98. B.
φεύγειν φυγῇ S. 195. B.
φῆμαι P. 111. B.
φθόνος οὐδείς P. 61. D.
φιλεῖ, solet, S. 182. C.
φιλεραστής S. 192. B.
φιλετησίαι P. 81. E.
φίλιοι et φίλοι S. 221. B.
φιλομαθής i. q. φιλόσοφος P. 82. D.
φιλόπολις A. 24. B.
φιλοποσίαι P. 81. E.
φιλοσοφία ἄφθονος S. 210. D.
φιλοσοφίας ὀνείδη καρποῦσθαι S. 183. A.
φλυαρία P. 66. C. S. 211. E.
φορτικά A. 32. A.
φρόνησις et σοφία Ph. 65. A. S. 209. A.
φροντιστῆς τὰ μετέωρα A. 18. B.
φρουρά P. 62. B.
φύσει, τὸ ἐν τῇ φύσει et τὸ ἐν ἡμῖν distinguitur P. 103. B.
φύσις inservit periphrasi, nec tamen vi sua caret, P. 79. B. S. 191. A.
φωνή, ἡ τοῦ δαιμονίου, A. 40. A.

X.

χαίρειν ἐᾶν τινα P. 63. D. C. 47. A.
χαμαίζηλος P. 89. A.
χαριεντίζεσθαι σπουδῇ A. 24. C.

χαριέντως, scite, eleganter, P. 87. A. τὸ σῶμα ἔχειν P. 80. A.
χαρίζεσθαι in re amatoria S. 182. A.
χάριτι, ἐν, P. 115. B.
χορευταί S. 173. A.
χρή, ubi χρείη exspectes, S. 190. C.
χρῆμα ὡς οὐδέν P. 96. D.
χρηματιστικός et χρηματιστής S. 173. C.
χρῆσθαι φθόνῳ i. q. φθονεῖν A. 18. D.
χρῆσθαι ἑαυτῷ C. 45. B. οὐκ ἔχω ὅ τι χρήσομαι S. 216. C.
χρῆσθαι τῷ λόγῳ P. 95. A.
χρησμῳδοί A. 22. C.
χρηστός, ironice, S. 177.
χρόνος γίγνεται P. 108. C.
χρόνῳ, tandem, S. 217. D.
χωρίς, abgesehen von s. dass, A. 35. B. C. 44. B. S. 173. B. et 184. B.
χωρὶς διαλαμβάνειν S. 222. E.

Ψ.

ψέγειν τινά τι S. 221. C.
ψεύδεσθαί τινος A. 22. D.
ψεῦδος, ubi exspectes, ψευδές A. 34. E.
ψηλαφᾶν P. 99. B.
ψῆτται S. 191. D.
ψίλοι λόγοι S. 215. C.
ψυκτήρ S. 213. E.
ψυχή, ἡ, οὐ δύναται εἰπεῖν, et sim. S. 190. C.

Ω.

ὦ c. nominat. iunctum. S. 172. A.
ὦ πρὸς Διός A. 25. C.
ὦ τᾶν A. 25. C.
ὠνούμενον passive P. 69. A.
ὥρα P. 80. A.
ὡς i. q. ὅτι οὕτως C. 43. B. non est perquam A. 35. A. ὡς θνητῷ, ut in mortalem convenit, S. 206. E. coll. 212. C. repetitum P. 97. A. post comparativum A. 36. D. sequente infinitivo P. 63. C. et 108. C. cum partic. C. 49. C. cum genit. partic. post verba sensuum P. 94. E. cum accus. particip. P. 109. D.
ὡς ἀληθῶς, ubi loci et sententiae communes afferuntur, P. 66. C.
ὡς δ' αὕτως P. 102. D.
ὡς ἔπος εἰπεῖν P. 78. E. S. 179. A.
ὡς ὅτι ante superlativum S. 218. D.
ὡσαύτως κατὰ ταὐτά et καὶ κατὰ ταὐτά P. 78. D. et 80. B.
ὥσπερ: post ὁ αὐτός usurpatum P. 86. A. post τὸ τοιοῦτον S. 181. E. ad emolliendam metaphoram adhibitum P. 88. D. item addito etiam τις, quasi quidam, P. 66. B.
ὥςπερ ἄν et ὥςπερ ἄν εἰ P. 87. B. Ap. 23. B. ὥςπερ ἄν — εἰ repetito deinde ἄν A. 17. E.
ὥςπερ λέγω P. 57. C. A. 21. A.
ὥςπερ τί; S. 205. A.
ὥςπεροῦν A. 21. D.
ὥςτε post ἔστιν usurpatum P. 103. C.

INDEX LATINUS.

A.

Abstractum pro concreto A. 17. C.
Accentus: in *Μέγαράδε* et *Μεγάραδε* C. 52. B. — in nominibus propriis e participio ortis S. 176. B. — in παρίωμεν et παριῶμεν P. 90. D.
Accusationis formula A. 24. B.
Accusativus: ὑγιᾶ et ὑγιῆ

P. 89. D. plural. Ἀριστοφάνας S. 218. B. — participii post dativum illatus C. 51. D. al. S. 176. D. — participii post ὡς usurpatus P. 109. D. — cum infin. ubi idem est utriusque membri subiectum S. 175. C. et 220. E. 223. C.
Achilles in insulis beatorum collocatus S. 179. E. Patrocli amator S. 180. A.
Actor debebat quintam suffragiorum partem ferre A. 36. A.
Acusilaus S. 178. B.
Adiectiva: cum adverbiis copulata P. 93. B. neutrius generis sine τι usurpata S. 175. B. cum genitivo eodem genere iuncta P. 104. A.
Adimantus A. 33. E.
Adverbia: cum adiectivis iuncta P. 93. B. 79. D. per attractionem posita A. 40. C. sic usurpata, ut infinitivus intelligendus sit P. 114. B. S. 183. D. adiectivis postposita Ph. 90. A. S. 181. B. proximo participio convenienter delecta S. 174. E.
Aeantodorus A. 33. E.
Aequilibrium terrae P. 109. A.
Aeschines P. 59. B.
Aeschylus S. 108. A. expl. P. 63. A. eius Telephus P. 107. E.
Aestimatio litis A. 36. E.
Agatho S. 172. C. 173. A. Prolegg. ad Sympos. Aiax A. 41. A.
Alcestis S. 179. B. 180. B.
Alcibiadis oratio Prolegg. ad Symp. eius vinolentia S. 212. D. praemium fortitudinis retulit S. 220. D.
Alcidamas νόμους vocat πόλεων βασιλῆς A. 196. C.
Amandi disciplina Platonica S. 210. B. Prolegg. ad Symp. passim.
Amantes carmina pangunt S. 196. E.
Amor et philosophia Prolegg. ad Symp.
Amor: eius natales S. 203 sqq. eius sedes S. 195. D. 196. A. est ποιητής S. 196. E. ὑγρός S. 195. D. optimus medicus S. 186. B. C. eius virtutes S. 203 D sqq. masculus S. 182. B. C.
Anacoluthon: A. 28. C. D. 19. E. P. 104. E. S. 182. C. 207. D. ex fervore dicentis natum S. 218. A.
Anadiplosis S. 199.
Anaxagoras: arguitur inconstantiae P. 98. B sqq. eius sententia de rerum origine P. 72. C. eius physica P. 97. C. sententia de luna A. 26. D.
Anaximenes P. 96. C.
Animi natura P. 96. B sqq. P. 70. B. P. 10. E.
Antiochis tribus A. 32. B.
Antiphon Cephisiensis A. 33. E.
Antisthenes P. 59. B.
Anytus A. 18. A. 23. E.
Aoristus: ἐπτόμην et ἐπτάμην P. 84. B. cum praesenti coniunctus P. 84. D. S. 188. B. cum imperfecto copulatus P. 59. E. in condītione cum imperfecto consociatus S. 99. D. infinitivi post verba sperandi P. 67. B. alius eius usus P. 73. D. S. 188. B.
Apodosis post εἰ om. S. 199. E. 200. B. 204. D. — A. 41. A. per anacoluthiam cum sententia intermedia confusa P. 90. B.
Apollo fraudis nescius A. 21. B.
Apollodorus A. 33. E. 59. B.
Appositio: post adverbia S. 214. E. relativo accommodata P. 66. E. A. 41. A. cum gravitate postposita A. 34. A. irrisionis index C. 51. A. αὐτός τε καὶ οἱ λόγοι sim. S. 221. D. in comparatione S. 221. E. post pronomina per nomina substantiva perspicuitatis causa facta P. 104. E.
Archelaus C. 52. P.
Argivi comam non alentes P. 89. C.
Aristippus P. 59. C.
Aristodemus S. 173. B.

Aristogiton S. 192. C.
Aristophanes: cur in Symposio [illegible] inducatur. Prolegg. [illegible] potator Ibid. eius Nubes A. 18. C. a Platone imitatus A. 19. B. [illegible] S. 221. B.
Articulus: omissus ante ἄνθρωπος P. 57. B. ante σῶμα et ψυχή om. P. 53. C. ante θεοί P. 62. D. ante ἄνθρωπος P. 69. E. A. 39. C. ante πατρός, φίλος, al. C. 51. A. ante artium nomina S. 156. E. apud οὕτως A. 24. B. 15. A. ante nomina propria P. 57. A. ante nomina propria non repetitus A. 32. B. — praedicato iunctus S. 205. D. ante pronomina relativa usurpatus P. 74. B. in πολλῷ τῷ λόγῳ χρῆσθαι et sim. P. 66. A. in plurium rerum enumeratione non repetitus P. 75. C. in ὁ πᾶς χρόνος A. 40. E. ante ἱερός positus, ubi omissum copias S. 191. A. 207. B. apud infinitivum, qui pronomini alicui explicando inservit, non inserendus P. 64. C.
Astronomia S. 186. B.
Asyndeton: ubi πάντως confirmat superiora S. 173. B. ubi οὖν exspectes S. 213. E. ubi γάρ additum desideres P. 81. C. in ἔρημον ἂν εἴη S. 176. B. ubi μή interrogativum habet locum A. 28. D. in interrogatione, quae superiori sententiae opponitur, C. 54. B. in principio novae argumentationis P. 91. C. ante ὁ μέν, ὁ δέ, P. 91. C. in πάντα τὰ τοιαῦτα S. 186. D. post τοῦτο ἔπαθον al. A. 22. A. S. 198. C. ubi sententia comparationem indicans illustrandi gratia subiungitur P. 61. A. ubi quid confirmandi causa additur S. 219. E.
Attractio: A. 20. E. P. 104. A. subiecti P. 89. A. adverbiorum A. 40. C. subiecti sequente infinitivo C. 52. B. subiecti apud δίκαιόν ἐστι, δεῖ, etc. C. 52. B. ubi accusativus [illegible] debebat esse P. 94. B. inverse C. 45. B. modi P. [illegible] D. in [illegible] S. 221. B.

B.

Bonum et pulcrum idem S. 201. C.
Brasidas S. 221. C.
Breviloquentia: in καὶ [illegible] P. 91. A. [illegible] P. 91. B. ἄλλα τε, καὶ οὐκ [illegible] γέγονε A. 36. A.

C.

Calcei splendidi P. 64. D.
Callias A. 20. A.
Carcer Socratis in vicinia fori fuit P. 59. D.
Casus: cum praepositione iunctus accommodatur verbo A. 32. B. P. 57. B. proximo participio accommodatus S. 174. E. e verbo remotiore suspensus P. 94. D. post ᾗ praegresso relativo accommodatus S. 206. A.
Causarum ἀτιμήτων et τιμητῶν genera A. 35. E.
Cebes C. 45. B.
Chaerecrates A. 21. A.
Chaerephon A. 20. E.
Charmides S. 222. B.
Chiasmus S. 186. A. A. 39. B.
Cicadae S. 191. B.
Cicero expl. S. 214. E.
Codrus S. 208. D.
Coelibatus Athenis num fuerit legibus publicis prohibitus S. 192. B.
Collocatio verborum in ἑτέρα ἑτέρας ψυχῇ ψυχῆς P. 93. B.
Commune civitatis C. 50. A.
Comparativus: στενότερος P. 111. D. in formula ἄμεινόν ἐστιν et sim. C. 54. B. per attractionem quandam positus C. 54. B.
Concedere vero P. 100. C.
Conditio: supplenda S. 206. B. duplex P. 67. D. non po-

sita conditionali particula S. 204. E.
Coniunctivus: forma διάκεισαι num probanda P. 84. E. διακεδάννυται P. 77. B. post particulam finalem praecedente praeterito C. 43. B. S. 174. A. 222. E. deliberativus tertiae personae in oratione aliunde suspensa positus P. 115. C. deliber. tertiae personae post ἐὰν μόνον ἔχῃ ὅ τι S. 194. D. post μή, ubi optativum exspectes, A. 17. A. et optativus post μὴ in eodem membro orationis coniunctus P. 88. C. post οὐκ ἔχω ὅ τι S. 216. C.
Contrariorum ratio P. 103. C. D. E.
Coronarum inter epulas usus S. 212. C.
Corporis motus unde oriatur P. 98. B sqq.
Corybantes C. 54. D.
Cotylae mensura S. 213. E.
Crasis in ἀνήρ P. 58. E.
Crito A. 33. D. eius filii P. 59. B.
Critobulus P. 59. B.
Ctesippus P. 59. B.
Cygnorum cantus P. 84. E.

D.

Daemones S. 202. E.
Daemonii vox A. 40 sqq.
Dativus: pro genitivo positus A. 40. C. σοί, tuo iudicio, P. 101. E. participii in appositione post accusativum S. 203. A.
Deliorum celebritas P. 58. A sqq.
Delium, pugna, ad, S. 221. A.
Demodocus A. 33. E.
Deorum rixae S. 195. C.
Dii non philosophantur S. 203. E.
Diotima S. 201. D.
Dolor animum contrahit S. 206. D.

E.

Echecrates P. 57. A.
Educatio Atheniensium C. 50. D.
Ellipsis: infinitivi εἶναι P. 74. E. et 111. A. infinitivi post οἶμαι δὲ καὶ σέ S. 176. B. verbi finiti post ὥςπερ S. 190. C. voc. ἕκαστος post ἀλλά, praecedente οὐδείς, S. 192. E. verbi aientis post negans vocabulum A. 36. B. apodosis post εἰ μέν S. 185. D. et 199. E. infin. εἶναι P. 74. E.
Empedoclis sententiae quaedam P. 96. B. et 99. B.
Endymion P. 72. B.
Epexegesis: infinitivi post ἅ, S. 188. C. 222. B. pronominis per praepositionem facta S. 179. B. per infinitivum A. 17. E. nomini in genitivo adiecta P 97. A. alia eius forma P. 103. A.
Epicharmi versiculus P. 65. B.
Epigenes P. 59. B.
Epithetorum cumulatio P. 110. D. S. 181. B.
Eryximachus S. 176. B.
Euclides P. 59. C.
Euripides vindic. P. 65. E.
Euripus P. 90. C.
Europae termini P. 109. B.
Evenus A. 20. A. P. 60. D. 61. C. D.

F.

Fabula de Amore S. 203. A sqq.
Fabulae cur a Platone sint adhibitae P. 107. D.
Fabulae singulae num a tragicis sint in certamen delatae S. 173. A.
Fascinus P. 95. B.
Fluvii inferorum P. 112. E.
Fuga Atheniensium tempore triginta tyrannorum A. 21. A.
Futurum: προθυμήσομαι et προθυμηθήσομαι P. 91. A. et 115. C. medii passive significat C. 54. A. indicat. c. ἄν iunctum A. 29. C. infinitivi post οἷός τ' εἰμί P. 73. B.

in formula οὐκ ἔχω ὅ τι χρήσομαι S. 216. C.

G.

Genitivus: absolutus, ubi utriusque membri idem subiectum est C. 48. E. absolutus post dativum illatus S. 183. B. e participio suspensus A. 34. B. ex adiectivo eiusdem generis pendens S. 209. A. post τί δέ; P. 78. D. gen. epexegeseos P. 97. A. obiecti post λόγος, μῦθος, et sim. A. 26. B. σου, μου, ἡμῶν, praemissus simul dativi munere fungitur. P. 117. A. loci S. 182. B. per attractionem ad nomen relatus, quum dativus requiratur S. 182. C. in ἀμήχανον εὐδαιμονίας A. 41. C. rationem indicat rei, quae respicitur S. 221. C. indicat id, in quo quid positum sit ac cernatur P. 97. A.
Glaucones S. 172. C.
Glossemata notantur A. 57. B. P. 61. B. S. 212. E. frustra quaesita A. 23. C. E.
Gorgias A. 19. E.
Gynaecea S. 176. E.

H.

Harmonia Thebana P. 95. A.
Heraclitus S. 186. E. P. 96. C.
Herculis columnae P. 109. B.
Hermogenes P. 59. B.
Hesiodus S. 178. B.
Hippasus, proavus Pythagorae, P. 57. A.
Hippias A. 19. E.
Homerus resp. S. 174. D. 195. D. 218. E. A. 28. B. eius de Achille narratio S. 179. E.
Hyperbaton P. 88. A. voc. μή C. 47. C.
Hypothetica sententia sine particula εἰ expressa S. 218. E. et 204. A.

I.

Ideae quomodo a Platone inventae sint P. 96. A sqq. earum μέθεξις P. 100. C sqq.
Ilithyia S. 206. D.
Immortalitatis cupiditas S. 206. C. 208. E.
Imperativus cum πάντως iunctus S. 175. B.
Imperfectum: ubi ad superiora respicitur P. 72. A. 79. C. — C. 47. B. D. in sententia conditionali positum, ubi exspectaveris aoristum A. 32. E. cum aoristo consociatum P. 59. E.
Indicativus: in formula τί ποιοῦμεν, et sim. S. 176. A. εἰ ἐθέλεις P. 68. D. S. 208. C. praeterit. cum ὀλίγου iunctus S. 198. C. praeteriti sine ἄν positus S. 190. C. post εἰ illatus praecedente optativo cum ἄν A. 25. B. S. 176. B. 177. D. praesentis in interrogat. obliqua post praeteritum positus P. 60. E. optativis interpositus P. 62. C. 94. C. praeteriti post ὅστις ἄν P. 57. B.
Infinitivus: post verbalia in τεον illatus perinde, ac si δεῖν praecessisset C. 51. D. ad verbum auxiliare intelligendus S. 175. B. post ὅτι et ὡς positus P. 63. C. 108. E. praesentis post ἐλπίς ἐστιν P. 67. E. post ἐπεί ex praecedenti verbo pendens S. 189. C. post relativa P. 72. A. aoristi post verba putandi, sperandi P. 67. B. 116. E. aoristi cum perfecto iunctus P. 66. B. praesentis de re tempore praeterito durante S. 172. C. praesentis post ὁμολογεῖν et sim. C. 52. C. D. post ἐπειδή positus S. 174. D. activi num ponatur pro passivo P. 90. C. epexegesi inservit P. 64. C. P. 70. C. P. 72. C. P. 73. B. P. 74. A. P. 75. D. C. 45. E. A. 37. D. al. cum articulo το iunctus exclamationi in-

servit S. 177. C. cum articulo in aposiopesi positus P. 99. B.
Iniuriam ulcisci viri fortis esse putabatur C. 49. B.
Inopia artium magistra S. 203. D.
Insulae beatorum S. 179. E.
Interrogatio mediae interposita orationi P. 73. C. A. 40. B. S. 178. D. in medio orationis membro exorsa C. 53. E. repetita S. 206. B.
Interrogativa et relativa iuncta C. 48. A.
Ionici philosophi P. 96. B.
Iteratio verborum post parenthesin P. 74. E 72. E.
Indices inferorum A. 41. A.
Iusiurandum iudicum A. 35. C. per lunonem A. 24. E. per canem A. 22. A.

L.

Laches S. 221. A.
Laudandi artificium S. 198. D.
Laudationes sophistarum S. 177. B.
Lex, qua in iudiciis adversariis erat respondendum, si quid interrogassent, A. 25. D. de nuptiis Attica C. 50. D.
Litis aestimatio etiam in causa impietatis usitata A. 35. E
Lusus in compellando S. 172. A.
Lyceum S. 223. D.
Lyco A. 23. C.
Lysanias A. 38. E.

M.

Mantinea diruta S. 193. A.
Marsyas S. 215. B.
Meletus A. 23. E. 25. D. 25. E. 32. C. 36. A.
Menexenus P. 59. B.
Meno dialogus in Phaedone resp. P. 73. A.
Minos A. 41. A.
Mores amatorum in variis Graeciae civitatibus S. 182 sqq.
Mors somno comparata A. 40. D.
Morientes futura augurantur A. 39. C. pallio caput obvolvebant P. 118. A.
Mortes in plurali numero C. 46. C.
Mulieres contemtae S. 181. B.
Musica S. 187. C.
Mysteriorum gradus P. 69. C.

N.

Negotium Socratis per periphrasin dictum C. 53. C.
Neutra pronominum ad feminina referuntur S. 219. C.
Nicostratus A. 33. E.
Nomina propria simul funguntur munere appellativorum S. 196. D. in plurali numero usurpata S. 218. B.
Nominativus pro vocativo S. 172. A. cum ὦ iunctus S. 172. B. participii sequente ἔδοξέ μοι A. 21. C. participii per anacoluthiam explicandus P. 81. B. cum εἶναι iunctus per anacoluthon positus A. 23. A. post ὥσπερ, etiam alio casu praecedente P. 111. A. S. 177. B.

O.

Oblivio quid sit P. 75. D.
Olympus musicus S. 215. B.
Optativus: forma πήγνυτο P. 118. A. forma in οι et οιη terminata P. 66. A. pro accusativo c. inf. ponitur P. 86. A. S. 201. A. in oratione obliqua usurpatus P. 95. C. 96. C. post ἕως ἄν, ὅταν, al. P. 101. D. post ἕως etc. P. 59. D. et coniunctivus post μή in eodem orationis membro P. 88. C.
Oraculum Pythiae de Socrate A. 21. A.
Oratio abrupta S. 200. E. obliqua et recta audacius permutata S. 210. B. P. 86. A. 88. B.
Orationes conviverum in Symposio Prolegg. ad Symp. p. 25 sqq.

Orpheus ignavus amator S. 179. D.
Orphica P. 69. C. D.
Oxymoron A. 24. B.

P.

Paedagogi S. 183. C.
Palamedes A. 41. A.
Paralus A. 33. E.
Parenthesis saepius repetita S. 202. A.
Parmenidis versiculi S. 178. B. 195. C.
Participium: eorum cumulatio A. 27. A. 31. A. S. 181. D. P. 70. A. C. 50. A. al. — genitivo iuncta nominum instar A. 34. B. post ὅτι illatum A. 37. B. post τοῦδε ἕνεκα P. 102. D. praegresso οὕτως illustrando inservit P. 59. A. in interrogat. πόθεν λαβόντες et sim. usurpata P. 74. B. post ἤ loco verbi finiti A. 28. D. pro verbo finito per anacoluthon positum P. 87. B. nominativo casu apud ἔδοξεν ἐμοί A. 21. C. nominat. per anacoluthiam positum P. 81. B. in accusativo post dativum nominis collocatum C. 51. D. al. praesentis post verba veniendi P. 116. C.
Pausanias S. 176. A. 180. B.
Pedisequi P. 60. A.
Penelopes tela P. 84. A.
Periuria amantium a diis non punita S. 183. B.
Persona: prima et tertia iuncta P. 98. C. tertia in ἀπιστίαν παρέχεται et ih sim. 69. E. tertia indefinito subiecto intellecto A 29. A. P. 93. A. S. 187. E. secunda verbi passivi in ῖῖ terminata S. 172. C et 174. D. dualis secunda in την terminata S. 189. C.
Pestis initio belli Peloponn. S. 201. D.
Phaedo P. 57. A.
Phaedo dialogus post Parmenidem scriptus P. 100. D.
Phaedondes P. 59. C.
Phaedrus S. 176. B.
Philolaus P. 61. D.
Philomela P. 85. A.
Philosophia est maxima musica P. 61. A. est meditatio mortis P. 64. A. cum amore cognata Prolegg ad Symp. vulgo temere reprehensa A. 23. C.
Phliasiorum cum Pythagoreis necessitudo P. 57. A.
Pindarus resp. S. 216. E.
Plato Socrati morienti non affuit P. 59. B.
Pleonasmus: ταύτης δόξα τίς αἰσχίων ἢ δοκεῖν C. 44. C. δοκεῖ post φαίνεται et sim. P. 60. C. ubi post relativum sequitur explicativa sententia P. 84. D.
Pluralis: post εἴ τις S. 183. A. P. 109. D. θάνατοι et sim. C. 46. C. pronominum de una re A. 19. D. P. 70. D. ταῦτα pro singulari positus P. 62. D.
Plusquamperfectum: Attica eius forma A. 31. D. A. 22. D. S. 198. C.
Poetarum scientia taxatur A. 22. B. C.
Porus S. 203. A sqq.
Possessiva loco genitivi pronominis personalis posita A. 20. E.
Praedicatum singularis numeri post pluralem S. 178. A.
Praefiscine P. 95. B.
Praepositio: in formulis ex articulo compositis verbo accommodata P. 75. B. P. 76. D. S. 202. E. ex alterius sermone iteranda S. 202. B. post τί δέ, ex antecedentibus repetenda P. 64. D. ante relativa non iterata A. 27. D. P. 76. D. in appositione infinitivi iterata A. 35. C. in comparatione modo omissa modo repetita P. 67. D.
Praesens: participii cum verbis veniendi iunctum P. 116. C. infinitivi post verba sperandi P. 67. E. et aoristus in

uno orationis circuitu iunctus S. 188. B.
Prodicus A. 19. E. fabula eius de Hercule etiam a Platone memorata S. 177. B.
Pronomen: relativum neutrius generis, ubi aliud genus requiras S. 187. D. casu suo proximo accommodatum participio S. 174. E. demonstrativum numeri pluralis de una re usurpatum S. 187. D.
Prooemin quid sint P. 60. D.
Protasis duplex in conditionali sententia P. 67. E.
Proverbia: in Apologia, *οὐκ ἐμὸς ὁ μῦθος* A. 20. E. item Symp. 177. A. *οὐδ' ἐγὼ ἀπὸ δρυός* A. 34. D. in Phaedone, *πρὸς δύο οὐδ' Ἡρακλῆς* 89. C. *δεύτερος πλοῦς* 99. D. *ἡ Γλαύκου τέχνη* 108. D. *τὴν αὑτοῦ σκίαν δέδοικεν* 101. D. *φείδεσθαι οὐδενὸς ἔτι ἐνόντος* 116. E. Sera in fundo parsimonia 116. E. in Symposio, *αὐτόματοι δ' ἀγαθοὶ δειλῶν ἐπὶ δαῖτας ἴασιν* 174. B. *σύν τε δύ' ἐρχομένω* 174. D. *βαλόντα φεύγειν* 189 B. *ὅμοιος ὁμοίῳ πελάζει* 195. B. *ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος* 199. A. *Κρόνου καὶ Ἰαπετοῦ ἀρχαιότερος* 195. B. *δῆλον καὶ παιδί* 204. B. *παθόντα γνῶναι* S. 222. B. *οἶνος μετὰ παίδων ἀληθής* S. 217. E. *πύλας ἐπιτίθεσθαι* S. 218. B.
Prytaneum A. 36. D.
Pulcrum et bonum Platoni idem S. 201. C.
Pythagoricorum *ἀπόῤῥητα* P. 62. B.
Pythagoricorum sententia de philosophia optima musica P. 61. A. de cursu animorum reciproco P. 70. B. de morte sibi non ultro consciscenda P. 61. C. 62. A. de alia quadam re P. 110. B. cum Platone commercium Ph. 57. A.

R.

Recta oratio post obliquam A. 21. E. conf. Oratio.
Recte et verum dicis P. 79. D.
Redundantia A. 36. C.
Reflexiva pronomina pro personalibus P. 91. C.
Rei in iudiciis adduxerunt mulieres, filios, cognatos, amicos, A. 34. C.
Relativa et interrogativa iunguntur C. 48. C.
Relativum pronomen duplici casu cogitandum S. 201. A. verbis diversae constructionis iunctum A. 40. A.
Repetitio verborum post parenthesin S. 184. E. P. 109. E. eiusdem verbi in oppositione membrorum C. 54. A. A. 40. D.
Rhadamanthus A. 49. A.
Rhythmus S. 187. B.

S.

Scenica res A. 26. E.
Sententia duplex ex uno verbo suspensa S. 186. A.
Sileni S. 215. A.
Simmias C. 45. B. P. 59. C.
Simul — simul P. 108. D.
Singularis, *αὐτό* post pluralem *ὅσα* P. 70. E. praedicati post pluralem S. 178. A. verbi post nomen plural. S. 188. B. 190. C. P. 62. D.
Socrates: Doricas civitates laudat C. 52. E. eius stipendia et itinera C. 52. B. A. 29. A. S. 219. E. et 221. A. quum in iudicium raperetur, iam sexagenarius A. 17. D. artem amatoriam professus S. 177. D. 212. B. impuri amoris ab aequalibus non accusatus Prolegg. ad Symp. p. 24. Silenis comparatus S. 215. A. amator Alcibiadis S. 213. B. *ὁ πένης* vulgo appellatus A. 23. C. non exegit mercedem a discipulis A. 19. D. *μετεωροφροντιστὴς* appellatus A. 18. B. eius filii A. 34. D. eius digamia P. 116. B. meditabundus stare solitus S. 220. C.